

نطق

غازی مصطفی کمال

مترجم

نور کبیرہ طبع و نثری مصفی نور کمال طیار جمعیتہ نور بدیع بدو لکھنؤ

۱۹۲۷

نطق

غازی مصطفیٰ کمال
طرفین

۲۲۷۰۲

ایکینچی الی پیک

نور کیده طبع ونشری معنی نورک طیاره جمعیتہ نودبع بوبوردلشده

آنقره

۱۹۲۷

نظم

۱۳۳۵ سنهسي، مایسنك ۱۹ نجی كونی سامسونه جیقدم . وضعیت و منظره عمومی :

عثمانلی دولتلك داخل بولندی غروب، حرب عمومیده مغلوب اولمش، عثمانلی اردوسی هر طرفده زده لمش، شرائطی آغیر، بر متاركة نامه امضالاتمش . بویوك حربك اوزون سنه لری ظرفنده، ملت بورغون و فقیر بر حالده . ملت و مملكتی حرب عمومی به سوق ابدنلر، كندی حیاتلری اندیشه سنه دوشهرك، مملكتدن فرار ایتمسلر . سلطنت و خلافت موقعی اشغال ایدن وحیدالدین، مرتدی، شخصنی و یالكز تختی تأمین ایده بیله جكنی تخیل ایتدیكى دنی تدیرلر آراشدیرمقده . داماد فرید پاشانك ریاستنده کی قاپینه، عاجز، حیثیتسز، جین، یالكز پادشاهك اراده سنه تابع و اونكله برابر شخصلرنی وقایه ایده بیله جك هر هانکی بر وضعیت راضی .

اردونك ألدن اسلحه وجیخانه سی آلمش ر آلتقده ...

ائتلاف دولتری، متاركة احكامنه رباطه لزوم كورمیورلر . برر وسیله ایله، ائتلاف دوناتلاری و عسكرلری استانبولده . آطنه ولایتی، فرانسلر؛ اورفه، مرعش، عینتاب، انكلیزلر طرفندن اشغال ایدلمش . آنطالیه و قونیهدده، ایتالیان قطعات عسكریه سی، مرزیفون و سامسونده انكلیز عسكرلری بولونیور . هر طرفده، اجنبی ضابط و مأمورلری و خصوصی آدملری فعالیتده . نهایت، مبدأ كلام قبول ایتدیكمز تاریخدن درت كون اول، ۱۵ - مایس - ۳۳۵ ده ائتلاف دولترینك موافقتیله یونان اردوسی از میره اخراج ایدیور .

بوندن بشقه، مملكتك هر طرفده، عناصر خرسیتانیه خفی، حلی، خصوصی أمل و مقصدلرینك تأمین استحصانه، دولتك بر آن اول، چوكمسنه صرف مساعی ایدیورلر .

بالاخره الله ایدیلن موثوق معلومات و وثائق ایله تأید ایتدی، كه استانبول روم بطریقخانه سنده تشكیل ایدن «ماوری میرا» هیئت، [وثیقه : ۱] ولایتلر داخلنده جتهلر تشكیل و اداره ایتمك، متینغلر و پروباغاندارلر بایدیرمقله مشغول . یونان صلیب احمری، رسمی مهاجرین قومیسونی؛ «ماوری میرا» هیئتك تسهیل مساعیسنه خادم . «ماوری میرا» هیئت طرفندن اداره اولنان روم مكاتیرینك ایزجی تشكیلاتلری، یكرمی پاشنی متجاوز كنجلرده داخل اولمق اوزره هر برده اكمل اولونیور .

ارمنی بطریق (زاوه ن) افندیده، «ماوری میرا» هیئتله هم فكر اولهرق چالیشیور . ارمنی حاضرلریده تماماً روم حاضرلری كهی ایلریلیور .

طرزوزن ، صامسون و بوتون قره دکز ساحلرنده تشكیل ایتمش واستانبولده کی مرکزہ مربوط « پونتوس جمعیتی » سهولتله وموقیتله جالشیر . [وثیقه : ۲]

§ وضعیت دهشت ووخامتی قارشوسنده ، هر یرده ، هر منطقهده بر طاقم ذوات طرفندن مقابل خلاص چاره لری دوشونولمکه باشلامش ایدی . بو دوشونجه ایله آلتان تشبثات ، بر طاقم تشکلیل دوغوردی . مثلاً : ادرنه وحوالیسند « تراکیا باشا ایللی » عنوانیله بر جمعیت واردی . شرقده ؛ [وثیقه : ۳] ارضرومده والیزده [وثیقه : ۴] مرکز عمومیی استانبولده اولق اوزره « ولایات شرقیه مدافعه حقوق ملیه » جمعیتی تشکیل ایدلمشدی . طرزونده « محافظه حقوق » نامنده بر جمعیت موجود اولدینی کی درساعندهده ، طرزوزن وحوالیسی عدم مرکزیت جمعیتی ، واردی . بو جمعیت مرکزینک کوندردیکی مرخصلرله ، اوف قضاسیله لازستان لواسی داخلنده شعبه لر آچیلشدی . [وثیقه : ۵] و [وثیقه : ۶]

ازمیرک اشغال اولنه جفته دائر مایسک اون اوچندن بری فعلی اماره لر کورن ازمیرده بعض کنج وطنپرورلر ، آیک ۱۱ نجی کیجه سی ، بوآیم وضعیت حقنده مداوله افکار ایشلر وامر واقع حالته کلدیکنه شبهه قالمیان یونان اشغالنک الحاقله نتیجه لخنسده مانع اولق اساسنده متفق قالمش و « ردالحاق » برنسیپی اورتیه آتمشلردر . عینی کیجهده بومقصدک تشیمانی تأمین ایچون ازمیرده یهودی ماشاطلغه طولانیه ییلن خلق طرفندن برمتینغ یاپیلمشسده ایرتسی کون صباحین یونان عسکرلرینک ریختیمده کورولمسیله بوتشبت امید ایدیلن درجهده تأمین مقصد ایدمه مشدر .

§ بو جمعیتلرک مقصد تشکلی وهدف سیاسیری حقنده مختصر آ اعطای معلومات ایلک موافق اولور مطالعه سنده یم .

« تراکیا باشا ایللی » جمعیتک رؤساسندن بعضیلرله ده استانبولده ایکن کوروشمش ایدم . عثمانلی دولتک اضمحلالنی چوق قوتلی براحتال داخلنده کورنیورلردی . وطن عثمانینک انقسامه اوغرایه جنی تهلکسی قارشیسند ، تراکیایی ، ممکن اولورسه غربی تراکیایی ده ربط ایدرهک ، برکل اولورق اسلام ونورک جامعه سی حالنده قورنارمنی دوشونیورلردی . فقط بومقصدک تأمین ایچون اوزمان واردخاطرلری اولان یکانه چاره انکتره نک ، بوممكن اولمازسه فرانسه نک معاونتنی تأمین ایتدی . بومقصدله بعض اجنبی رجال ایله تماس وملاقاتلر ، ده آرامشلردی . هدفلرینک بر « تراکیا جمهوریتی » تشکیلی اولدینی آ کلاشیلیوردی .

« ولایات شرقیه مدافعه حقوق ملیه » جمعیتک مقصد تشکلی ده ؛ [نظامنامه لرینک ایکنجی ماده سی] شرق ولایتلرنده متمکن بالجه عنصرلرک دینی وسیاسی حقلرینک سربستی ، انکشافنی تأمین ایدرهک اسباب مشروعیه تشبث ایتک ، مذکور ولایتلر اهالی اسلامیه سنک تاریخی وملی حقلرینی ، عندالحاجه ، عالم مدنیت حضورنده مدافعه ایلک ، شرق ولایتلرنده واقع اولان مظالم وجنایاتک اسباب وعواملی وفاعل ومسبیلری حقنده بیطرفانه تحقیقات اجراسیله مجرملرک مسارعه تجزیه لرینی طلب ایتک ؛ عناصر بیننده کی سوء تفهیمک ازاله سی ایله کافی السابق روابط حسنه نک تأییدینه غیرت ایتک ، حال حربک ولایات شرقیهده تولید ایتدیکی خرابی وسفالت ، حکومت نژدنده تشبثاده بولنق صورتیه ، ممکن مرنبه ، چاره ساز اولقدن عبارت ایدی .

استانبولده کی مرکز اداره لرندن ویرلش اولان بودیره کتیف داخلنده ، ارضروم شعبه سی ، ولایات

شرقیهده تورکک حقوقنی محافظه ایله برابر تهجیر ائساننده پایلان سوء معاملانده ملتک قطعاً مدخلدار بولندینی وارمنی اموالئک روس استیلاسنه قدر محافظه ایدلیدیکی، بوکا مقابل مسلمانلرک بک غدارانه حرکاته معروض قالدینی حتی خلاف امر تهجیردن آیقونیلان بعض ارمنیلرک حامیلرینه قارشى روا کوردکلری معاملاتی، مدلل وئاقله عالم مدینه عرض وابلغه وولایات شرقیه قارشى دیکیلن انظار احتراصی حکمسز براقق ایچون چالشمغه قرار ویریور . (ارضروم شعبه سنک بیاننامه سی)

— ولایات شرقیه مدافعه حقوق ملیه جمعیتک ایلك ارضروم شعبه سنی تشکیل ایدن ذوات ، ولایات شرقیهده پایلان پروباغاندار و بونلرک هدفلری، تورکک — کوردلک — ارمنیلک مسائلی؛ علمی، فنی ، تاریخی نقدله نظرلردن ، تدقیق وتبع ایتدکدن صوکره ، مستقبل مساعیلرینی شواوچ نقطهده تثبیت ایدیورلر : [ارضروم شعبه سنک مطبوع راپوری]

۱) قطعاً مهاجرت ایتمک .

۲) درحاک علمی ، اقتصادی ، دینی تشکیلات یایمق .

۳) تجاوزه معروض قاله جق ولایات شرقیه نك هر هانکی بر بوجاغنی مدافعهده برلشمک .

§ ولایات شرقیه مدافعه حقوق ملیه جمعیتک استانبولده کی مرکز اداره سنک مدنی و علمی وسائطه تأمین مقصد ایدله بیلجکی حقنده فضله نیکیین اولدینی آ کلاشیلور . فی الحقیقه بوبولده صرف مساعیدن کری دورمیور . ولایات شرقیهده مسلمان عناصرک حقوقنی مدافعه ایچون (Le Pays) نامنده فرانسرجه برگزته نشر ایدیور . حادثات غزته سنک امتیازینی درعهده ایدیور . برطرفندن ده استانبولده کی دول مؤتلفه مثللرینه و ائتلاف دولتلری باش وکیللرینه مخطر ویریور . آوروپا به برهیت اعزامنه تشبث ایدیور . [وثیقه : ۷]

§ بواضا حاکدن سهولته آ کلاشیه جغنی ظن ایدرم ، که ولایات شرقیه مدافعه حقوق ملیه جمعیتی وجوده کتیرن مهم سبب وانیدشه ، ولایات شرقیه نك ارمنستانه ویرلسی احتمالی اولیور . بو احتمالک تحقیقده ، شرق ولایتلری نفوسنده ارمنیلرک حاکم اکثریت کوسترلسنه و تاریخی حقوق نقطه نظرندن مقدم تلقی ایتدیرلسنه چالشانلرک ، علمی و تاریخی وئاقله جهان افکار عمومیه سنی اغفاله موفقیتنده وبرده مسلمان اهلینک ارمنیلری قتل عام ایدر وحشیلر اولدینی افتراسنک حقیقت شکلنده قبولی حالنده اوله بیلجکی فرضیه سی حاکم اولیور . بناء علیه جمعیت ، عینی اسباب و وسائطه مجهز اوله رق حقوق ملیه و تاریخیه بی مدافعه به چالشیور .

قره دکزه ساحل اولان منطقه لردهده ، بر روم بونتوس حکومتی وجوده کتیریلجکی قورقوسی واردی . اسلام اهالی بی ، روملرک بوبوندوروغی آلتنده براقیوب ، حق بقا و موجودیتلرینی محافظه قایه سیله ، طربزونندهده بعض ذوات آیریجه بر جمعیت تشکیل ایلشلردی .

مرکزی استانبولده اولان طربزون وحوالیسی عدم مرکزیت جمعیتک مقصد وهدف سیاسی، اسمندن مستبان اولمقدهدر . هر حالده مرکزدن آیرلمق قایه سنی تعقیب ایدیور .

§ وجوده کلکه باشلایان بوتشکللردن بشقه، مملکت داخلنده ده برطاقم تشبثلر و تشکللرده وقوعه کلشدی . از جمله دیاربکر، [وثیقه : ۸ و ۹] بتلیس، المزیزولایتلرنده ، استانبولدن اداره اولتان کوردلهالی جمعیتی واردی . بو جمعیتک مقصدی ، اجنهی تحت حمایت سنده ، برکورد حکومتی وجوده کتیرمکدی .

قونیه وحوالیسند، استانبولدن اداره اولان، تعالی اسلام جمعی تشکیلنه چالیشیلوردی. مملکتک همان هرطرفنده ائتلاف وحریت ، صلح وسلامت جمعیتلریده واردی .

§ استانبولده، مختلف مقصدلرهخنی وعلنی اولق اوزرده، برطاقم فرقه ویا جمعیت عنوانی آلتنده تشککلر واردی .

استانبولده مهم عد اولتهحق تشبثلردن بری « انکلیز محبلر » جمعیتی ایدی . بواسمدن، انکلیزلره هم اولانلرک تشکیل ابتدکی بر جمعیت آ کلاشیلماسین ! نجه ، بوجمیتی تشکیل ایدنر ، کندی شخصلری ومنعت شخصیلری سوهلر وشخصلریله منفعتلرینک مصوبیتی جارهسنی لوئید حورج حکومتی معرفتیه انکلیز حایهسنی تأمینده آرایانلردر . بودمحتلرک ، انکلیز دولتیک ، کل حالنده ، بر عثمانی دولتی محافظه و حایه ایتک املنده اولوب اولامیهخنی ، بردهه ملاحظه ایدوب ایتدکلی جای تأملدر .

بوجمیته انتساب ایدنلرک باشنده عثمانی پادشاهی وخلیفه روی زمین عواتی طاشیان وحیدالدین ، داماد فریدپاشا ، داخلیه نظارتی اشغال ایدن علی کال ، عادل ومحمدعلی بکروسعید منلا بولونیوردی . جمعیتده انکلیز ملتیه منسوب بعض سرگذشتجولرده واردی . مثلاً ، راهب فرو کبی . ومعاملات واجرا آندن آ کلاشیلیدیفته کوره ، جمعیتک رئیس راهب فرو ایدی .

بوجمیتک ایکی جبه و ماهیتی واردی . بری علنی جبههسی ومدنی تشبثاله ، انکلیز حایهسنی طلب وتأمینه معطوف ماهیتی ایدی . دیکری خفی هیتی ایدی . اصل فعالیت بوجهتده ایدی . مملکت داخلنده تشکیلات پاهرق عصیان واختلال چیقارمق ، شعور ملی بی ولجه اوغرائمق ، اجنبی مداخلهسنی تسهیل ایتک کی خائنه تشبثات، جمعیتک بوخنی قولی طرفندن اداره ایدلمکده ایدی . سعیدمنلانک جمعیتک علنی تشبثاننده اولدیگی کی خفی جهتنده اوندن دهها زیاده (رولور) اولدیگی کورله جکدر . بوجمیت حقنده سویلدکرم ، صیراسی کلدکجه ویره جکم ایضاحات و ایجابنده ارائه ایدم جکم وناقله دهها واضح آ کلاشیله جقدر .

§ استانبولده بر قسم رجال ونسوانده ، خلاص حقیقیتک آمریقا مانداسنی طلب وتأمینده اولدیگی قناعتده بولونیورلردی . بوقناعتده بولانلر فکرلرنده جوق اصرار ایتدیلر ، اصابت مطلقه نک نقطه نظرلرینک ترویجنده اولدیگی ائبانه جوق چالیشدیلر . بوخصوصدهده صیرهسی کتنجه بعض ایضاحات ویره جکم .

§§ وضعیت عمومیه بی تثبیت ایچون اردو جزؤناملرینک، نرملرده ونه حالده اولدیغنی تصریح ایتک ایسترم . آناتولودده ، باشلیجه، ایکی اردو مفتشکی تأسیس اولمشدی . متارکیه داخل اولوراولماز ، قطعاتک محارب افرادی ترخیص اولمش ، سلاح وجبخانهسی آلدن آلمش ، قیمت حربیهدن محروم برطاقم قادروملر حالته کتیریلشدی .

مرکزی ، قونیهده بولنان ایکنجی اردو مفتشکنه منسوب قطعاتک وضعیتی شویله ایدی :

بر فرقهسی (۴۱ نجی فرقه) قونیهده و بر فرقهسی (۲۳ نجی فرقه) آفیون قره حصارنده بولنان اون ایکنجی قول اردو ، قرار کاهیه قونیهده بولونیوردی . ازمیرده اسیر اولان ۱۷ نجی قول اردونک ، دکزلیده ، بولنان الی بدنچی فرقهسیده ، بوقول اردویه الحاق ایدلشدی .

بر فرقه‌سی (۲۴ نجی فرقه) آفرده و بر فرقه‌سی (۱۱ نجی فرقه) نیکده بولان یکرمنجی قول اردو ، قرارگاهله آفرده .

ایزمیده بولان برنجی فرقه ، استانبوله کی یکرمنجی قول اردو به ربط ایدلیدی . استانبوله اونجی قافقاس فرقه‌سی واردی .

بالیکسر و بروسه حوالیسند بولان ، آلتش برنجی واللی آلتنجی فرقه لر ، قرارگاهی باندیرمه بولان استانبوله مربوط اون دردنجی قول اردویی تشکیل ایدیورلردی . بو قول اردو ک قوماندانی هسنک کشادینه قدر ، مرحوم یوسف عزت پاشا ایدی .

اوجنجی اردو مفتشکی که مفتشی بن ایدم ، قرارگاهله سامسونه چیقمش بولویورم . دوغریدن دوغری به تحت آمرمه ایکی قول اردو بولنه جقدی . بری ، مرکزی سیواسده بولان اوجنجی قول اردو ، قوماندانی برارمده کتیردیکم میر آلائی رأفت بك . بو قول اردو به منسوب بر فرقه نك (بشنجی قافقاس فرقه‌سی) مرکزی آماسیاده . دیگر فرقه سنك (۱۵ نجی فرقه) مرکزی سامسونه ایدی . دیگری ، مرکزی ارضرومده بولان اون بشنجی قول اردو ایدی . قوماندانی کانظم قره بکر پاشا ایدی . فرقه لرلرین برك (۹ نجی فرقه) مرکزی ارضرومده ، قوماندانی رشدی بك . دیگرینك (۳ نجی فرقه) مرکزی طبریزونده ایدی . قوماندانی قانم مقام خالد بك ایدی . خالد بك ، استانبوله دعوت ایدلش اولدیغندن قوماندان چکیه رك بابورده اختفا ایتش ، فرقه و کاتله اداره اولونیور ، قول اردونك دیگر ایکی فرقه سنندن اون ایکنجی فرقه حسن قلعه شرقتده حدودده ، اون برنجی فرقه بازیده بولونیوردی . دیار بکر حوالیسند بولان ، ایکی فرقه لی ، اون اوجنجی قول اردو ، مستقل ایدی ، استانبوله تابع بولونیوردی . بر فرقه‌سی (۷ نجی فرقه) سردهده ، دیگر فرقه‌سی (بشنجی فرقه) ماردینه ایدی . § بنم ، بوایکی قول اردو به دوغری به آمر و قوماندان جاری اولدیغندن فضله بر صلاحیم واردی ، که مفتشك منطقه سنه مجاور بولان قطعات عسکریه به دخی تبلیغات پایه بیلجکدم . کذلک منطقه مده بولان و منطقه مه مجاور بولان ولایتهده تبلیغانده بولنه بیلجکدم .

بو صلاحیته کوره آفرده بولان یکرمنجی قول اردو و بونک منسوب اولدینی مفتشك ایله و دیار بکرده کی قول اردو ایله و همان بوتون آناطولو رؤسای مأمورین ملکیه سیله مخبره و ماسبند بولنه بیلجکدم .

بو واسع صلاحیتک ، بنی استانبولدن نفی و تبعید مقصدیله آناطولویه کوندرلر طرفندن ، بکا ناصل تودیع ایدلیدیکی موجب استقرار بکر اوله بیلیر ۱ در حال افاده ایتملیم ، که بکا بو صلاحیتی اولر بیلرک و آ کلایه رق و برمدیلر . هرجه باد آهاد بنم استانبولدن اوزاقلاشمه سی آرزو ایدنلرک ایجاد استدکری سبب « سامسون و حوالیسند کی آسایشزلکی محلنده کوروب تدیر آلتی ایچون سامسونه قدر کتیمک » ایدی . بن ، بو وظیفه نك ایفاسی ، بر مقام و صلاحیت صاحی اولغه متوقف اولدیغنی ایلری سوردم . بونده هیچ برپاس کورمدیلر . اوتاریخده ارکان حرییه عمومیهده بولان و بنم مقصدی بر درجه قدر استثمایدن ذوات ایله کوروشدم . مفتشك وظیفه سنی بولدیله صلاحیته متعلق تعلیماتی ده ، بن کندم یازدبردم . حتی حرییه ناظری اولان شا کر پاشا بوتلمباتی اوقودقدن سوکره امضاده تردد ایتش ، آ کلاشیلیر آ کلاشیلماز برطرزده ، مهرینی هاستشدر .

§ بوايضاحادن سوكره منظره عموميه يى ، دها دار برچرجيوه داخلنه آلهرق ، سريع وسهيل برصورتده ، هب برابر مشاهده ايدلم :

مخاصم دولتر ، عثمانلى دولت وملكسته ماده ومعنا تجاوز حالده ، احا و تقسيمه قرار و برمشله پادشاه و خليفه اولان ذات ، حيات و راحتى قورتاره بيله جك چاره دن يشقه برشى دوشونميور . حكومتى ده هينى حالده . فرقنده اولدينى حالده باشسز قالمش اولان ملت ، ظلمت و مبهميت ايچنده تجلياته منتظره . فلاكتك دهشت و فتنى ادراكه باشلايانلر ، بولند قلى محيط و حس ايدم بيلدكلى تاثيرانه كوره چاره خلاص تلقى ايلدكلى تدبيرلر متوسل .. اردو ، اسمى وار جسمى يوق بر حالده . قوماندانلر و ضابطلر ، حرب عمومىك بونجه محنت و مشقتلريله بورغون ، وطنك پارچه لاقمده اولديغى كورمكله دلخون ، كوزلى او كنده درينه شن قاراكتلى فلاكت اوچورو مى كنارنده دماغلى چاره ، چاره خلاص آرامقله مشغول ..

بوراده ، بك مهم اولان ، بر نقطه يى ده قيد و ايضاح ايتلييم . ملت وار دو ، پادشاه و خليفه نك خيانتندن خبردار اولدينى كى اومقامه و اومقامده بولناه قارشى عصرلر كوكلكشديرديكى دينى و عنعنوى رابطه لرله مطيع و صادق . ملت وار دو چاره خلاص دوشونور كن بوموروث اعتيادك سوقيه كندندن اول مقام معلاى خلافت و سلطنتك خلاص و مصونيتى دوشونميور . خليفه و پادشاهسز خلاصك معناسى آكلامق استعدادنده دكل .. بو عقیده به مخالف ، رأى و اجتهاد اظهار ايدم جكلرك واى حاله ا در حال دبسنز ، وطنسز ، خائن ، مردود اولور ..

ديكر مهم بر نقطه يى ده افاده ايتك لازمدر . چاره خلاص آرار كن ، انكلتره ، فرانسه ، ايتاليا كى دول معظمه يى كوچندير مكم اساس كى تلقى اولقمده ايدى . بودولتر دن يالكز بيله دخى باشه حقيقيله ميه جنى و همى ، همان بوتون دماغلرده ير ايتمشدى . عثمانلى دولتنك ياننده ، قوس قوجه آلمانى ، (آووستريا - مجارستان) وار كن هپسنى بردن مغلوب ايدن ، يرلر سرمن ائتلاف قوتلرى قارشيسنده ، فكرار آنلرله خصومته منجر اوله بيله جك وضعيتلر آلمقدن دها بيوك منطقسزلى و عقلسزلى اولامازدى . بو ذهنيتده اولان يالكز عوام دكلدى ، بالخاصه خواص ، دنيلن انسانلر بيله دوشونوردى . اوحالده چاره خلاص آرار كن ايكي شى موضوع بحث اوليه جقدى . بر دفعه ائتلاف دولترينه قارشى وضع خصومت آلميه جقدى و پادشاه و خليفه به جانله مربوط و صادق قالمق شرط اساسى اوله جقدى .

§ شمدى ، افنديلر ؛ مساعده بيورورسه كز ، سزه بر سوال صوره يم ، بو وضعیت و شرائط قارشيسنده خلاص ايچون ، ناصل برقرار وارد خاطر اوله بيليردى ؟

ايضاح ابتدايكم معلومات و مشاهداته كوره اوچ نوع قرار اورته به آتيلمشدى .

۱) نجيسى ؛ انكلتره حايه سنى طلب ايتك .

۲) نجيسى ؛ آمريكا ماندا سنى طلب ايتك .

بو ايكي نوع قرار صاحبلى ، عثمانلى دولتنك بركل حالده محافظه سنى دوشونلردر . عثمانلى ممالكنك مختلف دولتر پيننده تقسيمندن ايسه كل حالده بر دولتك تحت حايه سنده بولند بر مى ترجيح ايدنلردر .

۳) نجی قرار ، محلی خلاص چاره لږینه معطوفدر . مثلاً ، بعضی منطقې ، کنډیلرېنک عثمانی دولتندن فك ایدله جکی نظریه سته قارشئ اوندن آریله مق تدیرلږینه توسل ایدیور . بعضی منطقې لږده ، عثمانی دولتنک احما و عثمانی مملکتلرینک تقسیم اولنه جغنی امر واقع قبول ایدله رڼک کنډی باشلرېن قورتارمنه چالیشیورلر .

بو اوج نوع قرارک اسباب موجبې ویرمش اولدینم ایضاحات میانده موجوددر .
§ افندیلر ، بن ، بوقرارلرک هیچ برنده اصابت کوردم . چونکه ، بوقرارلرک استناد ابتدی بوتون دلیلر ومنطقلر چوروکدی ، اساسسز ایدی . حقیقت حالده ، ایچنده بولندیمنز تاریخده ، عثمانی دولتنک تمللری چوکمش ، عمری تمام اولمشدی . عثمانی مملکتلری تماماً پارچه لاشدی . اورنده بر آووج نورکک باریندینی بر آتاوردی قالمشدی . صوک مسئله ، بونکده تقسیمی تأمینله اوغراشیلقدن عبارندی . عثمانی دولتی ، اونک استقلالی ، پادشاه ، خلیفه ، حکومت ، بونلر هېسی مدلولی قالماش بر طاقم بی معنا الفاظدن عبارتدی .

نه نك و كيمك مصونیتی ایچون كچمدن ونه معاونت طلب اولونمق ایسته نیوردی ؟

او حالده جدی و حقیقی قرار نه اوله بیلیدی ؟

افندیلر ، بو وضعیت قارشیسنده بر ، تك قرار واردی . اوده حاکمیت ملیه به مستند ، بلا قید و شرط مستقل یکی بر تورک دولتی تأسیس ایتمک !

ایشته ، دها ، استانبولدن چقمقده دن اول دوشوندی کمز و صامسونده آناتولوو طوقراقربنه آتایی باصار باصهار تطبیقانه باشلادیمنز قرار ، بو قرار اولمشدر .

•••

بو قرارک استناد ایتدیکی اك قوتلی محاکمه ومنطق شو ایدی :

اساس ، تورک ملتنک حیثیتی و شرفلی برملت اوله رق یشامسیدر . بو اساس آنجق استقلال نامه مالکیتله تأمین اولنه بیلیر . نه قدر زنکین و مرفه اولورسه اولسون استقلالدن محروم برملت ، بشریت متمدنه مواجهه سنده اوشاق اولمق موقعندن یوکسک بر معامله به کسب لیاقت ایدمه من .

اجنبی بر دولتک حمایه و محابتنی قبول ایتمک انسانلق اوصافندن محرومیتی ، عجز و مسکنتی اعترافدن بشقه برشی دکلدرد . فی الحقیقه بودرک به دوشمه مش اولانلرک ایستیه رڼک باشلږینه بر اجنبی افندی کثیرملږینه اصلا احتمال ویرله من .

حالبوکه تورکک حیثیت و عزت نفس و قابلیتی چوق یوکسک و بیوکدر . پوله بر ملت اسه یشامقدنسه عو اولسون اولادر !

بناء علیه ، یا استقلال یا اولوم !

ایشته خلاص حقیقی ایسته بنلرک پارولاسی بو اوله جقدی .

بر آن ایچون ، بو قرارک تطبیقانه عدم موفقیته دوجار اولنه جغنی فرض ایدم ! نه اوله جقدی ؟ اسارت !

هکی افندم . دیکر قرارلره مطاوعت حالنده نتیجه بونک عینی دکلبدی !

شوق فرقی ابله ، که استقلال ایچون اولوی کوزه آلان ملت ، انسانلق حیثیت و شرفک ایجابی اولان بوتون فداکارلقی یا عقله متسی اولور وبالطبع اسارت زنجیرینی کندی ایلله بوشنه کچیرن مسکین ، حیثیتیز برملته نظرأ یار وایار نظرندمه کی موقی فرقی اولور .

صوکرآ ، عثمانلی خاندان و سلطنتنک ادامه سنه چالیشمق ، البته ، تورک ملتته قارشلی ، الک بیوک فنانلی ایشله مکدی . چونسکه ملت مرده لو فداکارلی صرف ایدرک استقلالنی تأمین ایتسه ده ، سلطنت دوام ایتدیکی نقدیده ، بو استقلاله مؤمن نظرله باقیلامازدی . آرتق ، وطنله ، ملته هیچ برعلاقه وحدانیه و فکریه سی قائمیش بر سورو مجانبیک ، دولت و ملت استتلال و حیثیتنک محافظتی موقعه ده بوندیرلسی مصلح نجوز اولته بیلیدی ؟

خلافت و سیتته کنجه ، علم و فنک نورلره مستغرق قیلدینی حقیقی مدینت عالمده کولونج تلقی ایدلمکدن بشقه بر موضوعی قالمشیدی ؟

§ کورولور ، که ویردیکمز قرارک تطبیقاتی تأمین ایچون هنوز ملتک انسیت ایتدیکی مسئله لره تماس ایتک لازم کلیوردی . عموجه موضوع بحث اولمسنده عظیم محذورلر تصور اولان خصوصلرک موضوع تحت اولمسنده ضرورت مطلقه بولویوردی .

عثمانلی حکومته ، عثمانلی پادشاهنه و مسلمینک خلیفه سنه عصیان ایتک و بوتون ملت و اردویی عصیان ایتدیرمک لازم کلیوردی .

تورک آنا بوردینه و تورکک استقلالته تجاوز ایدنلر کیملر اولورسه اولسون اونلره بوتون ملتجه مسلحاً مقابله و اونلره مجادله ایتک ایجاب ایدیوردی . بومهم قرارک بوتون ایجابات و ضروریاتی ایتک کوننده اظهار و افاده ایتک ، البته مصیب اوله مزیدی . تطبیقاتی بر طاقم صفحه لره آیرمق و وقایع و حادثاتدن استفاده ایدرک ملتک حیثیات و افکارینی احضار ایتک و قدمه قدمه یورویره ک هدفه واصل اولمق چالیشمق لازم کلیوردی . نه کیم اویله اولشدیر . آتجق طقوز سنه ک افعال و اجرا آتمز بر ساسله منطقه ایلله مطالعه اولنورسه ، ایتک کوندن ، بو کونه قدر تعقیب ایتدیکمز استقامت عمومیه نیک ایتک قرارک چیزدیکی خطدن و توجه ایلدیکی هدفدن اصلاً انحراف ایلشمش اولدینی کندی ایتکدن تبارز ایدر . بوراده ، ذهنلرده موجود اولسی احتمالی بولسان بعض تردد دو کوملرینک ، چوزولسنی تسهیل ایچون ، بر حقیقتی برابر مشاهده ایتلیز . تظاهر ایدن ملی مجادله ، خارجی استیلا به قارشلی وطنک خلاصنی یگانه هدف عد ایتدیکی حالده بوملی مجادله نیک موفقیته اقتران ایتدیکجه صفحه صفحه بو کونکی دوره قدر اراده ملیه اداره سنک بوتون اساسات و اشکالنی تحقق ایتدیرمسی طبیعی و غرقابل اجتناب بر سیر تاریخی ایا . بومقدر سیر تاریخی نی عنضوی اعتیاد ایلله ، در حال احتساست ایدن خاندان حکمداری ایتک آندن اعتباراً ملی مجادله نیک خصم نامانی اولدی . بومقدر سیر تاریخی نی ایتک آنده بنده مشاهده و احتساست ایتدیم . فقط نهایت قدر شامل اولان بو احتساستمزی ایتک آنده کاملاً اظهار و افاده ایتدیک . مستقبل احتمالات اوزربنه فضله بیانات ، کیریشدیکمز حقیقی و مادی مجادله به ، خیالات ماهیتی و بره بیلیدی ؛ خارجی تهلمک نیک یقین تأثیراتی قارشوسنده ، متأثر اولانلر آره سنده ، عنعنه لرینه و فکری قابیلرینه و روحی حالتلرینه مغایر اولان محتمل تحولاتدن اورکه جگرک ایتک آنده مقاومتلرینی تحریرک ، ایدیه بیلیدی . موفقیت ایچون عملی و آمین بول هر صفحه نی وقتی کلدیکجه ، تطبیق ایتدیکدی . ملتک انکشاف و اعتلا سی ایچون سلامت یولی بوایدی . بنده بویله حرکت ایتدیم . آتجق بو عملی و آمین موفقیت یولی ، یقین رفیق مساعیم

اوله رق طائش ذواتن بعضیلرله آره مزده ، زمان زمان اجتهدانده ، معاملاتده ، اجرا آنده اساسلی ونالی بر طاقم اختلافلر ، اغبرارلر وحتى افتراقلرک ده سبی وایضاسی اولشدر . ملی مجادله به برابر باشلایان بوجیلردن بعضیلری ، ملی حیاتک بوکونکی جمهوریت و جمهوریت قانونلرینه قدرکن تکاملاننده ، کندی فکریات و روحیانک احاطه سی حدودی پتدکجه بکا مقاومت و مخالفت کجملشدرده . بونقهلری تنور ایتکمز ایچون ، افکار عمومی نك تنورینه مدار اولق ایچون ، صرعی کلدکجه ، برر برر اشارت ایتکه چایشه جنم .

۱) بوصوک سوزلریمی خلاصه ایتک لازم کلیرسه ، دییه بیایرم ، که بن ، ملتک وجداننده واستقبالنده احتیاس ایتدیکم بویوک تکامل استعدادینی ، بر ملی سرکبی وجداننده طاشیهرق پیدرپی ، بوتون هیئت اجتماعیه مزه تطبیق ایتدیرمک مجبور پتنده ایدم .

..

شمدی ، افندیلر ؛ ایلک ایش اولق اوزره بوتون اردو ایله تماسه کلک لازمدی .

ارضروده اون بشنجی قول اردو قوماندانه ۲۱-مایس - ۳۳۵ ده یازدیغم برشیفرده « احوال عمومی نك آلمقه اولدیغی شکل وخیمدن پک متأثر و متالم اولدیغی ؛ ملت و مملکت مدیون اولدیغمز الگ صوک وظیفه وجدانیه یی یقیندن ، مشترک مساعی ایله ، اله ایی ایا ایتک ممکن اوله جی قناعیله بوصوک مأموریتی قبول ایتدیگمی ؛ بر آن اول اوزرومه کیتک آرزوسنده بولندیغی فقط صامسون وحوالیسنک وضعیتی آسایشسزک یوزندن فنا بر حاقته دوچار اولق ماهیتنده بولندیغدن بورالرده برقاچ کون قالمق ضرورتی اولدیغی بیلدیردکن سوکره ، بی شمیدین تنویره مدار اوله جی خصوصات وارسه اشعارینی ، رجا ایتدم . [ویقه : ۱۰]

فی الحقیقه صامسون وحوالیسنده روم جتله نيك اسلام اهالی به تجاوزی و ذاتاً واسطه سز بر اقلش اولان حکومت محلیه نك اجنبی مداخلاتی یوزندن هیچ بر ندیر آلاماسی ، وضعیتی مشکل قیلشدی . طانیدیغمز و کندیسندن بویوک (ننه رژی) امید ایتدیگمز بر ذاتک صامسونه متصرف تعیینی ثابین ایچون تشب آلمقه برابر ، اوچنجی قول اردو قومانداتی موقه جانبک متصرفی تعیین ایتدم . ممکن اولان تدابیر محلیه آلمقه و بالخاصه اهالینک وضیعت حقیقه حقنده تنویرینه واوراده بولنان اجنبی مفرزه وضابطلرندن اجتناب و احترازه محل اولدیغی ایضاحه اهمیت ویرلدی وهمان احوالیده ملی لشکیلاته توسل اولندی .

۲۳ مایس ۳۳۵ ده آقره ده بولنان یکرمنجی قول اردو قوماندانه ، « صامسونه کلدیکمی و کندیسيله دها سبقی تماسده بولنقی ایسته دیگمی و از میرحوالیسنه داتر دها قولایلقله آله یله جکی معلوماتدن خبردار اولق ایسته دیگمی بیلدیردم . »

بو قول اردونک وضعیتی ایله دها استانبوله ایکن علاقه دار اولشدم . جنوبدن آقره حوالیسنه شمندوفرله نقلی موضوع بحث ایدی . بو نقلیه مانعت ایدلکده اولدیغی آکلارمش اولدینمندن استانبولدن حرکتیم کونلرنده ارکان حربیه عمومی رئیس اولان جواد پاشادن ، قول اردونک شمندوفرله نقلی تأخر ایدرسه قره دن یورویره ک آقره یه سوقتی رجا اتشدم . بوندن طولانی بحث ایتدیکم شیفره تلفرافنامه ده « یکرمنجی قول اردو اقسامک کاملاً آقره یه کلکه موقی اولوب اولیه جنه

صوردوم . جانبك لواسى حقنده معلومات وبردگدن سوكره بر ايكي كونه قدرصامسوندن قرارگاهله ، بر مدت ايجون (حوضه) يه كیده جگى وهر حالده صامسوندن حرگمندن اول نى تنوير ایدم جك معلوماته انتظار ایلدیكى یازدم .

يكرمنجی قول اردو قوماندانندن ، اوچ كون سوكره ۲۶ مایس ۳۵ ده آلدیغم جوابده « ازمیردن منتظم معلومات آله مدقلرنی ، مغنیسانك ده اشغال ایدلدىكى تفراف مأمورلرینك خبر ویردىكى ، قول اردونك ارکیده بولان اقسامنك ، كاملاً شسمندوفرله نقله موفق اوله مدقلرندن قره دن بوروپشه باشلادقلرنی ، فقط ، مسافه نك اوزاقلنى سبيله آنقره به نه وقت مواصلت ایدم جگنك معلوم بولمديغنى بیلدیر یوردی . »

قول اردو قوماندانى عینی تفرافنامه سنده « آفیون قره حصارنده بولان ۲۳ نجی فرقه نك ، موجودینك بك آز اولدیغندن واوراده آلرینه كچن افرادی بوفرقه به كوندرمكده اولدقلرندن بحث ایتدگدن سوكره ، قسطنونى وقیصرى حوالیسنده بعضى محل آسایش وقایع حقنده خبرلر گلیكه باشلادیغنى ذکرایدیور ویدرپی معلومات ویرم جگنى یازیوردی . » [وثیقه : ۱۱]

۲۷ مایس ۱۳۳۵ تاریخنده ، حوضه دن ، يكرمنجی قول اردو قوماندانندن وعینی زمانده ، بوقول اردونك منسوب اولدیغى قونیه ده كى اردو مفتشلكندن « آفیون قره حصارنده كى فرقه نك تقویه سی ايجون هانكى منابعدن استفاده ایدلمكده اولدیغنى وتزید قوتنه امكن مادی بولنوب بولنمیه جغنى وبوكونكى احوال ووضعیتمزه نظر آ ، بوفرقه به ، ناصل بروظیفه نك توجیجی دوشونیلدیكى صوردوم . » [وثیقه : ۱۲ و ۱۳]

قول اردو قوماندانى ۲۸ مایس ۳۳۵ ده صوردیغم خصوصاته دائر معلومات ویریور ویکرمی اوجنجی فرقه نك « دشمنك براشغالی وضعیتی قارشیسنده موقعی ترك ایتیه جك ودوچار تجاوازاوورسه ، اهالى محلیه دن آله جقلرى تقویه ايله موقعی مدافعه ایدم جگدر . » دیوردی . [وثیقه : ۱۴]

اردو مفتشى ده ۳۰ مایس ۳۳۵ ده ویردىكى جوابده « ۲۳ نجی فرقه نك قره حصارده كى آسایشی محافظه ايله برابر هر درلو اشغال حادثه سنه هر درلو وسائطله مقاومت ایدم جگدر . » دیوردی . بوسائطك حاضر لایمقده اولدیغى وقونیه ده اردویه ظهیر اوله بیله جك برقوت احضارینه چالیشیلدیغنى آنجی براسم وعنوانه مالك اولمديغنى بیلدیر یوردی .

بن ، مفتشلكه یازدیغم تفرافده ، قونیه ده برون اردوسی تشكیل ایدلمكده اولدیغنه دائر بعضى حوادثلر شایعدر ، بونك ماهیت وتشکیلاتی ندر ، دیمشدم . بویه بر سؤال توجیهندن مقصدم بر آزده مدار تشویق وتنیه اولوق ایدی . مفتشلكك صوكه دایماتى بونك اوزرینه در . [وثیقه : ۱۵]

قول اردو قوماندانى بواسیضاحه « قونیه ده وطن اردوسنك تشكیلندن خبردار دكم . » دیمشدى . يكرمنجی قول اردو وقونیه ده كى اردو مفتشلكی ايله تماس نتیجه سنده ایدمديكم معلوماتدن تیقظ وانتباهی موجب نقطه لری ۱ حزران ۳۳۵ ده اضرورمه اون بشنجی قول اردو وصامسونده ارجنجی قول اردو و دیاربكرده اون اوجنجی قول اردو قوماندانلرینه بیلدیردم . [وثیقه : ۱۶]

§ تراکیاده بولان قوت وقوماندا وضعیتی بیلیموردوم . اومنطقه ایلده ارتباط تأسیسی لازم ایدی . بومقصده ، استانبولده ، ارکان حربیه عمومیه رئیسى جواد باشادن ۱۶ حزران ۳۵ ده ذاتی شیفره ايله - جواد باشا ايله مفارقمه كونی محرم وشخصی برشیفره قرارلاشدرمش ایدك - ادرنده قول اردو

قوماندانك كيم اولديغنى وجعفر طيار بلك نرهده بولنديغنى صوردم . [وثيقه : ۱۷] جواد پاشا ۱۷ جزيرانده جواب ويردى . « جعفر طيار بلك برنجى قول اردو قوماندانى اوله رق ادرنده بولنديغنى » اوكرندم . [وثيقه : ۱۸]

آماسيه دن ۱۸ جزيران ۳۳۵ تاريخنده ، ادرنده ، برنجى قول اردو قوماندانى جعفر طيار بكه شيفره ايله ويرديكم (ديره كتيّف) ده اساسلى اوله رق شو خصوصاتى قيد ايتدم . « استقلال مليجى بوغان وانقسام وطن تهلكه لرني احضار ايدن دول ائتلافيه بك اجرا آتى وحكومت مركزيه بك اسير و عاجز وضعيتي معلومك زدر . »

« ملتك مقدراتنى بوماهيتده بر حكومته تسليم ايتك ، انقراضه منقاد اولقذر . »
« تراكيّا و آناطولو تشكيلات مليه سنى توحيد و صداى ملي يي كور سسله جهانّه دوبروراجق امين بر محل اولان سيواسده مشترك و قوتلى بر هيئت تشكيلى مقررذر . »
« (تراكيّا - پاشا ايلي جمعي) حائز صلاحيت اوله مق اوزره استانبولده بر هيئت بولندبره بيلير »
« بن استانبولده ايكن تراكيّا جمعي اعضاسندن بعضيليله تعاطي افكار ايتش ايدم . شيمدى زمانى كلدى . ايجاب ايدنلره محرمانه كوروشه رك درحال تشكيلات يايكيز و بنم يانمه ده مرخص اوله رق قيمتدار بر ، ايكي ذات كوندريكنز . اونلر كلنجيه قدر ادرنه ولايتنك حقوقنك مدافى اولق اوزره نى نوكل ايتدكلرينه دائر امضارى تحتنده برونيقه يي امضا كزله شيفره لي تلغرافله بيلديريكنز . »
« غايه استقلالك استحصاله قدر تماميله ملتله برلكده ، فدا كارانه چاليشه جفمه مقدساتم نامنه مين ايتدم . آرتق بنم ايجون آناطولودن هيچ بر يره كيمه مك قطعيدر . »

تراكيّا قوه معنويه سنى تقويه مقصديه بوتعلياته شو معلوماتي ده درج ايتدم : آناطولو اهالي سي باشند آشاغى يكوچود برحاله كتيرلدى . قرارلر ، بلااستنا تكميل قومانداهيتلري و آرقداشلر مزله مشترك اتخاذا ايديليور . والى و متصرفلر كه همان كافه سي بزمه برابرذر . آناطولوده كي تشكيلات مليه قضا و ناحيه لره قدر توسع ايتدى . انكليز حمايه سي آلتنده بر مستقل كوردستان تشكيلى حقنده كي پروباغاندا و طرفدارانى بر طرف ايدلدى ، كوردلر نوركلره برلشدى . [وثيقه : ۱۹]

•••

§ بو تاريخه قدر ، يونان اردوسنك مغنيسا و آيدن جوارلرني ده اشغال ايلديكندن خبردار اولدم . فقط ازميرده و آيدنده بولندقلريني بيلديكم قوتلر كه نه حالده اولدقلرينه دائر هيچ بر طرفدن هنوز صريح بر معلوماته دسترس اوله ميوردم . دوغريدن دوغري به بو قوتلر قوماندانلرينه ده بعض امرلر يازمشم . نهايت ۲۹ جزيرانده ، فرقه ۵۶ قوماندانى بكر سامى بلك ايكي كون اولكي تاريخلى بر شيفره تلغرافنى آلام .

۵۶ نجى فرقيه ازميرده خرم بك نامنده بر ذات قومانداه ايدسيورمش . بو ذات و ازميرده كي ايكي آلايك بقيه السيوفى ضابطلريله برابر همان كافه سي اسير اولمشلر . يونانيلر بونلري كميلره مدانيه به نقل ايتمشلر . بكر سامى بك بوقيه السيوفك قومانداسنى درعهده ايتك اوزره كوندرلمش .

بكر سامى بك ۲۷ جزيران ۳۳۵ تاريخلى تلغرافنامه سند ۲۲ جزيران ۳۳۵ تاريخلى ايكي امرمي اتخاچ ۲۷ جزيرانده بروسه به مواصلتنده آله بيلديكنى سويليور و ويرديكى معلومات و ايضاحاتده مقاصد

ملیه بی حیز فله ایصال ابدہ جک وساطت کافیہ بولہ مدیقمند ، فرقه می تنظیم و تنسیقه موفق اولورس۔ ۴۴
 دها ابی خدماتک اجراسنی قابل کوردیکمندن ۲۱ حیزران صباحی (قوله) دن بروسه استقامتندہ
 حرکتہ مجبور اولدم . مع مافیہ برچوق موانعہ رغماً حرکت ملیہنک مملکتک استخلاصی ایچون الزم
 اولدینی فکریہی هر طرفہ یاغہ موفق اولدم ، دیورہ قناعت واجرا آتمہ قوی ایمانی اولدینی بیدیریور
 وبوخصوصہ همان تشبثانہ باشلادیغنی ؟ چینه دہ بولتان ۵۷ نجی فرقه یہ دہ آمر ویرمکلکمی وکندیسنده
 آمر ویرمکده دوام اتمہی ایستیوردی . [وثیقہ : ۲۰]

§ برہفتہ قدر ، صامسونده ۲۵ مایسدن ۱۲ حیزرانہ قدر ، حوضہ دہ قالدقدن صوکرہ آماسیہ بہ
 کیتدم . بومدت ظرفندہ بوتون مملکتندہ ، ملی تشکیلات وجودہ کتیرلسی لزومنی تعمیماً بالجملہ قوماندانلرہ
 هرؤسای مأمورین ملکیتہ تبلیغ ایتدم .

شایان دقدردکہ ، از میرک و بونی تعقیباً مغنیسانک و آبدینک اشغالی واجرا اولتان تجاوز و مظالم حقندہ
 هنوز ملت تنور اتمہ مش وموجودیت ملیہ بہ ووریلان بوفجیع ضربہ بہ قارشی علناً برکونا تأثر وشکایت
 اظهار اولنامشدی . ملتک ، بو حفسز ضربہ قارشوسندہ ساکت و حرکتسز قالمسی ، البتہ ملتک لہندہ
 تفسیر اولنہ مازدی . اونک ایچون ملتی ایضا ایدوب حرکتہ کتیرمک لازمدی . بومقصدلہ ۲۸- مایس-
 ۳۳۰ تاریخندہ ، والیرہ ومستقل متصرفلقرہ ، ارضرومدہ اون بشنجی قول اردو ، آقرہ دہ یکرمنجی
 قول اردو و دبار بکرده اون اوچنجی قول اردو قوماندانلقرینہ ، قونیہ دہ اردو مفتشلکنہ تعمیماً شویولہ
 تبلیغاندہ بولندم :

« از میرک ومع الاسف بونی تعقیب ایدن مغنیسا و آبدینک اشغالی ، مستقبل تہلکہ بی دها علنی
 احساس ایتشد . تمامیت ملکیت مزک محافظہ سی ایچون ، تظاهرات ملیہنک دها جانبی اولہرق ، اظهار
 وادامہ سی لازمدہ . حیات واستقلال ملی بی رخنہ دار ایدن اشغال والحاق کبی حادثہ لر ، بوتون ملتی دلخون
 ایتکدہ در . تأثرات ضبط اولنہ میور . قابل ہضم ونحمل اولامیان بو احوالک در حال ازالہ سنی ، بوتون
 مدنی ملتلرہ ، بویوک دولترک عدل وتأثیرندن صبر سزقلہ انتظار ، زمینندہ اوکمزده کی ہفتہ ظرفندہ
 ومختلف ولایاتہ کورہ بازار ابرتسی باشلایوب چهارشنبہ کونی ، مراجعتک آرقسی آلتقی اوزرہ ،
 بویوک وھیجانلی متینفلر عقیدلہ تظاهرات ملیہ دہ بولونیلماسی وبونک تکمیل مایحقانہ دہ تشمیلی وبوتون
 دول معظمہ مثللریلہ باب عالیہ مؤثر تلغرافلر ویرلسی واجنبی اولان یرلردہ اجنبیلرہ دہ تأثیر یاییلمقلہ
 برابر تظاهرات ملیہ دہ آداب وسکونتک فوق العادہ محفوظیتی وخرستیان خلقہ قارشی بر تعرض ونمایش
 وخصوصت کبی اطوار آلتزامی الزمدہ . ذات والیرینک بوفکرلر اطرافندہ حساس ومؤثر بولنلری جہتیلہ
 ایشک حسن ادارہ سندن وموفقتیدن عاجزلرکده اطمئنان تام موجوددر . نتیجہ سنک انبا بیورولمسی
 رجا ایلرم . »

§ ویردیکم بوتعلیبات اوزرینہ ہریردہ متینفلر یاییلمغہ باشلاندی .

یالکز محدود یرلردہ ، بعض نوحات تأثیریلہ نرود ایدلیدی آکلاشیلمشدر . مثلاً : اون بشنجی
 قول اردو قوماندانک ، طرزون حقندہ کوندردیکی ۹ حیزران ۳۳۰ تاریخی شیفرہ دن : [وثیقہ : ۲۱]
 « متینغ انسانندہ روملرک مناسبترلکنہ معروض قالمسی وھیچ بوقدن برحادثہ چیقمسی دوشونجہ سنہ

بناءً متینغه قرار وړلش ایکن موقع فله قونولیدی.... متینغ هیئتک اجتماعنده استراپی، پولیدبنک ده حاضر بولیدی، آ کلاشیوردی .

طرز وړ؛ قره دکز ساحانده، مهم رمرکز اولدیغندن اوراده، ملی تشبثات و فعالیت خصوصاً سرلده مترددانه حرکت و یونانیلر علیهنده تظاهرات ملیه مذاکرانه استراپی، پولیدی افندیلری اشتراک ابتدیمرک کی تشبثک عدم جدیتنه دلالت ایدم جک کوشکاکلر، بانطیع استانبول و دشمنلر ایچون پک قیمتلی اماره لر تلق ایدیلر .

§ ویردیکم تعلیماتده کی نقطه نظری، عاپده قوللانه حق قدر، مهارت کوسترنلرده اولدی. مثلاً: سینوبه یکی تعیین اولتان بر متصرف، اوراده پاییلان تظاهراتی بالذات تدویر ایدیور و متینغ مقرراتی بالذات یازوب اهالی به امضا ایتدیمرک کی سوبله روبروده بر صورتی کوندریور. بوزانک، زواللی اهالی به، کورولتو پاطریدی آره سنده امضا ایتدیمرک کی اوزون یازیلر ایچنده، شوسطرلر کیزلنیدیور دی: نور کار ترقی و تکامل ایدم دی و آوروپانک اساسات مدیه سی قبول و نخل ایدم مدیه بوده شیمدی به قدر ان بر اداره به مظهر اولمه مسندن ایلری کیشدر . تورک ملتی، آجیق کندی بادشاهنک سلطنت و حاکمیتی تحتنده اولق شرطیه آوروپانک نظارت و مراقبه سیله تشکل ایدم جک بر اداره ایله یشابه ییلر .

افندیار، سینوب اهالیسی نامه اشتلاف دولتری مثللرینه ویریلن ۳- حزران - ۱۳۳۵ تاریخلی بو خطرمنک زیرنده کی امتنازه کوز کزد بر رکن مفتی و کی افندیکن امضاسی متعاقب کوردیکم امضا عرض ایتدیکم - طرلری یازان و یازدیران روحی بکا کشف ایتدیوردی . اوامضا، حریت و اشتلاف فرقه سی رئیس نایسی اولان ذانک امضاسی ایدی .

§ هر طرفده، تظاهرات، پاپلیسی ایچون پایدیقم تبلیغات تاریخندن اوچ کون صوکره یعنی ۳۱- مایس - ۳۳۵ تاریخلی حربیه نظرنک شوتلغرافی آلام :

و انکثره فوق الماده قومیسر لکندن باب عالی به تبلیغ اولتوب حربیه نظارتنه تودیع اولتان نوطه صورتی عیناً بوجه زبرد :

بوکونه قدر کلن راپورلردن اوچنی قوللاردو منطقه سنده شقاوت عاده دن بشته برشی اولدینی معلوم اولغله برابر صوک نوطده بیان اولتان احوال حقنده تحقیقات محصومه بالاجرا نتیجه سنک سرعت اشطارینی رجا ایدم .

۳۵ - ۵ - ۳۱

حربیه نظری

شوکت

صورت

۱ - سیواسده کی حال و موقع حاضر و شهر مذکورده و یاخود بوشهرک قربنده عظیم مقدارده مجمع ایتمکده بولتان ارمنی ملتجیلرینک سلامتته متداثر اخیراً اولدقجه داعی اندیشه حوادث آلمش اولدیغنی ذات سائی فخیانه لرینه بیلدیمرکله کسب فخر ایدم .

۲ - بناء علیه عسکری قوماندانک دائره مأموریتی داخلنده بولتان ارمنیلرک حسن محافظه سی ایله حمایتلری ایچون بالمله تدایر ممکنه اتحاد ایتمی آمر و برکونا قتال و یاخود سوء معامله وقوعه کلدیکی تقدیرده کندیسنک دوعریدن دوعری به مسئول طوبیه جنی مشعر بر تلغرافنامه نک حربیه نظارت

جليله سنجه مومى اليه قوماندانه عاجلا كشيده مى ضممنده اوامر اعطا بيورولسنى ذات سامى فخيانه لرندن رجا ايدرم .

۳ — بوتعلبانه مماثل تعلباتك مأمورين ملكيه طائده سنه اعطاسنى آريجه رجا ايدرم .

۴ — داخل مملكتده كى آسائشسزلك حقنده ذات سامى فخيانه لرنيك نه درجه بحق صورنده انديشه ناك بولند قلرى بيلديكم جهته ذات سامى فخيانه لرينه آريجه اشبو (.....) مامشات بيوريله جفتدن مطمئن .

۵ — موضوع بحث اولان تعلباتك تاريخ اعطاسى حقنده ويريله جك معلوماتك محظوظيت سناورانه مى موجب اوله جفتى بيان ايدرم .

سيواس والى وكالتندن ۲ حزيران ۳۳۵ تاريخلى آلايىم بر تلغرافدهده «بوكون مير آلاى «دومانز» امضاسيله آلان تلغرافنامه ده (عزيزيه ده از ميرك اشغالى اوزرينه خريستيانلرك قتل ايله تهديد ايدلديكى وبوايسه موافق اوليوب سزه وضعيه خبر و برييورم كه بو حالر متفق عسكرلى طرفندن ولايتكزك اشغاله سبب اولور.) مآلنده اشعارانده بولونيلمقده در الخ ، دنيا مكدده ايدى .

§ حقيقتده ، نه سيواسده داعى انديشه بر حال واردى وندهده خريستيانلرك قتل ايله تهديد ايدلديكى واقع ايدى . مسئله ، ملتجه پاپيلمغه باشلانيلان متينغلردن متأثر اولان وبونى امللرنيك حصوله مانع عدايدن عناصر خريستيانيه نك ، اجنيبلرك نظر دقتى جلب ايجون بالالزام باقدقلى اشاعات قيلندن اوله رق قبول ايتك لازمدر . [وثيقه : ۲۲ و ۲۳ و ۲۴] حربه نظارتك نوطه صورتى احتوا ايدن تلغرافنه ويرديكم جوابى عينا عرض ايدم جكم .

۳ حزيران ۳۳۵

حربه نظارت جليله سنه

استخبارات

فايت مجله در

عدد

۵۸

ج : ۲ حزيران ۳۳۵ شيفره :

سيواس وجوارنده اولجه بولنان ارمنيلى وبالاخره كلن ملتجىلى ندهيش ايدم جك هيچ بر حاده اولامشدر . نه سيواسده وندهده جوارنده داعى انديشه هيچ بر حال بو قدر . هر كس ساكنانه ايش وكوچلريله مشغولدر . بونى صورت قطعيدهده عرض وتامين ايدرم . بناء عليه انكليز نوطه سنده كى استخبارات منبعك نه اولدينى عاجز لرنيجه بيلنمك لازمدر . از ميرك ومغنيسانك اشغالى خبر مؤسسى اوزرينه اهالى اسلاميه جه پاپيلان وعناصر خريستيانيه حقنده هيچ بر فكر خصومت تضمن ايتمين اجتماعلردن بلكدده بعضيلرينك متوحش اولملى وارد خاطر در . ائتلاف دولترى ملتزمك حقوق واستقلاله رايكار قالدقجه وملت ، وطنك تمامى مصونيتدن امين بولند قجه عناصر غير مسلمه نك دوچار خشيت اولسنه هيچ بر سبب بو قدر وبوبابده دولته فارشى هر درلو مشوليتى تمهد وبوكا تماميله امنيت بيورولسنى استرحام ايدرم . فقط استقلال وموجوديت مليه بى احا وبقاي حياتى نهلكيه ايصال ايدن اشغال ، سوء قصد وتعدى كى از مير حواليسنده كورولمكدده اولان فعلياتك ظهورات مآله سنه فارشى نه ملتك هيچان وتأثرات وجدانيه سنى وندهده بوكا مستند تظاهرات مليه بى منع ونوقيف ايجون

نفسمده و هیچ کیمسده قدرت و طاقت کورمه جه کم کبی بویوزدن تحث اید جه قایع و حادثاتک قارشوسندهده مسئولیت قبول اید بیه جه نه قوماندان وندهده ملکیه مأموری وندهده حکومت تصور ایدرم .

مصطفی کمال

§ بونوطه صورتیه طرفدن ویریلن جواب صورتی بالعموم قوماندانلره ، والی و متصرفلره تعیمیا تبلیغ ایدلای .

— بو تاریخدرده بوتون ملتک انکلیز محار جمعیتنه اشتراکله انکلتزه مظاهرنک طلب ایدلسی ، بوجمیت نامنه ، سعید مثلاً امضاسیله عموم بلدییه ریاستلرینه بر تلغرافله بیلدیرلیدیکی وبوتلغرافک تأثیرینی عقیم براتیق ایچون ملتی لزومی کبی تنویر ایتمکله برابر حکومت نزدیده کی تشبثاتم معلومکنز اولمشدر . [وثیقه : ۲۵] بوندن بشقه ۲۷ - مایس - ۳۳۵ تاریخنده (تورکیه - هاواس - رویتر) اسمنده کی آژانسک ، انعقاد ایدن شورای سلطنت حفنده کی تفصیلاتده « هیئت عمومیه نک فکری نورکیه نک دول معظمه دن برینک مظاهرتی تأمین مرکزنده در » حوادثی نشر وتعمیم ایتمی اوزرینه صدراعظمه « ملتک استقلال ملی بی محافظه به حازم ایلدیفنی وبوتون عواقب مشنومه به قارشی اک صوک فدا کارلنی کوزه آلدیردیفنی ووجدان ملی بی تمثیل ایتمه یین اخباراتک شایان اندیشه عکسلا تولید ایتدیکنی ، یازمقله برابر بوتون ملتی ده بو کینیتدن ناصل خبردار ایتدیکمی بشقه بر مناسبتله بیان ایتمشدم .

§ صدراعظم فرید پاشانک پارسه معلوم اولان دعوتی اوزرینه برنجی تورکیه بیوک ملت مجلسنک ایلک اجتماع کونلرنده بعض بیانانده بولمشدم . بو مسئله ده نقطه نظر و صورت حرکتک نه اولدیفنی توضیح مقصدیه شو وثیقه بی عیناً عرض اید جه کم :

حوضه :
۳-۶-۳۵

شیفره
مجله در
ذاته مخصوصدر

صامسونده اوچنجی قول اردو قوماندانی رأفت بک افندی به
ارضر ووده اون بشنجی قول اردو قوماندانی کاظم پاشا حضرتلرینه
جانیک متصرفی حمید بک افندی به
ارضر و والیسی منیر بک افندی به
سیواس والی وکیلی حاکم حسبی افندی حضرتلرینه
قسطنمونی والیسی ابراهیم بک افندی به
آقرمه ده ق ۲۰ قوماندانی علی فوآد پاشا حضرتلرینه
قونیه ده بیلدیرم قطعاتی مفتشی جمال پاشا حضرتلرینه
دیار بکرده اون اوچنجی قول اردو قوماندان وکیلی جودت بک افندی به
وان والیسی حیدر بک افندی به

فرانسه ممثل سیاسیسی موسیو (دوفرالس) ک نزد صدارتپناهی به کله رک حقوق عثمانیه بی قونفرانس حضورنده مدافعه ایچون پارسه عزیمت اید بیه جه کلرینی تبلیغ ایلدیکی داخلیه نظارتک تبلیغات

رسمیه سندن و آژانس نشر یانندن آکلاسیلمشدر . از میر و قعه سی اوزرینه ملتزمك كوستردیكی عصیت ملیه و بو صورتله محافظه استقلالیت خصوصنده لظاهر ایدن عزم قطعیسی نتیجه سی اوزن بومظهریت شایان شکراندر . فقط بوکا رغماً یونانیلر از میر ولایتنده اشغالدن منع ایدلمش دکندر . هر حالده ملتک حقوقی مدرک و اونی چیکنه تمهك ایچون یکوجود اولهرق فداکارانه حرکتیه مهیا اولدینی دول ائتلافیه قارشی اظهار و اثباته دوام ایدلد کجه دول مشارالیه ملتزمه حرمتکار و حقوقه رعایتکار اوله جفته شبهه یوقدر .

صدر اعظم پاشا حضرتلرینک قونفرانس حضورنده حقوق عثمانیه بی مدافعه ایچون بذل همت پیوره جقاری طبعیدر . آنجق ملتجه قطعاً مدافعه سی مطلوب و ملتزم اولان حقوق باشا . ایکی نقطه ده کسب نزاکت ایدر . برنجیسی ؛ علی الاطلاق دولت و ملتک استقلالیت نامه سی . ایکنجیسی ده اجرای اصلیه وطنده اکثریتک اقلیتله فدا ایدلمه مسیدر . بو خصوصده پارسه مهی حرکت هیئتک اجتهادیه وجدان ملینک طلب قطعیسی آره سنده مطابقت تامه شرطدر . عکس تقدیرده دلب غایت مشحون وضعیتده و غیر قابل تلافی امر واقعلر قارش بسنده قاله بیلیر . یواندیشه بی تاید ایدن بیلر شونلاردی : صدراعظم پاشا حضرتلری مسموع اولان بیاناتنده برارمنی مختاریتی اساسنی قبول ایتمش اولدینی بیلدردی . بونک حدودینی ذکر ایتمدی . بوندن ولایات شرقیه اهالیسی بالطبع متأثر و استیضاح کیفته مجبور اولدی . انعقاد ایتمش اولان شورای سلطنتده ده همان هیئت عمومیه استقلال ملینک محققه سنی و مقدرات ملتک بر شورای ملی به تودبعنی طلب ایلدیکی حائله یالکیز حکومتک استناد ایلدیکی ائتلاف و حریت فرقه سی نامه رئیس صادق بکک تحریری افاده سنده انکتره مک حایه سی تکلیف اولندی . برارمنستان مختاریت واسعه سنی و دولتک بر اجنبی حایه سنی قبول مسألنده آرزوی ملی ایله حکومت حاضره مک اجتهادنده مطابقت اولدینی تعین ایدیور . صدراعظم پاشا حضرتلرله برابرنده حرکت ایدمه حک اولان هیئتک مدافعه حقوق ملتده تعقیب ایدمه جکی اساسات و پروگرام ملتجه معلوم اولمندنجه مارالمرض نقطه لرده اندیشه ناک اولمندن منع نفس ایدله مز . بو صورتله ولایات و ملجئاتنده کی مدافعه حقوق ملیه ورد الحاق جمعیتلرینک هیئت مثله لری و هنر تشکیلاتی اکمال ایدله مین برلرده ده بلدییه هیئتلری صدراعظم پاشا حضرتلرینه و دوغریدن دوغری به ذات شادانه یه تلفرافنامه لرله مراجعت ایدرک استقلال تام ملینک مصوبیتی و حقوق اکثریت ملیه مک محفوظیتی ملتجه شرط اساسی اولدینی بیان و بوکا نظر آکیده جک هیئتک مدافعه اساساتی ملته رسماً و علناً ابلاغی طلب اولملیدر . ملتک بو طرز حرکتیه ؛ کیده جک هیئتک مدافعه سنه چالیشه جنی اساساتک حقیقه ماتک آرزو و طلبی اولدینی دول ائتلافیه جه معلوم اوله جق و بالطبع ده زیاد اهمیتله نظر دفته آلدیق هیئتک وظیفه سنی تسهیل ایله جکدر . مطالعات مسروده مک ایجاب ایدنلره سرعت ایصال و ابلاغنی و ملتزمك مندرائی نامه ذات عالی و طنپور و یلرندن خاصه استرحام ایلرم . بوتلفرافک زمان وصولک اشعار پیور و یلسنی ده رجا ایدرم .

مصطفی کمال

§ بو تاریخدن بش کون صوکره یعنی ۸ - حزیران - ۳۳۵ ده استانبوله حربیه ناظری طرفندن دعوت اولدینمی و محرم سوالم اوزرینه کیملر طرفندن ونا ایچون طلب ایدلایکمی ، رجالمزدن برذاتک خبر و بریدیکی وقیله بالمناصبه وقوع بولان بیاناتنده افاده ایتمشدم . اوزات ، ارکان حربیه عمومیه ریاستی مقامنده بولنان جواد پاشا ایدی . بونک اوزرینه ، استانبول ایله وقوعبولش اولان اخباراتک برعسمی

عمومی معلوم اولشد. بومخارات ، ارض ومده استغنا ایندیکم تاریخه قدر مختلف حربیه ناظرله و دو عریدن و عری به سرای ایله دوام اولشد .

آاطه لویه داخل اولدی بر آی اولمشدی . بومدت ظرفده بونون اردولر اقسامیله تماس و ارباط تأمین ایش و ملت نمک اولدی قدر تنویر ایدیه رک نیقظ و انتباهه کتیرلش ، تشکیلات ملیه فکری نعمه باشلامشدی . وضعیت عمومی بی آرتق بر قوماندان صفتیه سوق و اداره به دوام امکانی قلامشدی . وقه عیولان دعوت امریه عدم اطاعت وعدم احاطت کوسترمش اولغله برابر ملی تشکیلات و حرکاتک سمن و تأمینیه دوام اینکده اولایمه کوره شخصاً طای صغیه کچمش اولدیغمه شبهه ایدیه مزدی . بونون بوشنه وایله صه نمیسنه قرار و ردیکم تشنات و احرا آتک اساسی و شدید اوله حمی تخمین کوچ دکندی . بناء علیه تشنات و اجرا آتک بر آن اول شخصی اولق مامتندن چیمارلسی و بونون ملتک وحدت و تساندی تمین و تمیل ایدیه حک ر هیئت نامنه اولسی الزمدی .

و سبله ، ۱۸ حزران ۳۳۵ تاریخنده تراکیه و بردکم (دیره کیف) ده اشارت ایندیکم بر نقطه ملک ، تطبیقی زمانی کلش بولونیوردی . خاطر کورده درکه اوشقه ، آناطولی و روم ایلی تشکیلات ملیه سی توحید ایدیه رک ، بر مرکز دن تمیل و اداره ایلک اورده ، سیواسده عمومی بر هیئت ملیه صه یلامشدی . بو مصدک تأمینی ایچون یاورم حواد عباس بکه ۲۴ حزران ۳۳۵ کیجه سی آماسیده دیکه ایندیکم تصمیمک اساس نقطه لری شونرا ایدی :

۱ — وطنک تمامیتی ، ملک استقلالی تهلکده در .

۲ — حکومت مرکزیه در عهده ایندیکی مسئولیتک ایجاباتی افا ایدیه مه مکده در . بو حال ملتیزی معدوم طایندریور .

۳ — ملتک استقلالی بنه ملتک عزم و قراری قور تاراجقدر .

۴ — ملتک حال و وضعی دریش ایتک و صدای حقوقی جهان ایشیتدیرمک ایچون هر درلو تأثیر و مراقبه دن آزاده بر هیئت ملیه رک وجودی الزمدر .

۵ — آناطولینک بالوجه الک امین محلی اولان سیواسده ملی بر قونفره ملک سریماً انقادی تقررا ایشدر .

۶ — بونک ایچون تکمیل و لایترک هر لوانسندن ملتک اعتماد بنه مظهر اوج مرخصک سرعت ممکنه ایله یتیشمک اوزره هان بوله چیمارلسی ایجاب اینکده در .

۷ — هر احتمال فارشی کینینک ر سر ملی حالنده طوتولسی و مرخصک لزوم کوریلن محللرده سیاستلرینک منسکراً احتراسی لازمدر .

۸ — ولایات شرمیه نامنه ۱۰ تموزده ارض ومده بر قونفره انعقاد ایدیه جکدر . مذکور تاریخه قدر ولایات سائر مرخصلری ده سیواسه وصل اوله بیلرلرله ارض و م فره سنک اعصای ده سیواس اجتماع عمومی بنه داخل اولق وزره حرکت ایدر . [وثیقه : ۲۶]

۹ کوریورسکرکه بو دیکته ایندیکم خصوص ، ذاتاً ویرمش و درت کون اول تراکیه تبلیغ ایش اولدینم بر قرارک آناطولی دهه تمیماً تبلیغه متعلق بولونیور . بو قرارک ۲۴ حزران ۳۳۵ کیجه سی ، قارا کللی بر اوطه ده اتخاذ ایدلش محوف و اسرار انکیز ، یکی بر قرار اولدینی ، ظنجه سهولته تقدیر بیوریور .

بو نقطه نك نوحى ايجون ، آرزو بيورورسه كز كوچوك بر ايضاحده بولنهيم .
 افنديلر ، او مسوده ايسته عينا شو كاغلدردر . (كوستره رك) درت ماده ي احتوا ايدييور ،
 هتوباتي بيان ايتدم . نهايتنده نيم امضام واردر . برده وظيفه اعتباريله اركان حرييه رئيس بولان
 مير آلاي كاظم بك (اليوم از مير واليسى كاظم پاشا) ، اركان حرييه مدن تبليغه مأمور ، خسرو بك
 (اليوم سفير) مقامات عسكريه به شيفره ايدن ياورم مظفر بك و مقامات ملكيه به شيفره ايدن بر مأمور
 افندينك امضالري واردر . بوندن بشقه دها بعض امضال واردر .

بو امضالرك ، بومسوده به قونمسي بر حسن طالع و تصادفدر .
 دها ، حوضهده بولنديئم صرهده آفرمهده بولان يكرمنجي قول اردو قومانداني على فواد پاشادن
 پر شيفره تلغراف آلد . بو تلغراف ، « طانيديفكنز بر ذات بعض رفقا ايله استانبولدن بورايه كلسدر .
 صورت حر كترى حقنده نهاسر بيوربيورسكنز » مآلنده ايدى . عاذا بر معماي آكديران بوتلغراف ،
 بك زاده مراق واستراني موجب اولدى . موضوع بحث ذاتى طانيورم ، بندن خط حر كت صوربيور ،
 آفرمهده آرقداشم اولان امين بر قوماندانك ياننده ، تلغرافده شيفره در . او حالده نهن اسمنى شيفره
 اوله رق دهنى يازديرمقندن اجتناب ايدييور ؟ برخيل دوشوندم . انتقال ايدر كي اولدم ؟ تخمين بيورولور كه
 معما حليه اشتغاله زمانم مساعد دكلى . فقط ، فواد پاشاي يقيندن كورمك ، منطقه لري ، محيط لري ،
 دوشونجه لري حقنده مداوله افكار ايلك ، نجه بك زاده شايان آرزو ايدى . بو معمالى تلغرافدن ملهم
 اوله رق كنديسنه شو رجاده بولوندم : « آفرمهده آبريديفكنزى ، احساس ايتيه بك تر نييات و نديير
 آلدقندن صكره ، تبديل نام و قيافت ايدره رك برقاج كون ايجون سريما بكا ملاق اولكنز . استانبولدن
 كلن آرقداش لري ده برابر كتيريكنز . »

في الحقيقه فواد پاشا ، ديديكيم كي حوضه به حر كت ايدر . فقط ، بعض مجبر اسبابدن طولاي ،
 در حال حوضه يي ترك ايدوب آماسيه به كيتمه مجبور اوامشدم . فواد پاشا ، حوضه يولنده ، وضعيتي
 آكلار و آماسيه به توجه ايدر . ايسته بو صورته پلا ده آماسيه ده زدمده بولونيور . اسمنى شيفره ده
 ذ كر اولغيان ذات ده رؤف بك ايدى .

استانبولي ترك ايتك اوزره ، اقامتگاه مدن اونومويله بينه جكم ائشاده رؤف بك زدمه كلسدى .
 واكب اوله جنم واپور ك لعقيب اولنه جفنى و استانبولده ايكن توقيف ايتمه دكلرينه كوره بلكه ده قره دكزده
 باطيريله جفنى مونوقا ايشتمش ، اونى خبر و بردى . بن استانبولده قالب توقيف اولتمقدنسه باطوب
 بوغولمى مرجح كوردم . و حر كت ايتدم . كنديسنه ده اول و آخر استانبولدن چيقمق مجبور ايتنده
 قاليرسه نيم يانه كلسنى سويلدم .

رؤف بك ، في الحقيقه استانبولدن چيقمق لزومنى حس ايتمش و چيقمش . فقط نيم يانه كلى ،
 آرقداشي اولان اللى آلتنجي فرقه قومانداني مير آلاي بكر سامى بكا ملاق اولوق و از مير جبهه سنه دها
 يقين بر برده ، دها فعال و دها قائملى اوله جفنى فرض ايدر ك (بانديرمه - آق حصار) طريقيله مغنيسا
 حواليسنه كيتمش . كيتديكي برده ، احوال مغنويه يي بوزوق ، وضعيتي مهلك و مدهش كورمش . در حال
 تبديل نام ايدر ك اورادن اوده مش ، نازلى ، آفيون قره حصار اوزرندن (عزيزيه - سيوربحصار)
 طريقيله و آرايه ايله ده آفرمه فواد پاشانك زويه كمش و بكا مراجعت ايتمش ؛ بك كوزل اما ، اسمنى
 صاقلامق صورتيه بنى ئوزمكهده معنا وارميدى ؟

دیگر طرفدن ، اوچنچی قولاردو قوماندانم اولوب سامسون متصرفلننده بیراقدیقم رأفت بکی .
آرتق سیواسه ، قولاردو مرکزینه کوندرمک ایستیوردم . بر قاج دفعه کلسی ایچون أمر و برمشدم .
ملحقاته جیقمش . أمرلر مه جواب دخی آله میوردم . نهایت اوده ، بالتصادف اوکون گلشیدی .
§ شمدی ، امضا مسئله سنه کلهلم :

بن ، مسوده نك يكي كان آرقداش لر طرفندن ده امضالانمسی آرزو ایتدم . اوئانده رؤف ورافعه
بکله بنم او طه مده ، فوآد پاشا دیگر براوطه ده بولونیورلردی .

رؤف بك، مسافر اولدیغندن بومسوده به وضع امضا ایچون کندنده برعلاقه و صلاحیت کورمدیکنی
نزاكۀ افاده ایتدی . بونك برخاطره تاریخیه اولدیغنی درمیان ایدرك امضا ایتسنی سویلدم . بونك
اوزرینه امضا ایتدی .

رأفت بك، امضادن استنكاف ایتدی و بویله برقونفره عقدنده کی مقصد و فائده بی آ کلایه مدیغنی سویلدی .
§ استانبولدنبری ، برابر کتیردیکم بو آرقداشك - طوتدیغمز یوله نظرآ - آ کلاشیلیمسی بك بسیط
اولان بر مسئله ده ، اظهار ایتدیکی حالت فکریه وحسیه دن متالم اولدم . فوآد پاشایی جاغیرندم . پاشا ،
نقطه نظرمی آ کلاخیه در حال امضا ایتدی . فوآد پاشایه رأفت بكك ترددی سینی آ کلایه مدیغنی
سویلدم . فوآد پاشا ، رأفت بکدن ، بر آرز جدی ، استیضاحده بولندقدن صکره ، رأفت بك مسوده بی
آله آله رق کندینه مخصوص بر اشارت وضع ایتدی . اویله بر اشارت که ، بونی ، بومسوده ده بولقی
بر آرز مشکدر .

[بیورك ۱ مراق ایدن تدقیق ایده بیلیر .]

افندیلر ؛ لزومسز کی کوریله بیلن بویاضاحات ، متعاقب سنه لره و حادثه لره هائده بعض مظلم نقطه لری
شویره مدار اولور ظنیله درمیان ایدلشدیر .

§ قونفره به دعوتی متضمن تعمیم ، مقامات ملکیه و عسکریه به شیفره اوله رق ویرلدی . بوندن
بهقه استانبولده بولنان بعض ذواتده کوندرلدی . فقط بو ذواته آریجه برده عمومی مکتوب هلام .
کندیلربنه مکتوب هلامدیم ذوات شونلردی : عبدالرحمن شرف بك ، رشید ماکف پاشا ، احمد عزیمت
پاشا ، سید بك ، خالده ادیب خانم ، قره واصف بك ، فرید بك ، (نافع ناظری ایدی) صلح و سلامت
فرقه سی رئیس فرید پاشا (بالآخره حربیه ناظری اولدی) ، جامی بك ، احمد رضا بك .
بومکتوبده سویلدیکم نقطه لری مختصرآ تکرار ایده جکم :

(۱) یالکز متینفلر و تظاهرات ، بویوك غایه لری ، هیچ بروقت قورتاراماز .

(۲) بونلر ، آنجق سینمه ملتدن بالفعل دوغان قدرت مشترکیه استناد ایدرسه رهاکار اولور .

(۳) ذاتا آجی اولان وضعیتی مهلك شكله قویان ، الك مؤثر عامل ، استانبولده کی مخالف جریانه
وآمال ملیه بی مضر برشکلهده انفراد اوخراتان سیاسی و غیرملی پروپاگاندا لردو . بونك مجازاتی وطنلر
علینده ، بك مبذول برصورنده کورمکده یز .

۴ — آرتق استانبول آناطولیو به حاکم هکل تابع اولقی مجبوریتنده در .

• — سزه توجه ایدن فداکارلق بك بویوكدر . [ونیقه : ۲۷]

۲۵. حزبرانه قدر آماسیده قالدیم . خاطر لرده دره که اوتار بخلرده داخلیه نظارنده بولتان علی کمال بك . سم عزل ایدلديکم و آرتق بجه هیچ بر معامله رسمییه کیرشمه مک و هیچ بر معلومی اسداف ایتهمک خصوصنده شيفره الله بر تعمیم یابشدی .

۲۳. حزبران ۳۳۵ تاریخ و ۸۴ بومرولی اولان بوشيفره محتویاتی، شایان دقت بر ذهنتی کوسریر وشیفه اولدینی اینچون عیناً عرض ایده حکم :

داخلیه ناظری علی کمال بك ۲۳ - ۶ - ۳۵ تاریخلی
و ۸۴ بومرولو شيفره سنک محلولی سورنیدر .

« مسلطی کمال پاشا بویک بر عسکر اولغله برابر سیاست زمانه اودرجه آکده اه لمداینی اینچون، فرط حمیت و عبرت و غماً . مأموریت جدیده سده اصلاً موافق اوله مدی . انکلیز مثل فوقاً ده سنک دلم واصراریله عزل ایدلدی وایدلکدن سوکره یابدقلمری و یازدقلمری ایلده بومرورلی دهار یاده میدان اوردی . ردالحاق جمعیتلری کی قره سی و آبدن حوالی سده اهلی اسلامیه نی ناحق بره قدر درمدن و فقط بوسیله دن استفاده ایله خلقی خراج کسکدن نشنه برایش کورمین آمر سر، صاخیسرو غیر قانونی تشکیل ایدیلن بعض هتئر اینچون اونه دنبری چکدیکي تلفرافنامه لرلده خطای سیاسی نی ادا قده آرندردی . مشارالمهک استانبوله جایی حریمه نظارنه عائد بر وظیفه در . لکن داخلیه نظارتنک سزه امر قطعیمی آرتق اوزانک معزول اولدینی بيلمک ، کندیسیله هیچ بر معامله رسمییه کیرشمه مک، امور حکومت متعلق هیچ بر مطلوبی اسعاف استدیرمه مکدر . بوتعلات دائر دسند حرکت ایلکله نه کی مسئولیتلرک مندفع اوله حقی تقدر بیوره جفکزدن و بومهم ووخیم دقیقه لرده مأمور ، اهالی ، هر عثمانلیه برتب ایدن اک بیوک وظیفه ، صلح قونفرانسجه مقدراتمه دایر قرار ویریلرکن و بش سنده در یابدیغمز جنتلرک حساباری کورولورکن آرتق عقلمزی باشمزه دوشیدیکمزی کوسترماک، عاقلانه و مدبرانه حرکتلره امثال ایتک ، فرقه ، مذهب ، عرق اختلافلری کوزده تمکیزین هر فردک حیاتی ، مالی ، عرضی صیانتله نظر مدنیتده بومرنگتی بردها لکله مامه مک دکلیدر ؟ »

بوشيفره تعمیمدن ، بن ، آنجق سیواسه مواصلت ایتدیکم ۲۷ حزبران ۳۳۵ تاریخده خبردار اولدم . علی کمال بك ۲۳ حزبران تاریخده بو تعمیمی ایله دشمناره و پادشاهه مهم بر وظیفه ایتا ایتدکدن سوکره ۲۶ حزبران ۳۳۵ تاریخده حکومتدن چکیلشدر . علی کمال بك صدارته ویردیکي رسمی استعفا نامه دن بشقه ، سرایه کیدوب پادشاهه بالذات ویردیکي استعفا نامه سی صورتلرینه و شفاهی معروضاتنه و پادشاهک اوکا ویردیکي جوابه چوق سوکره مطلع اولدم .

علی کمال بك استعفا نامه لرنده ، بالخاصه پادشاهه اولاننده ؛ « بلاد عثمانیه مک محال مختلفه سنده سرزده نهمور اولان آثار اختلال و اغتشاشدن ، نأثره اختلاک درحال و موضعاً تسکین واطفا و احیاسی مقصدله اتخاذ تدابیر ، صرف مقامته عاندایکن مظهر اولدینی التفات و اعتماد شاهانه نی چکمه من بعض رفقا سنک بر چوق اعذار واهیه سردله اختلاک توسیع دائره شمول ایتسنه ، سببیت ویرمکده اولدقلمزدن ، بحث ایتدکدن سوکره « مأموریت رسمیهدن چکیلکله برابر صورت خصوصیه عرض

خدمت و صداقت اند. حکمتی ، علاوه ایدیور و شفاهاگده ، و وظیفه رسمیهدن تجردی نعم الوسیله عد
ایدن . و سنک تهاغدن فولکری محافظه بیوریکیز ، استرحامده بولونیور .

« شاه ، خواجه ، بی بوسوتون یاکنز براقیهده که امیم . صداقتکز ، بی ، بوبوک امیدوتسلیلره
سدره شدی . سرای ، هر دیتنه سزه آچیندر . رفیق بکه تشریک مساعیدن آیرئاییکیز . »
استاده بو بورلر . [وئینه : ۲۸]

بی صداقتدن پادشاه بوبوک امیدوتسلیه قابیلیدی علی کالی ، نظارت مقاننده و حضور شاهانده
کیررکن . و کوره ، اونی ، پرده ، اسل ، حرقی وظیفه بی باشنده کورلم !

« مانکه حقیقهده ، سعید مثالیک ، راجب و رویه یازدای مکتوبلردن برینی کوزدن کچیرهلم :
« علی کال بده صوبوک و لاکنی اوزریه یان تاثر ایته یکنیزی سوبلدم . بوذاتی آلدی بولندبرمق
لازم . بو متی حاجیرمیهلم . برهدیه تقدیمی ایچون الک مناسب برزماندر . »

« دس کیمک دن اوزاتله کوروشمش . معلومات مسئلهسندده بر آرز تانی لازم اولدیفنی سوبلهمش .
بر کوره پنهانده ایدیلن ارباب فکر و فکری ، اولکنه مخالف برغایه سوق ایتمک بزده قولایقله ممکن
اؤرر . بوندر رسمی مامورلر حرکت ملهین شمدیلک اینی کورسیورلر دیمش . علی کال بک ، تعلیماتکنزه
حرباً راجبت ایده جات . زین العالمین بار تفسیلدهده تشریک مساعیه چالیشیور . خلاصه ، ایشلر بولاندیربله حق .
« عین مکتوبک بر حاشیه سی وارد . شمدی اونیده ، اوقوبهلم : « حاشیه : بر قاج دفعه درسوبله مک
ایستدیکم حالده اوبوتیورم . ماضی کال پاشابه و طرفدارلرینه بر آرز مساعد کورولمی که کندیمی کال
امده . و راه کله یلسین . بوایشه فوق العاده اهمیت و یریکیز . گندی غزته لر مزله طرفدارلق ایده میزه .
بومنائق حقیقهده مرمه سی کلنجه ، دها زیاده معلومات و یریرم . شمدیلک بوقدری کافیدر .

« علی کال بک ، آماسیهده ایکن هنوز خبردار اولدیفنی عرض ایستدیکم ، تعمیمی ، مأمورینک
و خاسه اؤکریخی حقیقه تفتت سوق ایتمش . هر پرده ، اکسک اولیان منی روحلی کیمسه لر ، درحال
علیمده پروپاغانایه و فعالیت کیمش .

« بوبوله کی منی اظاهرائک و فعلیاتک الک مهمی سیواسده حاضر لائغه باشلامش .
مساعده بیورورسه کیز ، بونی مختصر آ تصویر ایدهم : داخلیه ناظری علی کال بکک تعمیماً و یردیکی
اکسک تاریخی ارلان ۲۳ حزیران کونی ، سیواسده ، علی غالب بک نامنده برذات ، اون قدر رفاقتیه
حاضر بولویورمش . بوذات ، استانبولدن ، معموره العزیز والیسی اولهرق کوندیش اولان ارکان حرب
میر آلای علی غالبدر . کویا ، ولایت مأمورین مالیه سی اولق اوزره ، برطاقم انسانلریده ، استانبولدن
انتخاب ایتمش ، براریده کورسیور .

« علی غالب کدرکاهنده بولنان ، سیواسده توقف ایتمش . وظیفه مخصوصه سی بولندیفنه شبه ایتمک
لازم کان ، علی غالب ، اوراده درحال قوتلی طرفدارلر بولمش . وظیفه سی حسن تطبیق ایچون تربیات
و تدابیر آلفه باشلامش .

« داخلیه نظارتک ، علیمده کی امری کلیر کلز ، فعالیت باشلامش . سیواس سوقاقلرنده ، بنم ؛
خائن ، عاصی ، مضر بر آدم اولدیفنه دائر ، دیوارلره یاقتلر یایشدیرلش .

« کندیمیده ، برکون ، سیواسده والی بولنان رشید پاشا مرحومک زودینه کیدمک ، داخلیه

نظارتك امرندن بحث ايتدكدن سوكره ، سيواسه كيتديكم تقديرده حقمده تطبيق ايده جكي معامليني صورمش .

رشيد پاشا ؛ نه ياييله بيله جكي استيضاح ايتمش . على غالب ، بن سنك يرنده اولسه م ، درحال قوللرني باغلار توقيف ايدرم وسنكده بويله يايهك لازمدر ديمش .
رشيد پاشا ، بو ايشك بو قدر بسيط اوله جفته اينانه مه مش ، مذاكره خيلي اوزامش . مذاكره اهتراك ايدنلر چوغالمش . . . حتى بر قسم اهالي ويريله جك قراري آكلامق اوزره طوپلانمش . . .
بوكون ، حزرانك ۲۷ نجى كونيدر . نظرلرمزى ، تكرار تماس ايتك اوزره بر آن ايچون ، بو لوحه دن آييرالم و آماسيه توجيه ايدلم .

§ آيك يكرمى بشنجى كوتى ، سيواسده عليه ده بعض مناسبتسز احوال جريانه باشلا ديفندن خبردار اولدم . ۴۹ حزران كيجه سى باورم جواد عباس بكي چاغيردم ويارين صباح قراكلقده آماسيه دن جنوبه حركت ايدم جكز ديدم . بو حركتمزك كيزلى طونيله رق حاضر لانيلمسى ايچون امر ويردم .
بر طرفدن ده ، بشنجى فرقه قوماندانى واركان حربيه مله ، محرم اوله رق ، شوتديرى قرارلاشدير دق ؛ بشنجى فرقه قوماندانى ، فرقه سندن ، كزيده ضابط و افراددن مركب و ممكن اولدينى قدر قوتلى بر آتلى پياده مفرزه سنى درحال او كيجه دن باشلايه رق سريعا تشكيل ايدم جكدى . بن ، ۲۶ حزران صباحى قراكلقده آرقداشلرمله برابر او طوموبيل ايله توقاده حركت ايدم جكدم . مفرزه تشكيل ايدر ايتمز ، توقاد اوزرندن سيواس استقامتنه سوق اولنه جق و بنمله ارتباط آرايه جقدى . حركتمز ، هيچ بر طرفه تلغرافله بيلدبريله جك و ممكن اولدينى قدر آماسيه ده افشا اولنيه جقدى .
§ ۲۶ ده آماسيه دن حركت ايتدم . توقاده واصل اولور اولماز تلغرافخانه يى قونطورول آلتنه آلديره رق بنم موصلتمك سيواسه و هيچ بر طرفه بيلدبريله مسنى تأمين ايتدم . ۲۶ كيجه سنى اوراده كچيردم ، ۲۷ ده سيواسه حركت ايتدم . او طوموبيل ايله توقاددن سيواسه تقريباً آلتى ساعتدر . سيواس واليسنه ، توقاددن سيواسه حركت ايتديكمه دائر آچيق بر تلغراف يازدم . امضاده ، اردو مفتشلكى عنواتى استعمال ايتشدم .

تلغرافده بالالزام ساعت حركتمى قيد ايتشدم . فقط بوتلغرافك ، حركتمدن آلتى ساعت سوكره هيكيلمسنى و او زمانه قدر هيچ بر صورته سيواسه معلومات و بريله مسنى تأمين ايدم جك تدابيرى آلديردم .
شيمدى ، افنديلر ؛ نظرلرمزى تكرار سيواسده ترك ايتديكمز لوحه يه عطف ايدلم .
على غالب بك ورشيد پاشا آره سنده حقمده تطبيق اولنه جق معاملنه ك مناقشه سى صحنه سنه . . . مناقشه نك حرارتلى بر صفحه سنده ، رشيد پاشانك آله ، بنم توقاددن چكيلن تلغرافى ، و بر برلر .
رشيد پاشا ، همان على غالب بكه اوزاتير . ايشته كنديسى كليور ، بيورك ، توقيف ايدك! دير . رشيد پاشا ، تلغرافده يازيلى اولان حركت ساعتى كورونجه همان كندى ساعتى چيقارير ، باقار . . . افندم كليور دكل ، كلش اوله جقدر ، ديه علاوه ايدر .

بونك اوزرينه ، على غالب ، بن توقيف ايدرم ديدمسه ، بنم ولايتم داخنده اولورسه توقيف ايدرم ديمك ايتدم ، ديه نجه ، حال اجتماعه بولنانلرى برهيجان قاپلار . . . هب بردن « هايدى اويله ايسه استقباله كيدلم » ، ديه رك اجتماعه ختام و بر برلر . . .

آتجق ، اشرف و متحيزان و اهالى وعسكرله پارلاق بر استقبال احضار ايدم بيلمك ايچون بر آز

زمان قازانمق لازم كلديكنى ، حالبوكه حسابجه ، بىم ؛ سيواس شهرى مدخللرينه قدر تقرب ايتمش اوله جغى نظر دقه آلهرق بى ؛ مدخله ياقين اولان زراعت نمونه چفتلكنده ، بر استراحت اماله ايدم جك چاره دوشونمش . والى پاشا قراركاهك حجه رئيسى اولوب اوله تشكىلات ايچون ، سيواسه كوندرمىش اولديغم طليع بكي دعوت وبو وظيفه نك ايفاسنى اوندن رجا ايتمش وترتيبى تامين ايدر ايتمز كندينك ده بزه ملاقى اوله جغى سويله مش . . .

فى الحقيقه ، تام نمونه چفتلكى جوارنده ، قارشومزه چيقان بر اوطوموبيلك ايچندن ، طليع بك كروندى . اوطوموبيللردن ايندك ، چفتلكك حولىسنده اوطوردق . طليع بك ، حكايه اينديكم وضعيتى بر تفصيل ايضاح ايتكدن صوكره ، وظيفه سنك ، بى بوراده بر آرمشغول ايتك اولديغى سويله بجه ، درعقب آياغه قالدقم ، چابوق اوطوموبيللره و سيواسه ديدم !

بونك سببى افاده ايديم . او آنده خاطر مه كلن شوايدى : استقبال مراسمى پاه جغز ديه طليع بكي اغفال ايتمش اوله بيلرلر و حقيقتده عكسى بر ترتيب ياقم ايچون زمان قازانمق ايستيه بيلرلردى . اوطوموبيللره بىنك اوزره ايكن سيواس طرفندن ديكر بر اوطوموبيل يانمزه ياقلاشدى ، ايچنده والى پاشا واردى .

رشيد پاشا ، افندم برقاج دقيمه دها استراحت بيورولمى ديه سوزه باشلادى . ياريم دقيقه دغى استراحته احتياج يوقدر . درحال حركت ايدم جكز وسن بىم يانمه كل ديدم .

— افندم ، ديدى ، سزك يانكزه رؤف بك بىنسون ، بىم آرقده كى اوطوموبيللدهه كليرم .

— خاير خاير ديدم . سز بورايه . . .

بو بسط تدبيردن مقصد ، محتاج ايضاح دكلدر .

سيواس شهرينك مدخلنه وصولمزه ، جاده نك ايكي طرفى عظيم بر غلبه لى ايله دولمى ، قطعات عسكريه وضع مخصوصنى آلمش بولونيوردى . اوطوموبيللردن ايندك . يوروبه رك عسكرى واهالى بى سلاملادم . . .

بومنظره ، سيواسك محترم اهالى سنك و سيواسده بولنان قهرمان ضابط وعسكرلر مذك بكا ، نه قدر مربوط و محبتكار اولديغى اثبات ايدن جاتلى برشاهد ايدى . . .

بناء عليه ، دوشرو قول اردو قوماندانلق دائره سنه كيتم و درعقب معيتله برابر على خالى واونك واسطه اجرائيه سى اولديغى آكلاديغم مفسدلرى جلب ايتيردم . اونلره پايدىغم معامله بى ايضاح ايدرك ذاتا ، كافى درجه ده ، يورغونلى موجب اولديغه شبهه ايتديكم قهرمانى اوزانمق ايسته م . يانكز ، بر نقطه بى ، اشارت ايتكمه اكتفا ايدم جكم .

افنديلر ؛ بو على غالب ، كوردىكى سوء معامله دن صوكره ، محرم بياناتى اولديغى سويله رك كيجه يانكز اوله رق يانمه كلك ايستدى . قبول ايتدم . حركاتنك ظواهرينه اهميت ويرمه مكلكمزى رجا ايله معموره العزيز ولايتى قبول ايدرك كلكدن مقصدينك ، بىم نقطه نظر مه خادم اولمق بولنديغى و سيواسده توقى ، بكا ملاقى اولوب بالذات تعليمات آلمق ايچون اولديغى ايضاح وييك درلودليللره اشباهه چايشدى وبزى صباحه قدر اشغال ايتك صورتيله ، موفى دغى اولديغى اعتراف ايتلىم .

سیواسده، تشکیلات و طرز حرکت حتمه انجمن از آنجا که تا آن وقت در کدن صوکره، عسکریه و انجمن کچن ۲۲ کجه سنک صباحنده ربایرام کونی، سیوسدن ارضه و سیواسده حرکت ابدلین
§ برهفته لقی مشقتی راوله و ویل پوخلندن صوکره ۳ و ۵ کونی ابدلین و عسکریه
صمیمی نظاهراتی ایچنده، ارضه و مه ابدلین اوردی. حتمه و مرئوسه و عسکریه و
قونطورول و توقیف ایچون عساره قلی اولان مهم مرکز زده ندایر و ریت آتلی ایچون قوم
قوماندانله، ۵ نور ۳۳۵ تاریخده أمر ویدم. [ونیمه: ۲۹]

قوماندان، والی و ولایات شرقیه مدافع حقوق ملیه جمعی ارضه و شععه سیله تماسه کندی.
والی منیر بك، استانبولده عزل ایدلشدی. حرکت ایچون ارضه وده هالسی حتمه و
اوزربنه هنور ارضه وده بولونیوردی. بلیس ولایتین اسكك ایدیه ایچون سیوله کیتاب اوردیه
ارضه و مدن کچن مظهر مفید بکده عینی صورتله ارضه وده بکا انشار ایدیه وده.
بو ایکی والی بکله، اون لشجی قل اردو قوماندانی کظم قره بکر باش و ربایرامه وده و
بك، ازمیت منصرف سابق ثریا بك و قرارکجه منسوب ارکان حریه رتیبی کظم بك و ارکان حریه
خسرو بك، دوقنور رفیق بك آرقا اشرمه حدی بره واوله افکارده بولومی مناسب اکرده.
کندیلربنه عمومی و خصوصی، صنعتی و تحقیقی خبری اولان حتمه حرکتی موسوع است ایدم.
بو مناسبه اك غیر مساعد وضعیتری و عمومی، شخصی مالیکی، هر احتماله لاری ایچون ارضه و
اولان فدا کارانی ایضاح ایدم. برده، ملی غایه ایچون اورتیه آتیا حقلرك، بوکون انسانی دوشون
یالکز سرای، حکومت و احبیلردر. فقط بوکون مملکت اغفال ایدلشنی و عامه چورلشنده
احتمال داخلنده کورمك لارمدر. پشوا اوله حقلرك، هر به اولورسه اولسون، غایبسن دوعه مبی،
مملکتده بارینه بیه حکاری صوكر نقطه ده، صوكر فصلری ویرنجیه قدر، غایه اوغورده فدا دره ووام
ایده جکلربنه ایشك باشنده قارویرمیری اغاب ایدر. قبلربنه بوقونی حس ایچونه بک نشبه کچمه مبری
البته اولادر. زیرا، بو تقدیرده، هم کندیلربی و همده ملتی اعمال ایچون اولورلر.

برده موضوع بحث وظیفه، رسمی مقام و اوینورمه یه صیفینه رق ال آتدن عامل تدویر دشمدر.
بو طرزك بر درجه سی اوله بیلیر. فقط، آرقا، او دور کچشدر. علناً اورتیه حتمه و ده تات
حقوقی نامنه بوکسك سدا ایله باغیرمق و بوتون ملتی، بوسدایه اشتراك ایدر مملکت لازمدر.

بیم، عزل اولندیغمه و هر درلو عواقبه محکوم بولندیغمه شبهه یوقدر. نیم ایله علناً لشربك مساعی
ایچك، عینی عواقبی شمیدین قبول ایچمکدر. بوندن بشقه، موضوع بحث ایدکمز وضعیت طاب ایچدیکی
آتمك، دیگر بر چوق نقطه نظرلردن دخی، مطلبانیم شخصیه اوله بیلدجکی کچی، برادعا موجود
دکدر. یالکز، هر حالده، بو مملکت اولادندن برینک اورتیه آسيلماسی ضروری اولمشدر. بوندن
بشقه بر آرقداشی دخی دوشونمك ممکندر. یترکه او آرقداش، بوکونکی وضعیت کنديسندن طلب
ایچدیکی طرزده حرکت موافقت ایتسون! دیدم.

بویانات و ایضاحاتدن صوکره، ثم التدارك قرار ویرمك موافق اوله میه جفندن بر مدت دوشونمك
و خصوصی مداوله افکار ایدم بیلک ایچون، مذاکره به ختام و بریدیکی، بیان ایدم.

§ تکرار اجتماع ایتدی کمزده؛ ایشك باشنده، نیم، دوام ایچمه و کندیلربنك بکا معین وظایر
اوله جفلربی بیان ایدیلر. یالکز بر آرقداش، منیر بك، جدی معذرتنه بناء بر زمان ایچون کنديسنك

فعلی وظیفه دن عمومی رجا ابتدی . بن ، شکلا ، وظیفه وعسکر لکدن استعفا ابتد کدن صوکره طبق شمعی به قدر اولدی کی مافوق قوماندان ایشم کی امر لرمک ایفاسی، موفقیت ایچون، شرط اسلسی اولدنی ذکر ابتد . بوجهت ، تماماً ، تصویب ونصديق اولندقدن صوکره اجتماعه نهایت ویرلدی .

افندیلر ؛ استانبولده ، ارکان حریه عمومی ریاستی مقامنده ، یکدیگرینه خلف ، سلف اولان جواد و فوزی باشاردن، استحضارات صلحیه قومیسوننده چالیشان عصمت بکدن ماشایه رق ارضرومه کلسیه قدر ، هریده تماس ومناسبتده بولندیقم قوماندان، صابط وهردرلو رجال وذوات ابله بوراده، ارضرومه ، یادیقم کی مذاکره لر وآکلاشمه لر یایشیم . بونده کی فائده تقدیر بیوریلور .

..

ارضرومه مواصلتمک ایلک کونلرنده ، ارضروم قونفرم سنک العقادنی تأمین ایچین اتخاذ تدایر ابله اشتغاله اهمیت ویرلدی .

افندیلر ؛ ولایات شرقیه مداهمه حقوق مله جمعیتک ، ۳ مارت ۳۳۵ تاریخنده ، رهیت ۱۹۰۶ وجوده کتیمک صورتیه تشکیل ایش اولان ارضروم شعبه سی ، طربزون ابلده آکلاشرق ۳۳۵ سنه سی تموزینک اوچی کونی ارضرومده بر (ولایات شرقیه) قونفرم سی عقدینه نشئت ابتد . بسم هنوز آماسیه ده بولندیقم تاریخلرده ، حزیران ایچنده ، شرق ولایتلرینه مرخص کوندرملری ایچون تکلیف و دعوتدهده بولندی . ولایتلردن مرخص حلی ایچون او تاریخدن اعتباراً ، بسم ارضرومه مواصلتمه قدر و اوندن صوکردهده ، بو خصوصده فوق العاده صرف غیرت ابتد .

فقط ، او کونلرک شرائطی ایچنده بویه بر مقصدک تأمیننده کی مشکلاتک بوبوکلکی سهولته تقدیر اولور . قونفرمک یوم اجتماعی اولان ۱۰ تموز قرب ابتدکی حالده ، ولایتلردن ایجاب ایدن مرخصلر اتخاذ و اعزام اولونیوردی .

حال بوکه ، بوقونفرمک عقدنی تأمین ایتک آرتق یک مهم اولمشدی . بوسیله ، طرفزدن ده جدی نشیئات آتخی ایجاب ابتد .

ولایتلرک هرینه علنی اشیاراتده بولنغله برابر ، برطرفندن ده شیفره تلغرافلره والیرده ، قوماندانلره ایجابی کی تبلیغانده بولونیلیدی . نهایت اون اوج کون تأخرله مقدار کافی مرخص جلب وجمعنه موفقیت حاصل اولدی .

افندیلر ؛ فعالیت ملیه یه اردو منسوبلرینک مظاهرتی وعسکری وملی فعالیتی هم آهنگ قیلدی خصوصی ، مهمدی .

طربزوده کی فرقه ، وکالنه اداره اولنیوردی . اصل قوماندانی خالد بک بابوردهده مختفی ایدی . خالد بکی ایکی نقطه نظر دن اختفا کاهندن چیقارمق لازمدی . بری واک مهمی ؛ استانبوله دعوتک و بو دعوته عدم اجابتک قورقوله حق ، اختفا ایدیه جک ماهیتده اولدیغنی ملته وبالخاصه اردو منسوبلرینه کوستره رک فوه مغنویه یی بوکسلتمک ایجاب ایدیوردی . دیگر سبب ؛ ساحله مهم بر نقطه اولان طربزونه خارجک برتسلطی وقوعنده اوراده کی فرقه نک باشنده آتشین بر قوماندان بولندیرمق موافق ایدی . بناء علیه ، خالد بکی ارضرومه جلب ابتد بدم ، کنديسنه بالذات تعلیمات مخصوصه ویردکدن صوکره ایجابنده ، درحال فرقه سنک باشنه کچمک اوزره ماچقه ده بولونمسی ایچون أمر ویرد بدم .

§ بز بو ایشلرله مشغول اولورکن ، بر طرفنده استانبوله حربیه نظارتی مقامنده بولنان فرید پاشانک و پادشاهک ، استانبوله عودتمی تأمین ایچون تمادی ایدن اغفالکار تلغرافلرینه برر صورتله جواب ویرمکه ، اضاعه و قته مجبور بولونیوردق .

حربیه نظارتی ، استانبوله کل ا دیور . پادشاه ، اولان تبدیل هوا آل ، آناطولیده ، بر یرده اوطور ، فقط بر ایشه قاریشمه دیه باشلادی . نهایت ، ایکسی برلکده همه حال کله یسک ! دیدی . کله م ! دبدم . نهایت ۴ تموز ۳۳۵ کیجه سی ، سرایله آچیلان بر تلغراف باشی مخبره سی ائناسنده ، بر دنبره ، پرده قیاندی و ۸ حزیراندن ، ۸ تموزه قدر ، بر آیدر دوام ایدن ، اویون ختامه ایردی . استانبول ، بم ، او دقیقه ده رسمی مأموریتجه ختام ویرمش اولدی ، بنده عینی دقیقه ده ۴ تموز ۳۳۵ کیجه سی ساعت ۱۰،۵۰ صوکرده حربیه نظارتیه ، ساعت ۱۱ صوکرده پادشاهه وظیفه مأموره مله برابر سلک عسکریدن استغفامی مشعر تلغرافلری ویرمش اولدم .

کیفیت ، طرفدن ، اردولره و ملته ابلاغ ایدلدی . بوتاریخندن صوکرده رسمی صفت و صلاحیتدن مجرد اوله رق ، یالکز ملتک شفقت و جوانمردلکنه کووه نهرک و اونک بیتمز فیض و قدرت منبعندن الهام و قوت آله رق ، وجدانی وظیفه مزه دوام ایتدک ...

بز ، ۴ تموز کیجه سی استانبول ایله تلغراف باشنده قونوشورکن ، بونی باشقه دیکله بنلرک و علاقه دار اولانلرکده بولندیغنی تخمین ایتک کوچ دکدر .

اوتاریخلرده و اوندن صوکرده کی زمانلرده ، اک خفیف تعییرله صافدلک لریخی مقتضای کیاست و تدبیر کوسترمکه جالیشمش اولانلر حقنده ، بر فکر ویرمش اولقی ایچون ، مساعده بیورورسه کز ، شووثیقینی عیناً اطلاع کزه عرض ایتک ایسترم .

قونیهدن
۹ تموز ۳۳۵

۱۴۰
۱۴۰

ساعت

اوجنجی اردو مفتشکی سر یاورلکنه

۶

تلغراف و پوسته مدیر عمومیی رفیق خالدهک ایله قونی و الیسی جمال بک ، ۳ تموز کیجه سی ، تلغرافله ماکنه باشنده مخبره ایتدیله . مخبره نک شو صورتله جریان ایتدیکنی خبر آلدیم .

د مصطفی کمال پاشا حضرتلرینک ایجابنه باقیلدی . استانبوله کتیر بله جک . جمال پاشا حضرتلرینکده حقنده ، یاسیله جق معامله در دستدر .

قونی و الیسی ده :

— تشکر ایدرم . دیدیلر . —

مناسب صورتده پاشا حضرتلرینه عرض ایتمکزی رجا ایدرم .

ایکنجی اردو مفتشکی شیفره مدبری

صی

فی الحقیقه ، قونیهدن بولنان ایکنجی اردو مفتشی جمال پاشانک اون کون مدنله مآذوناً درسعادته کتدیکندن درت کون اول خبردار اولمش و تحیر قالمشدم .

جمال پاشا ایله صامسونه چیقدیغمدن اعتبارآ ، مقاصد ملیه یی تأمین ایچون لشریک مساعی سددنده وعسکری ، ملی ترتیبات وتشکیلات خصوصارنده مختبراتز واردی . کندیسندن ، امید بخش ، مثبت جوابلر آلمشدم .

نیم ایله ، بو طرزده مناسبته کیرمش اولان بر قوماندانک ، کندی کندینه ، مأذونیت آلوب استانبوله کیتیمی کار عاقل اوله مهمه مق لازم کلیردی . بوسیله : ۵ تموز ۳۳۵ تاریخی شیفره ایله قونیه ده اون ایکنجی قول اردو قوماندانی میر آلاهی صلاح الدین بکه شوایکی ماده یی یازدم :

« ۱ — جمال پاشانک اون کون مدته درسعاده حرکتک سبب حقیقیسنی واضحاً و سرماً اشعار بیورمکزی ،

۲ — ذات عالیکزک هیچ بر سبب وصورتله اوراده کی قوانک باشندن انشکا ککزر جائز دکلدرد . بوباده فوآد پاشا ایله ده مختاره ایدرک الک منفی احتماله قارشی تداییر آلمکزر الزمدر . هر کون وضعیتکزر حقنده قیصه معلومات وبرمکزی ، رجا ایدرم . »

عینی شیفره نک صورتی عینی تاریخده آنقرده فوآد پاشایه ده ویردم .

صلاح الدین بکک قونیه دن ۳ تموز تاریخده ، یعنی رفیق خالد بکک قونیه والیسی جمال بکله تلغراف باشندن قونوشدینی صروده ، ویردیکی جوابی شیفره تلغرافده « جمال پاشا ، استانبوله بعض ذوات ایله تماس ایتمک وعائله سیله کوروشمک اوزره اون کون مدته وکندی آرزوسیله مأذوناً درسعاده کیتمشدر . » دنیلمکده ایدی . [وثیقه : ۳۰ ، ۳۱ ، ۳۲ ، ۳۳]

جمال پاشا کیتدی ، فقط کله مدی . کندیسنی جوق زمان صوکره علی رضا پاشا قابینه سندده حریبه ناظری کورده جکزر .

§ مع التأسف ، بو وضعیتک شاهده ی اولان وکندیسنه قوتلرک یانندن آیرلامسی توصیه اولنان صلاح الدین بکک ده بر مدت صوکره استانبوله کیتدیکنی خبر آلدق . جمال پاشانک کوستردیکی بوسوء مثال اوزرینه ۷ تموز ۳۳۵ تاریخده ، شوعمومی نیلیغاته بولندم :

« ۱ — استقلالیزی محافظه اوغرنده تشکل وتعضو ایتمش اولان ملی قوتلر ، هر درلو مداخله وتجاوزدن مصوندر . دولت وملته مقدراننده ، اراده ملیه حامل وحا کمدرد . اردو ، اشبو اراده ملیه نک تابع وخادمیدر .

۲ — مفتش وقوماندانلر ، هر هانکی برسببه ، قوماندان اسقاط ایدلرکلی تقدیرده کندیلرینی استخلاف ایده جک ذوات توحید مساعی اوله بیله جک اوصافه مالک بولنورسه قوماندانی تودیع فقط منطقه نفوذارنده قاهره قوتلرک وظائف ملیه لرینی ایفایه دوام ایده جکلردر . عکسی تقدیرده یعنی برایکنجی از میر وقعه سنه میدان وبره بیله جک کیمسه لرک تعیینی حالنده ، قوماندان اصلاً ترک اولنیه جق وبالعموم مفتش وقوماندانلر طرفندن ، امنیت واعتمادک سلب اولندینی سر دیله ، معامله واقعه رد اولنیه جق وقبول ایدلیه جکدر .

۳ — مملکتیزی قولایقله اشغال مقصدینه معطوف اولق اوزره ائتلاف دولتلری طرفندن واقع تصدیقات نتیجه سندده ، حکومت هر هانکی بر قطعه وتشکیلات عسکریه وملیه مزى الفایه امر وبریرسه ، قبول وتطبیق ایدلیه جکدر .

۴ — آمال و قابه سی استقلال ملیتک تأمیننه معطوف اولان مدافعه حقوق ملیه وردالحاق جمعیتلینک و تشبثاتک ضعف و انحلاله بادی اوله حق هر هانکی بر تأثیر و مداخله بی اردو ، قصباً منع ایدم جکدر .

۵ — دولت و ملتک تأمین استقلالی قابه سنده ، بالجه مأمورین ملکیه دولت ، مدافعه حقوق ملیه وردالحاق جمعیتلینک اردو کی مشروع مظاهریدر .

۶ — وطنک هر هانکی بر منطقه سنه ، تعرض و قوعی حالنده ، عموم ملت ، مدفعه حقوقه آمده بولند یفدن بوکی حادثات و قوعنده توجده اجراءات ایچون در حال هر طرف بر بری السریع صورنده خبردار ایدرک وحدت حرکات تأمین اوله حقدرد .

بوتلیفات آناطولو وروم ایلیده بولان بالعموم اردو و قول اردو قوماندانلرینه و سائر ایجاب ایدنلره تبلیغ اولمشدر .

§ بوتلیفات عمومی مزدن ، بش آلتی کون سوکره ، قواقدن ، (ق ۳ قوماندانی رأفت) امضالی ۱۳ تموز ۳۳۵ ده یازلمش بر شیفره تلفراف آلدیم . تلغرافک متنی عیناً شودر :

« استانبولدن برانکلیز کمیسیله ، حربیه دائره سی رئیس میر آلاهی صلاح الدین بک ، بنی تبدیل ایتمک اوزره کلدی . بنم دخی عینی کمی ایله عودتمی نظارت آمر ایدیور . صلاح الدین بک ، مقصد داخلنده جالیشه جق . وضعت عمومی به نظر آ قوماندانی مومی الیه دوری موافق بولدم و حربیه نظارتیه خطاباً استعفا می و یردم . آیرجه تفصیلات و بربرم . سیواس استقامتنده حرکت ایدیورم . هنجی فرقه قوماندانی طرف بک واسطه سیله آماسیه جواب و بریکز . »

افندیلر ، اعتراف ایتمییم ، که بو طرز و طوردن بک بمنون اولدم . رأفت بک بخله اولان مشارکت افعالی استانبولجه معلوم . بو افعالی مروج اولان بر ذات اونی تبدیله و همده انکلیز کمیسی ایله کلنجه ، در حال و برلسی طبیعی اولان حکم ، بو ذاتک انکلیز نقطه نظریته خادم اوله بیله جکنه دائر کندیسنه اعتماد ایدلمش اولمیدر . بو حکم ، برظن مرتبه سنده اولسه دخی ، رأفت بک قوماندانی تودیعده استعجال ایتمه سی ، هیچ اولمازسه زرده نقطه نظرمزی آلمسی اقتضا ایدردی .

اعتماد ایدوب قوماندانی تودیع ابتدیکنه کورده ده ، هیچ اولمازسه بر مدت اوندن آیرلیوب وضعت و نقطه نظر لرمری تماماً تلقین ایده بیله جک قدر برابر جایشیمی و کندیسی بزمه ارتباطه قویدندن سوکره اوزاقلاشما سی معتول اولوردی ، مطالعه سنده بولندیم . مع هذا ، آمر واقع قارشیسنده بر اقبالش اولدیسنه کوره ایکی نقطه ده نسی آرامقله اکتفایه مجبور ایدم . برنجیسی ؛ رأفت بکک تلغرافی متنده کی « صلاح الدین بک مقصد داخلنده جالیشه جق . » جمله سی ، دیکری د ؛ رأفت بکک هیچ اولمازسه استانبوله کیتهمش اولسی ایدی .

بو وضعیت اوزرینه ، قوماندانلرک استانبوله کیتمک خصوسنده اک کوچوک بر غفلت لری بک بهال اوله خفی و پروغرا منزی حسن تطبیقه دوام ایده حکمزی « عموم قوماندانلره یلدرمک صورتیله همان نظرد قتلرینی جلب ایدم . رأفت بکده عینی تاریخده (۱۴ تموز ۳۳۵) « صلاح الدین بکک ، قرار لرمری حسن تطبیق ایلیمکی بوراده کی رفقا نر دنده بک زیاده تحسیناتی موجب وقوت بخش اولمشدر . » جمله سی ده احتوا ایدن بر شیفره تلفراف کشیده ایدم .

صلاح الدین بکک کندیسنه ده عیناً شو تلغرافی چکدیردم :

۱۴ توموز ۱۳۳۵

آماسهده بشنجی فرقه قوماندانلغه

رأفت بکدر : زبرد کی تلغرافنامینی موافق کورورسهك صلاح الدين بکه تودیع وایلاغ وایا
بیوریور .

(مصطفی کال)

صلاح الدين بك افندی به : استانبولك محصور محیطندن، مبارك سینئ ملتئ کلکز ورفقای جیتکزك
سائئ عن ووضوریسی تئیرینکیز بویك رمسرله قارشیلادی . غایئ مقدسه مركز تحصیل اوغورده
سین ایدئ حب غیرت مشترکده جواب - ق جهلمزی ظفریاب ایلیه جکدر . کوزلریکزدن اوپرم .

(مصطفی کال)

اوچی اردو مفتلکی ارکان حریره رئیس
میرآلای

لایم

بک صلاح الدين بك حقنده ایلک شه وژردئ، بنه صلاح الدين بك « مقصد داخلندئ جالیشجئی،
سه بیهرك اعما . ایدن وهان قوماندانی تسلیم ایدوب سیواس استقامتندئ اوزاقلاشان رأفت بك طرفندن
اصهار ایدلش اولدی .

رأفت بكك آماسیهدن یازدیجی بر تلغراف « یالکیز صلاح الدين بك حقنده تودوی وکل ، دها
بر قاج نقطه به تعلق ایدن مطالعاتی ده احتوا ایدیوردی . مساعده بیورورسه کز عیناً عرض ایدیم .

آماسیهدن

۳۵-۶-۱۵

مسئولدر

آسایشه . متقدرد

۷۱۹

ارض ووده ق ۱۵ قوماندانلغه

م - دانی کاک پاشا حضه تلیسه :

صلاح الدين بکی طائیریکز . ردنبره اورکهمسی لازمدر . اولا کاتلم پاشا تبریک و سیه سیله ملایم
افاده لراه کندئ سیله مخبریه گیریشایدور . حمد کاک عزلی حقنده هنوز بر شی یوق . فقط محلندئ
اناسی ایچون تشبثانده بولونایدی . عزلی اوندورسه بورالرده قله حقنی بك امید ایتیورم . مع مافیئ
تأثیر یاییورم . بزم عودتم ایچون انکلیزلك ، حکومتی تضیق ایدجکتری محنتی . بن وضعیئ کوره
ایجانشه توسل ایدرلك وراژده قله جفم . انکلیزلردن ، بورادن کچن آمریقالدن آکلادیفمه کوره
کاتلم پاشا لك وضعیتی دخی نهاکه لیدر . دائماً اعتدالك کوزد تیلیمسنی ووضعیئک آبی اداره ایدلمسنی تکرار
توصیه ایدرم . (رأفت)
فرته ه قوماندانی

عارف

بو تلغرافنامهده اسمی کچن حمید بك ، صامسون متصرفی بولونیوردی . حمید بك ، صامسونه
مواصلتمزك ایلک کونلرنده ، رأفت بكك ، ماضیده کی حقوق و مبارفهمسی سببیله ، مقصد مشترک
داخلندئ ، نهایت قدر ، بزمه برابر ، فداکارانه جالیشجق اوصافده برآرقداش اولدیغنه اعنای

بولندي جهته ، بكا توصيه ابتدكي ونم صدارته وخصوصى اولهرق ارکان حربيه عموميه رئيسى جواد باشايه وقوع بولان اشعاراتمله صامسونه كتيره بيلديكمز ذات ايدى .

بويله برذاتك ، ايركچ ، عزل اولنه جفته شهبه وارميدى ؟ فقط ، رافت بك ، « محلنده ابقاسى ايچون تشبثانده بولونيدى » دييور . هانكي محله ؟ كيملك زنده ؟ كيم تشبثانده بولندى ؟ ! صوكره ، عزل اولنورسه ، بورالرده قاله جفتى بك اميد ايتيورم . مع مافيه تاثير ياييورم ! دييور ، نويه ، اسنانبوله مى كيده جك ، ناصل ؟ بو ذات بوكونه قدر بزمه جاليشميورميدى ؟

بو تلغرافنده ، رافت بك ، كنديسنك عودتى ايچون انكليزلرك ، حكومتى تضيق ايده جكلرنى محقق كورييور و وضعيته كوره ايجابنه توسل ايدرك بورالرده قاله جفتى سويليور . حالوكة وضعت معلوم ويايله جق شيشى بن كنديسنه ۷ - تموز - ۳۳۵ تاريخلى عمومى تعليماتمه بيلديرم :

(مذكور تعليماتك ايكنجى ماده سى) اوندن بشقه ياييله جق شى يوقدى .

رافت بك ، انكليزلردن و بورادن كچن آمر يقاليلردن آكلامشكه « كاظم باشانكده وضعيتى تهلكه ليدر . » بونه ديمكدر ؟ صلابتلىرى ، اك جوق محافظه ايتلىرى لازم كن آرقداشلرك ؟ هر حالده رحمت اوقوميه جق كيمسه لك سوزلردن تهلكه لر تخيل ايتلىرى وبونى بر قناعتله سويللىرى نه به دلالت ايدر ؟

رافت بك ، تلغرافنك صوكننده ، بكاده درس و برييور . « دائماً اعتدالك كوزه تيلمسنى » و « وضعيتك اى اداره ايدلسنى تكرار توصيه ايدرم » دييور .

بورادهكى ، اعتدال كله سندن ، مقصدك نه اوله بيله جكنك تفسيرى ارباب اذعانه ترك ايدرم .

بكا اى اداره يي توصيه ايدن ذات ، بو توصيه يى ، نم و برديكم آمر و تعليماتى حسن تطبيق ايدوب وظيفه سى باشندن آيرلهدن اول يامش اولسه بىدى ، دها صميمى حركت ايتش اولوردى ، ظننده يم . افنديلر ، حميد بك ، [۱۴ تموز ۳۳۵] تاريخنده صامسوندن بكا شو قيصه تلغرافى يازمشدى ؛ « عزل اولنديغى موثوقاً خبر آلام . شو برايكى كون ظرفنده ورودينه انتظار ايدىيورم . متعاقباً استانبوله كيده جكمى عرض ايلرم . »

رافت بكك قوماندانى ، ترك ايتش اولسندن متأثر ايكن عيى كونده ، مهم بر نقطه ده كنديسندن فداكارانه بروضعت مأمول ابتدكمز ديكر بر آرقداشكده ، صانكه طبيعى شرائط داخلنده بولونيورمشز كى ، غير قابل تفسير بر ذهنيت كوسترمكده اولسنه مطلع اوليورم .

حميد بكه ۱۵ تموز ۳۳۵ تاريخنده ، شوبله بر تلغراف يازدى : « قرداشم حميد بك ، سرك پريكزه ابراهيم ادهم بكك تعين اولنديغى خبر آلدق . رافته يازدم و برلشرك برابره داخله دوغرو گلگىزى رجا ايتدم . بيلم هانكى ملاحظه امنیت ، سزه استانبوله كيتمك فكربى تلقين ايدىيور . بوندن ماعدا ، بز ، قيمتلى آرقداشلرمزى ، درساعتدن آناطولى به چكوب چيقارمغه وبو وجهله جدى وطنپرورانى محروم آمال ايتمه كه جالشيركن ، سز بو حركتكلزه ، لااقل محصور بر محيطه كيريورسكز . بز هيچ جائز كورمذك . رافته ملاقى اوليكز . ياسواس جوارنده برلكده قاليرسكز وياخود مرفها بزم زدمزه كليرسكز . جواب قطعى بكلرز . [وثيقه : ۳۴] بش كون صوكره [۲۰ تموز ۳۳۵] جانك متصرفى حميد بكك صامسوندن كن تلغرافى شوايدى : « يزانسك مزايذ رذالترى قارشيسنده ، مأبوس اولان ملت ، شرفدن بر شعله آميد بكلييور . »

بورالزه و بوراده کلامه اوبله خیالی شکل و وجودلر ویریورلرکه عجباً برشی واری دیه ، بنده شبه‌لنیورم . قیدسزلعمدن اوتانیورم .

فی الحقیقه اویومیورر . برشی یایمق ایستیورز . فقط پوشیٹک شکل و نظریاتیه اوغراشدیفغمزه ، اوزون یوللر انتخاب ابتدیکمزه فایم . زماک ، حالک انتظاره تحملی یوقدر . ملکٹک وضعیتی ، دقیقه‌دن دقیقه به فنا لاشیور . بناء علیه افکارمزی تلخیص ، افعالمزی تسریع افضا ایدیور . بوخصوصه ، بنم خاطرنه کلن شودر :

عینی زمانده هر طرفدن ذات شاهانه برتلغراف چکهلم . اون آیدنبری کوزی اوکنده علی‌الاکثر کندی آرزو و هوسنی داخلمده جریان ایدن ردالتلر دالتیه نرمه سور وکلنمکده اولدیفنی کورن ملک هرچه بادآباد مقدراتی آله آلمغه قرار ویردیکنی اخطار و قرق سکز ساعت ظرفنده ، ملک اغتادی حائر برقابنه تشکیل و مجلس مؤسسانک دعوتی تحت قراره آلمدیی تقدیرده ، نه کندیسنی ونده حکومتی طانیغیزی علاوه ایدلم . بویده هیچ برمشکل یوق ، عنعنوی بویون قیرمقدن متأراولیان ملت ، بز یورویهلم ، آرقه‌مزدن کلین اقدم .

بش کون اول ، عزل اولندیقی تقدیرده اسنانبوله کیده‌جکنی ، عرض ایدن جانبک متصرفک بوتلغرافی ، برآز مهورانه یازلمش اولمغه برابر ، قرار و فعالیت تلقین ایدر ، برماهیتده بولدیغیزی تخمین ایتک ایسترم .

متصرف بک ، ملک برشعه امید بکلدیکی یرده ، عجباً برشی واری دیه شبه‌لنیور . بز ، نه یایمق ایستدیکنی بیلمه‌ین ، شکل و نظریاتله اوغراشان شاشقینلر ظن ایدیور . افکاری تلخیص ، افعالی تسریع ایچون یایله‌جق شیئیده سویاییور . اکربوندن سوکره بونون نقطه نظرلرنده‌کی عدم اصابتی تبارز ابتدیرن چرکین بر فکری اظهار ایتسه ایدی ائی ایدردی .

افندیلر ، تاریخ ، « عنعنوی بویون قیرمقدن متأراولیان ملت ، بز یورویهلم ، آرقه‌مزدن کلین ۱ » فکر و اجتهادنده بولنانلرک دوچار اولدقلری طاقتلر و عتوبتله دلودر . اداره آدملرینک ، بالخاصه ملت آدملرینک ، بویه ستم و مردود ذهنیتله اصلا قایلیمه‌ملری لازمدر . حمید بک ، بوتلغرافنده ، بزم رأفت بکله برابر داخله چکیمسی خصوصنده‌کی استعارمزه اصلا تماس ایتیور .

§ حمید بکک بوتلغرافنده ۳۱ تموز ۳۳۵ تاریخنده ویردیکمز برجوابده : « انشالله هرشی اوله‌جقدر . یالکمز ، ملک اغتادی حائر بر قابیه تشکیل ایتک ایچون اولا اوفایینه‌ک استناد ایده‌یله‌جکی بر قوتی وجوده کتیرمک لازمدر . اوده ، ولایات شرقیه قوندرمسک و اونی متعاقبده ، سیواس عمومی قوندرمسک اغتادیله اوله‌جقدر . » دیت .

فی اصدیر ، اوچنچی قول ردویه ، بویه . رأفت و صلاح‌الدین بکاره ندرار تماس ایتک ایجاب ایدیور . وسیله شودر :

انکلیزلر ، سیواسه برضبور کوندره‌جکلینی اشعه ایتدیلر . هر احتمالده قارشی سیواسه کلن مختلف استقامتله اوزرنده ، تدابیر عسکریه آلدرمقی لازم کلدی . بومناسبتله آماسیه‌ده بولنان بشنی فرقه قوماندانلعه ، ۱۸ تموز ۳۳۵ تاریخنده ، ویردیکمز بر آمر متنده ، هنوز آماسیه‌ده بولنان رأفت بکه حائده شو جمله‌لر واردی : « کیفیت حفنده رأفت بکک اهمیتله نظر دقتی جلب اولنور . احتمالکه رأفت بک بینه بر وضعیتی نظر دقته آله‌رق شیمدیلک آماسیه‌ده قلمنی‌ده ترجیح ایدر . »

بشنجی فرقه قوماندانك ۱۹ تموز ۳۳۵ ده ویردیکی جوابده ، جالب دقت شو جملہ واردي :
 «صلاح الدين بك الآن صامسونده در . شيمدی به قدر کنديسيه تماس ايدہ مدیکم کي هيچ بر مخبره جدیه
 ومهمه جريان ايتهمش اولديغندن مير مومي اليك فکر وقناعتنك نه مرکزده اولديغنی بيله ميورم .
 » فقط - رأفت بك - ايجابنده انكليزلره مقاومت ايدہ جك قدر جرأت كوسترميه جكنی احساس
 ايتشدی .»

« رأفت بك ۱۸ تموز ۳۳۵ ده سيواسه حركت ايتدی .» [وثيقه : ۳۵]
 § بونك اوزرينه رأفت بكه شوشيفره بی ویردیردم :

شيفره	
ذاته مخصوصدر	آماسیه ده بشنجی فرقه قوماندانلقنه
۱۱۵	۱۹ تموز ۳۳۵
۱۱۵	سيواسده اوجنجی اردو صحیه مفتشی مير آلاى ابراهيم طليع بك افندی به

رأفت بكدر : صلاح الدين بكه تلغرافى ویردیكزى ؟ مومي اليه آرقداشمزك قناعت قطعيه لرینك
 مطلقا تثبيت ايدلسی و چونكه تردد ياخود ايكي جبهه لی اداره کي موجب فلاكت بروضيته هيچ بروجهله
 تحمل ومماشات اولونماسی ، بروجيّه وطنيه اولديغندن بوخصوصده ، أوت وياخير طرزنده گنديسندن
 سوز آلماسی واو كا كوره برقرار ویرلسی الزمدر . سزك براقديفكز نقطه دن باشلامق ، كندیلری
 ايجون يكانه پروغرامدر . شيمدی به قدر همان برهفته اولديغنی حالدہ هيچ برقطعی معلومات آلماسی
 واستانبولدن آلمان بر معلوماتده مومي اليه حقنده محکم برقناعت كوستريلمسى وحركتندن اول صادق
 بلكه خفی برتماس وخصوصيتندن بحث وشكايت ايدلسی بوتلغرافك يازلسنه ساقدر . بونی وبونك عواقبی
 بالخاصه سزك تقدیر وحل ايتكز لازمدر . زیرا مرهاني کي بر محفل اهالیده ، سويليه جکی ياکش
 وغايه مليه به مفاير برتک سوزك دخی ، حصوله کتيره جکی تأثير معکوسى وبونك احداث ايليه جکی
 وضعیتی شديدن دوشونمك كافيدر . (مصطفى کال)

اوجنجی اردو مفتشلیکى ارکان حربيه رئيسی
 مير آلاى
 کاظم

§ يالکيز ، بوتلغرافزه دکل چوق شيه جواب اولان رأفت بك بوتلغرافنى عينا عرض ايدہ حکم :

آسايشه متعلق وغايت عجلهدر	سيواسدن
۱۸۲۸	۳۳۵-۷-۲۲

ارضر ومده اوجنجی اردو مفتشلیکى وکيلی کاظم قره بکر پاشا حضرتلرينه

۱ — مصطفى کال پاشا حضرتلرينه : تلغرافکيزی صلاح الدين بکدن آيرلدقندن صوکره آلايغم
 ايجون کندينه وبره مدم . صلاح الدين بکی هرکس کي سزده اعلا طائيرسکيز . متردد طبيعتی برذات .
 اون کوندن فضله بومنطقده قلممق نيتيله گلش . آرز قالدی قوماندای آلمدن کرى قاچه جقدی .
 کنديسنی تأمین ونظمين ايدرك وظیفه وطنيه سنی خاطر لادم . مملکتی مر حالده سوهر وقفط وقسز

اجرا آت، کله من . آشانی یوقری والی رشید پاشا دن بر آز دها ای ، ۱۳ نجی قول اردودن کجن اسلحه دن معلوماتدار ایلدینی کی بواشک تسویه سی ایچون استانبوله دخی چالیشمش وموفق اولمش . بورایه انتخابی جیواد پاشا طرفندن اولمش . بناء علیه مقصده مضر اوله من وهیچ برحفل اهاایده غایبه مغایرک برسوز سویله من . باله کس مقصد داخلنده وفقط ساکت برصورتده جایشه می وعد ایندی . صادق بکله مناسبتی حقنده ویریلن معلوماته ایثانه میورم . ذاتا ، آلدیغمز خبر ابی توفیق ومعین بر پروغرام تنظیم ایتمه دن جایشه می قوتلرک ضیاعنی موجب اولیور . شرق احوالی حقنده ، بکا ، ویردیکنز معلوماتده آلا یکنز مبالغه لی خبرله قایلیمه مش اولسه دیکز ، احتمالکه بن وصیتی دها ابی اداره ایدر وقوماندانی ترکه عبور فلزدم . رأساً قرار ویره جک انسانلرک ، حقیقی وصیتی بیلملری لزومنی سزده تقدیر بیورور یکنز . بناء علیه صلاح الدین بکی مقصدسز بر صورتده اورکوتنک وخیر دیدرتمکله نه حقیقه جق . ذاتا اوقاچمه حاضر . یرینه عجبا کیم کلاه جک . آمرلرک رک قصه وصریح اولسینی رجا ایدرم . صلاح الدین بک حقنده کی تلغرافکزی لطفاً بردها اوتویکنز . فورطنه ابله پاشا ابوب سکونت ابله ختام بولان بوتلغرافدن قطعی مقصدکزی چیقارمدم . مع فیه برقاچ کونه قدر صلاح الدین بک صامسوندن عودت ایدیور . کندیسيله کوروشه جکم . هر حاله مومی الیه موافق برطرزده مقصد داخلنده اداره ایچون اتخاذ تدابیر ایدیورم .

۲ — صامسونه چیقاریلان طابورک ، بوراده کی هندلی مسله انلری ، دکیشدیرمکله برابر بالخاصه سیواسده بواندیغنی ظن ابتدکلی ذات عالیلرینه قارشی برتهدید مقصدیه چیقارلدیغنی ، انکیزلرله تاسمده آکلادم . بنی استانبوله کیتکه اقناع ایچون ، قواقده بوشدیفم زمان رانکیز بیکباشینی کلدی . انکیزلرله کوستردیکم مقاومتدن استفاده ایدرک وفقط ذات عالیلرینی دوچار ضعف اتمک ایچون بنی آلدیردقلرینی آچیقندن سویلدی . ذات عالیلرینک دیکرمسیدی کاظم پاشا ایمش ، بناء علیه کاظم پاشا ، انکیزلرک اصرارینی موجب اوله جق ظاهری برسبب ویرمه ملیدر . فرید پاشانک استعفا سی هنگاهنده کاظم پاشایی وکالته تعیین اتمی استانبوله کیلردن برقسمنک فنا برمتصدی اودیغنی کوستریور . فقط انکیزلرک اصراری قارشیسندن رشی پایه منزلر . کاظم پاشانک وکالته تعیینده صلاح الدین بکک صادق بکک حسابنه بورایه کلدیکنه دلیلدر .

۳ — بنم استانبوله جلم ایچون انکیزلرک صورت رسمه ده استانبولی تعذیق ایتلری بک محتلدیر . چونکه بنم ابله انکیزلرک آراسنده صورت رسمیه ده برحرا وار (!) بوتعذیق آرنارسه صلاح الدین بکی مشکل بروضعیتده برافه می ایچون ایزیمی غائب ایده جکم .

۴ — حمید بکک تبدیلی شایعه سی هنوز تحقق ایتدی . مومی الهک محلنده ابقاسی ایچون کرک صلاح الدین بک [۰] وکرکه انکیزلر استانبوله مراجعت ایتدیلر . مومی الهک تبدیلی تشبیهی داخله نظارنی ابله غوغا اتمی نتیجه سیدر . صلاح الدین بکک یرینه ، قونیه یه سداد بکک کلدیکی دخی دوغرو دکادر . هر نه قدر تکمیل قوماندانلرک تبدیلی ایدیلر جکنی استخبار ایتدیکنی مومی الیه یازیورسه ده ، کاظم پاشانک وکالته تعیینی بونک عکسنی کوستریور .

۵ — سیواس قونغره می حقنده صدارتدن دوغربجه ولایتله تبلیغ اولنان ۲۰ تموز ۱۳۳۵ تاریخلی تلغرافنامه یی کوردیکز می ؟ قره حصارده کی فرقه قوماندانی بوقونغره یه مرخص انتخابی ایچون بورالره

بیاننامه نشر انجمن . بوظرف حرکتی موافق بولیور میسکز؟ آلمان صلی و شرقده کی سکونت، وضیمتک انکشافنه انتظاراً، بزمده، احتیاطکار بولتلفمیزی ایجاب ایتدیر میورمی؟ شخصم حقنده هیچ بر اندیشم اولمیدنی آرتق آکلامشسکزدر (۱) یالکز، قرارسز و پروغرامسز حرکتله مقصدی اخلاص ایدجکز . یا احتیاطکار اولم و یا خود همان ایشی آچیفه اورالم . فقط ایکسندن برینی یابلم . سیواس قونفرمندن حال حاضرده بر فائده امید ایدیور میسکز؟ بوکونکی وضعیته نظراً بوقونفره نك سیواسده وعلی بر طرزده یابیلسنی تهلکلی بولیور میسکز؟ جنوب استقامتارندن سیواسه کله جک بر ضربه بالحاصه بوولایت اهلایسنک قانسزنی سبیلله آناطولوبی ایکی به آیریر و یک تهلکلی اولور . بونک ایچون بوولایتک، صوک زمانه قدر مادنا بیطرف کوروغنی یک زیاده حائز اهمیتدر . بوقونفره نك مطلقاً عقیده لزوم وارسه آلدیفکز خبرله نظراً، مرخصلرک ورودی ممکنسه عجباً بونک شرقده بر محله عقدی دهها موافق اولزمی؟

۶- سیواس و آماسیه شهرلری خلقی یک ملوث؛ قضالرده، کویلرده خلق بونلره نظراً یک چوق ای . فی مابعد اوکا کوره تنظیم مساعی ایدجکم .

۷- استانبولدن آلدیفم خبرده بوراده کی حرکات ملیه نك هیچ بفرقه و یا خود بر شخصک آمال مخصوصه سنی تطمین مقصدیه اولیوب صرف سلامت و استقلال ملینک تأمین غایه سنه معطوف اولدنی حقنده، طرف طایلرندن، بر بیاننامه نشری صورتیه انکلیزلرک تسکینی نوسیه اولونیور . بوکا لزوم کورولدیکی حالده، بن بونک طرف طایلرندن بر بیاننامه شکنده دکل بلکه ارضروم قونفره سنک مقررآته ادخالاً نشری موافق اوله جفتی ظن ایدیورم .

۸- آژانسله، مجلس مبعوثان انتخاباندن بحث ایدیورلر . بوخصوصده نه دوشونیورسکز، (رأفت) اوچنجی قولاردو ارکان حربیه رئیسی

ذکی

§ بوتلفرافه و بر دیکمز جوابی ده عیناً ذکر ایتکله اکتفا ایدجکم .

۲۳-۷-۳۳۵

شيفره
صابط معرفتيله کشيده سی
مجله در
۱۷۱

سیواسده اوچنجی قولاردو ارکان حربیه رئیسی ذکی بکه

رأفت یک افندی به :

۱- صلاح الدین یک حقنده کی تلفرافی بردفنه دها او قومق اوزره آرام . فقط بولونه میور . خاطر لادینمه کوره میر موی الیه حقنده بحث اولنان خصوصات استانبولدن بیلدیرلمشدی . هر آلتان خبری، آرزو ایدیلدیکی وجهله توثیق، نادراً میسر اولور . شرق احوالی حقنده آلدیفمز معلومات، مبالغه دن جاری اولامقنه برابر، بزه، یا ککش بر خطوه آتدیرمش دکلد، قاعتندیم . مقدراتمزه، یالکز شرق حادثاتنک تجلیاتی اساسنه استنادله اکتفا ایدلش دکلد . تشکیلات ملیه به وسعت و عضویت ویرمک، قونفره لرله آمان ملیه یی تشل ایتدیرمک، اردوبی تشکیلات ملیه به مظاهر بولندیرمق، مقصد

ملینک ضیاعنه میدان ویرمه مک ایچون قومانداء سلاح مسائننده ، معلوم قطعی قرار ی ویرمک خصوصاً سائننده بایلدیفندن بشقه درلو ودها متائی داورانق ، عجا بوکونکی نمره ی ویرمیلیرمیدی ؟ هر حاله وضعیت حاضره ، جمله نک منوینتی موجب درجه ده در .

۲ — کاظم پاشا نک وکالته تعیین پک مناسب اولشدر . انکیزلرک اصرارینی موجب ظاهری بر سبب ویرمه مکه جالبشور . فقط سلاح مسئله سی وطرزونه اخراجہ مانعت کیفیننده مسامحه کار داورانه میه جفمز آشکاردر . حالبوکه بوسیله انکیزلرک البته خوشنه کیتیمه جکدر .

۳ — انکیزلر ، ہم استانبوله جلم خصوصنده فوق العاده اصرار وحکومتی صوک درجه تضیق ابتدیلر . حکومت وذات شاهانه ایله ، ماکنه باشند ، کونلرجه دوام ایدن بخاراند ، بوجهت پک آشکار بیلدیرلدی . بو محاربات ، ملاقاتمزدہ منظور عالیلری اوله جقدر . فقط ، مسلکدن استعفا ایدنجه اصرار ختام بولدی . بو کایاساء ذات عالیکز حقننده ده ، استفادن سوکره بویک اصرار ماملول ایتیم . مع هذا عکسی تقدیرده دخی ، ایزیکزی غائب اینکدن ایسه ، صلاح الدین بکک مشکل وضعیته کیرمسنی ترجیح ایدرم . بوراده خالد بک حقننده ، حکومت وانکیزلر ، کاظم پاشایه جوق اصرار ابتدیلر . کاظم پاشا برشی پاپیله میه جفنی سوبله مکده اصرار صورتیه ، الیوم خالد بک ، غیر رسمی ، فرقه سنه صاحب پولونیور .

۴ — حمید بک ، صوک برتلفرافیله همزدن دهاسریع حرکت آرزوسنی اظهار ایدیبور . شیمیدیلک تعدیل اولندی .

۵ — سیواس قونفره سی حقننده کی تلفرائی هنوز کورمدم . فی الحقیقه بعض پرلرده مثبت وبعض پرلرده منفی افراطکارلق کورولور . شهبسز وضعیته کوره مشر حرکاتده بولنه بیله جک صورتده احتیاطکار حرکت طرفداری یم . عموم ایچون بوقطی وصریح پروگرام ، بوکون انعقادہ باشلایان ارضروم قونفره سی مذاکراتندن چیقہ جقدر .

سیواس قونفره سندن پک جوق فائده بکترم . بوکون دکل ، سیواس قونفره سی ایلمک موضوع بحث اولدینی کون دخی هر طرفدن وبالخاصه جنوبدن برضربه ورودینی اغلب احتمال کوردیکیم وبوسبیله مدافعه تدابیری ضمننده رجاده بولندیم درخاطر بیوریلور . مع هذا ، ارضروم قونفره سنک دوام العقادی انساننده ، سیواسه ورود ایدہ جک مرخصلرک مقدارینه واراضروم قونفره سنک پابه جفی تأثیراته حادث اوله جق وضعیته کوره دهاعملی و آمین برصورت دخی دوشونولور .

۶ — تنظیم مساعی خصوصنده کی نقطه نظر برادریلری پک مصیدر . مع هذا شهریلری ده ملی حس وتأثیر آلتنده طومتقدن خالی قالیمه جفنی امید ایدرم .

۷ — حرکات ملیه نک فایه ومقصدی ، قونفره معرفتیه تعمیم اوله جق بیاننامه لرله ، تصور بیوردیفکنز وجهله نشر اولنه جقدر .

۸ — مجلس مبعوثان طوپلاتمیلدر . فقط استانبوله دکل ، آناطولوده . بو خصوص قونفره ده تذکره وبونک اوزربنه نشیث ایدیله جکدر . جمله کورلریکزدن اوپر ز قرده شم .

مصطفی کمال

اوجنی اردو مفتشکی ارکان حربیه رئیس

میر آلائی

کاظم

§ افندیر ، عسکر لکدن استغافی متعاقب ، ارضروم خلقتک بلااستثا و ولایات شرقیه مدافعه حقوق ملیه ، جمعیتک ارضروم شعبه سنک ، حقمده پک بارز رصورنده کوستردکری ائمه و جمعیتک بنده ، براقیدی اونوتولاز خاطره بی ، بوراده ، علناً ذکر ایتکی بروحیه عدا ایدرم .

جمعیتک ارضروم شعبه سندن آلدیغم ۱۰ تموز ۳۳۵ تاریخلی تدکرده ، « جمعیتک ماشنه کچه می وهیئت فعاله ریاستی قبول ایتیه ، تکلیف ایدیسورلر و برابر چالیشمق اوزره تعیین و تهریق ایتدکری بش ذاتک اسمیری بیلدیریورلردی . »

بوش ذات ، رائف افندی ، متقاعد بیکباشی سلیمان بک ، متقاعد بیکباشی کاظم بک ، آل بایراق غزنه می مدیری نجانی بک ، طورسون بک زاده جواد بک ایدی . بحث ایتدکم تدکرده ، رؤف بکلده هیئت فعاله ریاست ثابته لکنه اغخب ایدلدیکی بیلدیریورلردی . [وثیقه : ۳۶]

بوناریخلرده ، ارضروم شعبه سی هیئت اداره سی رئیس رائف افندی و اعضا ، حاجی حافظ افندی ، سلیمان بک ، مقصود بک ، مسعود بک ، نجاتی بک ، احمد بک ، کاظم بک و کاتب جواد بنت ایدی .

ارضروم شعبه سی ، استانبولده کی مرکز اداره ریاستلرینه ایضاله چالیشدقاری رتافرافنه ، « مرکز عمومی نامه بیان رأی و مطالعه ایلک صلاحیتک ، بکاوردلر بکیمک ناهرافنده اشعارینی » ده رجا ایتدیلر . [وثیقه : ۳۷] بوندن بشقه ، بزم ، ارضروم قونفره سنه گیرمه مری تسهیل ایچون ، قونفره ، ارضروم منلی اولارق انتخاب ایدلش اولان متقاعد بیکباشی کاظم و طورسون بک راده حواد دملر ممثلالکدن استغفا ایتدیلر .

افندیلر ، معلوم عالیلری ، اولدنی وجهله ارضروم قونفره سی ۳۳۵ سنه سی تموزینک ۲۳ نجی کونی بک متواضع بر مکتب سالوننده انعقاد ایتدی . ایلک کونی ، بنی ، ریاسته انتخاب ایتدیلر . قونفره هیئتی وضعیت و بردرجه قدر ، نقطه نظر حقنده تنویر ایچون وقوع بولان بیاناتمه :

« تاریخ و حادثاتک سوقیه ، بالفعل ایچنه دوشدیکمز قانلی و قره تهلکدلی کورمیه جک و بوندن منہج اولمیه جق هیچ بروطپورک تصور ایدیلهمیه جکنه ، اشارت ایتدم . متارکه احکامنه مخالف اولهرق بایلان تجاوز و اشغاللردن بحث ایتدم .

تاریخک ؛ برملتک وارلغنی و حقنی هیچ بر زمان انکار ایدهمیه جکنی ، بناء علیه ، وطنمز ، ملتمز عهینده و برلن حکمک محقق محکوم افلاس اولدیننی سویلدم .

وطن و ملتک مقدساتی تخلیص و حمایه خصوصسنده ، صوک سوزی سویلیه جک و بونک حکمنی تطبیق ایتدیره جک قوتک ، بوتون وطنده بر الکتریق شبکه سی حالنه گیرمش اولان ملی جریانک ، روح جلادنی اولدیننی افاده ایتدم .

قوة منویه نیک تنویه سنه مدار اولوق اوزرده بوتون مظلوم ملتک مقصد ملیلرینه واصل اولوق ایچون - ایچنده بولندیغمز تاریخده کی - فعالیتلرینه دائر موجود بعض معلوماتی خلاصه ایتدم .

و مقدرانه حاکم ، بر اراده ملیه نیک ، آنجی آناتولودن ظهور ایدهمیه جکنی تصریح ایتدم و اراده ملیه مستند بر شورای ملی تأسیسی و قوتی اراده ملیه دن آلهجق بر حکومتک تشکیلی ، ایلک هدف مساعی اولهرق کوستردم . [وثیقه : ۳۸]

§ افندیلر ، ارضروم قونفره سی ۱۴ کون دوام ایتدی . محصله مساعی ، تثبیت ایتدیکی نظامنامه و بو نظامنامه محتویاتی اعلان ایدن بیاننامه ده کی مندرجاندن عبارتدر .

بو نظامنامه و بیاننامه محتویاندن ، زمان و محیطک استزام ایتدیردیکی بر طاقم تالی و صوری

مطالعات و ملاحظات زائده طی اوله‌رق تدقیق اولنورسه ، بر طاقم اساسلی و شمولی پرنسیپلره و قرارلره دسترس اولورز .

مساعده ، بیوروورسه کیز، بوپرنسیپلرک و قرارلرک بنجه، ده ، اوزمان، نهلردن عبارت تلقی ابدلش اولدیغنی اشارت ایدیم :

۱) حدود ملیه داخنده بولنان بالجله اقسام وطن برکلدر . یکدیگردن انفکاک قبول ایتمز .
[بیاننامه، ماده ۶ . نظامنامه، ماده ۳ ک تفصیلاتی . نظامنامه و بیاننامه‌ک برنجی ماده‌لری مطالعه و تدقیق بیورولسون]

۲) هر درلو اجنبی اشغال و مداخله‌سنه قارشى و عثمانلی حکومتک انحلالی حالنده ملت متحدآ مدافعه و مقاومت ایدم‌جکدر . [نظامنامه، ماده ۲ و ۳ ، بیاننامه، ماده ۳]

۳) وطنک واستلالک محافظه و تأمیننه حکومت مرکزیه مقتدر اوله‌مدی تقدیرده ، تأمین مقصد ایچون ، برحکومت موفقه تشکل ایدم‌جکدر . برحکومت هیئت ، ملی قونفره‌جه انتخاب اولنه‌حضر . قونفره منعمد دکاسه ، بواختابی « هیئت تمثیلیه » یابه‌جقدر .

[نظامنامه، ماده ۴ ، بیاننامه، ماده ۴]

۴) قوای ملیه‌ی عامل واراده ملیه‌ی حاکم قیلمق اساسدر . [بیاننامه، ماده ۳]
۵) عنصر خرسیتانییه حاکمیت سیاسی و موازنه اجتماعیه‌مزی غل امتیازات اعطا اولنه‌ماز .
[بیاننامه، ماده ۴]

۶) ماندا وحمایه قبول اولنه‌ماز . [بیاننامه، ماده ۷]
۷) مجلس ملینک درحال اجتماعى و اجرا آت حکومتک مجلسک مراقبه‌سنه وضعی تأمین ایتک ایچون چالیشله‌جقدر . [بیاننامه، ماده ۸]

۸) بوپرنسیپلر و بوقرارلر مختلف شکلدرده کورولملشرسه‌ده ، اصلاماهیت اصلیه‌لرینی دکشیدیرمکسزین، امکان تطبیق بولملشردر .

افیدیلر ؛ ز ، قونفره‌ده خلاصه ایتدیکم بوقرارلری و بوپرنسیپلری تثبیه چالیشیرکن ، صدراعظم فرید باشاده آژانسله برطاقم بیانات نشر ایدیوردی . بویاناته ، صدراعظمک ، ملتی ژورنالی دبنسه سزادر . ۲۳ تموز ۳۳۵ تاریخلی آژانسه ، دنیا به شونی اعلان ایدیوردی : « آناطولوده لغتشاش ظهور ایتدی . قانون اساسی به مخالف اوله‌رق مجلس مبعوثان نامی آلتنده اجتماعات وقوعبولیور . بوحرکتک ، مأورین ملکیه وعسکریه طرفندن منعی ایجاب ایدر . »

§ بوکا قارشى ایجاب ابدن ندایر آلندی و مجلس مبعوثانک اجتماعه‌دعوتی طلب اولندی . [وثیقه : ۳۹]
آغستوسک یدنجی کونی قونفره اجتماعنه ختام ویریرکن ، قونفره هیئتنه :

« اساسلی مقررات اتخاذ اولدیغنی وجهانه ملتزمک موجودیت و برلکسک کوسترلیکنی ، سویلدم و تاریخ ، بوقونفره‌مزی آندر و بویوک برار اوله‌رق قید ایدم‌جکدر . » دیم . [وثیقه : ۴۰]

سوزلرمده اصابتسزک اولدیغنی ، زمان و حادثانک اثبات ایتش اولدیغنه قائم ، افیدیلر .

§ اضرورم قونفره‌سی ، نظامنامه موجبنجه برهیئت تمثیلیه تشکیل ایتشدی .

جمعیتار قانونه توفیقاً علم و خبر اعطاسی ضمننده ، ارضروم ولایتی مقامه ویریلن ۲۴ آغستوس ۳۲۵ قاریخی بیانامده ، هیئت تمثیلیه اعضاسنک اسم و هویتلری ، شوصورتله مندرجدی :

مصطفی کال	سابق اوچنچی اردو مفتشی ، عسکرلکدن مسعی
رؤف بک	بحریه ناظر اسبق
رائف افندی	سابق ارضروم مبعوثی
عزت بک	سابق طربزون مبعوثی
ثروت بک	سابق طربزون مبعوثی
شیخ فوزی افندی	ارزنجانده نقشی شیخی
بکر سامی بک	بیروت والی سابق
سعدالله افندی	سابق بتلیس مبعوثی
حاجی موسی بک	موطکی عشیرت رئیس

[وئیه : ۴۱]

§ افندیلر ، استطراد ویناندن شونی عرض ایدیمکه بو ذوات هیچ بوقت برآزده کاوب برلکده چالیشمش دکلردر . بوناردن عزت ، ثروت و حاجی موسی بکله وسعدالله افندی هیچ کله مشلردر . رائف و شیخ فوزی افندیلر . سیواس قونقره سنه اشتراک ایشلار واونی متعاقب بری ارضرومه ، دیگرکی ارزنجانده عودت ایدرک بردها اتحاق الله مشلردر . رؤف بک و سیواس قونقره سنه اتحاق ایدن بکر سامی بک استانبولده مجلس مبعوثانه کیدنجه قدر ، برابر بولنشلردر .

افندیلر ، خاطره اوله رق کوچوک بر نقطه یه ده اشارت ایتک ایسترم . بئم ، بو ارضروم قونقره سنه اعضا اوله رق کیروب کیرمه مکلیکم شایان تأمل کورولمش اولدینی کی ، قونقره یه داخل اولدقدن صکره ده ، رئیس اولوب اولمه مقامم اوزرنده ، اظهار تردد ایدنلر بولنشلدر . بوترددی اظهار ایدنلردن برقسمنک ملاحظاتی حسن نیت و صمیمیتلرینه عتف ایتک جائز اولدینی حالده دیگر بعض کیمسه لرک بو خصوصده تماماً صمیمیتدن اوزاق بالعکس مقصد ملعت تعیب ایتدکلرینه ده اوزمان شپهم قالماشدی . مثلاً ؛ دشمن جاسوسی اولوب هر ناصلسه طربزون ولایتی داخلنده بریردن کنبدینی قونقره یه مرخص تعین ایتدروب کلن عمر نوزی بک و بونک رفقای کی . بو ذانک بالآخره خیانتی ، طربزونده و اورادن فرار ایتدکدن صکره استانبولده کی افعال و حرکاتیه ثبوت بولنشلدر .

قونقره نك ختامندن ایکی اوچ کون اول دیگر بر منافشه ده ، موضوع بحث اوانه باشلامشدی . بعض صمیمی آرقداشلرم ، بئم هیئت تمثیلیه داخل اوله رق علنی فعالیتی محذوری کوریورلردی . مطالعهلری شو نقطه لرده خلاصه ایدیله بیلیر : « ملی تشبثات و فعالیتک بوتون مناسیله ملتدن دوغدیغنی ، حقیقه ملی اولدیغنی کوسترمک لازمدر . بوتقدیرده تشبثات ده قوتلی اولور و کیمسه نك سوءتفسیرینه و بالخاصه اجنبیلرک منفی دوشونجه لرینه محل برافاز . فقط طائمش و بالخصوص حکومت مرکزیه یه و مقام خلافت و سلطنته قارشی عاصی وضعیه دوشمش ؛ نقطه هجوم تشکیل ایدن بئم کی بر آدمک ، بوتون بوتشبثات ملیه نك باشنده بولندینی کورولورسه ، فعالیتک مقاصد ملیه یه مسعد اولمقدن زیاده خصوصی املار استحصالنه معطوف تلقی ایدلسنه امکان اولور . بناء علیه ، هیئت تمثیلیه ، ولایات و مستقل سنجاقلرک سجه جکی ذوات اولمیلدر . آنجیق بوصورتله ، ملی برقوت کوستریله بیلیر . »

§ بومطالعه آمده ، نه درجه به قدر اصابت اولوب اولديغنی آراشديرم جوق دكلم . يالكز بنمده ، بومطالعه مخالف اولان مطالعاتی ، استناد ايتديرديكم نقطه لردن بعضیسی تعداد ایدیم : اولاً ، بن . همه حال قونفرمه داخل اوللی و اونی اداره ایتلی ایدم . چونکه ، زمان کچیرمکسزین ، اراده ملیه نك فعالیت کچیرلسنی و ملتک بالذات فعلاً و مسلحاً اتخاذ تدایره باشلامسنی تأمین ضرورتنه قانع ایدم . بواساسلی نقطه لری ، تقدیر و تثبیت ایتدیرم بيلمک ایچون ، قونفرمده ، سنور و ارشاد و بالذات اداره صورتیه چالیشمه می الزم کوریوردم . نته کم اوبله اولدی . ارضروم قونفرمسنک ، دها اول ایضاح ایتدیكم اساسات ومقرراتی، هر هانکی برهیت تمثلیه نك تطبیق ایتدیره بيله جکنه بن امنیت تعلق ایتدیکنی، اعتراف ایدرم . نته کم زمان و وقایع بنی تأیید ایتشدرو . بوندن بشقه ، دها آماسیه ده ایکن تقرر و بوتون ملته وسائط ممکنه ايله تبلیغ ایتدیردیكم سیواس عمومی قونفرمسنک عقدینی تأمین ایتک ، بوتون ملتی و مملکتی یالكز برهیتله تمثیل ایتک ، صوکره ، یالكز ولایات شرقیه بنی دکل ، بالجمله اقسام وطنک عینی دقت و حساسیتله مدافعه و خلاصنی تأمین چاره لری بولمه چالیشمی خصوصیلری ، هر هانکی برهیتک تأمین ایدره بيله جکنه قانع اولدیغنی آچیقجه افاده ایتک ضرورتندیم . چونکه ، بنده بویه برقاعات موجود اولسه بدی ، بن تثبیت آلدیغم گونه قدره تشبثات و فعالیتده بولنا نلرک نتایج مساعیسه انتظاراً استغفا ایتمه ک یولی بولوردم . حکومت ، پادشاه و خلیفه به قارشی عصیان لزوم کورمزدیم . بالعکس ، بنده ، بعض ایکی یوزلی وایکی جبهه لیلر کی ظاهر آ پک مطمئن و مدبذب اولان، اوکونک اردو مفتش لکنی ویاور حضرت شهرباری صفتی محافظه ده بردوام قایلردم . کرچه ، بن علناً اورتنیه آتیلمه مده و بالعموم ملی وعسکری حرکاتک باشنه کجه مده شبهه سز محذور واردی . فقط او محذور، عدم موفقیت حالنده هر کسدن اول وهر کسدن زیاده اک بویوک عقاب وعذابه دوچار ایدلکدن بشقه برشی اولایلیر میدی ؟ حالبوکه بوتون وطنک وقوص قوجه بر ملتک ، حیات وماتی موضوع بحث اولورکن وطنپرورم دیه نلرک کندی عاقبتلری دوشونسنه محل وارمیدر ؟

افندیلر ، بن ، بعض رفقاچه سرداولان مطالعات وتوهانه مطاوعت کوسترسه بدم ، ایکی نقطه نظرندن ، بویوک محذورلر تولد ایدره جکدی . برنجیسی ؛ مطالعاتمده ، مقرراتمده و بوتون هویتده اصابتسزک وضعف اولدیغنی اعتراف ایتک که بو خصوص ، بن وجداناً درعهده ایتدیكم وظیفه نقطه نظرندن غیرقابل تلافی برخطا اولوردی .

افندیلر ، تاریخ ، غیرقابل اعتراض بر صورتده اثبات ایتشدرو بویوک مسئله لرده موفقیت ایچون قابلیت و قدرتی لایتزلزل بر رئیسک وجودی الزمدر . بوتون رجال دولتک ناامیدی وعجز ایچنده ... بوتون ملتک باشسز اوله رق ظلمت لری ایچنده قالدینی بر صروده ، هر وطنپرورم دیه ن بیک برجشید ذاتک ، بیک بر صورت حرکت و اجتهاد کوستردیکی هنکامه لرده استشاره لره ، برجوق خاطر لره و نفوذ لره محکومیت لزومه قناعتله ، سالم واساسلی وبالخاصه شدید یوروک واک نهایت جوق مشکل اولان هدفه واصل اولتی ممکنمیدر ؟ تاریخده ، بو طرزده مظهریته نائل اولش برهیت اجتماعیه ارانه اوله بیلیرمی ؟ ایکنجیسی افندیلر ؛ ملت ، مملکت ، سیاست واردو اداره لریله هیچ برعلاقه ومناسبتلری وبخصوصده لیاقتلری کوروله مش و تجربه ایدله مش کلینی کوزل ذواندن ، بالفرض ارزنجانی بر فتنی شیخی وموطکیلی برعشیرت رئیس کی زوالیلردنه تشکیلی احتمالدن خارج اولیان هر هانکی برهیت تمثلیه ، موضوع بحث اولان وضعیت وظیفه بر اقیله بیلیر میدی ؟ وبر اقیله یغنی تقدیرده ، مملکت وملتی قورناره جفر .

دیدیگمز زمان، ملتی وکندیگری اغفال ایتش اولوق کی برخطارتکاب ایتیه جکیمیدک؟ بوماهیتده برهینه،
 رده آرقه سندن یاردیم ایدیه بیلجه کی موضوع بحث اولسه ده، بو طرز، شایان امنیت تلقی ایدیه بیلر میدی ؟
 بوسویلدکلامک، اوکونلرده دکلسه بیله، آرتق بوکون، جهانبجه، غیر قابل رد حقایقندن کورولدیکنه
 اصلاً شبهه بوقدر . مع مافیه ، بن ، بوسویلدکلامی کچمش کونلره طائد بعض خاطرات ووثوق ایلده
 بوراده تأیید ایتکی ، نسل آیتک اجتماعی و سیاسی اخلاقیاتی نقطه نظرندن بروضیفه عد ایدرم .
 بودقیته قدر اولدینی کی بوندن سوکرده تماش ایده جکم وقایع مناسبتیه، بویخصوص، کندیلکندن
 توضحه باشلايه جقدر .

افندیلر ، ارضروم قونفره سنک ختامنده ، فریدباشادن سوکره حربیه نظارتنه یکی کلدیکی آکلاشیلان
 برناظم باشا امضاسیل ۱۵ نجی قول اردو قوماندانلغنه ۳۰ تموز ۳۴۵ تاریخی شوبله برامر کلدی :
 « مصطفی کمال باشا ایله رأفت بکک مقررات حکومتیه مخالف افعال وحرکاتلرندن دولایی همان
 دردستاریله درسعادته اعزاملری باب عالیجه بالتنسب محلی مأمورینه أوامر لازمه ویرلدیکندن قول
 اردوجه سجدی معاوننده بولونیلیمی و نتیجه سندن معلومات اعطاسی رجا اولنور . »
 بوأمره ، قول اردو قوماندانلی طرفدن لایق اولدینی وحهله جواب ویرلدی و بو جوابی دیگر
 قوماندانلرده عنناً ویردیرموک نظر دقتلرینی جلب ایتدیردم .
 § قونفره بیاننامه سی ، داخلده هر طرفه و اجنبی ممثلرینه مختلف واسطه لرله ابلاغ اولندی .
 نظم نامه ده قوماندانلره وسائر شایان اعتماد اولان مقاماته قسم قسم شیفره ایله ویرلدرک محملرنجه طبع
 و تکثیر و نشرینک تأمیننه چالیشیلدی . بویخصوص ، بالطبع ، کونلرجه دوام ایتدی . بومناسبتله ،
 سیواسده اوچنجی قول اردو قوماندانی صلاح الدین بکدن ، ۲۲ آغستوس ۳۵ تاریخی آلدیغم برتلغر افنامه ده،
 « نظامنامه نك ، ایکنجی ودردیجی ماده لرینک انتشارینی مخدورلی ملاحظه ایتدیکی ، برکزه ده ا ت دقیق
 لزومی ، بیلدیریلیوردی . [وثیقه : ۴۲]

ایکنجی ماده — متحداً مدافعه و مقاومت اساسنک قبول ایدلدیکنه ،
 دردیجی ماده — اداره موقته تشکل ایدیه بیلجه کنه دائر اولان ماده لر در .
 § بز ، ارضرومده ، قونفره مقرراتنک هر طرفجه آکلاشیلیمسه و متحداً تطبیقاتی تأمین اسبابنه
 توسل ایدرکن ، « قره قول جمعیتنک تشکیلات عمومییه نظامنامه سی ، و « قره قول جمعیتی وظائف
 عمومییه تعلیماتنامه سی ، دییه مطبوع بر طاقم اوراقک ، بوتون اردویه ، قوماندان ، ضابط ، هر کسه
 توزیع اواندیغندن خبردار ایدلک .

بوتعلیماتنامه یی اوقویان ، بکالک یاقین قوماندانلر دخی ، بوتشیشی شخصسه عطف ایدهرک برچوق
 شهه ورتدیرده دوشمشلر . بنم ، برطرفدن قونفره لرله علنی و ملی مشترک مساعیده بولنورکن ، برطرفندن ده
 اسرارانکیز ومدهش برقومیه تشکیله اشتغال ایتکده اولدیغم ذهابنه دوشمشلر . فی الحقیقه ، بوتشکیلات
 وتشبثاتک فاعللی ، که استانبولده بولونیورلرمش . تشبثلرینی بنم نام و حسابنه یاعقده ایشلر .
 قره قول جمعیتنک تشکیلات عمومییه نظم نامه سنه کوره ، مرکز عمومی اعضا لری وعددرلی و محلی
 بو طرز اجتماعلری ، صورت انتخاب وتوظیفاری صورت مطلقه ده خفی و مکتوم طوتولور .

برده ، اك اوافق افشا آت ويا قره قول جمعيتنه خطر و تهلكه وحتى تهلكي داعي برشبه كنيرن ،
درحال اعدام اولنور .

وظائف عموميه تعليماتنامه سنده ، « برملی اردوزن » بحث اولونيور و « بواردونك باش قومانداني
و بوبوك ارکان حربيه سی ، اردو و قول اردو و فرقه قوماندانلری و ارکان حربيه لری منتخب و منصوب
اولوب مکتوم و خفی طوتولور . بونلر ، وظیفه لری صورت عرمانده خفياً ایفا ایدرلر . » صراحتی
اوقونور .

افتدیلر ، درحال قوماندانلری ایقظ و بو نظامنامه و تعليماتنامه احکامی اصلا . وقع تطبیقه قوماملری
لازم کلدیکنی و تشبک منبعی تحقیق ایتکده اولدیغی بیلدیردم .
سیواسه ، مواسلتمدن صوکره ، اورایه کلن قره و اصف بکدن آ کلادم ، که ؛ بو ایشی یاپان
کندیسی و بعض رفاسی ایش .

هر حالده ، بو طرز حرکت دوغرو دکلدی . هر کسی اعدام ایله تهدید ایدرک مجهول بر مرکزه ،
مجهول بر باش قوماندانه ، مجهول بر طاقم قوماندانلره اطاعته مجبور قیلیمغه قالقیشمق ، چوق خطرناک
ایدی . فی الحقیقه درحال ، بوتون اردو منسربلرنده یکدیگره قارشى بر عدم امنیت و توحش باشلادی .
مثلاً ، هر هانکی بر قول اردو قوماندانک ، بيم قوماندان ایتکده اولدیغم قول اردونک ، عجبا مکتوم
و خفی قوماندانی کیمدر ؟ بو کیزی قوماندان ، عجبا ، نه وقت و نصل قوماندایه وضع ید ایدم جک ؟
و عجبا بکا نه معامله یاه جق ؟ کبی بحق بر طاقم توهمانه قایلیمسی مستبعد دکلدی .

سیواسده قره و اصف بکه ، کیزی مرکزک ، کیزی باش قوماندانک و کیزی بوبوك ارکان حربيه نک
کیملر اولدیغنی صورديغم زمان ، هپسی سز و آرقداشلریکزدرد جوانی ویرمشدی . بو بوسبتون
استغرابی موجب اولمشدی . بوجواب ، البته ، معقول و منطقی اوله مازدی . چونکه ، بکا ، اصلا ،
بوبله بر رتیب و تشکییدن کیمسه بحث ایش و موافقتی آلمش دکلدی .

بوجمعیتک بالاخره ، خاصه استانبولده محافظه عنوان ایدرک ادامه فعالیتیه جالیشمش اولدیغی
آ کلاشیلدقدن صوکره ، تشکیننده و بوکا دائر بالضروره بزه ویرلش اولان معلوماتده ، صمیمیت
بوئه بیله جکی ادعا اولونه مز .

§ استانبول حکومتی ، تشبثات ملییه ، ممانعتدن صرف نظر ایتدیرمک ، موفقیت ایچون سرعت
و سهولتی موجب اوله جفتدن ، مهمدی . بوملاحظه ایله ، فرید باشانک بالطبع هیچ بر شیه موفق
اوله میهرق ، عادتا محقر بر صورتده استانبوله عودتدن استفاده ایدرک ، کندیسنه ۱۶ آغستوس
۳۳۵۵ تاریخنده بر شیفره تلفراف یازدم . بوتلفرافده باشلیجه شو جمللر واردی :

« موسیوقله مانسونک ذات فظامتیناهیلرینه اولان مفصل جوابنامه لری ، اخیراً مطالعه کنار
چا کرانم اولدقدن صوکره درسعادته ناصل بر حوله یأس و آلام ایله معاودت بیوردق لری تقدیر
ابدیورم

.
.
.
.
تقسیم و احیا قناعتی بو قدر بارز و حیثیتشکن کوسترن
بر افاده قارشیسنده نیرمیه جک فرد حساس تصور ایدم . جناب حق بهکمرجه حمدونل ایدم که

ملتمز ، روخته کی عزم وجلادته تاریخ حیات وموجودیتنی نه توکله ، نه ده بویه جلادانه حکمره هیچ برزمان قوربان ایتمه جکدر .

شمی یك امینم ، که ذات فخامتپناهیلری ، بوکونکی وضعیت عمومی و منافع صحیحه دولت وملتی اوج آی اولکی نظرلرله کورمیورلر .

طقوز آیدنبیری ایش باشنه کلن قایینه لرك، دائماً بربرندن فضله ضعفه اوغرامسی وهایت معالاسف آرتق مفلوج برمنزله به ایتمی حیثیت مالیه ملیه قارشینده جدآ یك حزین اولیور . محققدركه وطن وملت مقدراتی ایچون داخلآ وخارجآ مسموع وصاحب کلام اولق مطلقاً اراده ملیه به استناد ایله مشروطدر .

حق حیات واستقلال ایچون چالیشان ملتک مقصدینده کی نزاهت وجدیده مقابل حکومت مرکزیه خصم وضعیت آلق جهتی التزام ایدیور . بو طرز حرکت بالطبع موجب أسف عظیمدر . ملتی ، حکومت مرکزیه به قارشی، آرزو ایدلین حرکتلره سائق اوله بیله جک ماهیتده در. غایت صمیمی عرض ایدیم ، که ملت ، هر دزلو اراده سنی ابقاعه مقتدردر. تشبثانک اوکته کچه بیله جک هیچ برقوت موجود دکلد . حکومت مرکزیه نك منفی تشبثاتی هیچ بر طرفده . هیچ برکیمسه طرفندن جای تطبیق بوله مه مغه محکومدر . ملت ، چیزدینکی پروغرام دائره سنده ، غایت قطعی وصریح خطوه لرله مقصدینه یورومکده در . حکومت مرکزیه نك شمدی به قدر اولان مانعکار تشبثلرینک هیچ بر طرفده هیچ برتأثیر پایه مه مقدمه اولسمله حقیقت وضعیتک تقدیر بیورولمش اوله جغنه شبهه یوقدر .

انکلیزلرك اراثه ایدلکری طریقه جاره خلاص آرامق دخی عبدر وبالن نتیجه موجب خسراندر. مع هذا ، انکلیزلردخی الک نهایت قوتک ملتده اولدیفنی تقدیر ایدمرك هیچ بر استنادی اولیان وملت نامنه هیچ برتهده ده بوانه میان وبولونسه بیله ملتجه مطاع اوله میه جق اولان برهیئت حکومتله نتیجه لی برایشه کیریشمک ممکن اوله میه جغنه قانع اولمشلردر .

.....

بوتون تمبیلر شو مرکزه درکه حکومت، مشروع اولان جریان ملی به قارشی مانعکارلقدن فراغته قوای ملیه به استناد و هر دزلو تشبثانده آمال ملیه بی رهبر اتخاذ ایله سین !

بونک ایچونده ، موجودیت واراده ملیه بی تمبیل ایدمرك اولان مجلس مبعوثانک الک قیصه برزمانده انعقادینی تأمین ایله سین !

.....

§ افندیلر ؛ سیواسده انعقادینی تأمین چالیشدیغمز قونفرمه هر طرفدن مرخص انتخاب ایتدیرمک واونلرك سیواسه کللرینی تأمین ایتمک ایچون ، دها آماسیهده باشلامش اولان مساعی ومخابرات الان دوام ایدیوردی . بوتون قوماندانلر و هر طرفده برچوق ارباب حیثیت فوق العاده صرف همت ایدیورلردی . فقط ، بنه ، هر طرفده منفی وعلیدارانه پرویاغاندالر وبالحاصله حکومت مرکزیه نك مانع نداییری؛ ایشی مشکلاشد بریوردی .

بعض برلردن، هم مرخص انتخاب ایتیورلر وهمده قوه معنویه بی کسر ایدمرك و هر کسی ناامیدی به سوق ایایه جک جوابلر ویریورلردی . مثلاً ؛ یکرمنجی قول اردو قوماندانی نامنه ارکان حربیه رئیس

عمر خالص بک استانبولدن آلمان معلوماتی محتوی ۹ آگستوس ۳۳۵ تاریخلی شیفره سنده شوماده لر نظر دقتی جالب کورولدی :

۱۰ — در سعادت مرخص کوندر میور . اوراده کی اجرا آتی تصویب ایتمکله برابر جرأتکار بروضیته کیرمکی آرزو ایتور .

۲ — در سعادتن ، مرخص کوندرمک ، امکان خارجنده در . تکلیف اولنان ذوات ، اوراده مضمیر : موفقیتلی ایش کوره جکلرینه آمین اولمقلرندن دولای ، بهوده مصارف ایتمک و مشاق سفریه به معروض قالمق ایچون حرکت ایتورلر . [معلومدرکه ، بعض ذواتی خصوصی مکتوبله ده دعوت ایتشدک .]

۳ — هر طرفدن مرخص انتخاب واعزام ایتدیرمک خصوصنده تصادف ایدیلن مشکلاتی برطرف ایتمک چالیشیرکن ، دیگر طرفدن ، اک آمین اولمق اوزره ، قونفریه محل انعقاد ، انتخاب ایتدیکمز ، سیواسده ، بر تلاش و هیجان باشلادی .

افندیلر ، بوراده ، بالمناصبه عرض ایدیم ، که بن سیواسی حقیقه من کل الوجوه آمین عدا بتمش اولمقله برابر ، دها آماسیهده ایکن ، سیواسه کلن بوتون یوللر اوزرنده اوزاقدن ویشندن ایجاب ایدن تدابیر و تربیات عسکریه بی آلدیرمقی ده موافق احتیاط بولمشم .

سیواسک هیجانه شوصورتنه اطلاع حاصل اولدی . ۲۰ آگستوس کونی اوکلین ، سیواس والیسی رشید پاشا طرفندن تلغراف باشنه دعوت اولندیقم زمان پاشانک اوزون بر تلغرافی ویریلوردی . اولتغراف بودر :

ارضرورمه مصطفی کمال پاشا حضر تالربنه

اولا تصدیعمدن دولای عفو حالیرنی رجا وعافیت دولتیرنی استفسار ایدرم . مقصد تصدیعی بروجه آتی عرض وایضاح ایدیورم افندیم . ظاهر آفرانسزلره عائد مؤسسائی تسلیم ایتمک ، حقیقته بورالک احوالی حقنده تدقیقانه بولمق اوزره ، جزویت یاباسلریله برابر استانبولدن اولکی کون سیواسه کلهرک مقام ولایتی زیارت ایدن فرانسز ضابطلربنه اعاده زیارت ایچون دون صباح یانلربنه کیتمشم . زیارت وملاقاتک ختامنده اوراده حاضر بولنان فرانسز بیکباشیلرندن ژاندارمه مفتشی موسیو (برونو) بر آرز خصوصی کوروشمک آرزوسنی اظهار ایدمک بنده کیزی دیگر بر اوطیه آلدی . سولیدیکی سوزلری عیناً نقل ایدیورم :

مصطفی کمال پاشا ابله قونفره هیئتک سیواسه کاوب بورادهده بر قونفره یاپه جفلرینی ایشیتدم . بونی استانبولدن کلن فرانسز مابصاری سوییدیلر . سزکله بوقدر صمیمی کوروشور وشخصکزه قارش بک زیاده حرمتلر بسلرکن بو مسئله بی بدن کتم ایتمکزه چوق متأثر اولدم دیدی . بده کزده لازم کلن جوانی ویره رک کنیدیسنی اقناعه چالیشدمسهده صوک سوز اولهرق «اگر مصطفی کمال پاشا سیواسه کلیر و بوراده قونفره عقدینه تشبث ازلورسه بش اون کون طرفنده بورالک تحت اشغاله آلمسی مقرر اولدیغه صورت قطعیهده واقفم . سزک شخصکزه قارش بسلایکم حسن حرمت ایجاباتی اولهرق بونی خبر ویریورم . اینتامازسه کز ، امرواقع حالنی آلدیغنده قناعت ایدرسکزه . اولوقت وطنکزه باعث فلاکتی اولانلر میانه سزده کیرمش اولورسکزه ، سوزلرینی صرف ابتدی . داخله نظارتندن دون آلدیقم شیفره لی تلغرافده بشقه شکله یازمقله برابر عینی قناعتی وبره جک زمینده ایدی . یکی کلن

فرانسز ضابطلارندن بری ده دون قول اردو قوماندانیله اوزون اوزادی به کورو شهرک قونغر حقتده قوماندان بک افندی نیک فکری آکلامغه چابشدیی کی بومساحده موسیو (رونو) بنده کزه کلرک سات آلا فرانغه اوچده دیگر فرانسز ضابطلریله برابر قونغر حقتده کورو شهرک چکی وننت کمدینک آراد کی صمیمیت بناهده اول آپریجه کورو شمشک استدنکی بیان ایدی . برمدت قوشونلقدن صوکره نتیجه اعتباریله شونی ده سویلیدی . بن دوندبری بومساحه اوردی نه بک چوق اعمال فکر ایدم . هریت شوکا قرار ویردم که اگر مصطفی کمال پاشا ابله قونغر هیئت سیواس قونغر مسنده ائتلاف دولتری علیه تشریکانده بولونمز لر و آنلر حقتده متجاوزانه لسان قوللانمز لر سه قونغر بک انعقادنده هیچ برعذور یوقدر . بالذات بن جنرال (فرانسه ده سپهره) به یازار مصطفی کمال پاشا حقتده کی توقیف آمرینی کری آلدر بر و قونغر بک انعقادینه مخالفت اونناممی حقتده داخلیه نظارتندن سزه أمر ویردیر برم . فقط شوشر طله که سرده بندن هیچ برخصوصی کم ایتیه جکسکوز و صمیمی دوسناغمز دن دولانی دائما یکدیگر مزه فارشی آچیق بر لسان قوللانمغز . یالکز قونغر بک تاریخ انعقادینی اوکره بک لازمدره دیدی . بنده کزده کمدینسه بوبابده قطعی برشی بیلمدیکمی و اوکره یکمده کندیسی خبردار ایدم حکمی و آره ده کی ده ستاغ بناهده هیچ برشیئی کم ابله میه جکمی سویلدم . بیکباشینک اشغال مسئله سنده دونکی قطیت افاده سنه رغما بکونکی ملائمتی سببی نظر عالی دقیقه دانیزینه عرض ایتکی وجیه دن و بوبابده تفصیلاتی زواند دن عدا ایدرم . عیاناً آکلاشیلور که بونرک فکری قونغر بی سیواسده طوبلانمغه موافق کورو شهرک قونغر هیئت کرامیله سزی بوراده اجتماع ایتدیرمک و آل آلتندن تدارک انده بولنهرق جمله اخوانی آله کچیرمکدن وعینی زمانده اشغال مسئله سنی ده أمر واقع حاله قویقدن عبارتدر . دون آقشام داخلیه نظارتندن آلدیم شیفره بر تلغراف ده بشقه شکله یازمش اولمغه برابر همان عینی زمینده ایدی . ایشته بنده کز هر حقیقتی مکتوم طوبانولق استرحامیله افند مزه عرض ایدیورم . بوندن صوکره خط حرکتک تعیین سزه طأدر . آنترقیه لی بر تهلکه نیک بوقدر متقرب و عادتاً آل ابله طوبانولجق درجه ده مرئی اولد بغانی بیلوب طورور کن کیفیتدن ذات طالیلرینی خبردار ایتیمکی و بناء علیه سیواسده قونغر عقدندن صرف نذر ایدلمسی عرض ایتیمکی و جدانم صیغدیرمدم . ایشته بونک ایچون ذات دوللارندن واوراده بولنان دیگر اخوان کرآمدن بک زیاده رجا ایدرم که ایکنجی بر قونغر بک بهمه حال غنبدنه لزوم قطعی بوقسه ، واز کچیلسون . واریسه ، درت طرفدن اشغالی بک قولای اولان سیواسک مرکز اجتماع اولسنندن صرف نظرله اشغال احتمالی بک بعید اولان ارضرومده و یا خود تنسیب بیوریاورسه ارزنجانده انعقادی اسبابنه توسل بیورولسانی سلامت مملکت نامنه استرحام ایدرم . قول اردو قوماندانی صلاح الدین بک افندی ده بوبابده کی نقطه نظرلرینی آپریجه کاتلم پاشا حضرتلری واسطه سیاه سزه نازه جتدر . شمدی یانده بولنان سیواس مبعوث سابقی راسم بک ده ارضروم مبعوث سابقی خواجه رائف افندی حضرتلرینه بوبابده کی معلومات و مصالحه سنی حاوی بر تلغراف تودیع ایدم جکدر . بالطبع مطالعه بیوردقدن صوکره خواجه رائف افندی حضرتلرینک ایلیمجه دن عودتنده کندیلرینه لطفاً بوللار سکز . ایشته أفندم وضعیت بومر کزده در . حمیت مسلمه کزه فارشی فضله تصدیعدن حذر ایدر و أمر جوابیکزه انتظار ایلرم افندم . ایشته راسم بکک تلغرافی .

§ بوتلغرافه اوراده ویردیکم جوابی عیناً عرض ایدم حکم . ایرتسی کون هیئت تمثیلیه نامه ده ، عینی مآلده ، اوزون برتغرافله تسکین و تطمینه جالیشیدی . [وثیقه : ۴۳] آریجه فاضی حسبی افندی به ده بالواسطه برتغراف ویرلیدی . [وثیقه : ۴۴] قول اردو قوماندانده ایجابی کبی یازلیدی . [وثیقه : ۴۵] راسم بکده مستریخ اولنسی ایچون بالذات یازدم . [وثیقه : ۴۶] .

۲۰ آغستوس ۳۵

ساعت : ۱ - صوکره

سیواس والیسی رشید پاشا حضرتلرینه

اعطای بیوردنکیز معلوماته و مطالعات سامیارینه خاصه عرض تشکر ایدم . موسیو (برونو) ورفقاسنک مقام تهدیده و قوعبولان اقداملرینی تماماً بلوف اوله رق تئقی ایدم . سیواس قونفره سنک اعتقادی یکی برهمنیه اولیوب آلمرجه مقدم دنیاچه معلوم اولمش برقتشدر . غریبدرکه استنبولده بولنان صلاحیتدار فرانسر رجال سیاسی سنکده عاجزلرینه کوندر دکلری خبرلر ، آناطولوده ملت طرفندن و قوعبولقده اولان تشبثک بک محق و مشروع اولدینی و ملتیزک مطالباتی کندیلرسه صریح اوله رق ابلاغ ایدلریکی تقدیرده حسن قبول و تطبیقی درعهده ایدم جکلیرینه دائر شیمیدن تحریری تأمینات ویرمه که حاضر اولدقنری مرکزنده در . موسیو (برونو) نک ایکنجی ملائحه تبدیل لسان و کسب ملائمت الیسی ، عاجزلرینی قازانقی جهتنه معطوف اولمقندن مستبعد دکلدر . فرانسزلر طرفندن بیکباشی (برونو) نک دیدیکی کبی بش اون کونده سیواسک اشغالی اوقدر قولای برشی دکلدر . خاطر دولتکزده اولسه کرکدرکه انگلیزلر بوخصوسده کی تهدیداننده دها ایلری کیده رک ناظومده کی عسکرلرینک صامسونه اخراجنه قرار ویردیلر و حتی محضابنده کزری تهدید ایچون بر طابور دخی چیقاردیلر . فقط بوتشبه قارشی ، ملتک قوی برعزم و ایمان و آتش ایله منابله ایدم حکمی حقیقتی کندیلر بجه تحققی ایتدکن صوکره هم قرارلرندن صرف نظر ایتمه که و همده صامسونه چیقارمش اولدقنری عسکرلریله برابر اوراده بولنان طابوری نقل ایتمه که مجبور اولمشلدر . سیواس قونفره سنده موضوع بحث اوله جق خصوصات ، ارضروم قونفره سی بیاننامه سی محتویاتندن سهولته استدلال اولنه جفته نظر آ قونفره ده ائتلاف دولتلری علینده تحریکاتده بولنق کبی مقصدلر قطعاً موجود دکلدر . بوراده شونی ده عرض ایدم بکه بنده کنز نه فرانسزلرک ونده هر هانکی بر دولت اجنبیه نک صحابته نزل ایدن شخصیتلردن دکم . بتم ایچون الکسیوک

نقطه صیانت و منبع شفاعت ملتک سینه سیدر . قونفره نک لزوم وزمان و محل اعتقادی حقنده مؤثر اولق ، بنده کزک شخصی حکمک بک زیاده فوقنده حائز تأثیر اولان ملت قرارینه تعلق ایدر بر کیفیتدر . یالکیز تخمین بیوردلیدی کبی فرانسزلرک ، قونفره هیئتک سیواسده طوبلانماسنه مروج کورونهرک وبعده هیئت آله کچیرمه که امکان بولسی عاجزلرنجه بک بعید توهماندندر . بوتون بومعروضاتی عیناً موسیو (برونو) یه سوبله مکزده ده هیچ برحدور کورمیورم و بومناستله موسیو (برونو) ورفقاسنه ، ملتیزک محافظه حقوق و مدافعه استقلال ایچون ارضروم قونفره سی بیاننامه سینه بوتون جهان اولدینی کبی کندیلرینک استنبولده کی مثال سیاسی لرینه ده ابلاغ ایش اولدینی مقررات اساسیه یی تطبیفده هیچ برصورت وسببه دوچار تردد اولسنه امکان بولنقدینی بیلدیرمش اولور . موسیو (برونو) بیلملیدرکه فرانسزلرک سیواسی اشغاله قرار ویرملری کندیلرینه بک بهالی یه مال اوله بیلاجهک یکی قوتلره وجوق لاره لره بکی برحره قرار ویرملرینه متوققدر . بویله برقرارک ، ژاندارمه بیکباشی موسیو (برونو) ورفقاسی آرهنده تذکر ایدلسه بیله ، فرانسز ملتینجه مطاع اوله بیلاجهکنه احتمال ویرله مز .

مبعوث راسم بکک رائف افندی حضرتلرینه اولان تلغرافنامه سنی اوقودم . قورقنه محل اولمديفنک کندیلرینه لطفاً ابلاغی رجا ایدرم .

ککک حاجزلرینه اعطا بیورمش اولدیغکنز معلومات ومطالعائی وککک راسم بککک تلغرافنامه سنی هیئت تمثیلیه عیناً تقدیم ایدم . بناءً علیه سیواس قونفره سی حقنده کی قرار قطعی آنجق هیئت تمثیلیه نك مذاکراتی نتیجه سنده تعین ایدم جکدر . بالطبع تقرر ایدم جک صورت ذات سامیلرینه عرض اولم جقدر . یالککز بوکون ایچون استرحام ، (برونو) نك تهدیداتنک خلقه اشاعه سینه قوه معنویه نك کسرنه ممانعت بیورولمسیدر . احترامات مخصوصه مک قبولی وصلاح الدین ورأفت بک افندیله سلامک تبلیغی استرحام ایدرم محترم پاشا حضرتلری .

مصطفی کمال

(ویریلن جواب اوزرینه رشید پاشادان آلنان ایکنجی تلغرافندر .)

بنده کز آکلایه بیلدیکم قدرینی افندمره عرض ایتکمکه وظیفه وجدانیه می ایفا ایتش اولیورم . استانبولده کی فرانسیز رجالتک نقطه نظرلرینی وذات دولترلرینه فارشی اولان تمهیدلرینک نه درجه به قدر شایان اعتماد اولدیغنی کسیدرمه مکده معذورم . حیث مسلمه لرینه نظراً وطنک سلامتی موضوع بحث اولدیغنه کوره ایجه دوشونه رک لازم کلن خط حرکتک تعیینی ؛ افندمره قونفره هیئت کرآمدن اوراده بولنان ذوات محترمه به عاتددر . أمرلرکزی ایفا ایدم جکمی عرض ایله احترامات مخصوصه می تقدیم ایدرم افندم .

رشید

افندیله ؛ دیاربکر وبتلیس حوالیسندم ، افکاری تنویر مقصدیله ، اوزالرده اردو قوماندانی اوله رق بولندیغم صره لرده قسماً شخصاً طانیدیغم برطاقم رؤسایه خصوصی مکتوبلر یازدم ووان ، یازید جوارلرنده بولنان بعض عشاثر رؤسایله ده تماس واربتا طلر تأمین ایتدم .

[وثیقه ۴۷ ، ۴۸ ، ۴۹ ، ۵۰ ، ۵۱ ، ۵۲ ، ۵۳]

§ نهایت ، افندیله ؛ آغستوس ایچنده ، هر طرفدن برطاقم مرخصلرک سیواسه متوجهاً حرکت ایلدکری وقسماً سیواسه مواصلت ایتکمکه ده باشلادق لری آکلایشیدی . سیواسه مواصلت ایدن مرخصلر طرفدن سیواسه نه وقت حرکت ایدم جکمز استفسار اولمغه باشلاندی .

آرتق ، ارضرومی ترک ایتک لازم طلیوردی . فقط شمعی به قدر ویردیکه معیومدن مستان اولمشدر ، که سیواس قونفره سی ، شرق وضرب ولایتلرینک و تراکیانک یعنی بوتون ملکتنک اندینی تأمین غایه سنه معطوف ایدی . بوسیله شرق ولایتلرینک ، بوقونفره ده ، مرخصلری بونتیق ایجاب ایدردی . بوولایتلردن ، سیواس قونفره سی ایچون مرخصلر انتخاب ایتدیرمکه قالدیشمق غیر عملی بر فکریدی . ارضروم قونفره سنی عقد ایدن مرخصلرک سیواسه تحریکلرینه قالدیشمک ده ممکن اولمیه جنی آکلایشیلوردی . ذاتاً ولایات شرقیه منافعه حقوق نامنه محللرندن صلاحیت آلتش اولان بومرخصلرک دها عمومی برغایه به متعلق صلاحیتلری ده یوق ایدی . عینی نقطه نظرندن ، ارضروم قونفره سنک سیواس قونفره سنه ولایات شرقیه نامنه بر هیئت مرخصه کوندرمکه سازجینی اولمیه جی ده میدانده ایدی .

يکړن مرخص انتخاب ايتديرمکه قانقشمق نه قدر غير عملی ايديسه برطاقم نظريات چرجيوه سی
ايندښه ، صيقشوب قانق دخی اوقدر غير عملی ایدی .
اک بسیط و عملی چاره ، « ولایات شرقیه مدافعه حقوق جمعیتی » ، « هیئت تمثیلیه سنی » سیواسه
کوتوروب قونفرده اداخل ایتکدن عبارت ایدی .
اعضادان موضکی عشرت رئیسک، موضکی داغلرندن چیتقمقندن متوحش اولدیغنی بالذات بیلیردم .
سعرده مبعوثی سعادانه بک اورتده بوق .

ثروت وعزت بککر ، قونفره بیتر بیتمز برر معذرتله طرزونه کیتمش بولونیورلر .
ارضرومده رؤف بک وراثت افندی وار . رائف افندی ده بیان معذرت ایدیور .
بولزده ارزنجانده شیخ فوزی افندی پی بوله بیلده جکزر .
ثروت وعزت بککری دعوت ایتدم ، کلدیلر . رائف افندی به بزه رفاقت ایتمی ایچون رجا ایتدک ،
قبول ایدی .

نهایت ، هیئت تمثیلیه اعضاسی اولهرق ، ارضرومدن اوچ کشی ، ارزنجاندن برکشی وسیواسده
بولدیغمز بکر سامی بکله بش کشی اولدق وسیواس قونفره سنی وجوده کترین مرخصلرک وثیقهلرینی
تدقیق لزومی حس اولندی پی رمان ، بن ، اوراده شوبله بروئیه یازدم و آلتی هیئت تمثیلیه مهرله مهرله دم .
« هیئت تمثیلیه دن :

مهملغی کال یاشا

رؤف بک

علماده رائف افندی

شیخ فوزی افندی

بکر سامی بک

بروجه بالا اسامیسی معروض ذوات ، شرقی آناتولی نامنه سیواس قونفره سنده بولنق اوزره
ارضروم قونفره سنجه مأمور ایدلمشدر .

افدیلر ؛ ارضرومی ترک ایتدی کمز تاریخ ۲۹ آغستوس ۳۳۵ در .
آماسیادن ، ارضرومه کلیرکن ، سیواسده کوچک ، بر حکایه به زمین اولان وقعه خاطرلرکزده در .
غریبدر ، که ارضرومدن سیواسه کیدرکن ده بوکا مثال کوچوک بروضعینه تماس ایتدک .
ارزنجانندن غربه حرکت ایتدی کمز کونک صیاحی ، ارزنجان بوغازی مدخلنه کلیر کلز ، بعض
ژاندارمه نفرلرینک وضابطلرینک ، هیجانلی ومتلاشی برطرزده اونوموبیللرمزی توقیف ایتدکلرینی کوردک .
وضعیتی ایضاح ایتدیلر : « درسم کوردلری بوغازی طونمشلردر . نهلکه وار . کچیلهمز . »
برضابط ، مرکزده قوت کوندرلمسنی یازمش . اوقوت کلنجه ، ترتیبات آلهجق ، هجوم ایدم جک ،
باشقایی طرد ایدم جک ویولی آچه جق ایش ...
بک اینی آما ، باشقیانک قوتی ندر ، زهره سنی نصل طومش ، نه قدر قوت ونه وقت کله جک ؟

بومهمالر حل ایدیلنجیه قدر ، کری ارزنجانه دونمک وکیم بیلیر نه قدر کونلر بکله مک لازم !
بنیم ایسه ، ایشمز بک عجله ایدی . بن ، ارضروم ایله سیواس آره سنده کی مسافه نی معتاد زمانده
قطع ایدوب معین کونده ، سیواسده بولنه مزسم ، شوراده ویا بوراده شو ویا بوسبیلله توحش
ونوقف ایتدیکم ، سیواسده وهر طرفده شایع اولورسه پانیک باشلایه بیلیر ، ایشلر آلت اوست
اوله بیلیردی .

اوحالده قرار ؟ تهلکینی کوزه آلوب یوله دوام ایتک . بشقه چاره مزده یوق ایدی . یالکز اوافق
برتریب آلمی موافق بولدم .

خفیف مترالیزلرله مجهز بولنان ، فداکار آرقداشلر مزدن برقاچنی - الیوم برآلای قوماندانی
اولان عثمان بک ، که طوفان بک نامه معروف اولمشدر . بونلرک باشنده ایدی - براتوموبیل ایله
کندی اوتوموبیل مزه تقدم ایتدیرک . صاغدن سولدن کله جک ، اوزاق مسافه ده کی آتشلره اهمیت
ویرلیه رک اوتوموبیلر سریع حرکتله شوسه اوزرنده ایلری یورو مکه دوام ایده جکلر . اورولان ، اولان
اولورسه ، اونلرله مشغول اولنجیه حق .. نام شوسه اوزرنده و یقینده ، شوسه نی قاپان اشقیایه تماس
ایدیلرسه ، هپ اوتوموبیلر دن آتلایه حفز و بونلر هجوم ایدرک یولی آچه حفز و قالانلر تکرار قابل
استعمال اوتوموبیلرله پنه رک سریعاً ایلری اوزاقلاشهرق یوله دوام ایده جکلر ... ایشته ویریلن
أمرده بوایدی ...

§ بوتریب و طرز حرکتی ، معقول وامینتلی کورمه یئر بولنه بیلیر . کرچه بوتاریخلرده العزیز
والیسی علی غالب بکک درسده دولاشدینی و بعض تسویلات و ترتیباته چالیشدینی معلوم ایدیه ده
ایضاح ایدیم ، که بن ، اولاً ، حقیقه بوغازک طوتولدیغنه قانع اولدم . بونی ، حکومت مرکزیه نک
مماشاتکاری اوله بیله کنکی تخمین ایتدیکم بعض کیمه لر طرفندن ، محضاً ، بنی توقفه مجبور ایتک
ایچون تصنیع ایدلش ، برپلان تلقی ایتدم . ثانیاً ، درس کوردلری بوغازی طوتومشلسره ، بونلرک
آله بیله جکلری ترتیباتک ، اوزاق تپه لر دن یوله آتش ایتکدن عبارت قالسی ، نجبه ، چوق محتمل ایدی .
خلاصه ، یورودک ، بوغازی کچدک و ۲ ایلول ۳۳۵ کونی سیواسه مواصلت ایتدک . اها لینگ
شهرک چوق اوزاقلرندن باشلایان بوبوک و بارلاق تظاهراتیه قارشیلاندق .

۳ نجی قول اردو قوماندانی اولان صلاح الدین بک ، سیواسده بولونیوردی . والی پاشا ایله
برلکده ؛ قونفره به کلن مرخصلرک یرلشدیرلمسند و هیئت تمثیلیه ایچون لیسه بناسنک و قونفره به مخصوص
صالونک احضارنده وهر درلو ترتیبات اخذده مهمانوازلفه مثال اوله جق صورتده فوق العاده
چالیشملردی .

رأفت بک اوراده دکلدی . نروده بولندیغنی ده کیمه بیلیم یوردی . حالبوکه ، ۷ تموز ۳۳۵ تاریخی
تعلباتمز موجب نجبه ، کندی منطقه سی اولان ۳ نجی قول اردو منطقه سندن آیرلمه ق لازم و بالخاصه
تام سیواسده قونفره انعقاد ایده جکی کونلرده اوراده بولنسی موافقدی . محابره ایله کندیسنک
آنقره ده اولدیجی آکلاشیلدی . آنقره ده قول اردو قوماندانی علی فؤاد پاشاه « درحال و همه حال
سیواسه کوندرلسنی ، امر ایتدم . ۷ ایلوله کلدی و هیئت تمثیلیه اعضاسی اوله رق طرفدن قونفره
هیئته تقدیم اولندی .

افندیلر ، بزدن اول کلاش اولان مرخصلر ، مواسلتمزه انتظارآ ، آرملرنده اجتماعلر بامشدر واحضاری بعض پروژهلر قلمه آملشر .

مواسلتمزدن صوکرده بعض خصوصی اجتماعلر و مذاکره لر اولمش و بودمه بعض قرارلرده و برلش . مساعده ایدرسه کز ، حق فاراقته ریسیتک اولدینی ایچون ، بونظه بی ایضاح ایدیم : سیواس قونفره من ، ۳۳۵ ایلولک ۴ نجی پنجشنبه کونی زوالدن صوکره ساعت ایکیده آجیلدی . اوکلهدن اول مرخصلر میاننده بولان و اوتهدن بری شخصاً طایدنغم خسرو سامی بک یانمه کلهرک شویله بر معلومات ویردی : « رؤف بک وسائر بعض ذوات ، بکر سامی بکک اوندن خصوصی بر اجتماع عقد ایتشلر و بی رئیس یا پامغه قرار ویرمشر . » آرقداشلرک بالخاصه رؤف بکک ، بویله بر حرکته اصلا احتمال ویرمدم و خسرو سامی بکه ، اعتراف ایدیم که ، بر آرز جدی اوله رق ، بویله معناسز سوزلری بکا ایصال ایتدم . بی اختیار ایتدم . ویردیکی خبرک اصلی اولقی امکانی و احتمالی بولمیدینی ، آرقداشلر آرمنده ، سوء تفهیمی موجب سوزلر صرفنک جائز اولمیدینی ده علاوه ایتدم .

افندیلر ، بن ، بوقونفرده ریاست مسئله سنه اهمیت ویرموردیم . ریاسته ، بلکه مسن بر ذاتک کتیرایی موافق اوله جغنی دوشورموردیم . بومتصلده بعض آرقداشلرکده نقطه نظری استمزاج ایتدم . بومیانده ، قونفره سالونه کیرمزدن اول قوریدورده رؤف بکه تصادف ایتدم . « کیمی رئیس یا پهم ، دیدیم . رؤف بک ، عادتا هیجانلی برسسله ، ذاتاً سولیکه حاضر لائش اولدینی او آندن حالندن آکلاشیلان بر طورله و کسکین براسانه « سن رئیس اولمالیسک ! » دیدی . در حال خسرو سامی بکک ویردیکی معلوماتک صحتنه ایاندم و بالطبع متأثر اولدم . کرچه ، ارضروم قونفره سنده ده بنم ریاستی محذوری کورنلر واردی . فقط اونلرک نه ماهیتده انسانلر اولدینی ایضاح ایتشدم . بودفه ، اک بقین آرقداشلرک ، عینی ذهنیتی اظهار ایتلری بی دوشونیدردی . رؤف بکه ، « آکلادم ، بکر سامی بکک اوندن اتخاذ ایتدی ککز قراری بکا تبلیغ ایدیورسک . » دیدیم و جوابنه انتظار ایتهدن ، یانندن اوزاقلاشهرق قونفره سالونه کیردم .

قونفرمنک کشادینی متعاقب ایلک سوز آلان بر ذات عالینک ، قونفره ضبطنده عیناً مضبوط اولان شو افاده سنی ایشیتدک .

« — افندیم ، شمعی طبیعی ریاست مسئله سی موضوع بحث اوله جق . بنده کز ریاستک برر کون و یا خود برر هفته دوام ایتک اوزره مناوبه ایل اولسنی واعضا و یا تمثیل ایدیلن ولایت و سنجاق اسمارینک باش حرفلری اعتباریه حروف مجا صره سیله احراز ایدلسنی تکلیف ایدیورم . »

افندیلر ، غریب تصادفدر ، که بوتکلیف صاحبک تمثیل ایتدیکی ولایتک اسمی الف ایله باشلادینی کبی اسمنکده ایلک حرفی الف ایله باشلابوردی . بن ، صاحب دعوت صفتیه برنطق ایراد ایدرک [وثیقه : ۵۴] ، قونفره بی آجدقندن صوکره ، موقه ، مقام ریاستده بولونیوردم .

« — بونه دن ایجاب ایدیور ، افندیم ؟ » دیه صوردیم .

« صاحب تکلیف — بوضورتله ایشک ایچنه شخصیت قاریشمه مش اوله جنی کبی خارجه قارشی ده مساوانه رعایت ایتدی ککزدن حسن تاثیر ایتش اولور . » دیدی .

افندیلر ، بن ، وطنک ، صاحب تکلیفله برابر ، بوتون ملتک ، هیمزک ناصل بر کر بوئه فلاکت ایچنده

بولنديغمیزی ، کوز اوکنه کتیره رک ، چاره خلاص ، اولديغنه قانع بولنديغم تشبثی ، نامتناهی مشکلات وموانعه رغماً ، مادی ، معنوی بوتون موجودیتله ، حیز فعله جيقارمعه جالیشیرکن ، نیم ، اڤک یقین آرقداشلم ده دونا استانبولدن کیش وبالطبع وضعیتک ایچ یوزینه غیر واقف ، حرمت ابتدیکم اختیار برذات لسانیه ، بکا ، شخصيآدن بحث ایدیورلر .

بوتکلیفی رایه قويدم . اکثریتله رد ایتدیلر ورئیس انتخابی رای خفی ابله رایه وضع ایتدم . اوج رای مستثنا اولق اوزره بی رئیس انتخاب ایتدیلر .

..

سیواس قونفره سنک ، روزنامه مذاکراتی ، اضرورم قونفره سنک نظامنامه و بیاننامه سی محتویاتی ورده بزم سیواسه مواصلمزدن اول کیش اولان یکریمی بش قدر اعضانک حاضر لادینی برخطره تشکیل ایدم جگدی .

ایلك کشاد کونی اولان ۴ ایلول کونی ایله بشنجی ، آلتنجی کونلری ، یعنی اوج کون ؛ اتحادجی اولنديغمیزی تأیید ایچون یمین ایتک لزومیله و یمین فورمولی-حضر لامقله ؛ بادشاهه عریضه یازمقله وقونفره نك کشادی مناسبتیه کلن تلغرافلره جواب ویرمکله وبالخاصه قونفره . سیاستله اشتغال ایدم جگمی ، ایتیه جگمی زمینک مناقشه سیله کجگدی . ایچنده بولونیانلن مجادله و فعالیت ، سیاستدن بشقه برشی دکل ایکن بوسوک زمین مناقشه شایان حیرت دکلیدر ؟

نهایت ، قونفره نك دردنجی کونی اصل مقصده تماس ایتدک وعینی کونده ، اضرورم قونفره سی نظامنامه سی محتویاتی مذاکره وهان انتاج ایتدک . بونک سببی ؛ اضرورم قونفره سی نظامنامه سنده یاپیلمسی لازم کلن تعدیلاتی ذاتاً احضار و ایجاب ایدنلری تنویر ایتش بولونیوردق .

مع هذا ، یاپیلان تعدیلات ، بالآخره بعض اعتراضات واختلافاتی وبرجوق مخبرات ومناقشاتی موجب اولدینی ایچون ، بوتعدیل اولئان نقطه لرک مهملرینی اشارت ایدم جگم :

۱) جمعیتک عنوانی « شرقی آناتولی مدافعه حقوق جمعیتی » ایدی . « آناتولی وروم ایلی مدافعه حقوق جمعیتی » اولدی .

۲) « هیئت تمثیلیه ، شرقی آناتولونک هیئت عمومیه سی تمثیل ایدر » قیدی یرینه « هیئت تمثیلیه وطنک هیئت عمومیه سی تمثیل ایدر » دیندی . موجود اعضا یه ده دها آلتی ذات علاوه اولدی .

۳) « هر درلو اشغال ومداخله یی ، روملق وأرمنیک تشکیلی غایبه سنه معضوف بلقی ایدم جگمزدن متحداً مدافعه ومقاومت اساسی قبول ایدلشد . یرینه « هر درلو اشغال ومداخله نك وبالخاصه روملق وأرمنیک تشکیلی غایبه سنه معضوف حرکاتک ردی خصوصاً لرنده متحداً مدافعه ومقاومت اساسی قبول ایدلشدر . » دیلیدی .

بوایکی جمله ده کی فرق ، معنا اعتباریه بالطبع پک بویو کدر . برنجیسنده دونا اشتلاقیه فارشی خصانه وضیمت ومقاومت تافظ اولونمبور . ایکنجیسنده بوجهت صراحت کس ایدیور .

۴) نظامنامه ده ، دردنجی ماده بی تشکیل ایدن مسئله اولدقجه مناقشه یی موجب اولدی . ماده شوایدی :

« حکومت عثمانیه بر تضییق دولی قارشیدنده بورالری (یعنی شرق و لابترلیخی) ترك واهمال ایتك اضطرارنده بولندینی آكلاشیلهدینی تقدیرده آانه جق اداری، سیاسی، عسکری و ضعیلرك تعیین و تثبیتی، یعنی اداره موقته تشکیل ایتك مسئلهسی .

سیواس قونفرهسی نظامنامه سنده بومادهده کی « بورالری » یرینه « ملكه ترك هر هانکی بر جزئی ترك واهمال ایتك ... » صورتنده شامل و عمومی بر قید قوندی .

§ بوندن صوكره ۸ ایلول اجتماعنده ؛ بحث ایتدیكم خطر به تماس ایدلدی. بو خطرده باشلیجه آمریکا مانداسی مسئلهسی موضوع بحث ایدیلیوردی .

اوكونلرده ، استانبولدن كلن بعض ذوات ، آمریقالی میستر (براون) نامنده برده غزته چیی سیواسه كتیر مشلردی . بو مسئله حقیقده قونفرهده جریان ابدن مذاكراتدن بحث ایتدن اول مسئله حقیقده ، هیئت علیه كرك کافی درجهده تنورینه مدار اولق اوزره ، اولاً ، بوزمینه مقدمه اوله جق بعض معلومات عرض ایدیم . بو معلوماتی ، اضر و مدمن بری باشلایان بعض مخبراندن دها آبی آكلاشیله جقنی ایچون عیناً عرض ایده جكم .

آماسیه دن
۲۹ - ۳۰ - ۳۱ - ۳۲ - ۳۳ - ۳۴ - ۳۵

آماسیه متعاق و غایت مستعجلدر

اضر و مدمه اوچنچی اردو مفتشامکی ارکان حربیه ریاستنه

۱ — مصطفی کمال باشاه مخصوصدر : بوکون ۲۵ تئوز ۳۳۵ آقشامی بکر سامی بك افندی آماسیه به موصلات ایتدیلر . گمندیلریله اوزونجه مدت تشریف ایتدم . مصطفی کمال باشاه ورؤف بك افندی به عرض احترامات ایدلر . مشارالیه ، آتیده کی مطالعه سی عرض اتمک کی رجا ایتشد .

۲ — استقلال شایان آرزو و ترجیحدر . آنجق استقلال تام طلب ایتدیكمز حالده ملكك مناطق متعدده به تقسیم ، قطعی و شبهه یزد . شو حالده ایکی اوج ولایت منحصر قاله جق استقلاله ، تمامیت ملكیه مزى تأمین ایده جك مانداترك البته مرجعدر . ممالك عثمانیه نك جمله سنه شامل مشروطیتمز وخارجده حق تمیاز باقی قابق شرطیه بر مدت معینه ایچون آمریقا مانداتركنی طاب ایتكی ملتمز ایچون اك نافع بر شكی حل قبول ایدیلورم . بوباده آمریقا مثلی ايله كوروشدم . برقاج شخصك دكل ، بوتون ملكك صداسنی آمریقایه دویورمق لازم كلدیكی سوبله دی و آتیده کی شرائط دائره سنده ویلسونه ، سناییه و آمریقا قونفره سنه مراجعتده بولونیله سنی درمیان ایلدی :

آ — عادل بر حكومتك تأسیسی .

ب — معارف عمومیه نك نشر و تعمیمی .

ج — حریت ادیان و مذاهبك تأمینى .

د — معاهدات خفیه نك العاسی .

ه — عموم ممالك عثمانیه یی شامل اولق اوزره آمریقا حكومتك مانداتركمزی قبول ایلسی .

۳ — بوندن باشقه قونفره مركز انتخاب ایده جکی بر هیئت ، آمریقایه بر زرهلی ايله ایصال ایتكی ده مثل در عهده ایتشد .

۴ — بکرسامی بك دهها بر ایکی کون بورالرده قاله جغندن هر کونا امر و تعلیماتك واسطه عاجزانهمله تبلیغی و خاصه سیواس قونفره سنك نه زمان اجتماع ایدجکینی و کندیلریك یوم مذکوره قدر زرده انتظار ایلمی موافق اوله جمنك اشعار بیورواسنی استرحام اینکده اولدی .

فرقه قافناس قوماندان وکیل

عارف

ایضروم

شیفره
مجله و ذاتیدر
۱۹۶

آماسیهده بشنجی فرقه قوماندانانغه

۱ — الیوم آماسیهده بولنان والی اسبق بکر سامی بك افندی به مخصوصدر: تلغرافنامه عالیه ندن بك مستنید اولدق . حال انعقادده بولنان ولایات شرقیه قونفره سی همان هر طرفده مملکتلری خاتمه حائز تاثیر و نفوذ و صاحب کلام طائش ذواتن مرکب بر هئت مقتدره حائمه در . بو قونفرهده شمیدی به قدر اولان مذاکرانده دولت و ملتک استقلال تامی مصرأ مدافعه اولمقده در . بناء علیه هنوز بزجهده شروط و ماعتی مهم بر آمریقا مانداترلکندن قونفره به دوغریدن دوغری به بحث اولمسی ، بك محذوری اوله جعی جهته ذات عالیرینك درسعادتمده حال تاسمه بواندی بی ذوات ایله اولان مذاکره استناداً زرده کی نقطه ترك ایضاحیه بزلی سریعأ تنویر بیورمکزی خاصه رجا ایدرز . بوندن اولده رأساً درسعادتمدن بوکا دائر کن معلومات مشکوک کورولدیکی جهته عینی اساسلر دائره سندم استیضاح قلندی بی کبی ۲۱ تموز ۳۳۵ تاریخندهده سیواسده رأفت بك واسطه سیله درسعادتمدن کن معلوماتده عینی مشکوکیت بولندی بی جهته اورادنده دوغریجه شروط و ایضاحات طلب ایدلشد .

(آ) استقلال تام طلب ایدلدیکی حالده ملکک مناطق متعدده به تقسیمی قطعی و شبهه سزدر بیورلیور . بوقناعتك منبی نه در ؟

(ب) تمامیت ملکیه دن مقصد ، ملکک تمامیمی یوقسه حقوق حکمرانییدر ؟

(ج) ممالک عثمانیه نك جمله سنه شامل مشروطیتمز و خارجده حق تشیلمز باقی فائق شرطیه مانداترلک طلبنی اك نافع بر شکل اوله رق قبول بیورسیورسکز . آنجق مثلک در میان ابتدکی بیادریککمز مواد ایله بو شکل بر برینه متناقض کورونیور . چونکه مشروطیتمز باقی قالنجه حکومت قوه تشریعیه نك اعتمادینه مظهر و مراقبه سنه تابع بر هیئتدن عبارت اولورکه آرتق بوهیئتک تأسیسمده آمریقانك دخل و تأثیری اوله ماز . شو حالده یا مشروطیت باقیدر ، عادل بر حکومتک تأسیسنی آمریقادن طلبه محل یوقدر و یا خود عادل بر حکومتک تأسیسی آمریقادن طلب ایدیلنجه مشروطیتك بقاسی افظدن عبارت قالیر .

(د) معارف عمومی نك نشر و تعمینندن مقصد نه در ؟ و هاله خاطر مزه کن ، ملککک هر طرفنده آمریقان مکتبلرینك تأسیسدر . چونکه دهها شمیدین یالکمز سیواسده یکریمی بش قدر مؤسسه احداث ایتشاردرکه یالکمز بر دانه سنده بیل بش یوز قدر ارمنی طلبه وارددر . بناء علیه معارف عثمانیه واسلامیه نك نشر و تعمیمی ایله بوتشبتك صورت امتزاجی نصل اوله جقدر ؟

۵) حریت ادیان و مذاهبک تأمینى فقره سى ده مهمدر . بطر بقخانه لر امتیازاتى موجود ایکن بونك فرق و معناسى ندر ؟

و) مثلك بشنخى ماده اوله رق بخت ایلدیكى عموم ممالك عثمانیه نك حدودلری ندر ؟ نغى قبل الحرب اولان حدود مزیدر ؟ اگر بوتغیر ایچده سوریه و عراق داخل ایسه آناتولو خلتنك عربستان نامنه مانداترك طابه حق و صلاحیتی اوله یارمى ؟

ر) حكومت حاضر نك سیاستى ندر ؟ توفیق یاشا نهدن لوندره یه كیتایى ؟ آمریقالر كى انكیلر لك ده آیرنجه بر مانداتركل تعقیب ایتدیكى كوروئیور . فرقلری ندر ؟ حكومت آمریقا مانداسنى نصل باتی ایدیور ؟ یعنی بوكا میایلمى . مستعیمى ؟ آمریقالر نهدن ارماستان مانداتركى ترك ایتدیلىر ؟ آمریقالر ماندایى آلمه نه درجه یه قدر مهابل و آردو كسدر ؟

۲ — سیواس قونیه سنك العقادی ارضروم قونیه سنك حمامه مهمدر . بونكه آیرنجه اشتغال ایلكددر . ذات سامیلرینك بوكا انتعاراً یا توفوده یا خود آسیده بولنلری مه ندر . عرص حرمت ایلرز .

مصطفی کمال

آمایشه ندر

۲۲۵-۷-۳۰

آمایشه متعلق و مجله در

۹۳

اوحنی اردو مفتشلى ارکان حربیه ریاسته

۱ — مصطفی کمال پاشایه مخصوصدر : بکر سامى بكدن آلدن حواب بروحه آنی عرض اولور :

آ — استقلال تام طلب ایدلدىكى حالده ملكك مناطق عدىدهیه تقسیم ویر قاچ ماندانه مانع طوتوله جمعز در نلر مجا سنجه مقرر در . بناء علیه بوكا مانع اولوق ایچون بر ماندایى طلب ایتكده الك موافق اوله جعنى بیان ایتشددر .

ب — یالکیز حقوق حكومت موضوع بحث ، تمامی ملكمرك محافظه سى اساسدر .

ج) آمریقادن هر هانكى شكاده بر حكومت طلب ایتیه ككیز . آمریقایه عادل بر حكومتى تأسیس ایده حكومزى تأمین ایده ككیز . قانون اساسیمز احكامى مرعى ، خاندان سلسله لك هر رلو حقوق حكمرانیسنى نای و محفوظ و خارجه هیئت تمثلیه مز کماکان موجود اولوق شرطار باده آمریقا حكومتك اسباب سعادت وانكشافزه معاهر اولمسی طلب ایدككیز . ایسینه حكمز مانداتركل بوشكده در .

د) معارف عمومیه لك نشر و تعمیه نندن مقصد آمریقا مكنتارینك كویلر مره قدر کیرمسنه مساعده دكل معارف ملیه و اسلامیه مزى نشر و تعمیه صرف اهتمام ایده جكمزه كندیلری تأمین ایله برابر مظاهر تلرینى طلبدر . مانداتركلى آمریقا میسیورلرینه دكل آمریقا حكومتته بودیع ایتك ایسیدورر .

ه) حریت ادیان و مذاهب اساساً احكام دینی و اسلامیه مز مقتضاسدندر . آمریقا افكار عمومیه سى بو حقیقه راقب اولدقلری ایچون كندیلرینه بو تأمینانى ویرمك ایسته یورز و مثلك بحث ایتدیكى حدود قبل الحرب موجود اولان حدود مزدر . سوریه و اقسام سائر حقه بزم مانداتركل طابه صلاحیتمز اولوب اولماسى قونفره حه حل ایدیه لك برمسئله در . اساساً سوریه و عراقده آمریقا هیئتلری آرای عمومیه مهراجعت ایتدیلىر . سوریه و فلسطینه مستقل بر عرب حكومتى تأسیسنی طلب ایله برابر آمریقا مانداتركلى دیكرلرینه ترجیح ایلدكلى اظهار ایتدیلىر .

ز) حکومت حاضرہ هنوز تشکل استدیکنندن سیاستی مجهولدر . آنحق اولکی حکومتلرک سیاستری عجز وقوای اثتلافینک هر بر آمرینه مامشات ایدی . توفیق پاشا لوندربه کتیمهرد فرید پاشا ایله عودت ایشدر . آمریکا ، ارمنستان حکومتی تعین ایتهدن ، دولاشان هیئتلرینک راپورلرینه نظراً ، بویوک برارمنستان تشکله ماده امکان موجود اولدینی مرکزندهدر . مانداترک حقنده مفصل برعریضه پوسته ایله تقدیم اولنق اوزرهدر .

د — شمذیلک طرفکنزدن واقع اولهحق تبلیغاتہ انتظاراً توقادده بولنه جقم . آماسیه وتوقادده وقضالرده ایجاب ایدن تبلیغات اجرا ، ائی نتیجه لر ویره جکنی امید ، ایتمکدهیم . جمله کزہ احترامائی تقدیم ایدرم افندم .

فرقه ه قوماندانی

عارف

ارضروم
۱- آستوس-۳۵

آماسیهده بشنجی فرقه قوماندانافنه

شيفره
ذاته مخصوصدر .

بوتلفرافک همان بکر سامی بک افندی به اصالی وجوابات مستعجلاً آلنسی رجا وانور :
بکر سامی بک افندی بهدر .

ج : ۳-۷-۳۳۵ آمریقان مانداترلکی خفنده کی ایضاحات اخیرہ کزہ مطلع اولدق . بو شرائطه کوره اساس اعتباریاه قورقولهجق برشی اولمه مق لازم . مع هذا دها بر نقطه حقنده کی مطالعة لیلرینی ده آلمق ایستیورز . لهمزده بوقدر شرائط درمیانه مساعد بولندهجق اولان آمریکا حکومتی بوشکاده کی مانداترلکی قبول ایتسنه یعنی بوکا قاتلانسنه مقابل آمریکا نامنه نه کی فواید ومنافع تأمین ایتش اوله جقدر . بونکاه کندی حسابلرینه اوله جق غایه نهدر ؟ بو بایده کی قناعت واستطلاعات سامیلر یاده تنویر بیورملرینه مساعرة انتظار ایلرز افندم .

مصطفی کمال

آماسیه
۳-۸-۳۳۵

اوپنجی اردو مفتشلکی ارکان حربیه ریاستنه

بکر سامی بکدن آلتان جواب بوجه آتی عرض وانور :

مصطفی کال پاشایه مخصوصدر : آمریقالیلرله شمذی به قدر جریان ایدن مذاکرات بالذبح دائما خصوصی برشکاده واقع اولمش و صرف بر فرضیه دن عبارت بولنش اولدیفنه نظراً ماندا ترلکیرینه طرفین عاقبتنه تحمیل ایدیه جک شرائط حقنده تعاطی افکار ایدله مشدر . ممکن اولدینی تقدیرده احضاریله سیواس قونفره سنک سرعت کشادی لزومی خلاصه عرض ایلرم .

ارکان حربیه قائمقامی

عارف

مصطفی کال پاشا حضر تلرینه

محترم افندم .

مملکتک سیاسی وضعیتی الک حاد بردوره به کلدی . کندمره بر استقامت تعینی ایچون تورک ملتک زارینی آتوب مثبت بر وضعیت آلق زمانی ایسه کچمک اوزره بولونیور .

خارجی وضعیت استانبولده شوبله کورونیور :

فرانسه ، ایتالیا ، انگلتره ، تورکیده مانتاترک مسئلهسی آمریکا سناسنه رسماً تکلیف ایتش اولغله برابر بوتون قوتلری سنالك قبول ایتهمسی ایچون صرف ایدیورلر . تقسیمدن حصه قاچیرمق طبیعی ایشلرینه کلیور .

سوریهده خسارنه اوغرایان فرانسه ، ضررینی تورکیده تلافی ایتک ایتتیور ، ایتالیا ناموسکار بر امپریالیست اولدیفندن محاربه به آنجق آناتولی تقسیمنده پای آلتی ایچون کیردیکنی آچقندن آچیفه سویایور . انگلتره نك اوپونی بر آزدها انجهدر .

انگلتره تورکک وحدتی ، عصریشمسی ، حقیقی بر استقلال آلمسی آتی ایچون بیله اولسه ایسته میور . یکی وسائط وفکرله تماماً عصری و قوی بر مسلمان - تورک حکومتی باشنده خلافتده اولورسه انگلتره نك مسلمان اسیرلری ایچون بز سوء مثال تشکیل ایدر . تورکیه بی کل حالنده انگلتره آله بیله قفاسنی ، قولنی قوباریر ، بر قاچ سنهده صادق بر مستملکه حالنه قویار . بوکاک باشد بالخاصه (قهریقال صنفلر) ملکتمزده جوقدن طرفداردر . فقط بونی فرانسه ایله دوکوشمهدن یاپه بیلمک قابل اوله میه جفندن طرفدار اوله مز . فقط تورکیه بی وحدت حالنده محافظه ضروری کورونورسه یعنی تقسیم آنجق بوپوک عسکری فداکارلارله حصوله کله جکنی آکلارسه لاتینلری صوقامق ایچون آمریکا فکرینه ظهیر و طرفدار اولور . نه کیم انگلتره سیاسی آدملری آره سنده ذاتاً بو فکره تمایل موجود ، (موریسون) کبی مشهور سیمار آمریکانک تورکیده عمومی ماندا آلمسه طرفدار اولیورلر .

دیگر بر صورت حلدده تورکیه بی تراکیدن ، ازمیردن ، آطنه دن بلکهده طربزوندن و مطلق استانبولدن محروم ایتدکن صوکره اسکی « قایتولاسیون » لری و بوغواغه محکوم داخلی حدودی ایله مستقل براقق .

بز استانبولده کندمز ایچون بوتون اسکی و یکی تورکیه حدودلرینی شامل اولمق اوزره موقت بر آمریکا مانداسنی اهون شر اوله رق کوریوروز . سبیلر مز شونلردر :

۱ - آره مزده هر هانکی شرائط آتنده خرسیتان اقلیتلری قالدجقدر . بونلر هم عثمانلی تبعه سی حقوقندن استفاده ایده جکار ، همده خارجده بر آوروپا دولته دایانه رق شورش چیقاراجقلر ، مبادی مداخله یه سبیت ویره جکلر ، ذاتاً صوری اولان استقلالز دن اقلیتلر نامنه هر سنه بارچه بارچه غائب ایده جکنر . منتظم بر حکومت و عصری بر اداره تأسیسی ایچون بطریقخانه نك سیاسی امتیازلری ، اقلیتلرک قوتلی دولتلر واسطه سیله مبادی تهدیدی اورته دن قالمیلدر . کوچک وضعیف بر تورکیه بونی یاپامیه جقدر .

۲ — بر برینی افنا ایدن ، منفعت ، خرسزلق و یاخود سرگذشت و شهرت نامنه یشایانلرک حرصنی تطمین ایدن حکومت نظریه سی برینه ملنک رفاه وانکشافنی تأمین ، خلقی ، کویلری ، صحتی و ذهنیتی ایله عصری بر خلق حالنه قویه بیله جک بر حکومت نظریه سنه و تطبیقاتنه احتیاج مز وار . بونده لازم کنلر پاره ، اختصاص و قدرته صاحب دکلز . سیاسی استقراضلر سیاسی اسارتی تزید ایدیور . طرفکیرلک ، جهالت و جوق قونوشمقدن بشقه مثبت بر نتیجه ویرن یکی بر حیات یاراتمه میوروز .

بوکونکی حکومت آدملرینی تقدیر ایتسه بیله ، خلقی و خلق حکومتی تأسیسنی منفرد بیلن فیلیپن

کې وحشی بر مملکتی بوکون کندی کنډینی اداره په قادر عصری بر ماکنه حالنه قویان آمریقا، بوخصوصه جنوق ایشمزه کلیور. اون بش یکریمی سنه زحمت چکد کدن صوکره یکی بر تورکیه وهر فردی تحصیل، ذهنیتی ايله حقیقی استقلاللی قهاسنده وجیننده طاشیان بر تورکیه یی آنحق یکی دنیانک قابلیتی وجوده کتیره بیلیر .

۳ — خارجی رقابتلری وقوتلری مملکتیزدن اوزاقلاشدیر. بیهجک بر ظهیر. احتیاجز وار . بونی آنحق آوروپا خارچنده وآوروپادن قوتلی بر آلد. بوله بیلیرز .

۴ — بوکونکی امر واقعار قالمق وسرعتله دعوامزی دنیایه قارشی مدافعه ایدیه بیلیمک ایچون لازم کلن قوتی حائر بر دولته، مظاهرتی ایستیمک لازمدر . استیلاجی آوروپانک بیک بر وساطتی وملعون سباسبته قارشی بویه بر وکیل صفیله آمریقایی کندمزه فازانهرق اورته به آتیه بیلیرسه ک شرق مسئله سنی ده، تورک مسئله سنی ده آتی ایچون کدمن حل ایتش اوله جنز .

بوسیلردن دولایی سرعتله ایستهمه من لازم کلن آمریقاده طبیعی محذورسزدکلدر . عزت نفسمزدن ایچه فدا کارلق ایتک مجبوریتنده بولونیورز . یالکز بعضیلرینک دوشوندیکی کی آمریقانک رسمی صفتنده دینی تمایل و طرفگیریک یوقدر . خرسنیا نله پاره وبرمک میسیونر قادیانی آمریقای، آمریقانک اداری ماکنه سنده بر موقع طومناز . آمریقانک اداره ماکنه سی دینسز وملیتسزدر . او چوق آهنگدار مختلف جنس ومذهبده آدملری چوق امتزاجلی بر صورنده بر آراده طومنه ک اصولی بیلیر .

آمریقا شرقده مانداترلکه وآوروپاده غائله آلمغه طرفدار دکلدر . فقط اونلرک عزت نفس مسئله سی یاندقلری آوروپایه ، اصوللری و ایدم آلرلیله فائق برملت اولق داعیه سنده درلر . برملت ، صمیمتله آمریقا ملتنه مراجعت ایدرسه آوروپایه ، کیردکلری مملکت وملته ک خیرینه ناصل براداره تأسیس ایدیه بیلدکلرخی کوسترمک ایستلر .

رسمی آمریقانک مهم آداماری آراسنده لهمزه ایچه برتمایل حصوله کلدی . استانبوله ارمنی دوستی اولهرق کلن برچوق مهم آمریقایلر ، تورک دوستی ونورک پروپاگاندا جیسی اولهرق دوندیلر .

بوجریانی تمایل ایدن رسمی وغیر رسمی آمریقانک فکری خفی اولهرق شودر : تورکیه یی اولدینی کی هیچ برپارچه به آیرمه مق ، اسکی حدودلری داخلنده وحدت ایچنده محافظه ایتک شرطیله عمومی و برتک ماندا آلمق ایسته یورلر . سوریه آمریقا قومیسونی اوراده ایکن عمومی برقولغره عقد ایدرک آمریقایی ایستهمشدر . آمریقاده سوریه نک بوآرزوسی پک حرارتله قارشیلانمشدر .

رسمی آمریقا بزم طور اقلرمز اوزرنده ارمنستان یامغه تمایل کورونمبور . اکر ماندا آلرلرله بوتون ملتلی مساوی شرائط آلتنده بر مملکت اولادی اولهرق تلقی ایدوب آله جقلرینی الک مهم محافندن خبر آلدیم .

فقط آوروپا مطلق بر ارمنستان مسئله سی یامق — بالخاصه انکلتره — ارمنیلره تعویضات ویرمک ایسته یور ، آمریقا افکار عمومیه سنده ارمنی مظلوملری نامنه بر اویون اوینامغه چالیشیور . آوروپا فورقوسی بزم متفکرلری دوشوندیریور . رشاد حکمت بک کی جامی بک کی حتی وحدت ملیه یی تشکیل ایدن دیپلوماتلر منزه ارمنی مسئله سی ایچون بر صورت حل توصیه لری وار . رسا سزه یازبلیور . چوق نهلمکلی آنلر کچیریورز . آناطولوده کی حرکتی دقت ومحبته تعقیب ایدن بر آمریقا وار .

حکومت وانکلیز بونک ، خرسیتانلری اولدورمک ، اتحادجیلری کتیرمک ایچون بر حرکت اولدیفنی آمریقایه تلقینه آل برلکیله چالیشیورلر .

هر آن بوملی حرکتی دور دورمق ایچون قوت سوقی متصور ، بونک ایچون انکلیزلی قاندرمغه چالیشیورلر . ملی حرکت سرعتله ومثبت آرزولرله همان میدانه چیقارسه [وخرستیان دشمنلی کبی بررنکیده اولمازسه] آمریقادا همان ظهیر بولاجفنی بینه چوق مهم محافل تأمین ایدیورلر .

سیواس قونفرمسی انعقاد ایدنجه قدر آمریقا قومیسیتی آلیقویمغه چالیشیورلر . حتی قونفرمه آمریقالی بر غزته جی کوندرمکده بلکه موفق اوله بیله چکنر .

ایشته بوتون بونلر قارشیدسنده ، دعوا مزده ظهیر اوله بیلمسی ایچون ، بوفرست دقیقه لرینی غائب ایتمدن تقسیم واضع حلال قورقوسی قارشیدسنده ، کندمزی آمریقایه مراجعته مجبور کوریورم . واصف بک قاردمزله بوخصوصده مشترک اولان نقطه لری کندیسیده آیرنجه یازم جقدر .

تورکیه یی عزم واراده صاحبی کنیش قفالی بر ایکی کشی بلکه قورتاره بیلیر . سرگذشت وجدال دوری آرتق کچمشدیر . آنی انکشاف ووحدت محاربه سی آچغه مجبورلر .

حدودنده بوقدر چوق اولادی اولن زواللی مملکتیمز فکر وتمدن محاربه سنده قاچ دانه شهیدی وار ؟ بزور کیه نیک خیرلی اولادلرندن یارینک بانیلری اولملرینی ایسته یورلر . رؤف بک قاردمزله ، سزک مشترکاً تمللری بیله چوکن زواللی مملکتیمز ایچون اوزاقلری کورهرک دوشونوب چالیشمکزه انتظار ایدیورلر .

حرمتلری کوندریر ، موفقتیکزه دعا ایدرم . ملی دعواده جانیه وباشیله چالیشانلر آراسنده ساده برتورک عسکری تواضی ایله سزکله برابر اولدیغمی بیان ایدرم .

مقاله ادیب

۱۰ آغستوس ۱۹۱۹

قره حصار صاحب

۳۳۵-۸-۱۳

ق ۱۵ قوماندانلغنه

مصطفی کمال پاشایه مخصوص صدر : درسعادته کی فرق مختلفه نیک بالاتحاد آمریقا هیئتنه ویرمک اوزره اتخاذ ایتدکلی مقررات بروجه زیر معروضدر :

۱ — ارمنستان ایچون تورکیه نیک شرق حدودی اوزرنده ارمنیلرک ایشنه یارایه جق بر اراضی پارچه سی ترک ایتمک وایات شرقیه نیک تورکلی واوراده ایش باشند بولونان بویوکلی آتیده رفاهنی و سربست انکشافنی دوشونه رک راضی اوله بیله جکلی فکرنده اولدقلری ، یالکز بوفکرلرینی اوراده کی کوردلرله تشریک مساعی ایش اولق وکوردلرکده ارمنیلر ترک اراضی فکرینه قطعاً متایل اولماق دولایسیله اظهار طرفدار اولدقلرینی حتی اظهار ایتسه لر بیله اوراده تورک اکثریتنک شرائط آتیه کندیلرینه — تأمین ایدمکجه — بوفکرده کوردلردن آرمیه جفنی ظن ایتدکلرینی ، شویله که : اولاً ، تورک وکورد اکثریتی و آره لرنده کی اقلیت سائرمنک مسکون اولدینی اراضینک تمامیتی ، ثانیاً ، تورک استقلال نامی تأمین ایدمک وفعلاً تأیید اولنسی ، رابعاً ، تورکیه نیک عصری تکاملاته مظهر اوله بیلمسی

ایچون سربستجه انکشافه مانع اولان قیودک رفعیه ویلسون پرنسیپلرنده وعد ایدلدیکی وجهه استقلال و حقوقدن الامین برطرزده استفاده سنه امکان بخش اولنمی؛ خامساً : بوخصوصانده وتورک لک تسریع ترقیاتنده آمریقانک بزه مظاهرتی جمعیت اقوامه فارشی تعهد ایتسی .

۲ -- تخلیه ایدیلجهک اراضیدن چیقاریلجهق اولان تورک و کوردلرک یکی نقل ایدیلجهکی اراضیده درحال اسکانی و درحال اراضیلرندن استفاده لرینی تأمین ایتسی ایچون آمریقانک معاونت ایتسی .

۳ -- اوجوارده وبالخاصه ارزنجان و سیواس آره سنده متکثف ارمیلرکده یکی ارمستان حدودی داخانه نقللرینک تأمین ؛

۴ -- ارمستان نام و حسابنه اوله رق واقع اولاسنی محتمل کوردیکمز ترک اراضی کیفیتی مستقل بر ارمستان نامنه دکل آنجیق بویوک ومدنی بردولک مانداسی آلتنده انکشاف ایدیلک عصری بر دولت نامنه اوله جتدر . چونکه ؛ بوکونکی ارمستانه اراضی ترک ایتک تورکیه نیک باشنه ایکنجی برما کدونیا یاقیق دیمک اولدینکی کبی فانتاسیا ایچونده برعامل تشکیل ایتک دیمکدر .

۵ -- بونون بونلر قابل مناقشه بر (تکلیف) ماهیتنددر . بونلرک قطعی ماهیت اکتساب ایتسی آنجیق مملکتده کی هیئتله تماس ایتک ممکن اولورسه اورایه آمریقا هیئتندن برذاتک اعزامی اُزمدره .

۶ -- واک نهایت مسئله نیک شکل قانون و مشروع ارجانی ایچون مجلس ملی عثمانی به تودیی طبعیدر .

ق ۱۲ قوانندان

صلاح البیه

ارضروم
۳۳۵-۸-۲۱

ق ۱۲ قومانداناننه
ق ۲۰ قوماندانلننه

شماره
ذاته مخصوصدر
۳۳۹

(بالکسر ق ۱۲) ج : ۱۳ - ۸ - ۳۳۵ شیفره :

در سعادتده کی فرق شتافه نیک آمریقا هیئتله ویرانک اوزره اخذ ایلدنکری متررات بوراده هیئت تمثیلیه مزجه صوک درجه شایان تأثر و تأسف کورولدی . چونکه برنجی ماده ده ارمستانه ولایات شرقیه دن اراضی ترکی موضوع بحث اولنده در . حالبوکه اکثریت فائمه تورک و کورد اولان بولایتلردن بر قاریش طویراغت بیله ارمیلر حسابنه قیدینک بوکون ایچون بالعمل ممکن اوله میه جنی شویله طورسون عنصرلر آره سنده کی منافرت و حس انتقامک دهشت و شدتی عثمانلی ارمیلرینک عودتلری حالنده بیله ولایتلر داخانده متکثف اوله رق اسکانلرینی تم لکلی کوستر مکده در . بناء علیه ارباب جرائمدن اولمایان عثمانلی ارمیلرینه یاپیله جق اعظمی مساعده ، شرائط عادلّه و متساویه دائره سنده وطنلرینه عودته رضادن بشقه برشی اوله میه جتدر . اوجنچی ماده ده ارزنجان و سیواس آره سنده متکثف بر ارمینلک تخلیلی علمسزلک و وقوفسزلقدن بشقه برشی دکلدر . حربدن اول بیله بورالرک سکنه سی قسم اعظمی تورک و قسم قلیلی زازا دینلن کوردلردن ویک آرده ارمیدن عبارت ایدی . بوکون ایسه موجودیتندن بحث ایدیلجهک مقدارده ارمی یوقدر . بناء علیه بوکبی جمعیتلر صلاحیتلرینی تقدیر ایللی و برایش یاقیق ایستراسیه هیچ اولمازسه حربیه و خارجییه لغاتلرینک صلح حاضرلرلی میاننده یابدقلمی رسمی ایستانتیق و غرافیکره اولسون مراجعت زحمتندن فاینه میلدر . اشبوتلغرافک عیناً استانبوله کوندرلمسنی و جا ایدرز .

مصطفی کمال

اوچنجی اردو مفتشلی ارکان حربیه ریاستنه

۱ — مصطفی کمال پاشایه : درسعاده خطاباً یازمش اولدیفکنز صوگ جوابلرکز محله ایصال ایدلش وجواب اوله رق مطبوع راپورله احمد رضا بک ، احمد عزت ، جواد ، چوروکصولی محمود پاشالر ، رشاد حکمت ، جامی ، رشید سعدی بکدر ، اسعد پاشالر کبی بک چوق ذواتک فکربنه موافق اولان قره واصفک یعنی جنکیزک خالده ادیب خانک مطالعه لرینی حاوی اوزون مکتوبلرکندی . بونلر صره ایله خلاصه ایدیلهرک عرض ایدیله چکی کبی اصللری ده سیواسه کوندربله جکدر . بونلرک جمله سنده بر مظاهره احتیاج مس ایتدیکی وبو مظاهرتک آمریقا طرفدن ایفاسی اهون شر اوله رق قبول وتصویب ایدلدیکنه دائر اسباب موجه بیان ایدلکده در . مطبوع راپور ، جامی ، رؤف احمد ، رشاد حکمت ، رشید سعدی بکدرله خالده خانم ، قره واصف ، اسعد پاشا ، بوتون فرقه وجمیتلرک افکاری یوقلاندقدن صوکره ، اکثریت عظیمه یه کوره تنظیم ایداشدر . وقت واردهش . قونفرده بر آن اول ایش کورمک ، آمریقالیلر کیتمه دن تبلیغات یاسیلماق لازم ایش . آمریقالیلری اویلا بیه رق تأخیر حرکتلرینه چالیشیایورمش . قونفره سرعتله قطعی قرار ویره بیلیرمی ؟ سؤالیله آمریقالیلر ، طرفدارلنی ایما ایدیورمش . قونفره نك انعقادینی تعجیل بویورملری رجا اولونیور .

ق ۲۰ قوماندانی

علی فؤاد

§ بوتلفرافده بحث اولنان اوزون مکتوبلر ، کونارجه تللری اشغال ایدن شیفره لرله وبرلدی . یکدیگرینه ذیل اولان اوشیفره لرده بریده شو ایدی :

۳ نجی اردو مفتشی ارکان حربیه رئیس کانظم بک افندی به

مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه : ۱۶-۷-۳۳۵ و ۸۸۰ نومرولی شیفره نك طقوزنجی ماده سنه ذیلدر :
قره واصفک ۱۰ نومرولی ماده حقنده ذیل اوله رق ویردیکی معلومات :

۱ — بر مظاهرت شککنده آمریقایه طرفدار اولورساق وبونی ولایات شرقیه قونفره سی ، ملی قونفره ، بر آرزو کبی تلغرافله حکومتزه یازارسه ویلسونک آمریقا قونفره سنه قارشلی کوزل بر نقطه استاد اوله حی درسعاده نده اکثر منوران بوکاتر فدار وبویله برشی احضار ایدیورلر . اگر آناطولوده یابار ایسه قائده لی اولور دیورلر . بویله اولورسه آمریقا نك مانداسندن بالاستغده دیگر خیشلری جیقارمق و صوکره یالکزجه آمریقالیلرله قارشولاشمق قابل اولور واغراشعده قولای اولور . رده آمریقالیلر بزی شدتله قعیج ایدیورلر . یعنی حکومتی ترضیل و ملتزمی ده تقبیح ایدیورلر . مرخصلرک استانبولدن چیقیشتی بازسه کیدیشنی ، مخطرله لی صوکره دیورلر که آوروبانک جسارت ایتدیکنی سز قبول ایدیورسکیز . مثلاً : آوروپا بوبوک ارمنستان بایبور . سزک صدراعظم

طوروسدن حدود ویرسیور . ارمنستان ایستور . حالوکه شمدی به قدر آمریکا قومیسونلرندن هیچ بریسی بیه بوکا ممکن دیمدی . عموم راپورلره نظراً آناتولوده تورکیده برارمنستان اولوق حتی مختار و محلی اداره لر تأسیس اتمک بیه ممکن دکدر . نفوسلری یوق . طوپراقلری یوق . بو اداره مدھش برقوۂ عسکر به استناد ایندیرلمزسه اولماز . ارمنیلرده بو قوت اوله ماز . آمریکا بو لطفی یابه مز . دیگر دولتلرده بوکا تحمل ایدم مز . مکرکه اورالرینی ضبط ایتسین و (. صلح) یابسونلر . بوده قابل دکل . رقابت مانعدر . ایشته درسعادتک حوادثلری . اوراجه تأمل ایدلسون . زمان ایچه واردر . آمریکا قونفرمسی هان هان ویلسونی دیکله مک اوزردر .

۲ — درسعادنده بویوک تماسلر وار . آنک ایچون مصطفی کال پاشا عمومی برأمر ویربرمی ؟ یوقسه درسعادتک قرار ومساعیسنه موافق قالیرمی ؟ مساعیده کی غایه ملتک وحدتی ، ملکک تمامیسی استقلال و حاکمیتک تأمین ؛ اکر مصطفی کال پاشا بورابه عمومی برأمر ویرمزسه و کندیسیده سرباً اورادن آمریکا و انگلیز و سائرلریله ارتباط یامزسه طبعی بورادهده فعالیت دوام ایدم جکدر . بلکه مخالف برشی اولور . بوکا نظر دقتی جلب ایدرم . بورولی ، سیاستی ده اعلاندویر ایدر بر [ت غ ط ل ک ه ن] . مصطفی کال پاشا حرکانه قوته استناد ایسه [ب ط ل س ت ن] اونک اقوال و بیانات اطوار و حرکاتیه فعلاً و قولاً تکذیب ایدلش .

۳ — چولاق حسین صلاح الدین ایکی یوزلی کیدیور . صادق بکک اک کوزده سنده لرندن اولان بوذانک موقع صاحبی اولماسی دوشونیلور .

ق ۲۰ قوماندانی

علی فوآد

§ قره واصف بک بیلدیرلمک اوزره ویرلن جواب شو ایدی :

ارضرومدن
۳۵-۸-۱۹

شفره
ذاته مخصوصدر . مجلهدر
۱۰۲

ق ۲۰ قوماندانی علی فوآد پاشا حضرتلرینه

ج : ۱۷-۸-۳۵ .

۱ — بحث ایدیلن آمریکا ماندا ومظاهرنک غایت دقتی اوله رق تحلیلی وغایه ملیه مز ایله مقایسه اولنسی بک مهمدر . درسعادنده کی زمره مساعینک غایه سی ملتک وحدتی ، ملکک تمامیسی ، استقلال و حاکمیتک تأمین نقطه سنده تصویر و ارائه ابدلدیکنه کوره آمریکا مانداسنی قبول حالنده بو غایه مصون قاله بیلیرمی ؟

۲ — آرزوی ملی به تابع وموافق اولمیان قرارلر هیچ بر زمان ملت نظرند مطاع اولمه جنی جهتله مقدرات ملیه و وطنیهده وجدان ملی به ترجمان اولقندن عبارت بولنان وظیفه مزی حسن ایفایچون آرزوی ملینک اجتماع وتعلقنی بکله مدهدن هیچ بر مسئلهده صلاحیتدار کورونه مز جائز دکدر . بوسبیه مبنی درکه طرفزدن اجانب ایله تماس و ارتباطک قونفرمک مقرراتنه استناد ایتدیره دکلمات نامنه یابیلیمسنی ترجیح اتمکده نز . له الحمد وطنمزمده کی جریان ملینک بک زیاده انکشاف وتعضوی و کسب قوت اتمکده اولمسی بزلری دائماً بونقطه به جذب ودعوت ایدیور .

۳ — شوراسی ده نظر دقتده طوتولمیدر که مملکت وماتک مقدراتی حقند، آمریکا ویا هر هانکی بردولته آکلاشمغه صلاحیتدار اوله بیلجک بر حکومت آنجق حاکمیت ملیه اساسنی قبول وبرشورای ملینک وجودینی تصویب ایله اوکا اسناد ایتمکی ترویج ایدن بر حکومتدر. شوتدیرده حکومت مرکزیه نی ترکیب ایده جک ذواتک مطلقا بو اوصافده اولسی مقتضیدر. بزجه اولدیگی کبی اوراده کی مساعیکزده بو نقطه نك تأمیننه معطوف اولماید.

۴ — قریباً قونفره مقرراتنه واقف اوله جقسکز. کوزلر کزدن اوبرز.

مصطفی کمال

§ بر کو چوک معلومات دها وبریم. سبواسه گلش اولان، غزته جی میستر براون ایله بالذات کوروشمکی مناسب کوردیم. مخاطبینی سهولته آکلایان چوق ذکی برکنج.

شیدی، افدیلر؛ قونفره ده ماندا حقنده، جریان ایتمش اولان مذاکره و مناقشه نی نمکن اولدیغی قدر جریان ایتدیگی کبی هیئت علیه کزه دیکلتمکه چالیشه جنم؛

بر چوق ذوات سوز آلدیلر. کیمسه سوز ویرمه دن اول، مقام ریاستدن، ضبطنامه ده عیناً مندرج اولان شو قیصه ملاحظه نی سرد ایتدم: «بو محظره محتویاتی حقنده مداوله افکاره باشلامه دن اول بعض نقطه لره نظر دقتکزی جلب ایتمک ایسترم. بو راپورده مثلاً میستر (براون) دن بحث ایدلمکده واللی بیک کشیلک بر عمه اردوسی کتیر بیلجکنی سوبلدیکی ذکر اولمقده در.

افدیلر، میستر براون «بن هیچ بر صفت رسمیه ایله کوروشمیورم، تمامیه خصوصی بر سورتده کوروشیورم. «دیور و حتی آمریقا نك ماندایی قبول ایده جکنی دکل بلکه اتمیه جکنی سویلیور! اونک ایچون سوزلری آمریقا نامنه دکل، کندی نامنه در، ماندانک نه اولدیغی گندیسی ده بیلمیور! «ماندا، سز نه دیرسه کز اودر! «دیور، بو محظره ده مهم اوله رق ماندامسئله سی واردر، بونک حقنده مداوله افکار ایتزدن اول اون دقیقه استراحت ایدلم. [۳،۲۰ ساعت]

متعاقب جلسه ده — ایلک سوز و اصف بککدر. دیدم. و اصف بک اولاً، ماندانک تعریفی حقنده اوزون بیانانده بواندی. دیکرلینه سوزی براقیدی. تکرار سوز آلدی و «برکره اساس اعتباریه ماندایی قبول ایدلم ده شرائط حقنده بالاخره کوروشورز. «دیدم.

اعضادن ماجد بک نامنده برذات؛ — هیئت عمومیه جه اصل مذاکره ایدیه جک مسئله شیمه دیدن صوکره یالکز یشابه بیلجکمی یز، یشابه میه جقمی یز، ماندایی نه شکل و صورتده آکلایه رق مانداترله نه صورتله کوروشه جکیز؟ مانداتر کیم اولاحقدر؟ اصل مسئله بودر. طرزنده بیانانده بواندی. بن، مقام ریاستدن — «ظن ایدرم بوراپوردن ایی نقطه نظر تظاهرایدیور: بونلرک برنجسی؛ دولتک داخلی وخارجی استقلالندن واز کجه مهمسی وایکنجیسی ده؛ دولت ومملتک خارجک قضیئات مضه دسنه قازشی بر معاونت ومظاهرت احتیاجنده بولنوب بولنامسیدر. اصل ترددی موجب اولان نقطه بودر. مساعده بیوریلورسه، بو نقطه نی، تأمل ایچون تکلیف انجمننه حواله ایدلم. بالاخره حضور عالیترینه عرض ایدلم. هر حاله داخلی وخارجی استقلالیزی غائب ایتمک ایسته میورز. «دیدم. بونک اوزرینه سوز آلان بکر سامی بک — درعهده ایتدی کمز وظیفه غایت آغیر ومهدر؛ بیرونده مناقشاته حصر ایده جک هیچ بر دقیقه من یوقدر. بو محظره منی مذاکره ایدلم وسریعاً

وقت کچیرمکسزین برقرار اتخاذا ایدم . « دیدی . بن ، مقام ریاستدن ؛ « بومشله بی انجمن رئیس اولوق دولایسیله ایضاح ایدم [بن عینی زمانده تکلیف انجمنی رئیس ایدم] : بوخطرله محتویاتی انجمنده اوقوندی و برجوق مذاکره و مناقشه ایدلدی ، فقط قطعی قرار و بره جک طرزده قناعت تحصیل ائیدی ، اوله هیئت عمومیه ده اوقونمکسزین تکلیف انجمنه حواله ایدلشدی . بوسیلله بردفعده بوراده اوقونوب هیئت عمومیه نك نقطه نظری تعین ایتدکن صوکره تکرار تکلیف انجمنه حواله ایدیلرک قطعی قراری ویرمک ایسته مشدک . « دیدم . اسماعیل فاضل پاشا (مرحوم) ده سوز آلهرق شو بیاناتده بولندی : « بکر سامی بکک فکرینه اشتراک ایدرم ، غائب ایدم جک وقتمز یوقدر ؛ اساساً مسئله ده بسیطلشمشدر : نام استقلالی ، یوقسه ماندایمی قبول ایدم جکمز ؟ تثبیت ایدم جکمز قرار بودر . بویه مهم و اهم اولان برمشله بی تکرار انجمنه و اوندن صوکره تکرار هیئت عمومیه به حواله ایله وقت کچیرمیهلم . ایش اوزاره زمانمز قیمتدادر . بوکا بوکون ، یارین ، یاخود او برکون هر حالده هیئت عمومیه ده برقرار ویرم . انجمنده وقت کچیرمیهلم . چونکه بک روحلی برمشله در . »

بونى متعاقب حامی بک سوز آلهرق اسماعیل پاشا حضرتلریله بکر سامی بک افندیك فکرلرینه اشتراک ایتدیکنی سویلدکن صوکره « هر حالده برمظاهره محتاجز و بونك اك ابتدائی دایلی ده ، واردات دولتک آنحق بورجمنك فائضنه تقابل ایدم بیلیمیدر ! » بیوردیلر .

بوندن صوکره ، رائف افندی ماندا علیهنده سوز سویلدی . اسماعیل فاضل پاشا اوکا جواب ویرر طرزده اوزون بیاناتده بولندی . اوندن صوکره تکرار بکر سامی بک سوز سویلدی و دیدی ، که « - اسماعیل فاضل پاشا حضرتلریك تمامیه اشتراک ایتدیکم بیاناته یالکمز برشی علاوه ایدم جکم : قریم محاربه سنده غالب صقیله چیقهرق اشتراک ایتش اولدیمز یارس قونفره سنده کی متفقلمزك بزم تحمیل ایتش اولدقاری شرائط معلومه ایله بوشمدی اوقونان مخطرله ده کی مطالبیمز مقایسه ایدیلر جک اولورسه ، هانکیسنك ده اچوق محل استقلال اولدینی آکلاشیلیر ظن ایدرم ! »

بکر سامی بکدن صوکره حامی بک و حامی بکدن صوکرده رأفت بک (رأفت پاشا) سوز سویلدیلر . رأفت بکک بیاناتی عیناً شوایدی : « ماندانك استقلالی اخلاص ایتیه جکی محقق ایکن بعض رفقامجز - مستقلمی قاله جفمز ، یوقسه ماندایمی قبول ایدم جکمز ؟ - طرزنده برطاقم مطالعه لر درمیان ایدیورلر ! اونك ایچون هرشیدن اول ماندانك نه اولدینی آکلاشیلیمیدر . مع مافیه ماندادن بحث ایتزدن اولده ، افکاری غیجیقلایان بوراپورده ، بوتعیرك نه صورته تلقی ایدلمش اولدیمز آکلامق لازمدر . فاضل پاشا حضرتلری « استقلالی محافظه شرطیه ماندا » بیوریورلر . حامی بک افندی طرفدن ماندا حقنده ویرش اولان مخطرله ایکی قسمه آبریلیور : براسباب موجب قسمی وار ، اوندن صوکره برده ماندانك تعریفنه ناخدا قسم وار ... ماندا مسئله سنی بونلرده کی نقطه نظرلره کوره محاکمه ایچون اولا برنقطه بی آکلامق ایسترم ؛ بوخطرله محتویاتی هیئت عمومیه جه مذاکره وضع ایدنشمیدر ، ایدله مشمیدر ؟ « اسماعیل فاضل پاشا - « سوء فهمی موجب اولدیمدن بز اوچمز - یعنی فاضل پاشا ، بکر سامی و حامی بککر - بوخطرله بی استرداد ایدیورز . کان لم یکن عدايتك . « دیدی . (بوخطرله نك مسوده سی ده تبییضی ده کندیلرنده قالمشدر .) ریاستدن - « مخطرله استرداد اولنمشدر . « دیدم .

ی مخطرله نك استرداد ایدلمش اولسنه رغماً ، سوز آلان رأفت بک ضبطنامه ده بش ، آنی صحیفه یرضوانان بلیغ برنطق ابرادایتدی . بونعقدن عیناً ضبطنامه دن آلدیم بعض جمله لر ، خطیبک متعبدینی ایضاحه کفایت ایدم جکدر ، ظن ایدرم !

رأفت بك ديوردی که : « بزم ، آمریکا مانداسنی ترجیح ایتمکدن مقصدمن ، بوتون جمعیتلری اسپر ایدن ، قلیلری ، وجدانلری سوتدورن انکلیز مانداسندن قورتولوق و ساکن و ملتلك وجدانلرینه وطنکار آمریقای قبول ایتمکدر . یوقسه اصل ایش یاره مسئلهسی دکلددر .

.....
لا ف اعتباریله ، ماندا ایله استقلال بربریه مانع شیلر دکلددر ؛ یالکیز ، اگر بزحقیقته قوتلی اولمیه جق اولورسه ق ، ایشه اوزمان مندانك آلتنده ازیلیرز و اوزمان ماندانم ایچون مخل استقلال اولور . برده ، دیلم ، که بز خارجی و داخلی بر استقلال نام ایسترز ؛ فقط ، عجبا کندی باشمزه پابه بیله جکمی بز ؟ پابه میه جقمی بز ؟ اوندن اول ، عجبا بزی کندی باشمزه براقه جقلمی ، براقه جقلمی ؟ بونی دوشونه لم ! شوراسی مختدر ، که بوکون بزى انکتره ، فرانسه ، ایتالیا و یونانستان تقسیم ایتك ایسته یورلر ؛ فقط اگر بز ، بوکون بز دولتك کفالتی آسده بر صلح عقد ایده جك اولورسه ق ایلریده ، مساعد شرائط آلتنده بولور بولماز همن دوزر و کندی فائده مزى نامین ایدرز . لکن اگر منفی بروضیت حاصل اوله جق اولورسه ، عجبا بوسبوتون زبان ایتش اولمیه جقمی بز ؟ !
.....

هر حالده بر آمریکا کفالتی قبول ایتك مجبور بئنده بز . یکرمنجی عصرده بشیوز میلیون لیرا بورجی ، خراب برملکتی ، بك مثبت اولمیان بر طوپراغی و آنجق اون ، اون بش میلیون لیرا واردانی اولان بر قوم ایچون بر مظاهرات خارجیه اولفسرین ادامه حیات ایتك امکائی اوله ماز ؛ اگر بوندن صوکرده ده بو جائزده قایلر و خارجی بر معاونت سایه سنده ترقی ایده میه جك اولورسه ق احتمال ، آتیده یونانستانك بیله تعرضلرینه قارشى کئدمزى مدافعه ایده میز ...

الله محافظه بیورسون ، اگر ، ازمر یونانستانده قانسه و آرازمزه بر محاربه آچیلسه ، دشمنمز ، یونانستاندن واپورلرله عسکر کتیره جکی حالده ، عجبا بز ارضرومدن هانکی شمند و فرلرله نقلیاتمزی پابه بیه جکمز ؟ بناء علیه ، آمریکا مانداسنی هرشیدن اول بر کفیل و مظاهر بونق ایچون لازمدر . « خطیب سوزلرینی شو جله ایله بیتیردی : « اگر بو معروضاتمه مذاکرات آتیه ایچون بر مقدمه پابه بیلدسه مشکرم ،

§ افندیلر ؛ بو بارلاق و ماهرانه نطقك ، دیکه یلرک فکرو فاعلری اوزرنده پابه بیله جکی ضالاکار تأثیرک درجه سنی سهولتله تقدیر بیورورسکمز . افکارک ، بونی تعقیب ایتیمی محتمل اولان عینی و کیده کی خطیلرک نظاریله بوسبوتون اسمم ایتیمه میدان ویرمه مک و صورت خصوصیه ده تنویر وارشاده زمان بوله بیلک ایچون ، درج - اون دقیقه استراحت ایده لم افندم دیهرک جلسهی تعطیل ایتدم . [ساعت ۵،۳۰ ده]

افندیلر ؛ بونطقك صوکر جمله لری جالب دقتدر . رأفت بك افندی ، یونانلیلری ازمیرده موقت تلقی ایدیور و حال حربده اولدیغمزى قبول ایتبور . یونانلیلر ازمیرده قالیسه و حال حربه کیریلرسه باشه حقیقه پابه جغمز قناعتده بولونیور .

§ بوندن صوکر کی جلسه ده بروسه مرخصلرندن احمد نوری بك ، ماندا علیه ده اوزون بیاناتده بولندی . حامی بك بوکا ده اوزون بیاناتله جواب ویردی و حقیقه بك اوزون اولان دیسکورینك صوکرینه دوغرو بیاناتی شو معلوماتی اعطا ایده رک تأیید ایدیوردی :

« فقط شمعی بر آژده ایشك قطعی بیلدیکم برجهتندن بحث ایدم جکم . مسئله نك بوصفحه سنده علاقه دار اولان ذات ایله شخصاً تماس ایتدیکمدن سوزلرم غمینی دکل ، قطعیدر . استانبولدن حرکتندن اول صدر سابق عزت پاشا حضرتلرینی زیارته کیتیمدم ، هر حالده برماندا احتیاجنده بولندیغمزه کندیلری ده قانع ایدیلر ، بنده کزدن ده بوخصوصده کی فکرمی سور دیلر ، بنده دوشوندا کلمی عرض ایتدم ، براق کون سوکره بنده کزی جاغیرتوب شو مسئله بی ایضاح ایتدیلر : سوریه و آلتنه حوالیسنده دولاشدقندن سوکره استانبوله کلوب سیاسی فرقه لرك فقط نظرلرینی استیضاح ایله مشغول اولان آمریقا تحقیقات هیئی اعضای ، عزت پاشایی قوناغنده زیارته آناطولوده کی تشکیلات ملیه نك تورک ملتئی تمثیل ایتدیکنه قانع اولدقلرینی و پاشایی ده - یعنی عزت پاشایی - بوایشك متشببی بیلدکلرینی سوبله مشلر و : (اکر سز ارضروم و سیواس قولنره لرینه آمریقا ماندا سنی طلب ایتدیرم جک اولورسه کز ، آمریقا ده عثمانلی ماندا سنی قبول ایدم جکدر .) دیشلر ، پاشا ، بونی ، بنده کزه ایضاح ایتدکدن سوکره ، بوملتک بر حربه ده قدرتی قالدیفندن و هر حالده بویه بر جاره یه توسل مجبوریتنده بولندیغمز دن بحث ایتدی و سیواسه کیتدیکم زمان اوراده کیلره بوضعیتی آکلا تمقلفی توصیه بیوردی . عزت پاشانك فناعتی ده بوضورتله طلب ایدیه جک بر ماندانك یوزده طفسان احتمال قبولی بولندیفی و انکیز زم ایچون بر طاقم شرائط درمیانی ضروری اولدی بی مرکزنده در . حتی پاشا ، آمریقا ایچون ملتک آرزوسنه استناد ایتدمن ، ماندابی قبول ایتک ممکن اولدیفندن ، قولنره من طرفندن اظهار ایدیه جک آرزو نك آوروپا دولترینه قارشئ آمریقا لهنده بر نقطه استناد اوله جغنی ده سویلدی . بنده کز بومشله بی استانبولدن شیفره ایله ارضرومده رؤف بکه بیلدیردم . . « ماندانك جسمندن زیاده اسمنه اعتراض ایدنلر بیوده تلاش ایدیورلر ، کله نك اهمیت یوقدر . اهمیت ایشك حقیقتنده وماهیتنده در . ماندا آلتنه کیردک دیمیم ده ایسترلر (دولت ابد مدت اولدق !) دیمیم . »

§ بوصوک سوزه جواب و برنلر میاننده خسرو سامی بکک شو صداسی ایشیدلدی . - « فقط بزم بومساعیدن مقصدمن ، کندمزی مدافعه ایله ملت ابد مدت اولدیفمزی اثبات ایتدکدر ! » حامی بک ، بوکا ، بر رجعت ایما ایدر طرزده جواب و بر رکن ، قره واصف بک سوز آلدی و او کونکی اجتماعک نهایتنه قدر بیاناتده بولندی . واصف بکک اوزون سوزلرینک قیصه سنی ، ضبط نامه ده عیناً مضبوط اولان شو جله لرله انظار علیه کزه وضع ایدیورم : « بوتون دولتر بزی تماماً مستقل بیله براقه جقلرینی سوبله لرینه مظاهرته محتاجز . (واصف بک سوزلرینک مبادیسنده ماندایه ، مظاهرت ، اسمنی و بره لم دیمشدی .) درتیوز الی بش یوز میلیون لیرا بورجزواره بپاره بی کیمسه کیمسه یه باغشلاماز ؟ بزه بونی اوده یککز دیه جکلر ، حالبوکه بزم واردانمز بونک فائضه بیله کافی دکلدر . اوزمان مشکل بروضعیتده قاله جقز ، بونک ایچون مستقل یشامغه ، وضعت مالیه من مساعد دکلدر . سوکره ، یانی باشمزه ، بزی تقسیم ایتکی امل ایدیش حکومتلر وار ، اونلرک احتراسانه قارشئ محو اولورز ! پاره سز ، اردوسز نه یاپایلیرز ؟ اونلر طیاره ایله هواده اوچیورلر ، بز هنوز قاغنی آرا به سندن قورتولامیورز . اونلر دره دنوط یاپیور ، بز یلکنلی برکی یاهمیورز ، بوحاللر ایله بوکون استقلالیزی قورتولارسق بیله بنه کونک برنده بزی تقسیم ایدرلر . » واصف بک خطابه سنی شوسوزلرله پیتربوری دی :
« استانبولده کی آمریقالیلر (ماندادن قورقه ییکز ، جمعیت اقوام نظامنامه سنه داخلدر) دیپورلر ؛ ایشته بوتون بو اسبابه مبنی انکلتربی کندمزه دائمی دشمن و آمریقای ده اهن شر عد

ایدیوم ؟ اگر تصویب ایدرسه کز بورادن استانبولده کی مثله بر مکتوب یازوب کیزلیجه برهنت کوبدرمک انجون بر موریدو استیه بیلیرز .

ایلولک طغورنچی صالی کونکی اجتماعده ، ماندا مسئله سنه تماس ایدن رؤف بکک مصبول بیاناتی عیناً شورد : « بو ماندا مسئله سی حقنده شمدییه قدر کرک مملورات و کرکسه ساه شرافل طرمدن بر جزوق سوزلر سوریلدی . واقعا هیئت علیه ، مشاعرت خارجیه اساسی قبول بوردی ایسه ده بو مضامین کیمدن البتیه حکم تهریح ایلدی : آمریقا اولدنی ایما طریقله آنلارییه رسد ، هم قدامتیه دوعریدن دوعرییه ذریده بر تدور اولامز .

بوسوزلردن ، رؤف بکک تقسیمده ، کرک سیوان قولعرسی میده نک و کرک ارضه وم قولعرسی هیئتک تلبانی آره سند بر سوه نفهم اولایمده شهبه یومدر . رؤف بکک نداء عینی نفسر ایان و بیاتک ، کرک ارضه وم و ترک سیواس قولعره نری بیاتمه بریک دشمن مده سدن سر سوزلردن نشئت ایدیکه حکم اوچه بیلیر . فی الحقیقه بوماده مک طرز تحریرنده احتیاجک — ماداحا ماده بک ایدی کیدر و نامتاهی پروپاندایله افکار عمومی بی دوجار ضعف ایدنلری اسکات و لیکه بون دما . ده اولرک مدعاریه بر جواب اولق اوزره بر نوع خصوصیت واردر . ماده شصتی موقی دائر سنده تدقیق و مطالعه اولونجه نه ماندا ونده آمریقانک مانداترلکنی طلب فکری موجود اولمدی محقق ایدر . بو نقطه بی واضحاً ارئه انجون موضوع بحث ماده بی عیناً خاطر لاتمق ایسترم :

ماده : ۷ — ملتزم ، عصری غایله ری تحیل وفقی ، صناعی و اقتصادی حال ، و احتیاجی تقدیر ایدر . بناء علیه دولت و ملتزمک داخلی و خارجی استقلالی و وطنزمک تمامیتی محفوظ فائق شرطیه آلتنهی ماده ده مصرح حدود داخلنده ملیت اساسارینه رعایتکار و مملکتزمه قارشئ استیلا املی بسلامهین هر هانکی دولتک ، فنی ، صناعی ، اقتصادی معاونتی ممنونیه قارشیلار و بوشراط عاده و انسانیه بی محتوی بر صلحتکده عاجلاً تقرری سلامت بشر و سکون عالم نامنه اخص آمال مایه مزدر .

افیدلر ، بوماده مک هانکی نقطه سند ماندا و مانداترک آمریقا اوله جی فکری واردر ؟ اولسه اولسه « هر هانکی دولتک فنی ، صناعی ، اقتصادی معاونتی ممنونیه قارشیلار » سوزلردن ماندا فکرینه ذاهب اولانلر بولنه بیلیر . فقط مانداترک معنا و مدلولی بو اولمدی محققدر . هر زمان و بوگون دخی بو صراحت دائره سند و قوعبوله جق معاونتلی مع المنونیه قارشیلامده یز و قارشیلار . نته کم (آنقره — ارکلی) و (کلر — دیاربکر) شمندوفرلرینک انشائی انجون بر اسوه چ غروبیک و (مصری — سیواس — طورخال) خطارینک انشائی انجون ده بر بلجیقا غروبیک فنی ، صناعی ، اقتصادی مع و متی ممنونیه قبول ابتدک و مثلاً آنقره شهرینک و دیگر آناتولو شهرلرینک بر آن اول ایشلارنده و علی العموم دیگر شمدوفر خطارینک ، یوللرینک ، لمانلرینک انشائی تکلفنده بولمحق اسی سرمایه اراستن معاونتلی مع المنونیه قبول ایدرز . یترکه مملکتزمه سرمایه کتی دحکمرک دیات و مامرک داخلی و خارجی استقلالی و وطنزمک تمامیتی اخلاصه معطوف مضمراتی اولسون . بوماده ده مندرج اولان « ملیت اساسارینه رعایتکار و مملکتزمه قارشئ استیلا املی بسلامهین هر هانکی دولت » اوده سندن آمریقا دولتی معنایی چیغارلمده محل یوقدر . چونکه بواساسلر رعایتکار دنیا دولتری میاند یالکنز آمریقالیر دکدر . مثلاً اسوه چ دولتی ، بلجیقا دولتی عینی و صنفه دولتر دکیدر ؟ بودوللردن هر هانکی برینک مانداترلکده موضوع بحث اوله بیلیرمی ؟ برده ، اگر آمریقا دولته بر ایما یاتقی

ایستنه‌بیدی « هر هانگی دولتک » یرینه « بر دولتک » ویا هیچ اولمازسه ساده‌جه « دولتک » له‌سیله آکتفا ایدلک لازم کلیردی . بناءً علیه ماده‌نک ایضاح ابتدییکی شرائط داخلنده فنی ، صناعی ، اقتصادی معاونتک حسن تلقیسی عموم دولتره شامل اولدینی صریحدر .

افندیلر ، بوماندا مسئله‌سی حقنده‌کی نقطه نظر مکه ، — که بوندن اول جاری و بو دقیقه‌ده هیئت علیه کزکده اطلاعی داخلنده بولان بونجه غبارات و مناقشاتزله ثابت اولمشدر . — آیلردنبری کیجه کوناوز برابرده بولان بر آرقداش طرفدن حالا آکلاشیلیمه‌مش اولدیفنه حکم اولنه‌بیلیرمی؟ او‌حالده رؤف بک یا اساساً بنجه هم فکر دکلدی ویاخود هم فکر ایدی‌ده سیواسده استانبولدن کلنلره ملاقاتدن سوکره تبدیل فکر ایتیش اولیور . بوراسنی کسیرمک بنجه مشکلدیر . شمیدی بر آ ز دها رؤف بکی دیکلیلم؟ رؤف بک، شوصورنه سوزینه دوام ایدیور :

« متارکه‌نک بدایتنده آلمانلر صلی امضا ایتیمه‌جک ظن اولتورکن انکلیز مطبوعاتنی بعض افشا آند بولندی ؛ بونک برنجی قسمی آلمانیا نک صلی امضا ایده‌جکنه دأردی . بو تحقیق ایتدی . ایکنجی قسمی‌ده تورکیه‌نک تقسیمه دأردی . بوحد اولسون تحقیق ایتدی . بو قسمده قونفرانسک قراری موجبنجه قزیل ایرماغک شرق طرفی ارمنستان عد ایدیلرک آمریکا حایه‌سنه ویریلور . بلکه کورجستانله آذربایجان‌ده آمریقایه براقیلور دینیلیوردی . قزیل ایرماغک غربنده‌کی اراضی‌ده، ازمیر واستانبول مستثا اولق اوزره مخرجی آنطالیه اوله‌رق تورکیه‌نی تشکیل ایدیوردی . بو قسمک شمالی ، ایتالیا و فرانسز و جنوبی‌ده انکلیز حایه واداره‌سنه ویریلوردی . ازمیرک اشغالی بواضا آنک دوعرولفنی ائبانه باشلادی . بناءً علیه بوتله‌ک قارشینده مملکتیمزه قارشنی اک بیطرف وضعیتده بولان آمریقا نک مظاهرتنی قبوله مجبورز . بن بو قناعتده‌یم .»

رؤف بکک فکرینی آکلامق ایچون بوندن سوکره دها جوق دوام ایدن سوزلرینی دیکله‌مکه بیلمکه احتیاج قالدیمی ؟

افندیلر ؛ بک اوزون و مناقشلی دوام ایدن بو ماندا مذاکره‌سی ، طرفدارلرینی اسکا ت ایده‌جک متوسط بر چاره ايله ختام بولدی . هم‌ده بوجاره‌بی تکلیف ایدن بنه رؤف بک اولدی : « د آمریکا ده سنلردن بری علیهمزده یاییلمقده اولان مننی پروپاگاندا رک تولید ایتدیکی جریان افکاری تصحیح ایچون هر شپدن اول آمریکا قونفره‌سندن مملکتیمیزی تدقیق ایده‌جک و حقیقتی کوره‌جک بر هیئت دعوت ایتک . بو تکلیف اتفاق آرا ايله قبول اولندی . قونفره دیوان ریاستنک امضایله بوبولده بر مکتوب تسویدا ولدیفنی خاطر لایورسه‌مه‌ده بو مکتوبک کوندریله بیلوب کوندرلیدیکی بک ابی خاطر لایورمه . اساساً بو مکتوبه صورت مخصوصه‌ده اهمیت عطف ایتیش دکلدیم .

افندیلر ؛ کوچوک بر استطراد یابه‌یم . وثیقه اوله‌رق مراجعت ایتدیکم قونفره ضبطنامه‌سی دیوان ریاست کاتبلیکنده بولان آفیون قره‌حصار مرخصی شکری ومانده لهنده نقللرینی دیکله‌دیکه زحامی بکلر طرفندن طوبولشی وحامی بکک یازیسیله منتظم بر دفتره تبیض اولنمشدر .

§ افندیلر ؛ قونفره ۱۱ ایلولده ختام بولدی . ۱۲ ایلولده سیواس اهالیسنکده حضور یله آجیق بر جلسه یاییله‌رق بعض نقللر ایراد ایدلدی . قونفره مذاکراتی ائساننده مهم اوله‌رق مجلس مبعوثانک تسریع انتخابی و عمل اجتماع زمره‌سی اولق لازم کله‌جکی خصوصانه تماس ایدلدی . فقط شیمیدی ایضاحنه باشلا بجه‌نم مسائل قونفره مذاکراتی قیصه کسمکی ایجاب ایتدیریوردی . بو صوک نقطه‌لره

بالآخره هیئت تمثیلیه اشتغال ابتدی . ۹ ایلول ۳۳۵ کونی طوپلامش اولان بعض معلومات قونفرمه شو صورتله ایضاح ایدلدی : « اسکیشهر و آقیون قره حصارنده کی انکلیز قوتلری تضعیف ایدلدی . جنرال میلن قونیه به کلدی . قونیه والیسی جمال بك و آنقره والیسی محی الدین پاشا مخالفتده تردد ایدیورلر . یکی قسطنیونی والیسی علی رضا بك ده طبق جمال بك فصیله سندن بر آدامش . رفقای کرامك بویه وضعیتلر قارشیدنده شدله حرکت طرفدارى اولدیغنی بیلدیکمدن سریع و شدید تدابیر اتخاذی فؤاد باشدن رجا ایتشدم . فؤاد باشاده قونفره نك کنديسنه اولان اعتمادینه استناداً قونفره نامه ایجاب ایدن تبلیغات و تشبانه بولنشد . بو طرز حرکتك هیئت علیه کزجه قبول ایدلسنی رجا ایدیور . فؤاد پاشا ، والیرله شدید اخطار اتده بولونیور . منطقه لره امرای عسکر به دن ملی قوماندانلر تعیین ایدیور و بو قوماندانلر ملت نامه هر نوع صلاحیت بخش ایدلشدر دیور . قونفره تکلیفی قبول ابتدی . بونی متعاقب شو بولده ایضاحانه دوام ایتدم :

« بورایه غالب بك اسمنده بر والی تعیین ایدلش ، کلیورمش ، فقط بونك خرپوط والیسی علی غالب بکمی ، بوقه طربزون والیسی محمد غالب بکمی اولدیغنی آکلاشیله مدی . فقط بز بشقه بر معلومانه دسترس اولنق . میستر « نوویل » اسمنده بر انکلیز بیکباشیسی بدرخانلردن کامران ، جلادت و جیل بکدرله برابر معیتده اون بش قدر کورد آتلیسی اولدیغنی حالده ملاطیه به گلش و متصرف بدرخان خلیل بك طرفندن استقبال ایدلشدر . خرپوط والیسی ده ظاهر آ بر پوسته خرسزنی تعقیب بهانه سیله اوطوموبیلله ملاطیه به کلشدر . بو مقصده بونلره حصن منصوره کی مفرزه ده ویرلشدر . مقصدلرینك کوردلری ، کوردستان تشکیلی و عدیه علیهمزه و بزه قارشى سوء قصد اجراسنه سوق ایتك اولدیغنی آکلاشیلمش و مقابل تدابیره ده توسل ایدلشدر . مثلاً والی بی و دیگر لرینی توقیف ایتدیرمک ایسته یورزه ملاطیه متصرفیه کورد عشائری ملاطیه به دعوت ایتشدر . بو وضعیت اوزرینه ۱۳ نجی قول اردو منطقه سنده فعالیتیه کیردك . ایجاب ایدن تدابیر اتخاذ ایدلشدر . یارین آقشام خرپوطدن سوق ایدیلن بر مفرزه عسکر به ارباب فسادى تنکیل ایدمکچکدر . بوراده کی قول اردو قوماندانی ده لازم کلن تدابیری اتخاذ ایتشدر . ملاطیه و دیگر محللره ده لازم کلن امرلر ویرلشدر . »

افندیلر ، هان سیواس قونفره سنك بوتون مدت جریاتجه سیکرلره کر کینلک و بره جك ماهیتده خبرلر آلمقدن خالی قالمیورد . آنحق آلدیغم بونون معلوماتی اولدیغنی کی قونفره هیئته عرض ایتمکده قائده دن زیاده محذور تصور ایدیورد . کوردیکزه ، که ، شیمدی ایضاح ایدمکجه ، حقیقه تهلکلی عد ایدله یله جك ماهیتده اولان علی غالب مسئله سندن ده بحث ایدرکن احتیاطکار بر لسان قوللانغنی ترجیح ایتشدم . بنجه اك مهم مسئله هر نوع مشکلات و مهالکه رهما سیواس قونفره سنك نتیجه لی مقرراتله مذاکراتی بر آن اول اکیال اتمش اولق و بو مقرراتی مملکتده تطبیقه کیریشمک ایدی . بو آرزوم حصول بولدی . بوتون مملکتده شامل ملی تشکیلات نظامنامه سنك و عمومی قونفره بیاننامه سنك درعقب طبیعی و نشر و تعمیمی اسبابنه توسل اولندی . بالکیز مأمولك فوقنده یکی حادثات قارشیدنده قالدیقندن قونفره نك ختام بولش اولسنه رهما قونفره هیئتک یکی وضعیتلر انکشاف ایدنیجه قدر سیواسده قانلرینی مناسب کوردم و ایجاب ایدرسه ده قوتلی فوق العاده بر قونفره عقدی ایچونده استحضار اتده بولندم . علی غالب فراری اوزرینه قونفره هیئتی سیواسده آلیق و مندن صرف نظر ایدلیکی کی ، فرید پاشا قایینه سنك سقوطی اوزرینه فوق العاده قونفره عقدینه ده احتیاج کورولدی . [وثیقه : ۵۵]

شمعی افندیلر ، مجادله تاربخمزمده مهم بروقمه تشکیل ایدن علی غالب مسئلهسی حقنده مساعدہ بیوروورسہ کز برآن تفصیلات وبریم :

افندیلر ، دھاموز بدایتندہ ، ارضرومده بواندینم زمان حالات وکامران عالی اسمندہ ایکی شخصک احبابلر طرفدن ، کلیتلی پاره ایله درسعادتن کوردستانہ کوندریلہجکی ، بونلرک تسہ یادت وعایہدہ نجریکاتہ مأمور اولدوقدی ویر ایکی کول طرفندہ حرکت ایتش ویانخود ایدہجکاری استخبار ایدلدی . بوخبر اوزریہ ، بونلرک ، دغغہسز ترصد ویدہستلری لزودنی ۳ تموز تاریخدهدیاریکرده ۱۳ نجی قول اردو قوماندانہ وآبرنجہ ارکان حربیہ رئیس اولان حالانکہ وجانک متصرفہ بیلدیرم . ۲۰ آغستوسده ، ۱۳ نجی قول اردو قوماندانہ وبردیکم آمرده ، موضوع بحث اسانک ، استانبولدن حرکت ایلدیکلرک بیلدیرلندکی واتخاذ اولنہحق تدابیر میاستدہ خاصہ مارودین استانبولندہ صیقی برمراقہ تأسیسک مواون اولہجفی یازم .

سیواس قونغرہسنگ ایکنجی نوی . یعنی ۶ ایلول ۱۸۸۸ . و بدرخانای عائلہسنان حالات وکامران ایله دیاربکرلی حد ، پشازانہ اکرم نامارندہ اوج شخصک ، روقلرندہ ، وقته دیاربکر ولایتندہ علمبردم . ویاغادا پاپان بر اجبی صاطلی بولدی بی حاکم ، سلاحتی کوردلر محافضہسندہ اولہرق البستان و آردہ اوروندن ملائیمہ کدکلی و متصرف ، مدیہ رئیس طرفلندن اساجون ایدلکلی اون اوچنجی قول اردونک اشاردن آکلاشیایور . ۱۵ نجی قول اردو قوماندانی کاظم قرہ بکر پاشانک اوچنجی قول اردو قوماندانلقہ بوکا دائر کوندردیکی ۶ ایلول ۳۵ تاریخ و ۵۲۹ نومرولی شیفرہسندہ وریلر معلومانده « اجبی ضابطنک ، تورک ، کورد و ارمی نفوسنی تدقیق ایتک اوزرہ حکومت مرکزیمک مساعدهسیلہ دولاشدیغنی سویلدکلی ، ملاطیہدہ بہان سوارلی آلائی ، موجودی آز اولدیغندن بولری توقیفہ جسارت ایدہمدیکی ، مع هذا بونلرک درحال توقیفی ایچون اسانبولہ مراجعت ایدلدیکی اون اوچنجی قول اردودن بیلدیرلشد . بو آدملرک نہ مقصد ونہ وظیفہ ایچون نرملری کرمجکلی حقندہکی معلوماتی خربوط والیسن صورتدم . دنیلمکده ایدی . [وثیفہ : ۵۶] خربوط والیسی علی غالب بکدر . بو آدملرک نہ مقصدلہ کدکلی ۳ تموز تاریخدنبری معلومزدر . بش اون مساج کورده قرشی بر سوارلی آلایک موجودی آز کورولش ، توقیفہ جسارت ایدلہمش ، اصل جالب حیرت اولان جهت ، بہنلرک توقیفی ایچون اسانبولہ مراجعت ایدلش اولدیغنی خبریدر !

بوکوچوک واهیتسزکی کورون نقطلری ؛ اوزمانکی وضعیتی کوروشده شایان دقت ، تلقی وذنیت فرقلری کوستردیکی ایچون قیدواشارت ایدیورم .

دیاربکرده ، اون اوچنجی قول اردو قوماندانک طرز حرکتی ، موجب اشتباه کورولدیکنندن ، دوغربدن دوغریہ ، بو قول اردونک ارکان حربیہ رئیسہ ، اوچنجی قول اردو قوماندانک امصاصیلہ ۷ ایلول ۳۳۵ تاریخندہ یازیلان (ذاتہ مخصوص) شیفرہدہ ، والی غالب ، ملاطیہ متصرفی خلیل وکامران وجلادت واکرم بکلرلہ برابر انکلز بیکباشینک ہمہحال توقیف و سیواسہ سوق ایدلری ایچون ، العزیزدہ بولان اون بشنجی آلائی قوماندانی الیاس بک بالذات آمرندہ آلتش قدر آتلی واستر سوارکک کچ اولہرق ۹ ایلولہ خربوطدن ملاطیہ حرکتی ایچون - تسریعاً للمصلحہ - دوغربدن دوغریہ تبلیغات بیلدیغنی بیلدیرلدی و مفرزہنک سرعت حرکتک تأمین

رجا ابدلی . ۸ ایلوله ، سیواسدن ده بر اونومویل ایله بعض ضابطان کوندریله جکی معلوماتی ویرلدی .
[وثیقه : ۵۷]

دیاریکردن ، ارکان حربیه رئیسک ۸ ایلول ۳۳۵ تاریخیه بکا کوندریله شیرهده « نومه ،
حقندکی آرزویه مطلع اولدم . بوبایده قوماندان بکک امر ویره حکمی هیچ ظن ایتیورم . چونکه
خرامس عسکرینلرینه تماماً واقف . طرفدن وقوع بوله جکی تبلیغاتی ایه ، تماماً اجتراده نرید ایدریر .
بوبایده استابول ایله منارهده بز . بو حاله کوره اجرای ایشایی منوط رأی عالیبردر . شیره فلنک
۳۵۷ نومروسیه عرض ایدلشدر . » ق ۱۳ ارکان حربیه رئیس

خاله

الیزیده کی آلائی قوماندانی الیاس بکدن ق ۱۳ قوماندانک امریه جوابا بکن ۸ ایلول تاریخیه
تلفرا ایدمه « قول اردودن آلدیم امر اوزرینه حرکت تأخیر ایدلشدر . قول اردونک موافقی
اولدن ، بورادن ، حرکت ایتکلکم مناسب اولیه جفندن حرکت امرک دول اردودن تبلیغه دلالت
بیوریکیز . » دنیلکده ایدی . [وثیقه : ۵۸]

خاله بکه در عقب ویردیکم جواب ، عیناً شو ایدی : ۸ ایلول ۳۳۵

« ذوات معلومه ک خباتی ثابت اولشدر . حکومت مرکزیه بو خباتده مشترکدر .
اورادن امر بکله مک ، دشمنه فرصت ویرمکدر . بوبایده ، تبلیغاتده هیچ کیسه بی ترده سوق
ایتمه جک صورتده ، در حال امر ویرمک ، وقت کچیرمه مک لازمدر . قوماندانک ترده ایدمه جکنه
احتمال ویریورسه کز ، ذات طالبکز طرفزدن الیز و ملاطیه ده کی آلائی قوماندانلرینه وقوعوش
تبلیغاتک اجرای اسانی بیلدیریکیز . لزوم حقیقی وارسه ، قوماندانی مناسب کوردیککز فرقه قوماندانلریدن
برسی در عهده اینسین ! ثانی زمانی کچمشدر . اجرا آت جوابکزه منتظرز قرده شم . »

مصطفی کمال

آلائی قوماندانی الیاس بکهده ، عینی تاریخده ، بالذات شو امری ویردم : « ذوات معلومه ک
خباتی تحقق ایتشدر . استابولده کی حکومت مرکزیه دخی بونلرک خیانتده مشترکدر . قول اردو کز
قوماندانک ، بو خصوصده استیدان ایتسی وجواب آلهامسی وارد خاطر در . بناء علیه مسئله مک
حلنی و تأمیننی ذات طالبکزدن بکترم . جوابکزه منتظرم افندم . ملاطیه ده کی اجرا آتکزی متعاقب
لزوم حاصل اولورسه سیواسده ، بزه ، التحاق ایدرسکز . مصطفی کمال « شیره خارجنده کی امضاده
ق ۳ ارکان حربیه رئیس ذکی بکک ایدی . »

ملاطیه ده بولنان سواری اون ایکنجی آلائی قومانداتی ده ۸ ایلول کیجسی ، بالذات تلفراف
باشنه چاغیرمش و کوروشمکده ایدم . آلائی قوماندانی جال بکدن وضعیت وقوتی حقند معلومات
آلدم . کلنلرک ، برابرلنده کی مسلح کوردلرک « اون بش یکرمی کشی قدر ، اولدیننی و آلابکده
مرکزده « آنجق اوقدر قوتی ، بولندیننی سولیدی . بن قوتی کافی کوردم . حتی سواری وطوبخی
آلینک بالکز ضابطلری کافی کله بیلیدی . بالکز خصوصی وضعیت و حالت روحیه بی آکلامق ایسته یوردم .
بونک اوزرینه تلفراف مکالمه سی شویله جریان ایدی :

« بن — والی غالب بك ، انگلیز بیكباشیسی و کامران و جلادت و اکرم بكرك كافه سنك مدبرانه بر ترنیله بو کیجه توقیفلیله سیواسه تحریککاری الزمدر . وضعیتکز بونی یایمغه مساعدمدد ؟ سزه بورادن وخرپوطن معاونت یتیشدیرله جکدر .
جمال بك — والی پی ده برابری ؟

بن — بالخاصه ، اوت ۱

جمال بك — عرض ابتدیکم وجهله ، وضعیت و قوتم بوکا غیر مساعددر . کامران ، جلادت و اکرم بكرك توقیفلی حقنده ۱۳ نجی قول اردو قوماندانیه مخابره جریان ایتدی . نتیجه سنده ، شیمدیک توقیفلی ، وضعیتک نزاکتی حسیله موافق اولهمیه جفی حقنده امرده ورود ایتشد . دبدی . آرتق ، بوذاتک دها زیاده اوزرینه واربله مزدی . « کندیلرینه حس ایتدیرمکسین صیق ترصدانده بولندیریکز . قول اردو کزدن امر کله جکدر . حرکت ایدرلرسه ، استقامت حرکتلرینی ونه واسطه ابله حرکت ایده جکلیرینی درحال بیلدیریکز . » تعاباتی ویرمکله اکتفا ایتدم . [وثیقه : ۵۹]
۸ ایلول کونی جمال بکدن شیفره ابله « ذوات معلومه ک حالاً اوراده اولوب اولمقلرینی وترصد ترتیباتک درجه امنیتنی ، سوردم و « کندیسنه کونده ایکی دفعه راپور ویرمسنی ، امر ایتدم .
خالد بکه یازدیغم تلغرافه ایرتسی کونی (۸ ایلول ۳۳۵) آلدیغم جوابده ؛ العزیزده آلائی قوماندانی الیاس بکه امر ویرلدیکی و بوأمرك صهرتی بیلدیریلوردی . [وثیقه : ۶۰]
قول اردو قوماندانی جودت بك دخی ، الیاس بکک ۵۲ استر سوار وایکی مترالیوزله ۹ ایلول صباحی حرکت ایتدیکنی و ۱۰ ایلول آقشامی ملاطیه ده بولنه جفی بیلدردی . ۹ ایلول تاریخی اولان بو شیفره سنده « مخالفتلرله دولو بر محیطده دها فضله اجراءات یایمغه مق خصوصنده کندیسنی معذور کوره جکمی ، ده بیان ایدیوردی . [وثیقه : ۶۱]

۹ ایلولده ، الیاس بك مفرزه سندن ماعدا ، عزیزه دن ایکی سواری بلوکی ، سیوه رکدن ملاطیه ده کی آلایه منسوب بر بلوک دخی ملاطیه تحریک ایدلدی . [وثیقه : ۶۲ ، ۶۳ ، ۶۴]
والی علی غالبک و بدر خایلرله ، جمیل پاشا زاده ک یابدینی پروپاغندا تأثیرینی ازاله ایچون العزیز ودرسم حوالیسی ابله علاقوسی اولدینی معلوم اولان و کچاخده بولنان حالت بکه (سابق مبعوث)
۹ ایلولده العزیزه حرکت و حیدر بکله تأسیس ارتباط ایتسنی یازدم . [وثیقه : ۶۵] آیک نهایتنه دوشرو واصل اولدی .

وان والیسی بولنان حیدر بك ده العزیز ولایتی درعهده ایتک اوزره ارضرومدن تحریک ایدلمشدی .
حیدر بك ۱۵ نجی قول اردویه منسوب اولوب نما خانونده بولنان بر سواری آلایه ده ارتباط تأسیس ایدمرك ایجابنده بو آلائی ملاطیه استقامته تحریک ایده جکدی .

§ اوتوموبیل ابله بعض ضابطاتک ده ملاطیه سوق ایدبله جکته دائر برقید واردی .
فی الحقیقه ، آرقداش لر مزدن ، رجب زهدی بك ، اوچنجی قول اردو یاورى صفت ظاهر به سیله بندن آلدینی خصوصی تعاباته ، رفاقتنده بمضیلری اولدینی حالده ۹ ایلولده ، اوتوموبیل ابله ملاطیه به حرکت ایتدی . مع الاسف ، راکب اولدینی اوتوموبیل یوللرک بوزوق وچامورلی اولسندن قنقالده قیرلش ونام رمانده ملاطیه به یتشهمه مشدی . قنقالدن سوکره کاه آراه وکاه حیوانله کیجه ، کوندوز قطع مسافه ایدرک سیواسدن حرکتک درنجی کونی بعدالزوال ملاطیه به واصل اوله بیلمشدی . رجب زهدی بکک ویردیکی راپورلر وضعیتک تنبیرینه جوق خادم اولمشدی .

افندیلر ۱۰۱ ایلول کونی کچ وقت شو تلغرافی آلدق :

» ذاته مخصوصدر . هیچ دورمایاقدردر .

ملاطیه دن

۳۳۵-۹-۱۰

سیواسده ق ۳ . ق

مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه در :

۱- ۱۰-۹-۳۳۵ ساعت ۲ سوکرده بلا وقوعات ملاطیه به مواسلت اولنشدر .

۲- ذوات معلومه نك كافسی مع الاسف کاخته استقامته فرار ابتدکری ، تفصیلانك متعاقباً عرض ایدیه جکی معروضدر . آلاى ۱۵ ق . الیاس ، عینی کونده فقط ، الیاس بکک تاغرافدن سوکرده شو تلغرافی آلیورز :

۱ / » غایت مجله در .

ملاطیه دن

۳۳۵-۹-۱۰

سیواسده ق ۳ . ق

مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه :

۱- خربوط والیسی ايله ملاطیه متصرفی وانکلز بیکباشیسی وهیپاری اولان معلوم اشخاص آلاى ۱۵ ك المزیدن حرکتی وکندیلرینك توقیف ایدیه جکلری خبر آلیر آلاماز ، بوکون علی الصباح فرار ایشلدر . بونلرک کاخته ده کی بدر آغا زدیبه کیتدکری واورادن ندارک ایدیه جکلری اکراد ايله بورای باصفه کله جکلری مرویدر .

۲- بونلرک ویدر آغا عشرینك فئالنه جرأت ابتدکری تقدیرده ، تعقیبات اجراسی حقنده قول اردودن امر آلتیش ، ازلری تعقیب ایدیلکده ونتیجه آیریجه عرض ایدیه جکلدر .

۳- آلاى ۱۵ قوماندانی معینده کی قوتله ، بوکون ساعت ۲ سوکرده ، ملاطیه به کلدکری معروضدر .

سواری آلاى ۱۲ قوماندانی

بیکباشی

جمال

عینی تاریخده یازلش اولان بوایکی تلغراف ، یان یانه کتیریلهرک تدقیق اولنورسه شایان دقت بعض قطعه لرك نظره چارپه مسنه امکان یوقدر .

سواری آلاى قوماندانی جمال بک ، طرفزدن آلدینی تعلیماتی وجهله معلوم اشخاصی صیق و آمین برصورنده ترصد آلتنده بولندیره جق وکونده ایکی دفعه راپور ویره جکدی .

اشخاص مرقومه ۱۰ ایلول کونی علی الصباح قاجدقلری حالده جمال بک ، بومعلوماتی ، آنجق . الیاس بک مفروزه سنك مواسلتدن والیاس بکک راپورندن سوکره بیلدیریور . جمال بک فراویلرک ، الیاس بک مفروزه سنك المزیدن حرکتلری خبر آلدقلری سویلیور . حالبوکه تلغرافخانه جمال بکک محت ترصدنده ایدی .

صوکره ، فراريلرك اكراد طوپلابوب ملاطيهي باصه حقليرينك مروى اولديغى ده علاوه ايدسور .
بوقطه لر ، سواری آلاي قوماندانی حنده شبه و ترددی حلب ایتکدن خالی دندر .

§ — لاخره آلمان معلوماتدن آلاشیدی ، که علی غالب و رفقای ۹ ایلول آقشیمی خبردار ایدستلر .
علی غالب کیجه بی اویقوسر حکومت دائره سنده کچرمشدر . ۱۰ ایلوله معتزلده رقاچ ژاندارمه
ومسلح کورد اولدی بی خنده ، حکومت دائره سنده طرلابوبورلر ، صندین امینک اوطنه سینه کیریورلر ،
صندیی آجیورلر ، برابر آتی اوزره آتی بیک لیا صایوب برکناره قویورلر و صندییه وضع ایتک
اوزره ده شومندی یزیورلر :

« مصفاي کتا ، پاشا وعونه سیک تنکیلی مصارفنه قارشواق اولوق اوزره اولبايده کی امرینه توفیقاً
آتی بیک لیا آلمشدر . ۱۰ ایلول ۳۳۵ : خلیل راسی . علی غالب ،

الیاس بک مفرزه سنک ، ملاطیه یه یا تالاشنده اولدی بی آ کلاشیدی بر صره ده ، سواری آلاي
قوماندانی ، صابطلر ، متصرفک اوی ، هدف کورسیرور . متصرفک اوی صایورلر و تلفون
تلفون کسیرور و اوی باسیورلر . بوعملیه ک اشلا دیغی حس ایدن خلیل بکک عامه سی ، حکومت
دائره سینه خبر ویریور . حکمته ، ایه آقلا مشغول اولان والی ، متصرف و رفیق لری وصعیتدن
خبردار اولور اولماز خوف و تلاش ایله هر شیش اونوتوب آید قلی باری و یاز قلی سندی اولدی بی کی
براقیورلر و معتزلر یله برلکده حاضر بولان آتلیینه بینه رک همان فرار ایدیورلر . [و نیقه : ۶۶ ، ۶۷]
سواری آلاي قوماندانک و طویشی آلاي قوماندانک ، والینک ، کیجه بی حکومت دائره سنده
کچیرمکده اولدیغی بیلمدک لری قبول ایدله من . متصرفدن زوده والینک توفیق میهم اولدیغی ده میداده
ایدی . بناء علیه ، معلوم اشخاصک فرارنده مساحه اولدیغی محققدر . اک ضعیف تفسیره کوره معلوم
اشخاصک معتزلنده کی بش اون مسلح ژاندارمه و کورد ایله مصادمه دن بویوک فتالوق حقیقه یله جکی و همی
ملاطیه ده کیلری — اندرک — ندیره سوق ایتش و معروف اشخاصی اورکونه رک قاچیرمهی ترجیح
ایندیرمشدر ، ذیل یلیر .

§ ۱۰ ایلوله الیاس بک و بر دیکم نماینده باشلیجه ذکر ایتدیکم نقطه لر :

۱ — فراريلرك سرعتله دردستلری ؛

۲ — کوردلک جریانله اصلا مساعد زمین براقیلمه می ؛

۳ — ملاطیه ده متصرفانک ژاندارمه قوماندانی توفیق بک طرفندن درعه ده ایدلسی ، مناسب
وصاحب ناموس وحمیت برذاتکده خرپوده مقام ولایه سریعاً اشغال ایتسی ؛

۴ — ملاطیه وخرپوده کی قوای حکومتی تماماً آله آله رقی ملت و وطن علیه ده هیچ راجرا آنه
میدان و برله می ؛

۵ — فراريلره اویانلرک بلاآمان ومرتحت اعما ایدله جکنک تعمیمی وناموسلی خلقتک حقیقتدن
خبردار ایدلسی ؛

۶ — موجودیت ملیه می تهلکه به صوفه جق اولان اجنبی سکرینه ده مقابله اولنه جفنگ درپش
ایدلسی ورتیبانی و تداییرینک ، اشعارندن عبارت ایدی . [و نیقه : ۶۸]

افندیلر ؛ فراريلرك اطراف وجوار عشارندن برطاقم کوردلری طوپلايه یله جک لری وحی

ترعشده بولان اجنئ قوتلرندن تأمین استفاده ابدیهله حکمرانی محقق کی قبول ایتک لازمدی . اونک ایچون آلتش اولان تربیانی و بواشه حصر ایدلش اولان قوتلری قویه ایتک ایجاب ایدیوردی . بوندله سواسدن ، دها براستر سوار مغرزه ۹ ایلول آقشامی ملاطیهیه سوق ایدلیکی کی اوچنئی قوت اردو ممکن اولدی قدر . قوتلری جنوبه ایندیره جک ، اون اوچنئی قول اردو احتیب کیدنی تأمین ایدلشک و خاتیره فیپیردایه حق بر فرست ورمه مک ایچون اسطعی تأثیری کوستر مک لزومه بناء مما شایده کی سواری آلائی ده خربوط استقامته تحریک اولته حندی . بو خصوصده ۳ شوی ، ۱۳ شوی و ۱۵ شوی قول اردو قوماندانلریه ایچانی کی تبلیغات و نمیاتده بولونیلدی . [وشقه : ۶۹]

افیدیلر ؛ ویردیکمز ، دیره کتیفلر دائر مسنده فراریلری تعقیب ایندیریرکن ، رطارفندن ده ، ألتزم کچن بعض وثائقیم کوزدن کچیرلم . بو وثائق ، حادثی وعلی غالب تنبئی و حکومت مرکزیه ناک ردائی هر دولو اغناحاتدن ، دها مکمل بر صورتده تبارز ایندیره جکی ملی ایتدیکمدن عیناً مصالحه ری زائد بناء اولماز حکربامیم .

اولا ، داخایه ناظری عادل نکه حریبه ناظری سلیمان شفیق باشانک مشترک امضالریله ، العزیز والیدی علی غالب بکه ویریلن ۳ ایلول ۳۳۵ تاریخلی تعلیماتیمه ای اوقوبلم !
بهائی متعاقب ، داخایه ناظرینک ، سوق اولته حق قوت و صرف اولته حق پاره مقداری حقنده باب سالدین چکدیککی تلغرافنی کورورز :

درعلیه

۹۰۶

بالذات حل ایدیله حکدر

العزیز والیدی غالب بک افندی به

ج : ۲ ایلول ۳۳۵ نومرو ایکی :

عرض اولمشدر . اراده سنیسی بوکون صادر اوله جقدر . بناء علیه کسب قطعیت ایتمشدر . تعلیمات شودر : معاومکز اولدینی وجهله ارضرومده قونفره نامی آلتنده برقاچ کشی طولپلانهرق برطاقم قرارلر ایتدیلر . نه طولپلانلرک نهمه اتخاذا ایتدکلی قرارلرک اساسی اهمیت و اردر . فقط بو حاللر مملکتجه برطاقم قیل و قلی موجب اولیور . آوروپایه ایسه بک مبالغه ابله عکس ایتدیرلکده اولیور . بناء علی ذلک بک فنا سوء تأثیرات حاصل ایتکده اولیور ، اورنده شایان اهمیت هیچ بر قوت ، هیچ روقه اولدینی حالده مجرد بومبالغات و سوء تأثیراتدن اندیشه به دوشن انکابزلرک اخیراً مامسونه ایجه بر قوت چیقارم جقلری استدلال اولونیور . حکومتک ، عموم صرمسند طر فکزه ده اجرا ایتدیککی تبلیغات معلومه به مغایر حرکتنه دوام ایتکده اولورسه چیقاریله حق اجنئی قوتلرک سیواسه و اورادن دها ایلریلیرک بر جوق محظری اشغال ایتلری احتمالی بعید دکدر . بو ایسه ، مملکتک منافعه به الطبع منافیدر . ارضرومده طولپلانان اشخاص معلومه نیک قریباً سیواسده اجتماع ایدرک بنه بر قونفره عقد ایتک ایتهمکده اوله ققلری مخبرات واقعه دن آکلاشیلیر . بویله بیش اون کشینک اوراده طولپلانمسندن هیچ برشی چیقیمه جنی حکومتجه معلومدر . فقط بونلری آوروپایه آکلانق ممکن دکدر . ایتشه بونک ایچون بونلرک اوراده طولپلانمسنه میدان ویرمه مک ایجاب

ابدیتور . بونک ایچونده اول پاول سیواسده حکومتک اعناده نامنه مظهر وسلامت مملکت
موافق اولان تبلیغاتی حرفیا اجرایه عازم بر والی بولندیرمق لازم کلمکدهدر . ذات والالری
آنک ایچون اورابه کوندربوروز . کرچه سیواسده قونفره عقد ایتمک ایسته مکده اولان برقاچ کشی به
ممانعت ایتمک اوقدر کوچ برشی دکل ایسهده ارکان و امرا وضابطان و عسکرک بمضیلری ده
بونلره هم فکر اولدقلری آکلاشیلمسنه نظر آ حکومتک اتخاذ ایده جکی تداییری آللرندن کلدیکی قدر
نصیب واشخاص معلومه بی ممکن اولدینی قدر التزام ایده جکلری نظر دفته آللهرق شایان اعناده
برایکی یوز کشینک رفاقتکزده بولنسی تأمین موفقیت ایچون مناسب کورولمکدهدر . بنابرین اولجه یازدیغم
وجهله اورالرده کی کوردلردن اعتماد ایدیلن یوز ، یوز الی قدر سوارلی بی برلکده آللهرق ونه ایچون
اورادن کیدلدیکی هیچ کیمسه به سزدرلهدن سیواسه هیچ کیمسه نک انتظار ایتمدیکی برزمانده بالوصول
والی وقوماندانلی همان آله آلهحق واوراده کی ژاندارمه وعسکری مقدارلری جزئی اولمغه برابر حسن
اداره ایده جک اولورسه کز قارشیکزده بشقه بر قوت بولنیه جنی جهته درحال تأسیس نفوذ ایدرک
اجتماعه میدان وبرمه مش اولهحق واوراده بولنانلر وار ایسه همان در دست ایدوب محفوظاً استانبوله
کوندربله جککزد درکارددر . بوصورنله احراز اولهحق نفوذ واقتدار حکومت ، داخلده سرکدشتجوانه
حرکانده بولنانلری بیلدیره رق بوکی حرکات غیر مرضیه نک وقوعه مانع اوله جنی کی خارجهده ده پک
زیاده حسن تأثیر ایدرک اجنیلرک عسکر چیقارمق واوراری اشغال ایتمک خصوصلرنده کی تصورلردن
صرف نظر ایتملری ایچون حکومتجه بر مسک قویه مراجعت وثثبت تشکیل ایده جکدر . ذاتاً سیواس
معتبران اهالیسندن بمضیلرندن موثوقاً تحقیق اولندینی وجهله اهالی بوپولتیقه جیلرک تحریکاندن ، پاره
طوبلامق ایچون واقع اولان تضیق قانندن پک زیاده متفر وبونلرک منفی ایچون حکومت هر صورته
مظاهره حاضردر . اوراده ژاندارمه به درحال یازیه حق ایسته نیلیدیکی قدر افراد بولنه جنی وبوکا متنفذان
طرفندن صورت مخصوصده معاونت اولنه جنی اخبار ایدلمکدهدر . بوصورته مقدار کافی وحکومه
قویاً مربوط بر ژاندارمه تشکیل ایدلدکدن سوکره برلکده کتوره جککزد سواریلری تطبیقاً برلرینه
اعاده ایدرز . ایسته یاپیله حق تداییر بوندن عبارتدر . بونک کال سهولته وموفقیتله تطبیق مجرد درجه
نهایتده التزام مکتومیه وابستهدر . سیواسه مأموریتکزدن حتی او جهتلره کیده جککزدن افراد
حائله کزدن اک امین اولدیفکزد هیچ برکیمسه به بيله بحث ایتمیکزد وسیواسه کیرنجیه قدر مقصدی
یانکزده کیره دخی سزدرمه بیکزد . بو ، موفقیتک اسالاسیدر . بوجهته شمدیلک هر حالده حائله کزی
اوراده براقه رق اطرافده کی عشائری نفیش ایچون بش اون کون طوره جفکزی افراد حائله کزه
وسائرلرینه بالافاده همان حرکتله برکون اول سیواسه بقت واصل اولمغه غیرت اللیسکزد . اورابه
وصولکزده آنیده مندرج تلغرافنامه ایجاب ایدنلره بالتبلیغ والی وقوماندانلی آله آللهرق همان ایسه
باشلاملیسکزد . برطرفندنده . ماکنه باشنده نظارته اشعار کیفیت ایتملیسکزد . بوصورته وضیعت معلوم
اولور اولماز سزه بنه ماکنه باشنده طرفندن ایجاب حاله کوره تبلیغات لازمه اجرا اولنه جکدر .
بوصورته ایسه باشلاقدن سوکره نه وقت مناسب کورورسه کز حائله کزی واشیا کزی سیواسه جلب
ایده بیلیرسکزد . شو قدرکه الیوم اوراده بولنان رشید باشانک والیلکدن عزل اولندینی ، برینه دیکرینک
کوندربله جکی هر نفسله شایع اولهرق مشارالیه طرفندن نظارته مراجعت ایدلدیکندن واسملری
معلومکزد اولان کیمسه لک سیواسده قریباً برلشمک ایستدکلری اشعارات واقعه دن آکلاشیلدنندن
پهوده بر دقیقه کجیرلیه رک برآن اول حرکت وبر ساعت اول مواصله غیرت ایتمکزده مصلحه اهم

والزمدرد . شو اسباب وملاحظاته كوره نه وقت حرکت ونه قدر مدته مواصلت ايد بيله جك كنرك اشعاري مقتضيدرد . سيواسده اراز ايد بيله جك كنرك تلغرافنامه شودرد : ذات عاليه پينك سيواس والى وقوماندانلغه تعيينلرى مجلس وكلا قراريله بالاستيدان شرفصادر ارلان اراده سنيه حضرت بادشاهى اقتضاسندن اولايغندن همان حرکتله بوتلغرافنامه يى سيواسده كى مأمورين ملكيه وهسكريبه دن ايجاب ايدنلر بيله بالارائه والى وقوماندانلغى درعهده ايدرك ايفاي وظينه به مبشرت وهمان اشعار كيفيت ايتلمرى تبليغ اولنور . ۳۰

۳۳۵-۹-۳

داخله ناظرى

حربه ناظرى

عادل

سليمه شفيه

غايه مستعجلدر

باب عاليه

۶ - ايلول - ۳۵

ملاطيهده العزيز واليسى غالب بك افندي به

ج : ۶ ايلول ۳۳۵ :

اشقيا تمقيي ايجون سوق اولنه جق قوت مصارفك ژاندارمه تخيصصانه محسوباً مال صنديفندن نسويه سى ضروريدر . قاچ غروش صرف اولنه جفنگك وسوق ايد بيله جك قوتك منداربيله يوم حركتك صريماً اشعاري .

ناظر

عادل

§ داخله ناظرى اوچ كون سوكرده على غالبك برتغرافنه جواب اولديني آكلاشيلان شوتلغرافى

وبريور :

مستعجلدر

درعيله

۹ - ۹ - ۳۵

ملاطيهده العزيز واليسى غالب بك افندي به

ج : ۸ ايلول ۳۵ . نومرو ايكي :

سيواسده شايان اعتماد واسطه اولديني جهته معلومات كافيه آلتامقده ايسده اورا اها ليسندن ، بوراده بولنان بر آدمك افاده سنه وسائر برلردن ده آلتان معلومات عموميه به نظر آ اولاي ؛ اهالى بونجريكاه طرفدار دكلدر . ثانياً ؛ عسكر اقل قليدر . بوحركتي اداره ايتكده اولانلر اشخاص معلومه ايله قوماندان وضابعدان بفضيليدر . بونلر ، ايشه ملي برشك و برهرك مقصديلرني ترويج ايتديرمكه چاليشمقده در . حالبوكه ملت بوايشلره طرفدار دكلدر . اوراسي ده قريب اولديني جهته ايسته ديك كنرك معلوماتي ده سويلله استحصال ايد بيليرسكنز . مع هذا غزنه لر هر نصلسه اورايه مأمورين كنركدن بحث ايتدكلري جهته بركون اول عزيمتكز ده زياده كسب اهميت ايتشدرد . برلكده بولند بيله جفنگز قوتك نه قدر زياده اولور . ايسته موفقيتي اونستهده تسهيل ايد بيله جكي دركاردر . بوقوتك مقداريله وقت حر كتنرك بركون اول تعيين واشعارينه منتظرم .

ناظر

عادل

§ علی غالب بك ، جواباً ، ملاطيه دن صوك اوله رق شو تلغرافى و بريسور :

داخلیه نظارته

فات مستعمل و محرمد
بالدات حل ایدله جکدر

شهر حاک اون دردنجی کونی کافی قوتله اشتیاقک تعقیب و دیدستی ایچون ملاطیه دن حرکت ایدله حاک وجهه تداییر مقتضیه اجرا ایدله شد. بگونه تعالی مصادمه ده نتیجه موفیت اولدیغه اعتماد بیوروکسون . یالکز اشعاراتک جوابلری و مقتضیاتى تأخیر بیوروکملیدر .

الفریز والیسی

۳۳۵-۹-۹

علی غالب

§ بو تلغرافدن ، ۹ ایلول کیجه سنی حکومت دائره سنده ، هیجانلر ایچنده صباحه قدر او قوسز کچیرن علی غالبک ، ۹ ایلول ۳۵ کونی هنوز قهرمانلنک اوزرنده و بگونه تعالی مصادمه ده موفیتدن پر امید اولدیجی آکلاشیلیور .

§ افندیلر ، وقعه و بو وثائقدن خبردار ایدیلن رؤسای مأمورین ملکیده دن ، داخلیه نظری عادل بکه و قوماندانلردن ده حریبه نظری سلیمان شفیق پاشایه عدم اعهادی متضمن تلغرافنامه لر کشیده سی موافق اوله جنی دوشونودی . عمومک نظر دق جلد اولندی .

سیواس والیسی رشید پاشاک تلغرافنه جواب و برن عادل بکک شو سوزلری نه قدر حیرت و استغرابه سزادر . عادل بک بحث ایتدیکم تلغرافی شو جملله پتیریوردی البته اراده سیده جناب خلافتبناهی حکم تالیسنه مطاوعت لزومی تقدیر ایدرسکزر ، [وثیقه : ۷۰]

§ افندیلر ، بالتصادف بو بخاره اثناسنده بنده تلغرافخانه ده بولونیوردم . برآراق دایانه دم ، شو تاغرافی تسوید ایدوب چکیلیمک اوزره مأموره و بردم :

۳۳۵-۹-۱۱

داخلیه نظری عادل بکه

ملتی پادشاهنه معروضاتده بولمقدن منع ایدیورسکزر . آچقلر ، جانلر ! دشمنلره ملت علیهنده ترییات خائنه ده بولونیورسکزر . ملنک قدرت و اراده سنی تقدیردن عاجز اولدیفکزه شبهه ایتمیوردم . فقط وطن و ملت قارشى خائنه و مذبحخانه حرکتده بوله خفکزه اینانق ایسته میوردم . عقلکزی باشکزه طویلک . غالب بک و همپاری کبی بلهانک احقجه اولان موهوم و عدلینه قابیلهرق و میستر نوویل کبی ملتیز و وطنیز ایچون مضر اولان اجنیلره وجدانکزی صانه رق ارتکاب ایتدیگکزر دناشارک ملتجه تطبیق اولنه جق مسئولیتی نظر دقتده طوتوکز . کوومندیککزر اشخاص وقوتک هاقبنی اوکرندیگکزر زمان کندی طاقتکزه مقایسه یی اونوته ییکز .

مستغنی کمال

§ باجله قوماندانلرده ، ایجانی کی مراجعتلرده بولندیلر .

§ ۱۲ ایلوله قدر آلدیغمز راپورلردن فراریلرک ، ۱۱ ایلول کیجهسنی راقده کچیدکلری و ۱۱ ایلول کیجهسنی ده ، راقهک یاریم ساعت یاقیده بر کویده ، بر عشرت رئیسک یانه کچیره حکمرینک آ کلاشیدیی بیلدیریلوردی . [وثیقه : ۷۱] بو معارفات ، ۲۰ شبی ، ۱۵ شبی و ۱۳ شبی قول اردو قوماندانلرینه بیلدرلدی . [وثیقه : ۷۳]

۱۱ ایلوله و ۱۲ ایلوله ملاطیه ایله تاراج داشیده وقوعبولان عمارات ؛ هوز ملاطیهده ، اوامر و تعلیمات قشیه آیش اولان ، ذواتک فخریهده تهریه دلال ایدهحک مقبیده ایدی .

میزدن کلن آلائی قوماندانی الیس ده ؛ متصرف مکک کوردلرک بر آده مخصوص طرندن ، والی عی غالب و متصرف خلیل بکلرک بعض شرائطه موافقه عودت ایلک ایستاده ایده ایدیش . بناء علیه سلامت ملکته نامه بولرک بو دوریه واقع اولان تکلیفین قبول ایلک موافق اولوب اولمادیی حقدیه کی امرکزک انتصارنده بولندیغمز معروضه ده . دیکله ایدی . (۱۱ ایلول) [وثیقه : ۷۳]

بونی تمهیه ، ۱۲ ایلول کیجهسنی ده ، ینه تلغراف ماشه کلن سواری آلائی قوماندانی حالهده ف وکیلی توفیق و طوبجی آلائی قوماندانی منیر و ژاندارمه یوزباشیسی فاروق و سطر بیگباشیسی محمد و العیزدن کلن آلائی قوماندانی الیس بکلر نامه الیس بک شونلری یازدیردی :

ملاطیه دن الیس بک : —

شمی شایان اعتماد اولان ژاندارمه یوزباشیسی فاروق بکدن آتآن معلومات بوجه زبرد :

فاروق بک کاخته وجوارنده تعقیده ایدی . ملاطیه به بش ساعت مسافده راقه قریه سنده کوردلرک اجتماع ایلدکلری و الیوم متصرفه رقتاسنک اوراده بولندیخی ، سیوه رکه قدر اولان عشائرک بیدری محل مذکوره کلکده اولدکلری و درسم عشائرینه وارحیه به قدر کوردلک نامه دعوت ابالککی ، متصرفک فکری ، اولا ملاطیه به هجوم و کاملاً یغما ایلدکلن سوکره بونون قوتله سیراس استامته پورویه جکلرینی ، ملاطیه ده بولان تورکلری قتل و طرد ایده حکمرینی و درسمیلرکده عینی زمانده خربوطه پورویه جکلرینی بیلدیریبور . چونکه متصرفک ملاطیه دن کیمه سی کوردلک نامه کندیلرینه بویوک بر ذل و حقارت ایش کبی تلقی اولوبیورمش . والی ، بو یغما و قتل نفوسه طرفدار و راضی اولدیغنی فقط متصرفک فکرینده مانع اوله میه جغنی بیلدیرمشدر . ملاطیه به حرباً کیردکلری زه ان کورد بایراغی چکیله جکنی و برابرلنده بولان انکلر بیگباشیسی ده ، اوردهده بولانز اکبار فرقسنک حرکت آماده اولدیغنی بیلدیرمش ایسهده حاجی بدر آغاده بونی قول ایتدیکی وعشائرک ملاطیه ک کوردستان و ملاطیه ده کورد بایراغی چکیله سنه اصرار ایلدکلری دون آقشام والی ملاطیه به عودت اینک ایسته مش ایسهده برافندکلری مبالغه دن عاری اوله رق عرض اولتور . شرطلری زی ددیر :

۱ — والینک یرینه عودتی ،

۲ — متصرفک کما کان رنده قالمی ،

۳ — العیزدن کلن عسکرک اعاده سی ،

۴ — والینک یوز مسلح کوردله ملاطیه به کیردیکی زمان سکونتک خانقاهی و سیواس استقامته بوررمسی ،

۵ — عشاردن آلتان بدی تفنك بر روولورك اعاده سی

۶ — بروجه بالا معروضاته اراده لری .

۱۱ ایلول ۳۳۰

§ الیاس بکه شونی یازدم :

ملاطیبه الیاس بک افندی به

۱ — ویردیکنکز معلومات هیئت مزجه نظر دفته آلدی . ذات طایکزه شرائط درمیان ابدن کیملردر ؟ بالطبع بویه برمناسبه کیریشمک قطعاً دوغرو دکلدر . خیانتلری تحقّق ابدن والی، متصرف و همپارینک دردستلری و تحریک ایتمک چالیشدقلری بعضی فافل کیمسه لری ارشاد ایتمک موضوع بحثدر . بونک ایچون کمال شدتله مقابله ایتمک لازمدر . ۱۳ نجی و ۱۵ نجی و ۳ نجی قول اردو توماندانلری ، بو دقیقه ده تلفراف باشنده مشترکاً اتخاذ اولنه جق تداییری قرارلاشدیرمقدمدرلر . ممکن اولان قوتلر هر طرفدن تحریک اولنمشدر . سکونت وجدیتله اوراجه ایجاب ابدن تداییرک طرف طایکزدن اتخاذ ایدلمش بولندیفته امنیتمز برکالدر . اومنطقه ده بولتان بالجله تلفرافخانه لرك طوتولسی و متصرف وکیلی توفیق بک برادرمنک حکومت قوتی و نفوذینی اعظمی صورتده کوسترمسی نظر دفته طوتولمیدر .

۲ — بو آمده بوتون آناتولی مراکزندن ذات شاهانه به خیانت واقعه عرض ایدلمکده در . اوراجه ده عینی صورته حرکت اولنمیدر .

۳ — انکلیز بیکباشینسک سوزلری بلوفدر . کوردلرکده ، اجتماعه موفق اولسه لریبه قوه عسکریه قارشینسده نه درجه به قدر موفق اوله جقلرینی تقدیر بیوروورسکز .

۴ — بدر آفای وکون عشیرتی رؤسائی و بو حرکات خائنانه به مخالف اولان رؤسائی طرفکرزه جلغه نوسل بیورولسی مناسب اولور .

۵ — حصن منصوردن حرکت ایدن سواری بلوکیله سیوه رک و دیاربکردن حرکت ابدن برر طابورله ارتباطکنز واری ؟ نمرله واردیلر ؟

۱۱ ایلول ۳۳۰

تلفرافخانه ده موجود قونفره هیئتی نامه

مصطفی کمال

§ کرچه ، قونفره حال اجتماعه و تلفرافخانه ده بولونموردی . فقط قوه معزیه بی تقویه ایچون قونفره هیئتک علاقه سنی کوسترمکی موافق کوردیکم کبی امضا اوله رق یالکز « قونفره هیئتی ، دییده عین مألده آبریمجه بر تلفرافده یازدم . [وثیقه : ۷۴]

بو تلفرافه ذیل اوله رق ، اورفده ، عینتابده ، مرعشده بولتان و جزئی اولان اجنبی قوتلرینی بیلدیره رک « سزه بر اجنبی فرقه سندن بحث ایدنلرک بیاناتی ، وطن و ملت خائنلرینک پالاتی نقل ایدمه رک معنویاتکزی قیرمق آچلقلندن ... » در دیدم . [وثیقه : ۷۵]

الیاس بک اشعاراته ویردیکی جوابده « تعرض حالنده مقاومت شیده ابرازی صورت قطعیه ده قرارلاشدیرلمشدر . دیدکنن سوکره ، « الهه کی قوت ، ملاطیبه ی اوزون مدت بر کورد تعرضنه

قارشى مدافعه‌يه كافي دكلدر . بونك ايجون سرعت ممكنه ايله قواى معاونه سوقه دلالت بيورلمى ايداً مستر حدر . ديدى [وثيقه : ۷۶]

الياس بك ، ايجابنده بر شى تبليغ ايديله بيلمك ايجون . تلغرافخانه ده بر ضابط بر افرى ، مهم دولان ايشنك باشنه گيتمى رجا ايتدم . [وثيقه : ۷۷]

الياس بك دن ۱۲ ايلوده كشيده اولنان بر تلغرافخانه يى ، مختلف نقطه نظرلردن ضابطلرمن ومأمورلرمن ايجون شايان استفاده اوله جنى ملاحظه سيله عينا عرض ايدم جكم :

ملاطيه
۳۳۵-۹-۱۲

سيواسده ق ۳ قوماندانلغنه

حلبده كى انكليز اردوسنه منسوب مير آلاى رتبه سنده موسيوب . پيل اسمنده بر انكليز ضابطى بوكون ۳۳۵-۹-۱۲ زوانده ملاطيه به ككشدر . مقصدى ملاطيه ، خرپوط وديار بكر منطقه برنده اشراف ومأمورين ملكيه وعسكريه ايله كوروشك اولدينى ، فرارى ميستر نوويك وظيفه مأمورينى حقنده عدم معلومات بيان ايتدى وبو خصوصده انكليز حكومتك قطعاً معلوماتى اولدينى وبوبله بر پروباغانداجى ضابطك بورالده كزمنى قبول ايدميه جكنى وعشائر ايجريسندن درحال بورايه جلبى ايجون كنديسنه امر ويرم جكنى سويلدى . اكر مقصد خائنه ايله بورالده كزديكنه قناعت حاصل ايدرسه موقوفاً حلبه سوق ايدم جكنى علاوه ايتدى ووالى غالب بك ده كنديسيله كوروشك اوزره حياتك محافظه سى خصوصده كنديسنه تأمينات ويرم رك بورايه دعوت ايتمى طلب ايتدى . بوخصوصده مافوق مقامدن مومى اليك بورايه كله ينه جكى حقنده امر آلمدن بورايه كلسك ممكن اولميه جنى وبوخصوصده مقاماته مراجعت ايدم جكم ده سويلدم . بوموافقتم سرعت تبليغنه دلالتى رجا ايتدى . كنديسى معتقد تالى سياسى ناميله ياد ايديليرمش . حكومت مركزيه كنديسى طائيرمش . كنديسى بوراده ايكي كون اقامتن صوكره خرپوطه كيدم جكمش . وثيقه سى بو قدر . كنديسى ، محترم بر مسافر اولدينى وحقنده احترامات مخصوصه بايله جنى سويلنمشدر . والى بى بورايه كتيرنمسه وبوذائك خرپوطه دوغرى سياحت بايمسه مساعده ايدمى ؟ اشعارى . سيواسدن ايكي ضابطك شمدى كنديكى معروضدر .

آلاى ۱۵ قوماندانى

الياس

§ بو اشراف محتويانده موضوع بحث حصوصات حقنده طرز حركتى مشعر نقطه نظرلرمن ، شو صورته قيصه جه بيلديرلدى :

سيواس
۳۳۵-۹-۱۲

تل
فايت مجله در

ملاطيه ده اون بشنجى آلاى قوماندانلغنه

ج : ۳۳۵-۹-۱۲ :

۱ — كيم اولورسه اولسون وثيقه سز بر اجنبى ضابطك ممالك عثمانيه داخلنده ايتى بو قدر .

کندبسته کال ترا کتله فقط عسکر چه قطعی بر صورتده کیفیت ابلاغ و کلدیکی بره هان دونسنی اخطار ایدیکز . مملکتدن چیغجه قدرده انصار و مامورین ایله هیچ بر سیاسی تماسه نگهده بی ایچون بانه مقتدر ، مدرک رصايط ترفیق ایدیکز .

۲ — فراری والینک خیانت و طیه ایله منم اولدیفنی ، آنه کچه در دست ایله قاتولک بینه عدالتنه تسلیم ایدیلجکئی ، بوبنده بشقه درلو برشی یاتیق امکائی اولدیفنی آیریه ایصاح ایدرسککز اقدم .

مصطفی کمال

§ افندیلر ؛ آلتان تدایر و ترتیبات و الخاصه کومتریلن عصیت و شدت سایه سنده ، علی غالب و خلیل بکرک اغفاله چالیشدقادی عشار داغیدش ، ناامید قلان علی غالب اولا اورقه و اورادن حلبه فرار ایشدور . میستر نوویدده نظارت تحتده مرهبا البستان اوزرندن کیشدور . دیکرریدی برر صورته فرار ایشدور . بوصفحاتی ، دها زیاده ، ایصاحده بره نده کورمیورم . بو خصوصانه دائر بیاننه لاحقه اوله رق انشار ایدمک اولان و نائیک مطالعه سندن حال و آئی ایچون شایان ابتداء نقطه لر استخراج اوله جفنی امید ایدرم . [وثیقه : ۷۸ ، ۷۹ ، ۸۰ ، ۸۱]

..

افندیلر ؛ علی غالب تشنتک ، پادشاهک و فرید پاشا حکومتک و اجانبک مشترک بر تشنتی اولدیفنه ، هررض ایتدیکم و نائقه مطلع اولدقدن سوکره ، شبه و تردد ایدنلر قالماز ، ظن ایدرم . بو خیانتک ، مشترک متشترینه قارشی ، آلتسی لازم کان وضیعت صریحدر . آنجق مقابل نشبده ممکن اولدیفنی قدر چه هومندن صرف نظر اتمک ، او کونک ایجاباتی اولغله برابر تشبث قوتی مختلف هدفله توجهدن اجتناباً بر نقطه ده تمرکز ایتدیرمک ، موافق احتیاط ایدی . بزده ، هدف تعرض اوله رق و الکز فرید پاشا قایینه سنی تثبیت ایتدک و پادشاهک ذی مدخل اولدیفنی بیلمه مزلیکدن کلدک . فرید پاشا قایینه سنک ، پادشاهی حقایقندن خبردار ایتیموب اغفال ایتمکده اولدیفنی ته زبخی طوطدق . پادشاه ، وضعتدن آگاه اولدیفنی تقدیرده در حال کندیسنی اغفال ایدنلره لائق اولدققری مه منبه بی تطبیق ایدمکجه امنیتز اولدیفنی ایلری سوردک و حکومتک ثابت اولان جنانی اوزرینه کندیسنه اعتمادک انسابی طیبی اولدیفندن حقیقت حالی و الکز و آلتیق دوغربدن دوغری به پادشاهه عرض ایتمکله وضعتک اصلاحی ممکن اوله جفنی نشبانهز ایچون نقطه عزیمت عد ایتدک . بوملاحظه بانه ؛ ایلولک اون برنجی کوی ، پادشاهه خطاباً بر تلفرافنامه حاضر لادی ، بو تلفرافنامه ده تخمین بیوره جمککز و حمله زمانک ایجابی اولان بر جوق صوری الفاصه انجده [حکومتک بالمحاربه قولفره بی باصمق صورنیله بین الاسلام سفک دمایه تصدی ایتدیکندن کوردستانی آفاقا لایدرمق صورنیله وطنی بارجه لاتمق پلاتی باره مفاصلنده تعهد ایتش اولدققری و نائق ایله تحقق ایتدیکندن ، حکومتک بوبنده واسطه اجراییه سی اولانلرک خاسراً فراره اجبار ایدلیدی ، دردستاری حالده قانونک نیچا اجرا آتته تودیع اوله جققری و بوجناتلری ترتیب و داخلیه و حربیه ناظرلری طرفندن تبلیغ و تصبیق ایتدن حکومت مرکزیه به ، ملتک اعتماد و امنیتک منسلب اولدیفنی ذکر ایدلکدن سوکره ، ناموسلی ذواتدن مرکب برهنت جدیده حکومتک تشکیلی ایله بوجاسوس شبکه سی حقنده تحقیقات و اجرا آت سریعۀ عادلانه ک

اجراسی طلب ور هیئت عادلہ حکومتک تأسسنہ قدر مرکز حکومتلہ بر وجهلہ مخارہ و مناستندہ بولومہ مخہ قرار ویرمش اولان ملدن ، اردونک آیرلہ میجینی ، ذات وقمہ یہ مطلع و محلہ محاور اولان قول اردولر قوماندانلری عرضہ مجبور اولدق . [دینیلیوردی . وثیفہ : ۸۲]

ایشته بو تلفرافنامہ صورتک عموم قول اردولرجه استانبولہ چکیلمسی مناسب دوشوبولدی . ۱۱ ایلول کونی تلفراف باشده قول اردو قوماندانلرته شو سرویسی ویردم :

« شمدی برصورت ویرم حکمز . بوسورک ۳ نجی ، ۱۵۰ نجی ، ۲۰۰ نجی ، ۱۳۰ و ۱۴۰ نجی قول اردو قوماندانلرینک مشترک امصاسلہ چکیلمسی مناسب کوربیورز . مطالعہ ایتدکدن صوکرہ دیگر قوماندانلرلہ عینی زمانده چکمک اینچون اسصار بیوریکز . »

صورت

مقام صدارت عظمایہ

« شمدی ، دوفریدن دوفریدی باش قوماندان اقدسمز ، خلیفہ دیشانمز افندمزہ معروضات مهمده بولنق مجبوریتندیز . حائل ایقاع ابدلہ مسنی رجا ایدر ، عکسی تقدیرده تولد ابدلہ حک نتائج وخیمہ نک مسئولیتک صرف ذات فخبانہ لرینہ راجع قالہ حقنی عرض ایدرز . ق ۱۲ ، ق ۱۳ ، ق ۲۰ ، ق ۱۵ ، ق ۳ ، وقوعبولہ جق معروضات مهمہ عرض ایتمش اولدیم و جهلہ پادشاه یاریلان تلفرافنامہ محتویانندن عبارت ایدی .

ایلولاک ۱۱ نجی کونی باحاصہ ۱۲ نجی کیجہ سی هر طرفده قول اردو قوماندانلری تلفراف مرکز لرینی اشغال ابدلہ مقرر اولدیمی و جهلہ استانبول ایله محاربه چالیشیوردی . فقط صدراعظم اورنہ دن قائب اولمش کبی ایدی : جواب ویرمیوردی . بزده ، تلفراف باشنده ، صدراعظمک تلفرافلری آلوب جواب ویرمیوی اینچون تضیقانده بولونیوردق . استانبول مرکزی تلفراف مأمورلرلہ وقوعبولان اوزون جکیشمہ لردن صوکرہ برتلفراف مأموری شو سرویسی ویردی :

« صدراعظم پاشایہ یازیلان افاده تلفولہ سوبلہ نیلدی . آلتان جوابده : تلفرافنامہ مندرحانی صدراعظم پاشا حضر تلرته عرض اولندی . وقوعبولہ جق معروضاتلری اصولی دائرہ سسده تلفرافلہ عرض اولونمیلدر . تلفرافنامہ لردہ اصولی دائرہ سسده تقدیم ایدیلیر ، بیوردنلرینی مدیر بک سوبلیور افندم . » [وثیفہ : ۸۳]

§ بولک اوزرینہ نصف ایلدن صوکرہ ساعت ۴ ده شوتلفراف میواس تلفرافخانہ سنہ کوندرلدی :

۱۱ - ۹ - ۳۳۵

صدراعظم فرید پاشایہ

وطن و ملک حقوق و مقدساتی پایمال و ذات حضرت پادشاهینک شرف و حیثیت ملوکانه لرینی اخلال ایله تشبث و حرکات فاعلانہ کنز تحقق المشددر . ملک پادشاهمزدن بشقہ هیچ بریکزه اُمبتی قلامشددر . بوسیلہ حال و استرحاملرینی آنجق ذات هابونه عرض ایتک اضطرارنده درلر . هیشکیز غیرمشروع حرکانک نتایج وخیمہ سندن قورقورق ملت ایله پادشاه آرمه سنده حائل اولیور .

بوایده کی نمر دکنز دها بر ساعت دوام ایدرسه ملت آرتق کندیسنی هر درلو حرکات و اجرا آتنده سربست تلقیده معذور کوره جکدر و بوتون وطنک هیئت غیر مشروعه کزله صورت قطعیده علاقه وارتباطنی قطع اید جکدر . بو ، صوکه اخطارمزدرد . بوندن صوکره ملتک آله جنی وضعیت بوراده بولنان اجنبی ضابطانی معرفتیه ائتلاف مثلارینه دخی مفصلاً بیلدیریله جکدر .

عمومی قونفره هیئی

سیواس تلغراف مدیرمنده عینی زمانده ، تلفونه شو آمر ورلدی :

« قونفره مزدن منتخب بر هیئتله تلغرافخانهیه کوندیریله جک بر تلغرافنک دوغریدن دوغری به ماین هاپونه کشیده سنه استانبولجه ممانت اولندینی بیلدیریلیور . بر ساعت ظرفنده تلغرافنک کشیده سنه موافقت اولندینی تقدیرده استانبولله بوتون آناطولو تلغراف غباراتی قطعه مجبور اوله جمنزی مافوقکزه بیلدیریکز . (سیواس عمومی قونفره هیئی) »

§ قول اردو قوماندانلرینه آتیده کی عمومی تبلیغ یابیلدی :

سیواسدن
۳۳۵-۹-۱۱

ق ۲۰ قوماندانلغنه

• ق ۱۵

• ق ۱۳

• ق ۳

« قونفره نك عبته ملوكانیه اولان معروضانه درساعات تلغراف باش مدیرینجه ممانت ایدلشدر . بر ساعت مهلت ظرفنده ماین هاپونه پول ویرلرزه تکمیل آناطولونک درساعاتله غبارۀ تلغرافیه سی کسیدیرلجکی جواباً مذکور مدیرته تبلیغ ایدیرلشدر . قونفره نك بومطلب مشروعه جواب موافقت آلمدیغندن آن تبلیغدن اعتباراً آنقره ، قسطمونی ، دیاربکر تلغراف مرکز لریله سینوبده تلغراف غبارانك تعطیلی ، یعنی قونفره نك ایشمارتندن ماعدا هیچ بر تلغراف درساعاته کچیرله مسی ودرساعاتدن قول اولنامسی وغربی آناطولو ابله غباره مزه مانع اولیه جقسه کیوه بوغازی جهتنده کی خطک دخی طونولسی ویا موقه قطعی واجراآت نتیجه سنک اشعاری رجا اولتور .

بو تعلیماته ممانت اید جک تلغراف مأمورلری محللرنده درحال دیوان حربه ویریلرک حققرنده اک آغیر جزا تطبیق اولنه جقدر . اشبو تبلیغاتک انقادی ۲۰ نجی ، ۱۵ نجی ، ۱۳ و ۳۰ نجی قول اردو قوماندانلقلرندن رجا ایدلشدر . وصولنک اشعار بیورولسی .

سیواسده عمومی قونفره هیئی»

§ بوتلغراف محتویاتی ، متعاقب تلغرافلرله ا کمال ایدلدی . [ونیقه : ۸۴ ، ۸۵]

۱۱ ایلول کیجه سی یابیلش اولان عمومی تبلیغه ذیل اوله رقدده شورجاده بولونیلدی :

« بو کیجه نتیجه آله ایدیلنجیه قدر بوتون قوماندانلر ورؤصای مأمورین ملکیه وعلاقه دار هیئتله تلغرافخانه لری نك ایتهملری رجا اولتور . (عمومی قونفره هیئی) »

§ تاغرافخانه لرمده شو اخطارده بولونیلدی :

« لاحقدر : بوتلیغاتك اجرا اولندینی خبری قونفره هیئتجه معلوم اولدقدن سو کره عینی وجهله یینمزده مخبراته دوام اولنه جفتدن تلغرافخانه لرمده آدم بولندیرلسی موجودر. (قونفره هیئتی) »

§ استانبولك، وبریلن بر ساعت مهلت ظرفنده سراه یول ویرمه جکی آ کلاشیلوردی . بناء علیه ۱۲ ایلول ۳۳۵ کونی عموم قوماندانلره وولایانه شوتلیغ عمومی یاپیلدی :

« بر ساعته قدر ، صورتی آنیده مندرج تلغرافنامه عمومی قونفره هیئتی طرفندن صدراعظمه جکیله جکدر . بناء علیه سزده همان بواساس و مآله برر تلغرافنامه کشیده ایدیکز و همان بیلدیریکز افندم . (عمومی قونفره هیئتی) »

§ ساعت بشده صدراعظمه برای معلومات قیدبله وبریلن وعینی زمانده بالعموم قوماندانلره وولایانه وقوعبولان تبلیغات شوندن عبارت ایدی :

« ۱ — حکومت ملتک سوکیلی پادشاهنه اولان معروضات وارتباطنی کسمکده و تحققی ایدن حرکت خائنه سنده دولهده ترمز ایلدیکندن ملتده مشروع بر هیئت حکومت رأس کاره کچینجهیه قدر حکومت مرکزیه ایله مناسبات اداره سنی واستانبول ایله هر درلو تلغراف و پوسته مخبرات و مراسلاتنی تماماً قطعه قرار ویرمشدر . محلی مأمورین ملکیه ، عسکری قوماندانلره متحداً بوخصر صی تأمین بده جک و نتیجه بی سیواسده عمومی قونفره هیئته بیلدیره جکدر .

۲ — اشبو تبلیغات بالجمله قوماندانلره ورؤسای مأمورین ملکیه ویرمشدر .

(عمومی قونفره هیئتی) ،

۳۳۵-۹-۱۲

افندیلر ؛ آیک اون یکنجی کونی حکومت مرکزیه ایله عمومیتله مخبره و ارتباط قطع ایلدی . بعضی مستثنایانلر و بو محللره اولان مناقشاتمیزی آیریمه ایضاح ایدم جکم . ایزدن اول مساعده بیورورسه کز دهامهم تلقی ایدلسی لازم کلن بر مسئله حقنده عرض معلومات ایدیم ؛ معلوم طایریدر ، که فرید پاشا حکومتی مبعوثان انتخابی ایچون سورنا برأمر ویرمشدی . فقط ایچنده بولندیرمیز تاریخه قدر ، یعنی آناتولونک استانبولله قطع ارتباط ایتدیکی ۱۲ ایلول کونیه قدر ، بو امر تطبیق اولمامشدی . صوگ وضعیت اوزرینه اک مهم مسئلهک مبعوثان انتخابی تعجیلاً تأمین ایتک اوله جفتی تقدیر بیورورسکنز . بناء علیه ۱۳ ایلوله در حال بو خصوصهده اشتعاله باشلانیلدی . (وثیقه : ۸۶) اوزون تفصیلات ویرمکدنسه ذکر ایتدیکم تاریخده وبریلن ایلک عمومی تعلیماتی عیناً نظر اطلاعکره وضع ایتکی دهام فائده لی عد ایدرم . تبلیغات شودر :

۳۳۵-۹-۱۳

تل

بالیکسرد ق ۱۴ ، قونیه ق ۱۲ ، دیار بکرده ق ۱۳ ، اضرورمه ق ۱۵
آقرده ق ۲۰ ، بروسده ق ۱۷ ، چینده ق ۵۸ ، باندیرمهده ق ۶۱
قوماندانلقرینه و ق ۶۱ واسطه سیله ادرنده ق ۱ ، نیکدهده ق ۱۱

قوماندانقلربنه ، ولايتلره ، مستقل سنجاقلره ، بلديهلره
(مدافعه حقوق جمعيتي هيئت مركزيه لرينه)

حكومت مركزيه نيك اتخاذ ونه تيب ايتكده اولديني مسلك اورنجاعكرانه يه ويشامقده اولديغمز
كونلرك مهالك دحطرات عظيمه نه قارشى مدافعه حقوق ومحافه موجوديت ايجور بيلس ملىك
اتخاب و المقادى تامين وتسريع ايتك بو كوك ائ مهم وظيفه سيدر .

حكومت مركزيه ملى اغمال ايله ميعرئان اتخابى ايلرجه اجرا ايتمه من اولديني كنى مسوك
زمانده وريديكي اتخاب امرينده درلو اسباب ايله تعوق وتأخير ايتكده در فريد باشاك ، صوروسك
اوته سنده كى ولايتلردن فراغت اينديكى صلح قونفرانس وريديكى نوضه ايله نانت و آيدن ولايتده
بونانيلرله تحيد حدوده نشانى اورادىك اشعالي امر واقع حالده بر الحن اوله رق قبول اينديكنه
دليل بولنش واقسام مشغوله سائر ممالك ايجورنه بولر بكنر غافلانه و خاشانه سياسنه ملك و منى
انقسانه او عرانه جنى قويا محوط و مجلس ملىك انعقاددن ال صحابه يه امسا يله ملنى بر امر واقع
قارشيسنده بولند بر مق نيسده اولدنى مامول بولمش اولد نندن عمومى قونفره ، اردوي و ماتى اتباهه
دعوله بروجه آن خصوصانك سرعت اجرا نى مسائل حيايه مليه دن عد و بيان ايلر :

اولا --- اتخابات حاضر لهرينك مرعى فنونده كى اك اسفرى مدت ظرفده اجرا و اكالى ايجون
بلديه لر و مدافعه حقوق جمعيتارى فعاليت تامه ايله جاليشمليدر .

نايا --- سنجاقلردن چيقاريله حق ميعرئانك مقدار نفوسنه نظر آعدى همان ثبيت اوله رق هيئت
تمثيليه شميدن بيلد بر مليدر . نامزدلر مشلسي بالاخره بالخاير حل اوله جقدر .

ثاكا --- كرك اتخاب حاضر لقلى ، كرك اتخاباتك اجرا سنده موجب تأخر اسبابك شميدن تأمل
ايله رمى و هيچ بر تأخر ميدان و رليه رك اسفرى مدت ظرفده اتخاباتك انتاجى .

اشبو قرارى مطلقه كزده كى بالجله بلديه و مدافعه حقوق جمعيتارينه تبليغ وايتابنك سرعت افاسنه
معادنت بيورمكز رجا اولنور .

§ فريد باشا حكومتى ، نغندنه دوام ايدىوردى . معلوم اولمىنى وجهله دوشونجه يه قدر
دوام ايندى . نمكتى كونلرجه مرجعسز براقق البته بك بوبوك محذورنى داعى اولوردى . بوسيه
بناء ، ولا مطالعه صور مق اوزره و منعاق بعض اعتراضات بافقسزين امر طررده تبليغ اينديكمز
مقرراتى اينلوك ۱۲ كيجه سى شو صورته ثبيت وتسويد ايتشدم :

« قونفرجه اتخادى تصور ايديان تدابيرى حاوى صورت روجه آنى مروضدر : بو باده كى
نقطه نظر و مطالعه ساليلىرى آئنده من سوكره هيئت عموميه جه تذكر اوله رق موقع تصيغه قونجدر .
۱۵ - ۹ - ۳۵ زواله قدر اشعارينه منتظر ائدم .

— آمال مليه يي بر صورت خاشاده تاويل و تفسير ايله تشبثات و حرركات مليه مزى غير مشروع
اولنى اوزره اعلان آيدن و مقام سلطنت و خلافة قارشى صداقت ابدى سى بونون وسائط مشروعه
وقاويه ايله تأييده مسارع اينديكمز حالده پادشاه ايله ملت آره سنده برسد حائل تشكيل ايدن و اهالى يي
يكديكرى عليه نسلخ و مقابله سوق و تحريك ايلين حكومت مركزيه ايله قطع مساببات اضطرارنده
قازان عمومى قونفره هيئى . بروجه زير مقرراتى ذات ساليلىرينه تبليغ وظيفه عد ايلر :

۱ — نام نامى حضرت پادشاهى يه اوله رق قوانين موضوعه دائره سنده امور و معاملات دولت كاك

تدویر و تمسبته دوام اولنه حقدر . بلا تفریق جنس و مذهب اهلانك خان ، مال و عرضی و هر درلو حقوقی بجهت تأمینده بولندیر یله حقدر .

۲ — مأمورین حکومتک وظیفه مودوعه لر بی ملاتك آمال منه وعده سه تویقه احرا ایلری طبعه بدر . مه هانا ایلای وظیفه دن استنکاف ایلدیرلرک سدر لر ی اسسما معصمه قیلر و انه رق یر لر یه مسدا ی توکیلر و آله حقدر .

۳ — انبی و ولایه ده آمال و حریران ملی خلافتده حر کتلی نظام و تحق ایده بکیرک سلامت دی و ملات مانه بر صورت شایه ده تحریریه بی قمعدر .

۴ — مأمورین مستعیه و اهل ایدن هر کم اولور سه اولسون مقررات ملییه به مخالف حرکات و تاتینات مفید تکرار ایده بولانلر دمی شایه آدو چار محازات اوله سفردر .

۵ — ملات و ملات سلامت و سه دی ، عدل و حمایت ، داخل مملکتده امن و آسایشك تأمینله ایلدر . بولنده احتساب ایدن هر درلو تدابیرك اتحادی قول اردو قوماندانیرله والی و مستقل منبر لیلدر دن مستظر در .

۶ — ملات معروضاتی ذات شاهانیه عرض و ابلاغه موفق اولنوبده امن و اعتماد ملی بی حائز بر حکومت مشروعه ات اشکاه قدر مرجع عبارات سیواسده عمومی قونفره هیئت تمثیلیه سی اوله جندر .

۷ — اشبو مقررات بالجمعه تشکیلات ملیه مراکزیه تودیع و اعلان اولنه حقدر .

معطفی کمال

اقدیلر ، بو صولك عرض ابتدیکم تبلیغاتز اوزرینه ، قسماً ختیف و فقط قسماًده اولدقجه شدید اعتراضلره ، مقاومتلره و حتی مقابل نشیملره و تهدیدلره معروض قالدق . اعتراضات و تنقیدات ، بالکنز صولك تبلیغتمز احکامنه منحصر قالدی . بو مناسبتله دهانشقه نقطه لرده شمول پیدا ائدی . بو خصوصده هیئت علیه کزه بر فکر مخصوص ویرمش اولق ایچون بولنده حریران اینش اولان محاربانن بعضیلر بی فیصه جه عرض اینککلمه مساعدده کزی رجا ایدرم .

§ اورنجان مذاومه حقوق جمعیتی هیئت مرکزیه سنسك ۱۴ ایلک ۳۳۵ تاریخلی تمار افنده ؛ « مقرراتك تدایسدن اول ، حکومت مرکزیه قرق سکز ساعت بهات اعلاسنك موافق اوله جمی عمومی قرار کیر اولمشدر . » طرزنده ضرورسنز بر مطالعه برد اولونیوردی . [وثیقه : ۸۷]

§ دایکدن ۱۳ نخی قول اردو قوماندانی حودت ك . ۱۴ ایلک ۳۳۵ تاریخلی اوزون شیفیره سنده ؛ « مرکز حکومتیه بوس بون قیام علاقه ایدیلرک مرجع عبارات قونفره هیئت تمثیلیه سی اولور سه ، شاعلمر . سیاسی بر مصلد تعیب ایلدر بو حرکتکی خلافت قارشی مصیان ایلدنش کوسنرلرک افکاری تعلیط ایدم حکمدر . . . بو وضیعت دوام ایدر سه ، اور و عسکرک معاشانی و اعاشه مصارفانی ایچون منبع و تأیید دوشونه ندیمی ؟ . » حکومت مرکزیه اسکبر نوذی آلندده در . هر درلو اصرار و مساعیه رغماً باشقه درلو حرکت ایده بیله حاک بر حکومت تشکیله امکان و قدر . انکیزلر ، حکومتک موافقتیه واسع مفارنده بر اشمال پلانی تطبیق ایدر سه یکی باشند انکیزلرله محاربه به کیریشمه طرفداره میسکزی ؟ و کیریشلیدیکی تقدیرده موافقتدن نه درجه به قدر امیدسکزی ؟ بو حرکت مصرانه وطنك منافعه موافقیدر ؟ [وثیقه : ۸۸] طرزنده بر طام مطالعات و سؤالری احتوا ایدیوردی .

§ ارضروم هیئت مرکزیه سنک ۱۵ ایلول ۳۳۵ تاریخلی 'تلفرافنده' و 'تعلیقاتنامه مرکز آلتنجی ماده سنک' (یعنی هیئت تمثیلیه نك مرجعینه هائده) نظامنامه مزله توفیق ایدلک اوزره هیئت مرکزیه لردن موافقت استحصالی ایجاب ایدر، دنیا مکده ایدی.

§ ملاطیبه ده قوماندان الیاس بکک ۱۵ ایلول ۳۳۵ تاریخلی 'تلفرافنده' 'الغریز و لایق خنقنک'، قونفره نك مقصد واملندن خبردار ایدیلرک هیچ اولمازسه بر درجه تنویرلرینه دکین بو خصوصک تأخیر ایدلسی تنسیب بیوریلورسه موافق بولدیغی عرض ایلرم. مطالعه سی درمیان ایدیلوردی. [وئیه : ۸۹]

§ ایچنده بولندیغمز سیواسک مدافعه حقوق جمعیتی هیئت مرکزیه سی ده اوزون بر راپورنده 'تبلیغ بیوریلان موادک هیئت مجموعه سنن مملکتده براداره موقه اعلان ایدیلرک آ کلاشیامقده در، ماده سیله باشلادقدن صوکره. 'بونک'، جمعیت نظامنامه سنک ماده مخصوصه سنه و هیچ بر ماده سنه استناد ایتک امکانی کوروله ممکده اولدیغی حقنده، نظر دقتمز جلب ایدیلور و ذات شاهانه به ابلاغ معروضات ایدیه یلجک وسائلی کال سکون و صمیمیتله و طالتی بر شکلده آراغنی، توصیه ایدیلوردی. [وئیه : ۹۰]

§ هیئت تمثیلیه اعضامزدن بولنوب متعدد دعوت ورجالریزه رغماً بزه رفاقت ایتبن، سیواس قونفره سنده بولنمقی ایچون معذرتلر ایجاد ایدن ثروت بکک 'السلام علیکم' خطاب دیندارانه سیله باشلایان ۱۵ ایلول ۳۳۵ تاریخنده طرزوندن کشیده ابتدیی آجیق تلفرافنامه سنده؛ 'سیواس قونفره سی بیاننامه سنی و بالا آخره تبلیغانکزی آلدق. جواباً بیلدر دیکمز مطالعات، کاظم پاشا حضرتلرنجه کورلک آرزو ایدلسی و کورولشدر. . . 'اولا سیواس قونفره سی، عمومی قونفره شکله کیرمش و بر هیئت تمثیلیه وجوده کتیرمش اولدیغی آ کلاشیلیور، که بو جهت مقرراتمه منافدر. . . 'سیواس قونفره سی، هیئت تمثیلیه مز میانه اعضا انتخابنه صلاحیتدار اوله میه جقدی. . . 'حکومت مرکزیه ایله قطع مخبرات بر امر واقع اولدی. . . 'هیئت تمثیلیه نك مرجعیتی مسئله سی افکار عمومییه نظرلنده بک ناخوش تأثیرلر یایه جقدر. بو جهتمدن قطعاً صرف نظر بیورلما لیدر. . . 'سیواس قونفره سی، ارضروم نظامنامه سنی تعدیله صلاحیتدار دکلدر. بو قونفره، ولایات شرقیه هیئت تمثیلیه سنه تبعیته مجبور اوله جقدی. ارضروم مقرراتی حقنده، اذهان عمومییه نك، بر دوره اهتزاز کچبردیکی بو کونلرده، آنک غیری احکامه شهلی نظرلرله باقه جقنده شبهه بیورمه ییکز. . . 'ارضروم قونفره سی احکامی خارجنده یایله جق معامله به اشتراک ایدیه میه جکز. 'پروتستوسیه ختام بولیوردی. [وئیه : ۹۱]

§ ۱۵ نجی قول اردو قوماندانی کاظم قره بکر پاشانک ۱۵ ایلول ۳۳۵ تاریخنده وقوع بولان اشعاراتنده: 'سیواس قونفره سنک استفسارینه جواباً، طریزون هیئندن ثروت، عزت و ذکی بکلرک ویرمک ایستکلری جوابی او قودم. بک یقیندن طانیدیقم بو ذواته اعتماد و حرمت فوق العاده در. مومی الهمک مطالعاتنه سائق اولان فکر اصلی آ کلا یورم و طر فردارم. . . دبدکن صوکره تفرعات حقنده کی نقاط نظرینی سرد ایدیلور و از جمله 'ارضروم قونفره سی، شرقی آناطولو ولایاتی نامنده در. سیواس قونفره سی ایسه، عموم ملتی تمثیل ایدن بر قونفره در، که بو قونفره نك ده آیرجه بر هیئت تمثیلیه سی اولتی طبیعیدر. آنجق سیواس عمومی قونفره سی هیئت تمثیلیه سی، شرقی آناطولی ولایاتی هیئت

تمثیلیه سنی الہا ایتمش اولیور . بو هیئت تمثیلیه بالطبع هر آن موجوددر . بالکمز بو هیئت تمثیلیه دن اولوب الیوم سیواس قونفره سی هیئت تمثیلیه سنه داخل اولمش بولنالر وارسه ، بونلرک ، شرقی آنادولوی ولایاتی هیئت تمثیلیه سندن استعفا ایتملری طلب ایتمک دوغرو اوله بیلیر . سیواس قونفره سی ، عموم ملتک منافعی و شرقی آناتولی ولایاتی هیئت تمثیلیه سی ده ، منحصر آ شرقی آناتولی ولایاتک حقوق و منافعی محافظه ایدر . . . هیئت تمثیلیه نیک مرجعیت و صلاحیت کیفیتی مسئله نیک روح اساسی سنی تشکیل اینمکده در ، که بومبجده شیمیدین استعجال ایدله سی خصوصنده سزکله تماماً هم فکریم . هیئت تمثیلیه تکلیفاتندن بردن بشه قدر اولان ماده لرینه کلنجه ، بونلرک دکل سورولسی ، حتی بیاننامه حالنده ویا برتنی شکلنده بیله نشرینی فضلہ کورورم . مطالعه سنده بولونیوردی . [وثیقه : ۹۲]

..

طرزبزنده ثروت بکه یازدیغمز جوابی تلغرافله کاظم قره بکر پاشابه وپردیکمز جوابندن بحث ایدیم . ثروت بکه یازیلان تلغرافنامه شو ایدی :

طرزبزنده ثروت بک افندی به

طرزبون هیئت مرکزیه سندن سوریلان مطالعه به هنوز جواب گلدی . بو خصوص آبروجه کاظم پاشاحضر تدرندنده سورولشدی . مطالعاتک مزجنه ندن لزوم کورولدیکی بالطبع آ کلاشیله مامشدر . صره ایله وقوعبولان مطالعاتکزه عینی صره ایله بروجه آتی عرض جواب ایدیورم :

اولا ، سیواس قونفره سنک عمومی بر قونفره اوله جفی جمله نیک معلومی ایدی . بونک ، سزجه ، باشقه ماهیتده نلیق ایدلمکده اولدیغنی شیمدی ایلمک دفعه سزدن ایشیدییورم . هیئت تمثیلیه مسئله سنه کلنجه ، بو هیئت ، اساساً ارضروم قونفره سنک انتخاب وقبول ایتدیکی هیئتدر . الان بنده کزله برابر رؤف بک ، بکر سامی بک ، رائف افندی ، شیخ حاجی فوزی افندی سیواسده حاضر بولمقنده درلر . دها درت اعضامن نقصان اولمقله برابر اکثریت وظیفه سنی ایفا اینمکده در . بو جهتکده ذات عالی لر نجه بارز بر صورتده معلوم اولاجضه شبهه من یوقدر . چونکه سزی ده ، وضعیتک اهمیتنه بناء دها ارضرومده ایکن دعوت ایتمش و دیگر رفقاتک برابر کونوروله جکی بیلدیرلمشدی . سیواس عمومی قونفره سنک ، نظامنامه مزک سکزنجی ماده سی موجبجه بعض اعضا ایله هیئت تمثیلیه مزی تقویه ایده بیله جکی برابر موضوع بحث اولمش وبونده ده بآس کورولممش ، بالعکس وحدت عمومیه یی تمثیل ایچون بو ، لازمه دن عدایدلمشدی . سیواس عمومی قونفره سنده بوندن بشقه برشی یاییلمامشدر . حکومت مرکزیه ایله قطع مخابرات ، مقررات اساسیه مزک دردنجی ماده سنک خارجنده دکل داخلنده وحقی او محتویاتک استیعاب ایدمه جکی وارد خاطر اولیان خیانتکارانه اسبابه مستند ماهیتده در . اساساً بو امر واقعی یابان بز دکل ، حکومت مرکزیه در . شفره تلغرافنامه مزک تطبیق محتویاتی بر امر ضروریدر . بوندن ، هیچ بر صورتله صرف نظر اینمکه امکان قالمشدر . بز ، جهت تطبیقه ده رأی موافقتکزی استحصاله تشبیه بر وظیفه عدالتک . موافقت ایدوب اتمه مک ، سزجه تقدیر اولنه جق بر کیفیتدر . بالکمز شوننده عرض ایدیم ، که بونکون ، بونون آناتولوی وروم ایلی نیک متحداً حرکت مجبور اولدیغنی راستقامتده ، اقلیتک دکل اکثریتک موافقته تابع اولقی واقیلتیری بو تابعیت ارجاع ایتمک مجبورت قطعی سی وارددر .

مرحمت و صلاحیت مسئله‌سی حقنه ده‌ها مقبول بر نقطه نظر کنز و ارسه لطفاً بیلدیرکنز . اتخاذه
همه وری کورولان نوکونکی طرز حرکت دقله تدقیق سیور بلورسه تمامه نظامنامه مزه ورمسروم قهره‌سی
مقررات اساسیه‌سه ملائقدر . بونک خارجه جی‌بیلدیجی نقطه‌ن کوره‌میوزم . نام‌سله ذات‌تالیله کنک
کنندیکزی خارج برافق ایسدیککر لفظنامه و ممرات معویه مقدماتی احکامات . احکامات
رحا اندرم . وکون عبق‌قبل اجتناب بر حرکت و ارسه اوده ؛ حکومت مرکزیه‌ک مددات
وعدکتنی الحاقه انکک‌لرک آروسه و دیع وکندی منه‌لرینه فیران . مسددر . بونک قارنیه . راجه
امحد اولان قراردن بشقه بر قرار الحاقیه امکان و ارسه لطفاً بیلدیرکنز .

مصلحتی کمال

§ کاظم قره مکر باشایده وبردکنز مفصل حوائک مقدماتی عناً شویله ایلی : و ثروت و عزت
بککک ، ممد . تمثیله‌ک ضررون هیئت مرکزیه‌سندن استیصاح ایلدیجی حصوه به حوائج جندیکری
آجیج تلعرانامه آلدی . محتویاتک ، آجیق اوله‌رق اشاعی محدوددن سالم اولدن و مدداتی ،
هیئت تمثیله ، عماماً ثروت و عزت بککک شخصی مطالعه‌ری اوله‌رق تابی ایدر . هیئت تمثیله . نعمتاً
طلب ایلدیکی مطالعات ، عزت و ربوب بککک دکل ، نظامنامه موجبجه طربرون نبات مرکزیه‌سندن
طلب آجشددر . ثروت و عزت بککک نقطه نظرایی حاوی خصوصی تلعرانامه ایله طرف عایکزدن
هم‌کنندیلرینه و هم‌ده هیئت تمثیله به جواب اولق اوزره درمیان سیوریلان مطالعات حقنه‌ده بوجه آتی ابصاحه
لزوم کورلمشدر .

(آ) اولاً ؛ عمومی الیهانی معلومکنز اولان مطالعاته سائق اولان فکر اصلی‌ی کشف ایتمک
مع‌التأسف هیئت تمثیله‌جه نمکن اوله‌مامشدر .

ب (نظامنامه‌ک دردخی ماده‌سی محتویاتی ، براداره موقته تشکیلی اسباب وشرائطی ایست ایدر .
حالتوکه معلوم وقایع احریره اهاتک‌لرانه سیله اتخاذ ایلمش وایدلمش لرهمی حقنه مطالعه صورتولمش
اولان تداییر ، هیچ بر وق اداره موقته تشکیل ایتمک قایه‌سه معطوف دکدر . بناء علیه بوجوه‌سوله
دردخی ماده آره‌سندده مناسبت آرمه لزوم یوقدر . تداییر ، ذات شاهانمه دوعربدن دوعری‌یه
عرض حاله بول ولق و مشروع رقیبه‌ک موقع اقتداره اصدادی استرحام ایتمک متعصبیه معصوفدر .

ج (سیواسده اعتماد ایدن قونمره ؛ غیرن آاطولو مرخصلرله ارضروم قونمره‌سندن هیئت
عمومیه‌سی ، بناء علیه ، عموم شرقی آناطولو وایات نامه صاحب صلاحیت اعلی اوزره ، قونمره
قرارینه نویماً اتعاب ایلدیل بر هیئت مخصوصه بولیدره‌ایه ، سیواس قونمره‌سی مانع عموم آناطولو
وروم ایلی نامه ووتون ملتی تمثیل ایتمک اوزره عمومی ر قونمره حالی کسب آجشددر . اشوقو غایه ،
ارضروم قونمره‌سی مقررات و تشکیلاتی عیاً ، همه مانع نشمیل قبول ایلمش و بالتیجه شرقی
آناطولو مدافعه حقوق جمعی ، آناطولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعی عنوان شامی آلدده
نویماً توحید ایدلمشدر .

نظامنامه‌ک اوجنجی ماده‌سی وقونمره‌ک مقررات اساسیه‌سی ذاتاً وفایه‌تالیله‌ک تأمین امل‌مطبی
اوله‌رق کوسترمشددر . سیواس عمومی قونمره‌سی ، ارضروم قونمره‌سندده شرقی آناطولو مدافعه حقوق
جمعی مانع انتخاب ایلدیکی هیئت تمثیله‌یه ، تماماً بیان اعتماد ایدرک ، عیاً آناطولو و روم ایلی مدافعه

حقوق جمعیتی همچون هیئت تشلیه اوله‌رق قبول ایلشد. بوکا نظرآ، سیواس عمومی قونفره‌سنک قراراری بشقه، ارضه و قونفره‌سنک قراراری بشقه و شرقی آناتولو مدافعه حقوق جمعیتک هیئت تشلیه‌سی بشقه و آناتولو و روم ایل مدافعه حقوق جمعیتک هیئت تشلیه‌سی بشقه کی بشقه‌لر و آریقلر الیه موضوع نحت اوله‌مز و بولک موضوع نحت اوله‌سی شه‌سزکه بک صیمی اولان مقصد وحدت و نغایه معدسه‌مز همچون صولک درجه مضردر. بو تقدیرده بربرخی النایدن هیئت تشلیه‌لر اولدینی کی، برینه داخل اولحه، دیگرندن استعاسنی طلب ایتک دوغرو اوله‌یه حک اعصارده موجود ده‌در. بو کون، عموم آناتولو و روم ایل به شامل اولان حمیه، سیواسه بونان بکله هیئت تشلیه‌سی، ارضه و قونفره‌سنک نظامنامه‌ک مواد هم‌موره‌سه. «بداً منحت طنور ذاندن بشک حضور به ایضای وظیفه به دوام اچکده‌در.» «حقوق و صلاحیتی و ماضی شرقی آناتولو و لایانیدن ماطلع هیچ بر وجهه آز اولیان غربی آناتولوک، بحق و مشرع و دقان معادلت و تکلفی لطافه الیه‌رق اوله‌ری، عی الاطلاق تابع وضعینده بولدی. مفاقیشحق، رزم عدل‌مزلک بر درلو قبول ایدم‌دیکی خصوصاًنددر.» «بوسیله هیئت تشلیه‌مز آلتی عصا علاوه‌سپله‌نوره اولمشدر. . . [وثیقه: ۹۳]

بوندن سوکره‌دها بر جوق ایضاحاتی احتوا ایدن بولمرا فنامه‌مز، عیناً طریزون هیئت مرکزه‌سنده کشیده ایدلشد. [وثیقه: ۹۴]

§ بو مناقشات اوزرنده‌دها بر حلی ایضاح و استیعنا حله اولدی. حق (مدافعه حقوق هیئت طریزون مرکزی) امضای موهمیه دیگر ولایه‌له‌له‌ده تلفرافلرده چکیلدیکی کورولدی. [وثیقه: ۹۵]

نهایت اون بش کون سوکره طریزون بر تلفرافنامه آلدی. فقط ثروت یکدن دکل. . . سینا عرض ایدرسم وضعیت آکلاشیلر.

«سیواسده هیئت تشلیه نامه مصطفی کمال پاشا حضرت‌تلیزه»

صورتی زبرده درج ایدیلن طریزون بلده هیئتک تلفرافی درساده شمدی کشیده ایدیلیور. بر صورتی ۱۵ نجی قول اردو قوماندانلقه یازدرل‌دینی مروضدر.

موقع قوماندانی

۱ لهرین اول ۳۳۰

علی رضا

صورت

«در سعادت» صدر اعظم فرید پاشا حضرت‌تلیزه

بوکونه قدر آناتولو لدن بوکونه مراد می‌ی طریزون کندیسه مخصوص وقار و سکینتله تدبیر و تعاقب ابتدی. ملککک، بو وصیه فصله محلی یوقدر. محبت و طبعه کر وارسه آرتق ترک موقع ایدیکیر پاشا حضرت‌تلیزه.

اعضا	اعضا	اعضا	اعضا	اعضا
حسنی	محمد صالح	محمد عمری	احمد	بلدیہ رئیس
		اعضا	اعضا	محبوب
		تشلیه	محمد	اعضا
				محل

§ کاظم قره بکر پاشا ۱۷ ایلول ۳۳۵ تاریخده، ذاته مخصوص بر شیفره آلام. بک صمیمی واخوتکارانه بر لسانه یازلش اولان بوشیفره برایی اخطاری احتوا ایدیوردی. کاظم قره بکر پاشا : « پاشام، دیور، سیواسدن کلن تبلیغات و تعمیرلر، کاه هیئت تمثیلیه نامنه وکاه راسأدر. ۱۰ ایلول ۳۳۵ تاریخده، درسعادنده کی حکومت خطاباً، راسأ تبلیغات و اخطاراتکنز واقع اولمقدهدر. بوکا اعتماد و امنیت بیوریکزکه بو طرزده امضا کزله واقع اولان تبلیغات، سزی اکه زیاده حرمتله سونلر نزدنده بیله، بویوک بر صمیمیتله و سلامت فکرله تنقید اولونیور بونک نه قدر مؤثر و عکس العمله سائق اوله جغنی تقدیر بیورورسکنز بئاء علیه هیئت تمثیلیه و قونفره مقرراتی دائماً امضاسز ساده جه هیئت تمثیلیه دبه نشرینی رجا ایدرم تلفرافنامه شو جملهرله ختام بولیوردی. « ذات سامیلرینک هر حالده اورنده منفرد بر شکله کورولمه سی مقتضای نفع مملکتدر. اتفاق آرا ایله (بو نقطه ده رأیلری طوبلانان ذوات ویا هیأتک کیملر اولدیفنی هنوز بو گونه قدر اوکره نمک مبسر اوله مشدر.) معروض اولان اشبو رجارمک حسن تلقی بیوریه جفندن آمینم، آلر کزندن آپرم [وثیقه : ۹۶]

کاظم قره بکر پاشای صمیمی اوله رق تردد و تنقید دوشوردیکنی کوردیککنز نقطه لری ممکن اولدیفنی قدر بارز اوله رق محاکمه و ایضاحه احتیاج درکارد. اوتاریخده کی حسیات و افکارمک حصول الهامی اولان مطالعه می، بوگونک یکی تأثیرانه قاپدرمقدن احترازاً، اوتاریخده ویردیکم جوابی عیناً عرض ایتمکی ترجیح ایدرم :

۱۹ ایلول ۳۳۵

اون بشنجی قول اردو قوماندانی کاظم پاشا حضرتلربنه

ج : محترم قارداشم، درین بر صمیمیته مستند اولدیفنه اصلا شبهه ایتمدیکم قضا عتکزی آچیق برلسان اخوتله بیلدیرمش اولمکنز روابط اخوتیزک ترصیننه و قلبی ممنونیتیمک تجلیسنه بادی اولمشدر. تصور بیوریلان محاذیری تماماً تقدیر ایدیورم. ۱۰ ایلول تاریخده راسأ حکومت و قوعوباش بر تبلیغیم یوقدر. یالکنز تلفرافخانه ده بولندیم بر صروده بالتصادف داخله ناظری عادل بک ایله ما کنه باشنده قارشی قارشی به کلیورده. اونک سیواس والیسی رشید پاشایه ویردیک معناسز جوابلره قارشی بنده کنز صرف شخصی اولق اوزره مومی الهیک شخصه خطاباً معلومکنز ازلان بر آرز سرتجه اخطارآنده بولندم. بو عادتاً بر محاوره شکلنده جاری اولمشدر. بوندن بشقه کرک حکومت و کرک ذات شاهانه به وکرک اجابه و قوعوبولان مراجعتلرده علی الاطلاق (قونفره هیئتی) ویا (هیئت تمثیلیه) افاده سی امضا مقامنه قائم اولمشدر. یالکنز آمریکا سیناتوسنه یازیلان و معلومکنز اولان بر مکتوبه قونفره قراریه بش کشی وضع امضا ایتمشدرکه بومیانده بنده کزکده امضام وارد. داخلی اولان علنی محاربه کلنجه ؛ بونده ده هیئت تمثیلیه عباره سنی امضا مقامنده قولالانمقده ایدک. آنجق بونک بعض طرفلرجه سوء تأثیر وعدم امنیتنی موجب اولدیفنی کورولدی. فی الحقیقه بویه عمومی بر تصویرک دلالت ایلدیکي شخصیتلر وقوت کیزلی قالیور. اورنده مسئول کیمدر ؟ بعض طرفلردن، بالخاصه قسطنطونی، آنقره، ملاطیه، نیکده، جایک کهی یرلردن دوغریدن دوغری به شخصاً ما کنه باشنه جاغیرلنه باشلاندیم. عادتاً هیئت تمثیلیه عنوانی آلتنده کیزلرهن شخصلره، مشارکت شخصیه اولوب اولدیفنه دائر بر تردد اماره سی حسن اولندی. حتی طربزوندن ثروت بکده هیئت تمثیلیه امضالی تبلیغاتی سوء تلقی و هیئت مذکورهنک

کیفیت و کمیتی حقننده بر چوق یا کاش مطالعہ لردن سوکرہ شخصاً بندہ کزی ما کنہ باشنہ چاغبردی . کوروشولد کدن سوکرہ بوتون بومناقشہ لک سبینک امضاتک هیئت تمثیلیہ اولہرق ، موہوم بر شخصیت افادہ ایدر طرززدہ وضع ایدلش اولدیفنی سویلدی . ایشتہ بو اسبابدن ناشی بو امضا مسئلہسی اشعار برادرلرندن اول هیئت تمثیلیہجہ موضوع مذاکرہ اولمشدی . هیئت تمثیلیہک خفی بر قومیتہ هیئت اجراییہسی اولیوب حکومتک مساعدتہ رسمیهسی آلمش قانونی ، مشروع بر جمعیتک ممثلرندن مرکب بولنسی جہتیلہ قانون مخصوصنہ توفیقاً ، مقررات و تبلیغات بر شخص مسئول طرفندن امضالانسی اصولی ضروری کورولمشدی و هیئت تمثیلیہک تبلیغات و نشریاتہ عمومی و موہوم بر نام اضافہسی صورتیلہ دوشہجکی غیر قانونی شکندن دولایی حاصل اولہجق محذورلر جریان ملی علیہدارلرینک اساساً یامقعدہ اولدقلری مضر پروپاگاندارہ امضا بولنقی بوزندن علاوہ ایدہبیلہجکلری ضرردن پک فضلہ کورولدی و بالتیجہ متفقاً ، وضع امضا اصولی تحت قرارہ آلدی . بو قراءہ رغماً ، بو دفعہ وقوعبولان اخطار برادرلری اوزرینہ مسئلہک برکرہ دہا موقع تذکرہ وضعی ہیئت تمثیلیہ تکلیف ایتدم . اولجہ درمیان ایدلش اولان اسباب و مطالعاتہ بناءً عینی صورتلہ یازیلان شیلرک ہیئت تمثیلیہ قراریلہ اولدیفنی تصریح ایدلک اوزرہ یازلسنہ متفقاً قرار ویردیلر . شخصم موضوع بحث اوراق اعتباریلہ بو مذاکرہدہ بیطرف قاننی مناسب کوردم . پرنسب اولہرق بر ذاتک امضا ایتیمی قبول ایدلکدن سوکرہ ہم بریمہ دیگر برذاتک امضا ایتیمی موضوع بحث اولدی . بو نقطہدہ ہیئتک درمیان ایلدیکی محاذیر شونلردر : بوتون جهان ہم بو ایشک ایچندہ بولندیغی بیلیر . بوکون دیگر برذاتک امضاسیلہ تبلیغاتہ باشلانجہ و ہم اسمک اورتہدن قالمسیلہ یا آرمہ مزدہ بر نفاق و افتراق اولدیفنہ حکم اولنہجق و یاخود ہر ہانکی بر ذات امضا ایلدیکی حالہ ہم اورتہیہ چیقمقدن بجانب غیر مشروع بر وضعیتہ اولدیغہ و بناءً علیہ حرکاتک غیر مشروع بولندیغی ذہابنہ دوشولہجکلر . بوندن صرفنظرلہ ، ہیئت عمومیہیہ اعتماد و امنیت بخش اولہجق دیگر بر آقداشمز ، امضاسیلہ اورتہیہ چیقنچہ بوکون ہم حقمدہ وارد اولان محاذیر عیناً او آرقداشہزکدہ حقندہ وارد اولہجکلر . او حالہ اونکدہ چکیلوب دیگر برینک وضع امضایہ باشلامسی کبی بالتیجہ بزم ایچون اثر ضعف تشکیل ایدہجک اولان برسلسلہ تعقیب ایتک لازمدر . بیلیم بو جہتی نہ درجہیہ قدر تصویب بیورورسکز ؟ فی الحقیقہ بندہ کزک شخصم ، بالخاصہ ایشک مبدأندہ هدف تعرض کبی تصور ایدلشدی . فقط کزک داخل و کزک خارجاً محتمل اولان تعرضلر واقع اولمش ، الحمدللہ کاملاً مقصدمز لہنہ نتیجہ لیشدر . حکومت مرکزہ و بدخواہان ہر تشبثندہ مقہور اولمشدر . اجانبہ کلنجہ ، آمریقایلر ، فرانسزلر و انگلیزلرلہ پک جدی تماس حاصل اولمش و بونلرک سیواسہ قدر کلن صاحب صلاحیت مأمورینی لہمزدہ زملہ حسن مناسباتہ کیریشمشلردر . بزمہ داخل اولدیفنمز قوای ملیہک ، بر ایکی کشیک اثر تحریکاتی اولیوب تماماً ملی و عمومی بر شکل و ماییتدہ اولدیفنی اطلاعمز داخلندہ باراپور مرجعلرینہ بیلدیرمشلردر . بردہ ، بوکبی حرکاندہ آز ، چوق اوزک آیاق اولانلر حقندہ مملکتہ مزدہ معلوم اولان اخلاقسزلق ایجابی بعض کیرلی وجدانی انسانلرک قیل و قائلک اوکنہ کچمک ممکن دکلدرد . بو حالت حسیہ ہر ملتدہ عینی درہ . بوکبی محذورلرہ قارشی بوراجہ دوشونولن یکانہ چارہ ، بزم صارصیلماز بر تساند صمیمیتلہ مقصد مہجملہزہ بورومکدہ بر آن زرد کوسترمہ مکملکمزدر . بندہ کز منافع عمومیہ ہائہ و شامل اولان افعال و حرکاتمزدہ ، ذاتی اجتہادملہ دکل ، عموم رفقای کرامتک وجدانی و صمیمی بر لکیلہ حرکتی ترجیح

ایندیکم ذات برادرلرنجه مسلمدر. مع هذا بوخصوصده بشقهجه وارد اولهجق مطالعة برادرلرنك اشعارنه انتظار ایدر، کمال حرمت وصمیمتله کورلرکزدن اوپرم فردنم.

عطفی کمال

..

افندیلر؛ استانبول حکومتیله قطع مختارات الیدیکمز ۱۲ ایلول ۳۳۵ تاریخندن سوکره فرید پاشا قابینه سنك سقوطی تاریخنه قدر مختلف تاریخلرده تکرار پادشاهه، اجنبی ممثلره، استانبول شهر امانته و عموم مطبوعات مختلف مخطره و بیانناملر یازلدی. [وئبقه: ۹۷]

۲۰ ایلول ۳۳۵ تاریخلی، صدراعظم داماد فرید امضالی برتبلیع عمومی ایله پادشاهکده بر بیاننامه سنك انتشار ایندیکنی خاطر لایحه حفسکز. [وئبقه: ۹۸] بو بیاننامهك شایان دقت نقطه لرینی تکرار خاطر لاتمق ایسترم. بو نقطه لری صره ایله اشارت ایدم جکم:

۱ — حکومتك تعقیب ایندیکی سیاست نتیجه سنده از میر فجایی آوروپا دول ومالی متمدنه سنك نظر دقت ومودتی جلب ایندی.

۲ — بز هیئت مخصوصه محنده بیطرفانه تحقیقاته ابتدار ایندی. حقمن انتظار مدیتده تظاهری ایتمکده در.

۳ — وحدت ملیه مزى اخلاص ایدم جک هیچ بر قرار وتکلیف اولمدی.

۴ — بعض کیمسلر طرفندن کوبا اهالی ایله حکومت آرمه سنده مخالفت اولدینی اعلان ایدیلور.

۵ — بوحال، شرائط قانونیه دائره سنده بر آن اول اجرایی آرزو ایدیکمز انتخاباتیه دوچار تأخیر ایدیلور و صلحك قرب ایتمکده بولمده و جودی لایه اولان هیئت مبعوثانك اجتماعی تمویق ایله جکدر.

۶ — بوکون عموم افراد ملتندن انتظام اؤامر حکومتی تعامی اتباعدر.

۷ — دول معظمهك حسیات نصفتکارانه لری، آوروپا و آخرضا افکار عمومی سنك اعتدال پرورلکی موقع و حیثیت مزى تأمین ایدم جک بر صلحه قریباً نائلیت امیدیمی تویق ایتمکده در.

معلوم تالیلر بدره که بو بیاننامهك نشر ونصبی بزم، مملکتله استانبول حکومتی آرمه سنده مختارات ومناسبانی قطع ایندی کمز و بو نقطه ده اصرار ایتمکده بولمده یغمز کونلرده وقوع بولور. هر حالده و پردیکمز تعلیمات و اؤامر عمومی به رعایت ایدلیدی قدرده، هیچ بر طرفدن آلتاماسی و ملت او قوتدیرلماسی لازمه دن ایدی. حالبوکه شیمدی عرض ایدم جکم بر تلمرافنامه دن، مقررات و تبلیفاتمزه مغایر ونقطه نظر مزه کلیاً مخالف اوله رق بو بیاننامهك بعض طرفه دن آلتدینی آ کلاشیدی.

طریزون موقع قوماندانه

ذات شوکسبات حضرت تاجدار اکرمینك ملتته فارشی لطفاً وقوع بولان بیاننامه هایونلرنك درحال مأمورین و اهالی بلده به نودی لازمه در. تا که، حکومت خائنه حاضرهك، ملکسبات پادشاهمز افندمزى نه قدر کستانخانه بر جرأتله حالا اغفال ایتمکده اولدقلرینی آ کلامیانلر قالدیس. تماماً مطلع اولسونلر. ملت ومملکتی ایچون قلب هایونلرنك نه قدر بوبوک بر شهنهت و محبتیه مالی

اولدینقن کوسون اشو بیاننامهده ، اك آشكار برصوردنه كوزه جاريان خصوصي ؛ قابينهك حرکات شاهانه سی حصنه عبء خلافتیده . ملت طرفندن عرض اولنان شکایتنامهك حالا واصل اطلاع شاهانه ری اولمسیبی یعیتمدر . چونکه ملت ووطنه قارشى بالذات قابينه ارکانك نوجیه ایندیکی جنبر اهاته مسلح اولسه بر ایدی ، بو خائلى بر دقیقه بيله موقعلرنده طوتمیه حقارینه بیاننامه هاونده کی صمیمیت افاده اش یوک بر شاهددر . بو خائلى ، بو حقیقی بیلدکلى ایچون ، خلافتناه افندمزی دوغریدن دوغری به ملتیه تماشه کتیرمیورلر . بناء علیه ملتیه دوشن وظیفه ، پادشاه ذیشانیه محبت و صداقت مؤیده سی . تکرار علی التکرار عرض و اظهار اتحکله برابر عموم ملت و اردوئک رکناک متعده حالنده حقوق مؤیده شاهانه لرینی و حیات ملت و مملکتی قورنارمنه چالیشدقلری و فقط بو خائى قابينهك ، بو حرکت مشروعه صادقانه یی ، پادشاهمز افندمزدن کیزله دکلى ، بوسوبون معکوس بر شکاهه که سزدکلى حقیقتی دون قرار ویرلیدیکی وجهله عتبه خلافتناهی به بلا واسطه عرض و ابلاغ ایتکدر . ارضروم اهالیسك بو باده یازده حقارى تلغراف صورتی اورایه بیلدیرله جکدر .

ق ۱۵ قوماندان

۲۱ ایلول ۳۳۰

لاظم قره بکر

§ کاظم قره بکر پاشا ، بو تلغرافی شویله بر حاشیه ایله بزهده بیلدیر یوردی :

« بو باده مطالعات عالیلى واری ؟ بو بیاننامه هاون ملتک پادشاهه قارشى عرض حقیقت المسه تکرار بر فرصت و بر مشدرکه ارضروم اهالیسی قابينهك بالجله خائلى لرینی تکرار اینك صورتیه یکیدن عتبه معروضانده بولنه جملدر . بونك صورتی یا برای کشیده ویا برای معلومات هیئت محترمه لریه تقدیم ایده جکم .

لاظم قره بکر »

§ ما کنه باشنده جواباً بیلدیردی کمز مطالعه شو ایدی :

« فرید پاشا قابينهك اعمال و حرکات جنایتکارانه سنه تائد اولان و تائق ، ملتیه لزومی در حدهده ، قرا و نواحیه قدر تبلیغ و تعمیم ایدیه مەمش اولدیغی معلوم عالیلریدر . بویله اولسه بيله بو تبلیغات بيله بیاننامه هاون محتویاتی قارشیلادیردق مایسه و محاکمه اینك و حقیقت حالی استخراج اینك فقهی دکدر . بوجهته بز اساساً بویله بر بیاننامهك باب خالیده تصبیع ایدلمکده اولدیغی ده اول خبر آتش و بونك ، اذهان ملت تشویشن ، صیانت ایچون استانبولدن آلتامسنى نسیب اینشك . ذاتاً استاسوله محاررات رسمیهك منقص بولنسی حسیله دوغریدن دوغری به سرایدن دکل ، بنه فرید پاشاك حاشیه سیه باب خالیدن ویرلی اشو بیاننامهك سیواس ، آقره . فسمونی و سائر مرا کزدد اولدیگی کی هیچ بر طرفدن آلتامش اولدیغی ظن ایدییوردق . بو بیاننامه یی آلتق ایچون ده اول ملتک ذات شاهانه به عرض حال و حقیقت ایتسه مساعدده اولومسی لازم کیردی . بناء علیه بو بیاننامهك نشر و تعمیمه وساطتی قائده لی بولمورز . فقط ، بو بیاننامه طریزون ، ارضروم و سیواس کی مرا کزده احباب ایدنل طرفندن اوقوتش بولندیقنه نظر آ تصور بیوردینکیز کی هر مرکزدن استانبوله بر تلغراف کشیده سی موافق اولور .

مصطفی کمال »

پادشاهك بوبیانامه سنك ، افكار ملتده حاصل ایدہ جکنه شبه اولیان منفی تاثیراتك بر درجه به قدر اوكنه كچه بیلیمك ایچون مذکور بیاننامہ محتویاتی تكذیب وابطالہ مدار اولہ جق طرزده پادشاه بر جواب یازمنی و بونی مملكتده نشر و تعمیم ایدہ رك اوقوتدیر منی یكاه چاره دوشوندك وایله یابدق . [وثیقه : ۹۹]

§ افندیلر ؛ طرزونده برایکی ذاتك ، بك حیثیتی و محترم اولان طرزون خلقنك هیچده معلومانی تعلق ایتمدیکی حالده ، اونلر نامنه ، اوراده کی موجودیت ملیه یی شخصلرندہ تمثیلہ قالدیشد قلمینه و بو یوزدن تشبثات و مقررات ملیه نك لزومی کی تطبیق و اجرا ایدیه مه مكدہ اولدیفنه قانع اولدم . طرزونده والی بولنان غالب بك نامندہ بر ذاتكده منفی جریانی تولیدده حامل اولدیفنی آكلادم . بوكا بناء طرزون جوارندہ طورولده بولنان و هنوز فعلاً فرقه سنه قوماندایه باشلاماش بولنان خالد بكك طرزون حوالیسندہ تشکیلات ملیه به مأمور ایدلمسی موافق مطالعه ایدلدی و قول اردو قوماندانه بو مطالعه بیلدرلدی . ۲۰ ایلول ۳۵ ده آلتان جوابده : « انكلیزله قارشی اخفا ایدیلن ، خالد بكك ، مزاحی اقتضاسی ، احداث اجتماعی محتمل و ضمیتلك بونازك زمانده بلكه اصلاحی ممكن اوله ماز . » زمینی اوزرندہ بعض مطالعاتدن صوكره ، « خالد بك خبرم اوله دن معروضاتده بولنسه بیلہ ترویج ایدلمه مسی ، بیلدریلوردی . [وثیقه : ۱۰۰]

كاظم قره بكر پاشانك بوتلغرافنه ویردیكمز جوابده : انكلیز محذورینك بزرجه متصور اولمیدیفنی وشدید وقطعی حرکتك محذوری كورولدیكنه كوره طرزونك اصلاحی نه به ونه کی واسطه به متوقف ایسه آنك دوغربدن دوغری به كندیلری طرفدن اتخاذینی ، ۲۲ ایلول ۳۳۵ تاریخی بر شیفره تلغرافله ، رجا ابتدك . [وثیقه : ۱۰۱]

بزم ، اون بشنجی قول اردو قوماندانیله بو مخبره لرمن تاریخنده ، طورولدن قائممقام خالد بكده دوغروندن دوغرویه بزمه مخبره به باشلادی . كندیسنی جوابسر بر اقامق ووصیت حقنده تنویر ایتك مقصدیله مقابله ده بولندق .

اون بشنجی قول اردو قوماندانك ، نوعاً بزم ۲۲ ایلول ۳۳۵ تاریخی تلغرافزه جواب تشکیل ایدن ، ۲۷ ایلول ۳۳۵ تاریخی برشیفره تلغرافی آلدق . بونده : خاقی ، اولا تنویر وارشاد ایتك وظیفه سنی یابدقن ؛ تمرد ایدنلر كورولورسه ، اونلری ده لایق اولدقلمی معامله به معروض براقندن عبارت اولان و بك بویوك تجربه لرله تحصیل ایدن پرنسپینی عیناً طرزون عیسیده تطبیق ایتدیکی بیاندن و طقوزنجی فرقه قوماندانی رشدی بکی ، ارکان سربیه سیاه برلكده ، اوچنچی فرقه قوماندانی و كالتیه طرزونه كوندردیكنی ، خالد بکی طرزون ایچون مناسب بولمیدی بیلدیرد كدن صوكره « انكلیز تلقیسنه كلنجه ؛ عاجزلرنجه ممكن اولدی بی مدتجه آشكار و مادی بر خصومتدن اجتنابی ترجیح ایدرم . » قناعتی افاده اولونیوردی . [وثیقه : ۱۰۲] بوكا ویردیكم ۲۹ ایلول ۳۳۵ تاریخی خصوصی و شخصی جوابده شونلری یازدم : « طرزون ولایتی افكار عمومیه سی حقنده تماماً بوراجده تنویر ایدلمشدر . طرزون مرکزی مستثنا اولق اوزره بوتون قضا و لوالریله مخبره ایدلمكدہ در . مركززده کی حال دنخی والینك توقیف و تبعیددن صوكره . زائل اولمشدر . (والی توقیف و محفوظاً ارضرومه كوندرن ، اشارتم اوزرینه ، خالد بكدر .) رشدی بكك اوچنجی فرقه قوماندانی و كالتیه طرزونه كوندرلمسندہ وارد خاطرمد اولان نقاطی عرض ایدم جكم .

اولاً ، والی بی توقیف ایدن خالد بکدر . بر فاج کون سوکره رشدی بکک بوصورتله کوندرلسی خالد بکک حرکتی اوراده کی بدخواهانه فارشی تنفید کبی اوله بیلیر .

ثانیاً ، خالد بک ، مهم وضعینلرده ، فرقه سنک باشنه کچمکه مترقب ایکن ، بوکون ، کچیرمکده اولدیمز مهم و تاریخی آوانده دیگر بر ذانک یرینه کلدیکی کورمکدن متأثر اوله بیلیر . بو تربیدن صرف نظر . بیورولسنی رجا ایدهرم . مع هذا قول اردو کزک خصوصات عسکریه سنه مداخله ایتک ایسنه م . « [وثیقه : ۱۰۳]

کاظم قره بکر پاشا سنک ویردیکی ۲ تشرین اول ۳۳۵ تاریخی اوزون جوابده ، بو معامله نک خالد بکک مراجعتی اوزرینه اولدیفی و کندیسنه وضعیتی لایقوله آ کلاتمق ایچون ارضرومه دعوت ایدلدیکی بیلیردی . « [وثیقه : ۱۰۴] حالبوکه ۱ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنده اوچنجی فرقه آمر ضابطی ملازم اول طارق امضاسیله ، سرپاورم جواد عباس بکه کلن خصوصی بر شیفه نک نهایت جمله لری شویله ایدی : « اخیراً قوماندان بک ، اوچنجی فرقه قوماندنا وضعیت حاضره سنک تبدیلی قول اردودن طلب ایدی . شاید قول اردو بوتکایی قبول واجرا ایتزسه بلاأمر فعلاً قوماندنایه ایتدار ایلیمه جکئی و قرار سابق وجهه قول اردودن آریله رق قونفره بی رأساً آمر طایفه جفی عرض ایلرم . پاشا حضرتلری لزومی وجهه تنویر بیوریکز ائندم . « [وثیقه : ۱۰۵]

بو تاریخندن اون بش کون سوکره ایدی ، کاظم قره بکر پاشادن ۱۷ تشرین اول ۳۳۵ تاریخی شو تلفرافی آلام :

« منطقه طاجزیده آرزوی ملینک تأمین و تطبیق ایچون صوک نقطه به قدر عسکرلکدن و سلسله مراتبدن آیرلماق جهتی ، آتینک ضبط و ربطی ایچون دخی الزم کورپورم . جرأله بصیرتک مزج ایدلدیکی یرلرده وایشلرده ، نتیجه بک پارلاقده اولسه ، تیز آلدن معکوس و محکوم اولدیفی امثالیه ثابتدر . بالخاصه ، انگلیز ، فرانسز مثلترینک بواندیفی طربزون محیطنده سلسله مراتبک رعنا کورولسنه وبک بصیرتکار حرکت احتیاج ، فوق العاده در .

مع التأسف ویردیکم صریح تعلیماته رغماً خالد بکک ، بالذات وقیافت عسکریه سیله ، والی بی توقیف استدیکی غرابی ، دیله دستان اولمشدر . (خالد بکی بو حرکته سوق ایدنه نک کیم اولدیفی عرض ایتشدم) انتخابات مسئله سننده ده بوصورتله ابراز فعالیت ایدرسه ، کندی حقلزنده انگلیز لرحه واقع اولان ده مارشک تکرری و مشکل وضعیتک تحصی ، غیر قابل احتساب اولور . (انتخابات مسئله سنک تسریع و آرزوی ملی به مطابق تأمینی ایچون خالد بکه وسائر ايجاب ایدن بر جوق ذواته ، صرف همت و غیر الجلی بالخاصه رجا ایدلشدی . برده ، انگلیز ده مارشک غیر قابل اجتناب نه کبی بروضعیت وجوده کتیره سیله جکئی ، کندی وضعیتی کوز اوکته کتیره رک بر درلو آ کلایه مامش اولدیفی اعتراف ایدیم .) بونک ایچون میرومی الیه ایله مخبره ایدلیه رک آرزوی طالیلرینک تطبیقنده دلالت عاجزانه می استرحام ایلرم . مومی الیه ک وضعیت ذانیه می هر درلو دعوادن بری ایسه هر هانکی بر منطقه دن مبعوث اتخانی حقه دنه کی فکر سامیلرینک اشعاری معروضدر . «

بونلر ارفه ۱۹ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنده ساده جه شو جوابی ویردم :

« خالد بکک مبعوث اولتی ویا اوله مق خصوصتده کی تمایلاتی سیله مدیکدن بو باده بیان مطالعه ایدمه به جکم ائندم . «

§ افندیلر؛ فرید باشا قایینه سنك سقوطنه قدر کچن کونلر ظریفده قارشلاشدیقه من مسائل متنوعدر. موانع ومشکلات، آرز دکلای. بونلرک کنه سنی تعداد واقعه و تیشمی هیت عامه کزی -چوق یورایلیر. بوسیده، بوضفین اکبا ایده-جکئی تصور ایدیکم بعض دسره یالکک تناس ایتمکه اکتفا ایدجکم.

علی غالبک توصیه سی اوزرینه، حکومت مرکزی-جه درسم متصرفلغه تعیین ایدلیدی آکلاشیلان وسیواسه مواصلت ایدن عثمان نوری بك، ۸ ایلولده سیواسده آلیقونلیدی.

جریان ملی علپنده، حرکات خائنه ده بولدنئی نحتق ایدن آندره وائیلی شی ابن پشا، مبد مخصوصله دوره چیقمش ایدی. ۱۳ ایلولده چورومده بولونیوردی. شی ابن پشا درسیله محوظاً سیواسه سوقی آندرمده قول اردو قوماندانه و صامسویده بشیچی و تناس فرقه سی قوماندانه آمر ویرلیدی. محی الدین پشا موقوفاً سیواسه کتیرلشدر. کندیلید، بالذات کوروشدم. نسیخ و اخصارات لازمه ده بولندقدن صوکره سننه حرمة صامسون اوزرندن استانبوله نودردم. چوروم متصرفی سامح فتحی بکده اوچ، درت کون صوکره خصوصی طرزده سیواسه دعوت اولندی.

حرکات ملییه مخالفتلری آکلاشیلان نیکده متصرفی، محاسبه جیسی و قومیسرینک نحت الحفظ سیواسه سوقلری ۱۶ ایلولده نیکده ده فرقه قوماندانانغه آمر اولندی.

§ افندیلر؛ قسطنونیده والی بولنان ابراهیم بك، بن، اردوهفتشی ایکن ارکان حربیه رئیس بولنان میر آلائی کاظم بکک شخصاً طانیبدینی برذات ایدی. بوسیلله کندیسنه هردلو اسرار نودیغ اولنشدی. آرمزده شیفره مخبرات جاری ایدی. کندیسی حکومت مرکزیه طرفندن استانبوله دعوت اولندی. بودعونه اصلا اجابت ایتمه سی لازم کلیرکن، آکلاشیلاماز اسباب وملاحظات ایله - استانبوله توقیف اولتقی ایچون - قسطنونی ترک ایتمشدی. استانبول، ابراهیم بکک یرنه دیگرینی قسطنونی به والی تعیین ایتمشدی. بوذات، ۱۶ ایلولده اینه بولی به مواصلت ایتمش بولونیوردی. مومی الهک توقیفی محلنده احجاب ایدنلره امر ایتمک. بومسئله ده انتره سان (intéressant) کوچوک بر صنفحه اولدی. مساعده گزله بر آرز تفصیل ایدیم؛ قسطنونیده وقسطنونی ولایتی داخلده ضعف وتردد آثاری مشهود اولغه باشلاچجه، قسطنونی به شایان امنیت ومقتدر بر ضابطک کوندراسنی آندرمده بولنان علی فؤاد باشادن رجا ایتمشدم. فؤاد پشا، قسطنونی موقع قوماندانی صفیله اورایه میر آلائی عثمان بکی کوندرمشدی. عثمان بك، تام ۱۶ ایلول کونی قسطنونی به مواصلت انشدی ویکی کان والی حفنده ویردیکمز امرک تطیقفی میرمومالیدن انتظار ایدیوردق. عرض ایدیکم آمری وردکدن صوکره، تطبیقات و اجراآت حقنده تلفراف باشنده معلوماته انتظار ایدیوردم. کیجه اوامشدی. ایستدکم معلوماتی ویره جک، قسطنونیده بر مخاطب بولامیوردم. نهایت، ۱۶ ایلول کیجه سی، قسطنونی وحوالیسی قوماندانی میر آلائی عثمان بك، قسطنونی تلفرافخانه سنه کلدی وعیناً شو تلفرافی ویردی :

« بوکون قسطنونی به کلدم. حکومت مرکزیه نك آدملری ووالی وکیلی وژاندارمه قومانداننک دساسلانی ایله خانه مده توقیف ایدلدم. مثال حیت ضابطانمک همتایله شمدی قورتولدیم. بنده، والی وکیلی وژاندارمه آلائی قومانداتی برابر توقیف ایدیدرم. تلفرافخانه بی اشغال ایندم. بوراده کی وضعیت مهیدر. قونفریه استرحام ایدرم، بوتون مقرراتندن بورایی خبردار ایدرک قسطنونی اهالی محترمه سنی نور بیورسون. یکی والینک اینه بولی به ایندیکی مستخبردر، حقنده نه معامله یاپیله جندر؟ بوراده

والی دیکٹی و سائرہ تعین حقنہ ملی قونفرہ نک بکا صلاحیت ویرمسنہ و اشبو استرحامک جوابہ ما دنہ . شمدی ایشار ایل بکم معروضدر .

عنان تلمہ ما کنہ باشندہ فی شربہ مر شودررتہ دوام ابتد . کنڈیسنن سوردم :
« ایوم اورادہ وسمیہ حاکمیکز ؟ نہدر قوتکز وار ؟ اورادہ ارکان ولایتن شایان اعتماد کیم وردر ؟ یخی تعین اوانوب انہ بولی یه کنڈیکی خبر آلتان والینک اسمی ندر ؟ »
سہا . تاک جوابی شو ایدی : « حالاً ولایہ حاکم ، ہرحالہ ، قونفرہ نک مظاہراولدرق بنی تیزبر اسمی لازمدر . تعین اولتان والی ، قونیہ والیلکنندن متقاعد ، غابت اسکی بر ذات اولدینی رویب اوویسر . اسمی علی رصادر . توتم ، ایکی یوز اللی کشی چیتازیر بر طاہور ودرت تنفکی بر میترا یوز بلوکندن عبارتدر . خلق ایلہ هنوز کوروشیلہ مہمشدر . ارکن ولایتن دفتردار فرید بک واردر . »

عثمان بکہ شوامری ویردم : « شمدی بالذات والی وکالتی درعہدہ بیوریکز وبتون قوای عسکریہ وواسکیہ بی آلکیزہ آلمہ تماماً صلاحیندارسکنز . کلکدہ اولان والی بی ، درحال توفیق ابتدہر حک تدابیر سریعہ اتخاذ بیوریکز ، اجرا آتکزہ فعلاً ممانعت ایدنلرہ فارشی بلا تردد سلاح استعمال ایتدیریکز . ولایت دفتردار ، ہم دیاربکردن طانیدیم فرید بک ایسہ سزہ معاونت ایتسی لازمدر . بولی متصرفنہ ، آلدیفکز وصعت وصلاحیت ، شمدی ، بیلدیرہرک اولنکدہ استانبولہ فارشی عینی وچملہ حرکت ایتسی طرفزدن سویلہ یکز . سینوب متصرفی مظهر توفیق بکہدہ ، ہم طرفدن عینی تعلقاتی ویریکز . یانکزدہ ہانکی شیفہ مفتاحی واردر ؟ »

عثمان بک جوابی : « والی وکالتی دفتردار فرید بکہ ویرم حکم ، کندم درعہدہ ایدہ میہ حکم . بیلدیککز فرید بکدر . سینوب متصرفی بیلدیککزدر ، کنڈیسی عزل ایدلشدر . وکالت ، ژاندارمہ طاہور قوماندانی رمزی بکہدہ در . مظهر توفیق بک سسینوبدہ اولدینی بیلدیریلیور . شیفہ مفتاحی موقوف آلائی قوماندانندہ در ، طلب ایدلدی ، آلمہ جفم جوابہ کورہ عرض ایدرم افندم . »
« یانکزدہ بشقہ شیفہ مفتاحی وارمیدر ؟ فرید بک شمدی نرہدہ در ، وضعیتن معلومادارمیدر ؟ »
دیہ سوردم .

« وضعیتن معلوماتی یوقدر ، شمدی چاغرلدی ، کلہ جکدر . بن ہیچ شیفہ مفتاحی آلمدم ، چونکہ توفیق ایدیلہ جکی بیلیموردم ، مقام شیفہ سیلہ یازارم امیدندہ ایدم . » جوابی ویردی .
« اورادہ کی ژاندارمہ طاہور قوماندانی کیمدر ، نہ قدر ژاندارمہ قوتی واردر ، آمریکز آلتہ کیردی ؟ » سوالی یازدیردم . بوکادہ ویردیکی جوابدہ : « ژاندارمہ قوماندانی امین بک ، یانمدہ وچملہ تشریک مساعی ایتشدہ ، مرکزہ ژاندارمہ موجودی اونوز بش قدردر . پولیس مدیری خلیل بکہدہ یانمدہ وچملہ تشریک مساعی ایتشدہ ، موجودی قرق دانہدر . پیادہ طاہور قوماندانی شریف بک ، کنڈیسی بر آز بودالا اولدیندن شمدیک توفیق ایدلشدر . ژاندارمہ طاہور قوماندانی امین بک یوزباشیدر . دفتردار فرید بک کلدی ، یانمدہ در . »

« امین بکی بر آز آکلاتیرمیسکنز » سوالنہ « ۳۱۸ نشأتلی ، اسکوبلی امین ، طانیسکز . مخصوص آلارکزدن اوپورلر . »

بونك اوزرينه شو سطرلری یازدیردم : « امین افندی بی طانیرم ، تشکرایدرم . فرید بکه وضعیتی آکلاندیکیزی ؟ مهم خصوصیات ، مقام شیفردسیله بیلدیریه بیلیر . سینوب منصورف وکی اولان ژاندارمه قوندانی شان امانیت اولدینی تقدیرده آنک برینه سزجه تندیب اولنه جق مناسب برینک وکالته کچیرلمسی اسباب و تداییرینک استکمالی دوشونولمیدر . معاونه احتیاج کورسیورمیسکنز ؟ »
عنان بک : « قوتجه احتیاج کوروب کورمدیکمی بالآخره عرض ایدم جکم ؟ ژاندارمه طابور قوماندانی ، یکی کلدیکی ایچون احوالی معلوم اوله مامشدر افندم . » جوابی ویردی . عنان بکه بشقه برسویله جکی اولوب اولدینی و فرید بکه احواله دائر کوروشوب کوروشمدکلرینی صوروب آکلادقدن صوکره ؛ شو تلغرافی یازدیردم :

۱۳ ایلول ۱۳۰۰

عنان بک و فرید بک افندی به

تداییر واجرا آتکزده موفقیت نمی ایدرم . بزی وضعیتکزدن وکلکده اولان والینک توقیف ایدلیدیکندن خبردار بیورمکزه انتظار ایلرز .

مصطفی کمال

فرید بک ، والی وکیلی ، میرآلای عنان بک ، قسطنونی وحوالیسی قوماندانی صفتیه فعالیتیه باشلادقدن برایکی کون صوکره ، کندیلرینی تکرار تلغراف باشنه دعوت ایدرک معلومات طلب ایتشدم . استانبولده ایجاب ایدن مقاماته مطلوب وجهه عمومک امضاسی تحتنده تلغرافلر یازلدینی وبالعموم ولایات والویه ده بوتلغرافلرک تبلیغ قلندینی بیلدیرلمکله برابر برطاق سؤألرده صورولیوردی . ازجمله « خلق دیورمش که ۱ — دیگر ولایات افکار عمومیه سی بزمه برابر دکلر میدر ؟ ۲ — بوغیرطبیعی احوال نه زمانه قدر دوام ایدم جکدر ؟ ۳ — قایینه نك نمرینه قارشی نه کبی تداییر بیورولدی ؟ لطفاً بزی تنویر بیوریکنز باشام ! »

خلقه عطفاً توجیه اولنان بو سؤأللرک والی وکیلی وقوماندان بکلرکده فکرلرینی اشغال ایتکده اولدیفنه حکم ایتک واکا کوره جواب ویرمک زحمته دکردی . بناء علیه ساعتلرجه سیواس-قسطنونی تانی اشغال ایدن اوزون معلومات وایضاحات ویرلدی . بوایضاحاتی شو صورته خلاصه ایدم بیلیرم :

۱ — تظاهرات ملیه ، وطنک هرکوشه سنده صلابت وحرارتیه موجوددر . بوتون ولایتلرک اوفاق کویلرینه قدر خلق واک اوفاق جزء نامنه قدر بوتون اردولرمز تماماً حساس ووحدت کامله حانده ، تبلیغ اولنان مقرراتی تطبیق واجرا ایتکده درلر وخلقک ایکنجی واونجی سؤألنه جواب اولوق اوزرده :

۲ — نه وقتکه قسطنونی خلقی ، بحالی بوغیرطبیعی بولوب اندیشه ده دوشمک ضعفندن قورنیله رق مقصدمنی استحصال ایدنجه قدر ثبات ایتکده اثر تردد کوسترمیه جکدر ، ایشته اوزمان بوغیرطبیعی حال کندیلکندن زائل اوله جقدر . قایینه نك تمردی طبیعیدر ؛ بوکا قارشی بشته ندیره قالقیشمه دن اول ایلک تداییرمنی حقیله وهرطرفده قطعیتله تطبیق ایتک چاره لرینی دوشومم . مثلاً ، بولی وضعیتی حقنده نه یاسلمشدر . بولی حذاسنه قدر تکمیل مواضک استانبول ایله مخبرات رسمیه سنک قطع اولندیفندن آمینمی بز ؟ بوکا دائره منتظر بولندیفمنی معلومات هنوز ورود ایتدی . ایشته ، بو دیدیکم

بدیر، استانبوله قدر تشمیل اولندیقی تقدیرده قایینه‌نك تهرده طاقی قائمه‌جغنی، طن ایدرم . مع‌هذا بوندن صوکرده برعدد اجهلانه وابله‌نیه دوام ایتمك ایستریسه ، هر حالده دهامؤثر تدبیرلر تطبیقنه امکان واردر . »

بوندن صوکره والی وقوماندانك ویردیکی معلوماتدن شونلر آکلاشیدی ، اینه بولیدن استانبوله اعاده ایدیلن یکی والی زونغولداقده ، داخلیه ناظرلرندن شوپله بر امر آتش :

« بولی وحوالیسی سرستدر، زونغولداغه چیغیکیر ، ولایتك ایجاب ایدن محللریله مخابره ایدیکیز و امر اخیره قدر اوراده بکله یکیز . » فی الحقیقه یکی والی ، زونغولداقده قانش و تهدیداته باشلامش . فرید و عثمان بکله ، زونغولداق متصرفنه یکی والی یی توقیف ایدوب قره‌دن قسط‌وونی‌یه کوندولمسی امر ایملر ، متصرف بونی یاچامش . مع‌هذا تشبثدن خبردار اولان یکی والی ، اوراده بارینه‌میه‌رق ، درسه‌عاده عودت ایلمش . [وثیقه : ۱۰۶]

بالمناصبه عرض ایتشدم، که یکرمنجی قول اردو قوماندانی علی فوآد پاشا ، قونغره نامه ، بعضی مقررات و ترتیبات اتخاذ ایتشدی . علی فوآد پاشایه ، قونغره‌جه (عربی آناطولو قوای ملیه قوماندانی) عنوانی ویرلدی . پاشا ، اسکیشهر وحوالیسی ملی بر منطقه عد ایدوب قوماندانلارنه سواری قائم‌تاسی عاطف بکی ، آفیون قره‌حصار حوالیسی‌ده ملی بر منطقه عد ایدوب قوماندانلغه ۳۳ نجی فرقه قوماندانی عمر لطفی بکی تعیین ایتشدی . بو فرقه ایله آناطولویه کلدبکمزك دهام ایلک کونلارنده تماس و اشتغالده بولوسلیدیغنی اوکونلره تائد بیاناتم صرسته‌نده ذکر ایتشده . استانبول حکومه‌تی فوآدپاشانك یرینه حمدی پاشانی تعیین واعزام ایتشدی . حمدی پاشا ، اسکیشهره قدر کلدی . اوراده ، کندیسنه ۱۶ ایلولده استانبوله عودتی لزومی تبایغ اولندی .

اسکایزلر ، اسکیشهر منطقه‌سی قوای ملیه قوماندانی اولان ، صف بکی توقیف ایدوب استانبوله کوندردیلر . قوای ملیه قوماندانی اولان بر ذانك کندینی سهولله خصم ائله دوشورمیه‌جك تدابیر آلمش اولمسی لازم کلیدی . بو خصوصده کی غفلت و تدبیرسزك کندیسینی قورتارمق ایچون اوزون زمان متوالی تشبثانده بولنمه‌مزی ایجاب ایتدیردی . معلوم تالیکین ، او تاربخده اسکیشهرده انکلیز قطعاتی واردی . فوآد پاشا ، طویلايه بیایدیکی ملی قوتلرله بالذات اسکیشهره یقین حشیده‌وقعه‌کیتمشدی . اسکیشهری اوزاقدن احاطه ایتدی . اسکیشهرده بولنان مؤتلفین قوتلری قوماندانی جنرال (سالی قلاذ) ک فوآد پاشایه کوندردیکی بر مکتوبده قوالایانلار تعییرات قوای ملیه‌مزی صورت توصیف ؛ ملی قوماندانلر مزك قوای ملیه‌مزك یوکسك شرف و حیثیتلرینه قارشی بر تجاوز تلقی ایدلدیکندن ومومی‌ایله جنرالک حق و صلاحیتی خارجنده کورلایکندن بوخصوصده استانبوله بولنان دول‌ائتلافیه ممثل ساسیلرینک بر محظره ایله نظر دقتلری جاب اولمشدی . ۲۵ ایلول ۳۵ تاربخده جنرال (سالی قلاذ) ک فوآدپاشا زردینه کوندردیکی بر هیئت-که برارکان حرب بیکباشیمی‌ایله اسکیشهر انکلیز قونطورول ضابطندن مرکب ایدی . - انکلیزلرک احوال داخلیه‌مزه و حرکات ملیه‌مزه قطعاً مداخله ایلهمبه‌حکلیته دائر سوز ویردیلر . بوضرمزده ، انکلیزلر ، مرزفونده بولنان قوتلرینک کری‌یه آلتاسی‌حالنده نمنون اولوب اولیه‌جغمزی استمزاج ایملرلر ، بالضبع یک نمنون اوله‌جغمزی بیلدیرمشدک . فی الحقیقه اوراده کی قوتلرینی بوتون آغراقلریله برابر اوله ، صامسونه چکیدیلر . بعده اورادنده استانبوله

نقل بتدیلر . اسکیشره حاکم اولدقدن صوکره ، فوآد پاشایی ، بیلجک و بروسه حوالیسنه کوندیرمکی دوشونیوردق .

§ افندیلر ، قونیهدده والی بولنان جمال بک ، فرید پاشا قابینه سنک آید اولوده میهم بر نطقه اادی حالته کلدی . قونیهدده اردو منتشی اولان جمال پاشانک اسنانه له کیدوب کهممسی ، اوراده بولنان قول اردو قوماندائی صلاح الدین بکک مترددانه طور وحرکتی واک نهایت خبرسز اولوله بیکایوب کیتمسی قونیهدده حوالیسنی والی جمال بکک تحت حکمده براهشدی . اورابه ، مصلدی بقندن آکدمش اولان بر ذاتک کوندیرلمسینه احتیاج واردی . سیواسده یانغزده بولنان رأفت بکک کوندیرلمسی ناباب ایدلدی . رأفت بک حرکت ایتدی . قونیهدده هیئت تمثیله طرفندن بر قوماندان کلسکده اولایی خبر آمانجه ، ارباب حیات حالانمش ، دیگر طرفندن . والی جمال بک حبسده یانغزده نه قدر قانلی قانلی موقوف وارسه میسنی چیقاروب تسلیح ایتش و کندیسه بر قوت یاتق ایستهمشدی . قونیهدده اهالی محترمه سی ، بوذلیلانه حرکتیه قارشی آید اولاره ق مقتضای حیاتی ایضیه قرار ویرمش و بونک فریفته وایان جمال بک ، ۲۹ ایلولده استانبوله فرار ایشدر . [وئینه : ۱۰۷] خلق ، بدیهه دائر سندن اجتماع ایدهرک خواجه وهی افندی و والی وکلته تعیین ایتشدی .

§ افندیلر ، شایان دقت بر نقطه در ، بو آید خاطر مه کلدی ، هیئت عاییه کزده عرض ایتهدن کچهمیه حکم ، سیواس - قونیهدده بولی اوزرنده بر تاغراف مرکزندن ، رأفت بکدن بر سرویس آلام . رأفت بک ، بونده : قونیهدده حوالیسنده تأمین موفقیت ایچون کندیسنه ایکنجی اردو منتشلیک عنوان و صلاحیتک ویراسی لزومی بیلدیریوردی . رأفت بک بر چوق زمان صوکره آنترده بولندیغم صرهده ، بولی و حوالیسنده کی عصاک تشکیلنه مأمور ایدلدیکی زمان دخی اورادن بر شیریه ایله ، خاق اوزرنده مهم تأثیری اوله جفندن بختله کندیسنه پاشا عنوانک توجیهی بندن طلب ایتشدی . او زمانلر رأفت بکک مرکک برنجی و مرکک ایکنجی آرزولرخی تطمین ایدهرک رسمی موقع و صلاحیتده بولندیغی ایضاحه حاجت یوقدی . بالخاصه بونی رأفت بکک ال ای بیلش اولسنه شهبه ایدیه بیلیرمی؟ رأفت بک ، بو آرزولرخی تطمین ایتدیرمک ایچون بکم حکومت مرکزیه نزدیکه دلالتی ایما ایتک ایستیموردی ده ذنبه مزیدی . چونکه ، دنیاچه معلوم ایدی که بن ، اردو مغاشلکندن و عسکر لکدن استعفا ایتش اولدقدن لشقه بادشاه و حکومت مرکزیه طرفندن طرد ایدلش واعدامه محکوم و لویوردم . فعالیتیم بر قونهره نک انتخاب ایتدیک هیئت ایچنده ، هیئت تمثیله ایچنده اونک نامنه وقوع بولیوردی . ملی مساعیده بولتق و بالخاصه بوخصوصده موفق اولق ایچون رسمی عنوان و صلاحیت مشروطاسه ، ذاتاً او ، بکم کندمده یوق ایدی . اسباب موفقیت ایچون ، ایچنده بولندیغم اوصاف و شرائطک مدیتی آکلشیلدقدن صوکره ، بندن رسمی شکللر داخلنده صفت و صلاحیت آرامه لزوم اوله میه جفی طبیعی ایدی . شهبه سز رأفت بکی قونیهدده مأمور ایدرکن بز کندیسنه مقصد داخلنده هر درله اعمال وحرکات ایچون صلاحیت کامله و واسعه ویرمشدک . بونک استعمال و تطبیق اونک کندی لیاقت و ندرته وابسته ایدی .

§ افندیلر ، هر طرفی فعالیت و تشکیلات ملییه سوق و امالهیه چالیشیرکن حکومت مرکزیه نک امانه خادم بعض رؤسای مأمورین ملکیه طرفندن کویا معنوی تهدیداتی متضمن تلغرافلرده آلیوردق . مثلاً ، اورفه متصرفی علی رضا نامنده بری طرفندن حرکات مرکز دول ائتلافیه تعرض تلقی اولندی

و بویوزدن عموم عثمانی قطعاً سنك دول استاصحه اشغال عسكري آلتنه آلتهرق تورك حكومته ختا و برله چكي، تماس تا جاسده آلتيني معلومانه غا بيلدير يور و دسه ايله ائتلاف تكليف اولونيوردي. بولند اولا، مصر و اجنيلر طرفدن ديكته ايتديرلديكنه شهب يوقدي. بوكا، بالنسب ايجابي كي جواب ويريكتي. [وثيقه : ۱۰۸]

۸۰ افنديار، حاكملر كورد اواسه كر كدر كه، ملكه مزده و قافاسياده نديفات يامق اوزره آمر بقا حكومتي، جبرال (هاربورد) ك تحت رياستنده بر هيئت كوندر ميشدي. بو هيئت سيواسه كلدي. ۲۲ ايلول ۳۳۵ كه كي جبرال (هاربورد) ايله اوزون اوزادي به مكله ده بولديق. جبرال، حر كات مليه نك ماسد و غايه سي و تشكيلات و وحدت مليه نك سبب ديوري، عناصر عبر مسلميه فارسي اولان حسابات و اجنبيلر ك ملكه مزده كي منفي پروپاگانداسي و اجرا آتي سندنه مفصلاً و مدلاً با نايده بولندم. جنرال ك بعض غريب سؤالارينه ده محاط بولدم. مثلاً، ملت قابل تصور هر درلو تشنات و فداكار ائمه بولندقدن صوكره دحي موفق اولنه مازسه نه يالانفسك؟ و يرديكيم جوابده - خاطر، ده آلدانيور سيم - ديمشدم كه؛ بر مات موجوديت و استلائي نأمين ايجون قابل تصور اولان تشنات و فداكاراي يادقدن صوكره موفق اولور. ياموفق اولنه مازسه ديمك، او ملتك ثولش اولدبقنه حكيم ايتك ديمكدر. شاء غايه مات، بر حات اولدقجه و تشنات فداكارانه سنه دوام ايلدكجه عدم موفقيت موضوع بحث اوله ماز.

جنرال ك صور داني سؤال دن مقصود اصلي نك اوله بيلدجكي آراشدير مق ايسته مدم. فقط و يرديكيم جوابك طرفدن تقدير له قارشيلانديني بكون بولوسيله ذكر ايتك ايستم.

۸۱ افنديار، ايلول ۲۵ نجي كوني آقشاي، آنقره ده بولنان ۲۰ نجي قبول اردو قوماندان و كيلى محمود بكدن آلدغه بر شفره تلغراف مفادي شو ايدى : « بو كيجه استابول تلغرافخانه سندن فؤاد پاشاي تلغراف باشنه ايسته ديلر. داخله نظارتك ولايت شيفره سيله بر شمره يازدريدلر. بونك خلاصه سي، پادشاك بيانها سنده كي ارشادات عالمانه به تطبيق حرك صورتله خلاص وطن ميسر اوله جقدر. حركت مليه، عالم مدنيتده منفور غايه لر صورتنده تجلي ايتديرلدي. حكومته ملتك آرائي مداخله احديه ني دعوت ايدجكدر. قونفرانس حقمزده قرار ويريركن، بو اختلاف اشانه خر سلامت اوله جقدر. نتيجه ده؛ مديران حر كات ايله كوروشمك اوزره، ذوات عاليه ايله، بيلديري لك يرده، ملاقاتي امر واقع صورتنده عرض و وقتك دارلغندن جواب بكله ني لمكده در. اجتهادات فكي به رعائي، شخصه و شرفه عائد مصونيتي تمهيدات مسلسله ايله علاوه ايديلور. تلغرافي يازان، بو ذت، اركان حربه ميرلوارندن عبدالكريم پاشادر. بو تلغرافه تجارت و زراعت ناظري هادي پاشا و ساطيله و عيني شيفره ايله جواب انتظارنده در. مومي ايله، بو حيله سي ايله مراجعتك زدن اولديني اعلان و اشاعه ايتك اولديني آكلاشيدور. تلغراف باشنده انتظارده بولندقنرندن بر دقيقه اول قبول ايدنيوب ايدليه چكي ايله نه جواب و برله حككك اشعارى مسترحدر. على فؤاد پاشا حضرتلرينده يازلمشدر. » [وثيقه : ۱۰۹]

محمود بكه، عيني كونده ساعت ۷ صوكره ده ماكنه باشنده و يرديكيم تلغرافده شونلري بيلدردم: « كرم و هادي پاشاره، فؤاد پاشاك آنقره ده بولنيوب مشغول اولديني و فقط كوروشمك آرزو

ایلدکاری تقدردده ، سیواسده بولنان ، هیئت تمثلیه ایله وبو هیئت میاننده بولنان مصطفی کمال باشا ایله ماکنه باشنده آرزو ایلدکاری طرزده کوروشمک ممکن اولدینی یلایر بر سکر . (اولئر کوره شمک آرزوسنده ايسه لر) قیدنده دقلی بولنلق لازمدده . [وثیقه : ۱۱۰]

محمود بك ، کریم باشنك ، آتقرمه چکدیکی تانغرافی عینا بزده یاردی . محتویاتی ، آشای بوقاری محمود بكك خلاصه ابتدیکندن عبارتدی . [وثیقه : ۱۱۱]

§ افندیلر ، حکومت مرکزیه ایله یاپدیغمز (rupture) ك اون بشنجی کوننده یز . قرار ملییه قارشى وضع مخالفت آلان بعض یرلر ، خواه ناخواه ، جریان ملییه مطاوعته مجبور ایلدی . حکومت مرکزیه به خادم بعض مأمورلر باقرار ایتدیلر ویا محکوم وضعینه الفا ایلدیلر . استانبوله ، بوتون ملکیتدن . هر کون حکومت مرکزیه نك اسقامی طلبنه عائد ، بیکلرجه تلغرافلر یاغدیلمغه باشلاندی . ائتلاف دولترینك ، آناضولوده دولاشان صابط ومأمورلری ، حرکات ملییه قارشى بیطرف اولدقلمی ، ملکیتك وضعیت داخله سینه قارشیمه یز سوزینی ، هر طرفده آچیفدن سویلامکه باشلادیلر . بو وضعیت قارشوسده نجات ، نادره وفرید باشا ، حرکات ملییه مدیر ایله ائتلافدن اشغه چاره قلمدیغنه و فقط هر حائده ، تحفه مرقع ایلدیمت شرطیه ، بو ائتلاف یولنی بوله بیلجك واسطه لر آراشدرمغه باشلادقلمی حکم اه نوره خما ایلدیم اواز اعتقادده ییم .

افندیلر ؛ اسمی کچر عبدالکریم باشا مرحوم ، بزم چیرن قدیم آرفداسم ایدی . چوق ناه و سلی ، حیتلی وتمیز قلبی بر وطن پروردی . سلائیکده بن قول آغای ، اوییکبامی اوله رف بر بوروده چالشمش ، سنلرجه خصوصی آرقداشان ایتشدک . مرحومک اطوار واقوالندن طریقت منسوبیندن اولدینی آ کلاشیلوردی . بعض نکلمره مداومت ایتدیکه ده کورولمشدره فقط هر هانکی بر شیخه مرید اولدینی بیلن بوقدر . چونکه ، کندیسنی اعتقادات و وجدانی تاتیاتنده ، درجات معنویه ده - حضرت اول ، بویوک حضرت - قبول ایدیوردی و دائرة اخوتنده بولنانلره حضرت ، قطب وسائر کبی - کندسنجه مخاطبند کوردیکی استمداده کوره - متاملر توجیه ایدردی . بکاده قطب الاقطاب دیردی . مشییدی ایضاح ایده جکم محابره مزده ده بو نقطه نره تصادف ایدجکیز . کریم باشانك ، کندینه مخصوص ، بر اصول بیان و طرز تحریری واردی . کریم باشا ، چوق صمیمی وزماننده بك چوق موجب شهرتی اولان یوکسك بر بلاغنه کوروشور و اويله یازاردی . کندسنده ، اتناع خاصه وفدتی اولدینی ده ظن وفرض ایدیلردی . بزم ، سلائیکده بولندیمن صه مزده ، اوراده اردو قوماندانلی واردو مفتشکی ایله بولنمش اولان ، هادی باشا ، کریم باشانی ایضاح ایتدیکم اوصافیه بین الاخوان محترم و محبوب اوله رق طانیشدی . ایشته ، فرید باشانك قابینه آرقداسی هادی باشا ، صیقشمش اولان پادشاهك و فرید باشانك ، بك مناسب بر واسطه ایله امدادینه تیشمك ایتدیوردی . کریم باشا علی فواد باشانی ده سلائیکیدن طانیوردی .

§ افندیلر ؛ ۲۸ ایلول ۱۳۳۵ کیجه می ، کچه یاریسنه بر ساعت قاله تلغراف باشنده ، کریم باشا ایله قارشى قارشى به کلدک . طرفین یکدیگرینی شو سوزلره طانییدی :

سیواس -- مصطفی کمال باشا ، تلغراف باشنده در . کریم باشابه سویله بیکیز ، بیورسونلر ، دیورنر .

استانبول — ذات سانیلری . مصطفی کمال باشا حضرتلر بیسکیز ، روم .

بن — اُرت ، محترم کریم پاشا حضرت نلری . دیدکدن صوکره ،

کریم پاشا — سیواسده مصعی کمال پاشا حضرت نلرینه : آدرسنی یازدیردی و (پاشاه سویله بیکز آ کلار . حضرت اول فارشکنزده در .) سوزلرینی ، بریوع بارولا کبی علاوه ایتدی . کریم پاشا ، عاقبت عابیری ابیدر اشاله فارداسم « دیبه باشلادی .

کریم پاشاک ، اساسون حکومتی طرفندن صفوت قلبندن ونجابت اخلاقیه سندن استفاده ابیدلرک ماصل آلدایلدن آ کلامی ایچون مقدمه کلامی عیناً کنیدیسنه نکرار ایتدیره حکم ، کریم پاشا مرحوم سویله دوام ایتدی :

« امرحیر وطن ایچون ، بویک وطنرور قرده شم ایله و اخوان عالیّه تمثیلیه ایبه مدونه افکار ایتمک اسیره . خاکیا کیره ایصال قیانتی اوزره علی فوآد پاشا واسطه سیله بر نلراف کوبدرمشدم . بدعلیکیره واصل اولان ایشیه ، او نلراف اساسی اوزرینه برحل مشکور ، اشاله اقتطاف ایدرز . مملکتک کج رملکه اولدی بئ اوزک ویک مهم دوره معصنه بی لطف خدا ایله صحته تیسیره ایصال قیلارز . بودر ، نکریم حداد ثوردرن حقوق آمال رها کارمز مرشد دلردن بوکا دائر مهم شیلر قونوشه رق ، تلقیق موصود وطن قیلیم دکلئ ، یک قطان ومدیر قرده شم . نه بیورورسکیز ، روح : بد خواهان خاکسارک ، بوکوزل مملکتیمز اورزیده کی افترا آتی وعلنی تعینات ملعنلرینی قیرالم و اونلری کمینگاه امبدلریده ، ووج وی حیات راقلم ویا لکیز ، حکومت ایله ملتک صرف سلامت وطنیه عائد خدمات و احرا آتی تألیف ایدلم ، که غایه مشترکه و مباحله ذاتاً هب بردر . ابدشّه وطنله کوستریلی بونجه نخب تصاهراتک ، جهان مدیب فروشونده معزز طور اقلر مزک حفظ و صیانته عائدک بویوک حبیب وطنپروری اولدیغنی برکزه دها تمهید صمننده موحود مشکلات احوالی رفع ایدلم و بوکا برچاره بونق ایچون ده ، بو معزز قرده شکیز ایله مداوله افکاره ناشلایلم ، منتظرم قرده شم . بو تشبثم حقنده ، حکومک واسع درجهده برحسن یب اظهار ایتدیکنی علاوه ابلرم روح . »

۱۱ ابدیلر ؛ کریم پاشا ایله ۱۷/۱۸ ایاول ، کیجه یاریسندن اول ساعت ۱۱ ده باشلایان بو مخبره مز ، کیجه یاریسندن صوکره ساعت ۷ یجغه قدر ، تام سکیز یجق ساعت دوام ایتدی . اوچ صفحهیه آریله یان بو مخبره مز ، اثر جدید دنیلن بویوک طبقه کاغدلردن یکرمی بش صحیفه دولدوردی . بونلرک کافه سی ، بوراده اوقویه رق ، تحمیکیزی سوواستعمال اتمکدن ، قورقارم . کریم پاشا مرحومک ، اساسی نقطه نظرله و — کنداسنک نلفیسنه رغماً — مع التأسف قوتلی بر منطقه استناد اتمه مکه برابر طانی سوزلرینک ومطنطن جمله لرینک اوقونوب ایشیدلسنی تأمین ایچون ، نشر ایده حکم و نائق میانه ، بو مخبره مزری ده عیناً ادخال ایده حکم .

یا لکیز ، بو مخبره مز طرفینک ، تعقیب ایتدکلری هدف و استناد ایتدیکی اساس نقطه لر حقنده بالخاصه نیجه سنه دائر محمل رفکر ویره بیلیمک ایچون مساعده بیورورسه کز هر صفحه سندن بررنبده بحث ایده حکم .

۱۲ کریم اشاک ، عرص ایتدیکم ، ایلک تلغرافنه جواب ویریرکن ، بر آزده ، اونک طرف واسلو و اومش اولدیعم کوروله حکدر .

جوامعه ، برده ، بویه باشلادم :

« کریم پاشا حضرت تالین ، (قطب الاقطاب) دیککز آکلار ! ، خطابنی ستعاقب » شیمیدی جواب ویریورم » دیدم .

« پک محترم ونزیه قلبی قدردشم عبدالکریم پاشا حضه باره . احمدلله عاقیم بر کالدر . بویوک ونجیب ماتمیزک ، حقوق مشه وعه سنی مدرک و اوننی محافظه و مدفعه بویوک موجودتیله متوسسل اولدینی کورمکه پک مسعودم مداوله افشار ایتمک خسه صنفه اظهار بیوریلان آرویه صمییتله تشکر ایدرز فوآد پاشا حضرت تالری واسه سیاه کشیده بیوریلان تلمرافنامه مادیته وانف بولونیورز

مدار استناد اتخاذ بیوریلان یاسمه مح یانف فرید پاشا ورفناسته بر خطاب و عاب اولدینی ادنا ملاحظه و تدمیق ابله شبرت رئیسچی بدیر پالدر . مات هبونی نمینی دشرا ، دوحزار ان احوال وحرکات ، متمیز مارفندن دکل ، وید ، فرید پاشا ، داخه ماطری عادلک ، حریدناصر . سلیمان شفیق پاشا وونلرک رفقای م . عیسی بوان خربوط والسی غنی عالمک ، آنره وایسی محی الدین پاشا ، طبرزون وایسی غالب پک ، قسملونی والسی عن رسا پک ، قونی وایسی جمال پک طرفریدن ارتکاب اولمیدر .

ملاطبه تشبث اهانکارانه سی ، چوروم ترینب خاانه سی . قونیه تشبث مذبحانه سی صفحات حقیقه سیاه واصل اطلاعکیر اولمش دکله ، ذات عالیلوکزی ده مبدل اولمی اوزره تصور بوردینگکز نقطه ده اصابتسز لکدن دولای معذور کورورز

انظار اجانبک لهمزه تبدلی محض حقیقتدر . آنحق بوتبدل ، هیچ بروقت فرید پاشا حکومتک تقیب ایلدیکی سیاست نتیجه سی دکلدز . بونجه ، ملنیزک اظهار واثبات موجودت سمنده بدانه آلدی ، تشبث غزمکارانه نمره سیدر . ایشنه بوخصوصه ، ذات شاهانه ای ایدییورلر جاره نجات و عمره حیات آنحق و آنحق - ق ای مایه نک عمل و اراده مایه کم - اونسنددره بواساس متین و مشر و عدن ذره ما احراف ، معاذله تعالی ، دولت و مات ووضمنز اینزور خسرا آیی موجب اولور

حرکات نجیبه مایه مزی سوء تفسیر و اعلان اینمکدن خالی هلین ، بدخواهان خا کسارک حقوق اولدینی محققدر . فقد ، شایان اسف عمیدر ، که بیدخواهان ملت ، باشند ، دولت ابد مدتمیزک صدر نشینی فرید پاشا و نظارت موقعه ندبه نان عادلک ، سلمان شوق پاشا کی دولت آدمیری بولونیورز . ملکسمزه ، طام طام بولشه ویکار کیردیکی وحرکات ملیه نک بولشه ویک حرکتی اولدیمی رسماً اعلان و اشاعه ایدن بیدبختلردر .

نجیب ونزیه حرکات ملیه مزک ، اتحادجیلرک حرکات مذبحانه سی اولدیغنی واتحادجیلرک باره سیله تدویر اولدیغنی رسماً وعلناً جهان ، اجنبی غزته جیلرینه سوبله یین ب غافلردر . آناطولوده ، شورش اولدیغنی آژانسارله رسماً اعلان ایدن و - متارکه ماده مخصوصه سنه نظر آ - معزز وطنمزی دشمن اشعانه معروض برافق ایسته یین بوجاهلردر .

ملاطبه اهالی اسلامیه سیواس اهالی اسلامیه سنی بربریه مقاتلهیه سوق ایتمک ایستمن بوروالیلردر . حرکات ملیه نك اوکنه کچه جکم دیه سیواسک و حساسیت ملیه نك کورولدیکی هریرک احزاب طرفدن اشغالی ایستمن بوخاشلردر . مع هذا ، بزم الک ، بجل غایه من ، طبق تصور برادریلری وجهیه بدخواهانك ، بو کوزل ملکک اوزرنده کی افترا آتی و غلنی تعقیبات ملعتلرینی قیرمق و آنلری کینیکه امیدلرنده ، فلوج و بی حیات براقق و دولت ایله ملک اجرا آتی صرف سلامت وطنیه عائد نفعه: تألیف ایتمکدر . الحمد لله تعالی ، بو غایه نك تأمین اسحصاننده ، آرتق ملتیز هر درلو آثار بدخواهانیه قیرمش و بوتون جلا دتیله خطوه عزمکارانه سنی آتمشدر . اجاب دخی ، ملک قوت شاه سنی و نیت عزمکارانه سنی و بوکا مقابل حکومت مرکز نك نه قدر ، بی اصل و ملت ایله علاقه سز ، بر دت عاجزه ، اولایغنی تقدیر آتمشدر . مرز یفونی تخلیه ایتدیلر . صامسونی ده تحاییه باشلادیلر . امور داخلیه مزه و حرکت ملیه مزه فارشی بیط . ف قاله حملرینی افاده ایدیورلر . ایشته تشبثات ملیه مرکز ، تأمین استقلال خصوصنده استحصانه موفق اولدیگی ایلك نتیجه بودر .

جریان ملی ، استانبولده ، قانون اساسی احکامنه تأمین رعایتله نتیجه پذیر اوله حقدر . حکومت حاضر نك ، واسع درجه ده بر حسن نیته مالک بولندیغنی ظنده ، اسابت اولمیدیغنی عرض ایتمه مساعده بیورمکنزی رجا ایدرم .

بن ، دها ، ارضرومدن ، فرید پاشایه حقیقت وضعیتی ایضاح ایدرک ، ملک قوت و اراده سنه قارشی حیمه جفی هیچ بر قوت المیدیغنی یازمشدم و کندیسنه مخالفت و محامت وادیسنده دوام ایتمه میی لزومی اخطار اتمشدم . بو ذات غافل ، بوکا جواب ویرمه مکله برابر ، جریان ملیک بر قاج کشینک اثر تحریکاتی اولدیغنی اعلان ایتدی و حرص منفعتله و عمای جهل و غفلتله ایکی طرفی اداره ایدرک محافظه موقع ایده بیه جکلری ظن باطلنده بولنان بر قاج والیسنک اغفالکار راپورلرخی بزم نریه و وطنپرورانه ارشاداته ترجیح ایتدی . بوکون ، هر درلو خباثت و خیانت و عجز و مسکنف موقعنده فالقدن و ملت ده بوتون حقایق احواله و وضوح تام ایله واقف اولقدن صوکره ، بزه دوشن وظیفه ، الک سریع حرکتله آماک ملیه یه مضاعفکار ، یکی بر قابینه نك موقع اقتداره کلسنی تأمین ایتمکدر .

ا کر بوکون کی قابینه نك ، شخصلری و حیاتلری حقنده برکونا ترددلی وارسه ، بوکون ایچون بوکی شیرله اشتغال تنزلدن بک یوکسک اولان ملتیز نامه کندیلرینه ایستدکلری سسوز و تأمینانی ویرمکی دخی ملتیز نك منفعتی مقتضیانندن عد ایدرز . فقط ، طوتدقلری ، طریق ناصوابده تعند و ترمده دواملری حاننده ، حادث اوله جق عواقبک مسئولیتی کندیلرینه راجع اوله جقددر .

ایشته ، وقوع بولان تشبث خیر خواهیلری مناسبتیه بر دفعه دها و صوکره دفعه ، ذات نخیانلری کی قلبی جدآ وطن و ملت عشقیله و پادشاهه محبت و صداقتله مملو اولان و خاطره اخوتی دائماً حرمتله محافظه ایلدیکم قرده شم عبدالکریم پاشا حضرت تریله ده ابلاغ ایتمش اولمق ، بزم ایچون هر درلو وجدانی حضورک تأییدیه مدار اولمشدر .

افندیلر ؛ بورایه قدر سویلدیکم سوزلر بر ماده نك خلاصه سیدر .

بوندن صوکره کلن ماده ده :

حرکات ملیه ، وسعت کامله ایله استانبوله ایلرله مکده در . فرید پاشا ورفقاسی بوکا واقدر .

ذات عالیاری ده بو معلوماتی طاب و تنور بیور بکیز . « دند کدن صوکره فی الحقیقه او کوند ده ، تجلی ایتمش اولان موفقتی حرکت واپر لرینی خلاصه ایدره رک ایضاحات ویردم و « آرتق ، بوتون بوحرکاتی توقیف ، یالکیز و آنجیق بر شبنه منو قدر . اوده ، آمال ملییه بوتون معنائیه مطاوعتکار بر ذاته قابینه ریاسته ک توجیهه و او ذابات ده آمال ملییه آ کلابه رق آ کاکوره اتخا ندایره توسل ایلمس نه وابسته در . « دیدم .

« بوتون بومسرو دایره نطر آ بر مصالحه برادر یلری وارسه لطفاً بیاید مکز ی رجا ایدرم » جمله سندن صوکره « آناتولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعیتی هیئت تمثیلیه سی نامه معنی کمال » دیه امضای قویدم . § بونی متعاقب ، کریم یاشا ؛ « اولاً ، ذات عالیاریه برلکده بولان ذوات محترمه ک جمله سینه سلام و تکریمی عرص و ابلاء لطف بیور مکز ی رجا ایدرم . « مندمه سیه بخاره مرک ایکینجی صفحه سی کشاد ایتدیلر . کریم دشا ، دوام ایتدی :

« باشلادیعم قیسه مکانات بوتون صفحتی ذات عالیکز ایضاح ایتدیکیز . ایکی یرده ، حل امرده ، اصابت کوسترندیکسی جان ایله معذور متاهلی سرد ایتدیکیز . کرچه ، بوتون احوال و وفایع محلیه معلوم اولمه نیجه بر مسئله ده حکمات ایتمک ، متعسر آسده ، نالکته نال . ایشک حل و فصانده ، سراج منیر ، اندیشه زیه وطنی اویغ اغداریه ، مسند منکانه منین ورو شادیر . وطنک مقدراته حکم ایدیه چکی شو صره لرد ، یکو خود بر مات و حکومت کوره چکی ایتمی غایر اضلاع آنه رق بونک حل سهیله مطهر اوسنی عرص احمل ایتدردم .

مبدأ حرکت ، اتخا ند ایتدیکه انارت بیور دیکیز ، بیاننامه هایوناب ، طرز تفهمنده ، ممکندرکه بنده کنز خطا ایدیه . یالکیز مساعده ایتدیکیزده ، اصل حل اموره الک بویوک بر استادگاه تاقی ایدیلن بو بیاننامه غایده کی جهت جامعه یی ایضاح ایله ، کلام ملوکانه ک شمول احاطه کارانه سی بیان ایدیم . بن ظن ایدیورم ، که پادشاهر »

بن ، در حال کریم یاشاک دوامنه مانع اوله رق ، شونی یازدیردم :

— « کریم یاشا حضر نلری ؛ زومندن فضله ایضاحات مقصد اصایدن ، طرفینی اوزاقلاشدیره یلیر ویرده ، بیاننامه هایونک تفسیراتیله فصله اشتعال بی فائده در . رجا ایدرم . اصل مسئله اوزرنده کوروشلم . »

کریم یاشا جواب ویردی :

— « اصل مسئله اوزر یسه کوروشه جکیز . مساعده بیور بکیز دوام ایدم افندم . »

بن . — رجا ایدرم الک صوک سوز و تکلیف اوزرنده آ کلاشلم . دیدم .

کریم یاشا — اوت ، اورانه کله جکیز افنده .

سوزه ، بن ، دوام ایدم و « کریم یاشا حضر نلری . مساعی مشروعه مرک و تظاهرات ملیه ک آرتق ، دهاضله سوء تلقی ایداسه و محتاج تدبیر کوره آسده و باخصوص ، وضحیات و عدایات انچونده جنایت و اهانتی مرتبه ثبوت واران بر قایمه ارکانک مدافعات غیر مشروعه سنک اساس اتخا ند ایلدیکسی کوره که تحملمز یوقدر . بز ، صوک وضعیتی ایضاح و قطنی منک مای عرض ایتدک . بیامم تکراری لازمیدر ؟ ذات عالیاری بو لازم الاتاج آرزوی ملیه مقابل ، ویرد یاشا فایده سنک ، صدر معانی دولتی ،

حالاتیو ایتیمه وساطت ایتک ایسته یورسه کز بومسانیکز، هیچ برثمره نافعہ بخش ایدمه جکندن بشقه، حق عالی برادریندکی حسیت قدیمه اخوتزکده موجب زلزلی اوله جفندن اندیشه ایدرم. شیمدی، فرید پاشا، بلافاصله آن موقعی بر اهل ناموسه ترک ایدم حکمه و بوکا قناعتکیز وارسه، حل اولنه حق هیچ بر مشکل فالماشدر. عکسی تقدیرده، توسطکمز رنجیده قلب اولمکزدن و بی سود بر یورعونقدن بشقه بر نایجه به اقراران ایتیمه جکدر.

فرید پاشا، محافظه موقعه دوام ایدرسه، کندیسک عاقبت ایتیمه دوچار اولسنه سبیت ویره جکدر. الک صوک والک قطعی سوز بودر: مفسدیمز، بوحقیقت لایترزلی، یادشادهک اطلاعنه وضع ایتکدر. سز، آنحق بو وظیفه اصیلانه بی ایفا ایله بوکون وطن وملک ذات سامیلرندن انتظار ایلدیکی وظیفه دینه وملیه بی ایفا بیورمش اولورسکز. «

کریم پاشا، «سوزی اوزاتمق طبیعی مقصوداصلیدر.» دییه باشلابرق سوزی لزومندن فضله اوزاندی. بو اوزون سوزلر شو جمله ایله ختام بولدی. «لوجه الوطن، بوراده، یادینم شوتشبت الهه زداآئیده وملتده، بوتون نجابتلریله پیرایه دار قایروایشک صاحب حقیقیسی اولان خداوندقدیر، ملت ووطنک رهاسنی تأمین ایدمک اساساتی مسیانه بوبله جه ربطاً اکال ایدر. اولو آلهی، حلال مشکلات ایلر! عیون معززه لرکزی تقیل ایدرم.»

تکرار جواب ویرمک صرهمی بکا، کیجه یاریسندن صوکره ساعت ۴،۳۰ ده کلدی. کریم پاشانک، تماس ایتدیکی نقطه لری جوابسز براقه مزدم، بنده اوزون مطالعات سرد ایتدم ونهابتنده، «بناء علیه - دیدم - بزم وذات عالی لری کی ارباب حمیت ووطنپروانک آله جنی تشبثک فایه سی نه اولمق لازم کلیر؟ هر دقیقه اداره سندن ملت ایچون، مقدرات آتیمه من ایچون، یکی بر سبب فلاکت احضارندن بشقه برثمره انتظار اولنیا، فرید پاشا ایله ملک آره سنی بولمق امکانشزلیله اشتغالی، یوقسه بر آن اول بو هیئت غیر مشروعه نک برینه استیاجات و مقدرات ملت وملکتله متناسب بر هیئت جدیده نک درعهده امور دولت ایلمی لزومی پادشاهه ابلاغه یول آرامقیدر؟ لطفاً بویکی نقطه دن بری ایچون اوت ویا خایر صورتنده اعطای جواب بیورورسه کز، زداآئیده وملتده بوتون نجابتلریله پیرایه دار قاله جفنه شبهه اولمال تشبث نجیبانه لرینک بزلره عائد جهتنده کی صفحه سنی اکال بیورمش اولورسکز.»

کریم پاشا، طلب ایتدی کمز قصه جوابه بنه اوزون جواب ویردی. فقط بو اوزون سوزلر آره سنده، بعض جمله لرله، بزم پادشاهک اغفال ابدان اولمیوب هر شیئه واقف بولندیقی آکلانیوردی. کریم پاشانک بعض جمله لرده شو سوزلر واردی: «سده سنیه ماوکانه حل وحمم مقامی اولوب مشروع بردولتده بو عتبه علیا، بوتون افراد ملتیه محراب توجهدر. آناتولو عموم معروضاتک مشمول لحاظه خلافتناهی لری قلندیقی حقنده بنده کزه معلومات ویرمشلردر. او حالده، قبله کاه امور عامه وقبولکاه مقصد عالی اولان پادشاهمز افندمک اطلاع همانولرندهرشی واردی.»

کریم پاشا، کندینه مخصوص جمله لرله دوام ایتدیکی مطالعانه شو صورتله خاتمه ویردی: «جناب مولا، نیجه عالی اسباب خلقی ایله وتلقینی ایله، بومشکل کشا عقده بی تماماً حل بیورمه جقدر. البته که خدانک امری کوزلدر و قریبدر. یدالله فوق ایدیم. آئیز، بکریم مولا استحقاق ملیمز یوجه لکنده برسمد و ذی سلام اوله جقدر. ایسته روح کریم بودر. روح معززم.»

§ بودغه افندیلر ؛ کیجه یاریسندن سوکره (ساعت ۶،۱۰) . کلش اولسنه رغماً ، اوچنچی صفحنک آچیلسنه ن سبیت ویردم .

مرحوم کریم پاشانک ، پک خوشلانیدیغنی بیلدیکم برتعیله - بویوک حضرت ! - تعیریله سوزه باشلادم :

« محراب معلای امت وملت اولدیغنی ایچوندركه معروضات ملیه یی ابلاغه فرجه یاب اولغه تشبندن کری طورمدق .

یالکیز ، بویوک برخطادن ذات تالیکزی تخلص مقصدیله عرض ایدلم ، که آناتولو عموم معروضاتنک ، مشمول لحاظه خلافتیناهی قلدیی حقنده کی معلومانه ، ملتک هنوز اعتمادی قضی دکلدرد . چونکه ، ملت امیندر ، که پادشاه ، اهانتلری ثابت اولان برقاچ شخصی ملته ترجیح بیورمزله .

§ کریم پاشانک تماس ایتدیکی نقطه لره جواب ویررکن ، « احسن وقرب اولان امر خدانک تجلیسیله بدبخت و مظلوم ملت نخییه مزک مظهر نجات و سلامت اولسنی ، دریای رحمت عزندن تضرع و آذقی دائماً (بردود معنله) صاریلی اولان استانبولده کی بعض ذواتک حقیقتی کورمکده کی حس خسیس قمردلرینک زوالنه انتظار ایلرز . روح نخیب ملتده ، ایشته بوبله متحسدر

یالکیز ، تکرار ایتکلمکه مساعده کزی رجا ایدهرم ، که اوت ویا خایر صورتنده اعطای جواب بیورولسنی استرحام ایلدیکمز سؤالر مع التأسف جوابسز براقیلمشدر . عزیزم ، یدالله فوق ایدهم . فقط ، بونکله برابر ، حل مشکلات و مسائله توسل ایدنلرک ، مقرر بر هدفی اوانق کرکدر

« ملت ، امر خدایی ایفا ایده جکدر و بویوردیفکنز کی استحقاق ملیمز پرسعد و ذی سلام اوله جقدر . دعای کرمازیلرینک اکسیک ایدلمه مسنی رجا ایدرم . سعی بزدن ، توفیق ، خدای لم یزلندرد .

مصطفی کمال

§ آرتق ، کریم پاشانک یورولدیغنی آکلاشیلوردی . « صوک ایکی سوزم روحم . » دیهرک و آمال ملیه نک اساسانی تجیل و حفظ ایلک تشرطیه تمایات خالصه نل بسط و بیان ایدلیدیکنی ویدانه آبت کریمه سنک خیر ایله قبول بیورولق اوزرینه مصروف « اولدیغنی سویلادکن سوکره » اللهه ایصارلادق ، ینه کوروشه جکیز دیهرک چکیلیمک ایستدی .

براقدق !

صوک سوزی ، بز سوبله مک ایستدک و دیدک ، که : « خاطر نشین برادریلری اولق اوزره صوک بر جمله عرض ایدیورم .

- ملت قوی . مدرک ، عزمنده قطعیدر . حرکات فعلیه جریان سربعنی آلمشدر - ذات شوکتهات تاجدار اعظمینک لطفاً و عاطفه اعطای قرار و حل مسئله بیورملری زمانیدر . » [وثیقه ۱۱۲]

§ افندیلر ؛ بوندن سوکره ، فرید پاشا قاپینه سی ، دها آنجق اوج کون ثبات ایدم بیلمشدر .

مرحله ۱ : در ...
مرحله ۲ : در ...
مرحله ۳ : در ...
مرحله ۴ : در ...
مرحله ۵ : در ...
مرحله ۶ : در ...
مرحله ۷ : در ...
مرحله ۸ : در ...
مرحله ۹ : در ...
مرحله ۱۰ : در ...

انگار دقنه آملیدر ، که نو یازی می من یامش و سدر سه اتق ایله نادر شاه من افندمن حضمر نلری ،
 بوبک جیران دمندن سه یرده ، تا نذا ایلای دجات مکنه ی قارش بسمنده انخوذ مرار
 قیلمشدر ششمن و یاز رن ایله نذا حاکم قوریه کتب نقاطی احتوا ابتدکی و ناصل
 بر موجدان سیم و فکر و حد ایله - ان جزیف شش فرحان همدی البته نزد خدا و در تاریخ
 ملتده یراددار اصالت فایده قدر

بوتون بونلری بسط و انبساطی سوق ایدن اسباب (تثبیت حقایق ماجرای مسبوقة در) ... ،
 کریم ناسا مرحوم مکتوبک موکونده ، « بَدْعَدَمَل بِرِصُورَتِی حَیثُ تَشْبِیْهِیَه کُونْدَرْمَل لُطْفِی
 دَرِیغ اِتْمَزَسَه کَز حَقَائِق عَالِیَه کَ مَآ وَا شْتَرَا کَا سَرِیْنَه لَس اَیْتَش اولورسکَز . » دَمَش وِصُورِی
 دَکَل ، فَتَط مَکْتُوبُک اصْصِ بَکَا وَا دَرِشْمَلَر . بُو مَکْتُوبِی دِه نَشر اولْنَه حَق وَا ثَبَق مِیَانَه قَوِیَه جَم .
 [وَتَقَه : ۱۱۳]

ۛ افنديلر ؛ بو بخارمك ونوعه لدېي كيچانك فرداسي يعني ۲۸ ابلول كوني خلاصه سم ،تكميل قول اردولره شفقه الله سدرلدي .

کریم پاشا مرحومک فوؤد پاشایه خصماً یازدی ایلیک تاعرافنامه سنده ، استانه لدن ذوات عالیله ناک مدبران حرکاتله تعین ایده جک شلده ملاقاتلر لدن بحث اولندیغنی کورمشدک . بوکا مائل ، فقط معکوس یعنی داخلدن استانبوله کیتیم یولنده برتکیفده ، بوندن ده اول طریزوندن چیتمشدی . بونی ، مساعده بیورورسه کز برآز ایضا ایدیم ، طریزون والیسی غلب بک ۱۸ ، ۱۹ ایلول تاریخلرلنده دورا آرداسهده بولونیوردی . کاظم قره بکر پاشانک آرداسهیه کیدوب والی انله کوروشمسی موضوع بحث ایدی . بوزمین اوزرلنده ۱۹ ایلولده تلذراف باشنده کاظم قره بکر پاشا انله کوروشدک . وسیله ، ۱۸ ایلول تاریخی طریزون آلدغیم برتعارفنامه ایدی . کندیسنه عینا ویردبکم و تاعرافنامهده « منافع منیه یی محل اولان ۶ ماده یی فیول ایچیورز . (بومده استانبول ایله قطع مناسبه عائد امر در .) معروضاتمک ذات شاهانیه ابلاغی ییتی السه بر هیئت سفیره ایله تاهین اولنه لیر قناعتندمز » دیلمکده ایدی . [وثیقه : ۱۱۴] کضم قره بکر پاشا ، ماکنه باشنده طریزون والیسی ایله کوروشمش و خلاصه سنی بیلدردی . والی سواک طررلنده بر طاقم مصالحلر سرد اجتش ، قره بکر پاشا موافق جوابلر ویرمش . والی الک نهایت ده استانبوله رهیت کوندرلرلرک کفتک خاکابه عرضنی و برهیتله

کندیسنک کیتسنی تکلیف ایتش ایسه ده بزم وسائط مختلفه ایله عرض کیفیته توسل ایتدیکمه زه کوره، بو فکرندن نکول ایتشدر . بویه بر هیئتک کیتسنی و بوکا سرای احوالنه واقف اولان کموشخانه مرخصی ذکی بککده علاوه سی تکلیف ایدلمکده در . « ذیلمکده ایدی . [وثیقه : ۱۱۵]

غریبدرکه ایکی کون صوکره یعنی ۲۱ ایلول ۳۳۵ ده طورولده قائم مقام خالد بکک کوندردیکی بر شیفره دهده بو هیئت مسئله سندن بحث ایدیلوردی . فضله اوهامه دوچار اولان پادشاهی، اجنایرک و فرید پاشانک قوجاغنه آتمامق ایچون درسعاده متکرر آ بر هیئت اعزامی موافق اولهجنی و بویهته مرخص ثروت و ذکی بکلرداخل ایدیلیرسه ممنوناً قبول ایده جکلری ذکی بک افاده سیله بیلدیریلوردی . [وثیقه : ۱۱۶] خالد بکک ، ۲۲ ایلولده ویردیکم جوابده ؛ ذکی و ثروت بکلردن مرکب بر هیئتک استانبوله کوندرلمی مناسب اولدیفنی بیلدیردم . ۲۴ ایلول تاریخده خالد بکدن آدیغم بر تلغرافده ، طربزون مخالفتک مرکزی تشکیل ایدن طربزون والیسی غالب بکی، قول اردو ایله ارضروم والیسنک دعوتی قبول ایدوب ارضرومه کیتمدیکندن ، بالضروره قوه مسلحه ایله محفوظاً بوکیجه (۲۴ ایلول) ارضرومه کوندردم . « ذیلوردی . [وثیقه : ۱۱۷]

افندیلر ؛ غریب تصادف دکلدرکه مرحوم کریم پاشانک ایلیک توسط تلغرافی طربزون والیسنک توقیف اولندیکی کیجهنک فرداسنده ، طربزونده والی و ذکی و ثروت بکلرک و بونلرک اغفالی اوزربنه بعض ذواتک استانبول ایله قطع رابطه یی اخلاص خصوصنده کی تشبیرلرینک واستانبوله بر هیئت متکرر حالنده کیتمک خصوصنده کی پلانلرینک دوچار عقامت ایدلیدیکی تحقق ایتدیکی برکونده یعنی ۲۵ ایلول کونی کشیده اولونیور ویزی آنحق ۲۷ ایلول کیجه سی آرامق لزومی حس ایدیلور . جریان مخبراندن آ کلاشیلدیغه کوره ارضرومه کیدن والی غالب بک ، تکرار کاظم قره بکر پاشابه ، استانبوله بر هیئت معرفتیه مراجعتدن بحث ایتدیکنه دائر پاشانک ۲۷ ایلول تاریخلی راستیزان تلغرافی آلیورز . بوکا ۲۸ ایلولده جواباً ویریلن تلغرافنامه ده ، کریم پاشا عباره سی خلاصه سی مطالعه اولندقدن صوکره ، « موضوع بحث مراجعت لزوم کورولوب کورولیه جکنک اشعارینی رجاء ایدرز . لزوم کورولدیکی تقدیرده طربزون والیسنک ، داخله ناظری عادل بکدن ، حرکات ملیه مزه مخالفت خصوصنده هیچ برفرق اولمیدندن کندیسنک حرکات تحیه ملیه مزه هیچ بر صورتله مداخله سنه مساعده بیورولماسی ، جوابی ویریلور . [وثیقه : ۱۱۸] کاظم قره بکر پاشانک ۳۰ ایلولده ویردیکی جوابده ، « طربزون والیسنک بوکی ایشلره قاریشدیراماسی حقنده کی « مطالعه مزک اصابتی تصدیق اولندقدن صوکره ، طربزون احوالنده چوقدن انتظار اولونان صلاح حال حصول بولدی . [وثیقه : ۱۱۹]

افندیلر ؛ بو صوک معروضاتله ده بر حقیقت اوزرنده فکرلری تنویر ایتک ایسترم . طربزون والیسی غالب بک ، ذکی بک سرای و فرید پاشا ایله مناسببتدار ایدیلر . بر هیئت حالنده استانبوله کیتمکدن مقصدلری، مقصد ملی به خادم اولق اولیوب استانبوله ایجاب ایدلری تنویر و بعض تدبیرلر توصیه و یکی تعلیمات آلمق کی مقاصده مستند اولدیغه بجه شبهه ایتکه محل یوقدی . نه کم ، ذکی بک بالاخره استانبوله کیتدکن صوکره آرقه سندن لزومی قدر پاره و جیخانه کوندلک وعدله و تعلیمات مخصوصه ایله طربزون و کموشخانه حوالیسنده ، تشکیلات بافق اوزره کوندرنشدر . موسی الیهی، ابنه بولیده توقیف و آنقره به جلب ایتدیرمشم . بکا ، بوسویدیکم خصوصاتی تمامیه اعتراف ایدلی . بالکلر ، کویا استانبولی آلداندیفنی ، آله جمی پاره واسلحه یی کویا بزه تسلیم ایتک یدیده بولندیخی

سویلدی. بوکا او کون وحتی بوکون اینانه جق صافدنلر بولنه بیلیرمی ؟ مع مافیہ بن ، بو ذاتی ارضروم قونغرہ سنده کی مناسبت خاطرہ سنہ حرمتہ یالکز اخطارات و نصایح لازمہ دہ بولنقلہ اکتفا ایدرک سربست برافشدم .

§ افندیلر : حکومت مرکزیہ طرفدن ، قول اردو قوماندانی اولہرق قونیہ کوندریلن سعید پاشایی ۳۰ ایلولہ استانبولہ اعادہ ایتدک . قونیہ والیسی فراری جمال بکک فرارندن اول ، تربیہ ابتدایی ایلک بوز قیر حادثہ سنک اوکنہ کچمک ایچون ، یکرمنچی قول اردو ونیکدہ دہ ۱۱ نخی فرقه معرفتلی ومعاونتلیہ ، تدابیر مقضیہ آلنہرق استانبولک ظہورینہ انتظار ایتدیکی فنالنی ، توقیف ایتدک . ارکلی ، بولی ، آطہ پازاری ، ازمیت حوالیسنده تشکیلنہ چالیشیلان قوای ملیہ ایلول آنک صولک کونلرنده بویوک حساسیت کوسترمک باشلادی و او جوارلرده کی قوای ملیہ رؤسای ، قاپنہ مک توردی حالندہ استانبولہ حرکتہ مہیا بولندقلرینی بیلدیریورلردی . بوخصوصی ، ۲۸ ایلولہ ، بوتون مملکتہ وبالطبع استانبولہ دہ تعمیماً بیلدیردک . آنحق ، ازمیت شہرندہ ۲ تشرین اول کونندہ منفی دینہ بیلجک یکی بر وضعیت قارشیسندنہ فلدق . او ناریندہ ازمیت متصرفی سعادت بک نامندہ بر ذات ایدی . کندیسنی تلغراف باشنہ چاغیردق . صولک کونلردہ کی تباہیاتمک تماماً آلتوب ایجابانک یابیلوب یابیلمدیغنی صوردم . متصرف بک ، وردیکی ایضاحاندہ دیوردی کہ : « تباہیاتی آلدیم . اختلاف وشورش اولماسی ایچون ، اہالی بی سربست براقہرق دیکلمہ بی ، اک دوغری حرکت بولدم . منفی شایعات وازدر . ہیئت تشبیلہ دن ایضاحات ایستہ مک وبالخاصہ مقصدک (اتحاد حکومتی اولکی شکندہ احیا اولوب اولمدیغنی قطعاً آکلامق عزمنندہ درلر . بندہ کز ، اک بیطرف بر آدم اولمق اوزرہ محافظہ سکون وآسایشلہ مکلم .) ؟ (بندہ کز ، ہرکیم و ہرنہ ایچون اولورسہ اولسون نتیجہ سی محمول بر ماجرایہ باشقلرینی سوق ایتکی دوغرو کوریم .) (تانی واحتیاط ایدلسی طرفداری اولدیعی نام بر تجربہ اوزرینہ عرض ایدرم .) [وثیقہ : ۱۲۰]

وبردیکم جواب ، عیناً شو ایدی :

سیواس
۲ - تشرین اول - ۳۳۵

سعادت بک

ج — ازمیتدہ ذرہ قدر ائتلاف وشورشہ میدان ویرمہ مک ، اساس وظیفہ کز اولدیغنی کی طرفزدندہ خاصہ رجا ایدلمش برخصوصدر . تشکیلات وحرکات ملیہ مزک مقصد وماہیت مشروعہ سنی ، کرک ذات عالیکزہ وکرک ازمیتدہ بر جوق ذواتہ بوتون دنیایہ قارشی لازمش و یازمقدہ بولندیغمز بیاننامہ وایضاحنامہ لرلہ ، اک غرضکار دشمنلرمزہ بیلہ آکلاتمش اولدیغمزہ شہہ مز قالماشدر . آرتق ، آنحق عوامک قبل وقائدن بشقہ بر ماہیتی اولہ میان دیدی تودیلرک ، اعطای قرار خصوصندہ ، مؤثر

اوله بيله جگنه امکان تصويرايموروز . بوندن بشقه ، اهاينك استيضاحه لزوم كورد يكي نقطه وار ايدسه ، بونلر نه دن در حال استيضاح اولنوب حل مسئله ايدلمش بولونيور ؟ ذات عاليكز بيطرف موقعنده قلمني ترجيح بيوريورسكز . حالبوكه تعقيب ايتديككز خطحركت قلعياً بيطرفق اوله ماز . چونكه ذات عاليكز ملتك مشروع حركانه قارشى بيطرفلغكزي ادعا ايلديككز حالده ، حركات اهاننگرانه سببه غير مشروع وبذاته معدوم فريد پاشا قاينه سنك مأموراني ايشا اينكه مشنولسكز . اتحادچيلك احباسيله اشتغال ايدم جك سطح بونلرندن اولديغوزي ذات عاليكز يك كوزل تقدير بيورده بيلرسكز . ذات عاليكزه يك خالصانه فقط ، بوتون قلعيتيله شوني عرض ايدرم ، كه ذات عاليكز هنوز فريد پاشا قاينه سنه اعتماد بسله ميورسه كز بوني ، داخله نظارته رسماً بيلدير . ايسكز . اكر ملتك حكومي و آرزوسي خلافته اوله رق فريد پاشا قاينه سنه اعتماديكز موجود ايسه ، ايزميت اهالي ، محترمه سني حركات مشروعه مليه سنده سربست براقق اوزره در حال موقعكزي ترك ايله استانبوله حركت ايديك . بوايكي نقطه دن هر هانكي برينه عدم رعايتكز حالده حق عاليكزه وقوعي مأمول حالت مسبب وهستولي بيه ذات عاليكز اولمش بولنه جفني كال صميميله ابلاغي بر وظيفه وجدانيه عد ايدرم .

هيئت تشليه نامه

مصطفی كمال

متصرف بك ، « قولكزي اعتدال ايله ديكلييكز افندم ؛ بنده كز ، ابي افاده ايدمدم . مقصدكزك علويت ومشروعيتندن ، ذاتاً بحث ايديله من ، جلهلريله باشلايان جوابنده ، بازيلان سطرلر « بزي ، يارينكي جمعه نمازي اجتماعه قدر ، حائزه براقكز . فريد پاشايه كيم بيلير قاچ دفعه قلمنه هجوم ايدن بنده كزي نه قدر فنا نظره كوريورسكز افندم . » جلهلري ايله ختام بوليوردي . [وثيقه : ۱۲۱]

بونك اوزربنه ، ايرتسي كونكي جمعه نمازي اجتماعه قدر انتظار ايدم جكمزه دائر يازديرديغم تلغرافنامه به ، شوايكي جلهبي علاوه ايتدم : « ذات عاليكزي فنا نظره كورديكم حقهده كي ظن دوغرو دكلدر . چونكه وجدانم مضطرب اولقسزين وبره بيله جكمز حكملر ، آنجق نتايج فعليه به معاقد ايتدم . » [وثيقه : ۱۲۲]

او تاريخده ، ازميتده ، مير آلاي عاصم بك نامنده بر ذات ، فرقه قومانداني اوله رق بولونيوردي . عاصم بكهده ، بر ايكي كوندنبري ، تلغراف باشنده تبليغانده بولونيلمشدي . فقط هيچ بر جواب آلنه ميوردي . اونده ، ۲ تشرين اول كوني ماكنه باشنه چاغيردم ، قونوشدم . كنديسنه ؛ « قاينه نك سقوط ايدم جيكي وبلكهده سقوط ايتش اولسي محققدر ؛ بناء عليه ملتك عزم واراده سي هر درلوزردك فوقنده حائز صلابتدر . » ديدكدن صوكره قطعي مطالعه وقرارينه منتظر اولديغمي سويلدم . [وثيقه : ۱۲۳] فرقه قومانداني عاصم بكك اوزون معذرتلر ومطالعهلره طولو جوابندن چيقان مثبت معنا ، شيمدي به قدر جواب وبرمه يشنك سبي ، استانبوله كي قول اردو قوماندانندن استيزانه جواب آلمايشندن ايلري كلديكي [وثيقه : ۱۲۴] ويارينكي جمعه نمازنده مقررات اتخاذ ايديله جيكي جلهلريله خلاصه ايديله بيلير . [وثيقه : ۱۲۵] بعض نصايح وتشويقاتي متضمن جوابزده از جمله شونلري ايتدم :

« فرید پاشانك ، یارینه قدر چکیلمسی اغلب احتمالدر . بو تقدیرده ، یارینکی اجتماعکز نتیجه سنده ذات شاهانه یه و تعین ایتدیکی تقدیرده یکی قایینه رئیسنه ، قایینه نك آمال ملیه یه تماماً مطاوعتکاره . بیطرف ذواتدن ترکیبنی استرحام ایتک خصوصنی و بوکا انتظار ایدلنیکنك عرض ایدلمسنی تأمین بیوریکیز . برده ، وطنمزی واستقلال ملیمزی قورنارمق ایچون ، تشکل ایده جک یکی قایینه ایله متحداً ، دهاک چوق چالیشمغه احتیاجز اولدیغندن تماماً سکونت دائره سنده هیئت تمثیلیه قراربله عرض ایتدیکم خصوصاتی نظردقده بولندیره رق تشکیلاته دوام بیورولسنی رجا ایدرم . » [وثیقه : ۱۲۶]

افندیلر ؛ بن ، عاصم بکه بو صوک جلهلری یازدیریرکن (۲ تشرین اول ۳۳۵ ساعت ۳،۴۰ صوکرده ده) آرایه امضاسز سوبله بر سرویس کیردی :

« پاشا حضر تلی ؛ استانبوله . خصوصی آرقداشلسوبیلدیلر . تکمیل آقشام غزتهلری یازیورمش . فرید پاشا احوال صحیه سنده بناء استعفا ایتمش . توفیق پاشا قایینه یی تشکیله مأمور بیورلش . دهاصباحدن سوبله نیوردی ، فقط تأید ایتمه مشدی ، شمدی تأید ایتدی افندم . »

بو تلغرافی کیم ویریور ؟ آکلاییکیز ، دیدم . صورمه زمان قالمدهن تلغراف شو صورته دوام ایتدی :

« بز ، آنقره تلغرافجیلری ! پاشا حضر تلرینک خاکپاینه عرض تعظیات ایلرز و وطنمزه باشنه برکابوس بلا اولان بو قایینه نك دوریلسی ایچون ملتک باشنده بولنوب موفق اولسنی تبریک ایدرز . لطفاً سوبله ییکیز . »

تلغراف مخبره سی منقطع اولدی . حقیقه ۲ تشرین اول فرید پاشا قایینه سی سقوط ایتمش بولونیوردی . فقط یکی قایینه یی تشکیل ایدن توفیق پاشا دکل ، اعیاندن برنجی فریق علی رضا پاشا ایدی .

§ افندیلر ؛ صره سو ، کلشکن عرض ایدیم ؛ عموم تلغرافجیلر مزك ، تشبثات و حرکات ملیه مزه ایفا ایلدکلی فداکارانه خدمت لرینک ملی تاریخمزه مهم موقعی واردر . کندیلرینه بوکون علناً تشکر ایتمکی بر وظیفه عد ایدرم .

..

§ افندیلر ؛ فرید پاشا قایینه سنك سقوطنی و علی رضا پاشانك قایینه تشکیله مأمور ایدلنیکنی ۲ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنده یازدیغم بر تعمیم ایله بوتون ملتله ابلاغ ایتدم . بو تعمیمک بر صورتی ده ، برای معلومات قیدبله ، یکی صدراعظه ویردم . [وثیقه : ۱۲۷]

۲ تشرین اول کونی ، یکی قایینه رئیسلیه ، تماس آرامشدق . ابرسی کونی ، مجلس وکلانك اجنماعی اناسنده ، هیئت تمثیلیه ایله کوروشه جکلری وعد ایدلمشدی .

عرض ایتدیکم بو تعمیمده بللی باشلی نقطه لر شونلردی :

(۱) یکی قایینه ، ارضروم و سیواس قونفره لرنده تعین و تثبیت ایدیلن تشکیلات و مقاصد ملتله ربطتکار اولدانی تقدیرده ، قوای ملیه اوکا مظاهر اوله جقدر .

۲) یکی قایمه ، مجلس ملینک انعقادیه مراقبه فعلیه باشلانجه به قدر مقدرات ملت حقنده برکونا نهمده کیرمیه جکدر .

۳) صلح قونفرانسنه تعین اولنه حق مرخصه ، ملتک بحق آملانی مدرک واعتمادینه مظهر اهل وقوف واقداردن انتخاب اولنه جکدر .

— بیاننامه ده ، بوصایدیم اساسلرک ، یکی قایمه طرفندن قبول ایدلمسی تکلیف ایدیه جکی تصریح ایدلکدن صوکره ، « بوباده بشقه جه مطالعه لری وارسه یارین زواله قدر سرعت اشعاری ، تمنی ایدلدی . § ۳ تشرین اول ۳۳۵ کونی ، صدراعظم علی رضا پاشاه یازدیم تلغرافده ، « ملت ، شمدی به قدر رأس کارینه کچنلرک ، قانون اساسی به و آمال ملیه به منافی حرکاتندن متأثر اولدی . بوندن دولانی حقوق مشروعه سنی طامتق ومقدراتی اهل و آمین اللرده کورمک قرار قطعینی و بردی . لازم کان تشبثات عزیمکارانه به توسل ایددی . تشکیلات منتظمه به تابع ، قوای ملیه ، اراده قطعیه ملتی ، تماماً اظهار واثبات قدرتی احراز ایددی .

ملت ، پادشاهک امن واعتمادی اولان ، ذات فخامبهایلرله رفقای کرامکزی ، مشکل وضعیتده براقق ایسته مز . بالعکس مظاهر اولمه بوتون صمیمیتله حاضر در . آنجق هیئت وکلا میاننده فرید پاشا ایله تشریک فعالیت ایلش نظارک موجودیتی ، هیئت جلیله لرینک ، نقطه نظرلرله ، آمال ملیه نیک درجه مطابقتی ، کمال خلوص ایله ، آکلامق مجوریتنی حاصل ایلشدر . ملتجه ، امنیت تامه تحصیل ایتدکجه آنیلمش اولان خطوه صلاحک توقینی و یارم تدبیرلرله اکتفا اولنسی ، غیر جائز کورولمکده دره . بناء علیه شو خصوصاتک ، سزجه قبول ایدیلوب ایدلمیه جکی قطعی و صریح آکلامق ایسترز . « دبدک ولعمیم مناسبتله ذکر ایتدیکم اوج اساسی تعداد ایدک . بعده ، « بونقاط اساسیه مطابقت حاصل اولدینی آکلاشیلدقن صوکره ، احوال غیرطبیعیه نیک ازاله سی مقصدیه ، بعض معروضات نالیه ده ده ، بولنه جفمزی بیلدیردک . [وثیقه : ۱۲۸]

علی رضا پاشا ، بوکون ، برای تحلیف ، سرایه کیده جکلرندن تلغرافزه ، یارین ، جواب ویرله جکی بیلدیرلدی .

§ بز ، بعض طورلردن ، علی رضا پاشا قایمه سنده ، بر تودیه ، بو قایمه بی تشکیل ایدن ذواتک ده ، قفالرنده بر بولانیلق کشف ایدر کی اولدق . اونک ایچون بعض تدبیرلر آملانی موافق کوردک . عینی کونده ، بر تعمیم یازدق . بونده ، « حکومت ایلله ملت آره سنده مطابقت انظار و آمال حصولی ، تعمیماً ، تبلیغ ایدیلنجیه قدر ، کافی السابق مخبرات رسمیه نیک منقطع بر حالده بولندبرلمسی ، لزومی بیلدیردک . [وثیقه : ۱۲۹]

بوندن بشقه ، هر طرفدن کلن ، تکلیف ومطالعہ لری مزج ایدرک ، عموم قول اردو قوماندانلرینه وحرکات ملیه به مظاهر اولان والیرده § ۳ تشرین اول کونی ، بعض محرم تبلیفانده بولندق . یکی قایمه ایلله ، ایلاک تماسمزه حائد اولان بو وثائق ، عیناً ، انظار علیه کزه وضع ایتدیکی — بوندن صوکره کی — مخبرات ومناسباتک سهولته آکلاشیه بیللمسی ایچون موافق کور ییورم . مساعده بیورورمیسکزه ؟

عموم قول اردو قوماندانلرينه و حرکات مليه به مظاهر والي
و والي و کيللرينه

بروجه آتی تلفرافك حربه و داخله ناظرلرينه كشيده و انباسي رجا اولنور :

داخله ناظرينك حرکات اها تكارانه سنه آلت اوله رق اها لي بي بالفعل تسليح و مقابله به قيام ابدن
قونيه واليسي جمال والعزير واليسي على غالب و ملاطيه متصرفي خليل بكلك توقيفلريله ديوان حربه
توديعلري و طربزون واليسي غالب ، قسطموني سابق واليلري ابراهيم و على رضا بكلكله آتقره واليسي
هي الدين پاشانك استخدام اولنامه سي و حقوق قانونيه مليه به تجاوز ايجادكردن و حرکات و آمال مليه به
مظاهر تدرندن دولاي عزل ايديلن سيواس واليسي رشيد پاشانك مأموريت اصليه سنده ابقاسي ، بتليس
والي سابق مظهر مفيد و وان والي سابق حيدر بكلك در حال منحل ولايه تعيين و استخداملري
طلب اولنور .

آناطولو و روم ايلي مدافعه حقوق جيتي هيئت تمثيليه سي نامه

مصطفى كمال

عموم والي و قول اردو قوماندانلريله مستقل متصرفلقلره

بروجه آتی مآله صدر اعظمه مراجعت بيورولسي و نتيجه نك انباسي رجا اولنور :

« اها لي اسلاميه بي تسليح و يكديكري عليه مقابله به سوجه قيام ايله ين و اردوبي انحلال
ابتدبرمك و بالنتيجه وطني مدافعه سز براقق ايجون امر و يردكردن و اردونك اسراريني ، شيفره لري
چاللق ايجون ترتيبات فعليه اتخاذي صورتيله فاش ابدن و قانون اساسي احكامنجه تعرضدن مصون
اولان مخبرات خصوميه ماته مانع اولان نظار سابقه دن على كمال بك ، سليمان شفيق پاشا ، داخله
ناظري عادل بكك ملت مجلسنك كشادنده ، ديوان عالي به توديع ايدملك اوزره هيچ برطرفه فرارلرينه
ميدان و يرلمه مسني و تلفراف مدير عموميسي رفيق خالد بكك عيني اسبابدن دولاي در حال توقيفيله
محكمه عانده سنه توديعني قانونك مصونيت و قدسيتي نامه طلب ايدرز . »

آناطولو و روم ايلي مدافعه حقوق جيتي هيئت تمثيليه سي نامه

مصطفى كمال

§ بالطبع ، حربه نظارتنه کچن جمال پاشا ، اردويه بر تبليغ رسي ياپه جتدی . ايسته اوکا ايلک جواب اولق اوزره قول اردولر شو تلغرافك و برلشنی توصيه ابتدك :

شيفره

۳ ، ۲۰ ، ۱۲ ، ۱۵ ، ۱۳ نجی قول اردو قوماندانلارینه
ق ۲۰ قوماندانی فوآد پاشابه (آیرجه)
قونیه ده رأفت بکه

حربه نظاری جمال پاشانك ايلك تبليغه جواب اولق اوزره بروجه آتی تلغرافك :
مشارالیه کشیده وانباسی رجا اولنور :

« ذات دولترینك حرکات ملیه مشروعه نك بدایتندبری بویوك برقاعت وایمانله باشنده بولندبعكز معلومدر . حربه نظارتی تشریهلری ممنویته هارشیلاشمدر . موفیت دولترینه بوتون اردو و سکیل قوای ملیه مظاهر اوله جقدر . محضاً تأمین موفقیته مقصدیه آتیده کی - و صانك سرعت ممکنه ایله تطبیفی رجا ایدرز .

آ) جواد پاشا ویاخود سابق برنجی اردو مفتشی فوزی پاشایی ارکان حربه عمومیه ریاسنه .
ب) غلغللی میرآلای شوکت بکی ویاخود یوسف عزت پاشایی ، استانبولده کی قول اردو قوماندانی واستانبول محافظی ، یوسف عزت پاشا استانبول محافظی و غلغللی شوکت بك ۲۵-ی قول اردو قوماندانی صورتنده اوله بیلیر .

ج) میرآلای عصمت بكك حربه نظارتی مستشارلغه

د) فرقه قوماندانی قائم مقام کال بكك پولیس مدیریت عمومیه سنه تعییننه دلالت .

ه) اردو اوزرنده سوء تأثیر یاتیش اولان و حربه نظارتی عاقل و قیستسز بر حاله دوجاز اندن واعاده رتبه لری مجلس ملیدن کچمکسزین اولان و فکر مخصوص سیاسی ایله استجدام ایلدکده بولان متفاعدیک درحال اصلرینه ارجاعیله مهم . اساس مبادرک امنیتکی گره زدی باره .

و) اوچنجی قول اردو قوماندان ساقی میرآلای رأفت بك ، بلا سبب اسعفییه مجبر رایا لب کندن بو معامله نك تصحیحیله کندیسنك الوم بولندی قونیه ده اون ایکنجی قول اردو قوماندانلغه تعیین و فوآد پاشانك حقنده کی معامله نك تصحیحیله یکرمنجی قول اردو قوماندانلغه ایتسی .
ز) فوآد پاشانك یرینه تعیین ایدیان حمدی پاشا و اون ایکنجی قول اردویه عین ایادان سعید پاشا درحال اصلرینه ارجاع اولنلیدر .

ح) ايلك فرصته مفتشلكلرك احیاسیله شرقی آناطولوده کی قول اردولرك ، ۱۳ نی قول اردوده داخل اولدینی حالده کاظم قره بکر پاشایه و غربی آناطولوده کی قول اردولرك استانبول و ادرنده داخل اولدینی حالده ، علی فوآد پاشابه تودیبی و شمديك ایکی متشلكله اکتشا اولنسی مناسب مطالعه قلمشدر . »

هیت تمثیله نامه

مصطفی کمال

پا افنديار ؛ يكي صدر اعظم دن انتظار ايلديكمز جواب، نهايت ورود ابتدايى ، شودر :

غایت مستعجلدر

صدارت
۳۳۵-۱۰-۴

سيواسمه مدافعه حقوق جمعيتي هيات مملهسنه

ج : ۲ و ۳ تشرین اول ۳۳۵

اخر روم و سيواس قونغرملرنده تعین و تثبت ایلدییکی ، تلغرافنامه لرنده بیان بیوریلان تشکیلات و مقاصدک نهدن عبارت اولدی بی هیأت و کلاجه غیر معلوم اولدیغندن ایجاب کیفیت تدقیق ایدلک اوزره اول امرده مذکور قونغرملر مقرراتنک عاجلاً استعاری متمنادر اقدم .

صدراعظم
علی رضا

§ صدر اعظم پاشا و رفقای کرامنک ، - ایچلرنده ، بر آرز صوکره کوریهلجکی وجهله ، قوای ملیه نك مرخصی اولهرق هیئت و کلاجه داخل اولدیغنی بیان ایدن جمال پاشا بولنمش اولمسنه رغماً - حکومتی اشغال ابتدکاری کونه قدر ، مقاصد ملیه نك نهدن عبارت اولدیغنی بیلمدکلرینی سویلهملری جای استغراب کورولمکه سزا دکلیدر ؟ بوندن دها زیاده جالب دقت نقطه ، مقاصد ملیه به رعایت ایدوب ایتمک خصوصنده قرار ویره بیلیمک ایچون اول امرده قونغرملر مقرراتی طلب ایللیدر . حالبوکه بوقدر دغریغیه و تعییشاتی سلفنک سقوطنه بادی اولان قونغرملر مقرراتی بیلیملرینه امکان تصور اولمیه بیلرمدی ؟ مقصدلرنک زمان فزاعق وزه قارشى هیچ بر تعهده کیرمکسزین ، یکی وشیطنتکار تدبیرلرله ملتی اغزال ایدرنک ، حصول بولمش اولان تسامد وارتباطی کوشه نك اولدیغنه اصلا شبهه ایتمدم . فقط ، رویتور اوله حنسه ، بنده ، اول امرده اوزلرنک بوتون مضمراتی ، ملت نظرنده تبارز ابتدیره جک بر طرز حرکتی ترجیح ایتمه . بناء علیه ، صدر اعظمک و رفقای کرامنک طانی اسعاف ایتمدم . ۲ تشرین اول ۳۳۵ تاریخلی " رافیه " قونغرملر بیاننامه سنی عیناً و نفاذنامه نك ، بالکمز تشکیلاته متعلق نفاذ اساسی سنی ده علامه بیایدیم . [وثیقه : ۱۳۰] مخبرات رسمیه به هیچ بر طرفدن کیریشیلیمه سی حصدنه تکرار عمری تبدلار یایلدی . [وثیقه : ۱۳۱]

افنديار ، عینی کونده شویله بر تلغراف آلدق :

صدارت
۳۵-۱۰-۴

ج : تحت ریاستمه تشکل ایدن هیئت جلیله وکلا ، ملتک آمالی وجهله ، وطن و مملکتک سعادت

وسلامتی تأمین ایچون ، عزیم قطعی ایله صرف مساعی ایتک خصوصنده ، تمامیه متحدا لافکاردر .
جامعه عثمانیه نك تأمین و استقلال ملینك محافظه سی و مقام معالی خلافت و سلطنتك مصونیتی
قانون اساسی احکامجه بوتون ملتك قوت و اراده سنه استناداً تأمین اوله جنی بی اشتباه بولندینی کی
متارکه نارنجنده کی حدود داخلنده قالان بالجمله اراضی و بلاد عثمانیه نك اساس متارکه اولان ویلسون
پرنسیپلرینه توفیقاً دوغریدن دوغری به زیر اداره سلطنت سنیهده ابقاسی و حدود داخلنده قالوب
اکثریت عظیمه اسلامیله ایله مسکون بولنان وحدت ملکیه نك انقسامنی منع ایله بو طور انلراوزرنده کی
حقوق نارنجیه و عرقیه و دینییه و جغرافیه مزك و بصورتله حق وعدله موافق برقرار اتخاذه نك تأمین
دخی حکومت حاضرجه مقصود قطعی و مجلس ایتک انعقادینه قدر مقدرات ملت حقنده برکونا
تعهد قطعی و رسمی به کیریمه سی و صلح قونفرانسته کوندریله جك مرخصلرک آمال ملیه بی مدرک
و مظهر اعتماد ، ارباب رویت و اقتداردن انتخاب اولغهی طبیعیدر . مملکت مزده اصول مشروطیت
ایجابجه حاکمیت ملیه جاری بولنسیله ، وظیفه سنی بحق مدرک اولان حکومت حاضره ، ملتك قرارینی
استحصال ایتکسزین ، مقدرات مملکت حقنده قرار اتخاذه ایده میه جکی جهنله حکومت ، انتخابانک
بر آن اول اجرایی ایچون هر درلو تشبیهات و نوسلانه مراجعت و مجلس مبعوثانک تسریع انعقادی
ضمننده لازم کن تسهیلاتی ایفایه غیرت ایتکده اولوب آنحق حکومتك رهبر حرکاتی ، احکام
قانونیه به تماماً رعایتله خلافی احوالک منع وازاله سندن عبارت اولدیقندن و احوال غیر طبیعیه و غیر
قانونیه نك دوامی دولت عثمانیه نك مرکزیه آناطولوی یکدیگرندن تفرقه منجر اوله رق بر چوق
عواقب وخیمه بی تولید ایله العیاذ بالله تهالی پاختك بقاسنی تهلکه به القا و اقسام ممالکک اشغال آلتنه
آلتماسنی انتاج و بناء علیه و وحدت ملکیه بی اخلال ایده جکندن حکومت حاضره ، طرفکزدن وضع
ید اولنان دوائر رسمیه نك تخلیسی و معاملات حکومت ایراث اولنان سکتیه نك رفی و ادنا خللدن
بیله مصونیتی واجب اولان نفوذ حکومته رعایت اولنسی و اجانب ایله مناسبات سیاسیه به کیریشیمه سی
و مبعوثان انتخابانده اهالینک حریتیه قطعاً تجاوز اولنماسی خصوصلرینک طرفکزدن تعهد ابدلسنی
طلب ایدیور .

§ محترم افندیلر ؛ دقت بیوریلورسه ، بوتغرافنده نه آدرس واردر ونده امضا . . . کرچه ،
صدارت مقامندن یازلدینی آ کلاشیلوردی . فقط دیگر برشی ده آ کلاشیلوردی ، که بوسطرلری
ایزان ذات ویا ذوات ، بردفمه ، هیئت تمثیلیه بی طایبق واونکله امضا تحتنده رسمی بخارنده ومداوله
افکارده بولنق ایسته میوردی .

برده ، بزم ، قونفرانده تثبیت ایندیگمز مقرراتی و کندیلرینه تکلیف ایلدیکمز اوج نقطه نك
نظرده آلمسنی ، یکی قاینه نك صدراعظمی و کلاسی طبیی بولیورلر . بومقررات و اساسانک تأمیننه
ذاتاً غیرت ایتکده اولدقارینی سویلیورلر .

آنحق ، حکومتك رهبر حرکاتی احکام قانونیه در . وظیفه سی ، خلافی احوالک منع وازاله سندن
عبارتدر مقدمه سندن صوکره . بزم احوال و حرکاتمزك ، غیر طبیی و غیر قانونی اولدیغنی ایما ایدرک ،
بونک ، دوامی حالنده ، مرکزله آناطولونک یکدیگرندن تفرقه منجر اوله جنی و بوندن تولد
ایده جك تهلکه لری تعداد ایدیور ونهایت ، بقله بی آغزندن چیقاره رق ؛ طرفکزدن وضع ید اولنان

دوائر رسميه نك تخليه سي و معاملات حكومه ايراث اولنان سكته نك رفی و نفوذ حكومه رهايت اولمسی واجانب ايله مناسبات سياسيه كيريشيلمسی ومبعوثان انتخاباته اهالينك حريته قطعاً تجاوز اولمامسی خصوصارينك طرفزدن تعهد ايدلمسی طلب ايتك صورتيله ، بزم موجوديتيزی وفعاليتيزی برطرف ايتك مقصدنده اولديغی افاده ايتش بولونیور .

افنديلر ؛ بلکه اونوتوروم ، تفصیلاته کیریشمدهن اول سویله ملی بکه طرفزدن اشغال اولنش دوائر رسمیه یوق ایدی . یالکز سیواس ولایتی ، هیئت تمثیلیه یی مکتبک لکظیل بولمسی مناسبتیه لیسده مسافر ایتشدی . موضوع بحث ایدلک ایستینلن دائرة رسمیه بو اوله جقدی . یکی قایینه هر درلو اجرا آتسه مقدمه اولتی اوزره هیئت تمثیلیه یی ، بورادن قوغه رق نفوذ و حیاتی انظار عمومیه ده قیرمق ایستیوردی .

§ افنديلر ؛ کیمدن کیمه یازلديغی صریح اولیان بوتلغرافنامه اوزرینه ، سیواس تلغراف مرکزیه ، استانبول تلغراف مرکزی آره سنده عیناً شو محابره وقوعبولدی :

فوق العاده

در علیه مرکز مدیریتنه

صدارت مرکزندن یازیلان تلغرافنامه بالا وامضاسی اولدینی ایچون آناطولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعیتی هیئت تمثیلیه سی طرفندن قبول ایدلدی . تلغراف صورتی مرکز مزده موقوفدر . ایجاب ایدنلره معلومات ویرلسی موجودر .

امضا

قونفره مرکزی

— بزه ، اوزرینه صدر اعظم پاشا حضرتلرینک جوابیدر ، سرلوحه سیله آمدجی بک ویردی وقویه سی تلغرافخانه ده در . سز پاشا حضرتلرینه بویه ویریکز .

— هیئت تمثیلیه خطاب دکلد و کیمدن اولدینی مجهولدر . بناء علیه مخاطب و امضا اولدینی ایچون قبول ایتمیورلر .

— او حالد شمدی داغیلدی . مجلس وکلاده بوخصوصه برشی بازارلر سه طیبی کیفیت توضیح ایدر افندم .

بو جوابی افاده یی وردکلری وقت داغیلدر . آرتق بزه برشی کلز . فقط صدر اعظم پاشا اقامتگاه اولان محلدن بلکه بازار . بزم بومرکزک ایشی مجلس داغیلنجه ختام بولور ، قاپانر عزیزم .

— سز دبديکیزی آمدجی بکه سویله بک .

— آمدجی بک ده کیتدی . یالکزیم .

— تلفونه سويله يېکزر .

— بزده شهر تلفوني بوق . مع مافيه سز تلغرافي اويله جه محافظه ايدیکزده صباحين رسماً برشي بازديرهلم افندم .

— صدر اعظم پاشايه تلفون ايدک .

— قارداشم صدر اعظم پاشايه آ کلانه ميژکه . . .

فوق العاده

باب عالي

۳۵-۱۰-۴

سيواسده قونفره مرکزي مديريته

اړن کوينده اقامت بيوران صدر اعظم پاشا حضرتلري تلفوندن آراندني و ساعت يکرمي بری يکرمي بش کچديکي حالده بولنه مدي . جرياني مخابره بالضروره يارن عرض ايديله جکدر افندم .

باب عالي مدي

هسين حسني

فوق العاده

درخيله : ۳۵-۱۰-۴

قونفره مرکزيته

ج : باب عالي مديريتندن دخي بيادرياييکي و جهلا شمدي کرمي بری يکرمي بش کچديته قدر تلفوندن آراندقري حالده صدر اعظم پاشا حضرتلري قونفرندن جواب آله مدي . بر آرز صوکر يه آزيه جهم . جواب آليسهم در حال بياديريم . آله منسهم صباحي کچماک ش وري ايله جکدر افندم .

امشايون تلغراف مديري

مرفوعه

§ افنديلر ؛ ايرتسي کوني ، يعني ۵ تشرين اول ۱۳۵۵ تاريخنده ، امضاسز تلغرافک صدر اعظم طرفندن ، هيئت تمثيليه ، خطاباً و جواباً يازلدي . وياندي . بوني رسماً تثبيت ايدر ، رسمي و امصالي بر اشعار اولمه مقله برابر ، بز بويله کوچک رنقه لده دهافضل توفقي مئده لي و جائز کورمده . صدر اعظم پاشايه جواب يازمني موافق بولدي . ۵ تشرين اولده يازديغمز اورون جوابک ، اساس نقطه لريني خلاصه اندهم :

تکلیف‌لرمزك تماماً تصویب و قبول ایدلش اولدی، دیدکدن سوکره، طرفزدن تمهد اولنسی طلب ایدیلن نقاط حقنده ایضاحات وپردك ویدككه، احوال غیرطبیعی و غیرقانونیهك حامل و مسای فرید پاشا قایدیسی اندی. بو خصوص، فرید پاشا قاینهسی طرفندن ایقاع ایدلش اولان غیر مشروع افعال و حرکات اسباب و مولداتنك رفی ایچون طرفکزدن تداییر قطعیه اتخاذ اولندی قدرده، کندلمکندن زائل اولور.

«جمعیتك، هیئت وکلای حاضریه تعهدات و مظاهرتده بولنه بیلمسی ایچون اولاً، حکومتك تشکیلات مایه مزى حسن قبول ایدلیکنی صریح و قطعی برلسانله افاده ایتسی لازمدرد. عکسی قدرده، امنیت و صمیمیت متقابلک حصول بولدینی مشکوک قاله حق و متباین حرکات و تشبثاتک ظهوری ملحوظ بولنه چتدر.»

عل رضا پاشانك، امضاسز تلغرافنده، «ملکتمزده اصول مشروطیت ایجابجه، حاکمیت ملیه جاری بولندینی» نقطه سنده، فی الحقیقه اوله «ایسه ده فسختدن اعتباراً مجلس مبعوثانك درت آی ظانده اجتماعی قانون اساسیمزك احکام صریحه سندن ایکن بو گونه قدر انتخاباتک دفاتر اساسیهسی بیله تعلیم ایدله مشدر. بو حرکت، فرید پاشا قاینه سنك آچیقدن آچیفه مشروطیت بر ضربه سنی و قانون اساسی به تجاوز قضایسی تشکیل ایدر و قانون جزانك ماده مخصوصه سنه توفیقاً رجحانیت عد ایدلهرك مسایلری حقنده احکام قانونیهك تمامی تطبیق، حاکمیت ملیه قبول و احکام قانونیهك تطبیقی کندلیسی ایچون بر وظیفه قانونیه عد ایدمک هر حکومت مشروعه نك، ایلك وظیفه مقدسه یدر.» جوابسنده بولندق. اوندن سوکره، شو تکلیف‌لری سرده باشادق:

(۱) ملکتمده سکون و آسایش اولدیغنی و آمال ملیهك تمامیه حقی و مشروع اولدیغنی رسمی بر بیاننامه ایله اعلان ایدرک ملک وحدت عمومیه سنه حکومتکده التحاق ایندیکنی اظهار ایدیکز.

(۲) حکومت ساقطه نك حرکات اهانتکارانه سنه آلت اولش بولنان بر طاقم رؤسای مأمورین واردرد. اوزلری محکمه عاده سنه تودیع ایدیکز. حرکات ملیه به ثمانت ایدن بعض سابق والیر حقنده خدمت دولته قوللانیلماملری ایچون معامله لازمه سنی یاپیکز. حرکات ملیه به خادم اولدقلری ایچون عرب اولمارس و موریتینه اعه ایدیکز.

(۳) اعاده رتبه لری مجلس ملینك تصدیقه اقترا ایتمین ویکانه سبب استجداملری بر طاقم ملاحظه سفینه سیاسیه دن عبرت بولنان متقاعدینی در حال اسکی وصیتارینه ارجاع ایدیکز. مهم مقامات عسکریه بی اهل آلره تودیع ایله ییکز.

(۴) بظار سابقه دن علی کم و عادل بکترله سلیمان شفیق پاشانك، مجلس ملی کشادناه دیوان عالی به تودیع ایدلک اوزره، هیچ بر طرفه فرار لرینه میدان ویرلمه سنی، پوسته و تلغراف مدیر عمومیهسی رفیق خالد بکک در حال توقیفیه محکمه عاده سنه تودیغنی، قانونک مصوبیتی و حقوق ملیهك قدسیتی نامنه طلب ایدرز.

(۵) حرکات ملیه به اشتراك ایتش ویا حرکات ملیه بی ترویج ایتش اولانتر عنینده پاشا نیلمش اولان تعقیبات و تضییقاته نهایت ویریکنز.

(۶) مطبوعاتی اجنبی سانسورندن قورتاریکنز.

§ ایسته آفندیلر ؛ خلاصه صایدیقم بو نقطه لره عائد مطالعات و تکلیفادن سوکره تاغرافزی شو طرزده ا کال ایلدک : « معروضات و تکلیف مسرووده ، ماتى تطمین ایده جک جواب صریح و موافق اعطا بیوربله جنى زمانه قدر ، تأمین مقاصد ملیه ایچون ، ملتجه اتخاذ ابدلش اولان تدابیر فعلیه ، کماکان دوام ضرورتنده قالنه جنى بالجمله ولایات و مستقل الویه ایله ماعحقاندن آلدیقمز قرارلر اوزرینه ، کال قطعیتله ، عرض ایلرز .

امضا : آنادولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعیتی هیئت تمثیلیه سی نامه ، مصطفی کال ، [وثیقه : ۱۳۲]
§ آفندیلر ؛ استابولله مخبره ، بتریتمز ، درحال شو تبلیغ ایله مملکتی وصیتدن خبردار ایدتم :

۳۰ - ۱۰ - ۰

تعمیم

شهر امانته ، مطبوعاته

صدراعظم پاشا حضرتلری ارضروم و سیواس قونفره لرنده کی مقررات اساسیه و مقاصد تشکیلات ملیه بی طبیعی بولغله برابر مطالعه لریده بعض ایضاحی محتاج ، جهات کورولدیکندن حکومتله ملتک حقیقی اوله رق تأمین ائتلافی مقصدیله وبالجمله مراکزک خلاصه مطالعاتنه استناداً اعطا اولنان جواب و درمیان ایدیلن تکلیف بروجه آتی عیناً تعمیم و تبلیغ اولنور . ورود ایده جک جواب و اوکانظرآ اتخاذ اولنه جق مقررات درحال تبلیغ اولنه جقدر .

آناتولی وروم ایلی مدافعه حقوق جمعیتی هیئت تمثیلیه سی نامه
مصطفی کال

§ آفندیلر ؛ علی رضا پاشا قاپینه سنک موقع اقتداره کچدیکنک بشنجی کونه کلدک . حالا آکلاشه میورز . مملکتک ، استابول ایله اولان مخبرات و مناسبات رسمیه سی حالار و پتور حالنده ، دوام ایدیور . صدراعظم پاشا حضرتلری ، تکلیفاتمزه جواب و برمیور و هیچ بر وقت و برمه مش اولدیغی کوره جکسکز . هیئت وکلادن ، هیچ کیمسه ، بزه مخاطب اولوق ایسته میور .

بوکون ، یعنی ۶ تشرین اول ۳۳۵ کونی ، یونس نادى بك آرقداشمز ، حربیه ناظری اولان ، جمال پاشای دعوتی اوزرینه مقامنده زیارته کیتمش . جمال پاشا ، یونس نادى بکه وصیت حنفده ، بالخاصه حکومتله هیئت تمثیلیه آره سنده ، هنوز ائتلاف ایدیله مدیکندن بحث ایتمش و آکلاشیدیلنه کوره ، بزی حقسز کوسترمش و کندیلرینک هر شیئی قبول و تطبیقه آماده بولندقلرینی آکلانمش و هر حالده اختلاف چیقاران و بونده اصرار ایدن طرفک ، هیئت تمثیلیه اولدیغی سوبله مش ؛ احتمال ، که یونس نادى بکک بزمه شخصی معارفه سنه بناء ، تألیف بینه توسطی تکلیف ایتمش اوله جق .

یونس نادى بك ، بو توسط تکلیفی مع الممنونیه قبول ایتمش ؛ یالکیز یونس نادى بکک ، جمال

پاشانك ویردیكى معلوماتی اساس و حقیقت تاقی ایتدیكى وضعیتى اوکا کوره مطالعه ایلدیكى شمدی بحث ایدم جگم تلغرافنامه سی مفادندن آ کلاشیلیمقد ایدی .

یونس نادى بکله ، تلغراف باشنده وقوعبولش اولان بو غبارمه من ، یكى قاپینه ايله بزی ظاهر آ اولسون اثلافه سائق اولقى نقطه نظرندن مهمدر . بوسیله مساعده بیورورسه کز بر آ از ایضاح ایدم جگم . حربیه ناظری پاشانك بی تلغراف باشنه دعوت ایتدیكى خبر ویردیله . ذاتاً دائره مزده بولنان ما کنه باشنه کیتدم .

استانبول — حربیه تلغرافخانه سی ، یونس نادى بك ذات دولتكزله کوروشمك ایستبور افندم . دنیله کدن صکره ، حربیه تلغرافخانه سده ما کنه باشنده حاضر م ! دیندی . حاضر اولان کیمدر ؟ دیدم .

تلغرافی — یونس نادى بك ویاننده ناظر پاشانك یاورى جواد رفت بك واردر افندم . ناظر پاشایی ایستدیلمی ، یوقسه . . ایضاحنده بولندی .

— کندیلر یله شمدی کوروشورز . یالکز ، بی ، تلغرافه دعوت ایتدکلى زمان ناظر پاشا ایستبور دیشلردی . دعوت ایدن ناظر پاشامیدر . یوقسه ، ذات عالیلمی ؟ یونس نادى بك — ناظر پاشانك مساعده سیله ویاوری واسطه سیله حربیه مرکزندن ، ذات دولتر بی آرادق . بوندن غلطدر افندم . دیدی .

بن — تشکر ایدرم . بیوروك ! دیدم .

بونك اوزربنه یونس نادى بكك سوزلری آ لئغه ماشلاندی . یونس نادى بك مطالعاتنه شومقدمه بی پایدی : « اراده ملیه بك ، حاکمیت ماتی افذاذ ایتمی نتیجه مشکورده سی اوله رق میدان کنقلب اوزربنه ، بوراده تشکی ایدن حکومتله ، تشکیلات ملیه آردسده آهنگ اتحاد حصولنك کجیکیمه جگنه حکم ایتش ایدم . تحقیقاتم نتیجه سنده هنوز ، برایکی نقطه ده اختلاف بولندیغی آ کلام . بو آهنگك تأخر حصولی ، داخل و خارجاً اینی اولیه جنى جهتله ، بعض معروضانده بولنخی وظیفه عد ایتدم . » اوندن صوکره ، شمدی خلاصه ایدم جگم نقطه لره حائد معلومات وملاحظه لر بی ، برنجی مسئله اوله رق ذکر ایتدیله .

۱) فرید پاشا قاپینه سنده بولنش اولان بعض ذوانك بو قاپینه به اشتراکارندن دولایی سوء نظرله کورولمدرینه محل اولمیدیغی وعبوق پاشانك فرید پاشا قاپینه سنك اسقاطنده رول اوینادیغی ،

۲) رسا پاشا حکومتك ، انتقال دوره سی حکومتی اولدیغی ، حیانتك انتخابات تشریعه نتیجه سنده قدر دوام ایدم بیلجگنی ،

۳) حکومت حاضره أمل و مطالب ملیه بك کافه سنی حسن تلقی ایتك و حسن ایتاجنده سی ایتك خصوصنده اك اوراق شبهه محل ویرمه مکده اولدیغی بیان و

۴) خصوصیه ، جمال وعبوق پاشا لر کی ذوانك ، حکومتده تشکیلات ملیه بك بر مرخصی وكافلی کی تلقی اولمدرنده ترده محل یوقدر . حکمنی اعطا ایتدیله .

ایکنجی مسئله اوله رق ده ؟ یونس نادى بك ، اشخاصه تعلق ایدن قسمه تماس ایتدیله ، بونده بجملاً

بزمه هم حس اولقله برابر « برآز اعتدال توصیه سینه جسارت ایده جگم ، دبدی ونقطه نظری ؛ موفقیت ملیه نك حصوله كتیردیكى تأثیرات حسنه نك بعضی رنجه انتقا محولقله تفسیر اولنهرق ، شائبه دار اولقندن مصون بولندیرلسی مهم اولدی بی مطالعه سیله توصیه ایتدی .

یونس نادى بك ، « هیئت حاضره حكومتك ارکانیله وقوعبولان تماسلرمدن تشکیلات ملیه مطالبنك تمامی اجرا وانفاذینه عزم ایتش اولدی مستبان اولیور ، دبدكدن صوكره ، شو معلواتی ویردی :

« حربیه ناظرى جمال پاشا ، بوكون نشر ایذیله جك بیاننامه ده بو جهتسك ذاتاً كافی درجه ده مصرح اولدیغنی و آنجق بیاننامه ، لسان رسمی حكومته یازدیغنه كوره هر طرف نظر دقه آله رف درج ابدلش ، صوری برقاج كلمه یه عطف اهمیت اولماسی لازم كلدیكنی بیان ایلدی . »

یونس نادى بك ، صدر جدیدك وحكومتك - هر درلو سوء تفهیمی ازاله انچون - تشکیلات ملیه ارکانك ارائه ایده جکی برهینله دوضربدن دوعری به تماس ایتلری خصوصنده کی آرزوی صمیمی بیلدر دكدن صوكره ، بوتون مطالعاتی شو جمله ایله خلاصه ایلدی : « حالاً ، بنده كرك اك زیاده لازم عد ایتدیكم جهت بحرانك غیر منحل و مشوش بر وضعیتده تمادی ایتمه مسندن عبارتدر . » [وثیقه : ۱۳۳]

یونس نادى بك ، مطالعه مه انتظار ایلدیكنی سویله جکی انچون ، بنده ، شو جوابی ویرده :

سیواس
۳۵-۱۰-۶

یونس نادى بك افندی به

هیئت تمثیله جه صدر اعظم پاشا حضرتلرینه وقوعبولان تکلیفات اساسیه وثالیه و مشارالیه هیئتمزه ویردیكى جواب ، بالخاصه بوجوابك صوك فقره لری منظور حالیکز اولدیمی بیانات و مطالعات علیه لرندن بو یازیلری كورمه مش اولدیغكزه و تکلیفلر مارك ماهیت و صمیمیتی تماماً آ کلاشیلیمه مش اولانلر طرفندن ذات حالیکزه حکایه ابدلش اولدیغنه حکم ایدیورز . بو سیبله ، اساس حقنده بوراده مداوله افکاری مشکل کوریورز . یالکز شخصی اولان مطالعه علیه لرنده بعض نقطه لری تنویر مقصدیله ، بوجه آتی صره ایله اعطای ایضاحات اولنور :

یکی قایینه ایله تشکیلات ملیه من آرمنده ، آهنگ اتحاد حصولك کجیکیمیه جکته ، بزده ، حکم ویرمکده ایدك . بونك ، تأخیری سببی بزده دکل ، یکی قایینه نك درت کوندنبری کوسترمکده اولدیغنی طور متردده آرامق لازمدر . یکی قایینه ایله آرامزده اختلاف اولدیغنی دخی ، یکی قایینه بزه بیلدرمه مشدر . یکی قایینه ده اقا ایدیلن اسکی ناظرلرک ناموسلری حقنده شبه ایتمه مکه برابر ، اسکی قایینه نك حرکات جنایتکارانه سینه بیله رك و یا بیلمیه رك اشتراك ایلشی اولدقلری نظر دقده طوئیله جق مهم بر نقطه در . (عبوق پاشامك) قایینه نك اسقاطنده بایش اولدیغنی رول مجهولزدر . بز ، نتیجه یی

تأمین ایدن قوتی بک ائی بیلیرز . بزم مقصدنر ، بوحکومتی تصور بیورلدینی کبی ، انتقاله دورمی
حکومتی کبی تلقی ایتک دکلدنر . بامکس مقدرات ملتی تقریر ایدمک بک وصلهی یاهجق الکهمم برهیت
اوله بیلیمسینی نمئی ایدرز . منافع اساسیه مایه مزده اغیارک بزجه هیچ اهمیتی یوقدر . بز خطحر کتمزی
اغیارک دیدی قودیسنه اولدورمق ضسفی مردود کورنلر دوز . داخلی و خارجی وضعیه بوتون وضوحیه
واقفتر . آندیغمز خطوه تصادفی دکل ، عمیق دوشونجه لره و متین اساسلره و عموم ملتک تشکیلات
متنظمیه تابع قوه حقیقیه سنه و عزم اراده سنه مستنددر . ملت ، حاکمیتی بوتون معناسیلر بوتون جهان
طایفه برمنه قرار قلعی ویرمشدر . بونک ایچون دزه هر یرده ، هر درلو تدایر آلمشدر . حکومت
حاضره بک آمال و مطالب ملیه یی حسن تلقی و انتاجه سعی ایلسنی طلب ایدرز . چونکه بشقه درلو
اجرای حکومت ایدمک . (عیوق پاشا) بی بیلموروز . فقط (جمال پاشا) دن تشکیلات ملیه مزک
مرخصی اولمقدن بشقه بر شیئه انتظار ایتمز . [افندیلر ، شونی ایضاح ایتیم ، که جمال پاشا بزم
مرخصی دکلدی و بویله بر وضعیت و وظیفه بک کندیسنه ویرلسنه معلومکنر اولان طرز حرکتدن
دولایی جهت مناسبت ده یوقدی . آنجق یونس نادى بکک نلغرافنده جمال پاشانک مرخص کبی
تلقیسنده ترده محل یوقدر دیندش اولسندن ، جمال پاشانک بونی آرزو ایتدیکنه ذاهب واعر واقع
حالنده توجیه اولمشدر .] وناضر اولور اولماز کندیلرینک هر کسدن اول بلاواسطه بزمه تملسه کلوب
وضعیت حقیقیه یی آکلاهیجفی و اوکا کوره حکومتله تشکیلات ملیه بک نقطه نظرلرینی توحیده توسل
ایدمک بکنی امید ایدیبوردق . حالوکه هنوز بویله بر تئاسدن مجتنب اولدینی کورولور . بزم یکی قابینه
قارشی وقوعبولان تکالیف و مطالب ، شخصی و عندی اولیوب بالجمله ولایات و الولیه مستقله ایل
ملحقانک و بش قول اردو قوماندانک و تشکیلات ملیه بک صادق رؤسای مأمورینک هیئت تمثیلیه مزه
بیایدردکری تکلیفلرک ، هیئت تمثیلیه مزجه حکومتی ممکن اولدینی قدرمشکل وضعیه صوقه مق جهتی نظر دفته
آلنه رق استخراج ایداش خلاصه الحلاصه سیدر . و بوتکالیف و مطالبه تصور و تصویر بیوردیفکنر
محاذیر یوقدر . حکومت ، هیئت تمثیلیه مزله ، صمیمی وجدی مناسبت و مدلوله افکارده بولندینی
تقدیرده ، وقوعبولش اولان مطالب و تکلیفانک حکومتجه قابل تطبیق اوله بیلجه بک شکل و زمانی
تقریر ایتکده هیچ برحائل یوقدر . یالکنر صدر اعظم پاشانک ، هیئت تمثیلیه مزه ۴ تشرین اولده
وقوعبولان جوابی تلغرافنده کی صوک فقره لر جالب نظر دقدنر . اگر تشکیلات مشروعه ملیه مز
وبونک رأس اداره سننده بولانلر . غیر مشروع و غیر قانونی طائفق ذهنیتی ادامه اولنهجق ایسه ،
هیچ برامکان ائتلاف بونیه جفته شبه یوقدر . بوکون نشر ایدیه بکنی بیایدردیکنر بیاننامه ده ،
تشکیلات و حرکات ملیه مزحقنده ، هر نه سبب و صورته اولورسه اولسون ، متدانه برلسان قوللاندینی
تقدیرده و بوضورت ، صوری برقچ کله به منحصر قالسبیه ، طرفزدن ، درحال هر درلو ائتلاف امکانی
منسلب اولمش تلقی ایدیه بکدر و ذاتاً حکومت مرکزیه ، هیئت تمثیلیه ایله تماماً آکلاشمدقجه ،
بیاننامه سی هیچ برطرفدن آلنیه بکدر . بلکه استانبوله منحصر قاله بیلیر .

هیئت تمثیلیه مز ، بالجمله ولایات و الولیه مستقله نامنه محللرنده ملتک آرای عمومیه سیله انتخاب اولمش
مئلردن متشکل وارضرور و سیواسده اجتماع ایدن هیئت عمومیه لر طرفندن تقریق و انتخاب اولمش بر
هیئت مشروعه ملیه در . قابلیت و قدرت تمثیلیه سیجه آثار فعلیه سیله میدانده در . مجلس مبعوثان اجتماع
ایله بالفعل مراقبه باشلا یاجنی کونه قدر ، هیئت تمثیلیه بک مقدرات ملت و مملکتله علاقه دار بولمسی

خبروریدر . حکومتک ، هئتمزله تماس و مناسبت صمیمه سی بالطبع کندی موقع و قوتی تقویه ایده جکدر . آری آری استفانلرده یوروندیکی تقدیرده منافع مملکت و ملت ایچون جالب محاذیر اوله جی طبعیدر .

بز ، بوکونکی قاینهده . بالخاصه وجودلری مملکت و ملت ایچون نافع اوله جغه قانع بولندیغمن بعض ذواتک ، سابقا اولدی بی بی برر برر قاینه دن چیقارلسی طرزنده کی صوک اصول قاینه مانورالرینه معروض قالدقلری کورمک ایسته میز . [افندیلر ؛ بو دیدیکمزک وقوعنی کورده حکسکنز] سیواسده معتقد بولنان هیئت تمثیلیه ، حکومتله بالذات دوغربدن دوغری به ، اک صمیمی تماسده بولنغه حاضر و مهیار . بو وظیفه یی ، بشقه لرینه تودیع اینک صلاحیتله مالک دکلدر . حکومتله ائتلاف تام حاصل اولدی تقدیرده ، تماسک تسهیل و تأمین ایچون بشقه چاره لر دخی دوشونوله بیلیر . خلاصه ، مشوش وصعیتک عاجلاً برطرف ایدلسی ؛ اول امرده حکومتک کندیسنه عرض و تکلیف ابتدیکمز طرزده بر بیاننامه سنک ، صوری گله لرله دکل ، صمیمی بر لسان ایله نشرینه و تکلیف سائرته ک حسن تلقی ایدیلوب انفاذ ایدیه حکنه دائر صدارتک معروضاتمزه دوغروندن دوغری به جواب اعطا ایتسیله ، ممکن اوله جقدر . یوقسه ، حالا رفیق خالد ک طرفدن تلغرافلرمن و بیاننامه لرمن قونشورول ، سرفت و توقیف ایدیلیرکن ، حکومتک صمیمتندن بحث اولغسی ، بزه ک غریب کلیر .

حکومت ، بو مزدد وصعتنده بر قاچ کون دها دوام ایده جک اولورسه ، ملت نظرنده هنوز تعین ایده مین امنیت و اعنادی بوسونون سلبه سببیت ویره جکدر . هر طرفدن آلدیغمنز تلغرافنامه لرده ، حکومت جدیدله ک شایان امنیت اولوب اولدیغنه دائر سؤاللر صورولقده دره عرض احترام ایده رم قارداشم .

(مصطفی کمال)

§ افندیلر ؛ یونس نادى ک ، وبردیکم معلومات و ایضا حاتدن حقیقی وضعتی آکلادی . بزمله بخاربه دوامه لزوم کورمیدی . بالعکس یکی حکومتی وخاصةً جمال پاشای ارشاده جالیشمش . . . و الحقیقه ، ایضاح ایده حکم و جیلله ، ظاهراً اولسون ، بر ائتلاف وضعیت و منظرده سی تأسس ایتدی . § افندیلر ، ۶ تشرین اول ۳۳۵ کونی ده کجی . بز ، موجود تداییرک اهمیت و دقتله ادامه سی لزومنی تعمیماً امر ایندک . [وثیقه : ۱۳۴]

§ افندیلر ، یونس نادى بکله ، بخاربه مزک فرداسنده ، نهایت ، صدرانظردن جواب دکل ، فقط جمال پاشادن شو تلغرافنامه یی آلدق :

حریبه دن
۲۵ - ۱۰ - ۷
ساعت : ۱۲،۷ صوکره

مصطفی کمال پاشا حضر تلینه

شیمدی به قدر اولان بخار تانک خلاصه سی :

۱ — قاینه ، سزکله متحد الافکار و اراده ملیه ک حاکمیتی ، قبول ایدر . آنجی بر انتقام قاینه سی اولقندن تمنا ی ایدر . قباحتلیرک تجزیه سی شکل قانونیده اجرا ایتکی دخی موافق کوریور .

۲ -- ضربه اوغرامش واليارك مغدوريتلرني رفع وتضمين ، اهل اولانلرك انتخاب ، بالخاصه تعيين و اردونك شرف وانتظامي اعاده ايتمكي تماماً درعهده ايدر .

۳ -- د. لك خارجه قارشى شرف وحيثنى اعاده ايچون اراده مليهيه و هيئت تمثليه استناد ايده جكدور .

۴ -- هيئت تمثليه مركبى دفتينه و بوتون صميمى و حرمتكار برحس الله عرض ايديورم، كه هيئت تمثليات هم خارج و داخل، فارغ، حاكم معناسنى و رمكسزىن قابينهيه مظاهر حالنده قانسنى ايسر و بو بوتونك قوتك فائدهمى تهدير ايدر . اول امرده . نلغرافرك مقابلاً و سربست كشيده سنى و اعاء و مجدداً تعيين اولنجى و اى و نوامدانلرك همان حركت ايده بيلمسنى ، بالخاصه قبول ايديلن يكي انتخاب ميمونان قانونك توزيع و اعلان ايديله بيلمسنى بك فائدهلى كورور .

۵ -- اراده مليهيه مزار حركاتدن توقي اوله جغنى تعهد ايدر ايسم ، تفرعاتك شكل و زمانى قالر، كه بك قولاي اوله جغنه اعتماد واردر . استخلاص وطنه معطوف غايمك حصوله ، آل برلكيله همان چاليشه بلمك ايچون ، تفرعات اوزرنده اصرار اولماسنى ، معاونت دولترلرني بلكر (امهسنى) بك رجا ايلر ورتون رفقاى كرامهده عرض حرمت ايلرم .

حربه ناظرى

جمال

§ بوتاغرافه درعقب ، مثبت و صميمى اولان شو جوابمى و بردك :

سيواس
۲۰-۱۰-۲

شيفره

حربه ناظرى جمال پاشا حضرتلرينه

ج : بيانات دولترلرينه ماده ماده ، صره ايله ، بوجه آتى عرض جواب اولنور :

۱ -- قابينهك بزمه مشتركاً و متحدآ ، اراده مليهك حاكميتى اساسنى قبول بيورمسنه ، ملت نامنه ، عرض تشكر ايلرز . قابينهك و هيئت تمثليه و بوتون تشكيلات مليه مرك انتقاجي اوله شائبه دار اولسى ، بوجه دخی ، فوق العاده شايد توقي و تحاشيدر . بونقطهده و قباحتيلرك شكل قانونيده تجزيه لرى لزومنده دخی ، قابينه ايله ، تماماً هم فكرز .

۲ -- ايكنجى ماده محتوياتدن دولايده ، خاصه تشكر ايدرز . وقوعبولش اولان معروضاتده ، بونقطهك تصریحه كورولن لزوم شو ايدى :

آمال و حرکات ملیه به مخالفت نردن دولای، ملت طرفدن تجرید ایدیلن بعض والی وقوماندانلر، شکله رعایت ملاحظه سیله، ولو موقه اولسون، مأموریتلرینه اعاده ایدلدکلری تقدیرده، محمللرنجه قبوللریسه امکان کوربله مدیکدن نفوذ حکومت قارشی رعایتسزلاک وقوع بوله بیلر اندیشه سی ایدی.

۳ — اوچنچی ماده، بالخاصه موجب شکراندر. انشالله متحداً و منفقاً، وطن و ملت مزک سادات و سلاهی بی تمان میسر اولور.

۴ — کمال صمیمیت و بیوک تأمیناته عرض ایدرز، که قاینه ابراز بیوردانی حایت و صمیمیتیه م. بل هیئت تمثلیه، نه داخیه و نه خارجه قارشی، هیچ بروقت س کم وضعیتی آییله جتی، بالعکس مدد آقون بیورلاک نقاط لغز دائره سنده، حکومتک نفوذ و قوتی تحکیم و تقویه بی وطن و مملکت سلاستی ایچون، وظیفه عد ایددجکدر. بو خصوصده قطعاً شه و تردد بیورولماسنی عرص و رجا ایدرز. بالخاصه ذات دولتلرینک، نظامنامه مزک سکزنجی ماده سی موجبجه، دوغوردن دوغوریه هیئت تمثلیه من اعضاسی صفتیه، قاینده مرخص بولملری، طرفینک اجرا آت و مبرراندن تأمین مطابقتی کف اوله جمی جهتله باعث مننه یتدر.

آرتق، قاینه ایله تشکیلات ملیه من آردسند، هر نقطه ده مطابقت و ائتلاف انظار حاصل اولدینی تحقیق ایدلکنه نظراً، بالشیع، مخبرات خصوصنده وضع اولان تقیداتک رفع ایدله جکی طبیعیدر. آنجق هیئت تمثلیه، بوتون آناتولو و روم ایدله کی تشکیلات مراکزیه محافظه ارتباط محوریته ده اولدیفندن، سربیس طرزنده وقوع بولمقده اولان مخبرات تلغرافیه مزک کاکان دوامنه مساعدیه بیورولسنی خاصه استرحام ایدرز. بوراده، ششونی ده عرض ایدلم، که حکومت اوامرنی تبلیغه باشالادی می دقیقه ده هیچ بر طرفده برکونا حائله تصادف ایتمک و بوضورتله ذره قدر نفوذی کسر ایدلمک لازمه دن بولمقده بو خصوصک تأمین ایچون هیئت تمثلیه طرفدن ایجاب ایدلرله لزومی کی تبلیغانده بولونیله یسک متصدله قرق سکز ساعت قدر زمان بر اقیلمسنی رجا ایدرز. هیئت تمثلیه طرفدن یاپیله جق تبلیغانه اساس اولوق، ملته امنیت بخش ایتمک اوزره تشریف رجا ایدلیمکز قاینه بیاننامه سنک محرم اوله رق قبل النشر بر صورتک هیتمزه لطف بیورولسنی خاصه استرحام ایدرز. چونکه بیاننامه ده، برکله، ملتجه سوء تفهیماتک ادا مهنی موجب اوله یله جکی و هیئت تمثلیه بی ده ملته قارشی پک مشکل بروضعیتده براقه یله جکی کمال صمیمتله عرض ایلرز.

هیئت تمثلیه طرفدن ذات شاهانه به تقدیم اولنه جق بر عریضه شکرانیه ایله ملته یاپیله جق تبلیغات صورتی قبل اجرا ذات دولتلرینه شمدی عرض ایددجکز و بونلرک محتویانه دائر قاینه نک وقوع بولمقده مطالباتی، حرمتله نظر دفعه آله جقدر.

یکی انتخاب مبعوثان قانونی حقدده کی مطالعه مزی بعده عرض ایتمک اوزره، قانون مذکورک نه نقطه ظردن یاپیلنش اولدینغی لطفاً اشعار بیورمکزی رجا ایدرز.

۵ — اساسانده ائتلاف تام حاصل اولدقدن سوکره ذات دولتلرله رفقای کرامکزک صمیمیتلرینه شبهه ایدله میه جکندن تفرعات حقدده کندیلکندن مطابقت افکارک حصول پذیر اوله جفی طبیعیدر. عاجلری و بیرون رفقای مساعیمک الک بیوک حرمت و صمیمت مزله ذات دولتکزک و داخل بولندیمکز قاینه نک مظهر موفقیات اولسنه و بوسایده استخلاص وطنه معطوف غایه نک بر آن اول تجلی ایتمسنه

بوتون موجودیت مزله چالیشہ جنمزمہ امنیت بیورمکنزی عرض و بورادہ حاضر اولان بالجله و ققامک سلام و حرمتارینی تقدیم ایدرم .

مصلحتی کمال

§ جمال پاشا ، بوتانرا افزه اوکیجه جواب و بردی . بوندہ « بیاننامہ نیک تسریع نشرینہ ضرورت حاصل اولدینی و فقط نقاط لازمیہ دقت اولدینی بیلدیر بیوردی . » [وثیقہ : ۱۳۵] بزده عینی کیجهده ، نژا کت ایجابی اولق اوزره ، جواب و بردک . [وثیقہ : ۱۳۶]

فقط ، افندیلر ، حکومت بیاننامہ سنی قبل النشر بزہ کوسترمک ایستہ مدیکی آ کلاشیلجه ، بزده ملنه اولان بیاننامہ مزنی ، بلا استشاره نشر ابتدک و پادشاهه اولان تلغرافی ده عینی صورله چکدک .

افندیلر ، ۷ تشرین اول ۳۳۵ تاریخلی اولان بیاننامہ مزنی ، ملتی ، تعقیب اولنان یولده اصابت و موفقیت اولدینی و محافظه وحدتله ، بوگونه قدر اولدینی کی ، دوام ایدلسی خصوصنده ، بالوسییه تنویر و ارشاده و قوه معنویہ بی تقویه مدار اولق متصدلرینی احتوا ایتکده ایدی . [وثیقہ : ۱۳۷] پادشاهه بازیلان تلغراف ده ملت نامنه تشکری ضمن ایدیوردی . [وثیقہ : ۱۳۸] و [وثیقہ : ۱۳۹]

§ افندیلر ؛ استطراد قیاندن کوچوک برمعومات عرض ایددجکم . هیئتمز ، بوتون مملکته ، مشترک آرزوی ملی ایجابی ، تطبیق ایندیرمکه چالیشدینی صردهده ، تحت اشغالده بولنان ازمیرهده ، دوزغیدن دوزغری یه تبلیغاتده بولنیوردی . علی رضا پاشا قابینه سیله آ کلاشمقمه اولدیفمز ۷ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنده ، ازمیرهده شو تلغرافی وریوردق :

مستجدلر

سیواس
۷ تشرین اول ۳۵

ازمیر ولایت علیسته

شمدی یه قدر ، واقع اولان تبایغات و اشعاراتزک واصل اولوب ایجاباتک یاپیامقده اولوب اولدینک ، واصل اولامش ایسه ، اسباب مانعه نیک سرعت اشعار ی مرچودر .

آناطولو وروم ایل و نافعه حقوق جمعی
هیئت تمثیلیه ملی نامنه

مصلحتی کمال

ازمیرک و ازمیر والیسینک نه حال و شرائط داخلنده بولندینی ، شه سیز ، معلومز ایدی . تبلیغاتری آلوب آله میه جنی مشکوک اولمقله برابر ، تطبیق ایدمه جکی طبیی ایدی . فقط ، بز ، بوتون مملکت مقدراتینه مشغول و اشغال طانیایان بر قوت مرکزی اولدیعنی دشمه لر مزده بیلدیرمکنده فائده کوریوردق .

افندیلر ؛ ایچنده بولندیغمز کونلره حائد ، مسائل ووقایعه تماس ایتمشکن ، بوراده کوچک برنقطه یی دها ، ایضاح ایتممه مساعده کزی رجا ایده جکم .

۸ تشرین اول ۳۳۵ تاریخی اولوب کاظم قره بکر باشادن کلن برتلغرافده ، شوبله بر مطالعه بسط و بیان اولونیوردی :

« هیئت تمثیلیه دن ذات سامیلریله ، رؤف بک افندیکنک وبو قبایده اولان ذوات مؤثره عالیه نیک ، مبعوث اولدقدن سوکرده ، بر وجهله حکومت قاریشمیه رق دائما مجلس ملیده کی غروپک باشنده نافذ وقایینه نیک شکل و ترکیبی ورجانلک قیمت وهوی نه اولورسه اولسون ، دائما مجلس ملی ایچنده نافذ ومراقب بولمنی ، اگ مهم بر حادئه موفقیت والزم التطبیق بر قرار عد ایلرم . »

« بر املک وبر غروپک اگ یوکسک والک مقتدر طامش رجالی ، کندنی دائره سندن چیقوبده حکومت ایشنه قاریشنجه ، مجلس ملی دائما ضعیف قالش ومتعدد جریانلر قارشیسنده یا سوروکلنش ویاخود پارچه لاشدر . »

« وطن وملکت فلاح تامی شدنله موضوع بحث اولان بودورهده ، اشبو معروضاتم اطرافنده ، قطعی برقرار ایله مجهز بولونمه مزی کمال حرمتله استرحام ایلرم . »

افندیلر ؛ فی الحقیقه ، اضرورمه بولندیغم زمانلرده ، کاظم قره بکر پاشا ، وجاهاده بو مطالعه به مماثل مطالعه لر سرد ایلشدی . بنده ، درمیان ایندیگم مطالعات شو مآله ابدی : « هرشیدن اول ، مملکتده ، ملنک موجودیت و اراده سنی تبارز ایندیرمک وبونی صارصیلماز برطرزده ، مجلس ملیه تمثیل ایتک لازمدر . بوده ، مملکتده ملی بر مفکوره اطرافنده ، قوتلی بر تشکیلات یاغی وبوتشکیلاته مستند ، مجلسده بر غروپ ، بولندیرمقله ممکندر . اگ ذی نفوذ ذواتک غایه سی ؛ بو اولمیدر . حال بوکه ، شمعی به قدر کورولدیکنه نظراً ، اصل اولان بو جهته اهمیت ویرلمکسزین ، آرز ، چوق کندنده لیاقت کورنلر ، مان حکومت کچمک هوسنه ، حرصنه قابیلیورلر . بوکی انسانلرک تشکیل ایندیکی حکومتلرک مسندلری ، ملی تشکیلاته مربوط ، مجلسده قوی بر غروپ اولامایجه ، یالکیز سلطنت وخلافت مقامی قالیور . بو بوزدن ، ملی مجلسلر ، شرف و قدرت ملیه یی تمثیل ایدمبور ، آرزوی ملی تجلی ایدمبور وایجاباتی تطبیق اولنه میور . بناء علیه بزم ایچون ایلک والک اساسلی یرنسیپ ، اولاه ، مملکتده تشکیلات ملیه یی وجوده کتیرمک ، سوکرده ، بوتشکیلاتدن قوت آلان بر غروپک باشنده ، مجلسده چالیشمق اولمیدر . حکومت تشکیله ویا تشکل ایدمچک هر مانکی بر حکومته داخل اولمغه قالقیشمقه فائده بو قدر . چونکه بو ماهیتده بر حکومت ، وطنه ومته هیچ بر اساسلی خدمت ابفا ایدمه دن ، درعقب دوشمکه ویاخود پادشاهه دایانه رق مجلسه قارشی ودولایسیله منته قارشی وضعیت آلمغه مجبور اوله جقدر ، که برنجیسنده ، استقرار سزلق کی بو یوک بر محذور توالی ایدمچک ؛ ایکنجیسنده ده ، حاکمیت ملیه نیک ، بالتدریج معدوم حکمنه کتیرلسنه خدمت ایدمش اوله جقدر . ، نه کیم . مشمول اطلاعکز اولدینی وفعلاده نبوت بولدینی وجهله ، بز اولاه مملکتده تشکیلات ملیه یی ایدق . سوکره مجلسی طویلادق . اولاه مجلس حکومتی یی ایدق . اوندن سوکرده حکومت یی ایدق .

بوندن بشقه ، مناسب دوشدکجه ، قایینه به کیرلیه جکی ویوکسک مقام ومأمورینلر قبول اولنیه جنی حقند . اساساً بو یوک ملی قایه دن بشقه هیچ بر مقصد تعقیب ایندیگمزه والک بو یوک حصه فعالیتلرک .

توای ملیه تڼك ، شمډی به قدر اولدینی کڅی ، بوندن سوکرده ، نوزینه حصر مساهی ایتځدن عبارت بولندینه دائر ملته قارشۍ بیانات و تبلیغاتیز وقوعولمشدی . کاظم قره بکر پاشا تلغرافنامه سنده ، ارضرومده کی مطالعاتی و بو نقطه نظر دن اولان تبلیغاتیزۍ نخطر ایتدیره رك ، بیان تقدیرات ایدلځدن سوکرده ، فقط ، بو کوزل عزم و قرارك شمډی به قدر ، بزده کورونمیش تجارب و نتایجنه نظراً ، دها شمولی اولسنی ده خاصه عرض و مطالعه ایلم . دیورلردی . [وبقیه : ۱۴۰]

افندیلر ، کاظم قره بکر پاشانك بو مطالعه و تکلیفی ، تلغرافنامه لرینك سوکنده سویلدکری کڅی وطن و ملتك خلاصی موضوع بحث اولدینی بر دورده ونم ایضاح ایتدیكم وجهله هنوز ، مملكتده هیچ بر تشکیلات و مجلس بوق ایکن و مجلس طوبلاندینی زمانده مجلسده بویه بر تشکیلاته و قدرت مایه به کووه نیر منکوره صاحبی بر غروپ اثبات موجودیت ایدمه مشکن ، هر نه صورتله اولورسه اولسون حکومت تشکیله و یا تشکل ایدمك حكومه داخل اولغه هوس ایتك البته دوغری اوله مزدی . بو طرز حرکت ، مملكت و ملت منافعه خدمت املندن زیاده ، شخصی حرص و منفعت و یا هیچ اولزسه جهالت عطف ایتځده ، اعتقادجه اصلا اصابتسزك اولماز .

آنچق ، افندیلر ، قره بکر پاشانك دیدیکی کڅی قابینه تڼك شکل و ترکیبی ورجانك قیمت وهوبنی نه اولورسه اولسون ، مجلسده تعضو ایتیش سیاسی بر غروپك اك مؤثر اعضای عالیه سنك ، دائماً مجلس ایچنده نافذ و مراقب قالسی ، اك مهم بر حادثه موفقیت و الزم التطبيق بر قرار عد اولنه مز .

جداً حاکمیت ملیه اساسی اوزرنده تدویر اولنان مدنی دولترده ، قبول ایدلمش و فعلاً جاری بولنان اساس ، ملتك آمال عمومیه سنی اعظمی تمثیل ایدن و بو آمالك تعاق ایتدیکی منافع و ایجاباتی ، اك یوكسك قدرته و صلاحیتله یابه یله جك زمره سیاسیه تڼك ، امور دولتك اداره سنی درعهده ایتسی و بونی اك یوكسك لیده رینك دوش مسئولیتنه تودیع ایتسی ، پرنسپندن عبارتدر .

ذاتاً بو شرائطی احراز ایدمه یین بر حکومت ایفای وظیفه ایدمه مز . حکومتك ، قوتلی غروپ اعضای میانندن و فقط برنجی درجهده اولمیانلردن ضعیف بر حکومت یایمق و اونی فرقه تڼك برنجی لیدرلرینك تعلیمات و نصایحیه یورومتڼكه قالقیشمق فکری باطبع دوغری دکلدر . بونك فجیع نتایجی بالخاصه عثمانی دولتتڼك صوك کونلرنده کورولمشدر .

اتحاد و ترقی رؤساسنك ائنده بازیچه اولان صدر اعظملردن و اونلرك حكومتلردن ، ملته کلن ضررلر صایله میه جق قدر چوق دکلدر ؟

مجلسده ، حاکم اولان فرقه تڼك ، حکومت تشکیلی ، مخالف و اقلیتده بولنان بر فرقه یه ترك ایتسی ایسه اصلا موضوع بحث اوله ماز .

قاعده و اصولاً ملتك اکثریتی تمثیل ایدن و غایه مخصوصه سی بارز اولان فرقه ، حکومتی تشکیل مسئولیتی اوزربنه آلیر و کندی غایه و پرنسپلرینی مملكتده تطبیق ایدر .

ذاتاً جهله تڼك معلومی اولان و او بولده حرکت ایدلمکده بولنان بر حقیقی ، بوراده توضیحدن مقصدم ؛ وطنپرورلک ، علو اخلاق ، انسان کاملک و بوکا مائل بر طاقم اوصاف کزیده ایجابی کڅی کوستریلک ایسته نیلن سفسطله قارشۍ ، ملتك و نسل آیتنك نظر دقت و انتباهی جلب ایتځدر . بو مطالعاته وسیله تشکیل ایتیش اولان کاظم قره بکر پاشانكده بونقطهده ، عمومیتنه بنمله هم فکر وهم

مطالعه بولنديينه اصلا شهيم يوقدر . چونكه كاظم قره بکر پاشانك مقصودی ، البته ، يالكز نم ويا هيئت تشليهده بولتان بعض آرقداشلرك حكومت يايهمسني وياخود حكومته كيرمهسني استهداف ايتك دكادی . كاظم قره بکر پاشا ، بومسئلهيه تائد تلغرافنامه سنده ، رؤف بكك ونم اسمی ذكر ايدركن « بوقبالده اولان ذوات مؤثره عاليه » ديمش اولديغنه وكنديسني عینی قبالده كوردیكي طيبي بولنديغنه كوره ، شهسز ، كنديلری ده برنسيپلرندن خارج قالماق بديهي ایدی . حالبوكه كاظم قره بکر پاشا ، خاطره ده يا كيلميورسهم ، مبعوث اوله رق ، مجلسده چالیشدینی صره ده ، بر وضعیتك ايجابي اوله رق ، يكي برهيئت حكومت تشكيلي موضوع بحث اولدی . بن ، بوخصوصه مداوله افكار ايتك اوزره ، فتحی بك ، فوزی پاشا ، فؤاد پاشا ، كاظم پاشا ، علی بك ، جلال بك ، احسان بك و هيئت وكيه آرقداشلی وسائر اون ، اون بش آرقداشی وبو ميانده كاظم قره بکر پاشايي چاك قياده نزديته دعوت ايتشدم . كاظم قره بکر پاشا ، نزديمه كلمه دن اول ، اوتاربخده فرقه كاتب عوميسي بولتان رجب بكك ، مجلسده ياننه كيدرك ، كنديسني دعوت اينديكمي واغلب احوال حكومت رياستني تكليف ايدجكمي سويلدكدن صوكره ، شميدن ، كنديسنيك وضعيت حقنده تنويرنه يارديم ايدجك معلومات وارسه بيلديرمسي سويلشدر .

كاظم پاشانك ، چاك قياده ، اجتماع ومذاكره ائناسنده كي وضعی ده حاضررون طرفندن معني دار كورولمكدن خالی قالمدی . كاظم قره بکر پاشا ، ائناي مذاكره ده « بوسورتله ده ملته خدمتدن چكينمديكني » بك حقلی ومناسب اوله رق درميان ايتشدی . جريان مذاكره بر نقطه به صاپلاندی : حكومت رئيسی فتحی بكی ، قره بکر پاشايي اولسون ؟ بوقطه اوزرنده ، مداوله افكار ايديلركن ، كاظم قره بکر پاشا ، بكا ۸ تشرین اول ۳۳۵ تاريخده توصيه اينديكي وجهه « قاپنه نك شكل و تركيبي ورجانك قيمت وهوتی نه اولورسه اولسون ، دائما مجلس ملی ايتجنده ، نافذ ومراقب قالمی الزم التطبيق بر قرار عد اينديكني » بيان ايتدی . بالعكس وضعیتی ، حكومت تشكيله صلاحيتدار قيانامسي آرزو ايدر ماهيته كوروليوردی . حالبوكه ، هنوز وطن وملتك فلاح نامنك موضوع بحث اولديني دورك مدهش وقارا كلتي برصفحه سني ده ايشايوردق .

مذاكره بي انتاج ايتدم . ويرديكم بر تنفس ائناسنده فوزی پاشا حضرتلرني بفچه به كوتوردم . كنديسنيك ، فتحی بك وكاظم قره بکر پاشالردن برني حكومت رئيسلكنه انتخابده ، حكم اولمسي رجا ايتدم . فقط ، ايكنيسي عینی زمانده چاغروب « مسئله نك » شخصي و بسيط بر مسئله اولديغني ومسئوليتك وطني وبويوك اولديغني ايضاحدن صوكره ، آچيقدن آچينه ، كنديلرينه هانكيسنيك ده ابي يابه بيه جكارني وجدانلرينه مراجعت ايدرك بالذات سويله ملری طلبنده بولنه جقدی .

تكرار ، طوبلاندق . حكومتی ، يا فتحی بك وياخود قره بکر پاشا تشكيل ايدجكدن . نتيجه مذاكراندن بونی اكلايورم . مسئله نك حلنده ، فوزی پاشا حضرتلرني حكم ياهلم ، ديدم . قبول اولندی . مشير پاشا ، فتحی بكي وقره بکر پاشايي آلدی . بفچه به جيقديلر . ايضاح اينديكم كي حركت اولنش . فتحی بك ، بن ، ده ابي بيارم ديمش . مشير پاشاده بوقاعته بولنش و فتحی بك انتخاب ايدلشدر . بوسورتله قره بکر پاشانك حكومت تشكيله مأمور ايدلسنه دلالت فرصتی زائل اولمش بولندی .

افندیلر؛ علی رضا پاشا قاپینه سیله باشلادیغمز تماس نقطه سنه کلهم :
عرض ایتشدم ، که حکومت ، بزه ، بیانامه سنی نشریدن اول ویرمیدیکی ایچون ، بزه ، ملته
اولان بیانامه مزى ، حکومتک مطالعه سنی آلمغه لزوم کورمه دن نشر ایتشدک .

بونک اوزرینه ، حکومت ، جمال پاشا واسطه سیله ده دوت ماده نك وسائط مختلفه ایله تعینیه
لزوملی کورمه کده اولدیغنی ، ۹ تشرین اولده بیلدیردی . بوماده لر ، شونلردی :

(۱) اتحاد جیلقله مناسبت بولمیدیکی ،

(۲) دولت عثمانیه نك حرب عمومی به قاریشمسی دوغرو اولمیدیکی ومسبیلری علیهنده تعین اسامی

صورتیه بعض نشریات اجراسی وحقلرنده تعینات و مجازات قانونیه نك ترتیبی ،

(۳) حرب اساسنده یاپیلان هر نوع جنایات فاعلرینك جزای قانونیدن قورتولیه جنلری ،

(۴) انتخاباتک سربست جریان ایده جکی .

جمال پاشا ، بوماده لری صایدقندن صوکره ، بونلرک توضیح وتعمیمی ، داخلأ وخارجأ ر طاقم
سوء تلفیاتک اوکنه کچه جکندن بحثله ، مملکتک منافع عالییه سی ایجابی اوله رق صورت مخصوصه ده
حسن تلفیسی رجا ایدیوردی . [وثیقه : ۱۴۱]

§ افندیلر؛ علی رضا پاشا قاپینه سنک، نه قدر ضعیف ونحیف دوشونیدیکی وحقیقی کورمه کده کی
قصر بصرنی آکلامق ایچون ، بوماده لر عادتاً بر معیاردر . دولتک ، ایچه دوشیدیکی کرپوه
اضمحلالک عمق ودهشتنی کورمکدن عاجز اولان زواللیر ، بالطبع جدی وحقیقی چاره یی کورمه مک
ایچون کوزلرینی بومارلر . چونکه ، اوجدی وحقیقی چاره ، کندیلرینی ، دها چوق تدهیش ایدر .

عقل وفراستلرنده کی محدودیت ، طبع و اخلاقلرنده کی ضعف وترددی ایجابی بوبله در .

چوقدن ، بنده اولدیغنه شبه قالمش اولسی لازم کلن ، پادشاه وخلیفه نك ، بنده لکیله احراز
نولته بیله جک مقام اقتدارک ، اقتدارسزلنه نمونه اولسی طبیی دکلیدی ؟

فرید پاشایی استخلاف ایدن ، علی رضا پاشا واولکی قاپینه دن مدور ویکی رفقای مساعیسی ،
فرید پاشانک براقیدینی نقطه دن باشلایرق ، اونک انتاجه موفق اوله مدینی آمال اغیاری تعقیب
وانتاجه چالیشمقندن بشقه ، ذاتاً نه یابه بیله جکدی ؟

بو ، بزه ، واضحاً معلوم ایدی . فقط ، تخمین وتقدیر بیوریه جق برچوق اسباب وملاحظاته
بناءً ، هاضم وصبور داورانمقندن بشقه چاره موفقیت یوق ایدی .

افندیلر ، ائتلاف ایش کورونمکی موافق مطالعه ابتدیکمز بویکی قاپینه ایله ، بزم نقطه نظرلرمزده
موجود اختلافک انکشاف ایدن مبادیسی کورمک ایچون ، بودرت ماده یه حائد مطالعه مزى احتوا
ایدن جوابمزى ، بویوک مات مجلسی ضبطنامه لرینک ایلک کونلرینه حائد صحیفه لرنده لطفأ بر دفعه ده
کوزدن کچیریرسکزر . [وثیقه : ۱۴۲]

افندیلر ، بو کونلرده استانبولده کی مطبوعات منسوبینی ، برجعت تشکیل ایتشلر وتصور افکار ،
وقت ، آقشام ، تورک دنیاسی واستقلال غزنه لری نامه ، ۹ تشرین اولده ، بعض سؤاللر صوریوردی

و نشریانه اساس اولیه حق نقطه نظر لر ، طلب ایدیورلردی . بونلره ، ایجاب ایدن خصوصیات و معلومات بیلدیرلدی . [وثیقه : ۱۴۳]

بومطبوعات هیئتک رئیسی اولان ولید بککده کندی غزتمی نامه شایان دقت سواأللری احتوا ایدن بر تلفرافی واردی . اوکاده یاورم واسطه سیله جواب ویردیردم . [وثیقه : ۱۴۴] بونلری وثائق میاننده مطالعه بیوره جقسکز .

§ أفندیلر ، یکی هیئت وکلایه داخل و هیئت تمثلیه من مرخصی صفتی حائر بولنان جبال پاشا ایله وقوع بولان و بولمده اولان مخبراتمز ، هیئت علیه کزده ، داخلیه نظارتی مقامی اشغال ایتش بولنان ، داماد محمد شریف پاشا دن بحث ایتکی کجیکدیردی .

بز ، یکی قایینه ایله ائتلاف زمینی آرارکن ، شریف پاشا ، چوقدن ملتی تسمیمه باشلامش بولونیوردی .

نظارت کجیکدنکی ایلمک تبایغ ایدن ۲ تشرین اول تاریخل تعمیمی محتوائی ، تحضر بیوریلورسه ، اوراده ، شو جله لره تصادف ایدیلیر :

« افراد ملتک بروفاق واتحاد تام حالنده اولسی ، دولتک منافع حقیقیه سی ایجاب ایدن بولندینی حالده ، برمدندر ، داخل مملکتده آتارنفاق و شقاق رونما اولسی . مشکلاتک بر قت دها ترایدینی مستلزم اولوق اعتبار ایله ، پک زیاده شایان تأسقدر . »

« موفقیت حکومتک تلقیناته مطاوعته ، منافع مملکته مضر حرکاتدن مجابت ایدلمکله حاصل اوله جمندن همان مرکز و ملحقانه بودآورده اجرای وصایا ایدیکز . » [وثیقه : ۱۴۵]

افندیلر ، داماد فرید پاشا دن ، دها عقلی اولدینی روایت ایدیان داماد شریف پاشا ، پک عجمیجه ایشه باشلامش اولیور . او تاریخلرده استانبولده ، بزى داغی ، باغی بر (سمیل سولدا) تلقی ایدن بعض رومانچیلر کبی ، داماد پاشاده بزى کندی عقل ابله فریبانه سنجه غافل و غیر مدقوق فرض ایدیوردی غالباً

حالبوکه ، بز ، در عقب ، ناظر پاشانک مقصد دنا ئتی آ کلامش و دها متیقف بر وصیت آتش بولونیوردق . شریف پاشا ، بزم افعال و حرکاتمزی و فرید پاشا قایینه سنی اسقاط ضمننده ملتجه تطبیق اولنان اجرا آتی ، مملکتده آتارنفاق و شقاق اوله رق توصیف و پک زیاده تأسف ایدیور .

حکومتک تلقیناته مطاوعت و مضر حرکاتدن مجابت تلقینی همان بوتون مملکته نشر ایچون استعجال ایدیور .

§ برده ، افندیلر ؛ حکومتک ، داخلیه ناظری محمد شریف امضاسیله انتشار ایدن بیان نامه سنک بر قاج نقطه سنه هپ برابر کوز کزدیرم : [وثیقه : ۱۴۶]

« هیئت وکلای حاضره متجانسدر . ، جوق دوغرودر . بوجهت کمالیه توضیح ایده جکدر .

« خطوط اساسیه ده متحد الافکاردر . هیچ بر فرقه یه منسوب دکدر . مختلف سیاسی خروپلرک هیچ برینه دخی تمایل ایتیور . هپسندن معاونت مغویه یه انتظارده بولونیور . »

بو جهل لردن چيگان معنا صر محدر . حکومت ، تشکيلات مليه و اونی اداره ایدن هیئت تمثیله ابله برابر دکلدرد . حتی ، تمایلی دخی یوقدر . ائتلاف و حریت فرقه سندن ، محبلر جمعیتندن ، قزل خنجر جیلردن ، فکهای لردن ، الی آخره موجود اولان جمعیتلردن نه قدر معاونته انتظار ایدیورسه بزدن ده آنجق او قدر جمال پاشا واسطه سبله بزی اشغال و اغفال معطوف تلفرافلر محتویاتی هپ یالاندر .

صوکره أفندیلر : شو جهلینی اوقوبه لم : « مقدرات مملکتک ، وکلای ملت و ساطتیه تعیینی اخص آملنزدرد . »

بوندن چیقان معناده ، شودر : سیواسده برقچ کشی طوپلانمش ملت نامنه اداره کلام ایدیور ، مقدرات ملته علاقه دار اولیور . « هیئت تمثیله » دییه برده عنوان طاقینه رق ملت و مملکتک — وظیفه لری اولدینی حالده — ایشلرینه قاریشیورلر . بونلرک سوزی دیکله مه ییکز . چونکه بونلر وکلای ملت دکلدرد !

حکومت ، بو بیانه ده ، شو صورتله صالح حقنده کی نقطه نظری نه ایضاح ایدیور : « ویلسون پرنسپلرندن بحق استفاده اولنه رق ، دولت عثمانیه ک متجدد پادشاهنک اطرافنده مجتمع بر دولت مستطله اوله رق تأمین بتامی ایچون هیچ برایشندن کری دور ولیه جقدر . »

یکی قایده ، بو نقطه نظری نه ده ، موفق اوله جقلرینه دائر شو قوه تأییدیه کی کوستریور : « ذاتاً دول معظمه ک حسیات نفسانکارانه لری و حقیقه کیتد کجه توضیح ایتمکده اولان آروپا و آمریکا افکار عامه سنک اعتدال پرورلیکی ده بوباده امنیت بخش اولمقدرد . »

افندیلر ، بونون یوفکرلر ، فرید پاشا قایده سنک پادشاه لسانیه نشر ایتدیکی بیاننامه تحتویاتنک حرفی حرفنه عینی دکلیدر ؟

بو طرز بیاننامه لر ، نشرندن مقصد ، ملتی اغفال و مسکته ارجاع دکلیدر ؟

هانکی نصفندن بحث اولونیور ؟ هانکی اعتدال پرورلکدن دم اورولیور ؟ بونلرک اصللری وارمیدی ؟ مملکتک ، مرکزندن اعتبار آهر برده کی تظاهرات اجنبیه ، حقیقته بونک عکسکی اثبات ایده جک دلائل فعلیه و باهره دکلیدی ؟

حقیقته ویلسون ؟ پرنسپلریله برابر ، صحنه دن چکیلمش و اقسام ممالک عثمانیه ک سوریه ده ، فلسطینه ، عراقده ، ازبیرده ، آطنه ده و هر برده اشغاله سیرجی بولونیور میدی ؟

بوقدر ، قطعی آثار اضمحلال مواجهه سنده ، عقلی ، فراستی ، وجدانی اولان آدملرک ، کندیلرینی آلداتملرینه احتمال ویریلریمی ؟ بوکی آدمار ، فی الحقیقه ، کندیلرینی آلداتمه جق قدر ابله اولورلرسه اونلرک مقدرات مملکتی اداره اتملرینه ، عقلی ایرمن حقیقت فجاعتی کورنلر تحمل ایده بیلریمی ؟ اگر بو آدمار ، حقیقتی بیلورلر و کندیلرینی آلداتیورلرسه ، ملتی اغفال ایدرک قویون سوروسی حالنده دشمنک بجه سنه تودیع ایتمکده جائله ، باشله چالیشملرینه نه معنا ویرله یایلر ؟

بو جهتلرک مطالعه سیله ویریله جک حکمی افکار عمومیه به براقیرم .

افندیلر ، حکومتک بیاننامه سنک ، معناسزلفنه واحتوا ایتدیکی افکارک مقامته مرغما ، بز هیئت

تاریخ حیات و آثار آیت الله العظمی آقا میرزا محمد باقر ۷۲۷
 جدید ایلہ آملہ ملہ آواستہ اختلاف نام حصول ولدینی ملتہ تبشیر ایدیوروز و ہر طرفہ امور حکومت اصلہ مدخلہ ایدلہ مسنی تأمین و حکومت قوت و اجرا آتی تحکیم ایدہ جک تدبیر آلپوروز . داخل و خارجہ . وحدت نامہ اولدینی فعلاً اثبات ایدہ جک وضعیت آلپوروز . خلاصہ ، مملکتک تأمین سلامتی صفوت و صمیمیتہ دوشونلرک ، عقلاً و وجداناً پامغہ مجبور اولدقلری - وارد خاطر اولان - ہر شئی پامغہ چالیشپوروز . ہر آن اول مبعوثلرک انتخابی تأمین ایچون تشویقاندہ و توصیہ لردہ پوایوروز . بالکز ہر شی پامیوروز . تشکیلات ملیہ بی لغو ایتپوروز و ہیئت تمثیلیہ فی فسخ ایلہ میوروز . یکاہ قباحتمز بودر .

داماد فرید پاشادن سوکرہ ، دیگر برداماد پاشانک اطرافندہ ، صدراعظم دیہ ، ناظر دیہ طوپلانیش ہر طاقم سیکمفرانی ، آلتق ہر بادشاہک دنی فکرلرینی سہولتہ تطبیقہ سربست براتیہ جعفری احساس ایدیوروز .

§ مرخصمز جمال پاشا ، بزم ، قابینہ حقندہ ، حسن ظن واعتمادی تحصیل ایچون ہر چارہ باش اورمقدن کری دورمیور . احمد عزت پاشاہدہ ، قابینہ بی ترکیہ ایتدبرہ رک موجودیتلرک سیلنسی لزومہ دائر نصایح و پردیریوردی .

فی الحقیقہ ، احمد عزت پاشانک شفرہ داخلندہ قالان امضاسیلہ ، حریہ ناظری جمال پاشادن ۷۲۷ تشرین اول ۳۳۵ تاریخلی شویہ ہر تلفراف آلمشوق :

حریہ دد
 ۷۲۷ - تشرین اولی - ۳۳۵

مصطفی کمال پاشا حضرتلرینہ

یکی قابینہ دہ ، اکثریتلہ موجود اولان ، قدیم و صمیمی رفقای زيارت ایدرک استیضاح احوال و تعاطی افکار ایتمش ایدم . مطلع اولدینم بعض احوال اوزربنہ ، منافع حیاتیہ ملت و مملکت اندیشہ سی و بینمزدہ مؤسس اولان روابط مخادنت و اخوت عسکریہ امنیہ سیلہ ، مطالعات آتیہ بی سرمدہ مسارعت ایدیورم :

برقاج آیدنبری ، مملکتک دوچار اولدینی تہاکہ استیلا واضع حلالک اوکنہ کچیلہ بیلیمک آمرندہ ، شمدی بہ قدر قوا و حرکات ملیہ نک تاثیرات نافعہ سی ، جملہ جہ تصدیق ایدلمکدہ در .

بالکز ، بو خدمتک نتایجی اقتطاف ایتک ، بوندن سوکرہ حکیمانہ قانونی ہر ادارنک تأسیسنہ وابستہ اولدینی دہ . ارباب نظر جہ مسلمدر . آرتق حکومت و ملت ، ایکیلکدن آریلہرق ہر وحدت کاملہ شکلی ارائہ ایتسنہ ، فکر عاجزانہ جہ ، احتیاج عاجل و ہرم وارددر . قابینہ بی تشکیل ایدن ذواتک خلوص نیت و اعتدال فکرندن ، جملہ نک امین اولدینقہ معتمدہ . هیچ ہر قابینہ نک دوام مأموریاتنہ امکان راقیہ جق ہر وضع حال داخلینک ، سیاست خارجیہ اوزربنہ اولہ بیلہ جک تاثیرات مشومہ سی .

محتاج ایضاح دکلدر . بر آن اول مبعوثانک انتخاب و مجلسک جی ایچون ، حکومت سلیجه قشایر سریره اتحاد اولنقددر . محافظه وطن آمرندگی عزیمت جو افراده لرینک ، ارکان حکومتجه صورت تلقیسی ، بوکونکی بیاننامه دن استنباط اولنه جفتدن خلوص نیتله اتحاد افکار حصول بوله جفته امنیم برکالدر .

آنحقی ، بو صباح نزد عاجزانمه کلن واقف احوال و شایان امنیت بر ذات ، کوتاهی و بیله جک جهتلرنده ، منایر مرضی بعض احوالک ظهورندن بحث ایلشدر . بزی ، فقرت و اختلافه سوق ایتمک ایچون خارج و داخلدن بر جوق تشوقات و تحریکات وقوع بوله جتی تخمین و تسلیم ایدیله جکی طبعیدر . دیگر طرفدن ، دون وکلادن بر ذاتک اراشه ابتدیی قسطنونی والی وکیلندن مورود بر تلغرافنامه ایله ده ، بعض مأمورینک تعیین و تجزیه سی کبی خصوصاً سنده حکومت مرکزیه عاده امار ایدلک ایسته نیلیور ایدی . بوشللو حالاتک ، دولتی بودر که یه کتیرمش اولان و نزد کزده دخی رتبه مردودتی بیاننامه و تحلیفنامه لرده مع المسار کورولن ، اداره سقیمه یی عیناً تقلید دیمک اوله جفتدن بوشللو آدملره وسیله حرکت و فعالیت و برله مسنی ، مسلم اولان کیاست و فطانتزدن امید ایدرم . خلاصه ، آرتق مملکتده وحدتک تأمیننی و قوانین اساسیه دائره سنده حکومتله رابطه تأسیسی کال خلوص ایله توصیه ورجایه مسارعت ایدرم . (احمد عزت)

حریه ناظری
جمال

§ بوتلغرافه ، ممکن اولدینی قدر هیچ بر فکر وحس مخصوص اظهار ایتهمکه چالیشهرق ملایم وحتی اطمینان بخش بر جواب و بر مک ، موافق مطالعه ایدلدی . جواب بودر :

سیواس
۷ آذرین اول ۳۰

شیفره

حریه ناظری جمال پاشا حضرتلرینه

ج — ۷ - ۱۰ - ۳۳۰

« احمد عزت پاشا حضرتلرینه »

مطالعه سامیاری ، لایق اولدینی اهمیتله نظر دفته آلدی . حرکات ملیه نک تأثیراتی حقندگی حسن تلقی به لشکر اولنور . بوکونه قدر اولدینی کبی ، بوندن صوکره دخی ، خدمات واقعه ملیه نک حکیمانه بر طرزده ادامه ایدیله جکنه و قانونی بر اداره نک تمامی تأسیسه بوتون موجودیتزله چالیشله جفته اعتماد بیور ولسنی رجا و چونکه غایه مساعیمزک بر دوره قانونیه کشادینه معطوف بولندینی عرض ایدرم . الحمدلله حکومت ایله ملت ، نقطه نظر لرنده ائتلاف تام حاصل ایلش اوله قلرندن فی مابعد دوام ایدم جکندن آمین بولندیفمز ، صمیمیت متقابل و وحدت کامله شکنی منافع ملت و مملکتی کافل اوله جق سورنده اراشه ایدم جکدر .

حرکات و سیاست سقیمه سی جله نك معلومی اولان فرید پاشا قاپینه سنه ، ملتك مطاوعت و آمال وافعاله مشاركت ایتمه سی ، سیاست خارجه من اوزرنده هیج بر تأثیر مشئوم بر اقبوب باله کس فرید پاشا قاپینه سنك سبیت و پردیکی بالمله تأثیرات منحوسه بی بر طرف ایتش وشایان شكر و محبت اولان بو کونکی مساعد وضعیت سیاسیه منی تأمین ایشدر .

ملتك اعتمادینه مظهر بو کونکی قاپینه ایله متحد بولنق ، وضعیت داخلیه منی سیاست خارجه اوزرنده انافع ومؤثر بر عامل قیله جفته شبه یوقدر . حادثات فوق العاده بعض بر زده آرزو خلافتده بعض وقایعک ظهوری غیر قابل اجتناب احوال ضروریه و طبیعیه دندر . بالخاصه کوتاهیه و بیهك واسکیشهر کی مواقمک و بو مواقعه کی معصوم و مقدور خلقت تحتنده بولندیقی تضییق و تخمیر ، لطفاً و نظر انصاف ایله بر آن دوشونیلورسه باعث شکایت کورولن احوالک نه درجه سخت اولدینی ادنا ملاحظه ایله نابت اولور . بورالرده کی وضعیت آلمه ومؤسفه نكده ، باعث ومسبی سابق حکومتک طور مسکینه سی اولدینی دوشونولمجه هدف تعریض و تخطئه نك حرکات ملیه به توجیهی حقسزلق اولور اعتقادندیم . قسطه ونی والی وکیانک منظور دولتری بیوریان تلغرافنامه سندن وکیل مومی الیه ده معذور کورمکزی رجا ایدم حکم . چونکه بو طرز مراجعت یالکیز قسطه ونیدن دکل ، دهسا بعض برلردنه واقع ایش و بی قاپینه نك متردد کی کورون طور ابتدایی برایکی کون دهسا دوام ایتمه یادی ، بنوع مراجعتل مملکتک هر کوشه سندن یاغه جقدی . فی مابعد ، بو کی حالاته قطعاً میدان ویرلمه سی ایچون ایجاب ایدن هر درلو تدایر آله جق و تأثیرات اجرا ایدیه جکدر و توصیه فخریه لری و حمله ، وحدت نامه نك تأیینی و قوانین اساسیه دائره منده حکومتله رابطه صمیمیه نك تأسیسی ایچون کمال خلوص ایله صرف مساعی ایدیه جکدر . حرمت و تعظیم ایله اللر کزدن اویرم أقدم .

مصطفی کمال

§ افندیلر ؛ احمد عزت پاشانک یازدینی نصیحتنامه و ویردیکنز جوابک مطالعه سی بر خاطر می احیا ایتدی . نظر ملتده و تاریخده مضبوط قانسی ایچون اونی ده سوله مش اولیم ؛ علی رضا پاشا ، برکون ، احمد عزت پاشایی زیارت ایدر ؛ انسانی صحبتده علیهمده بر طاقم شهوانده بولنور و بو شهوانه مهم بر کشفیه ده علاوه ایدر ؛ « جمهوریت یا به جقتلر ، جمهوریت ! » دیه باغیر بر . دوغریسنی ایسترسه کنز أفندیلر ؛ ما کدونیا ده عثمانی امپراطور افنک غرب اردولاری باش قوماندانی علی رضا پاشانک آرسالانلردن مرکب ، قوص قوجه نزلک اردولرینی ، محو و پریشان ایتدیردکن و قیمتلی ما کدونیا طوپراقلرینی ، دشمنلره ترک و تبرع ایتدکن صوکره ؛ دولتک الک مشکل آننده ، وحیدالدینک خدم آملی اولق ایچون ، ایجاب ایدن اوصافی اکتساب ایش اولدیفنه و بو مشهور اردولر باش قوماندانک ، بودفه کنده الک ما هر معاون اوله رق ، اسکی ارکان حربیه رئیس ، حربیه نظارنه کتیرمی دوشونه جکنه ، طبعی نظریله بابیه بیلیدی . فقط تشبثات ملیه نك ، جمهوریتی استهداف ایتدیکنی ، بوقدر سرعت و سهولله احتساس و ادراک ایله حکنه تقدیر خوان اولماق ممکن دکدر .

افندیلر ؛ بکا بوم معلوماتی ویرن حکایه بی بالذات عزت پاشانک آغزندن ایشیدن ، جوق محترم و ایچمزه حاضر بر آرقداشدر .

§ افندیلر ، جمال پاشا ، تشرین اول ۳۳۵ تاریخلی برشیفره ایله ، هیئت تمثیلیه ایله یقیندن تماس ایتمک ارزده ، بحریه ناظری صالح پاشانک ، حرکتکنک تنسیب ایدلمکده اولدیغنی بیلدیردی . فقط ، صالح پاشا ، برآز راحتسز اولدایمی ایچون محل ملاقاتنک ممکن مرتبه یقین اولمسی واستانبولدن بحراً حرکته مناسب تأمل ایدیلدیکی تصریح ایدلکدن صوکره هیئت تمثیلیه دن کیملرله وزره ده ملاقاتلری تصور اوسدیغنی صورددی .

— ۱۰ تشرین اولده ویردیکنم حواءده ؛ محل ملاقات اوله برق آماسیه نی تثبیت ایتدک . کوروشمک اوزره هیئت تمثیلیه دن جمله برابر رؤف و بکر سامی بکدر کیده حکمدی . بونی ده بیلدیردک . صالح پاشا . استانبولدن هاسکی کون حرکت ایده جککنک و آماسیه هانکی کون اواصل وله بیله جککنک وقت ورماسیه اشعارینی رجا ایتدک .

§ افندیلر ، مملکتک هر طرفنده ، تشکلات ملیه نک توسیع و ترصیی فعالیتنه دوام ایدسوردق . عینی زامانم مبعوثان انتخابی تأمین و تسریعه چالیشوز و بوخصوصه دنکی نقطه نظرلر مزیدی ده ایجاب ایدنلره ابلاغ ایدیور و بعض ذوانی توصیه دخی ایدیوردق . آنحق جمعیت نامنه ، نامزد وضع ایتهمکی برسیب قبول ایتمکله برابر ، مبعوث اولق تشبیه بولنانلرک ، آناتولو و روم ایلی مدافعه حقوق ، اساسلرینی و مقرراتی حسن قبول ایتش ذواتدن اولمسی ، پک زیاده آرزو ایدیور و بوکی ذواتک ، کندیلکلرندن جریئت نامنه نامردلکلرینی وضع ایتلری لزومینی ده اعلان ایدیوردق .

۱۱ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنده ، بو عرض ایتدیکنم خصوصاته دائر یکیدن بعض أمرلر ویردک . [وثیقه : ۱۴۷] ، [وثیقه : ۱۴۸] ، [وثیقه : ۱۴۹]

§ آمال ملیه خادم مأمورلر ، برر صورتله ، نقل و تحویل اولنق ، آمال ملیه مخالفتلرندن دولایی ، ملت طرفندن قوغولان مأمورلرک صفت مأموریتلرینی محافظه ده دوام اولنق بوزندن بعض برلردن ، یکی قایینه ایله معنای اختلافز آکلاشیله مدینی طرزنده تعریضلر کلکه باشلادی . بوخصوصی ، ۱۱ تشرین اولده ، جمال پاشایه یازارق ، قایینه نک نظر دقتنی جلب ایتک ایتدک .

برده ، افندیلر ، معلومکزدرکه استانبولده « عسکری نکهبان جمعیتی » دییه بر هیئت فسادیه نوره مشدی . بو هیئتک اوزمانکی معلوماته نظر آراس کاریده بولنانلر ، کراز حمدی پاشا ، خرسزلقدن دولایی مطرود ، ارکان حرب میرآلایی رفیق نک ، سابق خلاصکار غروبیدن بیکبائی کمال نک ، باندیرمه سابق سوقیات ریئدی طوپیچی بیکباشیلرندن حق افندی و هنوز بو جمعیتله قسع رابطه ایدوب ایتدیکی معلوم اولمیان مطرود ارکان حرب بیکباشیلرندن نورس نک کچی سیاتلری بوزندن اردودن طرد اولنیش ویا تقاعده سوق ایدلش کسان ایله ، اخلاقسزقلربله طامش محدودالمقدار اشخاصدن عبارت بولمقده ایدی .

ایشته ، بو جمعیت ، اقدام غزنه سنک ۲۳ ایلول ۳۳۵ تاریخ و ۸۱۲۳ نومرولی نسخه سنده برخطره نشر ایتمشدی . بو جمعیت ، بوخطره سیله ، کندیلرینه ، وطن وملتک نکهبانی سوسنی ویرمک ایستیوردی . جواد پاشانک حربیه نظارتی زماننده ، بو جمعیت حقنده ، تعقیبانه باشلانیمشدی . تبدلاتدن دولایی آرقه سی کسیدی .

بو جمعیتک موجودینی و فعالیتی اردو منسوبلرینک عصیتی تحریک ایدیوردی . هیئت تمثیلیه مراجعتلر باشلامشدی .

۱۲ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنده ، حربیه ناظری جمال باشادن ، کندی مو قییتی نقطه نظرندن ، بومنیع فساک کوکندن سوگولوب آتیلسنی ومنسوبلرینک شدیداً تجربیه رینی واجرا آتک اردیه تعمینی رجا ایتدم . [وثیقه : ۱۵۰]

جمال باشادن ۱۴ تشرین اولده آلا ییم « بو ، قعلی ، متردد ، [وثیقه : ۱۵۱] قصه و قعلی تلغرافی ۱۵ تشرین اولده بوتون اردیه صورت خصوصیه ده ابلاغ ایتدم [وثیقه : ۱۵۲] فقط ، جمال باشانک بوقعلی قرارینک هیچ روقت تطبیق اولندنهنی خاطر لایه میورم .

۱۶ افندیلر ، تحطیر بیو : رسکر ، انکابلر ، مرزیمین وه عاقاً مه مسولین ، ایشه ایشاده ، بومنسبتله و فرید پاشا قینه سنک سقوطی اوزرینه ، سیواس احاطیه قدر آلا یی یاتیل . ایشه اولده بولندی . برطاقم لقلر ویرلدی . بومسره ده خللی ده « قهر اولسون ایشال » دیشه دیش دیلر . سده منتشر اراده ملیه غزیه سی ، بوحادثه نی اراضی کچی و زدی . داخلیه ناظری دایماد شریک و پاشا ، بو غزیه تک استخباراته عطفاً ، سیواس « ایته یابدی » بر تلیفه « قهر اولسون ایشال » طرز ده کی یازیلر ، حکومتک حال حاضر سیاسته غیر موافقدر « سپردی .

بونه دیکدر ، افندیلر ؟ سکومت ، ایشالی ، شان تقییح بولیان برسیدستنی تعمینه ایدیدری ؟ بوقسه ، قهر اولسون ایشال دیدکجه ، ملکیتی ده سازاده ایشاله می سببیت ویرناه جلدی ؟ ایشال و تجاوز قارشوسنده ، ملک محافظه سکوت و سکوت ایتسی ، ایشالیدن متحس اولش کورده مسیری موافق عمل و سیاست ایدی ؟

بویله سقیم و حیوانجه بردوشونجه ، اضمحلال و اقراض اوچورومنه قدر تکمه افش بر دولته قورناره بیله جک سیاسته اساس اوله بیلر میدی ؟

ایشته ، بومنسبتله ۱۳ تشرین اول ۳۳۵ ده ، حربیه ناظری جمال باشایه ، یازدیم بر تله ایدمه « وطنک قسماً تخلیه سنی ادراک ایلین ملک ، بو طرزده ، حتی ده بارز بر صورتده ، اظهار حسادت ایتسنی پک موافق و مقبول کوردیکیزی » و « ملک حسیات حقیقه سینه مستداً حکومتک بو دستر اشغاللری ، لسان رسمی سیاسی ایله رد و متارکه احکامنه مغایر ، بگونه قدر وقیر عبولش مداحلانی ، پروتستو و تمبرلرینی طلب ایله جکنه انتقار ایلکده یز . دیدکدن سوکره ، « بوسیه ایله ایل حکومتک تعقیب ایتدیکی سیاستده ، هیئت تمثیله جه ، هنوز معلوم اولماش جهتله وارسه تئویرینی رجا ایتدم . [وثیقه : ۱۵۳]

مرخسمنز و حربیه ناظری جمال باشانک جوابی ، چوق ایتد ساندی . [وثیقه : ۱۵۴] ۱۸ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنی اولان بوج ایدمه : شو « بزرگ احوا ایلدکاری معانی ، شان دتدر . آمل ملیه دائره سنده تدویر امور مسئولیتنی تحمل ایدن حکومت مرکربه ، حرکت واجرا آتده ایشات سیاستی قوللامق ، اجابه قارشو دها مهمانوازانه و ملایمانه حرکت ایلک اعطار ایدمه در .

افندیلر ، رضا پاشا قینه سی و اوقینه ده ، حربیه ناظری اولان ذات ، هرین وطنیزی ایشال ایدن ، سونکولرینی ملک قلیکانه صاپلایان اجابی ، مسافر قبول ایدیور و اونره مهمانوازانه و ملایمانه حرکتده اضطرار کورو یور ا بونه مطالعه در ، بونه قفادر ؟ آمل ملیه بومی ایدی ؟

حربیه ناظری ؟ « خصوصیه تشبثات ملیه سوء تفسیراته - دائر - فعالیتلرک هنوز قوتدن ووشمدیکی شوزماندرده اشارت ایلدیکم احتیاطکارلقلرک نامحمل اولدینی تصدیق بیوریور و اعتقادده ،

اولدینئی سویلیهرك . تشبثات ملیهك ایراث ضرر ایلمش اولدینئی ایما ایدیور و بو بوزدن حاصل اولان فنالئی تعمیر ایچون تدیرلرینك نامجل اولدینئی بزده تصدیق ایندیرمك مهارتی کومستره که چالیشیور .
حربییه ناظری ، تلفرافنامه سنی شو جمله ایله اکمال ایدیور : « اثبات آثار رشد ایلمش اولان ملت نجیبیهك حائز اعتمادی بولنان ، حکومت حاضره ، اجرات واقعسند آزاده سر قالدنجه ، خارجه قارشی دها فضله اسماع کلام ایلیه بیله جکی بدیهیاته قارشی هیئت محترمه تمثیلیدن ، اجرات حکومتی دها زیاده مروحکار بولنلرینی رجا ایدرم . »

افندیلر ، جمال پاشا ، حقیقه مهم نقطه لره تماس ایدیور : اولاً ، ملتک اثبات رشد ایندیکنی سویلیهرك بزم ، ملت نامنه دلالت وارشادمزه احتیاج اولدینئی ایما ایدیور و بونککه ، بزی ملت عندنده فضولی بر طاقم مداخله جیلر تاقی ایدیور . ثانیاً ، بزم ، حکومتی آزاده سر براقیدنیزی و بو بوزدن خارجه قارشی اسماع کلامه ، مانع تشکیل ایلیکیمزی افاده ایدیور .

افندیلر ، ملت نجیبیهرك ، رشدینی اثبات ایدن آثار ، ارضروم ، سیواس قونفره لری و بوقونفره لره اتخاذ ایلیکی مقررات و بومقرراتک تطبیقنه چالیشمق سابه سند وحدت و تساند کسب ایتمکه باشلامسی و سیواس قونفره سنی یاپاناری ایمایه قالدیشان فرید پاشا قابینه سنی اسقاط بی افعال و حرکات و تیقظدی .

بو قدرله اکتفا ایتمک ، بونون بو حرکات و فعالیتده اولدینئی کبی بوندن سوکرده ، ملت ره رها کرده بولنق وظیفه وجدانیه سندن صرف نظر ایدرک ، حکومتی آزاده سر براقه ییلمک ، آنحق بر شرطه ممکن اوله بیلیردی . اوده ، آزاده سر اولمغه لیاقتی تحقق ایده جک ، ملت مجلسنه مستند ، ملی بر قابینهك ، مقدرات مملکت و ملتی بحق تکفل ایندیکنه قناعت ایدی . ملتک ، « قهر اولسون اشغال ، آواز و شکایتی بوغمغه چالیشان ، بی حس و ادراک انسانلردن مرکب ، حیوان و ترکیبنده خائن بولنان بر هیئتک ، ابلهانه و اجهلانه و مسکینانه حرکتلرینک سیرجیسی قالمق ، ارباب عقل و اذعان و حیثیدن طلب اولنه بیلیرمیدی ؟ !

برده افندیلر ، جمال پاشا : « ملتک حائز اعتمادی بولنان حکومت حاضره . سوزیله پک بو بوک وعلنی بریلان ارتکاب ایدیوردی . ملتک حکومته اعتمادی هنوز تحقق ایتمه شدی . بوسوز ، آنحق و هیچ اولمازسه ، ملت مجلسی حضورنده قابینه اعتماد رأی آلدقندن سوکره تلفظ اولنه بیلیردی . حال بوکه هنوز ملت مجلسنک اعضالری بیله انتخاب اولنش دکدی .

حربییه ناظری ، بوسوزی تلفظ ایندیکی دقیقه ده ، یالکز بر ذاتک حائز اعتمادی بولونیورلردی . اوزاتده ، دولت ریاستنی تلویث ایتمکده بولنان خائن وحیدالدین ایدی .

هیئت تمثیلیهك ، کندیلریله ، اشتلافه لزوم کورمش اولسی ، ملت نامنه احراز اعتماد کبی تلقی ایتمک ایستیور و مقصودلری بو ایدسه ، ملتک کندیلرینه واسطه اعتمادی اولان بو هیئتی آرهدن چیقارمغه چالیشمغه احتیاج نه ندی ؟

§ افندیلر ، فرید پاشا حکومتك سقو طی ، مملكتده بعضی تردد كورون محاركة ده حسابات و معنویاتی اوزرنده حسن تأثیر یادی . هر طرفده ، رؤسای مأورین ملكیه و عسكریه باشده اولمق اوزره ، تشكیلاته كرمی ویرلدى .

علی فؤاد پاشا ، غرب و لایترینك همان كافه سیله علاقه دار اولدی . بالذات ، اسكیشهر ، بایهك و بالاآخره بروسه حوالیسندده دولاشمق و ایجاب ایدنلرله محاربه ایلك سورده ، الیسوردی . بالیکسردده بولان میرآلای کاظم بك ، (مجلس رئیسى کاظم پاشا) او حوالیه ملی تشكیلات و عسكری ترتیبات ایله علاقه دار و مشغول ابدی .

بروسهده میرآلای بكر سامی بك ، ۸ تشرین اولده ، فرید پاشاك آدی اولان والی استانبوله كوندرهك ، قونفره مقرراتی تطبیقه باشلامش و بر هیئت مركزیه تشكیل ایتمندی .

تشكیلات ملیه ایله اوغراشیلدینى قدر ، انتخاب مبعوثان ایلهده بویوك علاقه ایله اوغراشیلوردی . مملكتده ، باجمله تشكیلات ملیهك ، عینی عنوان آلتنده ، هیئت تمثیلهیه مربوطتی اساسی تعقیب اولونیوردی . اسكیشهر ، كوناویه ، آفیون قره حصارى حوالیسندده تشكیلاتك ترصبنی و آبدین ، قوبه ، بروسه ، قره سی منطقه لرینك سهولت ارتباطی نقطه نظریدن تدبیرلر آلیوردی . غرب جبهه لری حقنده حربیه نظارتی ننویره و حكومتجه نه كبی اجراءات و ترتیبات دوشونیایدیكه ده سورولهرق ، حكومتك علاقه سنی استجلابه ، چالیشیلوردی .

§ افر طرفدن اداره اولان آبدین جبهه سی اقسامنه بر قوماندان كوندرمك خصوصى دوشوبولمكه باشلاندی . ۱۴ تشرین اولده اشغال آلتنده كی محاربهده ، خفی تشكیلات ملیه یابلمسی ایچون فؤاد پاشابه و آفیون قره حصارنده یكرمی اوچنچى فرقه قوماندانی عمر لطیف نكه یارلدى . مع هذا ، بوناربخارده ، هنوز بعضی رلرده ، مقصدك تماماً آكلاشیلامدینى كورولیوردی . مثلاً ، ردالحاق هیئتلرینك ، كندی ناملرینه ، تبلیغاتده بولمقده اولدینى و ۱۰ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنده ، ردالحاق جمعیتی رئیسى امضاسیله ، تشرین اولك یكرمیسندده ، بر بویوك قونفره اجتماع ایدمك و بو قونفره یه ایكى مرخص اعزامی ولایتلردن طلب ایدیلور و بر طاقم تدبیرلر اجراسی بیلدیریلیوردی .

بر طرفدن ، قره غول جمعیتكده ، استانبولدن ماعدا ، بروسه حوالیسندده فعالیتده بولدینى آكلاشیلدی .

بوتشتك اوكنه كچمك ایچون ایجاب ایدن تدبیرلر آلتدی . بالخاصه ، علی فؤاد پاشابه ، بالیکسردده کاظم پاشابه ، بروسهده بكر سامی بك ، بروسه هیئت مركزیه سنه ایجابی كبی یارلدى . [وثیقه : ۱۵۵] ائتلاف و حریت جمعیتی ده ، دشمنلرله برابر آناطولوده مقابل تشكیلات یاقمق اوزره یتمش بش كشی قدر كوندرمش ، بوخبر آلتدی . قول اردولرك نظر دقتی جلب اولندی .

— استانبولده ، خفی چالیشمغه قرار ویرلدى . تراکیاه تشكیلاتك توسیعی ایچون جعفر طیار بك واسطه سیله تعلیقات ویرلدى .

§ افندیلر ، مبعوثلرك انتخابه چالیشیركن ، بر طرفندن مجلس مبعوثانك ، زرده طوبولانه بیلدجكی فیکری ، دماغزى اشكال ایدیلوردی . خاطرلایه جفسكز ، كه ارضرومندن ، رأفت پاشا تك بومستلهیه

متعلق بر تفرافه جواب ویریرکن « مجلس طوبیلاعلی ، فقط ، استانبولده دکن آناطولوده ایدیمشدم . فی الحقیقه ، بن ، محاسن استانبولده طوبیلاعلی قدر ، منظم و مقصدسز بر حرکت تصور ایدیموردم . آنجی ، بوخصوصه صلاحیتدار اولانلری و افکار عمومیه ، بو حقیقه امله ایتدکجه ، فکر مرک حیز فعله کلیسی ممکن دکلدی . استانبولده اجتماع ، محاذیرنی ، طبیعی بر صورتده ، تبللر ایتدیرمک ایجاب ایدیوردی . بو مقصدله ، مقاصد ملییه روم و اجنبیلر قارشی خرسیتیانلر علیهنده کوسترمک خصوصده ، علی کمال و محمد علی بکارک فعالیتی ، ارمنی نظریقه سنده عتد اولنان اجتماعلر و حریت و ائتلاف فرقه سکن تششانی اوزریه حربیه ناظری واسطه سنده ، حکومت مرکزیه نیک نظر دقنی جلب ایتدک .

۱۳ تشرین اول ۳۳۵ تاریخده ، مجلس مبعوثانک کشادندن سوکره ، مدافعه حقو و جمعیتنک نصل بر وضعیت سیاسی آمشی فیکرنده بولندینی ، جمال پاشا واسطه سیله حکومتدن استمزاج ایدرکن ، مجلس مبعوثانک در سعادته اجتماعنده ، کی تأمینات سیاسی استحصالنک دوشوبولدیکنی ده صورتد . عینی تاریخده ، مجلس مبعوثانک در سعادته تأمین سلامتی ایچون ، نه کی ترتیبات انضاطیه و تدافیه به توسل ایدمک متصور اولدیغک ونه پایلمق لازم کلدیکنک ، استانبولده ، تشکیلات مرک هیئت مرکزیه سنده بولنان و چناق قلعه موقع مستحکم قوماندانی اولان میر آلائی شوکت بکدن صورتد .

..

§ افندیلر ، خاطر کزده درکه ، بحریه ناظری صالح پاشا ایله ، آماسیه ده ، بر ملاقات تقرر ایتمشده . ناظر پاشا ایله ، حکومتک سیاست خارجیسی و اداره داخلیسی ایله اردونک استنباطیه طائد اساسات اوزرنده کوروشولمک احتمالی واردی . بوسبله ده اول قول اردو قوماندانلرنک فکر و مطالعه لر بی یلمک ، بنجه بک فائده لی ایدی .

۱۴ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنی شیفره مده ، قول اردو قوماندانلرنک بواج نقضیه طائد مطالعه لر بی رجحانته . قوماندانلرک راپوزیرنی و شاقی میننده مضالعه بیورورسکیز . [وثیقه : ۱۵۶]
صالح پاشا ، ۱۵ تشرین اولده ، استانبولدن حرکت ایتدی . بزده ، ۱۶ تشرین اولده . سیواسدن حرکت ایتدک . ۱۸ تشرین اولده آماسیه ده بولندق .

صالح پاشایه ، اوغرایه جنی اسکله لرده ، تشکیلات ملیه طرفندن مظنطن استقباللر پایلمسی و طر فزدن بیان خوش آمدی ایدلمسی حقتده تعلیمات ویرلمشده . [وثیقه : ۱۵۷]
بزده ، آماسیه ده ، بالذات بک بویوک نظره آله کندیسنی ، استقبال ایتدک .

صالح پاشا ایله ، آماسیه ده ، ۲۰ تشرین اولده بشلایان مذاکراته ، ۲۲ تشرین اولده ختام بولدی . اوج کون دوام ایدن مذاکرات نتیجه سنده ، ایکبشر نسخه اولقی اوزره بش قصه بر و توقول تنظیم

ایدلی . بوش قطعه پروتوقولدن اوچی - صالح باشا زدن قلانلر بزم طرفزدن و بزده قلانلر صالح باشا طرفدن - امضا ایدلی . ایکی قطعه پروتوقول محرم عد ایدیلرک امضا ایدلی .

§ آماسیه ملاقاتی نتیجه سی اولان مقررات، قول اردولرده بیلدرلی . [وثیقه : ۱۵۸]

افدیلر ، بو مناسبتله ، بر نقطه یی تبارز ایتدیرمک ایسترم . بزجه ، تشکیلات ملیه نك و هیئت نمثیله نك ، حکومت مرکزیه طرفدن رسماً طائمش بر موحودیت سیاسییه اولدیغنی ومذاکراتمز رسمی ونتایج نك لازم الرعایه اوله رق طرفینجه رسماً تمهد ایدلش بولندیغنی تأیید ایتدیرمک اساسدی .
بناه علیه ، مذاکرات نتایجی مضبوطانك پروتوقول اولدیغنی قبول ایتدیرمک وحکومت مرکزیه نك مرخصی اولان بحریه ناظرینه امضا ایتدیرمک مهمدی .

۲۱ تشرین اول ۳۳۵ تاریخی پروتوقول محتویاتی ، دنیه بیلیرکه هان کاملاً صالح باشانك تکالیفی اولوب قبولنده بآس کورولین برطائم مواددن عبارتدر . [وثیقه : ۱۵۹]

۲۲ تشرین اول ۳۳۵ تاریخی ایکنجی پروتوقول ، اوزون سورن بر مذاکره و مناتت نك خلاصه ضبطیدر .

بومذاکره ده ، طرفینك ، خلافت وسلطنت حقنده تأمینات متناهیله سنه عائد تفصیلاتنه دائر برمقدمه دن صوکره ، سیواس قونفره سنك ۱۱ ایلول ۳۳۵ تاریخی بیاننامه موادینك تذکرینه باشلاندى :

۱ — بیاننامه نك برنجی ماده سننده ، تصور و قبول اولنان حدودك اك اصغری بر طلب اولمق اوزره تأمین استحصالی لزومی مشترکاً قبول ایدلی .

کوردلرک استقلالى مقصد ظاهریسی آلتنده یابیلمقده اولان تزویراتك اوکنه کچمک خصوصی تنسب ایدلی . حالاً اجنبی تحت اشغالنده بولنان مناطقدن ، کلیکیاتی عربستان ایله تراکیا آره سننده بر دئمە تامبون ، وجوده کتیرمک مقصدیله آناوطنندن آییرمق آرزوسننده بولونیلدیغنی موضوع بحث ایدلی . آناطولونك ، اك قویو نورك محیطی والک محصولدار وزنکین برمنطقه سی اولان بوقطعه نك هیچ برصورته آلرلسنه موافقت ایدلیه جکی ، آیدین ولایتكده ، عینی قطعیتله (و اولوبتله) اجزای وطندن غیر قابل انفکاک اولدیغنی اساسی عمومیتله قبول ایدلی .

تراکیا مسئله سنه کلنجه : بوراده ده ، ظاهراً بر حکومت مستقله و حقیقتنده بر مستعمره تأسیسی وبوحالده شرقی تراکیان دخی مدیه - ابنوز خطنه قدر اولان منطقه یی بردن آییرمق آرزوسننده بولونیلمق احتمالی درپیش ایدلی . فقط ادرنه نك و مریچ حدودینك بر حکومت مسئله اسلامیه الحاق ایدلک ایچون دخی اولسه ، هیچ برصورته ترکنه رضا کوسترلمه سی اساسی مشترکاً تصویب ایدلی . مع هذا بوتون بوماده محتویاتی حقننده هیئت تشریمیه نك ویره جکی اك صوکه قرار بالطبع مطاعدر ، دیندی .

۲ — بیاننامه نك دردنجی ماده سننده عناصر غیرمسلمه حاکمیت سیاسییه وموازنات اجتماعیه مزى اخلال ایدمک ماعتیده امتیازات اعطاسنك قبول ایدلیه جکنه دائر اولان فقره ، اهمیتنی برصورته تذکر اولندی . بوقیدک ، استقلالازی فعلاً تأمین ایچون ، استحصالی مبرم بر طلب ماهیتنده ملکی ایدلسی و بوندن یاپیله جق اك اوافق بر فداکارلک استقلالیزی اساسی بر صورته رخنه دار

ایله جکی در میان ایدلدی . مذکور در دنجی ماده ده موضوع بحث اولان و عناصر خرسیتانی به فضه امتیارات و پرلمه سنه معنوف اولان قابه ، لازمه الاستحصال بر هدف اوله رق قبول ایدلمشر . مع هذا كرك بوباده و كرك حق حیاتك مدافعه سی امرنده کی مطالب سائر مزه مائد مخصوصانده - برنجی ماده نك نهایتده اولدینی کبی بوراده ده - مجلس ملینك رأی و قرارینك مطاع اوله جفی قیدی قونولدی .

۳ -- بیاننامه نك یدنجی ماده سنه نظراً استقلال ، تماماً محفوظ قلمقی شرطیه ففی ، صاعی و اقترادی احتیاجاتك صورت تسویه سی خصوصی مناقشه ایدلدی . مملکت مزه بك جوق سرمه دوکجهك اولان بر دولت اولورسه ، بونك امور مالیه مر اوزرنده طلب ایده بیله جکی برحق مراقبه نك درجه شمولی کسیدیر یله میله جکدن ، و خصوصاً استتلا نزی و منافع حقیقه ملیه مزی ضرر دیده ایتیه جک وجهله ، متخصصلرجه اساسی بر صورتده دوش نوله نك تحدید و تثبیتدن سوکره مجلس مزیه تنسیب ایدیه جک صورتك قبولی ند کر اولندی .

۴ — ۱۱ ایلول ۳۳۵ تاریخلی سیواس قونفره سی مقرراتك مواد سائره سی ده مجلس مبعوثانك قبوله اقراران ایلک شرطیه اساس ۱۱ بارله موافق کورولدی .

۵ بوندن سوکره ، سیواس قونفره سنك ۴ ایلول ۳۳۵ تاریخلی مقرراتك تشکیلات قسمیه مائد ۱۱ نجی ماده سی محتویاتی اولان آناطولو و روم ایلی مدافعه حقوق جمعیتك وضیعتی و بوندن سوکره کی شکل وساحه فعلیتی خصوصی موضوع بحث اولندی .

بو ماده ده ، اراده ملیه بی حاکم قیله حق اولان مجلس ملینك ، حقوق تشریمیه و مراقبه سنه امنیت و سرپرستی ایله صاحب اولدندن و بوا امنیت مجلس ملیجه تأیید ایدلندن سوکره ، جمعیت شملی قونفره قرارله امین ایدیه جکی مصرحدر . بوراده موضوع بحث اولان قونفره نك ، شمدیه قدر وقوع بولان ارضروم و سیواس قونفره لری کبی خارجه آیری بر قونفره خالنده اولسی مشروط دکندر ، دیسی . جمعیتک پروگرامی قبول ایدن مبعوثان ، جمعیتک نظامنامه سیده مصرح اولان مرجعسلر عد و تاقی ایدیه نك عقد ایده جکلری اجتماع مخصوص ، قونفره مقامه قائم اوله یلایر . بوندن سوکره مجلس ملینك استانبولده ، تماماً حال امنیتده ، سرپرست اوله رق اجرای وظیفه ایده یلایمی شرطدر ، دیندی . بونك ، شرائط حاضریه کوره نه درجه یه قدر تأمین ایدیه بیله جکی تحمل ایدلای . استانبولك اجنبی تحت اشغالنده بولنسی حبسیله مبعوثانك وظیفه تشریمیه لرنی - غلبه ایفایه بك مساعد اوله میله جکی فکری نظاهر ایتدی . تمش سفرنده فرانسلرک بوردوده و اخیراً آلمانلرک وایمارده پایا قارز و حبله صلحک عقدینه قدر ، موقت ، مجلس ملینك آناطولوده ، حکومت سیده نك تنسیب ایده جکی امین بشقه بر محله اجتماع موافق کورولدی .

مجلس ملینك اجتماعدن سوکره ، درجه امنیت و محفوظی تعین ایده جکندن امنیت تامه کورلیکی تقدیرده ، جمعیت هیئت تمثییه سنك الفاسیله تشکیلات مائمه سنك هدف مساعیسنك تعیینی ، ذکر ایتدی کم وجهله قونفره مقامه قائم اوله جکی اولان اجتماع شه و صده قرارله دیریلدی . افاده اولندی .

مبعوثانك انتخابنده سربستی نام بولنسی لزومی حکومتجه امر ابدلش اولسی حسیله انتخابانك اجراسنده ، جمعیت هیئت تمثیلیه سنجه ، مداخله واقع اولمه مقدمه اولدینی بیان ابدلدی .

مبعوثان میاننده ، اتحاد و ترقیه منسوب واردوده سیاتلی اشخاص بولندینی تقدیرده ، بونلرك مبعوث انتخاب ابدلسنه میدان و برلمك ایچون هیئت تمثیلیه جه ارشاد صورتنده ، صورت مناسبده بعض تلفینات یاپیلنسی موافق اوله جنیده ملاحظه اولندی . هیئت تمثیلیه نك بوباده صورت نوسطی ده ، آیروجه برفورمول حالنده اوچنچی پروتوقول اوله رق تنبیت ابدلدی . [وثیقه : ۱۶۰]

§ محرم ، تلقی ابدیلوب امضا آلتنه آلتیان دردنجی پروتوقول شو ایدی :

۱ — بعض قوماندانلرك طردینه و برقم ضابطانك دیوان حربه تودیع لرینه دائر صادر اولان ارادات سنیه و اوامر سائر نك تصحیح اولنسی .

۲ — مالطیه نفی ابدلش اولانلر حقنده کندی محاکم حائده مزده تعقیبات قانونیه یاپیلنسی اوزره درسعادته جلب لری اسبابه توسل .

۳ — ارمنی ظالم لرینك ده محکمه به و برلسی . [مجلس مبعوثانه ترك اولمه جقدر]

۴ — از مبرك تخلیسی ایچون حکومت مرکزیه طرفدن یکیدن پروتسو یاپیلنسی و ایجاب ابدرسه خفی تعلیمات ابله اهالی به متینلر عقد ایتدی یلمسی .

۵ — عموم ژاندارمه قوماندانی ، مرکز قوماندانی ، پولیس مدیری و داخلیه مستشارینك تبدیللری . [حربیه و داخلیه نظارت لرجه]

۶ — انکلیز محبر جمعیتك [قیو ، قیو دولاشوب] اهالی به کاغد مه دلتد برلمربه مانع اولوق .

۷ — اجنبی پاره سیله ساتون آلتش جمعیتلرك فعالیت لرینه و بوکی سز تلرك مضر نشر یانه نهایت و برلسی . [بالخاصه ضابطان و مأمورینك بوکی جمعیتلره انتساب ایللرینك قطعاً منعی]

۸ — آبدین قوای ملیه سنك تقویه سی و اعاشه لرینك تسهیل و تأمین . [بو خصوص حربیه نظارتجه تنظیم اولنور . دوخما جمعیتك ۴۰۰،۰۰۰ ایراسندن لزومی قدری حکومت طرفندن بومقصد نه تخصیص قلنه ییلور]

۹ — حرکات ملیه به اشتراك ایتش مأمورلرك عمومجه سکونت و امنیت تامه حصوله قدر برلرندن قالدیرنه ماری و آمال ملیه به مخالف حرکت ایتلرندن ناشی ملت طرفندن ایشدن آلچکد برلش مأمورینك یکی مأموریتلره تعینلرندن اول صورت خصوصیه ده مداوله افکار ابدلسی .

۱۰ — غربی تراکیا مهاجرلرینك سوق و قفلنك تأمین .

۱۱ — عجمی سعدون پاشا و معیتك صورت مناسبده اقداری .

§ امضاسر بشنچی پروتوقول ده صلح قونفرانسه کیده بیله جك ذواتك اساسی احتوا ایدیوردی . مع هذا بوخصوصه حکومت ، اساسه رعایت ایتك شرطیه ، سربست بولنه جندی .

مرخصلر :

توفیق پاشا حضرتلری رئیس

احمد عزت پاشا حضرتلری
خارجیه ناظری
سیاسی مرخص
عسکری مرخص
رشاد حکمت بك

هیئت متخصمه :

حامد بك
میرآلای عصمت بك
رشید بك
مهندس مختار بك
میرآلای علی رضا بك
رافت بك
امیری افندی
منیر بك
متخصص بر ذات
مالیه
عسکری
امور سیاسیه
امور نافعہ
بحریہ میرآلای
ایستانتیق
تاریخ
حقوق مشاوری
امور تجاریہ
مذاهب مختلفہ امتیازانہ واقف

هیئت تحریریه :

رشید صفوت بك
شوق بك
صالح بك
اورخان بك
حسین بك
مالیه قلم مخصوص مدیر اسبقی
« روبرت قوللز نورکجه معلمی »

§ افندیلر ، بو مذاکرانمز مضبوطاتی میاننده ، اک مهم نقطه ناک ، مجلس ملینک محل اجتماعه
طائد اولدینی نظر دقت طایلرکزی جلب ایتمش اولاجنی تخمین ایدرم .

محاسنک ، استانبولده انقادی جائز اولدینی حقنده کی قدیم فکر وقناعتمزی ، صالح پاشابه
قبول وتصدیق ابتدیردک . آننجق پاشا ، شخصاً بو قناعته اشتراک ایتمکله برابر ، بو اشتراکک شخصنه
طائد اولوب ، شیمیدین ، بوتون قاینه نامنه سوز وبرمه یه جکی قید احترازیسنده درمیان ایتمشدی .
کندیسی ، قاینه ارکاتی اقناع وبو فکره اشتراک ایندیرمک ایچون لندن کانی پابه جنی وعد وموفق
اوله مدینی تقدیرده قاینه دن چکیلمکدن بشقه پابه جق بر شیئی اولدینی بیان ایله مش ایدی .
صالح پاشا ، بو خصوصده موفق اوله مشدر .

مجلس مبعوثانک محل اجتماعی مسئله سنه تکرار عودت ایلک اوزره آماسیه ملاقاتنه طائد معروضانه
بختام وبریورم .

§§ یالکز ، افندیلر ، بز ، آماسیه کک اوزره سیواسدن آیریلیر ، آیریلار ، سیواسده یك ده خوشه کیمهین بر حاده جریان ایتشدیر . بو حاده حسده فیصحه عرض معلومات ایدیم :

آماسیه مواعدا نمزده ، ائتلاف و حرجلرک ، اجابله مشترکاً بر طفه حرکات خیانتکاریه نشبت ایتدکریه دائره لومات آلمشوق . بونی در حال تعمم ، تاریخ ایتندم . سیواسده ده ، علمیه ، پادشاهه تلغراف چکیده کبی بر نشبت اولدیغی اسب حجار ایتیم ، فتح ایتانامدم . البته هدایت تشبیه آرقاشلر مرکز و قرارگاهمه منسوب ذواتک ، والانتک و سائر ملک دققی نوکا ، نعدر دیده .

حاکوکه ، شیخ رجب و رفقا سندن احمد کمال و جلال نامیده اوز چ شخص بر کیجه تلغرافیه دهده ، کنديلرینه منسوب بر تلغرافی واسعه سیاه ، آرو استدلاری تلغرافی چکیده شلر ...

فی الحقیقه ، آماسیه تلغرافچاسندن صالح ناشایه عائد شو تلغرافی دیردیلر :

سیواس
۱۸ - تشرین اول - ۳۵

۱۶۶۱۳ ک
۸۲

بحریه ناظری دولتلو صالح پاشا حضرت تلرینه
یاور حضرت شهریار سعادتلو ناجی بك اودی حضرت تلرینه

آیلردنبری مملکت مزده جریان ایدن - آ کلامتی و مامیت مسئله و قوف پیدا ایتک اوزره مرکز ولایت قدر اختیار زحمت بیورمکزی منافع ملک و ملت نامنه جمله استدا و ملک و ملت نامنه ماکنه باشنه تشریف لری کمال عبودیتله استرحام ایلرز .

عن اولاد شمس الدین سیواسی
رحب کامل ، زاره لی زاده جلال

علما ، اشراف ، تجار و اصنافدن مرکب
بوز آلتش مهربی حاویدر .

الیاس زاده احمد کمال

§ بکده ۱۹ تشرین اول ۳۳۵ تاریخلی اولان شو تلغراف کدی :

آماسیه ده مصطفی کمال باشه

اهالیمز ، پادشاه و حکومت افکارینی بالذات صالح پاشادن و باخود اُمین برلساندن ایشتمه دکجه ، آرده کی اختلافه حل اولمش نظریه باقمیه جقدر . بناء علیه ایکی شقندن برینی اختیاره مجبور بکتزی عرض ایدرز .

الیاس زاده
احمد کمال

زاره لی زاده
میرول

عن اولاد شمس الدین سیواسی
رحیب لامل

افندیلر ؛ بز ، بوتون مملکتی ارشاد و تنویر ایله اوغراشیورز. فقط ، دشمنلر مزده ، بزه مقابل، هر یرده و حتی بالذات بواندیغمز و هر صورتله حاکم اولدیغمز سیواس شهرنده بیله ، خبائتلرینی اجرا ایتدیره بیله. حاکم دنی واسطه لر بولمده ، موفق اوله بیورلر .

بوتون ایساطلر مزه ، اخطارلر مزه رغما ، شخصاً غیوبت ایدر ایتمز ، سیواسده کی ذواتک کورولن دالغنائی هر یرده ، نه قدر قید سزلتلر و مساحله لر وقوع بولمش اولدیغنه چوق کوزل بر مثال تشکال ایدر .

۱۹ تشرین اول کونی سیواسده کی آرقداشلر ، « هیئت تمثیلیه » امضاسیله شو تلغرافی ویریورلردی :

« آماسیه ده مصطفی کمال پاشا حضر تلرینه

شیخ رجب و رفقا سنک ذات دولترینه چکیلک اوزره تاغرافخانه به شمدی و بردکری تلغراف صورتی عیناً روجه زیر عرض اولنور :

بو باده طویشی بیکباشیسی کمال بک آریجه تحقیقات اجرا ایتکده در .
بو تاغرافه ، آلدیغمی عرض ایتدیکم تلغرافک صورتی علاوه ایدیورلر .
سیواس تلغراف باش مدبری ده عینی کونده شو معلوماتی ویریور :

« مصطفی کمال پاشا حضر تلرینه

عن اولاد شمس الدین سیواسی رجب ، الیاس زاده احمد کمال وزاره لی زاده جلال امضالری ایله یازیلان تلغرافنامه لری تقدیم ایدرم . بو تلغرافنامه لر کیجه کنترلش و مأمورلر مزه اخافه ایدیله رک یازدیلمشدر . هر فردک شرائط مخصوصه دائره سننده تلغراف یازمغه حق درکاردر . آنحق ماکنه اوطه سنه راست کلنک کیرمسی ممنوع بولمق شویله طورسون مأمورلرک تهدید و اخافه سی کی حیثیت و وقار حکومتی رنجیده ایده حاکم حرکانه اجتناسار ایتک دوغروسی قانونه عصیان ماهیتنده در . کیفیتی ولایت جلیله به عرض ایتدم و مملکتده تأسیس انتظام ایچون چالیشمقده اولان ذات دولترینه ده عرض حاکم ایدرم . احترامات و تعظیبات مخصوصه مک قبول بیورلمسی مسترهدر .

۱۹ - تشرین اول - ۳۵

باش مدبر

لطفی

در سعادت مرکز شفی بکه :

لسان سومیدن عرض اولتان و سلامت ملک و ملت نامنه تقدیمی استرحام اولتان تلغرافلر مزه توفیق ایدن خائن دین و دولتر . نهایت قان دوکولمسه سبب اوله جقدر . سمع شاهانه به ایصال ایچون عزیمز قطعیدر . جواب بکلیورز .

ماين ھايون باش كتابت حاليه سنه :

دالات عليه لريابه تقديم قلنان عريضه چا گرانه مزك جواني سلامت ملك وملت نامنه ما كنه باشنده
انتظار ابدى پورز ؛

ماين ھايون باش كتابتي دالاتيه سده مراحم زبده جناب خلافتناهي به :

مملكتتمز بولتان سيواسده ، آناطولو وروم ايلى مدافعه حقوق جمعيتي ناميله تشكىل ايدن قونفره
هيئتى رئيسى مصطفى كمال پاشا ، اعتمادنامه ھايونلريني حامل بولنديغني اشاعه ايله مملكتتمزده سترسيات
ايتك اېسته بن بر حزب قايىك اشتراكيله اراده مليه يي تمثيل صورنده كومستريورلر . حالوكه خليفه
قېشانمز و سوكلي پادشاهمز هر صورته مطيع و مربوطيت تامه مز مقتضاي دين اولديغندن بحربه
ناطري صالح پاشا ايله سرپاور حضرت شرياري ناجي بك افنديك آماسيه به اعزاملريني استخبار
ايتك . اهالي آره سنده حمله كان ھيجاني تسكين انجون علما ، اشراف و تجار دن ايكي يوزي متجاوز
امعناي حاوي دعوتيه ناغرافمز جواب آله مابق . افكار نوميه نك نه مركززده اولديغني بالذات مش ھده
بيورليق اوزره سيواسه قدر كوندرلمسني رومانك عبوديت وكال نهالكه اضرع و نياز ايدرز . اواباده
وقاطبه احواله اسر و فرمان پادشاهمز افنديمز حضرت نرسنگدر .

افنديلر ؛ دشمن . شيخ رجب ، حقيقتاً مهم بررول ايضا اتديرمش بولونيورلردى . صيره سى كنجه
عرض ايدم حكيم و ناقدن ، سعيد منلاك راحب فرويه اولان ۲۴ تشرين اول تاريخي بر مکتوبنده ، منلاه
پاپاسه « سيواس وقعه سنى نصل بولديكز ؟ بر آرز دوزنمز آما ياواش ياواش دوزله جك . » ديپوردى .

بوتون ملتك وحدت و تسانندن و تشكيلات ماينه نك مملكتك هر گوشه سنه تشميل ابدليكنندن
بھت ايدن ، ملتك مشترك آرزوسنه تبعاً و تشكيلات مليه و عسكريه به مستنداً قاينه اسقاط ايدن ،
يكي قاينه ايله قارنى فارسيه كچن ، بر هيئتك رئيسى عليهنده - نام يكي قاينه مرخصيله مذاكره به
كېرېشه جكي بر صروده و بو مقصدله سيواسدن چيقدېمك فرداسى - بوتون سيواس اهاليلى نامنه
قيامى كوستير بر تلغرافك ، تلغرافخانه تهديد ايديلهرك چكديريله بيلمسى البته معنيدار ايدى .

بويله بر هيئتك ، بالذات بولنديغني سيواس اهاليلى ، عليهنده بولوتجه ، بوتون ملتك ، عيني حس
و فكرده اوليه حغني اثبات ايتك جداً مشكلدر . او حالده ، ماهيت تمثيليه سى بويله اولان بر هيئتك
ورئيسنك اسناد ايتديكي قوتك دخي چوروك اوله جغه حكيم ايتك نه دن جائز اولسين !

سيواسدن بر كساتيلن بوسدانك دشمنلر انجون نه قدر قوتلى و مهم اولديغني تقدير بيوريلور .

۸ افنديلر ؛ صالح پاشايه عائد تلغرافي ، آماسيه به مواصلتنده كنديسنه و بر دردم . فقط ، شيخ
رجب و رفقاسنك حاكمه متجه تجزيه سنى طلب ايتدم . سيواسده كي هيئت تمثيليه اعضاسنده ده تلغراف
باشنده ۹ تشرين اولده شونلرى صوردم :

۱ — شيخ رجب ، احمد كمال و جلال اعضاسيله ماين ھايونه چكيلن تلغرافنامه يي كورديكز مى ؟

۲ — تلغرافخانه ده نوبخى ضابطى يوقى ؟

۳ — چنه كزك موجوديته رغماً بويله بر كستاخلى نصل و وقوعه بيلير ؟ باخصوص بو مجاينك
تشبلىرى جله كيز حه معلوم بولونيور . صالح پاشايه و ناجي بكه خطاباً اوچ امضا ايله تلغراف حاضر لادقاريني
بز بورادن ايشتمشك . سزك بوندن خبر كز يوقى ايدى ؟

۴ — اچانله برابر ائتلاف وحریتچیلرک برطالم حرکات خیانتکارانه لقب استدلکریته دائر دون تمیماً وقوعبولان تبلیغات آلتندی؟

۵ — تضییق و اخافه ایدیلن تلفراف مأمورلریک هان ایجاب ایدنلری ، والی پاشایی ودیگر علاقه دارانی خیزدار ایتهملریک ونوتجی ضابطنک بونده غفلت کوسترمسنگ سبی نهدر ؟

۶ — باش مدیریک اعطای معلومات ایلمی اوزریته اتخاذ ایدلش اولان تداییر نهدر ؟

مصطفی کمال

ولایتک ، مسئلینی جهت عسکریده حواله ایتدیکی آکلاشیلیمسی اوزریته قول اردو ارکان حربیه رئیس ذکی بکده ، شونی یازدم :

« موضوع بحث اولان مسئلهده ذیدخل :ولانلرک توقیف و تجزیه سی ایچون ولایتجه موجود اولان وسائط قولانیلمشده و یاخود غیرکافی کورلشده می قول اردویه ایش آتیلیور . بونسه بو کستاخانه حرکانه قارشی دخی ولایتجه اتخاذ نداییرده ترددی ایدیلیور ؟ بو جهت آکلاشیلدقدن صوکره حل مسئله دهه سهیل واساسلی اولور .

مصطفی کمال

§ بعده سیواسده بولانلره شو امری ویردم :

۱ — تلفرافخانه تماماً قونطورول آلتنه آلتنه جکدر ، رضابط قومانداسنده برماننه عسکر اقامه ایدیلجهکدر . واقع اولدینی کبی تلفرافخانه بی اشغال و مأمورینی تضییق ایدرک وحدت مشروعه ملیه هلهنده تخییش اذهانی موجب وآسایشی محل تشبثانده بولنه حق خائثر قطعاً منع ایدیلجهکدر . بوکبی حرکات آسایش شکنانده حد قانونی بی تجاوز و عسکره تعرض ایدنلره قارشی بلا نرزد ، هر زده اولورسه اولسون استعمال سلاح ایدیلجهکدر .

۲ — کستاخانه حرکانه متجاسر اولانلر حقنده تأمین انضباط فقط نظرندن ارکان حربیه رئیسنگ درمیان ایدیلکی اسبابه بناء فرارلرینه محل ویرلکسزین درحال ایجاب حال پایله حق ونتیجه سی برایکی ساخته قدر بیلدیربله جکدر . آنحق بو خصوصده قرار ویرمک ایچون اوراده موجود ذواندن هیچ برینک تشبث آلیوب استیذانه قالدیشیلیمسی جداً موجب تأسف کورولمشدر . بوقرار ، بر طابوری سیواسده بولنان بشنچی فرقه قوماندانی جیل جاهد یک طرفدن طابور قومانداننه امر ایدلشدر . اوراجه بو قرارک سرعت تطبیقنه هیچ اولمازسه دلالت بیورولمی نیاز اولتور .

۳ — سیواسده تأمین انضباط ایچون اولانق اولهرق بوتون علاقه دارانجه تداییر قطعیه وشدهده آلمسی لزومنی عرض ایدرم .

مصطفی کمال

خصوصی اولهرق عثمان طوفان ورحب زهدی بکده ، شو تعلیماتی ویردم :

حرکت ملیه علمینده گستاخاق ایندئر حتمده یاسمه حق معامه ایجاب ایندله . بیلدیرمیشدر . وضعیتی بالتعقیب حرفاً تطبیق اوشوب اولندمن و معاشیه تورولاییکی تدریده مالکات و حجه ایدرنه ایشه من معلومه نك توقیفی و همپالریك اسکان معطایار . بوبدر لزوم حاصل اوردسه ، هر کیچه ورنشی اوردسه اوسون ایجابی ایضاده نردده من یورددر .

مصلحتی کمال

۲۰ تشرین اولنده والی رشید پاشا ، اوزون اوزادی به وقعه یی حکایه استدکدن موکمه ، « وقعه نك توسع ایشی احتیالی واردکن اولنه کچیلدش و اتوستریلن اجراءات سرریعه و ششیددن دولایی وکامائل احوالک به دما عدم ظهوری درکر بولمش ، اولدیهنی یازیوردی . [وثیقه : ۱۶۱]

افندیلر ؛ حکومت مرکزیه نك شبح رچی و رفقاسنی تجزیه ایش ارلدیفنی ، بالامبع ، فوص ایتدیکنر . « عن اولاد شمس الدین سیواسی ، دیه امضا آتان بو مسکن وعادی شیجک ، بوندن موکرمده دشمن آلتی اولهرق ارتکاب ایلیه جکی خباثله تصادف ایدم جکنر .

§ افندیلر ؛ هنوز آماسیه ده ایکن ، قارشیلادیدیمز وضعیت ، یالکنر ، شیخ رجب وقعه سیله قالدی . آطه بازاری حواله سینده ده بوکا ممائل بر حادثه وقعه کلدی . مساعده ایدرسه کنر ، اوننده قیصه جه عرض ایدیم :

آطه بازاری قضاسنك آقبازی جهتلرند تورمین ، تالوستان نك و استانبولدن پاره و تعلیانه کلهرک ، سواری اوله حققره ۳۰ و پیاده یازیله حققره ۱۵ لیرا وعد ایدن بکر نك و صابجه نك آوچار قریه سندن بسلان نامنده برتحصیلدار برلشیورلر . بو آدملر باشلرینه طوبلادقلری آتلی ، یایا بر طاقم اشخاص ایل آطه بازاری قصبه سنی باصغه قرار وریبورلر . طاهر نك اسمنده اولان آطه بازاری قائممقامی ، بونی خبر آلیور . طاهر نك ، ایزمیتدن کوندیرلن بریکباشی ایل و تدارک ایتدیکی یکریمی بش قدر آتلی بی آلهرق ، قصبه یی باصغه کلنله قارشی حرکت ایدر . لطیفه دنیان بر کپیده قارشیلایشیرلر . بو گروهه مقصد حرکتلری صورولمش . « وردکلری جواب شو ایش : « ذات پادشاهینک حیانه و مقام معلاى خلافلرند اولوب اولدیفنی اوکر نك ایچرن آله بازارینه ماکنه باشنه کلک ایستیوروز . مصلحتی کمال پاشایی ، پادشاه مقامنه قبول ایدمیز . . . »

طاهر بکک ماکنه باشنده ، ایزمیت متصرفه ویردیکی معلومانده ؛ « مرقوملرک استانبولده مهیجه ذواتله تماسلری اولدیفنی حتی پادشاهکده بو حرکتلرندن خبردار بولندیفنی بیان ایلدکاری ، درج ایدیلیوردی . رسماً ویریلن معلوماتده : « بکرک ، طوبلانان اشخاصه ، بوایش ایچون ، استانبولجه ، بر هفتة مدت تعین ایتدیلر ، بش کون کچدی . ایکی کونمز قالدی . ایشی تعجیل ایدم دیه ، بیاننده بولندیفنی ده بیلدیریلیوردی . [وثیقه : ۱۶۲]

ایزمیتده کی فرقه قوماندانی ، آطه بازاری اوزرینه بر مفرزه کوندرمه جکدی . علی فؤاد پاشاده ، دوزجه اوزرینه بر مقدار قوت سوق ایدم جکدی .

۲۳ تشرین اول تاریخنده ، ایزمیتده فرقه قوماندانه ، بکرک ائتلاف و حریجیلرله اجنبی دشمنلر طرفدن کوندرلیدیکی و حرکات مقصدتکارانه لرینک منی لزومی بیلدیرلیدی .

آطه بازار قائم مقامی طاهر بکده ، ۲۳ تشرین اولده دوغرودن دوغرویه « بکر ورفقاسی حقنده تدابیر شدید و سریمه نك تطبیقنده قطعاً تردد کوسترلیه نك ازاله مضر تلریله نتیجه نك اشعارینی ، امر ایتدم . [وثیقه : ۱۶۳]

افندیلر؛ ۲۳ تشرین اول تاریخی برشیفره ایله ، مرقوم بکر و همپارینک حرکتلری و هویتلری حقنده دسترس اولدغمنز معلوماتی ، حربیه ناظری جمال پاشایه بیلدیردک و « حکومت سنیجه بو کبی افعال و حرکات مفسد نکارانه قارشی وقت وزماننده تدابیر مؤثره آلنجوب ، مسنه ، تشکیلات ملییه تماس ایلدیکنی تقدیرده نك شدید تدابیر و توسلده کندمزنی معذور کورمه حکمزی عرض ایدرز . « دیدک . [وثیقه : ۱۶۴]

ایز میتدن ، کیدن و محالنده تقویه اولنان ملی و عسکری برمرزه ، « مهم مقدارده طولانی و طوبیلاقمده اولان اشخاص شیرینی داغتمش ، تحصیلدار بسلان و برادری حسن چاوشی دردست ایتمش ، اصل تعلیمات و پاره ایله برهفته اول استانبولدن گلش اولان بکر ، فرار ایش . « بوبکر ، ضابطا کدن مطرود و مانیاسلیدر . [وثیقه : ۱۶۵] و [وثیقه : ۱۶۶] بوندن صوکره ، و برمه مجبور اولدیغمنز امرلرله ، ایز میتده مھرک و مرتب اولاندردن ، انکیز ابراهیم دیجکله معروف بری و سائر برطاقلری حقنده تعقیبات باشلادی . [وثیقه : ۱۶۷] [وثیقه : ۱۶۸]

§ « بکرک ، محلیجه اتحاد اولنان تدابیر نتیجه سنده تعقیبات عقیم قالدیغنی و فرار ایلدیکنی و تکرار استانبوله عودت ایدرک یکیدن تعقیبات ملمونانده بولغنی اغلب احتمال اولدغنی ، حقنده تعقیبات مخصوصده بولونیلغنی ، آماسیه دن ۲۶ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنده حربیه ناظری جمال پاشایه یازدم . [وثیقه : ۱۶۹]

۲۷ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنده بولی متصرف حیدر بکدن کلن تلفرافده ؛ « بکرک معیتده ایکی ضابط ، قرق مسلح آدم اولدیغنی حالده آهازا کویلرند خلق ، حکومت حاضره نامه حرکت ملیه علیه تشویق و برچوق پاره صرف ایتدیکی و نظارته و قوعبولان اشعاراتنک جای قبول بوله مه مقدمه اولایمی « بیلدیریلوردی . [وثیقه : ۱۷۰]

افندیلر؛ بو کبی مسائلده ، حکومتی ایفاظ و وظیفه سنک ایفاسنه دعوتدن عبارت اولان مراجعتلرمنه ، البته ، حکومتنک ایشنه مداخله کبی تلقی ایدلر اعتقادنده ایم .

استانبولده ، حکومتنک کوزی اوکنده ، ترتیب اولنان و داخلی ، خارجی دشمنلرک ، پادشاهک معلومات و موافقتیه اولدیغنه شبه اجمدیکمز تشبثلرینک ، فعلاً موفق اولدجقاری دقیقه قدر ، بکله ملک و البته حکومت ندیر آلیر ، مانع اولور ، توکل صافدلانه سنه قایلیمق جائز اوله مزدی .

§ افندیلر ، آماسیه ده مذاکره باشلادیغمنز ۲۰ تشرین اول کوننده ، ورود ایدن معلومات خلاصه سی شو ایدی : استانبولده ، حریت و ائتلاف فرقه سی ، عسکری نکمبان جمعیتی و مجهر جمعیتی بر بلوق تشکیل ایتدیلر . بوبلوق و علی کمال و سعید متلا کبی اشخاص ، عناصر غیر مسلمین ، متبادیا قوای ملیه عایینه تحریکه باشلادیلر . روم و ارمنی بطریقاری ، قوای ملیه علیه ده دول ائتلافیه مثللرینه مراجعت ایتدیلر . ارمنی بطریق (زاوه ن) افندی ، نه تولوغوس هنر نه سنده نشر ایتدیکی بر مکتوبه حرکات مایه اخیره دن دولایی ارمنیلرک مهاجرت ایتکده اولدقارینی اعلان ایتدی .

مصلوب کاظمك قردهشی حکمت نامنده بری ، استانبولدن آندینی تعلیمات ایله آمله بازاری جوارنده ، باشنه برطام مسلح آدملر طوپلامغه باشلادی . بو حکمت اسمنه ، مهم برونیقه دده تصادف ایده جکیز . آمله بازاری جوارنده ، دکرمن دره دده ، پاره ایله آدم طوپلامغه باشلادی . چته حالنده طوپلانانلرک ، کیوه حکومتی باصمغه قرار وردکیزی استخبار قادی . قره جه بکده ده بوکا بمائل اوافق تفک حرکات کورولدی . بروسه ده ، کوملجنه لی اسماعیلک ترتیب ایتدیکی چته لرك قوای ملیه علیه حرکاتی حسن اولمغه باشلادی . نکهبانچیلرک موقوف بولنانلری برکونده کافه سی حبسدن جیقارلادی .

دشمنلر طرفندن ، قوای ملیه علیه تریب اولنان چته لرك فعالیتیه باشلامسی ، مخالف بلوقک هلنی حرکتی ، استانبول بولیس مدیرینک علیه فعالیتی ، علی رضا باشا قاپنه سینه عاهداری ناظرلرک موجودیتی ، بعض تشکیلات مرکز لرمزی ، بالخاصه استانبول مرکز مزی نا امیدیه سوق ایتکه باشلادی . [و نیقه : ۱۷۱] و [و نیقه : ۱۷۲]

حکومتک ، عمومیتله هیچ بر مقصد و قرار صاحبی اولدینی کوستره جک ، حرکتده بولنه مامسی ویا لکنز داخلیه ناظری شریف باشانک منی و سریع فعالیتنی تصویبکار داورامسی ، حقیقه شایان نامل واندیشه بر منظره عرض ایدیوردی .

بو خصوصده ، ایلک ، حساسیت و اینسیانیت کوسترن آفره اولدی . آفره والی وکیلی ییچي غالب بکک سیواسه کشیده ابتدکی ۱۵ تشرین اول ۳۳۵ تاریخلی برشیره سنی ؛ مرحوم حیاتی بکک امضاسیله دیگر برشیره اینجده ۲۲ تشرین اولده آماسیه آلدیم . اونشیره عیناً شودر :

مصطفی کمال باشا حضرتلرینه

باشا - حضرتلری ، بز مقدراتمزی ، نه بویه ، ملتک مقدراتی بیلیمین حکومتیه ونده ثم التدارک کوندریله جک والیرله ترک ایده مین . دفعانله ذات عالیله عریض ابتدیکمز دوشونجه لر نظر اعتباره آلتدیغندن دولای حکومت مرکزیه ، معهود فرید باشا قاپنه سنک تعیین ایدوبده کوندره مدیکی بتلیس والی سابق ضیا باشایی بورایه و حیات مأموریتنده هیچ بر موجودیت کوستره مه مش اولان صبحی هکی ده ، قونییه والی تعیین ایتک صورتیه ایلک آدینی آتمغه باشلادی . ایشته بوکی ملاحظاته بناء مجلس معونان تشکل ایتدن اول ، هیچ بر مأموریه خارجدن کیمسه نک کتیرله مسنی کچنده عرض ایتش ایدک . مادامکه حکومت حاضره ، بورایه یکیدن والی کوندرمکه قیام ایتشدیر ، شو حالده ، بوراده کی حرکات ملیه نک سوندورنسی التزام ایدیلور دیمکدر . فصلکه ذات عالیلی عسکر لکدن استعفا ایدرک فرد ملت کبی چالیشمغه قرار وردیکیز ، بنده کزده بورادن چکیله رک عینی صورته ملتک وظیفه سنی ایفایه قرار وردیم . والی کلنجیه قدر وکالتی کیمه تودیع ایده جکمی لطفاً بیلدیریکیز افندم . ۱۵ تشرین اول ۳۳۵

آفره والی وکیلی

یحیی غالب

§ برکون سوکرده ، ۲۳ تشرین اولده جمال پاشانک ، ۲۱ تشرین اول ۳۳۵ تاریخلی شولنفرانی
آلدم :

قاضی کوی
۲۱-۱۰-۳۵

عدد
۴۱۹

آماسیهده مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه

آنقره دن بلدییه رئیس و مفتی افندی ، خارجدن کلهجک والی بی قبول ایتمه جکارینی ، آنقره به ،
آنقره دن والی تعیین اولمشی لزومنی کندی صلاحیتلرینه بناء ادا ایدیورلر . بویهجه هر طرفدن آیری
آیری مطالب درمیانی حکومتی مشکل وضعیتیه صوفقده در . بدخواهان وعناصر سائر ، بوکی احوالی
درلو درلو تفسیر ایدیور . () حکومتیه مظاهرت وعدی اوزرینه بوکی خصوصاً منعی لزومنی
رجا ایدرم ونه بی اراده ساییه اقتران ایدن والینک حرکتی ایجاب ایده چی طیبی تقدیر بیوریور .

حریبه ناطری

جمال

فی الحقیقه ، باشد مفتی افندی اولدینی حالد ، (الیوم دیانت ایشاری رئیس بولنان محترم رفعت
افندی حضرتلری ایدی) آنقره ایلر ، پروتستو ماهیتنده ، استاجوله مراحت ایتملردی .

آنقره نی تسکین ایدرک ، نفوذ حکومتی ، قیرمه مق ایچون تلغراف باشنده ، برچوق نصایحه
بولدم . فقط ، آنقره نیک حقلی اولدینی ، تسلیم ایتمه مک ، ممکن دکدی . نهایت جمال پاشا واسطه سیله
حکومتیه یازدیقم تلغرافدن بحث ایدرک آله حق جوابه قدر ، وصیتک حسن اداره ایدلسنی آنقره ده
قول اردو قوماندان وکیلی محمود بکه یازدم .

برنقصد ، بالئاسبه بر حقیقتی عرض ایتک موافق اولور . بز ، هیئت تشیله ، حکومتک وضعیت
ومایچی پک اعلا آکلام شددق . ارکان حکومتدن ، بعضیلر بیک حکومتیه داخل اولقدن نادم
بولندقلرینی وچ کبارک چکیامک ایچون بهانه ارادقلرینی ده آکلابوردق . بولدن بشقه خارجی و داخلی
دشمنلرک و پادشاهک منفیاً ، علی رضا پاشا قایینه سی یرینه ، کندی نقطه نظرلرینی ، آچیقندن
آچینه و سرعتیه تطبیق ایدهجک ، دبکر بر قایینه بی موقع اقتداره کتیرمه کازم بولندقلرندن ده ،
فائل دکلدک و بونک ایچون ده ، علی رضا پاشا قایینه سنی ، اهون شر بولیوردق . برده ، فرید پاشانک
ستوطندن سوکره ، یکی قایینه ایله آکلاشقی ایچون ، کچن درت ، بش کون طرفنده بعض
طرفلردن ، ممکن اولدینی قدر جابوق اوپوشمق خصوصنده آلمش اولان توصیه نرده ، بزجه نظر دقنده
طونولسی ایجاب ایدن معنا و ماهیتده ایدی . بناء علیه مقصد امتیله واصل اولونجه قدر ، لزوم
کورولورسه ، بر آزده فدا کارلق یامق ضرورتی حس ایدیوردق .

همود بکه یازدینم شیفرده بونقطه لرده ایما ایدلشدی . [وثیقه : ۱۷۳]
جمال باشایه ویردیکم جوابی عیناً عرض ایده جکم :

آماسیه
۳۵-۱۰-۲۴

شیفره
مخصوصدر محله دور

حربه ناظری جمال باها حضرتلریه

چ : ۲۱ - ۱۰ - ۳۵ تاریخ و ۱۹ نومرولی شیفره به :
آقره دن ، والی حقنده وقوعبولش اولان مراجعت واسترحامك ، اسباب آتیه دن نشنت
ایندیکی آکلاشیلمشدر :

شویله که : در سعادندن آلتان موثوق خبرلرده انکلیزلر ایله انکلیز محبلر جمعینی و اسلاف و حریت
ونکلیز تحیلرک خرسنجان عناصریله تشریک مساعی ایلدکلی و آناطونویه برچوق مخالفلر سوق ایدرک
تشکیلات مایه بین اخلال وحکومت سنیه بی اسقاط تشبانه کیریشدکلی و برارباب مفسدک آطه بازاری
وبروسه دن حرکت ایلدکاری بیلدیرلیدیکی کبی آخه بازارنده ده صوک کونارده بعض فملیات کورولمسی
موجب اندیشه اولمشدر . قونیه کوندریلن والی صبحی بکک ، انکلیز محبلر جمعیتی استانبول هیئت
اداریسی اعضاسندن اولدیفنی ، قونیه ده رأفت بکه افاده ایلش بولندیفنک شیوعی ، حاصل اولان
ترددی تعدید ایلمشدر . آقره ولایتیه تعیین اولنان ضیا باشامک مسلک و ناموسی حقنده برتی
دیه مزسه ده کندینک اهلیت واقدا ری ده مشکوک کورولدیکندن آقره ولایتی کبی تشکیلات
وحرکات ملیه مزک الک مهم مراکزندن بری اولان محله دهها هنوز وضعیتلر توضیح ایدوب سکونت
وامنیت تامه حصول بولمده ، بوراده کی مهم وضعیتک رأس کارینه ، تماماً تجرب اولمیان عاجز پروالینک
تعیینی موجب تردد اولمشدر . آقره ده بولنان والی وکیل و قوماندان ایله هیئت تمثیله آره سیده
جریان ایدن مخبرات اوررینه ، حکومت حاضرک ، هر نه صورته اولورسه اولسین ، اوامرینه
واجرا آتیه منقاد اونیق طبیعی کورولمش و او بولمه حرکت ایدلش ایسه ده ، دوغرودن دوغرویه
اهالی ، تصور ابتدکاری نه لکه یه قزشی ویریلن تأمینانی غیرکافی دورمک ، امنیت تامه حصوله قدر
کندیلرنجه آمال ملیه به مطوعتی مجرب بولنان والی وکیلک ادامه مأموریتی الزم عد ایدرک ، دوغرودن
دوغرویه حکومتیه مراجعت ایلشدر . صوک اشعار دولتری اوزرینه ، آقره ده اجاب ایدنلرله
تکرار مداوله افکار ایدلش ، حتی محاذیری اولسه دخی ، محضاً نفوذ حکرمتی خاندان آتیه مک
ایچون ، ضیا باشامک حسن قبولک تأمیننه چالیشیلمشدر . آتجق ، مهاسکدن ومفسدنکارانه جریان
ایدن احوال دن ، فوق العاده متوحش اولان خلقی تطمین ایتک ممکن اوله مامشدر .

داخلیه ناظری پاشا حضرتلری ، ایچنده بولندیغمز وضعیتک نزاکت واهمیتی ، دشمنلر مزله قدر
ایلیسانه وفعالانه صرف مساعی ایلکده اولدقلرینی تقدیر بیوردقلری شهسز بولندیغنه کوره ومهم
نظارتی یکی تشریف بیورمش اوللری اعتباریله لایق استخدام اولان مأمورینی طایفه ده مجذور اولدقلری

کفی عادل بک دخی مستشار لئی پایش اولان کشفی بک ، الان مستشارلق مقامنده بولنسی نظر دفته آلدیجه بالخاصه رؤسای مأمورینک تعیینده نه درجه به قدر الزام بصیرت اولنسی تحقیق ایدر . سناء علیه صیا پشاک شمدیلک اعزام اولنسی خصوصنک تأمین بیورولمنه دلالت سامیلری ونتیجه سنک امر و انبا بیورونسی معروف و مسرحدرد .

معتمدی کمال

§ افدیلر ؛ علی فوآد پاشا ، ۲۸ تشرین اول ۳۵ تاریخی برشفره سیاه ، استانسوله کی تشکیلات مرکز نامه کریم اردکلی برتلنراقی بیلدیردی . بوتانه افده ویردن معلومات بهیدی .

چرکس نکرک احداث ایندیکی معلوم وقعه ، آظه بازاری وجوارنده قوای ملیه علیهنده میدا عصبان باقی اندلش . بوندن نه صورته استاده اولنه جعی حنده ذات شاهیه ، فرید پاشا ، عادل بک و سعید منلا بیله علی کمال بکدن مرکب ، برهیئت برطاقم تصوراتده بولنشور .

براقافده ، بوفارده اسحق کچن ، حکمت ، - ندوده ایضاحات ویریلوردی . بو حکمت ، اینکی آی مقدم آماسه دن آظه پارارینه کیش . اوحوالیده اوتهدنبری کنداسینه وعالیاسنه مخالف اولاندنک تشکیلات ملیه داخل اولدیفی آکلامش . حکمت بک ، آماسیه دن کلدنکینی ونی طامیدینی و تشکیلات ملیه آتشی کندبسنک مأذون اولدیفی ایلری سورهرک ، سیواسله محاربه قالدیشمقی ایستر . مخالف طرف مانع اولور . حکمت ، شخاف تشکیلات یابار . بونی حسن ابدن سعید منلا ، حکمتی آله ایدجک چاره بی بولور . کندبسنی خرسیتیانلر عایهنده برعصیه تشویق ایدر .

افدیلر ؛ حکمت حنده و دشمنلر مرکز خرسیتیانلر علیهنده حرکت تریدیلرینه دائر ویردیکم معلومات ، بالاخره تماس ایده حکمت بعضی وصعیتلرک سهولته آکلاشیلمسنه یارایه جعی ایچون ، زائد عد اولماسینی رجا ایدرم . [وثیفه : ۱۷۴] [وثیفه : ۱۷۵]

افدیلر ؛ بو معلومات اوزریه جمال پاشایه یازدیغم بلغرافک عیناً منظور دیاری بیورولمنی آرزو ایدرم :

سیوس
۳۳۵-۱۰-۳۱

شيفره

حریبه ناظری جمال پاشا حضر تلیزه

آظه بازاری حوالیسنده ، حکومت و تشکیلات ملیه علیهنده جریان ابدن وقعه معلوم سامیلریدر . بو وقعه ، وحدت ملیه نك عزمی و حکومت سنیه نك تدابیر مصیبه وقعیه سی به سنده برطرف ایدلش ایسه ده هنوز اورالده تخم فساد موجود بولمده در . ملک وحدتی قوشوسنده ، تماماً محو و نابود اوله جفته شبهه یوقدر . آتجق ، بو حرکات مفسدتکرانده ، داماد فرید پاشا ، داخلیه ناظر سابق عادل و اسبقی علی کمال بکلر و سعید منلانک مشوق و مرتب اولدقلری آکلاشیلمشدر .

کندی خیانت وطنی لرندن بشقه معروض الاسامی ذوات ، غایت بیوک و تهلکلی بر خطا دها ارتکاب ایله مشلردر . اوده ، تشبثات مامتکارانه لریدن کویا ذات اقدس هایونکده معلوماندار اولدیغی اشاعه ایتک کی بر دثابت کبرادر . قایینه هیئت محترمه سندن ، کمال خلوص ایله ، رجایدرز . وقت وزمانینه کیفیتی صورت مناسبه ذات پاک هایونه عرض ایله سونلر . ملتک و تشکیلاتنک بو کی اراجیفه البته عطف اهمیت ایله میه جکی بدیداردر . ارباب مفسدنتک ، یالالارله ، وحدت مایه بی لکدار ایتک ایستدکلرینی ایلری سورهرک ، محکمه حکومت سنیه طرفندن رسماً تکذبی سورنیله ، هر درلو سوء تفهیمک ازاله سی وبو اشخاص مضره حقیقه تدقیقات لازمه بالایفا تعقیبات قانونیه به توسل قلمسی حیاتی بر مسئله هد اولممه در افتدم .

هیئت تمثیلیه نامه
معهذه نفی کمال

§ افتدیلر ، علی رضا پاشا قایینه سنک معلومز اولان ماهیت ترکینه رغماً محممه سنه و ممکن اولدیغی ندر تقویه سنه نهدن لزوم کورولدیکنی برنبه ایما ایتدیم .

آماسیهدن ، سیواسه عودتمزدن سوکره ، هیئت تمثیلیه ودیکر موجود رفقا ایله عقد ایتدیکنز اجتماعده آماسیه ملاقاتی وسائر حقنده آرقداشلره اوزون اوزادی به ایضاحات ویردم . بواجتماعده ، هیئت تمثیلیه مقرراتی ضبطنامه سنک ۲۹ تشرین اول ۳۳۵ کونکی مذاکره سنه حائده تحیفه سنده ، عیناً مقید اولان شو قراری تثبیت ایتدک :

« باشد صدر اعظم علی رضا پاشا اولوق اوزره جمله سنک طاجز ، نظر شاهانه ده بر موقع طومنی ایستین ذواندن اولدققری ، قسماً حرکات ملییه لهدار و قسماده عایدار بولندققری ، مع هذا ، ذات شاهانه نیک ایلک فرستده ، بونلری استقاط ایله برینه استبدادی ادامه ایده بیله جک بر هیئت کتیرمک ایتیه جکی جهته ، مجلس ملی شکل ایدوب وظائف تشریعیه سنی ایضاً مباشرت ایدنجه یه قدر ، هیئت تمثیلیه نیک بوقایینه بی محافظه ایتسنک ، وطن و ملت انجون خیرلی بر صورت اولدیغی ، قبول اولندی . فی الحقیقه ، بوقرارمرزی تعلیق ایتدک . ونی تأیید ایدن بر خصوصی ، بی مناسبته عرض ایده یه : استانبولده کی تشکیلاتنر ، موافق استخباراته مسند اولادیننی بیلدیردیکنی مع لوماتی ، ۳۱ تشرین اول ۳۳۵ تاریخده ، بزه ابلاغ ایتدی . اومسیرمات شوایدی :

« ایکی کوندنیری ، کراز حمیدی پاشا مایینه کیدییور ، ایکی اوج ساعت حضورده قلیور وشوقرار تثبیت اولونیور . مشیر ذکی پاشا تحت ریاستنده بر قایینه تشکیل ایدیله جک ، حمیدی پاشا حریبه ناظری ، پرنس صباح الدین بک خارجیه ناظری ، توفیق حمیدی بک داخلیه ، اشرف ، ماهر سعید وسائر دیگر نظارتلری آله جقدر . بونلردن صباح الدین و ماهر سعیده هنوز تکلیفات اولماشدن . ذات شاهانه ، علی رضا پاشابه ، وقت مناسبده بلکه بو کونلرده ، استغفا تکلیف ایده جکدر . بومسئله ده ، اولجه فعالیتندن بحث اولنان بلوق بر جمعیت خفیه وارددر . بومعلومات اورربنه ، جمال پاشابه ، ۲ تشرین ثانی ۳۳۵ ده ، صدر اعظمک هیچ برسبب وبهانه ایله موقعی ترک ایتمه سی لزوم قطعیتسنک بیلدیرلمی وبو تقدیرده بونون مملکتک استانبول ایله صورت قطعیه ده قطع علاقه ایده جکی بیلدیرلدی .

[وشیقه : ۱۷۶] روم ایلی و آناطولوده بولنان بوتون قوماندانلرده ، وضعتدن و جمال پاشایه یازیلان تلغرافدن معلومات و براردی و وضعیتدن تماسده بولونیلان مدافعه حقوق هیئت مرکزیه لرینی خبردار ایتمک لزومی ده بیدیرلیدی . [وشیقه : ۱۷۷]

افندیلر ؛ صالح پاشاک ، استانبوله عودتی اوزربنه ، ۲۱ تشرین اول تاریخی پرتوقوله مذکور اولان و مهم اولدینی معروضاتم صره سنده اشارت ایلدیکم نقطه اوزرنده ، یعنی مجلس مبعوثانک محل اجتماعی حنده ، حکومتله آره مزده مناشه باشلادی . حکومتک جمال پاشا واسطه سیله یازدقلری ، بزم درمیان ابتدیکمز مطالعات ، بردفعه دها ، مطالعه یه دکر اعتقادندهیم . بو اخباراتمیزک اساسنی بیوک مات مجلسنک ایلك اجتماعنه هاند ضبطنامه ده کوره بیله جککمز جهته بوراده اوندن تکرار بحث ایتمیه حکم .

آنحقی افندیلر ؛ بوخصوصده کی مخبرات و مناقشات ، یالکمز حکومت مرکزیه و جمال پاشا ایله جریان اتمکله قالمیور . بوتون مملکتک وبالخاصه استانبوله کی تشکیلاتمیزک ، بو مسئله دایر نقطه نظرینی آکلامق ایجاب ایدیوردی . بوراده ، بوجتهله متعلق بعض معلومات عرض ایده حکم .

استانبول تشکیلاتمیزدن ، ۱۳ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنده وقوع بولش اولان ایلك استمزاج تلغرافزه ورددکاری ۲۰ تشرین اول ۳۳۵ تاریخی جوابده ، « مبعوثانک استانبوله طوبلانمسند برمحذور و تهلک اولدینی ، دول ائتلافیه نك هر هانکی رحرکتلرینک جهان مدینه قارشی سوء تأثیر یاپه جفتک امکان داخلنده کورولدیکی ، بیانیه ، یالکمز « قوه تشریعیه ، حال حاضر صلاحیتنک توسیعنه تثبیت ایدرسه ، ذات شاهانه نك مجلسی فسخ ایتمه قالدیشمه سی و مخالفلرک تهلک کی وضعیت آلملری ، دول مؤتلفه نك ده بوندن بالاستفاده ، ذات دولتری کبی ذوانه تعرض اتمک اجتناسارلری محتملدر . » خبری علاوه اولونیوردی . بوتلغرافک نهایتنده ، « بزم عقد صلحه قدر ، استانبوله آفاق باصمه مقلغمز و مبعوث اولمه مقلغمز ، توصیه اولونیوردی . [وشیقه : ۱۷۸] و [وشیقه : ۱۷۹]

استانبوله تشکیلات مرکز مزن ، قره واصف بک کیزلی وشوکت بکک آجیق امضاسیله آلدیغمز ۳۰ تشرین اول ۳۳۵ تاریخی شیفرده تشکیلاتمیزه منسوب اولانلرک مطالعاتی ، برجوق ذوانک مطالعه لريله تقویه ایدلکده ایدی . بوشیفره نك برنجی ماده سی شویله باشلیوردی : « احمد عزت پاشا ، صدر اعظم ، حریبه ناظری ، ارکان حریبه رئیس ، نافع ناظری و پروغراملره بحق صادق و خادم اولان و صداقتیه برابر مهمده برقوتی بولنان کوز طیبی اسعد پاشا ایله آبرجه رؤف احمد بٹ وسائر ذوانه کرک طلبلری و کرک مناسبت اعتباریه کوروشدم . بوتون افکارک اعتماد ابتدیکی نقطه لر بروجه آتیدر : »

بوندن سوکره ، بوتون افکارک متحد اولدینی نقطه لر خلاصه ایدیلیوردی :

(۱) مجلس مبعوثانک صورت مطلقده استانبوله اجتماعی ضروریدر . یالکمز ، بزم ، استانبوله کیتهمیلی بزم . صدر اعظم پاشا ، مجلسک استانبوله حضور وجدان ایله اتخاذ قرار ایلیه بیله جکمی ، اجانبیدن سوز آله رق وعد ایتدی . فقط ، یالکمز ، بزم ایچون تأمینات آلمق ممکن اولمه یه جفتدن مبعوث اولورلرسه ، مأذون اوله رق و یاخود مبعوث اولیه رق ، دها عالی ، محبوب قلوب قالملری موافق اولور ، دینلیوردی .

بر (ب) فقره سنده ، « ذاتاً حکومت ، عقد ایدیه‌جك معاهده‌ده تمثيل نسبي اقلیتلك حقو نامنه قبوله مجبوردر . شوخالده ، مجلس ملینك ، اقلیتلك‌ده یکیدن اشتراكی ایچون داغیدیلوب تکرار طوبلانسى محافلجه قطعیتله امید ایدلکده در . » کبی یکی بر معلومات ویریلوردی .

بر (ج) فقره سنده ده « حکومت حقیقه حسن نیت صاحبی و مستغیدر . » تأمیناتی اوقونیوردی .

(۲) نجی ماده ده ده ؛ « ممکن مرتبه سوسیالیست ، برقاج تمیز حریت وائتلافی .. الخ جیقارمق » کبی بزم آکلابه میه جغمز مغلق و مشوش بر ذهنبتك افاده سته تصادف ایدیوردق . اوندن صوکره .

(۳) نجی ماده بی ؛ « حکومتی مشکلاته دوشورمه مک . »

(۴) نجی ماده بی ده ؛ « بزه ضرری دوقونه جقاری هر صورتله تأمین ایدرك ائده ایتمک اینسایوره . هر طرف ده ، بکا بونی توصیه ایدیور . مثلاً ، رفیع جواد ، سوسیالیستلر کبی ، مطالعه لری تشکیل ایدیوردی . [وثیقه : ۱۸۰]

۱ و ۴ تشرین اول ۳۳۵ تاریخارنده استانبولده کی تشکیل آتیزه اوزون مطالعه و تحایلاری حاوی جوا بلروردك . بوجا بلر مزده ، از جمله : « مبعوثانك استانبولده اجتماعی تماماً تهلكلی و محذور لیدر . » دبدك وایضاح ایندك . جمال پاشا واسطه سیله حکومته بیلدیردیکمز مطالعه لری خلاصه ایلدك . « بزم ایچون موجود نهلكهك ، بوتون مات وکیللری ایچون وارد اولدیفی ، ائبانه چالیشدق . » بزم ، سبرجی موقضنده قالممز ، بهمه حال آرزو بیوریلورسه اسباب موجب سیله ، اشعارینی طلب ایندك . [وثیقه : ۱۸۱]

یالکمز ، قره واصف بکه خطاب اولان تلغرافنامه ده :

« احمد عزت پاشا حضرتلری ، اساساً حرکات ملیهك استانبولده قتل عامه سبب اوله بیله جکی ظننده ایدی . سوزلرینك مسموع اولسی ، اول امرده بو اعتقادلرینك ، تبدل ایدوب ایتمدیکی بیله مکه قائمدر . حریبه ناطری جمال پاشا حضرتلرینه کاتجه ، مشارالیهك ده متردد اولدینی مجهواکمز دکلدر . عبوق پاشاده عینی اوصاف و حالت روحیه ده در . کوز طیبی اسعد پاشا حتمده قطعی برفکره یوقدر . یالکمز بهضیاری بو ذاتی صوك درجه محدودالفکر ، بک فضله حریص شان و شهرت کوستریورلر . والخاص ، عزم و فکر لرنده استقرار و اصابت موجود اولیان و استانبولده دشمن تضییق آئنده دوشونن رجال و ذواتك نصایحی شایان تدقیقدر . » دیدکدن و موضوع بحث ، محل اجتماع ، حتمده تکرار محتمل مهالك و محاذیری صایدقدن صوکره « اصل شایان استغراب نقطه ، بزى ، معلوم الاسامی ایکی اوچ کشی بی تأمینده اظهار عجز ایدن حکومتك ، دیگر مبعوثلری ناهل وقایه ایدیه بیله جکی مسئله سیدر . بزده ، یاواش یاواش حاصل اولمغه باشلایان فکر و قناعت ، مع الاسف اجنیلر دک ، بلکه اونلردن زیاده حکومت رجال حاضره سی ايله ذوات سائرده دن بعضیلرینك ، بزى ، محذورله عد ایلکده اولملریدر . » دیدك .

بوندن صوکره کی فقره لرك برنده ؛ « تمثيل نسبيك قبولی ضرورتی قارشوسنده مجلسك داغیدیلوسی شمیدین دوشونن برمحیطله ، مجلس مبعوثانك طوبلانیلمه سی لزومی طبیعی کورولك اقتضا ایدر . » ظننی افاده ایندك .

برفقره دمه ؛ حكومتك مستعنى بولندينى قيدندن برشى آكلايه مديغىزى اشارت ايدرك « غايه سنك بزى مشكل زمانلرده يالكز براقميدر ؟ » سؤالندن صوكره ، اولنرك بر فكرلرينه جواب اوله رقدده ، « مخالفلك موقع اقتداره كچمىسندن قورقق فائده ويرمز . بناء عليه ، بوندن دولابى تبديل مسلك ومشر ب ايديله مز . » ديك . [وثيقه : ۱۸۲]

افنديلر ؛ بو عز راندن وبو مخبر اتده درميان اولنان مطالعاتدن سهولتله استنباط اولمقده ايدى ، كه بزم ، استانبولده كي تشكيبلا توك سر آمدانى ، حكومت رجاللك ، شونك ، بونك مطالعه لرينه زبون قائلش و آرتق پورت بارول اولمقندن لشقه بر وظيفه ايضا ايتيورلردى .

ايشته ، ديكر بر شيفره لغرافيه ، كه ۶ تشرين ثانى ۳۳۵ تاريخنده ، يازيليور ، فقط شيفره نك مئتى قره واصف بلك مطالعه سى وامضاسى ، تشكيل ايدىيور و حربيه ناضرى حال پاشا امضاسيله كليوردى . پوشيفره ده ، ينه محل اجتماعدن بحث اولمقدا بالخاصه ؛ « اولامخا ذير سياسيه وار . ثانياً مخا ذير اداريه وار ، ثانياً امكان اجتماع يوقدر ضرورت ، حسه حاكم اولميدر موافق جوابكزى عاجلاً فايده به اشهار بيوريكيز » سوزلريه تضييق ياپيليور و « ژاپون رضا بلكه بك يقينده ايني خبرلره سزه ملاقى اوله جعم » ؛ بشير اتنده بولونيلىوردى . « صلح وسلامتى تماماً قازاندىق ديمكدر . مى تورك كندا . بزم مى احرارى يتيوز . مى قولغره يوله كله جك » جمله سيلاهده ايني خبرلك نلره ، نه كي واهى ش . متعلق اولندينى اشارنده استعجال ايدىليوردى . [وثيقه : ۱۸۳]

قره واصف بلك ، ۷ تشرين ثانى ۳۳۵ ده ، سرعاً سيواسه كلمسى يازدم .

قره واصف بلك ، ينه عيى مسئله به متدائر كوندرديكي ، ۱۹ تشرين ثانى ۳۳۵ تاريخلى شيفره سننده اوزون مطالعه انه استناد ايتيرديكي محاكمه ومنطقى شوجهلده خلاصه ايدىيوردي :

« قواى مليه ايله هم فكر اولان مجلس ، پادشاهه قارشى اعلان خصومت ايدرسه ، آناطولو كي مك ارقه سندن كيدر ؟ قواى مليه به مى تابع اولسون ؟ »

مجلسى آناطولوده طوبلامق فكرندن فراغت بر فرريضه وطنيه در [وثيقه : ۱۸۴]

افنديلر ؛ چوق مهم اولان ، بو محل اجتماع مسئله سنه ، خود بخود قرار ويرمك و بو قرارى ملته وانخاب اولنان مبعوثلره تطبيق ايتيرمك ، بك خطرناك اولوردى . بوسيله چوق دقت وحساسيتله بوتون خصوصى ، عمومى افكار وحسياتى تتبع ايتمك ، تمايل حقيقى آكلايه رق قابل اجرا قرارى بولمق ضرورتى قارشى سننده بولونيوردم .

برطرفدن ، كوردىككز كي استانبول رجاليه مخبره ايدركن ، برطرفدن ده ، مختلف واسطه لرله افكار عموميه ينى استمزاج ايدىيوردم . وبره جكم قرارك تايمين تطبيق ايچون اردونك نقطه نظر ينى آلمقده بك مهمدى . بوسيله ده تشرين اولك ۲۹ نده ، اون بشنجى ، يكرمىنجى ، اون ايكنجى و اوچنجى قول اردو قوماندانلرينى سيواسده بر اجتماعه دعوت ايتدم .

ديار بكرده كي قول اردو قوماندانه ، ادرنه ده كي قول اردو قوماندانى جعفر طيار بلك ، بروسه ده يوسف عزت پاشابه ، باليكسرد كاظم پاشابه ، بروسه ده بكر سامى بكه ده « كندىلرينك بعديت مسافه » وضعيت خصوصيه لرى ايچايى دعوت ايتديكى ومقررانى بيلديره جكمى ، يازدم . [وثيقه : ۱۸۵]

[وثيقه : ۱۸۶]

افندیلر ، دعوت اولان قوماندانلردن ، صلاح‌الدین بك ذاتا سیواسده ایدی . كاظم قره بكرپاشا ارضرومدن ، علی فؤادپاشا آنقرمدن وقونیه‌ده‌کی قولاردو قوماندانك جبه‌ایله بعض مهم وضعیتری بالذات حل لازم كلدیكندن آ كا وكالة اركان حربیه‌سی رئیس شمس‌الدین بك قونیه‌دن كلوب سیواسده طولان‌دیله . هیئت تشلییه داخل اولان واولما بویده رفاقتلردن استفاده اولان ذوات ايله وقوماندانلرك اشتراكيله ، ۱۶ تشرین ثانی ۳۵ كونی مذاكرانه باشلاق . روز نامه مذاكراتمز شو اوچ نقطه‌یه منحصر اوله‌جقدی :

۱) مجلس مبعوثانك محل اجتماعی .

۲) بعدالاجتماع هیئت تشلییه وتشکیلات ملیه‌نك آله‌جنی شكل وطرز فعالیتی .

۳) پارس صلح قونفرانسك حقمزده مثبت ویامنی برقرار وبررسی حائله قارشى طرز حرکت .

۴) افندیلر ، بوتاریخه قدر ، جمعیت هیئت مركزیزه‌لرمزدن ، واقع اولان استعلاماتزه ، ورود ایدن جوابلر ، درت نقطه نظره آریلیوردی .

۱) نجی نقطه نظره كوره ؛ مجلس مبعوثانك خارجده اجتماعی موافق كورولیوردی .

۲) نجی نقطه نظره كوره ، كه بو نقطه نظری سرد ایدنلرك باشنده ارضروم ، طربزون ، بالیکسر وبوتون قره‌سی ، صاروخان هیئتلری بولونیوردی ؛ استانبوله . . استانبوله‌کی رجال و ذوانك همان كاملاً بوفكرده اولدیغنی بلیورز . پادشاهك آرزوسی ، حكومتك اصراری‌ده بوایدی .

۳) نجی نقطه نظر، كه ترا کیا - پاشا ایلنك فکری ایدی ؛ استانبول جوارنده . .

۴) بر قسم هیئت مركزیزه‌لرده ، صالح باشانك ، قناعت ذاتیه‌لرینه استناداً حكومتك موافقتی حالنده ، خارجده اجتماعده بر محذور كورمیورلردی .

افندیلر ؛ حكومت مركزیزه واونك یارداقچیلربنك ، افكار عمومیه‌یی نه درجه نشئت و تشوشه اوغراتمش اولدیغنی ؛ ملتك اظهار ایتدیكى ، بو اختلاف افكاردن سهولته آكلامق قبلدر .

آرتق ، بونك اوزربنه ، اصرارك ، مضر نتایج ویره‌جكنه حكم ایتك‌ده مشكل دكلدر .

شمی ، ۱۶ تشرین ثانی ۳۳۵ دن ۲۹ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخنه قدر ، كونلرجه دوام ایدن

مذاكره ومناقشاندن چیقان نتایج ومقررات ضبطی عیناً نظر اطلاع دلیركزه عرض ایدیورم :

۱) — مجلس ملینك استانبوله اجتماعده‌کی محاذیر ومهالكه رغماً ، حكومت سنیه‌نك خارجده اجتماعه عدم موافقتی یوزندن ومليكتی بحرانه دوجار ایتكدن اجتناباً ، استانبوله اجتماعی ضرورتی قبول ایدلدی . آنجق آتیده‌کی تدابیرك اتخاذی لزومی تقرر ایتدی :

آ — بالعموم مبعوثلری وضیعت حقیقه‌ده تنویر ايله منفرداً معاشرتی طلب ایتك .

ب — مبعوثلر، استانبوله كیتیه‌دن اول ، طربزون ، سامسون ، اینه‌بولی ، اسكیشهر وادرنه‌کی حلالرده قسم قسم طولانلر ق مجلس ملینك استانبوله اجتماعه نظر آ كرك استانبوله وكرك خارجه‌ده آلفمی لازم كلن امنیت تدابیری وپروغرائمك اساساتی مدائعه ایده‌جت تونلی برغروبك وجوده كتیرسی اسبابی تذكر وتأمل ایلسی .

ج — تشکیلات جمعیتی ، سرعتیه تشمیل وترصین ایچون قول اردو قوماندانلربنك ، منطقه قوماندانلری واخذ عسکر رؤسای واسطه‌سیله دلالت سریمه فعلیه‌ده بولنلری .

د — بالجمله رؤسای مأمورین ملکیده دن هرا حتماله قارشى، تشکيلات مليه به صداقته بولنه جعفر به دائر سوز آلمق و کندیلرينك وسائط موجوده ليله تشکيلات جمعيتى، تعضو ايندير مکه سرعت توسل لرني طلب ايتک .

۲ — مجلس ملي استانبولده اجتماع ايندکدن سوکوره ، مبعوثان ، امنيت و سربستى تام ايله ايفاي وظيفه تشريعه ايلکده اولدق لرني تأييد ايده جکي کونه قدر ، هيئت تمثليه ، شمدى به قدر اولديني کي خارجده قاهره وظيفه مليه سنه دوام ايده جکدر . آنجق بالجمله لواردن و مبعوث اولان ذواتدن انتخاب ايدمک اوزره برز و ولايت و مستقل لواردن ايکيشر ذاتک ، نظامنامه نك سکنزنجى ماده سنه استناد آ هيئت تمثليه اعضاسى اوله رق اسکيشهر قربنده جمع ايديله رک ، وضعيتک توضيحى و مجلس مبعوثانده صورت حرکتک تقريرى تذکر ايديله جکدر . بوسيله هيئت تمثليه دخى محل مذکوره انتقال ايده جکدر . بواجتماعى متعاقب هيئت تمثليه صورت مناسبه ده تقويه اولندقدن سوکوره ديکر ذوات استانبوله مجلس ملي به کيده جکلر در . هيئت تمثليه نك ، وظيفه به دوام اينديکي مدنجه ، تشکيلات ميه نك شکل و طرز فعاليتى ، نظامنامه ده مندرج اولديني کي اوله جقدر .

مجلس مبعوثان ، امنيت مطلقه اينچنده بولنديغى تأييد اينديکي زمان ، هيئت تمثليه ، نظامنامه ده موجود صلاحيتنه استناد آ ، عمومى قونفرمى اجتماعه دعوت ايدرک اون برنجى ماده موجبجه ، جمعيتک آله جنى وضعيت آنيه نك تقريرى ، قونفرمک قرارينه ترک ايده جکدر . قونفرمک محل اجتماعى و صورت انعقادى ، اوزمانکي احوال و ايجاباته تابع اوله جقدر . قونفرمک دعوت اولنديغى زمان ايله انعقادى آره سنده کچه جک مدت ظرفنده هيئت تمثليه ، حکومت مرکزیه و مجلس مبعوثان رياستى ايله مجبوريت قطعيه کورمد کچه مناسبات رسميه ده بولناز .

۳ — پارس صالح قونفرانسي ، حقمزده منفي بر قرار و پرديکي و حکومت و مجلس مليجه قبول و تصديق ايدلديکي حالده وسائط سريعه مناسبه ايله اراده مليه بالاستمزاج نظامنامه ده مصرح اولان اساساتک استحصاله چاليشيله جقدر .

مصطفى کمال

رستم	مظفر مغير	على فؤاد	خرد	حسين رؤف	فاطم قمر بکر
هفي بهيج	حسين صلاح الدين	ابراهيم نيا	بکر سامى	عمر ممتاز	
				ق ۱۲ ارکان حريه ديشى	
			زادصف	شمس الدين	

افنديلر ؛ بومقررات موجبجه ، مبعوثلرى تنوير ايجون ، وريدکمز معلومات و تعليماتى عينا عرض ايده جکم ؛

انتخاب اولنان مبعوثلره ابلاغ ايديلن معلومات و تعليمات ، شودر :

ماده ۱ — استانبولک دول استلافيه و بالخاصه انگليز قواى بريه سنک تحت اشغالنده و قواى بحريه سنک تحت محاصره سنده اولديني قواى انضباطيه سنک اجانب النده و مختلط بر صورتده بولنديغى

معلومدر . بوندن باشقه ، روملرك كنديلرندن اسانبول مبعوثى ناميله قرق كشى انتخاب ايندكارى و آتندن كلى يونان رؤسا وقوماندانلرى تحت ادارهسند اولوق اوزره ، حنى پوابس وقوة اختلالبه تشكيالاتى باهرق ، دولتمزه آن لازمده عاصى بروضعت آلهجقلىرى تحق ايشدر . حكومتك استانبول . مع التأسف مقيد اولدينى اعتراف ايتك مجبوريتى واردر . بواسايدن نائى ، مجلس مليت محل اجناس مناقشه ايتك كپى برمشه تحدى ايهمش بولونيور . مجلس ملي اسانبولده اعتقاد ايلديكى تقدردده ، مبعوثانك ايفا ايدجكلرى وطنه وطنه بطر دوه آاييرسه ، مهالكه معروض د. ايلدن جدا توش اولنور . فى الحقيقه ، ائتلاف دولترينك مباركه احكمى بوردرق و صاحب تقريره اشاره نرهم كوره كسرين ، وطنمرك اقسام مهماسنى اشك و عناصر خرسانيابه حقوقمزه برابر فرصتى ايش ايتك صورتبه ، وقوع بولان حمشككنه معاملاتى ، تنقيد ورد ايه نهايت ملكه و مصوب استالازى عزمكارانه برصورتبه طب و مدافع ايدجك اولان هيت مبعوثانك دائيمى واعضائى توفيق ويا اجلا ايدلمى مسبعد دندر . فارصده اعتقاد ايدن اسلام شورى مليت استالازى ايدمى كپى . انتخاباته اشتراك ايله مش اولان عناصر خرسانيابه و اولره پيرو اولان انكاز مجبر و نكبه جمعيتلرينك ، بوخصوصده دشمنلرك آمانى ترويجا ، هر درلو فالعه تصدى ايله بيله جكلرى ده وارد خاطردر . بناء عليه مجلس ملينك اسانبولده اجتماعى ، مجلسدن انتصار اولنن وظيفه جديهنارايخيتك ايفاسنى عقيم براقه جنى و مجلس ملي ، دولت وملتك مثال استقلالى اولنديندن آكا ووريله جق ضربه ايله استقلالازكده رخنه دار ايديله جكى مستغنى عرضدر . فايده نامه آماسيهده هيت تمشليه انه مذاكرانده بولنان بحربه ناظرى صالح پاشا حضرتلى دخی ، بوحقايق درپيش ايله مجلس ملينك اسانبولك خارجنده أمين برمحله اجتماعى نرهمه وجداناً و فكراً قناعت حاصل ايتمش وبوخصوصده كپى موافقتى امضاسى تحتنده تأيد ايشدر . مجلس ملينك دشمن تأثيرندن آزاده و امنیت مطلقه كپى حتر برمحله اجتماعى حالنده ، اسانبولده اجتماعه نظراً متصور بالجمله محاذير ، بر طرف ايدلمش اوله جنى كپى مقام خلافت و سلطنتك تهلكهده بولنديغى جهان افكار عموميه سنه و تخصيص عالم اسلامه فعلاً احساس ايتمش اوله جق واستقلال و موجوديت مليه مزك علهنده صدورى مأمول برقرار قارشيسنده ، وظائف مليه و وطنه سنى ايفايه قادر برحانده بولنه جق و ائتلاف دولترى نظرنده محاسنك مقدرات ماته تماماً حاكم بولنديغى ده بارز برصورتبه اظهار اوناسيه جكدر . مجلس خرجده اجتماعه وارد خاطر اولان محاذير بروجه آيدن :

بدخواهن ، اسانبولدن واز كچيديكى طرزنده مضر بر پروغنديه فرصت بولنه جقدر . حكومت ، اسانبولده اولديغى كپى ، مجلسه تماس و ارتباطنده مظهر سهولت اوله ميه جقدر . مجلسك مراسم افتتاحيه سى ، ذات شاهانه سى سياحت كلفتنه معروض بر اقامق مقصديه ، توكليل بيورده جقلى بر ذات واسطه سيبه اوله بيله جكدر . ايشته بو محذيره استناد ايدن حكومت حاضره ، مجلس ملينك خارجده كشادين موافقت ايله مشدر . بو عدم موافقت بوزندن محاذير موجوديه ، آتيدكى محذورلر دخی انصام ايلكده بولنمشدر :

مجلس ملينك قانونى برشكده اجتماعى ، مجلس مبعوثان واعيانك عيى زمانده وعيى محدده بولنسنه واسته اولديغندن حكومتك خارجده تنسيب ايدجكى برمحله اجتماعه موافقت ايله مسى بوزندن مجلس اعيان و حكومت ، خارجده كپى اجتماعه اجابت ايتمه جك و ذات شاهانه اصولى دائره سنده مجلسى كشاد ايتدريميه جكدر .

بوکا نظراً ، مجلس ملینک خارجدہ اجتماعہ قانوناً امکان قالمیوب استانبولہ انعقادى محاذیر معروضہ بہ رغماً ضرورت حکمنہ کیرمش بولونیور . مبعوثان کرام استانبولہ کیتمکدہ تردد کوستروب خارجدہ کندیلکرنیدن طوپلاندقلىرى تقدیرده ، وجودہ کلہ جک بو اجتماع بالطبع مجلس ملینک مہلوم اولان ماہیب تشریعیہ سی شکندہ اولہ من . بلکہ ، ماتک موجودیتی ، آمائی ، استقلالى تمثیل و متدراتی حتمندہ ویرلہ جک حکمرى تنفید و ملنہ استناد آرد ایدہ بیلہ جک بر اجتماع ملی شکندہ اولہ بیلیر . بوتقدیرده ، مجلس ملی دہ بالطبع استانبولہ انعقاد ایتماککہ محکوم فالیر . بو طرز حرکت ، حکومتک اعتراض و علیندہ تدایر زجرہ بی و بالنتیجہ ملتہ حکومت مرکزہ آرہ سندنہ انقطاع مساباتی موجب اولمى دہ وارد حاطردر . مبعوثانک برقمینک استنبولہ کیتمى ایسہ ، بو بابدہ کی محذوری تزیید ایدہ بیلیر .

آناطولو و روم ایلی مدافعہ حقوق جمعیتی بالادہ سرد اولان بالجملہ خصوصاتی نظر دقت و مناقشہ دن کچیردکدن صوکرہ ، مجلس ملینک استانبولہ اجتماعى ضرورتہ قارشى ، وضعیتدن بالجملہ معوثرلى خبردار ایدرک ہر برینک مصالحہ و نقطہ نظرینى استحصال ایلمکی وظیفہ عد ایتشدیر . بوندن بشقہ استانبولہ مجلس ملی بہ داخل اولمہ دن اول ، مبعوثین کرامک ، سہولت اجتماع نظر دقتہ آلہرق بعض موقعلردہ طوپلانوب آئیدہ کی خصوصاتی تذکر و نتائج مذاکراتی توحید مقصدیلہ ہیئت تمثیلیہ بیلدیرملری لزوملى کورولشدیر . تذکر اولنہ جق خصوصات شونلردر :

آ — استانبولہ اجتماع ضرورتہ قارشى استانبولہ و خارجاً عموم وطنندہ اتخاذ اولمى لازم کان تدایر و ترتیبات ؛

ب — مجلس مبعوثانندہ وطنک تمامینى و دولت و ملتک استقلالى تخیلصندن عبارت اولان مہیہ بی محافظہ و مدافعہ ایچون متفق و عزمکار برغروب وجودہ کتیرمک اسبابنک تأملی . مبعوثانک مذکور خصوصاتہ مداولہ افکار ایچون طوپلانعلری مناسب کوریلن مواقع شونلردر : طربزون ، صامسون ، اینہ بولی ، اسکیشہر ، بروسہ ، باندیرمہ ، ادرنہ .

مادہ ۲ — برنجی مادہ بی عیناً منطقہ عالیلرندہ بولنان مبعوثرلہ تبلیغ ایلہ اولاً ؛ شخصی مصالحہ لرینى ، سرعت ممکنہ ایلہ استحصال و بلافتہ آن ہیئت تمثیلیہ ابلاغ و منطقہ عالیلرندہ کی ہیئت مرکزہ لرہ دہ اعطا ایلہ بو خصوصہ فعالیتلرینک تأمینى ،

ثانیاً ؛ منطقہ عالیلرندہ کی مبعوثرلرک برنجی مادہ دہ تصریح اولنان مواقعدہ اجتماعلرینى تسہیل و تأمین ایلہ نتیجہ مذاکرہ لرینک ہیئت تمثیلیہ ابلاغى ایچون اقتضا ایدن ترتیبات و تدایرک اخذى مسترحدر .

منطقہ عالیاری داخانندہ مبعوث اولوب حالاً استانبولہ بولنانلرک استانبولہ قریب اجتماع محفلرندن برسنہ ، دائرہ انتخابیہ لرینجہ دعوت ابتدیلمى لازمدر .

§ افندیلر ؛ ۳۳۵ سنہ سی تشرین اولنہ حائد اولوب تماس ایتک ایستدیکم بعض خصوصاتی دہ ، بر فوج کلہ ایلہ خلاصہ ایتمہ مساعدہ کزى رجا ایدرم .

ارمیر ولایتی داخانندہ ، تحت اشغالہ بولنان اسلام اہالی بہ ظلم و قتل تطبیق اولونیوردی . بونک

ایچون ، دول ائتلافیه ممثلری نزدنده مؤثر تشبثلرده بولمسی ، حکومتدن رجا ایتدک . یونانلیلرک ظلم واعتسافی دوام ایدرسه ، مقابله بالئله مجبور قالته جفنی ده بیلدیردک . از میر فجایی اوزرینه استانبولده بر متینغ عقد ایدمک ایسته نمشدی . بوکا مانعت ایدلیدی استخبار اولمسی اوزرینه ، جمال پاشانک نظر دقتنی جلب ایتدک .

آنزاور ، باندیرمه حوالیسند ، خائنه وجانیانه افعاله باشلامشدی . [وثیقه : ۱۸۷] ازاله مضراتی ایچون قره بیغا وباندیرمه طرفلرینه چیقان نکهبان جمعینه منسوب ضابطلر حقنده بالیکسرده کاظم پاشایه ودها مناسبتدار اولانلره یازدق . اوتوز قدر نکهبانچی ضابطکده بر اجنبی اشفانه زمین حاضر لاق ایچون ، خرسیتانلره قارشى حرکت ایتک اوزره ، طریزون وصامسونه چیقه جقلرینی استخبار ایتدک . در حال ق ۱۵ ک وجایک متصرفنک نظر دقتلرینی جلب ایتدک .

معلوم عالییریدر ، مرعش ، اورفه ، عینتابده بدایتده انکلیز قطعاتی واردی . بوقطعاتی فرانسر عسکرلری تبدیل ایتدی . بومناسبتله تکرار اشغالی منعه چایشدق . وقوعندن صوکرده اولای سیاسی ، بعده فعلی تشبثانه کچدک .

بوزقیرده ، یکیدن مهمجه بر قیام چیقدی . اونک اطفاشی ایچون مختاف تدبیرلره توسل ایتدک . مرعش وعینتابه ، قلنج علی بیکی وکلکیا منطقه سنه ده طویچی بیکباشیسی کمال وپوزباشی عثمان طوفان بکلری کوندره رک جدی تشکیلات و تشبثانه کچدک .

§ افندیلر ؛ بومناسبتله خاطر مه کلن بر نقطه یی ده عرض ایتش بولیم : سیواس قونغر سندن صوکره ، قونغر لر نظامنامه و بیاننامه لرندن بشقه ، هیئت تمثیلیه ، مسئولیتی اوزرینه آلهرق سیواس قونغر سنی نظامنامه سنه لاحقه اولاق اوزره ،

« مدافعه حقوق جمعیتی تشکیلات نظامنامه سنه لاحقه در (۱) » سرلوحه لی ، بالکیز علاقه دارانه مخصوص ومحرمدر قیدلی ، ملی تشکیلات مسلحیه مخصوص خفی بر تعلیمات تنظیم ایتدی . دشمنله تماسده بولونیلان محللرده بوتعلیمانه کوره مسلح مفرزلر ، قطعلر تشکل ایتدی . [وثیقه : ۱۸۸]

§ افندیلر ، ۲ تشرین ثانیده ، حربیه ناظری جمال پاشادن آلدیغم بر شیفره تالغرافنامه ده : « ذاتاً آز اولیان دیدی قودیلره بری دها علاوه اولندی . ضیا پاشانک ، آنقریه قدر کیتمه مسی مظاهرت بیوریلان حکومتک کسر نفوذندن بشقه بر معنایه دلالت ایده من . بو مسئله ده حکومت ، فکرندن مصردر . » دنیلمکده وبونک جوابنک سرعتله بکله نیلمکده اولدینی بیلدیرلمکده ایدی . ضیا پاشانک کوندرله مسی حقنده کی رجامزه ، حکومت التفات ایتمه نمشدی . ضیا پاشانی مأمور واعزام ایششدی . ضیا پاشا ، اسکیشهره قدر کلش واورادن ماذونیت آلهرق کری دونمشدی .

جمال پاشا ، عینی تلغرافنامه سننده ، « بوزقیر حادثه سندن دولای مطبوعات تبلیغ بیوریلان بیاننامه نک طریزینی ، حکومت آره مزده کی ائتلافه مغایر کورمکده در . » دیبوردی . حالبوکه بویه بر بیاننامه من یوقدی .

جمال پاشانک بوتلغرافنه ، شوجوانی ویردک :

حزبیه ناظری جمال پاشا حضر تلرینه

ج : ۲ - ۱۱ - ۳۵ تاریخ ۵۰۱ نومرولی شیفره :

۱ — حکومتله تشکیلات ملیه آره سنده صمیمی برائتلاف ، حقیقی بروحدت اساسی قبول ایلدکه ذات دولتری واسطه سیه بک مهم بر استرحامز واریادی . اوده ، مقصدی مشروع تشکیلات ملیه بی خللدن وقایه ایچون بالجه رؤسای مأمورینک بونقطه نظر دن انتخابی ، مخالف اولانلرک تبدیلی ایدی . بونلره عائد مکرر استرحاماتمه جواب آله مدق : طریزون ، دیار بکر والیلری ، آنطالیه متصرفی حقنده نهاییلدیغنی هنوز بیلیمورز . بالعکس وضعیت محلیه بی ندقیق ایتمکسزین ، داخلیه نظارتی ، قونیه غایت ضعیف ، عاجز ، محبلر جمعیتی اعضاسندن صبحی بکی والی اوله رق کوندردی . داخلیه ناظرینک بو مسائله بزمه هیچ بر تماس و مناسبت قبول ایتمدیکی ، عادتا تشکیلات ملیه مخالفستکار حرکت ایلدیکی ذهانی حاصل اولیور . بوفکر مزده یاکلیور سهق تصحیح وتنور مزی رجا ایدرز . آنقره والیسی ضیا پاشانک آرزوسی ایله مآذونیت آلدیغنی عرض ایتمشدم . طبیعی ینه کندیس ، رسماً آنقره والیسی عد اولنمقده در . فقط عرض ایتمیکم نقطه ده کی شک و ظن ازاله اولوتجه به قدر ، والی مشارالیهک مآذونیتدن استفاده به دوام ایلمی الک خیرلی شکل اوله رق قبول اولنلیدر . پولیس مدیرینک الا آن نورالدین بک کبی بر ذات آئنده بولنمقده اولسی ، ذات دولتکیزکده ، بو بک مهم نقطه قارشی لاقید داورانمقده اولدیغکیزه دائر بر فکر و بر مکده در . حالبوکه ، بو تسامحک نتیجه سی هم حکومت ، هم ده تشکیلات ملیه به مضر اوله جقدر . هیئت تمثیلیه مزک تشکیلات و وحدت ملیه بی اخلاص ایلمه جک الک اوافق بر حاله قارشی مسامحه کار داورانه میه جفنی ، البته ، معذور کورورسکیز .

۲ — بوزقیر حادثه سی حقنده ، هیئت تمثیلیه طرفندن ، مطبوعات به بر بیاننامه ویرله مشدر . بونده بر یاکلشلق اوله جقدر . محتملدرکه ، بو اشعارات ، اراده ملیه غزنه سنک استخباراتی اوله جقدر . هیئت تمثیلیه نک بر غزنه بی سانسوره صلاحیتی اولمدیغنی معلوم سامیلیدر . مع هذا ، جلب نظر دقت اولنق اوزره ، بو آژانس محتویاتنده ، حکومتله آره مزده کی ائتلافه مغایر کوریلن نقاطک ایضاح بیورولسنی استرحام ایلرز .

هیئت تمثیلیه نلمه

مصطفی کمال

هیئت تمثیلیه نک مرخصی و حرکات ملیه نک مروجی اولدیغنی اعلا ایدن جمال پاشانک تلغرافزه جوابی شودر :

حریبه
۳۳۰-۱۱-۲

سبواسده ق ۳ قوماندانلغه

مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه : بیاننامه رسمیده یازلدینی وجهله ، حکومت حاضره ، بویاه برزمنده ، محضا وطن و مملکته خدمت املیه عظیم مسئولیتی درتهده ایتش و بویافه سنی اینا ایچون کمال بیطری و خلوص ایله حرکت ایتکده بوئش اولدیغندن ، نقاط آتیهک ایصاحنه نزوم عاجل حاصل اولدی :
اولاً ، مبعوثان انتخابه عناصر غیر مسلمله اشتراک ایتدیکی کبی فرق محتلمه دخی الیوم سبب وضعیده در . فرق محافه ، مملکته ابکی حکومت موجود اولدیغنی واختایک بیطرفانه اجرا قانمند . سبب اوله رق کویستمکده و عناصر غیر مسلمله دخی بالاخره بوسببه مبنی اشتراک ایتدیکنی درمیان ایلمی پک ملحوظ بولتکده . . انتخابک دائره سلامتده اجرا اولمدیغنه دائر شکایت و مسمومت توالی ایدرک ، محفل و مطبوعات اجنبیه قدره نیک در . مجلس مبعوثان ، ملک اقام مختلفه سنی مثال ایتدیکی و باخصوص قوای مایهنت تاثیراتی ایله تشکیل ایلدیکی تقدیرده ، بونک انعار جهانده نه صورتیه تلقی ایدیه جکی محتاج ایضاح دکادر . بقاء تلیه ، مبعوثان انتخابنده تضییقات اجراسنه میدان ورلمه سی الزمدر .

ثانیاً ؛ تکرارونه نزوم اولیان اسبابه مبنی ، مجلس مبعوثانک ، پایتختدن بشقه بر یرده اجتماعی ، داخل و خارجاً انواع محاذیر و مضراتی داعی اولدیغندن ، مجلسک ، همه حال ، استانبولده عقد اجتمع ایلمی ، مملکتک مافع حیاتیه سی ایجاباتنددر .

ثالثاً ؛ طشره لرده ، تشکیلات ملیه نامنه ، بعض کیمسه لر طرفندن ، امور حکومتیه مداخله وقوع بویته اولدیغنی ، اشعارات و اخبارات متوالیه دن آ کلاشیلیمده اولمسیله بومداخلاتک عاجلاً و سیرعاً منی الزمدر .

حکومت حاضره ، شو اوج طلبنده نابندر . بشقه صورتله اداره امور ایلمک امکانی مفقوددر .

حریبه ناظری

جمال

§ جمال پاشانک بواشعارینه - سر یاور صالح بک طرفندن آجیه جقدر قیدیه - و بر دیکمز جواب عیناً عرض ایتک ایسترم :

سبواس
۳۵-۱۱-۵

حریبه ناظری جمال پاشا حضرتلرینه

شیفره

ح : ۴ - ۱۱ - ۳۵

۱ - عناصر غیر مسلمله ایله ، بو وطن و بو ملت ایچون عناصر غیر مسلمله دن ده مضر اولان بعض فرق سیاسیتهک انتخاباته عدم اشتراکینی ، اولرک بالالتزام اشعه ایلدکاری اسبابه استمداد

ایندیرومک ، البته دوغرو اولاماز . عناصر خرسیتیانه ، ده تشکیلات ملیه نك اسمی یوق ایکن ؛ انتخاباته اشتراك اتمه جیکلرینی اعلان ایلدکاری معلوم دکلیر ؟ یانغاره قوباران فرق سیاسییه کلنجه ، بونر یالان سوبایورلر . چونکه ، هر طرفده انتخاباته اشتراك ایتشاردر . آنجیق بشر ، اوزر کشیدن عمارت اولان بوقره لرك ملت نرندنه بر موقعلری اولدیغندن وملت ، بودفه استانبولده کی بونقه جاردن دکل ، کمیدی سیه سنده کی توز وطنداشردن مبعوثلرینی انتخاب ایتکده اولدیغندن ، کندلرینک موهمی اولمه جیکلرینی آکلا بهرق تلاش ایدیورلر . بوکا قارشى بزم المزدن نه کله یلیر ؟ بر نقطه ده کی حقیقده ، دیندک متردد بولونیشی جای استغرابدر . بحث اولان تضایق نروده ، کیمک سرندن واصل واقع اولمشور ؟ لطفاً ایضاح بیورولمایدیر، که هیئت تمثیلیه وظیفه سنی ایفا ایدمه بیلسون . واهی مدعیانه عصب اهمیت ایدرک تلاشه دوشمک جائز دکلدر .

۲ — محل اجتماع حقسنده کی نقطه نظارده حکومک ثباتنده اصابت ویا عدم اصابت اولدیغنی ، رهن ووفایع اثبات ایدمه جکلدر . بوباده کی صوك مطالعاتك ، مرا كزدن آنه جق جوابلر اوزرینه ، عرص ایذله جکینی بیلدیرمشدک .

۳ — تشکیلات ملیه نامه امور حکومت ، نروده وکیمک طرفندن مداخله ایدیشسه درحال بیلدیرلمنیدر ، که ایجاب ایدن معامله به توسل ممکن اولسون . آنجیق ، داخلیه ناظری پاشا حضرتلرینک شبهه الهام ایدمه بیله حک طرزده کی معامله لرینه نظر دقت سامیلرینی جلبه لزوم کوروروز افندم .
هیئت تمثیلیه نامه
مصطفی کمال

§ داخلیه ناظری ، ملکته بر طاقم هیئتلر سوق ایتکه قالدیشدی . بونلردن بری ده ، حربیه نظارتی سابق مستشاری احمد فوزی پاشا نامنده بر ذاتک ریاستنده ، محکمه تمیز اعضاسندن الهامی و قنوی امینی حسن افندیلردن مرکب ایدی .

هیئت تمثیلیه من مرخصی اولان جمال پاشا بوندن بزی خبردار ایلهمشدی . ۵ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخلی برشیفره ایله کندیسندن بو هیئتک مقصد اعزامی صورت و « بالخاصه قنوی امینی ایله کامل پاشا قاینه سی زماننده پولیس مدیری اولان ذوانک بوبله بر هیئنده کی حکمت وجودلرینک ، آکلاشیله مدیغنی ذکر ایتدک . [وثیقه : ۱۸۹]

§ افندیلر ، فوآد پاشانک ، آنقرده قول اردوسنک باشنده بولمنسی استزام ایدن اسباب ، نصهر ایتکه باشلادی . بوسبیلرک مهمنی ، داخلده ، اهانلنک تسمم ایدلمکه باشلانمسی تشکیل ایدیوردی . داخلی وخرجی دشمنلرک متفق مساعیسی ، علی رضا پاشا قاینه سی زماننده ، فرید پاشا زماننده کندن ده جوق فضله موفق اولغه باشلامشدی .

بالیکسر حوالیسندنه ، کاظم پاشا ، جبهه تشکیله ووضعیته حاکم اولغه چالیشیوردی . صالحی و آیدین جبهه لرنده کی سوق واداره نك ، عسکری بر نقطه نظره توفیق ایدلسی ایجاب ایدیوردی . بورایه ، آز جوق طامتش برعسکرک کیتسمی لازمدی . المزده قابل استفاده ، قونیه ده بولنان رأفت پاشا واردی . قونیه ده کی قول اردونک باشنه فخرالدین بك (مقش فخرالدین پاشا حضرتلری)

کجش بولونیوردی . بناءً علیه ، آیدین قوای ملیه قوماندانانی در عهده ایتک اوزره جبهه به حرکتی،
رأفت پاشابه وعلی فواد پاشانک آتقریه عودتی ، کندیسنه یازمشدق .

رأفت پاشانک ، نازللی به مواصلتی آکلاشیلقدن صوکرده ، ارکان حربیه عمومیه ریاسته کلش
اولان جواد پاشادن ، حرب زائنده تجربه کورمش کنج ارکان حربلردن منتخب درت، بش ضابطک،
نازللی ده رأفت پاشا نزدینه اعزامی رجا ایتدم . بوخصوصی ، رأفت پاشابهده بیلدیردم .

§ افندیلر ، نازللی به کیدن رأفت پاشا ، دمیرچی محمد أفندن قوماندانی آلفه لزوم و بونده بر فائده
کورمهش ویاخود ، کیم بیلیر ، بلکده قوماندایه وضع ید ایتدیرلمش ؟ دمیرچی أفهنگ معیتنده ،
ارکان حرب کبی ایفای وظیفه ایتمکی ده فائدهلی و مرجع کورمش رأفت پاشا بونی ، بزه
بیلدیردی . محلی شرائطی یقیندن کورمش اولان بر ذانک ، قرارینی نقض ایتک اکثریا مشکلدیر .
چونکه ، یاحقیقه رأفت پاشانک کوردیکی و ترجیح ایتدیکی کبی ، أفهنگ قومانداسنی ادامه ایتکده
واوکا معاون اوامده فائده واردی ویاخود ، رأفت پاشا او جبههنگ قومانداسنه لسبب من الاسباب
وضع ید ایده میوردی . هر ایکی احتمال کوردهده بهمه حال ، قوماندانی آل ، دیه امر و بر مک بی سود
اولوردی .

اصل غرابت ، بوندن صوکره ، کورولدی . بر مدت صوکره ، رأفت پاشا ، نازللیدن غیوبت
ایندی . بر قاچ کون صوکره بالیکسره اولدیغنی ، بر طاقم اجنبی ضابطلرله مناسبت کوروب کیرمه منسی
بزدن صورمنسی وسیله سیاه آکلادق .

۲۲ کانون اول ۳۳۵ تاریخنده و بر دیکمز جوابده : « تشکیلات ملیه به منسوب اولانلرک ،
بالخاصه هیأت تمثیلیه داخل اعضا طائمش اولتی حیثیتیه کندیسنک ، هیچ بر صورتله تماشنی آرزو
ایتمدیکمزی بیلدیرک . » رأفت پاشا ، تکرار غیوبت ایتدی . نهایت برکون ، بروسه دن رأفت
امضالی قیصه بر تلغراف آلدق : « استانبول اوزرندن بروسه به کادم . »

بو تلغرافک بر درلو معناسنی آکلامیوردم . رأفت پاشانک استانبول ایله نه مناسبتی واردی ؟ پرده
(نازللی - بالیکسر - بروسه) یولی استانبولدنمی کچر ؟ بو معمای بر درلو حل ایده مدم . نهایت
مسئله آکلاشیلدی .

رأفت پاشا ، نازللی بی ترک ایتدکدن و بالیکسرهده کاظم پاشایه اوغرادقن صوکره ، باندیرمه به
ایتمش ، اورادنده بر فرانسز طور بیدوسیله استانبوله کیتمش ، اوراده بعض رفقا سیله کوروشمش ،
بعده بروسه به عودت ایش

افندیلر ، بو معمای حالا ، حل ایده میورم . بونده بنی معذور کوره جککیزی امید ایدرم .
رأفت بکک ، بر انکیز کیمسیله صامسونه کلن صلاح الدین بک طرفندن تبدیل ایلدیککی وعینی
کمی ایله رأفت بکک استانبوله عودتی طلب اولدیننی و بونک اوزرینه کیتیموب استغفا ایلدیککی و استانبول
حکومتک بنم ایله برابر کندیسنک در دستیه استانبوله اعزامزه تعمیاً امر و بر دیککی معلومکزدر .
بو قدر جوق معلوماته بر مجهولی حل ایده مک ، جبر بیلنارجه بکده معذور کورولمزهدهده ، بنم ،
بونقطهده اظهار عجز ایلدیککی اعتراف ایدرم . واقعا ، فرید پاشا قاپینه سی برینه ، علی رضا پاشا قاپینه سی
قائم اولشدی . فقط ، یکی قاپینه نک وسائط استخباریه و اجراییه سنک اولکنک عینی اولدینی معلومکزدر .

افندیلر ، رأفت باشانك بوخفیف حرکتی ، آیدین وصاللی جبهه لرندە ، منتظم اردونك تشكیلنه قدر ، حدی بر سوق واداره تأسیس ایدیلده مەسنە باعث اولدی .

§ افندیلر ، بوغریب حکایه دن سوکره ، وقایعی تکرار براندیغنز نقطه دن تعقیبه باشلایم :

جمال پاشا ، بزم ۵ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخلی شیفره مزك بر نقطه سنی ، آکلاویه مەمش ، باب عالی مرکزندن چکدیکي قیصه بر شیفره ایله شو صورتله استیضاح ایدیوردی : « (داخلیه ناظرینك شبهه جلب ایدیه یله حك طرزده کی معامله لرینه نظر دقتکزی جلبه لزوم کورورز .) ، فقره سندن مقصد ناولدینی آ کلاشیله مدی . بوراسنك عاجلاً ، موضحاً اشعاری ! » [وثیقه : ۱۹۰]

بو قیصه استیضاحه ویردیکمز جواب بر آر اوزوندیر . صیقیلمازسه کز ، عیناً عرض ایدهیم ،

سیواس
۳۵-۱۱-۱۲

شیفره

حربه ناظری جمال پاشا حضرتلرینه

ح : ۸-۱۱-۳۵ تاریخ و ۸۰۸۴ نومرو .

داخلیه ناظری پاشا حضرتلرینك ، شبهه الهام ایدن افعال و حرکاتندن وارد خاطر اولانلر ، بروجه آتی عرض اولنور :

۱ — آنقره کی بعض ولایتلرده ، رؤسای مأمورین ملکیه یی تلفراف باشنه جلب ایدرک ، برید پاشا قایینه سی علیهنده حرکات ملیه ائناسنده کی اجرا آت متشبثلرینك احوالی ، آهامانك اسبابی ، فوره درجه مطابقتی تهبدیکار بر صورتده تحقیق .

۲ — اوزون مدت اسیر فراش ایکن تیفودن وفات ایدن توقاد متصرفنك اسباب ارتحالنك ، سرار انکیز بروقه ناتی ایدرک سیواس ولایتندن شیفره ایله سورولسی .

۳ — عدلیه ناظری ایله برنکده ، بالیکسر جبهه سندن کلن هیئت ملیه ایله خفی ملاقاتلری ائناسنده ، عدلیه ناظرینك حرکات ملیه رؤسای علیهنده اجرا آت امکان اولوب اولمادیغی ، مشرانیهت یامده موضوع بحث ایده یلمسی .

۴ — خیرت وطنیه سی ماده ثابت اولان سابق داخلیه ناظری عادل بکک ، محرم افکار و افعالی بونان دخیبه مستشاری کشفی بکک ، نفارت درعهده بیورولدیغی زمان ، ایلک اجرا آت ملیتپرورانه و لوق اوزره دفع ایدنسی لازم کلیرکن ، الان محافظه ایدنسی و بونک دلائلیله مأمورین ملکیه تبدلانك احرا ایدنسی .

طبیعیدر . که بومستشارنك تعیین ایندیرمچکی مأمورین ، بک حقی اوله رق اعتماد ملی به مظهر اوله مز . مثلاً ، حرکات منیهنك بدایتندن نهایتنه قدر بر وضع مخالفت آتش ونهایت اهالی طرفندن ایشدن ال

چکدیرلش و خسته اولسی جهتیله اوزمان توقیفی و تبعیدی جهته کیدله مش اولان قیصری متصرف سابق علی علوی بک ، اوصاف اداریه دن بوسبونون محروم و عجزه کروهندن اولسنه رغماً بوردوره تعیین بیورلشدر .

کذلک عدم اقتدارندن وجانیک لواسی ایچون غیر موافق کوروندیکندن دولانی آرزوسنک اصبامیه ، وقتیه استانبوله کوندیریلن ادهم بک ده ، (منتشا) به تعیین قلتمشدر . آیدین متصرفه ده س قی نیکه متصرفی اولوب سیواسه کتیریلن جاوید بک تعیین اولمشدر . بونلره رغماً ؛ قونیه وانی س قی ، حائن وطن جمال بکک آدمی اولان آنطالیه متصرفی ، مکرر مراجعتلر مزه و ادهیسک و ریادریه رغماً ، الان برنده اوطوریور .

۵ — مأمورین مدیریتی کبی الک مهم بر مقام ، بر ارمینی آئنده بولوندر بیور .

۶ — مطبوعات مدیرتنده ، آژانس وضعیتنده بر تبدل کوروله مه مکدهدر .

۷ — مملکتک مقدراتی تأمین ایدمک یکانه قوت ، وحدت ملیه اولدینی و بونی ادامه ایلیه جک ده ، تشکیلات ملیه بولندینی معلومدر . بو وحدت و تشکیلاتک ، وطنی انقسامدن قور تارمق ، دولت و ملتک استقلالنی تأمیندن عبارت اولان غایه مقدسه سنی بوزمه چالیشانلرده ، استانبوله کی ارباب مفسدندر . بونلرک منع مضرتی ، آنجق قوی وجدی بر انضباطه متوقندر . بونک ده باشلیجه حاره سی ، پولیس مدیریتی ، ناموسلو ، ملیتپور ، مقتدر ، مثبت ذواتدن انتخاب و تعییندر . حال بوکه ذات سامیرلرجه ده معلومدر ، که بوکونکی پولیس مدیر عمومیسی ، ساقط خائن ملت قابینه نک و توانمک یکانه نکهبانیدر . سعید مثلاً نک میستر « فرو » به یازمش اولدینی مکتوبلر مندر جاتندن آ کلاشیلدیفه کوره ده ، بو ذات ، مخالفله یعنی ملت دشمنی اولانلره بوکون برملجاً و پناه تشکیل اتمکدهدر . آماسیه ده صالح پاشا حضرتلری ده بونی تصدیق بیور مشلردی . حال بوکه داخلیه ناظری ، مملکت و ملتک مقدراتی بویله بر شخصک آئنده بر اققده بر محذور تصور اتمیور ، بلکه فائده کوریور دیمکدر . ژاندارمه قوماندانی کال پاشانک ایسه ، کرک آمال ملیه و کرکسه سزلر ایچون مضر بر شخص اولدینی محقق ایکن ، الان مقامنده طور می ده ، داخلیه نظارتک حسن نیتمه می عطف ابدلیدر ؟

هیأت تمثیلیه نامه

مصلحتی کمال

§ افندیلر ؛ حریبه ناظرینک ۹ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخلی بر تنغرافی واردی : اونک ده محتویاتی انتره ساندیر . بو تلغرافنامه سنده جمال پاشا ، قابینه نک فکرینی شو نقطه لر اوزرنده تکشیف ایدیوردی :

۱ — انتخابک دائره سلامتده جریانی ،

۲ — مجلس مبعوثانک استانبوله طوبالانسی ،

۳ — تشکیلات ملیه نامه لمور حکومته مداخله اولنماسی حقنده حکومتک طرفکزه اول بر آخر واقع اولان تبلیغاتی قاضیدر .

۴ — متعدد تلغرافنامه لک زده در میان اولنان مطالب ده عینی ماهیتده — یعنی مداخله ماهیتده — اولایی درکاردر .

۵ — حکومت ، بیاننامه سنده تثبیت و اعلان ایلیکی بیطرفلقدن آیرلیه جقدرد . بوجهته تشکیلات مایه به مخالف اجتهاده بولمالرک تصبیق و تجزیه سی جفته کیددمز . « تفرافک نمایتندده شو مهیدید واردی : « شمیدی حال ، بر دتجک دها دوام ایده جک اولورسه دیت وکلانک چکیایه جکی محققدر . » [وثیقه : ۱۹۱]

خترم افندیلر . بوماده لک افده ایسکاری معنالر ، اساساً بوتون — تبقی مبداه قومش بولونیوردی . قابینه ، تشکیلات مایه به مخالف اجتهاده بولمالرک ، ممالکت و مایه دشمس اولادر بولندیغی قول اییوردی . تشکیلات مایه اینده دشمس تشکیلات خائنه سنی ، علی کمال ایله ، سبب منلا ایله بزی مساوی نئی اییوردی . آله پازاری ، قره جهلک ، بوزقیر ، آزاورور حادثه لرینی انعال جرمیه دن عداخییوردی . جمال پاشایه ویردیگمز جوابده ، بو نقطه لری ایصاح ایتمکدن سوکره ، سبب و مایه حس و تمایانی آجیق سوبلتمک منصفیه شو جیمینده علاوه ایتمک : « بیانات واقعه لرندن آکلادیعمره کوره ، حکومت سنیه ، تشکیلات مایه نك مرجودیتی احمال ، که زائد کورییور . فی الحقیقه ، کیفیت بومرکزده ارلوب تشکیلات مایه به احتیاج اولتمزین ، مملکتی تخلص ایده جک قوته ممالک بولونیایورسه ، آکا نصر آسپانه توسل ایتمک اوزره ، واسحاً امر واشمارینی آرده هردلو سوء تفهمک ازایه سی ایچون عرس واسترحام ایلرز . » [وثیقه : ۱۹۲]

۶ افندیلر ، جمال پاشانک ، صورت مخصوصده سیواسه کوندردیکی ۱۰ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخنی وکدردی آل یازیسیله اولان بر مکتوبنی ده ، آنجق ۱۸ کون سوکره — یعنی ۲۸ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخنده — آشدیم . جمال پاشا بو مکتوبنده ، جریان ایدن مختاراتک تعاق ایتمیک مسألی ، ماده ماده خلاصه وهر بری حقنده ایضاحات ویرییوردی .

از جمله ، مجلس مبعوثانک استانبولدن بشته بر خورده تجمی مبعوثه سندن بحث ایدرکن ؟ « بوه سنییه پادشاهک رضا کوسترمه جکی تماماً آکلایشده شد . قوای اشغالیه نك ، مجلس مبعوثانه تعرضترینک ، بلکه دولت علیه ایچون خبرلی نتیجه لر ویره بیله جکینی ، آمریقالیلر احساس و حتی اظهار ایتمیلر و بو تعرضی احمال دائره سنده کوره مدیلر . » دییوردی .

جمال پاشا ، « قوای ملیه روحیه منحس اولمیان مأمورلرک قودامانلری ، اشغال اردولرینه ، حاداً استناد اتمش وضعیتده درلر . » طرزنده ، صانکه بیلمه یین بر معلوماتده وپردکدن و بو معلومانی ، « سابق قابینه ارکاننک اکثری مستنددر ، معلوماتیه انعام ایتمکدن سوکره « مثلاً پوایس مدیریک تبدیلنده بو حال تمامیه تظاهر ایندی » دیه برده مثال ذکر اییوردی .

جمال پاشا ، قابینه ، بر جوق ایشلر یامنی دوشونمش ایسه ده « اساسلی بر تثبیت ایچون دایندیعی قوتک جیدینه حالا اینانه مدی . » فقره سیله بزی آهاندن سوکره شوقاعتنی سرد اییوردی : « داخله ناطری بو قوته — یعنی قوای ملیه — احتیاج کوسترنلرک باشنده دیسمه مبالغه اولماز . »

جمال پاشا ، مکتوبنه امضا قویقدن سوکره ، بیه امضاسیله ، مکتوبنه لف ایتمیکی برخلاصده ده ،

شوجه واردی : « مخالفان واجانب مجلسك كشادينه مانفته قرار ویرمشاردر . هیئت تمثیلیه ده ، بومانعته ، محل ، منازعه سیله دوام ایدرسه ایشمز اللهه قالیور دیمکدر . » [وثیقه : ۱۹۳]

§ افندیلر ؛ بومکتوب محتویاننده وبوکا تقدم ایدن اشعارات ایله بوندن صوکره نوالی ایدمچك اولان مطالعانده کی منطق ، محاکمه واصابت نظر حقنده سوز سویله میهچکم . یانکیز ، بومکتوبه ، ۲۸ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخنده ، ویردیکمز ایضاحاتی جوابمیزك برفقره سنی ، عیناً نقل ایتمکله اکتفا ایدمچکم . اوفقره شودر : « حکومت سنیه نك اساسی برتثبث ایچون دایاندینی قوتك جدیدته اعتمادینی منسلب کی کوستریلن موادی ، جدی کورمبورز . »

افندیلر ؛ داخلیه ناظری داماد شریف پاشا ، ترددسز و آرامسز وحدت ملیه بی بوزمق ، ملتی هرکون توالی ونوسع ایتمکده بولنان تجاوزلر قارشوسینده ساکت و عاقل طونه جق ندایر آلمدن کری طورمبوردی . دیگر نظارتلری ده عینی پرنسپیده حرکتیه مشوق اولدینی کورولیوردی . مثلاً ، اسکیشهرده حمدی افندی نامنده بر قاضی واردی ، قوای ملیه به علیهدار اولدینی ایچون اوراده طورمه مش ، عودت ایتمک اوزره استانبوله کیتمش وبو قاضی افندی یکی قایینه طرفدن تکرار اسکیشهره کوندولمش . کیفیتدن بخنده مومی الهک تحویلی لزومی ، متصرف طرفدن عدلیه نظارتنه یازلمش ، جواب ویرلمش . متصرف واسکیشهر منطقه قوماندانی ، بوضعیتی هیئت تمثیلیه بیلدیرمکله برابر « اکر نظارت بواشعاری ، نظر اعتباره آلیه جق اولورسه ، دفعی ضروریدر . اراده و مطالعه دولتری مسترحدر ، دینیلوردی . بزده ، مطالعه بکله یاناره شو جوابی ویرمک ضرورتنده قالدق : « آمال ملیه به مطاوعتکار اوله جقنی وعد ایدن وبو اساس داخلنده ، تشکیلات ملیه نك هر درلو مظاهرتنه مظهر اولان حکومت سنیه به مومی الهک تحویلی اسباع ایدیله مزسه ، نهایت دفعنك بر ضرورت حالنه کیره چکی بدیهیدر . » بالطبع بوضعیتده بولنان ، استانبول مأمورلری آرز دکلدی .

بوکا نمائل برطاقم خصوصانندن باحث اولق اوزره حربیه ناظری جمال پاشانك ، قایینه نك نقطه نظریخی ابلاغ ایدن ، ۲۴ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخلی برشفره سنك ایلک جمله سی شوایدی :

« دولتک امور داخلیه و سیاسیه سی قطعاً اشتراك قبول ایتمز . » [وثیقه : ۱۹۴] بوتلغرافه ، ۲۷ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخنده ویردیکمز مفعول جوابده ؛ بزده ، شویله دبدك : « دولتک امور داخلیه و سیاسیه سنك قطعاً اشتراك قبول ایتدیکی بر حقیقت اونقله برابر امثالی نامسبوق وضعیت حاضرده ، وطن وماتک مقدراتی تأمین ایدمچك اولان تشکیلات ملیه بی بیلدیرك ، بایلمیزك سمنه دوچار ایلیمچك ووحدت ملیه بی اخلاص ایدمچك هیچ برمعامیه به ، ملتک موافقت ایدمیه چکی ده پت و شروع و طیه میدر . » بوتلغرافك صوکره جمله سی شو طرزده ایدی : « هیئتمز ، امضای تختنده کی تعهداتنه تمامیه صادقدر شو قدرکه تعهدات ، متقابل اولق کرکدر . حالبوکه حکومت ، صالح پاشانك امضای تختنده کی تعهدات ونو طلرک ، هنوز هیچ برنی ایضا ایلتمش ، ووارسه ، اسباب مانعه دخی بیلدیرمه مشدر . » [وثیقه : ۱۹۵]

افندیلر ؛ شمدی ویرمچکم قصه بر معلومات و ارايه ایدمچکم وثائق — که بو معلوماتی توثیق ایتمکده در — علی رضا پاشا قایینه سنك ، بخی تحفه ده نه قدر حقسز واجراآت حکومتده ، اک خفیف محاسبیه ، نه قدر قیدسز اولدیغنی انظار عالیه کزده تجلی ایتدیرمچکدر ظن ایدرم .

افندیلر ؛ استانبوله کی خفی جمعیتلر وبو جمعیتلره پیشوالق ایدن برطاقم ذانلر — حربیه ناظری

جمال پاشاك مکتوبندهده اعتراف اولنديني وجهله اجنيپلره مستند بولونيورلردی - بول پاره وعلی رضا پاشا قاينه سنك مبذول مساحه وعطائي سایه سنده، مملکتی، باشند باشه آتته ویرمك ایچون اولانجه جمع وغیرتلیله چالیشیورلردی . بو خصوصده کی معلومات والده ایدیلن وئائقده ، وقوف واطلاعلری خارجنده برقیلهش دکلدی . استانبولده کی تشکیلات و ترتیبناز سایه سنده آله ایدیلش بر قسم وئائق ، اولدینی کی جمال پاشاك ، صدراعظم پاشاك یدلرینه تسلیم ایدلشدی . بو وئائق ، اوتاریخده ، اجنی مثلله ده ویرلش وبوصورتله دول ائتلافیه حکومتلرینک اکثریتسجه معلوم اولمش و اوتاریخدرده خلاصه لری بالجله قوماندانلره وسائر ایجاب ایدنلره تبلیغ ایدلش اولدیننه کوره ، آرتق حادثه نك تاریخه قاریشمش اولدینی بوکونده ، هیئت علیه کزجه و ملتجه بیلمسند برمحذور کورمیورم .

محادثات ملیه ائساننده معروض قالمش اولدیغمز ظاهر وخفی مشکلات حقنده ، اساسی بر فکر حصوله مدار وائسال آتیله ایچون عبرت وانتباهی موجب اوله جق ماهیته بولنان ، موضوع بحث وئائق ، عیناً اطلاعکزه وضع ایتمکی مناسب مطالعه ایدیورم . بو وئائق ، انکیز مجلر جمعیتک کویا رئیس طائمش بولنان سعید منلانک میسترفرو نامنده کی راهبه کوندردیکی مکتوبلرک صورتلیدر .

اندیلر؛ بو مکتوبلرک صورتلرینک آلدینی حس ایدن سعید منلانک، تورکجه استانبول غزنه سنك ۸ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخلی نسخه سنده، مذکور مکتوبلردن بخله اوزون وشدیداللسان برتکذیب نشر ایتمش اولسنه رغماً ، حقیقت ، غیرقابل انکاردر . بو مکتوبلر صورتلری ، سعید منلانک اوندن و مکتوبلرک مسوده لرینک یازیلی بولنديني بر دفتردن عیناً استنساخ اولنشدر . بوندن صرف نظر ، مکتوبلر محتویاتی، نملکتهده ظهور ایدن احوال وحادثات ایله و تمین ایدن بعض اشخاص ایله تطابق نام افاده ایتمکده در . شمعی مساعده بیورورسه کز ، بو مکتوبلری تاریخ صره سیله عرض ایدیم :

برنجی مکتوب

هنریز دوسم

ویریلن ایکی بیک لیرایی آله بازارنده حکمت بکه کوندردم . اوراده کی ایشلرمن پک بولنده کیدیورم . بر قاج کون موکزه نناج مشره سنی آله ایده جکز . شمعی آلدیغم شو معلوماتی ، شو تذکره مله سزه بشیره مسارعت ایدم . یارین صباح بالذات کلوب تفصیلات ویره جکم .

قوای ملیه طرفدارلرینک فرانسه یه فوق العاده انهماک کوستردکلرینی و جنرال « ده سپری ، ک سیواسه کوندردیکی ضابطلرک ، مصطفی کمال پاشا ایله کورو شهرک انکتره حکومتی علیهنده بعض قرارلر اتخاذ ایتدکلرینی آنقره ده کی [ن . ب . د ۲۸۰] آدمز صورت مخصوصده بر قوربه ایله کوندردیکی مکتوبده بیلدیریورم . (د . ب . ک ۱۱) هر نه قدر جمعیتمره داخل ایهده بو ذائق فرانسرله

جاسوسلق ابتدکی وىزك بوشكىلانه رياست ايدىكى كىزى اشاعه و بيان ايدىكى قناعتى ، بنده كىزده حاصل اولمشدر . بومىله حقنده ده ، قناعت عالىرينه و اعتماد استادانه رينه مخالف اوله رق و قوع بوله جق بىاناتله شمدى به قدر او ذات حقنده كوسترمش اولدىكىز اعتمادده كى خطايى اظهار اتمش اوله جقم . دون صباح عادل بگله برلكده داماد فرىد پاشا حضرتلارنى زيارت ايتدم . بر آرز ده ا صبر و انتظار بيورملى لىزومنى طرفكز دن كندىلارينه تبليغ ايتدم . مشاراليه حضرتلارى ، جواباً ، سزه تشكر ايتمگله برابر قواى مليه نك اناطولوده تماماً كوڭ صالديغى و مقابل بر حركت نتيجه سى اوله رق رؤى سى مـونه سى تـبـلـدـيـرـلـمـدـكـجـه ، كندىلارنىك موقع اقتداره كلميه ريك ذات شاهانه نك ده تصويبنه اقتران ايدن مقاوله احكامنىك ، قونفرانسده مدافعه سنه امكان اولمديغى و قواى مليه نك داغيدلسى همچون انگلتره حكومت فخيমে سى نزدنده تشبثات سريعه اجرا ايدىلهرىك مشترك بر نوطه نك ، مبعوثانىك انتخابدن اول باب عالى به وىرلسنى و چترلر مىك آمله بازارى ، قرجه بك وشيله ده روملره قارشى ايضاع اسـهـجـكـلـرى حركات تجاوزه يى اساس انخاذايده ريك ، قواى مليه نك آسايىنى اخلاص ايتدىكلىرىنى ايلرى سورهرىك ، مقصدك لسريعه جاليشمه مىزى و انگلېز مطبوعاتنىك قواى مليه عليهنده نشر يانده بولمىسنىك تأميننى و صورت مخصوصه ده طور پيدو ايله كوندريلن (ا . ب . ق ۱) به تلسز تلغرافله دون كوروشدىكىز مسائل حقنده تعليمات وىرلسنى رجا ايدىيور . بوكيجه اون برده عادل بك (ق) ده مىزى كوره جك و فرىد پاشانىك بعض خصوصى رجا لارنى ده تبليغ ايده جكدر . بعده ، ذات شاهانه ايله ميستر (ط . ر) كوروشه بيله جكدر . رفيق بكه آرتق اعتماد ايتىيكنىز . صادق بك ده زميله جاليشه بيله جكدر . حرمتلرى تقديم ايدرم .

۱۹-۱۰-۱۱

مهم

نخشب :

قرجه بگله بوزقردن هنوز بر خبر آله مدق .

ايكنجى مکتوب

۱۲ تاريخيله آنقره ده كى (ن . ب . د ۲۸) طرفندن كلن مکتوبده ، سيواس هيئت تمثليه سندن ارکان حربيه مير آلايلغندن متقاعد واصف بكك ، (ده سپرى) ايله تماس ايتمك اوزره كوندريله جكى و بر قاچ كونه قدر بوله چيجه جنى بيلدىريلييور . حكمت بك باره لرى آلمش . بر آرز ده باره ايستيور . اولكى كون مىزى زيارته كلدىكمده تعقيب ايدلايىكى سويله مه مشدم . عودتمده برى صارى بيقلى و ديكرى قرال و كوسه ايكى شخصك سوقاق باشنده بى بگلدكلىرىنى كوردم . كيجه اولدينى همچون ايجه قورقدم . يالكنىز بر برلر سته ياواشجه د بو سعيد منلا اتمش . آرتق كيده لم ، ديدكارىنى ايتيدم . بو فضله تماس بىم حقمده خيرلى اوليه جق . فؤاد پاشا تر به سى جوارنده كى كوروشدىكىز خاندىنى اشغال ايده بيلرسه كىز تماس يابه بيله جكنىز . ناظم پاشا ، جمعيتزدن خبردار اولش . بكا چوق تأسف ايتدى .

مسئله کزله (ن. ب. م. ۱۹۰۰) ترمینه کندلیرنی اړخال ایتده . خانه مسیسی حل ایدیلنجیه قدر تمسی مش رالیه پایه حقیر . قرحه بکده (ن. ب. م. ۱۹۰۰) کوندیلن بیک ایکی یوز ابرا وامل اولمشدر . حرکت اید-یلدور . ورک باش ، اب حالی ویریه حاک نوضیه هر دقیقه منتظر در . ذات شده ، وو-میتان بک مائردن . تسلایات . مکز وداثما کذا سیه امید بخش بیانده بولندیر مکز . ماهر ایلاندیر . بوم بادش رک ، هر سیه قوشی حدیث اولدقوش اونیتمه یکنز . سید عبداله ادر افسدی ، او مساه حقهده . پاد تخف بیانا . دلسی . کویا آرفداش لری (خالف حمیت اولور) . دیورامش . آراتی سرای . مافکی . پوانس مدبری نورالدین بکت تسلی روست اولونور . هینزک حامی اولان بوذات حقهده . لازم دملک لغز دقتی . مایندیریکز . سهرتیمی هدی ادرم .

19-10-19

مجلس

نیشہ :

علی کمال بك اوزانله كوره شمش . محاوره نى اداره ايده مد بك دن غناضى مة صدى نى آكلامش وحنى
كه ايسنه كمال حصار تله « ز ، سرك اكبر حسابه چاليدىم كزى آكلادو . » ديش .

اوچنی مکتوب

پایان پرویاغذاری کوز طیبی اسعد باشا قولی واصلہ چوروکھولی محمود باشا ، معلومت رسمیه استناداً ، مہادیہ تکذیب ایتدیریور وخلقک تسکین ہیجانہ جالشیرلر . بر . آدملرہ م . احقرنڈہ ہیچ جیاب ویرنہ منی ، دون قراراشدیریان ذاتہ ، ذات شاہاہ واسعہ مسئلہ اسی ورمکنزی رجا وحرمتلری تقسیم ایدرم .

19-10-19

—

درد بھی مکتوب

عزیز استاد !

مخولر آرسىدە (فران ۋە ئىمىيون) تەشكىلاتى ئادىۋىيەتتە ئىزاھىلەنمەي كەلگەن بولۇپ، بۇنىڭ ئىزاھىسىنى بىز بۇ يەردە ئىزاھلىمايمىز. بۇنىڭ ئىزاھىسىنى بىز بۇ يەردە ئىزاھلىمايمىز. بۇنىڭ ئىزاھىسىنى بىز بۇ يەردە ئىزاھلىمايمىز.

ایده بیلجکز . بنم کسوه ظاهریه مک حیلولتی حسیله ، محب قدیمکز [ق . ب . و ۱/۲]
اساسات مقررہ داخلده ایشه باشلابه جقدر . آنقره و قیصریدن بنه خبر یوق . حرمتلری تقدیم
ایدرم استاد .

۱۹-۱۰-۱۹

س

بشنجی مکتوب

استاد ،

قصیده جی زاده ضیا منلا ، دون (آدم بلوق) . خبر کوندرمش . قدیم دوستی اولدیفنه اغترار
بنم باشده بولندینم محبر جمیتک مظهر اولدینی حایه نک ، انکیزلرک سجیه سیله غیر قابل تألیف
اولدینفی و بونک افکار عمومیه فنا تأثیرلر یابدینفی و بوجته ارباب ناموسک تمثیل ایتسی لازم کله جکفی ،
بالواسطه بیلدیرمش و بنم علیهمده پک فنا شیر علاوه ایتش . بوذاتک بکا قارشی خصومت شخصیسی
اولدینفی خاطر لاتمق ایسترم . ضیا منلانک دامادینک همشیره سی ، مقدا بنم زوجه ایدی . کندینفی
تعطیلی ایتدیکمدن دولانی بو خصومت بکا توجیه ایدلشدر . آدم بلوق حضرتلرینه ابلاغنی و ضیا
منلانک حالاً انکیز طرفداری اولمیوب حرکات ملیه مروجلرینک بر پرواغاندا واسطه سی و مصطفی
کمال پاشا ایله آره لریده مناسبت موجود اولدینفی و حقمده کی اسنادانیه مهیتی کوسرزمکده اولدینفی
نظر استادانه لرینه عرض ایتک ایسترم .

۱۹-۱۰-۲۱

س

حاشیه : عذور یوقسه آدم بلوق حضرتلرینه سزه اولان خدمتی ابلاغ ایدیکز .

آلتنجی مکتوب

محترم استاد ؛

آنقره دن [ن . ب . د ۲/۲] دن قوربه ایله کلن ۲۰ تشرین اول ۱۹ تاریخلی مکتوبده ،
[ک . د . س ۱/۲] تعلیماتیز وجهله اوراده براقبله رق کندیبی قیصریه حرکت ایتشدر . تعلیماتک
مصدق صورتی ده غالب بکه کوندردیکنی بیلدیریور . اولکی تخصیصاتک صرف اوئنسندن یکیدن

تخصیصات ایستور . تشکیلات خفیه نك توسع ایندیکنه و رؤسای شیرهدن یقاسنی قورناران مبلرمك ، شمديك کویلده قالمق شرطيله آل آلتدن ایشه باشلاقلری تیشیر و تربیات اخیره استادانه لرینك ثمره بخش اوله جغنی بیان ایدیور . (م . ق . ب) فصیح نور کجسی سابه سنده مهم رول چورپیور ایش . هله خواجه لغنه دییه جك یوق دییور . تلمبانك [x.vv] زینیی تماماً احضار ایدلش ، آزه مزده ، یکی یانچیلر کیرمه مش ایسه میدانه چیمه دن ، مقصد فعلاً تأمین ایدلش اوله جقدر . یکی تخصیصاتك ارسالنه انتظاراً قوریه [4. r] بوراده آلیقونیلمشدر .

۱۹ - ۱۰ - ۲۲

س

حاشیه : احمد رضا بکک ایتالیا مانداسی حقنده کی بیاناتی رساله نك نهایتنه علاوه ایدم . کندبسنك فرانسه به کجسی ، بزجه تهلکه اولور . بونی تأمین ایدیکیز .

بدنجی مکتوب

استادم ؛

علی کمال بک دون او ذالنه کوروشمش . مطبوعات مسئله سنده بر آن تانی لازم اولدغنی سوبله مش . برکزه لهنه اجه ایدیلن ارباب فکر و قلمك اولکنه مخالف بر غایه سوق ایتک ، بزده قولایلقله ممکن اولماز . بوتون رسمی مأمورلر ، حرکات ملیه بی شمديك ائی کوریور دیمش . علی کمال بک ، تعلیماتکزه حرفیاً رعایت ایده جک . زین العابدین پارتیسیله ده تشریک مساعیه چالیشیور .

خلاصه ؛ ایشلر بولاندیریله جق . بوکونلرده فرانسه و آمریکا محافلنده بنم اسممدن چوق بحث ایدیلیور ایش . بونك حکمتنی حالا آ کلابه مدم . حرکات ملیه طرفدارلرینك ، بو حکومتك سیاسی مأمورلری اوزرنده یابدقردی تاثیر نتیجه سی اوله رق حیاتك محافظه سی سزه مودوعدر . بن ، بو امانیه ایله کندمی تشجیع ایدیورم . حکمت ایله بالذات کوروشدم . بو سفر کندیسنی متلونجه کوردم . معافیه تأمینات قوبه بردی . [بن مردم . سوزومدن دوئم] دیدی . سیواس وقعه سنی فاصل بولدیکیز ؟ بر آز دوزنسز آما یاواش یاواش دوزله جک . قاضی کویلدی ایشی درعه ده ایدیور . فقط ملعون اتحادجی مطبوعات ، بعضاً بزم ایشله مانع اولیور . بونلرک یازیلرینه دقت لازم . باشامز حالا سیکیرلی . نه وقت اوله جق ؟ دییور . خانه مسئله سنك حالا حل اولنماش بولنسی ، تماس و مناسبتیزی اشکال ایدیور . [ن . ب . ص ۱۱۱] قونیه به اهمیت ویرلسنی توصیه ایدیور . سزه شفاهاً ایضاح ایندیکی مسئله حقنده نظر دقنی جلب ایتیمی رجا ایدیور . علی کمال بکک ، صولک فلاکئی اوزرنه بیان تائر ایندیکنیزی سولدم . بوفانی آله بولندیرمق لازم . بوفرستی قاجرمیه لم .

بر هديه تقديمي ايچون اك مناسب بر زماندر . ۱۹ نشرين اول تاريخلى مکتوبى آلديفكزه متأثره .
واسطه نى بر آز صيقشديرىكز . نهلكه دن اجتناب ايتك ، بنم ايچون پات مهمدر . يكي بر بارولا
كوندرىكز . حكمته وقاضى كويلي به و مرولى ويره جكم . حرمتلرى تقديم ايدرم استادم .

۱۹-۱۰-۲۴

س

حاشيه :

بر قاج دفعه در سويله مك ايستديكم حائمه اونونيورم . مصطفى كال پاشايه و طرفدارلرينه بر آز
مساعده كورونملى كه كنديسى كال امنيتيه بورايه كله ياسين . بو ايشه فوق العاده اهميت و بر بگز .
كندى غزنه لر مزله طرفدارلق ايدمه يز .

سكزنجى مکتوب

عزيز استاد ؛

انتخابانى تعويق و تعليق ايچون كرك مصطفى صبرى و كرك حمدى و وصفى افنديلرله اوزون
اوزادى به ، تعليماتكز داخلنده كوروشدم . موافقتلرينى استحصال ايتدم . محلانده پروپاگاندا لر
باشلادى . ايجاب ايدنلرى آله ايدم جكلر . بول ياره توزاي صورتيه آرايى نشتته اوزرانه جقلردر .
ذات شاهانه مك بو خصوصه تنويرى الزمدر . مقصده ، رأى و تدبير استادانه لريله اصل اوله جقمزى
تأمين ايدرم استاد .

۱۹-۱۰-۲۶

س

دوقوزنجى مکتوب

[۵۰۲] قوربه كلدى . كسكين لفيكلاتى پيتمشدر . آرقداشلره پروپاگاندا ايچون تعليمات و بر دم .
موفقيتآموزك اهلك نمراتى قريباً اقتطاف ايدم جكمز دن امينم استادم .

۱۹ - ۱۰ - ۲۷

س

اوتجی مکتوب

عزیز استاد :

ماینده ، یکی قایمه تشکیلی ترتیبات و تصوراتی ، شایع اولشدر . بو ایشک لیسری الزمدر . آناتولو تشکیلاتنک بعض ترتیبری قوای ملیهجه آکلاشیلمش ، علی الخصوص آنقره و قیصریه علممزه فعالیت باشلامشدر . کورد جمعیتی ، ویردیکی وعدی خلافت فعالیت کوستره مدی . چته لمزدن رقصی سنککل اولونیور . هرچه باد آباد مـصور قایمه نـک موقع اقتداره کتیرلمسی مطلق الزمدر . علی رضا پاشانک ، ترتیباتمه قارشی تدابیر مانعه اتخاذ ایده جکنی ده تخمین ایدییورم . بوزقیر کیده جک آدملمز طانتش شخصیتلر اولسی حسیله فضلهجه توحش کوستریورلر . قونیه ده [ق . ب . ک] . سزک واسطه الیه حادثه نـک تشدید حقه تـبلیغات اجرا سیله پروپاگاندا هیئتلرینک بومسئله ایچون فعالیتیه دعوت ایدلمسی لزوم و ضرورتی عرض ایدر و تقدیم احترامات ایلرم .

۱۹ - ۱۰

س

بیم بر مکتوبمدن حکمته بحث ایدلش . بومکتوبک محتویاتی زردن اوکر نمشار ؟ بالذات حکمتیه کوروشدم . و بونک واقع اولدیغنی کمال حیرتله حکمتدن دیکله دم . جاسوس نیم محیطمده میدر ، بوقسه سزده میدر ؟

اون برنجی مکتوب

عزیز استاد :

کورد تعالی جمعیتده کی صمیمی دوستلرمزله کوروشدم . یکی کلدکلرندن ، برقاچ کون صوکره ویریلن تعلیمات دائره سنده ترتیبات اتخاذ ایده جکلرینی ، لالکز کوردستانه کوندریله جک مختلف آرقداشلر ایچون بویوک بر تخصیصانک وجودینه احتیاج اولدیغنی سویلدیلر . [د . ب . ر . ک] دن کلن مکتوبده ارائم ایتدیلر . اورفه ، عینتاب ، مرعشه فرانسزلر علیه لزومندن فضله تحریکات ایدکلرینی وقول اردو قومانداننک تعقیب ابتدکی سیاست لینه خلافت اهالی بی اماله ایتدکلری مندر جدر . قایمه ریاسته ذکی پاشانک کتیرلمسی حقنده بیان اولنان مطالعه دوغرو دکلدلر . بوذات ، کوردلر اوزرند . حاکمدر . اسکی ارمنی قتالی اونوتولشدر . سزجه وارد مطالعه ، هر حاله بوکون ایچون ناموسمدر . بونی ، ایجابنده تاویل ایتک ممکندر . همت استادانه کزه هر دقیقه منتظرز . قارشیده کی وقع بی دیکر لوبه ده ویرمه چالشیورز . احترامات عاجزانه می تقدیم ایدرم .

۱۹ - ۱۱ - ۱

س

اون ايكنجى مكتوب

هزير استاد :

احمد رضاك (نان) مخبرينه اولان بياناتى بالطبع نظر دفتكزى جلب ايتمشدر . امير فيصله فرانسزلى ايله ائتلاف عقدينى توصيه ايتمىسدهكى معاينتك، شامل اولديغى نكته سياسييه نظر استاذانه لوندن اوزاق قالمليدري . قواى مليه رؤساستك، فرانسه به اخير آشاين دقت برصورتده اثر تمايل كوستردكلرى كې هر قده چيقاردقلى اغتشاشه مقابل ، ديكر جهتن سوربه دهكى حاكيمتكزده ضربه وورمق ايتيولر . بوقونك ادامي سنده كوسترله جك اهل وتسيب ، عالم اسلامك انكلتره عايندهكى غليان فوق العاده سيله نتيجه پذيراوله جقدر . بونقطه معتنايهان ، اهميته كورمك ورجال عايله سياسييه كزه كوسترمك اهم والزمدر . شومطالعه ميه ، قيمت علميه كزه قارشى بردشنامده بولنديقمه حكيم ايتيهيكزه . چونكه توركي اوزرند ، سزدن بشقه برقونك ادامي نفوذ وحاكميتي ، غايه سياسييه مزه منافيدر . فرانسه ، ايتاليان وبالخاصه آمرىقانك كرك رجالي وكرك مطبوعايله بوقوته قارشى اظهار ابلدكارى تمايلات مختلفه ، سطوت سياسييه وعسكريه كرك دوچار استرقاب اولديغتك بر دليل باهريدر . احمد رضا كې قلمانسو ويشونك، مختلف رجال سياسييه نك اك صميمي وقديم دوستاتلرينه معاهر اوئش ذواتك فرانسه ده مهم بررول چوپره جكندن وافكارى ، معنائى تاميله جلب وجذب ايدجكندن امين اولكيز . بوذاتك ، اسويچرته كچه جكنه متدائر معلوماته نظراً اورادن برتقريب فرانسه به كچمك املنده اولديغنه قانع اوله بيليرسكنز . باليكسر جوارندهكى قوتلرمن بوزولهرق فرار ايتمش (آ : ر) موقعنده اختفا ايتمشدر . يكي قوتلر احضار ايديليور . بش بيك ليرادن آشاغى اولماق اوزره تخصيصات ايتيولر . قره ماندن [د.ب. ص ۲۹] دن كلن مكتوبده شمديلك انتظار ضرورتنده اولدقلىغى وقصيريد [ق.ب. ر ۸۷] دن كلن مكتوبده ده ، قريبا حركانه باشلايه جقلىغى بيلديرييور . ضيا افندي ده (ح . ق) . (ج . ه) موقعلرند تشكيلات پتديكندن بالكرن تخصيصاتله اورايه حركت ايتك مجبوريتنده اولديغى شفاها بيان ايديليور . آرزو ايدرسه كز وضعيت حقنده شفاها تفصيلات ويره حكدر . شدتلى تعقيب ابلديكميزى ، ترتيباترذن سيواسك منتظماً خبر آلدقلىغى عرض ايد بيليرم . محمدعلى به امنيت ايتيهيكز . كتوم دكلدر . هر حاله بوش بوغازلق ايديليور . ترتيبات وتشكيلات خارجه ده بنده كزذن لشقه سنى استخدام ايتسه كز ده مصيب حركت ايدرسكنز . على كمال بكك ليسته به ادخالى ضروريدير . بوفدر اسرارمزي طاشيان بوذاتى كوچند بربرسهك ، ترتيباتر تاميله ايدى اغياره كچر . بوذاتى صيقجه ، صيقجه قوللاييكز . هرملرمى تقديم ايدرم استاد .

۱۹-۱۱-۵

س

كالم بالانمش ، منسوبيتى اعتباريله (ق . ب . ر ۱۰) ك تشكيلاتله درجه مناسبتى ميدانه چيقمش ديمكدر . بوذاتى حمايه الزمدر .

افنديلر ، بوتربيات واسمه به مانع اولوق واحداث اولئان مهلك وضعيتلرى برطرف ايتك همچون آلزذن كلن هرچاره ونديره توسل ايتدك . شمدي به قدر افاده ايتديكم وبوندن سوكره صره سى

کدکجه خاطر لایحه چالیشه جقم معلوم عصیانلری ، اختلاللری ، رسمی دشمن قوتلری تجاوزلری
 باصدیرق ، برطرف ایتمک ایچون چوق اوغراشدق. علی رضا پاشا قاپینه سی ، کوزینه باتان قوای ملیه بی
 باطیرمه به و بونک ایچین بزمنه دیدیشمکه حصر نظر ایتمکدن بشقه بریار دییده بولندی کی ، اوندن
 صوکره موقع اقتداره کلن رفقای کرامی دخی ، اونک اثرینی تعقییدن و بالنتیجه فلاکتدن فلاکت
 ورذالیدن رذالته سور و کلتمکدن بشقه بر خدمت کورمدیلر. افندیله بوتون بوتربیات خفیه منابنک ،
 راهب (فرو) نک دماغنده تمرکز ایستیرلیدیکی و اورادن دین قردشلمز اوله جق خائیرک قفالینه
 زرق ایدیلرک فعلیانه انقلاب ایستدیکی تخمین اولندیقندن ، راهب فرونک بر زمان ایچون اولسون توقف
 و تباعدینی تمینیه وسیله اولور مطالعه سیله ، بالذات کنیدیسنه بر مکتوب یازده . مکتوبک ایی آ کلاشیله بیلمسی
 ایچون شو معلوماتی ده علاوه ایدیم ، که بن ، میستر (فرو) ايله استاجوله بر ایکی دفعه ملاقات
 و مناقشاده بولشدیم . [فرو] به فرانسجه اوله رق کوندردیکم مکتوبک نور کجه سی شودر :

میستر فرو به

ذات عالیکزه موسیومارتن دلاتیله ، وقوع بولان ملاقاتلرمز خاطر رسمی ممنونیتله محافظه ایتمکده ایم .
 منهلرجه مملکت مزده و ملت مز آره سندنه یاشامش اولان ذات عالیکزه ، حق مزده اک دوشرو فکر
 و قناعتلرله مجهز بولنه جفکزی امید ایدرم . حالوکه ، مع التأسف ، استانبول محیطنده تماسکزه کلن
 بعض غافل و منفعت پرست کیمسه لره ، سزی یا کلش استقامتله سوق ایستدکیرینی بک بوبوک تأسفله
 آ کلا یورم . ازجه سعید منلا ايله ترتیب و تطبیقنه باشلادیفکنز ، موثوقاً خبر آلنان پلانک ، انکله
 ملتک جدآ تقبیحنه سزا بر ماهیتده اولدیغنی عرض ایتمکله مساعده کزی رجا ایدرم . ملت مز
 سعید منلانک دکل ، فقط حقیق وطن پرورلرمز نظریله کورولدیکی تقدیرده ، بوبله پلانلرک آرتق
 مملکت مزده و ملت مز اوزرنده جای تطبیق قالدیغنه قولایلقله حکم اولنور . نتیکیم دها بوبوک و قایعندن
 اولان آطه بازاری و قره جه بک حادثاتک ، منظره عقامت سوزمزی تأیید کافیدر . فقط ، بوکا
 نه حاجت واردی؟ انکلیز ضابطی نوویلک ، دیاربکر حوالیسنده ، کورد اهالی اسلامیه سی ، اضلاله
 بر جوق چالیشدقندن صوکره ، ملاطیه ده ، العزیز والی سابق غالب و ملاطیه متصرفی خلیل بکلرله
 سیواس علینه احداثنه چالیشدیغنی وقعه ، نتیجه اعتباریله بوتون عالم مدینه قارشى موجب خجالت دکلیدی؟
 ذات عالیکزه کمال جدیت و صمیمیتله عرض ایدرم ، که انکلیز ملتی ، ملت مزک حسن نظر و اعتمادینی
 قیمتدن هاری کور یورسه ، بونده کی خطا بک عمیقدر ، عکسی تقدیرده ایسه ، قوللاندیفکنز وسائط
 بک خطالی اولوب ، نتیجه و ثمره و بره جک ماهیتده دکلدر . سعید منلا واسطه سیله آطه بازارنه
 کوندریلن ایکی بیک لیرانک ، یقینه مشمر نتیجه و بره جکی حقنده کی وعدک بطلاقی ، وقایع سزه اثبات
 ایتمش اوله جقندن فضله سوزه لزوم کورم . باخصوص ، سزکله تماسه کان ساخته کارلر طرفندن عثمانلی
 پادشاهنکده ، مشترک مساعی و مسائل کزده ذیمدخل کوسترلمسی بک خطرناکدر . ذات عالیکزه
 بک اجلا تقدیر ایدرسکز ، که ذات شاهانه ، غیر مشول و بیطرف اولوب اراده و حاکمیت ملیه مزک
 قلع ایده جکی حقایق تبدیل و تغیر بیورمزله . مملکت مزده بولان انکلیز مأمورین سیاسیه سنک ،

شبه سز انکیز ملتک ، تمایلات و منافعه مغایر اوله رق ، وطن و ملتیز علیهنده غیر انسانی و غیر مدنی بر طرزده وقوع بولقد اولان تشبیری ، المزدہ موجود واثق ایله انکیز ملتک نظریه عرض ایدرسهک ، ندیجه دنیاچه شایان تقدیر کورولمزظن ایدرم . فقط ، بو خصوصده غزائی اعتباریله ، شونی ده عرض ایتک مجبوریتنده یم ، که ذات عایلری سلك روحانی به منسوب ایکن سیاست مانورالرنده ، علی الخصوص مقاتله به منجر اوله جوی و صعبترده راور اولاق سوداسنده بولماملیدیکز . ذات عالیکزله وقوع نولان ملاقاتلرمده ، سزی بو قبیل بررجل سیاسی اوله رق دکل ، انسانیته خادم ، عدائته محبتکار بر ذات فضیلتکار تاق ایتشمدم . بونده نه قدر آلدانیدیغی صوک معلومات موثوقه مک تایید ایتمکده اولدیغی ابلاغه کسب شرف ایلرم .

مصطفی کمال

افندیلر ، استانبولده ، حکومتک کوزی اوکنده واطلاعی داخلنده ، جریان ایتش و ایتکده بولنان تشبثات دنائتکارانهک و بو تشبثلرک بوتون مملکتده آناز مشومعه سنه دلالت صریحه ده بولنان لغناهرانک ، حقیقی منشأ و عامللری حقنده ، حکومت مرکزیهک ، هیئت تمثیلیه دن زیاده ، وقوف و معلومات حاصل ایتش بولنه جفته حالا شبه ایدیله یلیری ؟

افندیلر ، وقوف و معلومات صاحبی اولان بر حکومت رجالنک ، دشمنلرک ، محضا تغلیط و اضلال مقصدیله اولان افتراآت و اشاعتنه ، حقیقت نظریله باقوب ، ینه اولنرک توصیه لرینی چاره و تدبیر اوله رق تطبیقه قالدیشه جقارینه احتمال و یربایله یلیری ؟

بو سؤلرله جواب و یرمک ایچون هیئت علیه کزی اتعاب ذهنه سائق اولمقدن اجتناباً ، علی رضا پاشا قاپینه سنک فکرینی ترجمه ایدن حربیه ناظری جمال پاشایه ، سوزی ترک ایتیهی ترجیح ایدرم . اندیلر ، اعتراف ایدرم ، که بن ، جمال پاشانک بو خصوصده و یردیکی شایفه تلغرافک معنا و مدلولی آکلامقده دوچار مشکلات و حیرت اولدم و کندیلرندن تلغرافنامه لرینک تکرارینی طلب ایتدم . ناظر پاشا ، ۹ کانون اول ۳۳۵ کونی عیناً عرض ایده حکم یکدیگرینی ولی ایدن تلغرافنامه لرینی کشیده بیوردیلر .

سیواسده ق ۳ قوماندانلغنه

۹ کانون اول ۳۰

مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه ؛

تکراری طلب بیوریلان تلغرافنامه بروجه آتی معروضدر :

حکومتک ، صلح قونفرانسنه دعوت اولتیق خصوصنده ، مطالبده بولندیغی معلومدر . مصالحهک حسن نتیجه به افتراقی ، کیده جک مرخصلرمزک ، امنیت و اعتماد ملی بی حائز ، همده اجراآت داخلیده

حکمی نافذ ، بر حکومتی تمثیل اتمسپله آنحق قابل اوله بیلیر . مثلین اجنیه طرفلرندن ، داخدا امانیت و آسایشک تأسیس و تقریری ، مصرانه توصیه اولونیور و آناتولوده بر قتل عامه اوغرایه جقاری اندیشه سیله دوچار خوف و خشیت اولان اهالی خرسیتایه نك ، فوج فوج ، تحت اشغالده بولنان برلره التجا ایتکده بولندقلری ، مؤثر و جالب دقت برلسان ایله سوبله نیور . کرجه ، وافع مشغولیه و علی الخصوص آطنه حوالیسنه کیدنلر ، اورالرده ارمنی عنصرینی تکشیف مقصدیه عزیمت ایتکده ایسه لرده ، آناتولوده فکر انظامک و امانیت قلییه نك مختل اولسی سبب کوستربلهرک حکومت طرفندن ، قوع بولان رد و تکذیبک تأثیرینی آزاننیور . چونکه هیئت تمثیلیه طرفندن ویریلن تأمینانه رشاً ، ولایاتده بعض کیمسه لره کندیلرینه خوش کورونمین مأمورلری خودبخود عزل و تبدیل و اجراءات حکومتی سکتهدار ایله مک و خبر آمانه ویا ویرکو درج و جایات ایله مک کی حرکات و مداخلاتنک تمایله اوکی آله مدیفندن محافل اجنیه جه دخی ، هنوز اندیشه بردوامدر . دولتمزک بر آو بجرأ وضعیت حاضر رسنده ، متدرا تمز حقنده اتخاذ مقررات ایده جک اولان دولتره قارشى تهدیدکار بر وضعیت آلمسی ، هر حالده مضر در . بوندن بشقه ، مثلره ، هیئت تمثیلیه نامنه ، تلغرافنامه لره کشیده ایدلمسی ، ملکته ایکی حکومتک وجودینی کوستردیکی ، فرانسه مثلی طرفندن علناً افاده اولنشدر . هله بونلردن هر هانکی برینه قارشى الفاظ تحریبه استعمالی ، متخلق اولدیمز نزاهت اخلاقیه و فکر سلیم دوراندیشانه ایله تألیف ایدیلر من . تهلیک و مصیبت آنلرنده ، محافظه و قار و سکینت ، شعاعر ملیمزدن اولدینی اونوتولمعلی و یأس و فنورک خاطره کتیره جکی مفرط و مهلك آمال و تصوراته ، منافع عالیه وطن فدا اولناملیدر . حقوقیزی ، وضعیت حاضر مزده آنحق سیاست و کیاست و مقتضای حاله عاقلانه توفیق حرکته مدافعه ایدم بیلیرز . اشبو ملاحظات ، نزد والارنده معلومی اعلام قیلندن ایسه ده ، رفقایه و شعبانه دخی و صایای وطنپرورانه ده بولمق مطلق اللزومدر . اجتماعی تقرب ایدن مجلس بمعوانمزلک ، وطن عزیزمزلک خلاص و فلاحی خصوصنده اتخاذ اولنه جق تدابیر حکیمانه بی تقدیر ایله بومقصد علونک استحصالنه حصرنفس و اهتمام ایله جکنه انتظار اولنمقده در .

قابینه نك فکرینی عرض ایدرم .

حریبه ناظری
جمال

§ افندیلر ، مسموعکز اولان بوتلغراف محتویاتی تحلیل ایله ، هیئت علیه کزی ، بورمنی لزومسز عدا ایدرم . یالکز مساعده بیورورسه کز ، بوکاو بر دیکم جوابی ، اولدینی کبی عرض ایتکله اکتفا ایدم جکم ،

— پیواس —

۳۵-۱۲-۱۱

شیفره

حریبه ناظری جمال پاشا حضرت تبرینه

قابینه نك فکری اولق اوزره ابلاغ بیوریلان ۹ کانون اول ۳۵ تاریخلی تلغرافنامه ، هیئتمزجه مطالعه اولندی . بوتلغرافنامه مندرجاتی دخی ، بونیجه ایضاحات و معروضاتمز و غنماً اشارات سابقه ده

تلقیری ، تکرار ماهیتند کورولشدر . هیئت تمثیلیه مزك غایبی ، نفوذ حکومتی خالیدن وقایه ، اعتماد ملی بی ترصدن عبارت اولدی ، مکرراً تأیید اولمشدر . معروضاتك ، مع الاسف لایق وجهه نظر امانه آلمان فی قاعتی حاصل اولمده در .

۱ — آناملولوده فکرانتظام وامنیت قلبیهك مختل اولدینی دوغرو دکلدر . بلکه ساقط داماد فرید پاشا قایمسی زماننده حصوله کتیراش اولان بو اختلال افکار وامنیتسزك ، اخیراً وحدت ملیه سایه سنده زائل اولمشدر .

۲ — اشخاص طرفندن ، خودبخود ، مأمور عزل ونسبیلی واقع دکلدر . یالکز داخلیه نظارتی ، حرکات ملیه عایدارلقلردن دولای ، ساقط قایمه زماننده ، ملت طرفندن قوغولان وهرطرفجه اسملری معلوم اولان مأمورینی نصب وتعیینده کی اصراریله پک معنیدار برمسلك تعقیب ایدیور . داخلیه نظارتك آمال ملیه کایا مغایر وحالا ناظر سابق عادل پک روحنك داخلیه نظارتنده یشادینگی افکار عمومیه احساس ایله بن اجرا آتی ، البته پک بحق ومشروع اولهرق خلقجه مطاع اولمقده در . عینی مستشار ، عینی اداره عمومیه داخلیه ، عینی مأمورین مدیرینک اجرای وظیفه ده دوام ایلملری ، حقیقه هم هیئت جلیله لرینی وهم ده ملته قارشی تعهد آلنده بولسن هیئت تمثیلیه مزکی پک مشکل بر وضعینه صوفقده در تاریخی تافرافنامه ایله عرض ایتدیکمز درسم متصرف ، مسئله سی جالب دقتدر . آرتق بوباده هیئت تمثیلیه جه یاسیله جق برشی قالماشسدر . بعدماده ، داخلیه نظارتك بوکی اجرا آتی یوزبان تحصیل ایدمك وضعیتك اصلاحی ایچون ، حسن قبول واعتماد مظهر اولمدیغندن ، استرحامانده بولونلیه جتدر .

صوك دفعه اولهرق شونی عرض ایدم ، که حکومت سنیه لری ، ملتك امن واعتمادینی بحق قازانق وبوملك وملته نافع اولق آرزوسنده ایسه ، که بوکا هیئتمزك هیچ شبهه سی بوقدر . ملتك روحنه ، وضعیتك درجه ترا کتته کوره برخط حرکت انتخاب ایتلی ، اصل دردی کندی ایچنده نداوی ایله میلدر . یوقسه ، تمام اقتداره کاندیکندن اعتباراً طوتولان اصول وجهه ، هیئت تمثیلیه بی هدف اتخاذ ایدرك عینی زمین اوزرنده متوالیاً یازی یازمقه مقصد تأمین ایدیله مز .

۳ — حکومت ساقطلهك ملته دشمن ، دشمنلره دوست اولهرق تعقیب ایش اولدینی سیاست خائنانهك میرانی اولان آیین جه وسنده ، پاره درجنده ، بدکه بعض اویغونسزلقلر اولمش اوله بیلیر . شو قدرکه ، سیواس عمومی قونفره سی ایله عضو ایدن وحدت ملیه وحرجه نظارتك مهمات ومعاونت وطنپرورانه سی سایه سنده ، بوکی حاللركده اوکی آلتش دیمکدر .

۴ — ملت ، حال متارکده بولندی دشمن دولتلردن هیچ بریسنه تهدیدکار وضعیت آلتش دکلدر . یالکز حقوق مقدسه ومشروع سنده مداخلاتی ، لزوم قطعی حاصل اولورسه ، سلاحه دخی منعه عزم ایلشدر .

۵ — هیئت تمثیلیهك ، مثلله تلفراف کشیده ایتسی بحثه کلنجه ؛ بوآنحق پروتستولره انحصار ایتکده در ، که هیئت جلیله لرینک موافقتنده اقتران ایلشدر . اساساً ، ملی برلکک نمثلی اولق صفتیه هیئت تمثیلیهك ، ملت نامنه ، بو قیل مراجعتلرده بولنسی برحق مشروعدر . اگر ، حکومتده عینی حساسیتی کوسترین وملته هم فکر اولدینگی بو قیل فرستلرده اظهار وارانیه

تابان اولورسه ، سیاسته ضرر شویله دورسون ، فوائد عظیمه اقطاع اولهجنی بدیهدر . حال بوکه هیئت جلیله لرینک آتپنهك اشغالی کی صریح برحقسزلتی بیله ، پروتستو ایلدیکی فرانسرلر سربیلورلر . بناء علیه فرانسرملنك افادات علیه سنك حکمتی بونقطهده آرا ملیدر . خلاصه ، شونی عرض ایدم که هیئت تمثیلیه ، نه یأس و قتوره دوشمشدر و نه ده وظائف مقدسه سنده ، سلامت مات و وطنه طائد ایجاباتی ادراک ایدمه جهك شعورسزلقه معلولدر . ملتک سلامتی نامنه اتخاذ ایلدیکی تدابیر و اجرا ایلدیکی بالعموم معاملاتده وقار و حیثیتی ، مسکنت و ذلته ترجیح ایلکی اساس قبول ایشدر . سیاست ، کیاست و مقتضای حاله توفیق حرکتک ، آنجق بو طریقده اولدینه ایمان ایشدر . بناء علیه ، اایم حقیقتلر قارشوسنده ، متیقظ و متنبه اولان روح ملتدن اقتباس ایلدیکی بو اساسلرک عکسنی ملته توصیه ایدمه من و قریباً اجتماعی الزم عد ایلدیکی مجلس مبعوثانکده ، غنی روح و حسن ابله متحلی اولهجنی امنیه سنی قویاً بسلر .

۶ — هیئت تمثیلیه مزك نقطه نظری ، بوجه بالا عرض اولندی . بوکی خصوصانده ، مرخصمر اولوق اعتباریله ، ذات دولترلرینک هیئت وکلای تنور و غیر واقع خصوصاتی کندیلرینه ایضاح بیورمقلکز لازم اولدیغنی ، سلامت مملکت نامنه ، کمال حرمتله عرض ایلرز .

هیئت تمثیلیه نامه
مصطفی کمال

افندیلر ؟

استانبولده استخلاص وطنه متعلق الک مهم وظائفله اشتغال ایدن محترم و عاقل طائمش ذواتک ، او دورده ، استانبول هوا ی مسمومنی تنفس بوزندن ، ذهنیت و تلقیلرنده ، نه قدر منفی انحرافلر حصول بولمش اولدیغنه مثال اولوق اوزره هنوز سیواسده ایکن تماس ابتدیکم کوچوک بر مسئله ی مساعده کزله عرض ایتک ایسترم . احتمال ، اعضای کرام میاننده خاطر لایانلر واردر ، اعیان اعضاسندن چوروکسولی محمود پاشا ، بوسفور غزنه سی محرر لرندن بریسنه ، وضعیت سیاسیه من حقنده بیانانده بولمشدی . محمود پاشانک ، او قاریخارده ، استحضارات صاحبه قومیسینی اعضای اولدیغنی ده خاطر لارسکز . پاشانک ، ۳۱ تشرین اول ۳۳۵ تاریخلی تصویر افکار غزنه سنده ده انتشار ایدن بیاناتی ، ۱۷ کون صوکره سیواسده اوقودم . دارمنیلرک فضلّه مطالبانه حق و بر مکسزین ، حدودلر ده بعض تصحیحاتک اجراسنه راضی اولورز . « افاده سی نظر دقتی جلب ایتدی . شرقی آناتولوده ، ارمنستان لهنه تعویضات ارضیه ده بولونیه جنی وعدینی تضمن ایدن بو جمله نک ، صلح قوه یسیونی اعضاسندن بر رجل دولت طرفندن صرف ایدلمش بولنسی جدأ تأمل واستغرابه شایان ایدی . بوسبدله ۱۷ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخنده ، چوروکسولی محمود پاشا حضرتلرینه یازمغنی فائده لی عد ابتدیکم بر تلفرافنامه ده ؛ بیانانده کی اشارت ابتدیکم جمله دن دولای ، « شرقی آناتولوا هالیسنک بک بحق اوله رق ، صوکره درجه منفعل و متأسف اولدیغنی ذکر ایتدکن صوکره ، ارضروم و سیواس قونفره لری متمرراتی و جمله ملتک ارمنستانه بر قاریش طوپراق ترک ایتیه جکنی حتی حکومت ، بو قییل بر مجبوریته ایتیه صرفرو ایدرسه ، ملت ، کندی حقوقی بالذات مدافعه یه عزم ایلدیکی و بونک جهانّه اعلان ایدلمش

اولادینی ، یازدم و بو عزم و قرار ملینک ، هر کسدن اول استحضارات صاحبه قومیسونی اعضای کرامتجه معلوم و مطاع بولنشی لزومی عرض ایتدم . [وثیقه : ۱۹۶]

افندیلر ، سیوامده ، کچن اقامتمز اناسنده ، بر جوق مسائل و حدثانه تناس ایداش و بالضروره ، ملی ، اداری ، عسکری و سیاسی تشبثات و احرا آناه بولونیامشدر . بونلک کافهسی تجیل ایتک اوزون سوردر . یانکیز ، تعصب ایتبکمز سلسله وفایک اناسه مدار اولهچی دس نقطه لری ، قید و اشارت ایده رک کچجکمز .

افندیلر ، تشکیلات مایه نك تنظيم وتنسيق مهمدی . بونک ایچون ، تدابیر عنصه صه انخا ایدلری . انتخابات مناسبتیه ، حصول بولان بعض اختلافات افکارک ازاله سی اسابنه توسل اولندی .

مرعشده ، بعض چرکس وطنداشدر ، کویا ، مرعشک عموم چرکساری سمه ، جبن برکت غووه ونوری نك مرعشه اعزامی ، عینتابده فرانسر عسکری قومانداسدن تلغرافیه طلب ایتشدری . بوکا مساعده ایدن مرعش متصرفنه تأسف ایدلری . مرعش اشراف و متحیزانک ، مومی الیه غووه ونور کلدیکی تقدیرده ، استقبال ایلمه مملری لزومی بیلدیرلری . حکومت مرزیه نك ده نظر دقتی جلب اولندی . بولی حوالیسنده ، آسایشسزک کیتدکجه آرنیوردی . ایزمیتده ، عصم بکدن صوکره ، برنجی فرقه قوماندانی اولان رشدی بکه ، بوخصوصه تعلیمات ویرلری .

افندیلر ؟ ۲۰ تشرین ثانی ۴۳۵ تاریخنده ، استانبولده کی تشکیلاتمزدن ، قره واصف و میر آلائی شوکت بک امضالیه کلن برشیفرده ؛ دکبوزده قائممقامنک مخالف اولدینی و بوقائم مقامک ، انواع فجایعه جرأت ایدن ییچی قبودانک فناقلربی اوردنکه و سائر به باشلایه رق قوای ملییه لکه سورمکساعی اولدینی ، بیلدیر بلیور و قائممقامک شبایشی موضوع بحث ایدیلوردی . [وثیقه : ۱۹۷]

زده ، بو مطالعه ، صمیمتیه اشتراک ایدرک ، مسئله نك ، حجاب باشا واسطه سیاه تأمینانی جو با بیلدیردک . [وثیقه : ۱۹۸]

افندیلر ؟ بویچی قبودان مسئله سی ، انقلاب صفحاندن مهم برینه داخل وجوق معنیدار اولدینی ایچون ، برآز تفصیلات ویرمکی مناسب کوریه ورم .

شمدی به قدر ، ویران معلومادن آکلاشیلش اوله خفته شبه یوقدر ، که مختلط ، مزوج ، مشرک دشمنارک تطبیقنه چایشدقلری پلانک ، مهم بر نقطه سی ده ، داخل مملکتده آسایشسزک اولدینی وعاصر خرسیتانییه تجاوزانده بولونیلیدی کیفیتنی ، فعلی و مادی آثار و حادثات ابله انتظار جهاده اثباته و بواعمال و حرکاتک قوای ملییه طرفدن ایقاع ایدلر بکنی اقناعه معدوف ایدی . بوخنی وخیت متصدک تأمینانی ایچون ده ، معلومز اولدینی وجهله ، بر طاقم چته لر تشکیل ایدرک ، لخاصه اهالی خرسیتانییه اوزربنه صالحدیرمقی و بوچته لرک ایقاع ایده جکلری خنایاتی ، تشکیلات مایه به عصم ایتک بری تعقیب ایدیورلردی . بو تشبثات ، آز جوق مملکتک هر طرفنه فییر ویرمکه باشلامنه برابر ،

لك مهم انكشاف و فعالیت ، استانبوله قربتی اعتباریه ، بیغا ، بالیکسر وبالخاصه ایزمیت ، آطه بازاری ، بولی حوالیسنده ، نظر دتی جاب بر منظره عرض ایادیوردی .

بز ، بو خاٹانه فقط - اعتراف اولتیدرکه - جوق ماهرا نه تشبیه متابل ، فوق العاده تدبیر و تشبث آلق مجبوریتنده قالدق . چونکه ، حکومت مرکزی ، بوتون بو دشمن تشبیرینی ، فی الحقیقه ، قوای ملیه به عطف ایادیور و تنکیلاری ایچون تدابیر شایده آزاد ابد - حك برده متصل هیئت تمثیایه بی تدبیر و تنبیه ابد درك ، بو عامل فجایع اولان دشمن چتارنك فعالیتنه ختام ویرمکی ، بزدن طلب ایادیوردی . مع الأسف حکومت ، بو فکر و فاعلی ، استانبول دکی تشکیلاتمز رؤسایسنده تمامیه زرق و تفسینه موفق اوله پیامشدی .

افندیل ، بز ، بالخاصه استانبوله یقین اولان ایزمیت منظمه سنده تسبیقی دوشوندبکن تدبیر ، اوراده مسلح ، ملی مفروضه تشکیل ایتمک و احوالیده شایان امنیت اولان قومدان و صابطر مزك ، بو ملی مفروضه معاونت و مظاهرتی ایله ، خائن چنهلری تعیب ایدرک مصرت و وجود لرینی ازاله ایلك ایدی .

ایشته ؛ بو مقصدله وجوده کتیره یلایکمز ملی مفروضه لك مهمی و قوتلیسی ، بو ، یحیی قبودان دینکله معروف ، بر فدا کار و طبرورک مفروضه سی ایدی .

مرحوم یحیی ایله ایلك مناسبتمز شویله اولدی :

بر کون ، تلغرافجیلر ، سیواس تا عراف مرکزینه ، بو معلوماتی ویرسیورلردی . غایت مستعجل بر تلغرافی توقیف ابتدیلر ، یعنی درسه ائده توقیف ایدلشدر . مالی شودر :

سیواسده مصطفی کمال باشا حضرتلرینه

« دون ایزمیتدن توصیه ایدیلن یحیی ، بنایم . یارین آقشام قوشجه لی تلغرافخانه سنده امرکزه منظریم . »

قوشجه لی ، اسکدارله ککبوزه آره سنده برکوبدر . فی الحقیقه ، یحیی قبودان ، بکا ، ایزمیتده تشکیلاتمز طرفندن توصیه ایدلشدی .

۴ تشرین اول ۳۳۵ تاریخنده قوشجه لی مرکزندن شو تلغرافی آلام :

سیواسده :

مصطفی کمال باشا حضرتلرینه

مهم و غایت مستعجلدر

« بنده کز سزه ایکی کون اول ایزمیتدن توصیه ایدیلن یحیی یم . امریکز اوزره ، تلغراف باشده امرلرکزی تلقی ایتمک کلام . نهایت یارین آقشامه قدر قوشجه لی تلغرافخانه سنده یم .

یحیی

آکلاشیدیفنه کوره «یحیی قبودان» استانبولدن تلغرافنک جیکلمدیکنی آکلا نیجه کندیبی هنوز قوشجهلی یه گله دن ، بوتلغرافی قوشجهلی مرکزینه کوندره رک چکدیرمش . [وثیقه : ۱۹۹]
بنده ، شوهری ویردم . [وثیقه : ۲۰۰]

۴ تشرین اول ۳۰

ایز میت مرکزی واسطه سیله قوشجهلی تلغرافخانه سنده یحیی افندی به

بولندیفکنز حوالیده قوتلی بر تشکیلات یابیکز . آگاه بازاری قائمقامی طاهر بک واسطه سیله بزمه تاسیس و تأمین ارتباط ایله ییکز . شمکیلک حاضر بولونیکنز .

آناطولو و روم ایلی مدافعه حقوق جمعی رئیس
مصطفی کال

§ افندیلر ؛ یحیی قبودان ، آلدینی بو امر اوزربنه ، تشکیلات یابدی و آیلرجه استانبولله تماس ایدن محیطلرده خائن چته لک اجرا آتیه مانع اولدی .

نهایت ، استانبول حکومتی طرفندن قتل ایتدیرلدی . کرچه ، یحیی قبودانک فعالیتی و صورت فجیه ده وقوع شهادتی ، بوندن سوکره کی آیلره متعلق بر حادیه ایسه ده ، بوراده وقعه یه تماس ایدلشکن ، بردها هودت ایتمه مک اوزره ، مسئله نک ایضاح ایدلسی موافق اولور مطالعه سنده یم .

۲۴ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخنده قارئال مرکزندن شو تلغرافی آلام :

«کوی ایچنده بلا قباح قتل ، ناحیه مدبرینی علی ملایا الناس ضرب ، کویلرده غصب مسئله سندن دولابی یحیی قبودانی حکومتی تسلیمه مجبوری ایلرشد . داخلیه نظارتی اهمیتله بو مسئله یی تعقیب ایدیور . حکومتک مشکل وصعیده قانامسی ، یحیی قبودانک تسلیمینی اقتضا ایتدیریور . امر دولترکنزه ما گنه باشنده منتظر یم افندم .

امضا

قرتل آناطولو و روم ایلی مدافعه حقوق هیئت تشلیه رئیس

یکباشی : احمد بجالی

[وثیقه : ۲۰۱]

عسکرلرک و رسمی مأمورلرک ، بزم تشکیلات ملیه هیأتلرینک علناً ریاستلرینی آملری اصولز دکادی . برده ، بزم تشکیلات نصدمه مزه واکف اولسی لازم کان هیأت رؤسایسک ، هیئت تشلیه نک یانکنز بر هیئت اولایغی ، هر برده برده هیئت تشلیه اوله میه جغنی بیلمسی لازم کیدی . بو تلغراف لوزربنه ایزمیتده فرقه قوماندانه شو تلغرافی یازدم :

ايزميتده برنجي فرقه قومانداني رشدي بك افندي به

قارتال مدافعه حقوق جمعيتي رئيسي عنوانيله بيكباشي احمدنجاني بك ضرور دن ورودا بدن برتلفرافده :
قتل و ناحيه مديريني ضرب ، كويلرده غصب مسائلندن دولايي يحيي قبودات حكومته نسليسي مجبوريني
حاصل اولديني و داخليه ناظرينكده بومسئله بي اهميتله تعقيب ايلديكي بيلدبرلمكده در .

بايتدن بري حر كات مليه ده حسن خدمتي مشهود اولان بوذاتك ، مسكتمرك بوخرايني زمانلرنده ،
حكومته نسايي اصلا موافق كورولمه مكده اولديفندن ايشك ، حكومتكده نفوذيني نظراعتباره آلق
صورتيله ، يحيي قبوداتك تعقيبات قانونيه دن بو آرقاق تحليصي خصوصيك نسعيي ، قارتالده نجاني بك
ايجاب ايدن تعليماتك اعطاسي و نتيجه نك ايباسي اهميتله رجا اولتور .

هيت تمثيليه نامه
مصطفى كال

۲۶ تشرين ثاني ۳۳۵ تاريخنده هر كه مركززندن ده شو تلفرافي آلام :

و ملت نامه استرحام ايدبيورم ؛ بوكونلرده بيكباشي نجاني بكك سوء استعمالاني ، قواي مليه بي
لكه له مكده در . همان تحقيقات اجراسنه امر بيورولمسي رجا ايدرم .

ككبوزه قضاسي ميليس قومانداني
يحيي ،

ايزميتده كي فرقه قوماندانندن آلاييم جواب عينا شودر :

ايزميت
۲۶ تشرين ثاني ۳۳۵

سيواسده ق ۳ قوماندانلغه

ج : ۳۳۵ - ۱۱ - ۲۵

هيت تمثيليه رياسته : شمدي به قدر واقع تحقيقاتمه نظرا يحيي قبوداتك قتل ، ناحيه مديريني
ضرب كي فمده بولنديني و بيكباشي نجاني بك دينيلن ذاتك ، كندي منافع شخصيه سني تايمين ايجون

يحيي قبودانك اورته دن وجوديني قالايرمقي غايه سني تعقيب ايتديكي ، بولانده ذات عاليك ره تدارانله
مراحته بولندقلري زمان ، يحيي ده انفال ايله زدرينه جاب ايله قتل ايلك تر ياتده اولانلدي حالده .
يحيي ايشي سزه رك كنديسني قوزنارمش اولانلدي آكلاشي مشدر . كييتي ايشاني وجه له تعميق اينديورم .
نتيجه يني عرض ايدرم .

بريحي فرقه قومانداني

م.ش.ي

§ فرقه قومانداني رشدي بكك برقاچ كون صوكره ويرديكي متم معلومات شويدي :

ايژه ت
۲۳۵-۱۲-۵

سيواسده ق ۳ قوماندانلغه

هيئت تمثيلية :

ييكاشي نجاتي بك ، مالتيه انداخت مکتبنده موظف ماهور اولدي حالده ، مدافعه حقوق جمعيتي
رئيسي صفتني طاقينه رق ، قواي مليه ناميله باشنه طوپلاديبي آرناوود كوچوك آرسلان چته سييله اورته لني
صويدور مقده اولديني و ككبوزه ژاندارمه يوزباشيسي نائل افنديك ده بونكله شريك اولديغنه بنده شيه
قالامشدر . صوك زمانده ، حكومتك باشنه غايه چيناران داريجي روم بكجيلرينك قتل واستايه دن
اسمنده بر زنكيناك طاغه قالديري لهرق باره طلبي كبي خصوصاتك مذكور چته معرفتيله ياديرلسي و بيله
افعال رديشه يناشايان يحيي قبودانه اسناد كيفيت ايله كرك اورايه . و كرك حكومت ، مومي ايله حقده
اخبارات كاذبه ده بولونيلمسي ، هر حالده بونلرك تشكيلات مليه پرده سي آلكده خدات ، حكومتك
باشنه مسئله چيقارهرق كيسه لريني دولدورمتدن بشقه بر متصد بسله مسكرينه واليكده سيايي دها بسره
متصد تعقيب ايلدكلرينه حكم ايديلور . شيه دي به قوربك ناموساو حركت ايتش و ايتمكد ، بولنان
يحيي قبودانك ، بو كبي افعاله اشتراك ايتمه سي . وبالا ده مذكور الاسم جهتك ، كنه اي هتته سنده ايتاع
فضايحه ميدان ويرمه سي حسييله مومي ايهك وجوديني رسماً و يا غير رسمي اولهرق اورته دن فلديرمه
چاليشورلر . دون ، يحيي قبودان ، زديمه كلهرك حياتك تهاكده اولديني و بناء عليه عونهنك اسايحه
و مهماتي بكا كتيروب تسليم ايدهرك كنديسك ده بورادن غيبوبت ايدجكني بكار رسماً سولاي .
كنديسنه نصايح لازمه ويرهرك ودها خدمت ايدجك مهم زمانلر اولديني سويلهرك محمله اعاده
ايتدم . هر شيشي ابي بيامسي لازم كان ككبوزه قضا قائمه تمامه رسماً ايتديكم استيخاچه آلدېغم
جوابده ، تماماً بالاده عرض ايتديكم شككده يعني نجاتي و نائل انديلرك عليهنده ، يحيي قبودانك
لهنده در . نجاتي افنديك استانبولده زره ايله مخاره ايتديكي بيلمور ايسامده بر يردن آره صره
پاره آلديني سويله نيور . بونلرك وجودي وجاه قصد ايتدكاري دولاي سييله ، يحيي قبودان بو حوالده

طایفه قیایسته میور . بنا بر این ، در خطبہ خطاب اولان نشان افندیك بشته بر حید و نائی افندیك ده
کنا دیکر بر بره هاله ای الزم اولدغه حکم ایدیورم . اورالری استا بواله تارم ایتک اولدقوریدن
طایفه بنده کیرجه بر شی پایله ماضددر . اوراجه اجرای ایشان معروفدر .

فرقه ۱ قوماندان

شری

شری بک ویردیک مایماندن ماضلا بشت ایدرک ، ۸ کازن اول ۳۵ تاریخده حربیه
نارن ، حاج پاشیه یاردم . [وثیقه : ۲۰۲]

عیل تاریخده ، وضیت وحال پاشیه اولان مراجعت ، ایناح ایدیلرک مسئلهك تعقیب استابولده کی
تذکیلاتر رؤساء مده بیدیرلدی . [وثیقه : ۲۰۳]

اون صتور کون سورده ، یعنی ۲۷ کاون اول ۳۵ ، تاریخلی وشیه مده داخلده واسف
و خارجده میر آلائی شوک بک امتناسی بولان اوزون بر تلغرافده : شو معلومات ویریلوردی :
« . . . آسایسراسک باشلیجه مسیلمی یحیی قیودانله رفیق قره آرسلان و علم طاغنده
دولاشان ، صادق چتیرلدی . »

یحیی قیودانک بر طاق شیماری تاقورندن بحث ایتدکن صوکره ، « . . . بزی ، آرتق بو شیری
ایناع مضررت ایدم ، چک برحاله کتیمکه نشب ایتدیرمشدی . »

« اونه دیری آرمالری این اولمین کوچک آرسلان چتیمسك توجهده اولسی ؟ کندیسی
شانی واسطه لرله سترقیایجه سوق ایتشدی . »

« یوز بانئ نائ ، بویك عاینددر . نجرنی بکه کانه ؟ حکومت مانتنه زمانده ! قارتال
قره سنجه رئیس اجتوب اولنهرق ، قرای مایه نانه ، مرکزله قطع علاقه ایش ؟ . . . تذکیلات
مابهن اساسلادیرمش . . . بیک کوی روملرک احضاره ارقیاتیلملری اوزرینه ، کوچک آرسلان
پیمین دولاشدی مانه باشلیمش . . . طرفکزدن باره دنلی ویرلشدی ؟ ! »

« یحیی قیودان . . . هرشی عقیق براققی مانوره سنه مراجعت اینکدهدر ؟ : »

« بیکاشی نجرنی ، بر آزاره سز ایسهده جزایه مستحق دکر . »

« ککبوزه قائم مقامك . . . بر آن اول قایدیلر ق روم وارمنی آنترتیلرینه نهایت ویردیرلسی . . . »

[وثیقه : ۲۰۴]

« افندیلر : بو معلومات میانده ، بنم واقف اولمادیغم نقطه لر واردی . مثلاً : بن ، کوچک
آرسلان چتیمسك و ازارك توجهده اولمندن خبردار دکادم . بوچتیه ، نجرانی بک واسطه سیله باره
ویردیککی احضار خاشرلایه میوردم . »

یحیی قیودانک ، ویردیکمز تعلیمات موجبجه ، دشمن چتیلرینی بر طرف ایتکه و هیچ اولمازسه ،
اونرک اهالی خرسیتانییه تجاوز ایدرک دشمن متصدینی تأمینه معذوف هر تذکیرینی عیم برانغه
چایشیدنی بک اعلا بیلوردی .

ککبوزه قائممقامك ماهیتی ، شمدي علاوه ایدم جكم و نأقله تقدیر اولنه یله جکدر ، ظننده یم .
§ ۴ کانون نانی ۳۶ تاریخنده ، فرقه قوماندانی رشدی بکه ، واصف بکک و بریدیکی معلوماتی ،
اولدیگی کبی ، خلاصه ایدم رک بو معلوماتک کندی طرفندن ویریان معلوماتله تضاد تشکیل ابتدیکنی
و بناء علیه ، برکزه ده اشایان امنیت و اعتماد ذوات واسطه سیله تحقیق و تدقیق کیفیت استدراسنی
و قناعت لیه برابر موصفاً اشمارینی رجا ایتدم . [وثیقه : ۲۰۵]

افندیلر ؛ بومسئله ده حقیقتک توضحنه مدار اولان وثائقندن ، معلوماتدار اولمکزی آرزو ایتدیکم
ایچون ، رشدی بکک جوابنی عیناً عرض ایتمه مساعدیه بیوریکیز :

$$\frac{\text{دوزجه}}{\frac{7}{x} - 1 - 336}$$

ق ۲۰ قوماندانلغنه

ج : ۴ - ۱ - ۳۶ شیفریه :

هیئت تنسیله ریاستنه :

یحیی قبودان حقنده واقع ، مختلف اسنادات اوزرینه ، برقاچ دفعه ، یوز باشی علی آغوش افندی
واسطه سیله استدردیکم تحقیقات ، موئی الیهک لهنده چیقدی . مع مافیه کندیسی جاهل اولوق اعتباریه ،
خدمت ظنیله بعض شیرل یامش اولسی محتملدر . یوبوک و کوچوک آرسلانلرایسه ذاتاشقی در . فقط تشکیلات
ملیه نک ، فکر آعلهنده ایدوکی محقق اولان و یحیی حقنده اشتکابه هر کسندن زیاده خواشکر اولسی لازم کلن ،
(کبزه) قائممقامنه بوبابده یازدیغم تحریرانه آلدیم ۱-۱۲-۳۳۵ تاریخلی و ۱۷ نومرولی جواب
صورتی ، زبرده عیناً مندرجدر :

بنده کز ، بوتلغرافک مفادینه قسماً اولسون اعتماد اتمک مجبوریتنده فالدم و عینی اعتمادله بوتحریراتی
استانبولده بالذات شوکت بکه ده کوستردم . بنده کزک واقف اوله مدیغم بعض اسباب اوزرینه ،
استانبولجه حقنده بر معامله اجراسنه لزوم کورولدیکی تقدیرده باطمع برشی دینه مپه جکی معروضدر .

صورت

۳۰-۱۱-۳۳۵ تاریخلی ۵۳ نومرولی امرنامه عالیبری جواسیدر :

قارتال مدافعه حقوق جمعیتی رئیس بیکیاشی نجاتی بکک قل و ناحیه مدیرینی ضرب ایله وقوع بولان
اخباراتی ، ذات وزمان بیان ایتمه ک اعتباریه ، موافق حقیقت دکلدر . زیرا ضرب ایدلیدیکی بیان
اولان ناحیه مدیری برهان الدین بک ایسه ، یحیی قبودان طرفندن ضرب و تعرضه معروض قلمدیغنی
وسماً و تحریراً بیان ابتدیکنی کبی بوبابده مقام عاجزییه دخی برکونا شکایتده بولنه مشدر .

قتل مسئله سنه کلانجه ، بحی قبودان حقنده حکومت و عدلیه فعل قتل خصوصنده هیچ بر طرفدن مراجعت و شکایت اولدینی کی ، علپنده جلب واحضار مذکرمسی بیله صادر اولمیشدر . شاید داربجه روملرندن ایکی رومک قلی وقرنالک باشا کوبندن « استلیانوس » چورباشی نك داغه قالدیرلهرق فدیة نجات اخذ وطلبی کیفیتی مراد اولونیورسه ، بوافعال جنایه کوچوک آرسلان چتسمی طرفندن ایقاع ایدلدیکی متواتر و محقق اولوب ، مذکور چته ایسه ، بحی قبودانه اونه دنبری معارض اولدیفندن واساساً یوزباشی نائل افندی نك حبابه و تصاحبنده ایکن عددی اون سکزه بالغ اولان مذکور چته ، الیوم بیکباشی نجاتی بکک امرینه مودوع بولندی وحتی کندیلرینه الیشیر لیرا معاش تخصیصنه کیدلمکده اولدینی مستخبر اولوب کویلی صومقدن فارغ اولدقاری آشکاردر . بیکباشی نجاتی بک ، یوزباشی نائل بکک قدیم مکتب آرقداشی اولدینی وکندیسیله بریحق ماه مقدم آیدینی قریبهنده کوچوک آرسلان چتسمی افرادندن علی قبودانك ، داغه قالدیردینی چورباشیدن ، آلتان باره ابله یابدینی مشهور دوکوندنه ملاقات ایدرک بالاخره متعدد دفعه لر بیکباشی نجاتی بک ، یوزباشی نائل بکک خانه سنه کلوب مسافر قالدقاری وهم فکر بولندقاری جهته یوزباشی نائل بکک اونه دنبری بحی قبودانك علپنده اولوب ، تشکیلات یابدینی اناده ، حدود قضا خارجه طرد و تبعید اتمک تشبیه بولندی کی کوچک آرسلان چتسمی طرفندن ایقاع ایدلدیکی متواتر و محقق اولان بروجه بالا ایکی وقعه جنایه نك ، قوای ملیه یی شایه دار و بحی بکی لکه دار اتمک فکر واملی پرورده ایدلدیکی حس ایدلش و حالبو که جنایات واقعه ، مذکور آرسلان چتسنك دائره جولان و فعالیتی داخلنده وقوعه گلش اولوب حتی اجرای تعقیبانه کوندیرله چک اولان استانبول محافظ آلاینه منسوب سواری مفرزمسی قوماندانی حق بکک ، یوزباشی نائل بک طرفندن وجودینه لزوم قالدینی بیانیله لدی المخابره در سعادته قالدیرلهرق تعقیبیز بر اقدیرمش اولدینی امر محققدر . سرد ایدیلن قتل مسئله سی ، بوندن بشقه بر حادنه ایسه ، توضیح کیفیت اولتق اوزره ، ذات وزمان بیانیله ذکر ایدمک لازمدر . داربجه روم بکچیلرینك یوم قتلنده چارشوده سربست کزن کوچک آرسلان چتسمی طرفندن فعل قتلک وقوعی شیوع بولسی اوزرینه خوفندن ناشی یوزباشی نائل بک محل آخره تحویل مأموریه طالب اولش و بوراده قطعاً اوطورمیه جفنی بیان ایتش ایسه ده آلا ی و طاوور قوماندانلری و بیکباشی نجاتی بک بورابه کلهرک بحی قبودان حقنده بر معامله یاپیلسمی ایچون مرخص سری بکه یازدیره جقاربی وعد و تأمین ایدرک افاغسی التزام ایشلردی . بو دفعه ، ۲۵ تشرین ثانی ۱۳۳۵ صالی کونی ، کیدن کلن نجاتی بکی ، یوزباشی بالاغفال و خلاف حقیقت اخبارات و اسنادانه سوق ایتدیکی کی تلفونله بحی قبودانی مرکزده دعوت ایتدیره رک ، دیگر طرفدن کوچک آرسلان چتسمی دخی کندی خانه سنده احضار ایدرک در دستی جهته کیتمک تصورنده بولنش ایسه ده ، هر نه دنسه بوکا اجتناسار ایده میهرک تشبث واقعدن صرف نظر ایتمکه و نجاتی بک دخی قارناله عودته مجبور قالمیشدر . بناء علی ذلک ، یوزباشی نائل بک ، کرک نجاتی بک و کرک آلت اجرائیه سی اولان کوچوک آرسلان چتسمی واسطه سیله بحی قبودان علپنده ، اسنادات و تزییات اجرا سندن بر آن خالی قالمه مقدمدر . بحی قبودان ، مخالف و معارضی بولنان کرچک آرسلان چتسمی کی قرایی یاغما و خرس تیالری قتل و احیایه مساغ و برمیوب معیتنده بولنان بیوک آرسلان بک چتسمی طرفندن بعض کونا مناسبتسز حرکات ظهورنده ، در حال منع و تأدیپ جهته کیدرک غایه ملیه اولان استقلال و سلامت وطن اندیشه سیله محافظه انضباط و آسایش

خدمت اجتماعی اولدینی واقده مجده بویوک آرسلان بك چته سنك استپان و دخاشنه معاونت ایدرک هغو عالی به مظهر ایلک صورتیه ، خدمت واقعه سی شایان شکران بولندینی و علهنده کی اسنادانك یوز باشینك آمال شخصیه سنه سر فرو ایتدیکندن و کوچك آرسلان چته سی طرفدن پایلوب یی قبودانه عطف واسناد ایدلك ایستنیان وقوات جنائیته نك ظهورندن و متجاسر لرینك مظهر تصاحب اولمسندن دولایی اظهار تأسفه یوز باشی به اختلالات شدیدده بولمسنندن ایدوکی عرض اولنور .
(ککبوزه قائممقامی محمد نورالدین)

برنجی فرقه و بولی حوالیسی نوماندانی
رئیس

افندیلر ؛ بو معلوماتك ورودندن اول ، شویله بر حوادث ویردیلر : « یی قبودان طاوشانچیلده تحت محاصره یه آلدی . بونی پایان استانبولدن کلن برقطه عسکریه در . »

بو حوادث اوزرینه ، ایزمیده فرقه قوماندانلندن ، ۷ کانون ثانی ۳۳۶ تاریخی شیفره ایله ، ماکنه باشنده استیضاح کیفیت ایتك و حوادث دوغرو ایسه ، « استانبولدن کلدیکی بیلدیریلن قلمه قوماندانه ، مومی الیهک - یی قبودانك - بزم آدمز اولدینی واکر بر قسور و قباحی وارسه طرفزدن ایجابنك پایلمسی طیبی بولندینی و هیچ بر صورتله یی قبودانك محاصره و توقیف ایدلمسنه راضی اولمدیغمزی بیلدیریکز ، دیدك . [وثیقه : ۲۰۶]

افندیلر ؛ ۷ کانون ثانی ۳۳۶ ده یازیلوب ۸ ده آلدینمز ایکی تلغراف واردر . بولنردن بری ، ایزمیدن ، برنجی فرقه قوماندان وکیلی امضاسیله فوزی بکدندر . مفادی شودر : « بویکجه ، ایکی بیک کشیک بر قوت ، طاوشانچیله چیهرق قوای ملیه قوماندانی یی بکی محاصره ایتشلدرد . پایله جق معاملهنك اشعاری معروضدر . »

دیگر تلغرافنامه ، دوزجهده بولنان اصل فرقه قوماندانندن کلوردی . رشدی بك ، مرکزده بولنان وکیلندن آلدینی عینی معلوماتی بیلدیریوردی . [وثیقه : ۲۰۷]

فرقه قوماندان وکیلی فوزی بکك ، ۷ کانون ثانی ۳۳۶ تاریخی استیضاحزه ویردیکی ۸ کانون ثانی ۳۳۶ تاریخی جوابنده ، یی قبودانك هنوز اله کچمدیکی ، قوای ملیه ایله کلن « فرزه آرهنده بر مصادمه احتمالی اولدینی وکلن مفرزه قوماندانه آمرمزی بیلدیره جکی اشعار ایدیلیوردی . [وثیقه : ۲۰۸]
افندیلر ؛ او نارینهده ، مبعوث اولهرق استانبولده بولنان یاورم جواد بکدن ، ۱۰ کانون ثانی ۳۳۶ شویله بر تلغراف کلدی :

حریه
۴۳۶-۱-۱۰

ق ۲۰ قوماندانلغه

مصطفی کمال پاشا حُرترابنه :

۳۳۶-۱-۶ کیجه سی صباحه قارشی عموم ژاندارمه قوماندان معاون حلی بك واسکدار ژاندارمه قوماندانی نظای بك قوماندانسته درت ضابط ، الی ژاندارمه و یوز باشی ناهید افندی قوماندانسنده

استانبول محافظ آلایندن طقسان نفر ، باندیرمه واپورینک ایشیقاری سوندوریلرک هرکبه واصل اواش وعلی الصباح هرکبه چقان مفرزه درحال طاوشانجیلی قوشاتمش ومختلف خانهلر باصیلمشدر . کلن هیئت ، کوی هیئت اختیاریه سنی طوپلایه رق خائن وطن اولان یحیی بی ، یاتسلیم ویا نره ده اولدیغنی سوبله مزارسه طاوشانجیلی انساناربله برابر یاقه جتلیغنی افاده ایدرلر . هیئت اختیاریه ، ایکی کوندنبری یحیی قبودانک کوبلریده اولدیغنی و نره ده بولندیغنی بیلمدکلرینی مصرأ افاده ایتدیلر . یحیی ، صاغ اوله رق آله کچمه یه جکدر . فقط یحیی ک احساندن سوکره مرمره حوضه سینه صاحب وحا کم اولان وهر کون ایدیلرلر و فرانسزلر طرفدن تسلیم ایدیلر روملرک واستانبولده کی رذلانک پک بویوک موفقیتیه مذهب اوله جباری ایدر رقوای ملیه نامنی دوشیتمده اوان یحیی ک تنکیلی ، ایزمیت ، اظه بازاری واستانبول حوالیسنده ، دشمنلر مژک حسینه بر چریق فساد چه نرینک دوغمه ده سیدت ویره جکدر . بناء عایه ، جمال پاشا حضرتلرینک ایشه مداخله سیله ، یحیی ک تبدیل نام ایله بر اولکی معروضاتم دائره سنده سر بره تیسنک تأمین ایچون ایجاب ایدناره آمر پیورولسی مسترحدر . (جواد)

حریه ناظری

جمال

§ بو تلغراوک ، حریه شیفره سیله و جمال پاشا امضاسیله قیادیلش اولسی فقط محتویاتنده و جمال پاشا حضرتلرینک ایشه مداخله سیله یحیی ک خلاصی ، چارده سنک تأمین قنره سی ، جالب نظر دقندر . دینک ، که جمال پاشا ، جواد بکک تلغرافنک ، او قومغه لزوم کورمدن کندی شیفره سیله و امضاسی تحتنده چکیلمه سینه مساعده ایتشد . چونکه ، بردغه یحیی بی تعقیب ایتدیرن جمال پاشادر . بوندن بشقه تأمین سر بره تیسنی ایچون کندی دلاتلرینک طرفدن آمر اولغنی ، کندی معلوماتی تحتنده ، البته یازدیر مزلردی .

ایزمیتده ، فرقه قوماندان وکیاندن کلن ، ۹ و ۱۰ کانون ثانی ۳۳۶ تاریخی ایکی تلغرافنامه ایله ، مسمواته عطقاً ، ایکی مصادقه دن سوکره ، یحیی قبودانک ، میتا استیصال اولندیغنی بیلدیرلدی . [وثیقه : ۲۰۹]

۱۱ کانون ثانی ۳۳۶ ده ، فرقه قوماندان وکیلندن ، استانبولدن کلن مفرزه قوماندانه ، طرفزدن تبایغاته بولنوب بولندیغنی صوردم . [وثیقه : ۲۱۰] اوچ کون سوکره ۱۴ کانون ثانی ۳۳۶ تاریخی راپورنده ، فرقه قوماندان وکیل ، شومعلوماتی ویردی : « بالذات اجرا ایتدیکم تحقیقاندن . . مصادمه اولدیغنی و یالکیز ، یحیی قبودان تسلیم اولادندن سوکره ، کوی خارچنده آلت جارحه ایله قتل ایدلشد . قفا طاسنک اولامسی بونی مؤیددر . » [وثیقه : ۲۱۱]

ایندیلر : بو مشوم خبر اوزرینه ، استانبولده کی تشکیلاتمه ۲۰۰ کانون ثانی ۳۶ تاریخده ، میرآلای شوکت بک واسطه سیله شو تلغرافی یازدق :

• یحیی قبودانک تنکیله لزوم کوسنر اسباب ایله تسلیم اولادندن سوکره قصدأ شهید ایدلیکی

آ کلاشیلمنغه قلنه کیمارک دخل و تأثیری اولدیفنک ، در سعادندن مراجعت ایدن متعدد فداکار
آرقداشلره ایضاحات ویرلک اوزره ، سرعت اشعاری رجا اولتور افندم .

میث تمثیله نامنه
مصطفی کمال

§ اسکی بر اشعار مزه جواب اولق اوزره ، استانبولدن ، ۲۰ کانون ثانی ۳۶ ده یازیلوب برکون
صوکره واصل اولان تلغرافده شو ایدی :

بشکطاش
۳۳۶-۱-۲۰.

آفرمده : ق ۲۰ قوماندانلغه

مصطفی کمال باشا حضرتلرینه مخصوصدر .

ج : ۱۷ - ۱ - ۳۳۶ .

۱ — محل وقعهده بولنان شایان اعتماد بر ذاتک افادهسنه نظر آ ییچی قبودان یقالانوب کوی خارچنده
بولنان قره قول محله کونورولورکن جواردن اون قدر شقی نک قره قول اوزرینه آتش ایتمی اوزرینه
فراره تثبیت ایتمش بو ائشاده قتل اولمشدر . معافییه ای بر تحقیقات یایلمسی خصوصنده حکومت
نزدنده تثبیتده بولویلدی .

۲ — ییچی قبودانک قوای ملیه نامنه بک جوق فناقلر یایدینی تواتر درجهسنه واردینی کبی رسمی
و خصوصی یاییلان تحقیقاتده بونی تأیید ایندیکی جهته حکومت ، تعقیبانه قرار ویرمش ، فقط ،
هیتمزجه مرقومک موقه اختفا ایدرک قوای ملیه ایشلرینه قارشمهسی و فنانله جرأت ایتمهسی ،
پائنده بولنان فراری عسکر وژاندارمه لری اعاده اتملری شرطیله ، تعقیبات یایلمهسی آرزو ایدلش
ولازم کلنلر نزدنده تثبیت یایلمغه برابر کگیوزمهده مأمور مخصوص کوندرلشدی . بو ائشاده
حکومت کیزلیجه بردنبه عسکر سوق ایتمش و صرف ییچی قبودانی دردست ایتمک ایستدیکنی اعلان
ایدموک مروض حال وقوعه کلشدر افندم . (واصل)

چنانق قلمه موقع مستحکم قوماندانی

شوکت

§ افندیلر ، « کوی خارچنده کی قره قوله کونورولورکن جواردن آتش ایدلش ؟ فراره تثبیت
ایتمش ، بو ائشاده قتل ایدلش ؟ » بو تمیزک ، بو کبی سوء قصدلرده بر فورمول کبی قوللانیلدیغنی
آ کلامه مق ایچون ، جوق صافدل اولق لازمدر .

یحیی قبودانی احیا ایتک ایچون ، برابر چالیشدقلری و قرار وپردکلری حکومتک ، کبزیلجه ، ردنبره أمر واقع بایسورمش اولدینی حقنده کی افاده ده ، شایان دقتدر . استانبولده ، ژاندارمه دن ، استانبول محافظ آلاندن ضابط ، عسکر تفریق اولونیور ... استانبولده وضعیته حاکم اولدینی ادعا ایدن تشکیلات رؤسامز خبردار اوله میور .

§ قره واصف بکک بوتلفرافته جواب اولوق اوزره وقوع بولان استیضاحز شودر :

آقره
۳۳۶-۱-۲۲

شیره

درسمادنده :

چناق قلعه موقع مستحکم قوماندانی شوکت بک

یحیی قبودانک قتل مسئله سنی جدی صورنده تعقیب ایدن وحسابی ایسته بن بالخاصه استانبولده بک چوق کیمسه لر واردر . تمین حقیقه مدار اولوق اوزره توار درجه سنه واردینی بیلدیریلن فنالقرینک نملردن عبارت اولدیننک سرعت اشعاری رجا اولنور .

مبت تمثیله نلته

مصطفی کمال

§ افندیلر ، باستیضاحزه ویریلن جوابی ده ، تحملکزه صبیتهرق عیناً عرض ایده جکم :

بنکطاش
۳۳۶-۱-۲۴

آقره ده : ق ۲۰ . ق

مصطفی کمال باشا حضرتلرینه مخصوصدر .

ج : ۲۰-۱-۳۳۶ .

۱ — یحیی قبودانک تسلیم اولدقدن سوکره قتل اولندینی ایشتنک . تحقیقات بایسورزه نتیجه یی عرض ایده جکزر .

۲ — مرقومک تنکیلنه سبب ، هیچ برکیمسوی دیکلمه مسی ، قوای ملیه نامنه علنی فجاعت ، شقاوت پامسی واشقیایی اولدن بری اخفا ایتسی و لا کوستریلن محله کیتسی حقنده ویریلن آمراری

دېكلمه مېسى اوزرىنه ، حكومت ، كنديسنه كويلردن و اطرافدن مراحت ايدنلرك اصرارينه دايانه مېرق كنديلكندن وحتى هيئنرك خبرى اولمەدن تشبثات ياتميدىر اقدم . (واصف)
چنانق قلعه موقع مستحکم قومانانى
ميرآلوى شوكت

§ محترم افنديلر ؛ تلغرافنامه نك ، ابكننى ، ابدە سنده كى ، مرقومك هيىچ كيمسەنى دېكلمە ، مەسك ، تنكلمە ، قتلە سبب اولمىرق كوسترلمى اصلا دوعىر اولمىز . شپيد مرقوم ، نى دىكلوردى ، بدن امر آليوردى . وردىكم امر ، كوره ، حركت ابدىوردى . بشفه برمامه ويا شحصه مرقوم اولديغى ، اولمىز امر آلمى لزومنى كنديسنه امر ايتە شدم . بوسيله ، استانبولدن هر اوكمە كلندن ، داخايه ماطرندن ، ژاندارمه قوماندانى خائن كمال پاشادىن ويريلان امرارى اصعا ايتەمى ، ذالاً مذاومىز اياى . قواى مليه نامنه ، شتاوت و فجامت ياپكده كنديسى او يوب ، كوچورك آرساين چتەسى كېي مقصد مخصوص خائنه ايله تشكيل ايدلاكلرى وئائته مستدأ آكازشيدش اولان چتەز اولديغى ويحى نك بونلرك منع شغاولرينه چاليدىغى ده ، سوزلرينه اعتماد اولتق لازم كلن ذواتك تحقيقاتيله ثابت اولمش بر كينيدىر .

ككبوزه مدائمه حقوق هيئى رئيسى ايله ككبوزه قئمقامى فوزى بكك ، مشرك امضائيله ، وقئمؤسفه مك وقوعندن اول ، ماكنه باشده وقوعبولش اولان بر مراحتى ده ذكر ايتەدن كېميه حك :

« ككبوزه قواى مليه قوماندانى ييچى بك حقتده بعض كسانك افترايليله اك نهايت صالى كېجەسى استانبولدن اركان وامرا قومانداسنده كلن ابكى بك قدر بر قوتله ، طواشنجاده تحت محاصره ديه آلنديغى واليوم محاصره آلنده بولنديغى ، شمدى اهاليدن آلدېغم معلومندن آكازشيله شدر . بويلا ، وطنى ابجون چايشان برذانه قارشى ياپيلان بومعام ، بك حقتىز اولديغى معلوم عالمى قوماندانيلير . ميرمومى اليك قورتارلمى حنده نه كېي برعامله ياپيله جفك امر واك اربى ماكنه باشنده بكار رز .

قئمقام
مدائمه حقوق هيئى
فوزى
ميرآلوى شوكت

§ افنديلر ، اوتاربخلرده ، ايزميت حوالاسنده ، قواى مليه تنكياتى ايله اوغراشان مېموت مىرى بككده ، بوبادەكى اشعاراتى عيساً عرض ايتەمه مساعده كزى رجا ايدرم :

ايزميت
۲۲۶-۱-۱۱

ق ۲۰ . قوماندانلنه

۱ — مصطفى كمال پاشا حضرتلرينه : مخبرەسى دوت كون اول ارش اولان ييچى قېودان مسألهسى ، نهايت خبر آلمش اوله جنكز وجهله ، شهادتيله نتيجەلدى .

۲ — یمنی قبودانك ، استانبول قپوسنده ، متعضو برماهیتده محافظه موجودیتی، هر حالده قوای ملیه قارشی عارض بولنان ذواتی ، تدهیشتن خلی قلدیغندن ازاله سی تصیم ایدلش بولندیغنده شبه یوتدر .

۳ — از اینك بوم مقصده یمنی تصحیحی ، مسئلای منوضی ماهیتدن جیقارتمتده وهیت تمثیلجه تألیفی واجب قیلمددر .

۴ — از من لوائی، استیا وزندن بی حضور ایکن، یرندن قیلمدایمان ومعیننده هیچ برقطعه یه افسوره من ، یاندکی مجوسینان اون ش یکریمی کشینك، یردن فرار ایلمسینی هر کون مسائل مدیه نئی این آدن قوسنانی حکمت لک، یحیی نك ازاله سی کفایتی اهمیت ته تلقی و آلدایی ژاندارمه قونی ایله بلات سرکات ایش و هایت قوای ملیه مهم برضربه وورمق صورتیه متصدینه نائل اولش بوا یور . باب ی وار . (مبعوث سری)

فرقه ۱ قوماندان وکیلی

فوزی

ق ۲۰ . قوماندانلغه

۵ — ککپوزده تشکیل ایداش بولنان قوای ملیه نك باشسر قلمسی ، بوندن صوکره اورالری دهشته الفا ایده جکدر .

۶ — برالرجه بوتون قوای ملیه نك استادکھی بیلین یحیی نك ، بو صورتله محاسی ، افکار عمومینی بحق تشویش ایتددر .

۷ — یحیی نك ازاله سی ، حکومتك قوای ملیه قارشی بعدما آله جفی متجاوزانه وضعیه دلیل عند ایلمددر .

۸ — ویرکت ، اجیبی ارجه دخی لاشك قوای ملیه نك نزار حکومتده قابل اهل واححا برماهیتده کورونیکسه حکم ایلمه جکدر . بواع تبارایله تدایر لازمه اتخاذا اولمیدر . مابعدی وار . (مبعوث سری)

فرقه ۱ قوماندان وکیلی

فوزی

ق ۲۰ . قوماندانلغه

۱ — ۶۸ نومردلی شیفریه ذیلدر : مابعد . وضعیتی تشوشدن تخلیص و ککپوزه قواسنك همان معتد بر ذاته تقویضی تدبیری ، اتخاذا اولندیقی تقدیرده ، اسکدار لوائی دخی داخل اولندیی حالده ، بوتون ایزمیت سنجاغنده ، فرد واحدك قوای ملیه طرفدارلانی ایتسه امکان بولنه میه جفی قضیاً یلتملیدر .

۲ — ژاندارمه آلاى قوماندانى حكمت بلك بلافاة وقت قائديرلىسى الزمدر .

۳ — ايزميت لوانسده قواى مليه نك كسب موجوديت ايدم بيلمسى ، نظاميه خدمتنده بولنان قائم مقام فوزى بلك ، ژاندارمه قوماندانى اولسنه متوقعدر . بشقه چاره بوقدر . بونى اهميته عرض ايديبورم . (مبعوث سري)

فرقه ۱ قوماندان وكلى
فوزى

ق ۲۰ قوماندانلغه

۱ — ۷۹ نومرولو شيفر به ذيلدر :

قواى مليه نك ، آناطولو طرفلرندن ، استتقال ايدلمكده اولدينى حقنده ، دوران ابدن شايعات ، حادثه آلمه اوزربنه مخالفله دها زياده قوت بخش اولديقتندن ، اسكى مكنت وزندگينك ضياعه اوغرامديغنى كوستره جك فعلى بر تدبير اتخاذى الزمدر .

۲ — على فؤاد پاشا حضرتلرينك بورايه قدر تشريفلرني لزوملى كورمكده يم .

۳ — ايزميت لوانسده ، اهميت و برلسنى و اهميت و يرلديكنى كوستره جك فعلى تدبيرلر اتخاذى لزومى ، تكرار ايجون مجبوريت كوريبورم . (مبعوث سري)

فرقه ۱ قوماندان وكلى
فوزى

§ او تاريخنده ، استانبولده بولنان رؤف بكده ، شو مكتوب كوندردى :

استانبول
۱۹-۲-۲۳۶

مصطفى كمال پاشا حضرتتربنه

محجي قيودانك تسليم اولدقدن سوكره اتلاف ايدلديكى ، بوراجده آكلاشيلمشدر . محافظلغه مراجعت ايدلمش فتح ميت عملياتي ده بايلمشدر . تعقيات قانونيه يى حكومت ، آله آلمشدر افندم . عرض تعظييات ايلرز .

صبي رؤف

افندیلر ، بحی قودانك قتل ایدلیکنه شبه قالمشدی . بو حقیقت ، بیلندکدن موکره ، قاتل اولان حکومتك ، تعقیبات قانونیه یی ائنه آلمش اولسی ، جنایت فاعلارینك میدانه جقیمه جفته دلیل دکلیدی ؟ فقط ، افندیلر ، زمان ، هر شئك ، هر حقیقتك ، تاریخك صمیمی سینه سنده مطالعه سنی ضامندر .

§ محترم افندیلر ؛ حکومتی واستانبولده کی تشکیلاتمز رؤسائی ، بویه چیرکین بر جانبك ارتکاب اولمسنه دلالتنه سائق اولان اسباب وموثراتك ، تدقیقك جدآ شایان عبرت نتایجه منجر اوله جفته قانع بولدیمز جهتددر ، که ظاهراً ، اهمیتسز کی کوریه بیله جك اولان بر وقعیه دلالتله و وثائقه استناد ابتدیره رك ایضاح ایتدم . بو ایضاحاتمله انظار ملتده واضح بر زمین تدقیق حصوله یاریم ایدمیلدیم وجدانی وظیفه لرمدن برینی یامش اولدیغمه قانع ومستریخ اوله جغم .

افندیلر ؛ بو حادیه یی مطالعه ایدرکن ، ایکی نقطه یی نظر دقتده طومتی ، فائده لی اولور! اونقده لردن :
(۱) نحیسی : سعید ملاتك منسوب اولدینی تشکیلات خفیه و ککبوزه ، قارتال حوالیسنده تماماً بو تشکیلاته منسوب اشخاص وچته لرك رولی وبو رولی ، بزم آداملرمزه وتشکیلاتمز عطف ایتکده ووطنپرور یشایان ذواتی اغفال واقناعده کوستریلن مهارت وموقفیت .

(۲) نحیسی ؛ استانبول تشکیلاتمزك رؤسائی که بزه ، هیئت تمثیلیه تابع واونك تعلیماتی واشعارانی دائره سنده حرکتله مکلف بولونیورلردی و آتبق ، بومکلفیتی ، صمیمی ایضا ایتکده استقامت عمومیه ده اصابتله یورومه نك اغلب احتمال اوله جفتی قبول ایللری ایجاب ایدردی . حالبوکه ، بو ذوات ، کندی عقل وتدیرلرینی ، هیئت تمثیلیه نك ابقاظلری قارشوسنده ، یوکسك کورمکدن فارغ اوله مه مشلر واستقلال حرکتلرینه نمانت اولنسنی ، عزت نفس مسئله سی یاپه رق ، عصیلمشملر وبو حس سقیم تحت تاثیرنده ، اغفال اولمغه قدر وارمشلردر . [وثیقه : ۲۱۲]

§ شمدی افندیلر ، وجدان وشفقت صاحبی اولانلری ، جدآ دحون ابدن بر تلغرافی ده ا نظرکده رقتکزه وضع ایدرک ، بو مسئله ده دائر بیاناتمه ختام وبره جکم :

استانبول
۱۴-۱-۳۳۶

۴۹۶۰

آنقرمه ده : قوای ملیه رئیس مصطفی کمال باشا حضرتلرینه

زوج بحی قودان ، خف ذات سامیلرینه اولان مناسبی طولایسییه ، رجعه قانونیسی اولقسزین ، مرص تسلیمیت ایتدیکی حاده ، ککبوزه ژاندارمه یوز باشیسی نائل وملازم اول عبدالرحمن افندیلر طرفندن آلقاچه سنه شهید ایدلدی . بوتون طواشاخیل اهالیسی ، وقعه مک شاعیددر . احقاق حق ایچون عدلیه وداخلیه نظارتلرینه مراجعت ایدلدی . ایکی نفر بایم ایله بریشان بر حالده بولونیورز . بوبانده نشیبات ومعاونت سامیلرینه منتظرز فرمان .

قره کرکده کچه جیلرده قره داش بچه سنده
۱۹ نومرولی حاده ساکن بحی قودان زوجیه

شوکت ضام

§ افندیلر ؛ یحیی قبودان مسئله سینه ، ۲۰ تشرین ثانی ۲۲۳۵ تاریخده تیسرا تارک ، برچوقماسانه وزمان قطع ایتک صورتیه ، وقعه ناک قناحنی اکمل ایتک قمرار آید ذلق ، شای ، مسله ، بیورورسه کز ، تکرار ، براقیدیمز تاریخه عودت ایدرک ، و فی تعقیب ایدلم .

(آقره - اسکیشهر) شمندوفرینک ایشلایلسنه ائتلاف دولتری طرفندن ایدلشای . بوخطک ایشلایلسی ایچون ، دول ائتلافیه مثللری نزدنده ، شدید بر صورتیه پروتستو ایدلای ، ۲۱ تشرین اول ۲۲۳۵ ده آقره هیئت مرکزیه سینه بیلدیرلای .

آطنه تشکیلاتی متشابلرینک ، نیکده به ویا قیصریه کلرک ، بزمیه تاسیده بولتیق ضرورتیه ادامه فعالیتلری تأمین ایدلای .

آیدین جبهه لرنده ، وضعیت هرکون کسب نزاکت وجنیت پیدا ایتکده اولدیلندن ، صالح یاشا ایله ، آماسیه ده قرارلشدیردیمز وجهله ، دو ناما جمعیتک درت یوز بیک لیراسنک بوجیه لرل احتیاجانه تخصیص ایدلایلسی حریه ناظرینه یازدق . بو جبهه ده کی مجاهدینه ، اسلحه ، جیخانه اعطالسی وجیه نیک ماکنه لی قنک و طوطی قطعا تیه تقویه سنی ، قویه ده اون ایکنجی قول اردو قوماندانندن رجا ایتدک . افندیلر ؛ فرانسزلر ، (باندیرمه - صومه) شمندوفر خطک مراقبه سی بهانه سیله ، باندیرمه به بر مفرزه چقارمشلردی . آسایشی مکمل اولان باندیرمه به ، عسکر اقامه سینه حاکم اولدیلای بدیهی ایدی .

بو نقطه به ، ۲۴ تشرین ثانی ۳۵ ده اون دردنچی قول اردو و ۵۶ نجی فرقه قوماندانلرینک نظر دقتی جلب ایتدک .

اجنبی ضابطلری ، آیدین جبهه لرنده دولاشه رق ، پروباغاندا یاپورلر و وضعی آکلایورلردی . بوکی ضابطلرک جبهه ده قطعات ایله تماسنه قطعاً میدان ویرله مسنی و رسمی مراجعتلرینک حکومه ، اکر قوای مایه به عائد بر سویلیه جکلری اولورسه هیئت مرکزیه لرمن واسطه سیله بزم ، مراجعتاری لزومک کندیلرینه تبیینی پروباغاندا یانانلری اولورسه ، تحت الحظ منظمه دن اخراجلری و محبوسیت قطعه حاصل اولورسه ، جبهه ده کوروله جک ائتلاف عسکر لرینه ده سلاح استعمال ایلایلسی ، جبهه باندیرلای . افندیلر ؛ بزم ازمیر اهالیسنک ده فعلاً انتخابه ایشراکنی تأمین ایتک ایستایوردق وایولده شمع و سائلله مقصدمنی ابلاغ ایدیوردق . فقط ، یونانلیر ، بالتبع مانع اوایلرلردی .

۲۹ تشرین ثانی ۳۳۵ تاریخنده ، بو خصوصی ، دول ائتلافیه مثللری و بی طرف سندرتر نزدنده پروتستو ایتدک و بوندن ، ازمیر تلغراف و پوسته باش مدیری بولن ادهم بیک یازدق ازمیر اهالیسنی ده خبردار ایتک ایستدک ،

افندیلر ؛ احتمال برچوقلرکزک خاطر ننده در . اشغال زماننده ، آطنده ده ، (نرد) نامنده ، قوای ملیه علیهنده ، بر اجنبی غزیه سی انتشار ایدیوردی . بو غزیه ، محضاً ، آنا تولو ادکار مایه سنی اشغال و اضلال مقصدیه و بزم علیهمزده ، هذیاندرله مالی ستونلره مالک ایدی . بالتبع ، بو غزیه مال دانسته کیرمسنه ممانعت ایتدک .

فقط ، بو غزیه نیک ، مملکتده اوقونمسی البته فائده لی کورن ، علی رضا پاشا فینه سنک داخلیه

ناظری و حال باشناك مكرر آ تركيه ابلديكي داماد شراف باشا ، (فردا) غزته سنك ، بو زهرلی باچاورناك سربس دخوله نعت اولماسی ایچون أمرلری مئدی . بوسبيله ، شریف باشناك آرقداشی جناب باشناك ، ۳ کانون اول ۲۲۵ ده ، نظر دقتی جابه لزوم کوردك .

§ افندیار و مجلس مبعوثانك استا ولده طوالت منسته مانع اولامه مق ضرورت اوزرینه ، استانبولده اجتماع ایدرچك مجلسده ، « وملك تمامه یمنی ، دولت وملك استیلانی ، تأمیندن عبارت اولان قلمی شافعه ریدانه ایچون متفق و عمره کار بر غروب وجوده کتیرمکی ، بکاه چاره اوله رف مطالعه ایندك . بوناك تأمین ایچون ، معازمکز اولدینی وحوله ، ۱۸ تشرین ثانی ۳۲۵ تاریخنی تعایات وتعییمده ، مدرثرك معین مختارده غروب ، غروب اجتماع ایدرک ، مداوله افکار ایده جکاری مهم نقطه لردن بری اوله رف بوسبیلانی قید ایتشدك .

عینی تاریخده ، دوشونديك ، که بو غروبك تشکراتی تأمین ایچون هرلوانن برر مبعوثی اسکیشهره دئرت ایدلم . اسکیشهر اوزرناک شمه دوعرله استا وله کیده چك مبعوثلری ده ، دعوت ایده جکیز مبعوثلرله برلشدیره لم وبالذات ، اسکیشهره کیده رك ، عمومی راجتماع یاهرق ، اساسلی برصورنده مداوله افکار ایدلم . بومبانه ، استانبولده مبعوثانك امنیتلرینه متعاقب داییری ده ، موضوع بحث ایتک ایتوردق . فقط ، نوان صوکره وره جکم ایفاحاله ، عینی اجتماع ، آتقردده قله رف یایمی ترجیح ایتدك . دها بر آي قدر سیواسده قلقدن صوکره نهایت آنقریه حرکت ایتدك .

آنقریه مواصاته زی ، ۲۷ کانون اول ۳۳۵ تاریخلی ، شو آچیق تبلیغ ايله تعمیه ایتدك :

« سیواسدن قیصری طریقده آنقریه حرکت ایدن هیئت نماییه ، بونون کنترکاجنده و آنقرده ، بوبوک ملتزك خاروصه میمی تقاضا رات وطن پرورانه سی ایچنده ، بوکون مواصلت ایلدی . ملتزك کوستردکی اثر وحدت وعزم ، مملکتزك تأمین استقبالی حقده کی قضا عتقاری ، لایقزل بره ورته رصین ایدینی مایته در .

شیمه دیلک ، هیئت نماییه مرکزی ، آنقرده . تقدیم حرمت ابارز ایدم .

هیئت نماییه نامه
مصطفائی کمال

۲ کانون ثانی ۳۳۶ تاریخده ، جمعیت هیئت مرکزی لرینه ، حاجی بکته شده حاجی جمال الدین افندییه ، موطکیده حاجی موسی بک آیریمجه بر تباينه بولندق .

بو تبلیغمزك متنی و طرز تحریری ، شویله ایدی :

« ... سیاحتزده کی مشاهدات و تدقیقاتر ، زاره ؛ جناب حافظ حقیقینک عنایت و نایه سبيله تحلی

ایدن ملی برلکمزك مستند اولدینی تشکیلات ملیهك تعضو ایتش ومقدرات مات ومملکتی تخلیص ایچون ، بحق شایان استناد بر قوت وقدرت حالته کلش اولدینی ، مع الشکران کوسزدی .

وضیعت خارجیه ، بو ملی عزم و وحدت سایه سنده ، ارضروم و سیواس قونفره سی اساسانی دائره سنده ، منافع ملک وملته مساعد بر شکله کیرمشدر .

مقدس وحدت و عزم وایماغزه استناداً مطالبات مشروعه مزك تأمین کونه قدر ، کمال نبات ایله جالیلیمسی وبو بیاناتمزدن ، کویلولره قدر ، ملتک دخی خبردار قیلمسی تممیا رجا اولئور .

آناطولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعی هیئت تمثیلیه سی نامنه

مصطفی کمال

§ افندیلر ، هیئت تمثیلیه مرکزیبک ، آققره یه نقلی فکری اولدیتجه اسکی ابدی . بو فکر ، ایلك موضوع بحث اولدینی صرملرده ، کانظم قره بکر پاشادن ورود ایتش اولان بر تاغرافی عیناً بوراده ذکر ابدجکم :

شيفره

ارضروم دن
۳ نفر بر اول ۳۳۰

ق ۳ قوماندانلغه

هیئت تمثیلیه : قوای ملیه یی تمثیل ایدن ، هیئت علیهك ، دکل آققره یه حتی سیواسك غریبه بیله کچمه سی فکرنده بم . چونکه ، شرقی ولایاتك قوای ملیه سی تشکیل ایدن هیئتک ، بنون بنون اوزاقلشمسی ، دولایسیله بولایتلرک تشکیلاتسز لغنی موجب اوله جنی کبی ، شمدی به قدر يك مشروع ومنطقاً اداره ایدلمکده اولان حرکات ملیهك ؛ اونه دنبری دائماً هر برتشبشزی فنا کورمک و کوسترمک ایسته بن دشمنلر مزجه سابقی مثللو ، بربرده محافظه سی ایچون هیئت تمثیلیك سیواسدن غریبه کچمه سی مطالعه سنده بولندیغنی عرض ایلرم .

ق ۱۰۰ . ق

کانظم قره بکر

§ بویله بر تاغرافنامهك ، اصل و اساسی اوله میه جغه حکم ایتک ایستدم . فقط ، نه چاره که ، بو شيفره تلغرافنامه ارضروم دن ، سیواسده اوچنجی قول اردویه کشیده ایدلمشدر . شيفره محلولتک آلتنده [آچیلدی . دخی ۱۱ منه] یازی وامضاسی اولدینی حالده ده اوچنجی قول اردودن بزه کوندرلمشدر . افندیلر ، کانظم قره بکر پاشا ، دعوتیمز اوزربنه ، سیواسه کلدکدن و برلکده مذاکره ده بولندقدن

صوکره شهبسز بوتلغرافنامه ایله اولجه بیلدیردیکی فکر ومطالعهمسندہ اصابت اولمديغنی کورمیش، اوله جقدر. فقط، بو فکر ومطالعهمسندہ کی اصابتیزلکی آ کلامق ایچون، بهمه حال وجاهاً مداوله افکاره هیچده حاجت اولهمیهجنی بدیهیاتدنیر. بو فکر ومطالعهمسندہ کی استناد ایتدیرلادیکی سییلره، اک بسیط برنظرعطف ایتمک، اولنرک بطلاتی آ کلاممه کافی کایر طن ایدرم.

بر دفعه؛ هیئت تمثیلیهک یالکز، شرقی ولایاتک قوای ملیهسنی تشکیل ویاخود تمثیل ایتدیکی وبلنکه بوتون مذککتک - آناتولو وروم ایینک - قوای ملیهسنی تمثیل ایلدیکی چوقدن معلوم اولمش بولنق لازمیدی. بخصوص، بو قطعه اوزرنده، کونلرجه دوام ایدن تلغراف باشی مناقشه لری اولمشدی. برده، هیئت تمثیلیهک، سیواسدن آنقریه نقل ایتسی، شرقی ولایتلرک تشکیلاتسرنلغنی موجب اوله جق، بر سبب تشکیل ایدمزدی. هیئت تمثیلیهک، شرقی ولایتلره سیواسدن تلغرافله ویردیکی اوامر وتعلیاتی، آنقره دن عبی صورتله ویره بیله چکنه شبهه بوقدی.

فقط؛ هیئت تمثیلیهک، شرق ولایتلرندن زیاده غرب ولایتلرینه، استانبوله یقین بولنمسی استلزام ایدن وحقی کوسترین اسباب مطلقیه، البته چوق ایدی. اولاً؛ غرب وغرب جنوبی ولایتلرمزدن، فعلاً دشمن اشغالی آلتنه آلمیش اولانلر واردی. بو ولایتلرمزنی اشغال ایدن دشمن قارشوسنده، اساسلی مدافعه جبهه لری تشکیل واولنرک اسباب ترصیننی تأمین ایتمک لازمیدی. حالوکه شرق ولایتلرمزده، بوبله فجیع بر وضعیت یوق ایدی. قطعی اوله رق قریب برتهلکه فعلیهده، محتمل کورولموردی. بعید بر احتمال کوره، فرضاً شرقدن ارمنیلرک فعلی بر تجاوزی قبول اولونسه بیدی بیله، اولنک قارشوسنده قوای ملیه ایله تقویهسی مقرر اولان، کندیلرینک تحت قومانداسنده، اون بشنجی قول اردو حاضر بولموردی. فقط، از میر جبهه لرنده، مختلف طرز قوماندالر، مختلف ماهیتده قوتلر ومختلف ومتنوع، منفی منابعدن مضر تأثیرلر واردی. آطنه اشغاله قارشی هنوز جبهه شکل ایدمه مشدی.

بناء علیله، اصول وقاعده شودرکه، وضعیت عمومیه بی اداره وسوق مسئولیتنی درعهده ایدنلر، اک مهم هدفه واک یقین تهلکه به، ممکن اولدینی قدر یقین بولنور. یرکه، بوتقرب، وضعیت عمومیه بی نظردن مهجور براقه جق درجهده اولسین! آنقره بوشرائطی جامع برنقطه ایدی. هر حالده جبهه لرله اشتغال ایدم جکز دیه بالیکسره، نازللییه ویاخود قره حصاره کیتیموردق. فقط، جبهه لره واستانبوله شمندوفرله مربوط وضعیت عمومیه بی اداره نقطه نظرندن سیواسدن اصلا فرقی اولمیان آنقره به کله جکدکه. مجلس مبعوثانک استانبوله طوپلانسی ضروری کورولادکن صوکره ایسه، آنقره به کلک نه درجه لزومی وفائده لی مطالعه ایدمک لازم کلدیکنی ایضاحه لزوم کورم.

افندیلر؛ هیئت تمثیلیهک آنقریه نقل ایتمهسی ایچون سییلر سرد اولنورکن، بو میانده، هله «اوتنه دیری دائما هر تشبیزی فنا کورمک وکوسترمک ایستین دشمنلردن، بحث ایدلمش اولسنه هیچ بر معنا ویره مدم. فی الحقیقه، کندیسنگ دیدیکی کبی دشمنلر بزم هانکی حرکتیزی، هانکی تشبیزی ایی کورمشلردر ویا کوره بیلرلرکه اوکا کوره حرکت ایدم!

اکر، بو فکر ومطالعهمسندہ کی تولید ایدن: «استانبوله، آمال ملیه به مطابق بر علی رضا پاشا حکومتی

وارد. مجلس مبعوثان ده، اوراده اجتماع ایدرهك مقدرات ملت وملكى مراقبه باشلاقدن صوكره، هیئت تمثیلهك غرب جهه لایله، مجلس مبعوثان ایله علاقه و مناسبتنه نه لزوم قایل. بو تقدیرده، هیئت تمثیلهك یالکیز شرق و لایترینك تشکیلاتیه اشتغال و اکتفا ایلمی وافی ودها نافع اولماز می؟ کبی بر ملاحظه و مطالعه ایدیسه، بر درجه قدر، شایان تأمل کوروله بیلیر. فقط، بو تقدیرده، وضعیت عمومی بی و حقیقت احوان و شرائطی کوروشده و طرز تلقیده هیئت تمثیله ایله کاطم قره بکر باشا آره سنده غیر قابل املا برخندق اولدیغی قبول ایتمک ایجاب ایدر.

هیئت تمثیلهك آنقره به کلسی دشمنر فت کوره جکدر؛ نقطه سنده دها چوق توقف ایدیلرک بلکه، در میان ایدش اولان فکر و ملاحظهك منبع و منشأنه دها زیاده نفوذ ایدیلرک سنده بزم شمذیلک بوکا حصر ایدمک فضله زمانر یوقدر.

§ افندیلر، بوندن اول بحث ابتدیکم وجهه، بر ایکی کونلک بر اجتماع و مذاکره مقصدیه، مبعوثلری دعوت ایچون ایلك یازدیغمز تلغرافده — که بو تلغراف صورتی مطبوع اولدوق تبریات حالنده بوسته ایله کوندرمشك — مقصددن بحث ایتدکدن صوكره «هیئت تمثیلهك بولنا جفی نموده، زمان اجتماع، کوندر به جک مبعوثلرک اسم و آدرس لری معلوم اولدقدن صوكره بالمخبره قرارلاشدیریلر جتدره هیئت تمثیله، قریباً استانبوله یاقین بر محله نقل ایدمک جکدر». دینشدی. [و شیقه: ۲۱۳]

آنقره به مواصلمزده، آنقره — اسکیشهر خطی ایشلدمکه باشلامش اولدیغندن اولکی تبایغمز ۲۹ کانون اول ۳۳۵ تاریخنده یادیغمز بر ذیل ایله، مبعوثلرله محل ملاقات اولق اوزره (آنقره) بی ثابت و تعمیماً تبلیغ ایتدک. بو تعمیمک بر ماده سی ده، دیگر مبعوثلردن ممکن اولدیغی قدر فضله ذواتک مذاکره اشتراکی صوكره درجه آرزو ایدلمکده اولدی، قیدندن عبارتدی. [و شیقه: ۲۱۴]

افندیلر، نتیجه سندن بک زیاده فائده مأمول ابتدیکمز، بو تشبث خیر خواهانه و وطن پرورانهك دخی، استانبول رجالی طرفندن اوکنه چیقیلدیغی عرض ایدرسم حیرت ایتزسکیز ظن ایدرم.

مساعده بیورورسه کز، بوجهی بر آزار ایضاح ایدیم؛ بز، مبعوثلری. آنقره به دعوت ایدرک، بر طاق ذوات اوزرنده، بودعوتی حکمیز، متصور اجتماعی عقیم بر افاق ایچون متابل تدبیر و اشدت آلیورلر مش. . . . بعض مبعوثلرک و بردکاری تلغرافلرله، بو خصوصه، مطلع اولدق. مثلاً، بور دور مبعوثی حسین باقی امضالی و ۲۹ کانون اول ۳۳۵ تاریخلی شویله بر تلغراف ورود ایدی: «استانبولده اجتماع ایدن مبعوثلر نامه آیدین مبعوثی حسین کاطم امناسیله هیئت تمثیله ریاسته کان تلغرافده، اک سریع واسطه ایله دارالخلافه کلککم الزمینی اشعار ایدلمکده بو کونده داخله نظارتندن مورد تلغرافده دخی عزیزیم بیلدرلمکده.

مقدمه هیئت تمثیله نامه مصطفی کمال باشا حضر تلی طرفندن واقع امر و اشرار اوزرنه نقطه نظر عرض و ایضاح قلندی حالده هنوز بوباده بر امر تلقی ایدله مدیکندن اشعار دولترینه کال اهمیتله منتدیرم افندم. .

آق داغ ممدنی مبعوثی بحری امضالی و عینی تاریخی بر تلغرافده ده: «آیدین مبعوثی حسین کاطم امناسیله ورود ایدن تلغرافده، مبعوثلرک اک سریع واسطه ایله درسعاده کلری بیلدریایور سنده، هیئت تمثیله به اعضا انتخاب اولنان مبعوثلری، یوقسه بالعموم مبعوثلری دعوت اولندیغنده تردد ایدلندیر. لظناً خط حرکتک تعییننه مساعدلری مترحمدر فرمکن. .

افندیلر ، بوکام تلغرافلر توالی ائیدی . بو اشعارلارندن ، سهولته ، مستبان اولمده ایدی ، که مبعوث آرقداشلر ، هئت تمثیایه ایله حکومتی واستانبولدن بوتون مبعوثلری دعوت ایتک صلاحیتیه کئندنده کوره بیان ذواتی ، متعدد مشترکده هم وکر و هم آهنگ تلقی ایدیلورلردی . حکومتک و بهجوت ذواتک منفی مضمرانی خاطر و خیالارینه بیله کتیره میورلردی . اولسه اولسه ، بزمه استانبولده کی ذوات آره سنده ، یکی تقرر ایتیش بر وضعیت بولندیغنی و یا خود آره ده ترتیب نقطه سندن بر یا کاشاق اوله بیله جکی ظن و فرض ایلمش اولدقاری اشعارلارنده کی صفوت و صمیمیتدن آ کلاشیامقده ایدی .

مراجعت ایادن مبعوثلره ، ویردبکم جواب شو ایدی :

« حسین کانه تک اشماری ایله بزم بر کونا علاقه من یوقدر . مومی الهک وضعیتیه تاماً آ کاه اولدای آ کلاشیایور . ۱۷ و ۲۹ و ۱۲ - ۳۳۵ تاریخلی تلغرافنامه لرمن احکامنجه حرکت . منافع مله و ولاء مزه دها موافق اولایی حهتله اولنلرک تسریع ایجابی و کاطم بکک خود بخود وقوع ویش اولان اشعاریه مناسب جواب اعطاسنی و کیفیتک اشعاری رجا و تقدیم احترامات ابلرز افندم .

هیئت تمثیایه نامه

مصطفی کمال

عموم مبعوثلره ده ، شولتمیمی یازدق :

آ نقره ۳۰ کانون اول ۳۳۵

« آیدین مبعوثی حسین کاطم بک افندی بک مبعوثین کرامدن بعضیلرینه ، درسعادته سرعت حرکاترینه دائر تلغرافنامه لر کشیده ایلدیکی آ کلاشیلدی . بونشبت ، میرمومی الهک وضعیتیه تاماً آ کاه اولدیغنی کوستردبکندن کندیسنه وصیت افهام و . . . تاریخ . . . نومرولی تبلیغاته دائر معلومات اعما ائیدیلدی . بناء علیه ، هیئت تمثیایه جه استرحام اولدینی وجهله ، هیئت تمثیایه اعما سی اوله برق انتخاب اولمش مبعوثین کرامله دیگر مبعوثیندن مذا کرائده حاضر بولنق ایسنه ذوات محترمه بک ، کانون نایمک بشندن اعتباراً آنقره یه تشریفلری توضیحاً استرحام اولنور .

هیئت تمثیایه نامه

مصطفی کمال

۳۰ کانون اول ۳۵ تاریخلی برشیفره ایله ده استانبولده کی تشکیلاتمه : « حسین کاطم بکک تشبثندن بحث ایتدکن صوکره ، کندیسنک بزم تبلیغاتزدن خبردار ایدلسنی ومذا کرائده حاضر بولنق آرزو بیور یورلرسه لطفاً و سربماً آنقره یه تشریفلری لزومک افهامنی ، بیلدیردک . [ونینه : ۲۱۵]

افندیز : بزم استانبولده کی تشکیلاتمزدن خبر بکلرکن ، فارشیمزه بر ذات چیقیدی . بونک کیم

اوله بيله جگنی تخمینده کوچك چكمزسكز ، ظن ایدرم . معلوم یا ، بزم استانبولده هم مرخصمز وهمده ناظر اولان ذات . . جمال پاشا . . . اوت ؛ ۱ كانون ثانی ۳۳۶ تاریخی شوتلغراف حربیه ناظری جمال پاشا امضاسیله کلیوردی :

و ۲۰ قوماندانلغنه

مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه :

درسعادنده بولنان مبعوثاندن برغروب مراجعتله اعطا ایلدکلی تحریری مطالبینی عیناً بروجہ آتی عرض ایلرم :

۱) مجلس مبعوثانک ، برآن اول ، اجتماعی الزمدر . شوصرده بعض مبعوثلرک آنقریه دعوت ایلدملری ، مجلسک مسارعة آچیلمسنه مانع اوله جقدر .

۲) بو حالک و دعوت کیفیتنک میدان وبره جکی سوء تفسیر آرده سننده ، اک زیاده جانب دقت اغیار اولان ، قوه تشریمه نیک بشقه قوتلرک تحت تأثیرنده حرکت ایتمکده اولسی ظنی در . بونک ، داخلده وخارجده پک بیوک براعمادسزلق تولید ایدم جکی محققدر .

۳) بویه برحال ووضعه ، مجلسک ، کندیسندن بکله نیلن خدماتی ایفا ایدم بیلیمسی ممکن دکلدرد . ۴) اولجه یاپیلدینی کی مبعوثلرله تماس ومناسبتده بولتیق اوزره صلاحیت واسعه بی حائز برذاتک ، مرخص صفتیله استانبوله اعزامی تأمین مقصده کافیدر .

۵) آنقریه دعوت ایدیلان مبعوثلرک تأخیر عزیمتلری واوراده طوپلانیان ذواتکده همان استانبوله حرکتلری حقنده یکیدن تبلیغات سریعه اغاسنه انتظار ایدلمکده در .

حربیه ناظری

جمال

افندیلر ؛ بوطرز حرکت واشعارده ، برصمیمت ونجات کوریورمیسکز؟ اولاً ؛ بزم ، مبعوثلرله اجتماع عقدی قراریمز و بویابده کی تبلیغاتمز ، بوندن برحقق آی اولندنبیری معلوم ایدی . اگر بو حرکتمز منافع وطنیه جدآ غیر موافق ومحدورلی کورولمش ایدیسه ، بزمه عینی غایه ملیه بی تعقیب ایتدکلر بی ادما ایتمکده بولنان افندیلرک وحکومتک ، بزم دعوت ایتدیکمز مبعوثلره ، استانبوله جلب تلغرافلری یازمه دن اول ، بزمه آکلاشمسی ، هیچ اولمازسه نقطه نظر وتشبثلرندن بزی خبردار ایلملری اقتضا ایلزمیدی ؟ بویه یایموبده دوغریدن دوغری به دارالخلافه به حرکتلر بی تسریع ایتدیرمک ایچون هیئت ققیشیه ریاستلری واسطه سیله ، شیخ محسن قانی نیک وداخلیه ناظرینک امضالریله ، طشرده کی مبعوثلری صیتیشدربوب شاشیرتمق وامر واقع احدانیله بزم تشبثمز عقامته اوغرامتمه ققیشتمق دوغرومیدی ؟

نایباً افندیلر ؛ تجدید انتخاب آیلرجه و آیلرجه اجرا اولمیب مدت معینه قانونیه چوقدن کچیرلش اولدینی نارینلرده هیجده استعجال کوسترمکی تخطراتمهین بوافندیلر، بزم ارضرومدن، سیواسدن بری، نامتاهای آشیئات و فعالیتمزك بر اثر موفقیتی اولهرق ، تأمین ایدیه بیلن تجدید انتخابدن سوکوره و هر برلرلینك بمعولقلرینی آیلرجه نوسط و تعقیب ایله تأمیندن سوکوره نهایت اوج ، بش کون کی قلیل بر تأخر وباخصوص بوتأخر بیوک برغایه نك وباخصوص استانبولده طوپالانق غفلتی کوسترنلرک شخصلرینك دخی مصونیتنه متعلق تداییرك تأمین اسبابی تذکر مقصدیه اولدیفنه کوره ، بوافندیلری بوقدر استعجاله سوق ایتملی میدی ؟ هیچ برتدیر وقرار آلمدن ، برآن اول ، معروض حقارت ورذالت اولمقده استعجال ، نهدن ایلری کلوردی ؟

نائڻا ، افنديلر ؛ صاف وزيه آرقداشلىرىنى بالاغفال ، استانبولده ، كندىلىرىنىڭ داخل اولدقلىرى
 ھلڪە وحقارت چىبىرنە ، سرعت سريعه ابلا صوqqق ايستەين بوافنديلر ، آناظولو وروم ايلي مدافعة
 حقوق جەمئىنە منسوب دكلرميدى ؟ بوملى جەمئىت اعضاسى بولونمورلرميدى ؟ بر جەمئىت افراد
 واعضاسى ، مبعوث اولدقلىرى حالده دخى ، جەمئىت ليدورلبلە مداولە افكار ايدەرك الك نهايت ، تثبيت
 اولنەجق پروغرام داخلندە حركتە مجبور دكلدەرلر ؟ دنيانك ھر طرفندە ، بوتون مدنى هيات اجتماعيەدە ،
 بو ، بولە دكلدەر ؟

برغرويك ، بفرقه‌نك ؛ ليدورليه تماس ومناسبتنه كلسدن ؛ قوه تشريعيه‌نك ، بشقه قوتلرك تحت تاثيرنده حركت ايتيش اولديني ظننك تولد ايدجكي واهمه‌سندن وبونك انظار اغيارك جالب دقي اوله‌جفندن ، نهدن خوف ايديلوردى ؟ بوافنديلر ، تجديد انتخابى و مبعوثلرك انتخابى ، تايمين ايتيش اولان ، تشكيلات قوتنك ، تحت تاثيرنده كورولكي ، مقتنا شرف وحيثيتلرينه منافىمى بوليورلردى ؟ مبعوثلرك ، مملكت داخلنده ، قوتلى برملى تشكيلايه منسوب اولدقلىرى و او تشكيلات شامله‌نك تثبيت ايلديكي معين غايهلردن آريله‌ميه‌جنى وهراحتماله قارشى ، او تشكيلات قوتنك تحت تاثيرنده بولندقلىرى ، آچيق بروجدان و آلتله اعلان ايتمه‌نك ، اصل بونك ، داخلده و خارجده اك بيوك اعتماد و صابىنى تايمين ايديله‌جكنى ، بوافنديلر ، تقدير ايدمه‌ورلرمدى ؟

و اصل ، بوسلايت وجدان و فغانده بولنوب معين غايه مليه يي تأمين بولنده ، هرتهلکي اقتحامه حاضر بر حال و وضعيت آلمدقچه ، مجلسک ، کنديسندن بکله نيلن خدماني ايفا ايدنه بيلمسنه امکان اوله ميه جفتي آکلامق ، کهانته مي ، يوقسه ، واقع اولديني کي ، تجاوز و حقارته مسکينجه مطاوعتمی واسته ادي ؟

بوافدیلر ، نیم ، شخصاً مبعوثلرله تماسده بولنه می آرزو ایتیمورلر وینه حکومت و بعضی افندیلر ، نیم ، استانبولهده کیتیمه می جائز کورمیورلر . آتبحق ، صلاحیت واسعه ایلر بر مرخصک کوندرلمسلی توصیه ایدیورلر . دوغروسی بو نقطهده کی عقل و فراستلرینه دییه جک یوق ! کوندردیکمز مرخصلر دکلیدی، که ملت و کیلرلرینک دشمن نچمسه کیرمسته برنجی درجده مؤثر اولمشلر والک نهایت، کندلی شخصلر نی سله مدافعه تدبیر و حاره سنی تطبیقدن حاجز اولدقلر نی اثبات الملشدر .

مبعوثك، خود بخود دعوتلرنده، اغسال وامر واقع احداثه موفق اولهمدقن صوكره،
بزم طرفردن نيلفات اجرا استدرمي، طلبدده كوستريلن تراكت بك انجه دكيدر؟ افنديلر.

§ محترم افندیار ، بوی بحث ابتدیکم تلفرافه جواباً ، اولاً شو قیصه شیفره بی یازدم :

۵ کانون ثانی ۳۶

حربییه ناظری جمال پاشا حضر تلرینه

ج : صاحب تقریر مبعوثلرک اسملرینک ربو تقریری کیمه خطاباً ویردکلرینک اشعارینه منتظرز افندم .

هیئت تمثیلیه نامه

مصطفی کمال

حربییه

۶ کانون ثانی ۳۳۶

آنقره : ق ۲۰ . قوماندانلغه

ج : ۵ کانون ثانی ۳۳۶

مصطفی کمال پاشا حضر تلرینه :

مبعوثلرک اسمامیسی شونلردر : حسین کاظم ، تحسین ، جلال الدین طازف ، حامد . . الخ در .
بکا کتیرنلر باشده کی ایکی ذاتدر .

حربییه ناظری

جمال

§ افندیار ؛ بالاخره ، بزه ویریلان معلوماته نظرآ ، بکا تاغراف یازان ذوات ، مبعوثلردن مرکب
یر غروب دکلدی . سدر اعظم ، شخصاً طانی دینی حق بک نامنده بر ذاتی - سیوه رک مبعوث اولدینی
معلوماتی اوزرینه . . وحسین کاظم بکی ، نزدینه دعوت ایدرک ، بکا خطاباً قیصه بر تاغراف یازدیرمش .
بوتلدرانی ، آلدن بعضی ذوانه امضا ایندیرمشلر . شیفره کوندلرک اوزره ، حق وحسین کاظم بکلر
جمال پاشایه کوتورمشلردر .

ایحسانه ، بش ماده لک و تقریر نامی ویریلان تلفرافنامه ، بالاخره اوبدورلشدر . ذاتاً ، تقریردن
بحث اولدینی حالده ، بونک تقدیم اولدینی مقامک هنوز موجود اولماسیده ، مسئله ده حیلہ و مقصد
مخصوص اولدینی اراده کافیدی . هنوز مجلس آچیلمش و مجلس ریاستی وظیفه یه باشلامش دکلدی .
مع هذا جان پاشاک بونلغرافی آلا قدن سوکره ، شو شیفره تلفرافی یازدم :

حسین کاظم ، تحسین ، جلال الدین عارف ، حامد بی افندہ : :

ہیئتِ تمثیلیہ نامہ

مصطفیٰ کمال

§ محترم افنديلر ؛ استانبولك تماس و ايضاحنده بولنديغمز جان صقيجي وضعيتله اوغراشيركن ،
مملكته اقباسى شرقنده ، بريالانجي يغمبرك احداث ايتديكي مهمجه و قانلي بروقه جريان ايدىوردى .
بوكا دائر اون بشنجى قول اردو قوماندانغندن متعدد راپورلر ورود ايدىوردى . بابورد دوت
ساعت مسافده - حارت قريهسى - واردر . بوقريده ميم اشرف نامنده برشيخ ، شيعليك تلقينانده
بولونيورمش . بون منار اولان بابورد مفتى و علماسى ، شينى جاب ايدرلر استجواب ايلك ايجون
تشكيل ايدكارى برهيئى ، (حارت) . كوندرمىشر و حكومت محليه نامنه شينى دعوت ايتشملر .
شيخ بو دعوتو اجابت ايتشمش . . حكومت محليه (۵۰) كشيلا بومفرزه كوندرمىش . بوندىن
بوسوبوتون مفضل اولان شيخ ، مريدانيه برلكده مفرزندك اساعده و مهماتى آلمش و افراد
و ضابطانى اسير و اعضباري شهبذ ايتش . . بونك اوزرينه ، حواردن بعض قطعات ، بابورده
سريق اولنتله برابر مسئللك فان دو كولمكيزين ، مصلحانه حلى ترجيح ايداش . . شينى نزدينه
علماء و امرادن مركب برقاج هبت كوندراش . . حكومته مطاوعتى ايجون نصايحه بولونيلمش . .
اون آلتى كون ، بوضورته ضايغ ايداش . اك صوك كيدن ، ارضروم قاضيسى هيتنكده رجاسى ،
شيخ اشرف اوزرنده مؤثر اولاماش . بالعمكس شيخ ، بونره خطابا : « هيكز كافرسكز ا كيمسنى
طايعم ، اطاعت ايتم ، حرب ايدجكم . الله ، بكا شريعت اعلاننه مأمورسك ديدى . » طرزنده
راولايونم ورمكه برابر ، برطرفندده كويلره ، (صاحب شريعت) و (مهدى منتظر) امصاريله

برطاقم بیاننامه لر لویدر دك خاقي انفال و كنديسنه التحاق ابتدره دك عصيان ايتمش . . بونك اوزرينه ، بالذات بایبوردده كلوب طقوزنجی فرقه نك قومانداسنی آلان قائمقام خالد بك ، ۲۵ كانون اول ۳۳۵ كونی ، کافی قوتله حارته حركت ايدر . شيخ ، طوپلادیفی عاصیلرله مدافعه به قرار ویردیکندن طوبجی و بیاده قوتلریله مصادمه و محاربه به احتیاج حاصل اولور . بواننده ، شیخک مریدلرندن برطاقلری ده حارته یاردیم ایتک اوزره جوار کویلرده اجتماع ایدرلر . نهایت ، قائمقام خالد بك دوغریدن .وغری به بایبورددن ، بکا کوندردیکی ۱ كانون ثانی ۳۳۶ تاریخی شیفردسنده دیدیکی کبی ، « حارت مسئله سی ، یالانجی پیغمبرك و اوغلارینك و توابعدن بعضیلرینك اتلافی و حارتك تسلیمیه نتیجه نیشدر . »

خالد بك ، بوشیفره سنده ، مبعوثلره متعلق بعض معلومات ده ویردیکندن ، کندیسه ۲۱ كانون ثانی ۳۳۶ تاریخنده شو شیفردی یازدم : « حارت حادثه سنده . الله ایدیان موفقیت برادریلرینی تبریک و مبعوثلرک آفرمه کلی حقنده صرف بیوریلان مساعی به تشکر ایدرم .

مصطفی کمال

§ افندیلر ؛ حربیه نظارتی ایله هیئت تشلیله آره سنده ، مزمن حاله کلش بر مسئله واردی . ناظر پاشا ، استانبولده بولان ارکانی ، قول اردولرک و میرآلای رتبه سنده کی امرایی ، فرقه لرک باشنه کچیرمک ایستیوردی . سائر امرا و ضابطانی ده ، آناطولوده قطعاته کوندرمه جکندن بحث ایدیوردی . بو آرزوی ، بر پرنسیپ اوله رق ایلری سورمش و تطبیقاتی ده ؛ حربیه نظارتی مستشار سابق احمد فوزی پاشایی ، آفروده علی فوآد پاشانک برینه یکرمنجی قولی اردو قوماندانلغنه و نورالدین پاشایی ده ، قونییه میرآلای و فخرالدین بك برینه اون ایکنجی قول اردو قوماندانلغنه تعیین ایلک صورتیه بر امر واقع حالنده یایمق ایسنه مشدی .

بو سیستم ، تعقیب و تطبیق اواندینی تقدیرده ، حرب عمومیده یتیشمش و قول اردو و فرقه قوماندانلقلرینه ارتقا ایش نه قدر کنج ارکان و امرا و ارسه ، شهسز ، کافه سی بو مقامندن تبعید ایدلش اوله جقلردی . چونکه ، استانبولده متراکم اسکی ارکان و امرا ، قدماً ورتبه ، اردو بوبوک جزو ناملری باشنده بولان کنج قوماندانلره تقدم ایتکده ایدیلر .

بز ، بو پرنسیپک ، اصلا مروجی اوله مزدق . بالخاصه ، ایچنده بولندیغمز شرائط اونوتیلهرق ، بویله سقیم اجرا آنه البته موافقت ایده مزدک . بناء علیه ، جمال پاشایه اول و آخر نقطه نظر مزنی و تعیین اولان یکی قول اردو قوماندانلرینک کوندرله ملری لزومی بیلدیریوردق .

فخرالدین پاشا ، قول اردوسی باشنده بولنه رق ، آیدین جهه سنه معاونت و مظاهرتاه مشغول اولیوردی . علی فوآد پاشا ، فرید پاشا زماننده عزل ایدلشدی . جمال پاشا ، او حقسز معاملهی تصحیح ایتک ایسته مه مشدی .

یکرمنجی قول اردویه ، آنقرده بولنان ۲۴ نجی فرقه قوماندانی قائممقام ، مرحوم محمودبک ، وکالة قوماندا ایدیوردی . علی فؤاد پاشا ، هم قوای ملیه قوماندانلی یاییور و همده حقیقته قول اردوسنه حاکم بولونیوردی .

بز ، قول اردو و فرقه جزء ناملرنده قوماندا تبدیلی ، باخصوص ، مقاصد ملیه تابع و او یولده حرکت ایتکده بولنان ، شخصلری معلوم قوماندانلری ، بویه واهی و کیم بیلیر ناصل بر مقصد مخصوصه مبتنی پرنسیپه فدا ایتمه مکه قطعاً قرار ویردک . یالکزه ، استانبولده بولنان کنج و فداکار ضابطانک و اطبانک ، بر آن اول ، آناتولویه ، اردو قطعه کوندرلسنی ، قائده لی و شایان آرزو بولیوردق . حال پاشا ، آنقریه موصلتمز کونلرنده ، بومسئله اوزرنده ده اچوق اصرار واستعجال کوسترمکه باشلادی . مسئله بی ، عزت نفس مسئله سی یادی . استعفا ایده جکنی بیلدیرمکه تهدیداته باشلادی . مانکه باشنده جواب اعطاسی خصوصنده کی اصراری اوزرنه ، حربیه ناظرینه ۲۹ کانون اول ۳۵ تاریخنده یازدینم شیفرده : « علی فؤاد پاشانک قوماندان افشاکا کنی ، بز ، اساساً ، هیچ بروقت دائمی قبول ایتدک . احمد فوزی پاشانک اصالة قوماندانلقه تعینی موضوع بحث اوله مز . صلح تقررندن اول ، تصور وتصویب ایدیلن پرنسیپک ، موقع تطبیقه قونمسی محاذیر عظیمه بی داعیدر . حربده ، بالفعل اکتساب مقام و موقع ایش ذواتی ، مادون وضعیته صوفق ، اوله مز . بو ناموسم تشبثات ، تشکیلات ملیه ایچون چالشمقده اولان ذواتک ایش باشندن آیرلملری وبو صورته وحدت ملیه تک متأثر اولسنی مستلزمدر .

آچیقده قالمش ، مقتدر ذوات ، قول اردولر دائره لرنده و قول اردولرک آمرنده ، منطقه و موقع قوماندانلقلرنه ، اخذ عسکرله تعین اوله رق ترفیه اوله بیلرلر .

کوچک رتبه لی ضابطان و اطبانک ایسه بر آن اول کوندرلسی لازمدر . اون ایکنجی قول اردویه ککنجه ، بو قول اردو ، محاربه ایدن قوای ملیه ایله تشریک مساعی ایش و طرفین آردسند فعه مستند براعماد متقابل تحصل ایشدر . تبدل قطعاً جائز دکلدر . اوراده کی وضعیته بویه برحاله اصلا تمحلی بو قدر . « دیدم .

§ افندیلر ، بو مسئله اوزرنده ، آناتولو وروم ایلیده بولنان بالجله قوماندانلره محاربه ایدرک ، نظر دقتلری جلب ایشدم . کانون ثانی بدایتنده ، آنقرده بولنان فؤاد پاشایه اولدینی کبی ، قونیه ده بولنان فخرالدین پاشایه ده ، « نورالدین پاشا تعین اوله جق اولورسه ، قوماندانی ترک ایتمه رک کما کان وظیفه ملیه و وطنیه کزه دوام ایتکز ایجاب ایلکده در . بناء علیه ، بو بایده واقع اوله جق تبلیفادن بزى و قتیله خبردار ایدیکز ، آمرینی ویردم .

حال پاشا ، کانون ثانی بدایتلرنده ، اوتارینجده حربیه نظارتی سریاوری بولنان صالح بکی - سکزنجی قول اردو قوماندانی صالح پاشادر - ایکی مکتوبی وبو مکتوبلره ملفوفاً دول استلافیه فوق العاده ممثلربنک (۲۴ کانون اول ۱۹۱۹ - ۱۳۳۵) تاریخی مشترک برتقریری وبو تقریر حکومتک ویردیکی جواب صورتی حامل اوله رق کوندردی .

حال پاشا ، بو مکتوبلرنده ده ، قوماندا تبدیل وتنسیقی حقنده کی برنسیپندن تعین ایتدیکی احمد فوزی و نورالدین پاشارک عنایتلری تأمین لزومندن بحث ایدیور و بالخاصه « اردونک مهم قوماندا

مقامارنەمە ، صوۋىھەرەت كەركەت مەلەيە ايلە عيان اولەرق مەتغول اولۇش ذواتك بائەت ورسىمە بولۇش ، خارجه وباخسە اجابە قارشى اردودە سياسياتك حكمران اولايىنى منظرەسى ويرير بۇدە ھە ھالەدە مسوء تاثيرى موجب اولور . نفلارت ، بائەل بو تاثيراتك فعلى تاثيرى فارسىسەندەدر ، دييوردي وينە استغفاسنى تەكرار ايدييور بۇدەنغە ، بۇ ھالەدە ، آرقى مجلس مەبوعاتك امتدادى بر خيال مال اولەجنى اخبار ايدييور . [وثيقە : ۲۱۶]

افنديلر : بو مستثنيه مدائن و يرديكيم جوابلري ، شو صورتله خلاصه آيد . مياير : مطالعتزده اصابت اولديسه عئد قسيمي تکرار ايدرز . دريد بائشان ميراث سياقي اولان ، آدين جه ، سنك و منطه سنك و اورالردك قواي مابناك حال و آينسي ، دوك درجه علاقه ايله عر دقته آيله رز . آني ايپون ، ميدبخش بر و نعينك تاميني دوشونيورز .

علي فؤاد باشاڭك دولت نظرئنده ، عموم نظرئنده هر درلو تستيددن معرا بولندي قاععنك محفوظيتي شرط اساسيدر . حرڪت مليه اساسنده ، هر نه جوريله اولسون ايلاي آتلمش اولانلرك ، مقام و وصيتلرئندن انفصاا ايتيرملاري ، فداكارلرلرئنك قباحا اولارلق تالق ايدلايكه عصف اولخور . بو ، محفوظيتي مؤمن اولق ضروري بولنان نقاط نظرمرزه كوره اصلا قبل شبور دكلدر .

حکومتجہ وارد ، سیاسی محاذیری ، برطرف اینک ایچون یاپہ جتی ہرشی یاپامشدر .

احمد فوزی ہاشا، بزمہ تشریک مساعی قابیلیتی حائر دکدر۔ احمد فوزی ہاشا کی وظیفہ مخصوصہ ایلہ کشت و کنار ایدر کن واقع منطقہ افادانی بیلدرمشدک۔ بونی مأمول ایتہ بیور، مشدیکز۔ احمد فوزی ہاشا کی، آرقداشلرہ یازدینی خصوصی بر شیرہدہ، اردو، بو کونکی آناشری وصعیتندہ قالدیجہ مملکت ایچون دلاکت محققدر دیور۔ بو ذات، اردونک تشکیلات ملیہ مظاہر وصعیتی آناشری تلقی ایدیور۔ حالبوکہ بیلیمک لازمدر، کہ اردو تشکیلات ملیہ قادروسی خارجہدہ دکل، بلکہ اونک روح واساسنی تشکیل ایتکدہدر۔

احمد فوزی ہاشانک، کوناندہ، ایلک ایش اولہرق یابدنی معرفت، آزاوور مسہد سندن دولای بیك مشکلاتہ آلہ کچیریلن جانلرک تخلیہ سنی طلب ایتک اولشدر . بزمنہ مداولہ افکر ایہدن تعیین ابتدیککز ایکی ذانک ، عدم قبولی حقتدکی ضروری و محق مطالعہ مزہ فارشی ، بر غزت نفس مہلہ سی یامایککز . بو ، وطن و ملتہ صداقت و مربوطیتلہ قابل تالیف دکادر .

(استعفا کز حائده . مجلس مبعوثان الفتادینک بر خیال محال اولہ جی) حقنہ کی قید کزدن ، صدراعظم دہ داخل اولادینی حائده ، قاینہ نک ، مشروطیت ادارہ نک علیہ داری بواندینی آکلا شیل منہ درہ . یک مهم اولان بونقلہ نک تمامیلہ تشریح و ایضاحی رجا اولنور . » [وثیقہ : ۲۱۷]

§ افندیلر ، شمدی ، سریاور صالح بك و داعیتیه کوندرلیکنی عرض ایتمکمه ، دول ائتلازیه فوق العاده مئتمربنك ، علی رضا پاشا قاپینه سنه وردکاری مشترک تقرر دده ، برنبده بحث ایدیم :

فرانسه ، بویوک بریتانیا و ایتالیا فوق العاده قومیسرلری ، قره دکز اردوسی باش قوماندانی (سیر جورج میلن) ایله عثمانی حربیه ناظری آرمسندہ جریان ایدن بر طاقم مخبرات ، عثمانی حکومتک نظر دقنی جلب ایتدکن صوکره ، « بو مخبراندن واضحاً آ کلاشیلیور ، که حربیه ناظری حماد پاشا ، قره دکز اردوسی باش قوماندانک ، پارسده کی مجلس عالینک قرارلرینه تبعاً ، و بر دیک تعاماتی تطبیق

ایده جک برده ، مأموریت عالیہ سناک استازام ایستدیککی ۔۔۔ ولایتدن قاجینه رق ، بر ملاقم غیر قابل قبول معذرتار وسبیلر سرد ایتمشدور .

فوق العاده قومیسرلر ، حربیه ناظرینک آلابینی وضعیتیک موجب اولهجنی وخیم نتایج حقندہ ، عثمانلی حکومتیک نظر دقتی جلب اینمکله برابر ، فرہ دکز اردوسی باش قوماندانی طرفندن تبلیغ اولنان قومسراس قرارلرینک تطبیق ایچون نہکی تدابیر آلمنی دوشوندیکنی اوکرنمک ایستر .

فوق العاده قومیسرلر ، وفعدن خبردار اولان متفقین مجلس عالیسنی تنویر ایتمک اوزره ، مجلس عالی نامنہ ویریلن امرلرک ، حربیه ناظری طرفندن یاہلہ ماہہ ۔۔۔ خصوصی ، عثمانلی حکومتیک ناصل مطالعہ ایستدیکنی درحال سیدیرمسی طلب ایدرہ ، دیورلر .

افندیلر ، عالی حکومتی ، بو تقریرہ ویردیککی جوابدہ : « ازہیرک بدایت اشعالتک ناصل وقوعبولدیغنی ، محتلط قومیسرینک تحقیقاتی وتحقیقاتہ قدر کچن زمان ظرفندہ ، یونان یرنجیلنی قارشوسندہ ، خلقک حفظ حیات وصیانت ناموس قیدینہ دوشدیکنی وحکومتلہ اردونک دائمًا تحقیق قومیسرینک عدل ونصفتنہ اعتماد ایستدیکنی ویالکیز آقان قانلری ، موقہ اولسون دیندیرمک ایچون ، عثمانلی حربیہ نظارتک ، جنرال میلن جنابلرینہ ۲۳ آگستوس ۳۳۵ تاریخلی تذکرہ ایلہ تکلیفدہ بولنیش اولدیغنی ذکر وبوتکلیفک ، یونان قطعایلہ قوای منیہ آردسنہ عثمانلی قطعائی وضعندن عبارت اولدیغنی وبوتکلیفک رد اولندیغنی ، افادہ ایدیور .

صوکرہ ؛ « منطقہ اشعالتک یونان قطعاندن غیری ، ائتلاف قطعائی طرفندن اشغالی تکلیفنہ عائدہ ۲۷و۲۰ آگستوس ۳۳۵ تاریخلی ایکی قطعہ تذکرہ وبونلرکدہ جوابسز قالدیغنی ، اشارت اولونیور . بوندن صوکرہدہ ؛ « جنرال میلن جنابلرینک ، تحدید حدودی کوستبرر تذکرہلرینک (۳ تسمین ثانی ۹۱۹-۳۳۵) حربیہ نظارتنہ کوندرلدیککی نقطہسنہ تماس ایدیلرک ، حربیہ ناظرینک بویلہ برتبلیفک احکامنی تطبیقہ رأسًا صلاحیتدار بولندیغندن حکومتہ مراجعتندن وحکومتجہدہ قومیسرلرہ عرض حال ایدندیگندن » بحث اولونیور .

بعده ، - موقت خص حدودک یونانلر طرفندن تمامی اشغالہ ممانعت ابدن - قوتک ، اہلی کتبہسندن عبارت اولدیغنی سویلیور . حکومتک واردونک ، خلقک مقاومت ابرازندہ عاجز اولدیغنی بیان ایدیلرک مسئلہک چارہ حل وعدلنی تکرار نیاز ایستکدن صوکرہ « کرک حکومت وکرک حربیہ نظارتی کویا مجلس عالی مقرراتی تطبیق ایتمیور کی برہمتدن آرتق تخلیصہ مروہ دلالت بیورولسی ، نیازلرینہ احترامات فائقہسنیہ ضم وعلاوہ ایدیلرک جوابنامہیہ ختام ویریایور . [وثیقہ : ۲۱۸] محترم افندیلر ، شمدیہدہ ، جمال پشانک مکتوبلری محتویانندہ ، تماس ایستکلری نقطہلرہدہ اشارت ایدہجکم .

حربیه ناظری ، بڑہ ائتلاف دولتری قومیسرلرینک تقریری اوقونورکن برطراندہدہ ، اوتہدبیری یابدیرمق ویاخود بڑی پایتسدن منع ایتمک ایستدیککی نقطہلری تکرار وتأیید ایدیوردی . جمال پاشا ، آرزورینی بودفعہ سرد وتکلیف ایدرکن بوغیرریدہ اوقونمق صورسیدہ ، بزم احوال روحیہرہ منویہ من اوزرندہ مؤثر اولہی دوشونیش بولندیغنی ، یلدم احتمال ویرمک جائز اولوری ؟

جمال پاشا ، دول ائتلافیه نك تمايلات سياسيه سندن بحث ايتد كدن صوكره ، حكومت ، ولسون برنسيپلری اساسی داخلده قبول ايدم بيله جكارى اصلاحاتی وعد ايدن بريانامه يي قريبا نشر ايدم . داخله ناظريني كوچنديرمه ملير و چونكه استعفا ايدر . بوتقدیرده بحران اولور . مجلسك كشادنده داخله و خارجيه ناظرلرينك تبديلي محققدر . دشمنلر ، مجلسي كشاد ايتدیرمه مك ايتسيور ، حتی عجلر جمعيتك ذات شاهانه يه مراجعتله بو مجلسك شروع اولديغني بيان و فسختي ايتديه جكلری خبر آلدی . [وثيقه : ۲۱۹] ديور و مبعوثلرك آنقره يه كلسي مسئله سندن بحث ايدسيور .

§ شمدی افنديلر ، بو اوچ وثيقه محتوياتي كوز اوكنده طوته رق ، هپ برابر ، قيصه بر تحليل بايلم !

قوميسرلرك تقريردن آكلابورز ، كه ائتلاف دولترلرينك قره دكرز باش قومانداني ميستر (جورج ميلن) ، عثمانلي دولتنك حربه ناظرينه ، جمال پاشايه ، دوغريدن دوغري يه تحت امرنده ايتش كبي تعليمات و اوامر ويرمكده در . جمال پاشا ، شمدی يه قدر بوندن بزه بحث ايتدی .

وينه آكلابورز ، كه عثمانلي دولتنك حربه ناظرى ، آلدیغني تعليمات و امرلری ياپمه مقدن و غير قابل قبول معذرتله وسيللر سرد ايتش اولقندن ناشي تخطئه ايديلور .

حربه ناظرينك آلدیغني امرلرك نه اولديغني استدلال ايدسيورز و نه ايچون ياپمه مقده اولديغني ده آكلابورز . چونكه ، قواي مليه مانعدر . . قواي مليه ، حربه ناظرينك و حكومتك ، باش قوماندان ميستر (جورج ميلن) ك اوامر و تعليماتنه توفيقاً ويرديكي ويا ويرمكي امرلره اطاعت ايتسيور . . ايشته قوميسرلر ، پارسده كي مجلس عالي نامه ، بوني قابل قبول معذرت و سبب تلقى ايتسيورلر . دمك ايتسيورلركه ، حكومتسه كز ، حربه ناظرى ايسه كز ، ملكته ، ملته ، اردوبه حاكم اولمليسكر ! حاكم ايسه كز ، معذرتلر وسيللر قابل قبول دكلدر .

افنديلر ، على رضا پاشا قابينه سى ، ۲ تشرين اول ۳۳۵ ده موقع اقتداره كلدى . اوندن اول فريد پاشا قابينه سى واردی . بوكا نظراً ، قواي مليه ايله يونان قطعاتى آره سنه عثمانلي قطعاني وضعنه متعلق ۲۳ آغستوس ۳۳۵ تاريخنده كي تكليفى ياپان فريد پاشا قابينه سيدر . منطقه اشغالك ، ياكيز ائتلاف قطعاني طرفندن اشغاله دائر ۲۰ و ۲۷ آغستوس ۳۵ تاريخنده كي تكليفى ده ياپان فريد پاشا قابينه سيدر .

على رضا پاشا قابينه سى هنوز ، برتكليف درميان ايتش دكلدر . فقط ، بالعكس ۳ تشرين ناني ۳۵ تاريخنده اشغال منطقه سنه بر حدود تعيين و بو حدوده قدر يونانليرك اشغالي تأمين خصوصى ، باش قوماندان (ميلن) حربه ناظرى جمال پاشايه امر ايدسيور . ايشته ، جمال پاشاك انفاذ ايتدیرمه مديكي امر بو اوليور . شايان تشكر درك ، كرك كنديسى و كرك منسوب اولديغني قابينه ، موقع اقتداره كلكلرندن نهايت بر آي صوكره ، قواي مليه يه قارشى عاجز اولدقلى يي ، اجنبى قوميسرلره سويليه ييلمشلدرد .

افنديلر ، بو وئاقندن ، آكلاشيلمسى لازم كلن اك مهم و اك معنيدار نقطه ، بنجه ، قابينه نك مشترك تقريره جوايبنده ، قوميسرلرك درميان ايتدكلرى نقطه لره كال نواضعله و بويوك نزاكتله جواب ويريليركن ، بر جهت اصلا قاله آلنيور . اوده ، افنديلر ، ميستر (جورج ميلن) ك دوغريدن دوغري يه عثمانلي دولتنك حربه ناظرينه امر و تعليمات ويرمكده اولسيدير . بو حال ، نه تشكيلات

ملیه ، فارشی عزت نفس مسئله‌ری چیقاران حربیه ناظرینک ونهده ، عثمانلی دولتنک استقلالنی تأمین ایتک م شولیتی دریمده ایتش اولان قاپینه‌ک عزت نفس وحیثیتنه دوقونمور. بوحاک، کندیلرینک حیثیتی و دولتنک استقلالنی چوقدن رخنه‌دار ایلش اولدیغنی فرق ایتک ایسته‌میورلر . هیچ اولمازسه برونستو ایتیمورلر . هیچ اولمازسه ، بوتسلاط وتجاوز استقلال شکناهییه واسطه اولاماز دیه فریاده جسارت ایدمه‌میورلر ... جسارت ایدمه‌میورلر افندیلر ، چونکه قورقورلر . نته‌کیم قورقدقلری ناشدینه کادی . بونی قریباً کوره‌جکیز . قورقمق ایچون ، حیثیت انسانییه‌ک وعزت نفس ملینک دوجارنجاوز اولمه‌یجه محیط وشرائطده بولنق لازمدر . بوکا اهمیت ویره‌یئرلرک ، ذاتاً بر انسان ایچون ، برملت ایچون ، غیر قابل تجاوز اوله‌رق محفوظیتی ، اک بویوک غایه ناموس اولان مقدست حننده . چوقدن لایالی وغیر حساس اولدقلرینه حکم ایتمکده خطا یوقدر !

نصفت و مرحمت نیاز ایتکله ملت ایشلری ، دولت ایشلری کوربله‌مز ؛ ملت ودولت شرف واستقلالنی تأمین ایدبله‌مز ..

نصفت و مرحمت دیلنمک کبی بر پرئسیپ یوقدر . تورک ملتی ، تورکیانک مستقبل چوقورقوی بونی ، بر آن حاطردن چیقارمه‌میلدرلر .

افندیلر : جمال پاشایه ، قوماندا تبدلنه عائد نقطه‌لرده ویردیکنز جوابی عرض ایتشدیم . مساعده ایدرسه‌کیز ، او جوابک باش طرفنی تشکیل ایدن خصوصات سائره حننده‌کی مطالعاتمیزی ده ، خلاصه ایدیم .

مواد اساسیه‌یه دائر نقاط نظرمن شو ایدی :

۱ — دول مؤتلفه‌نک هربری اعظمی منفعتی ، عموم تورکیاده ، تأمین ایتک غایه‌سنددر . بو ، تورکیاده ، شایان اعتماد بر استناد نقطه‌سی تأمیننی مستلزمدر . اجنبیلرک آچیقدن آچینه معارض وغیر بمنون کورونملری سببی ، قاپینه‌ک وضع بیطرفیسنددر آرامیلدر ، عاجز واستنادمیز اولمسنددر آرامیلدر .

۲ — قاپینه ، بیاننامه نشر ایتمکده استعجال ایتمه‌میلدر . بیاننامه ، قاپینه موقعنی تقویه ایتدکن صوکره نشر اولنیلدر . قاپینه‌ک قوتلی اولسی ، هر نقطه نظردن قوای ملییه مستند اولدیغنی قناعتی بخش ایدمک بر طریق حرکت قبولیه وبونی طالع اظهار ایلسیله ممکندر .

محس اجتماع ایتدکن صوکره واوراده قوتلی بر « مدافع حقوق جمعیتی غروبی » وجود بولدقن صوکره ، بیاننامه‌یه صره کله‌یلیر . هر حالده بیاننامه ، صاحب مرخصلرینک عزیمتدن اول وفقط غروبه متحدالفکر اوله‌رق تنظیم اولنیلدر . چونکه ، بویه اولمازسه ، حائر قیمت واعتبار عد ایدمیه‌جکدر . برده ، ایشه ، قبول اولنه‌جق اصلاحاتی اعلان ایتکله باشلامق دوزرو دکلدرد . بالعکس بیاننامه‌ده ملتک استقلالنی وملتک تمامیسندن باشلامق ، آنجق بونک تأمیننه معلق ومشروط اولنق اوزره امور اداره‌نک خطوط اساسیه‌سی تقریر اولنق موافق اولور .

بویاننامه‌یه اساس اوله‌جق خطوط مهمه ، سیواس عمومی قونفره‌سی بیاننامه ونظامنامه‌سنددر موجوددر . اوراده ، مستقبل حدودلر ، دولت وملتک استقلالنی ، اقلیتلرک حقوق ، مظاهرتک ،

ملتجه ، طرز تلقیسی - خصوصاً مصر حدر . بویه بر بیان نامه ، شمیدین احداث و مجلسك كشادیده . اکثریت غروویه بالذا كره اعلان اولنور . موافق اولان بورد .

۳ — داخیه ناظرینك استعفا سید ، فاینه بر بحران حصونه سبب كورولده ، كددور . بویه بر مطالعه دن داخیه ناظرینی ، صدراعظم نلقی ایتمكده اولدینكیز معنای چیتار . بر قیاده بحران ، آنجوق حكومت رؤسناك استعفا سید ، چیته بیلور . فاینهك ؛ داخیه ناظری شراف اشابه ، اولانده فرید پاشابه تابع و مربوط اولدی آكلاشیلور .

مجلسك كشادیده ، داخیه و خارجیه ناظرلرینك تیدیانك نلقی اولدینكی حنده کی اشرتی آكلا به مدتی . بوناظرلر ، شمیدین بویه بروعدده بولندیلمی ؟

دشمترك ، مجلسی كشادیتدیرك ایستهمیه حكاری ضعیفدر . یالکیز ، بادشاهك شاهی فسخ ایستی . احتالی وارد خاطر میدر ؟ اگر بویه بر احتمال وارسه اوخلنده مجلسی ، استانبولده ، داغمن و مالی مجلس معونانمز براقق ایچونمی طوپا وورز ؛ بناء علیه ، پادشاهك بوبایدی كی نطقه نترلرینك ، هر نه رجه قطعی اوله برق شمیدین بیلمسی لارمدر ، كه معبرلری خارجده ، امین بر عجلده طوبالامق ایچون تشباده بولنله ؛ شكسی حانده ، (مجلس استانبولده اجتماع یوزدن بوجه بالا احواله دوجار اولورسه ، بونك مسئولیتی ، در سعادتده اجتماعی خصوصنده اصرار ایدنلره راجع اوله حقدور .)

۴ — معبرلرك مداوله افكار ایچون آنقریه كلری فائده لیدر .

§ افندیلر ، بنی - جدآ صمیمی و پارلاق و امنیت بخش حسیات ابله قارشایامش اولان آنقریه اهالی . محترمه سیه ده یقیندن طانیشمق و اونلره مداوله افكار اینك بر وظیفه - كهمنده ایدی . اونك ایچون - برای مذاكره - دعوت ایتدیکمز ، معبرلرك مواصلته انتظار ایلیدیکمز . كورلرده ، اجتماع ایدن محترم آنقریایله ، بر قونفرانس ویرمشدیم . [وثیفه : ۲۲۰]

بو قونفرانسه زمین اتخاذ ایتدیکمز نقصلر اوزرنده قیصهجه قونوشیم :

ویلسون پرنسپلری : بو پرنسپلرك ۱۴ ماده سندن تورکیابه تعلق ایدنلر واردی . ذالاً معلوب اولان وعقد متاركه ایدن عثمانلی دواتی ، بو پرنسپلرك كوكل اوقش ییجی منوره سراسینه بر زمان اوایلاندى .

۲۰ تشرین اول ۳۳۴ ، موندروس متاركه نامه سی موادی و بالحظه بو ماده لر میاننده یدنجیسی ، دماغی یاقان آتشین بر زهردی . یالکیز ، بو ماده ، بقیه وطنی ، دشمنلرك امر اشغال واستیلا سینه آماده بولندیرمغه کافی ایدی !

استانبولده ، بر برینی ولی ایدن عجزه دن مرکب قاینه لر ، شرفسز ، حیثیتسز ، سنلی منظره لرله معصوم و متوكل ملنك تمنا لی طانندی ، اعتباره لایق كورولمه كه باشلاندى . بو یوزدن ، دیانك مدنی دولتری ، ایجابات مدنییه یی اونوته حق قدر لایالی اولدیله . اوتهدیری ، تورك ماتی علیه نه . افطار جهانده یایلان انك منطسز پروپاگاندالر ، هر زمان زیاده استماعه شبان كورولدی .

طبقوز آبدنیری ، باشلايان ملی ائزه و فعالیت ، وضعت و منظردی دکشدردی و دها چوق دکشدره حکدر . ملت ، حاصل اولان وحدتی محافظه ایدرسه و استقلالی ایچون فدا کارلقدن چکندرسه موفقتی مقدر . از ضرور و سیواس قواغره لری اساساتی ، منک استحصال ایدم چکی غایله ایچون دستوردر .

فرید پاشا فایزه سی استقامت ایدن ، مانند ، فقه ، علی رضا پاشا فایزه سی موقع اقتداره کتیرمش اولاق مسکراتی منه طائد دکلدر . مع انما ائلهات حاکمه .

بک انیدیلر ؟ شدی ، آتوره کان مبعوث اوزدیلره تماس و مداوای افکاره باشلايان :

معینر ، یعنی کونده ویا نوزده شهسار بولمیدلر . مسردا ویا کویرک کویچوش عروبر حاصل سوب بیاییلر . جودانک ویا بییه ک بییه ، آیری آیری همن عری اساس سعه لری . . کولر . حرار وینه تکرار ائله شورقی حاصل اولدی .

همن بدن اول ، قوه معنویه ک ، فواید و وجدانک یوکسک طوکتی شرطدر . بونی بیایرسکتر . بونده نه فایده ای تیه ائله اوزره ،

اولا : داخل و خارج و منیتک امانت و فرج و ریجی ماه ائنده و انکشافنده بولنان نقطه لری و حقیقی آراشدیره بق ایساح وائاته چایشدق .

مؤکره . همن مقصد اطرافنده شعوری و عزیمکرانه اتحادک ، صاردیلاماز قوت اولایینی حقیقتی ، یورو . هرین تکرار ائدک .

بر هیئت اجتماعیته ، بقا و سعادتک ، آنجق املده و استحصال املده اشتراک نام حائنده بولنسنه متوقب اولدیننی اینساح ائدک . « وطنک خلاصی ، استقلال تأمین » هدفنه متوجه وحدت ملیه مرکز ، اساسی ، منتظم تشکیلاتک و خودیته و بوتشکیلاتی حسن سوق و اداره به مقتدر دماغلرک ، نه نازیلرک ، بر دماغ و نه نرژژی حائده محدود و متزج بر حاله کلسنه وابسته اولایینی سویلدک و بومناسبتله ، استابولده ، آجید حق شمس معیونانده ، فواید ، مناسک بر غروب تشکیلی ضرورتی میدانه قویدق .

همن ، آنجق دوا ائله اسم جلال و اتقراضلری هنکمه لرده تاریخک قد ایندیکی ، چوق مهم و حیاتک آدلی یشایوردی . بویله آنلرده ، طالع و مقدراتی بالذات کندی ألنه آلمقده غفلت کوسترن مریک ، عقیقه ای شمه ل و نلاکت آلوددر .

تورک متی ، بوحقیقی آکلامغه باشلامشدی . بوادراکی نتیجه سیدی ، که ، امید خلاص وعد ایدن ، هر صمیمی اشارته شتابان اولمقده ایدی . آنجق اوزون عصرلرک اویوشدیرینی اداره و تربیه سنک ، بر هیئت اجتماعیته ، برکونده ، بر سه ده آزاد ایدم بیله چکنی تصور و قبول ائتمک دوغرو دکلدر .

بوسبیلله ، واقف طبیعت و حقیقت اولانلر ، ائندن کلدیکی قدر ، منسوب اولایینی متی نور وارشاد ایدرک ، اولنره ، خلاص هدفنه یورو مکده دلالتی ، اک بویوک انسانلق وظیفه سی بیلمیدرلر . تورک ملتک ، قلدن ، و جهامدن سانج و ملهم اولان اک اساسی ، اک بارز آرزو و ایمان معلوم اولمشدی : تور اولوش . .

بوقورت اولوش فریادی ، تورک وطنک بوتون آفوقده عکس انداز اولمقده ایدی . ملتن ، بشقه

استیضاحاتده بولنغه محل یوقدی . آرتق ، بو آرزوی ، افاده ایتمک قولایدی . نته کیم ، ارضروم و سیواس قونغرهلرنده ، آرزوی ملی تبار ایتدیرلمش وافاده اولنشدی .

بو قونغرملر اساسانه صادق اولدقلرینی بیان ایتدکاری ایچون ملتجه وکیل انتخاب ایدیلن ذوات ؛ هر شسیدن اول ، بواساسانه مربوط ذواتدن و بو اساساتی اعلان ایدن جمعیه نسبتی کوسترده عنوانده بر غروپ یاپه جقدی : « مدافعه حقوق جمعیتی غروپی » .. ایسته بو غروپ ، تشکیلات ملییه و دولایسیله ملته مساند آ هر زرده اولورسه اولسون ، ملتک مددس آمالنی جسارته افاده و مدافعه ایده جکدی .

افندیلر ، ملتک آمال و مقاصدینی ده ، قیصه بر پروغرامه اساس اوله جق صورتده طوپلو برطرزده افاده سیده کوروشولدی . (میثاق ملی) عنوانی ویریلن بو پروگرامک ایلمک مسودلری ده ، بر فکر ویرمک مقصدیله قلمه آلندی . استانبول مجلسنده بو اساسلر ، حقیقه طوپلو بر صورتده تخریر و تثبیت اولمشدر .

افندیلر ؛ هر کوروشدیکمز ذات و یاخود ذوات ، بزمله ، فکر و قناعتده متحد قاله رق آیرلمشلردی . فقط ، استانبول مجلسنده ، « مدافعه حقوق جمعیتی غروپی » دییه بر غروپ شکل ایتدیکنی ایشتمکده . نیچون ؟ ! اوت ، نیچون ؟ بوکا بوکون جواب ایسترم !

چونکه ، افندیلر ، بو غروپی تشکیل ایتمکی ، وجدان بورجی ، ملت بورجی بيلمک وضعیت و قابلیتنده بولتان افندیلر ، ایمانسر ایدیلر .. جیین ایدیلر .. جاهل ایدیلر .

ایمانسر ایدیلر ؛ چونکه ، آمال ملیه نک جدیت و قطعیتنه و بو آمالک مسندی اولان تشکیلات ملیه نک صلاحیتنه ایمانمورلردی .

جیین ایدیلر ، چونکه ، تشکیلات ملییه منسوبیتی داعی مهالک کورپیورلردی .

جاهل ایدیلر ؛ چونکه ، یکنه استنادکاه خلاصک ملت اولدیفنی و اوله جقنی قدیر ایده میورلردی . پادشاهه تکاپو ایدرک ، اجانبه خوش کورونه رک ، ملایم و نازک داورانه رق ، بیوک فایه لرک استحصال اولنه بیله جکی غفاتی کوستریورلردی .

بوندن بشقه ، افندیلر ؛ نانکور و خودپرست ایدیلر .. فکر ملی و تشکیلات منیه نک ، قیصه برزمانده تأمین ایتدیکنی شرف و موجودتی استصفا ایدیورلردی . وجود بولش اولان وسعیت و وارلنک سهل الاستحصال اولدیفنی ظن و وهم ایتمکله جبرکین ضرورترینی تطمین سوداسنه دوشیورلردی .. ارضرومده ، سیواسده تلفظ اولنش ، تثبیت اولنش بر عنوانی عیب قبول ایتمک ذل اولزمیدی ؟ ! او عنواندن دها معالی عنوانی یوقدی ؟ !

اوت ، ایشیتدک افندیلر ؛ وارمش : « قلاح وطن غروپی » [**]

§ افندیلر ؛ ماضیه عائد منجات و حادثاتی ؛ بوراده بیان ایده بیله جکم جرجیوه داخلنده ، حقیقته مطابق اوله رق تثبیت ایتمک عزه ندهیم . بوسیله . تام اوزرنده بولندیغمز نقطه یه عائد بر خصوصیه ده . کیم صمیمیتنه اطلاعکزه نودیع ایده جکم .

[**] بئلا التزام شده ی یازلمشدر .

بن ، مجلس مبعوثانك ، استانبوله دوجار تجاوز اوله جفنه ، داغيله جفنه قطعياً انتظار ايديوردم .
بوتقديرده ، توسل اوله جق تدیری ده تقرر ایتدیرمشم . حاضرلفمز و ترتیباً عزمده باشلامشدی .
آقرده طوبیلاق . . .

ایشته بو وظیفه یی یاپارکن ، ملتجه ، سوء تفهمنائی موجب اوله مق ایچون تدیر اوله رقده برشی
دوشونمشم . مجلس مبعوثان ریاسته انتخاب اولنق . . بوندن مقصد ، داغیتیلان مبعوثلری ، مجلس
مبعوثان رئیس صفت و صلاحیتله ، دعوت ایتمکدی . کرجه بو تدیر ، آنجق ظواهری محافظه ده
وموقه قائده لی ایدی . فقط ، هر حالده بحرانی زمانلرده ، فائده سی موقت اولسه ده ، هر درلو تدیرک
آلش اولسی زائد عد ایدیه مز . .

حقیقته ، استانبوله کیتیمه جکدم . فقط بونی اعتراف ایتمکسزین ، زمان قازانه جق وموقه غیوبته ده
بولونیورمشم کی وضعیت ومعامله تنظیم اوله جق و مجلس ؛ رئیس وکیللری واسطه سیله اداره اوله جقده .
بوندیرک تطبیق ، بالطبع ، مجلسه کیدن ، حقیقت وضعیتی مدرک اولسی لازم کلن آرقداشلرک
همت ومساعدیسیله اوله سیله جکدی .

افندیلر ؛ بو خصوصی ، ایجاب ایدن ذواته سویلدم . مطالعه ونقطه نظریمی موافق بولدیلر . بویوله
چالیشه جق لرینی وعد وتأمین ایدرک استانبوله کتیدیلر .

فقط ، پک مستثنا ، بلکه برویا ایکی آرقداشدن ماعداسنک ، بوفکری ، تلفظ دخی ایتدکلرینی
اوکرندم .

بومسئله ده حاکم اولان برحاکمه ومنطق شوایمش ... بونجه ملت وکیللری ایچنده مجلس رئیس
اوله جق لیاقتده برآدم دخی یوقیدر ، که حاضر اولمیان بر مبعوثی غیاباً رئیس انتخاب ایده جکیز . مجلس
تشکیل ایدن اعضای کرامی بوقدر لیاقتسز کوسترمک انتظار اغیارده سوء تأثیری موجب اولمازی ؟

دیگر بر منطق ده ؛ مجلس ریاسته قوای ملیه رئیسینی انتخاب ایتمکله ده ایلک کوندن ، مجلس اوزربنه
شبه و تجاوزی جلبه وسیله ویرمکدر . کار عاقل اوله مز .

بونوع محاکمه ومنطق یابانلرک ، پکده اوزاق انسانلر اولمدیغی کورنلر ، اختیار سکونی ترجیح
ایشلر . .

افندیلر ؛ اعتراف ایتلیم ، که بوندیرک آلتامش اولسی ، مجلس داغیلقدن سوکره نی کوچک برمشکل
ایله قارشیلادیرمشم . بوجهتی ده صره سی کلنجه عرس ایده جکم .

∴

§ افندیلر ؛ مجلس مبعوثان ، ۱۹ کانون ثانی ۳۳۶ تاریخنده آچیلشمش . تقریباً ، برآی سوکره
حربه ناظرینک ۲۱ شباط ۳۳۶ تاریخی بر تلغرافی آلدیم . عیناً عرض ایدیورم :

آنقرده ده ق ۲۰ قوماندانلغه

مصطفی کال پاشا حضرتلرینه :

انکابوزلر حکومت و پردکری برنوطه ده ، بنم ایله حه ادا پاشا حضرتلرینک وظیفه دن چکلمه ککمنی
طلب ابتدیلر . فینه حه شدیداً جواب رد ویرلا یسه ده وصمت دیرینک قلمی ویرلا سم ایله حواد
پاشانک چکلمه مزى ایجاب ابتدیری . حریه نظارنه صالح پاشا وکات انا - ککدر . فیه یی مشکن
وصیته صوفه حق بر حرکنده بولوبله ، مسی رجا ایدرم . مکدی حیده وصیته ، لهور سیزردیمکزدن
ماها وخیم اولور .

حریه ناظری

جمال

§ بوتلغراف ۲۲ شباطده واصل اولمشدی . در حال تلغراف باشنده ساعت ۱۱،۳۰ اولده بوتلغرافی یازدم :

۲۲ - ۱ - ۳۶

حریه ناظری جمال پاشا حضرتلرینه

- ۱ — وریلن نوطه یی عیناً لطف ایدرمیکنز ؟
- ۲ — تکلیف واقعی اسعافده استعجال بیورمیکنز ، نوطه یی بعدالمطالعه معالما تمیزی عرض ایده جکم .

مصطفی کال

§ جمال پاشانک ، امضاسنی کیزلیه رک وپردیکی جواب شوایدی :

قاضی کوی
۳۶-۱-۲۲

ضایت مستجلدر

آنقرده ده ق ۲۰ قوماندانلغه

مصطفی کال پاشا حضرتلرینه :

نوطه نك مختصراً صورتی بروجیه پردر :

- ۱ — صورت مخصوصده منتخب ضابطانک قوای ملیه ارکان حریه سنه اعزامی .

۲ — ۱۴ نجی قول اردودن ترخیص و تفریق صورتیله قوای ملیه به افراد اعزامی .

۳ — طوب قاسی و سائر ادوات قاجارلسی .

۴ — زوننولد اقدن استانبوله کلن طابورك اعاده سنی تعویق ایتك .

۵ — آفیون قره حصارندن آلاشهره آلائی نقل ایتك .

۶ — بروسه دن باندیرمه به بر آلائی نقل ایتك .

۷ — بو احوالده حریره ناظری و ارکان حریره رئیسك شخصاً مدخلدار اولدقلری نین ایتش .

فرق سکز ساعت طرفنده بو ایکی شخصك وصیفه لر دن اورا اولاشدیرلسی .

دوت بیورلیوركه آیدین جبهه سی مسئله سی بو نوطه ده موضوع بحث بیه دکدر . بو نوصه حیواناً برء اک، ارچنجی ماده زیاده ندر . درد سی ه شیه بيم رمانده دکدر . بن مراحماری اورربه اعده ایتدم . لشمچی مسئله ده ، قره قومادای سیدیل ایتدم . آلتنجی مسئله ، احمد آراور مسئله سی ده آسایشه تعلق ایدر . بو باده شماره لرمن واردر . شمدی ده دوسیه لر تدقیق اولنورسه آ کلاشیلر . دیلیدی . قبول ایتدیلر . آلك اوزرینه اوج شق موضوع بحث اولدی : نوطیه برنجی جوابدن سوکره جواب ویرمهك واحکامنه قولاق آداماق ، قایینه کاملاً استعفا ایتك . بيم استعمال . برنجی ماده حالنده ، بوراده بر اسفاندا ل ظهورندن قورقولدی . ایکسچی ماده حالنده ، ذاتاً ایستدکری ظهوره ویریدپاشاء قایینه یه گلش اوله جی ملاحظه اولندی . بناء عیه ، بيم استعمال ايله نظاراك وکاتله اداره سی ترخیص ایدلدی . هر حالده قرار كرك اولا بكا تبلیغی رجا وسزلره حرمتلری اعلا ایلرم افندم . (فریق جمال)

سر یاور

صالح

جمال پاشا ، بو نوطه ده ، آیدین جبهه سنك موضوع بحث اولدقنی اشارت ایتكکه بيلم نه مراد ایدیبور ؟ شبهه یوقکه ، موضوع بحث اولان آیدین جبهه سیدر ، اوکا معاونتدر و قوای ملیه در . یالکزه جمال پاشا ، بو ایتماسیله مسیك هیئت تمثیلیه اولدقنی آ کلاتمق سوداسنده در .

§ جمال پاشایه ، بو تلغرافنه جواباً یازدیغم تلغرافنه ، شو امری ویردم :

۲۲ شاط ۱۳۲۶

حریره ناظری جمال پاشا حضرت تلرینه

وظیفه دن چکیلتمک صورتیله انکلیزلك طابنه اقتنا ایتکزه ، اوله وخیم بروصبت حصوله کتیر برکه سرك عکسی حالده تصور بیوردیغکزه وخامته فاقدر . بوندن ماعدا ، هیئت تمثیلیه ك برمرخصی اولان

ذات دولترينك ، حيث تمثيله نك خبرى اولقسرين وحتى آنك مطالعه سنه رغماً چكيلمكز قبول ايديله من . انكليلرك ، سزى جبراً وظيفه دن آييرملرى احمالى بيله بزم حسابزده در . ويداير سريعه آلتشدر . بناء عليه ، اولاً نوطه بي عينا بيلديريكز ، صوكره احوال دن معلومات ويرمك قراره انتظار وكمال متانتله موقعكزى محافظه بيورمكز قطعياً مطلوبمزددر .

حيث تمثيله نامه
مصطفى كمال

§ على رضا پاشا بده شو تضرافى يازدم :

آقره : ۲۲-۱-۳۳۶

ذات سامىء صدارتپناهى به

انكليلرك ، حربه ناظرينك و ارکان حربه عموميه رئيسك تبديلى طلب ايتلى ، دولتك استقلال سياسينه قطعى بر تجاوزدره . بوتجاوز ، رمدتدبرى ممالكه نك تقسيمى و موجوديت سياسيه مزك اعحاسى يولنده جهان افكار عموميه سده دوران ايدن مناقشاتك ، بر قرار قطعى به اقتران ايتش اولمى نتجه سيميدر ؟ يوقسه ، موجوديت سياسيه مزى ايجا يولنده وقوع و له حق تشبثاتك نه نتيجه ويره جكى كشف ايجون بايلىمش بر تشبثيدر ؟ يوقسه ، ائتلاف دولترينك آليشدقلى وجهله ، يكديكربك موافقت و قرارينى آلفه لزوم كورمكسرين ، منفرداً ايقاع فوذ يولنده هر هانكى بر حركتميدر ؟ بونلرى تقرير ايديله جك معلوماته مالك دكاز و مالك اولاماز . كذلك بونانديلرك صالحلى جبهه سنده باشلايان تعرضلريك بو تشبثات الله درجه مناسبتى ده تعيين ايدمير . فقط ، استقلال ساسيمزه وقوع بولان بو قصد صريحى ، دولتجه قبول و ملتجه سكوت ايدرسك ، موجوديت سياسيه مز عليه الك بدين مقررات و اجرا آنه كندى طرفزدن بول و يرمش اوله جفمزه شهبه مز يوقدر . بناء عليه ، انكليلرك استانبولده محتمل تجاوزلى نه شكل و نه درجه به واره جق اولورسه اولسون ، داخل و خارج نظرنده ، مدافعه حقوق جمعيتنه مستند بيلين حكومتك ، بو تكليفى شدله رد و ناظر ابه رئيسى به مه حل محافظه ايتشى قطعياً مطلوبمزددر . بونك خارجنده بر حركت مطاوعتكارانه ، يالكز ملتك استتلاته و موجوديته منافى اولماز ، فقط ، حكومتى ملته قارشى و يرمش اولدينى تعهددن انحراف ايتش و استقلال اوغرنده كى مجاهدات مليه مزى تمويق و تصعيب ايتش وضعيته قويا . بناء عليه حكومت قبول ايتسه دخى ، بزه حكومتك هيئتمزه قارشى تهدياتى ايفا ايتمه مكله ، ملتن آلايدنى قوتى تماماً ضاع ايتش اولدينى و غل استقلال طور و حركتندن دولايى حكومتى مسئوله عد ايتديكمزى اعلان ايتك مجبوريتنده قايرزه . حكومتك مقاومتى حالنده ، انكليلر حربه ناظرينى جبراً قالديرمق و بونون حكومتى اسقاط ايتك جهته بيله تشبث ايتسه لر ، وضعيت كرك خارج و كرك داخله قارشى ، آنرك امريله ناظرى فدا ايتك ، شقندن

دها مساعددر . وضعيتك صفحائي حقنده برايكي ساعته قدر جواب فخرانهاريئي استرحام ايدرز .
استانبول ايله مخابره ، انگليزلر طرفندن منع اولنورسه استقلال ملي اوغرنده مجاهده مليه و دينيه اعلان
ايتك بولنده ايلروليه جكزا

آناطولو و روم ايلي مدافعه حقوق جمعي
هيئت تمثليه سي نامه
مصطفی کمال

§ عيني كونده جمال پاشايه ، بو تلغرافي يازدم :

۲۲ كانون ثاني ۳۶

ذاته مخصوص و فوق العاده مستعجلدر

حربه ناظري جمال پاشا حضر تلبينه

انگليزلرك امري نتيجه سي اوله رق حربه نظارتي ترك بيوردقلى آكلاشيلدور . دولت و ملتكمزك
استقلالني محل اولان بو چكيلمك كيفيتي ، هرچه باد آباد قبول ايتمه مك سرك و بزم وظيفه من
اقتضاسنددر . بز ، وظيفه مني سوكنه قدر ايفا ايتك ايچون هر درلو تدابيرى آليورز . سزي ده ،
مقامكزه اوطوروب نظارتكزي ايفا ايتك صورتيله وظيفه كزك ايفاسنه دعوت ايدرز . اكر شخصي
ويا اجتهادي هر هانكي برسبيله طور مقايسته ميورسه كز انگليزلرك نوطه سي اوزرينه دكل ، مستقل بر ملتك
ناظرينه جائز اولان شكلده انفصال ايلرسكز . مسئله يي ، شخصي بر نقطه نظر دن دكل ، بومداخيه ،
وطنمز ايچون خاطره كله بياه جك آغير فلاكتلرك مقدمه سي اوله بيلير نقطه نظر دن ، محاكمه ايتكزي
رجا ايدرز ، نظارت دن بو صورتله چكيلمكز ، انگليزلرك مداخله سي و استقلال ملتك اخلاقي تسهيل
ايده جكدر . اكر وظيفه باشنه كله مكده اصرار ايدرسه كز ، انگليزلرك استقلال ملي اخلاقي ايتديكني
اعلان ايدركن ، حربه ناظرينكده وظيفه وطنيه سي ايفا ايتمه مكدن مسؤل اولديغني آغير بر صورتده
علاوه ايتك مجبور يئنده يز . نوطه مالي بر كون سوكره بيلدريمكز والا ن هيتتمزله تماسه كله ميه جك
صورته اوزاقلاشمكز وضعيتي آغير لاشدير مقده در . جواب ويرمكزي طلب ورجا ايدرز .
هيئت تمثليه نامه

مصطفی کمال

§ صدراعظم ايله تلغراف باشنده شو مخابره لر جريان ايندي :

باب عالي

۲۲ كانون ثاني ۳۲۶

آناطولو و روم ايلي مدافعه حقوق جمعي هيئت تمثليه سنه

حربه ناظري جمال پاشانك قاينه دن چكيلمسي واركان حربه رئيسي جواد پاشانك تبديلي ، بالكنز
انگليزلر طرفندن طلب اولنماشدر . انگلتره ، ايتاليا و فرانسه نمثلاري ، باب عاليه مشترك بر اولتياوم

و پروردگار اسباب موجب سردیله قرق سکر ساعت ظرفنده شومطلبك حصولی ایسته مشاگرد . بو آغیر تکلیف فارشوسنده، قاپینهجه بالا طرف مداوله افکاردن سوکره عموماً چکیلکه قرار و برلدی و مجلس مبعوثان متشکل بوانه یدی قاپینهجه بشقه کونا حرکت ایدلک ممکن ایدی . تکلیف لری کری آلدیرمق اوزره، دول ثلثه مثلاری نزدنده سرد استدکاری اسباب موجب نك ردیله، تشبثات لازمه ده بولویلدی . مثلار تکلیف لرنده اصرار استدیله . قاپینه نك استعفا سی تحقّق ایشکن مجلس مبعوثانك هنوز مذاکراته باشلا ب مدین بر زمانده قاپینه نك چکیلسمی منافع عالیّه وطنه مغایر اوله جنی ، جمال پاشا نالذات اراد ایدرک و بویه بر بحرانی زمانده قاپینه نك استعفا سی ، استانبولی آنا طولودن آیرمغه قدر واروب غایت و خیم نتایج تولید ایلجه جکی ایلری سوردرک ، کندی استعفا سیله مشئانك حل اولمسی ترجیح ایشدر . مسئله نك صفحاتی بوندن عبارتدر . مجلس مبعوثانك ، نهایت برایی کونه قدر نصاب اکثریتی حاضر اوله قرق اجنای محق اولدیغندن حکومت ، هر نوع خصوصانی مجاسك بیش نظریه وضع اید جکدر . طرف کزدن بوباده هیچ بر کونا تشبثات وقوع بولمسی لازمدر . چونکه سوز صاحی مجلس مبعوثاندر . وللا ، وخامت وضعیتی تماماً مدرک و افعال و حرکاتك سازمه تار اولدیغندن ادهون شری اختیار ایشدر . مداخلاته نهایت ویرله جکی جمع ایرتسی صباحنه قدر بیلدریلدیکی حالده قاپینه نك موقع اقتداردن چکیلجه جکی و بوندن تولد اید جک حادثاتك مسؤولیتی کندیسنه عائد اولمیه جی یان اولور .

صدراعظم

علی رضا

§ افندیله ؛ صدراعظم پاشا ، کندیلرینی تحقیر ایدنه دکل ، بزه دهشتلی اولتیا نوم و بر بیور .

قونفره

۲۲-۱-۳۶

صدراعظم پاشا حضرتلرینه

تلفرافنامه فخیانه لری اوزربنه هیئت تمثیلیهجه برقرار اتخاذا ایدلک ایچون اول امرده اولتیا نوم صورتنك عیناً بیلنمسنه احتیاج قطعی واردر . بونك لطفاً تبلیغی عرض ورجا ایدرم .

هیئت تمثیلیه نامه

مصلحتی کمال

ارن کوی

۲۲-۱-۳۶

آنا طولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعیتی هیئت تمثیلیه سنه

ج : بعدالذا کره بیلدیریله جکدر .

صدراعظم

علی رضا

§ بوراده، سويله ملي يم، كه حكومت، بنوطة صورتى عينا بزه ويرمك ايسته مه مش و ويرمه مش.
§ صدراعظمه ويرديكم جواب بودر :

۳۳۶-۱-۲۲

ذات سامىء صدارت پناهى به

اولتائوم صورتى كورد كدن سوكره قرار قطعى بي عرض ايده جكر . آنجق وضعيتك مطالعه ايده بكي اساسلرده ، حكومتله آره مزده مشاهده فرقى واردركه اولا اونى برطرف ايتك ايسترز . حكه مت ، بزم معروضاتى كندى اجرا آتته مداخله شكندنه تلقى ايتمش ، يعنى وقعه خارجيه بي برطرفه برافه رق ، برمسئله داخله او كنده بوانديغنى ظن ايتشدر . وقعه يى ، محصر آ ، اجنيلرك برناظرى تدبيل ايده بيلمسى تقصه نظرندن دوشونتك لازمدر . كذلك استدلال اولنديجى وجهله حربه ناظرينك شخصى دجى موضوع بحث دكلدر . عنى وصعيتده ديكر برناظر وهره انكى بذات اولسه ، وقعه ، عسى صوريله محاكمه ايده حكدى . ديكر طرفدن ناظر ك تبديلى امر ايدن قونك ، مجلس مبعوثانك اعتمادنه و حكومتك ايضاحاتندن سوكره مجلس مبعوثانك برقرار اتخاذ ايتسنه مساعده ايده ايتمه جكيده شو آنده مجبولدر . مجلس مبعوثان ، سوز صاحبي اولمازدن اول وقوع بوله جق امر واقعه له حاضر لائق انجاب ايتديكي ايچون حكومت سنيه نك قرارينى آ كلامق ايستوروز . مجلس مبعوثان سوز صاحبي اولمازدن اول امر واقعه نوالى ايدر و مسئله خارجيه نك ماهيته موافق تدابير آلمق تاخر ايدرسه ، بوندن متولد مسئوليتكده هيتمزه راجع اوله ميه جنى تسليم بيوريلور . مجلس مبعوثان فى الحقيقه ضوابط انير و افقاي وظيفه به باشلارسه ، حكومه هيچ برشى ايچون مراجعت ايتمه جكمز طبعيدر . نوطه بي يالكرز انكليز لرك دكل ، دول ائتلافيه نك مشترك تبليغ ايتمى ، مسئله خارجيه نك اهميتى احاطه ايچون آبرى برسيدر .

هيئت تمثليه نانه

مصطفى كمال .

§ جمال پاشا ، صوك تلغرافزه ، ۲۳ شباطده ويرديكي جوابده ، چكيلمسك ضرورتندن و مجلس ملينك طرز حركته انتظار لزومندن بحث ايديوردى . [وثيقه : ۲۲۱]

§ افنديلر ، عيسى كونك زوالنده آنقره ، ارضروم ، سيواس ، ديار بكر ، بانديرمه ، هاليكسر ، قونيه ، ادرنه ، استانبول و بروسه ده بولنان قوماندانلره وضعيت و نقطه نظر مز بيلديريلرك نظر دقتلرى جلب و مطالعه لرى استفسار اولندى . [وثيقه : ۲۲۲]

استانبولده كي اونجى قافقاس فرقه سى قوماندانى كمال الدين سامى بكه ده (برلين سفيري كمال الدين سامى پاشادر) ، آبريجه شوامرى و بردم :

۲۲ كانون ثانى ۳۳۶

اونجى قافقاس فرقه سى قوماندانلته

همان رؤف بكي بولهرق وضعيتى برابر و امنيت داخلنده تعقيب انجكمزى رجا ايدرز . انكليز لرك

طلبی اسعاف ایتک قطعاً غیر جائزدر . بوراجه اونقطه نظر دن تداییر سریعه به توسل ایدلدی .
استانبولده کی تنغراف مخبراتی تحت تأمینہ آلمکز لازمدر . [وثیقه : ۲۲۳]

مصطفی کمال

§ افندیلر ، رؤف بک ، بکر سامی بک ، جامی بک وعموم مبعوثلرده قافقاس فرقه سی قوماندانی
کمال وموقع مستحکم قوماندانی شوکت و حربیه نظارت سریاوری صالح بکتر واسطه لریله ده شیفره
اولمرق شو تبلیغه بولندم :

۲۲ کانون ثانی ۱۳۳۶

انکلیزلر ، حربیه ناظری جمال پاشا ایله ارکان حربیه عمومیه رئیس جواد پاشانک وظیفه دن
چکیلیمنی طلب ایتشدر . بوتشبت ، دولتک استقلال علیهنده قطعی برحرکندر . بناء علیه ، بوتشبت
علیهنہ ملتک اجرا ایدم چکی حرکات ، محافظه استقلال ایچون یاپیله جق مجاهدات جله سنددر . ایلک
دوره مجاهدانده ، وظیفه ، ملتک مبعوثلرینکدر . مبعوثلر ، قایینه اعضاسنک موجودیتنه مداخله
وابقاع تأثیر سورنیله دولتک استقلال سیاسی علیهنه ، انکلیزلرک وقوع بولان تجاوزلرینی ، داخل
وخارج قارشى قطعاً وسریعاً رد ایتک مجبوریتنددر . بونک طرز اجراسنی قرارلاشدیره رق بورایه
بیلدریکمز . فقط ، اجرا آئده شو نقطه لری همه حال تأمین ایتک ایجاب ایدر :

اولا : مجلسک فسخی حقنده براراده نک مجلسده بفته اوقونمسی احتماله معروض قلاما لیدر .
اگر بوا احتمال قطعاً غیر وارد اولمازسه ، مبعوثلر ، تشبثلرینی خصوصی اجتماع حالنده ده یابارلرسه کافیدر .
ثانیاً : دولتک استقلال سیاسی علیهنه قطعی بر حرکت وقوع بولدیغنی صلح قونفرانسنه وآوروپا
ملتربنه وعالم اسلامه وداخل مالک اعلان ایتک لازمدر . انکلیزلرک تجاوزی کرى آلتدیغنی تقدیرده ،
مجلسک وظیفه سی ، آناتولویه کچمک واداره ملیه بی درعهده ایتکدر . بواجراآت ، بونون ملتک
قوتلرینی جمع ایتش اولان قوای ملیه طرفدن هرواسطه ایله تأیید اولنه جقددر . شمدیدن تداییر لازمه
اتخاذ اولنشدر .

هیئت تمثیله نامنه

مصطفی کمال

§ بوتبلیغ صورتی عیناً عموم قوماندانلره بیلدرلدی .

افندیلر ، آیریجه ، رؤف بکده ۲۳ کانون ثانی ۱۳۳۶ ده ، اوتجی قافقاس فرقه سی قوماندانی
واسطه سیله یازدیغم شیفره ده ، « حربیه ناظرینک انفصالی برامر واقع اولمغه برابر ، مسئله نک اهمیت
باقیدر دیدم . » دول ائتلافیه ممثللری ، حکومت مزى ایسته دکلری کبی ترکیب ایتک یولنی طوتمش
اولیورلردی . بارین ، مجلسک اعتماد ایدم چکی برحکومتده عینی صورته معامله ایتلرینه مثال حاضرلانش

اولیوردی. حکومتك، مانی و مطبوعاتى خبردار ایتیه رك، بر قایینه مسئلهسى باقیمه رق مطاوعت كوسترمى استقلال ملنى مغلدى. حادثه نى قیامیه رق، مجلس مبعوثانده، حكومتى. استقلال ملنى محافظه ایدمه مدیكندن علناً اسقاط ایتك لازم ایدی. ایشه، بونون بونلری رؤف بکه یازدم. [وثیقه : ۲۲۴]

عینى نارنجده، اونجی قافقاس فرقهسى قوماندانیله رؤف بکه مشترکاً شو درکتینی ویرمشم :
(حكومت مقاومت ایدرك ؛ صلح قونفرانسى ؛ قوای ملیه دن دولایى تورك حكومتى اسقاطه قرار ویردیكنى، بونون جهان قارشى اعلانه مجبور ایتك لازمدر. قایینه نك، اسلافى كوى، استقلال ملیدن سكوتانه فداكارلىق ایتسى، صلاحیت شخصیه اعتباریه ضعیفى، ادراك واحاطه اعتباریه ده اصلا شایان اعتماد اولمیدیغنى بردها واضحاً كوسترمشدر. بوقدر منلق مسائلى سحیه و فكر آبومرته ضعیف ذوات ایله اداره ایتكك چالیشمق آرتق غیر ممكندر. بناءً علیه، قایینه نك صوك مسئله دن دولایى اسقاطى لازمدر. ملك اعناده عامه سنه لایق بر قایینه نك موقع اقتداره كلسی بولنده چالیشكزه. [وثیقه : ۲۲۵])

§ افندیلر ؛ اجنیلر ك، استانبولده تجاوازانى آرتدییره رق ناظر ویا مبعوثلردن بعضیلرینك توقیفنه باشلاملری احتماله بناء، بالمقابله، آناطولوده بولنان اجنبى ضابطلرینك توقیف ایدلسنه قرار ویردم. بوقراریمى و بوكا نظراً اتخاذ تداییر ایدلسی لزومى، ۲۲ كانون ثانى ۳۶ تاریخنده آنقره، قونیه، سیواس و اضر و مده كى قول اردو قوماندانلرینه، ذاته مخصوص اوله رق، شیفره ایله امر ایتدم. [وثیقه : ۲۲۶]

§ افندیلر، مبعوثلره یازدیغم تلغرافه، واصف، رؤف، بكر سامى بكلك مشترك امضاسیله جواب كلدى. بوجوابده ؛ مجلس رسماً مذاكراته باشلانجه، مسئله حاضره سیبیله قایینه چكیله جكدر. اوزمانه قدر وضعیتك امنیتی ایچون قایینه نك افقاسى لازمدر. سز، حركت و مداخله ایتیه بكنز. امرلركزى بزه بیلدیرىكز. نقطه نظرلركزك هر مقام زنده حقیله مدافعه ایدبله جكنه اعتماد ایدىكز دینلكدكه ایدی. [وثیقه : ۲۲۷]

بن، نه حكومه ونده مجلسه اشعارانده بولنمهفه قرار ویرمش و آرتق ایشى محترم مبعوث آرقداشلرمزه برافشدم. [وثیقه : ۲۲۸]

افندیلر، استانبولده كى ذواتك، نه كى نصایحه كوره، حركتلرینى تنظیم ایتدكلرینى تبارز ایتدبرمك ایچون، شو قیصه معلوماتى عرض ایدم :

فلان مثل سیاسى، چوق ناموسلى و دوشرو سوزلى و نورك محبى ایش. بوذات، چوق صمیمى و متأثر برلسانه دیمش، كه اكر حریبه ناظرى ایله جواد پاشا چكلمسه بدیلر، حریبه نظارتى اشغال اولنه جددى. قوای ملیه نك كوستردیكى سكوت و متانت، بعضیلرینى چیلدیرنیور. فقط عجله ایتكك، ازبلیرسكز. بكا اعتماد ایدك. حقارت و ارسه، یاپانلر اوتانسین. بلکه ده دلیلكلر اوله جقدر. فقط، سز، زنهار دلیلك یاچمك.

استانبولده كى ذوات، بز، بوافادانك صمیمیتنه شبه ایتبورز دیورلردى. [وثیقه : ۲۲۹]

§ افندیلر، مبعوثلر، استانبولده طوبالاندقنرندن برهفته صوكره، دیوان ولایت انتخابى حقنده

و مناسبتله مجلس ریاسته داتر مداوله افکاره باشلامشله . بربرده اشارت ایشدم ، که بن ، مجلس رئیسی انتخاب اولونمیی ، بعض فوایدینه بناء ، لزومی برتدیر تلقی ایشم و ایجاب ایدن ذواته نقطه نظریمی بیلدیرمشم . ایشته ، عرض ایتدیکم و حله ، بومسئله اوزرنده کوروشولمکه باشلامدینی کونلرده ، ۲۸ کانون ثانی ۳۶ و ۱ شباط ۳۳۶ تاریخلرنده رؤف بکک وقوع بولان اشعارانده ، برطاقم مطالعاندن صوکره ، « بز یک عظیم محذور تولید ایده جک اولان بوجیتی ایلری سورمکدن صرفنظر ایدیورز . » دینمکده [وثیقه : ۲۳۰] و خصوصاً ، محرم بر اجتماعه تکرار موضوع بحث اولدی . شرف بک ، انتخابکیز فوایدندن بحث ایتدی انتخاب خصوصنده قشقت آرا ، تکرار قطعیتنه محسوس اولدیفندن ، مثک رأس کارنده ، مجلس ملی به نکهپان اوله رق قلنی ذاتاً ترجیح بیوردقاری طرفزدن سویانه رک آلقیشلرله حق سامیلرنده تظاهرات صمیمانه به شاهد اولندی . اجتماع عومیده رشاد حکمت بک ، رئیس اول و حسین کاظم بک برنجی و خواجه عبدالعزیز مجدی افندی ، ایکنجی رئیس و کلی انتخاب اولندی . ، خبری ویرلمکده ایدی .

افندیلر ؛ بنم ریاستمدن بحث ایدن ، دیمککه ، یالکز شرف بک اوایور . سائر ذات طرفندن ، نه مقصدله ریاسته انتخابم موضوع بحث ایدلیکی ، محرم اولدینی بیلدیریلن بو اجتماعه ، ایمه اولسون سویلیمبور . جدی مطالعانه استاداً ، بنم ریاستمی موضوع بحث اتلی ایدیلر . اوندن صوکره ، قشقت افکار اولوب اوله میه جفتی تدقیق ایلیدیلر . یالکز شرف بکک افاداتی اوزرینه ، افکارک جهت تمایله حکم ویرمکده اصابت اولیه بیلیدی .

افندیلر ؛ رؤف بکک ریاست مسئلهسنه طائد ایضاحاته ویردیکم جوابده دیمشم ، که « سرد اولنان محاذیر اولجه اطرافیه دوشونیلن شیردر . بنم ریاستمی موضوع بحث ایدن اسباب معلومدر ؛ قوای ملیه نک ، ملت طرفندن قبول ایدلیکی تأیید ایتک ، مجلس فسخ اواندینی حالده ریاسته طائد وظائفی امنیتله ایفا ایللمک ، حیانتزله غیر قابل تألیف بر صاح تکلیفی قارشوسونده قیام ملی یایلیرسه ریاست وضعیتله ملتک مادی و معنوی قوتلرینی مدافعه به توجیه ایتک ملاحظه لیدر . مطالعه کزدن ، مدافعه به تعلق ایدن بو اسبابک ، بوکون استانبول محیطنده شایان اهل عد اولندینی آکلاشیلور . اکر نقطه نظرده اصابت ایتمه ، مدافعه ملیه ده حالاً و آتیاً نقصان حاصل اولورسه ، مسئولیت ، خطا ایدنلره طائد اولور . شخصاً بنم بو خصوصده مستغنی اولدیفمی تأمیننه حاجت یوقدر . »

افندیلر ، حریبه ناظری و ارکان حریبه رئیسکک جبراً اسقاط ایدلیکی بیلورز . مجلس ریاسته انتخاب اولنان مرحوم رشاد حکمت بکک ، بر سبیله اجنیلر طرفندن توقیف اولندیفندن خبردار اولنشدق . استانبولده بولنان هیئت تشلیله اعضالرنک توفیقی دوشونیلدیکی ، رؤف بکک ۲۸ کانون ثانی ۳۶ تاریخلی اشعارله بیلدیریلوردی . بو احوالده ، قوای ملیه علیهدارانی ، مجلسکک فسخی احتمالی ، بناء علیه مدافعه ملیه به تثبیت زمانکک ده قریب اولدیفمی میدانده ایدی . فقط ، بو حقیقتی احتساس ایدن آزدی .

افندیلر ؛ رشاد حکمت بکک قورناریلیسی ایچوندن آقره دن چالیشمق لازم کلدی . [وثیقه : ۲۳۱]

رؤف بکک ، مجلس وضعیتی تصویر ایدن ۲۷ کانون ثانی ۳۳۶ تاریخلی شیفیره تلغرافنامه سی محتویاننده شایان اندیشه بعض جملهلر واردی . مثلاً ، قایینه ، بدایتنده استغفانی دوشونمش ، فقط

پايمشدر . مجلسك بوكونكي وضعيتي ، بومشله يي حله مساعد دكلدر . بوراده كي مبعوثلر ، ملك مرعش حواليسنه دائر كوندرديكى تلفرافلرى ، هيئت عموميه ده ، اوقومنه دخى مساعد دكلدر . ائتلاف دولترلندن فلان ، فلانه عماشانكار داورانمقلفمزي توصيه ايدييور . طوبلانه جق برينز يوقدر . [وثيقه : ۲۳۲] و [وثيقه : ۲۳۳]

روؤف بكه ، ۷ شباط ۳۳۶ ده وقوعبولان بر اشعارمزده ، شو مطالعاتمزي بيلدردك : مبعوثان ، استانبولك داخلې و خارجي تاثيراتيله صلحه معطوف اولان فايده يي اهامل ايدهرك عبوديت ، اقبال ، حسد ، وهم و الخ كبي عوامل ايله افتراقه دوشمشلردر . آرقداشلرمز ، چوق مبعوثدن مركب برا كثرئت تايمين ايده بيلمك ايچون كندى تصورات و معتقداتندن متبادياً فداكارلق يامشدر . و اويصال اولوق سوداسيله حكومت و محافل معلومه نزدنده كي تاثيراتي كاملاً ضايع ايشلردر . شيرازي بوزمه مق قيقوسيله دوام ايديليرسه ، آمال غير مليه . و احتراصات كونا كونه واسطه اولقدن ، مسائل مليه علميه مقررات اتخاذه مانع اولهمه مقدن ، قورقولور . بو حاله قارشى تدبير بودر : پرنسيپلرمزه تماماً صادق آرقداشلردن مركب ، اقليت حالنده اولسه ده ، برهيتله اكتفا ايلك . . . بونك محذوري اويصاللقدن آزدرد . حكومتى بلاقيد و شرط دوشورمك لازمدر . قطى مجادله وضعيتى آلتق لازمدر . [وثيقه : ۲۳۴]

۵ افنديلر : على رضا پاشا قاينيه سى چكيله مش ، مجلس ده بر مسئله احداثندن اجتناباً اسقاطى جهتنه كيدمه مش و معدل على رضا پاشا قاينيه سنه اعتداد رآي و برمشدر .
على رضا پاشا قاينيه سنك ، مجلس حضورنده او قوديني بياننامه محتوياتي بيلمم نخطر بيورورميسكر ؟
بو بياننامه ده :

صدراعظم پاشا ، ايضا اينديكى اك مهم وظيفه يي مقدمه كلام اولهرق قيد ايدييور ، حكومت مركزيه ايله آناطولو آره سنده انقطاع مخبراته قدر واران بينونيك ازاله سته موفق اولديغنى ، بوندن بويله اراده مليه نك مجلس عاليده نجلى اينديكى ، آرتق قواعد مشروطيته تماماً توفيق حركته هيچ بر مانع تصور اينديكى ، سويليور .

افنديلر ؛ بو سوزلرله ، هيئت تمثيليه نك اراده مليه نامنه حركتنه و قواعد مشروطيته موافق حركته ممانعتنه آرتق محل اولديغنى كبي بر معنا اشراب ايدملك ايسته نيليور . ده ا دون ، مجلس ملينك ، استانبولده مجتمع بولنديغى بر صره ده ، اراده مليه ده ، قواعد جهانده منافي اولهرق بالذات كنديلرينك و كندياريله برابر ، مجلسك و ملك نه قدر آغير بر تجاوزه معروض قالدېغنى سويله مكه لزوم كورمين صدراعظم ، حالا هيئت تمثيليه يي ژورنال ايتكله تشفه صدره چاليشيور و بزم محترم مبعوث آرقداشلرمزده ، بو سوزلرى كمال سكوتله ديكله مك قابليتى كوسترييورلر .

حكومت ، سياسى زمره لره قارشى بيطرفلقدن آيرلديغنى و آيرليه جنى تايد ايندكدن سوكره .
بو كونه قدر استحصال اينديكى موفقياتك درجه سنك قديرى مجلسه حواله ايدييور .

صدراعظم ، اداره دولتك محتاج اصلاح اولديغنى بيان ايدهرك ، عثمانلى دولتك ، هر نصييق دولى قارشوسنده قالدېغنى زمان ، تعقيب اينديكى مسلك قديمى احياء ، جهان يكي اصلاحات وعده

ایدیور . واسع مقیاسده توسیع مأذونیت یاباجفز . اقلیتلرک حقوقی تأمیناً تمثیل نسبی قاعده‌سنه توسل ایده‌جکزر . امور عدلیه ، مالیه و نافعہ و انضباطیہ‌ده و حتی ادارهٔ ملکیده اجنیلره امر نقیشده صلاحیت کافیہ ویره‌جکزر دیهرک قصد استدکری اصلاحاتک اساسلری تعداد ایدیور .

صدراعظم پاشا ، امور خارجیه‌دن بحث ایدرکنده متارکه احکامندن انحراف ایدلمک حکومت منیه‌جه متحتم کورولمکده‌در ، تعهدینی ذکر ایدرکن ، ازمیرک اشغالندن دولایی حاصل اولان غلیان و تذبذبه ختام ویره‌جک ، آنحق صلحدر ، دیمکله اکتفا ایدیور و « عزم و بصیرتک » عسری یسره تحویل ایده‌جکی قناعت نامه‌سنده اولدیغنی سویلهرک بیاننامه‌سنه خاتمه ویریور . [وثیقه: ۲۳۵]

§ افندیلر ، مجلس مبعوثانک تصویبته اقراران ایدن بو بیاننامه محتویاتی تحلیل و تفسیر ایله بوراده اضاعهٔ وقتی لزوم عد ایدرم .

بالکزر افندیلر ، صدراعظم علی رضا پاشانک وقابینه‌سنگ مضمراتی و حیا سزلغنی کوسترن و وثیقه‌نی عیناً عرض ایتهمه مساعده‌کزی رجا ایده‌جکم :

ظایر مستمجدلر

درعلیه‌دن

۱۴ شباط ۳۶

ولایات والویهٔ مستقلمه

اخیراً مجلس مبعوثانده قرائت واکثریت عظیمه ایله تصویب اولنهرق حکومته بیان اعتماد اولنان پروغرامک ، نقاط مهمه‌سندن بری اولدینی اوزره ؛ مجلس عمومی اجتماع ایدرک هر درلو آمال ملیه‌نک تجلیکاه منفردی ، له‌الحمد اجرای فعالیتیه باشلادیغنه نظراً ، احکام مشروطیتک هر نوع موانع و تأثیرانندن عاری اولهرق تمامیه جریان ایتسی لازم کلن داخل ممالکده ، مجلس مذکور دن بشقه یرده - ارادهٔ ملیه نامنه ادارهٔ کلام و سرد مطالبه آرتق محل و امکان - قالدیفندن امور حکومته مداخله شککنده هر نوع افعال و حرکات مستلزم مجازات اوله‌جنی تعمیماً تبلیغ اولنور .

صدراعظم

علی رضا

§ افندیلر ؛ بوبله بر تعمیمه نه حاجت واردی ؛ هیئت تمثیلیه‌نی ، ملت نظرنده ، کوچوک دوشورمکدن ، اولنک تجزیه ایدیه‌بیله‌جککنندن ، بحث ایتکده نه فائده واردی ؛ اگر هیئت تمثیلیه ، زمان زمان حکومتک نظردقتی جلبه لزوم کوریور ایدیسه ، بوحرکتک ، نه قدر تمیز و عالی مقصدلرله اولدیغنه ونه درجه وطنی ضرورتلر یوزندن وقوع بولدیغنه حالا شبهه ایدیه‌بیلر میدی ؛ هیئت تمثیلیه‌نی ، دولایسیله ملتک وحدت و تسانینی برطرف ایتکی هدف اصلی اتحاد ایدن حکومت ، آیدین ، آتیه ، مرعش ، اورفه ، عینتاب‌جه‌لرنده وقوع بولمقده اولان مصادماندن ایسه اصلاً متحسس کورونموردی .

اجنبی دولتلرک ، دوغریدن دوغری به کندی قابینه نربنه وقوع بولمش اولان تجاوزندن متأثر اولموردی . شونی ده ، آجیق اوله رق ، ذکر ایتمه لی یم ، که هر درلو آمال ملیه نك تجلیکاه منفردی اولمق لازمکن مجلس ملینك ، هنوز ، صدراعظم باشانك حد ایدرک بحث ابتدکی کبی اجرای فعالیت به باشلادینی ده مع الا سف کورولموردی .

§ افندیلر ، صدراعظمك ، بو بیاننامه سی اوزربنه بزده شو تبلیغ عمومی ایله ملتک نظر دقتی جلبه لزوم کوردک :

تعمیم

۱۷ - ۲ - ۳۲۶

تل

اراده ملیه نك تجلیکاه قانونیسی اولان مجلس مبعوثانی آچهرق حاکمیت ملیه بی تأییده موفق اولان جمعیتزک ، الک مهم واک اساسلی وظائفندن بریده آمال ملیه به مطابق اساسات داخلنده ، برصلحک عقیده قدر ، وحدت ملیه بی محافظه ایتمکدر . جمعیتزک هر مشکلی اقتحام ایله وطنی وموجودیت ملیه بی قورتارمقی خصوصنده کی مساعی رها کارانه سنه ؟ مقصود ملینك استحصال واستدراکنه قدر ، دها بویوک بر عزم وایمان ایله دوامی لازمهدن بولننه ، حیات وبقا اساسندن عبارت اولان تشکیلات ملیه نك ، وطنک هر گوشه سنده ، عام وشامل برصورنده ، تمضوبنه کالاول دوام ایدلمسنی بالجله هیات مرکزیه و اداره لردن بر کره دها رجا وتأکید ایلرز .

آناطولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعی
هیئت تمثیلیه سی نلمنه
مصطفی کمال

§ افندیلر ، استانبولدن وقوع بولان ۱۹ شباط ۱۳۳۶ تاریخی اشعارانده ، « انکلتزه دولتی خارجییه نظارتندن درسعادنده کی ممثل سیاسیلکنه سبق ایدن وممثل سیاسیلک طرفندن ده رسما حکومته واقع اولان تبدیلات شفاهییه ده ، پایخت سلطنتک ، دولت عثمانیه ده برافیلدینی بیلدیرلمش وفقط ، بونکله برابرارمنی قتالیله ، یونانیلرده داخل اولدینی حالده ، مؤتلفین قوتلربنه قارشی ، طرفزدن یاپیلان حرکاتک همان تصدیلی وعکسی تقدیرده ، شرائط صلحیه مزک تبدل ایتمسکک محتمل بولندینی ده علاوه درمیان ایدلمشدر . » دنیلمکده وبعض خصوصات ، بالخاصه « موجب شکایت الک کوچوک حادثه لره بيله میدان برافیلمامسی ، توصیه اولنمقده ایدی .

افندیلر ؟ بو شفاهی وعدک معنا ومدلولی نه اوله بیلیردی ؟ یونانیلرک ، فرانسلرک ، وسائر ملتک تحت اشغالنده بولان اقسام مالکدن ماعدا ، استانبولکده آلتیمی مقرر ایدی . فقط درمیان اولتان

شرطه رعایت اولنورسه ، استانبولی آلمقدن ، صرفنظر ایدم جکیزی ذیلکم ایسته نیوردی ؟ بوقسه ، یونانیلرک ، فرانسزلرک ، ایتالیانلرک اشغاللری ذاتاً موقتدر ، دول ائتلافیه ، یالکز استانبولی آله جقدی ، فقط تکلیف ایتدکلری شرطه رعایت ایدرسهک ، اونیده براقه حقلدردر ، معناسیمی چیقاریلیوردی ؟

بوقسه ، افندیلر ، یونانیلرک ، فرانسزلرک ، ایتالیانلرک اشغاللری امر واقعدر . استانبولک اشغالیده منصوردر . فقط ، یونانیلری ، فرانسزلری ، ایتالیانلری اشغال ایلدکلری منطقه لرده راحت و آمین براقیرسه کز ، اونلرک اشغاللری قول ایلدیکلری فعلاً کوستریرسه کز ، استانبولک اشغال تصورندن واز کچرری ذیلکم ایسته نیوردی ؟

ویا خود افندیلر ، ائتلاف دولتری ؟ قوای ملیهک اشغال مندمه لرنده ، اشغال قوتلرینه قارشی آلدیی جبهه لری یوزدورمه و آجدیی محاربه لری ، توسل ایلدیکی حرکتلری دوردورمه ، حکمت مرکزیهک مقتدر اوله میه جقنی یقیناً آکلادقلرندن ، یونانیلرده داخل اولقی اوزره ائتلاف دولرینه محاورک منع ایدله ، مش وحد ذاتنده موجود اولیان ارمنی قتاله نهایت ویرله مش اولدیجی بهانه سیله استانبولیده می اشغال ایلک قصدیده ایدیلر ؟

وقایع آتی ، بوسوک تخمینک دوغرو اولدیجی کوسترمشدر ظن ایدرم . فقط ، حکومت مرکزیهک ، انکلز مملکتک تکلیفندن ، بویله بر معنا چیقارمغه یناشمه مش ، بالعکس امیده دوشمش اولدینی کورولیوردی .

افندیلر ، وقوع بولش اولان تکلیفک نه درجه ناهل اولدیغه دائر بر فکر ویره بیلکم ایچون بزده ، او کونلره حائد بعض وضعیتلری خاطر لایلم . شبهه ایدلمک لازمدی ، که ارمنی قتالی حقنده کی بیانات ، ماقعه مطابق دکلدی . بالعکس جنوب مناطقنده ، اجنبی قوتلری طرفندن تسلیح ایدیان ارمنیلر ، مظهر اولدقاری حمایه دن جرأت آلهرق بولندقلری محللرده کی اسلاملره تسلط ایتدکده ایدیلر . انتقام فکرله هر طرفده بی رحمانه بر مسورنده قتل و احما سیاستنه سائق اولنده ایلر . مرعش حادثه فجیعه سی ، بو سبیدن ظهور اتمشدی . اجنبی قوتلرله برلشن ارمنیلر ، ضوپ و مترالیوزلرله مرعش کی قدیم بر اسلام لده سنی خلایله نکسان ایشلردی . بیکلر حه عاجز و معصوم والدو چو جقاری قهر و احما ایشلردی . نارینده امثالی نامسبوی اولان بو وحشت فسی ارمنیلردی . مسلمانر آخج محافظه ناموس و حیات قیدیله مقاومت و مدافعهده بولیشلردی . یکریمی کون دوم ایدن مرعش قتل حامنده ، مسلمانلرله برلکده شهرده قاتلان آمره ایلرک ، بو حادثه حنده استانبولده کی مثالیینه چکدکلری تلغراف ، فایحه مسیاریجی غیر قابل تکدیب برده ورنده تعیین ایتدکده ایدی .

آطنه ولایتی داخلنده کی مسلمانلر ، تپه دن طرناعه قدر تسلیح ایدیان ارمنیلرک ، سسونکلوری نهیدیدی آلتنده ، هر دقیمه قتل عامه معروض بولویوراردی . حیاب و استلانک محافظه سندن بشمه برشی ایسته مین اسلاملره قارشی تطبیق ایدیان بو ظلم و احما سیستی ، اشریت متمدناک نظر دقت و انصافی جالب ماهیتده ایکی عکسنت واقع اولدقنی ادعا واون صبر استرایانشی تکلیفی ، صلحی قبول اوله بیلوردی ؟

ازمیر و آبدین حوالیسند و وضعیت بوکا ممائل و بلکه دشا عجیب دکلیدی ؟ یونانیلر هر کون قوت

و وسائلی تزیید و تعرض حاضر لقلری اکیال اندیوردی . بر طرفندن ده منطقه منطقه تجاوزدن کری دور میوردی . و کونلر ده زمیره بکیدن بریده آلاسیله تجهزانی تام رسواری آلاپی ویکرمی درت عدد بولک اوتوموبیلده کایتلی تقلیه عربی و آلتی عدد طوپ و ریحوق بمات جقارلدییی وجهه لره کلی مقداره حبخانه سوق ایدلمکده اولدینی آکلاشیلیمشدی . حقیقت شو ایدی ، که ملسمز ، بلا سبب هیچ بریده ، هیچ بر عنصر اجنبی به متجاوز دکادی .

سواء علیه افندیلر ، وطنه زک اقسام مشه و له سندن دشمنلک چکیلدلری کورمه دن ویا هیچ اوزمسه چکده چکده قیات نام ، حصال او ده دن ، مواعید دشمنه لروه من ، یاده عدم اهمیت اولتیق کار عالمی ایسی ؛ طالع ملکیت بکاه فدا اولدی و شریک اولدی . قانی ، به راندیقه معارف ، و کوی بکات ونشیلر آکلامه مملکت وازمسی ، آلتی بکات وازمسی ، مملکتی انیش ، هان دیرانی ماییدن فریب سارمسی ایسی ؛ یا کده اولدی ، دین ، ستمارک ، ازمدل ، بطره دواستلک ، خنده حیدر ملیه من داخنده باشا ایسه رولک طاکمته داخنده ایسی غایبه ملیه من دکی ایان ؛ بکا نظراً ، یا لیکر استانبولک . عیالده له ترک اولدی حتی و عدی قرشو سنده . عیال دولتک صدر اعظمی عیرض پاسا مومون اوسسده ، وولک مناب منمن اولدی حتی و بولکله ایتمه اندرک اخبار سکوت و عدالت ایلیه چکی ، ناصل فرض اولدی یاردتی ؛ و حدالیدیلک صدر اعظمی ، قوای مایه نی داغ تمعه معظوف بونون بوتشباتک مسئولیت تاریخیه سنی ، بطر نامله آماق ایسته میورمی ایدی ؟

اندیلر ، اخنی تکلفی واونی تقلیه فالیدشان حکومتک آرزو و آمرینک ، ملتجه و قوای ملیه جه مطاع اوله میه جفی طبعی ایسی .

محترم افندیلر ، رؤف بک ، ۱۹ شط ۱۳۲۶ تاریخی برشینره ایله ، حکومت و مجلس خنده ، بک شایان تأمل معلومات و بریوردی ، بومعوماتی خلاسه ایدیم :

• شباطک اون طقوزنجی کونی ، صدراعظم ، داخلیه ناظری ، بحریه ناظری ، فلاح وطن اتقافی اجتماعنه کتمشلر . صدراعظم ، قوای مایه بک ایکنجی بر حکومت شکلنده کورونمسی ، اجراءات حکومته قاریشده سی و مرعش دیرلر ده کی حرکتک ده ابریلده تبدیلده لره توفقی ایله انتظام و آسایشک تأمین ازوهی سیاسته موجب . سنا کوردیکی سوله مش ، صیا پاشاک ، ولی واحدوزی پاشاک ، قول اردو قوماندانی اوله رق آقرمه کوندریله چکنی بیلدیرمش . داخلیه ناظری ده سرستی اجراءنه مداخله اولتامسی سوله مش . پولیس مدیری ایله ژاندارمه قوماندانک نداننه مقتدر اوله من قورنی آکلامش . اسکبدن بری دوه تی اولان کشفی بکک ناموسکارانیدن واونی روسیه والی و فائق عالی بکی مستشار یادیمن بحث ایش . صالح پاشاده مرعش و والی سنده تخلیه ایتدیریلن محالره ، حکومتجه وضع بدایتکی سیاسته ممکن کورمه مش ، فرانسر مطبوعاتی علمه مزه چوریر ، دیش . پادشاه ، حکومت ، مجلسدن زیاده حاکم ایش . مجلسک حالت روحیه سته کوره ، بوحکومتی اسقاط ویرینه شرائط لازمه من حاکم ، ملی رقابینه اقامه ایتک ممکن دکلش . [وثیقه : ۲۳۶]

• بومعوماتی ، آناملو وروم ایایدبولان تکمیل قوماندانلر بیلدیر بکن ، شونی ده علاوه ایلدک :
• هیئت تمشیه ، تحت اشعاده و مختلف تأثیرات اجنبیه تضییقنده بولان استانبولده ده ملی وفداکار
• حکومتک رأس کاره کتیریلیمده کی مشکلاتی تقدیر ایتدیکندن ، صدراعظم پاشاک معلوم اولان

بیاننامه‌سنة مقابل ۱۷ شباط ۳۳۶ تاریخده کی تعمیم ایله نقطه نظرینی بوتون تشکیلاتنه اعلان اینجی سدی . وحدت ملیه نك اخلاقی فکریله یاییلاجق هر تشبث و تعرضی ، معقولات داخلنده عظیم برافق تحت وجوبده در . آمال ملیه به مطابق بر صاحب استحصال ایدلدکجه قوای ملیه نك ترك فعالیت اینجسی امکانك موجود اوله میه جی حقنده علاقه دارانك تکرار نظر دقتی جلب ایدلکله برابر ، وحدت و تساند ملینك تقویه و ادامه سی خصوصنده هر زماندن زیاده متبصر و متیقظ بولونیلمسی خاصه رجا ونقی ایلرز . ، [وثیقه : ۲۳۷]

§ رؤف بکده ، جواباً شونی یازدم :

۲ - ۲ - ۳۳۶

حریه نظارتی سر یآوری صالح بکه

رؤف بکه :

ج : ۱۹ - ۲ - ۳۳۶ شیفره به :

فلاح وطن غروب نك صدراعظم باشا ورفقاسیله اجرا ایندیکی مناقشانك هیئت عمومیه سندن استدلال اولندیغنه کوره ، حکومت حاضره ، مجلس مایدن آلدینی اعتماده استناداً ، قوای ملیه نك منکندده کی نفوذ و تأثیرینی ازاله به ساعی اولدینی وضوح ایله آ کلاشیلور . حرکات ملیه به مخالفتدن دولابی عزل ایدیلن فائق طالی بکی ، مستشارلغه ، فرید باشا وعلی کمال ایله برلکده چالیشان مستشار کشفی بکی ، بروسه ولایتنه تعیین اینجسی و اولجه مأموریتلری ملتجه قبول ایدیلن احمد فوزی باشا ایله صیا باشا بی ده آنقره به گوندرمك خصوصنده اصرار ایلمسی ، آچیقندن آجیغه قوای ملیه علیه حرکت ایدلدیکنك بر مثال ناهربدر . حکومتله ملتك نام بروحدت داخلنده چالیشه رق تثبیت ایدیلن اساسات داخلنده ، آمال ملیه به موافق بر صلح استحصال ایدلمسی لزومی ، هر زماندن زیاده تقدیر اینکده اولدیغمزدن ، اجرا آت حکومته قارشی هر درلو مخالفت و مشکلات احداثدن اجتناب ایلمکی بروظفه و صیه تلقی ایدیبورز . هر شی بیتمش ، غایه ملیه استحصال ایدلمش دکدر . آره ده ها بك مدتش احتمالات موجوددر . آتینك مشکوکیت بی هایه سی اینجده ، قوای ملیه نك مساعی ره کارانه سندن مسنگنی بولنوب بولندیغنك حکومتدن استفساری ایجاب ایدر . بزه کئنجه ، تاریخک بومملکتده شمدی به قدر حصوله کتیرمدیکی ، بو وحدت و تساند ملینك اخلاقله طائد هر حرکتی برخیا نط و طنبه تلقی ایدره ك اوکا کوره مقاله لازمه سی اجرا ده تردد اینجه جکزر . بوجبوریت واضطرار ك ارکان حکومتجه بیلمسی بك فائده لی اوله جقدر . حکومتله آره مزده کی آهنگ و وحدتک محافظه سی آنجق حال حاضرک اقله سیله ممکن اوله بیلیر . لزومسز تعیین و عزل لر اجراسی و بالخاصه حرکات ملیه به مخالفتدن دولابی انفصال ایندیرلمش اولان مأمور لر حقنده اصرار اولنسی ، قوای منیه علیه بر خصومت تقی ایدله جکندن بو کیلرک مأموریتلرینه مساعه اولنیه جقدر . بالخاصه ، احمد فوزی باشا ایله صیا باشانك ، گوندرلدکری تقدیرده در حال اعاده ایدلمه جکترینك بر امر واقع تلقی ایدلمسی ایجاب ایدر .

و نه. حانك ونهامتني، مدرك اولان مجلس مليده كي رفقانك دخي ، بويه غير طيبي حادثه قارشى ايزام سكت ايسى ، هر طرفدن تحريك و تشويق ايديان حكومتى ، تشجيع ايدى جكندن بو خصوصده ناهيه مربوط آرقداشلك متهن و صريح بروضيت آللرى مقتضيدر . حكومتك مجلسه حاكم اولمى ، امر مراقبه بي اشكان ايدى جكندن ، بويه برحلك حدودى حانده ، اخلاص وطن نامه مقررآت سالمه اتخاذ ايديله چكى و بالايجه آمال ميه نك حصول بوله ميه جنى آشكاردر . بوتون متجه منافع و مناس تاقي ايديان قواي مليه غايه تريك ، مجلسه ده تأمين تسليق و احراآت حكومتك بونايله لرا طراوده اجراي مراقبه سي خصوصده ، صوك غيرت و طنپورانه لر ينك ابدال بيورلمسنى اهمينه رجا ايلرز .

هيت تمثيله نامه

مصطفى كال

في رؤف بك ، ديكر براشعارينه ده ويرديكمز جوابي عرض ايديم :

۳۳۶-۲-۲۱

شيفره

حريه نظارتي سرباوري صالح بك

رؤف بك :

ح : ۲۰ - ۲ - ۳۳۶ شيفره :

حكومتك ، مجلس مليده كي غرويه قارشى بروض نهاديد آللى ، غرويك متساند برقوة سياسيه حانده اكشاف و تبلي ايدى مه مسندن انبعاث ابتدكي واضحاً آ كلاشيا مقده در . هر شيه ترجيحاً غرويك ، بونقطه نظاردن مدرك برقوة مراقبه حاله كتيرلسى لزومى تحقق ايدى بور . حكومتك ، بالاخره تعذيب خاطر مقصوده سزلى دعوت ايتمى ، بوكونكى ضعفى آ كلا مسندن وقوت ياخييه قدر اويلا يوب زقت فازاتق فكرندن منبشدر . حكومه قارشى قطنى بروضيت آلمق زمانى كلشدر . مراعتشمه و داخايه ناظرينه آچيقجه سويله مك لازمدر كه ، قواي مليه ، نتيجه قدر اجراي فعاليت ايدى جكدر .

تمسكتي اشغال ايدن و ملتزمك اسارت مطلقه سنى ايستين دشمنلرمز ، قواي ميه نك فعاليتي ايسته ، مكده كنديلارنى خلى بوله بيليرلر . فقط ، دولت و ملتك تخليصنه ساعى برقوة مليه نك ، كندى حكومتى طرفندن دوجار هجوم و تعرض اولمى شايد استغراب كور و نمكده در .

استانبول ، حاكميت عثمانيه ده ايقاسى حقنده كي دول مؤتلفه نفعه نظارى نه قدر مسرتله تلقى

ایدیش ایسه ، ازمیر و آطنه جه لرنده ترك فعاليت ایدلسی خصوصنده کی طلباری ده او قدر موجب حیرت اولدی . حربیه ناظرینه ، ازمیر و آطنه نك ده حاکمیت عثمانیه ده قالمسی تأمین ایدیلنجیه قدر ترك سلاح ایدبله میه جکی ، ارمیلره ، طرفزدن بر تجاوز واقع اولمیدنی ، فرانسزلر طرفندن تسلیح و تشویق ایدیلن ارمیلره بعض حادثات ظهور ایتمشه ، بونک مسئولیتك ارمی ناسیونالیستریه و اونلرك محرکریه هاند اوله جنی بیلدیرلشد .

مرعش و اورفهدن ایاری به کیدله مسی حقنده کی ، حکومتك تکلیفه قارشی ، ماتی تطمین ایتك و قوای ملیه یی توقیف ایده بیلیمك ایچون فرانسزلرك آطنه یی درحال تخلیه به باشلامری طلب اولونمیدر . عکسی حاله ، قوای ملیه یی ، حرکات استخلاصکارانه سندن منع ایتك ممکن اولامیه حنی و بو آتشك حلب و سوریه به سرایته باشلامق اوزره بولندیفی ، فرانسزلر آطنه و حوارینك تخلیه سنده نه قدر استعجال کوستربرلرسه او قدر منفعتدار اوله جقلرینی کندیلرینه آچیقجه ایضاح ایتمیدر . آناطولو مطبوعاتك ، شدت لسانك تحققی ، دول مؤتلفه نك مظالم و تجاوزاته نهایت ویرمکله قابلدر . بو قدر حقسزقلاره ، ظلملره ، حتی قتل عاملره قارشی فریاد ایدن معصوم بر ماتی اسکات ایتك ظلمنی ، بزدن طلب ایتمه لمیدر . اساساً ، جهانك هر نقطه سنده مطبوعات ، بو کبی قیودات حرفیه دن آزاده اولوب حر و سربستدر . آق باش جیخانه سک بر قسمك انکلیزلره اعاده سی حقنده کی معاونتکرك قطعاً مصروف اولماسنی آرزو ایدردك . بوش برفشك قووانك بیه انکلیزلره اعاده ایدله مسی ده موافق اولور فکرنده بز .

حکومت ، دول استلافیه به قارشی بویه ساخته جیلرلر اظهارله حقمزده استجلاب مرحمه موفق اوله جنی و بو ریاکارانه حرکاتك ، شرائط صلحیه نك تعدیلنه تأثیر ایده جکی ظنی پرورده ایدیورسه ، کندیلرینك غفلته آجیرز . خلاصه ، صلحمنك موضوع بحث اولدینی بومهم آنلرده ، قوای ملیه یی ضعیف کوستره جک هر حرکتك مقدرات ملیه من اوزرینه مشوم بر تأثیر اجرا ایده جکی شبه سز اولدیفندن مجلسده کی رفقایه ترتب ایدن وظیفه مراقبه نك اعظمی فدا کارلقلاره اجرا ایدلسنی خاصه رجا ایلرز .

هیئت تمثیلیه نامه
مصطفی کمال

افندیلر ، بو کونلرده حس اولنان لزوم اوزرینه رؤف بکه عینی تاریخده شو تلفرافی ده یازدم . بولزوم ، هیئت تمثیلیه و قوای ملیه نك دوام فعالیت حقنده کی افکاری قونترول ایتك ایدی . رؤف بکه طزدیغم بو تلفرافی ، عیناً ارضرومده کاطم قره بکر باشایه ده ویرمشم .

۲۹-۲-۳۳۶

ضایت مستعجل اولوب تأخیری جائز دکدر .

رؤف بکه :

آناطولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعیتك تبدیل شکله صلاحیتدار اوله جق قولفره نك انعقاد ،

لظامنامه مزك صوكنجى مادهمى موجبنجه ، مجلس مبعوثانك امنیت و سربستی نام دائره سنده ايفای و طيفه تشريعيه ايلديكنى مجلسجه تأييده وابسته در . هيئت تمثليه نك، تشكيلات عموميه نك باشندده صلحه قدر محافظه شكل ايتسى لزومى ، بالجله رفقانك تنسيب و اصرارى اوزرينه قبول ايدلشددر . حالبوكه حكومت طرفندن عادتا مظهر تشويق اولان مخالف غزتلرك هجوملرى ، مجلس اعيانك علنى تعرضلرى ، حكومتك افعال و اجراآتى و بالخاصه صدراعظم پاشانك بياننامه سى و مجلس مبعوثانده قواى مليه نك غير مشروعيتهنى آلفيشلانديران نظرله ، افكار عموميه نى تشكيلات مليه عليه چور مركده و هيئت تمثليه مزى مشكل بروضيته الفا ايتكمده در .

بر طرفندن آرزوى شاهانه توفيقاً زين الما دين ، خواجه صبرى ، سعيد منلا كى ذواتك محضا قواى مليه نى استقاط مقصديه هر طرفده وجوده كتيبرمكه چاليشد قلى تعالى اسلام جمعيتى نامى آلتنده كى ترتيبلر ، تشكيلات مليه نى فعلى تعرضلره باشلامشلددر . از جمله ، نيكد ، نوشهرده ، ماه حالك اون طقوزنجى كونى ، مجلس مبعوثان آچيلدى ، تشكيلات مليه نى پادشاهين ايستميور كى سوزلرله خلقى علنى اجتماعاته و تظاهراته سوق ايتشلددر . بو حال ، صدراعظم پاشانك تبليغى آلان بعض مأمورلر طرفندنده مظهر تشويق اولاشدر ، بو حادثه نك قونيه نى هر طرفه سرايت ايتسى بعيد الاحتمال دكلدر . بناء عليه :

۱ — حكومتك ، قواى مليه نك محافظه سى طرفدارى اولوب اولديغنى قطعياً بيلدیرمىنى كنديسندن طلب ايتك لازمدر .

۲ — فلاح وطن غروبنك ، موضوع بحث اولان امنیت و سربستی نامه مالك اولديغنى و قواى مليه نى داغيتمق لزومنه قانع بولنديغنى و يا خود عكسى درپيش ايتسى و هنوز محافظه سنه لزوم كورپورسه او كا كوره حكومه اخطارآنده بولمقله رابر ، مجلسده دخى لزومى وجهله مدافعه ايتسى ايجاب ايدر . بو خصوصك ، غروبنجه موقع مذاكره و مناقشه نى وضع اولمىنى مطالعه سنده يز .

۳ — تشكيلات و قواى مليه نك احساس ، منافع وطن ايجون ترجيح اولنديغنى تقديرده ، ازير ، مرعش وساير جبهه لرده بولنان دشمن قوتلرينه قارشى حكومتجه نداير لازمه نك اتخاذىنى تحت تأمينه آلدیرمق لازمدر .

بالاده كى معروضات و مطالعاتك كمال اهميت وجدسته نظر دفته آلتوب ايجابانه توسل و بى شخصاًده مشكل وضعيتدن تخايس ايجون نتيجه سنك سرعت تمكنه ايله اشعارنجى رجا ايدرز . استانبولده كى بعض رفقانك بونجه امكلرله وجوده كتيپلش اولان وحدت و قواى مليه نى و ورولان ضربه لره قارشى قطعى تدبير آلمقده ، صوك غيرت و جدت كى كوسترمكدن زياده ، خارجى و اوزاق قوتلردن بويوك اميدلره قابيلدرق متسلى اولدقلى ذهباى حاصل اوليور . يز ، ألمزده كى قوتى حسن محافظه ايدمه ديكمز تقديرده ، خارجى قوتلرك دخى التفانه دكرمز قالميجنى ، خاطره اوله رق هررض ايلرز .

هيئت تمثليه نامنه

مصطفى كمال

كانلم قره بلكر پاشا ، بو تلغرافه و برديكى ۲۳ شباط ۱۳۳۶ تاريخلى جوابنده ، استانبولده مجلس مليه ، متحصل جريانه قارشى ، هيئت تمثليه نك و قواى مليه نك معكوس و متحكم بروضيت آلمسنى هيچ

موافق بولیورم. یالکزهیت تمثیلیه، بوایشک ایچندن وفارلی چیقماق وایشک مسئولیتنی وتقدير کینیتی، مجلس ملینک عهد ناموس وحیتنه براقهینی مطالعه ایدیورم.» «قوای ملیه نك وهیت تمثیلیه نك تحافظه موجودیت ایتمسه مجلس ملی طرفدار اولمازسه قونفرملرک مقرراتی وجهله امنیت نامه ایله مراقبه تشریعه سینه صاحب وحا کم اولدینی جهته، هیئت تمثیلیه نك، آرتق مجلس ملی به تودیع مقررآت ایدرک داغیلدسنی وموقع فعالیتدن چکیلدسنی یازار ورده تشکر ایدر.» «فقط، مجلس ملینک بویه برمسولت درعهده ایدرک موقع و آتیلرندن امین اولدقارینه دائر قرار اتخاذ وتبایغ ایدر جکلری پک مشکو کدر. رؤف بک افندی بوتکلیفی یاپار وبومقرراتی استحصال ایدرده هیئت تمثیلیه نك موقع فعالیتدن چکیلدسنی تبلیغ ایدرلرسه، اوزمان هیئت تمثیلیه بونی مع الممنونیه قبول ایدر. مطبوعاته وداخله قارشی شر وتعمیم ایلر و آرتق فعالیتدن اوزاقلاشیر. موقع شرف ووقارینی ده مشروع برشکلده محفوظ طوتار. شبهه سزکه، برسنه دن بری ابرام ملی ایله حصوله کلش آیدین جبهه سی نه داغیلوب یونانیلر له تسلیم مقدرات ایلرونه ده حکومت بونلری داغیته ییلیر. اوجاهدلر کندیلکندن وسابقی مثللو دوام ایدر. فقط موضعی اولور وقول اردو قوماندانلری کندی منطقه لرنده بونی احوال ومقصده کوره حسن صورت له اداره ایلر، اوندن سوکرده، وضیعت وحركات مستقبله مز ایچون ظهوراته تابع قالینیر. ایشته نقطه نظر عاجزانه م بوندن عبارت اولدینی معروضدر، دیور.» [وثیقه : ۲۳۸]

افندیلر، استانبولک بالفعل اشغالندن تقریباً یکرمی کون اول، اظهار اولنان بو کوروش ومطالعه شایان تدقیقدر. بن، یالکز بر نقطه به اشارت ایتمکله اکتفا ایدر جکم. اوقظه؛ ظهوراته تابع اولقی توکلی در. بز، البته، بویه بوضع متوکلانه آله مزدق. بالعکس ظهوراتک نه اوله بیله جکینی، ظهورندن اول کشف وتیقن ایدرک، مقابل تداییرینی دوشونمک وآننده، تردد سز تطبیق ایتمک طرفدار ی ایدرک. ایشته بومقصده ایدی که دها اولندن افکاری استمزاچه باشلامشدق.

§ افندیلر، مبعوث مظهر مفید بکک بر مکتوبنه ویردیکم جوابی عیناً عرض ایدر سه م، کاظم قره بکر باشانک مطالعه سینه ویرمک لازم کلن جواب ده کندیلکندن آ کلاشیلیمش اولور. مظهر مفید بکک مکتوبی محتویاتی تکرار ایتمیه جکم. اونی ایجاب ایدر سه کندیلری نشر ایدر لر. بوم ویردیکم جواب شوایدی :

آقره
۴ - ۲ - ۳۳۶

حکاری مبعوثی مظهر مفید بک افندی به

افندم حضرتلری ؛

۱۴ - ۲ - ۳۳۶ تاریخلو مفصل مکتوبکزی آنخجق دون آلدیم و یارینکی پوسته به یتیشدیرمک اوزره جوابی شمدی یازیورم. مجلس عالی ملینک وفلاح وطن نام غروپک، احوال حقیقیه سنی تصویر ایدن

بیانات علیہ لری موجب تأثر اولدی. ایضاحات وتوصیفات کزلہ، نظر مدہ تجلی ایدن منظرہ، اُم آلود درہ، زوالی ملت، حیاتی، موجودیتی، مقدراتی مدافعہ، محافظہ و تأمین ایتمک مکلف بیلدیکی محترم مبعوث لری، وظیفہ حقیقہ ملیہ و وطنیہ لری ایلم آندہ و ایلم خطوہ فراموش اتمش کورسور. ضرب و بونون دشمن دیدیکمز ملتر، تورکیادہ، تورکلردہ قابلیت اولدیغندن ہرشیئی، بزم ایچون منی ہرشیئی، تالیقہ جواز و بردکاری معلوم ایکن و ہریمز آری آری بو ظنک بطلاتی آبانہ عزم اتمش اولدیغمز ادا ایدرکن، حسیات منفعتجویانہ من، احتراصات خسیسہ من، بزم ہرشیئی اونوتدیرہ بیلیر. اولکن مبعوثلر شویله یا باجتمش، صوکرہ کلن مبعوثلر بویله طور آلمش، ہیئت تشلیہ شوکا محرم نظرلہ باقش، بونی بیانی کورمش.... بوناری سویلہ یئلر، قوجہ تورک ملتک محترم مبعوثلری، اولہ می؟ بو حالت روحیہ، بو ماہیت اخلاقیہ قارشوسندہ مہوت، متحیر وصامت قالیرم. یکی غروب ویا پارتی تشکیلاتندن بحث بیوریلور.... عزیزم مظهر مفید بک! ایضاح ابتدیکمز مانتالیہ وقار اقمہ لرلرک تشکیل ایدہ جکلری غروپندن دہ، پارتیدن دہ، بن، مملکتی قورناریجی بر وضع متینک آلنہ بیلہ چکنہ حکم ایدہ میورم. بن و ہیئت تشلیہ نامی آلتندہ ایفای وظیفہ فداکاری ایدن آرقداشلر، بو وطنک خلاصی، ملتک فلاحی ایچون اولنجہ قدر چالیشیق ایسترن، مبعوثان کرام، وضع وطورلریلہ و اعماق غفائہ سقوطلریلہ آکلایورم، کہ بوکا دخی مساعده ایتہ جکلردر. آناطول وروم ایلی مدافعہ حتوق جعینتک تشکیلاتنہ و بو تشکیلاتک وجودہ کتیردیکی قوای ملیہ استنادہ احتیاج قالدیغنی، طنلانہ و غافلانہ معاملات و حرکاتیلہ ایما ایدن مجلس مبعوثانک و فلاح وطن غروپنک، بو بادیہ کی قرار قطعینسک استمزاج و طر فرزہ اشعارینی رؤف بکہ یازدق. بو قرارک استحصالی تسریع ایچون سزکدہ یاردیمکزی رجا ایدرز. بو قراری ویررکن، مبعوثان کرامک محل انعقادی اولان دارالخلافہ دہ، قرق بیک فرانسز، اونوزبش بیک انکلز، ایکی بیک یونان و درت بیک ایتالیان قوہ بریہ سنک تحشد ابتدیکنی و انکلز بحر سفید دوناماسنک فندقلی سراہنہ قارش، لشکر انداز بولنش اولدیغنی کوز اوکندہ بولندیرمق لزومنی خاطر لاتیرم.

مصطفیٰ کمال

§ افندیلر، رؤف بکہ، یازدیغمز صوک شیفردہ، آق باش جیخانہ لکندہ کی جیخانہ نک بر قسمک انکلزلرہ ویرلسنہ معاونت ابتدکلرینہ طائد بر تعریض واردی. بو مسئلہی بر آز ایضاح ایدہیم. روم ایلی ساحلندہ، کلیولی جوارندہ، آق باش موقعندہ، بر جیخانہ دہ بوسی واردی. اورادہ فرانسز لک تحت محافظہ سندہ کلیتلی اسلحہ و مہمات بولونیوردی. حکومت، ائتلاف دولترینہ قارشی، تسلیمیت تامہ کوسترمش اولہ می موافق منفعت کوردیکندن، ذکر ابتدیکم جیخانہ لکدہ کی اسلحہ و مہماتندن بر قسمنی، ائتلاف دولترینہ ویرمکی وعدا اتمش. اونلردہ، ورائکل اردوسنہ کوندرہ جکلرمش. روسیہ بہ نقلی ایچون بر روس واپوری دہ کلیولی بہ گلش. حکومت دہا اول، استانبولہ کی تشکیلاتن رؤساسنک موافقت و معاونتی دہ تأمین ایتش.

حالو کہ افندیلر، کوپرلیلی حمدی بک نامندہ قہرمان بر آرقداشمز، قوای ملیہ دن بر مفرزہ ایلہ، ۳۳۶ شباط کیجہ سی، صالزلہ روم ایلی ساحلنہ کچدی. آق باش جیخانہ لکلرینہ وضع ایتدی. دہو محافظلری اولان فرانسز لری توقیف و خطوط مخبرہ بی قطع ایتدی. اسلحہ بی کاملاً

وحفظه قسماً و محافظه فرانسز افراد نموده محفوظاً لایسکی به نقل ایتدی . اسلحه و مهماتی دانانه سوق ایتدکنن سوکره ، فرانسز افرادی اعاده ایتدی . آق باش ده پوسنده سکا پاشا روسلشک ، فرق روس مترایوزی ، یکریمی یک صندوق حبخانه خمن ایداوردیز . [وثیقه : ۲۳۹]

بو ووه اوزریه ، اسکلزار ، باندیرمه به ایکی یوز کیتیک بر قوت چر ایدیل . اثلاف تونلرینک حرکات ملیه منطقه نری کریرلنده . دول اتلایه عسکرلرینک ده بولندقاری محارده کی ده بولنده بولان اسلحه و حبخنه ک بشقه یره نقلی ویا غیر قابل استعمال برحاله وضع ویا بولجی محارک اشغال ایدلسی احتمال قارشی عموم قوماندانلره ویردیکمز آمرده بعض تدبیرلر توصیه ایکنه برابر ، باجمله قوماندانلرک کال عزم و قطعیتله حرکتلری لزومی بیلدیرک . [وثیقه : ۲۴۰]

§ افندیلر ، همان عینی کونلرده ، آزاوور ، بالیکسر وینا - سوال - ندده اولادجه مهم و مهمک وضعیتلر احداثه موفق اوله بیلدشدی . بالیکسره ، ملی جنبه زمزمی آرته ن وورمق استوردی . باشه کلیلی آدم طوپلامشدی . قارشوسنه کوندرلار ملی قوتلرله ، سیاده قانی بر محاربه ایدلی . آزاوور ، غالب کلسی . قوتلری داغمندی . طوپ و مترایوزلر زمزمی نمه بایان . افادور بیدازی اسیر و شید ایتدی . آق باش قهرمانی جوی بکده ، بوشیدا ماننده ایدی . بولان سوکره ، احمد آزاوور ، کمدی اسمنه نسبت ایتدی ایحایه ججهتی نامی آلتده ، نه سبج - خبانه دوام ایتدی .

§ افندیلر ، ۳۱ مارت ۳۶ تاریخی ، مندرجاتی فوق العاده جالب اوقت برشیرمه آلدیم . بوشیرمه ، استانبولدن ، عصمت پاشادن کلوردی . عصمت پاشا ، بن آقرمه موصلندن سه کره ، آقرمه پاشمه کلدی . برابر جالیشیردق . فقط حال پاشادن سوکره ، حریبه نظارتی مقامنه فوزی پاشا حضر تلی کلدی . مشارالیهک صورت مخصوصده طلبی اوزریه و باخفاصه مهم برمنصده ، کندیسنی موضوع بشت تاریدن برقاج کون اول ، استانبوله کوندرمشدم .

مهم اوله رق مطالعه ایتدیکمز ، شوایدی : یونانلیر تعرضه حاضر لایورلر . بوکا قارشی مقبول اولان ، بوین قونلری سفربر ایدرک ، علم بر حریبه گیرمکدی . باخصوص ، فوزی پاشا - خیرندری ، بولزوم واضطرابی تقدیر ایکنده ایدی .

ایینه ، بوضرلی یاتیق اوزره عصمت پاشانک استانبوله بولنسی و حتی ارکان حریبه ریاستنه رسماً کتیریلرک تأمین مساعدی ، چوق ناو او جق ایدی . بومده ، استانبوله کیتسنه لزوم کورمشدم . عصمت پاشانک تاغرافی شودر :

حریبه
۳-۳-۳۳۶

مصطفی کال پاشا حضر تلینه

آنان معلوماته کوره ، استانبوله بر جمعیت شکل و بوجعیت انکیزلرله توحید مقررات ایش . حکومتک اسطایله معلوم بر حکومتک تأسیسی ، مجلسک فسخی ، از میر و آطنه ک تأمین اشعالی ایچون

قواي ملهك الفاسي، جهان ايجون حامل صلح و مسلمات اولوق اوزره استانبولده بين الامام برشوراي حاضرت آتاشي، و شيدويك عليه فتوا اصدادي، مقررآت جلوسدن ايش . ناظر پاشا ، بوجميتك فاسي و رور . آماطاولودهكي آزاوورشاين بوجماتدن اولديكي ، استاكرلك، حكومتي الك بونده سيق ياري ده، عيني سييدلره معلومت اوله رق عرس ايتماكي آرزو ايتديلر . (عصمت)

حربه طارق سروري

يکباشي

صالح

§ افنديلر ، معلوم عاليكزدر، كه انكليز مئلي ، يونانيلرده داخل اولدني حالده ، ائتلاف قوتلرله قازني تمسبل حربا ايدلسني حكومه تكليف ايتشدی و وتامين اولورسه ، استاسولي دولت عثمانيه برة برافه قلري كي ايلدزلي بر وعدهده بولمشاردي . فقط استاسول و تكليف يانيركن ، شباطك ۱۸ نهي ، ۱۹ نهي و ۲۰ نهي كونلرنده ، يونانيلرك ازميره يكي قوت ، وسايل نعليه ، كلتلي جيجانه كيرديج و جهملره سوق ايدرك يكي بر تعرضه حاضر لاندني ، بزم معلوم ايدی . بو معلوماتزي - احرا آت - حكومه مداخله ايتيكنز بايغاره سنه باقمسرين - حكومت مركزيه بده ابلاغ ايدرك نظر دقتني جلبدن خالي قانديق .

يونانيلر ، بو صورته ، تعرضه حاضر لانيركن ، علي رضا پاشا قاينه سي ، ديكر بر تكليف قارشوسنده قاليور .

« و نادايلر قارشوسنده بولنان قواي ايه يي ۳ كيلو مترو كرى آلدبرق ا . . »

علي رضا پاشا قاينه سك ، بوكا مقتدر اولدني ميداده ايدی ، قوت ، متصد ، اولك اسقاطلي ايدی . صدر ايدم ، بالضروره ، بو تكليف قابل احرا اولدني جوابا بيلدريمش .

۳ مارت ۳۶ كوني يونانيلر تعرضه كچايدير . كولچك بايلاسيله بوز طاغني شغال ايتديلر .

ايشته ، بو حاده اوزرينه ، عايرضا پاشاك ، مفاهني دها فتيحه شافيه دن صرف نظرله ، دوشونه بيلديكي يكانه چاره ، همان استعنا ايدوب ، بومسؤولي ايشدن ياغي صيرمي اولشدن . چونكه حركات مليه يي تعطيل ايتدبرمك خيسوسنده وقوع ولان تكلفي ، تطبيقه چالشمش و فقه و فقي اوله مامش اولان علي رضا پاشاك ، بو دفعه كي تكلفيه ده تطبيق ايتدبرمك وعنده بولونده عدم موفقيتي حالنده ، ائتلاف دولتري زدنده مسئول طوتولسي احتمالي ده وارد خاطر دكليدي ؟

حربه ناظري جمال پاشا ، بائي قوماندان ميستر جورج ميلانك اوامري تطبيق ايتدبرمديكندن دولاي الك نهايت قاينه دن اخراج معامله سنه مروض قانه مشميدی ؟ يعني حالك علي رضا پاشايه . تطبيقه قائم بيلدني تدبرده ، كنديسي ، پادشاهك محافظه ايدم بيله جكنن امين اوله بيلرميدي ؟ بويه بر حالك وقعنده ، آمل مليهك نجليكاه منفردی اولدني ، سويلديكي استانبولده كي مجلس مليه كوده بيله جكميدي ؟ اراده مليه نامه اداره كلام و سرد معاليه آرتق محل و مكان قالمديني سويلرله

تجزیه ایله نهیدید ابتدیی هیئت تمثیلیه استناده تنزل ایتمیدی ؟ بناء علیہ ، کندیسی ایچون استعفادن اھون برشی اولامازدی . ایشته ، اوده ، اوله یامشدر . [وثیقه : ۲۴۱] علی رضاباشا ، بو استعفا سی ، قایینه به ایلك تجاوز وقوعنده یامسی لزومی حقنده ایقاظ و اخطارده بولندیغمز زمان قبول ایتمدی . یرنده دورمقله وطنه نافع اوله جغنی سویلدی . مجلس مبعوثانده بو مطالعة جاهلانه بی تصویباً اونوی یرنده طوتدی . عجباً ، ایفاسی موضوع بحث وظیفه ، یونانیلرک تعرض حاضرقلرینی اکیال ایدرک وطنک مقدس طور اقلرندن دها بر قسمی چیکنه مک وعیزز وطنداشلردن دها بر قسمی سونکولر آلتنده ایکله تمک ایچون ، محتاج اولدینی فرصتی ، سکونته اوکا بخش ایتمکیدی ؟ !

۳ - مارت - ۳۳۶ تاریخی شیفره لرله ، رؤف و قره واصف بکدر ، بو استعفا مسئله سی خبر ویررکن ، فلاح وطن غروپی رئیسینک ؛ مجلس رئیس وکیلرینک سرایه کوندردلیکنی ده بیلدیر بیورلردی . بورؤسا ، حضور شاهانه قبول اولنامشدر . باش کاتب و باش مایینچی ایله مذاکره ایتملری اراده بیورولمش . غروپ رئیس ، تشکیلات ملیه نک پادشاهه صداقتی تأیید ایتش . سوزی استعفا مسئله سنه نقل ایتدیرمش . پادشاه ، باش کاتب واسطه سیله شوآراده بی تبلیغ ایتش : « بونون مبعوثلره سلام . احوال و وضعیتک وخامت بی بنده اونلر قدر مدرکم . ایجاب حال و وضعیته کوره بریسی صدارنه انتخاب ایده جکم . اونک صلاحیتنه تجاوزله رفقاسنک انتخابه مداخله ایده م . آنجیق اوکا ، اکثریت غره سیله آکلاشمسی توصیه ایده جکم . »

رؤسا هیئت بالتشکر ، آیرلشدر . [وثیقه : ۲۴۲] ویرلمکده اولان معلومات میاننده ، شونلرده واردی : « مبعوثلر متلاشی ، فقط آرزویه موافق بر قایینه کله جکندن امیندرلر . اجنبیلر ؛ حریت و ائتلافچیلر ونک بانهچیلر ، ترتیب ایتدکلی حرکات ارتجاعیه ده موفق اوله بیلیمک ایچون ، فریدپاشا و یارانندن برینی موقع اقتداره کتیرملری ده محتملدر . مجلسی ، بالطبع فسخ ایده جکلردر . نزد شاهانه اورادن تدابیر مؤثرده بولونیلیمی معروضدر . »

§ افندیلر ، غریب دکلیدر ، که بوکون ، بو معروضاتده بولنانلر دها بر هفته اول « مجلس رسماً کشاد ایدلمش اولمسنه نظرآ ، آتیاً اوامرکزک عاجزلرکزه تبلیغی نقاط نظرکزک هر مقام نزدنده حقیله مدافعه ایدیه جکمه اعناد بیورلمسی ، تبلیغ ایدن ذواتدر . بر هفته اول ، حکومت مرکزیه ایله هم فکر اوله رقبی ، معاملات واجرا آته مداخله دن منع ایتک ایسته ین ذوات ، بوکون ، استانبولده هیچ شی یامغه مقتدر بولندقلرینی اعتراف ایدرک بورادن ، هیئت تمثیلیه دن تدابیر مؤثره انتظار ایدیورلر . بز ، بو آرزوی ده ایضا ایده جکز . فقط ، بو ذواتک آرزوسی اولدینی ایچون دکل ، بونی ، منفعت وطن امر ایتدیکی ایچون »

افندیلر ؛ ۳ مارت و ۳ مارت کیجه سی ، استانبول ایله اخبارات واوراده کی وضعیتی آکلامقله کچدی . ۴ مارت کونی ، کرک عصمت پاشادن و کرک ذوات سائرده دن آلدیم معلومات اوزربنه وضعیتی تعمیباً بونون اردولره و تشکیلات مرکز لر مزه و ملته ابلاغ ایتدم . [وثیقه : ۲۴۳] [وثیقه : ۲۴۴] مجلس مبعوثان ریاستنه شونی یازدم :

آفره : ۴ - ۳ - ۳۶

مجلس مبعوثان ریاستی وکالت جلیله‌سنه

دول مؤتلفه‌نك مداخلات مكرره‌سنه قارشى نهايت‌على‌رضا پاشا قايينه‌سنگ حضور مجلسده استعفا سنى و يردىكى تأثرله خبر آلتشدرد . آيدىن جبهه‌سنده ، مبارك وطنى استيلا ايتمكه جالیشان دشمنله قزاي مليه چار پيشمقدمه و هر قارشى طو پراغنه ، صادق وفدا كارا اولاد لر ينك نعلش رينى دفن ايتمكده در . هيچ برفت ، هيچ بر صلاحيت ، تاريخك امر ايتديكى بو وظيفه دن ملتزمى منع ايدمه چكدر . استقلال ملي و وطنيمزك تأمينى خصوصنده . هر فدا كاراغه آماده بولنان ملتزمك ، هيچان مقدسنى آنجق ملتك اعتماد نامنى حائز بر حكومتك رأس كاره كتر لمه سى تطين ايدمه بيلير . بوتون ملت ، بوتون بخى كونلرده ، اراده مليه سنگ وکالت مطلقه سنى حائز بولنان مبعوثلرينك ، مقررات قطعيه سنه ناشكيبانه منتظر در . وطنه و تاريخه قارشى ، در عهده ايتديككز مسئوليت عظيمه بى و بوتون جهانك كرسى . مذاكراتكزه معطوف اولان انظار تدقيقى دوشونهرك ، ملتك عزم فدا كارانه سيابه متناسب قرار لر اتخاذ بيوريله جفتدن امين اولديغى و وطنپرورانه مساعيكزده بوتون ملتك رفيق و مظاهر اولديغى عرض ايلرز افندم .

ميث تمثيله نلمه

مصطفى كمال

§ پادشاهده ، بو تلغرافى چكدم افنديلر ،

آفره

۴ مارت ۳۳۶

عنه سنيه حضرت پادشاهى به

اختلف دولتلرينك محل استقلال و حيثيت تجاوزانه و متاركه احكامى خلافنده كى مداخلات زحر كانه ، دها زياده تاب آور متانت اوله ميان قايينه‌نك استعفا سيلاه يكدن دولت عليه لرنده بر بحران كلا ظهور ايتسى ، افكار عموميه ملتده درين بر هيچان توليد ايتشدرد . مقام سلطنت و خلافت مابونلرى اطرافنده ، توحيد فكر و امل ايدمه رك استقلال و مصونيت شاهانه لرى و تماميت ممالك دولت عليه لرى ايجون ، صوك فدا كارلنى كوزه آلدير مش اولان بالمعوم تبعه ملوكانه لرى ، دشمنلر طرفندن اداره ايديلن بعض نفاق و اختلال ترتيباتندن دولايه ، ذاتاً متأثر و اندیشه ناك به حاليده .

بهران وکلانک سرعت نمکته اباه زوانه و آمال ملیه بی بحق تظمین ایدمه بیلجک بر هیئت محترمه وکلانک تشکیلنه منتظر در . مجلس ملینک اکثریت غروپنده تکاثف ایدن آمال و نمایلات میهنک طرف شاهانه لرندن مظهر حایه اوله جفته، بونون تبعه هایونلری کی، هیئتمزده امیندر. آنحق، داخلی وخرجی بیک درلو احتراصانک غلیانیه سکون و سلامتی تهدید آلتنده بولنان مملکتتمزک، وجدان ملی بی تأمین ایدمه بیلجک بر قایینه رئیسنه هیچ بر دقیقه تحمل ایدمه بیلجک و معاذالله بوبله بر حالک و قومی دولت عثمانیه تارمخنده مسبوق اولمایان حادثات آلیه به باعث اوله جفتی عتبه سنیه حضرت شهریاریلرینه عرض اجتماعی وظیفه حیت تلقی ایدرز اولیابده وقاطبه احوالده .

آناطولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعی
هیئت تمثیلیه سی نامه
مصطفی کمال

§ بو تلغرافک بر صورتی برای معلومات مجلس مبعوثان ریاستنه و قول اردو قوماندانلرینه ورمکه برابر، بونک بر صورتی قویه ایدرک استانبول غزنه لرینه و مطبوعات جمعینه ویرمسی ده استاسول تلغرافخانه سنه امر ایتدک . بوندن بشقه افندیلر، قوماندانلره، والیله، متصرفلره و مدافعه حنوق هیئت مرکزیه لرینه، آیریمجه شوتعمیمی ده یابدق :

۴ - مارت - ۳۶

ائتلاف دولتلرینک تحملمفرسا برشکله کلن مداخلات و تضییقاتندن دولای قایینه، ۳ مارت دونکی کون استمفا ایتشدرد . استعلاعات موئوقه مزه نظراً قایینه مک اسقاطی فرید پاشانک ویا امثالندن بریک موقع اقتداره کتیراسی واستانبولده اجنبی آمالنه خادم، برشورای خلافت تشکیلی اساسلری اوزرندده خارجی دشمنلر طرفندن اداره ایدیلن و مخالف فرقه لری، توسطیه وجوده کلن بر قومیته مک نتیجه فعالیتدیر . یعنی قومیته مک فعالیتنه زمین حاضر لایق ایچون ائتلاف دولتلری، اولاه قایینه بی استغایه مجبور ایدمه بیلجک تضییقات اجرا ایتشدرد . وضعیتک بو وخامت قارشوسنده، مجلس مبعوثان، بالطبع ایجاب ایدن تشبثات مؤثرده دوام ایتکده در . آنحق تشبثات مذکورده مک فعلاً تأییدی ایچون، ماحلاً آمال ملیه بی تظمین ایدمه بیلجک بر قایینه رئیسنه، ملنک تحمل ایدمه بیلجک غایت شدید برلسانله مابین هایونه، مجلس مبعوثان ریاستنه و مطبوعاته بیلدیرمک لازمدر . بوتلغرافک وصولنده، دقیقه فوت ایدلیه رک بو شکله تلغرافلر احضار بوکیحه بهمه حال کشیده سی اسبابنک استکمالیه بورایده یارین صباحه قدر معلومات اعطاسنی اهمیتله رجا ایدرز .

آناطولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعی
هیئت تمثیلیه سی نامه
مصطفی کمال

§ افندیلر؛ ویردیکنز لطایف موجبجه . مملکتک هر طرفندن، ملنک هر مقامندن ۴ مارت

کجه سندن اعتباراً باشلايان تلغراف فورطنه سی، آياک بشنه بی و آلتنجی کونلری، پادشاه و مجلس مبعوثان سرایلریده مطابوت تأثیری یادی .

نهایت، ۶ مارت کونی، یم ویه اولدیغنه انجیل ایدمه مدینکم برذات طرفندن شو خبر ویرلدی :

درسمادت
۶-مارت-۳۳۶

هیئت تشلییه

مقام صدارتک، بحریه ناظری صالح پاشایه توجیه قلندینی معروضدر .

مدامه حقوق جمعی کاتب عمومی وکیل

مألد

پوتلغرافی، شو تلغراف تعقیب ایدی :

مبعوثان
۶-مارت-۳۳۶

مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه

ذات اقدس حضرت خلافتناهی، شمدی مجلس مبعوثان رئیسین حضور هابونلرنده شرف مشوله نائل قیلدیق مسند صدارتی، اعزندن بحریه ناصر سابق صالح پاشایه تمویض بیوردتلرینی فرمان بیورمش و مشارایه دخی قاینه بی تشکیل ایله مشغول بولمیش اولدیغندن بحرانک پارین آقشامه قدر تمامیه زائل اوله جی تبلیغ اولتور .

مجلس مبعوثان رئیس

میرول السیمه عارف

بی افندار ؛ دؤف بککده عینی کونده فقط . هنوز قاینه رئیسین تعین ایتمه دن ویردیکی معلومات واردر . شایان دقت اوندینی ایچون بو معلوماتی محتوی تلغرافی، عیناً عرض ایدیسورم :

حریه : ۶ مارت ۳۳۶

ذاته مخصوص غایت عجله در .
دقیقه تأخیری هیرجاؤدر .

آنقرده : ق ۲۰ قوماندانلغنه

مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه :

۱ — دون کجه عزت و صالح پاشالارله کوروشدم . هرایکینه ده صدارت تکلیفی واقع اولامشدر . وکالت ایدن قاینه ده ، کیمک اوله جینی یلمیور . داخلیه ناظر اسبق رشید بکک سرای ایله فرانسه

وانكبتله سفارتلری آره سنده جولان ايتكمده اولديني موثوقاً استخبار ايديليور . برروايته كوره ، مومي اليك مقامه كتيريله جيكي مر كزنده در . اوليسي كيجه ذات شاهانه توفيق پاشاي قبول ايتدي . بالاخره فريدپاشاي قبول ايله بشدن اون صوكرمه قدر كوروشدي . دونكي جمعه كوني بالظه ليمانده علي كمال واسبق داخليه ناظري محمدعلي داخل اولديني حالده ، اوزون مذاكره كرر جريان ايتدي . بالاخره راهب (فرو) نك اشتراكيله علي كمالك أونده مذاكره دوام ايلدي . جلال الدين عارف بك ، دون ، درت صوكرمه حضوره قبول اولندي و بحران حاضر ك دوامه تحملي اولمديغندن و داخل و مبعوثانك اعتماديني حائز بر قابينه نك بر آن اول موقع اقتداره كتيرنسي ايچون واقع اولان مكرر معروضانه ، ذات شاهانه ، ضعيتك زناكتني عيني صورتده ادراك ايلديكني وقواي مليه ك لزومني سرد ايتكدن صوكره ، داخل و خارجك اعتماديني حائز اوله بيله جك بر ذاتي تعيين خصوصي ، بك عجله قابل اوله ميه جني و بازاره قدر تأمل لازم كلديكي طرزنده جواب و ير مشر . سالف العرض خصوصانده متحصل احسناسات شخصيه ، پادشاهك انكليزلرله مكالمه و مخبرده اولديني ولوندره دن جواب انتظارنده بولنديني قناعتني و يرسيور . هر حالده ضعيت بك بحرانلدر . انكيزلردن اميدوار اولورلر ايسه ، حتي فريدپاشاك موقع اقتداره كتيرنسي استبعاد ايديله مز . خلاصه ، شمدني به قدر پادشاه دوغريدن دوغري به توفيق و فريدپاشالردن ماعدا كيمسه ني قبول ايتمه مش و فريدپاشا ايله ملاقاتي ده خفي اولمشدر . سرايه منسوب ، اعتماد كزي حائز اولديني بيلديكم بر ذات ، پرشنه كوني ذات شاهانه نك بك يقينلري نامنه بنده كزي صورت مخصوصه ده كوردني و فكرمي صورتدي . جواباً وضعيتي ، سلطنت ، دولت و ملت لهنه حل ايديه بيله جك ذاتك ، ذات دولتلري اوله بيله جيكي فقط شو صوره ده مشغول بولنان استابوله عودتكز ممكن اوله ميه جفته نظر آ عزت پاشاك موقع اقتداره كلي لزومني آچيق برلسانله سويلدم . صالح پاشا ، مجلسك سدينك ده محتمل اولديني اينا ايديليور . برنجي رئيس و كيلى حسين كاظم بكك ده ، سراي وانكيزلر ايله مجلس نامنه آن تريقه ياپديني آ كلاشيليور . براي معلومات معروضدر .

جلال الدين عارف بك ، بوكون سرايه كيده جك . وضعيتي غايت صريح بر صورتده ذات شاهانه به آ كلانه جق . مخالفلري موقع اقتداره كتير برسه آن اطولو تشكيلانك صاريله مي و ب صورتله شرقده كي ، كنديلري ايچون بالنتيجه مضر اوله جق پرنسپلرك ، مملكت مزه كبره جكني و مقام خلافتك نظر اسلامده دوچار اوله جني وضعيتي تشریح ايديه جك و آن اطولودن ، تشكيلات مليه مر كز لرندن بوكا دائر ككش اولان بالموم تلغرافلري كوستره جك و ب خصوصه عائد آريجه تحريراً بر راپور تقديم ايله جكدر . راپور ، برلكده يازلمشدر . صورتني بالاخره تقديم ايدرز . (رؤف)

۲ — بوتلغراف ، ۶ - ۳ - ۳۳۶ ساعت ۱۷ صوكرمه حربه تاغرافخانه سنه و يرلمشدر .

حربه نظارت سرپاوري

صالح

§ افنديلر ؛ رؤف بك ، صدراعظم بولق موضوع بحث اولوركن بندن بحث ايتسي البته لزومسر ابدي . آره مزده اصلا بويه برشي موضوع بحث اولمش دكلدي . بن ، استابول حكومتك يشايه جفتندن ، اساساً اميد وار دككدم . عثمانلي دولتلك اتمام حيات ايتديكنه ايسه ، چوقدن قانعدم . عثمانلي دولتلك ،

مقام صدارتی اشغال ايتك کي ضعيف و بي معنا بر فکرك بيم دماغده پري اوله ميه جني طبيعى ابدى .
ن ، گذراني طبيعى اولان صفحات انقلابي سکونته تعقيب ايدرکن ، آيتنک تدبير لرندن بشقه برشي
دوشونموردم .

§ رؤف بك ، بحث ايتديكي جلال الدين مارف بكك راپورى صورتى ده كوندردى . [وثيقه : ۲۴۵]
قابينه تشكىل ايتدكدن سوكردهده شو معلوماني و بردي :

حريه : ۸ - ۳ - ۳۳۶

ق ۲۰ . ق . و

مصطفى كمال پاشا حضرتلرينه ؛

۱ — قابينه شو وجهله تشكىل ايتمشدر : صدراعظم صالح پاشا ، شيخ الاسلام ابقا ، داخليله ابقا ،
خارجيه صفا بك ابقا ، حريه ابقا ، بحريه صالح پاشا وكالة ، نافع توفيق بك اصالة ، ماليه توفيق بك
وكالة ، شوراي دولت عبدالرحمن شرف بك وكالة ، معارف عبدالرحمن شرف بك اصالة ، اوقاف
شيخ الاسلام اسبق عمر خلوصى افندى اصالة ، عدليه جلال بك ، تجارت دفترخانه امينى ضيا بك .

۲ — جلال بكك مسلكنى بيلمپورز . بوشكىل ، داماد فرید پاشايه زمان قزانديرمق مقصديه
مرايك ترتيبدر . صالح پاشا ، بر بخرانه سد چكمك صورتيه بوصورنله وطنه نافع بر خدمت يابدينى
اعتقادندهدر . بزم فكرمن بوقابينه به اعتماد ويرمه مكدر وبونى ، غروپده تايمين ايچون چاليشپورز .
فرید پاشا تهلكهسى الا آن موجوددر . آكا نظراً وضعيتك تايمين بيورولمى معروضدر .

۳ — شايدان دقت اوله رق شونى ده عرض ايدلم ، كه صالح پاشاجه مجلس مبعوثان داخلندن ناظر
آلقلقك عدم امكانى آكلاشيلدقدن سوكره ، خارجدن آله جقلى ذوانك تئيتى ايچون غروپك فكرنى
استمزاج ايدم جكدى . حالبوكه ، اخيرا بوندن ده صرف نظر ايدمرك اساميهى معروض قابينه يي كنديلكندن
تشكىل ايتمشدر افندم . (رؤف)

حريه سريورى

صالح

§ افنديلر ، استانبول بحراني حقنده ويرديكم ايضاحات ايجه اوزادى . استانبولده ، ذاتاً
اوتدنبى موجود و متظاهر اولان وصعيتده ، دها جوق تجليلره شاهد اوله جفر .

مساعده بيورورسه كز ، تكرار ، استانبوله كلك اوزره ، بر آزده ادرنه حوائيسنده كى وضعيته
عطف نظر ايدلم . شمدى به قدر وقوع بولش اولان عمومى بياناتم صره سنده ، وسيله دوشدكچه

(تراکیای) ده تشکیلات و تصوراتمزدن هیچ بر وقت خارج طوئمدیغمزی آکلانمش اولدینمی امید ایدرم . ادرنه ایله مناسبات و غباراتمز ، مملکتک هر بریله اولدینمی کی تحافله و ادامه ایدلمکده ایدی .

جاری محارماتمزده ، شایان دقت ، بعضی نقطه لری هینت : ایله آزه توضیحاً عرض ایتک موافق اولور .

برنجی قول اردو قوماندای جعفر طیار مک ۳۹ - کانون اول - ۳۰۵۰ نارنجی فیت . متصل بر راپورنده ، تراکیا و باخامه غربی تراکیاده وقوع و سنده اولان یون تشدات و فسادلرک مکمل ایضاح ایدیوردی . کندیس مک توفیقیت فوق السده مه بل بریمی کی تربیات آله مدیندن شکایت واردی .

ه قول اردوسنک اشو وضعیت و آتیا تشدات سه من اسهال فرط رسد و نه سبی ایله ایدم بیلجک بر وضع الیش آسنه (حیرت میل) ایدم ایت ایدم بیلجک سده مه آکلانمش ایدی . خبر و ریبوردی . [وثیقه : ۲۲۶]

(جنرال میلن) ک ، تربیات آله مزه موافقت ایتیمه بیلجک سده مه شبهه یوقدی . بو بداهتی ، بالمخاره تحقیقه ، یلم نادل بر فکر و محاکمه سه قیله قیشتیمه یوقدی ؟

جعفر طیار بکه ، ۳ - شاط - ۳۳۶ ده ویردنم تعلیمده ، کوندردیکس خبی تعلیماتمه به توفیقاً مسلح مغرزه لر تشکیاتی تکرار خاطر لاتدم . وضع الجیش تبدیلی ایله استحصال اولنه میان فوایدک بو صورته تلافیسی لازمدر . دیدم . [وثیقه : ۲۴۷]

حریه ناظری بولان جمال پاشابه مه عینی تاریخده ، وصیتدن بحث ایدرک یونانلیرک شرقی تراکیاده اولسون حاضر قلمینه محانت ایتسی یازدم . [وثیقه : ۲۴۸]

تراکیا — پاشا ایلی جمعیتک کوندردیکی راپورلده ، لزومی کی تشکیلات باینه مه مقدمه اولدینندن بحث ایدیورلر و بعضی رؤسای ، موریندن شکایت ایدیورلردی . [وثیقه : ۲۴۹] بوکی مأمورلر اول و آخر ، بعضی اختراعه بولونیوردم . [وثیقه : ۲۵۰]

شکایتک مهمی ، حصر طیار بکدن اولغه باشلادی . مثلاً ؛ بوکا دائر اوقوبه جم شو مکتوب ، بر فکر ویره بیلر طن ایدرم .

۲۶ - کانونانی - ۲۲۶

محترم پاشام ،

عارف بکک تراکیا لیر حقنده کی بیاناتی تصدیق ایدرم . تراکیا جمعیتی ، قوه مادیه ایله تأیید ایدلمه مشدو . مع الاسف ، جعفر طیار جهه مزای آکلانمش ، ذره قدر تشکیلات ، برک تشکک ایله تسلیحات بیله یانمه مشدو . جعفری ، شخصنی دوشونمکله اتهام ایدرم . ولعاریه احوالندن ده تماماً بی خبر ، غفلت مطلقه حالنده در .

صوک کونلرده ، جعفرک فرقه لرینه یازدینمی بر امرنامه ، تصادفاً لمره کچندی . یونانلیرک

حرکاتند ، افکارندن بحث ایندگدن صوکره ، بوحال قارشوسنده آرتق مدافعه حقوق تعلیماتی وجهله ملی تشکیلاته باشلامق لازم ايسهده قوماندانلرک بو باده ضابطان واسطه سیله اهالییه یارديم ايدوب ایتیمک حتمده مطالعه لرینی صوریور فاعبروا الله مسائل ملیهده آلدانلری قهر ایتسین . فقط ، ویل آلدانش اولانلره .

نتیجه ؛ بولغار عسکری غربی تراکیایی تخلیه ایدرک کیتدیکی بش اون مأمورله ۱۵۰ ، ۲۰۰ ژاندارمدهن ماعدا قوتی بولندیغی حالده بیله ، کندیسندن اختلال ومحاربه ایله مدافعه وطن فایه سنی بکندیکیز تراکیا بر شی یاپه مدی . جعفر بو وضعیتده بر آلم حس ایندی می بیلم . بناء علیه ، آرتق ظویمچی احسانی ، بیطر راسمی [ذکی ، جوال ، معتدل ، پک شایان اعتقاد بر آرقداش] تشکیلات ایشون تراکییه کوندره جکیز . بورادن سلاح ده کوندره جکیز . کور اوله سی جعفر یالکیز بونلری سر بست براسین . کولکه ایتسین باشقه احسان ایستهمیز .

ادرنه خضی ، انکیزلر ، خالص انکیز عسکر یله تسایم آلیور . یونانلیر خادم کوی ، چورلی ، لوله بورغازده غروپه اولیور . باغاریا قاباشور . یونان شقاوتی زیاده ، خلقت تظلمی قارشوسنده والی الی اوغوشدیر مقدمه ، جعفر عجزینی کوسترمکده . تراکیانک ، بولشویز مه قارشی تحشیداته - اجنی - معروض اولدینی بولارلرک ، حرکاته هدف اولسی مأمولدر . اوراده قوتلی بر پنجه و دماغ لازم . نه جعفر ، نه والی بوایشک اهلی وفداکار دکلدردر . ایشته حال و وضعیت بودر . بن بونلرله چوق اوغراشیورم . کچن کون بر شیفره کزی آلمش . پک متأثر اولمش و شیفره ایله استیصاح ایتشم . جواب آله مدم . باشام ، شخصی بر سیاست تعقیب ایندی کی می ظن ایدیورسکیز . یوقسه مقصدی قاورامیه جق ، وضعیتی . احاطه ایتیه جک حقان اولدینمی می تخمین ایدیورسکیز ؟ هر ایکی حالی ده پروتستو ایدرم . ایمان و اعتقاد برادر . بلا انحراف یوریورم . یالکیز باشقه بر شی دوشونیور و بکا سوبله مک ایستهمیورسه کز اوکا بر شی دیم . آجیقجه بیلدیرمکزی رجا ایدرم . سرت وتویخ آمیز سوزلرله صوک درجه متأثر اولورم . بو ، بی مساعیدن آلیقویماز . بی مخالفته سوق ایتیز . فقط ، آراده شخصیت مسئله سنی پک اعلا تولید ایده بیلیر . بوکا نظر دقتکزی جلب ایدر و بر حقیقت تظاهر ایتهدن ونم نلر چکدی کی تقدیر ایتهدن ، تشبانه بولنماکیز ، موقعزدن بکله ن وهیچ اهامل ایدله میه جک اولان نزاکت و اعتدال ایجابی اولدینمی ، شوراجقده درمیانه مساعده بیوریکیز ، عرض احترام ایله تمی موفقیت ایلرم باشام .

واصف

افندیلر ؛ ادرنه دن کلن اشعارلردن ، راپورلردن ، بنجه ، یالکش بر نقطه نظر سیاسی تعقیب ایدلیدیکی آکلاشلیوردی . شمعی او قونان مکتوبدهده ، بو خطالی نقطه نظرک تصویب ایدلیدیکنه دلالت ایدن جهلر واردر . بو خطالی برنسپی تصحیح ایچون ، اونه دنیری واقع مطالعه مزری ، ۳ شباط ۳۳۶ تاریخنده بر دفعه ده جعفر طیار پاشایه واستانبولده رؤف بکه تکرار ایتدم .

تکرار ایندی کم مطالعه شو ایدی :

« شرقی و غربی تراکیانک بر وحدت ملیه آلتنده تصور و افاده سی دوعرو بر سیاست دکلدردر . شرقی

اولسه اولسه ، شرقى تراكييا ، غربى تراكيياك خلاصنه جالشانلارك براس الحركه سى اوله بيلير .
 شرقى و غربى تراكيياك وحدتى مصرأ ادعا ايتك ، شرقى تراكيادهده ، بعض مدعيات سردينه
 منتج اولاييلير .

بولغارلار كوده، آطاملار دكزننده بر مخرج اقتصادى طلب اينتملى، آيريجمه محتاج تاملدر . بولغارستان
داخلنده بو نقطه نظر دن صرف مساعى ابدالميلدر . « [ونيقه ۲۵۱]

§ جعفر طیار باشاده، مأمور لردن، اشرافدن، اهالیدن شکایت ایدیوردی. ۷/۳ مار۳۶ ناریخی بر شیفه سنده، «زده اهالی هرایشی حکومتدن بکله مکده؛ رؤسای ملکیه نک وضع بیطرفیسی یوزندن تشکیلات ملیه مطلوب عالی اوزره تعضو ایدمه مکده در. ولایت داخلده صیق صیق اجرا اتمکده اولدیم تفتیشلرده بالخاصه کویلولرله صیقی تماس ایدیورم»

فقط ، هر کویه کیتمک قابل اولامیور کیفیتک ، اساسلی وشموللی اولسی جله مزجه شایان آرزو اولوب بوده محاذیر مسروده نك رفعه جالیشیلماقله قابل اوله جنی معروضدر . دیوردی . [وثقه : ۲۵۲]

§ افنديز؛ جمفر طيار پاشايه، جنرال ميلن وضع الجيش تبديل ايتدير، ميور. والي و متصرف
بيطرف قاليور و هرايشي حكومتدن بکله بن اهاليه، تشکيلات مليه خصوصنده دلالت و پيشوالق
ايجيور. بو محذورلر قالمقد قجه، کيفيتک، اساسلي و شمولي اولمسي قابل کورولمور!

§ افندیلر، بالناسبه بر قره قول جمعیتدن و اونک منع فعالیتی خصوصنده کی تشبثاتمزدن بحث ایتشدم. بو جمعیتک، حالا استانبولده، توسیع تشکیلاته چالیشدینی آکلاشیلیوردی. تکرار شوله بر اعاظده بولنقی ایجاب اتدی :

تحریراً

چناق قلمه موقع مستحکم ق . میر آلائی شوکت بک افندی بہ

استانبولده موجود تشکیلاتمزلک ، مقصدی تأمینہ غیر کافی اولدینی آکلاشیلمتددر . مختلف زمانلرده وبالخاصہ بوکونلرده آنقرمہ کلن واقف احوال بعض ذواتک ویردیکی معلوماتہ نظراً ، بوندہ کی عدم موفقیتک سببی ، آناتولو و روم ایلی مدافعہ حقوق جمعیتی تشکیلاتی نامی آلندہ قرہ قول نظامنامہ سنک قطعمنہ حالشلمتددر اولدینی آکلاشیلمتددر .

قره قول نظامنامه‌ی ، برچوقلرینی تشکیلاته تماس ایتمکدن تدهیش ایشلدر ، بو سببله مدافعه

حقوق تشکیلات نظامنامه‌سی اساسه کوره تشکیلاتی تعضو ایندیرمک ، استانبول ایچون بالخاصه کافیدر . زیرا ، استانبوله اساس قوتی : وکر جریانلری توحیدده آراملیدر. استانبوله فعلی حرکات و خصوصی تشبثات ایچون دخی یاپیله‌جق مسلح تشکیلاتده ، مدافعه حقوق نظامنامه‌سی لاحتسناک تطبیق کافیدر . استانبول هیئت مرکزی‌سی و اقسام تابعه‌سندگی هیئت اداره لریک میدانه چیقمسندده محذور تصور ایدیلدیورسه ، بو هیئت‌لری تشکیل ایدمک اولان ذوات ، شخصلری خفی طونه‌بیلیرلر . بواساس دائره‌سندده یاپیلماش و یاپیله‌جق اولان تشکیلاتک و هیئت مرکزیه ایله هیئت اداره‌لری تشکیل ایدن ذوات اسملریک ، امین واسطه ایله ارسالنه نصف و همت هایلیری بالخاصه استرحام اولنور ائندم .

هیئت تشبیه نامه

مصطفی کمال

§ شمدی آرزو بیورو سه‌کیز ، تکرار استانبوله عودت ایدم . ۱۱ مارت ۳۳۶ تاریخلی برتلغرافده ، رؤف بک شو معلوماتی وریبوردی : ۱۰ مارت ۳۳۶ کونی زوالدن سوکره ، ائتلاف ممثللری اجتماع ایتمیشلر ، لوندردن کلن و استانبوله‌کی قوای ملیه رؤساسناک توقیفی امرینی حاوی اولان بر مسئله‌ی تذکر ایتمیشلر و امری انفاذه قرار ویرمیشلر . بومعلومات ، شایان اعتماد برذاته موتوق منبعدن محرمانه اخبار ایدیش و بوکبی ذوانک بر آن اول درسعادندن اوزاقلاشمیری لزومی بیلدیرلش . بو خصوصی ، مختلف احتمالاته کوره محاکمه ایتدکدن سوکره ، ایشک سوکنه قدر استانبوله قاهره ق و طیفه ناموسی ایفایه قرار ویرمیشلر . صدراعظم صالح پاشا ، بو وضعیتیه بیله‌رک سبب اولمده ایمش . اونک ایچون قاینه‌بی اسقاطه چالیشه‌جقلمش . موفقده اوله‌جق‌لرینه امین ایتمیشلر . [وثیقه : ۲۵۳]

رؤف بکک ، بوتلغرافی ، عینی تاریخده تعقیب ایدن قیصه برتلغرافده ، « صولک معروضاتمه و قاینه وضعیتری حقنده برکونا مطالعاتکزه دسترس اوله‌مدیغمزدن ، عدم وصولندن و صحتکزدن بحق اندیشه‌ده‌یم . خوابکزه منتظرزه دنیلیمکده ایدی .

رؤف بکک ، و برای معلومات ۱۵ نجی و اوچنجی قول اردولره ۱۱ مارت تاریخده شو معلوماتی ویرمیشدم :

۱۱ مارت ۳۳۶

دون آقشام ، یعنی ۱۱ مارت ۳۳۶ ، آنقرده فرانسز مثللی یوزباشی بووازونک ترجانی اولوب بزه اوتهدنبری اخبارات محرمانه‌ده بولان برذات آنقرده انکلیز مثللی ویتلک آلدینی برتلغرافنامه اوزرینه بوتون احوال و اتقالی و معیتله برلکده بوکون آنقره‌بی ترک ایدرک استانبوله حرکت ایلیه‌جکنی و بو زدن سوکره شمدو فر مناقلاتنک انکلیز لرجه تعطیل ایدیله‌جکنی اخبار ایتدی . موسی‌ایله ویتلک ، فی‌الحقیقه بوکون اخباره مطابق اوله‌رق حرکت ایتدی . بناء علیه ، ترن مناقلاتنکده منقطع اولمسی قویاً مأمولدر . کیفیتک ، ائتلاف دولترنجبه استانبوله آلان تدابیر ایله علاقه‌دار بوندیغنده شبهه یوقدر .

مصطفی کمال

رؤف بکک صوک اشعارینه ده شو جوابی ویرمشم :

« قابینه به عدم اعتماد رأی ویرمک صورتیله تعرضک طرفکزدن یا یلمسی اوقدر قوتلی برسیبه استناد
ابتدیره به میه جکدر . غروپک ، درجه تساند و تجلیبه و وحدت حرکتده کی عزم قلعینه دائر صریح
بر فکر و قناعت حاصل ایتدکجه ، صالح باشانک غروپ هیئت اداره سیله مذاکره ایتکسزین حرکت
ایتمسی ، بر مشروطیت مسئله سی یا یق خصوصه ده کی قرار حقنده هیچ بر مطالعه در میان ایدم . انکیزلرک
توقیف قرارینه قارشی مجلسک جورانه نهایت قدر وظیفه سینه دوامی ، بک نافع و بارلاقور .
آنجی ، ذات عالیکیزله برابر وجودلری تشبیهات و حرکات آنیه من ایچون الرم اولان آرقداشلرک
نتیجه ده ، بزماله تحاقلری اسبابی بهمه حال مؤمن اونیق شرطدر . عکمی تقدردده ، غروپک وحدت و عزم
دائر سنده حرکتی تنظیم ایده بیله حک ذواتک شمدیدن توفیق ایله سز لک هان بورایه کللری الرمدر .
بورایه کله حک ذوات میانده ملکیتی تمثیل ارمصافی حائز اولانلرله ایجا بده حکومت شکیل
واداره لیاقتنده کیلرک بولنسی مهمدر . ائتلاف دولترینک معامه رجریه تطبیق ایدم جکاربیه سهه
یوقدر . . . الخ مصطفی کمال » [وثیقه : ۲۵۴]

افندیلر ، رؤف بکی و دیگر ذواتی تام زمانده دعوت ایتش اولدیغیز . وقایع ایله همده اوج ،
درت کون کچمده ن ثابت اولدی . فقط معائنات سف بودعوتیز ، لایق اولدین ائمت و جلدیه نصر
دقته آلتیق مظهرینه نائل اولمیدی . رؤف بک ، واصف بک کی ذوات ، اله نهایت کمال مساوسله
مالعه به کیتدیلر . بوجهت معلومکزددر .

صوک دقیقه به قدر آنا طولیه کچمک و آتقریه کلمک فرست و تدابیرینک ایش آرقداشلر طرفندن
تهیه و تأمین اولندی بکا حکایه ایدلشددر . اگر بوله ایدیه ، بو ذواتک آتقریه کله به ، وافقت ایتوب
انکیزلرله تسلیم اوله بی و مالعه به کیتمه نی ترجیح ایلرندده کی سبب و معدرت ، جدا تدقیقه شایان
کورولور . فی الحقیقه ، تورکیا وضعیتک و عاقبتک مشکوک . مظلم ، مهلک کورولدی کی فرصه سینه
نظر آ بوقرا کلک نهلکه ایشنه آتیلرک خوف و مدعش بر عاقبتله قارشیلا شمدی و همی ، تحت تأتیرنده
اک نهایت مرهانی بر زندانده برمدت دلق اوزره دشمنه عرض تسلیمیتی مرجع کوره سیند جکملری
استبعاد اولنه ماز . مع هذا ، بن بوراده بوله آغر بر محاکمه بوروتمکدن احتیاط ایدم . بومالعه به
بناء درکه بو ذواتی مالعه زندانلرندن قورقارمق ایچون مرفرستدن استفاده ایدرک مکس اولان تشبیه
بولنقدن کری دورمدم .

§ افندیلر ، استانبولده اونجی فرقه قومندانندن آتقریه کرمجی قوا اردو قومندانلغنه
۹ مارت ۳۳۶ تاریخ و ۴۶۵ نومرولی شیفره اوله ری ۱۴ مارت ۳۳۶ کونی بر حریرات کلدی .
محولی شو ایدی :

مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه : انکیزلر طرفندن تورک اوجاغی بناسنک اشعالی اوزرینه ملی تعلیم
و تربیه بناسنه نقل ایدن اوجاغک بو یکی اشغال ایتدی کی بن ، دون روالده انکیزلر طرفندن تکرار
اشغال ایدلشددر ائدم . ۹ مارت ۳۳۶ (هادی)

افندیلر ؛ ۲۲۶۶ سنه سی مارتک ۱۶ نجی کونی اوکیندن اول ، ساعت اولده ، مکه باشنده
شویله بر تلغراف ویرلدی :

درعنه
۳۳۶-۳-۱۶

آنقرده مصطفی کال پاشا حضرتلرینه

بو صباح ، شهزاده باشنده ک موزیقه قره قوای ، انکاپلر اصوب اوراده کی عسکرلرله انکاپلر
مصادمه ایدرک نتیجه شمدی استانبولی اشغل آسنه آلیورلر . بری ، لوبات معرومدر .

مناسرتلی

صدی

بن ، بو نلسرافت آابه تورشون قلمیه « سریعاً قول اردولره بنم امصامه م . کال » اشارتی
قورقدن موکره بو اشراای ویرین اسیناخانه باشلادم . مناسرتلی حوری اذری منادیاً معلومات
برمکه دوام ایتدی .

« بزم انکاپلی بر آرقداش وارکه یالکز او دکل ، هرکس ، یعنی کلن سویلیور . شمدی ده
حریبه استانبولی عبر آلدی . حتی ک اوغلی سفراخانه سنک اوکنده انکاپلر عسکری اولدیفنی
فقط تلفرافخانه یی اشغل ایدوب انجیه جکی مجبولدر . »

بو آنده اندیلر ، حریبه تلفرافخانه سندن ، مأمور علی معلومات ویرمکه باشلادی : « صاح
انکاپلر بامدوق آتی کشتی شهید واون بش قدرده مجروح اولدی . شمدی انکاپلر عسکرلری
درلاتر . شمدی ، آسته ، انکاپلر عسکرلری نظارته کیریورلر . ایشته ایجری کیریورلر . نسامیه
قیومه . نلی کس ! انکاپلر بوراده در . »

تکرار مناسرتلی حمدی امدی بزی بولدی .

پاشا حضرتلری .

حریبه تلفرافخانه سنیه انکاپلر بحریه عسکری اشغال ایدوب تلی قطع ایتدیکی کبی بر طرفدن
طوپخانه یی اشغال ایدیورلر . بر طرفدن زرهلیلردن عسکر اخراج اولونیور . وضعیت و خامت
کسب ایدیور اقدم . صباحکی مصادمه ده ۶ شهید ، ۱۵ مجروح واردر . پاشا حضرتلری . امر
دوستانه منتظرم . ۱۶ مارت ۳۳۶

صدی

حمدی امدی دوام ایتدی : « صباحکی ، بزم عسکر اویقوده ایکن ، انکاپلر بحریه افرادی
قره غوله کلوب اشغال ایتمکده ایکن ، عسکرمن اویقودن شاشقین قانتجه مصادمه به باشلانیور .

نتیجه ده بزدن آلتی شهید ، اون بش مجروح اولوب بونك اوزرینه ذاتاً ملعتلرینی تصور ایتش که همان زرهیلاری ریشیه. یناشدیروب بك اوغلی جهتی و طوپخانه یی اشغال ایدوب بر طرفدن حربیه نظارتی اشغال ایتش ، حتی شمعی نه طوپخانه ونه ده حربیه تلغرافخانه سنی بواقی قابل اولیور . شمسیده خبر آلتش اولدیغمه نظر آ درنجیه قدر توسع ایدیورمش افندم .

« ایشته ، بك اوغلی تلغرافخانه سیده یوق . اوراسنی ده اشغال ایتدیله غایب . الله محافظه بیورسون . بوراسنی اشغال ایتسه سینلر . ایشته بك اوغلی تلغراف مأمورلری ، مدیرلری کلدیلر . قوغمشلر . »
« بر ساعته قدر بوراسنی ده اشغال اولنه جندر . شمعی خبر آلدیم افندم . »

حیاتی بك مرحوم ، نیم ، ایک خبر تلغرافی اوزرینه یاپدیغم اشارت وجهه ویریلن معلوماتی خلاصه ایتش . روم ایلی و آناتولوده کی بالجله قوماندانلر آدرسنه کشیده ایتدیوریوردی . بر آن اول استانبول اوزرندن ادرنه کشیده ایتدیورلر سوبلا مشدم . [وثیقه : ۲۵۵] حمی افندی ، « امر سامیلری افند اولونیور ، ادرنه یازیورم و مپ مرکزلی حاضر ایتدیورک . » حمی افندی ؛ « مبعوثان ایچون برخبر آلدیکیزی ؟ مبعوثان تلغرافخانه سنی بخبره ایدیورمی ؟ » دییه صوردم . حمی افندی ، « اوت یاپور . ۱۴ نبی قول اردو قوماندانی حاضر . پاشا ایتدیوردی وبرلمی ؟ » افندیلر ؛ بوندن سوکره آرتق حمی افندیك سوزینی ایشیتهمک . استانبول مرکزینک ده اشغال ایدلش اولیغنه حکم ایتدک .

§ بو حیاتی و جیور ، مناسترلر حمی افندی اوله سیدی ، استانبول فلاکتندن کیم بیلر خبر آلتی ایچون نه قدر انتظارلر ایچنده قله جتدق . استانبوله بولنان ناظر ، مبعوث ، قوماندان ، تشکیلاتلر منسوبلری ایچندن بر ذات چیتوب وقتیه بزه خبر ویرمکی دوشونهمه مش اولدینی آ کلاشیلور . دیمک که جهله سنی هیجان و خایجان قاپلامشدی . بر اوجی آنقرده بولنان تلک استانبوله بولنان اوجنه یناشهمیه جق قدر شاشقین برعاله کلش اولدقترینه بیدم که حکم ایتک جائز اولورمی ؟ تلغراف مأموری حمی افندی بالاخره بالذات آنقره یه کله رنک قرارگاهلر تلغراف مأمورلرینی ایضا ایتشدر . کندیسنه بورجلی اولدیغم تشکری بوراده علناً افاده ایتیمی ملی و وطنی وظیفه لرمدن عد ایدم .
افندیلر ؛ بو وصیعت اوزرینه هرشیدن اول وقوعی ملحوظ بر فالنگ اوکنه کچمک ایچون شو امری ویردم :

بالعموم والی و متصرفلر

سیواسده ق ۳ ، باندیرمهده ق ۱۴ ، آنقرده ق ۲۰ ، ارضیومده ق ۱۵ ،
قونیهده ق ۱۲ ، دیاربکرده ق ۱۳ ، قوما ، انقارینه

ازمیر جبهه سنده رأفت بك افندی به ، بالیکسرهده فرقه ۶۱ قوماندانلغنه
بالعموم مدافعه حقوق هیئت مرکزیه و هیئت اداره لرینه

بوکونکی وضعيته نظراً ، ملتزم ، جهان مدنيتک حسيات انسانيتکارانه ايله متحسس وجدانلرندن و بوتون عالم اسلامک مشارکت روحيه سندن امين اولقله برابر ، برمدت ايچون دوست اولسون ، دشمن اولسون ، بوتون رسمي عالم خارجي ايله موقه تماس ابدمه جکدر .

بوکونلر ظرفنده وطنزده يشايان خريستان اهالي حقنده کوستره جگمز معامله انسانيتکارانه نك قيمتي پک بويوک اولديني کي هيچ بر حکومت اجنبي نك فعلی ويا ظاهري حياه سنی کورمين خريستان اهالينک کال حضور و سکونتله امرار حيات الملری ، عرفزک فطرة متحلی اولديني قابليت مدنيه به اک قطعی بر برهان تشکيل ايله جکدر . منافع وطنيه به مغاير فعاليتلری مشهود اولار و حضور و آسایش مملکتی اخلال ايله ينلر حقنده ، دين و مليت منسوبيته باقياميه رق ، احکام قانونيه نك سيا نأ و شدتله تطبيق و حکومت محليه به اطاعت و وظائف تابعیتی افاده قصور ايچينلر حقنده ده ، رأفت و شفقتله معامله ابدلسنی ، اهميت مخصوصه ايله عرض و بو خصوصانک تکميل علاقه دارلر . سرعته تبليغي و بوتون افراد ملته وسائط مناسبه ايله تعميمی رجا ايدرز افندم .

مدافعة حقوق هيت تبليغی نامه

مصطفي کمال

§ افنديلر ؛ قواي ائتلافيه ، استانبول تلغراف مرکز لرینی اشغال ايتدکن صوکره ، مملکته تلغرافله بر تبليغ رسمي يامقي ايستدیلر . طرفزدن وقوع بولان ابقاط و اخطار اوزرينه - بعض مرکز لر مستثنا - بو تبليغ رسمي آلتدی . آلانلر جواب و بر نلردن بللی باشلیرلر شونلردر : ایزميت متصرفی سعاد بك [وثيقه : ۲۵۶] قونیه والیسی صبحی بك [وثيقه ۲۵۷]

تبليغ رسمي :

بش بحق سنه اول ممالك عثمانیه نك مددراتی هر نصلسه ألدہ ايتش اولان اتحاد و ترقی جمعيتنک رؤسای ، آلمان تلقيناتنه قابيله رق دولت و ملت عثمانیه یی حرب عمومی به شترک ايتدیردیلر . بو حتمسز و مشثوم سياستک نتیجه سی معلومدر . دولت و ملت عثمانیه بيک درلو فلاکت کچیردکن صوکره اوله بر مغلوبته دوچار اولدی که اتحاد و ترقی جمعيتنک رؤسای بيله بر متارکه نامه عقد ایدره رک فرار ايتمکدن بشته . چاره بوله مدیلر . متارکه نامه نك عقدینی متعاقب دول ائتلافیه به بر وظیفه ترتب ایتدی . اشبو وظیفه اسکی ممالك عثمانیه نك بوتون اهاليسنک بلا تفريق جدی و مذهب سعادت مستنبه لرینی ، انکشاف لرینی ، حیات اجتماعیه و اقتصادیه لرینی تأمین ایدره جک برصادک تللارینی آتمقدن عبارت ایدی . صلح قونفرانسی ، بو وظیفه نك ايفاسيله مشغول ايکن ، فراری اتحاد و ترقی ارکاننک مروج افکارلری یولنان بعض اشخاص ، تشکیلات ملیه نام مستعاری آلتند . بر ترتیب تشکيل ایدره رک و پادشاه ايله حکومت مرکزیه نك اوامرینی هيچ عد اينمکله حمیک ، نتائج أليه سندن بو سبوتون توکمنش اولان

ادالتي عسکرلک ایچون ذویلایق، عاصر عتقانه میاننده قاز چناروق، اعانه‌ایه بهانه‌سبیه اعالی صومین کی افعاله جرأت اندیلر و بوجیهه صلح دکل، عادتاً یکی برعباریه دورینی آچیه تشبیه اندیلر. بوتشویئات و تخریباته رغماً، صلح فونئراسی، وظیفه‌سنه دوام ایتدی. نهایت استانبولک تورک ااره‌سنده قانسزه قرار ویرمیشدر. اشبو قرار، قلوب عثمانیه‌ی مستریخ ایدمیشدر. آلتینی، رفرارلری باب عالی‌یه تبلیغ ایتدیلری زمان، احراست‌نک به (در شرائطه تاریخ اوتایینی ده انصار ابلایله) انبو شرائط، ولایات عثمانیه بولان خرسیتیانلرک حیایینی تهاکیمه معروض برائتیهقی والیوم دول‌المنه ابله متفقلزینک قوای عسکریه‌لری عثمانیه نهادیا وقوع یواننده اولان هجومه ارمه خام ویرمکدن عبارت ایدی. حکومت مرتزیه، بواخطاره فرشی، بر درجه‌بنددر حسنیت کوسترهش ایشه‌ده، تشبیه‌لرله نام مستعاری آلتنده حرکت ایدن اشخص، معانسانت تشبیهات و تحریکات وارکچله ایتیه‌بدار. بالعکس، حکومتی کندی حرکاتینه اشتراک ایدرمکه تشبیه ابلایله هرکسب کله‌هوسرايه بکندیلی صلح ایچون بویوک بر تهاکیمه تشکیل ایدن بوضعیه فرشی، دور ائتلافیه، یاقنده تحت قراره آلتیه‌حق احکام صلحیه‌نک تطبیقی تأمین ایدمیلیمک اورده، ندای لازم منئمن ایچمه مجبور اولدیلر. بونک ایچون، برتک چاره بولدیلر. بوده، استانبولی موقه اشغال ایتک ایدی. اشبو قرار، بونک موقع اجرايه وضع ایدلایکندن، افکار عمومیه‌ی برای تنویر به مدانییه تصریح اولنور:

۱ — اشغال موقندر. ۲ — دول ائتلافیه‌نک نیی، متاسفانه سوزینی قیریه دکل، بالعکس، اداره عثمانیه‌ده قله‌حق مالکیده اونفوذی تقویه و تحکیم ایتکدر. ۳ — دول ائتلافیه‌نک نیی، ینه نورکلری درسعدتین محرم ایتیمکدر. فقط معاذلله تعالی طشرده اغتشاش عمومی ویا قتال‌عام کی وقوعات ظهور ایدرسه، بو قرارک تعدیلی محتئدر. ۴ — بونازک زمانده، مسلم اولسون، غیر مسلم اولسون هرکسک وظیفه‌سی، کندی ایشه‌کوجنه باقی، آسایشک نئمیننه خدمت ایتک، دولت عثمانیه‌نک انقاضدن یکی بر تورکیه‌نک احدائی ایچون صولک بر امیدى جنسلیله حیواتک ایتیه‌نلرک اغفال‌اتنه قایلده‌مق وحالاً مقر سلطنت قالان استانبولدن اشغال اوده‌تی اوامره اطاعت ایتکدر.

بالاده ذکر اولان تشویقاته اشتراک ایدن اشخاصک تعیلری، درسه‌دنده دردسرس، اولنه‌رق آذر طبعی کندی افغانندن وبالاخره او افعالک نتیجه‌سی اوله‌رق وتوعی مانع‌نظ احوالان مسئول طوتوله‌جدر.

نوه اشغاله

بو تبلیغ مناسبتیه درحال شو تعمیمی یاریم:

۱۶ - مارت - ۲۳۶

عموم والی وقوماندانلره ومدافعه حقوق هیئتلرینه

استانبولک، ائتلاف دولتلری طرفندن، بالمصادفه جبراً اشغالی تحق ایتشدر. بو سوء قصددن

الاستانده بر چوق ونا مد خبانه کارانه صاحبزینک ملنی اغفاله تشبثلری محتملدر . نه کیم تبلیغات رومیه شکرانده اساس بر بعض بیامانلرک نشر ایدلک ایسته نیلدیکنه کسب اطلاع ایدیورز . یا کلش حرکتیه حال فانی و حقایق احواله مابر هجابر تولیدینه میدان ویرلهمک اوزره بوکی اشاعانه قلمی عبت اهمیت ایدلمسی لارمدر . وضعیت حقیقیه یی تعیب ایدن آناتولو وروم ایلی مدافعه حنوق حمیتی ، ملتی تنویر ایدم حکدره .

مصطفی کمال

افیدلر . عینی کونده مختلف وساطله شو پروتستوی کوندرده :

۱۶ - ۳ - ۳۳۶

پروتستو

استاسولده انکیبر ، فراسر . ایتالیا مثل سیاسیرینه ، آمریکا مثل سیاسیسنه ،
دعموم بيطرف دوللر خارجیه نظارتلرینه و فرانسه ، انگلتره ، ایتالیا مجلس مبعوثانلرینه
ویردبرلمک اوزره آنطالیه ده ایتالیان ممثلکنه

استاسولده دعموم دوائر رسمیه ، استنلال ملیمزی تمثیل ایدن مجلس مبعوثان دخی داخل اوانی اوزره ، مؤتمین قوای عسکریه سی طرفندن ، رسماً وجبراً اشغال ایدلش وآمال ملیه دائره سنده حرکت ایدن . بر چوق و طبرور اشخاصک توقیفه ده تشبث اولمشدر . ملت عثمانیه نك حاکمیت وحرره سیاسیسنه حواله ایدیان بو صولک ضربه ، حیات وموجودیتی ، نه بهاسنه اولورسه اولسون ، مدافعه ایتیمکه عزم ایتیش اولان ز عثمانیلردن زیاده ، یکرمنجی عصر مدنیت و انسانیتنک مقدس عد ابتدیی بوتون اساسه ، حربت ، ملیت ، وطن حسیاتی کی بوکونک جمعیات بشریه سنه اساس اولان بوتون عمده لیه بو عمده لری وجوده کتیرن وجدان عمومی بشره راجعدر .

ر ، خوقاری واستقلالیزی مدافعه ایچون کیریشدی کمز مجاهده نك قدسیتنه فائل وهیچ برقونک ر ملتی بشامق حفسدن محروم ایدمیه حکنه قانغز . تاریخک بوکونه قدر قید ایتدیکی بر سوء قصد تشکیل ایدر وویاسون یرسپلرینه مستند بر متارکه نك ، ملتی اسباب مدافعه سندن تجرید ایتیش اوسندن متوید بر حیله ده مبتنی بولنق حسیله حائد اولدقلری ملتلك شرف و حیثیتله دخی قابل امراج اولمیان بو حرکتک تقدیر ماهیتی رسمی آوروپا و آمریقانك دکل ، علم وعرفان ومدنیت آوروپا و آمریقاسنك [**] وجدانه تودیع ایله اکتفا وبو حادثه دن تولد ایدمجهک مسئولیت عظیمه

[**] سریه ، آتی جیریلن قسم یارلامشدر . یالکز آمریقانك یارلمشدر .

تاریخیه به صولك دفعه بردها نظر دقت عمومی بی جلب ایدہ رز . دعوامزك مشروعت و قدسیتی ، بومشکل زمانلرده ، جناب حقدن صوکره ال بوبوك ظہیر مزدر :

(آناطولو وروم ایلی مدافعه حقوق ہیئت تمثیلیه سی)

مصطفی کمال

عینی کونك کیجه سی بو تعلیماتی تعمیماً تبلیغ ایتدم :

۳۳۶ - ۳ - ۱۶

شیفره

بالعموم والی وقوماندره

[استانبولك ومقامات رسمیه نك ، خصوصیه مجلس مبعوثانك ، ائتلاف دولتری طرفندن رسماً وجبراً اشغال ایدلش اولسندن و بو حرکتك ، متاركة ایله ملتی سلاحدندن تجرید ایتدن صوکره ، وقوعه کتیرلمسندن بحثله ائتلاف دولتری ممثلرینه وبالعموم بیطرف دولتر خارجه نظارتلیله ائتلاف دولترینك مجلس مبعوثان ریاسترینه پروتستو تلغرافلری چکیلمك اوزره متینغلر عقدی مقتضی کورولمکده در . پروتستو تلغرافلرنده بالخاصه تجاوز واقعك ، عثمانی حا کیمیتندن زیاده ، یکریمی عصرلق برمدنیت وانسانیتك مولودی اولان حریت ، ملیت و وطنپرورلك اساساتنه بر ضربه تشکیل ایدہ جکی وملت عثمانیه نك مدافعه بقا واستقلال خصوصنده کی عزم وایمانه ، بو حادثه نك هیچ بر تاثیر وجوده کتیره میه جکی ، یالکز مدنی ملتلك بوتجاوزی قبول ایتمکله ؛ عظیم برمسئولیت تاریخیه آلتنه کیرمش اوله جقلری تصریح ایدلملیدر . بیطرف دولتر خارجه نظارتلیله مجلس مبعوثان ریاسترینه کشیده ایدله جك تلغرافلر ، استانبولده عائد اولدقلری مقاماتنه ویرلمکله برابر آنطالیده ایتالیان مثلنك وساطتیلده ویرلملیدر . پروتستو تلغرافلرینك بر صورتنكده بورابه ارسال بیورولسنی رجا ایدرز .]

هیئت تمثیلیه نامه

مصطفی کمال

۳۳۶-۳-۱۶

شیفره

میرآلای رأفت بکه

حادثه اخیره مناسبتیه ، هر طرفده یاپیلان میتنغلر نتیجه سنده چکیله جك پروتستو تلغرافلرینك بر صورتلرینكده ائتلاف دولترینك حال انعقادده بولنان مجلس مبعوثانلری ریاستنه و بیطرف دولترلرکده

خارجیه نظارتلرینه تبلیغ ایدلسنی فائدهلی عدایدیورز . آنطالیهدهکی ایتالیان مثلنک بو خصوصدهکی معاونتی تأمین ایتکزی رجا ایدرز .

هیئت تمثیلیه نامه
مصطفی کمال

§ افندیلر ، عینی کونده ملته شو بیاننامهیی نشر ایتدم :

بیاننامه

بالعموم قوماندانلره ، والی و متصرفلره و مدافعه حقوق جمعیتلرینه ، بلدییه ریاستلرینه
مطبوعات جمعیتنه

ائتلاف دولترلرینک شمدی به قدر مملکتیمزی تقسیمه یول بولاق ایچون توسل ایتدکلری مختلف ندابر معلومدر . اولاً ؛ فرید پاشا ایله بالائتلاف ملتی مدافعهسز بر حالده اجنئی ادارهسنه اسیر ایتک و مملکتک مختلف اقسام مهمهسنی غالب دولتر مستملکاتنه علاوه ایتک دوشونولشدی . قوای ملیهک مظاهرت عمومی ملیه ایله مدافعه استقلال خصوصنده کوستردیکی عزم و متانت ، بوتصوری آلت اوست ایتدی . ثانیاً ؛ قوای ملیهیی اغفال و اونک مساعدهسیله شرقده بر رجحان سیاسی تعقیب ایتک ایچون هیئت تمثیلیه مراجعت ایدلدی . هیئت ، ملتک استقلالنی و مملکتک تمامیتنی تأمین ایتدکجه و خصوصیه اشغال ساحهلرینک تخلیهسنه تثبیت اولندقجه ، هیچ برنوع مذاکره یه یناشمدی . ثالثاً ؛ قوای ملیه ایله توحید حرکات ایدن حکومتلرک اجرا آتته مداخله ایتک صورتیه وحدت ملیهیی صارصمق و خائنه مخالفتلری تشویق و تزئید جرأته سوق ایتک طریق تعقیب اولندی . وحدت ملیهک تشکیل ایتدیکی متانت و تساند قارشوسنده بوصوللرده آریدی . رابعاً ؛ مقدرات مملکت حقیقده اندیشه آور قرارلر ویرلدیکندن بحث اولنق صورتیه افکار عمومیهک تضیقنه باشلاندی . مدافعه ناموس و مملکت اوغرنده هرفدا کارلنی کوزه آلمش اولان ملت عثمانیهک عزم و ارادهسی اوکنده ، بوتهدیدات دخی قائده ویرمدی . نهایت ، بوکون استانبولی جبراً اشغال ایتک صورتیه دولت عثمانیهک یدیوز سنهک حیات و حاکمیتنه ختام ویرلدی . یعنی ، بوکون تورک ملتی ، قابلیت مدنیهسنک ، حق حیات و استقلالنک و بوتون استقبالنک مدافعهسنه دعوت ایدلدی . جهان انسانیتک انظار استحسانی و عالم اسلامک آماک استخلاصی ، مقام خلافتک تأثیرات اجنبیهدن تخلیهسنه و استقلالملینک ماضی شوکتیمزه لایق برایمان ایله مدافعه و تأمیننه متوققدر . کیریشدیکمز استقلال و وطن مجاهدهسنده جناب حق هرن وعائی بزمهدر .

آنطول وروم ایلی مدافعه حقوق جمعیتی
هیئت تمثیلیه نامه
مصطفی کمال

افندیلر ؛ عینی زمانده بوتون عالم اسلامده توجیه خطاب ایدیلرک تجاوز و اتع بر بیانامده تفصیل و وسائط مختلفه ایله اعلان ایدلدی .

افندیلر ؛ حاضره حقنده فضله معلوماته انتظار ایتمکسزین ، تلفرافچی . مناسرتلی حمدی افندیك وردیکی معلوماتدن و بوموماتی تأیید ایدن ، قوه اشغالیه نامنه اولان تبلیغ محتویاندن ، وضعیت ماهیتی آکلایهرق لزومی و مستعجل کوردیکم تدبیرلری ، ایضاح اولندیجی وجهله همان اشغال کونی اتخاذ و تطبیق ایتدم . استانبولک صورت اشغالی و توقیفات اجراسی حقنده مختلف منبعلردن متباین و مبالغهلی صورته . معلومات کلکه باشلادی . بزده ، مختلف وسائطله تحقیقات اجراسنه دوام ایتدک . اعزای وظیفه تشریعییه امکان کورده میرک داغیلان مبعوثلرک و بعض ذوالک استانبولدن فرار ایدرک آقره به توجه ابتکاری آکلاشیلدی . سیاحتلرینی تسهیل ایچون کدرکاهلرنده ایجاب ایدلرله اقتضا ایدن امرلری ویردم .

افندیلر ؛ ۱۶ . وارته استانبولک اشغالی تحقق ایدر ایتر ، اتخاذ ایتدیکم تدابیر میاننده ، دها بر طاقم تدبیرلر واردر که اونری بویوک ملت مجلسنک ایلک کشاندنه بیان ایتش اولاییم ایچون بوراده تکرار تفصیل ایتدم . مثلاً : اسکیشهر و آفیون قره حصارنده کی اجنی قطعاتنک سلاحدن تجریدی و یاتجیدی وکیوه ، اولوئیلرله جرارلرنده شمشندونر خطلرینک تخریبی و آناتولوده بولنان اجنی صابطنک توقیفی و سائر کبی تدابیر عائد تفصیلاتی ، بویوک ملت مجلسنک ایلک ضبطنامه سنده مطالعه بیورمشسکزدر . بوتدایر میاننده الک مهمتی ، صلاحیت فوق العاده کی حازر بر مجلس آقره ده اجتماعی تأمین خصوصنده کی وظیفه ملیه و وطنیه مزه عائد قرار و بوقرارک تطبیق تشکیل ایدر .

افندیلر ؛ بوخصوصده کی قرارمرزی و بوقرارک صورت تطبیقنی کوسترن برتایینی ۱۹ مارت ۳۳۹ ده یعنی استانبول اشنالندن اوچ کون صوکره تعمیم ایتدم .

افندیلر ؛ بو مسئله حقنده ایکی کون قدر قوماندانلرله ماکنه باشده مدوله افکار ایدرک معامله لرینی آله . بن ، ایلک یازدیم مسوده ده « مجلس مؤسسان » تعبری قراشمده . معاهده ضوابطه حق مجلسک « ردژی » دیکشدره ک صلاحیتیه ایلان آله مجیز بومسینی دین ایتک ایدی . فقط بو تعبیرک قولانیله سنده کی مقصدی لزومی کبی ایضاح ایده مدیکم ایچون ویاخود ایضاح اتمک ایسته مدیکم ایچون ختمک انسیت انیدیکی رتمبیردر ، دیه ، ارضروم و سیمواسدن ایضا ایدلدم . بولک اوزربنه « صلاحیت فوق العاده به منب بر مجلس » تعبری قولانیله اکتفا ایتدم .

— ولایتلره و مستقل لوارله و قول اردو قوماندانلرینه —

مرکز دولتک دخی ، دول اثنلافیه طرفندن رسماً اشغالی ، قوه تشریعیه و عدلیه و اجراییدن عبارت اولان قوای ملیه دولتی مختل ایتش و بوضعیت قارشوسنده اعزای وظیفه به امکان کورده مدیکمی حکومه رسماً تبلیغ ایدرک ، مجلس مبعوثان ، داغیلمشدر . شوخالده ، مقرد دولتک مصونیتی ، ملتک استقلالنی و دولتک تخلیصنی تأمین ایدرک تدابیری تأمل و تطبیق اتمک اوزره ذات طرفندن ، صلاحیت

فوق الامانة من حيز مجلسك، انقرده اجتماعه دعوى وداغلمش اولان مبعوثان دن آنقرده بکله بيله جکلرک
دجى برعس اشترک ايتديرلى ضرورى کورولمشدر. بناء عليه، زيرده درج ايديلن تعليمات موجبجه،
اتخاذ اجراء، حيث ورويت وخطبرورانلر دن منتظر در :

۱ — آنقرده ، صلاحيت فوق العاده به ملك بر مجلس ، امور ملئ تدوير ومراقبه ايتك اوزره
اجرا ايديله جکلر .

۲ — بوجلاس، اعضا اوله رق انتخاب اولنه جق ذوات، مبعوثان حقه ده کى شرائط قانونيه به تابعدر .

۳ — انتخابه ، اولر اساس اتخاذ ايديله جکلر .

۴ — هراواده ، دشا اعضا انتخاب اولنه جکلر .

۵ — هرلوا ، قضالردن جلب ايدى چكى منتخب ثابيلردن ومركزلوا منتخب ثابيلردن ولوا
اداره وباديه مجلس ايله لوا مدافعه حقوق هئت اداره لردن وولايتلر ده مركز ولایت هئت مركزيه لردن
وولايت اداره مجلسيه مركز ولایت بلديه مجلسدن ومركز ولایت ايله مركز قضاسى ومركزه مربوط
قضا منتخب ثابيلردن مرك بر مجلس طرفدن عيني كونده وعيني جلسه ده اجرا ايديله جکلر .

۶ — بوجلاس اضفاله ، هرفرقه ، زمرة وجعيت طرفدن نامزد كوسترلى جائز اولدنى
كچى هرفردلده بوجمده مفسه به فعلاً اشتراكى ايچون مستقلاً نامزدلكنى ايسنديكى محله اعلانه
حقى وارد در .

۷ — انتخابات ، هرملك اك بويوك ملكيه مامورى رياست ايدى جك و سلامت انتخابدن مسئول
اولنه جکلر .

۸ — انتخاب، رأى خفى واكثريت مطلقه ايله اجرا وتصنيف آراء، مجلسك ايچلردن انتخاب ايدى چكى
ايكى ذات طرفدن ، فذل حضور مجلسه ايفا ايديله جکلر .

۹ — انتخاب نتيجه سنده ، باعموم اعضانك امضا ويا ذات مهرلى محتوى اوج نسخه مضبطه تنظيم
اولنه جق . برنسخه سى محامده آيتونيله رق ديكر ايكى نسخه سنك برى انتخاب اولان ذات توديع وديكرى
مجلسه ارسال اولنه جکلر .

۱۰ — اعذارك آله جكلرى تخصيصات، بالاخره مجلسه قرر ايتديريله جکلر. آنجق، عزيت
خرچراهرى اختاب مجلسلرينك مصارف ضروريه حسابيه تقدير ايدى چكى مقدار اوزردن ، محللرى
حكومتلرنجه تأمين اولنه جکلر .

۱۱ — انتخابات ، نهايت اون بش كون ظرفده اكثريتله آنقرده اجتماعى تأمين ايدى بيلمك
اوزره انام اولندرق اعضالر تحريك ونتيجه اعضانك اسمريله برلكده درحال اشعار ايديله جکلر .

۱۲ — تلفرافك ساعت وصولى بيلديريله جکلر .

حاشيه : قولاردو قوماندانلرينه ، ولاياته ، مستقل لوالره تبليغ اولمشدر .

هئت تمثيله نامه

معه يافى كمال

افندیلر ؛ بر هفته ظرفنده ، مختلف استقامتلرده آنقریه کلمکده اولان مبعوثلرله ، تلفراف مخبرایله بالذات تماسه کلندی . کندیلرینه ، الملینک تعدیلنه ، قوه معنویه لرینک ترصینه مدار اوله جق معلومات ویرلدی . استانبولده نقطه نظر منری تعقیب ایدمک کیسه قالمامشدی . آیلرجه ومختلف طرز و صورتلرله وقوع بولان ایقاطر منزه رغماً زم دیدیکمز طرزده تشکیلات پامیوب ، قره قول جمعیتنک وجود بولسنه جالیشانلرک باشلری ، مالطیه کیتمش واستانبولده ، افرادینک حیات و فعالیتلرندن اثر قالمامشدی . اوراده یکیدن تشکیلات باقمی ایچون چوق زحمتی مساعی و اوزمانکی حالمزه کوره حد مزدن فضله پاره صرف ایتمه مجبور اولدم .

§ محترم افندیلر ، بیانات عمومیه میاننده برایکی نقطه ده ، بزم استانبولده کی مجلس مبعوثانه رئیس انتخاب خصوصنه عائد مسئله دن و بونده کی مقصد دن بحث ایتشدم . بونک تأمین ایدلمه مش اولمسندن ، کوچک بر مشکل ایله قارشیلانمیشدی ده عرض ایتشدم . فی الحقیقه ، استانبولده مجلس دوچار تجاوز اولوب داغیلنجه مبعوثلری طوپلامه به وباخصوص ایضاح ایندیکم وجهله بر مجلس تأسیسنه توسل ایدم بیلیمک ایچون بر آن تردد ایتدم . مجلس مبعوثان رئیس بولان جلال الدین عارف بکک آنقریه کلوب کلیه جکئی بالطبع ببله میوردم . کلمسی حالنده ، اونک مواصلته انتظار و دعوتی اونک واسطه سیله یابدیرمه بی دوشوندم . فقط وصیت پک چوق سرعت واستعجالی آمر بولونیوردی . مجهول بر احتماله انتظاراً اضاعه وقت ایتمی موافق احتیاط بولدم . فقط ویره جکم قرارک تأمین تطبیقاتی ایچونده ، برایکی کون تلفراف باشنده بوتون قوماندانلرک مطامعه لرینی دیکه مک ایله وقت کچیرمه به مجبوری حس ایتدم . جلال الدین عارف بکله مارتک ۷/۸ نجی کیجه سی دوزجه به مواصلتنده ارتباط حاصل اولمیشدی . کندیسنه شو تلفرافی یازدم :

آنقریه
۳۳۶ - ۳ - ۲۷
۳۸

نومرو
۳۴

دوزجه ده مجلس مبعوثان رئیس محترمی جلال الدین عارف بک افندی به

استانبولک رسماً و فعلاً انکابلر طرفندن اشغالیه قوای دولتک تضییق و اسارت آلتنه آلتمی ومجلس مبعوثانه تعرض اولنهرق ملتک استقلالنه وناموس ملی به تجاوز ایدلمش اولسی وبویوزدن ملت وکیللرینک مقدرات مملکت حقنده کی وظیفه لرینی ابفایه موفق اولهمیه جق لرینه قناعتنه سینته ملتته النجایه مجبور اولملری ، دولت وملتک قوای عمومیه سنی حکم ومراقبه سی آلتنده بولندیره جق بر مجلس فوق العاده به شدتله احتیاج تولید ایتمش اولدیفندن فوق العاده صلاحیتله آنقرده بر مجلس اجتماعنه هیئت تمثیلیه نک قرار ویردیک و اجرای ایجابنک تعمیماً تبلیغ ایدلیدی معلوم طایلریدر . بوبابده کی ۱۹ - ۳ - ۳۳۶ تاریخلی تبلیقنامه بی بعدالمطامعه ، احکام مندرجه سنی تأیید واتخابانک تسریعیه اجتماعک بر آن اول تأمین ایچون بونقطه نظر مرکز طرف عالیرندن دخی ، قیصه بر بیاننامه شکننده افکار عمومیه به شمبدن تبلیغ واعلاتی قائده لی عد ایدیسوز . جواب طایلرینه منتظرم افندم . مصطفی کمال

جلال‌الدین عارف بکک و ردیکی جواب شودر :

دورجه
۳۲۶-۳-۲۷

آقره ده مصطفی کمال پاشا حضر تلربنه

اشعار بیوریلان ۱۹ - ۳ - ۳۳۶ تاریخی بیان مہمی کورمدم . بر مجلس فوق العادہ نک اجتماعی نہ قدر مصیب ایسہدہ بویلہ بر مجلسک آلدن کلدیکی قدر قانونہ تناس ایلسی لازمدر . واقعا ، بزم قانون اساسیمزدہ بویلہ فوق العادہ بر مجلسک طویلانہ بیلمسنه دائر بر اشارت موجود دکلسہدہ قوانین اساسیہ سائرہدہ موجود دسانیردن استفادہ اولنہ بیایر . مثلاً ، فرانسر قانون اساسیسنہ کورہ ، مجلس ، غیر قانونی بر صورتہدہ فسخ اولنور ویا بر تعرضہ دوچر اولورسہ دورہ تعرض اولان مجلس اعضا لرندن قورٹیلہ بیلنلر ، ولایات والویہ مجالس ادارہ سندن انتخاب اولتان ایکیشر اعضا ایلہ برلکدہ بر محل مناسبہ اجتماع ایدرلر و مجلسک یکیدن کشادی ویا تعرضک رفی ایچون اتخاذ مقررات ایدرلر . بو مجلسک مقرراتی مطاعدر . و بو مجلسک مقرراتی اصفا ایتمہ یلر خیانت وطنیہ ایلہ اتہام اولنورلر . بندہ کزدہ بو اساسی دوشونمکدہ ایدم .

۱۹ - ۳ - ۳۳۶ تاریخی بیاننامہ نک نہ کبی اساسات اوزربنہ مبتنی اولدینی آکلاشیلدقندن صوکرہ آقرہیہ مواصاتمہ بعد الاستشارہ بر بیاننامہ یازمق مطالعہ سندنہ . ینہ کوروشوروز . ماکنہ باشندہ برلکدہ بولتان اسماعیل فاضل پاشا ایلہ صاروخان مبعوثی رشید بک عرض احترام ابدہرک و داع ایلرز . رفقامدن قبر شہری مبعوثی رضا بکدہ عرض احترام ایلور و کندیسنکدہ بولیدہ بولندیغنی کسکیندہ کی پدرنہ خبر ویراسنی استرحام ایدیور افندم .

مہول الدین عارف

بو جوابی تلغرافنامہ محتویانہ دقتلہ عطف نظر بیوریلورسہ ، جلال‌الدین عارف بککہ نقطہ نظر لر من آردہ سندنہ بوبوک اختلاف اولدینی سہونہ فرق اولنور . ین ، فوق العادہ صلاحیتی حائز بر مجلسک ، آقرہدہ اجتماعنہ قرار ویریرکن بزم قانون اساسیمزدہ بویلہ بر مجلسک طویلانہ بیلمسنه دائر بر اشارت اولندیغنی ایلہ بیایرہ . فقط قراریمی ویرہ بیلیمک ایچون بویلہ بر اشارتک موجودیت و عدم وجود مبتنی دوشونمک ، اصلاً خاطر مہ کلدی . بولتان باشقہ دوچر تعرض اولان مجلس اعضا لرندن قورٹیلہ بیلنلر ایلہ ولایات والویہ مجالس ادارہ سندن انتخاب اولنہ حق ایکیشر اعضا ایلہ برلکدہ مجلس مبعوثانک یکیدن ، اسکی شکل و مہیتندہ طویلانمسی تمین ایچون چالیشمسی اصلاً خاطر مہ کتیرمدم . بالعکس بوسبون بشقہ مہیت و صلاحیتدہ ، دائمی بر مجلس تشکیل ایتہ بی و بوحسدہ تصور ایندیکم انقلاب صفحائی برابر کچیرمہ بی دوشوندم . بوکا نظراً ، متباین اولدقاریہ شہہ ایتدیکم نقطہ نظر لر مزک ،

بعدالاستشاره توحيدينه امكان بولنه جفتدن نااميد اولدم. مع هذا ، ۱۹ مارت ۳۳۶ تاريخي بياننامهي ملفرافله جلالالدين طرف بكة وبردردم. ايرتسي كون آلدنم جواب شو ايدى :

دورجه : ۲۶ مارت ۲۰۲۶

آقرده مصطفي كال پاشا حضر تلبينه

هيت جليله تمثيلينك ۱۹ - ۳ - ۳۳۶ تاريخي تبليغات عموميهي مقاله اولدى . مواد مندرجهي بنده كزك دوشونديكم اساسله صورت عموميه ده مطابدير . بناءً عليه آقرده مواسلات عاجزانهي متعاقب بالاستشاره آريجه بر بياننامك اعلاني طبعيدر . دارين بالضرور بولنده دله رت ۲۹ مارت ۳۳۶ ده آقرده متوجهاً حركت اولنه جنى مع الاحترام عرض اولور .

شلمس مبعوثان رئيسي

مهر نديمه شارف

جلالالدين طرف بك ، بياننامه مني مطالعه ايتدكن صوكره ، مندرجانتك دوشونديكي اساسله صورت عموميه ده مطابق اولديغي سويله مكله برابر بو مندرجاتي تايد آهان بر بياننامه يازوب اعلان ايتيور . بوني آقرده كلكدن و استشاره ايتدكن صوكره تعليق ايتيور .

افنديلر ، جلالالدين طرف بك ، آقرده كلكدن صوكره كنديسيله وديكر دعضي قائم نشناسان ايله بو مسئله ده متدائر ، اولدقجه اوزون سوزن مذاكره و مناقشه لر جريان ايتدى . فقط آلدنمورسه م جلالالدين طرف بك ، هيچ بروقت بنه بويوك ملت مجلسنك ماهيت و صلاحيتي حنده كي نفقه نلر مه اشتراك ايتمه مشدر . او ، دائماً ، طولانمش اولان هيئتك وظيفه اساسيه سي ، استنبول مجلس مبعوثانك تأمين انعقادندن عبارت و كنديسي دائماً استنبول مجلس مبعوثانك رئيسي نقي ايتشدر . بوني تايد ايدر اوراق بر خاطره مي مساعده ايدره كز عرض ايدم :

بن ، توركيه بويوك ملت مجلسي رئيسي و كنديسي رئيس ثاني بولديني صره ده ، بركون ، ديوان رياست اجتماعنده ، جلالالدين طرف بك مختصات ممشه سندن بحث ايتديكي و كنديسنك مجلس مبعوثان رئيسي اولمى دولايييله او متامه عائد مختصات طلبنده بولنديغي او ندرنده مجلس بش كاتي بولان رجب بك بيان ايتدى . معلوم عايكز دركه ، اودورده مجلس رئيسي و رئيس ناييسي و ديكر رئيسلر ايله مجلس اعضاي مختصاتي آره سنده فرق بوندى . جلالالدين طرف بك ، الكز كنديسي مجلس مبعوثان رئيسي صفتيه استنا ايدرله فصله مختصات آتقي ستي فنويسندن بحث ايتيوردي . بن ، بو مسئله نك حانه ديوان رياستك صلاحيتدار اولديغي و صب وادعاسنده اصرار ايدره مسئله ي مجلس هيت عموميه سنه عرض ايدرك استحضار اولنه جتي قراره كوره حركت اولنه بيله جكي درميان ايتدم . جلالالدين طرف بك ، مجلس حصورينه چيقيهي موافق كورميه رك طلندن صرف نظر ابلدى .

محترم افنديلر : ۱۹ مارت ۳۳۶ تاريخي تعاليم موجبجه محلكاتك شرط رده انتخابات ، سرعت

وجدیتله یاپیلمه باشلاندی . یالکز ، بعض یرلرده تردد و ممانعت اظهار ایتدیلر و بونلردن بعضیلری آرز ، بعضیلری اوزونجه مدت تردد و مقاومتلرنده اصرار کوستردیلر . نهایت ، بلااستثنا ، تکمیل دوائر انتخابیه ناک مبهوتاری ، بوبوک مات مجلسده بوتون ملتک ، ملککتک مثلی اوله رق اثبات و حود ایدیلر . بومستثنا برار شولردی :

درس ، ملاطبه ، الیز ، ونیه ، دیار بکر ، طربزون ایدیلر . حقیقت حالی افاده ایتش اولق ایچون شونده تصریح ایتیلمه ، که تردد اظهار ایدن ، مقاومت کوسزن ، بودوائر خلقی دکلر ، بلکه ، و ترنیده او دایرلر بولنان رؤسی مأمورین ملکیده در . خلق ، حقیقتی آکلار آکلاندر ، درج مشترک آرزوی ملیه اللهوده اسلا تردد کوسترمه مشلردر .

شمدی ایدیلر تکرار انقلاب متاسیت طبعیه سندن ارلان یقعه لردن بعضیلرینه تمس ایدم :

۲۹ مار ۱۲۹۶ تاریخ اوجونجی قول اردو قوماندانی صلاح الدین بکدن آلدیقم رشیدده ، « صامسونه بولان ۱۵ خلی سرتک روحیتک بوزوق اولادسندن وکویا ، صابطان آرمسده

پادشاه پرسده حساتی بولندیملر » بحث اولنیوردی . « صابطان ، پادشاه عایده ، ویریه حاک امرلری احرا ایتیه کارینه دایر آمریه مراجعت ایتلر . تصیق اولنورلرسه ترک وظیفه

ایتملی عسوس ایش . اسلوبولن کلان ییجیلردن و غریبلردن ، اشغاک ایکنجی کونی اشغال ایدیلر مایب ۵۶ تحلی ایدیلر ، وصال پاشا قابیلر سنک یزده اولدینی ، مجلس اعباک ایغای وظیفه

ایدیکی ، سولک حمله سالامنده حریبه و بخریه نالیری حاضر بولنورق . اتقی مشار مراسم لازمه ایضا اولدی ای آکلار شلمش « شو حمله درسعادته بر قابیه موجود ایککی دینمهک

معلوماتی اولتسرین یاپیلان ایشلر ندر ؟ » دیسورلریش . صابطانک بواشکار واطواری اعلام ایدن ۱۵ نبی فرقه قوماندانی شویولده مطالعات سرد ایدیلوردی : « بوراده بر ضاطلی

حبس ایتکدن بر فوق العادله متور دندر ، آتقی بولن الاستشاده آناطولی اوزر ، یوزمک نی احوال ضور ایدم حکمر . از میر جه سنده قوای ملیه نه صورتله اسلده ایدیکی

بیلمیوره . دن ایدرسم بولر بده ایه اسلده اولتمه ایش . برحارب ضرورند ، بوتون ایشیه معش و بریه سکی ندر بولدیملر قوی ملیه مای آتسمه موجود فوندن ، حربک ایکنجی کونی

میدانده شیج بر قوت دیباچه امینم . نضامیه قطانیه کلنجه ، شمدیدن فرار و قوتی باشلامشدر . یازم سرتی بولیه دوام ایندکده و درسعادته حکومت مرکزیه بولدیملر صالان دخی شهرم واردر .

بولن بشفه اوجونجی قول اردو قوماندانی صلاح الدین بک ، ویرمش اولدینه زنجایت و وجینجه ، آماسیه کلن قونترول مأموری « فوربس » نامنده بر بوز داشوی توقیف ایش . صامسونه بر انکیبر مثلی

یوزمش کلش . صلاح الدین بکه یوزمش فوربسک بر دقیده خیر ایدیلرک صامسونه کوندرلرینی یازمش و عکس تدریده صلاح الدین بکک مسئول اوله جفنی علاوه ایش . بوبادکی استیضاح اوزرینه صلاح الدین

بکه ویریه سکی حوات حنده شو توصیه ده بولنده : « فوربس توقیف ایدن بن دکل ، باحتلری ، متارکیده ، اسانیه ، مغایر اوله رق اشغال اولنان ملندر . بناء علیه نخلیه سنی ده آتقی مات یاپیلمیر .

مع هذا بر « فوربس » ملککتدن چیتارلمه اکتفا ایدیش ، توقیف ایدلمه مشدر .

بولی متصرفی حیدر بکک ۹ نیشان ۳۳۶ تاریخی قیصہ بر شیفرہ سندن آطہ بازاری ایلہ خندک آرمہ سندنہ کائن چٹال کوپری نام محلہ کی کوپرلرک ومدرنی صربی کوپروسنک قوای ملیہ سایدلری طرفندن تخریب ایدلیدی آکلاشیلدی .

بولی وحوالیسی قوماندانی محمودندیم بکک، دوزجہ دن ایزدی ۹ نیشان ۳۶ تاریخی شیفرہ سندنہ ، ۸ نیشانہ آطہ بازاردہ قوای ملیہ علیہ تظاہرات پایدیدی ، خندک ایلہ آطہ بازاری آرمہ سندنہ تلفراف و تفتون خطلرینک قطع ایدلیدی و دوزجہ آوازہ لرندن بیطرف قالا نلرکده ساندلرہ اتدق اینک اوزرہ حرکت ایتدکری آکلاشیلدی . خندک ایلہ آطہ بازاری آرمہ سندنہ ، مدرنی صربی اوزرنده کی بویوک کوپرونک تخریب دولایسیلہ موصلانک منقطع اولدینی ده آکلاشاموردی . بوموم ساوزرینہ ، کیوہده بولان ۲۴ نجی فرقه قوماندانی محمود بکک نظر دق حاب اولندی . نوشہ رددہ ، نوشہر ذمہ داری ندیم بکک تحت ریاستندہ تعالیٰ اسلام حسینک برشدہ بی تشکیل ایتش ، ولس راپوردہ ، جمہیت انتمسد اعضا لرندن سکنز کٹینک نیکدہ بہ حلب ایدلیدی سیدیلدی یلیہ ردی . بوجہ یلک اعضا سی ، پادشہ ندین غیری هیچ برتوت طایمز ، قوای ملیہ داغمنق ایچون مالاً ، ندا بونون قوتلرمزی سرف ایتمہ شہد و بیان ایتدند دیورلریش . ہرکیجہ اجتماع ایدیورلریش ، ایلری کنلری ، سیکدہ کی فرتہ قوماندانک لونردیکی برمفرزہ ایلہ توقیف اولنش .

اسدیلر ، بونوع و فایعہ بوندن صوکرہ واسع منیاسدہ تصادف ایدہ جکیز . بویوک ملت محمدسک اجتماعنی و کشادینی تہمین ایچون چالیشدیغمز کوناردہ ، بزی الک جنوبی اشغال ایدان دوزجہ ، خندق ، کردہ کی زلی منطہ سندنہ داخل مواقعدن باتسلاوب ، نعلای خان ، بکبازاری اوزرلرندن آنقرہ بہ قارب استعدادی کوسترن ارتجاع وعصیان دالہ لری اولمشدر . بن ، برطرفدن بودالہ لریک توقیفہ چالیشیرکن ، برطرفندنہ ، آنقرہ طوپلانقمده اولان ووسعت عمومیہ هنوز لابقیلہ واقف و لہیان مبعوثلری ، تدهش ایدہ جک منظرلر قارشوسندنہ براقہ مق و بویکی وضعیترک حدوثیلہ مجلسک اجتماعہ موفق ارلہ مامی کی مشئوم احتمالاتہ میدان ویرمہ مک چارہ لرینی دوشونوردیم . بونک ایچون ، مجلسک کشاندہ پک چوق استمجال ایدیوردیم . نہایت ، کاہلمش مبعوثلرلہ اکفا ایدرک مجلسک ، نیشانک ۲۳ نجی جمہ کونی آچیلہ سندنہ قرار ویردک . بوقرار اوزرینہ ۲۱ نیشان ۳۳۶ تاریخنہ تہیماً پایدیغم تبلیغات محتویاتی ، اوکونک حسبات و تلقیاتہ نہ درجہ تطابق مجبوریتندہ بولونیلدینی کوستیر برونیقہ اولق اعتباریلہ ، عیناً نظراطلا عکزہ عرض ایتہنی موافق کوریورم .

آقرہ: ۲۱-۴-۳۳۶

تل : غایت مستحاجر
آقرہ بہ عجلہ تذکرہ

قول اردولرہ (ق ۱۴ وکائنہ)

فرقه ۶۱ قوماندانانہ ، رأیت بک ایدینی

بالصوم و لایاتہ ، مستدل لوالرہ ، مدافعہ حقوق ہیئت مرکزیہ لرینہ ، بادیہ رستلریہ

۱ — بمنه الكريم نيسانك ۲۳ نجى جمعه كونى جمعه نمازىنى متعاقب آنقرمده بيوك ملت مجلساً كشاد ايديله جقدر .

۲ — وطنك استقلالى ، مقام رفيع خلافت وسلطنتك استخلاصى كى الك مهم وحياتى وظائفى ايضا ايدى. جك اولان بوبويوك ملت مجلسنك يوم كشادىنى جمعه به تصادف اينديرمكله يوم مذكورك مبروكيتندن استفاده وبالعموم مبعوثين كرام حضراتى ايله حاجى بارام ولى جامع شريفنده جمعه نمازى ادا اوله رقى انوار قرآن وصالندن ده استفاضه اولنه جقدر . بعد الصلاة لحيه سعادت وسنجا شريفى حاملاً دائرة مخصوصه به كيديله جقدر . دائرة مخصوصه به داخل اولمزدن اول بر دعا قرائتيله قربانلر ذبح اولنه جقدر . اشبو مراسمده جامع شريفدن بدأ ايله دائرة مخصوصه به قدر قول اردو قوماندانانجه قطعات عسكريه ايله ترتيبات مخصوصه آلنه جقدر .

۳ — يوم مذكورك تأييد قدسيته ايچون بوكوندن اعتباراً مركز ولايتده والى بك افندى حضرتلرينك ترتيبيله ختم وبخارى شريف تلاوته بدأ اولنه جق وختم شريفك صوك اقسامى تبركاً جمعه كونى نمازدن صوكره دائرة مخصوصه اوكنده اكال ايديله جقدر .

۴ — مقدس ومجروح وطنمك هر كوشه سنده عى صورتله بوكوندن اعتباراً بخارى وخمات شريفه قرائتنه شروع ايديله رك جمعه كونى اذاندن اول مناره لرده صلوات شريفه اوقونه جق وائناى خطبه ده خلافتمايمز پادشاهمزا فندمن حضرتلرينك نام نامى ها يونى ذكر ايديليركن ذات شوكتسمات پادشاهلرينك وممالك شاهانه لريله بالعموم تبعه ملوكانه لرينك برآن اول نائل خلاص وسعادت اولملرى دعاسى علاوه تذكار اولنه جق وجمعه نمازىنك ادا سندن صوكره ده اكال ختم ايديله رك مقام معلاى خلافت وسلطنتك وبالجمله اقسام وطنك خلاصى متصديه وقوع بولان مساعى مليه نك اهميت وقدسيته و هر فرد ملتك كندى وكيللرندن مركب اولان بوبويوك ملت مجلسنك توديع ايله جكى وظائف وطنيه يى ايفايه مجبوريتى حقنده موعظه لر ايراد اولنه جقدر . بعده خليفه وپادشاهمرك، دين ودولتمرك، وطن وملتمرك خلاصى، سلامتى واستقلالى ايچون دعا ايديله جقدر . بومراسم دينيه ووطنيه نك ايفاسندن وجامعلردن چيقيلدقندن صوكره بلادءثانيه نك هر طرفنده ، مقام حكومه كنه رك مجلسك كشادندن دولاي رسماً تبريكات اجرا ايديله جقدر . هر طرفده جمعه نمازندن اول مناسب صورنده مولد شريف اوقونه جقدر .

۵ — اشبو تبليغك همان نشر و تعميمى ايچون هر واسطه به مراجعت اولنه جق وسريماً الك هجرا كويلره ، الك كوچك قطعات عسكريه ، ممالكك بالعموم تشكيلات ومؤسساته ابلاغى تأمين ايديله جقدر . آيروجه ، بويوك لوحه لر حائده هر طرفه تعليق وممكن اولان محلرده طبع وتكثير و بوجاً توزيع ايديله جقدر .

۶ — جناب حقندن موفقيت كامله نضرع اولنور .

هيئت تمثليه نامنه

مصطفى كمال

۲۲ نيسان ۱۳۳۶ تاريخنده شو كوچوك تبليغى تعميم ايتم :

تلفراف

۳۳۶-۴-۲۲

دقیقه تأخیر ابدلیه جکدر .

عموم ولایت‌لره الویة مستقلة به

قول اردولره ، نازلیده میرآلای رأفت بك افندی به

بروسده ق ۲۰ قوماندانی علی فوآد پاشا حضرتلرینه

بروسده ۵۶ نجی فرقه قوماندانی میرآلای بکر ساحی بك افندی به

بالیکسرد ۶۱ نجی فرقه قوماندانی میرآلای کاظم بك افندی به

منه الکرم نيسانك ۲۳ نجی جمعه کونی بیوک ملت مجلسی کشاد ابدیله رك ایضای وظیفه به مباشرت
ایلیه جکندن یوم مذ کوردن اعتباراً بالعموم مقامات ملکیه وعسکریه نك وعموم ملتک مرجعی مجلس
مذ کور اوله جنی تعمیماً عرض اولنور .

هیئت تمثیله نامه
مصطفی کمال

∴

محترم افندیلر ،

ش.دی به قدر ، وقوع بولان معروضاتم ، شخصاً و هیئت تمثیله نامه ، تماس ایندیکم وقایع
و حادثاتک ایضاحنه معطوف ایدی . بوندن صوکره کی بیاناتم ، تورکیه بیوک ملت مجلسنک کشادیدن
وعنی الاصول حکومت تشکل ایندکدن بو گونه قدر ، وقوعه کلش اولان حادثات و اشلا بانه شامل
اوله جقدر . بویانتم ، اساساً هر کسجه واضحاً معلوم اولان و یا خود سهولته معلوم اولسی ممکن بولنان
وقایع صفحه لرینه عائددر . فی الحقیقه ، مجلسک ضبط نامه لرنده ، و کاتلرک دوسیله لرنده ، مطبوعات
قولکسیون لرنده ، بو وقایع و حادثاتک و نائقی مضبوط و محفوظ بولنقده در . بناء علیه ، بن ، بوتون
بو وقایعک یا لکز استقامت عمومیه سنی اشارت و تثبیت ایتمکله اکتفا ایده جکم . مقصدم ، انقلابمزک
ندقیقنده ، تاریخچه مدار سهولت اولقدر . بوتون بو وقایع و حادثاتک جریاننده ، تورکیه بیوک ملت
مجلسی و حکومتی رئیس ، باش قوماندان و رئیس جمهور صفتلری حائز بولمش اولقدن زیاده ،
تشکیلاتمزک رئیس عمومیه سی صفتیه بو وظیفه یی ایضابه کندیمی مجبور عد ایدرم .

§ افندیلر ؛ مجلسك كشاد اولنديني ايلك كونلرده ، مجلسه ، ايچنده بولنديغمز وضعيت وشرائطي ايضاح وتعقيب و تطبيقى موافق مطالعه ايتديكم نقطه نظرلرى عرض ايتدم . بو نقطه نظرلرك باشليجهسى ، توركيه نك ، تورك ملتك تعقيب ايتمى لازم كن سياسى پرنسيپه متعلق ايدى .

• معلومدر ، كه عثمانيلر دورنده ، مختلف مسلك سناسيلر تعقيب اولنمشدى و اولونيوردى . بن ، بو سياسى مسلكلرك هيچ برينك ، يكي توركيه تشكلى سياسيسنك مسلكى اولهميه جفته قانع اولمشدم . بونى ، مجلسه آكلاتمه چاليشدم . بونقطه اوزرنده ، بالا خرده چالشمغه دوام اولنمشدر . بوخصوصه دائر ، اول و آخر ، وقوع بولش اولان بياناتك اساس نقطه لرني ، بوراده هپ برابر خاطرلامنى فائدهلى بولورم .

افنديلر ؛ بيليرسكز ، كه حيات ديمك ، مجادله ، مصادمه ديمكدر . حياتده موفقيت ، مطلقا مجادلهده موفقيتله ممكندر . بوده ، معنا و ماده قوته ، قدرته استناد ايدر بر كيفيتدر . برده ، انسانلرك مشغول اولديني بوتون مسائل ، معروض قالديني بالجله مهالك ، استحصال ايتديكي موفقيتدر ، معشرى ، عمومى بر مجادله نك دالغهرى ايچندن تولد ايدم لكشدر . اقوام شرقيه نك ، اقوام غربيه يه تعرض وهجومى ، تاريخك بللى باشلى بر صفحه سيدر . اقوام شرقيه مياننده ، تورك عنصرينك باشده واك قورى اولديني معلومدر . فى الحقيقه توركار ، قبل الاسلام وبعد الاسلام ، آوروپا ايجريسنه كيرمشلر ، تعرضلر ، استيلا لر پامشدر . غربيه تعرض ايدن واستيلا لرني اسپانياده فرانسه حدودلرينه قدر تديد ايدن عربلرده وارد . فقط ، افنديلر ؛ هر تعرضه قارشى ، دائما ، مقابل تعرض دوشونك لازمدر . مقابل تعرض احتمالى دوشونمدهن و اوكا قارشى امنيته شايان تدبير بولمدهن حركت ايدنلرك عاقبتى ، مغلوب و منهزم اولمقدر ، منقرض اولمقدر .

غربك ، عربلره مقابل تعرضى ، اندلسده آجى و شايان عبرت بر فلاكت تاريخيه ايله باشلادى . فقط ، اوراده يتمه دى . تعقيب ، آفريقا شالنده دوام ايتدى .

آتيالانك ، فرانسه وغربى روما طور اقررينه قدر تشميل ايداش اولان ايمپراطورلغنى خاطر لادقن صوكره ، سلجوق دولتى انقاضى اوزرنده تشكلى ايدن عثمانلى دولتنك ، استانبولده شرقى روما ايمپراطورلغنى تاج و تختنه صاحب اولديني دورلره ارجاع نظر ايدم . عثمانلى تاجدارلرى ايچنده ، آلمانىاي ، غربى روماي ضبط واستيلا ايدرك معظم بر ايمپراطورلىق قوره قوش بولمىش اولان واردى . ينه ، بو حاكمدارلردن برى ، بوتون اسلام عالمى بر نقطه يه ربط ايدرك سوق و اداره ايتمكى دوشوندى . بو املك سوقيه سوريه يى ، مصرى ضبط ايتدى . خليفه عنواتى طاقندى . ديكر بر سلطانده ، هم آوروپايى ضبط ايتك ، هم عالم اسلامى حكمتى و اداره سى آلتنه آماق غايه سنى تعقيب ايتدى . غربك مهادى مقابل تعرضى ، اسلام عالمك خوشنودسزلى و عصيانى و بويله جهانكيرانه تصورلر و امللرك عيى حدود ايچنه آلديني مختلف عنصرلرك عدم امتزاجلرى ، بالنتيجه امثالى كجى عثمانلى ايمپراطورلغنى ده ، تاريخك سينه سنه توديع ايتدى .

افنديلر ؛ خارجى سياستك ، اك چوق علاقه دار اولديني واستناد ايتديكي خصوص ، دولتك داخلى تشكيلاتيدر . خارجى سياست ، داخلى تشكيلاتله متناسب اولاق لازمدر . غربده و شرقده بشقه ، بشقه طبائع و حرته و امله مالك متخالف عنصرلرى جمع ايدن بردولتك داخلى تشكيلاتى ،

البته اصلش و چورونك اولور . او حائده خارجى سياستى ده اساسلى و متين اوله ماز . بويله بر دولتك تشكىلات داخله سى . باخا صه مى اولمقدن اوزان اولايى كېي ، مسلك سياستى ده مى اوله ماز . بو - بطراً ، عثمانلى دولتك سياستى مى دكل ، فقط ، شخصى ، غير واضح و غير مستتر ايدى .

شعب مللى ، مشترك و عمومى بر عنوان آئنده جمع اينك و بو مختلف عنصر كمال لى عبنى حقوق و شرائط آئنده بوشد بى رقى نوى بر دولت تأسيس اينك پارلاق و جذب بر نقطه نظر سياستدر . فقط آئنده بى رقى ، حتى ، هيچ بر حدود طيقه رقى ، ديايه م ، جود بوتون توركلرى دى بر دولت حائده برلش بى رقى ، غير مل استحصاف بر هدفدر . بو ، عنصرلر و عنصرلرجه پشامنده اولان انسانلر ك جوق آخى ، جوق قانلى حادثات ايله ميدانه قوياينى بر حقيقتدر .

پان اسلاميزم . . پان تورانيزم سياستك موفق اولديغنه و دنيائى ساحه تطبيق ياپه بيله يكنه تاريخده نصادف ايديله مكنده در . عرق فرقى كوزم كنسرين ، بوتون بشريته شامل ، جهانكيرانه دولت تشكىلى حرصلرينك نتايجى ده تاريخده مضبوطدر . مستولى اولق هوسلرى ، موضوع بحثم ك خارجنده در . انسانلره هر دلو حسيات و روابط خصوصى لى اونوتدروب ، اونلرى اخوت و مساوات نامه دائره سنده برلشدره رك ، انسانى بر دولت قورمق نظريه سى ده كندينه مخصوص شرائطه مالكدر .

بزم وضوح و قابليت تطبيقه كوردى كمز مسلك سياسى ، (مى سياستدر) . دنيانك بوكونكى عمومى شرائطى و عنصرلر دماغلرده و قاراقته لرده تمر كز ايتدردى كى حقيقتلر قارشوسنده خيالپرست اولاق قدر بويوك خطا اوله ماز . تاريخك اذده سى بودر ، علمك ، عقلك ، منطقك افاده سى بويله در .

ملتزمك ، قوى ، مسعود و مستقر يشايه بيلمى ايجون ، دولتك تماماً مى بر سياست تعقيب ايتسى و بو سياستك ، تشكىلات داخله مزه تماماً مطابق و مستند اولسى لازمدر . (مى سياست) ديدى كم زمان ، قصد اينديكم معنا و مدلول ، شودر : حدود مليه مز داخلنده ، هر شيدن اول كندى قوت مزه مستنداً محافظه موجوديت ايدرك ملت و مملكتك حقيقى سعادت و عمراننه چالشمق . . على الاطلاق طول امللر پيشنده ملتى اشغال و اضرار ايتمه مك . . مدنى جهانندن ، مدنى و انسانى معامله و متقابل دوستلغه انتظار ايتكدر .

تذليلر . مجامعه تكليف اينديكم مهم بر خصوص ده ، سكومت تشكىلى مسئله سى دى . بومسئله نك و بوكا دائر تكليفده بولنه نك ، او دور ايجون نه قدر نازك اولديغنى قدر بيورورسكز .

حيات ، عثمانلى سلطنتك و خلافت منقرض و مبادا اولس دشونهر ك يكي اساسلره مستند ، ينى بر دولت قورمادن عبارت ايدى . فقط وضعيتى اولديغى كېي فقط اينك ، مقصدك بوسبوتون مى انى موجب اولت بى رقى . چونكه افكار و تمايلات عموميه ، هوز پادشاه و خايغه نك معذور موقعنده بولدى مركزنده ايدى . حتى مجامعه ، املك آئنده مقام خلافت و سلطنتله ارتباط و حكومت مركزيه ايله اشراف آراهق جريئ بى كوسترمشدى .

استانبول شرائطينك خليفه و پادشاه ايله ، نه علنى و نه ده خصوصى و محرم تماسه مساعد اولديغنى ايتسه . بويله بر تماسه نه آكلاهق ايتديكمزى صوردم و ده ملكك ، استقلال و تماميت ملكيات نامى ايجون چالشمقده اولديغنى خبر و يرمك ايجون ايسه ، بوكا حاجت بوقدر .

چونکه پادشاه ، خایفه اولان ذاتکده بوندن بشقه برشی دوشونمسنه و آرزو ایتسنه امکان وارمیدر ؟ بونک عکسنی آغزندن ایشتمه ایتام ، مطابق بونک اجبار و تضیق آلتنده سوبله تیلدیکنی قبول ایدرم ، دیدم . علممزمده چیقارلمش اولان قنوانک صنیعه و حکومت مرکزیه اوامر و تبلیغاتنک محتاج تفسیر اولدیغنی سوبله رک ، بعضی ضعیف قلبی و ضعیف محاکمه لی انسانلرک سائق اولاق ایستدکلری تائی به لزوم کورمدیکمزی ایضاح ایتدم .

عرض ایتک ایسته یورم ، که حکومت تشکیلی حقنده تکلیف درمیان ایتهدن اول ، حسابات و تلقیاتی در پیش ایتک ضرورتی واردی . بو ضرورته تابع اولتله برابر مقتصدی محفوظ بولندیران تکلیفی بر تقرر حالنده تقدیم ایتدم . فیصه بر مناقشه ایله و بعضی اعتراضلره رغماً قبول اولدی . بوققریری ، بوکون کوزدن کچیردجک اولورسه ق ، اوراده اساسی عمده لک تثبیت وافاده ایدلمش اولدیغنی کورورز .

بو عمده لری ، مساعده بیورورسه کز ، بوراده تبارز ایتدیره رک صابه جهم :

(۱) حکومت تشکیلی ضروریدر .

(۲) موقت قیدیه بر حکومت رئیسی طایبق ویا بر پادشاه قائممقامی احداث ایتک قابل تجویز دکلدر .

(۳) مجلسده متکاتف اراده ملیه یی ، بافعول مقدرات وطنه واضع الید طایبق عمده اساسیه در . نورکیه بویوک ملت مجلسنک فوقنده بر قوت موجود دکلدر .

(۴) تورکیه بویوک ملت مجلسی تشریی و اجرائی صلاحیتلری جامعدر .

مجلسدن تفریق و توکیل ایدیه جک بر هیئت امور حکومتی رؤیت ایدر . مجلس رئیسی ، بوهیئتکده رئیسدر .

خاطره : پادشاه و خلیفه ، جبر واکراهدن آزاده اولدینی زمان ، هجاسک تنظیم ایده جکی اساسات قانونیه دائره سنده وضعیتنی اخذ ایدر .

افندیلر ، بو اساسلره مستند اولان بر حکومتک ماهیتی ، سهولتله آکلاشیله بیلیر . بویله بر حکومتک حاکمیت ملیه اساسنه مستند خلق حکومتیدر . جمهوریتدر .

بویله بر حکومتک تشککنده اساس ، وحدت قوا نظریه سیدر . زمان کچدکجه ، بو اساسلرک شامل اولدینی معنالر آکلاشیلمغه باشلادی . ایشته اوزمان مناقشهلر و واقعه لر آماق ایتدی .

محترم افندیلر ، علنی و خفی جلسه لرده بر ، ایکی کون دوام ایدن ایضاحات و بیاناتدن و اشارت ایتدیکم اساسلری احتوا ایدن تکلیفی درمیان ایلدکدن سوکره ، مجلس عالی ، بی ریاسته انتخاب ایتمکله حقنده عمومی اعتمادینی اظهار ایلدی .

بوراده ، اوافق بر قطعه یی ده ایضاح ایتلیم :

خاطرلارسکز ، که حاصل اولغه باشلایان وحدت ملیه یی ، ملتک غلیان و انتباهی نتیجه سنه عطف ایتکدن زیاده نخسی تثبیت نمره سی تلقی ایدیورلردی . بو میانه ییم تشبثدن منع ایدلمه یی مهم

کوربیورلردی . . . نخی ملته ، حکومته رد و تلغین ایتدیرمکدن فائده مأمول ایدیبورلردی . بایلان پروپاغاداده ، بن رد و تلغین اولندیغم تقدیرده ، ملت و دولت علیهنده هیچ بر حرکتده بولونلیه جق . . بوتون فنالک مسببی بنم شخصمدر . بر آدم ایچون بر ملتک بر چوق مهالکی کوزه آلدیرمسی معقول دکدر طرزنده ایدی . حکومت و دشمنلر ، بنم شخصی ، ملته قارشى بر سلاح کبی قوللانیوردی ، بناء علیه ، ۲۴ نیشان ۳۳۶ کونی خفی بر جلسه ده ، مجلسه بو جهتی ایضاح ایتدم . ریاست انتخابده ، بونکده بر محذور اوله رق نظر دقته آلمسنى و یالکز ملت و مملکتک سلامتی دوشونیلرک رأى و قرارلرینک اصالتله ویرلمسنى رجا ایتدم .

..

افندیلر ؛ بوبوک ملت مجلسی اجرا وکیلرینک انتخابه دائر ۲ مایس ۳۳۶ تاریخی قانون ایله ارکان حربیه عمومیه ایشلاریده داخل اولق اوزره بوبوک ملت مجلسنده ، ۱۱ وکیلدن مرکب بره اجرا وکیللری هیئت ، وجوده کلدی .

کورولیورکه ، مجلسک تاریخ کشادی اولان ۲۳ نیشاندن بری برهنه قدر زمان کچمش بولونیوره بو مدت ظرفنده ، بالطبع مملکت و ملت ایشلری و بالخاصه منفی جریان و فعالیتله قارشى تدبیر آماق خصوصی بر آن بیلله توقف ایده مزدی و ایتمه مشدر . یالکز ، اجرا وکیللری انتخابه دائر اولان قانون چیقدیغی زمان مجلسجه وکالنه انتخاب اولنان ذواتدن بعضیلری ده اول فعال وظیفه به باشلامش و بکا معاونت ایدیبورلردی . بو میانه عصمت پاشا حضر تلری ده ، ارکان حربیه عمومیه امورینی درعهده ایتمش بولونیوردی .

افندیلر ؛ بو مناسبتله بر نقطه یی قید ایتمه که لزوم کوربیورم : اوکونلرده ، موجود آرقداشلرک نه صورتله توظیفه لرینک مناسب اوله جنى دوشونولورکن ، ارکان حربیه عمومیه ریاستی ایچون عصمت پاشایی ترجیح ایتدم . آتقرده بولنان رأفت پاشا ، نخی صورت خصوصیه کوره رک استیضاحانده بولندی . آکلامق ایستدیکی ؛ ارکان حربیه عمومیه ریاستنک اک بوبوک عسکری مقام اولوب اولمادیغی نقطه سی ایدی . بندن ، موضوع بحث مقام اک بوبوک مقام عسکری اولدیغی واوندن ده بوبوک مقامک ملت مجلسی اوله جنى جوانی آلتجه بوکا اعتراض ایتدی . عصمت پاشانک ، باش قوماندانلق دینک اولان بو وضعیته راضی اوله میه جغنی سوبلیدی . وظیفه نک چوق مهم ونازک اولدیغی و بنم بوتون آرتداشلر حقنده کی وقوفه و بیطرفلغمه امنیت ایتک موافق اوله جغنی سوبلدم . کندیسنک بویله برادعاده بولنسی مناسب اولمادیغی ده علاوه ایتدم .

افندیلر ؛ بالاخره غرب جبهه سی قرارگاهنده کوروشدیکم فوآد پاشاده ، عصمت پاشانک ارکان حربیه عمومیه رئیس لکنه صورت قطعیه ده معارض اولدی . فوآد پاشایی ده ، حال اک موافق ایجابی اولان طرز حلك قبولنده کی ضرورته اقناعه جالیشدم . رأفت و فوآد پاشالرک کندیلرینه مخصوص بعض ملاحظه لرینه علاوه ایتدکلری اعتراض شوایدی : کندیلری ده اول آناتولوده بنمیه تشریک مساعی اتمش و فقط عصمت پاشا بالاخره التحاق ایتمش . حالبوکه ؛ بوندن اولکی بیانمده صره و مناسبت

دوشدیکي ایچون عرض ایتشدم ، که عصمت پاشا ، بم استانبولدن حرکتدن اول بنجه تشریک مساعی ایتشدی . بالا خره آناطولییه کلوب برابر چالیشمشدی . فقط ، فوزی پاشا حضرتلرینک حریبه نظارتیه کلمی اوزرینه مطالعات مهمیه بناء وظیفه مخصوصه ایله تکرار استانبوله کوندولمشدی . بناء علیه ، اتحادافکار ومشارکت افعالده قدم موضوع بحث اوله مزدی .

ارکان حربیه عمومیه وظیفه سنک ایلك دفعه عصمت پاشایه توجهنده اصابتسزلك اولسهیدی ، بوخصوصده فوزی پاشا حضرتلرینکده بنی ایقاظ ایتلری وطنی بروظیفه حکمنده ایدی . حاکمکه متارالیه ، بالعکس بوطرز توظیفی پک مناسب بولمش وکندیلری تکلیف اولئان مدافعه ملیه وکالتی پک صمیمی برحسله درحال قبول پیورمشدر . عصمت پاشانک ، کرک ارکان حربیه عمومیه ریاستنده وکرک بالاخره بالفعل جبهه قوماندانانغنده کوستریدی لیاق و فرط غیرت کندیسنه توجیه وظیفهده اصابتی فعلاً اثبات ایتش بولندی ایچون ملته قارشی ، اردوییه قارشی و تاریخه قارشی تماماً مستریجم .

افندیلر ، مجلس ، ۲۹ یسان ۳۳۶ تاریخنده خیانت وطنیه قانونی ومتعاقب آیلرده استقلال محاکمی قانونلرینی ده وضع ایتمکه انقلابک ایجابات طبیعیه سنه توسل ایش اولدی .

افندیلر ؛ استانبولک اشغالی متعاقب باشلایان بر طاقم منفی جریانلره ، وقعهلره ، عصیانلره تماس ایتشدک . بونلر ، سریع بر صورتده مملکتک هر طرفنده تظاهر وتوالی ایتدی .

استانبولده دایمادفرید پاشا ، درحال یکیدن موقع اقتداره کتیرلندی . دامادفرید پاشا قاپینه سی واستانبولده بوتون منفی و خائن تشکلاتک وجوده کتیردیکی بلوق و بو بلوقک آناطولو داخلنده کی تکمیل عصیان تشکیلاتی و باجمهده دشمنلر و یونان اردوسی ، مشترکاً علیهمزه فعالیته کچدیلر . بو مشترک تجاوز بوتیقه سنک تعلیماتی ده ، پادشاه و خلیفه نک ، دشمن طیاره لری ده داخل اولدینی حالده ، هر درلو واسطه لرله مملکته یاغدیدینی « خروج علی السلطان » فتوا سی ایدی .

بو عمومی ، متنوع و خائنانه صولتلره قارشی ، بزده ، دهامجلس آچیلما دن اول ، آفیون قره حصارنده ، اسکیشهرده و بوتون خط بوینده بولئان اجنبی قطعاتی آناطولودن چیقارمقله کیوه ، لنگه ، جرابلس کوریلرینی تخریب ایتمکه ومجلس اجتماع ایدرایتمز آناطولو علمای کرامنک فتوا سی آملقله مقابل تدابیره کچدک .

افندیلر ، ۳۳۵ سنه سی ایچنده . تشبثات ملیه منز علیهنه باشلایان داخلی عصیانلر ، سرعتله مملکتک هر طرفنه سرایت ایتدی .

بندیرمه ، کونان ، صو صغیرنق ، کرماستی ، قرهجه بک ، بیفا وحوالیسنده ؛ ایزمیت ، آطه بازار ، دوزجه ، خندک ، بولی ، کرده ، نعللی خان ، بکیازاری حوالیسنده ؛ بوز قیرده ، قونیه ، ایلغین ، قادین خان ، قره مان ، چیوریل ، سیدیشهر ، بکشر ، قوج حصار حوالیسنده ؛ یوزغاد ، یکی خان ، بوغازلیان ، ذبله ، اربعه ، جوروم حوالیسنده ؛ عمرانیه ، رفاهیه ، زارا ، حافیک حوالیسنده ؛ ویران شهر حوالیسنده علوله تن شورش آتشلری ، بوتون مملکتی یاقبور ، خیانت ، جهالت ، کین و تعصب دومانلری ، بوتون وطن ساسنی کثیف قرا کقلرا ایچنده براقوردی . عصیان دالغهلری ، آتقرده قراکاهمزک دیوارلرینه قدر چارپدی . قراکاهمزله شهر آره سنده کی

تلفون و تلفراف خطلری کسمکه قدر واران عقورانه قصدر قارشوسنده قالدق. غربی آناتولونک، ازیردن سوکره، یکیدن مهم منطقه لری ده، یونان اردوسنک تعرضایله چیکنه نیمه باشلاندی.

شایان دقدردکه، سکز آی اول، ملت هیئت تمثیلیه اطرافنده طوپلانهرق، دامادفرید حکومتیله مناسبت و هابراتی قطع ایتمش ایکن، علی غالب تشبئی کبی منفرد وقعه لردن بشقه بویله عمومی قیام اولمش ایدی. بو سفرکی مستولی و عمومی قیاملر، سکز آی طرفنده، مملکت ایچنده چوق حاضرلق بایلدیغنی کوستریوردی. داماد فریدی تعیب ایدن حکومتلرله ملی شعورک محافظه و ترصینه معطوف مجادلاتنک، نه قدر حقی سایلرله مستند اولدیغنی آجی بر صورتده بردها آکلاشلش اولیوردی. ملی مجادله قوت ویرمک ایچون، جبهه لرله واردو ایله اشتغال اتمکده، استانبولده کی حکومتلرک کوستردیکی دیگر نوع اهللرک، آجی تشبئی ده آریجه کوروله جکدر.

افندیلر، اولاً، داخلی عصیانلر حقنده صریح بر فکر ایدیمک ایچون مساعده بیورورسه کنر بو عصیان حرکاته بالناسبه تماس ایدکجه، تماس اولمان صفحه لری خلاصه عرض ایدیم:

۲۱ ایلول ۳۳۵ سنه سنده بالیکسره شال منطقه سنده باشلایان برنجی آزاده ور عصیان، ۱۶ شباط ۳۳۶ ده پنه عینی منطقه ده ایکنجی دفعه اولهرق وقوع بولدی. بوا یکی عصیان، قدهت عسکریه مرز ملی مرزله مرزله باصدرلدی. ۱۳ نیسان ۳۳۶ تاریخلرله بولی، دوزجه حوالیسی ده عصیان ایددی. بو عصیان، ۱۹ نیسان ۳۳۶ تاریخده بکبازارینه قدر سرانت ایددی. بوانساده آزاور، ۱۱ مایس ۳۳۶ تاریخلرله طوب و مترالیوزلرله مجلهز بش یوز کشیایک بر قونه، ارجنچی دفعه اولهرق آطه بازاری و کیوه حوالیسندو ضعیف بر ملی مفرزه مرزه تعرض ایتمک صورتیله میدانه چیقدی. آزاور، کوندر دیکمز ملی مفرزه لر مرزه، نظامیه قطعه مرزه نهادیا صالیدردی. ۲۰ مایس ۳۳۶ تاریخنده کیوه بوغازی جوارنده مغلوب و فراره مجبور ایدلدی.

دوزجه حوالیسندو کی عصیان حادثه سی مهم ایدی. آباره وچرکس لردن مرکب درت بیک کشیک بر جم غفیر، دوزجه بی ناصهرق حبس خانه لری تحیه ایدیلر و مصادمه ایله اوراده کی سواری مفرزه مرکز سلاحرلری آلدیلر. حکومت مأمورلریله ضابطانی حبس ایدیلر.

هر طرفدن، عاصیلر اوزرینه قوت سوق ایدک. بو میانه، کیوه ده بولنان ۲۴ نجی فرقه ده قوماندانی قائم مقام محمود بک باشده اولدیجی حالدو دوزجه به حرکت ایددی. محمود بک، مجلسک آجیلدیغنی کون یعنی ۲۳ نیسان ۳۳۶ ده خندکدن دوزجه به کچرکن، خندک ده عصیان ایددی. آطه بازاری ده عاصیلر طرفندن آلدو ایدلدی. محمود بک، ۲۵ نیسان ۳۳۶ ده خندک - دوزجه بولی اوزرنده عاصیلر طرفندن اغفال ایدیلرک بوصوبه دوشورولش وایلیک آتشدو شهید ایدلشدر. ارکان حربی سامی بک، یاوری ودها بر قاج ضابطه عینی زمانده شهید دوشدیلر. بونک اوزرینه، ۲۴ نجی فرقه محاربه ایدو مکسزین کاملاً عاصیلر طرفندن اسیر ایدلدی. تکمیل تفنکری، طوپلری آلدی. آغیرتقری یغما ایدلدی. بوانساده، استانبولدن ایزمیت متصرفی چرکس ابراهیم آطه بازارینه کلدی. اهالی به سلام شاهانه بی تبلیغ ایددی و یوزاللی لرا معاشله کوکلی قیدینه باشلادی. طوپلانان عاصی قولر، بوتون احوالی به حاکم اولدقدن سوکره کیوه بوغازنده کی قوتلر مرزه تعرضه باشلادیلر.

بزم، بو عصیان ساحه سنه توجیه ایدیکمز قوتلر شونلردی:

- ۱ — صالحی و بالیکسر قوای ملیه سندن متشکل جرکس ادهم بك مفرزه سی ؛
- ۲ — ایکی طابور نظامیه ، درت جبل طوبی و بش ماکنه لی تفنك واوچ بوز آفه سواریسندن مرکب بیکباشی ناظم بك مفرزه سی ؛
- ۳ — ایکی طابور پیاده ، سکز ماکنه لی تفنك ، ایکی مهرا و ایکی جبل طوبندن مرکب قائم مقام حارف بك مفرزه سی ؛
- ۴ — اوچ بوز کشیک ملی قوت و ایکی ماکنه لی و ایکی بومبا طوبندن عبارت بیکباشی ابراهیم بك مفرزه سی (چو لاق ابراهیم بك) .

قواندان اوله رقده علی فوآد پاشا کیوه بوغازی جوارندن آطه بازاری استقامتنده و رأفت باشاده آنقره دن بکپازاری طریقیه بولی استقامتنده مأمور ایدلدیلر .

افندیلر ؛ ایزمیتدهده سلیمان شفیق پاشا قومانداسنده ، خلافت اردوسی عنوانی طاشیان بر خائن قوت تشدد ایدیوردی . بونک بر قسم قوتی ده ، بولی جوارلرنده ارکان حرب بیکباشیسی خیری بك قومانداسنده عاصیلری قویه ایتشدی . بو قوتله برابر استابولدن کوندرلش بر جوق ضابطان ده واردی .

خلافت اردوسنك ، سلیمان شفیق پاشادن صوکره ، بللی باشلی قوماندانلری سواری میرلواسی صبحی پاشا و طوبیجی قائم مقاملرندن ثنائی بکدی . استابولدهده صورت مخصوصه ده تشکیل ایدلش بر ارکان حربیه بیئی واردی . بو هیئتک بللی باشلی رؤسای ده ، ارکان حرب میر آلای رفیق و ارکان حرب قائم مقامی خیرالدین بکلردی .

صبحی پاشا حقنده کوچک برخاطره می نقل ایده می: صبحی پاشایی سلانیکدن طانیردم . بن قول آغاسی ، اودها اوزمان میرلوا و سواری فرقه سی قوماندائی ایدی . آرده کی رتبه فرقه ره ره چوق صمیمی آرقداشلغیز واردی . اعلان مشروطیتده ، ایلک دفعه اشقیب حوالیسنده (جمعلی) نامنده بر پرده سواری مانورلری یابدیرمشدی . دیگر بعض ارکان حربلر میاننده بخیه تطبیقات و مانوراده بولونق اوزره دعوت ایتشدی . کندیسسی آلمانیا ده تحصیل کورمش ، چوق ماهر برینجی ایدی . فقط صنعت عسکریه یی آکلامش بر قوماندان دکلدی . مانورانک ختامنده ، بن ، صلاحیم و رتبه م مساعد اولمدینی حانده ، پاشایی ، عموم ضابطان مواجهه سنده آجی بر طرزده تنقید ایتشدم و متعاقباً (جمعلی اردو کاهی) اسمنده کوچک بر اثرده یازمشدم . صبحی پاشا ، کرک علی تنقید اتمدن و کرک انتشار ایدن بو ازمردن بك مابوس اولدی . کندی اعترافی وجهله قوه ممنویه سی قیرلدی . فقط ، شخصاً بکا کوجنمدی . آرقداشلغیز تمادی ایتدی . ایشته خلافت اردوسنه بولدفقری قوماندان بو صبحی پاشادر . پاشا ، بالاآخره آنقره به کلدی . سیاحتیه چقیوردیم . استابولنده چوق غلبه لقی ایچنده بر بر مزه تصادف ایتدک . کندیسنه ایلک سوالم شو اولدی . — پاشام ، بجهون خلافت اردوسی قوماندانلغنی قبول ایتدک؟ صبحی پاشا بر آن تردد ایتکسزین — سزه مغلوب اولقی ایچون ، جوانی ویردی . بوجوابیه ، آکلانقی ایسته یوردی ، که بو وظیفه یی بالائتزام قبول ایتشدی . صبحی پاشا بوبه بر حسده بولنه بیلیر . فقط حقیقته ده قوماندائی در عهده ایتدیکی زمان قوتلری فاناً مغلوب ایدلش بولونیوردی . بولی ، دوزجه ، آطه بازاری و ازمیت حوالیسنده کی بو عصیان ، بو دفعه ۴ حریران ۱۳۳۶ تاریخته

قدر او چ آبدن فضله دوام ابتدی . فقط بوندن صوکره ، ۲۹ توزه تکرار بر عصیان اولدی . بوندن صوکره دخی ، بو حوالیده تماماً ساکن قالمش دکدر . مع مافیه ، عصاة ، بالنتیجه ، کاملاً منہزم ایدلش ورؤساسی ، تورکیه بیوک ملت مجلسنک قانونلربنه تودیع اولمشدر . خلافت اردوسنک ، بولی جوارنده بولنان قسمی ده منہزم ایدلدی . قوماندانی بیکباشی خیری وضابطلری یوزناشی علی ، ملازم اول شرف الدین ، ملازم اول خیر الدین ، ماکنه لی تفنک ضابطی محمد خیری ، طابور کاتبی حسن لطفی ، جراح ابراهیم ادهم افندیلر دیگر رؤسای عصات کی معامله کوردیلر . خلافت اردوسی ده ، ایزمیتدن استابوله فراره مجبور ایدلدی .

افندیلر ، مملکتک شمال غربی منطقه سنده عاصیلرله اوغراشیرکن ، مملکتک اورته سنده یکی خان ، یوزغاد و بوغازلیان حوالیسندده عصیان باشلایور . بو عصیان حرکتلری ده شایان تذکاردر .

۱۴ مایس ۳۳۶ تاریخنده پوسته جی ناظم و چرکس قره مصطفی نامنده برطاقم آدملر ، اوتوز قرق کشی ایله یکی خانه تابع (قامان) قریه سنده عصیان ایتدیلر . بو حرکت ، مزاید برشدله توسع ایتدی . عاصیلر ، ۲۷ مایس ۳۳۶ کیجه سی «جاملی بل» ده بولنان بر مفرزه مزری باصه رق اسیر ایتدیلر . ۲۸ مایس ۳۳۶ ده دیگر بر قسم عصات ده توفاد جوارنده یوروش جالنده بولنان بر طابور مزه هجوم ایدرک داغیتدیلر و قسماً اسیر ایتدیلر . جرأتلری آرندیان عاصیلر ، ۳۶ حزیران ۳۳۶ کیجه سی (ذبله) نی اشغال ایتدیلر . اورالده کی عسکرلر مز ذبله قلعه سینه چکیلرک مدافعه ایتدیلر . عسکرک ارزاق و جیخانه سی توکنندکن اوچ کون صوکره عصاته تسلیم اولدیلر . عصات ۲۴ حزیران ۳۳۶ ده ده (بوغازلیان) ه باصقین یاپدیلر . اوراده بولنان بر مفرزه مزری داغیتدیلر . آماسیه ده بولنان بشنجی قافقاس فرقه سی ، باشنده جمیل جاهد بک اولدینی حالده ، عصاة علیه تحریک ایدلدی . عینتاب منطقه سنده بولنان قلنج علی بک ده ، بر ملی مفرزه ایله بوحوالی یه جلب ایدلدی . ارضرومدن آنقریه کلکده اولان بر ارضروم ملی مفرزه سی ده ، او حوالیده ترک اولندی . ۳۳۶ سنه سی تموزینک اواسطنه قدر ، بو عصاتک تعقیب و تنکیلی ایله اوغراشیلدی . یکی خان عصیانی . اورته آناطولونک دیگر یرلرنده کی ارباب فسادی ده حرکت کتیردی . چپان اوغللرندن جلال ، ادیب ، صالح ، خالد بکر ، آینه جی اوغللری و دلی عمر چته لری کبی بر طاقم اشقیایی باشلرینه طوپلایه رق ۱۳ حزیرانده یوزغاد جوارنده (کهنه) ناحیه مرکزینی اشغال ایتک صورتیه عصیان ایتدیلر و ۱۴ حزیرانده یوزغاد شهرینی اشغال ایدرک بیوک بر منطقه حاکم اولدیلر . مرکزی سیواسده اولان اوچنجی قول اردو قوتلری و او منطقه ده براقدیغمز ملی قوتلر غیر کافی کلدی . اسکیشهردن ادهم بک مفرزه سی و بولی حوالیسندن ابراهیم بک مفرزه سی ده یوزغاد منطقه سینه سوق اولندیلر .

یوزغاد و حوالیسندده عصات تنکیل اولندقدن صوکره ، اورایه کوندیریلن مفرزه لره ، دیگر منطقه لرده وظیفه ویرلدی . فقط بو حوالیده عمومیتله سکون تأسس ایده مدی .

۷ ایلول ۳۳۶ ده کوچک آغا ، دلی حاجی ، آینه جی اوغللری دینلن برطاقم سرسریلر ، (ذبله) جوارلرنده ؛ فرم ناظم ، چوپور یوسف نامنده برطاقم آدملر ده ، اربعه جهتلرنده تکرار فعالیت کجدیلر . بونلردن آینه جی اوغللری اوچ یوز آتلی قدر قوت طوپلایه بیلمشلردی . بو وضعیت اوزریه ایکنجی قوه سیاره نامنی آلان ابراهیم بک مفرزه سی ، تکرار ، بولندینی اسکیشهر منطقه سندن یوزغاده وارهرق محلی

ملی مفرزه لر وژاندارمه قوتلریله مشترکاً معدن ، آلاجه ، قره مغاره ، مجید اوزی منطقه لرنده ، مختلف غره پلر حالنده ، اجرای مفسدت و شقاوت ایدن عاصیلری تعقیب و تشکیل ایتدی . ابراهیم بک ، عاصیلرک تشکیلنه آنجق اوج آیدن فضلہ بر زمانده موفق اوله بیلدی .

افندیلر ؛ بو تاریخلرده جنوب منطقه لر مزده ده بزی جدی بر صورنده مشغول ایدن مهم عسایانلر وقوعه کلدی :

میللی عشیرتی رؤسای (محمود ، اسماعیل ، خلیل ، بخور ، عبدالرحمن) بکلر ، جنوبده دشمینلره کیزلی تماس و ارتباط تأسیس ایتدکن صوکره ، سر ددن ، درسم حوالیسنه قدر ، تکمیل عشائرک رئیس صفتی طاقینه رق او حوالی یه تحکم و ریاست داعیه سنه قالدیشدیلر .

فرانسزلر ، ۳۳۶ سنه سی حزراننک بدایتنده ، اورفه یی ایکنجی دفعه ضبط ایتمک مقصدیله ، حرکت ایتدکلری زمان « میللی عشیرتی » ده (سیوهرک) استقامتنده ایلرله دی . بوکا قارشی ، اوحوالیده بولنان بشنچی فرقه مز مأمور ایلدی . بو فرقه ، اوحوالیده کی ملی قوتلر مزله ده تقویه اولندی . ۱۹ حزران ۳۶ تاریخنده ، قطعاً تمزک تعقیبی آلتنده جنوب شرقی استقامتنده دشمن منطقه سنه فراره مجبور ایلدی . بو عشیرت ، برمدت دشمن منطقه سنده حاضر لاندقن صوکره ، ۲۴ آغستوس ۳۶ ده اوج بیک آتلی و دوه لی و بیک قدر پیاده دن عبارت بر قوتله تکرار اراضیمزه کچدی . (ویران شهر) جوارینه کلدی . عاصیلر ، استیمان ایتمک مقصدیله کلدکلرینی سویلهرک محلی قوماندانلر مزی اغفال و تدبیر آلمقده اهلله سوق ایتدیلر . بو صروده ، او جوارده مفرق بولنان مفرزه لر مزه هجوم ایدرک ، اولنری مناز و ۲۶ آغستوس ۳۶ ده (ویران شهر) ی اشغال ایتدیلر . مخبره و ارتباط مزه . مانع ارتق اوزرده ده . او منطقه ده کی تکمیل تلغراف خطلرینی کسدیلر .

آنجق ، اون بش کون صوکره ، بشنچی فرقه نک سیوهرک ، اورفه ، رأس العین و دیاربکرده بولنان قطعاً ایدن کوندریان اقسام و صادق عشیرت قوتلری ، عاصیلری مغلوب ایده بیلمشلردر . تعقیب اولنان « میللی عشیرتی » تکرار جنوبه ، چوله فرار ایلدی .

اوندیلر ؛ جنوبده « میللی عشیرت » ی عسایاتی اطفايه جالیشیرکن ، آفیون قره حصار منطقه سنده (چوپور موسی) نامنده بر آدمده ، باشنه طوپلادییی قوتله عسکرلری فراره تشویق و ملته عسکره کیتسه مکی تقین ایدیور . (چوپور موسی) ۲۱ حزران ۳۳۶ تاریخنده چوپورلی باصدی . کوندریلن قونلر قارشوسنده فرار و یونان اردوسنه التحاق ایتدی .

افندیلر ؛ (چوپور موسی) حادثه سنه تقدم ایدن بفساد حرکتی ده قونیه ده اولدی . ۵ مایس ۳۶ تاریخنده ، قونیه ده بر فساد جمعیتی کشف اولندی . بو جمعیه منسوب اولانلرک ایلری کلنلری توقیفه ایتلاندی . برکون صوکره ، توقیف ایدلمکده بولنان بو ایلری کلنلر ، خاقی ده افساد ایدرک قونیه ایچنده مسلح بر اجتماعه تشبث ایتدیلر . برقم اهلای ده مسلحاً خارجدن کله رک هپ برابر عسایان ایتدیلر . قونیه ده بولنان قوماندان ، مالک اولدینی قوتلرله جسورانه حرکت ایدرک عصائی داغیتمه و اولک آیات اولانلری توقیف و تعقیبه موفق اولدی .

افندیلر ؛ مجلسک آجیلدینی ایلک کونلرده ، مختلف جبهه لرک نه حالده اولدقلرینی ده هپ بر ایه بر دفعه ده اخطر ایده لم :

(۱) از میر یونان جبهه‌سی :

مملو هانیکزدرکه ، یونانیلر ازمیره چیققدقزی زمان ، اوراده ، ۱۷ نجی قول اردو قوماندانی اوله‌رق ، قرارگاهیله بالذات نادر پاشا بولونیوردی . فوت اوله‌رق ، قائممقام خرم بك قومانداسنده ۵۶ نجی فرقه‌نك ایکی آلائی واردی . بو قوت ، بالخاصه ، قول اردو قوماندانك امریله ، مقاومت ایتدیرلکسزین ، بویوك حقارتلر آلتنده ، یونانیلره تسایم ایدلمشدر . بوفرقه‌نك برآلائی (۱۷۲) نجی آلائی) آیوالقده بولونیوردی . قوماندانی قائممقام علی بك ایدی . (آفیون قره حصار مبعوثی میرآلائی غنی بکدر)

یونان اردوسی دائره اشغالی توسیع ایدرکن ، آیوالنده عسکر چیقاردی . علی بك ، بو یونان قوتنه قارشی ، ۲۸ مایس ۳۳۵ ده محاربه‌یه کیریشدی . یونانیخه قدر ، یونان قطعاتی هیچ بر طرفده آتشله مقابله کورمه‌مندی . بالعکس ، بعض شهر و قصبه‌لر اهالیسی ، ندهیش ایدلمش ، حکومت مرکزیه‌نك امرلرینه توفیقاً ، رؤسای مأمورین باشده اولق اوزره ، یونان قطعاتی هیئت مخصوصه‌لرله استقبال ایشلردی . علی بک ، آیوالق منطقه‌سنده محاربه جبهه‌سی تشکیل ایتسی اوزرینه ، تدریجاً سوماده ، آق حصارده ، صالحیده ملی جبهه‌لر تشکله باشلامشدی .

۵ حزیران ۳۳۵ سنه‌سی بدایتندن اعتباراً ، میرآلائی کاظم بك ، (مجلس رئیس کاظم پاشا حضرتلری) بالیکسردکی ۶۱ نجی فرقه‌نك قومانداسنی ، وكالة درعهده ایشلیدی . مؤخرآ آیوالق ، صوما ، آق حصار اقسامندن مرکب شمال جبهه‌سی قوماندانلنی ایفا ایشلیدی . فوآد پاشانك ، غرب جبهه‌سی قوماندانلغه تعیننی متعاقب کاظم بکه ، شمال قول اردوسی قوماندانلنی مقام و صلاحیتی ویرلدی . آیدین حوایسنده ، ازمیرك اشغالی متعاقب ، عسکر و اهالیدن بعض وطنپروران ، یونانیلره قارشی مدافعه و اهالی بی تشویق و مسلح ملی تشکیلات تأسیس ایتك ایچون چالیشیورلردی . بو میانه ، ازمیردن تبدیل نام و قیافت ایدره‌ك او حوالی‌یه کیتمش اولان جلال بکک ، (ازمیر مبعوثی جلال بکدر) غیرت و فداکارلنی شایان تداردر . ۱۳ حزیران ۳۳۵ کیجه‌سی ، علی بکک آیوالقدن کوندردیکی قوتلر ، برعه‌ده‌کی یونان قوای اشغالیه‌سنی بر باصقینه بر طرف ایشلردی . بو باصقینه ، بالیکسر و بادریمه‌دن کوندریلن قوتلرده ، قسماً اشتراك ایتشیدی . بو وقعه اوزرینه ، یونانیلر ، متفرق و ضعیف مفرزه‌لرینی کری چکوب طوپلامق لزومنی حس ایتدیلر . بو میانه نازللی‌بی‌ده تخلیه ایلدیلر . بو سببه ، آیدینده حاضرلقده بولنورکن ، اطرافدن طوپلانان اهالی هوتلری بونلری تضییقه باشلادی . یونانیلرله اهالی بیننده شدتلی بر مصادمه وقوع بولدی . نتیجه‌ده ، یونانیلر ، آیدینی‌ده تخلیه ایدوب چکیلدیلر .

بو صورته ، ۳۳۵ سنه‌سی حزیران اواسطنده ، آیدین جبهه‌سی‌ده تشکیل ایتدی . بو منطقه‌ده بولان ۵۷ نجی فرقه‌نك قوماندانی میرآلائی محمد شفیق بك و فرقه طوبجی قوماندانی بیكباشی حق بك ، آلائی قوماندانلردن بیكباشی حاجی شکری بك و ملی قوتلرك باشنده بوروك علی آفه ، دمیرجی محمد آفه واردی . بالنتیجه ، دمیرجی محمد آفه ، وضعیه حاکم اوله‌رق آیدین جبهه‌سی قوماندانلنی شخصنده قرر ایتدیردی ، بالناسه عرض ایتشدم ، که بالا‌خره اورایه کوندردیکم میرآلائی رافت بك (رافت پاشا) دحی ، دمیرجی محمد آفه‌نك قوماندانلنی قبول ایشلدر .

افندیلر؛ از میرك مختلف جبهه لرندہ تأسیس ایدن وتدریجاً ضابطان وقطعات عسکریه ایله تقویه به جالیسیلان، ملی جبهه لرك ادا شه لری، اسسل اولورق دوغری دن دوغری یه اومناق اعالیمی طرفندن تأمین اونیوردی. نه نك ایچون ده، كری منقده لرده، ملی بشکیلات یاییلمشدی. بو وطفه نك، اهانیدن حكومتہ انتقالی، بویوك ملت مجلیسی حكومتك تشكیلدن صوكره تأمین اوله یلمشدر.

۲. جنوب فرانسیز جبهه سی :

آ — دوغری دن دوغری یا آطنه منطقه سنده، واسر قشعانه فارمی، مرسین، سرسوس، اصلاجه منقده لرده و سمنكه حوالیسده ملی قوتلر تشكیل انشوره چوق حصورانه ونایت كچه شلوردی. شرقی آطنه منطقه سنده، ضوفان بك عنوانیه حركت ایدن یوزباری، عثمان بك قهرمانه قیده شایاندیر. ملی مفرزلر؛ مرسین، سرسوس، آطنه شهرلرینك مدخللریه قدر تأسیس حاكمیت ایتدیلر. یوزاتی ده فرانسلری محاصره ورجته محبور ایتدیلر.

ب — مرعشده، عینتابده، اورفده جدی محاربات ومصادمات اولدی. نتیجه ده اشغال قوتلری، بورالردن چكیلدكه محبور ایتدیلر. بوموقتیلرك احرازنده باشلیجه حامل اولان فلنچ علی وعلی صائب بكلك اسملرنی یاد ایتمكی وظیفه عد ایدرم.

فرانسز اشغال منطقه لرندہ وجبه لرندہ ملی قوتلر، هركون دها اساسلی برصورندہ نمضو ایدیورلدی. ملی قوتلر، نظامیه قشادلده تقویه اولمغه باشلانمشدی. اشغال قوتلری، هر طرفدن صیق وشدید برصورندہ تضیق ایدیلیوردی.

افندیلر؛ بو وضعیت اوزرینه فرانسلر، مایس ۳۳۶ ایتدارلردن اعتباراً بزمه خمس ومذاكره آرادیلر. اولاه، آنقریه استانبولدن بریکباشی ایله برسیویل كلدی. بو ذوات استانبولدن اولاه پروته كیتمشلر؛ سابق وان مبعوثی حیدر بك بولنه دلالت ایدیورلدی. بو ملاقات و مكالماتزدن اساسلی بر نتیجه جقه دی. فقط، مایس نهایترینه دوغرو، سوریه فوق العاده قومیسری نامنه حركت ایدن موسیو (دوكه) نامنده برذاتك ریاستنده، بر فرانسلر هیئت آنقریه كلدی. بو هیئته یكرمی كونلك بر متاركه بایق. بو موقت تعطیل مخاصات ایله، بز، آطنه منطقه سنك تحلیله سنه بر مقدمه احضاری استیاداف ایدیوردی.

افندیلر؛ بو فرانسلر هیئته یایدیقم یكرمی كونلك متاركه، بویوك ملت مجلسنده تعضیلرینك اعتراضانه اوغرادی. حالبوكه، نیم، بومتاركه نی قبول ایتمكه تأمین ایتك ایستدیكه نقطه لر شونلردی؛

اولاه؛ آطنه منطقه وجهه لرندہ بولان وسمماً عسکرله ده تقویه اولان ملی قوتلری، سكوتله تنظیم وتنسیق ایتك ایسته یوردم. ملی قوتلرك بو فاصله مصادماتده داغیلملری احتمالی ده نصر دفته آلهرق ترك مخاصات تبلیغی ده، بعض تدابیرله برابر امر ایتدم. بوندن بشقه، افندیلر، میده عد ایتدیکم سیاسی بر فائده نی ده استحصال ایتك ایسته یوردم. بویوك ملت مجلسی و حكومتی، هنوز ائتلاف دولتلرنجه بالطبع تصدیق ایدلمه مشدی. بالمكس، مملكت وملتك مقدراتنه متعلق مسائلده، استانبولده فریدپاشا حكومتیه مناسبت ومعامله ده بولمقده ایدیلر. بو اعتبارله، فرانسلرك استانبول حكومتی بر طرفه بر اقوب آنقریه ده بزمه مذاكره ده بولملری وهر هانكی بر مسئله ده ائتلاف ایللری، اوكون ایچون تأمین

مهم سیاسی بر نقطه ایدی . بو متارکه مذاکره سنده ، حدود ملیه من داخلنده اولوب فرانسلر طرفندن تحت اشغاله بولنان مناطقلک ، کاملاً تخلیه سنی واضح و قطعی اوله رق درمیان ایتدم . فرانسلر مرخصلری ، بو خصوصده صلاحیت آلق اوزره بارسه کیتمک مجبوریتنی ایلری سوریدیلر . یکریمی کونلک متارکه ، نوعاًدها اساسلی بر ائتلاف یا یقین ایچون صلاحیت استحصالنه زمان براققی کبی تلقی ابدلدی . افندیلر ، بو مذاکره و مکالمه لر مزدن بنده حاصل اولان انطباع ، فرانسلرک آطنه وحوالیسنی تخلیه ایده جکلری مرکزنده ایدی . بو مطالعه وقذاعتی ، مجلسه افاده ایشدم . کرچه فرانسلر ، متارکه مدتی ختام بولمادن زونفولداغی اشغال ایتمک صورتیه ائتلافک یالکز آطنه منطقه سینه عائد اولدیغنی کوسترمک ایسته مشا رسه ده ، بز ، بو حرکتی متارکه نک فسخنی موجب عد ایتدک . فرانسلرله آکلاشمه من بر مدت تأخر ایتدی .

محترم افندیلر ؛

۹ مایس ۳۳۶ کونی محاسده خفی جلسه حالنده ایضاحات ویریرکن و فرانسلر مأمورلری وهیئتری طرفندن تماس وارتباط آراندیغنی بیان ایدرکن ، مبعوثلردن بری ، « خاطر مدده یا کیلمیورسه مچوروم مبعوثی مرحوم فوآد بک ، بر قاج کوندنبری کویا استانبول ، بزم ایله آکلاشمق ایسته یورمش ، بو خصوصده معلومات ویریرمیسکمز ؟ دیه بر سؤال توجیه ایتدی .

فی الحقیقه ، او تاریخدن درت بش کون اول ، استانبولده ، « لئون ، اسمنده بریسی چناق قلعه اوزرندن بزی آرامشیدی . آنقره یی بولدقدن و بزم بوراده بولندیغمز آکلادقدن صوکره دیدیلرکه ، « سویلیه جکمز شیر غایت مهمدر . اونک ایچون غایب کیجه به تعلیق ایدلم . اردو مرکزلی ده آرادن چکیلسونلر . « او کیجه کوروشمیدیلر . فقط ، بر ایکی کیجه صوکره تکرار آرادیلر . بودفعه قارشیمز مچقان مخاطبدن ، از میروالی سابق نورالدین پاشا امضاسیله بر تلغراف ویرلدی . بوتلغرافنامه محتویاتی شویله ایدی : « بن ، ایکی آرقداشمله برابر ، استانبولک سزکله آکلاشمسینه توسط ایتمکی منافع وطنیه دن عد ایدرم . بوراده کی حکومت و انکلیزلر بوکا موافقت ایتدیلر . سزکده جواب موافقتکزه انتظار ایدرز . « نورالدین پاشا ، تلغرافی هیئت تمثیلیه ریاسته توجیه ایدیوردی . تورکیه بیوک ملت مجلسنک و حکومتنک تشکل و اجرای فعالیتیه باشلادیغندن و بیوک ملت مجلسنک موجودیت و مشروعیتنی تأیید ایدن خیانت وطنیه قانونندن بی خبر کورونیوردی . نورالدین پاشانک تلغرافی ، مدافعه ملیه وکیلی بولنان فوزی پاشا حضرتلرینه حواله ایتدم . مشارالیه ، نورالدین پاشایه جواب ویردی . بوجوابنده دیدی که ، « تلغرافکزی هیئت تمثیلیه ریاسته کشیده ایتمکه هنوز وصعیت حقیقیه به اطلاع پیدا ایده ممش اولدیغکمز آکلایلیور . « وضعیتی ایضاح ایتدکدن صوکره « استانبولده هانکی مقام ، آنقره ده هانکی مقامله کوروشمک ایسته یور . « دیدی . بو تلغرافه امضاسز کلن جوابده « تلغرافنامه یی یازان ذوات شمده بوراده دکلدلر . بونی بر اقدیلر ، کیتدیلر ، یارین ساعت اونده سزه معلومات ویریرز . « دینلیوردی . بوندن صوکره ، نورالدین پاشا ، ایکنجی دفعه اوله رق ینه مراجعت ایتدی . بودفعه ، « تلغراف غایبانه آکلایلیور امکائی اولمادیغدن طرفکزدن صاحب صلاحیت بر هیئتی استانبوله کوندلرک ، کوروشم و آکلایلیور دینوردی .

افندیلر ؛ بزده جواباً دیدک که « بک دوغرودر ، حقیقه تلغرافله آکلایلیور ممکن دکلدلر ،

فقط سز مدانیه کلکیز و نه وقت کله بیه جککیزی ده بیلدیریکز . بزم طرفزدن ده اوراده صاحب صلاحیت ذوات حاضر بوانور . بروسه یه ده ایجاب ایدن تعلیمات ویرلدی . ، اوندن صوکره ، بردها مراجعت واقع اولدی . خواجه مفیدافندی (قیرشهر) ، « عجباً حقیقه نورالدین پاشامی ایدی ، دیه صورتی . بنده ، « اوت ! حقیقه نورالدین پاشا » جوابی ویردم .

افندیلر ؛ نورالدین پاشا واسطه سیله ، استانبولک وقوع بولان بومراجعتک ، آزاوورک بالیکسر منطقه سده مغلوب ایدلدیکی و بولیده موفقیت استحصاله باشلاندینی کونلره تصادف ایتدیکنی ده قید و اشارت ایتلیم .

افندیلر ؛ نورالدین پاشادن بردها تلغراف آمدق . فقط ، کندیسسی ، دیاربکرلی کاظم پاشا ایله برابر ، ۳۳۶ سنه سی حزرانی اواسطنده آنقریه کلدی . بزمه تشریک مساعی ایتدین اول بعض مسئلهلر حقیقه نقطه نظرمنی آکلامق ایسته دیکنی درمیان ایتدی . بونقطه لر شونلردی :

(۱) نحیسی ، مقام خلافت وساطته قارشی تصور ونقطه نظریمز ؛

(۲) نحیسی ، نولشه ویکلک حنده کی نقطه نظریمز ؛

(۳) نحیسی ائتلاف دولترینه قارشی ، بالخاصه انکلیزله قارشی دخی ، محاربه یه قرار ویروب ویرمدیکمز مسئله سی ایدی .

ملاقات ، زراعت مکتبده کی قرارکاهمزک براوطه سنده کیجه واقع اولدی . بوملاقنده ، نورالدین پاشا ایله برابر کلن کاظم پاشادن بشقه ، فوزی وعصمت پاشالرده حاضر بولونیورلردی . نورالدین پاشا ، برنجی ، ایکنجی سوالره آلدینی جوابلری پک قطمینکار بولدی . فقط بالخاصه اوچنجی سؤالک جوانی ، اوزون وحرارتلی مناقشاتنی انتاج ایتدی . چونکه بز دیمشدک ، که مقصدمز ، حدودملیه من داخلنده تمامیت ملکیه منی وملتک استقلال نامی تأمین ایتمکدر . بوکا مانع اولمق اوزره قارشیمزه حقیقه حق اولان قوت ، کیم ونه اولورسه اولسون ، همه حال چارپیشیرز وموفق اولورز . بو خصوصده کی قرار وقناعتمز ، قطعیدر . ایشته نورالدین پاشا ، بر درلو بوکا قانع وراضی اوله میوردی . نهایت کندیسینه دبدک ، که بو مداوله افکاری قبول ایتمکله یکی قناعت وقرارلر آماق موضوع بحث دکلددر . سن ، بوگونه قدر ملتک نبلر ایتش ، تحققی ایتش قناعتلرینه تابع اوله جتسک ! اوندن صوکره ، کندیسینه ویره بیلدجکمز مناسب بر وظیفه موضوع بحث ایدلدی . کندیسنک ، قونیہ والیسی وظیفه ملکیه سی وقونیہ حوالیسی قوماندانی عنوانیه یونان جبهه سنک جنوبنده کی منطقه نک قوماندانی اولسنی تنسیب ایتدک . اصل غرب جبهه سی ایچون ، قوماندان اوله رق علی فؤاد پاشایی ، ۱۸ حزیران ۳۳۶ ده مأمور ایدلک .

افندیلر ؛ اوکونلرده ، یونان جبهه سنده دشمنک بعض حاضرقلاری محسوس اولدیغندن جبهه ده حساسیت زیاده لشدی . بو مناسبتله ، نورالدین پاشاک مأموریتنی انتاج وکندیسنی محل مأموریتنه اعزام ایدمه دن مستعجلاً غرب جبهه سنه حرکتیم ایجاب ایتدی . نورالدین پاشاک توظیفی معامله سنک اکالتی ، ارکان حربیه عمومیه رئیس بولان عصمت پاشایه ترک ایتدم . فی الحقیقه دشمن ، بوتون جبهه اوزرنده تعرضه کچه شدی . بزم قطعاً چکیلیورلردی . نورالدین پاشا ، جبهه کی غیر مساعد وضعیتی آکلانجه عصمت پاشایه وظیفه قبول ایدمه بیلیمک ایچون برطام شرطلرک ، حکومتجه تحت قراره آلمسی لزومندن بحث ایتش ؛ اوشرطلره کوره ، حکومت مملکتک اداره سنده ومهم مسائلده اساسلی وقطعی

قرار آلمدن اول نورالدين پاشانك مطالعه و موافقتى استحصاله مجبور اوله بقدر . چونكه ، بيوك ملت مجلسى حكومتى تشكيل ايدنلر توفيق پاشا وامثالى كېي سن كنده مجرب ذوات اولوب كنج برطاقم كيسه لر ايش ، عصمت پاشا ، شايان استغراب بولدينى بو ذهنيّت و سكايى ، دروغب شيفره ايله بكا بيلديردى . بنده نورالدين پاشانك كنديسه وظيفه تكلف ايديكيم زمان سريله مدنى نومضالعهنى ، وصيت عموميه نك بحران كسب ايتتى اوزرينه اورتيه آتمسنى معمار و اّم و عصمت پاشا يهورديكم جبرائيله كنديسه وظيفه وريله مسنى امر ايتدم . نورالدين پاشانك ، بوان تعرضى اسلامدن ابكى كون سوكره بكا كويدرديكى برتد كرمسى محتوياتى شايان دقت بونشدم . آرزو بيورورسه كز ، بوند كرهنى عينا هيئت عليه كزه اوقويام :

آقر . اناسون
۲۴ حيران ۳۳۶

بيوك ملت مجلسى رياست جايله سنه

افندم حضرتلرى ؛

تعين ايدلمش اولديغم قوماندانلقدن و ولايتدن صورت انفصالى و كيفيت عزلك طرز تبليغنى حقارت تلقى ايتدم . بر رجل دولت طرفدن درميان ايديلن وطنى بر فكر و مظالمه نك مناقشه نك دكل ، حتى استماعنه بيله رغبت و تنزل ايديله مسنى و علاقه دار بيوك ملت مجلسنك و هيئت اجرائيه سنك استحصال آراسنه قدر بيله انتظار و تحمل ايديله رك و يا خود بلكه بوكا لزوم كوروليه رك ايكي و يا اوچ ذات كېي اعضاى محدوده نك فكر و آرزوليله بو يوله معاملات اجرا سنده باس كورولمه مسنى و بناء على ذلك مملكتك ، اكر يا كيلمه بورسم ، بو ذهنيته سوق و اداره سنى ، ملت و وطن ايچون موجب تهلكه احوال دن كورمكده بولنديغمك عرضنه مساعدّه رياستنا هيلر نى رجا ايدرم .

شرائط حاضره ايله ، وظيفه قبولنى محذور دن سالم و تشريك مساعى بى فائده لى كوره مديكيم ايچون ، مملكتكم اولان بروسه ده اقامت ايتك اوزره ايلك تره ايله آتقردن عودت اولنه جعنى براى معلومات و مقام و داعده عرض ايلرم افندم حضرتلرى .

فرمانيه اب الصيم

ايدنلر ؛ بى بو تذكره و برديكيم جواب ده ، عينا شو ايدى :

۲۵ حيران ۳۳۶

ميرلوا نورالدين پاشايه

۲۴ حيران ۳۳۶ تذكره والالرى جواب ايدر :

بخت بيوريان قوماندانلق و ولايت وظائفى ، هنوز مدافعه مايه و ماخيه و كاتر شهبه رسا ذات

طالبانه تودیع و تبلیغ ایدله مشدی . بناء علیه ، نه تعیینکنز نه انفصالکنز واقع دکدر . یالکنز ، ذات غالبکنزه وظیفه تودیی تصور و بوخصوصده رأی و موافقتکنز استمزاج ایدلش ایدی . کیفیت تعیین دنوز تقرر استدرلمه مش اولدینی بر صروده ، ارکان حربیه عمومیه وساطتیه اطلاع حاصل اولان افکار و قناعتکنزده کی ترددرلیکنز اوزرینه ، هیئت و کلهجه تعیینکنزدن صرف نظر ایدلشی قرارگیر اولدی . بویه بر قراری تثبیت ایچون ظن پیوردیغکنز کی بویوک ملت مجلسنک هیئت عمومیه نه عرض کیفیت ، قوانین موجوده و موضوعه ایجاباندن دکدر . بروسیه عزیمت و اوراده افاتکنز مسئله سنه کلهجه ، منتسب بولندیغکنز مسلک عسکری دولایسیله بوبابده مدافعه ملیه و کات جلیله سنه علی الاصول مراجعت پیورمکنز لزومی تبلیغ اولنور ائندم .

بویوک ملت مجلسی رئیسی

مصطفی کمال

نورالدین پاشا بروسیه به دکل ، فقط طاش کوپریه کیتمش و اوزون مدت اوراده قالمشدر . بوندن سوکرده کندیسنه ، تکرار برقچ وصعیتده تماس ایده جکنز . او وصعیتدری ده صرهنده لزومی درجهده ایضاح ایده جکم .

§ ائندیلر ، تشکل ایدن تورکیه بیوک ملت مجلسی حکومتنک ، مسائل خارجیه حقنده ایلک و بریدیکی قرار ، موسقوویه بر هیئت اعزامی اولمشدر . هیئت ، خارجیه و کیلی بکر سامی بکک ریاستنده ایدی . اقتصاد و کیلی یوسف کمال بک اعضا بولونیوردی . ۱۱ مایس ۳۳۶ده آنقره دن حرکت ایدن هیئتک اساس وظیفه سی ، روسیه ایله ارتباط تأسیس ایتمکدی . روسیه نك ، حکومتزله عقد ایده جکی معاهده نك بعض اساساتی ، ۲۴ آغستوس ۳۳۶-۹۲۰ده (Paraphé - پارافه) ایدلش اولمغه برابر ، وضعیتک ایجابی اوله رق اشلاف ممکن اوله میان بعض نقظه لردن دولایي تأخر ایتمشدر . موسقووا معاهده سی نامیله یاد اولنان وثیقه دولیه نك امضاسی ، آننجی ۱۶ مارت ۳۳۷-۹۲۱ده ممکن اوله یلمشدر . محترم ائندیلر ، مملکت داخلنده برر طهور ایدن داخلی عصیانلری تعقیب ایتمکده کجیکمه بن ایلک عمومی یونان تعرضی ، نظر منزی تکرار غریبه توجیه ایتدره جکدر .

یونانلیر ، ۲۲ حزیران ۳۳۶ده (میان) خطندن عمومی تعرضه کچدیلر . قونلری آلتی فرقه به بالغ اولمش بولونیوردی . اوج فرقه ایله ایکی قولان آقحصار - و ما استقامتنده ؛ ایچ فرقه ایله صالحی استقامتنده ؛ بر فرقه ایله ده آیدین ج سندن تعرض ایدیلر . دشمین شهل قولی ، ۳۰ حزیران ۳۳۶ده ، بالیکسره کیردی و سواریلری ۲ تموز ۳۳۶ده کیرماسی و فرقه - کی اشغال ایدی . بودشمن قارشوسنده بولنان ۶۱ و ۵۶نجی فرقه لرمن ، اولوآباد کوپریسنی تخریب ایدرک روسیه استقامتنه چکیلدی . دشمن ، لعقیبه دوام ایدرک بروسیه بی ده اشغال ایدی وایلری خطلری دنوز - آقصو خطه قدر سوردی . بونک قارشیسنده کی قوتلرمن فضله صارصیلدی . اسکیشهره قدر چکیلدی . بوحرکات انساننده انکلیتر ۲۵۰ حزیران ۳۳۶ مدانییه و ۲ تموز ۳۳۶ده ، باندیرمه به برر سرزه چیناردیلر . صالحی استقامتنده شرقه ایلرله بن ایکی یونان فرقه سی ده ، ۲۴ حزیرانده آلاشهره کیردی .

وبالاخره ایلرلیهرك ۲۹ آغستوسده عشاقی ضط ایتدی و دوملو بیکار صرتای ائزده قالمق اوزره بو منطقهیه قدر ایلرله دی . بو دشمن قارشیدنده بولان ۲۳ نجی فرقه و ملی قوتلرمن، چوق ضایعانه وضعنه اوغرا دی آیدیندن ایلرله ین بر بولان قولی ده ، مازلی به قدر کندی .

بو حرکات ائناسنده ، فرقه لرمزك قادرو حائده و همائسز اولدقلری و تقویه لرینه ده هنوز امکان اولدینی معلوم کزدر .

افندیلر ، بالذات اسکیشهر و اواردان ایلری منطقه لره کیتدم . کرک اوراده و کرک دیگر مناطقه بولان قوللرمزك تنسیق و تنظیمی امر ایتدم . یکیدن ، دشمن قارشوسنده ، منظم قوماندایه تابع جبهه لر تأسیسنی تأمین ایلدم .

افندیلر ، یونان تعرضی و ملی جبهه لرك بوزولسی ، مجلسده بیوک بحرانی و شدتلی تعرضات و تنقیداتی موجب اولدی .

بو بیوک ملت مجلسنك ۱۳ تموز ۳۳۶ کونی ، ۴۱ نجی اجتماعنده ، تقصیرات و اداره سز لکلرندن دولایی بروسه قوماندانی بکرسامی و والیسی هاجم محی الدین بکرك و آلاشهر قوماندانی عاشر بکک نه ایچون بر دیوانه تودیع ایدلمک لرندن دولایی ارکان حربیه عمومیه ریاستدن و داخلیه و کالتندن استیصاح قوربرلری اوقوبدی .

بو تقرر صاحبی ، آفیون قره حصار مبعوثی محمدشکری بکدی . سینوب مبعوثی حق حامی بکک ده ، سریمآ تجزیه خصوصنده کی اصراری « براو » سسلریله قارشیلانیوردی . صاحب تقرر اولان محمد شکری بکک ، « بز » مسئول ایدلیدیکی کورمک ایسته بور » فریادی اوزرینه استیصاح قبول ایدیور . استیصاح کونی اوله رق تثبیت ایدیان ۱۴ آغستوس ۳۳۶ ده ، ارکان حربیه عمومیه ریسی جواب ویردی . فقط بردلو قناعت و سکونت حاصل اولمیوردی . قره حصار مبعوثی شکری بک (آنکته) ایسته بور . دیگر بر خطیب ، بعض ضابطان و قوماندانلرك تجزیه لری طبعی اولدیغندن بحث ایدرك متعدد مثاللر تعداد ایدیور ، دیگر بر خطیب ، عسکر رجعت ایدرکن بر قوماندانك اوتوز آلتی دوه اشیا کوتورمش اولدینی سویبور ، بشته بر خطیب ده ، یونان اردوسنك قیصه بر زمان ظرفنده آقحصاردن مرمره ساحل لرینه و ارنجیه قدر ، بوتون شهرلر و کویلری بیلدیرم سرعتیه استیلا ایلدیکندن بحث ایدرك ، بروسه فلاکتی دولایسیله اوغرامش اولدیغمز مدهش زیان ، جهان نظرنده آنا طولوده مدافعه دنیلن شیک بر کوز قورقولنی اولدیغنه عمومی بر ذهاب اوایدیرمشر دیبور و مملکتن هزیمتک مسئوللر بک تجزیه سنی طلب ایدیوردی .

افندیلر ، اوزون و حرارتلی دوام ایدن مناقشاته ، نیم ده قاریشم ایجاب ایتدی . واقع اولان آلم و ضمیمه ، مجلسك تأثر و علاقہ سنی تقدیر ایتدکن صوکرده ، افکار و حسیاتی تطمین مقصدیه بیانات و ایضاحانده بولندم . نیم سوزلر مه قارشیده وقوع بولان اونا ق تفک تعرضلره جواب ویردکن صوکرده ، ایضاحات عمومیه کافی کورولدی .

افندیلر ، تفصیلاتی ضبط جریده لرنده مطالعه بیوردیغمز بو حرارتلی مذاکره دن اول ، ۲۶ تموز ۳۳۶ کونده خفی بر جلسه ده ، بوکامثال بر مذاکره جریان ایتشدی . اوراده ده ، اوزون ایضاحانده بولنغه محبور اولشدم . چونکه ، تأثر و تألم نتیجه سی اوله رق پایامقده اولان تنقیدلرده و تکلیفلرده و

بو منلویتك اسباب و عوامل حقیقه سی ، صانكہ اونوتلمش کی ایدی . بوتون فلاكتك مسبب اولوق اورده ، دها تلمش و درعهده مسوایت ایدلی ایکی آی اولیان هیئت وکیلہی مسئول ایتك استهداف اولونیوردی . برسنہی متجاوز بر زماندنبری ، بوتون اردوسنك از میر منطقه سنده برلشمش و منہادیأ حاضر لائندہ بولمش اولدیعی و بوکا مابل استاسول حکومتلریك اردومزی منہادیأ مفلوج ایدہ حك اسباب احضار الہ منقول اولدیعی و ملتك کندیلکندن تشكیل ایدہ بیلدیکی ملی فونلری التحلل و احیا استیرہ کی مای اولمدن بشہ برشی پامادینی اصلا دوشو ولیوردی . اگر ، بو بر سنہ طرفندہ بوتون قونلری غارت سنده ، آرز ، چوق بروصعت وجودہ کتیرلمش ایدی ایسہ بونکده ، بش اون فداکارک کندیلکندن و مہ عولمش 'ولان عزم و غیرتلی محمولی اولدیعی نظر انصافہ آتی ایسنہ یوزرلردی . حادث عکریہی ، وضعت حقیقیہ واقف اولهرق و ایثبات عسکریہ نظر دقتہ طوطیہ برق مدالہ و تاقیتی ایدن یوقدی . سولہ یان سوزلر ، یا حس حیت غیایہ و یا خود ضعف قلب اثری اولهرق فریاد و فغان حالده درمیان ایدی لیوردی . سوز سولہ یانر ایچندہ ، اندر اوندہ برابر ، غیدہ ملیہ و مربوطیت و ضعیف سی مشکوک اولنلر دخی واردی .

بو موضوع بحث ایدی کمز جلسہ خفیہ دہ ، اوزون بیاننام میانندہ بالخاصہ دشمہ کہ : «فلاکت باشہ کلدن اول ، اونك اسباب مانعہ و مدافعه سی دوشونلک لازمدر . کلدن صوکرمتلک فاندہ سی یوقدر . بوتون تعرضی واقع اولمہن اول ، وقوعی ، قوتلی احتمال داخلندہ ایدی . اگر ، بوکا مانع اسباب و تدابیر اثر نہ ایدلہ مہ مش ایسہ ، بونک مستولیتی ، نورکیہ بویوک ملت مجلسنہ و اونك حکومتنہ عائد اولمہن . برہنات مجلسی حکومتك موقع مسئولیتہ کلدیکندن بری آلمغہ باشلادینی تدبیرلر ، برسنہ اولدنبری استاسول حکومتی طرفندن ، بوتون ملتہ برابر وجدیتلہ آلمغہ باشلایمق لازمدی . بعض قوتلرک جہدن آلتوب داخلی عصیانلرک باصد برلسنہ مأمور ایدلسی ، بوتون قوتلری قارشیسندہ بولند برلسنده کی فاندہ دن دها مہم ضروری ایدی والاآدہ اولیلدر . کرچہ بروسدہ ترکی ضروری اولان بر ورقہ ، آطہ بازاری عصیان منظمہ سنہ سوق اولتان ایکی فرقه ، خندکدہ التحلل ایدن بر فرقه ، یعنی درت فرقه ؛ ذیلہ ، یکی خان منطقه سنده عصانلہ اوغراشان بر فرقه و بوتون بوزظامہ قوتلرینہ معاونت ایدن ملی مفرزلر ، جہدہ بولند برلہ بیلہ ییدیلر ، احتمال دشمن تعرضی بو درجہ ترقی ایدہ مزدی . فقط ، مملکتک سکوتی ، ملتک امل خلاصی نقطہ سنده ، وحدت و تساندی تأمین اولمقدجہ ، خارجی بر دشمنک پای استیلاسنی دور دورمہ چایشمق نہ قابلدن ونہدہ بوندن اساسی بر فائدہ و نتیجہ مأمولدر . آنحق ، مملکت و ملتجہ ، دیدیکم وضعیت محافظہ ایدیلیرسہ ، دشمنک ہر ہانکی بر زماندہ کی موفقیتی و بونک نتیجہ سی اولهرق فضلہ اراضی اشغالی ، موقت اولوق ماہیتندن قورتلہ مز . وحدتہ و املدہ عزم و اصرار ایدن ملت ، مغرور و متجاوز ہر دشمنی ، اول و آخر غرور و تجاوزندہ نادم قیابیلیر . اونك ایچون ، داخلی عصیانلری باصد برمق ، بوتون تعرضی توقیف ایتکدن البتہ دها مہمدر . ذاتاً ، جہدن داخلی عصیانلرہ قارشی قوت تفریق ایدلہ مش اولسہ ایدی دخی ، نتیجہ نك بشفہ درلو اولہ بیلہ جکنی فرض ایتك مشکلدنر . مثلاً ، دشمن ، شہال جہہ سنہ اوج فرقه ایلہ تجاوز ایدی . بزم اورادہ ، جہہ ایلہ متناسب قوتمز یوقدی . فلان نقشہ دہ ، فلان درہ دہ ، فلان کوبا دکی قوتمز ویا اورادہ کی ضابط ویا قوماندانمز ، دشمنک کچہہ سنہ مساعدہ ایتسہ ایدی ، فلاکت باشہ نہ کلردی طرزندہ فریاد ایتکدہ معنا یوقدر . تاریخنچہ یارامیش و یارالہین جہہ یوقدر

باخصوص ، موضوع بحث اولان جبهه ، تخصیص اولنان قوتله تماماً متناسب دار بر جبهه اویوبده بویه یوزلرجه کیلومتر و امتدادنده بولنورسه ، بو جبهه نك شوراسنده و بوراسنده بولنان ضعیف بر قوتك ، الی هابه مدافعه سنی قبول ایتك بوتون تصورات و محاکمائی خطابه سوق ایدر . جبهه لر دلیله بیلیر ، بوکا فارشی تدبیر ، دلیلن قسمی در حال قیامقندن عبارتدر . بو ایسه ، جبهه اوزرنده کی قوتلردن ماعدا ، گریده ، احتیاطده ، قوتلی قدمه لر بولندبر مقبله نمکندر . حالبوکه ، یونان اردوسی فارشوسنده کی ملی جبهه مز بو وضعیت و بو قوتده می ایدی ؟ بوتون غربی آناتولولو ولایتلر مز ، آنقره و حوالیسی داخل اولدینی حالده ، دها دوزغریسی بوتون مملکتده ، قوت دلیله جك بر جزء تام بر اقیلمشی ایدی ؟

محارب خطاربنه مجاور کویلاها لیسنك یابه بیله جکی مدافعه دن ، خیالی نتیجه لره انتظار ایتك معقول اوله مز . مملکتك بوتون قوت منابعدن استناده شرائط و صلاحیتنه مالک اولدقندن صوکره دخی ، جدی تشکیلات عسکریه یابه بیلیمک ایچون و بونده امکان موفقیت تأمین ایدم بیلیمک ایچون ، زمان ، شرطدر . بروسده بکرسامی بکک امرینه تودیع ایدیلن قوتك اساسی ، ازمیرده تفنك آندیرلمق سزین یونانیلره تسلیم ایدیلن و یونان کیلبرله مدانییه جیقاریلان ایکی آلای قادروسی دکلیدی ؟ بو قوتك تبدیل معنوی ایچون استانبول حکومتلری هر هانکی بر تدبیر آلمشلمیدی ؟ استانبول حکومتلری دکلیدی ، که بالیکسرده ، مدافعه یه چالیشان قوتلر مزك یونان تعرضندن اول ، آزاووری آرقه لرینه صالدردی . ینه استانبول حکومتی و خلیفه و پادشاه دکلای ایدی ، که یونان جبهه سنده قوللانیله جق نسبه قوتلی بر فرقه بی ، یکرمنجی دردنجی فرقه بی خندک - دوزجه بولنده خلافت اردوسی وعصات غروپلری طرفندن اضلال ایدمرك داغیشم و قوماندانلرینی شهید ایتدبرمشدی .

مقدرات مملکت مسئولیتی یکی در عهده ایتش اولان هیئت و کیله ، بو تاریخده کی شرائطه کوره سفر برک یابه بیلیمکی عجبا دوشونه بیلیمیدی ؟ مملکتك عادتاً بشندن باشه خلیفه نك فتوایی حکمی افاده سوق و اجبار اولندینی بر صرمده ، ملتی عسکریه دعوت ایتك حائز و ممکن کوروله بیلیمیدی ؟ بوندن بشقه ، بوتون ملتی سلاح آلتنه دعوت ایتم دن اول ، سلاح مقداری و موجود سلاحی ، حال فعالیتده طوته بیلیمک ایچون جیخانه و باره مقدارلری ، منبعلری دوشونك ضروری دکلیدی ؟ وضعیتی محاکمه ایدرکن و تدبیر دوشونورکن ، آجی اولسه ده ، حقیقتی کورمکدن بر آن فارغ اولماقی لازمدره . کندمزی و بربرمزی آلداتق ایچون لزوم و مجبورییت یوقدر . بز ، وصعیک و جبهه لرک احتیاجاتندن خافل دکنز . هر طرفدن ، نامه نامتناهی تلفرافلر گلکده در : « قوای منتظمه معظمه سوق ایدیکز ، شو قادیار جیخانه کوندریکز ، بونلر گلرزه بوراده مغلوب اولورز ، دنیلمکده و تهلکه و آتش ایچیده بولنقدن منجیل هیجان سوقیه آجی لسانله ایضاح حال ایدمکده در . بز و ضب . و وضعیت مز ، اونلرک تأثر و هیجانه اشتراک ایدرک عمومک قوه معنویه سنی قییمق دکدر ، بالیکک اوسره منافات و نبت و امید و بره جک طرزده حرکت ایتکدر .

بوندن صوکره ، البته ، وصعیلر دکیشه جک و بوتون مملکت و مته جدآ امید و امیت بخش ایدم جک تدبیرلر قنیق اولنه جقدر . آرتق ، بوزمنع قلنه مشدر ، هیئت اجراییه ، بر قسم بولندیلیری سلاح آتنده جذب ایدم بیه جکدر .

محترم افنديار :

بعض مهم مسائلڪ قولايقله ايضاحه مدار اولهجنفي ظن ابتديكم ايجون هيٺ عليه ڪره ، بر یشيل اوردو ، دن بحث ايدم جکم :

تور ڪيه بوبوڪ ملت مجلسنڪ و حڪومتنڪ تأسسندن سوڪره آنقرده ، یشيل اردو ، نامی آلتنده ، بر جمعيت تشڪل ايندی . بوجعيتنڪ ، ايلڪ مؤسسلری ، بڪ يقين ومعلوم آرقداشلردی . مقصد تشڪيل ايضاح ايجون ، داخلي عصيانلری وبوعصيانلره قارشى كوندريلن نظاميه قوتلربنڪ وملى مفرزه لرك كوستردكلارى بعض وضعت ومنظره لری تخطر ايمك ايجاب ايدر . عصات ، نظاميه افرادينه ، خليفه نڪ فتواسندن ، پادشاهك عسكرلكي عفو ايتديكندن ، آنقرده ڪي حكومتنڪ غير مشروعتندن بحث ايدرڪ اولنلری سهولته اغفال ايتدهلری مكرراً كورولدى . فى الحقيقه ، بر جوق يرلده ، بعض نظاميه افرادى ، عصائله مصادمه ايتكمسزين ، بالعكس سلاخلرينى براقه رق كويلربنه ، مملكتلرينه صاووشيورلردى . مى مفرزه لرك انقلاب مقصدينى دهه سهولته آكلادقدى وعصائلك اغفالاتنه قايلمدقلى آكلاشيلمشدى . بوسيله عثمانى اردوسنك بقاباسى دنيله بيله جك اولان اواناربخلرده ڪي يورغون وز ڪين ويكي انقلاب مفكوره سنه كوره يتشديرله مش قطعات ايله انقلابى باشارمى خصوصنده ڪي مشكلات ، محسوس بر درجه ده ايدى . اردوينى ، يكي ذهنيته كوره ، شعورلى برحاله كتيرمك ، اوكونلرك شرائطى ايجنده بڪ مشكل اولهجنفى ذهاني واردى . بناءً عليه اوصاف مطلوبه يي حائز ، شعورلى كيمسه لردن كزیده واققلاب ايجون شايان استناد تشكيلات بايق فكلرى ، بعض ذوانده حاكم اولغه باشلادى . يكدىكرينى ولى ايدن وقانلى ومهلك وضعيتلر عرض ايدن داخلي اختلافات قارشوسنده ، بوعرض ايتديكم فكر وتمايل قوتلندى . نهايت ، بعض ذوات ، بويله برتشكيل وجوده كتيرمك اوزره فعلاً تشبث آلديلر . بن ، برطرفدن اردومزى احيا وتقويه اسبابنه توسل ايدرکن ، تشكىل ايتش بولنان مى مفرزه لردن ده ، هر درلو محذورلربنه رعماً ، هر یرده بالضرور اعظمى استفاده به چايشمتمده ايدم . فقط جدى انضباط وبلا قيد وشرط وبلا تردد اطاعت طلب ايدن جدى وظائف عسكرينه نڪ ، آنجق منتظم اردو ايله قابل ايضا اولدينى حقيقتنى اونوتغه البته محل يوقدى . مى مفرزه لردن استفاده ، زمان قزانمى مقصدينه مستند اوله بيليردى . شبهه سز استخدا ملرى ضرورى اولان مى مفرزه لرك ، كزیده وشعورلى كيمسه لردن تركيب ايديله بيلمسى شايان آرزوايدى .

یشيل اردو تشكيلاتنڪ ايلك متشبتلرى مياننده بولنان يقين آرقداشلر ، محضا بكا يارديم مقصديه ونى آيريجم بورمه مق فكلريله ، كنديلارى تشبث آلهرق ، فعاليتنه بولننى مناسب كورمشلر . بكا ، بالڪز ، نافع برايش يابه جقلربنى سويلهرك ، بسيط برطرزده بوتشبتلرندن بحث ايتشلردى . بن ، جدآ چوق مشغول اولديم ايجون ، آرقداشلرك بوتشبتلريله اوزونجه بر زمان علاقه دار اوله مدم . یشيل اردو تشكيلاتنى ، نو عا خنى برتشكيلات ماهينده تأسس واولدقجه توسع ايتش . كاتب عموميسى حقى بهيج بڪ وآنقرده ڪي هيٺ اداره سى ، جدى واساسلى فعاليت صرف ايتشلر . مطبوع لفظنامهلرى وموظف مأمورلرى هر طرفه كوندرلش . بالڪز ، بر نقطه يده اشارت ايجلیم ، كه یشيل اردو تشكيلاتيله اشتغال ايدنلر ، ايشك بن معلومات وموافقتم وآرزوم داخلمده اولدينى سويلدكلرندن ، هر طرفه ، بن ناعم تشكيلاتنى توسيع وتقويه به جالشاغلر چوقالمش . لطيف ايدلمكده

اولان تشکيلات ، ساده جه ملی مفرزوار وجوده کتبرمک کبی محدود بر ساحه دن جیقمش ، جوق عمومی برغایه توجّه ایش .

تشكيلاتك مؤسسىرى ميانە ، مبعوث بولغان چركىس رشيد بك و آنقرە اوزرندن بوزغادە كيدە ب كايىر كى اولەجىق ، چركىس ادمم و برادىرى توفىق بكار داخل اولمشلار . بونەن بشە ، ارهم و توتىق بك مفىرە لرېنك تكميل افردى ، يشيل اردونك عادتاً اساسنى تشكيل ايلمشل .

انفدیلر ؛ بومقدمه دن صوکره ، چرکس ادهم بک و قردشلیک، ایلیک دنه مش این دق کورولیکه باشلانان بعضی طور و معاملهلری حقنده هیئت عایه کزی تنور ایتمک ایسترم .

چركس ادهم بك ، ملي بزمفرزه ايله اولان وور تعييده وبعده دوزجه عسياننده ، موختلى بعض خدمتداران ايش اولديني چينله يوزغاده كتمك اوزره آنقرمه جلب اولندي زمان ، ايان هر كس طرفدن التفات و تقديرات كوردى . كنداسنى مبالهلى برطرزده مدح و ستايش ايديلهده شبهه سز بولمشدر . ادهم بك و قردشلىك ، بالآخره كوسر مشورى و عيالى ، بوسى مدهده .

تقدير كارانه دن منور اولدقلى وحى بعض خيالاته قايدقلى آكلاتيادر . ادهم بك و قردشلىك ، دن توفيق بك ، يوزغاد عصياتى تسكينه يوزغادهده مشغول اولدينى صرهده ، كندينه يقين ، اوراى نهدير عسكى و ملي قوماندانلرمن وازسه بوتارك رتبه و موقعارينه اهميت و بركمكسز پادشاه بزرگ شترانه و متجاوزانه معامليده بولمقده هېچ برپاس كورمه مكه ناشلادى . اكر شى ادهم بك ، شغنى ، مهيت و قيتنى طاميان قوماندانلر ، مملكتك آتش ايچنده بولندينى و ادهم بك مبالهلى برطرزده ايشدكلى خدمتى دوشونهرك ممكن اولدينى قدر كنديسيله فضله معارضهده بولمقدن توق ايتملاردى . بوندن جرأت آلان ادهم و قردشلى توفيق بكلر ، تورك اردوسنده دكرلى هېچ برضايت و قوماندان بولمدينه و كنديلرى هر كسك فوقنده برر قهرمان بولندقارينه ذاهب اولمشلر و بوذهايلرني آچيقدن آچيغه ، بي پروا هر كسه سويله مكدن اجتناب ايتمه كه باشلامشلردى . دوغرو دن دوغرويه و ايلاره و هر كسه امرلر و بريورلر و امرلرينك عدم اجراسى حالنده اعدام ايديلهجكي تهديدىنده علاوه ايدىورلردى . ادهم بك آنقره و آنقرهده كي حكومت اوزرانه دخى ايقاع نفوذ تجربه سده بولمشدر . اوبايوزغاد عصياتى ، يوزغادك تابع بولمدينى آنقره و ايسنك سوء اداره سندن نشئت ايتمش ، بناء عليه ديكر عسيان مسيللرى حقنده تطبيق ايتديكي جزايى ، كه اوجزا صاباً اعدام ايدى ، آنقره و ايسنى خندهده بالذات محل وقوعهده تطبيق ايتمه قرار و بزمشدى . يوزغاده اعزامنى طاب ايتديكي آنقره و ايسنى ، نشبثات مليهده فوق العاده خدمت و فداكارلىق كوسترمش و كوسته مكدن بولنان يحيى غالب بك ايدى . يحيى غالب بك ، بالخاصه بزجه ، خدمتى تقدير اولمش و وجودى بك لزومى و نافع بر ذات اولدينى معلوم ايدى . ايشته بويه بر ذاتى ، كندى آله ، اعدام سهپاسنه و بركه بزي مجبور ايتمكه لك بويوك نفوذ و تاثيرى احراز ايدميه جكنى دوشونمشدى . بالطبع يحيى غالب بكى و بركه و بركه . ادهم و قردشلى بومسئله اوزرنده فضله اصرار كوسترمهديلر . فقط ، يوزغادهده ، بالخاصه مبعوثلره ، « آنقرمه عودتنده بويوك مات مجلسى رئيسى مجلس او كنده آسه جقم . » يوللى تقوهاتى مسموع اولمشدر . « يوزغاد مبعوفى سليمان سري بكده بو تقوهاتى ايشيدنلردن . » بز . بوتون معلومات و استخبارات مزه رغا ، بو (قردشلى) دائما شايدان استفاده بر حالده بولنديرمق جهتي ترجيح ايتدك . بوسيله ، كنديلرني اداره ايتدك . يوزغاددن

سوکره آنقره اوزرندن کوتاهی حوالیسنه کوندردك . بومسئله به تکرار عودت ایتك اوزره اصل موضوع بحثمز اولان «یشیل اردو» به نقل کلام ایده حکم .

عرض ایتشدم ، که هر بده ، «یشیل اردو» تشکیلاتی ، بنم نامه پایورلردی . شخصاً طانیدیغم ذواندن بری ، ارضروملی ناظم تعلیمی بکک ، مأمور بولدایم ملاطیبه دن کوندردیکی بر مکتوبده ؛ «یشیل اردو» تشکیلاتک موجب ممنونیتم اوله یینه جک طرزده توسیعه چالیشایدی بیلدیریلوردی . بو خبردن متیقظ اوله رق ، بوخی جمعیت حقه ده تأقیقاند بولندم . بوجعیتک ، مضر بر شکل و ماهیت آلدیغه قانع اولدم . در عتب لغوی جهتی دوشوندم . طانیدیغم آرقداشاری تنویر ایتدم . نقطه نظر می سویلدم ، ایجابی یادیار . فقط ، کتب عمر می اولان حتی بهرح بک ، جمعیتک لغوی حقه ده کی تکلیفمک غیر قابل اسف و تطبیق اولدیغی سربلیدی . بن ، احو ایتدیررم دیدم . بولکده غیر قابل اولدینی وجه نکه وضیعتک بخیدن دعا بیوک ودها قوی اولدیغی و بوجه فی تأسیس ایدنلرک نهایت قدر ، مقصدلاردن آیریمه - تقاریریه دائر یکدکرلریه سوز و رمش اولدقارچی ، بروصع خصوص ابله افاده ایتدی . وقایع کوستردی که ، زبوخی جمعیتک منع فعالیتیه چالیشدیغمز حالده تماماً موفق اوله مدق . جمعیت رؤسای بر قسمی ، که رشید ، ادهم ، توفیق برادرلر باشده بولویورلردی ؛ فعالیتلریه ، بودیمه بالیلع ، تماماً منی و اهلدارانه برملرزه ، دوام ایلشاردر . اسکیشمده چیتارتدقلری «یپی دنیا» غزیه سی اباده ، فکر و مقصدلرینی مجاوزانه بر صورتده نشر ایتدیریلوردی .

§ محترم افندیلر ؛ اغذینی دوشوندیکم صره به کوره ، هیئت علیه کزی بر آرز شرق جبهه منزله مشغول ایده حکم . فقط ، تماس ایده حکم و نهیته تقدم ایدن بر صفحه واردر ، که اولا اونی ایضاح ایتک لازم کایور .

برنجی بیوک ملت مجامعه رئیس ثانی اولان ارضروم مبعوثی جلال الدین عارف بک ۱۵ آغستوس ۳۳۶ تاریخی بر تقریرله ، مجلسدن ایکی آی مدتله مأذونیت آلدی . در میان ابتدکی معذرت ، تعب دماغی نتیجه سی دوچار اولدیمی دائمی بان آغریسی ایدی . عینی زمانده ، چوقدنبری کورمیدیکی دائره انتخابیه سنی ده نفیش ایتک آرزو ایدیوردی .

جلال الدین عارف بک ، ارضروم مبعوثلاردن حسین عون بکک ، کندیسنه رفاقت ایتدیرلمی ، خصوصی اوله رق بندن رجا ایتدی . حسین عون بکک ، مجاسدن مأذونیت طلب ایده بیلیمسی ایچون صرح بر معذرتی یوقدی . کندیسنی ، بن ، خصوصی بر وظیفه یی حائر اوله رق کوندردمکدم . بو خصوصی ، ۱۸ آغستوس ۳۳۶ ده مجاسدن رجا ایتدم . تصویب اولندی .

جلال الدین عارف و حسین عون بکلرک ، ارضرومه مواصانلرینی متعاقب ، جلال الدین عارف بکدن ۱۰ و ۱۶ و ۱۸ ایلول ۳۳۶ تاریخلرنده اوج شیفره تلفراف آلدیم . بوتنغر افامه لره کوره ، ارضروم اهالیسنده حساسیت و غلیان وارمش . فقط ، جلال الدین عارف بکک آنقره دن ارضرومه حرککنندن خبردار اولججه خاف انتظار وضعیانی آلمش . علین اسبابی ده ، اردو انبارلریه و تفک و جیخانه ضیاعنه وسود توزیمه متعلق ایش .

جلال الدین عارف بک ، بعض مأمورلرک تبدیل و تجزیه سی کی اجرا آنده سرعت طلب ایدیوردی . موضوع بحث مأمورلرک تبدیل و تجزیه سنده ، ارضروم والی و کالتده بولان میر آلائی کاظم بک

(ازمیر والیسی کاظم پاشا) باشند بولونیوردی . جلال الدین عارف بک ، اُهای ایلہ مذاکرہ بولنہرق ، آٹنہ والی سابق ناظم بکک ، ارضروم والی لکنہ مأمور ایدلمسنگ تقرر ایتدیلمش اولدیندن و طریزون طریقہ تبدیلات بایملرندن و ناظم بکک مواسلتہ قدر خلقک آرای عمومہ سنہ مراجعتہ بروکیل انتخابندن بحث ایتدکن صوکرہ ، ویریلہ جک جواب موافقتہ خلقک مزاید غلیانی حاجلا تسکین ایدیلہ مزسہ ، تحصیل ایدہ جک نتایجک و خاتمندن تحاشی ایدلمکدہ اولدیغنی بیلدیریوردی . صوکنجی تلغرافنامہ سندنہ ، «مسئلہ» ، آنقرہ ، شکایتی نظر اعتبارہ آلمدیغندن ، آنقرہ دن اعتمادک زائل اولسی صورتہ انقلاب ایدیلہ جکدر . ، ذیل مکدہ ایدی .

افندیار ؛ شرقدہ کی قول اردو مزدہ دہشتلی فنانق و سوء استعمالات وارمش .. فنانق درجہ سی اوقدر توسع ایتش کہ خلقک حمیتہ دوقونش .. مدہش غلیانی موجب اولمش .. فقط ، بوقدر عمومی وغیر قابل تسکین غلیانی ارضرومده ؛ نہ والی وکیلی ، نہ قول اردو قوماندانی آکلامش ! . بویلہ رغلیانک ، هیچ بروظیفہ دار ، هیچ برعلاقہ دار فارقی اولہ ، مش ، حکومتی خبرداریدن هیچ برکیمسہ بولنہ مش .. مع مافیہ خلق ، جلال الدین عارف بکک تب دماغیدن دولای مآذون ، حسین عون بکک دہ ہم طرفدن مأمور اولہرق ارضرومہ حرکتلرندن خبردار اولہ قلدندن ، حساسیت و غلیانلرینی ضبط ایتشلر .. مبعوث بککک مواسلتاریلہ برابر اظهار ایدیورلر ..

دوغریسی افندیار ؛ بن ، بومعلومانہ اصلاً اینانہ مدہ . جلال الدین عارف و حسین عون بککک برر صورتہ آنقرہ دن ارضرومہ تأمین ایتدکری سیاحتلرینی معنیدار بولدم و حیرت ایتدم . بارک صہ ، خلقک آرای عمومہ سسیلہ والی تعیین تکلیفک ، حقوق پروسورلکی ایتش ، قانولشناس طامنش ، مجلس مبعوثان ریاستندن ، تورکیہ بویوک ملت مجلسی ریاست ثانیہ سنہ گلش ، جلال الدین عارف بککدن وقوع بولدیغنی کورمک حیرتمی نزدیک ایتدی .

ارضرومده ، بویوک ملت مجلسی رئیس ثانیہ سنہ ۱۲۰۱ ایلول ۳۳۶ تاریخندہ «تلغرافنامہ لرینک ہیئت وکیلہ ده اوقوندیغنی و بوبادہ جہہ قوماندانانلیہ مخبرہ ایدلمکدہ اولدیغنی» بیلدیردم . شرق جہہ سی قوماندانلغندہ ، جلال الدین عارف بکک اشعاراتی خلاصہ ایتدکن صوکرہ معلومات و مطالعہ سنی صوردم .

شرق جہہ سی قوماندانی کاظم قرہ بکر پاشانک دہ ، ۱۴ ایلول ۳۳۶ دہ ہم تلغرافندن اول بولمش برشیفرہ تلغرافی ، ۱۹ ایلولہ آلدیم . بوتلغرافنامہ دہ ، «جلال الدین عارف بکک ، لازسان ، طریزون ، ارضروم ، ارزنجان ، وان ، بازید ولایتلرینی و مجلس عالیجہ تنسیب بیوریلہ جق دیگر مناطق احتوا ایتک اوزرہ ولایات شرقیہ والی لکنہ تعیین بیورولسینی عرض و تکلیف ایلرم .» وینیلدکن صوکرہ ، شو مطالعات علاوہ اولونیوردی : «بو تکلیفک تصویب و اجرائی حالندہ عسکری و ملکی ہر ایک وظیفہ نک لایق اولدینی اہمیت و دقتہ بایلہ جنی قائدہ سندن بشقہ ، حین حاجتدہ ، امور مہمہ بی مذاکرہ و ایجاب سریعنی ایفا ایچون ملت وکیلی اولہرق برذات دہا بولنش اولورہ معروضات سالفہ نک بویوک ملت مجلسنجہ لایق اولدینی اہمیتہ نظر دقتہ آلتہرق قبول و تصویب بیوریلہ جنی امید و بوخصوصہ ذات سامیلرینک دلالت و ہمتلرینی استرحام ایلرم . کیفیت ، خطوط اساسی اعتباریلہ ، جلال الدین عارف بکک افندی ایلہ کوروشولش و مشارالہ جہدہ موافق حال بولنش ایسہدہ بوبادہ کی قرارک ملت مجلسک تنسیب و موافقتہ منوط اولدینی طبعیدر .»

افندیار ، اردونک سوء استعمالندن ، اہالینک غلیانندن ، ارضرومہ آرای عمومہ ایلہ والی

انتخابندن و سرعاً جواب موافق ویرلرزه آقرمه عدم اعتماد حاصل اوله جفتندن بحث ایدن جلال الدین عارف بک ، اردونک قوماندانیه کوروشیور و کندیسک واسع میاسده ولایات شرقیه والیکنی تکلیف ایتدیرییور . اردو قوماندانی ده جلال الدین عارف بک ، بالنتیجه کندی علینده اولان شکایتندن بی خبر کوروشیور . وصعتی ، مقصد مخصوصه ترتیب اولنش بر اوپون و عین زمانده برغفلت منظره سی ارائمسندن خالی تلقی ایتک مشکل ایدی .

کاظم قره بکر باشانک ، ۱۷ ایلول تاریخلی تلغرافیه ۱۸ ایلوله ویردیکی جوابده : « جلال الدین عارف بکک اشعرانی ، رقاچ ذاتک ، والی وکیل میر آلائی کاظم بکی ، محضار ضررومدن اوزاقلاشدیرمق ایچون یابدقیری دیدی قودی به مستددر . خلمک غایانی و آرای عمومیه ایله والی انتخابی خصوصلری ، مع المأسف جلال الدین عارف بکک یا کلش بر استقامتی طوطلرندن بشقه بر شی اولدیفنی ظن ایتیورم . کوچوکلرینک ، بؤوکا . بئک ، بوتون شرقک بک زیاده حرمت و امنیتنی قازانان بنده کزه ، موضوع بحث شکیاتیرک یا یحه منی ، ایش چویرمک ایسته یئرلرک موفق اوله میه جقلری بیلملری نتیجه سیدر

جلال الدین عارف بک ، میر آذی کاظم بکک ، ولایت وکالتندن وقول اردو قوماندانلی وکالتندن انفکاک استدیله رکه ارضرومدن اوزاقلاشدیرلسنی بنده کزه تکلیف ایتدی . ولایت وکالتندن آلتسی ، داخلیه وکالتندن آمر اولمسیله و ولایت وکالتنک بالذات کندیلری طرفندن ، یعنی جلال الدین عارف بک طرفندن ، درجه سه ایدلمسیله ممکن اولایله جکنی بیلدیردم .

جلال الدین عارف بکک ، ارضرومدنکی غیر رسمی وضعیتنک نفوذنی قیره بیله جکنی ظن ایدرم . درحال ارضروم والی وکالتنی درعهده بیررمسی ، باشلادقلمی ایشک سکونته و موققیته خنامه ایردیلمی ایچون ، الزمدر . بالآخره تصوب بیوربولورسه ، ولایات شرقیه ، فذشلیکنه ویا والیکنه تعیین بیوربولور . هر حالده بحث سیوردقلمی غلیان و حساسیتک ، کندی تشریفلمی اوزرینه انتظار وضعیته کجدیکنی قبول ایتیورم . بویه برسوزک کال اهمیتیه قبول ایدلیکنی کورن ذاتک جرأتکار افاده لری دییه تاقی ایدیورم

کاظم قره بکر باشانک ، ۱۴ و ۱۸ ایلول تاریخلی تلغرافلرینه ، ۲۰ ایلوله ویردیکم جوابده « بویوک ملت محسسی اعضالغیه مأموریت برذات عهد مسده اجتماع ایدمه میه جکی ، حقنده کی ۵ ایلول ۳۳۶ تاریخلی قانونک ماده مخصوصه سی عیناً یلزدقدن صوکره ، « جلال الدین عارف بکک ارضروم والیکنه تعینی غیر ممکندر . مبعوثلقدن استعفا ایدلیکی تقدیرده ، ولایت مذکوریه تعینی هیئته وکیل به تکلیف اولنه بیلیر . » دیدم .

حالبوکه ، افندیلر ، کاظم قره بکر باشانک ، صوکه تلغراف تاریخی اولان ۱۸ ایلول کونی بزم ، ۲۰ ایلوله بیلدیردیکمز قانونک حکمنه منافی اولان وضعیت ، ارضرومدن آلتش ایش

بو منایر قانون حرکتندن ، عینی زمانده یکی تورکیه نکه عدلیه وکیل بولنان جلال الدین عارف بکک ، ۱۸ ایلوله یازیلوب ۲۱ ایلوله آلدیغم تلغرافنامه سیله خبردار ایدلدم . کندی کندینه لرضروم والی وکیل اولان ، عدلیه وکیلنک تلغرافی عیناً شودر :

ارضروم
۱۸ ایلول ۳۳۶

آتقرهده بوبوك مات مجلسی رئیسى مصطفى كمال پاشا حضرتارینه

كاظم پاشا حضرتارینه شرفورود نلعر افتناه سامیلری اوزرینه ، ممتسارانیه ایاه مسنان معوضه حقنده مفصلاً کوروشدك . پاشا ، احواك وخلمتی آ کلامتی اسماء درلر و میدسه بوشن ذوات ، هروجه حمایه اولیور . افکار عمریهدهکی غلامك برآن اول تسکین ایشهن ایلجه و مهابت ولوارم سئره ایله کلیساده مروی سوء استعمالات حاکم بر صورتده تحقیق و مدیجرلری بجه فتنه نسیم ابدیهامك ایچون ، عامهك مظهر حرمتی اولان ۹ نجی فرقه قوملانی خالد كاك مأمور بیورولمسی استرحام ایارم . اردو حسنامك آتشیده لازم کاندکندن وسائط سرعه ایله رمالیه تشک عزمی منوط رأی دولترلیدر . کاظم پاشادن شسمدی آلدیعم برتذ کرده اول . ولات وکاتندن لازمه و شرط چکیلیمکه قرار ویرن میرآلای کاظم بك ، تبدیل فکر ادرك وکالتی بنده نزه ویا داخلیه وکاتندن تعین اوله جق بر وکیله دور ایده جکفی با تذ کره بیان ایتمش وموده انهمك دوام وکالتی ده ، محذوری و مخاطره لی کورولمش اولداعندن شو بر ایکی کون ظرفنده احكام نزا کتی و ممکننده محتمل اولان هرج و مرجه میدان ورلمهك اوزره بالضروره داخله دن کاهك امره انتشاراً بالذات وکالتی قبول مجبوریتنده قالدیم . ارضروم اهالیسنجه ، وکالتی آرزو اولمان رفتادن حسین عونى انکه تودیع وکالت بیورولمسی مسترحمدر . درمیان ایلدیکم اشبو تکالیف سایاسنده ، افکار عمومیه تسکین اوله بیله جکندن اجرای ایجابی رأی دولترلینه منوطدر .

عدلیه وکیل

میرالالدیه شارف

افندیلر ؛ بوبوك مات مجلسی رئیس ثانی و عدلیه وکیل جلال الدین عارف بکک بو طرز حرکت واشعراتی ، بزم ایچون آ کلاشیلماز برمعا حالتی آلدی . وسعیت جوق مهم ونازك ایدی . بواسعیت ونا کتک سببی بجه ، جلال الدین عارف بکک و برابر حرکت ایتدیکی رفاسانك ، تأمیننی تحیل ایتدکری معصمات و بو مقصدله آلدقلى طور ویاخود با دقلىنی ظن ایتدکاری امر واقع دکای . حیانتك مهم بر قسمنی محاربه میدانلرنده کپیرمش ، اخلاص و انسابلر اینجنده بویان اوله کلمش انسائلر ایچون ، بوبوكی اوافق تفك ظهوراتك مقابل تدابیرینی بولوب تطبیق ایتمکده ، وهم ونائی ایدیه جکی ظن ایدنلرک آلدانه جقلرینه شبه یوقدر .

فی الحقیقه ، وضعیت جوق مهم وجوق نازك ایدی ، چونکه ، او کونلرده شرق جهه سنده ارمستانه آرتق تعرضه قرار ویرمشدك . بونك ایچون حاضر لاقمده و تدابیر آلقده ایدك . شرق جهه سی قوماندانه ده

ایجاب ایدن اوامر و تعلیمات و پرورشیدی . شرق ، ایلری توجیه ایدیلن اردونک آرقه‌سندده ، حکومتک عدلیه وکیل ، کویا او اردونک خرسزلقی ، منسوبلرینک سوءاستعمال اربابندن بولندقرینی میدانه چینارمق ایچون ، ولایت والی وکیل صفتی غیر قانونی اکتساب ایتکی چاره و یکانه تدبیر بولیور .

ارضرومدن ، جهده قرارگاهنه کیتمش بولنان جهه قوماندانی ، نهایت ۲۲ ایلول تاریخنده دیور ، که : « جلال‌الدین عارف بک افندنک ولایات شرقیه والی عمومیلکنه تعینی حقنده ، ذات دولتربنه مقدمات واقع اولان تکلیفم بنده کزه احساس ایدلمش و طرفدن صمیمی تلقی اولتمش برفکرک نتیجه‌سی ایدی . ارضروم حقنده ، جلال‌الدین عارف بک ، تشبثات و مراجعاتی ایله حقیقت انکشاف ایتمش بولندیغندن ، مشارالیهک والی عمومیلکه تعینندهکی تکلیفمندن بالطبع صرفنظر ایلدیکم معروضدر . شرق جهه‌سی قوماندانی کاظم قره‌بکر . »

ارضروم ولایتی وکالتی درعهده ایدن بویوک ملت مجلسی رئیس نایسندنده عینی تاریخلی ، یعنی ۲۲ ایلول ۱۳۳۶ تاریخلی برتغراف آلم . بو تلغرافده دینلیوردی ، که « اسلحه و مهمات و ارزاق و اموال متروکده وقوع بولان سوء استعمالات و غیر قانونی ونا محدود تکالیف اخذی ، قانونسز تحکم و تحیر ، خلقک حسیاتی بوسبوتون رنجیده ایتمش . . ارضرومک امنیتسز و امیدسز بر وضعته دوشهرک آرتق کندی اللریله اداره ایدملری لزومی ، یکانه چاره نجات و خلاص عد ایش اولدینی برزمانده بورایه کلدک . قره‌بکر پاشانکده حرکتی ، منافع مملکته نوافق ایتدی . بوسبیله ، علناً یاپیلان فناقلره ، همان نهایت ویرمک و مسیبلرینی تجزیه ایتک لزومنده اهالی متفقاً اصرار ایتدی . امنیت بخش تدابیرک عاجلاً اتخوذی طلبی و ولایت وکالتی بالذات قبول ایتمککم ، پاشاده داخل اولدینی حالده اهالی طرفندن استرحام اولندی . وکالتی حسین عون بکه تودیع لزومی یازمشدم . مملکتک کندیلرندن عد ایدهرک امنیت کوستردکری مبعوث حسین عون بک یکریمی درت ساعته قدر تبلیغ مأمورینی . . » [وثیقه : ۲۵۸ جلال‌الدین عارف]

§ محترم افندیلر ، خلقک کندی ایلله کندی اداره ایتیمی برنسیینی اورنیه قویان بزدک . فقط ، بوندن ، هر ولایتک ویا هر منطقه‌نک ، آری آری برر اداره تشکیل ایتیمی ، اصلاً قصد ایتدک . مقصدمز ، بویوک ملت مجلسنک ایلک کونلرنده صریح افاده ایتدک .

مجلسکده قبول ایتدیکی مقصد و غایه‌مز ، اراده ملیه‌نک یکانه تجلیکاهی اولان ملت مجلسنک ، عموم وطنک مقدراتنه واضع‌الد اولدینی صورتنده افاده اولندی .

بو مجلسک رؤساسندن بری و هیئت اجراییهده وکیل ، همده عدلیه وکیل اولان ذانک ، اردوده ویا هر هانکی بر پرده قانونه مغایر بر حرکتی میدانه چیقارتمق و مسیبلرینی پنجه قانونه تودیع ایتک ایچون توسل ایدهرکی تدبیر بر طاقم سبکمزانه اویهرق چوق یقیندن طانیدیغم جدأ و طنزور ارضروم همشهریلرمک اصلاً موافقت ایدهمیه جکری عصیانکار بروضیت آلمقی اوله جقدی ؟

حسین عون بک ۲۴ ساعته قدر والی وکالتنه تعینی طلب ایدیدیور . بواولتیا تومک معناسی وارمیدی ؟ جلال‌الدین عارف بک ، بو تکلیفی ، کاظم قره بکر پاشاده یاتمش . . کاظم قره بکر پاشا ، اوکا دیش ، که : « حسین عون بک ، احتیاط ملازمی اوله‌رق ههنه‌لرده ضابطانی اکلندیرن . . هیچ

ز مأموریتده بولغهمش وسط بر آدمدر . بونی والی وکیلی یایمق حکومتی اویونجاق یایمق ایستهمک اولور .

افندیلر ؛ جلالالدین عارف بکک اولتیا نومنه و بر دیکم جواب عیناً شو ایدی :

آنقره
۲۳ - ۹ - ۱۳۲۶

شیفره
تأخیر ایدیلر
نومرو
۳۸۸

ارضرومده عدلیه وکیلی جلالالدین عارف بک افندییه

ج : ۲۲ - ۹ - ۱۳۳۶ شیفره به : ایلاک تلغرافنامه کزی اهمیتله نظر دفته آلمش و بو خصوصده شرق جهسی قوماندانلی ایله مخبره ایدلمکده اولدیغنی یازمشم . مشارالیه قوماندانلتهجه . الحجاب احوالک پایله جنی پک طیبی ایدی . بوکارغما ، توالی ایدن غیرقانونی و غیر مصب تکلیفات و تشبثاتکنز هیئت وکیلجه موجب استغراب اولمشدر . داخلیه و مدافعه ملیه و کالتلرنجه مقامت عاذه سنه تبلیغات لازمهده بولونیلمشدر . ذات عالی رینک ، هیئت وکیلنک لزوم کوردیکی ایضاحاتی و بر مک و الحجاب ایدرسه مجلس حضورندهده ایضاحاتده بولمق اوزره آنقره به هان عودتکنز لازمدر .

بو بکک ملت مجلی رئیس

مصطفی کمال

افندیلر ؛ کاظم قره بکر پاشا ، ۲۲ ایلول ۱۳۳۶ تاریخلی بر شیفره سنده ، شو . معلومات و بریوردی : د شمدی آکلا یورم ، که جلالالدین عارف بک ، دها آنقره ده ایکن ، مشارالیه ایله بعض کلاه فایمق ایسته یلر ، کوزل بر پروغرام یایمشاردر . مثلاً ، حسین عون بک ، ارضروم والیسی اوله جق . . جلالالدین عارف بک ، شرق ولایتلرینک والی عمومییسی اوله جق . .

جلالالدین عارف بک ، یا اویونجاق اوله رق اوینادیلور و یا خود دها قرار و بر دم ، پکذ کیدر ، کند ی بر ایش یایمق ایسته یور . چونکه ، خالد بکی بنده کنزه تکلیف ایتمدن یازمسی و حسین عون بک حقنده کی اصراری ، بشقه معنا افاده ایتتور . خالد بکک میر آلا ی کاظم بکله آره سی بک ابی اولدیغندن ، کاظم بک عاینه کنیدیسنه بر قرار و بر دیر یله ییلر . حسین عون بک ده والی نامی آلتنده کوزل بر اویونجاق اولور . حسین عون بکک والی و کالتنه انهاسنی ایشیدنلر مایوس اولیورلر و ایکره نیورلر خلاصه عرض ایدیم ، که ارضروم مبعوثی نجاتی بکک برادری اولوب اخیراً معارف مدبر لکنه تعین اولنان مدحت بک ، بولشه ویکلکی ، مملکتک ایش بجرمه یلنرک موقع قابمسی طرزنده تلقی ایتدیکنی ظن ایدیور . بو ذات ، منفعتپرست اولدیغندن اکثریت طرفندن بک سوبلر . خلق حکومتی

مسئله سنده ، بنده كزى مساعد بوله مديغندن جلال الدين عارف و حسين عوفى بكتارله مخبره ايدمرك ايشك دها اولدن ترتيب وتصويب ايدلايكنى ظن ايدىيورم .

افنديلر ؛ جلال الدين عارف بكى آنقره به دعوت ايدن ۲۳ ايلول تاريخلى تلغرافنامه ، ۲۴ ايلول تاريخلى شديدمال بر تلغرافنامه ايله قارشيلاندى . بو تلغرافنامه مجلس رياستى مقامنه خطاباً يازيلش ايدى . « هيت و كيلده وبويوك ملت مجلسنده قرائت اولنه جقدر . » اخطاريني ده احتوا ايدىيوردى . بيم تلغرافنده كى ايكي كله يى ، غير قانونى وغير مصيب كله لرني آلهرق ، جلال الدين عارف بك اضر ومده كى نثبت و تكليف لرني برر برر بو ايكي كله ايله طارنىوردى . بوى غير قانونيدر ؟ بوى غير مصيدر ؟ ديهرك كندىنى مدافه ايدىيوردى . يادىنى ايشلر كنه اولدىنى بالمناصبه و بريان معلوماتدن آكلاشيلدىنى ايچون هانكيسنك غير قانونى اولدىنى و هانكيسنك غير مصيب بولمدينى ، تقدير ايتك كوچ اوليه جقدر . جلال الدين عارف بك ، « غير قانونى وغير مصيب تكليفك بندن صدور ايلمه جكنه هيت و كيلنك قئل اولسنى بكاردم . » ديدكن صوكره ، « آره كرده مدعيانمى تقدير ايدم جك آرقداشلم موجود اوله جفته قائم . » افاده سيله ، كندىنى تقدير ايدم بيلمه ك كندىسك اشى ، آرقداشى اولاق ماهيتنده بولنغله آنحق ممكن اوله بيله جكى حقيقتى اتيان ايدىيوردى . جلال الدين عارف بك ، دائرة انتخابه سنى تفتيش ايتكسزين ، آنقره به « معاودت » ايدميه جكنى ده بيلديريوردى .

افنديلر ؛ بنده استانبوله عودت ايدميه جكمى استانبول حكومتنه اضر ومدن بيلديرمشدم . اكر ، محل دعوت و صاحب دعوت عىنى اولسه بدى ، انسانك ، عادنا ، غريب بر نظيره ياسيلمقده اولديغنه حكم ايدم جكى كله بيايردى . فقط ، شرائط ، بوسبوتون بشقه اولديغنه كوره ، استانبولك دعوتنه قارشى بكا آغوش وفا وفدا كاريسى آجش اولان نهرمان اضر وم اهايلسك ، بو آغوش صميميتى سوء استعمال ايدميه جكنه اصلاً احتمال ويرمدم .

حتى ، افنديلر ، ۲۸ ايلول ۱۳۳۶ تاريخنده اضر وم اشالى مرخصلى ناميله مأمورين و اهايلدن اللى امضا ايله آلديغيم تلغرافنامه دخى ، بوتناعتى اخلاص ايتدى . كچه تلغراف ، چوق درشت مصيانكار ايدى . فقط ، امضالرك قسم كليسى ، جلال الدين عارف بكك والى و كيللى استديكى ولايت مأمورلرينك ايدى . بالخاصه استيفاء اعضاسندن اولوب جلال الدين عارف بك طرفندن پوليس مديرتى و كاتبه ، من ايدىلى ذاتك امضاسى بوتلغرافنامدنك ، نصل چيركن برذهننك محصولى اوله بيله جكنه مدار حاكم عه ايدميه مزيميدى ؛ بوتلغرافنامه ك ، معارف مديرى مدحت بكك أونده طوبلانان برطاقم كيمسدر طرفندن ترتيب ايدلايكنى آكلاق خصوصى كجيكمدى .

افنديلر ؛ جلال الدين عارف بك ، تكليف لرني برطرفدن ، اضر وم هيت مركزيه رئيسى توفيق امعاسيه « جلال الدين عارف بك افنديك واتع اشعارى وجهه معامله ايفاسنى قطعيله طلب ايدرز . » ديه تأييد ايتديرير كن برطرفندن ده ، كويا ، آنقره ايله شيفرلى مخبره لرله برطاقم ايشلر ياللق و تشهيك نه تأثير يادىنى آكلاشيلق ايتسييوردى .

ارضروم
۳۳۶-۹-۲۱

آنقره معارف وکالتنه

ارضروم مبعوثی نجانی بکه :

مکملسه ، محیه مدیرینه مرکز طیبی دوقنور ساله تک تعیننه همت اولنسی موافقده . بوندن اولکی اهارلک جدیددن عاری بوندینی ، تخصیصاتمزی مصلنا آلهرق زراعت باشه سندن حوانه وریکدر . مجلسه یازلشدر . (حسین عونی)

معارف مدیری

مرمت

وبعدہ ،

معارف وکالتنه

ارضروم
۳۳۶-۹-۲۲

رضا نور بک افندی به :

شمدی به قدر یازدبغم مسائلدن نه نتیجه حاصل اولدی . هیئت وکیلهده بومسئله حقننده نه جریان ایلدی ؟ لطفاً نبی معلوماتدار ایتمکزی رجا ایله کوزلرکزدن اوپریم . (جلالالدین عارف)

معارف مدیری

مرمت

وبعدہ ،

ارضروم
۳۳۶-۹-۲۵

ظبت مهم وستمحلدر .

آنقرهده معارف وکالتنه

وضانور ونبجانی بکار ارمویه حقدر :

أرمیلری تأدیپ مقصدیله حزیرانده سفربلک اعلان اولنهرق اوج یوز بـشه قدر تحت مـلاحه دعوت اولنش طقوز بیکی محارب واون اوج بیکی غیرمحارب که جماعاً یکون یکرمی ایکی بیک عسکرله

ضابطان هائیهی اعاشه لری هان ارضروم ولایتی اهالیسنه تحمیل اولنه رق شو زمانده تکالیف حربیه صورتیه بریق میلیون لیرالقی ارزاق ومواشی ووسائط نقلیه آلتشدرد . خلق ، مقصدك علوبتنی تقدیر ایسنه مبنی بوقدر فداکاری ایتدکدن صوره چیچهرسنگ معلوم مکتونی حرکت عسکریه بی عیم برائسی ورمنیارک بوندن جسارت آلهرق اهالی اسلامیه مغالم یایارکن اردونك ارمنی وولشهوبك انجمنی ایری سورهرک جسارتسزلت کوسترمسی وقیزیلار ابله مغلوب درجه ده آکلاشیله مه مسی وونلرله برابر جلالالدین عارف بکک یازدی سوءاستعماللره میدان وبراسی پک فنا تاثیر یاپهرق خلقی قیام ودرسره که سوق ایتشدرد . شرق احوالی اداره ایدهمیامک قدرتی کظم پاشاده اولدننی جهته بورانک احوب سیاسیة وعسکریه سنی ارمنیلره مقابله ایدمک کیاستده ابی اداره ایدمیه بکک مقتدر وعینی زمانده صلاحت فوقالعاده بی جائز برهینک وجودی الزمدر . شیمیدی به قدر قیمته دار زمانلر آنقره ده دوسیه سی موجود معاسز محاربات ابله کچمش ، بلکه ده برچوق فرصتلر غائب اولمشدر . دیگر طرفدن ارضرومک موسم اعتباریه مشکل زمانلری کلدی . اردونك عافطه سی ضروری اولوب حالبوکه البیسه واعاشه خصوصنده پک زیاده ضرورت چکیلیمکددر . مأمورین عسکریه وملکیه درت آیدنبری معاش آلمه مقده ومصارفت عسکریه ایچون یکی تکالیفده بولننی تصور ایدیورلرسه ده اهالینک قدرتی بیلیمورلر . قطعاً مساعد دکلدر . حکومت مرکزیه پک بیکنه وجوارالویه ، باخصوص خرپوطولانی بوتون لاقید ، هیچ علاقه کوسترمه مکده در . بوکی معاملات حقنده حکومتدن ، ایجاب ایدرسه ، نامه مجلسکردن ده استیضاحده بولونیکز و اردونك احتیاجاتی اوراجه قطعاً تأمین ایدمک صوکره کلکیز . ولایات شرقیه حقنده کی آژانسه چوق ایتاندم . امضا . حسین عون

معارف مدبری

مرمت

کورولیورکه ، جلالالدین عارف بکک ، هیئت وکیله آردسندمدعیاتی تقدیر ایدمکجکی ظن ایندیکی ومقامنک شیفره سندن استفاده به قیام ایلدیکی ذاتده . کندیسنگ محرمی اولقی ایسته مه مش ومجلس ریاستی خبردار ایتشدرد .

افندیلر ، قرق الی کشتی نك ، بوتون ارضروم اهالیسی نامه تلغراف جکک صورتیه اوبانلق ایستهن اوبونك ، ینه ارضروم اهالیسی طرفدن ، خلکک بوبوک ملت مجلسی ، حکومتنه صداقت وفدا کیراق حسیاتیه مشبوع اولدیفته دائر کلن تلغرافله ماهیتی آکلاشیلدی .

جلالالدین عارف بک ، ارمنستان سفرنده الک نهایت بوبوک ملت مجلسی اردوسنگ مظفر اولدیغنی کوزلریله کوردکدن صوکره ، یعنی عودت تبلیغاتی آلدیغندن قرق بدی کون صوکره ارضرومدن حرکتیه قرار مجبوریتنه قانع اولمشدی . مع هذا حرکتی شو تلغرافله مجلسه تبشیر ایتدیریوردی :

ارضروم

۲۷ نشر ثانی ۳۳۶

بۈيۈك مەلت مەجلىسى رياسىتى

بويوك ملت مجلسي رئيس نائبي و امور عدليه وكيلى محترم مبعوثن جلال الدين عارف بك افندي، مبعوثن حسين عوني بلكه دونكى كون شتاك شدنه رغماً از ضرور اها ليسنك بويوك و پارلاق مراسم تشييعه سي ايله آنقره به متوجهاً حركت ابتدكر بنى عرض و بو وسيله ايله مجلسه قارشى اولان لايزال حرمتلر مى تقديم ايلرز .

مدافعة حقوق هيئت مرکزیه رئيسی

توفیق

حسین عونی ، جلال الدین طارف بک، ارضروم دن عودتن صوکره ، مجلسده کی وضع محالفتاری
وکاظم قره بکر پاشایه تعرض وهجومارله مجلسی چوق اشغال ایندکلی کورولمشدر .

محترم افندیلر ، شرق حدودلر مزده مستعجل اولان ایشمز ، جلال الدین عارف بکک ، ارضرومک انقلاب تاریخده بر اقدینی اثرینی دها فضله مطالله و تدقیقه مساعد دکلدر . آرزو بیورور سه کز عینی کویلرده شرق حدود مزده کی جدی اشتغاله کلهلم :

معلوم حالیکہ درکہ موندروس متارکہ سندنبری، ارمینیلر، کرک ارمنستان داخلندہ ، کرک حدودہ مجاور محلا ردہ ، نورکاری کتلہ حائلدہ قتلن بر آن فارغ اولیورلردی . ۳۳۶ سنہ ی صوک بہارندہ ارمنی مظالمی تحملسوز بر حالہ کلدی . ارمنستان سفربنہ قرار ویردک . ۹ حزیران ۳۳۶ تاریخندہ شرق منطقہ سندہ موقت سفربرلک اعلان آیتدک . اون بشنجی قول اردو قوماندانی کاظم قرہ بکر پاشایی شرق جہہ سی قوماندانی یابدق . ۳۳۶ حزیرانسندہ ، ارمینیلر، اولتی دہ تشکیل ایدن تورک ادارہ بحلیہ سنہ قارشیی حرکتکندہ ، او حوالی بی استیلا ابتدی . خارجہ وکالتز طرفندن ، ارمینیلر ۷ تونوز ۳۳۶ دہ اولتہا تم ویرلدی . ارمینیلر عینی طرز حرکتلری نہ دوام ابتدیلر . نہایت سفربرلکدن ۴:۳۰ تی قدر صوکرده ، (کونک) ، (باردیز) منطقہ لرندہ طولیانان قوتلرمزمہ ، ارمینیلرک تعرضلہ حرکات حربیہ ہ باشلاندى .

ارمنیبر، ۲۴ ایلول ۳۳۹ صباخی (باردیز) جبهه‌سندن باصقین طرزنده یابدقاری عمومی بر تعرضه موفق اولدیبلر. افندیار؛ بوخوشه کیمه‌ین معلومه‌ه عائد شرق جبهه‌سنگ راپورینی اوقورکن، ارمنیلرک تعرضاری کونی اولان ۲۴ ایلولده یازلش جلال‌الدین عارف بککده معلوم اولتباتومنی آلیوردیم. (وثیفه: ۲۵۹) ارمنیارطرد اولتدیبلر. اردومن، ۲۸ ایلول صباخی ایلری حرکتک کجیدی. عنی کونده، ار ضررومک الی امضاسی‌ده آقرمه تعرضه کچیور. نه سوءتسادف ا. صانکه. بو افندیار، ارمنیلرله غلبه‌زده حرکتک سوزلشمش کی!!

اردو، ۲۹ ایلولده صاری قامیشه داخل اولدی . ۳۰ ایلولده مردنك اشغال اولندی . فقط ، بعض اسباب و دیلحقفانه بنه ۲۸ تشرین اول ۳۳۶ تاریخه قدر ، بر آی ، (صاری قمیش - لال اوغلی) ، ختمده قالدی .

بو اسبابدن برینك ده ، ارضرومده بونان جلال الدین عارف بك و رفقاسنك احداث ایلدکری وضعیت اولدیننی تخمین بیوروورسکرز . فی الحقیقه ، کاظم قره بکر پاشا ۲۹ ایلول ۳۳۶ تاریخده صاری قمیشدن کشیده ایدیلن تاغرافنده « ۳۰ ایلولده جبهه کزوب تثبیت ایتدکدن سو کره ارضرومه کیده رک اوراده جریان ایدن مسئله نك نتیجه لندیریه چکی مروضدر . « دینلیوردی .

کاظم قره بکر پاشا ، ۳۰ ایلول ۳۳۶ تاریخده ، صاری قامیشدن جلال الدین عارف بکده یازدیننی بر شیفرده ، « ارضروم اهالیسی نامه قرق بای امضا ایله چکیلن آجیق تلغراف ، خارجی دشمنلرک میلیونلر صریفیه تأمین ایدهمیه چکی بر و نیمه در . ذات وقعه دن دهامهم و مهلت اولان اشبو آجیق تلغرافی خارجی دشمن تهانکه و تهدیددن ده تخریبکار و نتایج وخیمه سی جبهه وصعیتدن مهم کوردیکمندن یارین ارضرومه کله چکی عرض ایلرم . « دییوردی .

جلال الدین عارف بك ، ۲۹ تشرین اول ۳۳۶ تاریخی تلغرافیه ، بالخاصه « وطنپرور اردو داخلنده قیمتی و خلقت اعتمادینه مظهر اولش بك چوق ضابطان و امرا موجود اولدیفندن سوء استعمال شکایتلی بالطبع اردونك قوای مناومه و انتظام اساسنه تاثیر یاهه جق قدر بو یومده مشدر . « معلوماتی ویریوردی .

§ سنه لرجه ، وطنك عتلاف حرب صحنه لرنده قوماندا ایتدیكم اردولرمزك امرا و ضابطانی حقنده ذاتاً معلوم اولان بر حقیقتی ۱۸۰ نجی دفعه اولسه ده ایشتمش اولمقن البته چوق محظوظ اولمشم .

§ افندیلر ؛ محاربه میداننده ، امره انتظار ایدن شرق اردومز ، ۲۸ تشرین اول ۳۶ کونی قارص اوزرینه حرکت باشلادی . دشمن مقاومت ایتکسزین قارصی ترك ایتدی . ۳۰ تشرین اولده طرفزدن اشغال اولندی . ۷ تشرین ثانی تاریخده قطعاتمز ، آربه جایه قدر اولان منطقه بی و (کمری) بی اشغال ایتدی .

ارمنیلر ، ۶ تشرین ثانیده تمکیل محاصات و صلح ایچون مراجعت ایتشلردی . بزده متارکه موادینی ، خارجیه وکالتی واسطه سیله ۸ تشرین ثانیده ارمنی اردوسنه بیلد بردک . ۲۶ تشرین ثانیده باشلایان مذاکرات صلحیه ۲ کانون اولده ختام بولدی و ۲ کانون اول کیجه سی (کمری) معاهده سی امضا اولندی .

افندیلر ، کمری معاهده سی حکومت مایه نك عقد ایتدیکی ایلك معاهده در . بو معاهده ایله دشمنلرمزك خیالانه سنده کندایسنه تاخارشید وادایسنه قدر اولان تورک اولکه لری بخش ایدلش اولان ارمنستان ، عثمانی دولتنك ۹ سفریه قائب ایتش اولدیننی یرلری بزه ، حکومت مایه به ترك ایدرک دعوا خارجنه چیقارلمشدر . شرقده ، وضعیترده مهم تبدل اولسی یوزندن ، بو معاهده برینه ، بالآخره عقد اولنان ۱۶ ، اورت ۳۳۷ تاریخی مستورا ۱۳ تشر اول ۳۳۷ تاریخی قارص معاهده لری قائم اولمشدر .

افندیلر ؛ عمومی منطقه اعتباریه ، تماس حائده بونشدیفمز کورجستان ایله جاری معامله و مناسبت حقنده قیصه بر معلومات و برهیم .

۳۳۶ سنه سی تموزده ، باطوم ، انکلیزلر طرفندن تخلیه ایدیلنجه کورجیلر همان اشغال ایدیلر .
بو کیفیت « برهست لیتوسق » و طریزون معاهده لرینه مخالف اولدیغندن ، ۲۵ تموز ۳۳۶ ده طرفندن
پروتستو ایدلمشدی .

۸ شباط ۳۳۷ ده آنقرده اعتمادنامه سی تقدیم ایش اولان کورجی سفیر یاده ، (تورکیه -
کورجستان) معاهده سی ایچون مذاکره باشلامشدی . نهایت ۲۳ شباط ۳۳۷ ده ویردی کمز ندی
بر اولتباتوم اوزرینه آردهان ، آرتوین و باطومک طرفزدن امثالنه موافقت اولندی . اشبو برلر ،
تورکیه به التحاقی صبر سزقله بکله یین خلقتک آلیشلری ایچنده اشغال کیفیتی واقع اولدی .

بالا خره ، موسقووا معاهده سی موجبجه باطوم تخلیه ونقطه اشغال ایش اولدیغنز اقسام سائرلک
آنا وطنه مربوطیتی تأیید اولندی .

∴

§§ افندیلر ؛ ایچنده بولندیغمز تاریخلرده تراکیا وضعیتنه ده هپ برابر کوز کزدیرلم :

شرقی تراکیاده ، آناتولو و روم ایلی مدافعه حقوق جمعیتی ، تراکیا - پاشا ایلی هیئت مرکزیه سی
بر قولنره یادی و بوقونفره ، تراکیانک اداره سی ، تراکیا - پاشا ایلی هیئت مرکزیه سنه تودیع ایتدی .
تراکیاده قول اردو قوماندانی بولان جعفر طیار بک (جعفر طیار پاشا) بو هیئت مرکزیه دن
اولقله برابر ادرنه مبعوثی اوله رقده مجلس مزه اعضا انتخاب اولنمشدی . تراکیا هیئت مرکزیه سنه
وقول اردو قوماندانه ویردی کمز تسلیات ، تراکیا طالعنک بوتون مملکتک طالع و مقدراتیله برلکده
حل اوله بیله جکی اساسنه مستند ایدی . حرکات عسکر به نقطه نظرندن ده ویردی کمز دیرکتیف شوایدی :
فائق قوتلرک تعرضه معروض قالنیرسه نهایت قدر مقاومت ایدیله جک و تراکیا کاملاً ب...
واشغال ایدلسه دخی ، تکلیف اوله جق مهرانکی برطرز حل ، منفرداً قبول اولیه جتدر . دن
تراکیاده کی قوماندانکده ، قرارینک بویه اولدینی افاده ایدلمکده ایدی . فقط صوک زما برده ،
قواندان جعفر طیار بک اجنیلرک ویردی کی تأمینات اوزرینه وقوع بولان دعوتیه اجابته استابویه
کتبمش ، بزی آنجق عودتنده کیفیتدن خبردار ایتشدی . آکلاشیلدیغنه کوره شرقی تراکیانک
یاکنز باشنه محافظه موجودیت ایدمه جکندن غربی تراکیا ایله برلشدرک براجنبی اداره سی سایه ...
یشایه بیله جکی طرزنده فکرلر تلقین اولنش . . مرحله ده قوه معنویه یی قیره جق برطاقم پروپاگانداسر
یاپلمش . . .

جعفر طیار بک استانبولده ایکن فرقه قوماندانلرندن محی الدین بک ، استانبولدن . قول اردو
قوماندانلغنه تعیین ایدلمش . . جعفر طیار بکک تراکیا عودته مساعدله اولنش . . جعفر طیار بک ،
استانبول محیطاتیله تماسدن صوکره ، محی الدین بک تکلیف ایتدی کی حالده ، آرتق قول اردو
قوماندانلغنی درعهده ایتشمش ، محی الدین بکک اوزرنده براتش . بوضورتیه ، تراکیا طالعی ، استانبول
محافل سیاسی سنک ویردی کی تأثیره ترک اولنش . .

افندیلر، بوبوك ملت مجلسی آجیلدینی زمان ترا کیده برنجی قول اردونك وضع الجیشی شولهادی :

قول اردو قرار کاهی ادرنده ؛

۶۰ نجی فرقه : کشان ، ادرنه ، اوزون کرپری حوایسنده ؛

۵۵ نجی فرقه : تکیرداغی منطقه سنده ؛

۴۹ نجی فرقه : قرق کلیسا منطقه سنده ؛

یونان اردوسی ، آناتولوده ، ضرب جبهه سنده یاپایی عمومی تعرضده موفق اولاندن صوکره .
۲۰ تموز ۳۳۶ تاریخنده تکیرداننده برقره چیقاردی . تکیر داغ منطقه سنده . جیری داغیتر بر حمله .
بولان ۵۵ نجی فرقه طولاننده وقت بوله معدن یونان فرقه سی ، ادرنه استقامتده برزومکه ششادی .
غربی تراکیادن ، مرچجی کچهرک ، تعرض ایتک ایستین یونان قوتلری ؛ اودنه سده کی ۶۰ نجی
فرقه یه قوماندان ایند جیل بکک (داخیه وکیلی جیل بکک) ۱۵۰ حریرادن اعتباراً قوتلریله ادرنه به
گلش بولان وادرنه - قره آغاچ استاسیونی آرمهنده حدی محاربهر ویرمش اولان شکری بانی
بکک (شکری بانی پاشا) دقت و متاومتی سایه سنده توقیف وثبیت اولندی .

ادرنه استقامتده ، سریتجه ایله بلبله کده بولان دشمن فرقه سنه قارشی ، بوتون برنجی قول اردو
قوتلرینی طولایوب تدبیر آله جق قوماندانک . . . قول اردو قوماندانی محیی الدین بکک ، ندیایدن
بیلیمورم . یالکیز استحصال ایندیکم . عاومانه انفرآ ، حمز طیار بک ، کندی قوتلرینه ندین
ایده مکسزین حوصه جوارنده آتله دولاشیرکن دشمن طرفدن اسیر اینلدن . اولان صوکره سوق
وادارده دن محروم ، برنجی قول اردومن ، کاملاً انحلال ایتدی . قتلانک برقصی اسیر اولدی
و برقصی ده بلنارستانه اتجا ایتدی . نتیجه اولارق ، تراکیا ، کاملاً یونانیلرک آتله کچیدی .
مع التأسف برنجی قول اردو قوماندانندن ، ملنک طاب وانتظار ایتدیجی بصیرت ، دقت و فداکاریله
تجربینه شاهد اولمدق .

افندیلر ؛ تراکانک خصوصی و مشکل وضعیت وشرایط اینده بولایفمه شیهه یوقدی . قتل
بوخصوبصیت و مشکلات ، هیچ بروقت تراکیاده کی قول اردونک ایجابات عسکریه نی ووطنیرویانک
ناموسنی ایفا ایتسمه مانع اولامازدی . اکر ، بو ، پایله ، مش ایسه ملت ، تاریخ نلرنده بوندن ،
یئکاء مسئول ، حمز طیار پاشادر . تاریخده بوتون بروطنی ، جوق فائق دشمن قوتلری مارشوسنده ،
صوک قبضه ترابنه قدر قاریش ، قاریش قهرمانجه وناموسکارانه مدافعه ایتش وینه شاعطه موجودیت
ایلیه بیلش اردولر کورولمشدر . نورك اردوسی ، اوجوه ده براردودر . یترکه اوکا قوماندانلر ،
قوماندانلر ایدم بیلک اوصافی حائز بولونسون ؛

افندیلر ، قوماندانلر ، عسکرک وظیفه وایجاباتی دوشونورکن و تطبیق ایدرکن ، دماغی ملاحظت
سیاسیه تحت تأثیرنده بولندیرمتدن توقی ایلیدرلر . سیاسی جهتک ایجاباتی دوشون بشته وظیفه دارلر
ارایفنی اونوتمه ملیدرلر .

قوماندانلر ، تحت امرینه وبریلن ملت اولادینی ، مملکت وساطتی ، دشمنه ، ثلومه توجیه ایدرکن ،

یکانه دوشونه جي نقطه ، ملتک کنديسندن بکلديکی وطنی وظیفه یی آتشله ، سونکو ابله واولوله ایفا وانتاج ایتکدر . عسکری وظیفه ، آنحق ، بوذهتیت وقناعه ایفا اولنه ییلیر . لافله ، پولتیقه ایده ، دشمن مواعد اغفالکارانه سنه قولاق ویرمکله ، عسکرلک وظیفه سی یاپیله مز . قوماندانلق وظیفه ومسئولیتی یوکلنه جک قدر اوموزلرنده وبالخاصه دماغنده قوت بولنیانلرک فجیع حاقبتلرله قارشیلشمسی غیر قابل اجتنابدر .

افندیلر ، بر قوماندانک اسارتی ده معذور کوروله ییلیر . اوزمان ، که وظیفه وایجابات عسکریه یی ایفا وتطبیقه آلنده کی قوتی صوکنه قدر ، صوکه سونکو و صوکه نفسه قدر قولاندقدن صوکره قاتی آقیمق فرصتی بوله مقسزین دشمن آلنه دوشرسه . . .

افندیلر ، بوتون اردوسی فائق خصم اردوسی قارشوسنده مغلوب وکنیدلکنندن رجعت ایدرکن ، قلنجی چکوب تک باشنه آتی دشمن باش قوماندانک چادیرینه صالدره رق اولوم آرایان ، تورک قوماندانلری کورولشددر .

بر تورک قوماندانک ، اردوسی قولانقمسزین ، هرهانکی بر سوء تصادف وسوء طالع نتیجه سی دخی اولسه ، دشمنه اسیر دوشمسی بز معذور کورسه کده ، تاریخ ، بونی اصلا عفوایتز وعفوایتجه میلیدر . تورک انقلاب تاریخک انساب آتیه به خطاب واخلطاری ایشته بودر . .

محترم افندیلر ، آناطولو اورته سسنده ایقاع اولنان داخلی عصیانلرک یونان اردوسی قارشوسنده بولنان قوتلرمز ورتیبایمز اوزرنده یاپادیی سوء تأثیرات ، دشمنلرجه مأمول نتایجی ویرمدی . مدافعه قوتلرمز اوزرنده دوغریدن دوغری به مؤثر اوله رق ، جبهه مزى یتقده معطوف حرکاتله برابر ، جبهه به یقین منطقه لرده اهالی یی قیام ایتدیرمک ، دشمنلرک اهمیت ویردکلی بر مسئله ایدی . استابول ، بوخصوصده ، اوتهدزیری چایشمقده ایدی . زین العابدین پارتیسک قونییه وحوالیسنده وقوعنه واسطه اولدییی عصیانکار حرکات ، نهایت ۲۳۶ سنه می تشرین اولی بدایتنده ظهور ایتدی .

دلی باش نامنده ، برشقی بش یوز قدر عسکر فراویسی باشنه دویلاادی . ۳۳۶ تشرین اول ۳۳۶ کیجه سی (چومره) یی باصدی . ۳۳ تشرین اول صباحی ده قونییه یی اشغال وحکومه وسعید ایتدی . قونییه والیسی بولنان حیدر بک وقوماندان عونى بک (مبعوث عونى باشاندر) قونییه ده موجود جزئی مقداره عسکر وژاندارمه ابله علاءالدین نپه سسنده عصانه فارشی شایان تدکار بر فهرمانقله مده افعه ده بولندیلر . فقط عصانک کثرتنه وهرطرفدن ده بمماننه قارشى عصات آلنه درشدیلر .

عینی کونلرده بکشهری وآقشهر قضالرنده ده ، برای وظیفه دولاشان عسکری هیئتلرمز اورالرده کی عصات طرفدن ایفای وظیفه دن منع اولندی . ایلغین قضاسنک چکیل قریه سی جوارنده طوبلانان اوچ یوز قدر عصات ده ، نصیحت ایچون کیدن هیته آتش ایتدی . قونییه جنوبنده قره مان قضاسنده ده ، حاصیلر تجمه به باشلاادی . سلطانیه ، حاصیلر آلنه دوشدی .

§ افندیلر ، بو عصیان حرکتلرینه قارشى ، آفيون قره حصاردن و کوتاهیه دن سوق ايتديکمز درويش بك (قول اردو قوماندانى درويش پاشادر) قومانداسنده کي قوتلر قونیه شالنده ، ميدان استاسيونى جوارنده عصانه تماس ايتدى . آقره دن ده ، بر سوارى آلاپى و بر جبل طوبى ايله او زمان داخلیه وکيلي بولنان رأفت بك قومانداسنده سوق اولنان قوت ، ميدان استاسيونندن ايلريله ين درويش بك قونيله برلشدى . آطنه جبهه سندن ده بر قوت قره مانه نوجیه اولدى .

قونیه اوزرينه حرکت ايدن قوتلر ، عصات ايله بر قاچ مصادمه دن صوکره ۶ تشرين اول ۱۳۳۶ده قونیه يى عصاتدن قورتاردى . اورادن قاچان عصات ، قوچ حصار ، آقسکي و بوزقير و مناوغات استقامتربنه کيتديلر .

ديگر بر قسم عصات ده آفيون قره حصارله قونیه آره سنده ، قادين خان و ايلغيني اشغال ايتديلر . بو منطقه يه ده غرب جبهه سندن قائم مقام عثمان بك قومانداسنده بر قوت گوندرلدى . عثمان بك مفرزه سى اياغين ، قادين خان ، چکيلي و يالواچى تاديپ ايتدى . جنوبدن کان قوتمز قره مانى قورتاردى .

عصيان منطقه سنده ، عصاتى تنکيله موفق اولان قوتلر مز ، بوزقير ، سيدى شهرى و بکشرخى ده عصاتدن تظهير ايتدى . هر طرفه ، عصات دوکونتيلرى قسماً بزه دخالت ايتديلر ، قسماً ده آنطاليه و مرسين استقامتربنه فرار ايتديلر . دلى باش ، مرسين منطقه سنده فرانسولرله التجا ايتدى .

§ محترم افندیلر ؛ يشيل اردو تشکيلاتندن بحث ايدرکن ، ايضاح ايتشدم ، که قوت تشکيلنده متخالف ايکي نقطه نظر مصادمه يه باشلامشدى . بزم تعقيب ايتديکمز ؛ منتظم اردو تشکيلي فکرينه معارض اوله رق ، « ميليس » ديه بيه جکمز برنوع تشکيلات فکرينه ، عمومى بر جريان و بر مکه چاليشيلوردى . رشيد ، ادهم و توفيق برادرلر ، کوتاهیه جوارنده ، قواى سياره نامى آلتنده آلرنده بولنان قوته استناد آ ، بوجريانک باشنده و حرارتلى بر صورتده چاليشيلوردى .

غرب جبهه سنده ، اردوده و خاق آره سنده و حتى مجاسده ، بوجريان اطرافنده يايلان پروباغندا ، اوقدر قوتلى و مؤثر برحاله کلدى ، که « اردودن فائده يوقدر ، انحلال ايتسون ! هېمز قواى مليه اوله لم ! » سوزلرى .. هر طرفه قولاقلى دولدورمه باشلادى .

غرب جبهه سى قطعاتى مياننده ، قواى مليه حائنده ، بر منطقه و بر جبهه مالک بولسان ادهم بك مفرزه سنک افرادى ، عاداتا ، مستثنا و افراد عسکريه به مرجع ، امتيازلى کورولمکه ، شايان غبطه تلقى ايدلمکه باشلاندى . ادهم بك و قردشلى ده ، هرکس اوزرنده ، برنوع نفوذ و حاکميت تاسيسنه باشلاديلر ...

ايشته ، بوسره لرده ايدى ، که غرب جبهه سى قوماندانى ، ارکان حريه عموميه رياسته ، ادهم و توفيق برادرلرک تاثيريله اولدينى ظن اولنان ، بر تکليفده بولندى : « يونان اردوسنک کدوس جوارنده بولنان منفرد بر فرقه سته تعرض ايتک ! .. »

غرب جبهه سى قوماندانى ، دشمن قوتلرينک اوزون بر جبهه اوزرنده متفرق بولندينى و کدوس جوارنده کي قوتنک ضعيف و منفرد برحاله بر اقيلايدنى مطالعه ايدرکن دشمن قوه معنويه سنک دوشگون اولدينى ده قبول ايديلوردى .

اوتار محارده، یونان اردوسی، اوچ فرقه ایله بروسه منطقه سنده؛ بر فرقه ایله آبدین حوالی سنده
بر فرقه ایله عشاقده ور فرقه ایله کدوسده بولونیوردی.

غرب جهه سی قوماندانی ایکی پیاده فرقه سی وادهم بك قوای سیاره سنی کدوسده کی یونان
فرقه سنه نوجیه ایدم بیله جکدی. بو حرکتدن پارلاق بر نتیجه آلمی قوتله مأمول ایدیوردی.

ارکان حربیه عمومیه ریاستی، غرب جهه سی قوماندانانك بو تکلیفی قبول ایتدی. چونکه،
دشمن اردوسی بزم اردومزدن هیئت عمومیه سیله قوتلی ایدی. بز، هنوز، اردومزی تشکیل ونسیق
ایتش بر حالحه بولونیوردی. جبهه من مقداری ده شایان تانی ایدی. دشمن علیه. کدوسده،
بوئون جبهه قوتلرمزه مراجعت ایدرک نسبه فائق بر قوت جمع ایتک وسریع بر موفقیت احراز
ایتمک دایم ممکن اولمیلیدی. قوتلر وحاضر اتمز، بویه بر موفقیتی، عمومی ونتیجه لی بر موفقیت
ایصاله مساعد دکلدی. او حالده، بوئون ایش یاراین قوتلرمزی، موسمی وموقت بر موفقیت استحصالده
قوتلار ایش و ییر ایش اولاجتدی. و تقدیم ده دشمن، عموم قوتلری ایله مقابل تعرضه کچرسه،
هر طرفده منافعیت محقق اولوردی. بز علیه جبهه نك و حکومتک شیمیدیلک، اصل و خیش سنی، اردو
تکبلائی، تسبیح و تزئین ایدرک جهه سی تقویه به انحصار ایتدیرمک لازم کییوردی. مملکتک حیات
وممت مسئله سنی تشکیل ایدن غرب جهه سنده، خصوصی ومحدود ملاحظه لره قایمق جائز
کورولمیوردی.

ارکان حربیه عمومیه رئیس، بو کدوس تعرضنک عدم اجراسنده اصرار ایتدی. غرب جهه سی
قوماندانلریله، مخبره ایله آکلاشه مدی. بالذات آنقره دن، اسکیشرده غرب جهه سی قرارگاهنه
کیتدی. ارکان حربیه عمومیه رئیس عصمت پاشا ایله غرب جهه سی قوماندانی علی فؤاد پاشانک
بوملافاتلری نتیجه سنده علی فؤاد پاشا، وضعیتی محلنده بردها تدقیقدن سوکره قرار ویرمک اوزره،
حرکتی تأخیر ایلشدی.

فقط، بر قیچ کون سوکره، جبهه قوماندانلنک وقوع بولان اشعارندن، تعرضه قرار ویرلدیکی
آکلاشامشدر.

افندیلر؛ او کونلرده، بو تعرض لهنده، هر طرفده ومجاسده، مدعش بر پروپاگاندا جرین
ایدیوردی.

دشمن کدوسده منفرددر. بز، اونی اوراده محو ایدمزر. پارلاق بر وضعیت حاصل اولور.
ذات یونان اردوسی قاجنه مهیادر. سوزلریله، کدوس تعرضی لزومی، حادثا عمومی بر قناعت
حانه کتیرمک ایسته نیوردی.

نهایت غرب جهه سی قوماندانی ۶۱ و ۱۱ نجی فرقه لر وقوه سیاره ایله ۲۴ تشرین اول ۳۶ ده
کدوسده کی دشمنه تعرض ایتدی.

افندیلر، دایم علی وانضباطسز وامر وقومانداسز بعض حرکاتدن سوکره، معلومکز اولدینی وجهه له،
کدوسده مغلوب اولدق.

یونان اردوسی بو حرکتیه جواب اولق اوزره، ۲۵ تشرین اول ۳۳۶ کونی بروسه جبهه سندن

نعره کجیدی . یکی شهری ، اینه کولی اشغال ابتدی . عشاقدن دوملو پیکار صرتلری ایلریسنده بونان قطعاغزه تعرض ابتدی . قطعاغز ، دوملو پیکار صرتلرینه قدر چکیلدی .
 بو صورتله افندیلر ، جبهه نك هر طرفنده ، یکیدن عمومی بر مغلوبیته دوجار اولدق .
 غرب جبهه سی قوماندانك ، نعره باشلادیغندن درت کون سوکره هیئت وکیلده شو تلغرافی اوغردی :

$$\frac{\text{چودار حصار}}{336 - 10 - \frac{27}{38}}$$

ارکان حربیه عمومی ریاستنه

۱ — قطعاغز محاربه ضایعاتی سرعتله تلافی احتیاجنده یز . کدوس محاربه سی ، اوچ بوز محارب موجودك بر طابورك وظائف حربیه سنه کافی کلدیکنی کوستردیکندن طابور موجودلری دردر بوز محربه ابلاغ مجبوریتنده یز . محاربات معلومه دولایسیله تکمیل ده بوقطعاتی دخی جبهه سورولدیکنندن معم ، مساج و مجهز بیک اکیل افرادینك سریعاً ، بالخاصه آنقرده کی قطعاغز ، بو موافق دکلسه الک یقین بر محلدن ، سرعت اعطاسنی .

۲ — حرکات و محاربات ، کیدیرله بیلن افرادك دخی البسلرینی ، آباق قابیلرینی بارچه لامش ، دوندنبری قار یاغان داغلرده عسکر چیپلاق و بالین آباق قالمشدر . (جبهه قوماندانلنی وکالت) ی آمرنده هیچ بر شی اولدیغندن بالخاصه قابوط ، آباق قابی ، پاموقلی ، البسه ، یلك ، قوشاق خلاصه ، تأثیرات هواثیهدن حفاظتله ایچون نه ویرلك لازمه اون بش بیک حسابیله سرعت ارسالی اهمیتیه عرض ورجا ایده رم .

۳ — مدافعه ملیه وکالتنه ، ارکان حربیه عمومی ریاستنه و برای معلومات جبهه وکالتنه یازلمشدر .
 غرب جبهه سی قوماندانی

علی فؤاد

افندیلر ؛ غرب جبهه سی قوماندانی علی فؤاد باشانك ، هنوز کدوس محاربه سنك جریان ایتکده بولندینی بر صرده اوغودیمز ، بوتلغرافنامه سنده کی محتویات ، بالخاصه احتساس اولنان معنا و ذهنیتك بک ریاده شایان دقت کورولسی طبعیدر ظن ایدرم . عسکرک حالی ، قوتنك مقداری ، حاضر لقمزك درجه سی ، بوتون ملکته هر نقطه نظر دن محتاج اولدیغمز منابعك قدرت و قابیلیت بالطبع بو تلغراف تاربخندن اوچ کون اول غرب جبهه سی قوماندانلغجه معلوم بولونیوردی . هرشی تمام اولوبده کدوس

محاربه سنگ مدت جریانی اولان اوج بش کون ظرفنده می محو اولندی ؟ معلوم اولان بوتون حقایقه رغماً غریب جبهه سی ، ارکان حربیه عمومیه طرفندمی تعرضه ابار ایلندی ؟

موضوع بحث تلغرافنامه ، هیئت وکیلده اوقوندقدن صوکره زیرینه شو مطالعه ایلندی :

« هیئت وکیلده مطالعه اولندی . سرد اولنان اسباب و وقایع غیر معقول بولندی . معاونت لازمه یاپیله جنی طبعیدر . آلائی ۳ دن تصور اولنان قوتک اعزامی یاپیله جقدنر . عصمت »

§ افندیلر ؛ هر موفقیتسز لکک صوکنده ، بر طاقم دبدی قودیلرک میدان آسینه انتظار اولغیلدر . کدوس محاربه سندن صوکرده ، وضعیت عمرمیه فجیع برمنظره عرض ایدشبه ، هر طرفده قیل وقال وحقی و حقسز تنقیدات باشلادی .

بعضیلری و بالخاصه قوای سیاره جیلر ، ادهم و قرده شلری ، بوتون تقبیراتی - همه قومارانه و نظامیه فرقه لرینه عطفاً کندیلرینک مشکلی وضعیتده براقیتش اولدولرینی پروپاندایا ایدر بیورور واردو قوماندانی ، خطالرینی قباتقی ایتمون بزه عطف قسور ایدیورور دیورلردی .

اردو ، دخی قوای سیاره ک هیج برایش یاپندینی و یاقچه مقتدر اولدینی و محاربه ده ویریلن امرلره اطاعت ایتدکن ، دائماً تهاکدن اوزاق بولندینی ادعا و اثبات ایدیورودی .

§ افندیلر ؛ تکرار بر اقدیم نقطه دن ، ایضاحیه دوام ایتم اوزره کوچک بر وقعی بوراده ذکر ایتمه مساعدیه کیری رجا ایده جکم . معلومدر ، که بویوک ملت مجلسنک حین تأسسندیه وضع اولنان اساسانه کوره ، هیئت اجرائیه نامی ویریان حکومتک اعضاسی ، دوشربدن دوشربییه و آیری آیری مجلس طرفسدن انتخاب اولوبورودی . بر اصول ، ۴ تشرین ثانی ۱۳۳۶ تاریخده قدر قلمبق اولندی . بوبادیه کی قنون ، آتخیق بو تاریخده ، « اجرا وکیلاری ، بویوک ملت مجلی - رئیسنک ، مجلس اعضالردن کوسره جکی نامزدلر میانندن ، اکثریت مطلقه ایله انتخاب اولنور ، مسورتندیه تعدیل اولندی .

ایشته ، عرض ایتمک ایستدیکم خصوص ، وکیلارک انتخابیه عائد قانونک تعدیاتی مستلزم سبباردن بریدر . افندیلر ؛ ۴ ایلول ۱۳۳۶ تاریخده توقد مبعوثی بولنان ناظم بک ، ۸۹ رأیه قرشی ۹۸ رأی ایله مجلسجه داخلیه وکایته انتخاب اولندی . ناظم بک ، دقیقه فوت ایتکسزین بویوک استعجال ایلوهکات مقامنه کیدوب ایفای وظیفه یه باشلادی . بعده ، هیئت اجرائیه رئیس ده بولدم حسابیلرینی زیارتیه کلدی . بن ، ناظم بکی ، قبول ایتمدم . مجلس هالینک ، مظهر اعتماد و انتخاب اولان بر وکیلی قبول ایتمه مکله ، اختیار ایتدیکم معامله نک ماهیت و نزاکتی ایته تقدیر ایدیوردم . فقط ، ملکتنک بویوک منفعتی ، بنی بو یولده حرکتیه مجبور طویورودی . بالذبع ، حرکتک سببی ایضاح و اثبات ایده جکمدن و ایضاح ایده جکم نقطه نک مجلس عالیجه ده مهم کوروا جه کندن آمین ایدم .

• افندیلر ؛ مجلس اعضالری میانندن ، آقیری بر طاقم پرنسیپلر تایل کوسرتلر ظهوره باشلامشدی . بونلردن بری اولوق اوزره ، ناظم بک ورفقاسی اک چوق نظرد قتمی جلب ایلشدی . ناظم بک ، دهها سیواس قونفرمی اشالرنده ، کندیسندن آلدینم سفسطه لرله مالی بعضی مکتوبلر یله نه ذهنیت و ماهیتده اوله ییله جکنی آکلامشدم . ناظم بک ، مبعوث اوله رق آفریه کلد کدن صوکره ، هر کون یکی یکی سیاسی فعالیتلر کوستریورودی . تشکله باشلایان هر حزب سیاسی ایله تماس فرصتی قیچر میورودی .

ناظم بك ، بالذات و بالواسطه اجنبى محافلندن بعضيرليه تماس يولى بولش و تشويق و معاوضه مظهرىنى تأمين ايتمىدى .

بو ذاتك ، خلق اشترى كيون فرقهسى ديه ، غير جدى ، صرف جر منفعت مقصديه بر فرقه تشكىلى تشبى و اونك باشنده غير مى فعاليت سوداسنده بولدىنى ، مطلقا مسموعكز اولمىدر .

بو ذاتك ، اجنبى محافله ، جاسوسلق ايتديكنده اصلا شبهه ايتيوردم . نتهكم ، بالاخره استقلال محكمهسى بر جوق حقايق ميدانه قويلىدى .

ايسته ، افنديلر ؛ بو ناظم بك ، بالذات و آرقداشلىرى واسطه سيله يادىنى متمادى بزوباغندا سايه سنده و زره محافله حاضر لانا نلرك ، منافع عاليه مائى اونوتهرق يارديملرله ، داخليه و كالته كچيرلمىدى . بو صورتله ناظم بك ، حكومتك ، بوتون داخلى اداره سى ماكنه سنك باشنده ، مملكت و ملته دكل ، فقط ، پاره لى اوشانى اولدىنى كيمسه ترك آرزوسنه ايتيويوك خده تى ايفا ايده بيله جك وضعيته كله بيلمىدى .

بالطبع افنديلر ؛ بوكا اصلا راضى اوله مزدم . اونك ايچون داخليه و كلى ناظم بكى قبول ايتدم واستغايه مجبور ايتدم . لزوم كورولديكى زمان دنخى ، مجلسده ، جلسه خفيه ده معلومات و مطالعاتى آچيتجه سويلدم .

محترم افنديلر ؛ بك كوزل بيارسكز ، كه سلطانلره ، خليفه لره اداره اولنش و اولنان مملكتلرده وطن ايچون ، مات ايچون ايتيويوك تهلكه ، سلطانلرك و خليفه لرك دشمنلر طرفندن صانون آلنلريد . بو ، اكثريا سهولته قبل تأمين اولمىدر . مجلسلره اداره اولنان مملكتلرده ده ، اكهملك جهت ، بعض مبعوثلرك اجنبى نام و حسابنه جاننش و صانون آلنش اولمىدر . ملت مجلسلرته قدر ، داخل اولق يولى بوله بيان و طمسزلره تصادف ايتك مستبعد اوليه جفته تاريخك ، بوباده كى مثاللره حكم ايتك ضروريدر . بونك ايچون ملت ، و كيللرني انتخاب ايدر كن ، جوق دتلى و قيصقاي اولمىدر . ملتك خطادن سياستى ايچون يكانه سالم چاره ، افكار و فعاليله ملتك اعتماده مظهر اولش ، سياسى برفرقه نك انتخابه ملته دلالت ايتمىدر . على العموم افراد ملتك ، نامزدلكرني اورتبه آنان هر شخص حقنده مدار حكم اوله جق موثوق معلوماته و مصيب رايه مالك بولنه جفى قبول ايتك ، نظرى اوله رق فرض اولوسه بيله ، بونك محض حقيقت اولدىنى ، تجربه لرك تجربه لره غير قابل انكار برده ات اولمىدر .

افنديلر ؛ براقديغز نقطه . يعنى ضرب جبهه سنه عودت ايتيوردم . كدوس محاربه سندن و اونك مادى و معنوى جان سيقيجى نتيجه لرندن سوكره ، فواد باشانك جبهه اوزرنده كى قوماندانلق تأثير و نفوذى صار صيلمش كى كوروليوردى . كنديسى قوماندادن چككى ضرورى عد ايتك باشلادم . نام بوسره ده ايدى ، كه فواد باشا آقره به كلوب كوروشمك خصوصى ۵ تشرين ثانى ۱۳۳۶ تاريخلى شيفره اباه استيدان ايتدى . ۶ تشرين ثابده آقره به كلمى مناسب اوله جفى جوابا بيلديردم . فواد باشا ، علمنده كى ديدى قودى و قواى سياره موجوديتك اردو انضباطسزلى اوزرنده كى سوء تاثيراتى ، اوقدر

محسوس اولمغه باشلامشدى، كه ۷ تشرين ثانی تاريخده علی فؤاد پاشايه اك سريغ بر صورنده آقرمه كلسی امر ايتكى لزوملى وردم .

افنديلر ، آرتق علی فؤاد پاشانك غرب جبهه سه قوماندا ايدمه جگنه قانع اولمشدم . او كولدرد موسقو و ايه ده بر سفارت هيتی كودرمك لزومى قارشوشنده بولونوردق . او حانده ، فؤاد پاشا سفیرين اوله رق موسقو و ايه كيدمه يايردی . غرب جبهه سه ده چوق جیدی و داتلی مساعی طاب ايتديك . بوجبه قوماندانلغی ده ذالاً حرکات عمومیه عسکریه ايله اشتغال ايتكمده بولان ارکان حربیه عمومیه رئيسی عصمت پاشايه ضمیمه توديع ايتك اك سريغ و موافق بر تدبير اوله جتدی . بر جهندن ده لرك داخلی عصيان و اطاعت سزلقره قارشى و لرك حرکات حربیه نقشه نظرندن مولی سواری تشکیلاتیه احياج ، نار ایدی . محضاً بو تشکیلاتی وجوده كترمك ايجورد . داخلیه و کلی بولان رأفت بده (رأفت پاشا) ضمیمه بو وظيفه یی و برهرك كندیسنى قویه و حوالیسته كودرمكی مناسب مداخله ایدیوردم . چونكه رأفت پاشا ، عخلف زمانبرده مخالف سیدارله قویه یه ، دك لیه كیشی ، غرب جبهه سنك جنوب قسمله علاقه دار اولش و اوقسمله مناسبته دار منطقه لری طایفه یی بولونورد . او حانده مسئله یی شو صورته حل ايدمه يايردم : جبهه یی ایکی یه آیرمق ، مهم اقسامی احتوا ايدان ساحه یی ، غرب جبهه سی تسمیه ایدرك ، عصمت پاشانك قومانداسنه توديع ايتك ؛ جنوب قسمی ده ، قویه حوالیسه كودرمه جكم رأفت پاشايه و برمك و هرايکی جبهه یی دوغرىدن دوغرى به ارکان حربیه عمومیه ریاستی مقامنه ربط ايتك

ارکان حربیه عمومیه ریاسته ده مدافعه ملیه و کلی بولان فوزی پاشا وکالت ايدمه يايردی . فؤاد پاشا زماننده ، جبهه دن سیواسه قدر محذیرده ، کری منطقه سی واردی . فؤاد پاشا بو منطقه یی اداره ايدمه يامك ايجونده بر جبهه قوماندانلغی وکالتی ، مقامی احداثه مجبور اولمشدی . بونك غیر طیبی و غیر عملی اولدی می دانده ایدی . بناء علیه ، یکی تربیده بوکری منطقه سنی ده قسماً منزل ساحه یی اوله رق جبهه به راقدقن صوكره مدافعه ملیه وکالتنه ربط ايتك طیبی ایدی . عده مت پاشانك بررمان ايجون ارکان حربیه عمومیه ریاستدن انفصال ايتمه سی اردونك تنسيق و احضارنده تأمین سرعت ايجون ه لده كورولديکی کبی رأفت بکكده داخلیه وکالتی صفی موقه محافظه ايتمی بالخصه منطقه سی داخلانده تأمین آسایش و اهلیدن حیوان و مالزمه طوبلامق صورته له ، وجوده كترمك مجبور اولدی سواری تشکیلاتی بر آن اول تمضو ايتدیرمك ايجون لزوملى ایدی .

افنديلر ۸ ، ۷ تشرين ثانی ۱۳۳۶ ده ، فؤاد پاشا ، آقرمه كندی . استقبال ايجون بالذات استاسیونده بولونوردم . پاشایی اوموزنده بر فلتنه اولدی می حانده قوای ملیه قیافتنده كوردم . غرب جبهه سی قوماندانانی بوتیافته رغبت ايتدیرن فکر و ذهنیت جریانك بوتون غرب جبهه سی اوزرنده نه درجه ایلری بر تاثیر يامش اولدیغی آكلامق ايجون آرتق تردد محل قاله مشدی . اونك ايجون فؤاد پاشايه قيصه بر عطا مه دن صوكره ، یکی آله سیه جکی وظيفه یی سويلدم . مع الممنونیه قبول ايتدی . عینی كونك کیجه سی ده مت و رأفت پاشالری دعوت ایدرك یکی وضعیت و وظيفه لری قرارلشدیردق . كندیلرینه و برديكم قطعی دیركتیف : « سرعتله منتظم اردو و بوبوك سواری كتله سی وجوده كترمكدن ، عبارت ایدی .

بوصورناه ۳۳۶ سنه سی تشرین نایسنک سکرنجی کونی « غیرمتنظم تفکيلات فکرنی و سیاستنی بیقمن فراری ، فعل و تطبیق ساحه سنه وضع ایدلش اولدی .

§ محترم افندیلر ، بوراده ، برآن توقف ایدرک نظرلرمری استانبوله توجیه ایدلم . داماد فرید پاشا حکومتک ، هر نوع دشمنلرله مشترک اولان (سلاح ایله نتیجه آلق پلانی) ، تطبیقآنده موفق اوله مامشدی . داخلی عصیانلرله مقابله و مقاومت ایتدک . یونان تعرضی الک نهایت برخطده توقف ایتدی . یونانیلرک اوندن سوکره کی حرکتلری ده محدود ساحلرله منحصر قالدی . داخلی عصیانلرله و یونان جبهه سنه فارشی ، مقابل وجدی تدبیرلر آلمقده اولدیغمز کورولیوردی . داخلدن و خارجدن کلن مسلح مهاجانک ، بلخاصه آنقره ده کی حکومت ملیه بی صارصه میه جنی آکلاشیلیوردی . بناء علیه ، استانبولک ، مسلحاً تجاوز پولتیقه سی افلاس ایتش بولونیوردی . بونی دکیشدیرمک ، یکیدن ، ظاهرأ ائتلاف پولتیقه سنه کجتمک صورتیه ، داخلدن انحلال ایتدیرمک پولتیقه سنک ده فائده لی اوله جفته قوت کتیردکلریه حکم اولنه بیلیردی . طبق ، ۳۳۵ ایلولنده داماد فرید پاشانک برنجی چکیلیمسندن سوکره ، علی رضا پاشا قاپینه سنک کلسیه اولدینی کبی ، ظاهرأ بزه ملایم ظن اولنان برپولتیقه ایله ، داخلدن بزی انحلال ایتدیرمک تشبیهی تعجید اولنه جقیدی .

یوندن سوکره کی مجادلانمزده ، استانبول واسطه سیله ، داخلی و خارجی تشبیلر وضعفه القا ایدمک تاتیلر ایله ، یونان اردو سیله اولدینی قدر ، فقط آکلاشیلمسی و آکلاشیلمسی ده کوچ شرائط ایچنده ، داخلی افسادانه قارشی اوغراشدیغمز کوروله جکدر .

استانبولده ، توفیق پاشا موقع اقتداره کتیرلیدی . داخلیه ناظری اوله رق احمد عزت و بحریه ناظری اوله رق صالح پاشالر قاپینه ده بولونیوردی . توفیق پاشا قاپینه سی ، درحال بزمه تماس و مناسبت آرادی . بو وظیفه یی ، باشلیجه احمد عزت پاشا درعه ده ایتدی ، سرای ارکان حرییه سنده بولنان برضابط ، احمد عزت پاشا طرفندن بعض نوظلر ایله آنقره به کوندردی . بونوظلرده ، اسکيسنه نسبتله دهامساعد شرائطله ، مثلاً حاکمیت عثمانیه داخلنده ازمیرده یونانیلر طرفندن برادره خصوصیه قبول ایدمک کبی شرطلرله ، برصلح عقدی امیدنده بولندقلری وهرشیدن اول استانبول حکومتیه ، برائتلاف تأمیننک مهم اولدینی بیلدیریلیوردی .

احمد عزت پاشانک و داخل اولدینی قاپینه نک ، تورکيه بوبوک ملت مجلسنک و حکومتنک ماهیت و صلاحیتندن خبردار اولدقلری ، حالا استانبولده برحکومت باقمی و اوواسطه ایله مقدرات ملت و مملکت مسائلنی حل ایتمک خصوصارنجی دوشوندکاری کورولیوردی .

احمد عزت پاشایی و توفیق پاشا قاپینه سنی ، وضعیتدن خبردار ایتمک و تمامیه تنویر ایتمک مقصدیه ، ایجاب ایدن معلومات و مطالعاتی مفصلاً یازدیروب آنقره به کلن مأمور مخصوصه ، ۸ تشرین ثانی ۳۶ تاریخنده اینه بولی استقامتنده یوله چیقاردق .

۱۲ تشرین ثانی ۳۳۶ کونی ، زونغولداقدن یوزباشی کمال امضائی قیسه بر تلغراف آلام .
 بونده ، شیفره لی بر تلغرافی کشیده اتمک اوزره استانبولدن حرکت ایتدیوردیم ، دینیلیوردی . موضوع
 بحث شیفره لی تلغراف ، داحیه ناظری عزت پاشا امضالیدی . استانبولده ۹ تشرین اول ۳۳۶
 تاریخده یازلمشدی .

بو تلغرافنامه ده ، استانبول ایله زونغولداقی آراسنده فرانسز تلسزیله مخبریه فرانسز مثنک
 موافقتی آلدیفندن بحث اولندقدن صوکره ، « حکومت ایله بر ائتلاف اساسی قبول اولندی می ؟
 قبول اولندیسه ، نروده تلاق ممکن و اورایه هانکی طریقه کلک مناسب اوله جنی ، صورولمقده ایدی .
 استانبول پوسته و تلغراف مدیر عمومی اورخان شمس الدین امضائی ۱۱ تشرین ثانی ۳۳۶ تاریخلی
 بر امرده ، قسطنطونی پوسته و تلغراف باش مدیریته ورود ایدیوردی . بو امر ازکی مدیریته
 کوندریان غیر رسمی بر مکاتوبک ظرفدن چیقیوردی . امر عیناً شودر :

« ماده - ۱ — آنالولو ایله پایتخت آره سنده تلغراف مخبرانک بر آن اول تسمیسی ملترمدر .
 ماده - ۲ — بومقصدک تمینی صمتمده بر طرفدن صبانجه ایله کیوه آره سنده کی خط کیر اوزرنده
 قابل تعمیر اولان تدرک سرشته اصلاحی و دیگر جهندن ده مهم عملیات و انشا آنه احتیاج کوسترن
 ایزمیت ، قدیره ، انجیل میانسنت انشا و تعمیرینه باشلانیمسی موافق کورلمکده در .
 ماده - ۳ — تعمیرات و محوینی اجرایه مأمور اولان استانبول فن منشی دکر بک میتمده
 بر باش چاوش و مقدار کوش - عاوشله ایزمیته مهی حرکتدر .

ماده - ۴ — داخایه نمارت جایه سنک وثیقہ سنی حامل اولان مأمورین موم الیه مک حسب الایجاب
 هر هانکی طرفده عملیات لروہ کوردکارنده حقارنده مظاهرت و معاونت لازمه اشافی جهتنک ظرف
 مهی لرندن مقام عائدیه بانجا بره تمینی هم کار آ کاهیلرندن منتظر در . ۱۱ تشرین ثانی ۳۳۶ ،
 بونتلغراف اوزرنده ، ایجاب ایدنره ویردیکمز امر ، استانبول ایله نمدن توقی و تلغراف خطالونی
 تعمیر بهانه سیله کان اولورسه توقیفی لزومه دائردی .

افصلیر ؛ عزت پاشاک و واسطه کوندردیکی شیفره تلغرافنامه سته جواب ویرمکی ، مأمور مخصوصه
 کوندردی کمز نوطارک طرفدن مطالعه ایدلش اولدینی خبرینه تعلیق ایدیوردیم . عزت پاشاک ،
 طرفزدن ویریلن معومه مطلع اولندقدن صوکرده ، فکرنده ثبات ایدوب ایتمه مکده اولدینی آکلامق
 ایسته یوردیم . بو خصوس آکلامیلدقدن صوکره ، عزت پاشایه آزه ده کی واسطه لره شو جوان
 ویردم :

« ذات دولتری و صاحب پاشا حضر تلیرنک ده داخل بولملری مقنضی اولان هیئته اک سهیل و سریع
 اوله رق بیله جکده تلاق ممکندر . استانبولدن یا صبانجه قدر شمعدوفر و اورادن اوتوموبیله و یا خود
 بر آ بروسیه وینه اورادن اوتوموبیله بیله جکه تشریف بیوریله بیلیر . مبحث استقامت لر اوزرنده
 شمیدین ایجاب ایدنره بایعات یا پلمشدر . کانون اولک ایکسینه قدر بیله جکده بولنه جق وجهله
 سیاحتک تنظیم بیورلمسی و استانبولدن یوم وطریق حرکتک شمیدی قدر قوللانیلان واسطه ایله
 زونغولداغه اشعار بیورلمسی رجا ایدرم . سیاحتک ممکن اولدینی قدر دغدغه سز اجرایی خاطره
 قیاندن عرض اولور . ۱۹ تشرین ثانی ۳۳۶ »

افندیلر؛ استانبولده ، ۲۳ تشرین ثانی ۳۳۶ تاریخنده یازیلوب استانبوله مواصلت ایتش اولان مأمور مخصوصک امضاسیله اینه بولی به کوندریلن واورادن ۲۷ تشرین ثانیده آنقره به چکیان بر تلغرافامده ، شو معلومات ویریلیوردی :

« بوکون ۲۳ - ۱۱ - ۳۳۶ ده عزت پاشا نزدنده بولندیم ائشاده ، خارجیہ ناظری ، وضعیت اخیرہ سیاسیه حقیقده آئیده کی بیاناتده بولنشدر :

یکی کان انکلیز سفیری ، ارمنستان ، کورجستان و برزمن صوکره ازه یرمسائل مهمه سنده حکومت عثمانیه لهنده بر صورت حاکم تأمین ایدیله جگنی سوبله مش ، بوساعد وضعیتدن استفاده ایدره ک مملکتک تأمین آئیسنه صرف مقدرت ایدیله رک بوفرصت غائب ایدیله ملیدر . شاید آنقره ، زمان قازانق آرزوسنده ایسه بیله ، بر تئاس حاصل ایدره ک مقررات آتیه مشترکاً تأمین ایدیلیدر ، دیدکن صوکره شو سطرلر علاوه اولونیور :

« بیاناته علاوه عزت پاشانک ، کندیسنه طرفزدن کوندریلن خلاصه ده (شمعی به قدر اولان محادلاتک بوکون بخش و تأمین ایتکده اولدینی مساعده لردن استفاده وظیفه مزدر) جمله سنه استناداً اگر آناتولو ؛ کوندریله جک هیئت قبول ایتزسه ، شخصاً بنه تئاس ایدره ک مقصد مزنی شخصاً قرار لاشدیرملی یز . بوکاده موافقت ایتدکاری تقدیرده ، موضوع بحث جمله ده کی فکر کردن فراغت آکلاشیله جفندن آرتق قایینه ده بولمیه رق استنا ایدره جگنی و آرزو ایدرسه ک استانبولی نظر دفته آلمیه رق کندیسنکده آناتولویه کله جگنی سوبله مش . »

افندیلر ؛ عینی تلغرافامده ، استانبول مطبوعاتنده عزت پاشایه عطفاً شو بیاناتکده انتشار ایتدیکی مندرجدی : « حکومتک ، آناتولویه بر مأمور مخصوص اعزامندن مقصدی آنقره ده کیلره بر تئاس حاصل اولوب اولمیه جعنی آکلاقی ایچوندی . عودت ایدن مأمور ، بوتئاسک تأمین ایدیله بیله جگنی آکلاندی و محارباتده تأمین ایددی . طبیعتیه ایجابنک اجراسنه توسل ایدره جکز . » بوظرز بیانات ، آناتولونک نقضه نظربنه موافق اولمیه جعنی و تکذیبی لازم کلدیکی مطالعه سنه قورتی بوکا قایینه موافقت ایتمه مش ، مع هذا عزت پاشا ، ترجمان حقیقت خزنه سیله شو بیاناتده ده بوخش : « منافع عالیہ مملکت . شمعیب بومشله ده مطبوعاتنک اختیار سکوت ایتسنی آمردر . بناء علیه بر ایکی کون دها بیاندده بولنقده معنورم . »

افندیلر ؛ توفیق پاشا ، احمد عزت پاشا ، صالح پاشا ، زمناک بویوک آدمیری کی طائشلردی . مات بولاری عوف ، مدبر ، دوراندیش بیلوردی . بوسبینه ، داماد فرید پاشا چکیلوبده یرینه ایلری کسری بوذراتدن عبارت بر قایینه موقع اقتداره کلنجه ، هر کسده درلو درلو اُمیدلر اوپاندی . توفیق پاشا قایینه کی ایلک آئیده آنقره ایله تئاس و مناسبت آرنجه ، افکار عمومیده حسن نیتنه حکم اولنقده ایچون سبب تصور اونده مدی . هر کس ، توفیق پاشا قایینه سنک موقع اقتداره کلسنی فل خبر عر ایتدی . بوقایینه ننت ، مملکت و مملکت اعظمی منفعتی تأمین چاره و واسطه لرینی بولمده دن حکومته کلش اولملرینی قبول ایتنک و ایتدیرمک جدآ مشکل ایدی . باخصوص ، کندیلری ده استانبول محافظنده و مطبوعاتده قولاندقلری طرز لسانه عمومک تلقیسنی تأیید ایدره ک وضعیت آئش بولونیورلردی .

یز ، حقیقت وضعیتنک ، عمومک ظن و تلقیدی کی اولمیدینه تماماً قانع بولونیوردی . فقط ،

استانبولک ، چاره خلاص ایچون وقوع بولان ائتلاف و ملاقات تکلیف لرینی افکار عمومی یی تطمین مدار اوله حق شرایی احضار ایتمه دن رد ایتمک موافق بولدی . اونک ایچون ، بالخاصه عزت و صالح پاشا لارک داخل بولنه جینی بر هیئتله بیله جکده ملاقاتی تنسیب ایتدک . بو ذواتله کوروشدکن صوکرده ، عامه نك بوتون ظن و تلقینک اساسسز اولدینگک آکلاشیله جفته شهیم یوق ایدی . برده ، هر نه اولورسه اولسون ، افکار عمومیجه ، اشارت ایتدیکم اوصافده طائمش بو ذواتک ، استانبولده حکومت تشکیل ایتمک مقصد ملی ایچون نه قدر مضر اولدینی میدانده ایدی . بناء علیه ، ملاقاتان صوکرده . کندیلرینک عودتنه مساعدده ایتمک لزومی نجه طبیعی ایدی . ایشته ، بوملاحظاته بناء ، عزت پاشا هیئتله بیله جکده ملاقات قرارلاشدیرلدی . ملاقات ، ۲ کانون اولده دکل ، فقط • کانون اولده وقوع بولدی .

افندیلر ، بو ملاقاته انتظار ایدرکن ، اوکونه قدر جبهده و آتقرده جریان ایدن حادثاتی خلاصه عرض ایدیم :

افندیلر ، خاطرلارسکزکه ، عزت پاشانک مأمور مخصوصنک اینه بولی اوزرندن استانبوله حرکت ایتدیرلدیکی ۸ تشرین ثانی ۳۳۶ کونی . فؤاد پاشانک موسقووا سفارتی ، عصمت و رأفت پاشا لارکده غرب جبهه سنه مأموریتلری تقرر ایتدیرلمشدی . عصمت پاشا ، ابرتسی کون جبهه حرکت ایتدی . ۱۰ تشرین ثانیده وظیفه به باشلادی .

اوزمانلر ادهم بکک بقین آرقداشی بولنان برذاتک ، ۱۳ تشرین ثانی ۳۳۶ تاریخی ، اسکیشهردن بر شیفره تلغرافنی آلدیم . بو تلغرافده دینلیوردی که : « ادهم بکک ، فؤاد پاشا حاضرتلری رفاقتده روسیه یه کیده جکی شایعه سی جبهه محیطنده و کربده بولنان اهالی طرفندن برسؤ فکره حمل ایدلمکده در . بو کی ذواتک محیطکزدن اوزاقلاشدیرلسی ، ذات دولترینک دیکتاتورلک اعلان ایده جککزد ذه ای تولید ایتمشدر »

افندیلر ، فی الحقیقه ادهم و برادرلرینک تورکیه دن اوزاقلاشملری ، تورکیه نك و کندیلرینک منفعت و سلامتی نقطه نظرندن موافق ایدی . بوسبيله ، فؤاد پاشایه ، آرزو ایدرلرسه ، بونلریده برابر آلوب مناسب صورتده توظیف ایده بیله جکنی سوبله مشدم . ادهم بکک آرقداشی طرفندن یازیلان بو تلغرافنامه مفادینک ، یالکیز آرقداشینک مطالعه سی و حقیقه معطابق اولدینی البت قبول ایدیله مزدی . چونکه ، نه جبهه نك ونده اهالینک ، ادهم بکک روسیه یه کوندیریلوب کوندیریلیمه جکی مسئله علاقه سی یوق ایدی . بالخصوص بن ، دیکتاتور اولقی ایسته یورم ، فقط ادهم و امشالی مامدر ، اونک ایچون بو کیلری اوزاقلاشدیر یورم . ذهابندن بحث اولنسی بوسبوتون جالب نظر دقتم اولدی .

عصمت پاشانک جبهده فعالیت به باشلامسین متعاقب ، ادهم بک ، راحتسزانی درمیان ایدرک آتقرده کلدی و بوراده اوزون مدت اوطوردی . غیوبتنده قرده شی یوز باشی توفیق بک ، ادهم بکک وکانه قوه سیاره نك باشنده قوماندان بولونیوردی .

وضعیتی لزومی کی تنور ایده بیلیمک ایچون ، برسلسله و قایمک بعض اساس نقطه لرینی اشارت ایتمک مناسب اولور . قوه سیاره قوماندانلی ، قرهجه شهرده ، کندینه مربوط اواباق اوزره کیزایچه ، « قره کچیل » نامنده برمفرزه تشکیل ایتمشدی . بوندن ، غرب جبهه سی قوماندانلنک معاولاتی یوقدی .

بومفرز نك موحودنى، ۱۷ تشرین ثانی ۳۳۶ ده تصادفاً اوكر نيلدى . جبهه قوماندانلغىك ، بومفرز نك موحودنى حقدى معلومات طلبى وقطعه نك تفيشه عرصه اىلىسى امرى ، ادهم بك طرفندن اساف اولدى . جبهه قوماندانلغىك ، امور ملكيه يه ، كرى خدماته مداخله ايتهملى حقدى ويريلن امرى عومرى به مناب ارلهرق ، قره سياره قوماندانلى ، بالعكس كوتاميه حواليسده ، هرشیده كوسته دىلى موحودنى وعرفى ستركانى تزييد ايلدى .

جبهه قوماندانى ، ادهم بك قره سياردىنىك ، دىكر قره سياردىلردن تفرىق ايجون « برحقى قره سياره » نومه ياد ايلدىسى امرى ايتديكى حاقده ، ادهم بك وقردهشى بىرى نسر دقتى آلتى شوبه دىرسون . بومفرز نك كندى كندى « عموم قواى سياره وكوناميه حواليسى قوماندانى ، مسورتى . بر بومفرز نك موحودنى احداث ايلدى .

ديروايوركه ، ادهم بك وقردهشى ، تحت امرانلىكى قشغى ايتديرميورلى و ستركانى صلاحيت وعنوانلى كندى كندى طاقيدورلدى .

« عموم قواى سياره قوماندان وكيلى توفيق » امضاسله ۲۱ تشرین ثانی ۳۶ ده ، جبهه قوماندانلىك كان برارلردى ، « ۱۳ تيجى دشمن فرقه سىك امير فتحى ، الياس بك ، چارداق ، امور بك اوزردن ، كيكده اولدى » و « كندى منته سنده بولغان كردوسايلرك دشمن عسكرىنى دعوت ايتدكلى ، نه دائره معلومات واردى . حالبوكه ، حقيقته ، نه دشمن فرقه سى اياريله وردى و نه ده تورك ادايت ، دشمنى دعوى و قودى . بو معلوماتك ، متاصد مخصوصه ايله وىرلدىكى آكلاشله حقدى . اسلام ادايتك ، دشمنى دعوى ، ياكى بر سبيله انتضاح اولنه ايلدى ، كه اوده دىر قودن ظلم و تعدى . اوغرايه حقدىنه ذاهب اوللرلدى . انسته جبهه قوماندان ، وصيتى بولمىس مصلحه ايدرك وىرلدى امرى عومربه دىشدىكه : « حاربىك بخرانى اتانساندىكى تهورلرك نايىبله ، تدابير عريفه اشان ايتكه قطعاً مانع اولقى لازمدر . خيالى ، نه درجه محقق اولورسه اولسون ، هيچ بر كوى قودا نايىبله حق ، اهايلدن هيچ بر كيمسه ، هيچ بومفرز نك موحودنى ، هيچ بر حرم ايله اعدام اولنه بر وساملى وسائراهانلارى تبين ايتش ادهم بك ، تحت الحظ استقلال موحودنى ايتديرميورلى ايجاب ايدى . عموم قواى سياره قوماندان وكيلى توفيق بك بومفرز نك موحودنى اعتراض ايتدى .

افنديلىك دشمن ، قوتلىنى طوپلو بولمىس مصلحه ايتديرميورلى ترتيبات بولمىس ، قره سياره قوماندانلى منته سنده بعضى برلى تولى ايتدى . بومفرز نك ، حكومت ملكيه تاسيس ايتديكه قره سياره ايتديرميورلى اداره مى ايجون ، تشكيلات عاجله اخذينه لزوم واردى . بوسيله ، ژاندارمه خدمت . بولاش افراددن وحسن حال ارايتدن سچيلهرك يوز الى موجودنده بر بومفرز نك ايتديرميورلى وسماو وحواليسى قوماندانلى نامى آلتنده بر مقام احداث ايلدى . بومفرز نك ، تحديد اولنان منطقه داخلنده ، انضباط داخل ايشلرله باقمىس . قائممقام ابراهيم بك نامنده بر ذاك مامور ايتديرميورلى بومفرز نك ، اداره و انضباط اعتباريله ، بومفرز نك ايتديرميورلى اخذ عسكرى شىبانى ده مربوط اولمىس . قطعاً نايىبله ويا سياره قوماندانلى ياكى حركات عسكرىدن مسئول اولمىس . بومفرز نك قوماندانلى تشكيللى مناسبيله اوجوار اهايلسه ، جبهه قوماندانلى طرفندن يازيلان بيانمده : « سرك هر دىر دىرلىكى ديكلمك ، عادلانه بر اداره تاسيس ايتك وظيفه سيله سپاوده بر حوالى قوماندانلى

تشکیل ایدیورم، جلسه‌ی واردی، بوجله‌ی، قوای سیاره قوماندانانی طرفدن سوءتفسیر، اوغرایه جغنی کوره جککز ایچون، بالخاصه قید ایدیورم.

دشمندن تخلیص ایدیان بوقضارخلق، تاریخ تخلصدن اعتباراً، ایکی ماه مدته خدمت عسکر به دن معاف طوتوشلردی. عموم قوای سیاره قومندان وکیلی توفیق بك، بر حقه اسباب و مصالحه ایله بوحوالی قوماندانلغنه اعتراض ایدی.

توفیق بك، ۲۳ تشرین ثانی ۱۳۳۶ تاریخی برابورنده: «بر دشمن فرقه‌سنت تعرضی اوزریه، قوتلربی کومان کوی شالنده کی صرتله چکدیکنی، بیلدیریور و وصول جناحنده بولنان جو مبروردی استقامتی تأمین ایدیکز.» دیور.

دشمنک جدی بر تعرضی اوله مشدر. قوای سیاره قومنداننک مقصدیت، قعات نعامیه بی جبهه سور دوروب، کندی قوتلربی کریده طوبلامق اولدینی آکلاشیلشدی. جبهه قوماندانی عصمت پاشا، توفیق بك و یردیک معلوماتی جدی تلقی ایدرک، اجاب ایدنره ایچون کی امرلر و برمش اولقله برابر کندیسندن ده، «تعرض ایدن دشمنک تخمیناً قاچ طوب قوللانمقده اولدینی، و قوری کویدن جاده بونجه جام کویه دوغرو بردشمن حرکتی وقوع بولشمیدر، دیه صوردی و جو مبروردی وادیسنک اسلام کوینه دوغرو تأمیننک جنوب جبهه‌سنه حائل اولدینی ده بیلدیری.

توفیق بك، ۲۴ تشرین ثانی ۱۳۳۶ تاریخنده جبهه قوماندانلغ یازدینی تنغرافده، بر طاقم تعریضکار سوزلردن صوکره، «بنده کز، شاک و جنوب جبهه‌لربنک هرایکسی ده عینی حکومتنک امرنده اولدینی ظن ایدیورم. مادامکه دکلدز، اداره سزک یوزندن، بپوده، بوراده، اولاد وطنی قیردیره میهنم. یکریمی درت ساعته قدر صول جناحز، قوتلی بر صورتده تأمین ایدلدیکی حالده قوای سیاره بی... افندی کورپرسی جوارینه چکه جکم. بوخصوصده مسئولیتک کیمه حائل اولدینی حکومت بولسون افندم.» دیوردی. غرب جبهه‌سی قوماندانی عصمت پاشا، قوای سیاره قومانداننه جواب ویردی ویدی که: «۱۲ نجی قول اردو، صول جناحکزدن فرق کیلو متره اوزاقده در. بوندن ماعدا، کرک چکیلش اولان دشمنی قسلی تعرضه و زورله بردن آتمق وظیفه‌سی قصامتزه ورنه مشدر. بناء علیه قوای سیاره، دشمنی تعقیب ایدن مستقل بر سواری فرقه‌سی وضعیتنده در. دشمنک، فائق قوتله تعرضلریه فارشی یالکش بوشنه انخذ تدابیر ایدر و دشمن، موضعی و جدی، بر حرکت ایدقچه بیکا قارش قسلی محاربه دن استجاب ایدر. بووظیفه‌لر، سواری فرقه‌لریه و یریار. جنوب جبهه‌سنده، قوتلی سواری اولدیندن سرک جبهه‌کزی سواری خطیله تمهیده امکان یوقدر. قوه سیاره ایله جنوب جبهه‌سنت جناح خارجیدن، متعلاً یالکرتماس و ارتباطی محافظه ایتمی ممکن و لازمدر. خلاصه، جبهه‌من این اداره ایدلمکده در... الخ،

افیدلر، غرب جبهه‌سی قوماندانانی، بالطبع اردوسنک بودجه‌سی تنظیم ایتک ایسته‌یوردی. بو متصدله، ۲۴ تشرین ثانی ۱۳۳۶ ده عزم جبهه قطماندن منتظم بر قوه عمومی طلب ایدلنی. جبهه قسلماندن کاملاً جواب کلدی. قوی سیاره، طلب اولنان قوه عمومی کوندومدی. بوخصوصده جبهه‌دن وقوع بولان استیضاحه کلن جوابده، توفیق بك دیوردی که: «قوای سیاره نه بر فرقه، نه ده بر قوه متسلحه حاله افراغ ایدله من... بوسرسریرلرک باشنه نه بر ضابط، نه ده حساب مأموری قویق

ممکن اوله مغله برابر قبول استيرلسی امکاني ده یوقدر . چونکه ضابط کوردیلری ، عزرائیل گورمشجه سنه عسبان ایدیورلر . بزم مفرزه لرمن ؛ پهلوان آغا ، احمد اونباشی ، صاری محمد ، خلیل آفه ، طوپال اسماعیل کبی آدملر طرفدن اداره ایدلمکده در . و بلوک امینلری ده یازدیغنی اوقوبه من و او قودینی یازمه من آدملردن متشکدر و سن یاپامیورسک دیبه بونلرک تبدیلی امکاني ده یوقدر . قوای سیارمه نك شمدي به قدر اولدینی کبی کلیشی کوزل اداره ایدلسی ضروریدر اساساً قوه سیارمه نی ضبط وربط و انتظامه قویق دکل ، بو فکرک میدان آلمقده اولدیغنی حس ابتدکی آنده انحلال ایدر . رجا ایدرم ، بو یازدیغم شیلری برشیته حمل ایتمه ییکز . . .

افندیلر ؛ نام بو کونلرده ، دشمنک ، بروسه جبهه سی ایلریسنده ، ایزنیق جوارلرنده بر فعالیتی حس اولندی . جبهه قوماندانی ، بالذات اورایه کیده رک یقیندن اتخاذ تدایره مجبور ایدی . اونک ایچون ۲۸ تشرین ثانی ۳۳۶ تاریخنده ، قوای سیاره قوماندان وکیلی توفیق بکه جواب و پررکن و بوگون بیلجکه کیدیورم . عودته ذات طایلیله زرده شفاها کوروشمک قابل اولور . سوألنی صورمشدی . جبهه قوماندانه جواب و برله مشدی . جبهه قوماندانی ، ایزنیق وضعیته قارشى تدایر و ترتیبات ایله مشغول بولندی صرده ، قوه سیاره قوماندانلغندن محاربه راپورلری ورود ایتمه مک باشلامش . . سببی صورولمش : « راپورلر وقت لازمنده آنقرده بوبوک ملت مجلسی ریاستنه یازلشدر . امضا : یوزباشی تحسین ، تلغرافی آلتش .

افندیلر ؛ بر جبهه قوماندانی ایچون ، جبهه سنک بر قسمنده جریان ایدن حادثانندن معلومات آله مق نه قدر مشکل بر حالدر . بویه مهمیت ایچنده قالمق بوتون جبهه نك اداره سنی یا کلش یوله سوق ایده بیلیر . غیزوبل تعمیر مهالک سبب اوله بیلیر . جبهه قوماندانی عصمت پاشا ، کیفیتی آنقرده بولنان قوای سیاره قوماندانی ادهم بکه ۲۹ تشرین ثانی ۳۳۶ تاریخنده یازهرق راپورلر ایچون وکیانک ایست ایدلسنی سید بریور .

عصمت پاشا ، ۲۹ تشرین ثانی ۳۳۶ ده ، زرده شوتلغرافی کوندردی :

« آنقرده ارکان حربیه عمومیه ریاستنه

آنقرده بوبوک ملت مجلسی ریاستنه

۱ — قوای سیاره قوماندانلغنی ، ۲۷-۱۱-۳۳۶ آقشامندیزی جبهه قوماندانلغنه راپور ویرمه مکده در .

۲ — بوگون ادهم بکدن ، وکیلنی ایقظ اتخسنی رجا ایدتم . استرداد اولنان اراضیده اداره ملکیه ایچون احداث اولنان سیاو و حوالیسی قوماندانانی سبیلله توفیق بکک متأثر اولدیغندن باحث ادهم بکدن بوگون بر تلغراف آلتش و جواب ویرمش ایدم . وضعیته شایان دقت برفوق الماده نك واریسه ده فضلّه معلوماتم یوقدر . اوراده موجود معلوماتک اشعارینی استرحام ایدرم .

افندیلر ؛ غرب جبهه سی قوماندانلغله قوای سیاره قوماندانلغنی آردسهنده جاری مخبرانه و حادث اولان وضعیته ناصل تماس و اطلاع حاصل ابتدکیکی مساعده بیورورسه کز ایضاح ایدیم :

قوای سیاره قوماندان وکیلی توفیق بك طرفندن عصمت پاشایه یازیلان ، فراری و حاسوسلرك استقلال محکمه سینه ویرلسنه اعتراضی متضمن وقوه سیاره مك صول جناحی یکریمی درت ساعته قدر اذن ایکنجی قول اردوجه تأمین ابدلیه جك اولورسه قوتی افندی کورپرسنه چکه حکمی حقنده کی تلغرافنامه لری ، بکا آقره ده بولنان ادهم بك ویردی . بن ، بالبلع بوتلغرافلری معنیدار بولدم . قوه سیاره بك وضعینده اتخاذ تدابیری مستلزم شایان دقت برحال کوردم . اونك الحون ، عصمت پاشایه ، بوتلغرافلره ادهم بك واسطه سیله مطلع اولدیفمی بیلدیردیکم ۲۵ تشرین ثانی ۳۳۶ تاریخلی تلغرافنامه مده ، « توفیق بکک اهمیت ویردیکم بومراجعتنه قارشی نه طرزده جواب ویرلیدیکمک ونه کی تدابیر اتخاذ بیورولدیغک بویکجه اشعاربی رجا ایدرم ، دیشدم .

عصمت پاشا ، جریان ایدن مخبره بی عیناً بیلدیردی .

افندیلر ، بر طرفندنده ، ۲۸ تشرین ثانی ۳۳۶ تاریخندن اعتباراً ، قوای سیاره مك صباح و آقشام راپورلری ، عموم قوای سیاره قوماندان وکیلی محمد توفیق امضاسینه دوعریدن دوعریه بکا بیلدیرلکه باشلادی . توفیق بکه شوشیفره تلغرافی یازدم :

آقره
۲۹ تشرین ثانی ۳۶

برنجی قوه سیاره قوماندان وکیلی توفیق بك افندی به

ایکی اوچ کوندنبری دوعریدن دوعری به طرف عاجزانه مه کوندرمکده اولدیغکز راپورلرك صولک ماده سنده ، غرب جبهه سی اردو قوماندانلغه ویرلش اولدیغک مقید بولجیدی نظر دقتی جلب ایتدی . برسهو میدر ، بوقسه برسبیه می مستنددر ؟ بوباید اعطای معلومات بیورولسی رجا ایدرم .

تورکبه بوک مات مجلسی رئیس

مصطفی کمال

بوتلغرافه توفیق بکدن جواب آلمدم . فقط ، آقره ده بولسان ادهم بکدن مرحوم - یاتی بکه شوبله رتذکره کوبدرلای :

۳۰ - ۱۱ - ۳۶

حیاتی بك قرده شه

توفیق بکله عصمت بك افندی آره سنده کی سوء تفهیمک اسبابیله بو خصوصه هر ایکسیله واقع

خبرگزاری عیناً تقسیم اید ورم . لطفاً باشا حصرت‌ترینه قرائت و ارائه‌سیله لاکش تلقی به میدان ویریه‌سی رجا ایدرم اقدم .

قوای سیاره و کوتامبه حوالیسی قوماندانی
اولهم

افندیلر ، یونزد کرمه دلفوف خبراتمه شایان دقت اولان نقطه‌لر شونلردی ، توفیق بك قرده‌شنه دیورکه : « سپاه وحوالیسی قوماندانلقنه قطعاً احتیاج یوقدر . بوجوای قومانداستک اسکیشهره عودتی ایچور . شامدی آمر ویرده . » توفیق بك ، عصمت باشاک خاتمه خطاباً بیانامه‌سنی ده ، شوسورنله تفسیر ایدیورنی : « بومانامه و موافقه بزم عدلتر ، امنیسمز ، ناموسسمز حه‌سه حرکت ایتدیکمزی اعلان ایدیور قوای سیاره ، بونی قطعاً قول ایتز . بونقاط حل ایدیجیه‌قدر ، قوای سیاره ، ضرب جهه‌سی قوماندانلقنی طایفه‌چندر . »

یونک وزرینه ، ادهم بك ، عصمت باشابه یازدیقی تلغرافده ، برادرستک تشرندن عت ایتدکدن صوکره . بواجرا آتک عودته تأخیری رجا ایدیور . برادرینه‌ده ، ضرب جهه‌سی قوماندانلقنه یازدیمنان و اعتدال و نزاکتله حرکت و متابله ایتدک لزومندن عت ایدیور . توفیق بك ۲۸ تشرین ثانی ۱۳۳۶ ده ادهم بك یازدیقی حوای تافراده : « ناموسمزله اوینیان غرب جهه‌سی قوماندانی بوندن بویه آمر طایفه‌جفی و سپاه کوندردیک قوماندانه بوکون متبیله اسکیشهره عودت ایتسی ایچون امر وردیکمی یازمشمده ، دیدکدن صوکره «بوخصوصده بشقه شی دوشونه‌م و دوشونه‌بیلیمک امکاتی‌ده یوقدر ائدم ، دیوردی . »

توفیق بك ، برادرینه اولان عنی تاریخی دیگرب تلغرافنامه‌سنده‌ده : « حزتی برشی حس ایدرسم . بوبکی احداث ایدیلن قومانداستک هیئت مجوعه‌سنی محفوظاً غرب اردوسنه اعاده ایده حکم . غرب اردوسیه قوماندانی عصمت بك بوجیه قوماندانلقنی اداره ایدمه‌جکی آتازورم ، دنیلیمکده ایدی . اندیلر ؛ بونان صوکره ، قوای سیاره‌نک عباربه راپورلری آتشرده ادهم بكه کلور و ادهم بك طرهندن غرب جهه‌سنه کوندریلیورمش . »

یوندن ایشه ، قوه سیاره قوماندانلقنی ، ضرب جهه‌سی خبراتمه سانسور قریمش . تلغراف و تلفون خطونلک قوه سیاره قوماندانلقنک خبراتمه مشغول اولدینندن بوشله جهه‌ایله شارعات صورت عانیه و رسمیه‌ده منع ایدلسی . سیی زمانده ، قوه سیاره‌نک ، اسکیشهر جوارینه تجاوازانده بولنه‌جی ایشه ایدلسی .

عقلم اندیلر ؛ بووضعیت هب برار مطالعه ایتیمکده اار اوله‌جق قدر معلومات عرش ایتدیکمی امید ایدرم . سهولته آکلاشیلمتده ایدی ، که ادهم ، توفیق قردشله و کندیلرینک هم فکری اولان بعض آرقداشلری . حکومت ملییه قارشى عصیانیه قرار ویرمشلردی . بوقرارلرینک تسلیمته ، جهه‌ده ، توفیق بك وسیله آزارکن و قوتلرنی جهه‌نی ترك ایدرک طوپلارکن ، آتشرده ادهم بك و مبعوث اولان فردشی رشید بك ودها برطاقلری سیاست جالیشیورلردی . عسبان پارانده موفق اوله‌بیلیمک ایچون ، هرشین اول بوکامع تصور اولشان غرب جهه‌سنده‌کی اردونک باشنده‌کی قوماندانی ، اعتبار

و مقامندن دوشورورك ، اردوبه حاكم اولقى الزم ايدى . اوندن سوكرده ، مجلس افكار عموميه سنى تامماً كندى لهله نه چويرورك قوماندان ويا وكيل ويا حكومت اسقاطنده مظهر سهولت اولقى مهم ايدى . ايشته بومقصدلرله چالشمقده اولدقلرينه بزده شبه فلانمشدى . ادهم بكك ، عصمت پاشايه وقردهنى توفيق بكك يازدينى تلغرافلرده قوللاندينى ملايم ونازكانه بعض كهلرك ، هنوز زمان قازانمق مقصدينه معطوف اولديغنه مسئلهنى عصمت پاشا ايله توفيق بكك آردسند سو تفهمدن متولد برتائردن ، اك نهايت توفيق بكك عصيتمه مغلوب اولهرق فضله حر ككتدن عبارت كوستروب ، كنديلرينك غايت مطيع ومتواضع اولدقلرينى برزمان ايچون ده كوسترمكه چالشدقلرينه حكم ايتهمك ممكن دكلدى . بزده ، وضعيتى اولدينى كى جدى تلقى ايتدك . سياسى وعسكرى تدبيرلرمى اوكا كوره تطبيقه باشلادق .

افنديلر ، عرض ايتلىم ، كه هر نقطه نظردن كركجهده وركك آقردهه ايجاب ايدن تدبيرلرى آلديرمشدم . ادهم وقردهلرينك عصيانندن اصلاً چكينه بوردم . عصيانلرى حالنده ، تاديب وتجزيه اوله بيله جكلرينه شهم يوقدى . اونك ايچون غايت سرين وكنيش حر كك ايدى بوردم . ممكن اولدينى قدر كنديلرينى نصيحتله دائره ادب واطاعته كتيرمكه چالشمى ، بونده موفق اوله مديغم تقديرده ، افكار عموميه ده زياده وضوح پيدا ايدمك اولان افعال وحر كات متجاوزانهلرينك ايجابى ياپمى ترجيح ايدى بوردم . بومطالعاه بناء آقرده بولان ادهم ورشيد بكلرى وبعض ذوانى برابر آلهرق بالذات اسكيشهره كيتمكه واوراده عصمت پاشا ايله ده برلشهره وجاهاً قونوشمغه و آكلاشمغه ، ۳۳۹ كاون اول تاريخنده قرار وىردم . ادهم بكك بوسياحتده بكا رفاقتدن اجتناب ايدمك چكنى تخمين ايدى بوردم . حال بوكه ، بهمه حال ادهم بكى برابر آنوب كوتورمك بجه لزوملى ايدى . بونك ايچون آرزوسى ارلسون اولسون ، ادهم بكى برابر كوتورم وياخود اصرارى حالنده اوكا كوره معامدهه بولمق اوزره ايجاب ايدن تدبيرى ده امر ايتشدم .

فى الحقيقه ، ايرتمى كون ، ادهم بك خسته لمندن بحث ايدرك برابر سياحت ايدميه چكنى بيلديردى . دوكتور عدنان بك ده ادهم بكك راحتسزلىك سياحته مانع اولديغنى سويدي ، اصرار ايتدم . نهايت ، ۳ كاون اول ۳۳۹ آقشامى برترن مخصوصه اسكيشهره حر كك ايتدك ادهم وبرادرى رشيد بكلردن معدا برابر بولان آرقداشلردن باشلچهلرى شونردى :

كضم پاشا ، جلال بك ، قنچ على بك ، ابوب صبرى بك . حق بهيج بك ، حاجى شكرى بك . ۴ كاون اول ۳۳۹ صباحى ابركندن هنوز بن اويقوده ايكن ترن اسكيشهره واصل اولدى . ده اول عصمت پاشانك هنوز بيله چكده بولدينى آكلاشيلش اويغندن اسكيشهره دورمايوب بيله چك استاسيوننه كيتمكه قرار وىرمشكده اسكيشهره اويانديغم زمان ، تركك ايچون طوروب حر كتنه دوام ايتديكنى صوردم . ياويلرم ، آرقداشلك صباح قهوه آلتيمى ياپمق اوزره استاسيونك قارشوسنده كى لوقطه بيه كيتدكارينى وشمى كلك اوزره بولندقلرينى سويلى . چابوق كهلىرى ايچون خبر كوندرلمنى اخطار ايتدم . برفاچ دقيقه سوكره ، حضرز دينيلدى . بوتون آرقداشلكلدىمى ؟ ديدم . بونك اوزرينه بايلان تحقيقات آكلاشيلدى كه ، هر كس حاضردر آما ادهم بك بر آرقداشيله برابر اورتهده يوقدر . درحك ادهم بكك فرار ايتديرلديكنه حكم ايتدم . فقط بو حكى كيمسه بيه سويله مدم . يالكز او حالده ، ديدم ، ادهم بك اونق سزين بزم بيله چكه كيتمه مزده برفنده يوقدر . عصمت پاشانى ده بورايه دعوت ايدرز .

عصمت باشد ، تاغراف باشند ، خصوصی محاوره دن صوکره اسکیشهره حرکت ابتدی . دها اول یالکز و خصوصی کوروشمه من لزومی اولدیغدن بنده ، بر ایکی استاسیون ایلری کیده رک ، بولوشدق . برابر ۴ کانون اول ۳۶ آقشامی اسکیشهره کلدک . اوراده بکله بن آرقداشلرله هب برابر بولوقظه ده یلک بیدک . ادهم بک حاضر دکلدی . زرده اولدیغنی برادرندن صوردم . راحتسزدر ، یانیور دیدی . اوکیجه عصمت پاشا قرارگاهنده کاظم پاشا ، جلال بک ، حق بهیج بک حاضر اولدیغنی حالده رشید وادهم بکلرله قونوشه جقدق . اونک ایچون رشید بک ، ادهم بک خسته اولدیغنی سویلرکن کوروشمک اوزره قرارگاه کله یله جکندی ده علاوه ایتشدی . یمکدن صوکره قرارگاه کیتدک ، فقط ، ادهم بک کلامشدی . رشید بکه نه وقت کله جکندی صوردم . ویردیکی جواب شو ایدی : ادهم بک بودقیقه ده قوتلرینک باشنددر :

بوخبره رغماً ، ساکن بولغنی وکوروشمکی ترجیح ایتدک .

شونقظه بی ده ایضاح ایتلیم ، که بن ، اسکیشهره برصفت رسمیه ابه کیمه مشدم . بعض آرقداشلرکده حضور یله عصمت پاشا ایله اولان ملاقات و مذاکراتی بيطرف بر آرقداش صفتیه یلدیغنی سویله مشدم . عصمت پاشا ، وضعیتی ، جریان ایدن مختاراتی ، قوای سیاره قوماندان وکیلی صفتیه توفیق بکک آلدیغنی وضع سرکشانه بی ایضاح ابتدی . رشید بک ، قردشلی وکندی نامنه جواب ویریوردی . رشید بک ، غایت درشت ومتجاوزانه قونوشمه باشلادی . قرده شلرینک بررقهرمان اولدقربی ، هیچ کیمسه نک تحت امرینه کیرمه جکلرینی وبونی بوله چه قبول ایتمه هرکسک مجبور اولدیغنی بی پروا سویلور وارده ، ضبط وربط ، قوماندان ، حکومت مفهولرینه وبونلرک ایجابانه دائر سرد ایدیلن مطالعاته قولاق دخی ویریوردی . اونک اوزرینه ، بن ، دیدم که : « بودقیقه قدر سزکله اسکی بر آرقداشکیز صفتیه وسزکله هکزرده بر نتیجه دسترس اولقی حسن صمیمانه سیله کوروشیوردم . بودقیقه دن اعتباراً آرقداشلق وخصوصیته عائد وضعیتم ختام بولشددر . شمدی قارشیکزده ، تورکیه بویوک ملت مجلسنک وحکومتنک رئیس بولمقده در . رئیس دولت صفتیه غربجه سی قوماندانه حالک ایجابانی تطبیقه صلاحیتی قوللاسنی امر ایدیورم . » درعقب عصمت پاشا ده دیدی که ، « معتمد بولان قوماندانلردن هر هانکی بری بکا اطاعتسزک ایتش اوله بیلیر . بن ، اونی تربیه وتادیبه مقتدرم . بوخصوصه هنوز کیمسه یه قارشی عجزمی اعتراف ایتش و هیچ کیمسه نک بکا عائد اولان بو وظیفه نک تسهیل افسانه دلالتی رجا ایتش دکلم . بن وضعیتمک ایجابانی یاپارم . »

طرفدن وعصمت پاشا طرفندن آلتان بوجدی وضعیت اوزرینه آوازی چیقدی قدر باغیر رجسه نه قونوشان رشید بک ، درحال التجا کارانه بروضعیت آلدی وایلری کیمکده عجله ایدله مسنی وکندیسی قردشلرینک یانه کیدرسه بر چاره تسویه بوله بیه جکندی بیان ابتدی . بوندن بر نتیجه چیقمه جنی ، مقصدک قردشلرینی تنور وزمان قازانقی اولدیغنی میدانده ایدی . بوکا رغماً ، رشید بکک بوتکلیغنی قبول ایتدک . ایرتسی کونی عصمت پاشانک حاضر لانه جنی بر ترهن مخصوصه کوتاهیه ده قردشلرینک یانه کیتسنه موافقت اولندی . کاظم پاشانکده رشید بکله برابر کیتسی مناسب کورولدی . حرکت ایتدیلر .

محترم افندیلر ؛ مساعده کزله بو حکایه بی شمدیلک بوراده براقه جنم . عینی کونده ، یعنی ۵ کانون اول ۱۳۳۶ ده بیهلجک استاسیوننده بکله بن احمد عزت پاشا هیئتته تماس ایده جکم .

خاطر كنوده مدركه ، عزت پاشا نك طلب و تكليفى اوزرينه ، كنديلريله بيله چكده ملاقات تقرر ايتمى . هيت ، آيك دردندى بى بيله چك استاسيوننده بگله يوردى . هيت ، عزت ، صالح پاشا لاله سفردن جواد ، زراعت ناظرى حسين كانلم ، حقوق مشاورى منير بگدر و خواجه فطين افندي دن مركب ايدى . بيله چك استاسيون بناسنك بر اوطه سنده برلشدك . عصمت پاشا ده براردى . ملاقات ، شو طرزده جريان ايتدى : بن ، ايلك سوز اوله رق ، « توريكه بويوك ملت مجلسى و حكومتى رئيسى » ديه رك كندى بى تقديم ايتدكن صوكره ، « كيمارله مشرف اوليورم » سوانلى توجه ايتدم . صالح پاشا ، بن مقصده انتقال ايدميه رك كندى سنك بحريه و عزت پاشا نك داخلى ناظرى اولدينى اينساجه قاقشير كن بن ، درعتب استانبوله بر حكومت و كنديلر بى او حكومتك رجالى اوله رق طائيدى بى و اكر استانبوله بر حكومتك ناظرلرى اوله رق كوروشمك ايسته بورلرسه كنديلريله كوروشمكده معذور اولدينى بيان ايتدم . اوندن صوكره ، صفت و صلاحيت موضوع بحث ايدميه رك مداوله افكار ايتك نسيب ايدلى .

مكالمه نك بعض صفحه لرينه آنقره دن برابر كن بعض مبعوث آرقداشارى ده اشتراك ايتدردم . بر قاج ساعت جريان ايدن مكالمه دن ، كن ذوانك اساسلى هيچ بر معلومات و قناعتلرى اولدينى آكلاش ايدى . نهايت ، استانبوله عودت لرينه مساعده ايتيه چكى و برلكده آنقره بيه كيده چكسى تبليغ ايتدم .

ذاتاً انتظار ايتمكده بولنان ترله حركت اولدى . ۶ كانون اول ۱۳۳۶ ده آنقره بيه كندك . استانبول هيئتى ، آرزولرى خلافته توقيف ايتمى . فقط ، بونى اعلان ايتكى قائده لى بولدم . چونكه ، عزت و صالح پاشا لردن و ديكر ذواندن حكومت مليه امورنده استفاده بى دوشونه رك حيتلر بى مخفوظ بولندي رمرق ايتدم . بومقصده ، آنقره بيه كار كلز مطبوعات توديع ايتديكم رسى آژانس تبليغده ، موضوع بحث ذوانك ، بويوك ملت مجلسى حكومتيه تماس ايتك و سياه سيلاه استانبولدن چيتمدق لرينى و مملكتمك خير و سلامتته دها مشر و مؤثر بر صورنده چالشمق اوزره التحاق ايدك لرينى اعلان ايتدردم .

افنديلر ، بز ، عزت پاشا هيئتيه بيله چك - آنقره بولى اوزرنده بولنديغمز ۶ كانون اول ۱۳۳۶ تاريخنده رشيد بكدن ، كونا هيه بيه وارد يفتدن و ايرتسى كونى توفيق بگله ملاقات ايدم چكندن ، ادهم بگك ده اورايه مواصلتندن باحث و فقط هنوز مثبت بر معنا افاده ايتمين تلغراف آلدم . درت كون صوكرده رشيد بگك عودت ايدركن اسكيشردن كوندردى بى ۹ كانون اول تاريخلى بر تلغرافنامه ده ؛ « توفيق ايله اولان مسئله ، حسن نتيجه بيه ربط ايدمشدر . » دنيلدكن صوكره ، « لكن طائيق و طائيق ايتديكمز ذوانك بسيط و زمانه لايق دوشونده ملرى و ياخود دوشونه مدكلرينه بيك بر اشارت قونمشدر . » عبارته اوقونقمده ايدى . رشيد بگك طرفندن اسكيشرده غرب جهه سى قوماندانى عصمت پاشا ده ده مسئله نك حل و مغايره نك تأمين ايدلى بى وسيلو حواليمى قوماندانلغك اعاده اولنه بيله چكى سويلندش ايدى . ۹ كانون اول ۱۳۳۶ ده ادهم بكدن ده آلديم بر شيفره تلغرافنامه ده ؛ مسئله نك عصمت پاشا طرفندن بالالزام و ناموسم احداث ايدلش اولدينى آكلا تيلمق ايسته نيوردى . اوزمان سر ياورم بولنان صالح بگك ده ، كويا آلمقه اولدينى تدابير و ترتيبادن عينا خبردار ايدللكرى ذكر ايدليوردى . بن اوهامه سوق ايدلى بى دلائيلاه استخبار ايتديكى يازيوردى . اوندن صوكره ، بر طاقم نظميناكار جهه لره ، قواى سياره بيه منسوب اولوب معدنن براى التحاق عودت ايدن و اركان حريه عموميه نك آمريله جنوب جهه سنه سوق ايديلن بر مفرزه سنك ، كنديه التحاقى و قواى سياره نك فؤاد پاشا

زمانده سيار ژاندارمه تشکيلاتی موجدجه بودجه داخل ابدليکندن محله فضلہ بارہ تأمین ايتک
ایسديک کورولیوردی .

سم اوج کون صوکره نوکا وردیکم تعلیمکنار جواوده ، « صوکره کونلرک تجلیات فعلیه من ، بنی
نومه دکل ، فقط تردد سوق ایتدکنی اعتراف ایدرم ، دیدکن بشقه وصحبت عمومیه مزک
آهلیک و ایتدیمی احرازده هیچ کیمسیه مستمه ، ایتدیمینی یازدم .

سنه قلمده مسئله حل اولتمهشدی . وره جیکم ایتمهشدن آنکارا شیه جندرکه ، ادهمک و قردشلی ،
زمان نزاعی ایچون زی ایتدله جالیشیورلردی . متداری ، ممکن اولمایدیک قدر یکیدن قوت جلب
و جمع ایتک و دورجهده بولنان صریقه دونلرینی و فکرتده بولنان کولک بیراق ضلورسی کندینه التحاق
استدیرمک وده جی محمد آفندکده کندییه برار عدیاس تأمین ایتک ، برطرفدن ده حبه قوماندانلرینی
استمال و اردو نجات و افرادیتک کندیلرسه ممابله ایتدملری ایچون پروپاغلايه فرصت بوناق
استدیرلردی . فی الحقیقه ، سپاه و جوالیسی قوماندانی ، سپاه کیتمک اوزره کوتاهیهدن کچرکن ،
ادتم و بوفیقیتن بکار طرفدن جانب اولمهرق کندی آمراری آلنده و کوستره جیکری محله استخدام
ایتمک اوزره کوتاهیهدن علمی امر اولمشدره بو آمراریتک تأییدی لزومیده ۱۰ کان اول ۱۳۳۶ده
حبه قوماندانلرینن نمینی ایتدرد . کورولیورده ، هرشی حل اولندی ، دینیلدیکی حالده مبدأده کی عدم
اصاءت ، سنه محله ایتدکده ایدی .

دتم بک ، فونیه ، آنقره ، خیانه داخل ، هر طرفه الارنده خصوصی شيفردلر بولنان ، ارتباط
ضابطی عوانبله ، بر طائم مأمورلر کوندره رک یکیدن سلاح و حیوان تدارکنه ناشلادی . بونلره
وردکاری و دیمه و حکومت مأمورلرینه یلداقلری تبیللر حظهده بر فکر ایدیتک اوزره مثلاً ،
۷ کان اول ۱۳۳۶ده آنقره شالنده قلمه جک قائممقامنه یاردیمی تذکره بی عیناً اوقویهیم :

کوتاهییه
۷ کان اول ۳۶

قلمه جک قضای قائممقامی جانب والاسنه

قوای سياره مفروزه قوماندانلریندن اولوب زیرده کنیه سی محرراسماعیل آغا قضای والاری داخلنده
قوای سياریه منسوب اولوب مآذون و غیر مآذون مجاهدین ایله یکیدن سلاح و حیوان تدارکیه ،
التحاق ایتدک و لمپورلری آلوب کتیرمک وظیفه سیله مأموراً قلمه جک اعزام قلمهشدر . کندیسنه
هر دروا تسهیلات و معاونات لازمه وطنیه ک ایضانی رجا ایلرم افندم .

عوه قوای سياره و کوتاهییه حوالیسی قوماندانی

ادهم

غرب جبهه سی قوماندانی ، قوای سیاره قوماندانانفندن موجود جیخانه مقداری و صوگ کوردوس عماره سنده نه مقدار طوبخی جیخانه سی صرف ایدلکی صورتی اوزرینه ، قوای سیاره قوماندان وکیل توفیق امضاسیله ۱۱ کانون اول ۳۳۶ ده ، بو یازیشکزدن بزه امنیت ایتدیگیزی آ کلابورم . جیخانه نه پینر ، نه ایچیلیر ، آنجق دشمنه آتیلیر . بو امنیت مسئله سی وارد خاطر ایسه ، جیخانه کوندرمیه بیلر سکر . « طرزنده جواب ویرلمکده ایدی .

افندیلر ، بوراده اوراق بر نقطه دقتی جلب ایدیم . کوربور سکر ، ادهم بک ، جبهه و قوتک باشنده اولدینی حالده توفیق بک ینه وکیل صفتیه مخبره و معامله ده بولونیور . عینی قوت اوزرنده ، عینی صلاحیتده ایکی قوماندان

جبهه قوماندانی ، ۱۳ تاریخنده سوریلان سؤال و آلمان جواب صورتلرینی برای معلومات بکا کوندرمشدی . حکومتجه ، مفتاحی اولیان شیفره لرو خصوصی شیفره لاستعمالی عمومیتله منع ایدلشدی . حالبوکه ، ادهم بک خصوصی مأمورلری و مبعوثلردن بعضی آرقداشلری ، بومنعوتیه رعایت ایتمکسین ، شیفره مخبرانه دوام ایتکده ایدیلر . بالطبع بونلره ممانعت ایدلدی . بونک اوزرینه ، ادهم بک ، عصمت پاشایه ۱۳ کانون اول ۳۳۶ تاریخنی بر مراجعتیه « بعضی احتیاجات و سائر حقهده آنقره واسکیشهر قوای سیاره ارتباط ضابطارینه ویریلن تلغرافلرک توفیق ایدلمکده اولدینی آ کلاشیلیمشدره مخبراتمک منع ایدلسی و یا مشکلاته اوغرادلسی صورتیه واقع معامله نک لطفاً ازالسنی رجا ایدرم ، دیوردی . حالبوکه ، ارتباط ضابطلرینک آجیق مخبره لری منع ایدلمه شدی . منع ایدیلن خصوصی ، شیفره مخبره سی ایدی . بالخاصه ادهم بک بحث ایتدیکی آنقره واسکیشهرده کی ضابطلرک هیچ بر مخبره لری منع ایدلش و بو ضابطلر طرفندن ادهم بک شکایت واقع اولش دکلادی . او کونلرده اسکیشهرده کشیده ایتدیرلرین بر خصوصی شیفره واردی . فقط او ، قوماندان و مبعوث دیبه امضا آنان ادهم بک بر آرقداشنک شیفره سی ایدی . اولنک ایچون عصمت پاشا ، ادهم بک ویردیکی جوابده ، بو خصوصده کی مخبرک کیم اولدیفنک اشعارینی طلب ایتشدی .

افندیلر ، باشلی باشنه نظر دقتی جالب بر معامله یی ده بوراده ذکر ایدیم . بوناریخلرده کونا هیده متصرف وکیل قاضی احمدعاصم افندی نامنده بر ذات بولونیوردی . کونا هیده موقع قوماندانی عنوانیه ادهم بک طرفندن تعیین ایدلش ، عبدالله بک نامنده ده بری واردی . بو قوماندان ، فراری افراد عسکریه عائله لردن بعضیلرینی تهجیر ایدلمک اوزره کونا هیه متصرف وکیل احمدعاصم افندی به کوندیریر . متصرف وکیل ، تهجیر معاملاتنک قانون اخیر موجبنجه ، استقلال حکمه سنه عائدیتندن بحثله اوراقی قوماندانلغه اعاده ایدر . بونک اوزرینه ، موقع قوماندانی ، متصرف وکیل ، کیجه وقتی ، مقامنه جلب ایتدیرمکه قالقار . متصرف وکیل ، کیجه مشغول اولدیفندن صاحبین ملاقات ایدمه بیله جگنی بیلدیرر . قوماندانک کوندردیکی نفرلر ، متصرف وکیلنک اقامتگاهنک حرم قپوسنی قیرمق صورتیه جبراً خانه سنه کیره کمال حقارتله کندیسنی آلیرلر و کورتورورلر . استجواب ایتدکدن سوکره ، عینی کیجه ، قوه مسلحه ایله اون درت ساعت مسافده بولنان قوه سیاره قوماندانلنک حضورینه کورتورورلر . اوندن سوکره ده کونا هیه دن اخراج و تبعید ایدرلر . قاضی اولوق و متصرف وکیل بولنق حسیده ، مختلف وکالتلرک بویوک بر مأموری اولان بر ذانک دوچار اولدینی تجاوز و معامله ، بالطبع دوغربدن دوغری به حکومت توجیه اولنش بولونیوردی . بووقعه اوزرینه مجلسده ، حکومتدن استیضاح بابیلدی .

حائذ اولدینی وکالتلر ، جبهه قوماندانلغندن وقعه متجاسرلربنك دیوان حربہ سوقلربی طلب ابتدیله . جبهه قوماندانك ، قوای سیاره قوماندانلغندن تحقیقات اجرا ونتیجهك اشعارینه دائر یازیلان تلغرافنه ، ۱۹ کانون اول ۳۳۶ ده عموم قوای سیاره وکرتاهیه حوالیسی قوماندان وکیلی محدتوفیق امضالی کان جوابده ؛ « عبدالله بك هر نه پامش ایسه طرفدن ویریلن امر قیطی اوزرینه پامش وپامغه مجبورایدی . بو مسئلهك اسباب موجبہ سی ایجاب ایدن وکالتلره عرض ایدلمشدی مومی الیهك عودتنه امر قیطی ویرلیدیکی طرف عالیکزدن بیلدیریایور . عودت ابتدیکی حالده همه حال اعدام ایده جکم دنیلیوردی .

افندیله ؛ وکلائی ملتک امریله وظیفه سنه اعاده ایدلمک ایستہ نیان بر مأمورک ، اعدام ایدیلہ جکنک بیلدیراسی ، البته احکام اساسیه وقانونیه ایله قابل تألیف دکلدی . ۱۳ کانون اول ۳۳۶ کونی ادهم بك ، آقرمه برادری رشید بکله ماکنه باشندہ آجیق تلغرافلره اوزون اوزادی به کوروشدی . بو مختارنک خلاصہ سی شو ایدی : « ادهم بك ، مسئله بی بهمه حال مجاسده موضوع بحث ابتدیریکز . صاری آفه دینیلن ادیبك مفرزه سیله برابر کوک بایراق طابورینه التحاق ایچون خبر کوندریکز . مجلس واسطه سیله قوماندانلری چکدیریکز . مجلس واسطه سیله اوله مدینی تقدیرده بونی اداره همان تأمین ایدیکز ، دیور و پاطلانہ جنی بمباری تا انکیزلرک ایشیده جکنی و بونک پاطلامسنک بك یقین اولدینی ، سویلیور . رشید بک و بریدیکی جوابلر میانده ، نظر دقتی جالب شونلر واردی : « قوه سیارهك دشمنه قارشى مدافعه ایتمه سنی ، بونی فرقلره برائسنى وادیلہ بالذات مختاره ایتمسنى ، بوکاماعت ایدلیدیکی تقدیرده جبهه قوماندانیه تکرار علاقہ بی کسمه سنی ، سویلیوردی .

رشید بك ، بو مختاراتی اولدینی کی بکا کوندردی . کندیسى یانمه گلدی . ذاتا اسکیشهردن کوتاهیه به کیدوب عودت ایتدکدن صوکره یانمه گلمشدی . کندیسنى نزدیقه جلب ایتدیردم . نه ایستدکلربی صورددم جبهه قوماندانلربی تبدیل ایدیکز ، دیدی . « یرینه قویه حق آدملرمز یوقدر ، دیدم . « بی تعین ایدیکز ، بن دهایی یاپارم ، دیدی . « جبهه قوماندانلربی تبدیل ایتک مهم بر مسئله در . وضعیت عمومیه مزى دوچار ضعف ایدر . بویه بر تکلیفی قبول ایتک قولای و موافق دکلدر جوابی ویردم .

عینی کونده ، یعنی ۱۳ کانون اول ۳۳۶ ده ادهم بکده یازدیغم بر تلغرافده ؛ رشید بکله ماکنه باشندہ کی مختاراتی او قودیفمی سویلدکدن صوکره ، مسئلهك مجلسده رسماً موضوع بحث ومذاکره اولسنى موافق اولدینی ، ادیبك یرندن اوینادلنسک جائز بولندینی بیلدیردم . عینی تاریخده ، ادهم بك و بریدیکی جوابده ؛ مسئلهك جدی اولدینی سویلیهرک قوماندانلر علیهنده سوزلر صرف ایدیوردی . افندیله ؛ ادهم وقرده شلری جبهده بولنان قوماندانلری بکنمیورلر واونلره اطاعت ایتمیورلر . وکالتلری وحکومتی طانییورلر . یالکز کویا بکا اطاعت ایدیورلر ومجلسده ، کندى آرزولرینه کوره حرکتہ کچیره جکلربی امید ایدیورلر . بکا ومجلسه ماشاکار کورونهرک کمال فعالیتله حاضر لقلربنک اکالنه چالیشیورلردی . ادهم بك ، ۱۴ کانون اول تاریخلی بر تلغرافیلده ، ینه ادیبك مفرزه سیله کندیسنه التحاق ایتدیرلسنى بندن رجا ایدیوردی . طلبی حقلى کوسترمک ایچونده دییوردی که ؛ « آناتولو حرکات وقادیبائی زماننده حسب الوضیعه بیغا حوالیسنده ترک ایتدیکم وبالاخره دوزجه به

موقتاً سوق ابدیلن برنجی قوه سیاره به مذوب ادیب بک، مفرزه نك قسم کایسنگ از میر وحوالیسی کوکلایرنندن اولان ۲۵۰ سواری ، ۲۰۰ پیاده ، برجیل طاقتی ، ایکی ماکنلی تنک ، ۳۰ کشیک قرارگاه سواری افرادندن مرکب مفرزه نك، از میر حدودینه تقریباً دولا یسیله کندیلرنندن دهافصله استفاده ایدیه چکی طبیعی بولنقله برابر مهادیده مراحت واقع اولمده بولندیغندن والیوم اوحوالیده آسایش وسائرملکده شایان امنیت براده ده اولدینی ادیب بک طرفندن ده اشعار ایدلینکندن مناسب دیگر برقطعه ایله ، منطقه مذکوره تسلیم آلنهرق، موسی الیه ادیب بک مفرزه سی وسائط حربیه سییه ، قوای سیاره به التحاقک لازم کان مقامانه امر وحوالیسی رجا ایلم .

افندیلر ، بوتلغرافنامه ده سرد اولتان مطالعانه ، اک تجربه سز واک بسیط محاکمه لی برینک دینی قانع اولمسی قبول اولنیلیرمی ؟ کوتاهیده بولتان برذات از میر حدودینه تقریدن ، بکا ، بحث ایدیور . دوزجه وحوالیسندن وضعیک شایان امنیت اولدیغنی بدن دها ابی استخبار ایدیور . ادیب بک مفرزه نك قوتی ، قهرعائیه قمداد ایتدکن صوکره بومنز نك وسائط حربیه سیله برابر التحاقی رجاسنی قابل اسعاف تلقی ایدمچکمی ظن ایدیور .

بو تلغراف اوزرینه ، ۱۹ کان اول ۳۳۶ ده ، خصوصی اوله رق بالذات دوزجه ده مفرزه قوماندانی ادیب بک ، ادم بکک طلبندن وکندیسنگ بونی آرزو ایدبکی بیلدیرلیدیکندن بحث ایدرک فقط مفرزه نك اوحوالیده وجودینه احتیاج قطعی بولدیغنی ده ذکر ایدرک یازدم .

ادیب ، ۱۹ کان اول ۳۳۶ ده وردیکی جوابده ، مفرزه نك او منطقه ده قلمسنگ ضروری اولدیغنی بیلدیردی . بوکا ، مفرزه نك ، قوه سیاره مرتبانی مثلوعنی تخصیصانه امر استخداملرینک تأمین استراحتی علاوه ایتک فرصتی ده قاجیره مشدی .

افندیلر ، ادم و آرقداشلیری ، آقره قرینده خبانه دهده آیرجه برقوت جعنه تشبث ایتدیلر . سرقت ماده سندن آتردهده موقوف ایکن بالآخره تخلیه اولتان وان مانعیلرنندن موسی بک زادتهاس نامنده بری ، الله وینه اولدینی حالد بش اون کشی ایله خیانه حوایسندن افراد طوپرمنغه باشلاذی . بو آدم ، ۱۹ کان اولده دردست ایدیه بیلش و آقره استقلال محکمه سینه تودیع ایدلشدی . بونی دردست ایتک وعونه سی داغتمق ایچون خصوصی وسریع ترتیبات آلمن لازم کندی . بومقصده ، خبانه به کوندریلن خصوصی برتوت ، الیوم مبعوث بولتان رجب زهدی بک قومانداسنده سرق اولنلشدی . رجب زهدی بک ، عباسی اوچ رفیقده دردست ایتدکن صوکره مهم برهجومه معروض قالدجغنی قویاً ماحوظ کوردیکندن ، موقوفلری ، بونی تبدیل ایدرک بولاظلی اوزرندن ترله آتریه کتیرمکه مجبور اولمشدی .

افندیلر ؛ دیرچی آفه ، ادم بکله مخبره دن صوکره بروضیت مخصوصه آلدی . بو ، حس اولنور اولماز ، جنوب جه سندن بولتان رأفت بک سواریلری ، درحل اوزرینه توحیه ایدلدی . ۱۹ کان اول ۳۳۶ ده دینار جوارنده ایکده جک کوبنده رکیجه باصفینه آمه نك قوتلری داغیلش کندیسنی بش اون کشیه فرار ایتش . آفه ، جوق صوکره انتجا ایدرک مغلیر غفر اولمشد .

افندیلر ، رشید بک ، ۲۱ کان اول کیجه سی اوند دوت کشی ، اردو ضابطان و باطاسه افرادی ، قوه سیاره ایله برمصادمه حالد اضلاله مأمور ایدیوردی . بورت کشی شونلردی :

یکی دنیا غنیمت منده خیری ، مارف اوروجک همشیره زاده می نظام الدین ، مشیر فواد پاشا زاده هدایت واریتی شغری بکتر ... بونلر ، ۲۱ کاؤن اولاده ترله اسکیشهره حرکت ابتدیلر . برابرلنده ادهم مکک کای اولان ریسی ده واردی . بونلرک ایچندن بری ، ترمنک حرکتندن اول خفی بر صورتده استاسو و مک اقامتک همه کلوب ، بکا ینشتی ییلدردی . بوذات ، پروپاغاندایی تربیت و اداره یه مأمور ایش . رئیس بری هدایت مک ایش . یاره صرفی صلاحیتی ده اولنده ایش . مخبر اولان ، یالکراوله رق که نایمیه بزمه حجت ، ادهم بکدن تعالیات آلدقندن سوکره اسکیشهره دونه جکدی . دیکرلری اسکیشهره بکله مکک ای .

بن ، بوذاته ؛ « ز ادهم مک وقرده شلری حقتده شبتکارز . اولر ، بهوده تلاشه دوشیورلر . بونلرک بکدن متأثر اولدم . فقط ادهم مکک اردوی افسانلرین ویره جکی تعلیماتی بیلیمک ایسترم . » همه و آوقدا ملاریله برابر کندیلری حرکتکنلنده سررست برامده .

اسکانه برده عسکرت پاشایه ، آه یون قییه حصارلنده فخرالدین پاشایه معلومات ویردم و بو آدملرک تعقیب اولملری لزومی ییلدردم .

تره ، احبارانده صادق اولدنی بلا آخره فعلیات ایله اثبات ایتشدر .

افندیلر ؛ کالم پاشا ، رشید بکنه برابر کوتاهیده ادهم و توفیق بکلرله ملاقات و مکالماتده بولاندینی زمان ، ادهم بکک انداملرین جاب دقت قشعلری بکا شوضورتله خلاصه ایتشدی :

۱ - - آتوره ده کی حکومت ، استحصال غایبه مستعد و مقتدر دکلدر . بو حکومت قارشی مسکین داوارا حصر غیر جائزدر .

۲ - - فعلی تشبثلرک ماهیتی ، سوء تفسیر ایدم جکاردر . فقط نتیجه ده موفق اولورسم ، هر کس بکا حق ویره جکدر .

۳ - - رأفت بکله آره مزده عزت نفس مسئله سی اولمشدر . مصطفی کمال پاشا ، رأفت بکک عزت نفسی ترجیح و بزمکنی کسر ایدیور . هر حالده رأفت بکی ، اوکمه قاترق آنقرمه قدر قووالامق ایسترم ، اولورسمده بونعییده اولیم .

۴ - - بز ، چوقدن بواشی یایاردق . فقط رشیدک ، آنقرده مجلسده وضعیتی ، بزى اغفال ایتشدر . عسکرت نه اهمیت و ماهیتی واردر .

دلم پاشا ، بومعالماتی دیکله دکن سوکره ، تورکیه مک غرب جبهه سندن بشقه شرفده ، جنوبده ، مرکزده دخی اردولری واردر ، بوردولرک باشنده و ایچیده بوجک قیمتده و قدرنده قوماندانلر وضابطلر واردر ، بون بونلرله برابر برملت واردر ؛ دییه رک کندیلری ساکن و معتدل بروضعیته ارجاعه جاییششی .

افندیلر ، رشید بک ، مجلسده حرارتلی تلقینات و تشبثاتده بولونیوردی . برکون ، مجلسده ، فرق اللی قدر مبعوث حلوظلانش ، بونلر ؛ جبهه حقتده بعض شهرلر وارمش ، هیئت وکیلانی دعوت ایدمک بونی ، آلامق ایستیورلریش . بولی مبعوثی بولنان مرحوم یوسف عزت پاشا ، بو وضعیتی واجتماع ایدن مبعوثلرک آرزوسنی برمکتوبله بکا ییلدردی . بن ، حال اجماعده بولنان هیئت وکیل

زنده بولونیوردم . هیئت وکیلہ ؛ بصورتلہ اجتماع ابدن مبعوثلرک ہرہانکی بر مسئلہنی استیضاح ایچون حکومتی دعوت ایتمی اصولہ موافق دکلدر ، قبول ایدہمیز ، دیدی . بن ، بوقراری ، بنہ یوسف عزت پاشا واسطہ سیلہ تبلیغ ایتمککے برابر شخصی مطالعہم اولہرق علاوہ ایتمد ، کہ : « سز مبعوثسکز ، بندہ رئیسکزم . ہرہانکی بر مسئلہ حقندہ بملہ کوروشمک ایسترسہ کز مع الممونہ قبول ایدہم . » ہم جوابی ، یوسف عزت پاشا ، حال اجتماعدہ بولنانلرہ تبلیغ ایتمدکی وقت ، رشید بک آیاغہ قافہرق :

« افندیلر! بوجواب کوکسکزی قبایک ! دیمکدر . معلوم مالیکزدردکہ ، عسکرلرک کوکسرلرک قبالی بولنسی ضبط وربط ایجابیدر . »

رشید بک ، رئیس بزی عسکری انضباط آلتہ آلمق ایستہبور ، دیمک ایستدیکی آکلشیلپور . موضوع بحث اجتماعی ترتیب ابدن ، بالطبع رشید بک وبعض آرقداشلری ایدی .

رشید بک آنقرہدہ بولنان عزت پاشا ہیئلدہ یادینی تماس ومکالمہ اتنا ایتمدیرمک ؛ اشارک ازمری ، استانبولی قورنارہرق صلح یاپیلہیلہحکمی سوبلہمک اوزرہ کلدکلری حالہ ، بوقیف ایدلدکلری نقطہسی اوزرندہ ، بر جریان دہ اویاندیرمشدی .

۲۲ کانون اول ۳۳۶ کونی ، رشید بکی ووکیللردن ومبعوثلردن اون بش قدر آرقداشی ، حکومتدہکی دائرہبہ دعوت ایتمد . بو آرقداشلر میانسدہ ، حلال بک ، کاظم پاشا ، ارب صبری بک ، عدنان بک ، وہبی بک ، حسن فہمی بک ، احسان بک ، قلنج علی بک ، یوسف عزت وأمیر پاشالر واردی . فوزی پاشا حضرترلری دہ حاضر بولندی . بو ہیئتہ ؛ موضوع بحث مسئلہنک بوتون سلسلہ جریانی ، ایجاب ابدن وثائقی دہ ارانہ صورنیلہ ، آجیق بر طرردہ ایضاح ایتمد . رشید بک ، سوبلدکلرمک هیچ برنی انکار ایتمدی . دشمن تجاورانہ قارنی یکانہ قونک ، ادم بک قہ فی اولدیغی ورم تشکیل ایتمکمز فرقہرک جیل یاوروسی کبی داغیلہجفلرنی بیان ابدرک ہر حالہ ادم بک قونک تزید وقوہسنہ احتیاج اولدیغی بیلدردی . جوانا دیدم ، کہ : « ادم بک شخصاً تحت تأثیرندہ اولہرق قولانہیلہجکی قونک اعظمی مقداری بیک اکی یونہ ، ایک بیک کشیدن عبارت اولہیلیر . بو تزید اولنورسہ ، اضباطسزلقندن داغیلوب سبب فلاکت اولور . ہر حالہ ، مقدرات مامکتنک ، شخصہ مربوط قوتلرہ دکل ، آنجیق بووک ملت مجلسنک قوانینہ تابع قطعاً منتظمہبہ تودیع ابداسی لازمدر . قوای سیارہ ، معین برقادرو داخلندہ ویریان اوامرہ تماماً اطاعت وانقیاد ایلمک شرطیلہ استفادہلی اولہیلیر . »

رشید بک ، سرد اولنان حقایق تسلیم ابدرکبی بر وضع آلدی . بونک اوزرینہ ، صوک بر تشبث اولقی اوزرہ ، رشید بک بعض آرقداشلرہ برابر قردشلرینک یانہ کیدوب اجری نصایح ایلمی قبول ایدلدی .

بوندن سوکرہ ، حل مسئلہ ایچون شمدی بہ قدر یادیتم شخصی تشبثانہدہ ختام ویرہحکمی ، ہیئتہ بیان ایتمد . ہیئتہ ؛ قوہ سیارہبہ ، حکومتک صوک وقطی مطالبی اولقی اوزرہ شوخصوصاتی تبلیغ ایدہجکدی :

۱ — قوهٔ سیاره ، دیگر قطعات مثللو ، امر و قوماندایه تماماً تبعیت و قانون خارجنده هر درلو طاشقینلقدردن بوق ایدم جکدر .

۲ — قوهٔ سیاره ، تربیدقوت ایچون کندیلکنندن هیچ بریده ، هیچ بر صورتله آدام طوبلامیه جق و بومقصده کوندردیکی آدملاک فعالیتنه در حال ختام ویره جکدر . افراد احتیاجی ، قطعات سائره مثللو ، واقع اوله جق مراجعت اوزرینه جبهه قوماندانلغنه تأمین ایدله جکدر .

۳ — قوهٔ سیاره ، فراریلرینی در دست ایدیرمک ایچون دوغرودن دوغرویه آدملاک تعیین واعزام ایتمه جک ، فراریلری ، دیگر قطعاتک اولدینی کی جبهه قوماندانلغنه تعقیب و در دست ایدیرله جکدر .

۴ — قوهٔ سیاره منسوبیتک مائله لرینه باقق اوزره بعض پرلرده بولندردینی ارتباط ضابطلرینک شخصلری ، حکومتجه معلوم اوله جق و ب ارتباط ضابطلری یدنده بوله جق شیفره نک بر صورتی ده بزه نودیع ایدله جکدر .

بو شرائط ایفا اولدینی تقدیرده ، قوهٔ سیاره ، شیمیدی به قدر اولدینی کی معین بر قادرو داخلنده ینه وظیفه سنه دوام ایدم جکدر . رشید بکله ، برابر جلال ، قلنج علی ، ایوب صبری ، و هی بکدر ۲۳ کانون اول زوالنده آنقره دن حرکت و ۲۴ کانون اول بعد الزوال ساعت ۴ و ۵ ده کونا هی به مواصلت ایدیلر .

افندیلر ، ادهم ، توفیق بکدرک جبهه قوماندانک معلومات و تنسیبی اولقسنرین منطقه لرنده بولنان نظامیه قطعاتی جبهه یه توزیع ایدمک ، قوهٔ سیارمک سبکبار افرادی کدوسده و پهلوان آغا مفروزه سنی ، کونا هی ده جم ایتمش اولدینی استخبار ایدم . بونک اوزرینه ۲۴ کانون اول ۲۳۶ ده ، کونا هی ده جلال بک ورفاسنه یازدغم آجیق بر تاغرافده ، « بو طرز حرکتدن مقصد و معنائک نه اولدینی قطعاً بیلیمک ایسترم . بو باده کی قناعتکنرک اشعارینه ما کنه باشنده انتظار ایدرم ، دیدم . بونفرانک صورتی ، عصمت ، رأفت و فخرالدین پاشا شه شیفره اله بیلدیرمک نظر دقتلرینی جلب ایدم . هیئت ، مشترک امضا ایله شو قیصه جوابی و یردی : « مستریخ اولیکز ، سوء تفهیمی موجب هیچ بر مقصد یوقدر . توفیق بک یارین کله جک ، هب بر لکده کوروشه جکز . نتیجه یی بر تفصیل عرض ایدرز . » بن ، بوجوابدن ، کیدن آرقداشلاک یا وضعیتدن خبردار ایدلیرمک اغفال ایدلمکده اولدق لرینه و یا خود توقیف اولنوب آرزو ایدلیدی کی یازی یازمفه مجبور ایدلک لرینه حکم ایدم . اونک ایچون ، وضعیت حقیقیه یی آ کلاماش و قیصه تلغرافلریله و یردکاری تأمیناته قانع اولمش کورونمک ایستدم . بو سببله ، توفیق بکله دخی ملاقاتلرندن سوکره ، مملکت و مائتک منافع اعظمه یسینی تأمین ایدمک اساسات اوزرنده اتفاق ایدم جک لرینه شهیم اولدینی . . بکا واصل اولان خبرلری دیدی قودی ند ایدرک حکومتجه هیچ بر ندیر اتخاذینه لزوم اولدینی قناعتی عرض و افهامه موفق اوله جغمی ، آنجق صمیمیتی محل احوالک بر آن اول زائل اولمش بولندینی خبرینه انتظار ایدیکمی ، بی رنجیده قلب ایتمه لرینی جواباً یازدم .

هیئتک ، ۲۴ کانون اول ۲۳۶ ده ، مشترک امضا ایله کشیده ایدلکری مفصل و آجیق تلغرافنامه ده ، مهم نقطه لر شونلردی :

۱ — امنیت ترتیباتی آلدیفنه شبه یوقدر . وضعیتلری تماماً تدافیدره کندیلرینه قارشی محشید

واقعه ابدیلن قوتلر ونو ایجاد قره غوللر مواضع اصایه سنه چکیلدیکی تقدیرده ، بوحرکاتدن ده صرف نظر ابدیه جکلردر .

۲ — خصانه حرکته معروض قالدقجه ، مملکتک سلامت آنیه سی ایچون وشخص دولترینه قارشى پرورده ایلدکلری مخالفته بناء ، هرذلوی فعلی حرکتدن اجتناب ایدیه جکلرینی الک سیوک یمنلرله تأمین ایلشلردر .

۳ — قوای سیارمک ، قونیه وآلاجهده بولنان افرادیلله ، قونیه دن ملازم صدرالدین افندی قومانداسیله کلکده ایکن ، فخرالدین پاشا طرفندن توقیف ابدیلن سکسان نفرک وقوای سیاره مفرده قوماندانلردن کورد اسماعیل آغانک ، قلعه جکدن اقرباسندن جهاده اشتراک ایتک اوزره اسنان عسکریه خارجنده کی کیمسه لردن طوبلانلرک التحاقلرینه مناعت ابدله می ؟

۴ — قوای سیارمه باره ویرلمسی ایچون کوتاهییه متصرفلغه امر ویرلمسی ؛

۵ — امنیت واعتمادک فعلاً تأسیس وادامه سی ایچون فخرالدین ورأفت بکلرک جهه دن اوزاقلاشدیرلملری .

بونقطه لردن چیقان معنا نه در افندیلر ؟ اورایه کیدن آرقداشلرمرک کافه سنک بومعنائی ادراک ابدیه جکلرینه احتمال ویربله بیلیرمیدی ؟ بناء علیه برآزاول اشارت ایتدیکم کی کوتاهییه به کیدن هیئت ، فی الحقیقه توقیف ابدلشدی . کندیلرینه بویازیلان شیلر ، دیکته ایتدیریلوردی . بونک بوبله اوله جفنی ، هیئت کیتمه دن اول ، بیلیروردم ، بو سیبله ابدی ، که رشید بک ، کاظم پاشایی برابر کونورمک ایچون اصرار ایتدیکی حالده انئی مذاکرهده بالتصادف صولده اوطوران کاظم پاشایه کیتمه می لازم کلدیکنی احساس ایتشدم . چونکه کاظم پاشایی موقه دکل الی نهابه توقیف ایدرک ، امضاسنی قوللانمندن جوق استفاده ابدیه بیلیرلردی .

عینی کیجه کندیلرینه شو جوانی ویردم : « تلغرافنامه کزی یارین هیئت وکیلیه به عرض ایدیه جکم ، عینی زمانده ، ۲۷ کیجه می اسکیشمده غرب جهه می قوماندانی عصمت بک افندی به ده ، شوشیفره تلغرافی یازدم :

کوتاهییه به کیدن هیئتک متصل تلغرافنامه سنی عیناً آتی به درج ایدیورم . بونک اساس تئبلرینی خلاصه ایدمک ، ماکنه باشنده رأفت وفخرالدین بکلره بیلدیرمکزی رجا ایدرم . هیئت ماکنه باشنده ویردیکم جوابده : « تلغرافنامه کزی ، یارین هیئت وکیلیه به عرض ایدیه جکدن عبارتدر . ، یارین ، هیئت وکیلله قراربله هیئت ، وظیفه لرینک ختام بولیمینی وسریعاً آنقریه عودت لرینی تبلیغ ایدیه جکم . اولدن سوکره ، مسئله یی بوتون نقرعالیله بحاسه ایضاح ایتک فکرندیم .

قوه سیارمه قارشى ، عصمت ورأفت بک قوتلرینک ، بولیدقلری یرلرده طوباهو ومتیقنه اولملرینی وانخاذ ایدلش بولنان عمومی تدابیردها چوق اهمیت ودقت عطف ایدلمسینی رجا ایدرم . فانی حرکتیه ، هر حالده اولنر باشلامه دن ، شمذیک پاشلانمه می طرفداریم . تورکیه بویوک ملت بحاسه ریسی صدقنی کمال .

افندیلر ، ایرتسی کونی غرب وجنوب جهه سنه شو تلغراف ویرلدی :

غريب جبههسى ارکان حربيه برنجى شعبه مدير بنه

حسب

راؤت وعصمت بك اميدلره محضه صدر . كوتاهيه به كان هينك كوندردكي مفصل تلغراف ، هيتت وكينهده مسالعه ابداهرك آتيدنى مقررات اخاذ اولدى : ممبرات ، نو آشام اچو بلغرافله بويوك ملت مجلسى رياست حليمسندن دوغروجه كوتاهيه به ببيع ابدياهك و هينك و طاهيه سنه ختام ويرنه حكدر . به كانلار آيت ايدن تدايرك اخاذى ومماعاتكرك اشعارى مرخودره . (ارکان حربيه عموميه رئيس ركيبلى فوزى)

حرکات شمسى مدبرى

صالح

۲۷ كانون اول ۲۲۶

قرارنامه

وطيك سلامت و خازن حقيقتىسى ايجون اردولرده وحدت فكريه واطاعت مطلقهك و جواب ولزومى هرشيدن اقدام عد اين هيتت و به ، بيوله ملت مجلسى اعضاسندن حلال ، رشيد ، اوب مدبرى ، وهى و قانع على بكلكرله كوتاهيه دن ۲۷ كانون اول ۳۳۶ تاريخلى تلغرافنامهسى ونومسئله اطرافده جريان ايدن احوال و حدثنى مطالعه ومذاكره دن صوكره ممبرات آتيدنى اخاذ ايتشدر :

- ۱- برنجى قوه سياره ، ديكور بونون قيايات عسكريه كچى باقيد و شرط بيوك ملت مجلسنك قرانيته و نسايات واوامر حكومه تبعيت و اطاعتك مكف و ضبط و رباط عسكرى ايله مقيددر .
- ۲- برنجى قوه سياره قومندانك ، و خائف و خصوصيات عسكريه دن دولتى مائيه تنكافات ومطالعان ، اسبق تحت امرنده بولدى قومانداكليه ومذكور قومانداكلى واسطه سياله ايجوب ايدن مقاماته ابلاغ اوانير .

۳- خصوصيات مذكوره ايله اشتغال ارکان حربيه عموميه رياسته تاشددر .

داخليه وكيل حربيه وكيل مائيه مائيه وكيل شرعيه وكيل

ممبراننى كمال	فوزى	فوزى	فوزى
ارکان حربيه عموميه رياستى وكيل	فوزى	فوزى	فوزى

كوناھيەدە بۈيۈك مەنەت مەجلىسى ئەزاسىدىن جەلال ، رەشىد ، ئابۇب ھەبىرى ، ۋەھبى ۋەقەنچى ئالى بېكرەك ، ۲۷-كەنتون ۱-ئۆلكە ۳۳۶-تارىخىي مەقسەتلىك تەلەپنامەلەرنى ، ۲۷-كەنتون ۱-ئۆلكە جەۋاب ۋەردىم . بۇندە ؛ ھەتتە ۋەكىلە قارارىنى عىنە تەبلىغ ايتىم ۋەدەم كە : « بۇكانظراً ذت ھالىلەركەزدن رەجا ايتىدىكىم ۋەزىفە خەسەسە خەتەم بولۇش اولغەلە عودەت بىۈرۈمكەز مەرجودر . »

۲۸-كەنتون ۱-ئۆلكە ۳۳۶-دە ھەتتەن آلدەنمە بىر تەلەپنامە عىنە شو ايدى :

كوتامبە

۳۳۶-۱۲-۲۸

آئىرەدە بۈيۈك مەنەت مەجلىسى رەياسەت جەلەلسەنە

ھەتتە ۋەكىلە قارارىنى مەتۋى امرنامەلەرنى آقشام تەبلىغ ايتىك . اساساً ھەر بىرلەرنى ، سەلامەت ھەمەكەت ۋە مەنەت ايجون امركەزە كەل سەمىمىيەتە اتياد ايدەرك بۇرەپە كەلەك . ا. سەكشەرك ۋە بۇرەنەك ھال ۋە ھەتتە بىرلەرنى كوردەك ، مەتتە فە اولان مەسئەلەنى كەل بىرلەرنى ۋە ھەتتە ابلە تەبلىغ ايتىك . مەنەكەرنەك جەريەنى ۋە سەفەتەنى اولاننى كەل عەرز ۋە سەفەتە قەتەلەرنە سەدەدا مەسئەلەنى ھەل نەتەسەنى آكلادەنمەز كەل يازدەق . مەروۇساتەنمەز نەظراً ھەتتە ۋەكىلەك مەبلىغ قارارىنىك نەبى اودە ايتىدىكىنى آكلەپ مەدق . بۇنەكس ۋە تەنەك سەلامەت ۋە سەدەتە مەعسۇف اولان مەروۇساتەنمەز كەل ھەتتە بىرلەرنى ايتىدىكىنى كوردەك . مەسئەلەك دەھە زىادە ائەدەلەنە تەھمىلى اولەدەنمە سەتەد بىۈرۈملەرنى سەترەھام ايدەرز .

ۋەھبى ۋەقەنچى ئالى بېكرەك رەشىد ھەبىرى ۋەھبى ۋەقەنچى ئالى بېكرەك

بىر تەلەپنامە شو جەۋابى ۋەردىم :

آئىرە : ۲۸ - ۱۲ - ۳۳۶

نەبىرە مەكەنە بۇشەندە

كوناھيەدە بۈيۈك مەنەت مەجلىسى ئەزاسىدىن جەلال ،

رەشىد ، ئابۇب ھەبىرى ، ۋەھبى ۋەقەنچى ئالى بېكرەك .

۳۳۶-۱۲-۲۸ شەفرە : سەلامەت مەلەكەت ۋە مەنەت ايجون ھەق ھەزەنە مەدەكى سەمىمىيەتكەزە رەجەدە مەشكەرم . مەروۇساتەنمەز مەسئە ھەتتە مەزىمەت ھالىلەركەزدن ۱-ئۆلكە بۇتۇن ۋە تەتە اراۋە ايتەك سەورەتەلە

ویریک ایضاً تاج به سنده ، مشین رسد آ حکومت انزال ایدیرکن . ذات عالیکزک مناسب اولان سرت سیرکین اورادکی آوقا اشد ، اوضح وادیه به رهمن اوزره ساحت کفنده بولمکزی رجه ایستیه . ههئیک حل دنده ، دپه تاعراشه نژده اشارت سوودمیسر سیه ، ذاتا بوراده دخی موب ، ساحت ویش اری . حکمک تدابیر و ترتیب عمومیه ، هر دیک بر طرفک اولامیه اولامیه عرض ایدید . ههئیک وکته شراری ، ذات لارم لور ، سرت موب و معلوم خصوصاتی رسد و قسماً بر دنده ادر . اشعارات شپه لری ، هسج بر واد ، بدین الممش دکدر . آنحق . بورده دخی عرض ایدیکم و جمله ، به ویش تدابیر و ساحت و خصوصیات دلالت و تشانیله وکته سیه به و فوج بولمش اولان ایدیکم . مع کسب تدابیر و ساحت اولان کوریه و بالضع ههئیک حل و ترتیبی ههئیک و سرت لار اولان مایه توج ایستیه و سرت لار .

تدبیر و سرت لار . مایه توج ایستیه

مؤلفه نال

امیدیر ، کونا هییه کی هیئت ، محاسنه وضعیتی ایضاح ایدرک کندیلر . ده نازم ، هییه حکمرانی ادهم و قردشلیق اقناع صورتیه ایدرکدن قورتوله بیلدکلری آ کلاشیامشدر . بالضع رشید بک اوراده ایلشدی .

§ ایدیلر ، کونا هییه ، هیئت وکیل قرارینی و هیئتک عودتی تاج ایستیه متعاقب جهه قومندانلرینه ده ضعی ادهم و قردشلیق علیه حرکات فعلیه کدیلر تاج امر اید .

امیدیر ، حرکات عسکریه یی ، چاپو بیلقدن و دولت تشکیل و ادار سرت ، ایدیکم تاج موب و قورینی فدیة نجات دینمک ایچون داغره قالدیرمق حید و دنگدن عبارت خض ایدر ، شارلایه ، بقالیه ، یایغاره نریله ، بوتون برنورک وطنی ازعاج و تورک ملتکک بویوک مجلسی کندیر . یله اشبال ایدر ، حیدر ، حدناشاس ، کستاخ و هر هیک بر دنده ، بوزار طوقانه جاسوساغنی ، اوشادنی یایه حق قدر یست وارذل طیتده بولنان بو قردشلیق ، ایلرندکی اعظمی قوت و استناد ایدکلری دشمنده داخل اولدینی حالده ، تادیب و تنکیل اینک صورتیه ، انقلاب تارنجمزد ، بر عبرت مؤثره مثالی قید اینک ، ضروری کوروی . اولیک ایچون شو ترتیبی آیلشدی :

• وسده بولدن یونان قونلریه قارشیه ، برپاده فرقه سی تونک اولمورق ، ایکی پیاده فرقه سی و بر سوار یی لواسی ، اسکیشهرک غرب جنوبیسنده و کونا هییه استقامت عمومیه سنده تحشید ایدلشدی . عشا فاده بولنان یونان قونلریه قارشیه ده ، یالکیز برطابور جهه ده ترک اولمورق ، ایکی پیاده فرقه سی ویدی سوار یی آلایی ، طوملو بیکار جوارنده و کذلک کونا هییه استقامت عمومیه سنده تحشید ایدلشدی .

قونلریه ، حرکت امرینی آلیر آماز ، در حال کونا هییه ده بولنان عاسی ادهم قونلری اوزرینه یورویشه کچدیلر . ۲۹ کانون اول ۳۳۶ کونی کونا هییه یی اشعل ایدیلر . اوچ کون صوکرده ده غرب و جنوب جهه لردن حرکت ایدن بوتون قونلریه ، کونا هییه ک ۳۰ ، ۵۰ کیلو مترو ایلریسنده

و کدوس استقامت عمومی سنده برخطه برلشدیلر . حاصی ادهم ، قوتلرینی هیچ برده توقیف و مقاومت ایتدیرمکه جسارت ایده مهن کدوس اوزربنه چکیلشدی .

افندیلر ، تورکیه بویوک ملت مجلسنک شعورلی اردوسی کندیسینی و بویوک ملت مجلسی و حکومتی استصفا ایده جک قدر پدشزلک و غرور ابلهانه کوسترن بو حاصیلره ، لایق اولدقلری سله تأدیبی و درمق ایچون ، ضبط اولماز برحدت و شدتله حرکت ایدیورلردی . نفس آلامق سزین فرار ایدن حاصی ادهم ، درسعادنده صدارت عظمایه دییه شوتلغرافی و ریورلردی : « آنقرده توقیف ایدیلن رفتای محترمه کزک استانبوله اعاده ایدیلری ایچون آنقره مجلس ریاستنه کشیده ایتدیکم پروتستونامه بروجهر معروضدر . شمدیکی حالده ملت مجلسنک قراریه تعرضه معروض بولونیورم . قوم مدافعهیه حتی تعرضه بیله کافی اولقله برابر جبهه و جناح یونانیلرله تماسده بولندیفندن و صورت حرکت حقنده یونان قوماندانلیقه ائتلاف ایدلمش ایسهده موافقت دولتربنک انضامی هرجهندن لازم کورولمکه اجرای ایجابی و مخبرات و امر دولتربنک وصولنک تأمین ایچون ، کدوس تلغراف خطنک تعمیر و اصلاحی معروضدر فرمان .

سابق عموم قوای سیاره و کوتاهیبه حوالیسی قوماندانی

والیوم عموم قوای ملیه قوماندانی

ادهم

افندیلر ؛ بوتلغرافنامهده مندرج ، پروتستونامه ذیلین برهذیاننامه ، حقیقه نجاس ریاستنه چکیلشم و برجسته خفیهده مجاسه اوقونشدی . بونده قوللانیلان الفاظ و تعبیات ، اوقدر غلیظ و اوقدر بی ادبانه درکه ، بردعه اوقوندقدن صوکره ، تکرار عیناً اوقونمسنه و استماعنه تحمل ایدیه مدهشدی . بوقدر حادی برهذیاننامه بی ، حضورکردهده عرض ایتمه لزوم کورمیورم . بوهذیاننامه ابله مبعوثلرک شخصلربنه حقارت ، مجلس مابنک مشروعیته تجاوز ایدیلرک ، عزت پاشا هیئتک استانبوله حرکتده سربست براقیلمسی طلب اولونیوردی .

افندیلر ؛ قوتلرین کوتاهیبه گیرکن ، بنده ، مجلسده بعض مبعوثلر طرفندن استیضاحه چکیامش بولونیوردم . حاصی ادهم قارشی حرکت ، اوکا تعرض ، اونی تعقیب ایتمه مزه اعتراضلر ایدیورلردی . دؤاد پاشانک ادهم وقردهشی حسن اداره ایده ییلدیکندن ، دکیشدیرلمسی موافق اولورمش . بوتون اختلافنه سببیت ورن ، یکی تعیین ایتدیکم قوماندانلرک تجربه سزلکلری و حاله مطابق طور و طرز حرکتده بولناملری ایش . اردوده جدیت و انتظام آرامق زمانی ایش ، یاه محاضره ایتسین ، ادهم بک اردوئی داغیرسه نه یاپاچقشم ؛ بوقدر مهم برحادثیه کیم واصل قرار ویرمش ؛ بویه برقرار مجلس خبردار ایدلکسزین ناصل آلینیرمش کی برچوق سؤالر و تقیدلردن صوکره ، هر حالده ادهم بک وقردهشلی ، وورولمه میدر ، طلبلی سرد اولندی . ۲۹ کتون اول کوننک بوتون جلسه لرینی و ۳۰ کتون اول کوننک برقاچ خفی جاسه سنی ایضاحات ویرمکه کچیردم . وضعینک بوتون صفحاتی و ناقیله ، دلائله ، حقایقوله ایضاحه چالیشدم . بوتون بوايضاحتمه رغماً ، مناقشه بدرلوختام بولنیوردی . هرشیدن ورفضار ، لالکر مجلسک مشروعیته تجاوزی متضمن تلغرافنامه ، صاحب لرینی خیانت وطنیه قانونه

چاپېرېرمغه كافي ايكن ، بو عاصيلرك آيلردنېرى ارتكايپ ائمه گلگده اولانقلرى عصيانكار وضعيتلىرى و حكومت مليه يېقىم ، كندى عقللرغې بشفه نوع بر حكومت تشكىل ايتك فكرلرېنى ، تظيفه يلتنملىرى نظردقه آلتق ايسته نيمور ، بالهكس تنكيان ، تجزيه دن ، تخليصنه جالشلق ايسته نيور كېي ائدى . بونك قيصه جھ سېنى ايضاح ايدېم افنديلر ، مبعوثلردن بىضيلرى ، وضعتك شخصى وحى اغبرازلردن تولد اينديكنه ، ذاهب اولمشاردى . فى الحقيقه بو واديه ، نامتناهى پروپاگاندا ياپىلش و افكار عموميه اضلال ايدىلك ايسته نمشدى . بىنه قوتلى و مبالغه لى تلقينلردن ، ادهم قوتلرېنك چوق و مغلوب ايدىلىشى مشكل اولدېنى ظننده بولنهرق ، اردو ايله مصادمه سى حالنده ، اردونك چيل باوروسى كېي داغيه جغنى و اوزمان ، حقيقه وضعتك فجييع اوله بيله جگنى تصور ايدىيورلر و بويه بر مصادمه فعليه مانع اوله بى موافق مطالعه ايدىيورلردى .

افنديلر ، بو مطالعه لرى مصيب كوروب اوكا كوره حركت ايتنك نتيجه سى ، امىرلكن كن واساساً دها بوكسك بر قابليت فكر به به ملك بولتيان ادهمك ، قوس قوجه تورك وطننده ديكتاتورلغنى قبول و تصديقه منجر اوله جغنى آكلامه مق قابلى ايدى ؟

مجلسك هيچان و تردىنى ازاله ايدم جك ، تظمينكار بر صورتده اداوه كلام ايدمرك ، خفى جلسيلر مذاكراتى ، نتايج فعليه انتظاراً قبانق .

افنديلر ، ادهم قوتلرېنى تعقيب ايدن قطاعنز ، ۵ كانون ثانى ۳۷ كونى كدوسى اشغال ايدمرك ، اوجوارده طوپلانديلر . ادهم و قرده شلى ده ، قوتلريله برابر دشمن صفارنده لايق اولانقلرى وضعيتى آلايلر . آرتق ، ادهم وقعسى قانامشدى . اردومزك اينجده بولان دشمن ، طرد ايدىلار ، جبهه سنه ارجاع ايدلمشدى . بوندن سوكره ، يالكز بردشمن جبهه سنى و حركتى مشاهده ايدم جكز . فى الحقيقه ، بركون سوكره ، ۶ كانون ثانى ۳۷ عموم يونان اردوسى ، بونون جبهه اوزرنده هر نقطه دن تعرضه كچدى .

افنديلر ، بوكونكى وضعت عسكرى بى بسيط بر شكلده ايضاح انچون شويله ديه جكم : ازينيقدن ، كدوس اوزرندن عشاقه بر خط تصور ايدىكز ، بو خطك كدوسك شاننده قالان پارچه سى ، ايكي يوز كيلو مترودر . كدوسدن عشاقه اولان پارچه سى ده ، اوتوز كيلو مترو قدردر . دشمن ، اوج فرقه ايله بو خطك شال اوجندن اسكبه هر اوزرينه حركت ايتدى . بزم كدوسده بولان مهم قوتلرمرز ، اسكيشهر اوزرنان بودشمن فرقه لرىنى قارشيلامنه مجبور ايدى . قارشيلادى ، مغلوب ايتدى . انقلابى تاريخنه ، برنجى ابن اوكى ظفرىنى قيد ايتدى .

§ جنوب جبهه سنه عائد اولان قوتلر ، اسكى برلرينه ، دومنو بيكاره اعاده ايدىلار . كونا به ده يالكز ۶۱ نجى فرقه ، ايكي آلاى قدر قوتيله عزالدېن بك (اردومغشى عزالدېن باشادر) قومانداسنده ترك ايدلمشدى .

افنديلر ؛ ۸ كانون ثانى ۳۳۷ جمعه ايرتسى كونى مجلسك على جلسه سنده ، وضعتى ايضاح ايدىيوردم . آرتق هر كس حقيقى كورمش و آكلامشدى . ادهم و قرده شلى لهنده ملايم حركت مطالعه سنده بولنانلر ، بودقه عليهلرنده پاك جوشقون ايدىلر . بن بيانده بولنوركن ادهم ، توفى ورشيد بلكرك ديهرك قونوشديغمه اعراض اولدى . بوكسلن برصدا « باشا حضرتلى ، آرتق بك

دیه یکنز . خاغن دیکنز ۱ ، اخطارنده بولندی . « ادهم وتوفیق خاشلری دیه جکم ، ققط هنوز بویوک ملت مجلسی اعضاسی صفتی طاشیان رشید بک حقه ده عینی شیئ قوللاقی مجبوریتندیم . هیئت علیه کزه حرمة بونی تلفظ ادهم . اولا رشید بکک اعضا دهن استعاضه رأی ویرمکزی رجا نایدرم دیدم . »

رئیس — « منافع مات و ملکیت علیه استعمال سلاح ایدرک دشمنلره تشبیه مساعی ایدن ساروخان مبعوثی رشید بکک مبعوثلندن اخراجی قبول بیورانلر آل قلابرسین ۱ ، دیدی . آللر قالقیدی ، قبول اولندی .

— یونان اردوسنک اجرا ایتدیکی بوتعرضده ، ادهم وقرده شلری ده ، کندیلرینه دوشن وظیفه یی ایلادن کری دورمدیلر . تکرار کوناھیه به توجه ایدرک ، اوراده بولنان ضعیف فرقه مزه تعرضه باشلادیلر . عزالدین پاشانک متین قارا کتتری وواقفانه قومانداسی ومعیتندمکی تورک منابط و نقرلرینک بوکسک قهرمانقلری ، ادهم وقرده شاریلر صالحدران خاغن قوتلری منلوب ورجته مجبور ایتدی . اکر ، شخصلری ده داخل اولدینی حالده کاملاً ایحا ایدلمکدن قورتوله بیامشارسه بونی ده هیچ سومدکری رأفت باشابه مدیون بولندقلرینی سوبله ملیم . بونقطه یی ایضاح ایدیوریم :

رأفت پاشا ، ایکی سواری فرقه سیله ، دوه لو پیکارک اون کیلو مترو قدر شرقده کوچوک کوبده بولونیوردی . کوناھیه ده بولنان ۶۱ نجی فرقه به ، غریبدن تعرض ایدن ادهم قوتلرینی ، سریع برصورتده مغلوب وایحا ایتک اوزره حرکتی امر اولندی . رأفت پاشا ، سواریلرله ادهم قوتلرینک یان و آرقه سنه کیده جکدی . بولندینی موقعدن شمله ، کوناھیه به باقیله جق اولورسه ، بوظیفه نک طبعی بربرویشله وپک مؤثر برصورتده یاسیله بیلجکی میدانده ایدی . حالبوکه رأفت پاشا ، ایجاب ایدن بره کیتشمش ، بونک عکسی طرفته ، کوناھیه نک غریبنده دکل ، شرقنده ، آلابونده کیتشمش . سواری قوتلری ، ۱۲ کانون ثانی ۳۳۷ زوالنه دوغرو آلابوند منطقه سنه واصل اولدی .

رأفت پاشا ، عزالدین پاشا ایله کوروشمک اوزره کوناھیه به کیتدی . عزالدین پاشا ، سواری فرقه لربنک کوناھیه جنوبندن یلیجه داغی غریبندن ، تماماً سسواریدن عبارت اولان ، ادهم قوتلرینک کریلرینه سوق ایدلمسینی تکلیف ایتش .

رأفت پاشا ، طرفینک محاربه وضعیت حقه تام بره اومانی ارملدینی ایلری سوردرک ، بویه بر حرکت یئناشامش . رأفت پاشا ، عزالدین پاشا قوتلرینک ، شرقه ، پورصوق صوبی کریسنه چکیلیمی حالده ، سواریلرله کوناھیه اوواسندن عصاتک ، یان و کریارینه تعرضی دوشونیورمش . آتلی عصاة حیوانلرندن ایتمش ، پیاده فرقه مز قارشوسنده یایا جنک یایدینی انک ضعیف وضعیته اوزرینه یورومکده تردد کوسترن قیرمادان ، پیاده فرقه مز مغلوباً رجعت ایدرکن آتلی اوزرنده بولنه جق ، قوه معنوبلری بوکسشمش عصاتک ، هانکی یانه و ناصل تعرض ایتکی دوشونیدیکی ، حقیقه هر عسکر ایچون دوشونیه جک بر مسئله در . بویه شی اولاماز ! بودشمن سواریمی ، رجعت مجبور ایتدیکی پیاده بی براقوب ، رأفت پاشا سواریلری اوزرینه آتیلیه جقمیدی ؟

اندیلر ؛ محاربه میداننه ، طوب و تفنک صداسنه کلن بر قوت ، برنک تفنک ، محاربه ایدن کندینه منسوب قوتک مغلوبیتنه انتظار ایتک واوندن صوکره ایغ کوره بیله جکی خلندده بولنق ، یالکر عسکر

اولانلرك دتل ، اك ساده كوروشلى انسانلرك بيله ، معقول بوله جنى برفكر دكلدر . وظيفه وفداكارلىق ، محاربه ايدن قسمنك مغلوب اولمدهن ، چكىلمدهن ، موفقيتنى تامينه جالشمقلا ايفا اولنور .
آرقداشلى محاربه ايدر كن و معاونته محتاج ايكن ، سيرجى قالمش قوماندانلر آرقداشك مغلوبيته شاهد اوله بيليرلر سده ، تاريحك بى امان تقيدندن ، تقبيحندن اصلا قورتيله مزله .

عزيزالدين پاشا ، ۱۱ كانون ثاني ۳۳۷ زوالندن ۱۳ كانون ثاني كيجه ياريسنه قدر جريان ايدن شدتلى و بحراني محاربه لر ائناسنده . سواري غروپلرينك ده تعرضه اشتراكى زمانك كلديكى حقنده اركان حربيه عموميه رياسته ده معروضاتده بولمىشدى . رافت پاشا ، جنوب جبهه سندن جلب ايتديكى سكزنمى فرقه يتيشه بيلديكى تقديرده ، ۱۴ كانون ثانيده تعرضه كچمك نيتنده اولديغنى ، قداغانه بيلير يوردى .
عزيزالدين پاشا ، ۱۱ ، ۱۲ ، ۱۳ كانون ثاني كونلرنده يالكز باشنه دشمنله محاربه ايتدكن صوكرد ، آقشام ضروب زمانى ، ياديني بر مقابل تعرضه عصاى مغلوب وفراره مجبور ايتدى . رافت پاشا ، محاربه يه سيرجى قالمق صورتيه بويوك بر فرصت قاچيردى و ادهمك وقوتلرينك رجمنه مساعد وضعيت براقدى .
۱۴ نجى كوني تحت امرنده بولنان بوتون سواري قوتلرينى سواري فرقه قوماندانلرندن درويش بكك ، (قول اردو قوماندانى درويش پاشادر) تحت امرينه برهرك اوني ، ادهمك تعقيبنه مامور ايتدى . درويش پاشا ؛ آفشارده ، بالخاصه كدوسده ادهم قوتلرينك گريلرینه دوغرو ، كيجه لرى ده بورومك صورتيه توجه ايتديكى مدهش ضربه لرله ادهم ، توفيق ، رشيد قرده شلرى سرسم ايتدى . قوتلرينك طوپلانسنه زمان براقدى . درويش بك ، ادهم و قرده شلرينى ۱۴ كانون ثانيده ۲۲ كانون ثانيه قدر ، طقوز كون نفس آلديرمق سزین مناديا تعقيب ايتمشدر . نتيجه ده ، بوتون ادهم قوتلرى اسير ايدلمش ، يالكز ادهم ، توفيق و رشيد قرده شلر بكي وظيفه آلمق اوزره ، دشمن اردو كاهنه فرار ايدم بيا مشلردر .

§ محترم افنديلر ، آنقرده بولنان استانبول مسافرلر مزه بر ، بر بحق آيلى مدت مسافرتلى ائناسنده چوق شيار كوسترمك فرصتارينه مالك اولديغى غنى ظن ايديبورم . حاصى ادهم و قرده شلرينك قوتلرى اورته دن قالديرلدى . يونانليرى ، اوچ كونده اين اوكنده مغلوب ايتدك . بويوك ملت مجلسنك مستريح و ممنون اوله جنى يكي بر دور آچيلدى . فقط ، عزت و صالح پاشالر بونلرك هيچ برندن ممنون كورونمورلر ، داء الصلحه مبتلا اولمش كى ، الا پايخته كيتمك ايستيورلردى . استانبولده كي آرقداشلرينك ده چوق مراق ايتكده اولدقلى آكلاشيلوردى .

آنقره يه مواصلتلرندن اون كون صوكرد ، فرانسز تلسز تلغرافيله زونغولداغه بر تلغراف كلشدى .
تلغراف شودر :

۱۶ - كانون اول - ۳۳۶

زونغولداق متصرفلى واسطه سيله دوللو عزت پاشا حضرتلرينه

طرف سامى فخيما نه لرندن هنوز براشعار واقع اولديغندن هيئت جليله كن مواصاتي خبرينه انتظار ايله كده اولدينى .

مصطفى عارف

ایکی کون سوکره آله بازاری اوزرندن ده شو تلفراف کلدی :

داخیه ناطری عزت پاشا حضر تلرینه

طرف سماجی فحیمانه لردن بر اشعار وابع اولدیغندن مواسلت عالیاری خبرینه انظار اندلنکده اولدمنه دائر بر قاچ کون اول زوبغولاق طریقیله یاربلا ن تلغرادمه جوابنک بر آن اول انبا بیورلیسی موجودر .

داخیه ناطری وکلی

مصطفی عارف

§ توفیق پاشا قایمیه سی نامه ، ضیا پاشانک اینه بولایه کوندیردیکی بر مأمور شخصوس ، ۱۱ کاون تانی ۳۳۷ ده اوردون بر شیخره ایله ر طلم معلومات بیوریوردی .

عزت پاشا هیئتک ، آنا اولویله ایدتی خبری استانبولده تلید ایش . . قایمیه ، عزت پاشا دن معلومات طلب ایدی بیورمش . . ضیا پاشا ، صفا ، واصل عارف وراشد کاردی دینلر ، که مدع محاکمت ، هیئتک آنا اولوده هائی قی مسمزم ایسه ، یوکا بر شی دیلنر . . بو تدیرده ، مایه نک سقوط ایده چکی محمدنر . . آنتیق ، به خالده ، بزده بو وطنک اولانلری تر . . هیچ اولانزسه زلری تدو صعیتن خبردار ایتسونلر . . نری نوبر ایتسونلر ، بزده اوکا کوره حرکت ایده لم . .

ضیا پاشا ، پارسدن ، احمد رضا بکدن آلدی بر مکتوب محتویاتندن واستانبولده موثوق بر منبعه دن آله ایتدیکی بر معلوماتنده بحث ایتدی بیوردی .

احمد رضا بک دیورمش ، که اگر فوایه لبه نک تدیرت عسکریه سی مساعد ایسه ، از میرمشلایم ، این حضر لایمش بر هجومه ام واقع صورتیله حل ایدلی ایش . . آلدی معلومات بولی تلید ایدی بیورمش . . قران قسطنطنی ضونه جتلر مش . .

ضیا پاشانک خصوصی معلوماتنده ، صوک قونفرانسدن اول یونانیلرک تقویه اولنهرق بویوک بر تعرض اجرا ایتدیر یله چکنه دائر ایدی .

داماد فرید پاشا ، حامی فعالیتیه باشلامش . . بالظه لیمانده متعدد قایمیه لیسته لری تنظیم ایدلنکه باشلانمش . .

اینه بولایه کلش اولان مأمور مخصوص واسطه سیله ضیا پاشابه ورفقاسنه ابلاغ ایتدیردیکم جوابده : د ویردکلری معلوماته تشکر دن سوکره ، عزت و صالح پاشا ، مقصد مشترکمزک ایجاب قطعیسی اولهرق آنقرده قالمشردر . . دیدم . کندیارینک استانبولده حاکم وضعیتده قالملی جائز ایسه ده ، سقوط ایتنه دن اول جمله سنک ، شمیدین حاضر بولندیرم جقلری آمین و سریع بر واسطه ایله ، همان آنا اولویله کلرینک منافع طایه وطنیه ایجابندن اولدینگی و بو صورته ایفا ایدم حکمری خدمت وفدا کارلنک نزد ملتده یک مشکور اوله جفنی یازدم .

مأمور مخصوصك ، استانبوله عودتی متعاقب ، اینه بولی به کوندردیکی و اورادن ۱۹ کانون ثانی ۳۳۷ ده چکین شیفردده ؛ ضیا پاشا و رفقا سنك نقطه نظرم دائره سنده حرکت قرار و بردکاری بیلدیرلشدی .

افندیلر ؛ بوتاریخندن برهفته قدر صوکره ، قوجه ایلی قوماندانلغندن شوپله بر تلغراف آلدیم :

کیوه استاسیونی
۲۶ - ۱ - ۳۳۷

بویوک ملت مجلسی ریاسته

ملکتنک منافع عالیله سنه متعاقب بر مسئله مهمه حقنده صدر اعظم پاشانک ذات دوللرله ما کنه باشنده کوروشمک ایستدکاری استانبول تلغراف مدیر عمومینک ۲۶ - ۱ - ۳۷ و ساعت ۱۲ صوکره اشارتلی تلغرافیه بیلدیرلمکده در . بوبایدکی اراده لری عرض و استیدان اولنور .

§ قوجه ایلی قوماندانلغنه عینی کونده ما کنه باشنده ویردیکم جوابده دیدیم ، که « استانبول ، کیوه ایله دوغریدن دوغری به ناصل محاربه ایده بیلیر ؟ استانبولده توفیق پاشا ایله ویا هر هانکی برله ، عیاره و مناسبتده بولنه بیلیمککم ، هیئت وکیلانک و بلکه مجاسک قرارینه وابسته اولدیغندن ، بو خصوصده شمدیدن برشی دیبیم . توفیق پاشا ایله تلغراف مأمورینک دخی ، آجیقندن آجیغه مخابرده بولمسی ، استانبوله قارشی اولان وضعیتنک خارجه کی تلقیاتی تشویش ایده چکندن غیر جائزدر . آنجق توفیق پاشانک ، نیم شخصمه دکل ، فقط تورکیا بویوک ملت مجلسی حکومته بر مراجعتی وارمسه ، بومراجعتک قبولی طبیعیدر . بوخصوصک غیر رسمی و عینی واسطه ایله کنیدیسنه ایصالنده بئس برقر . § استانبولدن آطه بازارینه تلغراف و اورادن کیوه به جهت عسکرینک نظارتی آلدنده تلفون خطی موجود ایدی . توفیق پاشانک بنه قالی اوله رق کوروشمک ایسته مسی اوزرینه ، استانبول نیل آقرمه ربط ایتدیرلدی .

توفیق پاشادن آجیق اوله رق شو تلغرافی آلدیم :

استانبول : ۲۷ - ۱ - ۳۷

تورکیا بویوک ملت مجلسی رئیس مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه

۲۵ کانون ثانی تاریخنده یارسمده انعقاد ایدن مجلس طرفندن متخذ مقررات ، موجبجه شرق مسئله سنک حلی مذاکره ایتک اوزره ۲۱ شباطده لوندردده دول متفقه مرخصلرله عثمانلی و یونان حکومتلری مرخصلرندن مرکب بر قوفرائس اجتماعه دعوت اولنه چقدر . موجود معاهدده ،

حادثات دولایسیله ضروری کوریه ملک تحریکات احرا ایدله حکدر . حکومت سنییه به کوندربله حک دعوت ، مصطفی کمال پشاک ویاخده د مادم بیت لازمه بی حارر مرخصلرک عثمانلی هیئت مرخصه سی میاند . بولندربله مشروطه سر . اشبو مندرات ، دیو مسدله ک استابول مثلری طرفدن تبلیغ ایدلدی . تعیین بیوره جمعکر مرخصلر ، بورادن انجمن ایدله حکم ز دواته برلشه دك عزیمت ملک اوزره قرار وجوابکره انتظار ایدیورم . زمانک نزا لفته بناء برکی بعس المیعات مهمه ایچون خطک آجیق بولندیرلمسنی رجا ایدرم . ماکنه ناشنده هان جواب ویرمکن . مدنی ایسه تلعراف باشنده انتظار ایتمکده ایم افندم . برده شیفره وار افندم .

توفیق

شیفره محلولی ده شو ایدی :

ساعت درسمادت ۲۷ کانون ثانی ۳۳۷
۸ : صوکره

مصطفی کمال پاشا - حضر تلرینه

لوندره قونفرانسنده قوتلی اداره کلام ایتمک ایچون یوانلیرلرک برقول اردوبی از میره سوق ایتمکده وئرا کباده کی قوتاری ده آنطریلویه تحریک ایده د ایدی و اون کوه قدر بر حرکت تعرییه باشلا یا جقلمی مونوقاً استعبار ایلمکده .

توفیق

§ افندیلر ؛ توفیق پاشایه وردیکم جوابی تلعراف ، شو ایدی :

آقره
۲۸-۱-۳۳۷

تل

درسمادته توفیق پاشا حضر تلرینه

ج : ۲۷-۱-۳۳۷ . اراده ملییه مستنداً تورکیانک مقدراتنه واضع الید اولان یکانه مشروع ومستقل قوه حاکمه ، آقره ده مستمرأ منعقد ، تورکیا بویوک ملت مجلسیدر . تورکیا به متعلق بالمله

سائلك حانه مأمور وهر درلو مناسبات خارجيه ده مخاطب ، آنجق اشبو مجلسك هيئت حكومتيدير . استانبولده هر هانكي رهيئتك من كل الوجوه بوضع مشروع وحقوقي يوقدر . بناء عليه ، بويه برهيئتك كندينه حكومت نامني ويرمش اولسي ، ملتك حقوق حاكميتنه صراحةً مغاير وبنام آلتنده مملكت وملتك حيانه حائد مسائله خارجه قارشى كنديني مخاطب كوسترمى ناقابل تجوزدر . هيئتكزه توجه ايدن وطني ووجداني وظيفه در حال حقيقت وضعيته اقتضا ايدهر ك ملت و مملكت نامنه مشروع ، مخاطب حكومتك ، آنقرده اولديغني قبول و اعلان ايتكدر . ملت و مملكت نامنه صلاحيت مشروعيه صاحب حكومتك آنقرده اولاييني دول ائتلافيه جه تقدير ايداييكي شبيهه سز بولنديني حالده ، دول مذكورده نك بونقطه نظريني عئنا اظهارده تاخر ايتلري استانبولده متوسط برهيئتك موجوديني كنديلري ايجون اسفاده لي اوله ييله جگني ظن ايتلرندن نشئت ايتكده در .

توركيا بويوك ملت مجلسي حكومتي صاح و ممالتي كال حديت وصميمته آوزواينديگني و بالكنز حقوق مليه سنك طائفتي طلبدن عبارت اولان شرائطي مكرراً اعلان واشبو حقوقك تصداتي حالنده ، تكليف اوله جق مذاكراتي قبوله آماده اولديغني بيان ايتكدر . دول ائتلافيه ، لوندرده عقد ايدجكاري قونفرانسده ، شرق مسئله سني عدل و حق دائره سنده حل ايتكده قرار ويرمشلر سده ، دعوتلري توركيا بويوك ملت مجلسي حكومتنه دوعرودن دوعرويه توجه ايتلرلر . شرائط آنفه دائره سنده وقوع بوله جق دعوتك توركيا بويوك ملت مجلسي حكومتي طرفندن حسن قبول ايديله جگني تكرار بيان ايدرز .

توركيا بويوك ملت مجلسي رئيسي

مصطفى كال

ساعت : دقيقه
۳۰ اول

§ بوني متعاقبده رأساً وخصوصي اوله رقدده شو تنغرافي يازدم :

آنقره : ۲۸ كانون ثاني ۱۳۲۷

تل

استانبولده توفيق پاشا حضرتلرینه

ذات سامياري كي بوتون برعر بوملت و مملكته بلا فاصله مشكور خدمتلرده بولنش بر رجل محترمه ، بوتون خدمات سابقه كزي تنويج و اكمال ايدجك مستثنا و تاريخي بر فرصت ظهور ايتديگنه قانمز . بز ، وحدت نامه اوزره حركت ايتك ايتيوز . بالواسطه مدعواولديغمز قونفرانسده مملكتي آري آري تمثيل ايدجك ايكي هيئتك نه قدر محاذيري داعي اولديغني تماميله تقدير بيورديغكزه امينز .

ملتك، صرف حقوق حاكميتي محافظه داعيه سيله صرف ايتديكي امكار، آقديني حسابسز قائلر داخل و خارجي بر جوق مشكلانه قارشى كوسترديكى ثبات و مقاومت، بو كون قارشيسنده بولنديغمز مساعديكي وضعيتي احداث ايتدى. بر طرفدنده، حادثات علم، ثبات و مقاومتك هدف اصليسي اولان استقلال تاممزي تايد ايدمك صوونده انكشاف ايتكمده دولم ايدبور. بزي اسارت و اضحلاله محكوم ايتكم ايسته مش اولان حكومتلر مواجهه سنده، حقوق مليه مزي مدافعه ايدركن.... مادي و معنوي بوتون قواي مملكتك متجداً حركت ايتسي الزمدر. بونك ايچون، ذات شاهانهك اراده مليه مملكتده يكانه تجليلكه اولان توركيه بويوك ملت مجلسي طائيديني رسماً اعلان ايتسي آرتق ايجاب ايتمدر. بوصولته استانبولك مملكته متوالي ضررلر ايقاع ايتديكي تجارب مشومه ايله ثابت اولان و آنجق اجنيدرلر لهنه ادامه ايديلن غيرطبيعي وضعيته بر نهايت ويرمك ميسر اولور. دول مؤتلفه ممللري طرفدن واقع اولان ثبايات كوستريوركه، استانبولدن حركت ايدمك بر هيت مرخصهك لوندره قونفرانس ايتكم اشتراك ايدم بيلمسي آنجق اونك، آتقره حكومتي طرفدن صلاحيت نامه ايله ترخيص ايدلمش ممللري احتوا ايتسيله مشروطدر. بوصولته ائتلاف دولتلري، توركيه نامنه، صالح مذاكرانه كيرمك مرخصلر، آنجق، توركيه بويوك ملت مجلسي حكومتي طرفدن كوندريله بيله جكني كافي بر وضوح ايله اعتراف ايتش اوليورلر. فعلاً و حقوقاً مملكتده يكانه حكومت مشروعه اولان توركيه بويوك ملت مجلسي حكومتك وضع و اعلان ايتديكي اساساتي قبول و بو اساساتك دشمنلرمن طرفدن تصديقي تهيل ايچون، بزه ائتحاق صورتيه وضعيتكزي تصحيح و ثبات بيورمكزي تاريخ و ملت مواجهه سنده درعده ايتش اولديغمز وظيفه و صلاحيته تكليف ايدرز. بوصولته مجادله مزي بر نتيجه مسعوديه ايريشديرمك خصوصي تسريع ايدلمش اولور. متجداً حركت و آمال مليه اعظمي قوتله مدافعه ايتكم فكريه واقع اولان بو تكليفات صميانه مزي، قبول و انفاذ بيورولمديني تقديرده، جالس مقام سلطنت و خلافت اولان ذات شاهانهك وضعيتي منزل اولاق تهلكه سندن بحق قورقولور و بزه، اراده مليهك بخش ايتش اولديني فعل و حقوق بوتون صلاحيتلري حاض بر حكومت صفتيه، شميدن قيد و اشارت ايدرز كه بوندن تولد ايدمك مشوايت ناقابل تخمين اولان بوتون عواقيله دوعريدن دوعري به ذات شاهانه عائددر. ذات سامايرينك بو وضعيت فارسوسنده وجداني و تاريخي وظيفه كزي تماميله ايفا و نتايجي طرفره قطعي و صريح اوله رق اشعار بيورمكزه انتظار ايدبورز. بو وسيله ايله احترامات مخصوصه مذك قبولي رجا ايدرز ائندم.

توركيه بويوك ملت مجلسي رئيسي

مصطفى كمال

§ شترم افنديلر، ذاتاً معنا و ماده حكمي قلامش فقط محافظه موجودتي جوق مضر اولان استانبول حكومتي، بر طرف ايتكم مهمدي. بوكا، باشليجه مانع اولانلرك باشنده، پادشاه و خليفه، بولونيوردي. بناء عليه، بو مقامه، توركيه بويوك ملت مجلسي و حكومتي طائيتق، وضعيتك وضوح بدا ايتسي ايچون بالطبع ايتك تشبث اولق لازم كلردى. ذاتاً ألزده و تئاسمزده اوليان بو مقامه، هنوز بشقه بر معامله تطبيقه امكان ماديده بوقدى. بناء عليه توفيق پاشايه عيني كونده شو اوچنچي

آفره
۲۸ کانونی ۳۳۷

درسعادته نوبق پاشا حضر تارینه

رسمی و خصوصی تلفرافنامه مزده کی مطالعات و تکلیفاتمزی بروجه آتی خلاصه تکرار و اجابتنک
مرعت ایفاسیله نتیجه سنک اشعارنی رجا ایدرز :

۱ — ذات شاهانه ، تورکیا بویوک ملت مجلسنی طایدیغنی قیصه بر خط هایون ابه اعلان
بیورده قلدرد . بو خط هایون مقام خلافت و سلطنتک مصونیتنی اساس اوله رق قبول ایتمش اولان
تورکیا بویوک ملت مجلسنی شکل و ماهیت و صلاحیت حاضره سیله قبول بیوردقارینی احتوا ابدجکدر .
تسلازت و نشرعات سائرهنک علاوه سی ، شدیدک موجب تشوش اوله یایر .

۲ — برنجی مره حکمی انذا اولندیغنی تقدیرده عاتوری اولان داخل وضعیتنک تنظیمی برجه
آفر اوله یایر :

دات شاهانه کفای ال اق درسعادته اقامت بیوردورلر . صاحب صلاحیت و مسئولیت اولوب مر
درلر تجاوزدن مبرور و هر درلو شرائط استتلاقی جامع اولان تورکیا بویوک ملت مجلسی و حکومت
شده لک آنقرده به نور . بالذبع استابولده آرتق فاینه نامی آلتنده بر هیئت قائلار . آنجق ،
استاد ملت و هیئت خصوصی الجامسیله نزد شاهانه بویوک ملت مجلسندن وغینه و صلاحیتی حائز
بر هیئت بولدیبریلر .

۳ — استابول شهر و حوالیسی امور اداره سنک صورت تنظیلی بعده تأمل و تعلیق اولنور .

۴ — شرائط مذکورهنک قبول و تصدیقیه برابر ، بویوک ملت مجلسنجه مصدق بودجه مزده .
اساس موجود تنصیفات سیده و خندان ساختت تخصیصاتیله برابر ، بالعموم مأمورین لازمه و سائر
اصحاب معاشک مخصوصاتنی اعطایه مقتضی مبالغ حکومتنجه تأمین و تأدیبه ابدیله جکدر . قدرت مالیه من
بو خصوصی متکفلدر .

تورکیه بویوک ملت مجلسی رئیسی
مصطفی کمال

§ نوبق پاشانک بو اوزونجه تلفرافنزه کیجه ویردیکی جواب جوق قیصه اولدی ، نوبق پاشانک
جوابی هوابدی :

۲۸-۱-۳۳۷

تل

تلفرافنامه نری آندم . یارین هیئتی طوبیلا بهرق ساعت آلتیده عرض معلومات ایدرم افندم .

§ توفیق پاشا، هیئت طوبیلاش، جواب ویردی. بونی ده عیناً عرض ایده جکم.

درسمادت
۳۳۷-۱-۲۹

آنقرده مصطفی کمال پاشا حضر تلیزیه

۲۸ کانون ثانی ۳۳۷ تاریخ اوج قضه تلغرافنامه لرینه جوابدر :

حکومت حاضر، استانبول و آناتولونک اتحادی خصوصنده کی منافعی اوته دنیبری تقدیر ایلدیکندن بومقصدله ایش باشنه کش و شمعی به قدر بواوغورده صرف مساعی ایشدر.

ملک حقوق حاکمیتی محافظه داعیه سیله صرف ایدیککز اُمکارک و ویردیککز قربانلرک قارشوسنده بولندیمز وضعیت مساعدنی احداث ایلدیکنه، کلی تأثیری اولدیغنه فالغز. بنابرین برفائده مله تأمین ایده جت، نکایه بایکزی قبوله حاضرز. بوجهتله اشعاراتکز حتمده کی نقطه نظر منبری بوجه آتی ایضاح ایلورم :

قونفرانسه بانواسطه دعوت ایلدیکز طبیعیدر. چونکه حکومت مؤتلفه ک مثللری بوراده در. بناءً علیه استانبوله بولنان وسرکله تشریک مساعی به چایشان برحکومت واسطه سیله ایقای تبدیلات، یک طبیعی کورولمیدر. شمعی به قدر آناتولی بی طایفه بیله لزوم کورمین آوروپا حکوماتک، بالخاصه آناتولو مرخصلریک قونفرانسه وجودنی شرط اتخاذ ایللری موجب ممنونیتدر. بوجهتله، برشکل مسئله سی تصوریه به تحول مسعوددن استفاده ایتیمک، ملته قارشو درعهده بیوردیسکز وظیفه ایله اصلاً توافق ایتز. ذللاً بنمزمده اتحاد ایلدیکمز اعلان ایدلدکدن صوکره مرخصلری آیری غیری دک، یکوجود دیمک اولور. اساسات متخذه دائره سنده اداره کلام ایده جکلرینه نظر آ بوباده برمحذور تصور ایدیلیمز. بنابرین دولت و ملته قارشو مکلف اولدیغمز وظیفه، بو آن تاریخیده بزه اوزانیلان الدن استفاده ایدیمسنى قطعاً آمردر. بولدن استنکاف، یونان مدعیانیت مدافعسز قلمسنى و مملکتیزک دهانه قدر مدت مصائب حریبه به تحنه اولسنى موجب اوله جنى تأمل بیورلمیدر. اساساً مطالبی قونفرانس حضورنده درمیان ایتک و حتمزی آوروپاده اشاعه ایتک، بالفرض قونفرانس نتیجه سز بیله قالمش اولسه، موجب مضرت دکلدز. ذات حاللری و رفقا کزک حمیت وطنیلری بوفرستی فوت ایتدیرمه مکه کاندز. شمعی به قدر سابق قابینه تر طرفندن اتحاد ایدلمش و هرایکی طرف ایچون فنا نتیجه ویرمش اولان متررات، رفع ایدلمک طبیعی بولندیغندن آیریلق و غیریلق فالامشدر. آنجق، استانبولک تحت اشتمده بولمسنه بناءً بوراسنک قوه اجرا ایددن خالی قلمسنى اداره حکومتک کاملاً و تماماً دوا ائتلافیه الهه کیچیمسنى و بنابرین معاهده ده مندرج استانبول حتمده کی قیودک موقع تطبیقه قونولسنى سببیت ویرلمش اوله جی کی محارب بولندیغمز یونان عسکرینک شیمدیکی حالده استانبول و حوالیسند موجودنی دخی، بوتکیفاتی غیر قابل اجرا برحاله قویمشدر. هیتمزجه محافظه مقام فکرینک بومطالعاده

وارد اولدیغنی تأمینہ بیلہ لزوم کورم . اساساً بوکون الکیزاده مستعجلاً حلی ایجاب ایدن مسئلہ، وقتی تقرب ایتکده بولنان قونفرانسه دلکهریزی یتیشدیرمکدن عبارت اولدیغندن و بز قونفرانسه انبات وجود ایلدیکمز حائلہ یونالیلر اشتراک ایدہرک قونفرانسه حکم غیابیہ دوچار و بنا برین دعوا مزی غائب ایتک مخاطرہ سنده قالہ جغمز دن بو باده طرفزدن مسئولیت قبول ایدیلہ میہ جکنی بیان وقونفرانسه وقت مرهونندن اول بولتق موجب منافع اولاجفته بناءً مرخصلرکنزک سریعاً بورایہ اعزاه فی رجایدرم .

صدراعظم

توفیق

§ محترم افندیلر؛ توفیق پاشا و حکومتی، استانبول و آناتولونک اتحادی ایچون چالیشمش اولدیغنی سسویلور . دوغرودر . بزده ، عینی شی ایچون چالیشمقده ایدک ، شوفرک ایله ، که توفیق پاشا ورفقاسی ، آناتولوی کافی السابق استانبوله ربط واسیر ایتک ایستوردی . او استانبوله ، که دشمن قوتلرینک تحت اشغالده بولونیوردی . توفیق پاشا ورفقاسی ، آناتولوی استانبول حکومتنه ربطه چالیشیور . اوله برحکومتہ ، که جهانده ، موجودیتنه اعتراض اولونیورسه ، دشمن آمالنی تسهیلہ مدار اوله حق ماهیتده تلقی ایدلیکی ایچوندی . توفیق پاشا ورفقاسنه کوره مساعد وضعیت حدوتنه آناتولو مجادله سنک کلی تأثیری واردر . اما وضعیتی احداث ایدن محض آناتولو مجادله سی دکدر . احتمال که بو اختیار دیپلمات ، بوکرامتی ، کندیسنک موقع اقتداره کلکسندہ تخیل ایدیوردی .

توفیق پاشایہ شوصورتله جواب ویردم :

آفره
۳۳۷-۱-۳۰

استانبولده توفیق پاشا حضرتلرینه

[۱] - ۳۷-۱-۲۷ و ۳۷-۱-۲۸ تاریخلرندہ یازدیغم اوچ تلغرافنامہ ایله ذات ساهیلرینه ایجاب ایدن وتطبیق وترویجی ضروری اولان بالجله خصوصاتی صراحت وقطیقله بیلدیرمش اولدیغمہ قانعم . بوکا رغماً ۲۹ کانون ثانی ۳۳۷ تاریخی تلغرافنامہ کزلہ وضعیتک هنوز لزومی درجده وقوف واصابتہ مطالعہ ایدیلہ ممکده اولدیغنی کوردم . وضعیتک اهمیتی وزمانک نزاکتی ، ذات سامیلرله برابر رفتای کرامکزک وبالخاصہ ذات شاهانہ نک هرخصوصده بردفعہ دها تنویرینه دلائلری بروظیفہ حکمنہ قویور . مطالعہ ومحاکماتکزدن نتایج مصیبه استخراجنی تسهیل مقصدیلہ تورکیا بوپوک ملت مجلسنجہ وضع وتطبیق ایدیلن تشکیلات اساسیہ قانونک مواد اساسیہ سی بروجه آتی عیناً تبلیغ ایدیورم :

تشکيلات اساسيه قانونی مواد اساسيه

۱ — حا کیمیت بلا قید و شرط ملتکدر . اداره اصولی ، خلقک مقدراتی بالذات وبالفعول اداره ایتمی اساسنه مستنددر .

۲ — اجرا قدرتی و تشریع صلاحیتی ، ملتک یکانه و حقیقی ممثلی اولان بویوک ملت مجاسنده تجلی و تمرکز ایدر .

۳ — تورکیا دولتی بویوک ملت مجلسی طرفندن اداره اولنور و حکومتی « تورکیا بویوک ملت مجلسی حکومتی » عنوانی طاشیر .

۴ — بویوک ملت مجلسی ولایتلر خلقنجه منتخب اعضادن مرکبدر .

۵ — بویوک ملت مجلسنک انتخابی ، ایکی سنهده برکره اجرا اولنور . انتخاب اولنان اعضانک اعضالقی مدتی ایکی سنهده عبارت اولوب فقط تکرار انتخاب اولونقی جائزدر . سابق هیئت ، لاحق هیئتک اجتماع قدر وظیفه به دوام ایدر . یکی انتخاب اجرا سنه امکان کورولدیکی تقدیرده اجتماع دوره سنک یالکزر برسنه تمدیدی جائزدر . بویوک ملت مجلسی اعضاسنک هربری ، کندنی انتخاب ایدن ولایتک آبروجه وکیل اولیوب عموم ملتک وکیلدر .

۶ — بویوک ملت مجلسنک هیئت عمومیسی ، تشرین ثانی ابتداسنده دعوتسز اجتماع ایدر .

۷ — احکام شرعیه نک تنفیذی ، عموم قوانینک وضعی ، تعدیلی ، فسخی و معاهده و صلح عتدی و وطن مدافعه سی اعلانی کبی حقوق اساسیه بویوک ملت مجلسنه طائدر . قوانین و اغلامات تنظیمنده ، معاملات ناسه ارفق و احتیاج زمانه اوفق احکام فقهییه و حقوقیه ایله آداب و معاملات اساس اتخاذیلنور . هیئت وکیلنه وظیفه و مسئولیتی قانون خصوصله تعیین ایدیلور .

۸ — بویوک ملت مجلسی ، حکومتنک انقسام ایله یکی دواثری ، قانون مخصوص موجبنجه انتخاب کرده سی اولان وکیللر واسطه سیله اداره ایدر . مجلس ، اجرائی خصوصات اینچون وکیللره وجهه تمین ولدی الحاحه بونلری تبدیل ایلر .

۹ — بویوک ملت مجلسی هیئت عمومیسی طرفندن انتخاب اولنان رئیس ، بر انتخاب دوره سی طرفنده بویوک ملت مجلسی رئیسدر . بوصفته مجلس نامنه امضا وضعنه و هیئت وکیله مقررارتی تصدیقه صلاحیتداردر . اجرا وکیللری هیئتی اینچلرندن برنی کندیلارینه رئیس انتخاب ایدرلر . آتیحق بویوک ملت مجلسی رئیس وکیللر هیئتکده رئیس طبعیسیدر .

[۲] — قانون اساسینک اشبو مواد ایله تعارض ایتمه ین احکامی کماکان مرعی الاجرادر . بوجه نمذاد ایله دیکم اساس ماده لره مغایر حوکمت ایتمکه امکان و صلاحیت اولدیغنی نظر دقت سامیلرینه

اهمیتله وضع ایدرم . مجلس ریاستیله باشلاپن مخبره كزك استازام ایندیكى معاملهنك تعقیب اجرا وکیلری هیئتته تودیع ایدلمشدر اقدم .

تورکیا بویوك ملت مجلسی ریسی

مصطفی کمال

محترم افندیلر ؛ بو تاغرافامه مده . واد اساسیه سی تشکیلات اساسیه قانونی ؛ بو تاریخدن ، هنوز اون کون اول ینی ۲۰ کانون ثانی ۳۳۷ تاریخده مجلسدن چیقیشدی . مجلسك و حکومت ملیه نك وضعیت و صلاحیتی وشکل و ماهیتی تثبیت و افده ایدن ایلك قنوند . مجلس ۲۳ نیسان ۳۶ ده آجیلدیفته کوره ، بو اساس قانونك مجلسدن چیقاریله بیاسی ایچون طقوز آی قدر برزمانك کجیمی ضروری اولمشدی . بو ضرورتك منشأی حقنده بر فکر و بره ییلمك ایچون ، مساعده بیورورسه كز ، قیسه بر ایضاحده بولنه می :

معلومدره كه مجلسك كشادینی متعاقب ، الزم اولان اساساتی محتوی ، برقرار و برمشدم . مجلس واونك اجرا وکیلری هیئی ، او اساساتی عملی اوله رق ایلك كوندن تطبیقه باشلامشدی . بر طرفندده تشكیل ایدن حقون اساسیه انجمنی ، بو تقریر محتویاتی اساس اولق اوزره ، بر قانون لایحه سی حاضر لامفه باشلادی . نهایت درت آی قدر بر مدت صوكره ، بو انجمن « بویوك ملت مجلسك شكل و ماهیتنه دائر مواد قانونیه » سرلوحه لی ۸ قانون ماده سی مجلسه كتیردی . ۱۸ آغستوس ۳۳۶ تاریخده مستعجلیت قراريله تحت مذاكره یه آلتان بو مواد قانونیه نك ، اوزونجه برده اسباب موجهه سی واردر .

انجمن مضبوطه سنك ، بویوك ملت مجلسك تعریفنه عائد سطرلری میاننده ، شوجهلر یازیلی ایدی : « خلیفه و پادشاهك اسارتی و حادثات سائر مكدده تلاخندن تحصیل ایدن ضرورتك سوق و الحاسیه تشكیل ایدن مجلسك ، ابدیاً بوكونكی شكلده استمرارینی قبول ایتك ، حاد و استثنائی وضعیتله شكل طبیعی و برمك اولدیفته و حالبوكه اشكال غیر طبیعی یابداز اوله میه جنی دستورینه بناءً اخلال ایدیان حق خلافت و سلطنت و استقلال ملت و وطنك استحصال و تأییدینه دكین استمراری و آنجق مقصود اساسی اولان بو مقدس امنیه لك حصولله مجلسك شكل طبیعی آلمسی موافق كورولش واونك ایچون ایكنجی ماده نك برنجی فقره سی (غایبك حصوله دكین) عباره سیله تقید ایدلمشدر . » فی الحقیقه مجلسك انعقادی مدتی زمانه تصریح و تقید اولنماشدی .

بو اسباب و مطالعه یه كوره ، تورکیا بویوك ملت مجلسك ۳۳۶ آغستوسنده ، هنوز دائمی وضعیت و ماهیتك طبیعی اولدینی تلتیسك جاری بولندینی آكلاشیلور .

مواد قانونیه نك برنجیمی ده : « بویوك ملت مجلسی ، تشریع و اجرا قدرلرینی حائز و اداره دونه بالذات و مستقلاً واضع الیدر . » صورتنده ایدی . بوماده ایله مجلسه ویریلن صلاحیتك دخی ، اسباب موجهیه نظر آ موقت اولسی لازم كه جکی طبیعی ایدی . ماهیتی موقت اولان بره ژسسانك صلاحیتی دخی ، موجودینی مدتیله قائم اولور .

حقوق اساسیه انجمنك تلقی و مطالعه سی ، مجلسده عیناً تبارز ایتدی . حتی مجلس اعضاسندن برچوقلری ، مقصدك ایضاحنده ، انجمنك افاده لرینی ناقص بولهرق ، تصریحات تكلیفنده بولندیلر .

دبديلر، كه: برنجي ماده‌نك باشنه «خلافت و سلطنت و استقلال وطن و ملتك استخلاصنه قدر...»
صراحتي علاوه ايتك لازمدر. ايكنجي ماده‌دمكي (فايه‌نك استحصانه دكين) عبارسي رينه دنجي،
عيني صراحتك اقامه‌سي لزومي طلب اولندي. بومسئله چوق مناقشاتي موجب اولدي. بعض مبعوثلر،
بالكز (خلافت) كلمه‌سني قويلم، ساطنت اونده مندمجدر، دبديلر.

بعض خواجه افنديلر، بوكا راضي اولنديلر. خلافت برامر معنويدير. مطالعه‌سنده بولنديلر.
خلافتده، رهبانيت بوقدر، اعتراضه، خواجه افنديلر، شو بولنده جواب ويرديلر؛ ساطنت
حكم ايتديكي ممالكه شاملدر. خلافت بوتون كره ارضده‌كي اسلامه شاملدر.

بومناقشه‌لر كونلر وكونلرجه دوام ايتدي. معارضه‌ده بولنان فكرلردن بري صريح ابدى: «خليفه
وپادشاه واردر ووار اوله‌جقدر. او موجود اولونجه بوكونكي وضعت، شكل، صلاحيت موقدر،
مقام خلافت و ساطنت، اجراي فعاليت فرصت بولونجه، تشكيلات سياسي و اساسيه‌نك نه اولديني
معيندر، معلومدر. او نقطه نظرلردن يكي برشي تصور ايتك موضوع بحث دكلدر. تمام خلافت و ساطنتك
اجراي فعاليتني تأمين اينجه قدر. آنقره‌يه طوپلانمش اولان بر طبق انسانلر، موقت تدبيرلرله
چاليشه‌جقلردر.»

بوكا معارض اولان فكرده وضوح بوقدي. «ساطنت، ملته انتقال ايتشدر؛ ساطنت قاننامشدر؛
خلافت‌ده، ساطنت ديمكدر؛ بناء عليه اونك‌ده حكمت موجوديني بوقدر، طرزنده آچيق و صريح
قونوشيله‌موردی. اونوز يدي كون صوكره، ۲۵ ايلولده بر جلسه خفيه‌ده مجلسه بعض ايضاحاتده
بولنجه‌ني فائده‌لي عد ايتدم. جاري افكار و حسياتي تعليمندن صوكره، باشليجه شومطالعاتي سرد ايتشدم:

«نورك ملتك و اونك يكانه مثلي بولنان مجلس عاليك، وطن و ملتك استقلالني، حياتي تأمين
ايچون چاليشيركن؛ خلافت و ساطنتله، خليفه و سلطانله بوقدر چوق مشغول اولسي عذور ليدر. شمدريك،
بولنردن هيچ بحث ايتمه‌مك منافع عاليه اقتضاسننددر. اكر مقصد، بوكونكي خليفه و پادشاهه محافظه‌مر بوطيت
و صداقت ابدلديكني افاده و تايد ايتكسه، بو ذات خائندر. دشمنلرك، وطن و ملت عليه‌نده واسطه‌سيدر. بوكا
خليفه و پادشاه دينجه ملت، اولك امرلرينه مطاوعت ايدرك دشمن آمالني رينه كتيرومك مجبوريتنده قالير.
خائن و ياخود مقامك قدرت و صلاحيتني قوللانمقدن ممنوع اولان ذات، ذاتاً پادشاه و خليفه اولاماز.
اوحالده، اوني خلع ابدوب رينه درحال ديكريني انتخاب ايدورز. ديمك ايتيورسه‌كز، بوكاده،
بوكونك وضعت و شرائطي مساعد دكلدر. چونكه خلي لازم كان ذات، ملتك زنده دكل، دشمنلرك
النده‌در. اونك وجوديني كان لم يكن عد ايدرك ديكر رينه بيعت ايداك تصور اولونيورسه، بوكونكي
خليفه و سلطان حقوقندن فراغت ايتمه‌رك استاينولده‌كي قابينه‌سيه، بوكون اولديني كي محافظه مقام
و ادامه فعاليت دوام ايدميه‌جكته نظراء، ملت و مجاس عالي، اصل مقصديني اونونوب خليفه‌لر دعواسيله‌مي
اوضراشه‌جق؟ علي ابله معاويه، دوريني مي يشايه جفز؟ خلاصه، بومسئله واسع، نازك و مهمدر.
حلي، بوكونك ايشلرلندن دكلدر.

مسئله‌يني اساسندن حله كيه يشه‌جك اولورساق، بوكون ايچندن چيچه‌ميز. بونك‌ده زماني كه حكدر.
بوكون وضع ايدم‌جكمز اساسات قانونيه، موجوديت و استقلالزي قورناره‌حق اولان ملت مجلسني
وملي حكومتني تقويه‌يه معضوف معنا و صلاحيتي ضامن و ناطق اولمليدر! »

§ افندیلر، بوايضاحاتمدن برهفته اول، بنده، مجلسه برروژه ور مشدم. ۱۳ ایلول ۳۳۶ تاریخلی اولوب سیاسی، اجتماعی، اداری، عسکری نقطه نظرری تانیص و تشدلات اداریه حسنده کی مقرانی احتوا ایدن بوروغرام، مجلسک ۱۸ ایلول ۳۳۶ کونکی اجتماعنده اوقوندی. ایشته، بونارمحدن، دها درت آئی کچرکدن صوکره شرر ایدن ایلک تشکیلات اساسیه قانونی، بوروغرامدن چیقمشدر.

∴

§ شمدی آرزو بیورورسه کز استانبول ایله مخارمه دوام ایدلم.
توفیق پاشا ۲۷ کانون نائی تاریخلی تلغرافنامه سی محتویاتی ۲۹ کانون نائی تاریخلی بر تلغرافنامه ایله تکرار ایتدی. اجرا وکیللری هیئت ریاستدن شو جواب و برلدی :

آقره : ۳۰ - ۱ - ۳۳۷

استانبولده توفیق پاشا حضر تلیینه

ائتلاف سیاستنده تورکیا لینه وقوع بولان انکشاف اخیر، ملنک عزم فدا کاریمی محسولیدر، تورکیا بویوک ملت مجلسنک سهور عهدنامه سی کلیاً رد ایتیمی اوزرینه حادث اولان شو وضعیندن، منافع ملییه ائک موافق نتایج استحصالی، لوندره قونفرانسنه اشتراک ایدم جنک مرخصلرک دوشریدن دوغرییه اراده ملییه بی تمیل ایدن بویوک ملت مجلسی طرفندن انخاب و ترخیص ایدلش اولسییه قانلدر. سهور معاهده مشنومه سی اضالامش بر هیئتک وارث خصوصیتی اولان هیئتکنز مرخصلرینک، ملک و ملت نافع شرائط استحصال ایدم بیلملری غیر ممکندر. بناء علیه، وطنک منافع عالییه سی انخابی اشبو مذاکرات صاحبده سزک آرادن چیتهرق بویوک ملت مجلسی مرخصلرینی، وحدت ملییه ناماً ارائه ایدر بر شکنده سربست بر اقامتکنز لازمدر. بوسیلله، اولکی تبلیغاتنر حقتنده جریان ایدم جنک مذاکراتی بر طرفندن تعقیب واجرا ایلکله برابر بوجه آتی مقرانی مستعجلاً قبول و تنفیذ ایتکنز رجا اولنور :

۱ — لوندره قونفرانسنه اشتراک ایدم جنک تورکیا هیئت مرخصه سی، منحصر آ تورکیا بویوک ملت مجلسی حکومتی طرفندن انتخاب و اعزام ایدیله جکدر.

۲ — اشبو هیئت مرخصه رفاقتنه ویرلمنی لزومی کوردیکمز بعض متخصص مشاورلر ایلله اوراق و وثائق لازمه طرفکنزدن احضار و هیئت التذاقی ایتک اوزره اعزام و ارسال ایدیله جکدر.

۳ — طرفزدن کوندريله جك اشمو هېئت مرحصه مك ، عموم توركا منافعی تشل اید. جك كانه هېئت اولدیفنی ده دول ائتلافیه به سلیخ ایده جكسكز .

۴ — وقتك دارلنی حسیله قطی و نهائی اوله رق انخاذا ایدیلن اشمو مقرر اك عدم رویجی حانده سلامت ملك و ملت نامه ترتب ایده جك مسئولیت تاریجیه تماماً هیتكز ه هائد مولنه جندر .

اجرا وکلاری هیتی رئیس

فوزی

§ افندیلر ؛ توفیق پاشانك رفیق مساعیسی اولوب آقرمه ده بولان عزت پاشا طرفندن ده برتلفراف یازلسی فائده لی اولور ظلمتده بولندق . عزت پاشانك تلغرافی شوایدی :

شیفره

آقرمه
۳۰-۱-۳۳۷

استانبولده توفیق پاشا حضرتلرینه

شباط اواخرنده لوندرده انمقاد ایده جك قونفرانسه متدائر تورکیا بوبوك ملت مجلسی رئیس مصطفی کمال پاشا حضرتلرله ذات سامیلری آره سنده جاری آجق مخبرات محتویانه مطلع بولوبورز . هیتمزلک دوچار اولدینی عدم موفقیت اوزرینه به ایراد مطالعه به مجسرت مستلزم خجالت اولغله برابر ذات فخرانه لرینی وصیت حقیقه و بوراده حکمفرما قاط نظر حقنده تنور ایتمه سوی وطنپروری ايله لزوم حس ایدیورز . استانبولك تحت اشغاله اولسی حسیله اوراده کی بر حکومتك منافع اساسیه ملتی مدافعه دن عاجز اوله جنی بوراچه طبیعی کورولمکده در . آیری ایکی هیت حانده قونفرانسه اثبات وجود ایتمکدن ، بالاخره آناطولو ايله استانبولك تقریقن یول آجیله جنی اندیشه سیله ده توفیق ایدلمکده در . مصطفی کمال پاشا حضرتلری ده ، تاغرافنامه لرنده کی نقاط نظر دن اساس اعتبارله صرف نظر ایتمه صلاحیتدار دکلدر . آناطولوده عون حقله مخافت و عصیانلر کسر و ازاله و چته لر تنکیل اوله رق قوتلی براردو و حکومت تشکل ایتشد . آوروپایی ، سه ور معاهده سنك له مزه تعدیلنه سوق ایده بیله جك مذاکراتك انقطاعنه محل ویرلمه جك صورتده بیدریغ همت بیورولسی حسب الصداقه استرحام ایلرز . بوراده کی تورکیا بوبوك ملت مجلسنك طرف پادشاهیدن طامنسی شرط اساسیسی باقی قالمق اوزره فقرات و ظواهره هائد بعض خصوصات ایچون دخی مداوله افکار امکانی موجوددر . بوامکانك افاتنه سه محل ویرلمه مك اوزره اشعار کیفیت بیورولسی معروضدر .

احمد عزت

افندیلر ؛ سزی یورملزسه توفیق پاشانك بو تلغرافه ویردیکی جوابی ده عرض ایده یم :

آنقرمدہ عزت پاشا حضرتلرینہ

ح : ۳۰ : قانون ثانی ۳۳۷

حمد مژک محافلہ احکامہ یمین ابتد بکمز قانون اساسی یہ مخالف تعديلات اساسیہ اجراسی و آنک تصدی صراحت قویہ ایله نہ درجہ قابل تألیف اوله حی جای ملاحظہ در . بو خصوص ، آنجق مصصی کمال پاشا حضرتلرینک واسعہ سبیلہ نوندر دیککی تلفرافله بیان اولن و بزجه ملتزم بولنان تعديلاتک دور استلافیه حہ قبول ایدلسنه اہتمام اولنوب انشاءاللہ استحصال مطلوب اولندقدن سوکرہ اصولی دائرہ مسدہ حل اولنہ جق مسئلہ داخلہ دندر . عکسی حال ، دونکی تلفرافزلہ دخی ایضاح اولدنی اوزرہ فونفرانسہ عدم قبولازی واستانبولک درحال حاکیمت عثمانیہ دن اخراجی و بونایلرک دعواسلک بلامداعفہ فلسفی بلکه محق کورولمسی موجب اولہ جقدر . تلفرافلردن رجہتک آکلاشلیمدیغنی استدلال ایدیورز . قونفراسہ سزک ورم دیہرک ایکی ہیئت اعزام ایدیلہ حکمک رہ دن چیقارلایغی آکلاشلایمور . دعوا عینی ، اسباب مدافعہ عینی اولقلہ برابر بو خصوصہ انحاء تام اولونجہ ، اوراجہ تعین اولنہ جق مرخصلر ، دول استلافیہ مک طایفہ اولدینی حکومتک ترفیق ایدہ حکم مرخصلرہ برابر کیدنجہ ، ہیئت ، حد و بکوجود و صلاحیت لازمی حائز اولور و بلاحتراز متجدد دعوا ملی مدافعہ ایدر . بولزومک اوراجہ دہ تدبیر بیورولدیغی ، مرخصلرک دول استلافیہ طایفیدرملربی زدن طلب بیوروسبیلہ مثبتدر . تبایغ اولان نوطہ و بیاناتکتر واضعاً کوسترمکدہ درک ، دول استلافیہ نوندرہ فونفرانسہ یالکز اولہرق آناطولو مرخصلرینی قبول ایتہمکدہ در . بونلر ، حکومت مرخصلریلہ برلکدہ بولنق صورتیلہ قبول اولنہ جتدر . بویلہ آیریاق محافظہ ایدیلہ جک اولورسہ اغلب احتمال ہیچ برطرفت مرخصلری قبول ایدیلہ جکدر . بوبادہ یالکز بورادن مرخص قبول ایدلمسی محتمل ایدہ آناطولو ایچون بواختمالدہ بوقدرہ بناء علیہ یک بویک فداکارلر محصولی اولان بوتبدل ، ضرریمزہ حل اولور . چونکہ استلاف مخالفلہ یونان محباری فضلہ اولوب کندیلرینہ تورکار شرقدہ حرکت ادامہ سنہ طرفدار وصلح و استلاف طالب دکلدیر دیہ پروباغاندا الہ لہدار اولانلری کندیلرینہ جاب . بی حتمز و دشمنیزی حتی کوسترمکہ صلاحیت ویرلش اولور . مشترک مرخصلردن مرکب برہانت کوندریلورسہ ملایز قبول اولمسہ سبیلہ ، لہمزہ اولان افکاری علیہ چوریمہ مش وبلکہ علیہدار اولانلرک برقسم مہمینی قازانش اولورزہ وقت یک طارددر . محبارات ایلہ ضایع ایدیلہ جک زمان قلامشددر . مرخصلرک ہان اعزامی منافع وطنیہ و ملیہ ایجابیدر . ذات دولتلیلہ رفتی محترمہ کرک دخی عودتلی لازمددر . زیرا اورا افکارینہ آنجق عن مشاہدہ ووقوفزدن بحق استفادہ ایدہ جک زماندہ واورادہ افکارک بونقاط نظرہ جایی لزومندہ متفق اولدیغیمز قناعتدہ یز اقدم .

صدرا عظم

فرنیس

§ افندیلر ، توفیق پاشانك فوزی پاشا حضرتلرینه اولان جوابی تلغرافنی ده اوقویالم :

شیفره

درسمادت

۳۳۷-۲-۱

آنقرده مصطفی فوزی پاشا حضرتلرینه

ج : ۳۰ کانون نانی ۳۳۷ . قرال قسطنطینك آتیه عودتی اوزرینه دول ائتلافیه محافلنده وافکار عمومیه ده یونانستان علیهنه حصوله کلن تبدل مناسبتیه آوروپاده لهمزه بر جریان تولد اتمکله برار ، بوجریانیه مقابل، روملره مظاهر وسه ور معاهده سنك تماماً ویا جزئی تعدیلاتله تطبیقی صورتیه تورکیانی احیا فکرنده مصر بعض رجال سیاسیه ده موجود بولمنسه، خصوصیه آلدیغمز معلومات موثوقیه کوره، رجال مذکورنك آناتولوو مثللرینك دخی قونفرانسه دعوت ایدلمسی قبول و ترویج ایللری آناتولونك بویه بر دعوتیه اجابت ایتیه جکنه قانع اولملرندن ایلری کلش و بوندن مقصدلری ده شو عدم اجابت کیفیتنی اوکه سورهرک و عایمهزهدا پیر زجریه ائتخاذه حق کومستردك افکار عمومیه یی سیاستلرینه اقتضایه مجبور ایلکدن عبارت بولنش اولمنسه بناء قونفرانسه بر آن اول ومشتک کیدیهلرک احقاق حقه چایشیلحق لابدر ، شاید اوراده مشروع وحق مطالباتمک رد اولندینی کورور و قونفرانسی ترکه مجبوریت حسن ایدرسهک ، بو کیفیت خصامتک النده عایمهز بر سلاح مؤثر اولاماز . تلغرافنامه لرنده بیان اولنان مطالباتک ، اولجده بیادیریلن اسبابه و استانبولک وضعیت خصوصه سنه مبنی قبولی ممکن دکدر. بوندرده اصرار ایله قونفرانسه وقت وزمانده اشتراک فرصتی فوت ایدیایرسه، اولاتأمین وحدت اولتامسندن دولای استانبول وبوغازلرک بوسبوتون حاکمیت عثمانیه دن چیمه سی، نانیاً دول ائتلافیه نك یونانستانه معاونت نقدیه وعسکریه ایفا و آناتولوده مشترک بر حرکت تعرضیه اجرانسه قالدیشهرق ذاتاً مصائب متوالیه حربیه دن عددی بك زیاده تناقص ایتش اولان تورک عنصرینك برقات دها محو وبریشانییه معروض قالمسی، نالاً بوبوک نسبتده فداکارلقلر اختیاری مقابانده خارجی معاونته احتیاج مجبوریتی حاصل اولهق بالنتیجه غایه امل اولان استقلالک هدر ایدلمسی کبی نتایج وخیمه تحدث ایلر . مرخصلرکوزک درسمادته تسریع حرکتی الزمدر افندم .

صدراعظم

توفیق

§ محترم افندیلر، عثمانلی صدراعظمنك دها بعض توصیه و اخبارلری وارددر. مساعده بیورو رسه کز اولنری ده اوقویلم :

شیفره

درسمادت

۳۳۷-۲-۵

آنقرده مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه

لوندرده اجتماع ایدمک اولان قونفرانسه دولت علیه نك دخی دعوت ایدلمسندن دولای تلاش

دوشن یونانیلر ، علیهمزده کی پروپاگاندا لرینه برقات دها کرمی ویرمشلردر . پارسده کی مرخصمزدن آلدیمز معلومانه نظر آ فرانسه ده افکار عمومیه بی علیهمزه چوریمک ایچون کویا آناطولوده بر آلمان هیئت عسکریه سی موجود اولدینی وحرکات و سیاستکزک بو هیئتک تلقیناتندن تولد ایلدیکنی فرانسیز محافلنده نشر ایتمکده اولدقلری کی تورکیاده کی خرسیتیانلرک قتل عام ایدلمکده اولدیغندن بختله بونلرک تخلصی ایچون پاپا طرفندن بالجمله پارلمنتولره مراجعت ایدلدیکی مسموع اولدینی مرخص مشارالیه طرفندن علاوه بیلدیرلدیکنندن فوق العاده سوء تأثیراتی موجب اوله جق اولان اشبو شایعاتک سریمآ تکذیب ایدلمسی رجا و توصیه اولنور .

صدراعظم

نوفیس

درسمادت : ۸-۲-۳۳۷

شیفره

آنقرده مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه

قونفرانسه تأثیر ایتمک مقصدیله شباطک یکریمی برنده یونانیلرک ۷۰-۸۰ بیک کشی ایله تعرضه کچه جکلری خارجیه نظارتندن موثوقاً استخبار قلنمشدر . تعرضک قره حصار - اسکیشهر استقامتنده اولسنه احتمال ویریلیر . آنقره مرخصلرینک یالکز اوله رق قونفرانسه قبول ایدیه میه جکی ممثللرک جمله افادتندور .

صدراعظم

نوفیس

§ بو تلغرافک یازاسندن مقصد ، یونانیلرک تعرض ایده جکنی بیلدیرمکی ایدی ؛ ویاخود، آنقره مرخصلرینک یالکز اوله رق قبول ایدیه میه جکنی سویله مکی ایدی، بونی آ کلامق مشکدر . بوقسه ۷۰-۸۰ بیک کشیلک دشمن قوتنک تعرضی تهدیدیه ایکنجی فقره مؤداسی تأمین ایدلمکی ایسته نیوردی؟ مرخص اعزامی حقنده ، بزم ، سرد استدی کمز نقطه نظرلری اشعارامز وجهله توفیق پاشا ائتلاف ممثللرینه تبلیغ ایتمشده ، تلغرافک صوک فقره سیله آلدینی جوابی ابلاغ ایدیوردی؛ بوده واضح دکدر .

درسمادت

۸-۲-۳۷

آنقرده مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه

فرانسز افکار عمومیه سنی رنجیده ایتهمک ایچون کلیکیاده تعرضدن توقی ایدلمسی ، خیرخواهلفنده شبهه اولیان بعض فرانسز رجائتک توصیه سی اوزرینه پارس مرخصمزدن کمال اهمیتله بیلدیرلشدر .

صدراعظم

نوفیس

§ افندیلر ؛ بویکی توصیه لری ، استانبول حکومتلرین چوق دیکامشده . بزه تعرضدن توفی ایتمه مزی توصیه ایدن خیرخواهک خضاطی ، ایشیتدیکنی رغهامودون نی بزه ایضاً ایدرس ، خیرخواه ، بزه ده تعرضدن توفی ایدلسنی ایجاب ایدنله توصیه ایدوب ایتدیکنی سو مشی عجب ؟ آلدییی جواب ، منی ایدیسه ، اولک خیرخواهله نه زردن حکم ایش ایدی ؟ و طمزی ایش ایدله افکار عمومی سنی رنجیده ایتمه کی توصیه ایدنله ، وطنی اشغال اولان ملت ، بچن رنجیده ایتدکری و ایتمکده دوام ایدکرینی صورمه مق ، نه دن ، بو عثمانلی رجالک خواص ممتازده سی اوشدی ؟

§ خلاصه ، محترم افندیلر ؛ کورولیورکه ، توفیق پاشا و آرقداشلریله اساسده ، فکرده ، تلقیده ، آکلاشمق ممکن اوله میوردی . نهایت ، مسئله ، مجاسه انتقال ایتدرلدی .

مجلسه ایکی تکلیف درمیان ایدم . بریسی ؛ ملککت و متک وضعیت و مقصدنی استانبوله صراحة بیلدرمک ، ایکنجیسی ؛ آیرججه دعوت و قوعنده لوندریه مستقل بر هیئت کوندرمکدی . هریکی تکلیف قبول ایدلدی .

§ افندیلر ، مجلسک نقطه نظر و قرارینی ، توفیق پاشایه ابلاغ ایدن تلغرافنامه عیناً شوله ایدی :

« لوندره قونفرانسه دعوت دولایسیله تورکیا بویوک ملت مجلسی رئیس مصطفی کا پاشا-حضرتی و اجرا وکیللری هیئت رئیسی فوزی پاشا حضرتلریله استانبوله توفیق پاشا حضرتتری آره سده تعاطی ایدیلن محابرات ، هیئت عمومی ده اوقرنق صورتیله مجلسک داخل اطلاعی اولدی . توفیق پاشا حضرتتری طرفندن ، درمیان بیوریلان مطالعات ، ملککت بویکونکی وضعیتی حفته صریح بر فکر ایدتمکدن بک اوزاق اولدقلرینی تأثرله بزه کوستردی . استانبوله متارکه دنبری ایکی نوع حکومت بربری تعیب ایشدر . بری داماد فریدک ریاستی آلتنده ، مختلف ذواتک اشتراکیله تشکل ایدن حکومتلرکه ، هر نه بهاسنه اولورسه اولسون ، ائتلاف دولترینه قارشى مطاوعت مطلقه فکرینی مثال ایش و بکک کندى حقوق حاکمیتنی ادامه ایچون بذل ایتدیکی فداکارلقلری ، دشمنلرله برابر چالیشمق صورتیله تعقیب ایتمکی برمسلك مخصوص ایدیشدر . بوفکرک سائککری ، ملککت شر و خیاسته مستعد نه ندر نانگور اولادی و ارسه ، دپسنى تحریک و تجهیز ایدرهک ، مدافعه ملییه حصر نفس ایدن وطنپرورلر عابنه مبادی قولاندیلر . شرع مبین نامنه نشر ایدیلن ساخته فتوالرک ، مظهر لطیف اولان بر میران آزاوورلرله فکر استقلال و مدافعه عابنه نشر ایتدکری معنوی و مادی زهر و فساد قوتلری عابنه ، آناطولو آیلرجه مدت چارپیشمه مجبور اولدی . اولر ، دشمنلر حسابنه جبهه لر مزی قاج دفعه آرقه دن ووردیلر . اسلامک ایلک عصر ندبری ، شرف و حق دین نامنه جهاد ایدن ملتزم ، تاریخمزک ایلک کونلر ندبری ، دولت و مملکت نه وقت نهلکبه دوشمشسه قانی مبذولاً آقتمقدن خالی قالمان ملتزم ، بودفعه معظم وطندن بقیه قالان صوک پارچه ده ، صوک قلعه یه چکیلش ، اک صوک مدافعه سنی یاپارکن حکومت نامنی آلان هیئتلر ، دشمنلر حسابنه ، دشمن صفاری آره سنده کندی مللری عابنه چالیشیورلردی . یزانسک صوک کونلرنده ، فاتحک تسایم دعوتنه قارشى ، اللهک بکا برودیعه سی اولان بوملکتی ، آنحق اللهه تسایم ایدرم دیبه ن صوک قصر رومک نمخته وارث بر خانداندن کلن بویکونکی خلیفه و سلطانک حکومتی ، اسیر اولمه مق ایسته ن ملت کندی ایله باغلا یه رق دشمنلرله تسایم ایتمه چالیشیوردی . بوبرنجی صفحه ، او حکومتلرک و متفکرلرک هزیمتیه نتیجه بولدی . ایکنجی نوع

حکومت ، توفیق پاشانک ریاست استدکاری هیئتدبرکه ، مقصد اعتبارله آناتولو مدافعه سه طرفدار ایدیمی سوله مکه برار ، احراآت ابارله ، مملکتک صمیمتله استحصال ایتک ایتدیکی صلحه ، اول خور برعصت وعناد ایلله مانع اولقده دوام ایدیور . شورای سلطنتده ، ائتلاف دولترینک اوراندیی اعلام اساری آیاغه قافمق ، اراز حرمت ایتک صورتیله قبول وامضایدن رجال وایان ، بوون مملکنده هیچ برحق وصلاحیتی تمیل ایتمن برقوت ساقطه حالنده در . آناتولو واستابول ، استقلال ایلله اسارتک ، حریتله محکومیتک تعارض و تخالف ایتدیکی ایکی آیری پارچه حالنده قالمشدر .

ر ، مملکتک اسیر ایدیش ، اختیارینی غائب ایتش پارچه سنی حر و مستقل قسمه الحاق ایتک ایستبورور . استابول رجالی ، کلی تشکیل ایدن و بوون برجهان خصومته قارش کندی شرف و صلابتله مدافعه ایدن حرفسی ، اسیر و محکوم جزئه تابع ایتک ، الحاق ایتک ایستبورور . بوون آناتولوی ، حریت واستقلالنه عاشق بوون اولاد مملکتی و بوکونکی روح مظلوم اسلامی تمیل ایدن بوپوک ملت مجلسی ، استابولک معلول و محروم حریت برهیئته تابع اولمی ، هیچ برزمان قبول ایده مز .

مجلس طرفندن قبول واعلان ایدیلن و بوون مملکتده مطاع اولان تشکیلات اساسیه قانونلرمن موجبه ، حاکمیت ، بلاقید و شرط ملتکدر و ملتک تشریع و اجرا قدرتی ایسه ، اولک حقیقی ویکانه ممثلی اولان بوپوک ملت مجلسنده تجلی ایدر . بواساسانه بناء هیئت مرخصه مزک استابوله کیتیمی واورادن انتخاب ایدیلجک برهیئته داخل اولسی واورانک ویره جکی صلاحیتنامه ایلله جهان قارش دعوی ملیمزی درعهده ایتسنه امکان یوقدر . اکر ایسترسه کز باقعل و باالحق حائز استقلال مصدق اولان ، بوون تشکیلات اداریه سیله مملکتی تدبیر ایدن ، اردولری شرقده و غربده دشمنلره حدلرینی یلدره رک مملکتده صلحک یوللرینی آجان مجلسمزک ، هیئت مرخصه سنی ، مملکتی تمیل ایده سیله جک یکانه هیئت اوله رق طایر سکز . یوقسه ، بز ، کندی هیشمزی ، کندیمز کوندرمک قرارینی ذاتاً آلمش بولونیوروز . یوقرارمزه ویربله جک جوابک ، برطاقم سوزلر دکل ، فقط فعلیات اولسی بزجه مطلوب و ملزمدر .

§ افتدیلر ، خارجه وکیلی بولنان بکرسامی بکک تحت ریاستنده آیریمجه و مستقل برهیئت مرخصه ترتیب ایدلدی . هیئت ، لوندره قونفرانسه صورت مخصوصه ده دعوت وقوعنده اجابت و اشتراک ایتک قیدله و فقط زماندن استفاده مقصدیله ، آنطالیه اوزرندن رومایه حرکت ایتدیلدی .

هیئتمز ، ایتالیا خارجه ناظری قونت اسفورجا واسطه سیله ، قونفرانسه رسماً دعوت اولدولری کندیلرینه تبلیغ اولدودن صوکره لوندره به کیتمشلردر .

§ لوندره قونفرانسی ، ۲۷ شباط ۳۳۷ - ۹۲۱ دن ۱۲ مارت ۳۷ به قدر دوام ایتدی . مثبت هیچ برنتیجه ویرمدی .

دول ائتلافیه ، ازبیر و تراکیا نفوسلری حقنده کندیلری طرفندن برتحقیقاتک نتیجه سنی قبول ایده جکمه زه دائر ، بزدن وعد آلمق ایستدیلر . هیئت مرخصه مز ، اولاه بونی قبول ایتشدی . آفره دن وقوع بولان اخطار اوزرینه ، بالاخره ، تحقیقاتک اجراسنی ، یونان اداره سنک رفنه تملیق تکلیفنده بولندی . دول ائتلافیه ، سه ور معاهده سنک احکام سائرده سنک ، بلااعتراض طرفزدن صمیمتله تطیقتی تأمین ایتک ایتدیکی آکلاشیامشدی . هیئت مرخصه مز ، بو خصوصه کی تکلیفاته ،

رد ماهیتده حوایلر ویرمشدی . یونان مرخصلری ، نجاتی ااسندن رد ایتشلردی . بونک اوزرنه ، دول ائتلافیه مرخصلری ، تورک و یونان هیئت مرخصلرینه ، بعض تکلیفای حاوی بر پروژه ویره رکه حکومتلردن بو پروژلر محتویانه دائر آله حقاری جوابلرک ، قونفراسه بیلدیرلسنی طلب ایتشلردی .

بزم هیئت مرخصه مزه ویریلن پروژه ده ، سه ور معاهده سی احکامنده اجرا اولنه جق تعدیلاته متعلق شو نقطه لر واردی :

بزم بر اقیلان ژاندارمه و قطعات مخصوصه مقدارلری جزئی صورنده آرتیرمق . مملکت مزده قاله جق اجنی ضابطان عددی برانقیص ایتک . بوغازلر منطقه سی راز اوفالاق . بودجه مز اوزرنه موضوع تحدیداتی برار خفله ایتک . امور نافعیه متعلق امتیاز و برمک حفیر اوزرنه موضوع تحدیداتی ده ، بر آرز تخفیف ایتک . . . بوندن بشقه عدلی قایدتولاسیونلر ، اجنی پوسته لری ، کوردستان . . . حقنده سه ور پروژه سده تعدیلات اجرایی امید ایتدره جک بعض مهم وعدلر . .

عینی تکلیفات پروژه سنده ، ارمنستان - دودلرینک تعیینی خصوصی ، جمعیت اقوامک کوندره جکی بر قومیسوننه ترک ایدلمکده ایدی . از میرمنطه سنده ده خصوصی بر اداره تشکل ایده جکدی . کویا ، از میر ولایه بزه اناده اولنه جقدی . فقط از میر شهرنده بر یونان قوتی بوندیرله جق ، از میر سنجاغی آسایشی ائتلاف ضابطانی طرفندن اداره اولنه جق ، بو سنجاقدکی ژاندارمه قوتی ، نفوسی نسبتنه کوره مختلف عناصردن تشکل ایده جک ، ولایته حمیت اقوام طرفندن برخرستین والی تبیین اولنه جق ، از میر ولایتی تورکیایه وارداتک ترابذیله آرتیه جق ، سنوی بر مبلغ ، تأدیه ایده جک ایدی .

از میر ولایتی حقنده تکلیف اولنان بو طرز حل و تسویه ، بش سنه سوکره ، طرفیندن برینک طلبی اوزرنه جمعیت اقوامه تعدیل اولنه یله جکدی .

افندیلر ، ائتلاف دولتلری ، هیئت مرخصه مز واسطه سیله یایدقاری تکلیفاتک جوانی آلمغه انتظار ایتهدن ، ده مرخصه مز بولده ایکن ، یونانیلر ، بوتون اردوسیله ، بوتون جبهه لر مزه قارشی تعرضه کچدیلر .

کورپورسکیزکه افندیلر ؛ یونان تعرضی ، قونفرانس و صالح حکابه سی بزه بانصروره ترک ایتدیرییور . شیمدی مساعده بیورورسه کز ، سزه ، بو تعرضی و نتیجه سی عرض ایده بم :

یونان اردوسنک روسه و شرقنده مهم بر غروپی ؛ عشاق و شرقنده دیکر بر غروپی واردی . بزمده قوتلر مز ، اسکشهر شمال غریبسنده و دوماو پیکار و شرقنده اولق اوزره ایکی غروپ حالنده ایدی . بوندن بشقه ، یونانیلرک ، ازمیتده برفرقه لری ، بزمده اوکا مقابل قوجه ایلی غروپی بولونیوردی . یونانیلرک ، اندرس بویسنده کی قطعاتنه قارشی ده قضااتمز واردی . یونان اردوسنک روسه و عشاق غروپلری ، ۲۳ مارت ۳۳۷ کونی ایلری حرکاته کچدیلر . عصمت پاشا قومانداسنده بولنان غرب جبهه سی قضااتی ، عرض ایتدیکم کی ، اسکشهر شمال غریبسنده محشد ایتشدی . قرار ، نحارییه ای اوتی مواضعنده قبول ایتدیکدی . اوکا کوره تدابیر و ترتیبات آلتیوردی . دشمن ، ۲۶ مارت آفتشای ، عصمت پاشانک اشغال ایتدیردیکي مواضعک صاغ جناحی ایلریسنه یناشدی . ایتسی کونی ، بونون جبهه ده تماس حاصل اولندی . دشمن ، ۲۸ ده صاغ جناحه مزه تعرضه کچدی . ۲۹ ده هر ایکی

جناحدن تعرض ایتدی . دشمن ، موضعی ، مهم موفقیتلر الله ایدیوردی . ۳۰ مارت کونی شدتلی محاربه لرله کچدی . بو محاربه لرله ده نتیجه سی دشمن لهنه نیجلی ایتدی .

بوندن سوکره ، صره بزه کلیوردی . عصمت پاشا ، ۳۱ مارت کونی ، مقابل تعرضه کچدی و دشمنی مغلوب ایدره رک ، ۱ نisan کیجه سی رجته مجبور ایتدی . بو صورتله ، تاریخ انقلابمزله بر صحنه سی ، ایکنجی این اوکی ظفریله املا ایدلدی .

افندیلر ، دشمن چکیلیرکن غرب جبهه سی قوماندانیله ۱ نisan کونی جریان ایدن محاربات ، او کونک تحسسانی تثبیت ایدن و ناهقدر . او تحسسانی احیا ایچون مساعده بیورورسه کز او کونکی محارباتدن بعض تلغرافلری عیناً او قویه جغم .

مترس تپه دن
۳۳۷ - ۴ - ۱

ساعت ۶،۳۰ سوکره ده مترس تپه دن کوردیکم وضعیت : کوندوز بك شمانده ، صباحدنبری نبات ایدن و دمندار اولسی محتمل بولنان بر دشمن مقرزه سی ، صاغ جناح غروبک تعرضیه لغیرمنتظم چکیلور . یاقیندن تعقیب ایدیلیور . حمیدیه استقامتمده تماس و فعالیت یوق ، بوز اویوک یانیور . دشمن ، بیکلرجه مقتوللریله دولدبردینی محاربه میدانی سلاحلرمزه ترک ایتشد .

غرب جبهه سی قوماندانی
عصمت

آفری
۴۳۷ - ۴ - ۱

این اوکی محاربه میداننده مترس تپه ده غرب جبهه سی قوماندانی
و ارکان حریره عمومیه رئیس عصمت پاشایه

بوتون تاریخ عالمده ، سزک این اوکی میدان محاربه لرنده درعهده ایتدیککز وظیفه قدر آغیر بر وظیفه درعهده اتمش قوماندانلر اندرد . ملتسزک استقلال و حیاتی ، داهیان اداره کز آلتنده شرفله وظیفه لرینی کورن قوماندا و سلاح آرقداشار کزک قلب و حیینه بویوک امنیتله استناد ایدیوردی . سزاوراده یالکیز دشمنی دکل ، ملتک معکوس طالغی ده یکدیککز . استیلا آلتنده کی بدیخت طور اقلرمزله برابر بوتون وطن ، بو کون منتهالرینه قدر ظفر کزی تسعید ایدیور . دشمنک حرص استیلا سی هنرم و حیثیتکیزک یالین قیالرینه باشی چاربه رق خردوخاش اولدی .

نامکزی، تاربخك كتابه مفاخرينه قدايدن وبوتون ملتى حقكزده ايدى منت وشكرانه سه قرايدن بويوك غزا وظفريكزى تبريك ايدركن ، اوستنده طورديفكز تپهك سره پيكارحه دشمن او برله طولو بر ميدان شرف سير ايتديرديكى قدر ملتزم وكنديكز ايجون شصته عتلا الله طولو ر اوى استقباله ده ناظر وحاكم اولديغنى سوبله مك ايسترم.

بويوك ملت مجلسى رئيسى
مصطفى كمال

بويوك ملت مجلسى رئيسى مصطفى كمال پاشا حضرتلرينه

ظلم واستبداد دنيا سنك اك ظالمانه هجوملرينه قارشى ، يالكيز وشاشتبن قالان ملتزمك مادي ومعنوى بوتون قابليت وقوتلرينى روحنده كي آتشله طولايان وحركته كيتيرن بويوك ملت مجلسك رئيسى مصطفى كمال پاشا !

قهرمان عسكرلرمن ، ضابطلرمن وعسكرلرمنله آوجى خطلرندو اوموز اوموزه اوروشان فرقه وقول اردو قوماندانلرى نامنه تقديرات وتبريكاتكزه كمال فخر ايله عرض شكران ايدرم .

غرب جبهسى قوماندانى
عصمت

§ محترم افنديلر ، اين اوكى محاربه ميدانى ، ايكنجى دفعه اوله رق مغلوباً ترك و بروسه استقامتنده اسكى موضعلرينه رجعت ايدن دشمنك تعقيبنده ، پياده وسوارى فرقهلرمنك كوستردكارى شايان تذكار قهرمانلقارى ايضاح ايتيه حكيم . يالكيز ، عمومى وضعت عسكريه يي اتمام ايجون مساعده بيورورسه كز جنوب جبهه مزه حائد منطقه ده جريان ايتش اولان حركاتى خلاصه ايديم .

جنوب جبهسى قوماندانى رأفت پاشانك امرنده بولنان اوج پياده فرقهسى ، دوملى پيكارده ، مستحضر بر موضعه بولونيورلردى . بوندن بشقه ، بر سوارى فرقهسى و برده سوارى لواسى واردى . بوموضعك سول جناحنده بولونيورلردى . جنوب جبهسى قوماندانك آلدينى وظيفه ، بوموضعه دشمنى توقيف ايتمكدى . عشاق شرفنده كي موضعلرندن حركت ايدن اوج پياده فرقهسى وبر قسم سوارى ، دوملى پيكار مواضعنه تماس وتمرض استديلر . ۲۶ مارتده قطعاتى ، موضعلرينى تركه مجبور اولدى . جنوب جبهسى قوماندانى ، بوندن سوكره اساسلى برخطه قوتلرينى توقيف ويكيدن ترتيبات آلمغه موفق اوله ميه رق ايكي قسمه آيرلدى . بر قسمى ۸ نجى و ۲۳ نجى پياده فرقهلرله ايكنجى سوارى فرقه سندن مركب ايدى . كندى تحت امرنده ، آلتون طاش استقامتنده چكيدى . ديكر قسم ده قول اردو قوماندانى فخرالدين پاشانك تحت امرنده بولونيورلردى . ۵۷ نجى پياده فرقه سيله دردنجى سوارى لواسندن عبارت ايدى . دشمن ، بوتون قوتيله فخرالدين پاشا قوتلرينه توجه ايدرك شرقه يورودى . رأفت پاشا قوتلرينه قارشى ، دوملو پيكارده ، يالكيز بر پياده آللابى

برآمدی . رأفت پاشا ، بالاخره ۲۳ نجی فرقه‌یی آتون طاش اوزرندن جنوبه ، فخرالدین پاشا امرینه اعاده ایتدی . آتون طاش استقامتمده ، دشمنك هیچ برحرکتی اولمیدینی تحقق ایدنجیه ، رأفت پاشا ، یاننده بولسا قوتلرله شماله جلب اولندی .

شرق استقامتمده ایلرله بن دشمنه قارشى ، فخرالدین پاشا قوتلری ، مختلف مواقعده محاربه‌لر ووردنك آفون شرقه چكلمدی . دشمن ، آفون قره حصارینی اشغال ایتدكن صوكره ، جای — بولوا بن خطنه قدر ایلریدی واوراده توقف ایتدی . بودشمن قارشوسنده ، فخرالدین پاشا ، ۵۷ نجی ، ۲۳ نجی فرقه‌لرله برابر ، جنوبدن آطنه منطقه‌سندن كلن ۴۱ نجی فرقه‌یی ده آله‌رق ، مقابل برحط وجوده کتیردی .

اودیلر ؟ فضلہ ملاحظات سوق‌الجیشیه دن اجتناب طرفدارى اولمقله برابر ، یونان اردوسنك بودفمه‌کی عمومی تعرض پلاننده ، نظر دقتی چوق جالب برخطایی اشارت ایتك ایسترم . یونان اردوسنك عشاق غروپی ، دولی بیكاردن صوكره ، اسکیشهر استقامت عمومیه‌سنده یوروک لازمیدی . آفون اوزرندن قوبه استقامت عمرمیه‌سنده توجه اتمی ، اصل نتیجه قطعیه ساحه‌سندن قوتلری اوزاقلاشدیردق ، اوناری عطل و تهلكلی روضعیتده براقشدر . این اوکنده ، موفقیّت بزم طرفده قالدقن صوكره ، بو قوتلرک کندیلری تهلكدن قورتارمق ایچون بر آن اول و سربعا رجعتلری تأمیندن بشقه برشی دوشونمه‌چکلیرینه شبهه یوقدی . این اوکنده مظفر اولان قوتلر مرکز ، اسکیشهر ، آتون طاش اوزرندن دولوپیکاره توجه ایددرك و بو مسافه‌ك مهم بر قسمنده شمندوفر خطندن اعظمی استفاده ممکن اولدیننه کوره ، آفون قره حصارك شرقده بولنان یونان غروپنك خط رجعتی قطع اتمی و بوسورتله او غروپی بویوک بر فلاکتہ دوچار ایلسی بك قوتلی بر احتمال داخنده ایدی . ننه کیم ، بوفکرک تطبیقانه کچمکده بر آن تأخر ایدله مشدر . درحال جنوب جبهه‌سی قوماندانی رأفت پاشانك امرینه ، ایلک سربست قالان فرقه‌لر و بریلرک تحریک ایدلمشدر .

یونان اردوسنك عشاق غروپی ، این اوکی میدان محاربه‌سنك نتیجه‌سی اوزربنه درحال رجعتہ باشلادی . رأفت پاشا ، ۷ نisan ۳۳۷ تاریخنده قرارگاهیه (چکورلر) ده ، ۴ نجی و ۱۱ نجی فرقه‌لر (آتون طاش) منطقه‌سنده ، بشنجی قافقاس فرقه‌سی و قوتلی بر آلائی ماهیتنده بولنان مجلس محافظ طابوری (چکورلر) جنوبنده ، برنجی و ایکنجی سواری فرقه‌لری (کوتاهیہ) منطقه‌سنده بولونیورلردی . فخرالدین پاشا ، جای و آفوندن چکیان دشمنی تعقیب و تضییق ایدرکن ، رأفت پاشاده ، دشمنك اصاحانلر جوارنده بولنان بر آلاینه ، بوسایدینمز قوتلرله ، یعنی ، اوچ پیاده فرقه‌سی و بر طابورله ، تعرض ایتدی . بر طرفندن ده ، شمالدن دهایی فرقه ، ۲۴ نجی و ۸ نجی فرقه‌لر ، جنوبه تحریک ایدلدی . اصاحانلرده کی یونان آلائی ، رأفت پاشانك تعرضی توقیف ایتدی . چوق زمان قازاندی ، بومدت ظرفنده کریدن كلن قطعانله ایکی فرقه‌یه قدر تقویه اولندی . بو قوتلر ، آفوندن چکیان قوتلرک کندیلرینه التحاقی تأمین ایتدی .

۱۲ نisan ۳۳۷ کونی رأفت پاشانك امرنده شمالدن جنوبه و شرقدن غربه تعرض ایدن قوتلرک مجموعی شو ایدی :

شمالدن كلن ۴ ، ۵ ، ۱۱ ، ۸ ، ۲۶ ، شرقدن ایلرله بن ۵۷ ، ۲۳ ، ۴۱ نجی فرقه‌لرکه جمعا سکر

پیاده فرقه‌سی و بر پیاده طابوری .. برنجی و ایکنجی سواری فرقه‌لری جوق اوزاق مسافه‌لردن دولاشدیریلهرق آنجی دشمن مغلوب ایدلدیکی تقدیرده مؤثر اوله‌بیله‌جک ، فقط اوکونک محاربه‌سنده هیچ‌ده مؤثر بولنایان ، دشمن کریسند بآناز هدفنه سوق اولمشدی . رأفت پاشانک تحت قومانداسنه ویریلن قوتلر ، تعرضلرنده موفق اوله‌مدیلر ، بالعکس فضله ضایعات ویرلدی . دشمن ، دوملو بیکار مواضعنه حاکم اوله‌رق یرلشدی واوراده قالدی . رأفت پاشا قوتلری‌ده ، دوملو بیکاردن اون کیلو مترو شرق شالیده اولق اوزره ، آی دمیر ، چال کوی ، سلکی سرای ، خطنه چکیلوب دوردی . اصلحانلر محاربه‌سی دییه یاد اولنان ، بوحرکت ، بصورتله ختام بولدی .

افندیلر ، محاربه‌نک جریانی اناسنده محاربه خطرلردن بعض قسملرک ایلری کری وقوع بولان دالغه‌لری ویاخصه آفیون شرقدنه بولنان دشمن فرقه‌لرینک ، دوملو بیکار ایلریسند براقدرلری بر آلایلرینک مغلوب ویرطرف ایدیله‌مه‌سی یوزندن ، دوملو بیکاره قدر چکیله‌ییلملرنی متعاقب یونان قوتلرینک اساسلی برخط اشغال ایتمک اوزره ترتیبات آلیرکن ، ایلریده‌کی پارچه‌لرینک اوخطه واصل اولق اوزره کری یورویشلری ، رأفت پاشانک محاربه نتیجه‌سنی یاکنش حکم ایتسنه باعث اولدی . فی‌الحقیقه ، رأفت پاشا ، کندیبی مغلوب اولدینی حالده دشمنی مغلوب ورجعت ایدر قبول ایتدی و بونی بش کون دوام ایدن دوملو بیکار میدان محاربه‌سندنه دشمنه صوک ضربه‌یی وورمق نصیب اولدینی بیلدیرن ، تلفرافیه بزه‌ده ابلاغ ایتدی . بزه ، بالطبع نمون اوله‌رق نهالکله ، بویوک تقدیرات و تبریکانده بولندق . فقط ، وضعیتی تمامیه میدان چینارمق ایچون تنغراف باشده کندیسنه‌صوردیغم سوالره آلدیغم جوابلردن ، وضعیتی بیلدیرلدیکی کی اولدیغنده شبهه ورتده دوشدک . نهایت آکلاشیلدی ، که دشمن ، تماماً مقصدینه موافق و وضعیت عمومی‌سینه مطابق اوله‌رق ، دوملو بیکارده مدافعه‌سی سهیل ، حاکم و اساسلی بر موضع آلیوردی . بالعکس رأفت پاشانک ، بر آز کریده ، بوتون قوتلریله آی دمیر ، چال کوی ، سلکی سرای خطنی طونمسی ، لازم کلدی .

افندیلر ، وضعیتده سکونت پیدا اولدقندن صوکره رأفت پاشانک قوماندایا ایتدیکی اردوده ، کندیسنه قارشى اعتمادک مناسب اولدینی آکلاشیلدی . وضعیتی عازمه تدقیق ایتمک اوزره ، فوزی پاشا حضرتلری ، آنقره‌دن و عصمت پاشاده ، غرب جبهه‌سندن برلکده‌بالذات رأفت پاشانک قرارگاهنه کیتدیلر . رأفت پاشانک قوماندایا وضعیتی برمدت ده‌ا ادامه‌سی جهتی ترجیح ایدلمکده اولدیغندن ، مسئله‌یی اوکا کوره حل و نتیجه چالشدیلر . فقط زمان کچمه‌دن بووضعیتی ادامه‌سی غیر ممکن و غیر جائز اولدینی قیاضی حاصل اولدی . بوسبیه ، بن ، بالذات فوزی و عصمت پاشالری آلهرق رأفت پاشا نزدینه کیتدم . وضعیتی یاقیندن تدقیق ایتدم و درحال شوط‌رز حل تطبیق ایتدم . تحت قومانداسنده بولنان جنوب جبهه‌سنی ، غرب جبهه‌سینه ربط ایدره‌ک عصمت پاشا قومانداسنه تودیع ایتدم . کندیسنه آنقره‌ده بروظیفه ویرلمک اوزره اورایه عودتی لزومنی بیلدیردم .

رأفت پاشا ، آنقره‌یه عودت ایتدیکی زمان شوپله بر صورت حل تصور ایتشدم . عصمت پاشا آرتق ارکان حربیه عمومییه ریاستندن استعفا ایدره‌ک ، تماماً توسیع ایدلمش اولان غرب جبهه‌سی قوماندانلیقه اشتغال ایدمه‌جک ، مدافعه‌ ملیه وکیلی بولان فوزی پاشا حضرتلری‌ده وکاله ایفا ایتمکده اولدینی ارکان حربیه عمومییه ریاستنی اصل اوله‌رق درعه‌ده ایدمه‌جک . اوندن انحلال ایدمه‌جک ، مدافعه‌ ملیه وکالتی وظیفه‌سنی‌ده رأفت پاشا ایفا ایدمه‌جک .

رأفت پاشا ، اساس اعتباريله ، يته عسکری بر وظيفه درعهده ايتک طرفداريدى . فقط ، بيم طرز تسويه بکنمى . ديوردى ، که مدافعه مليه وکيلي بولنان فوزى پاشانک مقامندن استعفا ايتسه سبب يوقدر . عصمت پاشانک ارکان حربيه عموميه رياستندن استعفاى ضرورى کوربيور وبکاده بوآراق بر وظيفه و برمه يي دوشونيورسه کز طرز تسويه نک اوکا کوره تنظيمى ممکندر .

بن ، بردنبره رأفت پاشانک معالاه سنده مندمج مقصده نسله انتقال ايدمدم . چونکه بر آرز صوکره آکلارکي اولديقم نقطه نظر اصلا خاطر مه کله مشدى . متردد اولديقم نقطه يي توضيح ايجون بالذات کنديسنه صوردم . ديدم که ، يعنى سزى ارکان حربيه رئيسى اولق ايتيورسکز ؛ کرچه واضح بر جواب ويرمدى آما ، بن مقصدک تماماً بوندن عبرت اولدينى قبول ايتدم . بونک اوزرينه شو مطالعه يي درميان ايلدم ، ارکان حربيه عموميه رياستى ، بزم تشکيلاتمه کوره ، بوکون ، فعلاً باش قوماندانلق مقاميدر . سز ، هنوز تورک اردوسنه باش قوماندان اوله جق اوصافى احراز ايتمش دکلسکز . بونى شيمدليك خاطر کزدن چيقاريکز !

رأفت پاشا ، ويرديکي جوابده ديدى که ، اوله ايسه بنده مدافعه مليه وکالتى قبول ايتم . اوسزک بيله جککيز ايشدر ، ديدم و براقدم . فى الحقيقه قبول ايتدى و آلدينى ماذونيت اوزرينه قسطمونى اورمانلرنده ، نه جهويد ، ذيلن يرده برمدت استراحته چکيلدى . رأفت پاشانک مدافعه مليه وکالتى بوندن صوکره حاصل اولان ديگر بروضعت اوزرينه وقوع بولمشدر .

§ محترم افنديلر ، ايکنجى ابن اوکى ظفرندن صوکره ، لوندرهيه کيتمش اولان هيئت مرخصه من عودت ايتدى . قونفرانسک مثبت برنتيجهيه اقتران ايتهمش اولدينى معلومکزدرد . فقط هيئت مرخصه رئيسى وخارجيه وکيلي بکر سامى بک ، کنديلکندن انکاتره ، فرانسه و ايتاليا رجل سياسيه سى ايله تماس و مکالمه لرده بولنه رق آيرى آيرى هر بيله برطاق متاوله نامه لر امضالامش بولونيوردي .

بکر سامى بک ، انکاتره ايله امضالاديني بر مقاوله موجبجه ، يدمزده بولنان بالجمله انکليز اسراسنى اعاده ايدجکدک . بوکا مقابل انکليزلرده بزه ، اسپرلمزى اعاده ايدجکلردى . يالکز تورک اسپرلى ميانده ارمنييره و انکليز اسراسنه ظلم ويا سوء معامله ايتمش اولدينى ادا ايديلنلر استثنا ايديله جکدى .

حکومتمز ، بالطبع بويه بر مقاوله يي تصويب و تصديق ايدمزدى . چونکه بويه بر مقاوله يي تصويب ايتک تورک تبعه سنک ، تورکيا داخلنده کى حرکتى اوزرنده ، اجنبى حکومتک بر نوع حق قضاسنى تصديق ايتک اولوردى .

بو مقاوله يي تصديق ايتمه مکله برابر ، انکليزلر بعض تورک اسراسنى سربست براقدرندن بزه بالمقابله المزده بولنان انکليز اسراسندن برقسمنى سربست براقدق .

بالآخره ۲۳ تشرين اول ۱۳۳۷ - ۹۲۱ نارنجنده ، هلال احمر رئيس ناييسى حامد بکته استانبولده انکليز قوميسرى آردسنده حاصل اولان ائتلاف اوزرينه ، مالمطهده بولنان بالجمله تورک موقوفى ايله نزدمزده بولنان بالجمله انکليز موقوفينک مبادله سى ، قرارلشد بيله رق تطبيق ايدنشدرد .

§ افنديلر ؛ بکر سامى بک ، رسمى مذاکرات و مکانات خارجنده صرف شخصى اوله رقهده لؤيد جورج ايله بر ملاقاتده بولنش . . . بيلرنده ، سوبلنن سوزلر سته نوغرافيه ايدلش . . . بو ضبط

امضاده ایدلش . . بکر سامی بکک بدنده بولان نسخه نك محتویانه مضامع ایدلیدیکی درخاطر ایتیمورم . صوك زمانده خارجیه وكالتی واسطه سیله بکر سامی بکدن بونسخه یی طب ایتدیردم ایسه ده وكنه كوندردیكی برمكتوبده ، اول زمان بونسخه ترجمه لرینك بكا كوسترلیدیكنی ، كرك اسلنك و كرك ترجمه لرینك خارجیه وكالتندن انفصالنده عائد اولدینی دوسیه سنده بر ایدلینی بیلدرمشدر . دوسیه لرده بووثیقه بولنه مامشدر . وخارجیه ده كیمسه بووثیقه دن ومحتویاتندن معلوماتدار بولونیور . بنده عرض ایتدیكم كبی هیچ بروقت خبردار ایدلیدیکی تخطر ایتیمورم .

§ افندیلر ؛ بکر سامی بکله فرانسر باش وکیلی موسیو بریپان آره سنده ده ۱۱ مارت ۹۲۱ تاریخلی برمقاوله امضا ایدلمشدر . بومقاوله به نظر آ فرانسه ایله حكومت ملیه آره سنده مخصمانه نهایت ویریه لك . فرانسرلر ، مسلح چته لری ، بزده ، مجاهدلر میزى سلاحدن تجرید ایده جكز . . قوای ضابطه مزه فرانسر ضابطلری ادخال اوله جق . . فرانسرلرجه تشكيل اولنان ضابطه ، محافظه ایدله جك . . فرانسه نك تخلیه ایده جکی یرلره ، معوره العزیز ، دیار بکر و سیواس ولایتلرینك انكشاف اقتصادییی ایچون پایله جق تشبثانده حق رحمان وارغنی معدن امتیازی ده فرانسرلره ویریه جك . . الخ

حکومت مزه ، بو متاوله نكده عدم قبولی اسبابی تعداده حاجت یوقدر ظن ایده رم . § بکر سامی بك ؛ ایتالیا خارجیه ناظری بولان قونت سفورچا ایلده ۱۲ مارت ۳۷ - ۹۲۱ ده برمقاوله امضا ایتش . . بوكا نظراً ، ایتالیاك از میر و تراکیك بزه اعاده سی ضمنده کی مظالمیزی قونفرانس زنده ترویج ایتسنه مقابل ، بزده ، ایتالیا دولته آنطالیه ، بوردور ، مغله ، اسپارطه سنجاقرلیله آفیون قره حصار ، كوناویه ، آیدین وقونیه سنجاقرلینك بالا خره تعیین ایدله جك اقسامنده تشبثات اقتصادیه ایچون حق رحمان ویریه جكك . بوندن باشقه ، اشیومناطقه تورك حكومتی ویا تورك سرمایه سی طرفندن پایلمیه جق اولان اقتصادی ایشلرك ایتالیان سرمایه سنه ویراسی وارکلی معدنلرینك بر ایتالیان - تورك شرکتنه دوری قبول ایدلمكده ایدی .

بالطبع بومقاوله ده ، حكومت مزه رددن بشقه بره عاملیه معروض قالا مزدی .

§ افندیلر ؛ ائتلاف دولترلرینك ، لوندریه تأسیس صلح ایچون كوندردیكمز هیئت مرخصه من رئیس بکر سامی بکه امضا ایتدیردکاری مقاوله لر محتویاتی ، سه ور پروژه سنی متعاقب بیلرنده عقد ایتدکری « accord tripartite » تسمیه اولنان و آناتولوئی مناطق نفوذه تقسیم ایدن ائتلافنامه یی ، بشقه ناملر آلتنده ، حكومت ملیه مزه قبول ایتدیرمك مقصدینه معطوف اولدینی بك آشكاردور . ائتلاف رجال سیاسیه سی بومصدلرینی ، بکر سامی بکه قبول ایتدیرمكه موفقده اولشلردور . بکر سامی بکک لوندرده قونفرانس مذاكرانندن زیاده منفرد مكالمه لرله مشغول ایدلیدیكی آكلاشیلیور . حكومت ملیه پرتسپارلیله ، خارجیه وکیلی اولان ذانك تعقیب ایتدیكی مسلك آره سنده کی تفاوت ، مع التأسف غیر قابل ایضاحدر .

§ بکر سامی بك ؛ بوائتلافنامه لرله ، آنقریه عودت ایتدیكی زمان ، فوق العاده نظر دقت واستغرابی موجب اولدیفنی اعتراف ایتلیم . بکر سامی بك ، وضع امضا ایدلیدیكی مقاوله نامه لر محتویاتنك منافع عالیه مملكته مطابق اولدینی قناعتی اظهار وپونی مجلسنده دخی مدافعه واثبات

ایده یه حکمی ادعا ایدیوردی. قناعتده اصالت، ادعاسنده منطق اولدافنه شبهه یوقدی. مطالعهلرینک محسسه مصهر صوب اوله مبه جفتدن بشفه خارجییه وکالتدن اسقاط ایدیله جکی ده محققدی. فقط مجلسی، مسائل سیاسیة مذاکره و مناقشانه بوغمه یی اوکونلرک شرائطنه موافق کورمديکمدن؛ بکر سامی بک اصله سرلکینی بالذات سویله رک خارجییه وکالتدن چکیلیمسینی تکلیف ایتدم. بکر سامی بک، بونظمی قبال ایدرک استغفانه سینی وردی.

فقط، بکر سامی بک، هیئت مرخصه ریاستی وظیفه سیله، آوروپادکی سیاحتی ائناسنده یادیفی مختلف تئاسرک کئدیسنده حاصل ایتدیکی انطباعاته کوره، ائتلاف دولترله برنسیلرمن داخلنده آکلاشق امکانی بولندی قناعتده اصرار ایدیوردی. وکندیسنک بو آکلاشمه لر ی تأمین مدار اوله یله جکینی درمیان ایدیوردی. بونک اوزرینه کدیسنه شو خصوصی مکتونی یازدم:

۳۴۷-۵-۱۹

آماسیه مبعوثی بکر سامی بک افندی به

تورکیه بوبوک ملت مجلسی حکومتک شمیدی به قدر مختلف وسیله و واسطه لرله بونون قاله اعلان ایدلش اولان برنسیلری معلوم عالیکز اولوب بو برنسیلرک خطوط اساسیه سی شوقیسه جله ابله قابل افاده در: «معلوم اولان حدود ملیه من داخلنده مملکتیزک نمایتینی وملتک اسد قلال بامنی تأمین ایتک»، هیئت مرخصه ریاستی وظیفه سیله وقوع بولان صوک سیاحت و تئاسرکیزک مزده حاصل ایتدیکی تأثیرات و انطباعاته نظر آ حکومت ائتلافیه نک موضوع برنسیلرمن ی اخلال ایتکمزین مملکتیزله آکلاشمه منابل اولدقلری قناعتده بولندیکنز آکلاشیلور. تورکیا بوبوک ملت مجلسی، مؤتافلرک بونمایاننه دلالت ایده جک جدی وصیمی آثار و نتایجی هنوز کورده مکه ده در. بوباده کی تخمینا تکیزک تحقنه امکان بخش اوله جق برزمین بولمکیز ممکن اولدینی تقدیرده، بوندیجه نک تورکیا بوبوک ملت مجلسی و حکومتی طرفندن ممنونیتله قبول ایدیله یله جکینی تأمین ایلرم افندم.

مصطفی کمال

بکر سامی بک؛ بوندن صوکره تکرار آوروپا یه کتیدی. بوسیا حئتندن ده برقنده حاصل اولدی. یالکنز، آنقرده موسیو فرانکلن بویون ایله جریان ایدن مذاکرات، بکر سامی بکک پارسده بعض تشبئاتیه اشکال ایدلمکده اولدینی آکلاشیلمسی اوزرینه، حکومتجه بکر سامی بکک، بروطفه رسمیه سی اولدیقنک، آژانسله اعلانی ضروری کورولشدر.

بکر سامی بک، ایکنجی دفعه آوروپاده بولندی صرده، بکا بعض اشعارانده بولندی کبی هودتنده ده برراپور و برمشدی. کرک اشعارانده وکرک راپورنده تصادف ایدیلن بعض مطالعهلر،

مع التأسف بکرسامی بکک، تورک ملتک تعقیب استدی کمز امل و مفکوره سنی، تماماً احاطه ایتش وادائر داخلنده حرکت ایلکده بولنش اولدیغنده شبه و ترددی مانع ماهینده دکلدی .

بکر سامی بک ، آور واده آلدینی تأثیرات و انطباعات کوره بیان مطالعه ایدیوردی .

۱۲ آغستوس ۳۳۷ تاریخلی برشیفره تلغرافنامه سنده ، بزم سیاستی تنقید استدکدن صوکره دیوردی که : « هنوز فرصت الله ایکن عاقلانه برسیاست تعقیبی، مملکتی دوشدییکی کرداب عظیمدن قورتاره بیلیر . وقوعات تمامیه تدقیق ایدیلهرک سلامت مملکت نامنه بر خط حرکت الزمدر . عکسی تقدیرده ، تاریخ و ملت نظرندمه مسئولیتدن هیچ بریمز قورتوله میز .

سعادت ملت و سلامت اسلامیت نامنه مصیب برخط حرکتک اتخاذ و بر آن اول تبلیغ بیورولمسی رجا ایلرم . »

بکر سامی بک، هرچه باد آباد صلح یا بمق طرفداری اولدی . بونقظه نظرخی، ۲۴ کانون اول ۳۳۷ تاریخلی راپورنده شوصورتله ایضاح ایدیوردی :

« . . . دوام حربک بو مملکتی ، ملتک موجودیتنی تهلکهیه قویه جق قدر تخریب و احایده جکی و بوتون اقتحام ایدیلن فداکارلرک بیهوده اضاعه ایدلش اوله جنی فکر قویسنده میم . حربک ادامهی ، خارجی و داخلی دشمنلرمزک اکمکنه یاغ سوره جکنه و قورقدیغمز بلایا و مصائبی کندی کندینه ملتک باشنه جلب و دعوت ایلیه جکنه بوتون موجودیتله فانعم . ذات سامیلرینک عهده سنه دوشن وظیفه ، دنیا ده همان هیچ بر رجل سیاسینک دوش اقتدارینه تحمیل ایدیلن اک آغیر بر بوکدر . تاریخده بش ، آلتی عصرده دکل ، بلکه اون ، اون بش عصرده برفورده آنجق قسمت اوله بیلن بر وظیفه درعهده بیورولدی . افراط و تفریطدن صاقینه رق بوگونکی فائدهیه ، مستقبلک منافع حقیقیه سنی فدا ایتیه رک ، تورکلک الله برابر بوتون عالم اسلامیتک استقبالی تأمین ایچون ، بک یقین بر زمانده مع زیاده استحصالی ممکن غایه ملیه و اسلامییه قورتارمق و تحکیم ایتک ایچون ، حتی موقه فدا کارلانی بیله قبول ایتک سایه سنده ، تاریخ عالمده لایموت برنام قازانمق و مجدد بنیان اسلامیت اولمق ذات فخیمانه لری ایچون ممکندر . عکسی حالده ، تورک ملتی و دولایسیله بوتون عالم اسلامیت محکوم اسارت و ذلت اوله جنی بنده کزجه شه سزدر . اسمکزی ، الی بوم القیام بوتون انسال اسلامیه ایچون حضرت فخرکائنات افندمزدن صوکره اک متدس برنام و یادکار اولمق اوزره ترک ایتک شرفی و فرصتی غائب ایتمه کمزی، سائته هیت و اسلامیت اوله رق عرض ایتکی . بوظیفه مقدسه عد ایدرم افندم حضرتاری . »

بوتون بومطالعانک خلاصه سی ، فلا کندن، ذلت و اسارتدن قورنولمق ایچون کندیسنک لوندرده یابدینی مقاوله نامه لر حدودی داخلنده ملی مجادلهیه نهایت و برمیکی تکلیف ایدیوردی .

افندیلر ؛ بکر سامی بک بومطالعانی بنده مثبت تأثیر حاصل ایتمه مشدی . درمیان استدیکی فکرلر و طرز محاکمه لر ، کندیسيله مذاکره و مناقشه یی دخی بی لزوم و بی فائده تاقی استدیرمشدی .

افندیار ، هیئت علیه کزی بر آزده بویوک ملت مجلسی داخاندہ جریان ایتکده اولاز احوال ابلہ تماسہ کتیرمک ایستیورم . معاوم عالیکزدرک ، برنجی بویوک ملت محاسنه ، مایجه اعضا انتخاب اولنورکن آناتولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعیتک هیئتلی ده منتخب نمایلر میاننده بولندیلر . بوکا نظر آ ، دنیله بایردی که بویوک ملت مجلسی ، هیئت عمومیه سیله ، عینی زمانده آناتولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعیتک سیاسی برغروپی ماهیتنده ایدی . فی الحقیقه ، بدایتده بویولده حرکت ایدلشدی . مجلس هیئت عمومیه سنک عمدۀ اساسیه سنی ، جمعیتک عمدۀ اساسیه سی تشکیل ایدیوردی . معلومدر ، که ارضروم وسیواس قونفرملرنده تأییت اولنان اساسات ، صوک استانبول مجلس مبعوثانجه قبول و تأیید اولنوب ، میثاق ملی نامی آلتنده ، زبده ایدلش ایدی . بواساسات ، برنجی بویوک ملت مجلسی طرفندنده قبول ایدیلرک ، او دائره داخاندہ ملککتک نمایتتی وملتک استقلالنی تأمین ایدمکک صلح و مسالمتی استحصاله جالیشیلوردی . فقط ، زمان کچدکجه ، مجلسده مشترک . ساعینک تأمین وتنظیمنده مشکلات ظهور ایتمه باشلادی . اک بسیط مسئله لرده آرا تشتت ایدیور ، مجلسدن ایش حقیقه میوردی . بعض ذوات بوکا چاره اولقی اوزره ۳۳۶ سنه سی اواسطنده بر طاقم تشکیلر وجوده کتیرمک تشبیه باشلادیلر . بوتون بوتشیلر ، مجلس مذاکراتک منتظم جریاننی تأمین ایتکک موضوع مسائل حقنده آرائی تکشیف ایدرک ، مثبت ایش چیقارمق غایه سنه معطوف بولونیوردی .

— بالناسبه عرض ایتشدم ، که ایلك تشکیلات اساسیه قانونمزه منشأ تشکیل ایدن ۱۳ ایلول ۳۶ تاریخلی بر پروغرامی ، مجلسه تقدیم ایتشدم ، بو پروغرامک ، مجلسده ۱۸ ایلولده اوقونان قسمندن بشقه ، بوکاده اساس اولقی اوزره ، بویوک ملت مجلسک ماهیت اساسیه سنی و اصول اداره حقنده کی تقدیه نظرلری تنییت ایدن و مجلسک کشادینی متعاقب قرائت و قبول اولنان تقریریمی ده ، بوقسمله برابر ، خلقجیایق پروغرامی عنوانی آلتنده طبع ونشرایتدیرمشدم . عرض ابتدیکم تشکیلر ، نیم بو پروغرامدن ملهم اوله رق بر طاقم عنوانلر طاقمه یه و پروغراملر تنییت ایتمک باشلادیلر . بر فکر و برمش اولقی ایچون بوتشکلاتک بللی باشلایرینک اسملرینی صایهیم :

A — تساند غروپی ؛

B — استقلال غروپی ؛

C — مدافعه حقوق زمره سی ؛

D — خلق زمره سی ؛

E — اصلاحات غروپی ؛

بو حزبلردن بشقه ، اسمسز اوله رق ، مخصوصی مقصدلر اطرافنده بعض کوچوک تشکاتلر ده حال فعالیتده بولندقلری محسوس ایدی .

افندیلر ، بواسملرینی سایدیغم حزبلرک هربری مجلس مذاکراتنده تأمین انضباط ونوحید آرا مقصدیلر تشکیل ایتشی اولدقلری حالده موجودیتلری عکسنی باعث اولیوردی .

فی الحقیقه عددلری جوق ، اعضالری محدود اولان بو حزبلر ، بربریلر مسابقه یه قاتلشمشلر

ويكديکريڻي دیکله مه مګ یوزندن عادتاً مجلسده برشورش وځودینه سبب اوله به باشلا شاردی. بالخاصه تشکيلات اساسيه قانونی، مجلسدن چيندقدن صوکره، یعنی، کانون ثاني ۳۳۷ اواخريده، شمس اعضايرينک وتشکل ایدن حزبلرک، هر مسئله ده علي الاطلاق اشتراک واتحاد مساعيری تأمین ايتک، برقت دها مشکل اوله به باشلاديني کوروليوردی. چونکه، ميثاق ملينک تثبيت ايتديکي اساسده، بلاقيد وشرط متحد ومتفق اولان فکرلر وأمللر، تشکيلات اساسيه قانوننک وضع ايتديکي نقشه نظرلرده تماماً اشتراک ايتش منظره سنی عرض ايتيوردی. موجود حزبلری برلشديرمک ديايتورده موجود حزبلردن بريني تقويه ايدهرک ايش کورمک ايجون، بالواسطه چوق چايشدم. فقط، بوسوريله حاصل اولان نتيجهلرک بايده دار اولهمدقلى کورولدى. ايشه بالذات مداخله ضرورى اولمه باشلادى. نهايت، آناتولو وروم ايلي مدافعه حقوق غروپى عنوانيله برغروب تشکيلنه قرار وپردم. بوغروب ايجون بايدغم پروغرامک باشنه بر ماده اساسيه قويدم. بومادهلک روحى، ايتکي نقطه دن عبارتدى: برنجى نقطه؛ غروب، ميثاق ملي اساساتى دائره سنده مملکتک تماميتنى وملنک استقلالى تأمين ايدهرحت صلح ومسالمتى استحصال ايجون، ملنک بالعموم قواى ماديه ومعنويه سنى ايجاب ایدن ددولره توجه واستعمال ايدهرحک ومملکتک رسمى وخصوصى بالعموم تشکيلات وتأسيساتى بومقصد اساسيه بنام قيلمه به چاليشه جقدر.

ايکنجى نقطه؛ غروب، دولت وملنک تشکيلاتى، تشکيلات اساسيه قانونى دائره سندش بدين بيدرپى تثبيت واحضاره سى ايدهرجقدر.

افنديلر، بوتون حزبلری ومجلسک اکثر اعضاسنى دعوت ايدهرک بوايکي اساس اوزرنده برلشديريني تأمين ايتدم. بواشارت ايتديکم ماده اساسيه به وبندن صوکره غروپک نظامنامه داخليسنه عاڭ اولان مادهلر، ۱۰ مایس ۳۳۷ کونى وقوع بولان اجتماعده قبول اولندى. غروب هيأت عموميه سنک انتخابيله، غروپک بالذات رياستى ده درعهده ايتشدم.

افنديلر، مملکت داخلنده آناتولو وروم ايلي مدافعه حقوق جمعيتى موجود اولاننى کي، اولنک، مجلسده عيني عنوان آلتنده برده سياسى غروپى تشکل ايتش اولدى. استا بول عايس مبروتلنک ياپتقدن اجتناب ايتديکي ايش، آنجق اولنرک داغيلمسندن ۱۴ آى صوکره آفقرده ايلامش اولدى. بو غروب، برنجى بويوک ملت مجلسنک بوتون مدت دواينجه، حکومک ايتلى وفتيه ايتلى خادام اوله بيلمشدر. فقط، غروب نظامنامه سى ماده اساسيه سنک احتوا ايتديکي ايکنجى نقطه سنى بيدر بولانلر اولدى. بو کييلر، محسوساتارىنى افشا ايتهر مملکه برابر، بو نقطه ده مقدمه معنا ومقصد بولمک حصول بدير اولمامسى ايجون درحاک فعاليت کچمگده ناخر ايتديلر. مئنى فعاليت ديهه توييف ايدهريله جکمز بو نوع تشبثات، ايکي صورتله وقوع بولمده ايدى.

برنجيسى، غروپک داخلنده افکارى افساد وعليهده احضار طرزنده اوليوردى.

ايکنجيسى؛ مملکت داخلنده وينه تشکيلاتىز ايجنده... بو نقطه ينى ايضاح ايدنلک بارز مثالى، ارضروم مبعوفى خواجه رائف افندينک وبعض آرقداشارينک، غروپک تشکلدن اول تشکيلات اساسيه قانوننک چيقمسنى متعاقب آلدقلىر تشبث تشکيل ايدر. آرزو ايدرسه کز بو خفر رسده بر نبنده عرض معلومات ايديم.

خواجه رائف افندی و آرقداشاری، آناطول و روم ایلی مدافعه حقوق جمعی ارضروم هنت مرکزیه سنک عنوانی تعدیل ایندی . « محافظه مقدسات جمعی » دیدی . موجود جمعیت اساسانک باشنده ، خلافت و سلطنت مقامانک و شکل دولتنک تأمین محفوظیتنه متعلق برطاقم علاوه لردهده بولنش ، بو تشبثی دیگر ولایتلره ، بالخاصه شرق ولایتلرینه ده برطاقم بیانامدلر کوندره رك تشمیله قانقشمشدر . بن ، بوندن خبردار اولور اولماز ، شرق جبهه سی قوماندانی کاظم قره بکر باشانک نظر دقتی جاب ایندم . خواجه رائف افندی و آرقداشاری ابقاظ و بونوع تشبثاتدن صرف نظر ابتدایه سنی رجا ایندم .

صاری قامیشده بولنان کاظم قره بکر پاشا ایله ارضرومده بولنان خواجه رائف افندی آرمسند ، بعضی مخبرات جریان ایندکدن صوکره رائف خواجه ، بالانات باشانک قرارگاهنه کینمش ، اوراده محافظه مقدسات عنواننک استعمالده کی اسبابی ایضاح ایدرکن دیشکه ، مقصد ، حقوق خلافت و پادشاهی بی محافظه ایتمک و عالم اسلامک حیات حاضر و مستقبله سی ایچون عظیم تشبث و محذوری دعت ایدن جمهوریت شکلدن قطعاً صاقمقدر . خواجه ، « بویوک ملت مجلسنده تشکیل ایدن مدفئه حقوق غروبی مقصدینک خلافت و سلطنت شکلنک جمهوریه انقلابی استهداف ایلدیکی محسوسدر . » مطالعه سنده بولندقدن صوکره ، بوکی تشبثاتی مطاع طایفه مقدمه ، معذور اولدقلرینی بیلدیرمشی .

کاظم قره بکر باشانک بومعلوماتی و برن ۱۱ تموز ۳۷ تاریخی شیخره تلغرافده ، کاظم باشنده ، درمیان ایلدیکی مطالعات میانده دیوردی که « شکل حکومته عائد اساسانی ، بویوک ملت مجلسه چه قبول ایدیان تشکیلات اساسیه قانوننک تثبیت ایتش اولدینی کورولور . حالبوکه بنده کز ، بوقانون محتویاننک نهایت بفرقه پروغرامی حالنده قلمسنی ، قابلیت عملیه سنده ظهورینی تخمین ایتدیکم مشکلاته قرشو ، دهافائده لی بولیورم . بو فکرمی یقیناً نفوذ ایده بیلدیکم منطقم افکار و حیاتیاته کوره عیلاً ایضاح اینک ایسترم . مجلسده تشکیلات اساسیه قانونی طرفدارلغیله تشکیل ایدن غروبه داخل اولان اکثر ذوات ، یکی برانقلاب اداریده مملکت مقدراتنه عامل اولاق هوسنده کورونسلدرد . خلقی آرمسند ، آنجق برحزب قبل یکی تشکیلات فکریلرینی ترویج ایدر . مبعولنک تشکیلات اساسیه قانونه طرفدارلغلی ، آنجق فکر ذاتیلری اوله بیلیر . دولت شکلنک بونظم و تاریخی تبدلاتی تشبثلنده ، مملکت مقدرات حیاتیته سنده ، مسئول و مشترک اولان رجال عسکریه و ملیکی دن و مدافعه حقوق مرکز لرندن لازمی کی مطالعات آلمسنی و فوق العاده بر مجلسده تدقیقی متعاقب کیفیتک برقراره ربط اولنمسی لازمدر قناعتندیم . »

افندیلر ؛ قطعی ظفردن صوکرده ایکنجی بویوک ملت مجلسی ، جمهوریتی اعلان ایتدیکی زمان دخی ، کاظم قره بکر پاشا استانبول غزنه جیلرینه بیاناننده ، اونه دئیری کان حسیات و شکایاتی « جمهوریت اعلاقی بزه صورمدیلر » صورسند خلاصه ایتمکده ایدی .

کاظم قره بکر پاشا ، مطالعاتیله ، تورکیه بویوک ملت مجلسنک ، ملت طرفندن فوق العاده صلاحیتلرله مأذون قلان اعضاءدن مرکب فوق العاده بر مجلس اولدینی اونوتمش کی کورونیور . بویوک بر مجلسک وضع ایتدیکی قانونه ، همده تشکیلات اساسیه قانونه ، معارض بولندینی ایما ایدیور .

دها غریبی ، تشکیلات دولتی تبدیلند مؤثر و لهجی قرارلر آلهیلیمک ایچین ، رجال عسکریه وملکیه نیک و مدافعه حقوق مرکز لرینک مطالعه لری آلتقی لزومنه قانع بولندیغنی سویدیور .

کاظم قره بکر پاشا ، بنیم مدافعه حقوق غریبیه علاقمده اعتراض ایدیه کز د بند کز ذات سایلرینک بوقیل سیاسی فرقله اشتراکدن بری قلمسینه بالخاصه طرفدارم . ، دبد کدن سوکره بنیم ، بیطرف بروصیت محافظه ایلمه می توصیه ایدیور .

کاظم قره بکر پاشانک بو تلفرافنه ، ۲۰ تموز ۳۷ ده جواب ویردم . بر آزار اوزونجه اولان بو جوانک بعض خصوصاتی تنبیره مدار اوله جی نقطه لرینی ذکر ایتمکله اکتفا ایدیه حکم . جوانمده دیشدمکه ، مدافعه حقوق غریبی ، مملکتک تام استقلالنی تأمین کبی قیصه و قضی رغاه ایله وجوده گلشدر . تشکیلات اساسیه قانونک تطبیقی جهتی ده ، فاهمی داخلنده در . تشکیلات اساسیه قانونی ، بوتون فروعیات اداریه بی و توریکی حکومتک وضع حقوقیسنی احتوا ایدن مفصل و تام برقاءن اولوب مملکتک تشکیلات مکیه واداریه سنده ایجابات زمانک استلزام ایلدیکی خلفجیلیق اساسنی افاده ایدن بر دستور دن عبارتدر . بو قانونده ، جمهوری تی افاده ایدن بر شی یوقدر . رأف افندیبنک سلطنت شکتک جمهوریحیلکه قای محسوس اولدیجی حقیقده کی فکری وهدر .

اداره مرکزیه نیک تودیج ایلدیکی ذوات آرده سنده ، شخصیتلری و افعال سابقه لریه مستحق تنقید اولانلرک بولنده بی حنده کی ادعا ایسه ، دهامثبت بر افاده ایله محتاج توتیق بر ماهیتده در . هر ایشی ، بوتون سجایای ااربه و فضائل شخصیه ایله مکملآ یتیشمش آدملره تودیج ایتمک ، پک قیمتی و طاعتی برتنی اولمکه برار ، محیطلر ایچون دکل ، حتی دنیانک الک ایلری کیتمش ملتلی ایچون بیلهر محفل ، هر منفیه ، هر صاحب مسنک طرفدن شایان حرمت عد ایدیه جک بوقدر جوق آدم بولق غیر قابلدر . موهوم و غیر مثبت ادکار و مدعیات ایله مملکتک مامه الاستنادی اوله جی یکاه قوت و تشکیلاتی ، دوچار ضعف ایدیه ک تدابیر نوسل ایتمک ، اگر جاهلانهر بر جنت دکاسه ، هر حالده برخیاخت اوله رقی تلقی ایلیدر . معلوم ده نلریدرکه ، ایلرله مک یولنده وقوع بوله جی هر مهم تشبیک ، کندینه کوره مهم محدودلری وارددر . بو محدودلرک حد اصغرییه ایندیبرلسی ایچون تدابیر و تشبیهاتده قصور ایتمک لازمدر .

بوندن سوکره افندیلر ، تشکیلات اساسیه قانونی یاپیایرکن ، رجال ملکیه و عسکریه دن و مدافعه حقوق منظمه سندن رأی آلتقی خصوصنده کی فکرمی شویله ایضاح ایندم ، معلوم دولتری اولدیجی اوزره بر حکومت شکیلده یشایورز و اونک بوتون مفهوملریه تبعیت مجبوریتنده یز . قانونک مجلس ایجنلارندن سوکره هیئت عمومیه ده . کچن مناقشاتده تبیلر ایدیه جک شکل اوزرینه ، اوزاقدن تلقی ایدیه نیک ادکار ایله اجرای تأثیره امکان اولدیجی البته تسلیم بیوریلور .

کاظم قره بکر پاشا ، تشکیلات اساسیه قانونک یاسیلیمسند کی استعجالک و بونک تطبیقنده کی مشکلاتک و خلافت و سلطنت مسئله سی حقیقده کی نقطه نظرک ایضاحی ده طلب ایتمشیدی . بو نقطه لره حائد حوابلرمده دیشدمکه ، تشکیلات قانونک یاسیلیمسند استعجال تلقی بیوریلان طرز حرکتک حکمتی ، بوتون دنیاده و مملکت مزده محسوس اولان خلفجیلیق جریاتی ، اساسی بر شکل اوزرنده تثبیت ایله بو موضوعده بشقه اختلاطاته محل ویرمه مک وعینی زمانده عصرلردن بری منادیأ نااهللر

آئنده سه استعمال ايديلن حقوق مليه ني صيانت ايجون ، نو حقوقك صاحب اصلسي اولان ملتهده حق كلام بخش املك و ويوكسك فكرك انكشاف ايجون شرائط حاضره فوق العاده دن ستفاده اينسكدر .
 فديك جهت تسيفيه سنده كي امكانك درجه سي اولچمك ايجون ده ، بو ايشه استعماله فرصت بوله خنرك عزم و وديت اراده سي موضوع بحث املك لازم كبر .

خلاف و ليست مسئله سي ، ر مسئله اساسيه اوله رق موجود دكلدر . موضوع بحث اولان مسئله ، حكمدارك حوق اولوب اونك تعين و تحيدي ايجون صوك ر قاج عصر ك خاني و دولت منهومنده كي ملت حق فلك معنای حقيقي عامل اولميدر . و اساس اوررنده هوز ثبوت ابدلش قصي ر دستور موقدر .

كاظم قره بكر پاشاك ، غروب رئيسي اوليوب بي طرف قالمقلم خصوصنده كي تكليفنده ويرديكم جواده ، شو مبالغى سدا نمشدم : د مجلس معوثان ماهيتنده بر محسك رئيسي ولوتيورم . بوله دحي اولسه بر فرقه ميسويت طبيعيدير . حالوكه ويوك ملت مجسنت صلاحيت اجرائيه سي ده بوئديمن نوع حكومت ماهيتنده كي رحمتك رئيسي ولوتقدهم . اجرائي رئيس ايجون را كثرت و د سبك ميسوي بولنق الزمدر . بوكا نظراً مفصل برر و غرايله اورتيه آيلمش سياسي بر فرقه نكده رئيسي اوله سيلير . بوتون هوجمله قارشمش بوئديم جمعدن آيرلقلقه امكان اولمدي كي او جمعيت م ودي اولان غروب داخلنده بولملمده ضروردير . اساساً غروب ، همان مجلس هيت عموميه سنه يامين را ثريت عظمي احتوا اينكده در . خار حده قالا نلر اضرور معوثلرندن اسلام الدين عارفك و حنين عوني امدى ايله بر وق امثالندن و طور و حر كترلرنده سربست قانق ايستس برقم ذواتندن عباردير

§ افنديلر ؛ آفرنده بولنان عزت و صالح پاشالار بر درلو آنقره به اصنفته مدير . استابولده طائله ري زدينه ترخيص ايجون بلا واسطه و نالواسطه مناداً رجا اديورلر و استابوله عودت لرنده هيچ بر وظيفه سياسي آلمه جقلرنه دائر تأمينات و بررورلردى . ۳۳۷ سيمي مديت ابتدالرنده ، عصمت پاشاك بعض خصوصات ايجون آنقره به كمش بولنديكي ر صروده ، پاشالار حاربي تكرار اينديلر . بر كون عصمت پاشاك حضورله هيت و كيله حال اجتماعه ايكن احمد عرت پاشا دائره به كلرك خبر كوندرمش و عصمت پاشا كنديسيه ملاقات اينشدر . عزت پاشا ، رم تخلف اوزر ر استابولده وظيفه سياسي آلمه جغه اورو اوزادي به ايضاحات ايله سور و برهرك استابولده طائله ري زدينه ترخيص ايجون رجا اينش ، صالح پاشاك ده عيني صورته سور و برهرك ، سربست براقلمسي رجا سنده بولنديغني علاوه اينش .

عصمت پاشا ، بو ايضاحات و رجاني هيت و كيله به ابلاغ ايندى . ذاتاً موجود سترينك مساعي مليه مزده شاين استفاده اولمديكي ، بالمكس آنقره به بر يوك ، بر ثقت تشكيل اينكده بولنديلري ، فضله اوله رق بعض منفي جرائنده سبب تشكيل ايله كلري آ كلاشيلمش بولنديندن هيت و كيله ،

بو پاشا لرك استانبوله عودت لرندہ بر محذور كورمدي . فقط ، بن ، احمد عزت پاشا و رفيقك و بردكاري سوزده جدیت و صمیمیت اولدیفنی ، استانبوله عودت لرندہ همه حال استانبول حكومتده وظیفه آلہرق بزی از طاحه دوام ایدہ جككرینه قانع بولنديغی سويلدم . ناموسلری اوزرينه سوز و يريور دیندی . شفاها و بردكاري سوزی ، تحریری اولهرق امضالری تحتده ويرلرسه مساعدہ ايدك جائز اولهجنی بيان ايتدم . عصمت پاشا ، بو تكليفی يانمزده کی او طهده انتظار ایدن عزت پاشايه ابلاغ ايتدی . عزت پاشا ، در حال بر قلم ، كاغد آلہرق قاينده دن استعفا ایدہ جككرینی ، بر تعهدنامه اولهرق ازوش و امضا ايتش و خاطره مده آلدانمورسهم صالح پاشايه ده امضا ايتدیرمشدی .

بن ، بوقیصه تههدی کافی كورمدم ، شفاها سويلديکی شامل معناده دكلدی و در عقب بونك بر حيله اولدیفنه آرقداشلرك نظر دقتی جلب ایدہرك ، شفاها عصمت پاشايه سويلدكارينی يازہرق امضا ايتسين ديدم . عزت پاشانك شفاها ده بوقدر ايضاحات و تأمينات و يردكدن صوكره ، بشقه مقصد ابله بر تههد يازمش اولهجنی تخمين ايدلدي و بوقیصه تههدك کافی كورولاسی التماس ايدلدي . ايشته عزت و صالح پاشا لرك بيله حيله لی بر تههدله استانبوله كيتمك يولنی تأمين ايتشلردر .

فی الحقیقه ، عزت و صالح پاشا لرك استانبوله مواصلتلرنی متعاقب استعفا ايتديلر . فقط يك قیصه برمدت صوكره . عینی قاينده ، ديكر نظارتلری اشغال ايتديلر و بونی بزه تاغرافله بيلديريدیلر . استانبول حكومتك خارجيه ناظرلرنی در عهده ايتش اولان عزت پاشا ، ملت و مملكته متوجه بويوك بر فالنك اوكنه كچمك ايجون ، حكومه كاديكنی سويلهرك ، بزهده بر طاقم نفسايحهده بولونيوردی . عزت پاشايه شو جوابی و بردم :

۲۹ حزيران ۱۳۲۷

استانبوله احمد عزت پاشا حضرتلرينه

تاغرافنامه كزی زونفولداق استخبارات مدیری واسطه سیله آلدیم . وضعیتكزی ، صالح پاشا حضرتلریله برلكنده ویرمش اولدیفنكز عهده مخالف كوردم . يالكنز بر نقطه ، لهنكزده زردمی موجب اولدی . اوده شودر : در عهده وظیفه ايتمكه حقیقه ملت و مملكته متوجه عظیم بر فالنك اوكنه كچمش اولمكز احتمالدر . چونكه ، آنقره به تشریفكزدن اول حسن یتله و مملكته نافع اوله سیله جككز امیدیه وظیفه در عهده ايتش اولمكزی استناد ايتدیرديككز اسبابك نه قدر ضعیف اولدیفنی ايلك ملاقات مزده تقدير و اعتراف بيورمشدیكز . تلغرافنامه كزك محتوياتی ، سزی بويكي وضعيته سوق ایدن اسبابی ، کافی بر صراحتله كوسترميور . توصیه بيورديفكز خصوصاتهن ، منافع ملت و مملكته وعقد ايتديكز معاهداته و الحاصل میثاق میلزمه مطابق اولانلری ، اساساً نظر دقتده طوتوننده و ايجاباتنه توسل ايدمكدردر . بناء عليه ، وضعیت عمومیه و ذات دولتكز . تلقین ايدش اولان افكاره نظر آ اولجه اولدیفنی كبی بودفعهده اغفال ايدمش اولقندن قورقيورم . بون تخمين و محاكمه مزی

ابغال ایدم حک ایضاحاته مظهر وحادثاتک اوکا کوره مثبت انکشافاته شاهد اولور سه ق مختیار اوله جنمزی عرض ایدرم افندم .

مصطفی کمال

حضرت پاشا ، بواشعار مزه ۶ تموز تاریخی برشيفره تلغرافنامه ایله شو مقابلهده بولندی :

آنقرهده مصطفی کمال پاشا حضر تلرینه

صالح پاشا ایله برلکده و بر دیکمز سوز ، ورودتیزی متعاقب مأموریتزدن استعفا ایدی . آنی ده انجیز ایدیک . الی لاند خدمت دولتن انا و علی الخصوص دول ائتلافیهک یونانستانه معاونت فعلیهاری ، استانبولک اس الحریکه اوهرق یونانلیلر ترک ایدلسی احتمالی اولان برقره کونده تکلیف اولان فداکارلقدن استفنا ، بزم انزدن کلی وسزجهده تنسیب ایدلی میدر بیلم؟ ... بیهجک و آنقرهده طاییدیم ذوات مواسجه سنده واقع اولان مباحثه اوزا تمده محذور مطالعه سیله ، توقی ایدرهک تسلیمیت کوستر رکبی اوش ، حتی عودتمزده جید آده واقع اولان بیانا تمزده و قرعانهک مسؤلیتن تماماً اوستمزده آلمق جسدات مدیه سنی ده کویسترش ایدم . ایلیک محاوره لردم بولنان ذواتن بریک ، صوکره تین ایدن احوالی ، ته قیدهکی حتمی ده اثبات ایشدر . قند ، هیچ بروقت هیچ بریکسه طرفدن آلدادلیغی اعتراف ایدم . بنی زدکزه سوق ایدن فکر ایشلر فده ثبات فلدیم . هیئت و فلا ایله واقع اولان مذاکرات و کدیلرینه نودیج ایشدیکم محفلره بونی اثبات ایدره اسناد بیوریان اعتراف غفلت شویله طورسون ، سمدیکی کبی احوال سیاسیه یی موشکافه تقدیر ایش اولیغی کورمکله نفسمه وافکار و ملاحظاته اعتماد تزیاد ایشدر . بوانساده ونینه درعیده ایشکاکزدن قنده حاصل اولوب اولمدیغی ذکر ، طاحلرینه دوشمز . یالککن بونده اوراجه تصور اولان محذور ایشاح بیوریلر سه منندار اولوره . بورا حکومتهک وضعیت حقوقه سنه وعلاقه دار دوللر سفراسنک بوراده بولمسنه بئام موقعک هیچه استدرلمسی نه ممکن و نه موافقدر . آنجوق شمدیکی قاینه ، اکثریت عظیمه سی اعتباریه حال واستقباله طاند هیچ برأمل شخصی آرقه سنده اویایوب سلامت وننه حصر فکر ونیت ایشدر . بو مقصدله صورت مقوله و مناسبه ده آنقره رجالیله تالیف وتوحید افکار و مساعی ایشکی عن صمیم آرزو و بوصیمیت طرفکزدن حسن مقابله کورور سه خیرلی خدمات و معاونتده بولنه بیایر . بوامنیه سی رد اولندیغی تفسیرده عدم تفهمدن تولک ایدم بیهجک سهو و خطایک مسؤلیت معنوبه سندن کنده سنی متبری عده ایددیکنی عرض ایدرم افندم .

احمد عزت

بی بولغرافنامه زیرینه قورشون قلمیه شوسطلری یازمشم :

• زمان مناسبنده معامله لازمه بایلمق اوزره اوراق متعلقه سی میانده حفظی هیئت و کیکه قراریه اقمنا سندن در . مصطفی کمال •

افندیلر ؛ احمد عزت پاشا ، نان ونعمتيله يتيشديكى تورك ملتلك ايچنده قاهره ، اوکا الك آجی وقره كونلرنده خدمت ايتمكي ، وحيدالدينك خادمی اوانه ترجيح ايدمه مشدی . دري زاده السيد عبداللهك فواسنه تابع قلوب ، امر سلطانى خارجه چيقيقدن آثم و تعزير شرعى به مستحق اولقندن اجتناب ايتدی . احمد عزت پاشاك دها يشقه معرفتلى ده اولمشدر . اونندن ده خبر ويرهيم .

تورك ملتلك بوبوك قوتلى آلنه ویرلش ذوانده ، خصوصى مکتوبلريله ، بوتون محاربه لر دوام ايدركن و ملتک مادی ومعنوی قوتلريني دشمن قارشوسنه طوپلامنه چالیشديقمز كونلرده ، یأس وکسل وبرهك بدبينلکلريني ، ابلاغ ايتمکده دوام ايدیوردی . بنم ، دشمن اردوسنى بهمه حال مغلوب ايدمکچک ، وطني ، بهمه حال قورتاره جفز سوزلرمله استهزا ايددرک ، ايکنجي اين ارکندن صوکره تکرار شرقه سقاريه به قدر بورومکده اولان يونان اردوسنك حرکتنى مقام نهديدده اشارت ايددرک ، عقل واذعان درسى ویرمکدن خالى قالمیوردی .

افندیلر ؛ نه غریبدرکه ، کنديسنى دبو آينه سنده کورن بودماغك تعقيب ايتديکم خط حرکتك موجب فلاکت اولاجفته دائر برمکتوبى ، سقاريه ده دشمنه مقابل تعرض ياپه رقرجهته مجبور ايتديکمز کون حسب الوظيفه کوسترلشدی . بومکتوب بزی حيرت لر ايچنده براقشدی .

احمد عزت پاشا ، يونان اردوسنك سقاريه دن واك نهايت ازمير کورفرزندن چکيلديکنى کوردکدن و لوزان صلحنامه سنى او قودقدن صوکره عجباً بکا يازدينى ۶ تموز ۳۳۷ تاريخلى تلغرافنامه سنده کى شو جله يى :

« اسناد بوريلان اعتراف غفلت شوبله دورسون شمديکى کي احوال سياسيه يى موشکافانه تقدير ايتمش اولديغى کورمکله نفسه و افکار و ملاحظاته اعتماد نزاید ايتمشدر . » جله سنى تکرار نرم ايتشميدر ؟

بن ، بوکاده احتمال ویريم !

افندیلر ، عزت و صالح پاشا لر آيلرجه آنقره ده اوطوردیلر . ملی پرنسپلر مزى قبول ايتلری شرطيله ، کندیلرينه ملی خدمت و وظينه ویرمکه مهيا ايدک . تمایل ايتديلر . بردغه اولسون مجلس ملينک قپوسندن ايجرى آياق باصمديلر . فقط هر حاله تورکيا بربوک ملت مجلسنك وضع ايتديکى قانونلردن خبردار بولونيورلردی . بو قانونلر احکامنى و مات مجلسنك و حکومتنك استانبوله قارشى تعين ايتمش اولان وضع وطورينى ، پک اعلا بيلورلردی . بو قانونلره و معلوم اولان وضعيته رغماً ، استانبوله تکرار ايش باشنه کچوب موجوديت و تشبثات مليه نك قدر و نفوذنى ازاله به ؛ دشمنلرک آلنده باز بجه بولنان وحيدالدينك تأمين حا کميته ، حصر موجوديت ايلربنه ، ویريله جک حقيقى معنائک نه اولديغى بن سويله ميه جکم ! اونی ، تورك ملتته و تورك ملتلك انسانل جديده و متعاقبه سنه ترک ايدرم .

افندیلر ؛ بووسيله ايله محترم ملتته شونى توصيه ايدرم که ، سینه سنده يتيشديره رک باشنك اوستنه قدر چيقاره جنى آدملرک قائنده کى ، وجداننده کى جوهر اصلينى ، چوق ايني تحليل ايتک دقتندن ، برآن فراغت ايتمه سين !

محترم افنديلر ؛ وقواتي سقاريه ميدان محاربه ستماس اينديرمك ايستبورم . فقط ، بولمك انجون ، مساعده بيروروسه كز ، اوراق بر مقدمه ياباجم . ايكنجي اين اوكي محاربه سدن سور . اوچ اي قدر بر زمان كچدي . اوندن صوكره ۱۰ نموز ۳۳۷ تاريخده ، بونان اردوسي تكرار حبه مره . عمومي تعرضه كچدي . طرفينك بوتاريخه تقدم ايدن كونلرده كي وضعتي شوبله ايدى :

بزم اردومن ، باشليجه اسكيشهر و شمال غربي سنده اين اوكي مواضعده و
كوناهيه - آلتون طاش حواليسنده تكاثف اينديرلمشدى .

آفيون قره حصار حواليسنده ايكي فرقه مز واردى .

كيوهده ومندرس حواليسنده بر فرقه مز بولونيوردى .

بونان اردوسي ده ؛ بروسده بر و عشاق شرفنده ايكي قول اردوسنى طوپلو بولنديريوردى
مندرسده بر فرقه سى واردى .

يونانليلرك بوتعرضيله وقوعه كلن وكوناهيه - اسكيشهر محارباتي عنواني آلتنده باد اولن رسيله*
محاربات واردر . اون بش كون دوام اتخدر . اردومن ، ۲۵ نموز ۳۳۷ آقشامى قسم كيده
سقاريا شرقنه چكيلمشدى . اردومنك چكيلمسنى ضرورى قيلان اسبك اساسريه اشارت ايدم :
ايكنجي اين اوكي محاربه سدن صوكره ، عمومي سمربرك يامش اولان بونان اردوسي ، اسان ،
تفنگ ، ماكنه لى تفنگ و طوپ مقدارنجه اردومنزه مهم درجهده فائق ايدى . موردده بونان اردوسي
تعرضه باشلاديني زمان ، ملي حكومتك و مجادله مك تكاملانى . بزم عمومي - سمربرك اعلامنزه
وبو صورته ملنك بوتون متابعي و وسائطي ، بشقه هيچ بر ملاحظه تابع اولميسر ، دشمن
قارشوسنه طوپلامنه هنوز مساعد و متحمل تورولممشدى . ايكي اردو آرسنده كي كوت . وسائطوشه ائط
نسبتسز لگنك باشليجه بارز سبي بونده در . بونك نتيجه سى اوله رق بز ، هنوز فرقه مرزك ، ملاحظه
و سائط نقليه سنى تدارك و اكفال ايدمديكمز دن ، قابليت حركتلى يوق ايدى . بونان ملنك
بوتون قوتيله ياديني بو تعرض قارشوسنده ، بزم عسكرى اولان اساس وظيفه مر ، ملي محادله مك
بدابندن اعتباراً تعقيب ابتديكمز وظيفه ايدى ، كه او ؛ هر بونان تعرضي قارشوسنده قالدقچه ، بونامسى
مقاومت و مناسب حركات ايله توقيف و ابطال ايتك ويكي اردوبي وجوده كتيرمك انجون رمان فارامى
صورنده خلاصه اولنه بيلير . صوك دشمن تعرضي قارشوسنده ده ، بواساسى وظيفه ي . لظردن اوراق
طونهمق الزم ايدى . بوملاحظه بناء ۱۸ نموز ۳۳۷ كوني عصمت باشاك اسكيشهر جوب غريبيسده ،
« قره جه حصار » ده بونان قرارگاهنه كيده رك ، وضعتي ياقيندن مطالعه ايندكدن صوكره ، عصمت
باشابه عمومي اوله رق شودبركتنى و برمش ايدم : « اردوبي ، اسكيشهر شمال و جنوبده طوپلادفدن
صوكره ، دشمن اردوسيله آرميه بويوك برمسافه قويمق لازمدر ، كه اردونك تنظيم ، نسبق و شوقه سى
ممكن اوله بيلسون . بونك انجون سقاريه شرقنه قدر چكيلمك جائزدر . دشمن ، بلانوف تعقيب ايدرسه ،
اس الحركه لرندن اوزاقلاشه جق و يكيدين منزل خطلى تأسيسنه مجبور اوله حق ؛ هر حالده مأمول ايتديكي
برجوق مشكلانله قارشيلاشه جق ، بوكا مقابل بزم اردومن طوپلو بولنه جق ودها مساعد شرائطه
مالك اوله جقدر . بو طرز حركتمزك لك بويوك عذورى ، اسكيشهر كي مهم مواقعه سى و جوق
اراضى دشمنه ترك ايتمكدن دولاي افكار عموميه ده حاصل اوله ييه جك معنى صارسينيدر .

فقط آز زمانده، استحصال ایدم بیله جکمز موفقیتی نتایجله، بو محذورلر کندیلکنندن زائل اوله حنذر. عسکرلکک ایجابی بلاتردد تطبیق ایدم. دیگر نوع محذورله مقاومت ایدرز.

افندیلر، فی الحقیقه تخمین ابتدیکم ممنوی محذورلر درعقب کورولدی. ایلك تأرات، مجلسده نظاهر ایتدی. بالخاصه مخالفلر بدینانه نظرله فریاده باشلادیلر «اردو نزهه کیدیور؛ مات نزهه کونوریلدور؟ بوحرکالك البته برمسئولی وارد؛ اوزره ددر؟ اونی کوره میورد. بوکونکی ایلیم حالک فجیع وضعیتک عامل حقیقسی اردونک باشنده کورمک ایستدک. «دیورلردی.

بومأله ایراد کلام ایدن ذوانک ایما وافاده ایتمک ایستدکرینک، بن اولدیغمه، شبهه یوقدی.

نهایت مرسین مبعوثی صلاح الدینک، کرسیدن بنم اسمی تلفظ ایدرک «اردونک باشنه کچسین!» دیدی. بونکیله اشرک ایدنلر چوغالیدی. بوکا معارض اولانلرده واردی.

افندیلر؛ بوشائف افکارک اسبابی حننده برآز ایضاحاده بولتی موافقی اولور. بردفمه، بنم، فعلاً اردونک باشنه کچم تکلیفنده بولنانلرک، فکر و مقصدا ریخی، ایکی به آیرمق ممکندر. بنم ونجه برابر برچوقلرینک اوزمن آکلادینمزه کوره، برقم ذوات، آرتق اردونک تماماً مغرب اولدیغمه، وضعیتک اعاده سنه امکان قلدانته، بناء علیه دعوانک، تنقیب ایتدیکمز دعوائی مینک غائب اولدیغمه حکم ایشاردی. بوسبیلار، دوا قاری حدت و شدتی، بنم آوردمد، تسکین ایتک ایسایه رلردی. ایتدیورلردی، که کندی تصورلیته کوره منظم اولمش و انزاسی دوم ایدمک اولان ار و نک باشنده بنم در شخصیت منظم اولسون دیگر برقم ذوات، دیبه بایرم که اکثریت، بکا ایلان امنیت و اعتدالریدن دولانی، صمیمی اوله رفی اردونک فعلاً باشنه کچه می آرزو ایدییورلردی.

هنوز فعلاً قوماندانلی درعهده ایتهمی محذورلی کورنلرکده مطالعه می شو ایدی :

اردونک، تعقب ایدمک هرمانکی برمحاربهده موفق اوله مامس، تکرار رجعت ایتسی بعدالاحتمال دکندر. بو وضعیتلرده بن، فعلاً اردونک باشنده بولنورسم، تقی عمومی به نظار آسوک ایدمکده زوال بولمش اولدیگی کبی برذهنیتک تولد ایتسی احتمالی وارد. حالبوکه هنوز وضعیت عمومی، صولک تدبیر، صولک چاره و صولک قوتلرک فدا ایدلمسی استلزام ایدمک ماهیتده دکندر. بناء علیه، افکار عمومیده صولک امیدک محضیتی ایچون بنم شخصاً حرکات عسکریه بی اداره ایتهم زمانی نگه مشدر.

بن، مذاکرات و مناشات ایله تیلر ایدن بوفاعتلری، لزومی قدر مضامه و تدقیق ایدیوردم. صولک شکرده بولنانلر، قونلی اسباب منطقیه سرد ایدیورلردی. قوماندانی درعهده ایتهمی صمیمی اوله رفی تنکیف ایدنلرده، غیر صمیمی مطالبیده بولنانلرک یاغنازلری، درین و شایان اندیشه تأثیرلر یاغنه، باشلادی. بنم فعلاً قوماندانی درعهده ایتهم، بوتون مجلسده صولک چاره و صولک تدبیر اوله رفی تلقی ایدلای. مجلسک بوتلیسی، سرعتله، مجلس خارجندهده انشاز ایتدی. عادنا بنم سکونم قوماندانی فعلاً درعهده ایتهمک عدم نهالکم، فلاکتک محقق و قریب اولدینی فکر و تلقیسی، عمومی برحاله قوبدی. بونی، آکلار آکلماز. درحال کرسی به چیدم.

افندیلر؛ بو بحث ایتدیکم وضعیت، ۴ آغستوس ۳۲۷ کونی برجلسه خفیهده وقوع بولیوردی. ایشانک، حقمده اظهار ایلدکری توجه واعتماده تشکری ایتدکن صوکره مقام ریاسته شویله برتقریر ایدم:

تورکيه بويوك ملت مجلسی ریاست جلیله سنه

مجلس اعضای کرامتک عمومی صورتده نظامی ابدن آرزو و طلبی اوزرینه باش قوماندانلری قبول ایدیورم . بو وظیفه بی ، شخصاً در عهدہ ایتکدن تحصیل ایدہ جک فوائدی ، اعظمی سرعتله استحصال ایدہ یلہ ک وارديک مادی و معنوی قوتی اعظمی سرعتده تزیید و اکمال و سوق و اداره سنی برقات دہا ترصین ایچون ، تورکیا بويوك ملت مجلسنک حائز اولدیغی صلاحیتی ، فعلاً استعمال ایتک شرطیه دی عهدہ ایدیورم . مدت عمر مده ، حاکمیت ملیہ ناک الکصادق برخادمی اولدیغی نظر ملندہ بردفعہ دہا تزیید ایچون بوصلاحیتک اوج آی کی فیصہ برمدنله تھیدایدلسنی آریجه طلب ایدرم . ۴ آغستوس ۳۳۶۷

تورکيه بويوك ملت مجلسی رئیس

مصطفی کمال

ایندیلر ، بوتقیریم صورت سندن کورونہ رکت کلیفاتده بولنا نرک مضمرا نی ، میدان علینہ چیقارمہ و برکت شیل ایتدی . در حاک اعراضات ناشلادی . بردفعہ ، باش قوماندانلق عنواتی برہمیز دیدیلر . از ، بوش ملت مجلسنک شخصیت معنوی سنده مندنجدر . باش قوماندان وکیل ، دنیلملیدر .

ثانیاً ، مجلسک صلاحیتی استعمال ایتک کی بر امتیازک اعضای اصلا موضوع بحث اولہ مار ، مذکورہ سنده بولندیلر .

۱۰ ، بادشاہ و خلیفہ لر طرفدن توجیه اولہ کلش کهنہ بر عنوانی طاقتہ یجغیی ؛ ایفا ایدہ جکم وظایف ، غالباً باش قوماندانلق اولدقدن صوکرہ بو عنوانی اولدیغی کی توحید من اجتناب شیل بولندیغی مرد ایدرک ، نقطہ نظر مده اصرار ایتدم . وضعیتک ، مجلسک تقدیر و ایضاح ایتدیکی کی فوق العادہ اولدیغنه کورہ بنمہ اتخاذ ایدہ جکم مقررات و تطبیق ایدہ جکم اجرا آتک ، فوق العادہ اوسنی لازم کاسکنہ ، شبہ یوقدی . تصورات و قرارلری ، سریع و شدید بر صورتده موقع فعل و تطبیقہ قویغی ضرورتی واردی . اجرا و کیلری ، هیئتدن ، مجلسدن استیذانلرہ ، تأخراتہ میدان ویرمک ، وضیت مساعد اولیہ ییلبردی . بوتون مملکتہ و مملکتک بوتون منابعہ شامل اواسی لازم کلن اوامر و تبلیغات ایچون ، هرامورک وکیلدن و اخود وکیلر هیئتدن رأی و مأذونیت آاق ، بنم ایفا ایدہ جکم باش قوماندانلقدن مأمول فوائدی ، تأمین ایدہ مزدی ، اونک ایچون بلاقید و شرط امر و برہم یلملی ایدم . بونک ایچون دہ ، بويوك ملت مجلسنک صلاحیتی ، بنم شخصیتہ اضافہ اولغلیدی . بونی ، موافقت ایچون ضروری کوریوردم . اونک ایچون بو نقطہ اصرار ایتدم .

صلاح الدین بک ، خلوصی بک کی بر طاقم مبعوثلر ، مجلس ، صلاحیتی بر شخصہ ویر مکلہ عطائہ دوجار اولہ جفتدن ، ملشدن آلدیغی وکالتی ، بشقسنہ دور ایتکہ مأذون بولندیغدن و اساساً اردوبہ قوماندان ایدہ جک ذاتہ ، مجلس صلاحیتک تودیغی موضوع بحث اولہ میہ جفتدن و بوکا لزوم اولدیغدن

بھٹ ایڈیٹر . مجلسك صلاحیتنی استعمال ایده بیلہك بر ذات طرفندن ، مبعوثك شخصاً امین اولہمہ ملری احتمالندن ده بحث ایڈنلر اولدی .

بن ، بومطالعانك هييج برى رد ايتدم . هيسنى دوغرو بولديغى بيان ايتدم . مجلسك بوقىدى
جوق دقتله واهميتله مطالعه وتديق ايلسى سويلدم . يالكز ، شخصارندن قورقانلارك (الشارح: ٤) عى
اولمديغى، بيان ايتدم . ٤ آغستوسده مسئله برقراره ايتران ايدمىدى . مذاكره ، ٥ آغستوس ٣٧
كونى ده دوام ايتدى . بوكون ، بعض مبعوثلارك، تردارلرنيك ايكي نقطه ده تكاثف ايتديكي آكلاشيلدى .
برنجيسى ، مجلس موجوديتنك هر هانكي برشكل وصورتده دوچار عنامت ايدلمى ؛ ايكنجيسى ؛
اعضادن هر هانكي برى حقنده كفى ، عرفى معامله تطبيق

بوشه و رددری ازله ایدمك ایضاحات و بیان ایدم بولندقدن سوكره، یاسیله جق قانونده ده بو خصوصاته دائر قیود لازمه درجك مناسب اولدیغی درمیان ایتدم و ویرمش اولدیقم تقریری بوکا کوره بعض مادهلره قلب ایدمك، بر پروژه اولق اوزره مجلسه تقدیم ایتدم. ایشنه، بو پروژه موادی اوزریده جریان ایدن مذاکره نتیجه سنده، ۵ آغستوس ۳۷ تاریخلی، بکا باش قوماندانق نوجهنه دائر اولان قانون چیقدی. بوقانونك ایکنجی ماده سنه کوره بکا ویرمش اولان صلاحیت شوادی :

« باش قوماندان ؛ اردونك مادی ومنوی قوتی اعظمی صورتده تزیید وسوق واداره سنی برقات دها ترصین خصوصنده تورکیه بویوك ملت مجلسنك بوكا متعلق صلاحیتنی مجلس نامنه فعلاً استعماله مآذوندر . »

بومادیه نظر آیم ویرہ حکم امرار قانون اولہ جتدی .

افندیلر ؟ بوتوجهدن دولای ، مجلسك حقمده اظهار ایتدیكى اعماد وامنیته لایق اولدغی
آز زمانده کوسترمکه موفق اوله جغم ، دیدکدن صوکره ، مجلسدن بعض رجالرده بولندم : مثلاً ،
هنوز مدافعه ملیه وکائی واركان حربیه عمومیه ریاستی وظائفی عهددسندن بولندیران فوزی پاشا
حضرتلرینك اركان حربیه عمومیه امورینه حصر مساعی ایدمه بیلرسی ایچون داخلیه وکالتنده بولنان
رأفت پاشانك مدافعه ملیه وکالتنه کتیرلمی ورنه دیگر برینك اتخای .

بالخاصه ، مجاسك وهيت وكيه نك داخله وخارجہ قارشى ساكن وچوق قوتلى وضعيت ومنظره سمنك محفوظيتى مهم اولدينى واوافق تفك سبيلره هيت وكيه يي صارصمق حائز اولدينى عرض ايتدم . تكليف قانونى ، عني كونده ، جلسه علنيده ارقوندى . مستعجلاً مذاكره سى اجرا اولدى وتعين اسامى الله رآه وضع ابلدى . متفقاً قبول اولندى .

بومناستله ابراد استديکم قيصه برخطابهك برايکي جلهسني تکرار ايتمه مساعده بيورمکزي رجا ايدرم . او جلهلر شونلردی :

« افندیلر ، زاوللی ملتیزی اسیر ایتک ایستین دشمنلری بهمہ حال مغلوب ایدہ جکمزہ دائر اولان امنیت واعتماد ، بردیقہ اولسون صارصلیمہ مشدر . بودیقہدہ ، بو اطمینان تامی ، ہیئت جلیله کزہ قارشی ، بوتون ملتہ قارشی و بوتون طالعہ قارشی اعلان ادرم . »

محترم افندیلر ! باش قوماندانلی ، فعلاً درعهده ایتدکن صوکره برفاج کون آنقرمه جالیندم .
ارکان حربیه عمومیه ریاستیله مدافعه ملیه وکالتنک هیئت جامعه سی ایله باش قوماندانلق قرارگاهنی

تشكيل ايتدم . بوايكي مقامك مشترك مساعيسى باش قوماندان زنده توحيد وتوزين ايچون بوندن
شعه ، اردوي عده دار بدن و باش قوماندانقله حلي اقتضايه بن ديكر وكالتله عائد معاملاتك تدويري
ايچون ده ياعده كوچوك برقلم تشكيل ايتدم .

آفروده كي مسعيم منحصر آ ، اردونك انسان ووسائط نقليه جه قوتى تزييده واعاشه سنى والباسنى
تامين وتنظيمه عائد تدابير وترتيبات آلقه كچدى .

بويچ ايتديكم خصوصاتى تامين ايچون ، ايكي كون ظرفنده ، ۸۰۷ آغستوس ۳۳۷ تاريخلرنده
« تكاليف مليه امرى » نامى آلتنده ياديديم تبليغات عموميه دن هر برينك ، قيصه جه محتوياتندن بحث
ايديم . برحربك قازانيامسى ايچون نه درجه خرده شيلرك بيله نظر دفته آلمنى لازم كلديكنه دائر
برفكر وبرمش اولمق ايچون ، بومحتوياتى شايان عرض كورورم :

« ۱ نومرولى » امرمله ، هر قضاذه بر « تكاليف مليه قوميسيونى » تشكيل ايتدم . بوقوميسيونلر
حاصله مساعيلرينك ، اردونك مختلف اقسامنه صورت توزيعى تنظيم ايدلم .

« ۲ نومرولى » امرمه نظر آ وطنده هر خانه بر رقات چاششير ، بر چفت چوراب و چارپق
احضار ايدوب تكاليف مليه قوميسيوننه تسليم ايدم جكدى .

« ۳ نومرولى » امرمله ، تجار واهالى بدنده موجود اولان چاشيرلىق بز ، آمريكان ، باتيسقه ،
پاموق ، يقاعش و يقاعمهش يوك و قتيك ، ارلك البسه سى اعمالنه صالح هر نوع قيشلىق
ويازلىق قاش ، قالين بز ، كوسله ، واكته ، طبان آستارلىق ، صارى وسياه مشين ، سخنيان ، معمول
وغير معمول چارپق ، فوطين ، دمير قونديره چيويى ، تل چيوى ، قونديره وسراج ابلكى ، نعللىق
دمير ومعمول نعل ، ميخ ، يم طورباسى ، يولار ، بللمه ، قولان ، قشاغى ، كبره ، سمر واورغان
است . قلرندن يوزده قرقنه ، بدلى بالاخره تسويه ايدملك اوزره وضع يدايتدم .

« ۴ نومرولى » امرمله ، موجود بقدائى ، صمان ، اون ، آرپه ، فصوليه ، بولفور ، نخود ، مرجك ،
قمايلىق حيوانات ، شكر ، غاز ، پرنج ، صابون ، ياغ ، طوز ، زيتون ياغى ، چاى ، موم استوقلرندن
كذا يوزده قرقنه ، بدلى بالاخره تسويه اولمق اوزره وضع يدايتدم .

« ۵ نومرولى » امرمله ، اردو احتياجى ايچون آلتان وسائط نقليه دن ماعدا ، اهلينك بدنده
قالان وسائط نقليه ايله ، مجاناً يوز كيلومترولى برمسافه يه قدر آيده بردنجه يه خصوص اولمق اوزره ،
عسكرى نهايات اجرا ايدلمنى مجبور قيلدم .

« ۶ نومرولى » امرمله ، اردونك لباس واعاشه سنه ياراين بالمله اموال متروكه يه وضع يدايتدم .
« ۷ نومرولى » امرمله ، اهالى يدنده محاربه يه صالح بالمله اسلحه وجيخانه نك اوچ كون ظرفنده
تسليمى طلب ايتدم .

« ۸ نومرولى » امرله ، بزىن ، واقوم ، خراس ، ماكنه ، دوک ، ساعجى و طبان ياغلرى ،
وازه اين ، اوتوموبيل ، قاهيون لاستيكي ، سولوسيون ، بوژى ، صوؤق طوقال ، فرانسز طوقالى ؛
تلفون ماكنه سى ، قابلو ، پيل ، چيپلاق تل ، مجرد وبونلر مائل مالزمه ، آسبد سولفريك استوقلرينك
يوزده قرقنه وضع يدايتدم .

« ۹ نومرولی ، امرله ؛ دمیجی ، مرانغوز ، دوکوجی ، تسوبهچی ، سراج ، آرابهچی اصنافلری و اعمالتخانه لریله بواسنات و اعمالتخانه لری قابلیت اعمالیه لری و قضاطوره ، قلنج ، مزارق واکریابه بیله حاک صنعتکارلریک اسملری ذکر ایدلک اوزره مقدار ووضعیترنی تثیت ایتدیردم .

« ۱۰ نومرولی ، امرله ، اهالی یدنده بولنان درت تکرلکلی یایی آرابه . درت تکرلکلی آت واکوز آرابه لریله قاغی آرابه لریک بالعموم تجهیزات و حیوانلریله برابر ، وینک و طوپ کشان حیوانات ، استرومکاری حیواناتی ، دوه و مرکب مقدارلریک یوزده یکر میسنه وضع ید ایتدیردم .

§ افندیلر ، امرلریک ونبلیغانتک تأمین اجراسی ایچون ، تشکیل ایتدیکم استتلال حکمه لرینی قسطمونی ، صامسون ، قونییه ، اسکیشهر منطقه لرینه کوندردم . آنقره دهده برمجکمه بولندیردم .

اوندن سوکره افندیلر ، ۱۲ آغستوس ۳۳۷ کونی ، ارکان حربیه عمومیه رئیس فوزی باشا حضرتلریله برابر پولاطلیده جبهه قرارگاهنه کتدم .

دشمن اردوسنک جبهه مزه تماس ایدمک صول جناحزدن احاطه ایدمک حکم ویرمشدک . ندایر ورتیباتیزی کال جساتله بونقطه نظر دن آلدیردم . وقایع ، اساتیزی کوستردی . دشمن اردوسنی ، ۲۳ آغستوس ۳۷ ده جدی اوله رق جبهه مزه تماس و تعرضه باشلادی . برجوق قانی و بجرانی صفجه لری ودانغلر اولدی . دشمن اردوسنک فائق غریلری ، خط مدافعه مزک برجوق پارچالرینی قیردیلر . بوصورتله ایلریله ین دشمن اقسامک قارشوسنه ، قوتلرمزی یتیشدیردک .

میدان محاربه سی ، ۱۰۰ کیلو مترولق جبهه اوزرنده جریان ایدیوردی . صول جناحز ، آنقره مک الی کیلو مترو جنوبه قدر چکیلشدی . اردومزک جبهه سی ، غربه ایکن جنوبه دورای ، آرقه سی آنقره به ایکن شماله ویرلدی . تبدیل جبهه ایدلش اولدی . بونده هیچ بأس کوره دک . خط مدافعه لرمز ، قسم قسم قیریلیوردی . فقط درعقب قیریلان هر قسم ، اک یاقین بر مسافه ده یکیدن تأسیس ایتدیریلیوردی . خط مدافعه به جوق ربط امید ایتک وارنک قیرلسیلد . اردونک به یوکلدی ایله ، متناسب ، اوزون مسافه کری به چکیلیمک نظریه سی قیرمتی ایچون ملکک مدافعه سی اشته ، برطرزده افاده و بوانده ده اصرار و شدت کیرسترمه نی فائده لی ومؤثر بولدم . دیشم ، که « سنک مدافعه یوقدر ، سطح مدافعه واردر . اوسطح ، بوتون وطندر . وطنک ، هر قاریش طویرانی ، وطنداشک قانییه ایسلامدقجه ، ترک ارانه مز . اولنک ایچون کرجوک ، بویوک هر جزء تام ، بولندیی موضعدن آتیله ییایر . فقط کوچک ، بویوک هر جزء تام ، ایلک دوره بیلدیکی نضاده ، تکرار دشمه ، قارشو جبهه تشکیل ایدوب محاربه به دوام ایدر . یاندک کی جزؤ نامک چکیامه ، شور اولایمی کورن جزؤ نامر ، اونا تابع اولامز . بولندیی موضعه نه ایته قدر ثبات و متابته بوزرد .

ایشته ، اردومزک هر فردی ، بوسیستم داخلنده ، هر خطوه ده اعطای فداکارلغنی کوسترمک صورتیله ، دشمنک فائق قوتلرینی احیا ایدرک ، بیاراترق نهایت اونی ، تعرضه دوام قابلیت و قورقون محروم برحاله کتیردی .

محاربه وضعیتمک بوصفجه سی احتیاس ایدر ایتز ، درحال بالخاصه صاغ جناحزله سزایامنی شرفنده ، دشمن اردوسنک صول جناحنه و متعاقباً جبهه مک مهم اقسامنده مقابل تعرضه کچیردک . یونان اردوسی مغلوب ورجسته مجبور اولدی . ۱۳ ایلول ۳۷ کونی سقاریا نهرینک شرفنده دشمن

اردوسندن اثر قالدی . بوسورتله ۲۳ آغستوس کونندن ۱۳ ایلول کونته قدر ، بوکونلرده داخل اولوق اوزره ، یکریمی ایکی کون ویکریمی ایکی کیجه بلافاصله دوام ایدن ، سقاریا ملحه کبراسی ، یکی تورک دولتک تاریخچه ، جهان تاریخنده اندر اولان بویوک بر میدان محاربهسی مثالی قید ایتدی .

محترم افندیلر ، باش قوماندانلق وظیفهسنی فعلاً درعهده ایتدیکم زمان ، مجلسه وملت بهمه حال موفق اوله جهمزه دائر قطعی اولان قناعتی عرض واعلان ایتمکله بوقناعتی بوتون حیثیت موجودیتی اورتهیه آتهرق تأیید ایتمکله ، ایلك معنوی وظیفهسی یاخش اولدیفمی ظن ایدرم . اوندن سوکره مادی ، مهم وظیفه لرمده واردی . اولردن بری ، حرب و محاربه قارشوسنده ملت آلدیرمغه مجبور اولدیفم وضعیت ایدی .

معلومکزدرکه ، حرب و محاربه دیمک ، ایکی ملتک ، یالکز ایکی اردونک دکل ، ایکی ملتک بوتون موجودیتلریله و بوتون ماملکلیله ، بوتون مادیت ومعنویتلریله یکدیگرله قارشو قارشو بهکلی و بربرله ووروشمسی دیمکدر . بناء علیه ، بوتون تورک ملتلی ، جهده بولنان اردو قدر فکرآ ، حساً و فعلاً علاقه دار ایتمی ایدم . ملت افرادی ، یالکز دشمن قارشوسنده بولنانلر دکل ، کویده ، اوندی ، نارلاسنده بولنان هرکس ، سلاحله اوروشان محارب کبی ، کندینی وظیفه دار حسن ایده رک ، بوتون موجودیتی مجادله یه حصر ایده جکدی . بوتون مادی ومعنوی وارلقی ، وطن مدافعه سینه حصر ایتمکده تائی ومساحه کوسترن ملتله ، حرب و محاربه یی جداً کوزه آلمش وباشاراییله جکلینه قانع اولاش عد ایدیه مزلر .

استقبال حربلرینک یکانه موفقیت شرطیده ، اک زیاده بو عرض ایتدیکم خصوصده مندمج اوله جقدر . ده شمدیدن آوروپاک بویوک عسکری ملتلی ، بو طرز حرکتی قانون حالنه کتیرمه باشلامشدر . بز ، باش قوماندان اولدیفمز زمان ، مجلسدن بر مدافعه مملکت قانونی طلب ایتمک . فقط مجلسدن آلدیفمز صلاحیتله ، عینی مقصدی تأمین ایتمک ایچون ، قانون ماهیتنده اولان معین امرلرله متصدک تأمیننه چالیشدق . ملت ، بوندن سوکره ، بوکونه قدر اولان تجاریده ، نظر تدقیقندن کچیره رک عزیز وطنی ، غیر قابل تعرض بولندیران اسباب وشرایطی ، ده واسع ودها واضح ودها قطعی بر صورتده تثبیت ایدر .

افندیلر ، دیگر بر وظیفه مده ، اردو ایچنده ، محاربه صفلی آردوسنده بالذات محاربه یه تماس ایتمک وبالذات مجادله یی اداره ایتمکدی . بونی ده استطاعتم درجه سنده ، حتی بر قضا نتیجه سی اوله رق صول قبورغه کمیکلرمدن بری قیراش اولمسنه رغماً ، حسن ایفایه حصر موجودیت ایلدیلمی ظن ایدرم . سقاریه محاربه سی نتیجه سینه قدر ، بر رتبه عسکریه یی حائز دکلم . اوندن سوکره ، بویوک ملت مجلسنجه مشیر رتبه سیله غازی عنوانی توجیه ایدلدی . عثمانلی دولتک رتبه سنک ، بینه او دولت طرفندن آلمش اولدیفی معلومدر .

افندیلر ؛ سقاریه مظفریتندن سوکره ، غرب ایله اولان مثبت و نتیجه لی تماس ومناسبتیزی ، آتقره ائتلافنامه سی تشکیل ایدر . بو ائتلافنامه ، آتقره ده ، ۲۰ تشرین اول ۳۷ - ۹۲۱ ده امضا ایداشدر . بو خصوصده مجمل بر فکر ویرمک ایچون ، قیصه بر ایضاحده بولنه ییم .

بکر سامی بک هیئت مرخصه سنک ، کیتدیکی لوندره قونفرانسنی متعاقب ، معلومکیز اولدیفی .

وجهه انکنجی این اوکی ظفرله تهنه لئن یونان تعرضی ، بر طرف ایدلشدی . بر زمان ایچون ، عسکری وصعبده سکون حاصل اولدی . روسیه ایله موسوفوا معاهده سی عقد ایدلش و شرقده کی وصعمر وصوح کسب ایتشدی . ائتلاف دولترندنده ملی اساسنامه رعایتکار اوله بیله جک کرله ، آ کلاشمنق شابان آرزو مطالعه ایدلکده ایدی . بالخاصه ، آطنه ، عینتاب وحوالیسنی اجنبی اشغالندن قورنارمنق برجه مهم کورلمکده ایدی .

مختلف اسابدن دولای ، سوریه دن ماعدا بوخت ایتدکم ولایتلرمیزی تحت اشغالنده بولندران فرانسرلرکده ، زمله آ کلاشمنقه مهایل اولدقلری ، آ کلاشیله قده ایدی . کرچه ، بکر سامی بکله موسو بریانه باندیی ، حاومت میه مزجه غیرقابل قبول ائتلافده ، رد اولنش ایدبسه ده ، نه فرانسرلر وده زه ، ادامه مخاصانه حواشکر بولونموردق . بوسبیله طرفین ، یکدیگرله تماس آرامغه باشلادی . فرانسه حکومتی ، نظار سابقه دن موسیو فرانقلن بویونی ، اولای غیر رسمی ، اوله رق ، آتقریه گوندرمشدی . ۹ حریران ۳۳۷ تاریخنده آتقریه موصلت ایدن موسیو فرانقلن بویون ایله خارجه وکیلی یوسف کمال بک و فوزی پاشا حضر تلیسک حضورلرله بالذات ایکی هفته قدر مذاکرانده بولندم .

بررغمزی طایفته کچن خصوصی بر ملاقادن صوکره ، ۱۳ حریران ۳۷ بازار ایرتسی کونی آتقره استاسوننده کی دائرة محصومه ده عقد ایتدیکنز ایلاک اجتماعده ، مذاکرانمزه بر نقطه حرکت تعینی لزومندن بحث ایدرک مداوله افکاره باشلاق . بن ، بزم ایچون نقطه حرکتک ، میثاق ملی محویانی اولدی اساسنی وضع ایتدم .

موسیو فرانکلن بویون ، پرنسپلر اوزرنده مناقشه اتمک مشکلاتی درمیان ایدرک ، سهور معاهده سنک راسر واقع اوله رق موجود اولدیغنی سویله کدن صوکره ، لوندرده بکر سامی بکله موسیو بریانت بایدقلری ائتلافنامه بی اساس اتحاد ایتک و بوائتلافنامه محتویاتک ، میثاق ملی به مخالف اولان نقیه لری اوزرنده ، مناشده بولنق مناسب اوله جنی مطالعه سنی سرد ایتدی . بو تکلفکده حقنی اولدیغنی تأیید ، لوندریه کیدن مرخصلرمزک میثاق مایدن بحث ایتدیکلرنی و میثاق ملینک وحرکت ملیه نک ، دکل آوروپاده ، هنوز استانبوله بیله تقدیر ایدلمهش اولدیغنی ذکر ایتدی .

بن ، وبردیکم جوابلرده دیدمکه : « اسکی عثمانی ایمبراطورلغندن یکی بر تورکیا دولتی وجوده گلشدر . بونی طایقی لازمدر . بویکی تورکیا ، هر مستقل مات کی حقوقنی طایفه جندر . سهور معاهده سی ، تورک ماتنی ایچون او قدر مشنوم بر اعدام قرارنامه سیدرکه ، اونک بر دوست آغزندن حقیقه سنی طلب ایدرز . بومکلمه من ائناسنده دخی سهور معاهده سنی تلفظ ایتک ایسته م . سهور معاهده سی ، دماغندن چقارمیان ملتله ، اعتماد اساسنه مستند معاملات کیریشه میز . بزم نظر مزده بوبله بر معاهده یوقدر . لوندریه کیدن هیئت مرخصه مز ریسی ، بوندن بحث اتمهش ایسه وبردیکمز تعایات وصلاحیت دائره سنده حرکت اتمهش دیمکدر . خطا ارتکاب ایتشددر . بو خطا بوزندن ، آوروپا و بالخاصه فرانسه افکار عمومیه سنده معکوس تأثیرلر حاصل اولدینی کورولیور . بکر سامی بک کیتدیکی بولدن حرکت ایدرسه ک ، بزده عینی وجهله خطا ایتش اولورز . آوروپانک میثاق ملیدن خبردار اولدیمسنه امکان یوقدر . آوروپا ، میثاق ملی تعبیری اوکرمهش اوله بیلیر . فقط ، سنه لدنهری قان دوکدیکمزی کورن آوروپا و بوتون دنیا ، شو قانلی مجادلاتک نه دن ایلری کلدیکی

البته دوشم نمکده درلر . ميثاق ملی و حرکت ملیه حقنده استانبولك خبردار اولديغنه دائر بيانات ، دوغرو دكلدر . استانبول ختي ، بوتون تورك ماتي کبي ، حرکت ملیه واقف و اونك طرفداريدره . غير وقف و علمدار تورون ذات و نوابي ، محدود و ملتجه معاومدر . »

فراقان بويون ، بکر سامی بکک تعليلات و صلاحيتي خارجنده حرکت ايتش اولديغنه دائر اولان بياناتم اوزرينه ديديلرکه بوندن بحث ايدم بيليرمييم ؟ بيانامي ايتديکي برلره اعلام و حکايه ايدم بيله حکمي سويدم . موسيو فراقان بويون ، بکر سامی بکک ائتلافامه سندن آبرلمق ايجون سرد معذرت ايدرن ، بکر سامی بکک برميثاق ملی اولديغندن و اونك حدودي خارجنه حقيقه ميه جفندن بحث ايندکي واکر بحث ايتسیدی اوزمان اوکا کوره کوروشولوب ايجاي کبي حرکت اوله بيله حکمي ، فقط شمدي مسئله نك مشکل اولديغني تکرار ايتدی . افکار عموميه ، بو تورکر ، مرخصلری واسطه سيله ، بوندن ، نيچون بحث ايتمه مشلر ، شمدي ، يکي يکي مسئله لر چيقاريپوزلر ديه حکلدر .

نهایت ، اوزون مذاکره و مناقشه لردن سوکره ، موسيو فراقان بويون ، اولاميثاق ملی او قوبوب آکلادقندن سوکره کوروشمک اوزره ، مذاکره نك تأخيريني تکليف ايتدی ، اوندن سوکره ميثاق ملينک ماده لری باشدن نهایت قدر برر برر اوقونه رق مذاکره و مناقشه ميه دوام اولدی . اک چوق توقف اولنان نقطه ، قايتولا سبونلرک لغوني ، استقلال نامیزی طلب ایدن ماده اوزرنده وقوع بولدی . موسيو فراقان بويون ، بومسائلک شاین تدقيق و تأمل اولديغني درميان ايتدی . بن ، بونقطه جواب ويردم . سويلدکر مکه خلاصه سي ، شوايدي : « استقلال تام ، بزم بوکون ، درعهده ايتديکمز وظيفه نك روح اصليسيدر . بووظيفه ، بوتون ملت و تاريخه ورشي درعهده ايدلمشدر . بووظيفه ني درعهده ايدرکن ، قابليت تطبيقه سي حقنده شبهه بوق که چوق دوشوننده . فقط ، بانتيجه حاصل ايتديکمز قناعت و ايمان ، بونده ، موافق اوله بيله جکمز دأردر . بز ، بويه ايشه باشلامش آدملرز . بزدن اولکيلرک ارتکاب ايتدکرلری خطالر بوزندن ، متمم ، لفتاً موجود ظن اولنان استقلالنده ، مقيد بولونيوردی . شيمدي بيه قدر تورکياي ، جهان مدنيتده قصورلی کوسترن ندر متصورايمه ، هپ بوخطادن وهپ بوخطايه تبعيتدن نشأت ايتمکده در . بوخطايه تبعيتک نتيجه سي ، مطلقاً ، مملکت و ملتک بوتون حيثيتندن و بوتون قابليت حياتيه سندن تجرد و تباعد ايتمسي موجب اوله بيلير . بز ، يشامق ايتستين ، حيثيت و شرفيله يشامق ايتستين بر ملتز . بر خطايه تبعيت بوزندن بو اوصافندن محروم قالنه تحمل ايدم بيز . عالم ، جاهل ، بلا استثنا ، تکميل افراد ملتزم ، بلکه اينجنده مندمج مشکلاتي تماماً ادراک ايتمکسزين ، بوکون يالکمز برنقطه اطرافنده طولانمش و فقط سوکنه قدر قاتي آقيتميه قرار ويرمشدر . اونقطه ، استقلال نامزک تأميني وادامه سيدر .

استقلال نام ، دنيايکي زمان ، بالطبع سياسي ، مالي ، اقتصادي ، عدلي ، عسکری ، حرنی و الح هرخصوصده استقلال نام و سريستي نام ديمکدر . بوسايدقلمرک هرهانکي برنده استقلالدن محروميت ، ملت و مملکتک ، معنای حقيقي سيله بوتون استقلالندن محروميتي ديمکدر . بز ، بوني تأمين و استحصال ايتمدهن صلح و سکونه مظهر اوله جفمز قناعتده دکلز . شکلا ،

اصولاً صلح باباییلیرز . ائتلاف باباییلیرز . فقط استقلال نامیزی تأمین ایتیمه جک اولان بوکی صلح لر و ائتلاف لرله ملتیز هیچ بروقت حیانت و سکونت مظهر اولیه جندیر . بئکه ، مادی مجادله سنی ترک ایدرک خرابی به سور و کژمه یه مساعد ایتش اوله جقدر . اگر ، ملتیز ، بوکا راضی اولسه بیدی ، بونی قبول استعدادنده بولونسه بیدی ، ایکی سنه دبری مجادله ایتیه هیچده لزوم یوقدی . دهها مرکبک فرداسده سکونه کچمک ممکن اوله بیلیردی .

موسیو فرانکلن بویون ، بویانام قارشوسنده ، جدی و صمیمی اوله رق ملاحظت و مصلحتانده بولندی . واک نهایت بونک زمان مسئله سی اولدینی قناعتی اظهار ایتدی .

افندیلر ، موسیو فرانکلن بویون ایله مهم و قالی مسائل اوزرنده کوندرجه و کوندرجه مساوله افکدرده بولندق . نتیجه اوله رق بربرمزی فکرلریله ، حسلیله ، مسلک لریله آکلامق میسر اولدی ظن ایدرم . فقط ، فرانسه حکومتیله تورک حکومت ملیه سی آره سنده ، قعی ائتلاف قصه ری ثلث ایدیه بیلیمک ایچون برآز دهها زمانک بجمسی ضروری اولدی . نهیه انتظار اولویوردی ؟ احتمال ، که تورک موجودیت ملیه سنک برنجی و ایکنجی این اوکدن سوکره دهها بونه جک برآرله تأیید ایدش اولسنه ... فی الحقیقه ، موسیو فرانکلن بویونک قرار قطعی به اقترا این روب افعنا ایلدیک آتقره ائتلافنامه سی ، سقاریه ملحمه کبراسندن ۳۷ کون سوکره ، عرض ایتش اولدینم کی ، ۲۰ تشرین اول ۱۳۳۷ ده وجود بولش برویقه در .

بوائتلافنامه ایله ، سیاسی ، اقتصادی ، عسکری الخ هیچ بر خصوصه ، استقلالازدن هیچ برشی فدا ایتکسزین اجزای وطنمک قیمتلی پارچه لرینی اشغالان تخیلی ایتش اولدی . بوائتلافنامه ایله آمال ملیه مز ، ایلک دفعه اوله رق دول ضریبه دن بری طرفندن ، تصدیق و افتاده ایدش اولدی . موسیو فرانکلن بویون ، بوندن سوکره ده برقاچ کره تورکیه یه گلش ، آتقره ده ایلک کوندرده میانه مزده تأسس ایدن دوستلق حیاتی اظهاره وسیله آرامشدر .

..

محترم افندیلر ، عمومی بیاناتمک مقدماننده ، برپونتوس مسئله سندن بحث ایتشدم . بومسئله ، وائنامه جله نک معلومی اولمشدر . آنجق بزی ده جوق مشغول ایتدیکندن بوراده مناسبی اولان بعضی نقده نه تماس ایده جکم .

۱۸۴۰ سنه سندنبری ، یعنی اوچ ربع عصر دبری ، ریزه دن استانبول بوغارینه قدر آناتولونک قره دکنر حوضه سنده ، اسکی یونانیلیمک احیایی ایچون چالیشان بر روم زمهره سی موجود ایدی . آمریکا روم مهاجرلرندن راهب « قلامیوس » نامنده بری ، ایلک پونتوس اجتماعکاهی اینه بولیده ، الیوم خلقک مناسر تعمیر ایتدکری برته ده ، قورومشدی . بوشکیلات منسوبلری زمان زمان منفرد اشقیا جته لری شکلنده ، اجرای فعالیت ایدیورلردی . حرب عمومی ایتاسنده ، خارجدن کوندریلوب توزیع اولنان سلاح ، جبخانه ، بومیا وماکنه لی تفنگلره صامسون ، چهارشنبه ، بافره واریمه روم کویلری مادنا برسلاح ده بوسی حالی آلمشدی .

متارکدن سوکره، بوتون روملر، یونانلیق آمال ملیه سیله هر طرفده شپاردانی کی (آننکی آریاجعتی) پروبانلانداجیلری و مرزیفون آمریقان مؤسسائی طرفندن مننآ یتشدیریلن واجبی حکومتلرک سلاحرله ماده تقویه و تشجیع ایدیلن، بوحوالیدهکی روم کتله سی ده، مستقل بریونئوس حکومتی تشکیل اتمک املنه دوشدی. بومقصدله عمری برقام حاضرلادیلر. داغله چکیدیلر و آماسیه، صامسون وحوالیسی روم متره پولیدی (برمانوس) ک اداره سنده، منتقم بربروغرام تحتنده اجرای فعالیتلرله ایدیلر. ده مسونده کی روم قومته دیرلرک رئیس رژی دیریتیه سی دیرتوری (طوفومانیدیس) برطرفندن ده مرکزی آناتولولو ایله تجربات تأسیسه توسل ایدیلوردی. بعضی حنبی حکومتلر، پونتوس تشکیلده مظاهرت ایدم چکرکی وعدایتیلر و ماسسرن وحوالیسندمکی روملق نفه سی تشکیر ایچوندده، روسیه ده کی روم وارمنیلری، بادومده جمع ایلرله اوزری، تویک قه اس اردویردن آنزومایر ده ده پو اولنن سلاحرله تأسیخ ایدمک، ماسخارمزه احراجه دشلادیلر. ته بیلک اتمک اوزره، ساحارمزه چیماربله بیلجک برقای بیک رومی، (مخوم) ده، (خراموس) ده، برآده کده نه، طوپلادیلر. بطومه طوپلانانلرده (نیرالمیوس) ک اطرامده اختراع ایدمده ایدیلر ایتدیریلوردی. مملکتتمز داخلنده، صامسونه بعننی اجنبی مملکتری طرفندن حمایه و تسلیح ایدیلوردی. ساحارمزه چینن بوتلر افرادی، مخراماشیه سی مامکسی آتنده، اجنبی حکومتلری طرفندن امانه وایبار ایدیلوردی. اجنبی صلیب احرلری میاند، کنن ضابطان هیلرینکده، تشکیلات یامغه، تعلیم و تربیه عسکریه ایله اشتغال اتمک، مستهل پونتوس حکومتک تی قورمغه. مأمور اولدقلری آکلاشیلوردی.

۴ مارت ۳۳۵ تاریخنده، استانبولده پونتوس نامیله انتشاره باشلایان برغزیتک باش مقاله سنده و طریزون ولایتنده روم جمهوریتک تأسیسه جایشقی مقصدله انتشار ایتدیکی اعلان اولمشدی. یونانستانک یوم استقلاله مصادف اولان ۷ نیسان ۳۳۵ کوی، هر طرفده و بالخاصه صامسونده نمایشلر یاپیلدی. (برمنوس) ک کستخانه حیکاتی، روملرک افکار و آملانی، ثابت درجه سنه چییاردی. بافره و چهارشنبه حوالسندمکی برلی روملر، متادیان کلیسالرده طوپلانلور، تشکیلات و تمهیزاتلری تقویه ایدیلوردی. ۲۳ تشرین اول ۳۵ تاریخنده، شرقی تراکیا و پونتوس ایچون مرکز اولمرق، استانبول قبول ایدلش ایدی. ونیزلوس، استانبول مسئله سنک وقت آخره تعقیله، بونک یریه پونتوس حکومتک تشکیلی قاعتی اظهاریتش و بوقطه نظرندن استانبول بطریقخانه سنه تعلیمات و برمشدی. عینی زمانده، استانبولده یونان خفی صابیه سی تشکیله مأمور ایدیلان میر آلائی (آلکساندروس زیبراغاک) طرفندن پونتوس ژاندارمیه سی تدبیر اتمک اوزره (افل) یونان طوریدوسی ایله، برضابطان هیئت اعزام ایدلشدی. تورکیاده و فعالیت جریان ایدرکن باطومده ۱۸ کانون اول ۳۵ ده (پونتوس روم حکومتی) اسمیله برحکومت نسکی ایتش و تشکیلات یامغه باشلامشدی. ۱۹ تموز ۳۳۶ دده باطومده، قردکر، قاقس، جنوبی روسیه روملری طرفندن، پونتوس مسئله سی تحتنده برده قوافره عقد ایدادی. بو قوافره مک، مخطرمی، اعضادن بری واسطه سیله استانبولده روم بطریقکنه کوندرلدی. پونتوس حیلر، ۳۳۶ سنه سی نهایترینه دوغور نماییلرینی بوسبوتون آرتیره رق بیاغی غلیته چیقیدیلر. بزی، جدی تدابیر اتخاذنه مجبور ایدیلر.

داغله ده، وجوده کتیریلن پونتوس تشکیلاتی شویله ایدی :

A — بر طاقم رؤسا معینده مسلح و محارب قوتلر؛

ب — بونلرك اعاشه لرينه خدمت ايدن مستحصل پونتوس اهالي سي ؛

ج — اداره مضابطه هيئتلى وشهرلردن وكويلردن ارزاق تامينته مأمور نعليه قوللىرى .

چته لرك ، فعاليت منطقه لرى آيرلشدى . پونتوس اشقياسنك قوتى بدايتده ۶,۰۰۰ : ۷,۰۰۰ مسلح ايدى . بالاخره هر طرفدن التحاق ايدنلره ۲۵,۰۰۰ راده سنى بولدى . بوقت اوفق جزؤ ناملر حائده آيريله رق ، مختلف محللرده ، تحصن ايدىورلردى . پونتوس چته جيلربنك اجرا آتى ؛ اسلام كويلرني ياقق ، اسلام اهالى به قارشى عقل و خياله صيفماز اعتساف و جنايتنر ارنكناك ايتك كى ، خونخوار برسورونك اجرا آتندن بشقه برنى دكلدى .

بز ، آناطولويه چيتار چيتماز ، تورك اهالينك دقت و نيقظنى دعوت ايتنك . ملحوظ تهلكه لره قارشى ندايير آلمغه باشلادق .

مر كزى سيواسده بولنان اوچنجى قول اردو ، بوتون مساعيسى مناطق مختلفه ده كوزوكن چته لرى لعقيب و تنكيه حصر ايتدى . طبرزون منطقه سنده دولاشان (كور اوغلى) نامندى روم چته سيله . (آفته ليدى) چته سى و ديكر چته لر ، مر كزى ارضرومده بولنان اون بشنجى قول اردو طرفندن لعقيب و تنكيل ايدىلوردى . برطرفندن پونتوس اشقياسنك جولانكاهى اولان يرلرده ، اهالى تسليح ايديله رك ، مى تشكيلات وجوده كتيرلدى .

افنديلر ؛ سيواس شالنده و بوزغادده وقوعه كلوب معلومكنا اولان داخل عريان وقايعندن ماعدا ، ۳۳۶ سنه سى اواخرنده تكرار آناطولو اورته سنده ، ذيله چيتنده ، كوچك آغا ، دلى حاجى ، آينه جى اوغللى واربه جوارنده قره ناظم ، چوپور يوسف و ديكر طرفلرده دلى حسن ، كوچك حسن كى بر طاقم سرسريلر و بوزغاد ، جاي تولى چركسارندن مركب چته لر و ۳۳۷ سنه سى بدايتده ده قوچكبرى عشيرتى رؤسا سندن حيدر بك ، استانبولده سيد عبدالقادر دن آلائينى تعليمات اوزرينه عليشان واقرباسندن نقي ، عاليش و سائر ايله حر كات عصيان به باشلامشلردى . برچوق قوتلر من ، برطرفندن پونتوس جيلرى ، ديكر طرفدن بوناصيلرى لعقيب و تنكيل ايله اشتغال ايدىورلردى .

افنديلر ؛ خاطر لارسكنز كه نورالدين پاشا ، يونان اردوسنك ايلك تمرضى منظره سى قارشوسنده ، برطاق واهى و نامعقول مطالعه لرسردا جمسى سبيله ، كنديسنه وظيفه و يرله مش اولديندن بزمه تشرناك مساعى ايده ميه جكنى بر مکتوبله بيلد بره رك مأذوناً طاش كوبرى به كته شدى . او تاربخدن بش آى صوكره ، نورالدين پاشا طرفندن بعض ذوات ، كرك فوزى پاشا ضررترينه و كرك بكا ، كنديسنه بروظيفه و يريلرسه نورالدين پاشانك جديت و صميميته ايفا ايده جكنه دائر دلائلر و توتوبولدى . زرده ، آناطولو مر كزنده كى آسائش مسئله سنى حله مأمور قوتلر مزى بويوچك بر قوماندانلنده توحيد ايتكده فائده تصور ايتديكمز دن ۹ كانون اول ۳۳۶ ده سيواسده كى اوچنجى قول اردويى لغو ايديله رك اونك وظيفه سنى يكي تشكيل ايتديكمز مر كزاردوسنه توديع ايتنك . بواردويه ده نورالدين پاشانى قومندان يادق .

نورالدين پاشا ، مر كز منطقه سنده برسنه به قريب ايفاي وظيفه ايتدى . فقط ، صلاحيتى خارچنده ، اهاليدن بعضياربنك حقوقه تجاوز ايتديكى حقتده بمبوتلرك وقوع بولان شكائتلى و داخله و كالنتدن استيضاحلرى و كالنتكده شكائاتى محق كورمى اوزرينه ، مجلسك طليله تشرين مان ۳۳۷ بدايتنده عزل ايدلدى . مجلس ، نورالدين پاشانك تحت محاكمه به آلمسسه قرار و يردى . بوخصوص ، بنمله هيئت

وکیلله آره‌سنده بر مسئله‌نك حدوتی انتاج ابتدی . بن ، نورالدین پاشا حقتده تعلیق اولغسی طلب اولنان معامله اشتراك ایتدم . فوزی پاشا حضرتلری ده بنمله هم فکر اولدی . ایکیمزله هیئت وکیلله آراسنده محدث ایدن اختلاف مجلسجه حل اولندی . مجلسده ، نورالدین پاشایی مدافعه ایتدم . آخیر معامله به معروض قالمقن قورتاردم .

نورالدین پاشایی ، بوندن سکنز آی قدر سوکره ، برنجی اردو قوماندانلغده کوره‌جکیز . § محترم افندیلر ، سقاریه محاربه‌سندن سوکره ، باش قوماندانلق وارکان حربیه عمومیه ریاستی ، آقره‌ده انقای وظیفه ایدیوردی . بن ، عینی زمانده دیگر وظیفه‌لرملهده اشتغال ایدیوردم . اوچ ، درت آی کچه‌مشدی ، که مجلسده سقاریه ظفرینی اونونانلر ، مخالفت وادیسنده ، ایلری کیتمک ایسته‌ینلر ، کندیلرینی کوسترمکه باشلادیلر . سقاریه محاربه‌سندن اول باشلابوب پیدرپی گلش اولان مالطه ووقوفیندن بعضیلرینك ، بو مخالف جریانلرده مشوق رولی اوینادینی آکلاشیلیمشدی . بونقطه‌نی مساعدده‌کیزله برآز ایضاح ایده‌یم .

رؤف بك ، ۱۵ تشرین ثانی ۳۳۷ ده آقره‌به کلمشدی .

رؤف بکی ، ۱۷ تشرین ثانی ۳۳۷ ده انحلال ایدن نافع وکالتنه انتخاب ایتدیردک . رؤف بکی ، متعاقباً مواصلت ایدن قره‌واصف بکی ده ، آناتولی وروم ایلی مدافعه حقوق غروپی هیئت اداره‌سی اعضالغنه انتخاب ایتدیردم . بویکی ذاتک برندن حکومتده ، دیگرندن غروپده ، استفاده ایتمکی فائده‌لی تصور ایتتمدم . چوق کچمدی ، برکون رؤف بکک هیئت وکیلده بر مسئله‌نی استیضاح ایتدیکی خبر ویرلدی . عینی کونده ، قره‌واصف بککده ، غروپ هیئت اداره‌سنده عینی مسئله‌نی استیضاح ایتدیکی بیایدیرلدی . بویکی ذاتک اولدن ینلرنده تقرر ایتدیردکلی آکلاشیلان موضوع بحث مسئله شو ایدی :

« تعقیب اولنان سیاست عسکریه نه‌در ؟ »

بوسؤالدن استخراج اولنه‌بیله‌جک معنا نه اوله‌بیایردی ؟ نه‌بی آ کلامق ایستیورلردی ؟ بزم سیاسی وعسکری تعقیب ایتدیگمز مسلك معلوم اولمشدی . استقلال تاممز تأمین اولونجیه قدر ، دشمنلرله ووروشمق واولنلری مغلوب ایده‌جکمز دائر اولان قطعی قناعتله ، محاربه‌به دوام ایتک ... ایشته موضوع بحث ایدیلن سوال ایله دیمک ایسته‌نیلیوردی که همه‌حال محاربه‌به دوام ایله استحصال نتیجه ممکنه‌میدر ؟ ممکن اولمیدینی احتماله‌نظرآ ، ده‌ها شمعدیدن بشقه ندیر وچاره‌لرله که آکلامق ایستدکلینه کوره سیاسی چاره‌لردر - توسل ایله ایچنده بولندیغمز بادره‌یه نهایت ویرمک مناسب اولمازمی ؟

بالطبع ، نه هیئت وکیلده‌ونه‌ده غروپ هیئت اداره‌سنده بوبله بر مسئله‌نك موضوع مذاکره و مناقشه اولسنه مساعدده ایتدم . بونك اوزربنه ، رؤف بك وکالتدن ، قره‌واصف بککده غروپ هیئت اداره‌سندن استعفا ایتدیلر . رؤف بکک استعفا سی ، ۱۳ کانون ثانی ۳۳۸ تاریخنده مجلسده اوقونورکن ، عینی تاریخنی بر استعفانامه‌ده اوقونمشدی . بو استعفانامه ، مدافعه ملیه وکیلی بولنان رأفت پاشانك ایدی . افندیلر ؛ رأفت پاشانك ده سبب استعفا سی حقتده بر قاج کله ایله عرض معلومات ایده‌یم : ۴ کانون ثانی ۳۳۸ کونی ، مجلسک بر جلسه خفیه‌سنده ، شوبله بر مسئله موضوع مناقشه ایدلمشدی . باش قوماندانلق وارکان حربیه عمومیه ریاستی آقره‌ده اوطوریورمش . جه‌دن اوزاق بولونیورمش .

بوندن استخراج اولئش که نم هم باش قوماندان وهم مجلس رئيسی اوله مده مشکلات وارمش . اردو ایشلری اینی کیتیمورمش . مجلس بر حرب انجمنی تشکیل ایدره که اردو وضعیتی تدقیق ایتلی ایش . ارکان حربیه عمومیه رئیس ، عین زمانده اجرا وکیللری هیئت ریئسی اوله غندن ارکان حربیه ایشلری ده اینی کیتیمورمش . فوزی پاشا حضرتلری ، یالکیز اجرا وکیللری هیئت ریاسنده فاسین . ارکان حربیه عمومیه ریاستله مدافعه ملیه وکالتی توحید ارلونسون ایش .

مدافعه ملیه وکیل اولان رأفت پاشا ، بالذات کرسیدن بو تهزی مدافعه ایدیوردی . بو نقطه نظرله شو بولده جواب ویردم :

باش قوماندانلق و ارکان حربیه عمومیه ریاستی ، یک موافق ارلهرق ، آنقره بی قرارگاه اتخاذ ایتشد . وظیفه سنی اگ این بورادن ایفا ایتکده در . ایجابنده نه وقت ، نرمه کیده حکمتی کندپیی تقدیر ایدر . جیهده بالذات مشغول ، جیهه قوماندانی واردر . بلا لزم ، نیم ، شخصاً آنقره درن اوزاقلاشمه می آرزو ایتکده . معنا بوقدر . ارکان حربیه عمومیه ریاستی و مدافعه ملیه وکالتی ، باش قوماندانک تحت امرنده ، باش قوماندانلق قرارگاهنی تشکیل ایتکده در . آیری ، آیری دکلدر . ارکان حربیه عمومیه رئیس اولان فوزی پاشا حضرتلرینک ، آنقره ده بولند قجه اجرا وکیللری هیئت ریاستی ده ایفا ایتمی بو لوک ضرورتلرنددر . چونکه اونک غیوبنده ، رأفت پاشا ، اونکا وکالت ، اجرا وکیللری هیئت ریاستی وظیفه سنی ایفا ایتشدی . موفق اوله مامشدی . هیئت وکیلده ، آنارسی و قوعه کلدی . وکیللر ، اجماع ایتز اولدی . فوزی پاشا حضرتلرینک عودتی ، وکیللرک شکاتی اوزربنه وقوع بولدی . اردویه متعلق یادیغمز ایشلری قونترول ایچون ، مجلسک بر انجمن تشکیل ایتسده بر بئس کوریم . فقط بو انجمن نیم تحت ریاستده اولور .

فی الحقیقه ، بو انجمن ، دیدیکم طرزده تشکی ایدی . سابق حربیه ناظری حال پاشاده اعضا اولهرق انخاب ایلدی . دیگر خصوصانده ، رأفت پاشا وامثالک نقطه نظرلری ، ترویج اولنمامشدی . ایشه ، بو سببدن استغنایه حاضرلاران رأفت پاشا ، استغناسنی رؤف بکک استغناسیله عینی کونده ویرمش اولیور .

افندیلر ، بالمناصبه عرض ایتشدم ، که مجلسده تشکیل ایتدیکمز مدافعه حقوق ضروپی ، مجلس مذاکراتک حسن جریانی تأمین و هیئت وکیلده مساعیسنک عدم توقفه نهایت قدر خادم اولدی . فقط ، بر طرفندنده ، مخلف حسن وفکرده بوسلر ، هر کون ، بر آرزو ده طرفدار بولند قجه ، غروپک مساعیسنی ، مشکلاته دوچار ایتکه باشلادیلر . مخالفت فکربک اساس منشای ، مدافعه حقوق ضروپی نظامنامه سنک ماده اساسیه سنده کی ، ایکنجی نقطه ایدی . یعنی حکومت تشکیلاتک ، تشکیلات اساسیه قانونه کوره یایلمسی مسئلسی

پروگرامک ایلک ماده سنک صوک فقره سی ، فکر وحسلرده امتزاج تام حصولنه دائمی بر مانع حالنده قالدی . بوسیدن ، غروپ داخلنده تشتت افکار و انضباطسزلق باش کوستردی . بر طاقم

ذوات ، غروپدن آیرلدى . بوچقانلر ، خارجدە بولغانلارلە برلشەرك غروپى يىقمىغە چوق جالاشىدىلەر .
آلان تديرلر بوكا مانع اولدى . نھايت (ايكنجى غروپ) نامىلە برغروپ تشكىل ايتدى . بو غروپى
تشكىل ايدنلر ، مملكتسدە موجود آناطول وروم ايلي مدافعة حقوق جمعيتە محافظه انتساب ايتدىلر
واوئك قوغرم لردە تثبيت اولان فابريكىنك معقى ، بولندقلرىنى ادعا ايدىيورلردى . ايكنجى غروپك
ظامر آ اوئك آيان اولانلرى ، صلاح الدين ، حسين عونى بككر كورونيوردى . برنجى درجەدە فعال
ومشوق اولانلرلك ايسە ، رۇف وقرم واصل بككر اولدىنى آ كلاشيلوردى .

بوغروپك ؛ فعال وعنادجى اعضاسندن اولان صامسون مبعوثى امين بك ، صوك زمانلردە ،
بالئابە آقرمە ككشىدى . بوتون حقايقى آ كلامش ، مشوق ومفسد اولانلرى تلعين ايدىيوردى .
بوذات ، بكا شونى حكاية ايتدى : رۇف بك ؛ ايكنجى غروپى ، مفرطانه حركتە سوق و تشويق
ايدىيورمش .. امين بك ، رۇف بكە ديمش ، كە بىزى سوق ايتدىككز بوايش ، سىپايە قدر كيدر ..
اوزمان بزملة برابر بوانه جمعىسكز ؟ رۇف بك شوجوابى ويرمش : « برابر بولمازسىم نامردم ۱۰۰ »
افنديلر ؛ معلوم حالىكز ، اوزمان موجود اولان قانونە كورە ، وكاتلر ايچون ، بن ، مجلسە
نامزد كوستيردم . مبعوثلر ، اراۋه ايتدىكم نامزدە مثبت ولا منفى راي ويريرلر ولامستىكف قابىلردى .
ايكنجى غروپ ، بنم نامزدلرى نظره آليوب ، كندى غروپلرى نامنە ، اورتيە آندقلرى نامزدلرە ،
قانونە مخالف اوله رق راي ويرمك صورتيە ، حكومت تشككنە ، مانع اولمغە ، باشلاديلر .

افنديلر ، مجلسدە ، اردو عليهنەدە بر جريان وجودە كتيرلشدى . دىيورلردى كە ، سفار
محاربه سندن صوكرە آيلر كچدىكى حالەدە ، اردو نه ايچون تعرض ايتيور ؟ بىمە حال تعرض ايتيلدر ؟
هيچ اولمازسىم محدود ، معين برجهەدە بر تعرض يابىلمايلدر ، كە اردومزك تعرض قابىلىق اولوب اولدىنى
آ كلاشيلسين ! بو جريانه مقاومت ايتدىك . مقصدمز ، تماماً حاضر لىمىزى اكالم ايدەرك صومى وقيجەلى
بر تعرض ياتىق اولايىنى ايچون ، قسماً تعرض فكرىنى ترويج ايدەمىزك ، بونەدە بر فائىدە يوقدى .

عزافلردە حاصل اولان قناعت ، اردومىزك تعرض قابىلىقنى اكتساب ايدەمىجى نقطە سندنە
تكائف ايتدى . بونك اوزربىنە اردونك تعرضه سوق جريانى توقيف ايتديلر . هجوم سيستمى
دكيشە برەرك ، بشقە بر نظريە اورنەيە آتديلر . بودفعە ، ديديلر ، كە بزم اصل خصمىز بولاليلر ، بونان
اردوسى دكلدر . ذاتاً يونان اردوسى كاملاً مغلوب ايتسەكده ، بونكلكە بزم دهوامىز ختام بولەمىز .
ائتلاف دولتلىرى ، بالخاصە انگلزلرى فعلاً مغلوب ايتك ايجاب ايدىر . بونك ايچون ، بونان اردوسى
قارشى بر برەدە خطى براقى ، اصل اردوبى عراق شىمال حدودندە تھفيد ايدوب ، انگلزلرە تعرض
ايتك لازمدر . محاربه ابلە دهوامىزك حلى نظريەسى تھفې اولونيورسە بايىلە جق ايتىش بودر ...

افنديلر ، بو درجە ، منا ومنطقدن هارى فكرلرە ، اثبات ايتدىك . اونلك اوزربىنە ، مخالفلر
سرفرازانى ، يكى بر پروپاگاندا چيقارمىلر : نرەبە كيدىيورز ؟ بىزى كيم ، نرەبە سوق ايدىيور ؟
مجهولانە ... ؟ قوس قوجه بر ملت ، غير معين ، مظلم هدفلرە سىرسىلارە سوروككثيرى . ؟

بو پروپاگاندا ، مجلس بناسندن ، آقرمە محافلندن اوھو سفاريتە قدر انفجار ايتدىلردى . اردوبى
ھرواسطە ابلە بومفسد تكارانە تلقينات ، بايىلمغە چالاشيلوردى .

روؤف بك ، صیق صیق ، محرمانه دیوردی ، که هیچ اولمزسه حقیقی وضیعتی بکا سوبله . اردو نه حاله در . فی الحقیقه تعرض ایدمه یه جگمی ؟

۴ مارت ۳۳۸ کونی آقشامی ، جهیمی تفتیش اتیمک اوزره ، آقشردن مسافره فرار ویرمشم . بومناستله اوگون مجلسده ، جلسه خفیه ده ، بعضی اضااحلده ورجارد بولندم . آکلا تدم . که سفارلا میدان محاربه سندن سوکره ، دشمن اردوسنی (اسکیشهر — سد قاری — آدیون قره حصار) خط عمومیه قدر تعقیب ایدن قوتلرمز ، بوتون اردو اولیوب ، یالکمز سواریلرمر و سوارلی قطعاتمه نقطه استناد اولقی اوزره ایلری سورولن بعضی فرقلرمزدی .

اردومزك قراری ، تعرضدر . فقط ، بو تعرضی ، تأخیر ایدیورز . سبی ، حاضر لعمری تماماً اکیاله برآز ده زمان لازمدر . یاریم حاضرقله ، یاریم ندیرله ، یایله جق تعرض ، هیچ امرس ایتمه مکدن دها چوق فنادر . توقمزم ، تعرض قرارندن ص فطر ایتدیکمز ویا خود بوکا اقدار کسب ایتمکدن نا امید اولدیغمز سورنده تلقی و تفسیر ابدلکه محل بوقدر .

بوندن سوکره شو مطالعاتده بولندم : عثمانیلر ، اختیار ایدمه جکاری حرکانک شمولیه متناسب احتیاطکار و مدبر داورانمدقلری ایچون ، دها چوق ، حس و حرصلرینک تحت تأثیرنده حرأت ایتدکارندن ، ویا به قدر کیتدکاری حاله ، رجعته مجبور اولمشلردر . اودن سوکره ، بودایشته دده دورامدیلر ، رجعت ایتدیلر ؟ بلغراده ده مغلوب ورجعته مجبور ابدلایلر . فالتائری ترك ایتدیلر . ووم ایلیدن چیقارلدیلر . بزه ، ایچنده هنوز دشمن بولنان بو وضعی ، میراث رافدیلر . بو صوک وطن پارچه سنی قورتاربرکن اولسون حرصلرمزدن ، حسلرمزدن فراغت ایدمه ترك متائی اولمه . خلاص ایچون . . استقلال ایچون اول و آخر دشمنله بوتون موجودیتمله ووروشورق اونی مغلوب ایتمکدن بشقه قرار وچاره بوقدر واوله من ا

سیکیر که وشه دیحی سوزلره ، تلقینلره ، اهمیت و اعتماد عطف اولناملیدر . عثمانلی طرز اداره و سیاستنک یارانیدنی بو نوع ذهینلر مردود کورونلیدر . اردو ایله ، محاربه ایله ، عتد ایله بو ایشک ایچندن حقیقیلماز طرزنده کی ، منبعی خارجه بولان نصایحه تبعیت ایله ، بروضن ، برمنت استقلالی قورتیلا من . تاریخ ، بویله برحاضه قید ایتمه مشدر . بونک عکسنی دوشونه رك حرکت ایدمه حکمرك ، حرارت انکیز نتایجله ، قارشیلشه جقلرینه ، شبه بوقدر . توریا ، ایشه ، بو یولده کی غلط فکرلره . . غلط ذهینلره ، صاحب اولانلر یوزندن ، هر عصر ، هر کون ، هر ساعت برآز دها دننی ، رآز دها سقوط ایتددر . بو سقوط ، یالکمز مادیانده اولمه بدی ، هیچ بر اهمیت بوقدی . مع الأسف ، سقوط ، اخلاق و معنویانه قدر شامل اولمش کورونیور . هیچ شبهه بوق ، که بو برونک مملکتی ، بوقوجه ملتی کربوه محو واضع حاله سوق ایدن ، باشلیجه عامل ، بو اولمشدر .

§ افندیلر ، بیلر سکمز ، که مجلسده بو عرض ایتدیکم دورده ، اک چوق منفی و بدبینانه رول لایانلر ، وقتیه ، نورك ملتک کندی کندینه تأمین استقلال ایدمه یه جکی قناعتی اظهار ایتش اولان ذوات ایدی . شونک ، بونک ، مانداسنی طلب اصرارنده بولنانلر ایدی . اونک ایچون مطالعاتمه شو یوله دوام ایتدم : دیدم ، که افندیلر ؛ مادی وبالخاصه معنوی سقوط ، قورقو ایله . . عجز ایله باشلار . عاجز و قورقاق انسانلر ، هر هانکی برفلاکت قارشوسنده ملتکده عطالته دوچار اولسنه و محتجب

برحاله کلسنه سسائق اولورلر . عجز وترددده ، اوقدر ایلری کیدرلرکه عادتا کندی کندیلرینی تحقیر ایدرلر . درلر ، که ز آدم کلز واولامیز ! کندی کندمز آدم اولهمزه امکان یوقدر . بزبلاقیدوشرطه موجودیمیزی راجسی به تودیع ایدلم . بالقان محاربه سندن صوکره ملتک ، بالخاصه اردونک باشنده بولنلرده ، بشقه طرزده وفیط عنی ذهنیتی تعقیب ایتشلردر .

تورکه یی ، بوله سقیم بوللرده انقراض واضع جلال وادیسنه سوق ایدنلرک الندن قورنارمقی لازمدره بونک ایچون ، کشف اولنیش برحقیقت واردر ، اوکا تبیعت ایدم جکیز . اوحقیقت شودر : تورکیانک ران تفکرینی ، بوسوتون یکی رایمانله تمهیز ایتک .. بوتون ملتیه جید برمعنویت وبرمک ..

شمعی افندیلر ، دشمنه تعرض ایچون وبرلش اولان قطعی قرارمیزی تطبیقه باشلامه دن اول ، احضار واکل ایتمهک مجبور بولندیمز وسائط حربیه نیک نه اولدیغنی عرض ایدیم : تام اوج واسطه نیک حاضر لغت کانی درجده اولدیغنی کورمک لزومی ، حس ایدیورم . اولردن ، برنجیمی واک مهمی واصل اولانی دوغربدن دوغری به ملتک کندیمی در . ملتک ، حیات و استقلال ایچون قلبنده .. وجداننده متحلی ، منکشف ، آرزو وامللرک صلابتیدر . ملت بو آرزوی دروینسی نه قدر قوتلی اظهار ایدرسه ، بو آرزو واملنک تحققی ایچون نه قدر جوق عزم و ایمان کوستیرسه ، دشمنلره قارشى موفیت ایچون اوقدر قوتلی بروسطیه مالک اولدیمز قانع اولورم . ایکنجی واسطه ، ملتئ تمیل ایدن محسک آرزوی ملی اظهارده و بونک ایجاباتی قناعتله تطبیقه کوستره جکی عزم و جلا دندر . مجلس نه قدر جوق تساد و وحدت حالنده آرزوی ملی بی تجلی ایتدیریرسه دشمنه قارشى او قدر قوتلی واسطه نفوقه مالک اولورز .

اوجنجی واسطه ، ملتک مساج اولادلرندن عبارت اولوب دشمن قارشوسنده متحشد بولنان اردومزدر .

۶ افندیلر ، دیدم . بواوج نوع واسطه ویا قوتک دشمنه قارشى وجوده کتیردیکی جبهلر ، ایکی ماهیتده تصور اولنه بیلیر . قولای آکلاشیلیمق ایچون شویله دیهیم : داخلی جبهه ، ظاهری جبهه .. اصل اولان داخلی جبهه در . بوجهه بوتون مملکتک ، بوتون ملتک وجوده کتیردیکی جبهه در . ظاهری جبهه ، دوغربدن دوغری به اردونک دشمن قارشوسنده کی مسلح جبهه سیدر . بوجهه ، تزلزل ، تبدل ایدم بیلیر ، مغلوب اوله بیلیر . فقط ، بوحال ، هیچ بروقت برملکتی ، برملتی عمو ایدمزه . مهم اولان ، مملکتی نلندن یقان ، ملتئ اسیر ایتدیرن داخلی جبهه نیک سقوطیدر . بوحقیقته بزدن زیاده واقف اولان دشمنلر ، بوجهه مزی ییقمق ایچون عصر لرجه چالیشمشلر وچالیشمقده درلر . بوکونه قدر موفقده اولمشلردر . فی الحقیقه « قامه بی ایچدن آلق » طیشندن زورلامدن چوق قولابدر . بومقصده شخصلرمزه قدر تماسه کله بیان مفسد میقروبلرک ، واسطه لرک موجودیتی ادعا ایتک جائزدر .

مجلسک ذهنیتی ، افمالی ، وضعیتی ، دشمنه امیدبخش اولدقجه داخلی وخارجی جبهه لرمزک برندن اویانمسنه امکان و احتمال یوقدر . مجلسده ، بر ویا برقاج اعضانک بدینی تلقین ایدن سوزلرندن بیه علممزه استفاده چاره لری آرانیمقده اولدیغنه شبهه ایدلمه ملیدر . خارجیه وکالتنک دوسیپه لری بوکا دائر وثیقه لرله دولودر . قطعیتله عرض ایدرم ، که ایسته میهرک اولسه دشمنلره امید وبره جک مشملر ویرلدکجه دعوای ملینک حلی تأخره دوجار اولور .

۷ افندیلر ، بو مطالعاندن صوکره ، جبهه ده بولنه جزم صیره لده ، اردونک حیسات وافکاری

اوزرنده نا امیدى تولیداید. چك مناقشات علیه دن صرف نظر ایدلسنى ، الحاحیه مجلسدن رسا ایدتم .
بو بیانامدن سوکره ، مخالفلرکده سورلرینى استماع ایدتم . مخالفلردن برى ، مطالعات ورجارى ،
امر وریورم سورنده تفسیر ایددی . دیگر برى ، مجلسك حسیانده کی نراهندن شه ایتدیكى درمان
ایستى . بر بشقعى قابل تطبیق اولیان بر شى ، پایله من . اردوینى اضمحلاله سوق ایدرسك
افندم . دیدى .

§ محترم افندیلر ؛ هیئت علیه کزى ، مخالفلرک سورلرله اشغال ایتك ایستهم . چونکه ، بوسوزلر
بر قاج کشینك شاشقین وجاهل دماغلرینك عکسلرندن بشقه بر شى دکلدى . هیئت عمومیه ، معروضاتی
حسن تلقی ایلشدى . یالکز شرق جبهه سی قوماندانك بر مطالعه سنه ، بش اون کوندن برى ویرمه
موفق اوله مدینم جوانی ، جبهه یه کتیمه دن اول ، بوکون ، یعنی ۴ مارت ۳۳۸ ده یازمشدم . اونى صراض
ایده چکم . جوابك آکلاشیلسی ایچون مساعده بیورسه کز اولا ورود ایدن مطالعه یی اوقویالم :

ذاته مخصوصدر

باش قوماندان مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه

امور اداره مزك وجه تشكلى حقنده کی مناقشه لر بزه هنوز واصل اولمقده در . حال صلحك
تأسسندن سوکره کی انتخابنده ، بر جوق قیمتی فائز برینه بر طاقم محافظه کارلر طویلانسنه قارنى
شمیدن آلته جق تدبیری اك مهم یولورم . مجلس ملی ، قیمتدار شخصیتلری حاوی اولنزه ، ایکی
بیوك محذور مملکتی بوگونکی خرابیسنندن قورتارامیه جقدر . برنجیسی ، فکر تجدد اولیه جق .
ایکنجیسی ، الله هم لایمهلری هر هانکی بر حسه قابیلر ق مناقشه به دخی لزوم کورمه دن رد
ایدیوره چکلردر . بویه بر مجلسه قارنى اعضاسی بیوك متخصصلردن مرکب ، ایکنجی بر مجلس
بولومسنى ، فائده لی کوریورم و مجلس ملینك ناطلی و ترقیه دوغرو سائق اوله جنى کی حیات مملکته
تعلق ایدن قارلر ، مبعوللر مجلسنده هیجانه رد ویا قبول ایدلسه بیه ، بو مجلسك احاطه وارشادیه قرارك
تعدیل و ضررک دفعی ممکن اولور . بو مجلسه اعیان دیهرک اسکی دورك کهنه حیاتی خاطر لاملق
ایچون بیوك متخصصلر مجلسی ویا دهها مناسب بر نام ویرله بیلیر . اعضاسی بر طاقم قیود و شروط
آئنده طبق مبعوللر کی ملت انتخاب ایدیه بیلیر . هر هانکی بر مسلک اك هالی تحصیل کورمك
وتورکها حکومتك وکالتی ، وایلیکنی ویا اردو قوماندانلغی یا عیش اولق کی مهم شرطلر تفراتیه
تقید اولنه بیلیر . مسأله نك تفراتنك طبیعی ، موجود حکومتلرکده تدقیقه هر درلو محذوردن
سالم بر حالده نمکندر . بیوك متخصصلر هیئتی قبول اولنورسه ، هر وکالتك شوراسی ده بولردن
آیریلیر . مثلاً ، عسکری شوراسی ، نافع شوراسی وسائره کی ایکی مجلسك تصدیقندن کچه رکه
بر مدت ایچون تقییب اساس اتخاذ ایدیه چك اولان هر هانکی بر پروغراهمزده نابت قدم اولق
وبوروغرامك طرق تطبیقه سنده ، مقصود هدف و نایه یی مطالعه ایتك ایچون ، بو شورالرك وجودینی
بك لزوملی حد ایدیورم . عکسی حاله وکالتلرده تخصصلر دکیه کچه ، پروغرام و بونی یا به جق

شخصیتلرده آز چوق دگیشمکدن قورنوله میه جقدر . بوندن باشقه قبول ایدیلن هر هانکی برمی ، متخصصلرنجه قبول اولملازسه موجب تنقید اولور . ملت بوکا لازمی کبی صاریللی . ملت مجلسی ، ملت نامنه رسائی زده ویا قبول و قیوتلرول حقیدر . فقط بو بوشقه ، اختصاص صاحبیلرینک پایه جفی و بوندن صوکره قبول اولنه جق شی ده بشفه اولور . حال طبعینک رجوعندن صوکره کی اندیشه وملا-تظامی عرض ایلورم . مطالعه سامیلرینک اشعارینی استرحام ایلرم .

۱۹ - ۲ - ۳۳۸ وبلا نومرولیدر .

شرق جبهه سی قوماندانی
کاظم قره بکر

۳۳۸-۳-۴

محمود سدر

شرق جبهه سی قوماندانی کاظم قره بکر پاشا حضرتلرینه

ج : ۱۹ - ۲ - ۳۳۸ تاریخ وبلا نومرولی شیفره به ،

مماکتک اداره عمومیه سنه واضع الید یکانه قوه هالیه بولنان بو بولک ملت مجلسینک اتخاذ ایده جکی مقررانک متخصصلردن مرکب دیگر بر هیئت طرفندن تدقیق ایدله مسندن تولد ایده جک محاذیر حقنده کی نقطه نظر . دولتری اساس اعتباریه اصابت کامله بی حائزدر .

آشبق ، نام وعنوانی (ایمان) اولسه دخی ملتک بوتون حقوق و صلاحیتی حائز اوله رقی انتخاب ایدلش وایدیه جک ، اولان بو بولک ملت مجلسینک مقررات اساسیه سی دیگر بر هیئتک قراریه تقید ایلک اداره عمومیه ده تعقیب ایلدیکمز اساساتک روحیه قابل امتزاج اوله میه جقدر . اشبومتخصصلر مجلسینک ده مطالعه علیه اری وجهله ملت طرفندن مبعوثلرکی انتخابی تقدیرنده عینی منبیدن عینی صلاحیتی آلمش ایکی بو بولک قوتک اداره عمومیه ملته مؤثر اولسی وضعیت حقوقیه ده اولدینی کبی عملی ساحه ده ده موجب تشوش بر ایکیلیک تولید ایده جک و بو وضعیندن متولد موالفه سرلیکی تألیف ایچون حیات و حقوق ملته مداخله کار اوچنجه بر قوتک وجودینی قبول ایتک ایجاب ایلیه جکدر .

فکر عاجزانه مه کوره تصور بیوریلان محذورلری ازاله ایچون چاره یکانه مله مجلسینک ارباب لیاقت واختصاصدن مرکب اوله رقی انتخابی تأمین ایتک و مجلسک لشکریلات و اخایه سند ، انجمنلر انتخابانده ، هیئت وکیله نک تفریق و انتخابنده علم واختصاص خصوصنه فوق الماده اهمیت ویرمک خصوصیلردن عبارتدر . کچیردیکمز فجیع تهریرلرک نتایجندن ملهم بولنان و ملت لک اداره سند اسلم بر طریق اولدینی کبی حقوق اساسیه نقطه نظرندن ده الک مقبول بر شکلکی اختیار ایلین اداره حاضره مزله

تأسیس و تقویه سیله انتخابات خصوصاً در مقام پویش میسر می‌شود حال آنکه این کمی استقامت و تبحر و انکشافات بی‌شماره از آنجا که موجب تحسین برادره ما که به قوروش و له‌غی عرس می‌رسد.

تورکیه بویوک ملت محسی رئیس

مصطفی کمال

§ محترم ایدیلر و ۳۳۷ سنه بی طرفنده ، مختلف دولترله رسمی و غیر رسمی بر طاقم تماس و قوروش و بیوردی و تور - روس تماس و مناسباتی مریب بر اقامت انکشاف ایدیلوردی . فرانسرلردن مامور ، ایتالیایر و انگلرلرله تمسیر اولمشدر . ۳۳۷ سنه بی حریرا بد سوو نه می موبش اوشش بولان بر مملکتی ذکر اده حکم . ۱۳ حریران ۳۳۷ ده فوای اشتلافیه باش قوماندانی جنرال هارستون و تریمن اولدیی اوده ان بیکشای هنری Henry و شنورتون Sturton نامنده ایلی مد خط موقبله ایله بی به ادیس . بوساطت جنرال هارستون طرفدن شوبلیفانده بولندیلر : بن ، بطوریکه بویوک ملت سولده بوقاز ایچنده هر حقونک یالسنه کیده . اوراده جنرال اناه عنایه سارایرید آکلاشه . انکتره استمال نامیزی قبول ایتدیکنی ، بومانلرک طور اقل بر دن جندره . جدری مسائل ساره وزیرده مملکت مکر اولدیعی سوشلر . بوساطت ویریلن جوابده ، سه اسسوه کتمیه حکم و جنرال هاینمونک ایله بولی به کوب اوسرده اوراده بولان رأفت پاشا ایله کوروشمک مساب اوله حی بیدرشدی .

۱۴ حریران ۳۳۷ تاریخ بی بر تعریفده ، استنبولده حامد بکدن ورود ایتدی . بوتلغرافانه مالی شوبه ایدی : بوراده موقع رسمی اولان رانکلیر ، انکتره استنبولده انک بویوک مقامی نامنه بولان بده کمره مراجعتیه سریع رصلحه واصل اولاق ایچون مذاکره حاضر بولندیلردن مصطفی کمال پاشا حصر ندرله همان مناسباته کیشمک آرزو ایتدیکنی و جواب سریعه منتظر بولندیلرینی عرضه دلالت ایتدی .

§ حامد بکه ویریلن جوابده ، مذاکره حاضر اولدیغمز بیدرشدی .

۵ تور ۳۳۷ ده زولنولداغه کلن بر اسکلر طور پیدایی جنرال هارستون بکا بر مکتوب کتیرشدی . روجه می آقردیه تلغرافله بیدرلن بومکتوب شوایدی :

و قوماندان هنری واسعه سیله آلدیم خبره نظر آ ذات عالیبری بکا بر عسکرک بر عسکرله کوروشمی قبیلدن بعض مصالحات درمین اتمک آرزوسده بولونیورسکنز . بویله اولدیینی تقدیرده ذات عالیبرنجه موافق کوربله جک رکونده ایله بونیده و یاخود ایزمیتده ذات عالیبرنه ملاقی اولوق اوزره و آراقس ، Ajax ؛ زرهلیسیله عزیمت ایچون بریتانیا حکومتی طرفدن مأذونیتی حائر بولونیورم و وضعیت حقنده آرزو بیوردی تقدیرده صوک درجه واضح و سربست بر صورتده تعاطی افکار الملکه حاضرم . مطالعاتکزی دیکله مکه و بولنری برای تدقیق انکتره حکومتیه تبلیغه مأذونم . انکتره حکومتی نامنه نه اجرای مذاکره ، نه ده مکاله ایچون هیچ بر صفت رسمیه بی حائر دکم . ملاقاتک انکلیز زرهلیسنده وقوعی لازمدر . زرهلیده ذات عالیبری ، کندیلرینه لایق بر صورتده قبول ایدیلرجه کدره .

قرمه عودتارینه قدر حریت کامه یی جائز بوله حفنردر. بوسورت قبول ایلدلیکی تقدیرده ذات طایلیرینه موافق کامه جک تاریخ وساعتلرک لطفاً تعیینی رجا ایدرم .

بو مکتوب محتویانه نظر آجنرال هاریستقونله تماس آرایان واونکله کوروشمک آرووسی اظهار ایدن بن اولدیغم آ کلاشیلور . حاجوکه حقیقت ، بویه دکلدی . اولک ایچون جنرال هاریستقونه شوجوانی ویردم :

« زونولدانه کوندرمش اولدیغکز مکتوب ترجمه سنی بوگون آنقرمه بیلدیردیلر . آره مزده واقع اوله جق دکاتانک بر سوء تفهم اوزربنه مؤسس اوله میسی ایچون آنیده کی خصوص اوزربنه دقتکزی جمله مجبورم . ۱۳ حزیران ناریننده بیکباشی هاری ورفاسی ایه بولی به کورک ذات طایلیسک ، بیکباشی هاری طرفندن رأفت باشایه تنکاف ایلمش اولان اساسلر اوررنده جمله کوروشمک آرزو ایلدیگکزی بیان ایشلردی . نه کم بوجهلر بیکباشی هاری طرفندن سره خطاً یازیوب برصورت طرفندن مضی اوله رق بزه بر ایلشمش اولان مکتوبده بیان ایلشددر . آره مزده باشلایان دوعربدن دوعری به مخبراتک مقدمه سی بوندن عبارتدر . مطالب ملیه من ، ذات طایلیرجه معلومدر . ملی طور اقلرمزک دشمنلردن تمامیه استخلاصی ، حدود ملیه من داخلنده سیاسی ، ملی ، اقتصادی ، عسکری ، عدلی ، حرئی استقلال نامز اساسی قبول ایلدلیکی تقدیرده . مذاکراته کیرمه آماده اولدیغمزی بیان ایدرم . بیکباشی هاری طرفندن سزه ایتماح ایدیان اسبابه بناء ، مذاکراتک ذات طایلیرینه فوق العاده حسن قبول کوستریله جک اولان اینه بولی قصبه سسندده وقرمه ده واقع اونسی طرفزدن موافق کوروشلشددر . بونقاط نظرده ، آره مزده مطابقت افکار اولوب اولمده نی نصریح ایده جک جوابکزه انتظار ایدیبورم . متصد هالیکز ، ساده جه وضعیت حقیقه نه اخی افکار ایه ، بونک ایچون رفقامزدن برنی مأمور ایدیبایرز .

بو مکتوبه بر جواب کلدی . آنجق تموزک بدیخی کونی ، استنبوله حامد بکی کوردن انکلیز مصلحتکننداری موسیو « راتینفان ، Rainfan » رتاجر صتیله آناتولویه کن بیکباشی هاری نه جنرال هاریستقون اوره ده کی انکلیز اسراسنک موقع وحتترلندن خبردار اولمده چالیشمسی و قابله ملی اردولرک استنبوله دوعری حرکاته دوام ایدوب اتمه جککرسنک مصطفی کمال باشادن تحقیقی ، تنیه ایلدیکی جهته ، بیکباشی هاریسک بوندن ماعدا قشباتده برکونا صلاحیتی اولمده یی بیلدیرمش .

۵ ائدیلر ، ۳۳۸ سنه سی آغ-توسنه قدرده غرب دولتریه مثبت معاهده جدی مناسبلر وقوع بوندی . مملکت مزده بولنان دشمنلری سلاح قوتیه چیقارمده ججه ، چیقارمده جک موجودیت و قدرت مایه منی فعلاً اثبات ایتدکجه ، دیپلوماسی ساحه سنده امیده قایلیمه نک جائز اولمده یی حقیقه کی قذاعت مز قطنی ودائی ایدی . اک دوعری قناعتک بو اولدیغنی ، بو اوله جغنی ، طیبی اوله رق قبول ایتک موافقدر . فی الحقیقه بوگونک شرائط حیاتیه سی ایچنده بر فرد ایچون اولدیغنی کبی . بر ملت ایچون دخی قدرت وقابلیتی اثر فعلی ایله اظهار واثبات ایتدکجه اعتبار و اهمیت انتظارنده بولنق پیه دوددر . قدرت وقابلیتدن محروم اولانلره التفات اولنر . انسانلق ، عدالت ، مروت ایجاباتی ، بونون بو اوصافی حائز اولدیغنی کوسترلر طلب ایده بیلیر .

ائدیلر ؛ جهان ، امتحان میدانیدر . تورک ملتی ، بونجه عصرلردن مسوکره یه بر امتحان ،

هم بودفہ الک چتین بر امتحان قارشوسنده ، بولندبریلوردی . امتحانده موفق اوله دن ، لطفکارانه معامله لره انتظار ایتک بزم ایچون جائز اوله بیلیرمیدی ؟

بز ، کمال جدیدله جهان نظرلنده ویره جکمز امتحانه حاضر لانیکن ، بر طرفدن مشاهداریکده وضعیت واحوال روحیه وفکریه لرینی ، نظرلندن دور طوقمه منی دائما فائده لی بولیوردی . بو مقصدله معلومکنز اولدینی وجهله ، اولاه ، خارجه وکیلی بولان یوسف کمال بکی وبالا خرده داخله وکیلی اولان فتحی بکی آوروپایه اعزام ایتمشک . استانبول اوزرندن آوروپایه کیده جک اولان یوسف کمال بکه استانبوله حائد بعض خصوصی وظیفه لرده ویریشدی . یوسف کمال بک ، عزت پاشا ورفقاسیله و آرزو و طلب حقیقی وقوعنده وحیدالدین ایله ده گوروشه جکدی . وحیدالدینک ، مجلسی طائیمسی ، عزت پاشا ورفقاسنک ، بزم تدبیت ایتدیکنز هدفه متوجه اوله رق بورومسی لزومنی ، تکلیف ایدمه جکدی . یوسف کمال بک ، استانبوله ، آلدیپی تعلیمات دائره سنده حرکت ایتدی . فقط ، مع الناس عزت پاشا ورفقاسی ، کندیسنی اشغال و اغفال ایدرک پادشاهه بر مراجعتی صورنده کونوردیلر . عزت پاشا ورفقاسی نونکله ده اکتفا ایتیمه رک ، یوسف کمال بک آوروپاده کی تشبثاتی اغلاق واشکال ایتک ، اوزره عزت پاشانی ، یونان تحت اشغالده بولان برلردن کچیره رک یوسف کمال بکدن اول بارسه و لرناره ده کونوردیلر . عزت پاشا ، بوسیاستنی صولک دقیقه قدر کیزله مشدر .

یوسف کمال بک پارس ولوندرده یاپایینی مکالمه لردن بر نتیجه چیتیدی . یالکیزه شو آ کلاشیدی که دول ائتلافیه خارجه ناظرلری قریباً اجتہاح ایدمه جکله ، بزه صالح تکلیف ایتده بولنه جتلمه ش . آناطولونک تخیلیسی اساس اعتباریله قبول ایدلمش ایتده قونفرانس مذاکراتی ایتاسنده شوبه ایشلاسه صالح تشبثلرینک عقیم قانه جنی جهتله یونانیلرله بر متارکه عقد ایتمه من لازم ایش . بو خصوصی ، یوسف کمال بک سوله یین لورد کورزونه ، یوسف کمال بک ، قونفرانسک اولاه آناطولونک تخیلیسه تراز ووروب طرفینه تبلیغ ایتمشک متارکه دن ده قوتلی اوله جفی سولده ش . لورد کورزون ، مرکمه ، مصر قالمش وبونک حکومت ابلایله آله جی جوابک کندیسه اعتدالی بیلیرمش .

یوسف کمال بک هنوز عودت ایتمه دن ، دول ائتلافیه خارجه ناظرلری قونفراندی ۲۲ مارت ۱۹۲۳-۲۸ تاریخده ، تورکیا و یونان حکومتارینه متارکه تکلیفده بولدی .

بو صروده بن ، جهده بولونیوردم . متارکه تکلیفندن خارجه وکالی وکالی جازلک طرفدن خبردار ایدلم . متارکه تکلیفک خطوط اساسیه سی شونلردی : طرفین قسمانی آره سده ، ان کیلومتر لوق عسکردن خالی بر ساحه تشکیل ایدبله جک . . قطعات ، انسان و مهمات اغباریه نقویه ایدبله جک . . وضع الحیثه تبدیلات پایلمیه حق . . مالزیه دخی ریدن بر یره نسل ایدلمیه جک . . اردومن وعسکری وضعیتمز ، ائتلاف دولتلرینک عسکری قومیسینلریک مراقبه وتفتیشنه عرض ایدبله جک . . بوقومیسینلرک حکملکنی ، خلوصه قبول ایدمه جک . . خلاصات ، اوچ آی مدته تعطیل ایدبله جک ومذاکرات اولیه صلحیه طرفینجه قبول ایدیلنجیه قدر ، اوچر آیلای مدته کسیدیلکندن تجدد ایدمه جک ، خاصمیندن بری حرکاته کچمک ایتسه ، متارکه مدتک ایدمه صدن هیچ اونرسه اون بش کون اول طرف دیکره و ائتلاف دولتلی مملکینه اخبار کیفیه ایدمه جک . .

افندیلر ، یونانیلر ، بومتارکابی درحال قبول استیدیلر . یونان اردوسی سفاریده ماده و معناملوب ایدیشی . بوردولک یکیدن واسع متیاسده حرکت و تعرض یاهررق تجربه طالعہ بردھا قیام ایتسی مشکل ایدی . بونی ، بو حقیقی آ کلامق ، البته هر کسجه ممکن اولمشدی . یونان اردوسی یکیدن نتیجه قطعه و بروجک حرکانه سوق ایتک ممکن اوله منجه ، بزمده برسنه یه یقین برزماندنبری احضاریله مشمول اولدیفمز اردومزی عطائه سوق ایتک ، حکومت ملییه امیدلر و بروجک ، انتظار ایچنده برافق و بوضورتله کچه جک زمان ظرفنده ، حکومت ملییه واردومزی گوشه تملک جدآ مهم برتدیر ایدی . بناء علیه ائتلاف دولترلرینک ، آماطولوبی محلیه و شرق قریب مسئله سنی حل مقصدیله اولدیفنی ، افاده ایلدیلر بومتارک شراطنی جدیدله تدقیق ایتدک .

اولا ، آتقرده بولنان هیئت وکیه ایله ، ماکنه باشنده ، شخبره ایله مداوله افکار ایتدک . استانولایه کی مأمورمن واسطه سیله خارجییه وکالتندن دول متفقہ مثلارینه ویرلسنی نسیب ایتدیکنر ایاتک جواب شو ایدی :

« متارک تملیمنی حاوی نوبته ۲۲ مارت ۳۳۸ تاریخلی تلغرافنامه کزه ذیل اوله رق بونون ۲۴ مارت ۳۳۸ ساعت .. ده آلام . محتویاتنک ، اردولک وضعیته تملق اعتباریله هیئت وکیه ۴۰ وایاب ایدرسه مجلسجه ، موقع مذاکره فوجده دن اول ، جبهده بولنان باش قوماندانک مطالعه سنی بیلدیرمسی ایچون مشارابه یازدم . کیفیتی متثلرک آرزولری وجهه ممکن اولدیفنی قدر قیسه برزمانده ، تورکیا بویوک ملت مجلسی حکومتنک جوابی ابلاغ ایلدیکسی مثللره بیلدیریکز افندم . »

۲۴ مارت ۳۳۸ تاریخنده هیئت وکیه ریاسته شوه عامه می بیلدیردم :

« اساس اعتباریله ، دول متفقہ خارجییه نامحرلرینک مشترکاً یایدقاری متارک تکلیفنه قارشی ، رد ایله مقبله ایتک ویا هر هانکی بر شکل وصورنده عدم تمایل ویا عدم اعتماد حسی و بروجک خرزده منانهده بولتقی ، دوغرو دکلدلر . بالعکس سارک تکلیفنی حسن تلقی ایتک لازمدر بناء علیه و بروجکمن جواب ، منی دکل ، مثبت اوله جقدر . دول متفقده حسن نیت یوق ایسه ، باندجه منفی معامله آنلردن واقع اولمیدر . بز ، یالکیز اونلرک تکلیف ایتدیکی شراطی قبول ایدمه جکمز دن منال شراط درمیان ایدم جکمز . »

ایرتسی کون آژانس و تلغرافنرده ، نوبته دن بحث ایدرک شوحوادثی نشر ایدیبورلردی :

« شرق قریبده ملحق ااده ایتک ویکیدن جان و مال ضایع ایتهدن ، آسیای صفرانک تخلیه سی مقصدینه معطوف اولدیی ظن ایدیلن اشبو تکلیفک ، تورکیا بویوک ملت مجلسی حکومتنجه حسن تلقی ایدلیدی و دول متفقہ نک حسن نیت و وضع بیطرفیسه امنیت ایدرک ، حکوه تیجه مثبت جواب ویرلسی مأمول قوی بولدیفنی ، حکومت محافلنجه افاده اولنقددر . مذکور تکلیفک معقول و قابل تطبیق شراطی محتوی و صلحک برآن اول عودتی تأمین ایدم جک قیسه مدله ، مقید اولسنی نمی ایدرز . »

هیئت وکیله نک ، ویرله جک جوابک آوروپاده بولنان خارجییه وکیلزک عودنه تملیق مطالعه سنه ویردیکم جوابده بوانتظاره لزوم اولدیفنی بیلدیرمکله برابر جواب حتمده کی عمومی قرارمی ده شوضورتله خلاصه ایتدم :

« متارکه تکلیفی بارپرنسپ قبول ابدیورز . آنجق اردونك اكمال واحضارندن بر آن كرى قالنیه جقدر . اردومزك داخلنه ، اجنبی قونترول هیئتلى ، صوفیه جفر . متارکینی ، تخلیه بك اجرایی ایچون قبول ایتك اساسلى دائره سنده قابل تطبیق واجرا شرطلر درمیان ایده جکمز . متارکه ایله برابر تخلیه نك باشلامسی لك مهم شرطی ، تشکیل ایده جکدر . »

مارتک ۲۴ نجی کونی ماکنه باشنده ، بن ، نوطیه ویریله جک اولان جوابی ، هیئت وکیلله بیلدیردم . هیئت وکیلله آنقرده حاضرلادقلری بر جواب صورتی بکا بیلدیرمشلردی . ایکی جواب صورتلری آردسند . بعضی فرقلر کورولدی . نهایت ۱/۴ مارت کیجه سی هیئت وکیلله ایله سیور بخصارده برلشهرک ، جوابی نوطیه بی بالندا کره تثبیت ایتکه ، قرار ویردک .

افندیلر ، استانبولده کی مأمور مخصوصمزک ، خارجیه وکاتنه کشیده ایتدیکی ۲۵ مارت تاریخی شفره تلغرافنه نظر آ ، مأمور مخصوصمز توفیق پاشا ایله کوروشمش . توفیق پاشا ، مشلرک ، پادشاهک حکومتنه ویردکلی عینی نوطیه آنقریه تبلیغ ایدرک آلته جق جوابک کنیدیلرینه بیلدیرلمسی رجا ایتدکلی سوبله مش . مأمورمز توفیق پاشایه حق کلامک یاکمز متارکه تکلیفی خصوصنده می یوقه عموم مسائلده می آنقریه حائد اولدینی صورمش ، توفیق پاشا بوکا جواب ویرمه مش . مأمورمزک ، عزت باشادن نه کی خبرلر آلدینی سؤلنه ، توفیق پاشا شو جوابی ویرمش : عزت پاشا یاقینده قونفرانسک انعقاد ایده جکنی وهر حالده افراطه واریلامسی بیلدیریور .

افندیلر ؛ سیور بخصارده متارکه تکلیفه حائد اولان نوطیه جوابی قرارلشدیردقندن صوکره هیئت وکیلله آنقریه عودت ایتدی . فقط بوجوابی ویرمه وقت قالمه دن بارسده انعقاد ایدن ناظرلر قونفرانسک ۲۶ مارت ۹۲۲ - ۳۳۸ تاریخی ایکنجی برنوطیه سی آلدی . بنوطیه ، ائتلاف دوللرینک ، صلح اساسانی حفته کی تکلیفلرنی ، احتوا ایدیوردی . بوتکلیفلرک خطوط اساسیه سی شوناردی :

« کرک تورکیاده ، کرک یونانستانده اقلیتلرک مدافعه حقوقنه و بوابده وضع اولنه جق قواعدک تطبیقنه جمعیت اقوامک دخی اشتراک ایتدیرلمسی ؛ شرقده برارمنی یوردینک تشکیلی ، و بوابده کدک جمعیت اقوامک اشتراک ایتدیرلمسی ،

بوغازلرک سربستینی تأمین ایچون کابیولی شبه جزیره سنده و بوغازلر حوالیسندده غیر عسکری برمنظنه تشکیلی ؛

تراکیا حدودینک تکیر داغنی بزه و قرق کایسا ، بابا اسکئی و ادرنه بی یونانلیلرله براته جق صورتده تثبیتی ؛ بزه قله جق اولان ازمیرک روملرینه و یونانلیلرله قله جق اولان ادرنه ک تورکلرینه ، استوشهرلرک اداره سنه عادلانه بر صورتده اشتراک ایده بیلیمک امکاتی ویرمک مقصدیله مناسب بر اصولک قرارلشدیرلمسی ؛ صاخی متعاقب استانبولک ائتلاف جیلرجه تخلیه می ؛

سهور پروژه سی ایله المی بیک کشیدن مرکب اولان تورک قوای مسئله سنک سکسان بش بیکه ابلاغی و سهور پروژه سنده اولدیی کی عسکرلر مزک اجرته لی عسکر اولسی .

سهور پروژه سنده کی مالی قومبسیونک القاسبله برابر دول ائتلافیه ک اقتصادی منافعی ، دیون عمومیه ک و بزه تحمیل اولنه جق تعهیدات حربیه ک تأمین تسویه سی خصوصنده تورک حاکمیتیه قابل تألیف بر اصولک تعینی .

عدلی و اقتصادی قایتولاسیونلرده تعدیلات اجرایی ضمنده برر قومیسئونک تشکیل .
افندیار ، اشتلاف دولترینک متارکه تکلیفنه عائد اولان ایلک نوطه لرینک محتویاتی تحلیل ایدلدکن
وایکنجی مفصل نوطه لرینک احتوا ایلدیکی شرائط کورولدکن صوکره استانبول حکومتی ده برابر
اولدینی حالدہ علیهمزده احکار تشبث و مساعی ایلہ یکی برصفحه آجدقلرینہ حکم ایتمک طبعی ایدی .
بوکا قارشی وضعیتی غایت جدی تلقی ایلک واساسلی ، بویوک برمجادلهیه حاضر لایمق لازم کلیوردی .
اولا ، بزه تکلیف اولنن شرائطک ماهیتی، ملته و جهان افکارینہ ، تشریح ایتمک مناسب ایدی .
بونقعه نظرلردن هیئت وکیلہیه اشعارانده بولندم .

هرایکی نوطهیه ، ۵ نیسان ۳۳۸ تاریخنده ویریان جوابمژک اساس نقطه لرینی ، خاطر لانهیم :
متارکه بی اساس اعتباریله قبول ایتمک . فقط شرط اساسی اوله رق متارکه ایلہ برابر تخلیه عملیه سنه
ایستدار اولمسی ، الزم عد ایتمک . متارکه مدتک آناطولونک تخلیه مدتی اولان درت آیدن عبارت
اولمسی تکلیف و تخلیه ختامنده ، مذاکرات اولیه صاعیه نتیجه لته مش اولورسه ، متارکه نک کندیلککندن
اوج آی ده امدادینه موافقت ایلدک .

تخلیه نک طرز اجرایی ایچونده تکلیفمز شو ایدی :
متارکه مبدأدن اعتباراً ایلک اون بش کون ظرفنده (اسکیشهر - کوتاهیہ - آفیون قره حصار)
خط عمومیسنک و متارکه مبدأدن درت آی ظرفنده از میر دخی داخل اولدینی حالده ، اراضی مشغوله ،
تماماً تخلیه ایدیلہ جکدر .
متارکه حقنده کی تکلیفلرمز ، دول مفتحه جه قبول ایلدیکی تقدیرده ، صلح تکلیفلرینی ندقیق
ایچون ، اوج هفته ظرفنده مرخصلرمزی ، تقرر ایدہ جک شهره ، کوندرمک آماده اولدیفمزی
بیلدردک .

بونوطه مزه ۱۵ نیسان ۳۳۸ ده جواب ویردیله . بالطبع منفی ایدی . بزده ۲۲ نیسانده بوکا
جواب ویردک . بوجوابمژک نهایتنده ، متارکه مسئله سنده مطابقت حاصل اولسه بیلہ ، صلح مذاکراتی
تأخیر ایتمک موافق اولیه جفنی بیلدردک . ایزمیتده برقونفرانس طوپلانمسی تکلیف ایتمک . بوخبرات
دخی نتیجه سز قالدی . بکفوزده ویاوندیکده برقونفرانسک اجتماعی مکرراً موضوع بحث اولدی .
فقط نهایی ظفرمژک تحقیق آننه قدر ، بونلرک هیچ بری تحقیق ایتمدی .

§ محترم افندیار ؛ بزم باش قوماندانلغمزه حائد ۵ آغستوس ۳۳۷ تاریخی قانونک آبرینجه برنارینچہ سی
واردر . آرزو بیورورسه کز ، بوخصوصده هیئت عالیہ کزی برآز تنویر ایدہیم .
باش قوماندانلق قانونی ، برنجی دفعه ۳۱ تشرین اول ۳۳۷ ده ؛ ایکنجی دفعه ۴ شباط ۳۸ ده ؛
اوجنجی دفعه ۶ مایس ۳۸ ده تمدید ایلدی . هر دفعه سنده مخالفلرک کونا کون تنقیدات و تعریضاتی
وقوع بولدی . بالخاصه اوجنجی تمدید ، مهمجه بروقه حانده اولدی .
۶ مایس ۳۳۸ کونه تقدم ایدن کونلرده ، زمانی کلیدیکی ایچون قانونک تمیدی ، مجلسده

موضوع بحث اولش، بن؛ راحتسز لقم مناسبيله مجلسده حاضر بولنه مامشدم. ۵ مایس کونی آقشای اقامتکامه کلن هیئت وکیله، وضعیتی شویله ایضاح ایتدی: مجلسده مخالفلر، بنم؛ باش قوماندانلقدده قالمی ایسته میورلر. بر جوق مناقشه لی مذاکراندن سوکره مسئله، رایه وضع اولنش، اصولاً لازم کلن اکثریت حاصل اولمهش یعنی باش قوماندانلق قانونک تمدیدی قبول ایدلمهش. هیئت وکیله بالخاصه ارکان حربیه عمومیه ریاستی ومدافعه ملیه وکالتی—که وضعیت عسکریه بی یاقیندن تعقیب ایدن قالمی در— فوق العاده متأثر اولشلر. مجلسک کوستردیکی حالت روحیه قارشوسنده کنیدیارینکده وظیفه یه دواملرند بر قائده اولیه جفنی در میان ایدمک، استغابه قالمیشدیلر.

اردو، مجلس رأینی اظهار ایتدیکی دقیقه دن اعتبار آ، قوماندانسر قالمشدی. ارکان حربیه عمومیه رئیس، وهیئت وکیلده، استغفا ایتدیکی تقدیرده مملکتک اداره عمومیه سنده شایان تأمل شدید بر بحرآنک وقوعی غیر قابل اجتناب ایدی. اولنک ایچون کرک ارکان حربیه عمومیه رئیسنه وکرک هیئت وکیلده ده یاکرمی دوت ساعت صبر وانتظار ایلرینی رجا ایتدم. مملکتک ومقصد عمومینک منقصد حایه می لقمه، بنده، باش قوماندانلق وظیفه سنی ایضیه دوام قرارینی ویردم وپونی هیئت وکیلده بیلدیردم.

ایرتسی کونی، یعنی ۶ مایس ۳۳۸ ده برجسته خفیه ده، مجلسه ایضاحات ویرمجبکی بیلدیردم. ایضاحاندن اول، باش قوماندانلق علیهنده سوز سوبلهش اولان ذواتک مطالعه لرینی، مجلس دینجی کتیرمک، برر برر تدقیق ایتش بولونیوردم.

افندیلر؛ هیتکزی فضلہ یورمه مق ایچون عرض ایتدیکم جلسه خفیه ده کی بیاناتی خلاصه ایله اکتفا لیده جکم:

«افندیلر، دیم، باش قوماندانلق وباش قوماندانلق قانونی مسئله سنده، مبدأند اولدینی کی، بوکونده، قانونک، عدم لزومندن یاخود لزوم تعدیلندن بحث ایدن، وباش قوماندانلق موجودیتندن مشتکی اولان، ذوات واردر. بومشتکیلرک، دائماً عینی ذوات اولدینی کورولمکسدر. بن، لزومسز بر موقعک، بر مقامک مطلقاً ادامهی طرفداری دکم. هرهانکی بر مقامک، لایسلا اوله جق صلاحیتلره مالکیتینی، تأمین ایدمک قانونلرکده طرفداری دکم. آنجق، باش قوماندانلق مقامک وبومقامه صلاحیت بخش ایدن قانونک لزوم وعدم لزومنه قرار ویرم. بلمک ایچون وضعیت عمومیه آنک، وضعیت عسکریه آنک، لایقيله تدقیق ومطالعهی ایجاب ایدر. بونقعه ده دائر قناحتی عرض ایتدم اول ناش قوماندانلق وقانونک عدم لزومی حقده سوز سوبلهش اولان ذواتک، بعض افاده لرینی حب برلر مطالعه ایدم.

مثلاً، صالح افندی، (ارضوم مبعوثی) بنم، مجلسک حقنی غصب ایتدیکی، غصب ایتک ایستدیکی سوبله راک حق صرححمزی ویرمه یز ا دیسه فریلد ایتش.

افندیلر؛ آجیق افاده ایدمک، بنی معذور کوریکیز، هربریکیزک صلاحیت فوق العاده اله انتخاب اولمنسه صلاحیت فوق العاده مالک بر مجلسک تشکله وبومجلسک، مملکتک، قدراتنه واضع اید برملیت اکتساب ایتسنه چالیشان بنم! بونده موفق اولوق ایچون الک یاقین آرقداشلرله فکر مجادله سی ایدم. بونون حیاتی، موجودیتی، بونون شرف وحییتی مهالکه اقا ایتدم. بناء علیه بو، بنم

اثرمدر . بن ، اثری تذلیل ایله دکل ، اعلا الله مؤظفم . صالح افندی دن هیچ اولمازسه ، خیده کندیسی قدر اولسون ، بوجلسك خوقیه علاقه دار فرض ایتمی رجا ایدرم . فضله برشی ایسته م . بو مطالعه دن صوکره مجلسك حقنی غضب ایتمك سوزینی ، تماماً صالح افندی به رد واطاده ایدرم . بوبله برشی موضوع بحث دکلدر واوله من .

افندیلر ؛ باش قوماندانلق مسئله سنك جلسه خفیه ده هذا کره سی مناسب اوله جفته دائر برقرار ویرایش . بوده برچوق صورتلره سوء تفسیره اوغرامش . مسئله نك آچیق جلسه ده اولسی طلب ایدلش . قره حصار صاحب مبعوثی محمد شکری بك ، جلسه خفیه لرله ، ملتدن حقیقتی کیزله مک آرزو ایدلدیکنی سوبله مش . بردفیه ، نورکیا بویوک ملت مجلسی ، یالکز تشریحی برمجلس مبعوثان دکلدر . صلاحیت اجرائیه یی ده حائز بولونیور . بوبله دخی اولسه ؛ مملکتک ، دولک ، هر درلو امرینه طائد مقرائی ، وقندن اول علناً موضوع بحث ایتمک ، افشا ایتمک ، دنیانک نره سنده کورولمشدر . با خصوص موضوع بحث مسئله ، دشمن قارشوسنده بولان براردولک باش قوماندانله طائد اولورسه ، بونی علناً هذا کره ایدره رک لیده اولدیگی کبی علیده ده سوبله نیان سوزلری دشمنه ایشیتدیرمکده ، منفعت مملکت وارمیدر ؟ باش قوماندانک اردو اوزرنده ، بالخصوص دشمن اوزرنده حکمی ، نفوذی ، برق بویوک اولمق لازمدر . حتی حسین عونى بکک ، بوراده بحث ابتدیکى راحتسزلفمک بیله ، دشمن طرفندن ایشیداسی محذوریدر . بوکا ، نه لزوم واردی . کورسیورسکیز که مسئله نك جلسه خفیه ده هذا کره سندن متصد ، محمد شکری بکک دیدیکى کبی ، هیچ بروقت حقیقتلری ملتدن کیزله مک نقطه نظارینه معطوف دکلدر . کاشکه ، علناً هذا کره ده برمحذور اولسه ای ده محمد شکری بك کرسیدن استدلالینی باغیره باغیره سویاسه یدی . بن ده محمد شکری بکک سوزلرنده کی معنای ، مضمراتی ، ملت ایضاح وتفسیر ایسته یدم . شکری افندی بیاسین که ملت اونک کبی دوشونیور . شکری افندی بیاسین که اونک دیدیکى کبی قومدیا اوینامیورز . بز ، بورابه قومدیا اویناتلق ایچون طوبلامدق . اعدیار ، قومدیا اوینایان و اوینانان شکری افندی نك کندیسیدر . فقط امین اولسون که بزاقومدیا به فایله جفته ، شکری افندی اویناتلق و اویناتلق ایستدیکی قومدیا نتیجه سنده ، یقالاندی قانونچه سندن ، نه قدر بویوک برتذلل ایله قورتولدیغنی ، اونو تهجق قدر چوق زمان کچه مشدر .

افندیلر ؛ حسین عونى بك ، باش قوماندانلق قانونی علپنده اداره کلام ایدرکن ، برطاقم سوزلر حیرف ایتمش . مجلس طالی به ، بو طرز حرکتله ملتى رذیل ایدم جکسکیز ! دیش . مسکینلر سوزینی قوللانمش . وظیفه لر شخصلره اولماز ، شخص یوقند ، ملت واردر طرزنده دستورلر درمیان ایتمش . کرچه ، اصل اولان ملتدر ، هیئت اجتماعیدر . اونک ده اراده عمومیه سی ، مجلسده متجایدیر ، بو هر برده بوبله در . فقط ، فردلرده واردر . مجلس ، مملکت ودولت ایشلرینی فردلره ، شخصلره ، بایتمده در . هر دولک امورینی تدویر ایدن شخص و شخصلر میدانده در . حقیقتی ، بی معنا نظریاته انکاره محل یوقدر .

§ افندیلر ؛ حسین عونى بك ، ایکیده برده ، برطاقم معناسر سوزلره بیاناتمی کسبوردی . کندیسنه آغیر اخطارده بولندم . مجلسك ، محله قهوه سی اولدیغنی سویلدم . ملتک کبه سی اولان کرسی به ، کتدیسنق حرمت و رعایت طلب ایتمدم .

افندیلر ؟ سوز سولین بر ذات ده صلاح الدین بکدر . صلاح الدین بک ، زه تعرض ایدوب ایدمه جکیزی سورمش ایش .. زده ایدمه جکز دیمشز .. کندیمی ده ایدمه جکسکر ! دیمش .. واک نهایت ایدمه مشز ! .. کندی سوزی اولش ..

حالبوکه ، تعرضک اسباب تأخیری ، لزومی قدر مختلف وسیله لره ، ایضاح ابتدیکیزی ظنر ایدیورم . تکرار ایدمه که تعرض ایدمه جکز . دشمنی وطنزدن طرد و تبعید ایدمه جکز . بوقرار مزده ثابت بولونیورز . ترددی مستلزم هیچ بر سبب ، متصور دکلدرد . بوندن بشقه صلاح الدین بک دیمش که اردو حد اعظمیسنه وارمشدر . اوت ، اردومز مکملدر ، فقط ، حد اعظمیسنه وارماشدر . کندیمی کبی بر عسکر آرقداشک ، هیئت جلیله به بو طرزده بیاناده بولنه بیلیمی ایشون ، اردونک ایچ یوزبی بیلیمی لازمدر . حالبوکه ، صلاح الدین بک ، بوندن چوق اوزا قدر . اردو ایله یقیندن علاقه دار اولانلرک سوزی ، یالکز بزم سوزم دکل ، بوتون قوماندانلرک سوزی ، کندیمی تکذیب ایتکده در . فقط شبهه سز ، اردومزی حد لایقنه ایصال ایدمه جکز . صلاح الدین بک هم سوزلردن بری ده ، بزم اک مهم وظیفه من ، سیاست یاقمدر طرزنده کی مطالعه سیدر . خایر افندیلر ؟ بزم مهم واصل اولان وظیفه من ، سیاست یاقم دکلدرد . بزم و بوتون مملکت و ملتک بوکون ، یگانه وظیفه من ، طو پراقلمزده بولنان دشمنی سونکولرمزله طرد ایتکدر . بونی یاهمدقجه ، سیاست بر لفظ بی معنادر عبارت قالیر . مع هذا ، بر دقیقه ایچون ، صلاح الدین بک سوزلری قبول ایدلم ! بوکا ، بن مانعیمی ؟ باش قوماندان مانعیدر ؟ بو سوزک باش قوماندانق قانونیه نه مناسبتی واردر ؟ آلاشیلیورکه بر مانعت و بر مبانیت متصوردر . بن ، ملی مقصدک ، تأمین ایچون ، یگانه چارمنک ، محاربه و محاربه ده موفقیت اولدیغنی سولیورم . بوتون قدرتمیزی ، بوتون منابعیمیزی ، بوتون وارلتمیزی اردویه ویردجکز . اقتدارمیزی ، دنیا به طایفه جغز و آنجق اوندن سوکره ، ملتی ، انسان کی یشاتیق ممکن اوله جقدرد ایدیورم .

صلاح الدین بک ، ایشته بو ذهنیتی ، عتلتجه سیاست یاقمه مانع تصور ایدیور و سیاستله حل مسئله ایدله چی ذهابنده بولونیور . برده ، صلاح الدین بک دیورکه ، بوکونکی وضعیت عسکر به نک مال اولدینی مصارفی تدقیق ایتک ایچون ، باش قوماندانلرک موجودیتی بر حائلدر .

افندیلر ، بودوغرو دکلدرد . باش قوماندان ، مجلسی ؟ منابع مالیه بی تدقیقندن نه وقت منع ایتشدرد ؟ منابع وارداتمزله نه یاه بیلجه جکز حقنده کی اندیشه ، بلکه هر کسدن زیاده بی مشغول ایتکده در . یالکز ، بن ، اردومزک موجودیت وقوتی ، پاره مزله متناسب بولدیرق نظر به سنی قبول ایدنلردن دکل ، « پاره من واردر ، اردو یاپارز ؛ پاره من ییتدی ، اردو انحلال ایتسون .. » .. بزم ایچون بویه بر مسئله یوقدر . افندیلر ؛ پاره واردر و یا یوقدر ، ایستر اولسون ایستر اولسون ، اردو واردر و اوله جقدرد . بو نقطه ده برخاضرمی ده احیا ایدیم ؛ بن ایلک دفعه بوایشه باشلادیتم زمان ، الله قل و متفکر یشایان بر طاقم ذوات بکا صور دیلر ؛ پاره من وارمیدر ؟ .. سلاحمز وارمیدر ؟ یوقدر ، دیم . اوزمان ، احوالده نه یاه جتسک ؟ دیدیلر . پاره اوله جق ؛ اردو اوله جق و بوملت استیلائی قورتاره جقدرد ؛ دیم . کوریورسکرکه هبسی اولدی و اوله جقدرد .

بر طاقم افندیلرده ؛ باش قوماندان ، ملته آنغاریه یاپدیریور دیمشاز ، حالبوکه قانونک مملکتده

آنگاریه بی منع ایندیکندن بحث اتمشال . بودوغرودر افندیلر ، فقط احتیاج ، نهلکه ، بزه هریشی مشروع کوسترمکده در . اردونك احتیاجاتی ، ملته آنگاریه یابدیرمه بی استلزام ایدیورسه ، بونی یاپورز واک دوغره قانون، بودر . ملتك واردونك مغلوب اولماسی ایچون، قانون بوکا مانعدر دییه، لزومی کوردیکم ندیری آلمتده تردد ایتیه جکم .

افندم ، قره واصف بکده دیمشکره ، هریرده باش قوماندان واردر . فقط باش قوماندانلق ایچون آریجه بر قانون بوقدر . موجود قوانین عسکریه ، هر قوماندانك اولدینی کبی باش قوماندانكده وظیفه وصلاحیتی تعیین ونحدید ایدر وبونی ، علوم تعیین وثبیت ایدر .

مهمودمرکه ، دولتر ، مختلف اشکالده کی حکومترلرله اداره اولنورلر . شکلرینه کوره ، باشلرنده قرالار ، ایمپراطورلر ، پادشاهلر بولنور . بعضیلرینکده باشلرنده وئیس جمهورلر واردر . بویله مملکتلرده ، باش قوماندان ، دولتک رأس کارنده بولنان ذات اولور . بوذات ، باش قوماندانلق وظیفه سی ، یاکندیسى اشا ایدر ، یاخود برینی توکیل ایدر . بزم بوکونکی شکل حکومتزه کوره ، باش قوماندانلق ، مجلسك شخصیت معنویه سنده مندرجدر . بناء علیه ، مجلس فلان ویافلان ذاتی باش قوماندان انتخاب ایندیکنی افاده اندیجه بوافاده قانون دبرلر . قرال ، پادشاه ، ایمپراطورک افاده سنه اراده دیندیکی کبی مجلسدن صادر اولان ارادات ملییه ده ، قانون نامی وبریلر . بناء علیه قانون واردر . بر مجلسك ، فوق العاده برزمانده ، کندیسنه فوق العاده وظیفه تودیع ایندیکی باش قوماندان ؛ قره واصف بکک ، قوماندانلرک وظیفه وصلاحیتلرینی تعیین ونحدید ایندیکنی اشارت ایندیکی عسکری جزا قانونیه ، داخله نظامنامه سی جرجیوه سی داخلنده قالمسی لازم کن ، بر قوماندان دکلدلر . قره واصف بکک ، علوم تعیین وثبیت ایدر ، دیندیکی شی ، بوسبوتون بشقه در . علوم وفنون عسکریه ، عسکرک صفتی وباش قوماندان اوله حق ذاتده بولنسی لازم کان اوصافی افاده ، ایضاح وتعلیم ایدر . بوقسه ، انسانلری باش قوماندانلقه تعیین ایتک ، قوماندان ایدله جک اردونك صاحب اصلیبی ویا وکلای مشروعه سی طرفندن اولور . باش قوماندانلق اوصافی حائزم دین هر آدمک او موقعه کندیلکنندن کله یلمسنگ ایسه معناسی بوس بوتون بشقه در .

قره واصف بک ، برده دیمشکره ، باش قوماندان ، جهه نك کریسنده کی امورله اشتغال ایتسین ا بو فکر ، خطا در . جهه نك انسان موجودیله ، غذا سیله ، لباسیله ، سلاح وجبخانه سیله وسائر سیله علاقه دار اولان باش قوماندان ، البته بوتون بونلرک کزیده بولنان منابعیله علاقه داردر . قره واصف بک ، بو ، ادعا ایندیکی فکری ، هانکی کتابده ، هانکی ساحده ، هانکی یرده کورمش ا کرچه ، هم جهه ابله هم ده کزیده برحق ایشلرله اشتغال ایتک کوچدر . بر آدم ، هم جهه قوماندان ایدله جک ، محاربه اداره ایدله جک ، هم ده عینی زمانده کری مناطقده برحق شیرک اجراسنی تأمین ایدله جک . بونی بر آدم ناصل یاپایلیر ؟ شهسز یاپار . فقط یاپار دیندیکم زمان باش قوماندان بو آن ، جهه قوماندان ایدر . صوکره اورادن قاتلار فلان یره کیدر ، اطاشه ایشی یاپار ، فلان یره کیدر ، اکمال ایشی یاپار دیمک دکلدلر . بویوک ایشلر درعهده ایتهمش انسانلرک ، بو خصوصده کی ترددلرینی ، معذور کورمیلدر . باقیکزا سزه بر مثال سوبلیه ییم : بن ، چوق عجمی قوماندانلر کوردیم . مثلاً ، بر آلائی قوماندانی ، یکی فرقه قوماندانی اولمش ، ویا بر فرقه قوماندانی یکی قول اردو قوماندانی اولمش ، بر آزده نجره سز ا هنوز اکتساب نجره یه زمان بولامادن مشکل وضعیتلر قارشوسنده قالمش ، مدت عمرنده بر فرقه یه آلیشمش ایکن ، دشمن

قارشوسنده ايکي ويا اوج فرقه به بردن قوماندا مجبوريتنده بولوتجه ، دوچار نرودد و مشکلات اولسي صميمدر . بر فرقه به قوماندا ايتديکي زمان ممکن اولديني قدر ، بونون فرقه جزئناملري نظري آلتنده برلشديرمک وسوق واداره اتمک امكانه مالک اولان بر عجمي قوماندان ، ايکي اوج فرقه نك نظرلندن اوزاق موضعلرده ، محاربه سني اداره به مجبور اولديني زمان ، کندی کندينه ، بن هانکي فرقه نك ياننده بولتيم ، اونکمي ، بونکمي ؟ اوراده مي ، بوراده مي ؟ ديه صووار . .

خاير ! نه اوراده بولنه جتسک ، نه ده بوراده ! اوله بر برده بولنه جتسک که ، هپسني اداره ابدجسک . اوز زمان بن هپچ برني لاييله کورهم ! دير . طبيعي کوره مزسک ، البته کوزلرکه کوره مزسک ! عقل و فراستکه کورمک لازمدر .

واصف بک ، برمطالع سنده ديش که ، بوسقاريه محاربه سندن صوکره ، ايشته حالا قيردايه مدق ، قيردايه بورز . بوسوز . بعنيلرينک برادو سساريله و آلتيلريله قارشيلانش .

افنديلر ، بونون چوق متأثر و متأذي اولدم . چوق حجاب دويدم . اردونک قيردلامه سني وقيردلامه جني ادما ايدن ر غالمک سوزلريني آلتيشلامق ، جدا چوق غريبدر . رجا ايدرم ، بوني بوراده کومه لم ، کيمسه ايشتمه سين !

ايشته افنديلر ، باش قوماندانلنک عدم لزوه ني ابات اتمک ايچون سويانن سوزلرک ، بللي باشليلري بونلردن عبارتدر . نيمه بوسوزلره ويرهيله جکم حوابلر ايشيدلدي . بونون صوکره کي محاکمه وقرار مجلسه عائددر . بالکمز ، بر حقيقتي نظردقه وضع اتمک مجبوريتنده يم . مجلس عالينک ، باش قوماندانلنک لزومه قانع بولنديغه شبه اولمه مقله برابر ، مخالفتک ، هپچ براساسه مستند اوئيان تظاهرائي ، مجلس قراريني ، شايان آوزو لوليان بر نقطه ده ، تظاهر ايتديردی . بونک نتيجه سي نه اولدي ، افنديلر ، بيلورميسکمز ؟ باش قوماندانلق ايکي کوندر ، مخاطق و معلق بولونيور . بودقيقه ده اردو ، قوماندانلسزدر . اگر بن ، اردويه قوماندان اتمکده دولم ايدنيورسم غير قانوني قوماندان ايدنيورم . مجلسه تجلي ايدن رايه کوره ، درحال قوماندان کف يد اتمک ايستردم وپاش قوماندانلنک ختام بولديني حکومت ابلایغ ايتدم . فقط غير قابل تلافی بر فالنه ميدان برافتمق مجبوري قارشوسنده بولندم . دشمن قارشوسنده بولان اردومز ، باشسز براقيلامزدی . بناء عليه ، براقدم ، براقدم و براقمه جغم . »

محترم افنديلر ؛ بوجلسه خفيه ده ، مخالفلرک ، حکومتی و اردويي ييقمق ايچون اوتهدن بري قورجالادقلري دها بر طاقم مسائل اوزرنده ، عادتاً مبارزه طرزنده مناقشه لر اولدي . نهايت لزومي کي نورايدين مجلس عالي ، رأيي شو بولده اظهارايتدي : ۱۱ رد ، ۱۵ مستنکفه قارشي ۱۷۷ رايه باش قوماندانلق قانوني تمديد ايتدي .

افنديلر ؛ اوج آي صوکره ، يعني ۲۰ تموز ۳۳۸ تاريخنده ، تکرار باش قوماندانلق قانوني ، اصولاً موضوع مذاکره اولاي . بودفعه ، مجلسه وقوع بولان همومي بياناتمدن بر قسمني عيناً عرض اجتماعه مساعده کزي رجا ايدرم . ديشدم ، که : « آرتق اردومزک قوه معنويه و مادييه سي ، فوق العاده

هیچ بر تدبیر احتیاج جس ابتدیرمکسزن ، آمال ملیه بی کال امنیتله استحصال ایدمک مرئیه واسل اولمشدر . بو سبدله فوق العاده صلاحیتلرک ادامه سنه لزوم و احتیاج قالدینی قناقدیم .

بو کون ، زوانی کورمکله ممنون اولدیغمز بواحتیاجک ، بوندن سوکرده تحصیل کورمه مکله اختیار اوله جمن . باش قومانداناق مقامک تمادیس ، اولسه اولسه میثاق ملیمزلک روح اصلیسيله مترافی نتیجه قلمیه به اصل اوله جمن کونه قدر دوام ایدر . نتیجه مسعودیه امنیتله اصل اوله جمنه ، شه یوقدر . او کون ، قیمتی ازمیرمن ، کوزل بروسه من ، استانبولز ، تراکیامن آنا وطنه التحاق اتمش اوله جقدر . او مسعود کونک حلولنده ، بوتون ملتله برابر ، الک بویوک سعادتلی ادراکله مشرف اوله جمن . شم بشه جه ، ایکنجی بر سعادت اوله جقدر که اوده ، دعوی مقدسزه باشلادیغمز کون ، بوندیغم موقه وجوع ایدم بیلیمککم امکایدر . سینت ملتده سربست بر فرد اولوق قدر ، دنیاده اختیاراق وارمیدر ؟ واقف حتایق اولان ، قلب و وجدانده معنوی و مقدس حظردن بشفه فرق طاشایان تسانلر ایچون ، نه قدر یوکسک اولورسه اولسون ، مادی مقاماتک هیچ بر قیمتی یوقدور ، ائندیلر ، بو مذا کرمک نتیجه سی ، بلامدت ، باش قوماندانلرک عهده مه تودیمه اقتران ائندی .

محترم افتخاریلر ، مخالف غروپک مجلسده کی فعالیتی ، بزی بر آزدها کندیسيله اشتغال ائدیوه جکدور . ایکنجی غروپ عنواتی طاقینان مخالف حزب ، منفی مقاومتلی ، اوزون مدت تجربه ائدی . اجرا وکیللرینک صورت انتخابه دایر ۸ تموز ۳۳۸ تاریخلی قانونله اجرا وکیللرینک و اجرا وکیللری رئیسینک دوغریدن دوغری به مجلسجه رأی خفی ایله انتخابلی تأمین اولندی . بو صورته ، اجرا وکیللری ریاستندن ، بالفعل اوزاقلاشدیرلش اولدیغم کی ، وکیللرکده بنم کوستره جکم نامزدلر میانندن انتخاب اولانی قیدی رفع ایدلش اولدی .

مخالف غروپ ، بوندن سوکره تعرضه کچدی . رؤف بکی اجرا وکیللری هیئت ریاستنه کچیرمه تشبث ائدی . بونده موفقده اولدی . مخالفلرک مضراتی آکلاهوردم . بونکله برابر ، رؤف بکی زدیعه دعوت ائتم . مجلس اکثریتینک کندیسینی اجرا وکیللری رئیسینی انتخاب اتمکله متایل اولدینقی ، بونکله بجهده مناسب کورولدیکنی سویلدم . رؤف بک ، مزدد بر وضعیت کوستردی . هیئت وکیلله ریاستینک بروظیفه سی یوقدر ، دیدی . رؤف بک دیمک ایستوردی که ، بویوک ملت مجلسینک رئیس ، وکیللر هیاتینکده رئیس طبعیه سیدر . هیئت وکیلله مقرراتی ، اولنک طرفندن تصدیق ایدلده کجه مرعی اولمازه بوکا نظرآ ، اجرا وکیللری رئیسینک بر صلاحیتی و سربستیسینی یوقدر . فی الحقیقه ، تشکیلات اساسیه قانونی موجبنجه اوله ایدی . مع هذا ، بالنتیجه اجرا وکیللری ریاستینی قبول ائندی . رؤف بک ، ۱۲ تموز ۳۳۸ تاریخندن ۴ آغستوس ۳۳۹ تاریخنه قدر بووظیفه ده قالدی .

ائندیلر ، بر نقطه ، نظر دقتکزی جلب ایتمشدر . قره واصف بکله رؤف بک ، مخالفتک

تشکیلند ، تقویه و اداره سنده ، ایلک کوندن ، برابر ، و مدیر بولونیورلر . فقط رؤف بك ، آچیقندن ایکنجی غروبیه کچمیهرك ، بزم ایچمزدہ قالمق وضعیتینی اختیار ایدیور . بو حال ، اوچ سنہ دوام ایتدی . رؤف بك ، نہایت کندی تعبیری وجهله « ظاہراً برابر بولنغہ امکان قالدیعی زمان ، آریلغنی اعلان ایتک مجبوریتندہ بولندی .

افندیلر ؛ مخالفلرک ، مجلسدہ اردو علیہنہ آجدقلری جریان ، دوام ایدیوردی . مہادیآ و حرارتلی بر طرزده ، اردونک تعرض قابیلیتی اولدیقندن و آرتق سیاسی تدابیرله حل و انتاج مسئله ضروری بولدیقندن قوتلی بر طرزده بحث ایدیورلردی .

حقیقت حالده اردومن ، احتیاجات و نقصانلرینی اکمال ایتک اوزره بولونیوردی . بن ، دہا حزبران اواسطندہ تعرضہ قرار ویرمشد . بوقرارمدن ، جہہ قوماندانی ایله ارکان حربیہ عمومیه رئیس و مدافعہ ملیہ وکیلی ، یالکز ، بونلر خبردار بولونیورلردی . عرض ایتدیکم تاریخلرده ، ایزمیت ، آطہ بازاری استقامتندہ بر سیاحت وسیلہ سیلہ حرکت ایتدیکم زمان ، آنقرمدہ ، ارکان حربیہ عمومیه رئیس فوزی پاشا حضرتلریله کوروشدکدن سوکرہ ، او زمان مدافعہ ملیہ وکیلی بولنان کاظم پاشا حضرتلرینی صاری کوی استاسیونہ قدر برابر کوتورمہرك اوراہ دعوت ایتدیکم جہہ قوماندانی عصمت پاشا حضرتلریله برلکدہ تعرض ایچون استحضاراتک سرعت اکلی حقندہ مقررات اتخاذ ایتدک .

§ افندیلر ؛ آرتق بویوک تعرضدن بحث ایتک زمانی کلدی . بیلیرسکزکہ سقاریا میدان محاربہ سندن سوکرہ ، دشمن اردوسی ، بویوکو قوتلی برغروبہ (آفیون قرہ حصار - دولی پیکار) آرمہ سنده بولونیوردی . دیگر قوتلی برغروبیلدہ (اسکیشہر) منطقہ سندن ایدی . بویکی غروب آرمہ سنده ، احتیاطلری واردی . صاغ جناحی ، (مندرس) حوالی سندن بولندیردینی قوتلرله ؛ وصول جناحی دہ ایزنق کولی شہال و جنوبندہ کی قوتلریله محافظہ ایدیوردی . دینیله بیلیرکہ ، دشمن جہہ سی ، مہرمہ دن مندرسہ قدر اوزایوردی .

دشمن اردوسی تشکیلاتی ؛ اوچ قول اردو و بعض مستقل قطعات حالندہ ایدی . اوچ قول اردوسی اون ایکی فرقدن مرکب و مستقل قطعات آریچہ اوچ فرقبہ بالغ اولقدہ ایدی . بز ، ضرب جہہ سندنہ کی قوتلرمزی ، ایکی اردو حائندہ تشکیل و تنسیق ایتش ایدک . بوندن ماعدہ ، دوزیردن دوزیری بہ جہہ بہ مربوط تشکیلاتمزدہ واردی . بزم بونون قطعاً تمز اون سکز فرقه تشکیل ایدیوردی . بوندن بشقہ اوچ فرقلی برسواری قول اردومن و دہا ضعیف موجودلی آریچہ ایکی سواری فرقمز واردی . تشکیلاتی مختلف اولان مخاصم ایکی اردو مقایسہ ایدیایرسہ ، طرفین انسان و تفنک قوتلری ، تقریباً یکدیگریہ معادل بولونیوردی . یالکر یونان اردوسنک ماکنہ لی تفنک ، طوب ، طیارہ ، وسائل ثقلیہ ، جیخانہ و فنی مالزمہ نقطہ نظرندن ، دنیانک سربست و مظاهر صنایعہ استناد ایتک اعتباریله ، محسوس تفوق واردی . دیگر طرفدن ، بزم اردومن سواری مقداری اعتباریله تفوق حائز بولونیوردی .

بورادہ ، بالناسبہ بر نقطہ یی قید ایتلیم . اردولرمزدن برینک ، ایکنجی اردونک قوماندانی الیوم شورای عسکری اعضاسندن شوق پاشا حضرتلری ایدی . برنجی اردومنک قومانداسنی مالطہ دن

كلش اولان احسان پاشايه ويرمش ايدك . احسان پاشانك ، كنديسنى ديوان حربيه قدر ايصال ايدن نأجيا فعال و حركا شدن دولايي اردو قوماندانلغندن اوزاقلاشديرلسى لازم كلدى . فى الحقيقه ، على احسان پاشا ، اردونك انضباطى واداره عموميه سنى چيقماز برپوله دوشورمك صورنده برخط حركت تعقيب ابتدى . مثلاً ؛ اردوسنده مادون قوماندانلرى ، مافوق قوماندانلره اطاعتسزلكه سوق ايدمك و ضعيتلر احداث ايدى .

مثلاً ؛ آتبارلرينك موجودى ، كونلرجه خبر ويرميرك و خبر ويردريميرك ، عمومى اعاشه بجرانى حكمرما اولدينى برصرده آتسزين آتبارلرينك موجودى قالدېنى و آچلق تهلكتسى بولندينى بيلدردى .

مادون قوماندانلرك اطاعتسزلك ووظيفه سزلكنى ترويج و تشويق سيستمه داخل اوله رق ، اردونك اطاعت و حسن وظيفه سيله اوبنايه جق قدر انتريقه به مستعد اولدينى قناعتى حاصل ايتدردى .

على احسان پاشانك محسوس اولان اوصاف فارقه سندن باشليجه لرى شونلردى :

اك كوچوك قدمه به قدر بوتون اردوسنه ، اهميتلى اهميتسز هر ايشك و هر قرارك آتبيق كندى طرفندن ويريله بيله جكنى تلقين ايدمك ، بوتون اردوسنده ، يالكز كنديسنك صاحب قدرت اولدينى ظن ايتدبرمك . بوبوكارينه متفوق اولدينى هر كمه اثبات ايتك انديشه سنده بولنقى . بوبوكارينك كرك رسمى ايش و كرك خصوصى خط حركت نقطه نظرندن اعتبارلرينك دوشكون اولسنى آراشدبرمق . محاربه نقطه نظرندن تدبيرده اصابت و اعصابده قوت جهتيله كنديسنى تجربه به فرصت بولنامش اولقله برابر بوخصوصه آ كلاشيلان قاراقهرى شو ايدى : هر هانكى بر عدم موفقيتى بهمه حال مادونه ويا مافوقه بوكلمك امكانى دائماً دوشونمى . احسان پاشا ، رفق و نزاكتله معامله دن دها زياده سرت و رسمى معامله ايله استخدام اولنقى لزوملى كوسترير .

على احسان پاشانك طبيعت و اخلاقى حقنده اركان حربيه سى رئيسى اولوب استعفايه مجبوريت حسن ايدن قائم مقام خالد بكك (بالاخره قسطنطينى مبعوثى اولمشدر) غرب جهه سى قوماندانلغنه ويردىكى ۲۰ كانون ثانى ۱۳۳۸ تاريخلى رسمى بر راپورينك بعض فقره لرى عينا عرض ايدمك . خالد بك ، حرب عموميه ، عراقده على احسان پاشا ايله برابر بولنشدى . بحث ايتديكم راپورده شو جمله لر وارد :

قوماندانم على احسان پاشا حضرتلرينك كلديكى كوندبرى مادون قوماندانلرك عزت نفسى وشوق وظيفه سنى قيرم جق معامله لر يامى و جريان ايدن محاربتدن مستبان بيورولش اوله جنى وجهله جهه به قارشى مادونه حسن ايتدبرمك درجه ده غيرمقول برخباره قپوسى آچمى ، بلك قوقوسى حسن ايديلن مطالعه ياريشنه كيرشمى ، كاشانك تقدير و حرمت ايتديكى جهه قراركهنك نفوذنى آزالتمق ايتديكى اشراب ايدر برخط حركت تعقيب ايتمى ، بى جدأ دوشونديردى و متأثر ايتدى . معاملاتى امكان نسبتنده تعديله جاليشدم . فقط يه بوبوك بر فرق كورمدم .

اخلاقنده مندمج تفرد داعيه سى ، حرص شهرت ، فرط حسد ، صوك درجه بر خود پينك سائقه سيله

باش اولمق ایستدیکی، معاملاتی و مادون قوملاندانلریاننده تفاقجه یانه سوزلرندن استدلال اولوتوردی. ۱۱نجی فرقه قوماندانی استعفای ایشتدکن صوکره بکا محرمانه شفاهاً [علی احسان باتشک مائطه ده ایکن خلاصی ایچون فریدباشیه مکتوبلر یازدیغنی و عناً انکلز مانداسنی قبول ایچون سائتله ده کندی مواحه سندیه بیاناتده و مقشله ده بولندیغنی] سولیدی . بواقاده بی خط حرکتیه نظر آجالب نظر بولدم مادوندن کلن بعضی اوراقی جهیه ، جیهیه ن کدی مادونه عیناً تبایغ ایدرک اعتماد متابل حسلرینی رخنه دار ایتک طرز حرکتیه ده ، آریجه جالب اولرد . مثلاً ، شیخ اوان داغلق طباعی حقنده کی محبراتک عیناً لشنجی نول اردویه و بشنجی قول اردون یازیلان بعضی راپورلرک عیناً جیهیه یارلسی کبی ، بوکارغاً مذکور حادثه نك مسئولیتی ، بشنجی دوت اردو قوماندانه تحمیل ایمی و مشارالیه دن جیهیه شکایتده بولنسی شبعه آمریتله دابل تائب دکدر .

توحید افکار غزنه سنده نشر ایستیردیکی مناقبی میاننده متارکه تاوینخدن برکون اول موصل جه سنده (شرقیات) ده اسیر اولان دجه غروپک سبب اسارتیه ده یالکیز اوزمان غروپ قوماندانی اولان [شمعی شرق جه سنده فرقه قوماندانی اش] قائم نام اساعیل حقیکه عطف اتمییه ده بوقار اترینه دالره . دجه غروپی ، [۹۰۷ ، ۴۳ ، ۱۸۰ ، ۳۳] نجی آلایلرله آوجی آلایندن [مرکبیدی ، بولردن ب. ، آریجه بشنجی فرقدن ۱۳ و ۱۴ نجی آلایلرله لشمه لشمه اسیر و برلیدی . منارکدن برکون اول ، ۱۳،۰۰۰ کشینک اسیر و برلسی ، ۵۰ قدر طوبک ضیاعی ، حقیقته کندیسنک حال و وضعیه متیق اولمیه رق و بریدیکی برامردن منبشدر . ایشته بو حال ، موصل ولایتک صیاعنی احتاج ایستدی . جالبیه ، متارکه اولاجنی معلوم ایدی . غروپه (کپاره) موضعه چکیلیمک ایچون دیره کتیف و برلسیدی . انکلز لر غروپی اسیر دکل ، مغلوب ببله ایده مزدی . بشنجی فرقه ده انتحاق ایده بیلیدی . متارکه اولدینی زمان اسیر اولان سکیز پیاده آلایبی آلدیه بولنور و موصل ده بزده قالیدی . فقط سفیل بردوشونجه ، منصفه غبه چاشدر .

منابنده ، دجه بوینده کی بوتون موفقیات و (طاووزند) ک اسارتی شرقی ، نمنه حصیر ایلشدر هر موفقیته نمنه حصیر ایدرک نشر یاتدن مقصدی ، افکار عمومییه اغفال دورنیه شهرت و موقع تأمین ایلکدر . مشاهیرک مناقبی نشر ایتک ، مقصد تفاخر حسلرینی ادامه ایدر و لازمدر . فقط تاربخک م. ثول ایده جکی ذواتک حرکاتی مفاخر میاننده ذکر ایتک ، تاریخی لکالر و احفادی پاکلی قاعتره سوق ایدر .

جنرال (مارشال) ک [یارین زواله قدر موصلی ترک ایدیکیز ، عکس حالده اسیر حربسکیز] امرینی آلدینی زمان او متعظم پاشا حضرتلری ، سنجار چوئی کچهرک نصیبینه کیتک ایچون جنرال (مارشال) دن برتد کره رسمیه یله محافظ اوله رق ایکی زرهلی اوتوموبیل ایستدی و بولرک حایه سندیه طاشربکه (الیوم مدافعه ملیه و کائی مستشار معانی طاشرباشدر) بی موصله برافدق نصیبینه کیدی . عشائر زنده حکومتک نفوذ معنوسنییه قیردی و بو حالی کورنلرک وجدانی صیرلادی . محافظسز زاخو طریقیه کیده بیلیدی و یاخود سواری آلهرق چولدن کیده بیلیدی . حلبده انکلز جنرالندن شخصی ایچون ترن مخصوص ایستدی و بولده حقارته معروض اولماسی ایچون ترنه محافظ وضع ایداسنی طلب ایتسکی ده اونوتندی . ایچاننده حیانتک و راحتک محافظه سی ایچون شرف ملی بی اونوتلن پاشا

خضر تليزىڭ ، اخلاقى مئال اولق اوزره بالادىكى وقايى ذكر ايتىم
سابق قوماندانمە خوش كورونىم . چونكى حرصى تېپىن ايتىم ومداخلىنىمە بولنىم
مەلت ؛ مىلى اردوى تەشكىل ايدىن و ظفرلر قازانان بويوك قوماندانلر كى نىجىب روحلى ، حسن نيت
ساجى رەبەرلەر ، قوماندانلەر محتاجدر . اردودە اتحادك و آھنىكك بوزولسىنە ، شوق وظيفەك تەقە
خدم اولانلر ، داھىدە اولسلر ، مضر برىشخصيتدرلر . بىن ، چكىلن اھمكارى بىلدىكم
كىرلىشلىن مجاہدەدە موفىقىي آرزو ايتدىكم ايجون - ناموسمە ومقدساتمە قسماً غرض وعوض تەختىدە
اولىرقى - بومعروضاتە جرأت ايتىم . ايراندە ، قفقاسيەدە اوزون مدت ياورولكنى ياپان [شمدى
برنجى اردو حرکات شعبەسى مديرى] يىكباشى جىلى بك ، صوك كونلردە بكا [انكە على احسان پى
حرکات مليەك بدایتىدە آناضولودە بولنىدى . مالدادە بولندىھى اپى اولدى . عكس حالەدە معاللى آيتىرى
برحرکت تەقىب ايدردى] دېدى .

قارانتەرنى يىك اپى بيان جىل بك ، پىك دوغروسويلەمشدر جناب خەدن [مارمرادى
رېم كوش كوسترمەسىن ۱] تەييارلىنىدە بولئورم . »

افندىلر ؛ على احسان پاشا ، مجلسدەكى خالف غروپ رۇسايىلەدە ، ارتباط وشاپراتە بولونمەيدى .
كەندىسنىك قوماندانلارغە نەھات ويرىلەرلر حقتىدە معاملە قانۇنيە دوام ايدىلك اوزره مدافئە مەيە نەھاتى
امرىنە ويرىلنى تەسبىب ايتدىكم ۱۸ حزيران ۳۸ كونك فرەدانسەدە يەنى ۱۹ حزيران تارىختىدە ، اوزرە
توركيە بويوك مەلت مجاشى رېس تانيسى بولنان رۇف بىكەن احسان پاشا ايلە علاقەيى كوسترير ماكنە باشىدە
بوشىفرە تەلرەف آلتىشدم . بالىاسىبە عرض ايتىشدم . بوناربخاردە آطلە بازارى ، ازميت استقامتىدە سىلە
بولونىوردىم . رۇف بك ، تلغرانىدە دىيوردىكە : « برىشى اردو قوماندانى على احسان پاشانىك عزىل ايدى .
ديوان حربە تودىع ايدىلك اوزره قونىيە سوق اولندىھە دائر مجلس محيظندە ، موجب قيل و قل اولدى
برروايت واردر »

افندىلر ؛ برقوماندانك عزىل ونصبي ويا ديوان حربە تودىيى معاملەسنىك وقوعىدن بركون كچمەدن
مجلسجە تيل وقال اولەيىلەجك برروايت تەشكىل ايتىمى ومجلس رېس تانيسنىك بونى بىدن استىضاحە نازىم
كورەجك قدر علاقەدار اولمى جالب دقت دكلىدر ؟ رۇف بكە طرفدن ايجاب ايدىن جراب ويرلدى .
برنجى اردو قوماندانلى برمدت وكالتە اداوہ اولندى . فقط ، اصالة برذاتك تەيىنى لازىمدى . مرسوقوا
سفارتىدن عودت ايتىش اولان فؤاد پاشانىك برنجى اردو قوماندانلى قبول ايىلوب ايتىمەجكى حقتىدە نەھ
فظرىنى استمزاج ايتىم . آكلادمكە ، جىبە قوماندانلى ياتىش اولديغىدن جىبە قوماندانى امرىنە كىر .
مەھيل دكلدر . مدافئە مليە وكىلى بولنان كاظم پاشا واسطەسىلە برنجى اردو قوماندانلى ، رافت پاشا
تەكلىف ايتدىردىم . قبول ايتىمەش . نەھات اوتاربخاردە بلاقيد وشرط جىبە امرىنە كىرەرك ايفاي وظيفە
ايدەجكنى سويلەين ، آجىقدە نورالدين پاشانى برنجى اردو قوماندانلغە تەيىن ايتىك .

افندىلر ؛ دشمن اردوسنىك جىبە وتەشكىلاندىن و آكافارشى غرب جىبەسندەكى قوتلرمزك
اساس اولەرق ايكى اردو حالندە تەشكىل وتنسيق ايدىش اولديغىدن بحث ايتىشدم . اوتەدنبىرى تصور
ايتدىكمز تەرض پلانمىزك اساسنىدە عرض ايدىم :

دوشوندىكمز ، اردولرمىزك قواى اصلىەسى دشمن جىبەسنىك برجناختندە وممكن اولدينى قدر جناح

خارجیستند طوبیلا بهرق، بر ابحا میدان محاربه سی یا بمقدی . بونک ایچون موافق کوردیکمز وضعیت قوای اصلی مزئی ، دشمنک آفون قره حصار جوازنده بولنان صماغ جناح غروپی جنوبنده و آقار جای ایله دولوپیکار خذاسنه قدر اولان ساحده، طوبیلا مقدی . دشمنک الحساس ومهم نقطه سی اوراسی ایدی . سریع وقطبی نتیجه آتاق ، دشمنی بوجناحدن وورمقله نمکندی .

ضرب جبهه سی قوماندانی عصمت پاشا وارکان حربیه عمومیه رئیس فوزی پاشا، بونقطه نظر دن بالذات لزومی کبی تدقیقات یا بمشاردی . حرکت و تمرض پلانز چوق اول تثبیت ایدلشدی .

قونییه به کلش اولان جزال طاوزندک آرزوسی اوزربنه ، کندیسيله کوروشمک وسیله سیله آنقره دن حرکت ایدرک ۲۳ تموز ۳۳۸ آقشامی غرب جبهه سی قرارگاهنک بولندینی آقشهره کیتدم . حرکات حقنده ارکان حربیه عمومیه رئیسک حضوريله کوروشمیه مناسب کوردک . بن ، ۲۴ تموزده قونییه کیتدم . ۲۷ ده تکرار آقشهره عودت ایتدم . فوزی پاشا حضرتلری ده ، ۲۵ تموزده آقشهره کلشدی . ۲۷ تموز کیجه سی برابر اجرا ایتدیکمز مذاکره نتیجه سنده ، تثبیت ایدلش پلان موجبنجه ، تعرض ایتک اوزره ، ۱۵ آغستوسه قدر بوتون حاضر لقلرک اکالنه چالیشمیه یی تقرر ایتدیرک .

۲۸ تموز ۳۳۸ کونی اوکلده دن سوکره اجرا ایتدیریان برفودبول مسابقه سی سیر ایتک وسیله سیله اردو قوماندانلری و بعض قول اردو قوماندانلری آقشهره دعوت ایدلدی . ۲۸ تموز کیجه سی قوماندانلره عمومی بر طرزده تعرض حقنده مداوله افکار ایتدم . ۳۰ تموز ۳۸ کونی ارکان حربیه عمومیه رئیس و غرب جبهه سی قوماندانیه تکرار کوروشهرک تعرض طرز و تفرعاتی تثبیت ایتدک . آنقره دن دعوت ایتدیکمز مدافعه ملیه وکیلی کاظم پاشاده ، ۱ آغستوس ۳۸ اوکلده دن سوکره آقشهره واصل اولدی . اردو حاضرانک اکالنده مدافعه ملیه وکالته حائد اولان خصوصات تثبیت اولندی .

اردونک حاضر لقلربنک اکاليله تعرضک تسمیه یی امر ایتدکدن سوکره تکرار آنقره به دوندم . ضرب جبهه سی قوماندانی ۶ آغستوس ۳۳۸ ده اردولرینه محرم اوله رق تعرضه حاضرلق امری وپردی . ارکان حربیه عمومیه رئیس و مدافعه ملیه وکیلی پاشالرده آنقره به عودت ایتدیلر .

افندیار ، تعرض ایچون تکرار جبهه به کیتمه دن اول ، آنقره ده تثبیت ایدلک لازم کلن بعض وضعیتلر واردی . هنوزه ، هیئت وکیله یی تعرض امری وپردیکمدن تماماً خبردار ایتمه مشدم . آرتق اونلری رسماً خبردار ایتک زمانی کلشدی . عقد ایتدیکمز بر اجتماعده وضعیت داخلیه یی، خارجیه یی وعسکریه یی مذاکره ومناقشه ایتدکدن سوکره ، تعرض خصوصنده هیئت وکیله ایله مطابق قالدق .

دیگر بر مسئله ده مهمدی . مخالفلر، اردونک تفسیح ایتدیکندن ، قیپردایه جق حالد اولمیدندن، بویه ظلمت و مبهمیت ایچنده انتظارک فلا کته منجر اوله جفندن عبارت پروپاغاندا لرینه ، چوق کرمی و برمشلردی . کرچه ، مجاسده بوتاق جریانک یا بدینی عکسار ، ذاتاً دشمنلردن چوق کیزله مک ایتدیکم حرکات نقطه نظرندن فائده لی ایدی . فقط بو منفی پروپاغاندا ، اک یاقین واک قانع ذوات اوزرنده دخی سوء تأثیره باشلامش، اولرده ده ترددلر اوپاندیرمشدی . اونلری ده قریباً یا باجنم تعرض حقنده و آلتی یدی کونده دشمن قوای اصلی سنی مغلوب ایده جکمه دائر اولان اعتماد خصوصنده ،

تنوير وتسكين ابتهی لزومى كوردم . بونی ده يادقدن صوكره آنقره بی ترك ایتدم . ارکان حربیه عمومیه رئیسى بندن اول ۱۳ آغستوس ۳۳۸ ده جبهه كیتمشدی .

ن ، برقاچ كون صوكره حركت ایتدم . حركتمى يك محدود برقاچ ذاندن ماعدا بونون آنقره دن كیزله دم . بىم غیوبت ایده جكمى بیلنر ، بوراده ایشم كى داورانه جقلردى . حتى بىم ، چاك قیاده ، چای ضیافى و برديكمى ده غزنه لرله اعلان ایده جكلردى . بونی بالطبع اووقلر ایشتمشكزدر . تره نه حركت ایتدم . برکیجه اوتوموبیل ایله طوز چولی اوزرندن قونییه كیتدم . قونییه حركتمى اوراده كیمسه به تلغرافله بیلدیرمدیکم كى قونییه واصل اولور اولماز تلغرافخانه بی قونترول آلتنه آلدیره رق قونییه ده بولنديفمك ده هیچ برطرفه بیلدیرلمه سنى تأمین ایتدم .

۲۰ آغستوس ۳۳۸ كونی اوكله دن صوكره ساعت درنده غرب جبهه سی قرارگاهنده یعنی آقشهرده بولونیوردم . قیسه بر مذاكره بی متعاقب ۲۶ آغستوس ۳۳۸ صباخی دشمنه تعرض ایچون جبهه قوماندانه امر ویردم .

۲۱ آغستوس ۳۸ کیجه سی برنجی وایکنجی اردو قوماندانلری ده جبهه قرارگاهنه دعوت ایتدم . ارکان حربیه عمومیه رئیسى وجبهه قوماندانك حضوريله صورت تعرض حفته کی نقطه نظری ، خریطه اوزرنده قیسه بر حرب اویونی طرزنده ایضاح ایتدكن صوكره جبهه قوماندانه اوكون ویرمش اولدیغم امری تکرار ایتدم . قوماندانلر ، فعالیت كچدیله . تعرضم ، سوق الجیش وعینی زمانده برتعییه باصفینی حالنده ، اجرا اولنه جقدی . بونك ممكن اوله بیلیمسى ایچون تحشیدات و ترتیبانك كیزی قالمسنة ، اهمیت ویرمك لازمدی . بوسبيله ، بالجه حركات ، کیجه اجرا ایديله جك ، قطعات كوندوزلری كویلرده و آغاجلقلر آلتنده استراحت ایده جكلردی . تعرض منطقه سنده بوللرك اصلاحی وسأره كى فعالیتلره دشمنك نظر دقتی جاب ایتمه ك ایچون ، دیگر بعض مناطقده عینی صورته ساخته فعالیتلرده بولونيله جقدی .

۲۴ آغستوس ۳۳۸ ده قرارگاهلرمزى آقشهر دن ، تعرض جبهه سی کریسنده كى (شهود) قصبه سنه نقل ایتدیرك . ۲۵ آغستوس ۳۸ صباخی ده (شهود) دن محاربه بی اداره ایتدیكمز قوجه نیه ك جنوب غربیسنده چادیرلی اردوگاهه نقل ایتدك . ۲۶ آغستوس صباخی قوجه تپه ده حاضر بولونیورزدق . صباح ساعت ۵،۳۰ ده طلوجی آتشمزله تعرض باشلادی .

افندیله ، ۲۶ ، ۲۷ آغستوس كونلرنده یعنی ایكى كون ظرفنده دشمنك قره حصارك جنوبنده ۵۰ وشرقنده ۲۰ ، ۳۰ كيلومترو امتدادنده بولنان مستحکم جبهه لرنی ، دوشوردك . منلوب اولان دشمن اردوسی ، قوای کلیه سنى ، ۳۰ آغستوسه قدر اصلاخانلر جوارنده احاطه ایتدك . ۳۰ آغستوسده اجرا ایتدیكمز محاربه نتیجه سنده (بوکا باش قوماندان محاربه سی عنوانی ویراشد) دشمن قوای اصلیه سنى انحا واسیر ایتدك . دشمن اردوسی باش قوماندانلغنى اها ایدن جنرال تریقویس ده ، اسرا میانه داخل اولدی . دیمك كه ، تصور ایتدیكمز نتیجه قطعه ، بش كونده آلتش اولدی .

۳۱ آغستوس ۳۸ كونی اردولرمز قوای اصلیه سیله ازیر استقامت عمومیه سنده حركت ایدركن ، اقسام سائر سیله ده دشمنك اسكیشهر وشالنده بولنان قوتلرنی مغلوب ایتك اوزره ، حركت ایدیورلردی .

افندیله ، باش قوماندان محاربه سنك نتیجه سنه قدر هر كون بویوك موفقیتلره انكشاف ایدن

تعمیراتی تبلیغ و سمبلزده غایت اهمیت سر حرکات دن عبارت کو ستر یوردق . مقصد من ، وضعیتی ممکن اوردی قدر جهان دن کیزله مکدی . چونکه ، دشمن اردوسنی تماماً اعما ایدیه جکمز دن امین ایدک . بون . آ کلابوب ، دشمن اردوسنی فلاکت دن قورتارمق ایستیه جکلرک یکی تشبیلرینه میدان ویرمه می مناسب کون مش ایدک . فی الحقیقه ، بزم حرکتی حس ایتمکری زمان و تعرض می متعاقب مراجعتلر واقع اولمشدر . مثلاً ، تعرض ایتمکده بولندیمن صرده اجرا وکیللری رئیس اولان رؤف بکدن ، متارکه حقنده استانبول دن اشعار وقوع بولدیقه دأر ۴ ایلول ۳۳۸ تاریخلی رناتراف آلمشدم . ویردیکم جواب عیناً شودر :

۲۸ - ۹ - ۵

تل مقامه مخصوصه

هیئت وکیل ریاست جلیله سنه

ج : آناتولودمکی یونان اردوسنی صورت قطعیده مغلوب ایدلشدر . یونان اردوسنک آرتق یگدن جدی برمتاومت ابرازینه احتمال یوقدر . آناتولو ایچون مرهانی بر مذاکره محل فلماشدر . متارکه ، آنجق تراکیا ایچون موضوع بحث اوله بیلر . بناء علیه ایلولک اوننه قدر دوغریدن دوغری به یونان حکومتی ویاخود انکلتزه واسطه سیله ، حکومتزه رسماً مراجعت ایستیکی تقدیرده بوجه آتی . شرائط درمیان ایدیلرک جواب ویرلیدر . بو تاریخدن ، یعنی ایلولک اونندن سوکره واقع اوله جق مراجعتک جوابک بشقه اولق احتمالی وارد . بو تقدیرده کیفیت آروجه طرف عاجزانه مه بیلرلیدر :

۱) متارکه نك تاریخدن اعتباراً اون بش کون ظرفنده تراکیا ۱۹۱۴ حدودلرینه قدر بلا قید وشرط تورکیه بویوک ملت مجلسی حکومتک مأمورین ملکیه و قوای عسکریه سنه تسلیم ایدلش بولنه جقدر .

۲) یونانستاندمکی اسرارمن اون بش کون ظرفنده از میر ، باندیرمه و ایزمیت لیا نلرندمه تسلیم اولنه جقدر .

۳) یونان اردوسنک اوج یجق سنه دنبری آناتولوده ایقاع ایستیکی و اجرا ایتمکده بولندیقی تخریجالی تعمیر ایتمکی شمیدن تعهد ایدیه جکلر .

بویوک ملت مجلسی رئیس

باش قوماندان

مصطفی کماله

بالذات بکا ویریان بر تلسر تاغرافده ، از میرده کی ائتلاف دولتری قونسلوسارینه بنه مقراکرانده بولنق صلاحیتی ویردکلرندن هانکی کوڭ وزده ملاقات ایدیه سیله حکم سوریلوردی .

برنکا و برديكم جوابده ده ، ۹ ايلول ۳۸ ده (يف) ده ۱ ملاقات ايدمه بيله حكمرى بيلدير مشدم . في الحقيقه
دبديكم كونده بن (يف) ده بولندم . فقط ملاقات ايسته بنلر اوراده دكلى . چونكه اردولرمز ازمير
ويخمينده ايلك و برديكم هدفه ، آق دكزه واصل اولمش بولونورلردى .

محترم افنديلر ؛ (آفيون قره حصار - دولو پيكار) ميدان محاربه سى واوندن صوكره دشمن
اردوسنى كاملا اخلا ويا سيرايدن و بتيه انسيوفنى آق دكزه ، مرمرديه دوكن حر كاتزى ايضاح و توصيف
ايچون سوز سويله مكدن كندى مستفى عد ايدرم .

هر صفحه سيله درشونولمش ، احضار ، اداره و خفله استاج ايدلش اولان بو حر كات ، تورك
اردوسنك ، تورك ضابطان و قوماندان هيتنك ، يو كسك قدرت و قهرمانلنى تاريخمه بردها ثبوت
ايدن مسلم بر اردر .

بو اثر ، تورك ملتك حرى و استقلال فكرينك لايوت آبد سيدر . بو اثرى وجوده كترين
بر ملتك اولادى ، بر اردونك باش قوماندانى اولديغى من ، الى الابد مسعود و مختيارم .

افنديلر ؛ ايسته شمدى ، ديارماسى ساحسنه كچه بيليرز . كرچه عسكرى ظفر مزدن نا اميد
اولوب ده اول ديپلوماسى طريقه حل مسئله قاعت و اداسنده بولانلرى ، ديكلى ياقى خصوصنده
بر آز فضله حه انگارده بر ايش اولدم . مع هذا بالنتيجه بنده ديپلوماسى ساحسنده جدى اوله رق
ترويش مسامى ايتديكمى كوره رك ممنون اوللرى لازم كلىردى . بويه اولوب اولديغى كوره جكر .

اردولرمز ، ازمير و بروسه بى استرداد ايتدكدن صوكره ، ترا كيا زده بولان اردوسندن تخايص
ايچون ، استانبول و چناق قلعه استقامت نلر ده بوروشلرينه دوام ايدركن اوزمان انكتره باش و كيلي بولان
لوييد جورج ، فعلا حربه قرار و برمش بر طورله ، دومينيونلر ، قطعات معاونه طلبى ضمننده
مر اجعت ايش ، اوندن صوكره كى فعلياته باقايبرسه لوييد جورجك طلبك اسعاف اولمدينى قبول
ايدن لازم كاي .

بو صيره نرده ، استانبولده فرانسز فوق العاده قهرمىرى بولان جنرال (پاله) بنمله ملاقات
ايتك اوزه ازميره كلى . منطقه بيطرفى عنوانيله ياد ايتديكى بر ساحه ، اردولرمز
كتره مسامى موافق لوله جغى توصيه ايتدى . حكومت مليه مركز بويه بر منطقه طائيدى ، ترا كيا زده
تخليص ايتدكجه اردولرمزك توقيفه امكان اولمدينى سويلدم . جنرال (پاله) ، موسيو (فرانقان بويون)
بنمله كويوشمك اوزره كلك ايتديكنه دائر آلمش اولديغى خصوصى بر تلفرافى كوستردى .
شندى سنى ازميره قبول ايله جكمى سويلدم . موسيو (فرانقان بويون) بر فرانسز حربه سفينه سياه
ازميره كلى . فرانسه حكومتى طرفدن وانكتره و ايتاليا حكومتلرينك ده انضمام و ائتقيله بنمله ملاقات
ايتك كلى كى سويلدى . بز - فرانقان بويون - له كوروشوركن ، ۲۳ ايلول ۳۸ - ۲۲ تاريخى دو
ايتقيله خارجه ناظرلرى لغضابه بر نوطه كلى . بونوطه ، اسامى اوله رق ايكي مسئله به شاملدى . برى ،
حر كات عسكرى به نك توقيف ، ديكرى ، قوقفرانس ، صاحبه مائد ايدى .

بز . روم ايلده حدود ايلمزه قدر شرقى ترا كيا بى تلمأ آلدقجه ، عسكرى حر كتن حرنفزار

ایده مزدك . آنجق ، وطنمك بوقسمندن دشمن قطعاتی جیقارلدیغی تقدیرده نضله بر حرکت یانغه کندیلکندن لزوم قالدیه جقدی . بونوطه ده ، وندیک ویا سائر برشهرده طوپالانه جق اولان انکلتزه ، فرانسه ، ایتالیا ، ژاپونیا ، رومانیاء (صرب - خروات - ساووهن) دولتی و یونانستانک مدعو بولنجی برقونفرانسه مرخصلرمزی کوندرمکه موافقت ایدوب ایتمیه جکمز صورولمغه برابر ، مذاکرات ائشانسده بوغازلرده کی بیطرف مناطقه طرفزدن عسکر کوندرلمه سی شرطیله ، ادرنه داخل اولاق اوزره مریچه قدر تراکیانک بزه اعاده سی حقنده کی آرزومزك حسن نظرله کوروله جکی بیان ایدیلدیوردی .

نونوطه ده ، بوغازلردن ، اقلیلردن ، جمعیت اقوامه دخولزدندن ده ، بحث اولمقده ایدی .

قونفرانسك انعقادندن اول ، یونان قطعانك ، دول ائتلافیه قوماندانلربنك چیزه جکلمری برخطك کریسنه چکیلسمی ایچون ، دول ائتلافیه مك اعمال نفوذ ایده جکی وعد اولمقده و بوباید کوروشولمك اوزره مدانیه ویا ازمیتده بر اجتماع عقدی تکلیف ایدلمکده ایدی .

۲۹ ایلول ۳۳۸ تاریخده ، بونوطه ویردیکم قیصه بر جوابده ، مدانیه قونفرانسنی قبول ایتدیکی بیلدیردم . فقط ، مریچ نهرینه قدر ، تراکیانک درحال بزه اعاده سنی طلب ایتدم . ۳ تشرین اولده انعقاد مناسب اوله جغنی سویلدیکم مدانیه قونفرانسنه ، باش قوماندانلق نامه صلاححت فوق العاده بی حائز اولق اوزره غرب جبهه سی اردولری قوماندانی عصمت پاشانی ، مرخص تعین ایتدیکی تبلیع ایتدم . بونوطه ده حکومتجده ۴ تشرین اول ۳۸ تاریخلی مفصل بر جواب ویرلدی . بوجوابده ، قونفرانس محلی ایچون ازمیر تکلیف ایدلدی . بوغازلر مسئله سی دولایسیله ، روسیه ، اوکراینا و کورجستان جمهوریتلربك دخی دعوتی طلب اولندی وسائر مسائل حقنده ده نقطه نظرلرمز بمحلا بیلدیرلدی .

مدانیه ده ، عصمت پاشانك تحت ریاستنده ، انکاتره مرخصی جنرال (هارینفتون) ، فرانسه مرخصی جنرال (شارپی) ، ایتالیا مرخصی جنرال (مونبیللی) دن مرکب قونفرانس انعقاد ایتدی . برهفته قدر دوام ایدن مناقشه لی مذاکراتدن سوکره ، ۱۱ تشرین اولده مدانیه متارکه نامه سی امضالاندی . بوسورتله تراکیا ، وطن اصلی یه التحاق ایتدی .

افندیلر ، ظفری متعاقب ، ازمیرده بزم سیاسی تماسلرمز اوزرینه ، آنقرده هیئت وکیلانك ، دها دوغریسی بعض وکیلانك ، متلاشی بروضیت آلدقلمری حس اولندی .

عسکری وظیفه مک ختام بولمش اولدیغنی ، بوندن سوکره کی سیاسی ایشلرك اجرا وکیللمری هیئته حائد اولدیغنی احساس ایده جك طرزده ، بنی ، آنقریه دعوت ایتدیلمر . حالبوکه نه عسکری وظیفه مک ختام بولمشدی ونه ده سیاسی و دیپلوماتیک مسائل ایله تماس واشتنالدن مستغنی اوله بیایردم . بناء علیه ، ازمیردن اردونك باشندن و تماسه کلدیکم سیاسی مناسبتلردن اوزاقلاشه مزدم . بوسبيله بنمله مداوله افکار ائلك آرزو و اصرارندن بولندقلرینه کوره اجرا وکیللمری هیئتنك ویا علاقه دار وکیلانك ، ازمیره نزدیکه کللمرینی تکلیف ایتدم . اجرا وکیللمری رئیس رؤف بکله خارجیه وکیل یوسف کمال بك کلدیلمر .

رؤف بك ، ازمیرده بکا بعض خصوصی تمیلرده ده بولندی . مثلاً ، علی فؤاد پاشا ایله رأفت پاشانك ، ظفر مناسبتیه ترفیعلرینی و کندیلرینه مناسب برر وظیفه و برهرك تطبیلرینی ، رجا ایتدی . معلومکنز اولدی ، که محاربه دن اول علی فؤاد و رأفت پاشالری حرکت اشراق ایتدیلمك ایچون برر صورتله تشبده بولنشم . موفق اولامدم . ظفردن دولای ، جهکات عسکرده ده بالفعل خدمت ایدوب

کسب استحقاق ایدن قوماندانلر وضابطلر ترفیع و تقدیر اولنق صورتیه بالطبع تلطیف اولنشلردی. حرکات عسکریه به اشتراکدن توقی ایدن ذواتکده، بالذات اوراده بولنانلرله برابر تلصیفلری، شهسز سوء تأثیری موجب اولهیلیردی. خلاصه، رؤف بکه، تمنیاتی اسعاف ایدمهیه حکمی سویلدم. فقط علی فؤاد پاشا، مجلس رئیس نایبی بولدینه کوره موقع و وظیفه سی کنديسنک موجب ممنوعیتی اولهیله جک بر مرتبه ده ایدی. یالکیز آچقده بولنان رأفت پاشابه مناسب بروطفه بولنه چالیشه حتمی وعد ایتدم. کنديسنی ازمیره دعوت ایتسنی سویلدم. رأفت پاشا، ازمیره کلشدی. فقط نام بنم آنقرمه عودت ایتدیکم کیجهیه تصادف ایتدیکی ایچون کنديسیله اوراده ملاقات اوله ممدی.

رأفت پاشانک توظیفی، بالآخره آنقرمدهن بروسهیه سیاحتم ائاسنده اولدی.

افندیلر؛ ازمیردن آنقرمه عودتمده، باشلیجه مدانیه قونفرانسی مذاکراتیه اشتغال اولندی. برطرفندنه اجرا وکیللری هیئتمده، مجاسده، انجمنلرده، صلح قونفرانسه کوندریله بیله جک هیئت مرخصه، موضوع بحث اولیوردی. وکیللر هیئتی رئیس رؤف بک، خارجییه وکیلی یوسف کمال بک و صحیه وکیلی بولان رضا نور بک کیده جک هیئت مرخصه بک، طبیعی اعضاسی کی کورولیوردی. بن، هنوز بو خصوصده قطعی قناعت وقراریمی تثبیت ایتتمه شدم. آنجق رؤف بکک تحت ریاستنده بولنه جق هیئتک بزم ایچون حیاتی اولان مسئله ده موفق اوله جفته امین اوله میوردم. رؤف بککده کندينی ضعیف کورمکنده اولدیغنی حس ایدیوردم. مشاور اوله رق عصمت پاشانک کنديسنه ترفیقی تکلیف ایتدی. بو تکلیفه درمیان ایتدیکم مطاعه ده، عصمت پاشادن مشاور اوله رق ایدیهلرک استفاده محدوددر. عصمت پاشا رئیس اولورسه، اعظمی استفاده تأمین اوله جفته بنده قانعم دیدم. بو نقطه اوزرنده فضله کوروشولمندی. اوندن صوکره، رؤف بک، هیئت مرخصه مسئله سنده باشلاقلری ترکیب و تشکیللره دوام ایتدیلر. بن، بوکا اهمیت وبریر کوروتتمدم. مدانیه قونفرانسی ختام بولمشدی. عصمت پاشا و ارکان حربیه عمومیه رئیس فوژی پاشا بروسه ده بولونیورلردی. کنديلریله کوروشمک اوزره بروسهیه کیتدم. برابرمد مدافعه ملیه وکیلی کاظم پاشا واردی. شرفده، علمبنده کی فکری و فعلی تظاهراندن دولای، ایضای وظیفهیه امکان کورمه دیکندن آنقرمه بککه محبور اولان کاظم قره بکر پاشایی واستانبولده کنديسنه وظیفه ویرمک اوزره ده رأفت پاشایی برلکده کورتوردم. بروسه ده قالدیغم کونلر ظرفنده، رأفت پاشایی معلوم اولدیغنی وجهله استانبوله کوندردم. عصمت پاشایی ده، هیئت مرخصه ریاستی وظیفه سی ایضا ایدمه ییلوب ایدمهیه جکنی، موجود بونجه معلوما تمه رغماً بردها تدقیق ایتدم. مدانیه قونفرانسی ناصل اداره ایتدیکنی تفرعاً به آکادمیه چالیشدم. عصمت پاشانک کنديسنه، تصوراتمه دائر هیچ برکله سویله میوردم. نهایت مثبت اوله رق قراریمی ویردم. عصمت پاشانک هیئت مرخصه رئیس اولسی ایچون ده اول خارجییه وکیلی اولسنی مناسب کوردم. بونی تأمین ایچون دوغریدن دوغری به خارجییه وکیلی یوسف کمال بکه خصوصی و محرم اوله رق یازدیغم بر شیفره تلغرافنامه ده کنديسنک خارجییه وکالتندن استعفا ایتسنی ویرینه عصمت پاشانک انتخابه بالذات دلالت ایلسنی رجا ایتدم.

آنقرمدهن حرکتندن اول یوسف کمال بک، بک، هیئت مرخصه ریاستی وظیفه سی الایی عصمت پاشانک بابایله جکنی سویله مشدی. یوسف کمال بکدن کنديسنه وقوع بولان اشعاریمی حسن تلقی ایدمه بک ایجابنه نوسل ایتدیکنه دائر جواب آلدم.

ایشته ، اوئدن سوکره ایدی ، که عصمت پاشایه ، امر واقع حالنده خارجه وکیلی اولهجنفی و اوئدن سوکرهده صلح قونفرانسه هیئت مرخصه رئیس اولهرق کیدهجکئی سویلدم . پاشا، بردنبره متحیرقالدی. عسکر اولدیفندن بحث ایدرهک، بیان اعتذار ایتدی. انک نهایت، تکلیفی برامرتلقی ایدرهک مطاوعت کوستردی . تکرار ، آفرمه عودت ایتدم . بو ائشاده ۲۸ تشرین اول ۳۳۸ ده ، ائتلاف دولتری طرفندن لوزانده انعقاد ایدرهک اولان صلح مذاکرهسنه دعوت اولندق . ائتلاف دولتری، حالا استانبولده بر حکومت طانیق ایستیور و اوئیده بزمه برابر قونفرانسه دعوت ایدیوردی .

بو مشترک دعوت کیفیتی ، سلطنت شخصیهک لئوی معاملهسنی ، قطعی اولهرق انتاج ایتدی . فیالحقیقه ۱ تشرین ثانی ۳۳۸ تاریخی قانون موجبجه ، خلافت ایله سلطنت بر برندن تفریق اولندی. ایکی یحقی سنهیی متجاوز بر زماندن بری فعلاً اجرای حکم ایدن سلطنت ملیه تأیید اولندی. خلافت، صریح بر حقوقه مالک اولقسزین بر مدت دهه بر اقایلدی .

— افندیلر ؛ بو خصوصه دائر لزومی قدر مضبوط معلومات موجوددر . مسئلهک خصوصیاتنه هائدهتله ، بلکه هیئت علیه کزی علاقه دار ایدر ملاحظهسیله ، بعض معلومات عرض ایدرهک :

معلومدرکه ، سلطنت و خلافت مقاملری آری آری و تمیز اولهرق مهم مسائلدن عد اولمقده ایدی . بونی تأیید بر خاطرهمی ذکر ایدیم ؛ ۱ تشرین ثانی ۳۸ تاریخندن اقدم مجلس محیطنده مخالفله، بنم سلطنتی لئو ایدرهک حقتنه ، تلاشی و هیجانی پرواغاندا یایورلردی .

رؤف بک ، برکون مجلسدهکی اوطنمه کلهرک بنجه مهم بعض خصوصاته دائر کوروشمک ایستدیکنی و آقشام ، (کچی آورنده) رأفت پاشانک اوبنه کیدرسه دهه کوزل قونوشهسیله جکمزى سویلیدی. رؤف بک تکلیفی قبول ایتدم . فوآد پاشانکده حاضر بولمسنه موافقتی استیذان ایتدی . اوئیده مناسب کوردم . رأفت پاشانک آورنده درت کیشی اجتماع ایتدک. رؤف بکدن دیکه دکلمک خلاصهسی شو ایدی : مجلس ، مقام سلطنتک و بلکه خلافتک آورنده دن قالدیرلوق نقطه نظربنک تعقیب ایدلیکی اندیشهسیله متأذیر . سزدن وسزک آتیا آلهجفکمز وضعیتدن ، شبهه ایتمکدهدر . بناء علیه مجلسی ودولایسیله افکار عمومی ملتی ، تطمین ایتمکز لزومه قائم .

رؤف بکدن ، سلطنت و خلافت حقتنه کی قناعت و مطالعهسنک نه اولدیفنی صوردم . ویردیکی جوابده ؛ شوتصریحانده بولندی : بن ، دیدی ، مقام سلطنت و خلافته وجداناً و حساً مربوطم . چونکه بنم بابام ، پادشاهک نان ونعمتیه یتیشمش ، عثمانی دولتنک رجالی صیرهسنه کچمشدر . بنمده قائمده اولنمتک ذرائی واردر . بن نانکور دکلم واولهم . پادشاهه محافظه صداقت بورجدر. خلیفهیه مربوطیم ایسه تربیم ایجابیدر . بونلردن بشقه ، عمومی مطالعهده واردر . بزده وضعیت عمومی نی طومق کوجدر . بونی آنجی ، هرکک ایریشهمیجکی قدر یوکسک کورولمک آلیشلمش بر مقام تأمین ایدمیلیر . اوده ، مقام سلطنت و خلافتدر . بومقامی لئو ایتمک ، اونک یرینه بشقه ماهیتده بر موجودیت اقامهسنه چالیشیق ، فلاکت و خسراتی موجبدر . اصلاً جائز اولاماز .

رؤف بکدن سوکره ، قوشیمده اوطوران رأفت پاشادن مطالعهسنی صوردم . رأفت پاشانک جوابی شو ایدی : تماماً رؤف بک فکر و مطالعهسنه اشتراک ایدرم . فیالحقیقه ، بزده پادشاهلقدن ، خلیفه لکدن بشقه بر شکل اداره موضوع بحث اولاماز .

اندن صوکره ، فؤاد پاشانک فکری او کرمک ایستدم . پاشا ، یکی موسقووانن کلدیکندن ، وضعی ، افکار وحسیات عمومی لزومی درجده تدقیقه هنوز وقت بوله مدیفندن بحث ایدرک کوروشیلن مسئله حقنده قطعی بر فکر وقاعت در میان ایتمکده معذور اولدینی افاذه ابتد .

بن ، مخاطبلرله ، قیصهجه ، شو جوانی ویردم : موضوع بحث ابتدیکیز مسئله ، بوکونک مسئله سی دکدر . مجلسده بعضیلرینک تلاش وهیجانهده محل یوقدر .

رؤف بک ، بوحوامدن ممنون کوروندی . فقط شو ویا بو طرزده ، موضوع بحث مسئله اطرافنده ، که روشمکه دوام اولدی . آقشام اوزری باشلایان ملاقاتمز ، بنون کیجه ، صباحه قدر اوزادی . رؤف بک برشیئی تأمین ایتمک ایستدیکنی احتسّاس ایتم . بنم خلافت وسلطنت وآتیا شخصاً آله بیلجهکم وضعیت حقنده ، کندیلرینه سویلدیکم واطمشان بخش بولدقلری سوزلری بکا کرسیدن بالادات مجلسه سویلتمک

کندیلرینه سویلدیکم سوزلری عیناً مجلسه سویلکده باس کورمدیکمی بیلدیردم . فضله اوله رق بوسوزلری قورشون قلمیله برکاغد پارچه سنه تثبیت وایرتسی کونی مجلسده برمناسبتله بیانات طرزنده درمان ایده جکمی وعد ایتم . بووعدیمی افاذه ، ایلدم . بنم بوبیاناتم ، مخالف رجه رؤف بک بر اثر موفقیتی تلقی وکندیمی تقدیر ایدلش

افندیلر ؟ احتمال رؤف بک ، برطاقم ذوات عنندنه درعهده ابتدکی وظیفه یی یامیشدی . بنده عمومی و تاریخی وظیفه مدن ، اوکونه هائده صفحهی ایضاح ابتدیکم کی اها ایشدم . فقط عمومی وظیفه مک ، امر ابتدکی اصل نقطه یی افا وتطبیق ایتمک لازم کلدیکی زمانده اصلاً تردد ایتمدم . توفیق پاشانک تلفرافلری وسیله سیله سلطنتی خلافتدن آیرمه واولا سلطنتی لغو ایتمک قرار ویردیکم زمان ، ایلک یادیغم ایشلردن بریده ، درحال ، رؤف بکی ، مجلسده کی او طهمه جلب ایتمک اولدی . رؤف بک ، رأفت پاشانک اونده صاحله قدر دیکله دیکم قناعات ومطالعه هیج مطلع دکنم کی آئنده ، کندیسندن شو طلبده بولندم : خلافت وسلطنتی بربرندن آیرمه رق سلطنتی لغو ایده جکز ! بونک موافق اولدیفنه دائر کرسیدن بیاناتده برلنه جکسکز ! رؤف بک ايله فضله برنک کله تعاطی ایتمکده . رؤف بک ، او طهمدن چیقمدن اول ، عینی مقصدله دعوت ایتمش اولدیغم کاظم قره بکر پاشا کلدی . اوندنده عینی زمینده بیاناتده بولمنسی رجا ایتمدم .

افندیلر ، اوتاریخه هائده ضبط جریده لرنده کورولادیکی وجهله رؤف بک کرسیدن بر ایکی دفعه بیاناتده بولندی حتی سلطنتک لغو اولدینی کونک بایرام قبول ایدلسی تکلیفی ده در میان ابتد .

بوراده ، برنقطه ، دماغلرده دوکوم حائنده قله بیلیر . بکا ، پادشاهه ، محافظه صداقتی بورج بیلدیکندن ، مقام سلطنتک یرینه بشقه ماهیتده بر موجودیتک اقامه سنه چالیشمه نکل فلاکت وخسرانی موجب اوله جفندن بحث ایتمش اولان رؤف بک ، بنم ، یکی قرارمه مطلع اولدقدن وبخصوص قرارمک

لهنده وسلطنتک لغوی حقنده بیاناتده بولمنسه دائر تکلیفم قارشوسنده ، مطالعه دخی سرد ایتمکسزین مطاوعت کوسترمشد . بوطور وحركت ناصل تفسیر اولته بیلیر ؟ رؤف بک ، اسکی قناعتلری تبدیلی ایتمشده ؟ یوقسه قناعتلرنده اساساً صمیمی دگلی ایدی ؟ بوایکی نقطه یی بربرندن تفریق ایتمک ویری اوزرنده تام قناعتله حکم ویرمک مشکدر .

— افندیلر ، بویله مشکوک بر حکم و بر مک کیریشمکدنسه ، وضعیتک مطالعه سنی تسهله مدار اوله جق بعض صفحاتی ، معاملاتی و مناقشاتی ، هیئت علیه کزه خاطر لاتی تریجیح ایدرم .

عرض ایتشدم که ، سلطنتک لقوی ، لوزان قونفرانسنه استانبولدن ده بر هیئت مرخصه دعوت ایدلمسی و استانبولک یعنی وحیدالدین و توفیق پاشا و رفقاسک دخی بویله بر دعوتی ، تورک ماتشک بویوک آمکمرله ، فداکار قلقلره استحصال ایلدیکی منفعتی کوچولنک ، بلکه ده معاسر بر ماهیته دوشورمک بهاسنه اولدینی حالده ، قبول ایلمسی یوزندن ایلری گلشیدی .

توفیق پاشا ، اولانیم شخصیسه بر تلغراف ویردی ۱۷۰ تشرین اول ۳۲۸ تاریخلی اولان بو تلغرافنامه ده ؛ توفیق پاشا ، احراز اولنان مظفریتک ، بوندن بویله ، استانبول و آنقره آرمنده اختلاف و ایکیلکی قالدیرمش و وحدت ملیه مزى تأمین ایتش اولدینی یازیوردی . یعنی ، توفیق پاشا دیمک ایستیوردی که ، مملکتده دشمن قالدی ، بناء علیه پادشاه یرنده ، حکومت اولنک یاننده ، ملتده دوشن بو مقاملرک ویره جکی او امره اطاعت ایتمکدر . بو تقدیرده وحدته مانع البته برشی قالماش اولور . یالکز ، آنقره دن بر آزدها خدمت ایسته مک فراستند بولونیوردی . اوده ، صاح قونفرانسنه استانبولک و آنقره ک برلکده دعوت ایدله جکنه بناء ده اول طرفدن غایت محرمانه تعلیماتی حامل بر ذلک سرعت ممکنه ایله استانبوله اعزامی تأمین ایتک ایدی . [وثیقه : ۲۶۰]

توفیق پاشایه تبلیغ ایدلمک اوزره ، استانبولده حامد بکه یازدیقم تلغرافنامه ایله « توفیق پاشا و رفقاسنک ، سیاست دولتی تشویشدن مجانبت ایلملری خصوصنک ، نه درجه عظیم مسئولیتی بادی اوله جفنک درکار بولندیغی ، بیلدیردم . [وثیقه : ۲۶۱]

مع التأسف حامد بک ، بو تلغرافنامه مک عیناً توفیق پاشایه بیلدیرلمسی لازم کلدیکنده متردد قالش ، بونی کندنه مخصوص دیرکتیف تالی ایش ؛ مع هذا بو تلغرافنامه محتویاتی دائره سنده توفیق پاشایه اوج کون ظرفنده بش کرم تبلیغانده بولنش ، حتی توفیق پاشا و رفقای مساعیسنک ، قونفرانسه مرخص کوندرمه ملری ایچون غرضلره ، آژانسره ، تبلیغی ایجاب ایدن بیاناتک اساسلرینی حاوی بر مسوده دخی کوندرمش . . [وثیقه : ۲۶۲]

بوتون منفعتلرینی ملوث بر تحک ، جورومش ، چوکمش آیاقلرینه صاریتنده ، یالکز بونده کورن ، توفیق پاشا و امثالی پاشالردن مرکب وحیدالدین هیئتک کیزلی مقصدلرینی ، بهمه حال ترویج ایتدیرمک یولندن بشته هیچ برشیه اشتغال ایتدکلری آکلاشیایوردی . توفیق پاشانک بکا چکدیکی تلغرافک ، مطلع اولمدیغی بیلدیردیکی جوابدن صوکره ، دوغریدن دوغری به ۱۰ تشرین اول ۳۸ تاریخلی تلغرافنامه سیله و صدراعظم عنوانیه مجلس ریاسته مراجعت ایتدی . [وثیقه : ۲۶۳]

مراجعتنامه محتویاتی ، عثمانلی دورینک توفیق پاشالرینه خاص بر طرزده ایدی . توفیق پاشا و آرقداشلری ، بو تلغرافنامه لرله ، احراز اولنان موقتیانک حصولنه خدمت ایتدکلرندن بحث ایدمک قدر جسارت کوسترمه بیلمشلردر .

افندیلر ، عثمانلی دولتنک ، غیر مشروع اوله رق حکومتی نامی طاشیق غفلتنده بولنان ، توفیق پاشا ، احمد عزت پاشا و امثالندن مرکب صوکر عثمانلی هیئتیه فضلہ اشتغال فائده سزدر . سوزمی مجلس مذاکرانه نقل ایدمچکم .

موضوع بحث مسئله دولایسیله ، مجلسده ۳۰ تشرین اول ۳۸ کونی مذاکرات باشلادی ، چوق خطیملر ، چوق سوزلر سویلدیلر . استانبولده کی عثمانلی حکومتلرینی ، فرید پاشا دوره سندن صوکره ، توفیق پاشا پرده سنک آچیلدیغنی و بو پرده نی آچانلرک ادرا کدن محروم ، وجداندن محروم ، برطاقم انسانلر اولدیغنی بیان ایدرک ، بو آدملره لازم اولان قانونی معاملهنک پابیلیمسنی طلب ایتدیلر ، « بویله برذهنیتی طاشیان ، یعنی ، بزه ، بوقدر احقجه تکلیفانده بولنان ذوات — حقیقه باب عالینک ، هویت تاریخیه سنه وضع امضا ایدن وهر شیدن زیاده اورابه مربوط اولان ذواتدر دیدیلر .

استانبولده ، حکومت نام و شعارینی طاقینان آدملرک ، خیانت وطنیه قانونه نوفیقاً ؛ تجزیه سنه هائذ تقریرلر اوقوندی .

افندیلر ؛ عثمانلی امپراطور انک منقرض اولدیغنی ، یکی برتورکیه دولتنک تولد ایتدیکنی ، تشکیلات اساسیه قانونیه ، حقوق حکمرانینک ، ملت هائذ بولندیغنی افاده ایدر بر تقریر حاضرلادی . سکسانی متجاوز آرقداشه امضا ایتدیرلدی . بوتقریرده بتمده امضام واردر .

بوتقریر ؛ اوقوندقدن صوکره ، جدی اوله رق مخالف وضعیت آلانلرک باشنده ایکی ذات کوروودی . بولردن بری ، مرسین مبعوثی بولنان میرآلای صلاح الدین بکدر . ایکنجیسی ، ازمیرده آسیلان ضیا خورشیددر . بولر ، سلطنتک لغو اولنماسی قناعتنده بولندقلرینی ، واضحاً اظهار ایلدیلر .

افندیلر ؛ ۳۱ تشرین اول ۳۳۸ کونی مجلس اجتماع ایتدی . بوکون مدافعه حقوق غروبی اجتماع اولدی . بو اجتماعده ، عثمانلی سلطنتک لغوی ضروری اولدینی حقنده بیانانده بولندم . ۱ تشرین ثانی ۳۳۸ کونی مجلس اجتماعنده عینی مسئله ، اوزون ، مناقشه لره معروض قالدی . مجلسده ، منصل بیانانده بولنقی لزومی حس ایتدم . [وثیقه : ۲۶۴] اسلام و تورک تاریخندن بحث ایدرک خلافت و سلطنتک آریله بیله جکنی ، حاکمیت و سلطنت ملیه مقامنک تورکیا بوبوک ملت مجلسی اوله بیله جکنی ، وقایع تاریخیه مستنداً ، ایضاح ایتدم . هلا کونک ، خلیفه معضی اعدام ایدرک دنیا یوزنده ، فعلاً خلافت خاتمه ویردیکنی و ۹۲۴ تاریخ هجریسندن مصری ضبط ایدن یاووز ، اوراده عنوانی خلیفه اولان بر ملتجییه اهمیت ویرمه ییدی ، خلافت عنواننک ، زمانمزه قدر میراث قالمش بولمیه جفنی ، آکلاتدم .

بولندن صوکره ؛ مسئلهیه متعلق تقریرلر ، اوچ انجمنه : تشکیلات اساسیه ، شرعیه وعدلیه انجمنلرینه حواله اولندی . بو اوچ انجمن هیئتک بر آرایه کلوب ؛ بزم ، تعقیب ایتدیکنمز مقصده کوره ، مسئلهیه حل و انتاج ایتیمی البته ، مشکل ایدی . وضعبقیقیندن وبالذات تعقیب ایتک لازم کلدی .

اوچ انجمن ، بر اوطهده اجتماع ایتدی . ریاسته خواجه مفید افندی بی انتخاب ایلدی . مسئلهیه مذاکره ایتمکه باشلادیلر . شرعیه انجمنه منسوب خواجه افندیلر ، خلافتک سلطنتدن منک اولمیه جفنی ، معروف سفسطه لره استناد ایتدیره رک ، ادعا ایتدیلر . بو مدعیانک جرح و نقصنده سربست اداره کلام ایدنلر ، اورتمیه چیقار کوروتمدیلر . بز چوق غلبه لقی اولان عینی اوطه نک بر کوشه سندن مناقشه بی دیکلیوردق . بو طرزده ، مذاکره نک مقصود نتیجه ایترا نه انتظار ایتک ، بیهوده ایدی .

بونی آکلادق . نهایت ، مشترک انجمن رئیسندن سوز آلام . اوکمدەکی سرەنک اوستنه چىقدم .
يوكسك سسلە ، شو بيانانده بولندم : « افندم ؛ ديدم . حاكيت وسلطنت هيچ كيمسه طرفندن هيچ
كيمسه به ، علم لىجايدىر ديه ، مذاكرە ايله ، مناقشه ايله وىرلۇز . حاكيت ، سلطنت قوتلە ، قدرلە
وزورلە آلىنىر . عثمان اوغللىرى ، زورلە تورك ملتەك حاكيت وسلطنتە ، واضع ايد اولمشلردى ،
بوسلطلارنى آلنى عصردن برى ادامە ايلشلىردى . شىمدى دە ، تورك ملتى بو متجاوزلرك حدلارنى
اخطار ايدەرك ، حاكيت وسلطنتنى ، عصيان ايدرك كندى آلنە ، بالفعل ، آلمش بولونيور .
بو برامى واقعدىر . موضوع بحث اولان ؛ ملتە سلطنتنى ، حاكيتنى براقەجقمىز ، براقەجقمىز ؟
مسئلەسى دكلدر . مسئلە ذاتاً امر واقع اولمش بر حقيقتى افادەدن عبارتدر . بو ، ھەمە حال ، اولەجقدر .
بورادە اجتماع ايدنلر ، مجلس وھركس مسئلەنى طبعى كورورسە ، فكرجە موافق اولور . عكسى
قەدردە ، بنە حقيقت اصولى دائرە سندنە افادە اولنەجقدر . فقط احتمال بعض قفالىر كسيلەجقدر .

ايشك جەت علميە سنەكلنچە ؛ خواجە افنديلرك هيچ مراق وانديشەلرينە محل يوقدر . بوخصوصە
علمى ايضاحات وىرەيم ديدم واوزون اوزادىيە بر طاقم ايضاحاتدە بولندم . بونك اوزرىنە آنقرە
مبعوثلرندن ، خواجە مصطفى افندى ، عفو ايدرسكز افندم ؛ ديدى بز مسئلەنى بشقە نقطە نظرندن
مطالە ايدىيورديق ، ايضاحاتكزندن تنور ايتدك . مسئلە ، مشترك انجمنجە حل ايدىلشلى .

سرعتلە قنون لايىھەسى ، تئييت اولندى . عيني كوندە مجلسك ايكنجى جلسە سندنە اوقوندى . تعيين
اسامى ايله رايە وضى ، تكيّفنە قارشى ، كرسىيە چىقدم . ديدم ، كە بوكا حاجت يوقدر ، مملكت وملتك
استقلالنى ابدىاً محفوظ قىلەجق اساساتى مجلس هالينكە متفقاً قبول ايدەجكنى ظن ايدرم . [رايە سسلرى]
يوكسلىدى . نهایت ، رئيس ، رايە قويدى ، ومتفقاً قبول ايدىلشدر ، ديدى . يالكىز منى بر سس
ايشيدلى ، [بن مخاتم ۱ .] . بو صدا (سوز يوق ۱) صدالريلە بوغولدى . ايشتە افنديلر ، عثمانلى
سلطنتك ، انهدام واقراض مراسنك صوك صفحەسى بو صورتلە جريان ايتمشدر .

§ ۱۷ تشرین ثانی ۳۳۸ تاريخلى رسمى برتلغرافك ايلك جملەسى شو ايدى : « وحيدالدين افندى
پوكيجە سرايدن غيبوبت ايتلشدر . » بوتلغرافنامەنك دھا برايكى جملەسى ۱۸ تشرین ثانی ۳۳۸ كونه
حائذ مجلس ضبط جريده سندنە مطالە بيورمشسكزدر . فقط ، تلغرافنامەنك اصلندە ، غيبوبتك كيملرك
دلائيلە وقوع بولدىنى احتمالندن واماناتك صورت محافظە سندن وسائرەدن بحث ايدن آلت طرفى دە واردر .
عيني كونكى ضبطلە اوقونمش اولان بر مکتوب صورتيه ، اوکا ماقوف ، — آرئاسلرلە نشر
اولنش — بر بياننامە صورتى دە تکرار اوقوبەلم :

مکتوب صورتى

« برنسخەسى لف ايتديكم رسمى بياننامەده سويلنديكى وجهله ذات شاهانه كنديسنى انيكلترەنك
زير حياه سەنە وضع ايدەرك برانكليز سفينە حربيه سيله استانبولدن مفارقت ايتمشدر

۱۷ تشرین ثانی ۱۹۲۲ . امضا : هارينتون »

ملفوف اولان بیاننامه صورتی

« رسماً بیان اولتورکه ، ذات شاهانه وضعیت حاضره نتیجه‌سنده حریت و حیاتی نه‌لکه‌ده کوردیکندن ، بوتون اسلام‌لرک خلیفه‌سی صفیه انکلیز حایه‌سنی وعینی زمانده استانبولدن بشقه بریره نقلی طلب ایتمشدر . ذات شاهانه‌ک آرزوسی بوسباح ایفا اولتمشدر . تورکیاده‌کی انکلیز قوتلربنک باش قوماندانی جنرال سور جاره‌لس هاریغتون ذات شاهانه‌ی آلمغه کیدرک برانکلیز حرب سفینه‌سنه قدر کندیسنه رفاقت ایتمش و ذات شاهانه واپورده بحرسفید فلوسی عموم قوماندانی آمیرال سور دوروق طرفندن استقبال ایدلمشدر . انکلتزه فوق‌العاده قومیسر وکیلی سور نه‌ویل هندرسون ذات شاهانه‌ی سفینه‌ده زیارت ایدرک قرال بشنجه ژورژه بیلدیرلک اوزره آرزولربی صورمشدر . »

جنرال هاریغتونک علویه سلطان نامنده برقادینه کوندردیکی فرانسزجه بر مکتوب‌ده واردر . بومکتوب ، هیچ بر جواب و برامه‌مش اولدینی قیدیه عیناً رأقت پاشایه کوندرلمش . اوده بزه ، ۲۵ نشرین ثانی ۳۸ تاریخنده صورتی بیلدیرمشدی . فرانسزجه مکتوبک بیلدیریلن تورکجه صورتی شودر :

« سلطان خاتم افندی حضرتلری ، الا آن ماله‌یه یاقلاشمقده بولنان ذات حضرت پادشاهیدن ، ثائله‌سی احوالندن معلومات رجاسنی حاوی برتلسز آلدیم . بوبابده ، کچن جمعه ایرتسی بیلدیزدن معلومات آلمش وقادین افندی حضرتلربنک کمال عافیتده شادان اولدقلربی اوکرتمش ودرحال ذات شاهانه‌یه عرض ایتمشدم . اکر ثائله شاهانه حقنده معلومات لطیف ایده‌بیلیرسه کز اوئی درحال ذات شاهانه‌یه عرض ایتمکه بختیار اولورم . ذات شاهانه‌ک معروض بولندقلری مشکلات دولایسیله الک صمیمی تمیثاتک ذات علیه‌لربنه وعاثله شاهانه‌یه ابلاغنه مساعدده بیورمکزی واک درین حرمت و توقیراتمک قبولی رجا ایدرم . امضا : هاریغتون . »

— افندیلر ، بوصول مکتوب اشتغاله دکر ماهیتده دکلدر . بوندن بشقه ، جنرال هاریغتونک ، استانبولده‌کی عسکری مأمورمه یازدینی مکتوبک و ملفوفنک محتویاتی حقنده‌ده مطالعه درمیاتی زائد بولورم .

— افکار عمومی‌ی ، وضعیت حقیقه ایله قارشی قارشی‌یه براقیمی ترجیح ایدرم . سقیم برنوارث

اصولی نتیجه‌سی اوله‌رق ، بوبوک بر مقام ، طنطنه‌لی بر عنوان احراز ایده‌بیلیمش بر سفیلک ، عزت نفسی چوق یوکسک ، اصیل بر ملتی ناصل خجیل بر وضعیت دوشوره‌بیلجکی ، اوزمان ، ده‌ا طبیعی صورتده آکلاشیلیر .

فی‌الحقیقه ، هر نه سبب و صورته اولورسه اولسون ، وحیدالدین کبی حریت و حیاتی ملتی ایچنده ، نه‌لکه‌ده کوره‌بیلجک قدر ، هادی بر مخلوقک ، بر دقیقه دخی اولسه ، بر ملتک رأس کارنده بولدینی دوشونمک نه حزیندر ! شایان تشکر درکه ، بو آلجی ، موروث سلطنت مقامنندن ، ملت

طرفندن اسقاط اولندقدن صوكره ، دنايتنى اتام ايتش بولونيور . تورك ملتلك ، بو تقدىمى البته ، تقديره لايقدرد .

عاجز ، عادى حس و ادرا كدن محروم بر مخلوق ؛ قبول ايدن ، هر هانكى بر اجنيىنك جهانسنه كيرميليبر ، فقط . بويله بر مخلوقك ، بوتون اسلاملك خليفهسى صفتى حائز بولندينى افاده ايتك البته موافق دكلدر . بويله بر تاقينك درغرو اوله بيايمسى ، اول امرده ، بوتون اسلام كتلهلرينك اسير اولملى شريطنه وابسته در . حالبوكه ، جهانده حقيقت ، بويله مبدى ؟ بز ، توركلر ، بوتون تاريخى حياتموزه حريرت و استقلاله ثمال اولش بر ملتز ! قيمتمز حياتلرينى ايكي بيجق كون فضلّه ، سفيلاه سوروكايه بيلمك ايجون ، هر درلو مذلتى مباح كورن خليفه لر اويونى ده سخنه دن قالد . مبلديكمزى كوستردك . بو صورته دولتلك ، ملتلك ، يكديكريله مناسبانده شخصلرك ، باخصوص منسوب اولدنيى دولت و ملتك ضرربنده اولسه ، شخصى وضعيت و حياتلردن بشقه برشى دوشومه يه جك پسپاهلرك هميتى اوله مه حفى حقيقت معلومه سنى تاييد ايتدك .

§ ملتزر مناسبانده ، مانكه نلردن استفاده سيستمه رغبت دورينه خاتمه وپرمك ، مدنى طملك صميمى تمبسنى تشكيل ايتميدر !

§ محتره افنديلر ، فرارى خليفه ، توركيا بويوك ملت مجلسنده خلع اولدى . برينه ، صوكنجى خليفه اولان عبدالمجيد افندى انتخاب ايدلى .

مجلسجه ، بكي خايغه انتخاب اولمده دن اول ، انتخاب اولنه جق ذاكده پادشاهلق سودا ودعواسنه قابيله رق هر هانجى بر اجنيى دوله اتجا ايتسى احتمالى بر طرف ايتك لازمدى . بونك ايجون ، استانبولده بولتان مامورمز رافت پاشايه ، عبدالمجيد افندى ايله كوروشه رك وحتى آلندن توركيا بويوك ملت مجلسنك خلافت وسلطنت حقنده اتخاذا ايتديكى قرارى تماماً قبول ايتديكنه دائر ، برده ، سند آله رق كوندرمىنى يازدم . بويازد قلمر ياپيلمشدر .

۱۸ شمرين ناي ۳۸ كوني استانبولده رافت پاشايه يازديغم بر شيفره تلغرافنامه ايله ده وپرديكم تعلباتده ، باشليجه شونقظه لرى قيد ايتشدم : « عبدالمجيد افندى ، خليفه مسلمين عنوانى قواينه جقدر . بوغنونه ، بشقه صفت و كله علاوه ايديله جكدر . عالم اسلامه ابلاغ اولنق اوزره احضار ايدى جكي بر بياننامه يى دلالتكزله ، اوله ، شيفره اوله رق بيلديره جكدر . تصويب اولوندقدن صوكره تكرر شيفره ايله ودلاستكزله كنديسنه بيلديره يه جك ، اوندن صوكره نشر اولنه جقدر . بوياننامه نك متنى باشليجه شونقظه لر تشكيل ايدى جكدر :

آ — توركيا بويوك ملت مجلسنك كنديسنى خلافته اتخابندن صراحة بيان ممنونيت اولنه جقدر .

ب — وحيدالدين افندينك طرز حركتى مفصلاً تفسيح ايديله جكدر .

ج — تشكيلات اساسيه قانونك اونجى ماده سنه قدر اولان موادى محتوياتى طرز مناسبده ومهم معنا ومفادى عينا ذكر ايدلك صورتيه توركيا دولتلك وبويوك ملت مجلسنك وحكومتنك ماهيت مخصوصه سى واصل اداره سنك توركيا خلقى وبوتون اسلام عالمى ايجون انفع ووافق اولدنيى ذكر وتثبيت قلنه جقدر .

د — تورکیا ملی خلق حکومتک خدمات مسبوقه و مساعی مشکوره سندن تقدیرکارانه برلسان ایله بحث اوانه جقدر .

ه — اشبو بیاننامه ده نقاط مسروودن ماعدا ، سیاسی عدایدیله بیلجک بر نقطه و فکر درمیان ایدیلیه جقدر .

۱۹ تشرین ثانی ۳۳۸ تاریخی آجیق بر تلغرافلده عبدالمجید افندی به : « تورکیا دولتنک حاکمیتی بلاقید و شرط ملتک عهد مسنده محفوظ طوتان تشکیلات اساسیه قانونه توفیقاً اجرا قدرتی و تشریع صلاحیتی کنديسند منجلی و متمرکز بولنان ملتک یکانه و حقیقی مثللرندن مرکب تورکیا بویوک ملت مجلسنک ۱ تشرین ثانی ۳۸ تاریخده متفقاً قبول ابتدیی اسباب موجب و اساسات دائره مسنده مجلس عالیجه ۱۸ تشرین ثانی ۳۳۸ تاریخده منعقد جلسده خلافت انتخاب بیورولمش اولدینی ، تبلیغ ایتدم . [وثیقه : ۲۶۵]

۱۹ تشرین ثانی ۳۳۸ تاریخی بر شیفره تلغرافنامه ایله رأفت پاشا ؛ یازدیغمز تلغرافلره جواب ویریوردی ؛ عبدالمجید افندی ، امضا بالاسنده خلیفه مسلمین و خادم الحرمین عنواننک بولونمسی و جمعه سلاملغنده خلعت و فاتحه هاند شکله بر صاریق طاقنمسی ممکن و موافق اوله جنی مطالعه مسنده بولنمش . عالم اسلامه یازمه جنی بیاننامه محتویاتی حقنده درمیان ابتدیی مطالعه ده ، وحیدالدین افندی حقنده بر شی سوبله مک خصوصنده اعتذار ایتش و بیاننامه نك استانبول غزنه لرنده حین نشرنده تورکجه سیله برابر برده عربجه صورتنک نشر ایتدیلمسی مطالعه سنی درمیان ایتش . [وثیقه : ۲۶۶]

رأفت پاشایه ما کنه باشنده ۲۰ تشرین ثانی ۳۳۸ کونی و پردیکم جوابده ؛ خلیفه مسلمین عنوانیله برابر خادم الحرمین الشریفین تعبیرنک استعمالی تنسیب ایتدم . جمعه مراسمنده فاتحک قیافته کیرمسی غیر طبعی بولدم . ردینفوت و یا استانبولین کیه بیلجکنی ؛ عسکری اونیفورمه نك بالطبع موضوع بحث اوله میه جغنی بیلدیردم . نشر اولنه جق بیاننامه ده وحیدالدینک اسمی ذکر اولمق سزین مسابق خلیفه نك شخصیت مغویه سندن وزماننده دوشولن درکده دن بحث ایدلمسی لزومی اولدینی مطالعه مسنده بولندم . رأفت پاشادن ، ۲۰ تشرین ثانی ۳۸ ده آلدیغمز شیفره تلغرافنامه نك برنجی ماده مسنده ، رأفت پاشا دیوردی که ، عبدالمجید افدینک ۲۹ ربیع الاول تاریخی محرراتی زیرنده (خلیفه رسول الله خادم الحرمین الشریفین جمله سنک آلتنده عبدالمجید بن عبدالعزیزخان) امضاسی قولانیلمشدر .

۸ افندیله ؛ یادیغمز ابقاضی حسن تلقی ایتدیکنی افاده ایتش اولان عبدالمجید افندی (خلیفه مسلمین) یرینه (خلیفه رسول الله) و باباسنک اسمی مناسبتیله (خان) عنوانلرینی قولانیلمق دن منع نفس ابدمه مشدر . بر طاقم مطالعه لردن سوکرده وحیدالدین حقنده کی بیاناتدن صرف نظر ایتدیکنی و چونکه « آخرک افعال ردیشه سنی موضوع بحث ایتک صورتیله بیله اولسه ، بو قیل بیاناتک مسلك و سجه سنه کران کله جککنک درکار بولندیغنی ، بیلدیرمش . بو خصوص ، تلغرافنامه نك ایکنجی ماده مسنده مندرج ایدی . تلغرافنامه نك اوچنجی ماده سنی ، بتم ، مجلس رئیس صفتیله کنديسنه ، خلافت انتخاب اولندیغنی تبلیغ ایدن تلغرافنامه مه یازدینی جواب تشکیل ایدیوردی . بو جوابک صرلوحه سی « آنقرده تورکیا بویوک ملت مجلسی رئیس مشیر غازی مصطفی کمال پاشا حضر تارینه ،

دیه شخصه خطاب حالده ایدی . دردنجی مادهده ، عالم اسلامه تبلیغ ایده جکی بیاننامه صورتی واردی . بوبیاننامه نك یازلدینی استانبولك ، (دارالخلافه العلیه) اولدینی ده اعتنا ایله مقدمه یولو یوردی .

۲۱ تشرین ثانی ۳۳۸ تاریخی بر تلغرافده ، (خلیفه رسول الله) برینه اولجه بیلدیردیکمز بی (خلیفه مسلمین) دنیه جکدر دیدك . کندیسنه ، خلافتی تبلیغ ایدن تلغرافنامه مزه وره جکی جوابك شخصه دکل ، تورکیا بویوک ملت مجلسی ریاستنه اولاسنی اخطار ایتدك . محرراننده ، سیاسی ، عمومی خصوصاره شامل کله لر اولدیندن وونلردن احتراز لزومندن بحث ایتدك .

§ افندیله اهمیتسز فقرات کبی تلقی ایللسی پك ممکن اولان بواصاحتله اشارت ایتك ایستدیکم اساسلی نقطه شودر : بن ، سلطنت شخصیه نك الیاسندن سوکره ، بشقه عوالله عنی ماهیتده بر مقامدن عبوت اولسی لازم کان خلافتك ده ، ملقا اولدینی قبول ایدیوردم . بونك ، مناسب زمان وفرصته تافظنی طیبی بولیوردم . خلیفه انتخاب اولنان عبدالمجید افندیك ، بوحقیقتدن بوسبوتون غافل اولدینی ادعا اولنه مز . باخصوص ، کندیسنك خلیفه عنوانیه اجرای سلطنتی اسباب وشرائطنی احضار وتمین ایده بیله جککرینی تخیل ایدنلرك موجودینی دوشونولورسه ؛ مخاطبمرك وطیبی طرفدارانك صفوت وغفلتنه ذاهب اولق اصلا جائز اوله مزدی .

شمدی آرزو سورورسه کز ، خلیفه انتخابی مناسبتیه مجلسك ۱۸ تشرین ثانی ۳۸ کونی خفی جلسه نرنده کچن مذاکراتی حقهده قیسه بر فکر ویرهیم .

مجلسده مسئله بی جوق جدی ومهم تلقی ایدنلر واردی وباخصوص خواجه افندیلر کندی اختصاصلینه متعلق بر موضوع بولدولردن جوق دقتی ومتیقظ ایدیله . بر خلیفه قلمش .. اوئی خلع ایتك ، یکیسنی انتخاب ایتك .. سوکره یکیسنی استانبولده بر اقبوب آنقریه کتیرمك .. ملتک ودولتک یقیندن باشنه کچیرمك .. خلاصه ، خلیفه نك فراری بوزندن تورکیاده ، بوتون عالم اسلامده تشوش وتوقعه کلمش ویاخود کله جکمش .. اونك ایچون تدبیرلر آلملی ایش .. طرزنده مطالعه لر ، اندیشه لر درمیان اولویوردی .

بعض خطیلرده ، خلیفه اوله جتی ذاتک صفتك ، صلاحیتك نه اوله جفی تثبیت لزومندن بحث ایدیورلردی .

بنده ، مذاکره ومنقشه به اشتراك ایتدم . بیاناتك اکثری ، درمیان ایدیلن مطالعانه ، جواب ماییتنده ایدی . سویلدکلریمک اساسلری شوجهلرده مندمج بولونیوردی :

« موضوع بحث مسئله بی جوق مناقشه وتحلیل ایتك ممکندر . فقط ، مناقشات وتحلیلاتده نه قدر ایلری کیدرسه مسئله بی حل ایتکده اوقدر مشکلات وتأخراته اوغرارزه . یانکز شو نقطه به نظر دقتی جلب ایدرم ؛ بو مجلس ، تورکیا خلقنك مجاسیدره بو مجاسک صفت و صلاحیتی یالکزو آنجق تورکیا خلقنك وتورك وطننك حیاته ومقدراتنه شامل ونافذ اوله بیلیر . مجاسمز ، کندی کندینه بوتون عالم اسلامه شامل بر قدرت اکتساب ایدمه من افندیله ! تورك ملتی واونك مثللرندن مرکب اولان مجلسمز ، کندی موجودیتنی ، خلیفه عنوانی طاشیان ویا طاشیه جق اولان بر ذاتک آله وره من ویرمه جکدر افندیله ! بوندن دولایی عالم اسلامده تشوش وارمش ویاخود اوله جتمش . بونلرك هبسی مناسز وایلان سوزلردر . کیم سویله مشه یالان سویله مشدر ، یالان سویله یور .

§ بوسوزومه اعتراض ایدن برذاته جواب ویردم ، علناً دیدم که :

— سن یالان سویلیه بیلیرسک ، مستعدسک ! .

افندیلر ؛ دغدغه به محل اولدیغنی ایضاحدن صوکره بیان ایتدم که ، بزم ، جهان نظرندک بونک قوت و قدرتمز ، یکی شکل و ماهیتمزدرد . مقام خلافت تحت اسارتده اوله بیلیر . خلیفه نامنی مشایانلر اجنبیلره التجا ایدم بیلیرلر . دشمنلر و خلیفه لر برابر اوله بیلیرلر و هرشی پامغه تشبث ایدم بیلیرلر . فقط ، یکی تورکیه نك طرز اداره سنی ، سیاستنی ، قوتی قطعاً صارصه مزلر .

تورکیه خلنسک بلاقید و شرط حا کیمینه صاحب اولدیغنی بردفمه دها و قطعیتله تکرار ایدیورم . حا کیمیت ، هیچ برمعنا ، هیچ بر شکل و هیچ بررنکده و دلالتده اشتراك قبول ایتمز . عنوانی خلیفه اولسون ، نه اولورسه اولسون هیچ کیمسه بو ملک مقدراننده مشارکت صاحبی اولاماز . ملت ، بوکا قطعاً مساعده ایدم مز . بونی تکلیف ایدم جک هیچ بزمیت و کلی بولنه ماز . بناء علیه ، فراوی خلیفه یی خلع ، یکیمینی انتخاب و بو موضوعه متعلق بوتون معاملاته سویلدیکم نقطه نظرلر داخنده حرکت ضروریدر . بشقه درلوسنه قطعاً امکان یوقدر .

محترم افندیلر ، برآز مناقشه لی و کوروتولی اولمغه برابر مجلسک اکثریتیه ، پایله جق معامله اوزرنده مطابقت حصول بولدی . اوندن صوکره کی ، نتیجه ده معلوم حالیری اولدی .

سلطنتک لغوی اوزرینه استانبولده حکومت عنواتی طاشیان توفیق و عزت پاشالر و رفقاسنک سرابه استغفارینی ناصل ویردکلرندن ، استاسول اداره سنی تنظیم ایچون ویردیکمز اوامر و تعلیادنده بحث ایدرک هیئت علیه کزی یورمنی فائده لی بولیورم .

§ لوزان قونفرانسی اجتماع حومیسی ۲۱ تشرین ثانی ۳۳۸ - ۹۲۲ تاریخنده وقوع بولشدرد . بو قونفرانسنده تورکیا دولتی عصمت پاشا حضرتلری تمثیل ایتدی . طربزون مبعوثی حسن بک و سینوب مبعوثی رضا نور بک ، عصمت پاشانک ریاستنده کی هیئت مرخصه یی تشکیل ایدیوردی . هیئت مرخصه مز ، تشرین ثانی ۳۳۸ - ۹۲۲ ایتدالرنده ، لوزانه کیتمک اوزره آقره دن مفارقت ایتدی .

افندیلر ؛ ایکی دوردن عبارت اولوب سکر آی دوام ایدن لوزان قونفرانسی و نتیجه سی دنیانک معلومی بولنان برکیفیتدر .

بر مدت ، آقره ده ، لوزان قونفرانسی مذاکراتی تعقیب ایتدم . مذاکره لر حرارتلی ، مناقشه لی جریان ایدیوردی . تورک حقوقی تصدیق ایدر مثبت نتایج کورولیوردی . بن ، بونی ، بک طیبی بولیوردم . چونکه ، لوزان صلح ماصه سنده موضوع بحث ایدیلن مسائل ، اوچ ، درت سنه نك یکی دوره به حائد و منحصر قالیوردی . عصرلق حسابلر رؤیت اولونیوردی . بوقدر اسکی ، بوقدر قاریشیق ، بوقدر ملوت حسابلرک ایچندن چیقمق ، البته ، اوقدر بسیط و قولای اولیه جقدی .

افندیلر ؟ معلومدر ، که یکی تورک دولتنک استخلاف ایتدیکی عثمانی دولتی ، عهد عتیقه نامی آلتنده بر طقم « قاپیتولاسیونلر » ک زبونی ایدی . خرسیتیان عناصر بر جوق امتیازلره واستشایتلره مالک بولونیوردی . عثمانی دولتی ، عثمانی مملکتلرنده بولنان اجنیلره حق قضاسنی تطبیق ایدمزدی ، عثمانی تبعه سندن آلدینی ویرکویی اجنیلردن آلمقدن ممنوع بولونیوردی ؛ دولتنک حیاتی کمیرن ، کندی داخلنده کی عناصر حقننده تدایر آلمقدن منع ایدیلیدی .

عثمانی دولتی ، کندیسنی تأسیس ایدن ، عصر اصلینک تورک ملتک انسانیجه یشامسنی تأمین ایدمجهک اسبابده توسلیدن منع ایدلمشدی ، مملکتی اعمار ایدمزه ، شمندوفر یابدیره مز ، حتی مکتب یابدیرمقده سرست دکلدی ، بوکئی احوالده در حال اجانب مداخله ایدزدی .

عثمانی حکمدارلری ومقربلری ، دبدبه ودارات اینجده حیاتلرینی تأمین ایچون مملکت وملتنک بوتون منابع ثروتی قوروتدقدن بشفه ، ملتک هر درلو منافعی حصر ایتمک ودولتنک حیثیت وشرعی فدا ایتمک صورتیه بر جوق استقراضلر یا پیشلردی . اوقدرکه ، دولت بو اسقراضلرک فائضلرینی اوده به میه جک حاله کش ، جهان نظرنده مفلس عد اولمشدی .

افندیلر ؛ وارثی اولدیغمز عثمانی دولتنک دنیا نظرنده هیچ برقیته ، فضیلتی وحیثیتی قلمه مشدی ؛ حقوق بین المللندن خارج طائفش ، عادتا سخابت ووصایت آلمنه آیشش برماهیتده فرض اولونیوردی . ماضیه حائد مسامحه لرک ، خطالرک فاعلی بز اولدیغمز حالده ، اساساً عصرلرک متراکم حساباتی بزدن صورولمه مقی لازم کبیرکن بو خصوصدهده ، دنیا ایله قارشلی قارشلی به کلمک بزه توجه ایتمشدی . ملت ومملکتی حقیقی استقلال وحکمیتده صاحب قیلمق ایچون بومشکلات وفدا کارلغیده اقیحام ایتمک بزم اوزرمزه تحمیل اولمشدی . بن ، نتیجه نیک بهمه حال مثبت اوله جعندن امین ایدم . تورک ملتک موجودیتی ایچون ، استقلالی ایچون ، حاکمیتی ایچون بهمه حال استحصالی ونأمیننه مجبور اولدینی اساسلرک ، جهانجه تصدیق اولمه جغه اصلاً شبهه ایتیموردم . چونکه ، حقیقتده ، بواساسلر ، قوت ولیاقله فعلاً ومادۀ استحصالی ایدمش ایدی . قونفرانس ماصه سنده طاب ایتدیگمز ، ذاتاً استحصالی ایدمش اولان خصوصاتک اصولاً اوده واتصدیقندن بشفه برشی دکلدی . مطالباتمز ، صریح وطبیعی حقلمزدی . بوندن بشفه ، حقوقلری محوصه ونأمین ایچون قدرتمزده واردی ؛ قوتمزده کافی ایدی . اک بویوک قوتمز ، اک شایان امنیت مسندمز ، حاکمیت مله مزی ادراک ایتش واونی بالفعل خلک آلنه ویرمش وخلقک آلتنده طونه بیله جکمزی فعلاً اثبات ایش اولدیغمز ایدی .

ایشته ، بوملاحظه لره بناء ، قونفرانسلک جریانی سکونتله تعقیب ایدیوروکوستردیکی معکوس وضعیتلره لزومندن زیاده اهمیت عطف ایتیموردم .

افندیلر ؛ سلطنتک العالی ، خلافت مقامک صلاحیتلر قالدیشی اوزرینه ، خلق ایله یقیندن تماس کلمک ، احوال روحیه وتمایلات فکریه یی بردها تدقیق ایتمک مهممیدی .

بوندن بشفه ، مجلس صوک سنه سنه داخل اولمش بولونیوردی . یکی انتخاب مناسبتیه ، آناتولو وروم ایلی مدافعه حقوق جمعیتی سیاسی بفرقریه تحویل ایتمک قرار ویرمشدم . صلح تقرر ایتدیکی تقدیرده ، جمعیت تشکیلاتلرک ، سیاسی فرقریه انقلابی لزوملی کوریموردم . بو خصوصدهده خلق ایله بالذات حسب حال ایتمکی موافق وفائده لی مطالعه ایدیوردم . ظفردن صوکره ، تعلیم وتربیه

ایله اشتغال به باشلامش اولان اردومزی ده یاقیندن کورمک ایستوردم . ایسته ، بو مقصدلره ، غربی آماطولوده بر سیاحت اجرا ایتمک اوزره ۱۴ کانون ثانی ۳۹ تاریخده آنقرده دن حرکت ایتم .

اسکی شهردن اعتباراً ، ازمیت ، بروسه ، ازمیر ، بالیکسره خلقی مناسب محللرده طوبلایه رق اوزون حسبجانلرده بولندم . اهالینک ، بکا ایستکلری کی سربست سؤالر توجیه ایتمنی طلب ایتم . سورولان سؤالاره ، جواب تشکیل ایتمک اوزره ، آلتی ساعت ، یدی ساعت دوام ایدن قونفرانس لر ویردم . محترم افندی لر ، همان هر برده خلقک آ کلامق ایستدیکی خصوصاتدن نظر دقتی جلب ایدن قهقهه لر شونلردی :

لوزانس قونفرانسی ونتیجه سی ، حاکمیت ملیه ومقام خلافت وبونلرک وصعیتلری ومناسبتلری ویرده تشکیل ایتمک نیتنده اولدیغم آ کلاشیلان سیاسی فرقه . . .

لوزان قونفرانسی مذاکراتی ، جریان ایندیکی کی ، هر برده ، خلاصه ایدیوردم . نتیجه نک مثبت اوله جنی حقنده کی قناعتی ده بیان ایدهرک ملتک مستریخ اولسنه چایشوردم .

— حاکمیت ملیه ومقام خلافتک وصعیتلری ومناسبتلری نه اولدینی حقنده ، خلقک مراق واندیشه ایتمکده حتی واردی . . زیرا ، مجلس ۱ تشرین ثانی ۳۳۸ تاریخلی قراریه ، حاکمیت شخصییه مستند شکل حکومتک ۱۶ مارت ۳۶ تاریخندن اعتباراً وایدیاً تاریخه انتقال ایدبکنی اعلان ایتمکدن صوکره ، بر طاقم شکری خواجه لر افکار عمومی اسلامیه تردد واضطرابانه دوشمشدر . دیهرک حرکت وفعالیته کچدیله . (خلافت عینی حکومتدر . خلافتک حقوق و وظائفی ابطال ایتمک هیچ کیسه نک ، هیچ بر مجاسک النده دکلدر .) دعواسنی اورته به آتمشدری . مجاسک ، ملتک لغو ایندیکی سلطنت شخصییه بی خلافت مقامنده ادامه وپادشاه یرینه خلیفه اقامه ایتمک سوداسنه دوشمشدری . فی الحقیقه ، مرتجع برحزب ، قره حصار صاحب مبعوثی بولنان خواجه شکری امضاسیله و خلافت اسلامیه وبوبوک ملت مجلسی ، عنوانیه بررساله نشر ایتمی . آنقرده ده ، ۱۵ کانون ثانی ۳۳۹ تاریخده انتشار ایدن وبوتون مجلس اعضالرینه توزیع ایدیلن بورساله دن ، ایزمیتده ، خبردار ایدلدم . رساله نک اوزرنده ، ساده جه (۱۳۳۹) سنه سی یازمشدی . فقط رساله نک ده ، بن ، آنقرده ایکن احضار وطبع اولدینی ونیم آنقرده دن تاریخ مفارقم اولان ۱۴ کانون ثانی ۳۳۹ کونک فرداسی اورته به جیقارلدینی آ کلاشیلمش ایدی .

شکری افندی خواجه ورفقاسی (خلیفه مجلسک ، مجاس خلیفه نکدر) سفسطه سیله ملت مجلسنی خلیفه نک هیئت مشورتی وخیفه بی مجلسک ردولایسیله دولتک رئیس کی کوسترمتک وقبول ایندیمرمک ایسته مشلردر .

افندی لر ، خلیفه بولنان ذاتی ، امیده دوشوره جک بعض صداقتکارانه معامله لرده جلب دقت ایدی . خنی اوله رق جریان ایدن صداقتکارانه مظاهرات ایسه بزم خارجاً استدلال ایندیمرمزدن ده فضله ایش . بوبابده بر فکر ویرمش اولق ایچون اوصره لرده ، استانبول و تراکیاده مأمور ومثلمز اولان رأفت پاشانک عینی تاریخلرده خلیفه به (قونی) اسمنده برآت تقدیمی وسیله سیله کندی برادری وعینی زمانده لاوری رفعت بکه یازدینی بر شیره ایله خلیفه نک ، سر یآوری واسطه سیله ویردیکی جوابی عیناً عرض ایده جکم :

هيفره

رفت بکه :

(قونيه) بي خليفه حضرتلرينه تقديم ايتمك ايجون كتيرتمشدم . يالكز حالا نه حالده اولدغني كورمدم . جسانده بولنه ميورم . استانبولده ابي بر حيوان بولنجه جفني آكلاديم ايجون خليفه حضرتلرينك سرياورلرندن ده حيوان تداركي خصوصنده استعجال ايتمه لرني بونك ايجون رجا ايتشدم . حيوانك طرف خلافتناهيلىرندن تقدير ايدلسنى لطف الهى تلقى ايدىيورم . بويوك بر جراتكارلق اوله جفني بيلمكه برابر استقلال محاربه سنك تاريخى بر خاطرهمى اولدغني ايجون اسكى صادق بر عسكرك خزا يادكارى اوله رق تقديم ايتديكي قونيه نك خليفه حضرتلرى طرفندن لطفآقولى وخليفه حضرتلرينك اك قلى والك عبوديتكار حسلره آللرينى اويديكمك عرض و ابلاغنه توسط ايتلري سرياور شكيب بكدن رجا ايدرم . قونيه بي وبوشيفره بي سرياور شكيب بكه همان تسليم ايدىكز .

رفت

۳۴۹-۱-۵

تراکيا فوق الماده مثلى رفت پاشا حضرتلرينه

عرض حرمشكارانه مدر .

برادره طاليلرى رفت بكم تسليم ايلديكي تلفرافنامه دولتلىرى خلافتناه افندمزه عرض واره ايدم . ذات حضرت وكالتناهي كرك تايد بيوريلان حسيات خالصه مصادقپوربدن وكرك تقديم قلنان (قونيه) نامنده كي حيواندن دولابي خاصه محظوظ ومتشكر قالديلر ومعزز وطنمرك محافظه استقلالى كي بك مقدس وعلوى بر مقصدك استحصانه چالیشان بوكك ناصيه لر ميانده نماز ايتش اولان ذات والالرينك ده ابراز حماست وفداكارى ايلدكلرى شهامت ميدانلرندن برينه اضافه تسميه قلنان بوسوبلى وكوزل آنه مالكيته مباغى اولديلر . جناب جبرائيل ، حضرت فخر كاشانه

(ص .ع .م) تبليغ رسالت ايلديكي كي ذات دولتكزده خليفه حضرتلرينه تبليغ وكالت بيوردىكزدن

دولابي وجود هاليكز كنديلرينه بوتون حيات گذشته لرينك اك مسعود ومتمين بر حادثه سنى دايما اخطاره وسيله تشكيل ايده جكدرد . ذات ساميلرينك بومعزز خاطره قارشيش اولملرى حصيله صيق وكمال محبتله تخطر بيوريله جقلرى فاناً دركار ايكن برده هركون برمتاد بواسب صبارقاره پنيلا كچه ياد قيمتدار والالرى تكرر ومجدد ايده جكدرد . شوسطرلر ايله خلافتناه افندمرك حسيات حقيقه محالستكارانه وقدر شناسانه لرينه نه درجه به قدر ترجمان اوله بيلديكى معين ايدم . بونده موفق اوله مديسم نقصاني ذات دولتلىرى كنديلرينك بالذات ابراز واره بيورمش اولدقلى آثار هبت والفتات پدرايه ده اولجه جبر وتضمين ايتشدر قناهيته متسلى اولمده يم . بالوسيله وبالهايه سلام

خصوص ظلّ اللهی وادعۃ خبریہ وکاتبناهی بی تبلیغ ونبشیر الہ کسب شرف ابدک تکریمات فاتحہ مک
لطف قبولی رجا ایلم اقدم حضرتلری .

۷ کانون ثانی ۳۳۹

سریاورد

شکیب حقّی

(بوغبارات وجمالاتہ ، بز آنجق خلافتک الفاسندن وخلیفہ خاندانک مملکتدن طردندن صوکرہ
بالتصادف مطلع اولہ بیلدک .)

ب عرض ایتلی یم، کہ شکری افندی خواجہ واونی وامضاسنی ایلری سورن پولتیقہ جیلر، سلطان
ویا پادشاه عنوانی طاشیان بر حکمدار یرینہ عنوانی خلیفہ اولان بر حکمدار قویہ رق بیانات ومدعیانہ
بولمشلردی . شوفر ق ایله ، کہ ہرہانکی بر مملکت وملتک حکمداری یرینہ دنیانک اقطار مختلفہ سندہ ،
کتلہلر حالتہ یاشایان ، متنوع عرقدن اوچ یوز میلیونق بر جامعہ یمہ حکمی شامل بر حکمداردن
واونک وظائف وصلاحتندن بحث ایتشلردی . بواسلام شمول معظم حکمدارک اللہ، قوت اولہرق،
اوچ یوز میایون امت محمددن ، یالکز ، اون ، اون بش میلیون تورک خلقی لطف ایتشلردی .
خلافہ اسمندہ کی حکمدار ، «امتلرک معاملاتنی تدویر وامور دنیویہ لربنہ طائد احکامدن ، منفعلربنہ
الکزیادہ توافق ایدہ نی تفیذہ ایدہ جکدی . بالجملہ مسلمانلرک «حقوقنی مدافعہ ایدہ جک، امورومصالحنی
نافذ بر عزم وارادہ اللہ احاطہ ایلیہ جکدی .

خلیفہ اسمندہ کی حکمدار ؛ دنیا یوزندہ کی اوچ یوز میلیون اہل اسلام آرہ سندہ عدالتی پایدار
ایدہ جک ، حقوق عامہ بی کوزہ تہ جک ، امن وآسایشی اخلاص ایدہ جک حادثانہ مانع اولہ جق ،
اہل اسلامہ ام سائرہ طرفندن وقوعی محتمل تجاوزانہ سد چکہ جکدی . جامعہ اسلامیہ نک صلاحنی
تأمینہ خادم اسباب مدنیہ وعمرانیہ بی احضار ایله مکلف بولنہ جتدی .

محترم افندیلر ، بوقدر اجہل واحوال وحقایق جہاندن بودرجہ بی خبر شکری خواجہ
وامثانک ملنمزی اغفال ایچون ، احکام اسلامیہ ، دیبہ نشر ایتدکری سفسطہ لرک اساساً تکرارہ
دکری یوقدر . فقط ، بونجہ عصرلردہ اولدینی کی ، بوکون دخی ، اقوامک جہلندن وتمصبندن
استفادہ ایدہ رک بیک بر درلو سیاسی وشخصی مقصد ومنفعت تأمین ایچون دینی آلت وواسطہ اولہرق
قوللائق نشبندہ بولنانلرک ، داخل وخارجہ موجودیتی ، بزی ، بوزمیندہ سوز سوبلکدن ،
مع التأسف ، ہنوز مستغنی بولندبر میور . بشریتہ ، دین حقندہ کی احتساس ووقوف ، ہر درلو
خراغلردن تجرد ایدہ رک ، حقیقی علوم وفنون نورلیہ مصفا ومکمل اولوتیمی قدر ، دین اوبونی
آقتورلربنہ ، ہر یردہ تصادف اولہ جقدر .

شکری خواجہ لرک نہ قدر معناسز، منطقسز وقابلیت اجرائیہ دن محروم افکار واحکام صاووردقلربنی
آکلامہ مق ایچون جدأ ، خواجہ افندی کی اہلایق دنیلن مخلوقاندن اولق لازمدر .

خلیفہ وخلاف ، اونلرک دیدیکی کی ، سلطہ سی عموم دنیا مسلمانلربنہ شامل اولق لازم کلنجه،

بوتون موجودیتى ومنابع قوتى خليفه نك امر وسينه حصر ايتكله تور كيا خلقك اوموزلرينه تحمیل ايديله جك بوكك نه قدر آغير اوله جنى انصاف ايدوب دوشونك لازم كلزمیدی ؟

اونلرك سرد ايلدكلى ايجابات واحكامه كوره ، خليفه نامنده حكمدار ؛ چين ، هند ، افغان ، ايران ، عراق ، سوريه ، فلسطين ، حجاز ، يمن ، عنبر ، مصر ، طرابلس ، تونس ، جزائر ، فاس ، سودان ، خلاصه دنيا نك هر طرفنده كى اسلاملرك واسلام مملكتلرينك امورنده تصرف صاحبي اوله جتدی .

بو خيالك ، هيچ بر وقت تحقق ايتمهش اولدينى معلومدر . اسلام جاعتلرينك ، بربرندن تماماً آبرى مقصدلره افتراق ايلدكلى ، أمويلرك اندلسده ، علويلرك مغريده ، فاطمیلرك مصرده ، عباسیلرك بغدادده ، بر خلافت يعنى سلطنت قوردقلرى وحتى ، اندلسده هر يك كيكلك بر جاعتك « بر امير المؤمنين ابله بر منبرى ، اولدينى خواجه شكرى امضالى رساله ده دخى مذكوردر .

— بوتاريخى حقيقتدن تجاهل ايدرك ، همان كاملاً اجنى دوللرك تحت نايه ينده بولنان ويا مستقل اولان اسلام ملتله ويا دولتلره خليفه نامى آلتنده بر حكمدار نصب و تعيين ايتك عتل و حقيقت ايله قابل تأليف اوله بيليرمیدی ؟ بالخاصه ، بويله بر حكمدارك تأمين موقى ايجون ، بر آووج تور كيا خلقنى حصر و تخصیص ايتك ، اونى ، عو ايتك ايجون تطبيق اوله كلن تدبيرلرك اك مؤثرى اولزمیدی ؟ « خليفه نك وظیفه سى روحانى دكلدر ، « خلافتك اس الاساسى قدرت ماده و قوت حكومتدر . « ديه نلرك ، خلافتك دولت ، خليفه نك رئيس دولت اولدينى افاده و اثبات ايتدكلى ومقصدلرينك خليفه عنوانده بر ذاتى ، تور كيه دولتك رياسته كچيرمك اولدينى سهولته قابل تفهم ایدی .

محترم افنديلر ؛ شكرى خواجه افندي نك و سياستجى آرقداشلرينك ، مقصد سياسيلرينى آچيقدن آحيغه اظهار ايتيوب ، بونى ، بوتون عالم اسلامه تشميل ايتك ايتدكلى ، دینی بر مسئله حالده موضوع بحث ايللرى ، خلافت اوپونجاغتك ، اورنه دن قالدیراسنى تسريعدن بشقه بر نتیجه وبرمه مشدره

— خلافت مسئله سى حتنده ، خلقك تردد وانديشه سنى ازاله ايجون ، هر يرده لزومى قدر بيانات وايضا حائده بولندم . قطعى اوله رق افاده ايتدم ، كه « ملتلك قوردینى يكي دولتك مقدرانه ، معاملاتنه ، استقلالنه ، عنوانى نه اولورسه اولسون هيچ كيمه سى مداخله ايتدیره ميز ؛ ملك كنديسى ، قوردینى دولتى و اونك استقلالنى محافظه ايديبور والى الابد محافظه ايدجكدر ! »

ملته آكلاندم ، كه اسلام شمول بر دولت تأسيس ايتك وظیفه سيله مكلف تخيل ايديلن بر خليفه نك وظیفه سنى ايفا ايديه بيلمسى ايجون ، تور كيا دولتى و اونك بر آووج نفوسى ، خليفه نك امرينه تابع طوتوله ميز . ملت ، بوكا راضى اوله ميز ! تور كيه خلقى بو قدر عظيم بر مسئوليتى ، بو قدر غير منطاقى بر وظیفه سى درعه مده ايدم .

— ملتله ، عصر لرجه ، بوواهى نقطه نظر دن حركت ايتدیرلدى . فقط نه اولدى ؟! هر كيتديكى

برده ميله نلرجه انسان براقدى . بمن چوللرنده قاورولوب عمو اولان آناطولول اولادلرينك مقدارىنى بيلورميسكز ؟ ديدم . سوريه نى ، عراقى محافظه ايتك ايجون ، مصرده هارينه بيلمك ايجون ، آفریقا ده طوتونه بيلمك ايجون نه قدر انسان تلف اولدى ، بونى بيلورميسكز ؟! ونتيجه نه اولدى كوريبورميسكز ؟! ديدم .

خليفه به ، دنيا به ميدان اوقوتقى واونى عموم اسلام امورينه تصرف صاحبي قيلمق فكرنده اولانلر ،

بووظیفه‌ی یالکیز آناتولو خاقندن دکل ، اونک سکنز اون مثلی نفوسدن مرکب اولان بویوک اسلام کتله‌لرندن طلب اینلدر ! یکی تورکیه‌نک و یکی نورکیه خلقتک ، آرتق ، کندی حیات وسعادندن بشمه دوشونه‌جک برشئی یوقدر .. بشقه‌لینه ویره‌ییلجک برذره‌سی فالمامشدر : دیدم .

دیگر برنقعه‌ی ده ، خلق نظرنده تبارز ایندیرمک اینچون شوپانانده بولنده : بر آن اینچون فرض ایدم ، که دیدم ، تورکیه ، موضوع بحث ووظیفه‌ی قبول ایتسن .. بوتون عالم اسلام برنقعه‌ده توحید ایتدرک سوق واداره ایتک غایب یوروسون وموفق دخی اولسون ! یک اعلا آما ، تحت نایبیت واداره‌مه آتی ایستدیکمز ، ملتار ، دیرلرسه‌که ، بزه ، بویوک خدمتار ومعاونتار یاپدیکمز ، تشکر ادرز . فقط ، بز مستقل قالمق ایستیوزر . استقلال وحا کمیتزه کیسه‌نک مداخه‌سی موافق کورمیز ! بز کندی کندیزى سوق واداره‌یه مقتدرز !

اوحالده ، تورکیه خاتنک بوتون مساعی وفرا درئی ، سده‌جه برتشکر وده آتی اینچونى اختیار اولنه‌جقدر !؟

کورویوردی ، که بر هوا وهوس اینچون ، بر وهم وخیال اینچون ، تورکیه خقی محو ایتک ایستیورلردی . خلافت وخلیفه‌یه وظیفه وصلاحیت وبرمک فکرنک ماهیت بوندن عبارتدی .

افندیلر ، خاقه ، صوردم ، بر دولت اسلامیه اولان ایران ویا افغانستان ، خلیفه‌نک هرهانکی بر صلاحیتنی طایریمی ؟ طاییه‌ییلریمی ؟ حق اوله‌رق طاییه‌مز . چونکه دولتنک استقلالنی ، ملتک حاکمیتنی مختلر .

§ ملته ، شونی‌ده اخطارایتدم ، که کندمزی ، جهانک حاکمی خان ایتک غفلتی ، آرتق دوام ایتمه‌لیدر . حقیقی موقعمزی ، دنیاک وضعیتنی طاییه‌مقدمه‌کی غفلته ، فایله‌راویمقله ملتهمزی سوروکلدیکمز فلا کتار یتیشیر ! بیله بیله عینی فاجعه‌ی دوام ایندیره‌میز !

§ افندیلر ، انکیز مورخلرندن (ولس - Wells) ، ایکی سنه اول انتشار ایدن ، بر تاریخ یازدی . ارنک صوک بحیفه‌لری « دنیا تاریخک مستقبل صفحه‌سی » عنوانی آلتنده برطاقم مطالعاتی احتوا ایدر .

بومطالعاده استهداف اولنان مسئله :

« *Un gouvernement Fédéral mondial* » ، جهانشمول براتحادی حکومت « در .

(ولس) « بومبجنده ، جهانشمول براتحادی حکومتک ناصل تأسیس اولندیب ، جکفی وبویلر بردوتک اساسلی بدض فارق خطلری حقنده‌کی تصورلرینی سرد ایدیور وعدالتک ونک برقبونک سلطنتی آلتنده کره‌مز ناصل برحالده بولنه‌جقدی ، بونی تخیل ایدیور .

(ولس) ، « بوتون حاکمیتلر ، تک ، برحاکمیت اینچنده اذابه اونخازسه ، ملتلرک فوقنده برقوت میدانه چیقمازسه دنیا محو اوله‌جقدر ، دیور و « حقیقی دولت ، عصری حیات شرائطک برضرورت حاله کتیردیکی جهان حکومت متحده‌سندن بشقه برشی اوله‌مز . » « محققدرکه انسانر ، کندی اینجاذری آلتنده ارنک ایسته‌مز لرسه ابرویا کچ برلشمکه مجبور اوله‌جتلردر . » مطالعه‌لرنده بولونیور .

« بشريتك تساندى حقتدهكى ، بويوك خلياك نهايت فعله چيقمسى ايچون نه يايىق و نه نيك اوكنه كېچىك لازم كه چيكي صيح اولهرق بيلنمديكى » و « متجاوز برسياست خارجيه عنمنه سئ مالك اولان دولترك ، جهانشمول براتفاق دولى طرفندن كوچلكله تمثيل اولنه بيله چيكي » ده درميان ايديليور . (ولس) ك « آوروپا و آسيانك فلاكتلوى ومشارك احتياجارى ، بله دنياك بوييكي قسمنده كى قوملك بر درجه به قدر برلشمه سئ مدار اوله جقدر . » ، « اوله بيلير ، كه بر صره قسمى اتحادلر ، جهانشمول بر اتحادك حصوله تقدم ايدر . » مطالعه لرني ده قيد ايديم .

— افنديلر ، بوتون بشريتك ، تجربه ، معلومات و تفكرده تعالى و تكملى ، خرسيتيانلقدن . مسلمانلقدن ، بود زمين صرف نظر ايدرك بسطلشد يرلش و هر كس ايچون آ كلاشيله جق حاله قونونش طالمشمول صاف و لكه سز بردينك تاسسى و انسانلرك شمدى به قدر فاوغالر ، لونيائ ، قاپا آرزو و اشتهالر آرمسته بر سئالخانه ده ياشامقده اولدقارنى قبول ايدرك بوتون وجودلرى و ذكارلى زهرله بن عفونت نهملر به غلبه ايتكه قرار و برمسى كى شرائطك حصولى مستلزم اولان بر « جهانشمول اتحادى حكومت » تخيلنك طائلى اولدقارنى انكار ايدم جك دكلز .

بوتصور و تخيله قسماً مشابه برخيال ، خلافتچيلرى و بان اسلاميزم طرفدارلرينى — توركيه به مسلط اولاملارى شرطيله — نمون ايتك ايچون بزده ده تصوير ايدلشدى .

— تصور اولنان نظريه شوايدى : آوروپاده ، آسياده ، آفريقاده و سائر قطعه لرده يشايان اسلام هيئت اجتماعيلرى ، استقبالده ، هر هانكى بركون ، اراده و آرزولرينى استعمال و تطبيقه اقدار و سربستى كسب ايدلرلر ؛ اوزملن لزوملى و فائده لى كورورلر سه ، عسرك ايجاباته موافق بر صورتده بر طاقم ائتلاف و اتحاد نقطه لرى بوله بيلدولر . شبهه سز ، هر دولتك ، هر هيئت اجتماعيه نك ، بر برندن قاطمين و تاامين ايدم جكي احتياجارى و ازدر . مقابل منفعتلرى موجوددر . بوتصور مستقل اسلام حكومتلك صاحب صلاحيت مرخصلرى بر آرايه كلوب بر قونفره ياپولر و فلان و فلان و فلان اسلام دولتلر آرمسته شو و يا بومناسبتلر تاسس ايتمشدر . بو مناسبات مشتركى محافظه بومناسباتك تضمن ايلديكى شرائط داخنده متحداً حركتى تاامين ايچون بوتون اسلام دولتلرك مرخصلردن مركب بر مجلس تشكيل ايدم جكدرك . اتحاد ايدن اسلام دولتلر بو مجلسك رئيسى طرفندن تمثيل اولنه جقدر درلر سه ، ايسته اوزمان ، ايسترلر سه ، او « اسلام شمول اتحادى حكومت » ، خلافت و مشترك مجلسك مقام رياسته انتخاب اولنه جق ذانده خليفه عنوانى و بر برلر . يوقسه ، هر هانكى بر اسلام دولتك ، بر ذاته ، بوتون اسلام دنيا سى امور بىك تدبير و تمشيتى صلاحيتنى و برمسى عقل و منطقك هيچ بروقت قبول ايدميه چيكي بر كيفيتدر .

§ افنديلر ؛ خلافت و دين مسئله لربه مشغول اولندينى صره لرده ، افكار عموميه و بالخاصه افكار منوره ايچون ، تشكيلات اساسيه قانوننده بر نقطه نك عقده تشكيل ايتديكنه . مطلع اولدق . جمهوريت اعلانندن سوكرمه ، قانونده ، عيى عقده محافظه ايدلدىكدن بشقه ، عقده تشكيل ايدم جك ايتكنجى بر نقطه نك ده ، اولكل ايدلديكنى كورنلر ، تسجيلينى كيزلشمه مشلردى و اليوم كيزلشمه مكدمدزلر .

بو نقطه لرى ايضاح ايديم ۲۰ كانون ثاني ۱۳۳۷ تاريخلى تشكيلات اساسيه قانوننك (۲۷ نجى) و ۲۱ نيسان ۱۳۴۰ تاريخلى تشكيلات اساسيه قانوننك (۳۹ نجى) ماده سى بويوك ملت مجلسنك وظائفندن باخدر .

ماده ۱۰۰۰، محسبک الملک وظیفه سی اونی اوزره ، (احکام شرعیه نیک سفیدی) واردر .
ایشنه ، بونک ناسل بر وظیفه واحکام شرعیه دن مقصدک نه اولدیفنی آ کلامقده درده دوشه تله
واردر . چونکه بونک ملت محسبک ، مذکور ماده ده ، « قوانینک وضعی ، تعدیل ، تفسیری ،
فسح والناسی والحد » ذکر و تعداد اولئان وظائفی او قدر شمولی و واضحدر ، که « احکام شرعیه نیک
تشدیدی » دینه آریجه و مستقلاً برقلشهک موجودتی زائد کورولمکدهدر . چونکه ، شرع دیمک
فعل دیمکدر . احکام شرعیه دیمک ، احکام قانونیه دیمکدن بشقه رشی دکلدر و اولامز . بشقه
دروسی ، عصبی حقیق تلقیانیله قابل تألیف دکلدر . بو بویه اولونجه ، « احکام شرعیه » تعبیرله
قصه اولان معنا و مدلولک بوسبوتون بشقه رشی اولمی احجاب ایدر .

افندیلر ؛ ایلمک تشکیلات اساسیه قانونتی احضار ایدنلره بالذات ریاست ایدیوردم . یاقمده
اولدیغمز قائله ، « احکام شرعیه » تعبیرینک برمناسبتی اولمادیغنی آ کلامقده جوق چالیشیلدی .
فقط ، بو تعبیردن ، لئندی زعمارجه ، بام بشقه معنا تصور ایدنلری اقناع ممکن اولدی .
ایکنجی نقطه ، افندیلر ؛ یکی تشکیلات اساسیه قانوننک ایکنجی ماده سنک باشنده . . « تورکیه
دولتنک دینی ، دین اسلامدر . » جمله سیدر .

بو جمله ده ، تشکیلات اساسیه قانوننه کچمه دن جوق اول ، ایزمیده ، استانبول و ایزمیت
ارباب مضبوطایله اوزون برملاقات و حسبالحالز اشناسنده ، محاطلرمدن برذاتک ، شو سؤالنه معروض
ولام : « یکی حکومتک دینی اوله جقمی ؟ »

اعتراف ایدیم ، که بو سؤاله مخاطب اولمی هیچده آرزو ایتیموردم . سبی ، پک قصه اولمی
لام کان جوابک او کونکی شرائطه کوره آغزمدن چیقمسینی هنوز ایسته میوردم . چونکه ، تبعه سی
مبادیه ادیان مختلفه یه منسوب عناصر بولان و هر دین منسوی حقنده عادلانه و بیطرفانه معامله ده
برلزه و محکمه لریده تبعه سی واجانب حقنده سیاناً تطبیق عدالتله مکلف اولان برحکومت ، حریت
افکار و وجدانه رعایته مجبوردر . حکومتک ؛ بو طبیی صفتک ، شبهلی معنا عطفنه سبب اوله جق
صهیلرله قیید ایدلمی البته دوغرو دکلدر .

« تورکیه دولتنک رسمی دیلی تورکجه در . » دبدیکمز زمان بونی هرکس آ کلار . حکومتله
مملات رسیده ، تورک دیلنک جاری اولمی لزومی هرکس طبیی بولور . فقط ، « تورکیه دولتنک
دینی ، دین اسلامدر . » جمله سی عینی صورتلامی تفهم و قبول ایدیله جکدر ؟ بو ، بالبع ، ایضاح
ونفسیره محتاجدر .

افندیلر ؛ غزنه جی محاطلمک سؤالنه ، حکومتک دینی اولامز ؛ دیمدم . عکسینی سوبلدم .
— واردر افندیم ؛ اسلام دینی در . دیدم . فقط ، درعقب « اسلام دینی حریت افکاره مالکدر . »
جمله سیله جوابی توضیح و تفسیر لزومی حس ایتدم .

دیمک ایستدم ، که ، حکومت ، افکار و وجدانه رعایتله مقید و مکلف بولور .
مخاطم ، وردیکم جوابی ، شبهه سز ، معقول بولدی وسؤالنی شو طرزده تکرار ایتدی :
« یعنی حکومت بر دین ایله ندین ایدم جکمی ؟ »

— « ایدم جکمی ، ایتیه جکمی بیلیم ! » دیدم . مسئله یی قیامتق ایستدم . فقط ، ممکن اولدی . اوحالده ، دنیای ، هر هانکی بر مسئله حقیقده اعتقاداتم و دوشونجه لرم دائره سنده بر فکر اورته یه آتمقدن حکومت بنی منع ویا تجزیه ایدم جکدر . حالبوکه هر کس ، کندی وجداتی صوصدورمنه امکان کوره جکمی ؟ او زمان ، ایکی شی دوشوندم . بری ، یکی تورکیه دولتنده هر رشید دینی اتخاده مربست اولیه جقمیدر ؟ دیگری ؛ خواجه شکری افندیك « بعض علماء کرام آرقداشیر منزله بر لکده دوشوندکلرمزی ، کتب شرعیده موجود ، معین و مستقر احکام اسلامییه یی نشر ایدرک . . . تفایط ایدلیدی مع الاسف کورولن افکار اسلامییه یی تنور ایتکی متحکم بر وجیهه تلقی ایتدک . » مقدمه سنی متعاقب ذکر اولنان : « خلافت اسلامیة ، امر دینی حفظ و حراستده نبوته خلف اولمقددر ؛ اقامه شریعت خصوصنده رسول اکرم افندمن طرفدن نیابتدر . »

حالبوکه ، خواجه نك سوزلرینی تطبیقه قاتقیشمق ، حاکمیت ملییه یی ، حریت وجدانییه یی قالدیرمنه چالیشمقدی . بوندن بشقه ، خواجه نك خزینة معلوماتی ، یزیدلر زماننده یازدیرلش واستبداد اداره یه مخصوص فورموللری محتوی دکلیدی ؟

او حالده مفهوم ومدلولی ، آرتق هر کسجه تماماً توضیح ایتش اولان دولت وحکومت تعبیرلرینی وملت مجلسلری و نظامنی ، دین وشریعت کسوه لرینه بورونه رک کیم ونه ایچون اغفال اولنه جتدیر ؟ حقیقت بوندن عبارت اولمغه برابر ، اوکون ، ایزمیتده ، مطبوعات ارکانیله بو زمین اوزرنده ، دها فضله مداوله افکار ایتک التزام اولندی .

جمهوریتك اعلانندن صوکرده ، یکی تشکیلات اساسیه قانونی یاسیلیرکن ، (لاییک حکومت) تعبیرندن دینسزلك معناسی چیقارمنه منایل و وسیله جو اولانلره ، فرصت وبرمه مک متصدیله ، قانونك ایکنجی ماده سنی بی معنا قیلان بر تعبیرك ادخالنه مسامحه اولنشدیر .

قانونك ، کرک ۲ نجی وکرک ۲۶ نجی ماده لرند ، زائد کورون و یکی تورکیه دولتنك و اداره جمهوریه مزك عصری قاراقته ربله قابل تألیف اولیان تعبیرات ، انقلاب و جمهوریتك او زمان ایچون باس کورمدیکی تعویضلردر .

ملت ، تشکیلات اساسیه قانونمزدن ، بو زواندی ایلك مناسب زمانده قالدیرمایدیر !

محترم افندیلر ؛ هر یرده سیاسی فرقه تشکیلی حقیقده خلق ایله اوزون حسب حاللرده بولندم . ۷ کانون اول ۱۳۳۸ تاریخنده ، آنقره مطبوعات و واسطه سیله خلقه جیایق اساسنه مستند و « خلق فرقه سی » نامیه سیاسی بر فرقه تشکیلی ایتک نیتنده اولدیغنی بیان ایدرک بوفرقه نك نصل بر پروگرام تعقیب ایتسی لازم کله جکی حقیقده بالجله وطنپرورانك ، ارباب علم و فنك مظاهرهت و مشارکته مراجعت ایتشدم .

کرک بعض ذواتدن آلدینم تحریری مطالعاتدن و کرک خلق ایله مداوله افکاردن چوق

استفاده ایتدم . نهایت ۸ نیشان ۳۳۹ تاریخنده ، نقطه نظرلری طقوز عمده حالنده تثبیت ایتدم . ایکنجی بویوک ملت مجلسنک انتخابی اناسنده نشر و اعلان ایتدیکم بوپروغرام ، فرقه مزك تشکله اساس اولمشر .

بوپروغرام ، بویکونه قدر ، اجرا وانتاج ایتدیکمز اساسلی بالجله خصوصاتی احتوا ایدیوردی . مع هذا ، پروغرامه ادخال ایدلمه مش ، مهم و اساسلی بعض مسئله لرده واردی . مثلاً ، جمهوریتک اعلانی ، خلافتک الفاسی ، شرعیه و کالتک لغوی ، مدرسه لر و تکیه لرک قالدیرلسی ، شاپقه اکسای کی ...

بومسئله لری پروغرامه ادخال ایده رک ، وقتندن اول ، جاهل و مرتجع لرک ، بوتون ملتی تسمیه فرصت بولمارینی موافق بولدم . چونکه ، بومسائلک ، زمان مناسبده ، حل اولنه بیله جکندن و ملتک بانتيجه ممنون اوله جکندن قطعاً امین ایدم .

نشر ایتدیکم پروغرامی ، برفرقة سیاسیه ایچون غیرکافی ، قیصه بولانلر اولدی . خلق فرقه سنک پروغرامی یوقدر دیدیلر . فی الحقیقه ، عمده لر نامی آلتنده معلوم اولان پروغرامیز ، اعتراض ایدنلرک کوردکلری و ییلدکلری طرزده ، برکتاب ، دکلدی . فقط ، اساسلی و عملی ایدی . بزسخی ، غیرقابل تطبیق فکرلری ، نظری برطاقم تفرقاتی یالذبزیله رق ، برکتاب یازمیلرک . اوله یامدق . ملتک ، مادی و معنوی تجدد و انکشافاتی یولنده ، افعال و اجرا آت ایله اقوال و نظریاته تقدم ایتکی

ترجیح ایتدک . مع مافیہ ، « حاکمیت ملتکدر » ، « تورکیا بویوک ملت مجلسنک خارچنده هیچ بر مقام ، مقدرات ملیه به حاکم اولاماز . » بالجله قوانینک تنظیمنده ، هر نوع تشکیلاتده ، اداره نک علی العموم تفرعائنده ، تربیه عمومیه ده ، اقتصادیاتده حاکمیت ملیه اساساتی داخلنده حرکت اولنه جتدر . « سلطنتک الفاسی حقنده کی قرار لایتغیر دستوردور . » کی بیلنمسی لازم کلن مهم نقطه لر و محکمه لرک اصلاح اولنه جنی و کلیات قانونیه مزك علم حقوقک تبلیغاته کوره یکی باشند اصلاح واکال ایدیه جکی ، اعشار اصولنک تبدیلنه ، ملی بائقده لرک تربید سرمایه سنه ، محتاج اولدیغمز دمیر یوللرینک انشاسته ، توحید تدریسانه درحال تشبث و خدمت فعلیه عسکریه مدنتک تنقیص ایدیه جکی ، مملکتک اعمارینه چالیشیله جنی و احکام کی مهم و مستعجل احتیاجات ، عمده لردن خارج قالمامشدی . صاحب حقنده کی نقطه نظر مزك ده : « مالی ، اقتصادی ، اداری استقلالزی بهمه حال تأمین شرطیه ، صلحک اعاده سسنه چالیشمق اولدیغنی » سویلدک . مقام خلافتک ، عموم اسلامه طائد بر مقام اوله بیله جکندی ده اشارت ایتدک . عمده لر ، « خلق فرقه سی » نک تشکله و تأمین فعالیتنه کافی کلدی . فرقیه ، عنوانه ، بالآخره « جمهوریت » کلمه سی ده علاوه اولنه رق ، — معلوم اولدینی وجهله — « جمهوریت خلق فرقه سی » تسمیه اولندی .

§ افندیلر ، تکرار لوزان قونفرانسنه تماس ایده جکم .

قونفرانس ، ۴ شباط ۳۳۹ - ۹۲۳ تاریخنده انقطاعه اوغراددی . ایکی آبه قریب بر مدت دوام ایدن مذاکراتک خلاصه سی اولق اوزره ، ائتلاف دولتری هیئت مرخصه لری ، هیئت مرخصه مزه ، بر صالح پروژه سی ویردیلر . بوپروژه ، معنا و روح اعتباریه استقلالزی محل شرائطی احتوا ایدیوردی . بالخاصه عدلی ، مالی و اقتصادی مواد غیر قابل تحمل ایدی . بناء علیه ، بوپروژه بی ، صورت قطعی ده رد ایتمه من ضروری ایدی . هیئت مرخصه من ، بوپروژه به مقابل ،

برمکتوب و بردی . بو مکتوبك مالى شو ابدى : « اتفاق اينديكمز تقاطى امضا ابدرك صالح ياليم .
 فى الحقيقة ، قونفرانسه موضوع مذاكره اولان بر جوق مسألدن ، رجه ، شايل قبول اولادى
 واردى . مکتوبده : « ايكنجى اوجنجى درجهده اولان مسائلى بشقهجه مطالعه ايدرز . اختلاف
 دولترى ، بو تكليفمزي قبول ايتيهجك اولورلرسه ، تكلماغز ، كآن ليكندر ، ده دنيلمى .
 هيئت مرخصه مزك تكلفى نظر دفته آلمدى . يالكز ، وقوع بولان انقطاعه ، تعلق مذاكرات شكى
 و برلدى . هر دولتك هيئت مرخصه سى ملكته كيتديكى كجى ، بزم هيئت مرخصه مزده كلدى . بنده ،
 غربى آناطولوده اجرا ايتمكه اولديغيم سياحتدن عودت ايديوردم .

۱۸ شباط ۳۳۹ - ۹۲۳ تاريخده ، عصمت پاشا ايله اسكيشهرده برلشهرك آقرهيه برابر كاك .
 § افنديلر ، عصمت پاشا آقرهيه عودت ايدركن ، بزمده ، سياحتدن دونمكه اولديسم آكلاشيانجه ،
 آقرهده ، غريب وغير قابل تفسير بر ذهنيته اويامش . . . عصمت پاشانك آقرهيه كلوب ، حكومت
 و مجلسه تماس ايتهدن اول ، بكا ملاقى اولمى ، غميه مداوله افكار ايتسى محذوري كورولمش . . . بيله
 بر ملاقاتى سوء تفسير ايدنلر اولورمش . . . بو خصوصى ، بكا يازان اجرا و كيلارى رئيسى بولان
 رؤف بك ابدى . بالطبع ، بو اشعاره اهميت و برمدم . بالعكس ، بر آن اول ، عصمت پاشا ايله
 كوروشه بيلمك ايجون سياحتلرمزي اسكيشهرده ملاقات ايدم بيله جك صورتده - ظيم ايندردم . آقرهيه
 مواصلمزدن صوكره ، عصمت پاشا ، هيئت و كيلده وضعيتى ايضاح ايتدى ويكى تعليلات ايتدى .
 مجلسك نقطه نظارىنى آلتى لزوملى كورولدى . مسئله مجلسه انتقال ايتدى . بوبابده ، مجلسده
 كونلرجه و كونلرجه مذاكره لر و مناقشه لر كچدى .

— آكلاشيديفنه كوره ، مخالفه ، هيئت مرخصه مزده ، عصمت پاشايه خصم بى آمان كيسيلمشلردى .
 كويا ، صلح اولمش ايكن ، عصمت پاشا يايتمش ، غودت ايتش . . . هيئت مرخصه ، هيئت و كيليك
 تعليلاتى خلافتده حركت ايتش . . .

۲۷ شباط ۳۳۹ - ۹۲۳ جلسه خفيه سنده باشلايان تعرضلر ۶ مارت ۹۲۳ كونه قدر حرارتى ،
 هييجانلى بر صورتده دوام ايتدى . مناقشه ، بنده بدايتدن ، نهايه قدر اشه تراكه مجبور اولدم .
 مخالفلر ، عادتاً ، نه ايتدكلرينى بيلمز برحاله ابدى . مجلسك مثبت و يا منفى برقرار و برمسى امكانسز
 برحاله كلدى . بزم ، صريح اوله رق آكلاديفمز شوايدى ، كه مخالفلر ، صلح مسئله سنى ، مجلسده ،
 احتراضه واسطه اتخاذ ايتك ايتيورلردى . افنديلر ، بعض مطلبوعانده ، بواحتراضاتى ، شايلان حيرت
 و آتشين بر صورتده ، تهالكه كوروكيورلردى . بوحالت روحيهده بولنان مجلس ايله صالح مسئله سنى
 انتاج ايتك مشكل اوله جفى كورمك طبيعى ، فقط موجب تأثر ابدى .

— مجلسده و برديكم عمومى ايضاحانله ، وضيتك هر نقطه سنى سويلدم . بوتون احتمالاتدن بحث ايتدم .
 اختلاف دولترى هيئت مرخصه لرندن بعضينسك مملكتلرله عودت لرندن وقوع بولان بياناتى حقيقت
 و اساس تلقى ابدرك ، هيئت مرخصه مزده هجوم ايتك مسلكنك شايلان تقدير اولديغنى سويلدم . هيئت
 مرخصه مزى ديكله مك و اونك ايضاحانه اينانق و اوكا كوره وضعيتى محاكمه ايتك لازم كاديكنى بيلدردم .
 هيئت مرخصه مزك ، هيئت و كيلهك و برمش اولدينى تعليلات خلافتده حركت ايدوب اينديكنى
 صولهمك صلاحيتك ، مجلسده حاضر بولنان هيئت و كيله بيه طائد اولديغنى درميان ايتدم .

نهایت ، دیدم ، که هیئت مرخصه ، هیئت وکیل به قارشی مسئولدر ، مجلسه قارشی مسئول اولان هیئت وکیل در . مجلس ، هیئت وکیل به ، یکی بر وجهه ویرمک مجبوریتند در . بر وجهه واحد . هیئت وکیل ، هیئت مرخصه به تعلیات مخصوصه ویرر . مجلسك قمرات ایله اشتغال محل و امکان یوقدر .

وجهه حقنده کی قطعه نظریه ده شوبله افاده ایتدم : « موصل مسئلهستك موقه تعلیق موضوع بحث اجتماع اوزره و فقط اداری ، سیاسی ، مالی ، اقتصادی و سائر مسائلده ملت و مملکتك حقوقی و استقلالنی تمام و امین اولهرق استحصال ایتك و ممالك مستخلصه مزك صورت قطعیده تحله - نی شرط تلقی ایتك اساسدر . »

مطالعه علاوه ایتدم ، که « هیئت مرخصه مز ، کندینه تودیع ابدیلن وظیفه نی تماماً و بك مکمل بر صورتده ایضا ایتشدر . ملتزمك و مجلسمك شرفنی محافظه ایتشدر . اگر صلح مسئله سنی حسن انتاج ایتك ایستورسقی ، مجلس طرفندن ده ، هیئت مرخصه به ، معناً ، قوت و بربرك مساعیسه دوام ایتدیرمك لازمدر . بر صورته ، حرکت ایدرسه کز ، امید وار اوله بیلیرز ، که بر صانع صفحه سته داخل اولمق ممکندر . »

مجلسك ، موضوع بحث مسئله حقنده کی مناقشاتی دوردی . فقط ، مخالفلر ، هجوم ایچون سبیلر ایجاد اختراع ایتکدن ، کندیلرینی بر دلو منع ایده میورلردی .

§ مجلسده کی مخالفلرک مختلف طرزده ، بشقه بشقه زمینلر اوزرنده هجوم حاضر قلمرنده بولندقلری یکی دکلدی . سیاحت ، چیتدیغم تاریخدن بر کون سوکره ، « خلافت اسلامی و بویوک ملت مجلسی ، عنوانی رساله نك اورتیه آیتدیغنی ، بوتون مجلسك و ملتك علیهمزه تحریک ابدلک ایستیلدیکنی عرض ایتشدم . بوکا تقدم ایدن بر مانوره واردرکه هنوز اوندن بحث ایتدم . سبی ، کانون اول ۳۳۸ استداسنده اویناق ایستنه ن اوین ، نتایجی اعتباریله ، سیاحم اثناسنده دوام ایتعدی . مساعده بیورورسه کز ، بومسئله دایر بوراده خاطراتکزی احیایه وسیله اوله جق بر قاچ سوز سویلیهیم : محترم افندیلر ؛ اوج مبعوث ، انتخاب مبعوثان لایحه قانونیه سنك تعدیلی حقده بر تکلیف حاضر لامشدر . محتویانه مطلع اولش ایدم .

۲ کانون اول ۳۳۸ کونی ، رئیس ثانی دو قور عدنان بك ریلستنده ، وقوع بولان جلسه ده ؛ مقام ریاستدن ، شو خطاب ایشیلدی : « افندم ! انتخاب مبعوثان قانونك تعدیلی حقنده کی تکلیفک شایان مذاکره اولدیغه دایر لایحه انجمنی مضبوطه سی وار ، بو خطاب ، (اوقونسون سسلری) الله قارشیلاندی . ایکی مبعوث « اهمیتی واردر . اوقونمسنی تکلیف ایدرز . دیهرک ، عمومی سسلری تصریح ایتدیلر .

رئیس — افندم ! بوتکلیف قانونك اوقونمسنی انجمنه حواله سی تعاملندیر . دیدی .

§ افندیلر ، مسئله نك نه اولدیغنی و مجلسده جریان ایدن مذاکره نی اوکونه طائد ضبط جریده سنده اوتومق نمکندر . فقط ، هیئت علیه کزی ، بوکلفتن قورنارمق ایچون مساعده بیورورسه کز اوجلسه ده نم ، وقوع بولان بیاناتدن بر قسمی عیناً عرض ایدیم :

تکلیف قانونی بی اوقونمسنی انجمنه حواله ایتك ایستنه رئیسدن سوز آلهرق شو مطالعانه

بولندم : و افندم ! بوتکلیف قانونی بر مقصد مخصوص احتوا ایدیور و بومقصد مخصوص دوغروجه شخصمه تعلق ایتدیکندن ، مساعده ایدرسه کز ، بر قاج کله ایله فکرمی عرض ایتک ایستبورم . ارضروم مبعوثی سلمان نجاتی و مرسین مبعوثی صلاح الدین و جانبیک مبعوثی امین بک افندیلر طرفدن تکلیف اولتان لایحه قانونیه ، دوغریدن دوغرییه ، بنم شخصی وطنداشلق حقوقندن اسقاط ایتک نقطه نظریه معطوفدر . (١٤) نجی مادهده یازیلی اولان سطرلری کوزدن کچیره جک اولورسه کز ، اوراده ، دینیلوردی ، که : (بویوک ملت مجلسنه اعضا انتخاب اولنه بیلیمک ایچون تورکیاتک بوکونسی حدودلری داخنده کی محالر اها لیسندن اولق مشروطدر ویا دائره انتخابیه سی داخنده متمکن اولق مشروطدر . اوندن سوکره مهاجرة کلاردن تورک و کوردلر تاریخ اسکانلردن اعتباراً بش سنه مرور ایتش ایسه انتخاب اولنه بیلرلر .)

مع الاسف ، محل تولدم ، بوکونسی حدودلر خارجنده قالمش بولونیور . ثانیاً ، هر هانکی بردائره انتخابیه بک بش سنه ک متمکنی دخی دکلم . محل تولدم ، بوکونسی حدود ملیه مزک خارجنده فاشدر . فقط ، بو ، بویه ایسه ، بونده بنم قطعاً رقصید و قباحتم یوقدر . بونک سبی ، بوتون مملکتیزی ، ملتیزی ، محو و مصحح ایتک ایسته یین دشمنلرک ، حرکاتده موفق اولقدن قسماً منع ایدیله ممش اولسدر . اگر دشمنلر ، تماماً متصدلریه موفق اولمش اولسدردی ، الله محفظه ایسین ، بورابه واضع الامضا اولان افندیلرک دخی مملکتلری حدود خارجنده قاله بیایردی .

بوندن بشته ، بوماده ک طلب ایتدیکی شرطی حائر بولونیورسم ، یعنی ، بش سنه متدایاً بردائره انتخابیه ده سان واه مامش ایسم ، اوده ، بو وونه ایضا ایتدیکم خدمات یوزندن در . اگر ، بوماهه نک ، طلب ایتدیکی شرطی احرازه چایشه یدم ، استابولی ، قازاندرمقدن عبارت اولان آری برونی و آنا فارطه لرده کی مدافعاتی یاهمه ملتلم لازم کلیردی . اگر بن ، بر پرده بش سنه اوطورمغه محکوم اولسه یدم ، بتلیس و موشی آلدقدن سوکره دیار بکر استقامتده توسع ایدن دشمنک قارشوسنه چیتمه ملتلم ، بتلیس و موشی قورتارمقدن عبارت اولان وظیفه وطنیه می یاهمه ملتلم لازم کلیردی . بوافندیلرک ، طاب ایتدیکی شرائطی احراز ایتک ایسته یدم ، سوریه بی تخلیه ایدن اردولرک انقاضندن ، حلبده راردو تشکیل ایدرک دشمنه قارشو مدافعه ایتمه مکلکم و بوکون حدود ملیه دیدیکمز حدودی ، فعلاً ثبیت ایتمه مکلکم لارم کلیردی .

ظن ایدیورم که : اوندن سوکره کی مساعیم جمله نک معلومیدر . هیچ بر پرده ، بش سنه اوطوره میه حق قدر صرف مساعی ایتش بولونیورم . بن ظن ایدیوردم که ، بو خدماتدن دولای ملتکم محبتنه و نوجهنه مظهر اولدم . بلکه بوتون عالم اسلامک محبت و توجهنه مظهرم . بناءً علیه ، بوتوجهاته مقابل ، وطنداشلق حقوقندن اسقاطه معروض قاله جنمی اصلاً خاطره کتیرمزدم . تخمین ایدیورم و ایدیوردم که : اجنبی دشمنلر ، بکا ، سوء قصد ایتک صورتیه ده مملکتیمده کی خدمتمدن بنی تجریده چایشه جتلردن . فقط ، هیچ بر زمان خاطر و خیاله کتیرمزدم ، که مجلس عاییده ، ولو ایکی اوچ کشی اولسون عینی ذهنتیه بولنه یلسین . بناءً علیه ، بن ، آکلامق ایستبورم ، بو افندیلر ، دائره انتخابیه لری خلقنک جدی اوله رق زحمان فکر و حسیمیدرلر ؟

بنه بوافندیلر قارشو سوبلیورم ، مبعوث اولق اعتباریه طبعی شامل بر صفتی جامع بولونیورلر . بناءً علیه ، ملت بوافندیلرله هم فکر میدر ؟

افندیلر ، بنی وطنداشلق حقوقدن اسقاط ایتک صلاحیتی بو افندیله نره دن ویرلشدیر ؟
بو کرسیدن ، رسماً ، هیئت علیه کزه و بو افندیلرک دائره انتخابیه لری خلقنه و بوتون ملت
صوریورم و جواب ایستیورم !

بوسوزلرم آژانس و مطبوعاتله انتشار ایتدی . ملت ، بیانات و سؤاله مطلع اولدی . درغقب
مملکتک ، بلااستئنا ، دوائر انتخابیه سی منتخب حقیقلری طرفندن ، خلق طرفندن مجلس ریاستنه
پروتستونامه لر یاغدی . تکلیف قانونیه امضا وضع ایدن مبعوث افندیلرکده دائره انتخابیه لری خاق
کندیلرینی و کندیلرله هم فکر اولانلری تقبیحده ، تأخر ایتدیله . ملتک ، حقمده اظهار ایتدیکی
محبت و اعتمادک صمیمی افاده لرینی احتوا ایلری جهتیه قیمتلی بر خاطر اوله رق صاقلامقده اولدیم
بو تلغرافنامه لر ، بویوک بر دوسیه تشکیل ایتکده در . دوسیه محتویاتی ، زماننده مطبوعات ایلده
انتشار ایتیش ایدی . بن ، بوراده یالکیز ، بردائرة انتخابیه نک ، ریزه نک شخصه خطاب ایدن
بر تلغرافنامه سنی عیناً عرض ایتکله اکتفا ایدم حکم :

« اوج مبعوث بکک ، انتخاب قانونی حقنده کی تقریر معلومه ، لوازم مبعوثلرینک اشتراک ایتیه جکی
قناعتیه برشی یازمفه لزوم کورمه مشدک . شیمیدی ، مبعوث عثمان افندیکن آلدیمیز مکتوبده ،
کندیسنک او تقریرله علاقه دار و مخالف غروپه منسوب اولدیفنی مقام افتخارده بیلدیرمسی
اوزرینه خصوصات آتیه نک عرضه مجبوری حاصل اولمشدر :

۱ — (تقدیرکارانه و صمیمی سوزلردن سوکره) شخصکیز و محترم قیمتدار رفقای مساهکیز
عابنده ، لوازم نامنه سوز سوبله بن و فکر مخالفت بسله بن و بزه هیچ بر شخصیت و موقی اولیان
مبعوثی تلغین ایدرز . او ، لوازمی تمثیل حقیده حائز اولاماز .

۲ — شو زمانده ، وطنسزلرک بیله اشتراک ایتیه جکی فکر مخالفت و مفسدن نره توصیه ایدن
مبعوث افندیکن فکرینه اشتراک ایدم جک ، لوازمده بر فرد دخی موجود اولدیفنی مع الشکران احترامات
تعظیمکارانه مزه تردیفاً عرض ایلرز افندم .

امضالر ...

§ محترم افندیله ؛ برنجی تورکیا بویوک ملت مجلسک ، وقایعی اشارت ایلدیکن تاریخده ،
کوستردیکی مشوش حالت روحیه ، جداً تأمله شایان برماهیت اکنساب ایتدی . بوتون ملتده ، مجلسک
وظیفه ایفا ایدمیه جک برحاله کلدیکی اندیشه سی حس اولمغه باشلادی . مجلسده ، وضعیتی ، اعتدال
و بصیرت ایله مطالعه و محاکمه ایدن اعضا دخی اضطرابلرینی اظهاردن منع نفس ایدمیه یورلردی . آرتق
تردده محل قالماشدی ، که مجلس تجدد اولمقدجه ، ملت و مملکتک آغیر و مسئولیتی ایشلرینی
تدویر ایتکله امکان یوقدر . بوضرویه بنده قانع اولدم . برکیجه ، باش وکیل رؤف بکه اقامت ایتکده
اولدینی استاسیون بناسنده هیئت وکیله یی اجتماع دعوت ایتسنی ، بنده بالذات کله جکی تلفونله بیلدیردم .
رؤف بک زنده اجتماع ایدن هیئت وکیله ، مجلسک تجددینی ، مجلسه تکلیف ایتک لزومندن
بحث ایتدم . قیصه بر مناقشه دن سوکره ، هیئت وکیله ایله مطابق قالدق . عینی کیجه ده مجلسده کی ،
« آناطولو وروم ایلی مدافعه حقوق غروپی ، هیئت اداره سنیده هیئت وکیله اجتماعه دعوت ایتدم .

• هیئت اداره المجدده تکلفی نانجل بولوب اسغراب ایدنار بولدی . مذاکره و مناقشه ایتدی . کوه مدر سوردی . معبد ، و هیئتده آ کلاشدیق اولدن صورده در حال عربی هممه مهسی اجتماع ایتدیردم . اوراده ملکک و هیئت عمومیهسی ، مستعجلاً که رولسی لاره کلن متايشدی ایضا حاشدم و محاسک آرتق و وصالی اشافه قنسی قلدیغی افاده وائات ایدرک محسدن تجدید احبه قرار ورمسی طلب احکام ایدرکنی بیلدیردم . غروب هیئت عمومیهسی ، سادات و ایضاحی حسن نای ایلدی . بولک اوزرسه مسئله ، عتی کونده ، ۹ یسان ۳۳۹ ده محاسب قل ایلدی . یوریکرمی قدر اعضا ، رتقربله ، محاسبه ، سیدد انتخاب ایون برنکلف وونی قدیم ایتدی . محاسب ، متفقاً دیکیدن انتخابات اجرایی قراریر اولدی ، طرزنده اولان قانونی جیقاردی .

§ محاسب ، بوقراری ورمسی اغلاب نارحمزده مهم بر نقطه تشکیل ایدر . چونکه ، بوقراری ورمکه ، مجلس ، نندیده حاصل اولان مرضی اشتراف و بوندن دولانی ، ملتده حسن ایدیان اضعلرای ادراک ایش اولدغنی کوستردی .

§ افندیلر ؛ لوزان قونفرانسی ۲۳ یسان ۹۲۳ ده تکرار اجتماع ایتدی . هیئت مرخصه من لوزانده تأسیس صلحه چالیشیرکن ، نده ، یکی انتخابات ايله مشغول اولوردیم .

یکی انتخاباته ، معلوم اولان ، عهده لرمزی اعلان ایدرک داخل اولدق . نقطه نظر لرمزی قبول ایادوب مبعوث اولق ایسته من ذوات ، اول ، عهده لری قبول ایتدیکنی و نقطه نظرده مشترک اولدغنی بکا بیلدیر یوردی . نامزدلری تثبیت وزماننده فرقه منر نامنه ، بن ، اعلان ایده جکدم .

بوطرزی التزام ایتشدم . چونکه وقوع بوله جق انتخاباتده ، ملتی اغفال ایدرک ، عتشاف املا رله مبعوث اوانغه چالیش جقارک چوق اولدیغی بیلدوردیم . محکمک هر طرفنده ، بیانات و ارشادات کمال صمیمیت و اعتداله قارشیلانندی .

بو یون مات ، اعلان ایتدیکیم عهده لری ، تماماً نهمه دی و عهده لره و حتی شخصه مخالفت کوستره جکدرک ، ماتجه مبعوثانغه انتخابه امکان قلدیغنی آ کلاشیلدی .

فی الحقیقه ، بعض دوائر انتخابه ده ، رأساً تثبیتانده بولنانلر موفق اوله مدیلر . بومیانده او زمان ، هنوز برنجی اردومزک قوماندانی بولنان نورالدین پاشاده مبعوث اولق تثبیتانده بولنشدی . ممکن اولدی . نورالدین پاشا ، بو آرزوسنی بالآخره ، منفرد برانخابده ، بروسه ده تأمین ایتدی .

پاشانک ، رأساً و مستقلاً مبعوثلغنی تأمین ایچون ، اول و آخر ، کندی طرزنده ، لزومی کئی پروپاگاندا ده یابدیرمقدن کری قالدیغنی آ کلاشیلدشدی . بو بوله کی تثبیتات و نشریاتدن هر کسک جالب دغنی اولان بالخاصه ترجمه حالیدر .

§ نورالدین پاشا ، ۱۳۳۹ یکی انتخاب سسنهسی ، [عابد ثریا] بک نامنده بر ذانه (ع . ث) رموزبله بر ترجمه حال نشر ایتدیردی .

عابد ثریا بک ، عبدالحیدک باش کاتبیلرندن مرحوم ثریا پاشانک اوغلیدر . مشروطیتدن اول ، نورالدین پاشانکی و اونکله برابر فخری خنکار یوری ایدی . حرب عمومیه ازمیرده و استقلال صفرینک نهایتنده نورالدین پاشا قرارگاهنک بولندیغی ازمیتده اردو متعهدلکی یاپدی . نورالدین

پاشانك ترجمه حالي محتوي رساله‌ي يازان حابد نريا بك دكلدره رساله يازيلي اوله‌رق كنديسنه ويرلشدره اولدن ، اينسياللري قويمسي و حصه‌دار بولنديني مطبعة عثمانيه‌ده طبع ايتديرمسي نورالدين پاشا طرفدن رجا اولمشدر .

بورساله‌نك قابنده ، شويازيلر اوقونور :

« ازميز قانجي ، قره حصار و دولوپيكار محاربيلري غالي غازي نورالدين پاشا حضر تليريك ترجمه حالي »

افنديلر ، اون طقوز صحيفه‌دن عبارت اولان بو ترجمه حال رساله‌سنگ نه قدر انسان طرفندن اوقويديني بيلميورم . بن ، بو ترجمه حالك ، مملكتك بوتون منوراني طرفندن اوقونماسني چوق استفدملي و تربيه‌وي بوليورم . يالكز ، بورسالي اوقويانلرك ويا اوقويه‌جق اولانلرك ، رساله‌ده تماس ايديان وقايع و حادثات حقنده بشقه و موثوق منابعدن ده معلومات ايدينه‌رك ، متله حقيقي مقايسه و محاكمه‌يللري لزومليدر .

بورساليه‌نك ماهيتي و دلالت ايتديكي ذهني حقه‌ده بر فكر ايدينك ايجون ، بعض نقطه‌لريني هب برابر مطالعه ايدلم :

رساله‌نك قابنده‌كي يازيلردن سوكره ، متنك سر لوحه‌سنده‌ده شو سوزلر وارد :

« كوة‌الاماره محاصري ، بغداد مدافعي ، يمن ، سلمان باك ، غربي آناطولو ، آفيون قره حصار ، دولوپيكار ، ازميز محارباتي غالي و ازميز قانجي »

نورالدين پاشانك كندی كندينه طاقدينني « محاصر » ، « غالب » ، « فاتح » عنوانلري حقنده ، بيان مصالحه‌يني ، تأخير ايدنه‌رك ، رساله‌نك متنه كيردم .

پاشا « قونيار » نامنده‌كي تورك عشرينه منسوب مرحوم مشير ابراهيم پاشانك مخدومي و سلاله حضرت بيغميريدن اعيان اعضاسي شيخ‌الوكلا بروسلي رضا افندي مرحومك احفادندن ، ايش . . بو معلوماته و طرز بيانه كوره محمد نورالدين پاشاهم تورك و هم عربدر . باباسي و بويوك بابالريده مفتخردر . بوراده ، باباسنگ بويوك آدم اولسييله افتخار ايدن يزانس ايمبراطوري (ثودوس) ، ، باباسي و آناسي تورك اولان آتيلانك « بن‌ده ، بويوك واصيل برملتك اولادي‌يم » ديديكني خاطرلانه‌دن كچه‌ميه‌جكم .

« مكاتب تحصيلندن بشقه خصوصي تحصيللر كورمش اولان نورالدين پاشا ۱۳۰۹ ده مكتب حربه‌دن نشأله خاصه اردوسي اركان حربه‌سنة تعين .. » اولمش . .

نورالدين پاشا ، اركان حرب تحصيلي كورمه‌مش و اوصفه داخل اولماشدر . بناء عليه ، اردو اركان حربه‌سنة تعين اوله‌منز . اولسه اولسه ، يرقطعه عسكريه‌يه كوندريلوب اردو اركان حربه‌سنده ملحق ويا بوكا مائل بروظيفه الله آليقونولش اوله‌بيلير . . بالطبع ، كنچ بر ملازم ايجون ، حيات عسكريه ، بورادن باشلاق شاپان افتخار برمبدأ تشكيل ايتزه . قطعه عسكريه‌يه تعين اولنق واوراده عسكرلك حياتك جديت و مشكلاتنه آليشيق اساسدر .

نورالدین پاشا « ۱۳۱۲ » ده یونان حربنه کولکلی اوله رق اشتراك اتمش و باش قوماندانلغه تعیین ایدیلان غازی عثمان پاشا یاورلکنه واستانبوله عودنده خنکار یاورلکنه ومهماندارلقلره . . . تعیین اولمش . . .

معلوم اولدیغه کوره ، غازی عثمان پاشا ، استانبولدن سلائیکه قدر کیتمش و محاربه میداننه کیتمه دن ، سلائیکن عودت ایشدر . وظیفه فعلیه ایفا ایتمه مش بر قوماندانک یاورلکنه و اوندن سوکرده سلطان حمیدک یاورلکنه و بر طقم مهماندارلقلره تعیین ایدلمش اولق بیلیم ، که نه درجه یه قدر ذکره و افتخاره شایان اوله بیلیر ؟

نورالدین پاشا « صره سیله قائممقاملغه و میر آلایلغه ترفیع و ۱۳۲۴ سنه سی ابتدالرنده سلائیکه اوچنجی اردو ارکان حربیه شعبه مخصوصه سی مدیریتنه تعیین ، اولمش . . . نورالدین پاشانک هانکی صره ایله میر آلایلغه قدر ترفیع اتمش اولدینی ، مشروطیت اعلانندن سوکره رتبه سنک تکرار بیکباشیلغه تنزیل ایدلمش اولسیله آکلاشیلورسده ، سلائیکه اوچنجی اردو ارکان حربیه شعبه مخصوصه سی مدیریتنه تعیینی آکلامق مشکدر . چونکه ، بنده ارکان حربیه سنده بولندیم او اردوده ، دنیلدیکی کبی بر شعبه مخصوصه یوقدی . احتمال ، اردو قوماندانی اولان باباسی ، مخدومی ایچون ، خصوصی و محرم امورده عائد ، بر شعبه مخصوصه تشکیل اتمش اوله جق . . .

نورالدین پاشا ، اوچنجی اردو قوماندانی بولنان « پدری مشیر ابراهیم پاشا ایله مشروطیت انقلابنک حصولنه و اختلالک . اعتدال و سلامت جریانه خدمت و دلالت ایشدر . . . »

ترجه حال رساله سنده ، نورالدین پاشانک ، ایکی دفعه سلطان حمید طرفندن تحت توقیف واستجوابه آنلیدی و بردفعه سنده تبعیده و دیگر دفعه سنده طردیه ۶ سنه حبسنه قرار ویرلیدی ، فقط پدرینک شفاعت و دلالتیه قورتولدینی حکایه سندن سوکره . . . استانبولدن برتقرینی بولوب تکرار پروم ایلی به کچهرک ۱۳۲۴ مشروطیت انقلابنک احضار و اجراسنه دیگر رفقایسیه برابر خدمت ایشدر . . . عبارده سی یازیلدر .

نورالدین پاشانک کوردیکی ظلمی خلاصه افاده ایتک لازم کلیرسه ، دییه بیایرز ، که سلطان حمید ، نورالدین بکه افکار احرارانه سنندن دولای قیزدجه ، اونی قائممقاملغه ، میر آلایلغه ترفیع ایدهرک صیرمه سنی آرتیر و باباسنک شفقت و نوازشنه تسلیم ایدرمش . . .

§ مشیر ابراهیم پاشانک اوچنجی اردو قوماندانلی و مخدومی نورالدین بکک باباسنک یاورلکی و مشروطیت انقلابنه صورت و درجه تماسلری حقنده برنبه معلومات و برمک ایسترم . بونک ایچون ، ماضیدن قیصه بر خاطره مک نقلنه مساعده کنزی رجا ایده جکم .

افندیلر ؛ مختلف وسیله لره مسموعکز اولمش بولنه جفته شبه یوقدر ، که بن ، ارکان حرب یوزباشی اولور اولماز ، سلطان حمید طرفندن ، سوریه یه نفی اولندیم . اوراده اوج سنه قالدقن سوکره ، اوزمان اوچنجی اردو منطقه سی اولان ما کدونیا به نقل ایدلم . اردو مرکزی مناستر ایدی . اردو قرارگاهی اوراده بولونیوردی . سلائیکه بشقه جه « اوچنجی اردو مشیرتی » عنواننده بر قوماندان مقامی واردی . اوچنجی اردو قوماندانی سلائیکه اوطوروردی .

اوراده ده « معیت مشیری ارکان حربیه سی » دیبه برارکان حربیه واردی . بن ، ۱۳۲۴ سنه سنده ، قول آغاسی رتبه سنده و بوارکان حربیه ده مأمور ایدم . استحصال حربیه چایشان ، خنی جمعیت ابله پک یقیندن مناسبت واردی . یانیلی اسعد پاشا اوچنجی اردو قوماندانی ایدی .

سلیمان پاشا زاده علی رضا پاشا ارکان حربیه رئیسز ایدی . بیکباشی رتبه سنده بولنان مرحوم جمال پاشا و بیکباشی رتبه سنده اولان فتحی پک (الیوم پارس سفیری) و بن معیت مشیری ارکان حربیه سی تشکیل ایدیوردق .

هراوچیز ، جمعیتک اعضاسی بولونیوردق . مساعیمز ، جمعیتک تأمین موفقیته معطوف ایدی . اوتاریخلرده ، اوچنجی اردو منطقه سنه داخل سیروزده کی فرقه پک و سیروز منطقه سنک قوماندانی ، مشیر رتبه سنده بر ذات ایدی . بو ذات ، سلطان حمیدک فوق العاده امنیت و اعتمادینه مظهر بولونیوردی . رتبه سنک مشیر اولسنه ، اسعد پاشانک کندندن دون رتبه ده بولنسنه رغماً استابول ابله ما کدوینا آره سنده امنیتلی بر منطقه تأسیسی مقصدیه سیروزدن اوزاقلاشدیرلزدی . ایشته ، بومهم قوماندان ، مشیر ابراهیم پاشا ایدی . مخدومی نورالدین پک (نورالدین پاشا) ده باباسنک یاننده بولونیوردی . مشروطیت اعلانه تقدم ایدن کونلرده ، مشیر ابراهیم پاشانک منطقه سنده ، بر بیکباشی ، استبداد اداره علیهنده بیاناتده بولنش .. بر جاسوس بونی ژورنال ایتش .. محلنده تحقیق کیفیت ایچون اوزمان سسلانیکده مرکز قوماندانی بولنان ، قائم مقام ناظم پک استابولدن مأمور ایدلای .

جمعیت ، ناظم بکی ، بو وظیفه بی ایفادن منع ایتک اوزره اوردوردی . یارالانان ناظم پک استانبوله جلب اولندی . وقعه نك تحقیقنه ، استابولدن دکل ، آنجیق اردو جه تعین اولنه جق مأمورک کیده بیله جکی فکری تلقین اولندی . بن مأمور اولدم . بالطبع وظیفه ، استبداد علیهنده بولنش اولان بیکباشی بی قورنارمق ایدی .

اولا ، سیروزه کیتدم . مشیر ابراهیم پاشایی زیارت ایتدم . انشای ملاقاتده آکلادم ، که پاشانک بو بوک بر اندیشه سی وارد . ابراهیم پاشا ، کندنی منطقه سی داخلنده سلطان حمید و استبداد اداره علیهنده هیچ بر فرد بولندیغنی و بولنه میه جغنی سلطانیه تأمین ایتشدی . بوکا رغماً ، موضوع بحث بیکباشی حقه ده کی ژورنال ، سلطان حمیدک مشیر ابراهیم پاشایه اولان اعتمادینی سلب ایده جک ماهیتده ایدی . بو ژورنال محتویاتنک تحقیقی ، ابراهیم پاشانک علیهنده ایدی . بونی ایسته میوردی . بن ، در حال پاشانک اندیشه سی آکلادم و دیدم ، که « پاشا حضرتلری منطقه دولتکزدده ذات شاهانه علیهنده متحسس بر فردک بولنه بیله جکی مأمول دکلدر . ویرلش اولان ژورنال محتویاتنک محائده تحقیقی ، طرف دولتکزدن مؤسس انضباط و تقنین ایدلش اولان صداقت حسلرینی سهولته تبارز ایتدیره جکدر . آرزو بیورورسه کر ، یاه جغم تحقیقات راپورینک ، بر صورتی ذات دولتکزدده کوندریم . »

ابراهیم پاشا ، بویانامدن چوق فرحلا دی . بندن ممنون اولدی و مخدومی نورالدین بکی چاغیرتوب بکا اعزاز و اکرام ایدلسنی و محل وقعه به سیاحتیم ایچون تسهیلاتده بولونیلمسنی امر ایتدی . § تحقیقاتنک نتیجه سی ، بیکباشی بی قورناردی . ژورنال ویرنی مفتری جزاسنه چاریدیردی . مشیر ابراهیم پاشاده ، سلطانیه کندنی منطقه سنده ، علیهدار بر فردک بولنه میه جغنی اثبات ایده رک حقه ده کی امنیت و اعتماد شاهانه بی تأیید ایلدی .

مشیر ابراهیم پاشانك ، بوضوئله حقنده کی اعتمادی تأیید ایتمی ، جوق کچمه دن ، کندیسنك بوتون ماكدونیایی ، استبداد علیه دارلرندن تطهرینه مأموریتنی احضار ایتدی .
بوقفه یی برآز ایضاح ایدیم . جمعیت ، بوتون ماكدونیاده ، تشکیلات و فعالیتنی تزیید ایتدی .
آرتق ، هان علی و بی پروا حرکاته باشلاندى .

سلانیکده ، اردو مشیریتنده بولنان اسعد پاشایه اعتماد قالدی . ارکان حربیه رئیسمز اولان علی رضا پاشا حقنده شبهه دوشولدی . بونلر برر ، برر سلطان حمید طرفندن برای استجواب استنبوله جلب اولندی . اردو مشیرلکنه ، ازهر جهت شایان امنیت و اعتماد اولان مشیر ابراهیم پاشا تعیین واهزام اولندی .

ابراهیم پاشانك سلانیکه کلکده اولدینی خبری اوزرینه ، جمال بك (مرحوم جمال پاشا) هراحتله قارشى بروسيله ايله مرکزدن اوزاقلاشدی . آرقداشم قنچى بك ، ذاتاً دها اول ژاندارمه مکنی قومانداتلغه کچمشدی . مرکزده اردو قوماندانی ، ارکان حربیه رئیسى ناملرینه یالکزن بن بولونیوردم . یکی کلن قوماندانه اوچنچى اردو قوماندانلغنی بن دور و تسایم ایده جکدم . فی الحقیقه اوبله اولدی .

ابراهیم پاشا ، رفاقتنده مخدومی نورالدین بك اولدینی حالده ، تبرهنله کچ وقت سلانیکه مواصلت ایتدی . دوغرو قوماندانلق دائره سنه کلدی . اوراده ، کندیسنه وضعیتی قدیم ایندم . کیجه اولسنه رغماً تکمیل اردو ارکان حربیه سنه مأمور رؤسای برر ، برر کورمك ایتدی . هرکس کلوب کندینی قدیم ایدیوردی . مشیر پاشا ، هر یکی طانیدینی ذاته ، کندیسنك نه قدر شدید اولدیفنی ، انسان محو ایتمك قدرتنده بولندیفنی آ کلاتمه چالیشیر برطاق طور لر طاقنه رق ، هیچده مناسبتی اولیان سوزلر سویلیرك ، آره صره ، چیزمه لی آفاقلرینی بره اوره رق ، ایلک آندن اعتباراً ندهیش پولتیقه سی تطبیقنه باشلادی .

کیجه اوبمه کیتدم . ایرنسی کون ارکندن ، بر سواری ، بر بینك آتی کتیردی و مشیر پاشانك بنی ایستدیکنی سویلیدی . دائره به کلدیکم زمان ، آ کلام ، که یکی قوماندان بنم وظیفه به دوام ایده بیله جکمی امر ایتمش ..

شدی ، افندیلر ، کلهم اختلال و انقلاب صفحه سنه ...

§ ابراهیم پاشانك ، تدهیش پولتیقه سی ، اختلال قومیه سنك تهدیدکار وضعیتله قارشیلاندى . پاشا حدت و شدتی بر طرفه براقق مجبوریتنی حس ایتدی . بعض آرقداشلر ، بومیانده اك جوق جمال بك (جمال پاشا) واسطه سيله اختلال جمعیتك قوتندن و تشبثنده کی جدیدن ابراهیم پاشانك مخدومی خبردار ایلدی . باباسنك جمعیت علیه حرکت ایتیه جکنی اشارت ایتك اوزره ، جمعه نمازی اولندی . مثلاً ، قوماندان پاشا جمعیت علیه حرکت ایتیه جکنی اشارت ایتك اوزره ، جمعه نمازی فلان جامعده قیله جق و ایکنجی صفده اخذ موقع ایده جکدر کی بر طاقم طالبدره بولونیلیدی . ایشه نورالدین بك بو کی تبلیغاتی پذیرنه اسماع ایچون واسطه اتخاذ ایدیلیوردی . نقطه مهم مسئله لرده دها جوق وظیفه ایدیلن و فعال بولندیریلان باباسنك لاوری نورالدین بك دکلر جمعیتك اعضا و معتمدی و قوماندانلق مقامی لاوری یوزباشی کاظم نامی بکدی . (الیوم محرر و معلمدر)

§ ابراهیم پاشا ، جمعك اخطاراته مطاعه محور یدیدی . فقط ، جمعك تشکیلات ، تشبثات ، مقررات واجرا آئیدن هیچ بروف حیدر دار ایدله مشدر .

— حریت و مشروطیت اعلان دده ، به ابراهیم پاشا ك و دهده محمدی نو الدین كك ، ده اوله هیچ بر صورتله واصل خبر لری دخی اولما مشدر . مشروطیت تلای مسیك تاماً ایچنده بوندیم و بوتون نفرعات و صنحاتیه شخصاً و یقیندن مناسبدار اولدیم حمله ، به خصوصه کی خاصرام عیناً محفوظمدر .

— حریت و مشروطیت اعلانی نظاهراننده استعجال استبدیکی ظن اولان اسکویده کی یردانی سهك . و دیگر برلرده آله جق ترتیباتیه اویعون برطرره قونی یچون اسدوه آتمشدم . اوراد عور . و آرتق هر یرده فعلی تظاهرات باشلا دقدن سوكره ، مشیر ابراهیم پاشا سی دعوت استدی وشوید . بولندی : « بنی ، اردو قوماندانلقدن ایفا ایده حکمیسکر ، ایتمه حکمیسکر ؟ ایفا اولمیه حق ایتمه شخصم تجا و زو حقارتیه دوچار ایدله دن همان استابوله حرکت ایدم . » حتی پاشا ، بوروسی اوسقده دوران یازی حقه سنی آله آله رق عیناً خاطرمدن قالان شوكله لری ده علاوه استدی : « بوراده ، سم ، یالکز بر حقه وار ، اونی آلیز ، کیدرم . »

— ایجاب ایدن لرله کوروشد کدن سوكره جواب و یرده یله حکمی سویلدم . جمعیت نامنه صلاحیتدار اولان دیگر آرقداش لرله ، ابراهیم پاشا ك قوماندانلی مسئله سی مذاکره استك . بر زمان ایچون ، قانسندم محذور کورمدك . قوماندانلقدن قاله حنی حقندم کی جمعیت قرارینی بن کندیسنه تبلیغ ایتم . فقط ، بر ، ایکی کون سوكره ، داغه چیقمش اولان ضابطاندن بر ملازم افندی ، ابراهیم پاشا به بولندی بر دن حقارتیه مالی بر تلغراف چكمش . . ابراهیم پاشا ، در حال بنی چا غیرتدی و تلغرافی اوزاته رق دبدی ، كه « بنی قوماندان اوله رق بوراده محافظه ایده حككزی بیلدیر مشد بگز . بو حقارت هدر » قوماندان پاشابه ، جمعیتجه حقندم اثنا ذ استبدیکمز قراری ، تکمیل تشکیلاته ابلاغ ایده حك قدر زمان کچمد بکتنی ، بالخاصه داغ باشند بولان ضابطلرمزك هر هانکی بر تلغراف مرکزندن بوی تلغراف لری کشیده استدیر ملرینه مانع اولق ، بو کونلرده مشکل اوله جفنی تقدیر ایتسنی سویابه رك ، کندیسنی تسامیه چالیشدم .

فقط ، آره دن جوق کچمه دن ، او زمان حدود یونانیه قوماندانی بولان مخلص پاشا ، جمعیت مناسترده کی هیئت مرکزیه سی طرفندن مناستره دعوت اولمش . . مخلص پاشا ، اردو قوماندان ابراهیم باشند مآذونیت آلمسزین مناستره کیتمش . . بوندن متأثر اولان ابراهیم پاشا شخص پاشابه تکدیر آمیز اشعارده بولمش . .

بونك اوزربنه ، مخلص پاشایی دعوت ایدن ، هیئت مرکزیه ، ابراهیم پاشابه اوزون بر تلغراف چكمش . . بودفدهده ، مشیر پاشا بنی دعوت ایدرك تلغرافی کوستردی و : « یا بونه ؟ » دبدی .

تلغرافی باشند نهایت قدر اوقودم . بو تلغرافده قونیار عشیرته منسوب مشیر ابراهیم پاشا ك بوتون حیاتی ، ماضیسی ، ملهتی توصیف اولندقدن سوكره ، آغیر و حقارت آمیز كله لرله استبداد دوربك ، سلطان حمید بنده لكك اندر افودجی اولان ابراهیم پاشا ك حریت ایچون چالیشان بر محیطده ،

حریت ایچون چالیشانلره قوماندا ایتک جسارتندہ بولنسی استغراب ایدیلور و درحال قوماندانلق مقامنی ترک ایتسی اخطار و طلب اولونیوردی .

افندیلر ؛ بوندن صوکره ، حقیقه ابراهیم پاشا ، سلائیکه دورامادی . دیدیکی بی غهسنی آلوب کیتدی .

بو معلوماندن صوکره ، نورالدین پاشانک اوچنچی اردو قوماندانی بولنان پدری مشیر ابراهیم پاشا ایله مشروطیت انقلابنک حصولنه و اختلالک اعتدال و سلامت جریانه ، نه یولده خدمت و دلالت ایلمش اولدقلرینی آکلامق قولایلاشمشدر ظن ایدرم . ذیلدیکی کبی ، « اختلالک اعتدال جریانه » دخی مؤثر اوله مامشلردر . انک بویوک اعتدالسزلق بالذات کندیلرینه یاپلمش اولان معاملهلرله ثابتدر .

ترجه حال رساله سنک ۴ نخعی صحیفه سنده ، نورالدین پاشانک ، روم ایلیدن استانبوله یوروبن حرکت اردوسنه التحاق ایله وظیفه وطنیه سنی ایفا ایتدیکنندن بحث اولنقدہدر . ۳۱ مارت وقعه سی مناسبیله روم ایلیدن استانبوله کوندریلن قوتلرک قوماندانی ، مرحوم حسنی پاشا ایدی . بن ، بوقوتلرک ارکان حربیه رئیس ایدم . بو قوتلره حرکت اردوسی عنوانی ویرن ، حرکت اردوسنک استانبوله قدر حرکاتی ترتیب و اداره ایدن بندم . نورالدین بکک بو قوتلره التحاق ایدرک وظیفه آلدیغنی بیلمیورم . نورالدین پاشا ، برچوقلری کبی ، حرکت اردوسی استانبوله یاقلاشدیغنی زمان ، آياستفانوسه ویا مقری کوبنه کلش اوله بیلیر . .

نورالدین پاشا « بمن ولایتنک تخلصی وعصانک تأدی ایچون وقوع بولان محارباتده بر طاقم فرقه جزؤتاملرینه ویا . فرزندلره قوماندا ایتمش . . »

هر فرقه قوماندانی ، هر محاربده عینی وضعیتده بولنور . صوکره « صنمانک تخلصی متعاقب متحشد قوای عسکریه قوماندا ایتمش . . »

افندیلر ؛ عسکر اولانلر ، چوق ایی بیلیرلر ، که بریرده مختلف قطعات عسکریه طوبالاندیغنی زمان ، اوراده بر مرکز قوماندانلنی ویا موقع قوماندانلنی ، بر اردوکاه قوماندانلنی تأسیس اولنور . نورالدین پاشانک صنعاده کی قوماندانلنی بوندن بشقه برشمیدی ؟

نورالدین پاشا « امام یحیی ایله ائتلاف عقدی خصوصنده احمد عزت پاشایه مظاهرت ایلمش . . » احمد عزت پاشایه صورمدم ، فقط ، عزت پاشا ایله برابر بولنوب ، مساعیده یقیندن اشتراکی اولان صاحب صلاحیت ذواتک بیانه کوره ، امام یحیی ایله ائتلاف مذاکرانده ، نورالدین پاشا برصورنله علاقه دار قیلمه مشدر .

نورالدین پاشا « بالقان محارباننه اشتراک آرزوسنی اظهار ایله بمنی شماندن جنوبنه قدر قطع ایدوب (عدن - مصر - سوریه - قونیہ - استانبول) طریقله چتالجه جوارنده بولنان باش قوماندانلق قرارگاهنه التحاق ومنحل فرقه بولنامسندن دولایی کنندی رضاسیله کوکلو اوله رق طقوزنجی آلابک قومانداسنی ، درعهده ایلمش . . »

نورالدین پاشانک بمندن ، استانبوله کلک ایچون تعقیب ایتدیکی استقامت ، بمندن استانبوله کان بالجله افراد و سیویلر واصل هر کس طرفندن تعقیب اولنان استقامتدی . یول اوایدی . نته کیم ، اوتاریخده ، بزده آفریقادہ بولونیوردق ، استانبوله کلک ایچون آفریقا جولرینی غربدن شرقه ،

مصره قدر دوه ايله قطع ايندكندن سوكره اسكندريه ايله تريسته آره سنده بوتون محرسيدى و آذربايجان د كزىنى جنوبدن شماله و تريسته دن بكرشه قدر آوروپايى و اوندن سوكره قره دكزى قطع ايدرك عىنى قرارگاهه واصل اونشدق . يول بوايدى .

نورالدين پاشا ، بونقعه ده اصل سويلنمى لازم كان مسئله دن بحث ايتيور . نورالدين پاشا ، ميرالايقتن بىكباشيله اينديرلدكندن سوكره ، يمن قطعانه مأمور اونق اوزره قائممقاملغه زريع ايتىدى . بونقعه ايجايى اوله رق قائممقاملغه ينده ايكي سنه قلنق لازم كنيركن وقندن اول استانبوله كهره قورتولمق يولنى بولمشر .

ترجمه حال رساله سنك ۶ نجى و ۷ نجى حيفه لرنده نورالدين پاشانك ، عراق قوماندانلغندن بحث اولونيور و وسائط محليه نك استعماليله يكي دن اردو تشكيل ايدرك دوست و دشمنك مأمول وانتظارلى خلافتده مغلوبيتدن مضطريت استحصالى خارقه سنى تجلى اينديرديكى ذكر ايديليور .

افنديلر ، عراق سفرنده ؛ نورالدين پاشا زمانده كى وضعيتك حقيقتى شوندىن عبارتدر :

ايلك عراق قوماندانى اولان سلمان عسكرى بكك مغلوبيت واتخارندن سوكره ، عراقه ، قافقاسيان يكي قطعات كلنجيه قدر ، محاربات ، انگليزلرك آرزوسنه ويورويش سرعترينه تابع اولمشر . نورالدين پاشا ، كوة الاماره ده انگليزلره مغلوب اولدقندن سوكره كيجه ، كوندوز وبلا مقاومت يورويهره سلمان پاكه قدر پريشان برصورنده رجعت ايندى .

انگليزلر ، نورالدين پاشايى تعقيباً سلمان پاكه قدر ايلريلدى . اوراده قافقاسيه دن كوندولمى اولان قطعات ، انگليز قطعاتى قارشيلادى . اوچ كون محاربه دن سوكره نورالدين پاشا مغلوبيتى قبول ايدرك رجعت امرى وپردى . قطعات ديهاله نهرينه قدر شماله چكىلدى . انگليزلره سوارى تماسى دى آرايمدى . حالبوكه ، عىنى زمانده ، انگليزلره رجعت ايتلردى . بونقعه لمانى ورن عربان اولدى . اوندن سوكره ، نورالدين پاشا ، كندىنى طولايوب تكرر (سلمان پاكه كوة الاماره) استقامتده ايلريلدى .

كوة الاماره شمانده ، كيجه انگليز قطعاتنه تماس ايدلدى . تدبيرسزلك ، ترئيسزلك و اداره سزلك يوزندن ، فجرله برابر قطعات دشمنك آتش باصقينه معروض براقيلدى . افراد وضابطاندى ، قوماندانلردن بر جوق ضايعات وړلدى . قطعاته پانيك اولدى ، كنديلكندن رجعت باشلادى . انگليزلرك چكىلمسى اوزرينه ، سكونت اعاده اولنه بيلدى .

عراقده ، يكي قطعات ويكى وسائطه بويوك وقانلى محاربات ، بوندن سوكره باشلار ، كه نورالدين پاشانك بونلره ماسبتى بو قدر .

رساله نك عىنى حيفه لرنده ، نورالدين پاشا انگليزلردن اغتنام ايتديكى طياره ل ايله ده بر طياره فيلوسى وجوده كتيرمك موفقيات عظيمه سنى كوسترمشدر . دنيليور .

بوادعائك بك جاهلان اولديغى سويله مك مجبوريتنده يم . طياره نك و طياره فيلوسنك نه اولديغى بيلر بويه برادعائك نه قدر كولونج اولديغى البته آكلارلر .

رساله نك سكزننجى حيفه سنده ، نورالدين پاشانك دوربينه باقاركن آلتش بر رسمى واردر . برسمك آتده شوعباره يازيلير :

۲۶ آگستوس ۱۳۳۸ تعرض کونی (قوجه تپه) ترصد موقتند قره حصار میدان محاربه سنی اداره ایدرکن آلتان فطوغرافلیدر .

عینی کونده ، هپ عینی تپهده ایدک . دوریدنله باقائلر چوقدی . بالخاصه دوریدنله اك چوق باقائلر ترصد مأمور ایدیان ضابطلر ایدی . فیالحقیقه ، نورالدین پاشانكده محاربه میداتی دوریدنله سیر ایتکی ترجیح ایتدیکنك بنده فارقی اولمشدم .

(قره حصار - دوملو پیکار) میدان محاربه سنك جریان ائساننده ، (باش قوماندان محاربه سی) کونی ، نورالدین پاشای بر آزالق ، قول اردو قوماندانی کمال الدین پاشانك (الیوم براین سفیری) ترصد نقطه سنده ، وضعیتی دوریدنله تماشای ایدرکن بولدم . قطعه تمز ، دشمنی یقیندن صیقیشدیرمش ، نازك ومهم بر وضعیت حاصل اولمشدی . (دوریدنله تماشای براقیکز ! محاربه یی یقیندن و بالذات اداره ایتك ایچون ، ایلری آتش مراضعنه کیده جکز .) ، دیدم .

نورالدین پاشا ، بوقدر یاقلاشه نك مناسب اولمدیغنی سویله رك کیتك ایسته مدی . جانم صیقیلدی . (سز بوراده فاله بیلیرسکز دیدم . - کمال الدین سامی پاشایه - سز نغله کلیکز !) دیدم و او طوموبیلمه یورودم . کمال الدین پاشا (امر ایدرکسکز) دیدی و برابر یورودی . بو معامله اوزرینه ، دوریدنك باشنده یالکیز براقیلان نورالدین پاشانكده آرقه مزدن کلدیکنی کوردک ، دیدیکم یره کیتك . یونان اردوسنك اسارتی انتاج ایدن او محاربه یی ، فقرطانه قدر ، بالذات اداره ایدیور وایحاج ایدن امرلری ، دوغرودن دوغروبیه قول اردو قوماندانلرینه و سائر قوماندانلره بالذات ویریبوردم .

أمرلرجه کوره تدبیرلر و حرکتلر اجرا اولتورکن اردو قوماندانی نورالدین پاشا ، یاننده دوریبور و وضعیتی تماشای ایدیوردی . بر آزالق ، قول اردو قومانداتی ، بنم یامدن اوزاقلاشدیره رق بعضی امرلر ویرمه کله قالدیشمش . قول اردو قوماندانی ، بو امرلری غیر قابل اجرا بولمش ، لردو قوماندانی ایله قول اردو قوماندانی آره سنده عادتاً ، لاابالیانه بر منازعه وضعیتی حاصل اولاش . کمال الدین سامی پاشا ، نورالدین پاشانك یانندن بر آز سرنجه معامله ایله آیراش . بو حالك فرقه واردم . کمال الدین سامی پاشای یانمه چاغروب ، سکونت و انضباطی محافظه ایتسی لزومی سویلدم . بعده ، یالکیز اوله رق نورالدین پاشای چاغیرندم . عمومی طرزده بعضی سؤاللر صوردم و آ کلامتی ایستدم ، که حقیقته قول اردو قومانداننه ویردیکی امر غیر قابل اجراءدر . قوماندانلر ، امر ویرمش اوانی ایچون امر ویرمزلر . لزومی و قابلیت اجرائیه سی اولان خصوصلری امر ایدرلر و أمر ویررکن ، کندینی او ، امری ایفا ایده جك اولانك یرینه قویمتی و امرک ناصل ایفا و تطبیق اولنه جغنی دوشونمک و بیلمک لازمدر . ترجمه حال رساله سنك ۹ نجی صحیفه سنده ، عراقدن صوکره « قافقاس جهه سنه کیتمش اولان نورالدین پاشا ، اوچنجی اردو منطقه لری قوماندانلغنده واردو قوماندانلغنی وکالتنده برمدت ، بولندینی یازیلیدر . بو وظیفه لرک ماهیتی و بو مدتک قاچ کون اولدیغنی صورمق لازمدر .

نورالدین پاشا ، قافقاس جهه سنندن ، استابوله عودتنده « آیدین ، مغله و آنطالیه حوالیسی قوماندانلغنی » عنوانیه از میره عزیمت ایتمش و بولندینی بر قاچ پریشان مستحفظ قطعاتی سرعتله تنسیق ویکي فرقه لر تشکیل ایدرک ۲۱ نجی اردویی وجوده کتیرمش .

افندیلر ؟ قول اردو تشکیلی ، صوکره زمانده ، حرب عمومینك فائزیریلری صره سنه کیمشدی .

بالخاصه ، قارشيسنده دشمن بولتيان ، ثابت منظمه لوده ، اخذ عسكر شعبه لری و رياستلری تأسيس ايتم قدر سهولته قول اردو قوماندانلری و صلاحيتلری احداث اولئوردی . في الحقيقه ، بوتون محاربه جبهه لری امداد ، ديه فرياد ايدرکن يکرمی برنجی قول اردو شايان اعتبار بر موجوديت اولسه بدي ، آيدين منطقه سنده ترك اولئاردی .

— رساله نك ۱۶ نجی صحيفه سنده نورالدين پاشانك « آناطولوده مصطفی کمال پاشا ورفقاسنك تشبثلرله باشلايان حرکات مليه رؤساسيه دخی تأسيس مناسبت ايددرك . . » استانبولده برطاقم مهم ايشلر يادليغدن ونهايت « انكليز لرحه قعته باشلامش اولديغدن » و « مصطفی کمال پاشا طرفدن آلدیی دعوتنامه لوده ، آرتق استانبولدن زياده آناطولوده خدمت ممکن اولديی اشعار ايدلمسنة . . » وسائره بناء آناطولويه کچمش . .

افنديلر ، نورالدين پاشانك ، استانبولده ، انكليز لره وداماد فريد پاشا قاينه سيله آكلاشديغی وآنقورده تأسيس ايدن ، تورکيا بويوك ملت مجلسندن واونك حکومتدن بی خبر اوله رق ، زی ، استانبول ايله ائتلاف ايتديرمکه چاليشديغی و بوماسبتله آرده جريان ايدن تلفراف مخبراتی وبالضرور ، آنقره يه کلدکن صوکره کی معامله لرینی بالئاسبه بيان ايتشدم . بونلری تکرار ايتيه جکم .

۱۸ نجی صحيفه ده ، د بالاده کی خدمات وطنيه يی موفقيته ايفا ايتمش اولان نورالدين پاشا ايله بويوك ملت مجلسی آردسنده ، بعض مسائل رسميه دن دولاي اختلاف چيتمی اوزرينه ، کنديسی همان آنقره يه کله رك ، اشبو سوء تفهومات حسن صورته حل وازاله اولمشدر . عبارته تصادف ايدلمکده در .

نورالدين پاشانك ، حکومتجه ، مرکز اردوسي ، قوماندانلغدن ناصل عزل وديوان حربيه توديع ايدلمك اوزره آنقره يه جاب اولنديغی و مجلسجه عليهنده اولان غليان کنديسنك اعدائی طلب درجه سنده ايلری کيتمش ايکن باش قوماندان صفتيله شخصاً مجلس کريستندن ، نورالدين پاشای مداعه ايدمرك ناصل قورتاردیغی ده ايضاح ايتشدم . بوراده ، بالوسيله يالکز بر نقطه يه نظر دقتی جلب ايتک ايترم . بو اوقودينمز عبارته نظر آ ، برتورکيا بويوك ملت مجلسی واردر ، برده نورالدين پاشا . . بونلر قارشى قارشى يه کيشلر . . سوء تفهومات ازاله ايدلمش . . معلوم اولدينه کوره ، مجلسله قارشى قارشى يه کاهيلن ، يالکز حکومتدر . مجلسك مخاطبی حکومتدر . بر اردو قوماندانی ، بر والی ، هر هانکی بر مقام صاحبي مجلسك مخاطبی اولاماز .

— رساله نك ۱۸ نجی صحيفه سنك صوکر سطرلری ، نورالدين پاشانك ، « وطنی تهلكدن تخايص ايدن مظفريت عظيمه نك لطف حقله موفق و عاملی اولمش و تاريخ مليه بود دفعه دخی غايت مهم و امثالی نامسبق بر صحيفه شرف و مفخرت علاوه سنی تأمين ايتمش . . » اولديغی ايضاحه حصر ايدلمشدر .

§ افنديلر ؛ بو قدر ، جسورانه بر ادعايه قارشى حيرت واستغراب ايتمه مك ممکن دكلدر . في الحقيقه ، نورالدين پاشا ، عمومى تعرضده برنجی اردو قوماندانلغده بولندی . ديكر بالجه قوماندانلره برابر کنديسنه ، امر ايتديکمز وظيفه لری ايفايه چاليشدی . بو حال ، بوتون تورک اردوسنه و اردومزک بويوك ، کوچوک بالجمله قوماندانلرينه ، ضابطلرينه و هر نفرينه شامل اوباق ضيعی بولان موفقيت و شرفی ، نورالدين پاشانك شخصه حصر ايتک قدر معناسز ، اساسسز ،

عیب برشی اولاماز : نورالدین پاشایی ، مظفریتک حاملی کی کوسترمک ، اولسه اولسه ، کندیسيله استهزا مقصدینه معطوف اوله بیلیر . بوقسه نورالدین پاشا ، بویوک ظفرک شرفه اک آزاشرکه حق اولانلردن بریدر .

§ افندیلر ؛ بویوک تعرضده ، نورالدین پاشایی ، یالکیز تعرنک ایکنجی کونی قوجه تپده یالکیز براقشدم . چونکه ، دشمنک مغلوب اولدیغنی و رجعت ایدمجهکنی آکلادق . مغلوبیتی انهمزه چوبرمک و خط رجعتی قطع ایدمک دشمن اردوسنی اسیر ایتک ایچون ، آرتق قوجه تپده دکل ، دها عمومی وضعیتی مطالبه و اوکا کوره عمومی تدبیرلر آلهجق یرده بولونمه من لازمدی . اوکون دخی ، جبهه قوماندانی عصمت پاشانک ، مناسب کوروب بنم امضامله یازدیغنی تشویقکار قیصه برتلفوله نورالدین پاشانک قوه معنویه سنی محافظه ایچون تدبیر آلتق لزوملی کورولمشدی .

اوندن صوکره ، نورالدین پاشایی و اردوسنی بالذات تعقیب و سوق و اداره به بالذات مداخله به ضرورت کوردیم . بوبله پایتیه یدم ، نورالدین پاشانک ، یاپدیغنی خطاری تضمین ایتک کوچ اولوردی . دوملو پیکارده ، ارکان حربیه سی رئیس امین پاشانک حاضرلادیغنی ایلری حرکت امرینک محتویاتی آکلایامیان و فقط ، آکلایامیش دکل دها ایسینی دوشونمک و یایغنی ایستورمش کی طور آلان نورالدین پاشانک ترددی اوزربنه ، تردده کچیریله جک زمان اولمادیغنی اخطار ایدمک ، ایجاب ایدن نقطه نظری بالذات دیکته ایتدیکم زمان ، نورالدین پاشا بکا دیمشدی که « پاشام ، سز ، بزی ، یالکیز و سربست براقیورسکیز ! » بوکا ، حاضر بولنان ارکان حربیه عمومی رئیس فوزی پاشا حضرتلری ، شویولده و جدی برلسانه جواب ویردی : « پاشا ، پاشا ، دیدی . بواردو ، بزم ، بوتون مملکتک کوز بیکدر . اونک سوق و اداره سنی ، تصادفه براقمیز ! »

دوملو پیکاردن عشاقه کیدرکن ، یولده نورالدین پاشانک تدابیرنده کی نقصانی حس ایدوب ، نورالدین پاشا فرقه لرینه بالذات امر و بره رک ، تدبیر آلدیرمه یدم ترهویسک اسارتی ممکن اولمیه بیلیردی . عشاقده ناخوش برمنظره به شاهد اوله بیلیردک . ازمیره کیردکدن و حکومت دائره سنه داخل اولدقدن صوکره ، جنوبدن کان طوب و تفنک صدالریغنی بالذات ایشیدوب ، نورالدین پاشانک تدبیرسزلکنی و غفلتی آکلایوب درحال بالذات امر و بره رک تدبیر آلدیرمه یدم ، ازمیره کیرمش و ازمیرسوقاقلرنده اهالی به قاریشش قطعاً تمزک ، بزده داخل اولدیغمنز حالده ، پاییکه اوغرایه رق هرچ و مرچ اولسی مستبعد دکلدی .

سیاست و کیاست ادعاسنده بولنان ، نورالدین پاشانک ازمیرده رسمی اجنبی مأمورلره مضبوط مکالمه سنی بالذات تصحیح ایتسه یدم ازمیره کیرمکدن حاصل اولان نشوة عمومیته نک انکساریغنی بادی وضعیتلردن اجتناب بلکه ده ممکن اولمیه جقدی .

اندیلر ؛ بو سوبلدکترم ، بوتون اردو ارکانجه معلوم حقیقتلردر . بو حقیقتلرک ، یالکیز برکشینک فارقی اولمادیغنی آکلایشیلور . اوده نورالدین پاشادر . محاصر ، غالب ، قایح ، خازی عنوانلرله کندینی یاد ایتدیرمک سودای طفلانه سنه دوشن نورالدین پاشانک ، « کوة الاماره محاصری نورالدین پاشا » دییه برقاوت ویزیتی کورمشم . بو قارتی ، نورالدین پاشا طاش کورپیده اوطورورکن قسطنونی والی و حوالیسی قوماندانی بولنان محی الدین پاشایه (ایوم قاهره سفیری) کوندرمش

وقارتك بوش يرلرينه ، يازديني يازيلرده ، قارتده كي عنواني اشارت ايدمرك ، « بوني ده بندن كيمسه نزع ايدمزيا ! » ديه بر عباره ده واردی . محي الدين پاشا ، بو قارتی وقارتده كي يازی يی ، عقل وفراستله ، قابل تأليف كوره مەمش ، دقته شایان بولش اولديغندن ، عیناً بكا كوندرمشدی . اوت ، اونی ، اوندن كيمسه نزع ايدمميز . فقط ، اونی اوکا ويرنده يوقدر . هر موفقیتلی محاربه يه اشتراك ایدن ذاتك ، حق اولديني حالده كندیسنی يكانه عامل ، غالب اعلان ایتسی ، شایان امثال بردستور اخلاقی تشكيل ایتز . اولاد مملكته ، بويله اصلسز طرز و طورلر طاقتمق عادتق ویره ميز ؛ انسال آتیه يه ، بويله هوادن غالب ، فاتح اولنه بيله چكي كبی سقیم برفكري ميراث براقمیز !

ترجمه حال رساله سنك قابنده كي (غازی) عنوانك استعمالنه كلنجه ، بو عنوانی ، نورالدین پاشایه (ع . ث) حرفلری ویره یایر . فقط ، حقیقت وقانون بونكله یالکز وساده جه استیزا ایدر . كچه ، محاربه يه « یاشهید ویا غازی اولقی ایچون » كیدیلیر . علی الاطلاق ، میدان شهامتده اولنلرك هپسنه ، شهید دیرلر سده ، صاغ قالانلرك هپسنه غازی عنوانی ویرلر . بو عنوانی آنجق قانون ویریر . مدنی برملتك ، عالی منفعتلر ایجابی ، اجراسنه مجبور اولديني حربلر ، عرب عشیرتلرینك غزوه سی دكلدر . اویله دخی اواسه ، غزوه دن صاغ سالم چیقانلره بلكه ، یالکز ، آنالری ، بابالری ، برای تقدیر ، بتم غازی اوغولوم دیمرك افتخار ایدر . فقط ، ملت ، تاریخ ، عنوان توجیهنده او قدر سمیح دكلدر .

ترجمه حال رساله سنك ، صوك صحیفه سندن ده برجه آله رق بو حكايت ختام ویره لم :

نورالدین پاشا « عراق جهه سنده ایكن اهالی محلیه طرفدن كندیسنه تودیع ایدلش بولنان ، كر بلا ده مدفون سفید حضرت پیغمبری امام حسین حضرتلرینك سیف مبارکی حامل بولنه مشرفدر . »

افندیلر ، بونه لافدر ؟ !

كر بلا ، حفید پیغمبری ، امام ، سیف مبارك ، مشرف ؛ بوكی عوامپسندانه لافلره ملتی اغفال مسلكنده بولنانلر ، آرتق انصاف ایتسینلر ! . . . ملت ، ده دقت وبصیرتی آرتیرسین ! . . .

افندیلر ؛ رأساً حرکتده موفقیّت کورمین بعض کیمسه لرده ، درلو دیاکارلقلارله ایچمهز کیرمك بولانی بوله ییل مشارددر . بونلرك ماهیتلری ایکنجی مجلس اجتماع ایله وظیفه یه باشلا دقدن سوكره کوروله جكددر . § تورکیا بوبوك ملت مجلسك ، ایکنجی انتخاب دوره سی ، یکی تورکیا دولتنك تاریخنده ، مسعود برانتقال دوره سنه تصادف ایتدی . فی الحقیقه ، درت سنه ك استقلال مجاهده مز ، ملت مزك شاننه لایق برصلح ایله نتیجه لیش بولونیوردی .

۲۴ تموز ۹۲۳ ده ، لوزانده امضا ایدیلن معاهده نامه ، ۲۴ آغستوس ۹۲۳ ده مجلسده تصدیق اولندی .

§ افندیلر ؛ موندروس متاركة سندن سوكره تورکیا یه مخاصم هولتلر طرفدن درت دفعه صلح

شرایطی تکلیف ایدلشد . بونلرک برنجیمی ، سهور پروژه سیدر . بو پروژه ، هیچ بر مذاکره نك محصولی اولیوب دول ائتلافیه طرفندن یونان باش وکیلی موسیو ونزهلوستده اشتراکیله تنعیم ووحیدالدینک حکومتی طرفندن ۱۰ آغستوس ۹۲۰ ده امضا ایدلشد .

بو پروژه ، تورکیا بویوک ملت مجلسجه بر زمین مناقشه بيله عر ایدلشمدر .

ایکنجی صلح تکلیفاتی ، برنجی این اوکی محاربه سنی متعاقب انعقاد ایدن لوندره قونفرانسک مختامنده ۱۲ مارت ۹۲۱ تاریخده واقع اولشد . بو تکلیفات ، سهور معاهده سنده بعض تعدیلاتی محنوی ایسهده مسکوت بر اقیلان مسئله لرده سهور پروژه سنده کی موادک کاملاً ایضا ایدلدیکی قبول ایتک لازمدر .

بو تکلیفات ، بزجه مناقشه بی موجب اوله دن ایکنجی این اوکی محاربه سنک باشلامسیله نتیجه سز قالشد .

اوجنجی صالح تکلیفاتی ، ۲۲ مارت ۹۲۲ ده ، یعنی سقاریا مظفر بیدن وفرانسزلرله عقد اولنان آنقره ائتلافندن صوکره و یقین بر تعرضمه انتظار اولندینی صرعه رده ، پارسده اجناع ایدن دول ائتلافیه خارجییه ناظرلری طرفندن یایلمشدر . بو تکلیفانده ، ایشه سهور اساسندن باشلامق اساسی ترک ایداش ایسهده ، اساساتی اعتباریله آمال ملیه مزنی تعلیمندن اوزاق ایدی .

دردنجی تکلیف ، لوزان معاهده سنک عقیدیه نتیجه لهن مذاکراتدر .

دول ائتلافیه جه تورکیایه تطبیقی تصور ایدیلن اساساته ، حرکات ملیه سایه سنده واصل اولنان نتیجه بی بارز بر صورتده مطالعه ایتک ایچون بودرت نوع تکلیف آره سنده الک مهم خصوصاته منحصر اولوق اوزره قیسه بر مقایسه یایمینی فائده لی عدا ایدرم .

(۱) حدودلر

آ — تراکیا حدودی

سهورده : چتبله خطندن بر آاز ایلریده بولنان پودیمما — قالیقراطه خطی .

مارت ۹۲۱ تکلیفنده : بحث یوق .

مارت ۹۲۲ تکلیفنده : تکیرداغ بزه ، بابا اسکی ، قرق کلیسا وادرنه بونانه قالمق اوزره بر خط .

لوزانده : قره آغاج ده بزه اولوق اوزره مریم خطی .

ب — ازمیر منطقه سی .

سهور پروژه سنده : بومنتقه نك حدودلری قوش آطه سی ، اوده منش ، صالحی ، آقحصار وکمر اسکلنه آاز چوق قریب محللردن کچمکنده در .

بومنتقه ، تورك حاكمنيته قالاجق ، فقط توركيا ، بوحا كمنتي استعمال حقى يونانستانه دور
يده جك ، تورك حاكمنيته بقاسنه علامت اوله رق ازمير شهرينك خارجي استحكاملرندن برنده تورك
بايراغى بولنه جق . محلى بر مجلس طويلانه جق وبش سنه صوكره بومجلس ، بومنتقه نك صورت دائمه ده
يونانستانه الحاقه قرار وبره يله جك ابدى .

مارت ۹۲۱ تكليفنده : ازمير منطقه سى ، تورك حاكمنيته قاله جق ، ازمير شهرنده بريونان قوتى
بولنه جق و ازمير منطقه سنك اقسام متباقيه سنده مختلف عناصرك عددى نسبتنه كوره تركب ايدم جك
بررئاندارمه قطعه سى بولنه جق وبوكا دول ائتلافيه ضابطانى قوماندا ايدم جك .

اداره ايشلرنده دخى عيى نسبت عدديه نظر اعتباره آلنه جق و منطقه نك جمعيت اقواجه تعين
ايدم جك خريستيان بر واليسى اوله جق و بونك ياننده منتخب بر مجلس برهيت مشاوره بولنه جق .
ولايتجه توركيايه واردانله متزايد بر وركى وبره يله جك و بو آكلاشمه بش سنه دوام ايدوب طرفيندن
برينك طلبى اوزرينه جمعيت اقواجه تعديل ايدم يله يله جك .

مارت ۹۲۲ تكليفنده : بوتون آناطولو ودولاييسله ازميرده بزه اعاده اولنه جق طرزنده آلداديجى
بروعد . ازمير روملرينك اداره ، عادلانه بر صورتده اشتراك اينديرلسى ايچون وعيى حق يونانستانده
قاله جق ادرنه نورطرينه وبرلك شرطيله بر اصول تعيىن ضمنده دول ائتلافيه توركيا و يونانستانه
آكلاشه جقلردر .

لوزانده : طبيعيله بوكى مسائل موضوع بحث دخى اولمه مشدر .

ج . — سوريه حدودى .

سهرورده : ساحلنده ، تقريباً قره طاش برونندن باشلايه رق عثمانيه ، بنجه ، فازى غيتاب ،
بره جك ، اووفه ، ماردين ونصيبى ابى جنوبده وسوريه اراضيسنده براقان بر حدود .

مارت ۹۲۱ ده : تقريباً شمديكى حدود اولمق اوزره فرانسزلرله آريجه بر ائتلافنامه
مضالامشدر .

لوزانده : ۲۰ تشرين اول ۹۲۱ تاريخلى آنقره ائتلافنامه سى حدودى ابقا ايدلمشدر .

د . — عراق حدودى .

سهرورده : عماديه ، بزه قالمق شرطيله ، موصل ولايتنك شمال حدودى .

مارت ۹۲۱ تكليفنده : بحث بوق .

مارت ۹۲۲ تكليفنده : بحث بوق .

لوزانده : حلى تأخير ايدلمشدر .

قافقاس حدودى

س . —

سهرورده : تورك - ارمنى حدودينك نيمىنى آمريقا رئيس جمهورى وياسونه حواله ايدلمشدر .

ومشاراليه حدود اوله رق قره دكز ساحلنده كيره سونك شرقندن باشلايان ، ارزنجانك غرب وجنوبندن ، المالى ، بتليس ووان كولك جنوبندن كچن و برچوق نفاطده حرب عموميدكى تورك - روس جبهه سنى تعقيب ايدن برخطى كوسترمشدر .

مارت ۹۲۱ تكليفنده : جمعيت اقوام برارمنى يوردى تاسيسى ايچون ولايات شرقيدن ارمنستانه دور اولنه جق اراضينك تثبىتي ضمانده بر قوميسيون تعيين ايدمك و توركيه بوقوميسيونك قرارىنى قبول ايدمك .

مارت ۹۲۲ تكليفنده : برارمنى يوردى تشكيل ضمانده جمعيت اقوامك معاوتنه مراجعت اولنه جفندن بحث ايدمكده در .

لوزانده : بومستله بر طرف ايدلمشدر .

ش (. — بوغازلر منطقه مى

سهروده : روم ايلينك تورك ياده قالان بوتون اقسامى .

آناطولونك آطه لر دكزى اوزرنده تقريباً از مير منطقه سنك باشلايدى يردن باشلايه رق مانياس كولك جنوبنه و بروسه نك و ازينيك بر آرز شماندن و صبا نجه كولك منتهى غريبسندن A h'abadr دره سنك منصبه كيدن خطله تحديد ايداش بر منطقه . بومناطقده عسكر بولندى رقى و حركات عسكر يه ده بولنى حق صرف دول ائتلاف يه قائمدر . كذا مذكور مناطقده تورك ژاندارمه سى دول ائتلاف يه قومانداسنه تابع اوله جقدر .

دول ائتلاف يه ، بو منطقه داخنده عسكرى مقاصد ايچون قوللائييه بيله جك يول و شمندوفر انشاسنى منع ايدمك بيله جكى كې اليوم موجود اولانلر ميسانده بويولده قوللائييه بيله جك اولانلرى تخريب ايتدريه بيله جقدر .

مارت ۹۲۱ تكليفنده : چناق قلعه جنوبنده تنه دوس آطه سنك (بوزجه آطه) فارسوشندن قره بيايه كيدن خطك شماليه بوغاز ايچنك طرفينده ۲۰ الى ۲۵ كيلومتره لى بر منطقه .

چناق قلعه بوغازينه حاكم اولان مرايكى طرفنده كى آطه لر .

دول ائتلاف يه ، يالكر بونانتانه قله جق اولان كليولى و بزه قله جق اولان چناق قلعه ده عسكر بولندى رقه جق ، بوضو رته استانبول و ازميت شبه جزيره سنى تحليه ايدمك و تورك يانك استانبولده عسكر بولندى رقه سنى و آناطولون روم ايلي يه و يا روم ايلين آناطولويه عسكر كچيرمه سنى مساعدده ايدمكده در .

مارت ۹۲۲ تكليفنده : چناق قلعه نك جنوبنده اوردك شبه جزيره سى مستثنا اولتى اوزره چناق قلعه سنجاقى . بوغاز ايچنك جنوبنده اوزمان بي طرف عد اولنان منطقه يعنى تقريباً ازميت شبه جزيره سى غير عسكرى منطقه اوله جقدر .

بزده ، ائتلاف اشغال قوتى قاليه جقدر .

لوزانده : كليبرلى شبه جزيره ، سيله قوم باغى ، بقله بورونى خطنك جنوب شرقيدى ، چناق تامه

منطقه سنده ساحلین یکرمی کیلومتره لقی بر منطقه و بوغاز ایچنک ایکی طرفنده ساحلین ۱۵ کیلومتره لقی برر منطقه و مرمره دده امیر علی آطه سندن ماعدا آطه لر و ایمرز و ننه دوس آطه لری ، غیر عسکری بر حاله قونه جقدر .

هیچ بر طرفنده دول ائتلافیه اشغال قونی قالمیه جقدر .

(۲) کوردستان

سه ورده : فراتک شرقنده وارمنستان ، عراق و سوریه آرد سنده قالان منطقه ایچون دول ائتلافیه مرخصلرندن مرکب بر قومیسون محلی مختارینی احضار ایده جکدر .

معاهده نیک عقدندن بر سنه سوکره اشبو حوالینک کورد اهلایی جمیعت اقوام مجلسنه مراجعتله کوردلرک اکثریتنک تورکیه دن مستقل اوله یی ایستدیکنی اثبات ایدرسه و مجلس بونی قبول ایدرسه تورکیا بو حوالیده کی هر درلو حقوقندن صرف نظر ایده جکدر .

مارت ۹۲۱ تکلیفنده : دول ائتلافیه ، وضعیت حاضرینی نظر اعتباره آله رق بوباده سه ور پروژهنده تعدیلات اجراسنی نظر اعتباره آله یه مایلدرلر . شوشرطله که محلی مختاریتلر و کورد و آثوری - کلدانی منافعتنک کافی درجه ده حمایه سی ایچون طرفزدن تسهیلات ابراز ایدلسون .

مارت ۹۲۲ تکلیفنده : بحث یوق .

لوزانده : باطبع موضوع بحث ابتدیرنه مشدر .

(۳) اقتصادی مناطق نفوذ

سه ور معاهده سنی متعاقب دول ائتلافیه نیک آرد لرنده امضا ایله کلری آقور تربارینت ده :

(آ) فرانسز منطقه نفوذی :

سوریه حدودبله تقریباً آطنه ولایتنک غرب و شمال حدودی و قیصری ایله سیواسک شمالندن کچن و موش خارج اشبو قصبه یه تقریبدن سوکره جزیره ابن عمره کیدن برخطک داخانده قالان منطقه .

(ب) ایتالیان منطقه نفوذی :

ایزمیت شبه جزیره سندن چیققدن سوکره آفیون قره حصارینه قدر آناطولو شمندوفر خطی و اورادن (قیصری جوارنده) ارجیش داغی جوارینه قدر کیدن خطله ازمیر منطقه سی آطه لر دکزی ، بحر سفید و فرانسز منطقه سی آرد سنده قالان منطقه .

مارت ۹۲۱ ده : بکر سامی بك ايله فرانسز وایتالیان خارجیه ناظرلری آره سنده امضا اولنوب
حکومتجه رد اولنان ائتلافله کوره ،
آ (فرانسز منطقه نفوذی :
اوصرده فرانسز اشغالی آلتنده بولنان یرلرله سیواس ، معموره العزیز و دیار بکر ولایتلری .
ب (ایتالیان منطقه نفوذی :
آنطالیه ، بوردور ، مغله ، اسپارطه سنجاقلریله آفیون قره حصار ، کوتاهییه ، آبدین و تونییه
سنجاقلربنك بالآخره تعیین اولنه جق اقسامی .
مارت ۹۲۲ تکلیفنده : موضوع بحث دکدر .
لوزانده : موضوع بحث اولامشدر .

۴ (استانبول

سه ورده : معاهده صمیمیتله تطبیق ایدلمدیکی تقدیرده استانبولده یزدن آله جقدر .
مارت ۹۲۱ تکلیفنده : بوتهدینك قاقه جنی و تورکیانك استانبولده عسکر بولادیله جکی
وبوغاز ایچینك اطرافنده کی غیر عسکری منطقه دن عسکر مروینه مساعدده ایدیله بیله جکی مذکوردر .
مارت ۹۲۲ تکلیفنده : استانبولدن اخراجز تهیدینك قالدیریله جنی واستانبولده بولندیله بیله جک
نورک قوتنك تزیدی وعد اولونمقده در .
لوزانده : موضوع بحث اولامشدر .

۵ (تابعیت

سه ورده : کرک دول متفقهدن (یونانستان داخل) کرک تشکل ایدن دولتلردن برینك
(ارمنستان و صاثره) تابعیتله کیرمک ایسته بن نورک تبعه سندن هیچ کیسه یه نورک حکومتجه عافیت
ایدیله جک و بونلرک یکی تابعیتی قبول ایدیله حکدر .
مارت ۹۲۱ تکلیفنده : بوندن بحث یوق .
مارت ۹۲۲ تکلیفنده : بوندن بحث یوق .
لوزان معاهده سنده : بوندن بحث یوق .

آنحېق مذاكرات اټانسانده دول ائتلافیه بر آدمك تابعیتی تعیین خصوصنده تورکیاده کی اجنبی سفارات و شهیدرخاهلرک و بره جگړی و ثائق کافی عد ایدلسنی ایسته مشلردی . بو تکلیف ، سه ور پروژه سنک بالاده موضوع بحث اولان ۱۲۸ نجی ماده سنک بر شکل جدیدی ایدی . طبیعتیه طرفزدن رد ایدلمشدر .

۶) عدلی قایتولاسیونلر

سه ورده : انکلتزه ، فرانسه ، ایتالیا و ژاپونیاك تمثیل ایدلکلری دوت اعضادن مرکب بر قومیسون قایتولاسیونلردن مستفید اولان سائر دولتلرک متخصصاریله برلکده یکی بر اصول تنظیم ایده جک و عثمانلی حکومتیه استشاره ایتدکدن سوکره بواصولی توصیه ایده بیله جک .

حکومت عثمانیه بواصولی قبول ایتیهی شمیدین تمهد ایده جک .

مارت ۹۲۱ تکلیفنده : اشبو قومیسونده تورکیانك دخی تمثیلنه دول ائتلافیه راضی اولفنده در .

مارت ۹۲۲ تکلیفنده : عینی تکلیف .

لوزانده : قایتولار هیج بر قید یوقدر !

استشاری ماهیته اولق اوزره بر قاج اجنبی متخصصنی بش منه ایچون خدمتمزه آله یی قبول ایتدک .

۷) اقلیتلرک حمایه سی

سه ورده : ۱۹۱۸ متارکهلرندن سوکره عقد اولان بالجمله معاهداتده موجود اولان احکامدن ماعدا تورکیایه بالخاصه زیرده کی تعهدات قبول ایتدیرلمک ایسته نیلمشدر :

آ) برلینی ترک ایتش اولان بالجمله غیر تورکلرک یرلینه اطده سی .

رئیساری جمعیت اقوامجه تعیین ایدیه جک اولان حکم قومیسونلری واسطه سیله بونلرک حقوقنک اطده سی وازجمله بو قومیسونلرک طلبی تقدیرنده غیر تورکلرک تخریب ایدلش املاکنک تعبیری ضماننده اجرتلری حکومتجه تسویه ایدیه جک ایشجیلرک تدار کی . تهجیر و بوکا مائل ایشلرده ذیمدخل اولدقلری مذکور قومیسونلر طرفندن ادعا اولنان بالجمله اشخاصک تبعیدی الخ .

ب) تورک حکومتی ، اقلیتلرک پارلنتوده تمثیل نیسیسی تأمین ایدن بر انتخاب قانون پروژه سنی ایکی سنه ظرفنده دول متفقیه عرض ایده جکدر .

ج) بطریقخانه لره و بونلره مائل مؤسساته طائد بالجمله امتیازات تقویه و تزید ایدلمکده و بونلرک اداره ایدلکلری مکتب ، ایتاخانه و سائر خصوصنده او آنه قدر حکومتک محافظه ایتش اولدینی نسی بر مراقبه حق دخی رفع ایدلمکده در .

د) دول ائتلافیه ، جمعیت اقوام مجلسیله بالاستشاره اشبو مقرراتك تأمین اجرایی ایچون اتخاذا لازم کلن تدابیری تثبیت ایده جکدر . تورکیا بوخصوصده بالآخره اتخاذاولنه جق هر تدبیری قبول ایده جکخی شمیدن تمهد ایده جکدر .

مارت ۹۲۱ تکلیفنده : اقلیتلردن بحث بوقدر . بو تکلیف سه ورده یایله جق تعدیلاندن باحث اولدینی ایچون بوندن مذکور معاهده نك اقلیتلره عائد قسمك تعدیل ایدلمیه جکی استخراج اولنه بیلیر . مارت ۹۲۲ تکلیفنده : تورکیا و یونانستانده کی اقلیتلر حقنده برسلسله تدابیرك تکلیف ایدلمیه جکی و بونلرک حسن تطبیقته نظارت ایتك ایچون جمعیت اقوامجه قومیسرلرک تعیین اولنه جکی مذکوردر . سلسله تدابیرك نه اوله جنی تصریح ایدلمه مشدر .

لوزانده : میثاق ملیمزده قبول ایتش اولدیغیز وجهله و یالکیز غیرمسلملره مخصوص اولمق اوزره حرب عمومیدن صوکره عقد اولنان بالجمله بین الملل معاهداتده موجود اولان احکام .

۸) احکام عسکریه

سه ورده :

آ) تورکیانك قوای مساحه سی شو ارقامی تجاوز ایتیه جکدر .

۷۰۰	کشی	میت سنیه قطعہ سی
۳۵,۰۰۰	ژاندارمه	
۱۵,۰۰۰	ژاندارمه یی تقویه ایچون قطعات مخصوصه	
۵۰,۷۰۰		

بو مقداره ارکان حربیه ، مکاتب عسکریه طلبه سی ، ده بو قطعاننه و خدمات مختلفه به منسوب افراد و ضابطان داخلدر .

قطعات مخصوصه نك (۱۵) بطاربه جبل طوپی بولنه بیله جک و صحرا ویا آغیر طوپی اولیه جقدره . مملکت ، مختلف مناطقه آریله جق و هر منطقه ده برژاندارمه (قطعہ سی - légion) بولنه جقدره . ژاندارمه نك طوپی و آلت فیه سی بولنیه جقدر .

مخصوصی قطعات کندی منطقه سنك خارجنده استخدام ایدلمیه جکدر .

ژاندارمه ضابطانی میانشده (۱,۵۰۰) ی کچمه مک اوزره اجنبی ضابطان بولونا جقدر . هر منطقه ده کی اجنبی ضابطانی عینی ملته منسوب اوله جقدر .

بالآخره تثبیت ایدلمیه جک اولان اشبو مناطقک عددی ذکر ایدلمه مکله برابر بونك دول ائتلافیه نك

فكرنجبه لاقل درت اوله جنی معاھدہ نك بعض احكامندن واز جمله بر légion ك قوتنك عموم légion لر قوتنك ربغی تجاوز ایتیه چکی حقنده کی حکمدن استخراج اولنه بیلیر . بو صورتله انكلتره ، فرانسه وایتالیان ضابطانك بولنه جنی برر منطقه اوله جنی کبی احتمال یونانستان وباكده ایلروده ارمنستانه برر منطقه ویرلمسی دوشونولمشدیر .

قطعات مخصوصه افرادیه ژاندارمه لر هپ اجرتلی اولوب بونلر لاقل اون ایکی سنه خدمت ایدمك وخدمت مجبوره عسکریه قانقه جقدر .

هر منطقه ده کی légion . آلنه جق افراد ضابطان او منطقه اهانیدن اوله جق و مختلف عناصرك légion ده تمثیل ایدلمسه امكن دائره سنده اعتنا اولنه جقدر .

— قوای بحریه مزیدی sloop و آلتی طور پیدوی تجاوز ایتیه جك و هیچ بر طیاره و قابل سوق بالونز اولنه جقدر .

دول ائتلافیه منسوب عسکر ، بحری و هوائی قوتنرول قومیسونلری مملکتمز داخلنده هر درلو مراقبه ده بولمغه حقاری واردر . بالخاصه عسکر قومیسیون ،

تورکیانك استخدام ایدم بیله چکی ، پولیس ، کمرکچی ، اورمان محافظلی و سائر کبی مأمورینك مقداری تعیینه ،

فضله قاله جق اساحه وجب خانه مزی تسلمه ،

مملکتمزك مناطقه تقسیمه ، هر منطقه ده بولنه جق ژاندارمه و قطعات مخصوصه مقدارینك تعیینه ،

بونلرک طرز استخدام و استعمالی مراقبه ، اجنبی ضابطانك مقدار و نسبتی تعیینه و حکومتله مشترکاً یکی قوای مسلحه مزك تنظیمه الخ .. مأموردر .

مارت ۹۲۱ تکلیفنده :

ژاندارمه مقداری ۴۵۰،۰۰۰.

قطعات مخصوصه ۳۰،۰۰۰ . ابلاغ اولونمشدیر.

ژاندارمه نك طرز توزیمی ، دول ائتلافیه منسوب سالف الذکر قوتنرول قومیسونیله حکیمت آره سنده آکلاشورق واقع اوله جقدر .

ژاندارمه ده ضابطان و کوچك ضابطان نسبتی تزید ایدم بیله جکدر . اجنبی ضابطان مقداری آزالتمه جق و بونلرک قطعاته توزیمی ، قوتنرول قومیسونی و حکومت آره سنده بالائتلاف قرار اشدیر بیله جقدر . (بونده احتمال هر منطقه ده عینی ملته منسوب اجنبی ضابطان بولتمه جنی تصد ایدلمشدیر .)

مارت ۹۲۲ تکلیفنده :

اجرتله مستخدم عسکر اصولنك ايقاسى
ژاندارمه نك ۴۵,۰۰۰
قطعات مخصوصه نك ۴۰,۰۰۰ • ابلاغى •

ژاندارمه ده اجنبى ضابطانك استخدایى تورکيايه توصيه ايدىلكله برابر بوجهت شرط اوله رق
دوميان ايدىله مكدده در •

لوزانده : ترا کيا وبوغازلرده غير عسکرى حاله افراغ اولنان مناطقه هاند تحديدتادن ماعدا هيچ
برقيد يوقدر. حتى بوغاز ايچنك ايکى طرفنده کى غير عسکرى منصفه ده ۱۲,۰۰۰ عسکر بولنديره بيلمک
حقنى محافظه ايتشمزدر •

بومناطق ايچون بيله هيچ برقوتدول قبول ايدىله مشدر •

(۹ جزا

صه ور پروژهنسند : تورکيا ، حرب ايتاسنده قواعد حربيه يه مخاف صورتده حرکت ايتش
ويا تورکيا داخلنده مظالم اجرا ايتش وتهجير وساژه کى خصوصاته قارشمش اولان اشخاصى طلببرى
اوزرينه دول متفقهبه (يونانستان داخل) وتورکيان اراضى آلمش اولان دولتلره (ارمستان وساژه)
تسليم ايدىله جکدر • اشخاص مذکوره کنديلرينى طلب ايدى دولتك ديوان حربى طرفندن محاکمه
وتجزيه ايدىله جکدردر •

مارت ۹۲۱ تکليفنده : دول ائتلافيه تکليفاتنده بوندن بحث يوقدر •

آنچق بکر سامى بکک انگليزلره امضا ايتش اولدينى مبادله مقاوله نامه سندده آلمزده کى بونون
انگليزلى تخليه ايدىله رک برقسم تورکلى مجرم عدبله انگليزلر آلمده براقهيه موافقت ايتش اولسى
صه ور پروژهنسند موجود اولان احکام سالفه نك ده مخفف برشکلندن يشقه برشى دکدر •

مارت ۹۲۲ ده : بومسئله دن بحث يوقدر •

لوزانده : بحث يوقدر •

(۱۰ احکام مالیه

صه ورده : دول ائتلافيه تورکيايه معاونت ضمنتده انگليزه فرانسىز و ايتاليان مرخصلندن مرکب

برمالیه قومیسونی تشکیل ایدم جکله و بوقومیسونده استشاری ماهیتده برتورک قومیسری بولنه حقدر.

اشبو قومیسونک وظائف و صلاحیتی بوجه آتی اولاجقدر :

آ) تورکیانک وارداتی ادامه و تزید ایچون هر درلو تدابیر اتخاذ ایدم بیلجکدر .

ب) تورک مجلس مبعوثانته تقدیم ایدیلجک اولان بودجه اولاً مالیه قومیسوننه عرض واونک قبول ایتدیکی شکله مجلسه سوق اولنه جقدر . مجلسک یانهجی تعدیلات آنجق قومیسونجه تصویب ایدیلیرسه دبل اجرادر .

ج) قومیسون دوغریدن دوغری به کندیسنه تابع اوله جق و اعضاری کندی موافقیته تعیین ایدیلجک اولان تورک مالیه هیئت تقشیه سی واسطه سیله بودجه ک مالی قوانین و نظاماتک تطبیقای مرآبه ایدم جکدر .

د) دیون عمومیه و عثمانلی بانکه سیله آکلاشورق تورکیانک اصول مسکوکاتی تنظیم و اصلاح ایدم جکدر .

س) دیون عمومیه به تخصیص اولنان واردات مستثنا اولق اوزره تورکیانک بالجله وارداتی اشبو مالیه قومیسوننک امرینه ویریلجکدر . قومیسون بونلره ؛
اولاً :

کندیسنه و تورکیاده قانه جق اولان دول ائتلافیه اشغال قوتلیرنه طائد مصارفی تأدییه ایتدکن صوکره ۳۰ تشرین اول ۱۹۱۸ تاریخندن بری دول ائتلافیه اردولرینک کرک بوکونکی تورکیاده کرک عثمانلی ایبراطورلنک مختلف اقسامنده کی مصارفی تأدییه ایله جکدر .
ثانیاً :

تورکیا ، دولایسیله ضرردیده اولان بالجله دول متفقه تبعه سنک ضرروزیاتی تضمین ایدم جکدر .
تورکیانک احتیاجاتی بوندن صوکره دریش ایدیلجکدر .

ص) حکومتجه ویریلجک هر رامتاز ایچون مالیه قومیسوننک موافقتی شرطدر .

ط) قومیسوننک تصویبیه الیوم جاری اولان دیون عمومیه طرفندن بعض وارداتک دوغریدن دوغری به جباتی اصولی ممکن اولدینی قدر کنیش بر صورتده توسیع ایدیلجک و بوتون تورکیا به تشمیل اولنه جقدر .

کومروکلر ، مالیه قومیسونی طرفندن عزل ونصب اولنان و کندیسنه قارشی مسؤل بولنه جق اولان برمدیر عمومینک اداره سنده بولنه جقدر . الخ ..

مارت ۹۲۱ تکلیفنده : سائف الذکر مالیه قومیسونی تورک مالیه ناظرینک ریاست فخریه سی نمحتده بولنه جقدر . قومیسونده برتورک مرخص بولنه جق و بونک تورک مالیه سنه عائد مسائلده رأی اوله جقدر . متفقلرک منافع مالیه سنه متعلق مسائلده ایسه تورک مرخصنک صلاحیتی آنجق استشاری ماهیتده اوله جقدر .

تورک پارلمنتوسی ، تورک مالیه ناظریه مالیه قومیسونی طرفندن مشترکاً احضار ایدیلجک اولان

بودجه ده تعديلات يأتی صلاحيتی حائز بولنه جتدر . فقط بوتعديلات بودجه نك نوازنی بوزه جق شكده ايسه بودجه برای تصديق تكرار ماليه قوميسيونه كوندريله جكدر .

تورك حكومتی امتيازات وبرمك حقنی تكرار احرار ايدنه جكدر . آنحق ، تورك ماليه ناظری بوباده کی قونطورا تورك تورك خزینة سی منفعته موافق اولوب اولمديغنی ماليه قوميسيونيله برلكده تدقيق ايدنه جك وبوباده مشتركاً برقرار اتخاذ ايديله جكدر .

مارت ۹۲۲ تكليفنده : ماليه قوميسيونی تشكیلدن صرف نظر ايدلمكده در . فقط دول متفقہ به اولان حريدن اولکی ديونك ومعقول برتضميماتك تأديه سی ضمننده لازم اولان قونترولك تورك حاكمتی برنسييله تأليفنه چاليشيله جتدر .

حريدن اولکی ديون عموميه قوميسيونی ابقا اولنه جق وبالاده مذکور ايش ايجون دول ائتلافیه جيه برتضفيه قوميسيونی تأسيس اولنه جتدر .

لوزانده : بوكی قوداك كافه سی برطرف ايدلمشدر .

(۱۱) احكام اقتصاديه

سه ورده : قابيتولاسيونلردن استفاده حتى حريدن اول بونلردن استفاده ايدن دول متفقہ تبعه سنه اعاده ايديله جك وبونلردن اوجه استفاده ايتمه بن دول متفقہ (يونانستان، ارمنستان وسائر) تبعه سنده يكیدن ويريله جكدر .

(بوحقوق مياننده برحقوق وبركودن معافيتك بولندينی ونايت بحثنده كورولديکی وجهله هر تورك تبعه سنك دول متفقہ دن برينك تابعيته كيرمسنه مماثلت اينك حقك بزدن نزع ايدلديکی نظر دفته آليئرسه بوحكمك شمولی دها زياده تظاهر ايدر .)

كمرك تعرفه لری ايجون ۱۹۰۷ تعرفه سی (۸ / ۰) اعاده تأسيس ايدلمكده در .

توركيا دول متفقہ به منسوب سفائنه لااقل تورك سفائنه ويرديکی حقوقي طانيه جتدر .

اجنبی پوسته لری اعاده تأسيس اولنه جتدر .

مارت ۹۲۱ تكليفنده : يالکيز اجنبی پوسته لرينك بعض شرائط تحتنده الفاسنك درپيش ايديله جکی صوبله نيلمكده بناء عليه احكام سائر ابقا ايدلمكده در .

مارت ۹۲۲ تكليفنده : انكلتره، فرانسه، ايتاليا، ژاپونيا وتوركيا نك مرخصلردن وقابيتولاسيونلردن استفاده ايدن ديكر دولتلرك متخصصلردن مركب برقوميسيون صلحك مرعيتہ دخولنی متعاقب كچه جك اوج آي طرفنده استانبولده اجتماع ابدوب قابيتوله اصولات تعديل ضمننده تكليفات حاضر لايه جتدر . مالی خصوصانده بو تكليفات تبعه اجنيه نك توركلرله مساوی ويركو ويرمسنی تأمين ايدنه جكدر . كذا بوتكليفات كمرك رسمنده لزوم كوريله جك تعديلاتی اجراه معطوف اولنه جتدر .

لوزانده : قایتولاسیونلرک هر بوعی تماميله وابدیا لغو اولمشدر .

(۱۲) بوغاز قومیسونی

سه ورده : کندینه مخصوص باراغی ، بودجه سی و ضابطه سی بولنه جق اولان اشبو قومیسون کیمیلرک بوغازلردن مروری، فنارلر، قلاغوزلق .. الخ ایله اشتغال ایدمک و اولجه مجلس عالی صهی نک ابا ایلدیکی وظائف ایله تخصیصه خدماتی بعدما قومیسونک نظارتی آلتنده و اونک تعلیمانی داخلنده ایفاقله جق و قومیسون بوغازلرک سربستیسینی تهلسکده عدا بنجه دول ائتلافیه مراجعت ایدم بيله جکدر . قومیسونده آمریقا ، انکلتزه ، فرانسه ، ایتالیا ، ژاپونیا و روسیه نک مرخصلری ایکی رایه مالک بولنه جکلردر .

آمریقا آرزو ایلدیکی آندن و روسیه جمعیت اقوامه داخل اولدینی تقدیرده و او آندن اعتباراً قومیسونده اشتراك ایدم بيله جکلردر .

قومیسون اعضالری معافیت دیپلوماتیکه دن استفاده ایدم جکلردر . قومیسونده مناوبه ایله وایکیشر سنه مدته ایکی رایه مالک دولتلرک مرخصلری ریاست ایدم جکدر .

مارت ۹۲۱ تکلیفنده : تورک مرخصی دخی ایکی رایه مالک اوله جق و بوغازلر قومیسونده ریاست ایدم جکدر .

مارت ۹۲۲ تکلیفنده : کذا تورک مرخصی قومیسونده ریاست ایدم جکدر . بوغازلرله علاقه دار بالجله دولتلر قومیسونده تمثیل ایدم بيله جکلردر .

لوزانده : قومیسونک ریاستی بزه ویرلشدر .

قومیسونک وظیفه سی سفائنک بوغازلردن مروری کیفیتنک بوغازلر مقاوله سی احکامنه موافق اولسنه اعتنادن عبارتدر . قومیسون هر سنه جمعیت اقوامه راپور ویره جکدر .

کذا مذکور معاهده ایله استانبولده کی بین الملل صحیه مجلسی لغو اولنه رق صحیه اموری تورکیا حکومتیه ترک ایدلشدر .

§ محترم افندیلر ؛ لوزان صلح معاهده نامه سنک احتوا ایتدیکی اساساتی ، دیگر صلح تکلیفلریله ده ا فضلّه مقایسه به محل اولدینی فکرنده ایم . بو معاهده نامه ، تورک ملتق علیه ، عصرلردنبری

حاضر لائمش و سه ور معاهده نامه سیله ا کمال ابدلیدیکی ظن ایدلش ، بویوک برسوه قصدک انهدامنی افاده ایدر برونیقه در . عثمانلی دوربته عائد تاریخنده امثالی نامسبوق بر سیاسی ظفر اثریدر !

§ — افندیلر ؛ لوزان صلح مذاکراتی اثناسنده، تکنون ایدن و صلح عقد اولندقدن صوکره ، افاده واشاعه ایدیلن ، بر مسئله یی ، بوراده، موضوع بحث ایدرک افکار عمومیه یی بنور ایتک اسیرم . افاده واشاعه اولتان مسئله ، هیئت مرخصه رئیس عصمت پاشا ابله ، هیئت وکیله رئیس رؤف بک آره سنده محدث ایدن اختلافدر .

بواختلافی ، حائد اولدینی وثائق تدقیق ایدرک اساسلی وجدی اسبابه استناد ایدرک مشکدر . بوکا نظراً ، اختلافی ، دها زیاده روحی وحسی سیبلر تحتنده مطالعه ایتک لازم اولدینی فکرندهم . مختلف مناسبتلره ، بیان ایتشدم ، که لوزان قونفرانسی موضوع بحث اولدینی زمان ، هیئت مرخصه ریاستنک رؤف بک طرفندن اقبالی تمایلی واردی . فی الحقیقه ، رؤف بک ، هیئت مرخصه رئیس اولق ایستیوردی . عصمت پاشانک ، عسکری مشاور اولهرق ، کندیسله برابر کوندرلمسنده بدن رجا ایتشدی . بن ، رؤف بکه ؛ عصمت پاشادن استفاده ایتک، اونک ، آنجق ، رئیس اولهرق کوندرلمسبله تمکن اولهجنی جوابی ویردم . صوکره معلوم اولدینی وجهله ، رؤف بکی کوندرمدک . عصمت پاشا اردونک باشندن آلدی . خارجیه وکالتنه انتخاب وهیئت مرخصه ریاستنه تعیین اولندی . لوزان قونفرانسنک برنجی دورینی متعاقب ، عصمت پاشانک ، دوچار اولدینی تعریضلری ، تنقیدلری ایضاح ایتشدم . بوکا رغماً ، ایکنجی دفعه لوزانه کوندریلن، ینه عصمت پاشا اولدی . عصمت پاشا، لوزان مذاکراتی بوپوک برکیاستله اداره ایدییوردی . مذاکرات صفحاتی، منتظماً هیئت وکیله یه بیلدیریوردی . بعض مهم مسائلده ، هیئت وکیلنک رأی ومطالعهنی صوریور ویا تعلبات طلب ایلدیوردی . حل لازم کلن مسائل ، مهم ، مجادله ، جدی و اوزوجی لیدی . رؤف بکنده ، عصمت پاشانک ، مذاکراتی طرز ادارهسنی بکنمه مزک حسی حاصل اولشدی . بوحسنی، هیئت وکیلده کی برقللسنده تلقین آرزوسنه دوشمشدی . هیئت وکیلده ، عصمت پاشانک راپورلری اوقوندقجه ، زمان زمان ، عصمت پاشا ، بواشی باشارمه جق دینکه بلسلاش . . حتی ، بر آرائق ، عصمت پاشانی کریه چاغیرمق تکلیفی اورته یه آتیلش . رؤف بک ، درحال بوتکلیفی ، رأیه وضع ایتک قالدیشمش . . مدافعه ملیه وکیل اولهرق هیئت وکیله داخل بولتان کاظم پاشانک اعتراضی اوزرینه صرف نظر ایدیش . .

دیگر طرفده ، عصمت پاشاده ، هیئت وکیله رئیس رؤف بکه غارشی ، عدم امتنیت حسی باشلامش . . رؤف بکک لمضاسبله آللینی نقطه نظرلردن ، رؤف بکک ، بنی خبردار ایتکسزین تعلبات ویرمکده اولدینی اندیشه سنه دوشمش . .

نهایت ، عصمت پاشا، مذاکراتک جدی ونازک صفحه لره کیردیکنندن بحث ایدرک ، بنم ، بالذات وضعیتی تعقیب ایتهمی یازدی .

کمرچه ، بن ، عصمت پاشانک راپورلردن و هیئت وکیله قرارلردن خبردار ایدیلدیوردم . فقط ، رؤف بکک مقرراتی تبلیغ ایدن یازیلرنک طرزتی هوتربول ایتدیوردم . عصمت پاشانک ، نظردقتی جلب ایتسی لوزرته ، لوزان مذاکراتی ، هیئت وکیلده بالذات تعقیب ایتکک و بعضاً هیئت وکیله قرارلری بالذات قلمه آلمنه لزوم کوردم .

موضوع بحث ابتدیکمز مسئله حقنده ، صرف موقعی بر فکر ویره بیلیمک ایچون عصمت پاشا ابله رؤف

بلك آردسندە مختاف مسائلە مائد اولق اوزرە جريان ايدن عخابر ائدن ، مالكرز بر ، ايكي مسئلە مائد بعض عخابراني مواجە كزده تدقيق ايدە جكم .

§ يونان تعميرات مسئلە سندن دولاي ، يونانستان كرگين بر وضعت آلدي . عصمت پاشا ايله ونيزملوس آردسندە بومسئلە دائر اولان مذا كره و مناقشە انقطاع ابتد .

۱۰. تلاف دولتلى مرخصلى ، عصمت پاشايە ، قرە آفاجك بزه تركى و طرفزدن تعميراتن فراغت ايتك صورتيلە ، يونان تعميراتي مسئلە سنك حلى تكليفندە بولنورلر . عصمت پاشا ، قرە آفاجك ، طلب اينديكمز محق تعميراته بر معادلت تشكيل ايدە ميه جكنى و ديكر طرفدن متفقلرله آردە نزده بولنان و دها اول حل ايدلش اولان تعميرات مسئلە سنك بوقونفرانسندە تأييد و تثبيت ايدلمديكنى ، هر ايكي مسئلە نى حكومته ابلاغ مجبوريتندن اولدينى بيان و افاده ايدر . عصمت پاشا ، بوضع تي ۱۹ مائس ۳۳۹ تاريخى شيفره سيلە ، اجرا و كيللى هيئتى رياستنه بيلد بريور و حكومتك قرارينك طاجلا اشعارينى استرحام ايلرم . ديور .

عصمت پاشا ، بواشعارينه ، اوچ كون كچديكى حالده جواب آلاز .. ۲۲ مائس ۳۹ تاريخندە ، اجرا و كيللى هيئتى رياستنه ، مستعجل اشارتيله شو شيفره يي ده چكر :

« يونان تعميراته مقابل ، توركياه قرە آفاج و جوارينك تركى حقندە ، متفقلر طرفندن واقع اولان تكليف حقندە حكومتك نقطە نظرينك اشعارينى ۱۹ مائس ۳۹ تاريخ و ۱۱۷ نومرولى تفرافنامه ايله استرحام ايتشدم . امر دولتارينك تعجيلي مسترحدر . »

رؤف بك ، عصمت پاشانك ايكي تفرافنه ، ۲۳ مائس ۳۹ تاريخندە جواب و بريور .

جوابك برنجى ماده سى شودر : « قرە آفاجه مقابل تعميرات بدلندن صرف نظر ايدە مېز . »

جوابك اوچنجى ماده سندنە ، بعض مطالعه لردن صوكرە « يونانيارك بونى ويره ميه جكلرينى ، متفقلرك سويله مسى شايان استغرابدر و قبول ايديله مېز . » دينليور .

جوابك بشنجى ماده سندنە ، ينه بعض مطالعاتدن صوكرە ، شو نقطە نظر درميان ايديليور : « بومسئلە نك متفقلرله صلحه مانع اولماسى ايچون ، بزي يونانيارله حليه سربست براقه رق كنديلرى صلحى عقد ايتلارى شقى مرجع كورولمشدر . »

عصمت پاشا ، ۲۴ مائس ۳۳۹ تاريخندە رؤف بك يازدينى متعاقب درت راپورندە ، شو معلومات و مطالعاتى درميان ايديليور : « ماده ۱ - بوكون جنرال به الله كلدى . يونان هيئتك ايكي كون صوكرە ، يعنى جمه ايرتسى كوني تعميرات مسئلە سنى رسماً موضوع بحث ايتكى تكليف اينديكى و اوزمانه قدر طرفزدن جواب و برلرزه جمه ايرتسى كوني قونفرانسدن چكيله جكلرينى تبليغ اينديكلرينى بيلدردى . بن ، تعميرات حقندە هنوز جوابكزى آلامش ايدم . حكومتدن جواب قلد كجه ياپيله جق برنى اولديتى و بو تبليغاتدن متأر اولدينى سويله مكله اكتفا ايندم . »

« وضعتك صوك دوربه كلديكى قناعتندە يم . توضحات عموميه و غزته حوادثلى عمومينه مدينانه در . » ماده : ۲ - مختاف مسائل اوزرينه رياست جليله لرينك جوابلرينى آلامم . شايان دقتدر كه

تعمیرات ایشنده آنقره نك رد جوابی ویردیکی دها اول بوراده شایع اولمشدر . بزم محافلدن ترشح احتمالی بوقدر . چونکه تکلیفی و جوابی هنوز کیمسه بیلیمور

عصمت پاشا ، یونان تعمیرات مسئلهسی حقننده کی قناعتی شو صورتله بیلدیریور : « قره آغاچی و جوارینی احتوا ایدن تکلیفی قبول ایله یونان تعمیرات مسئلهسنک تصفیہسی بالضروره موافقدر . یونانیلره پاره تأدیہ ایتدیرمک متفکرجه غیر قابل ذیلدیکی کی بوتون متفکر آره دن چکیلدیکی حالده محتمل محاربه بی قازاندقن صوکره دخی پاره آلمق ایچون وسائط تأییدیه اولمدیفندن ، تأدیہ اساسنده اصرار ، چیقماز بربولدر و هرملککنده مثبتدر و مجربدر ... الخ »

عصمت پاشا ، بونقطه نظرنی بک معقول و دوربینانه مطالعانه توضیح ایتدکن صوکره ، « قونفرانسک وضعیت حاضره سنه کوره اقتصادی ، تجاری واقامته متعلق مواد و بالجله مواد سائره اکثریت مطلقه ایله بی برصورتده حل اولمشدر اولمقدهدر ... »

« تخلیه هنوز تثبیت اولمندی . فقط ، آرزومز و جهله تثبیت اولمق مأمولدر و ذاتاً اساسدر . دییور وسائر مسئلهلرک واصل اولدینی واوله یله جکی نتیجه لری ده بیلدیریور واوندن صوکره شونلری یازیور : « خلاصه قناعتم شودر ، که حکومت بزم تعلیماتزده مندرج مواد اساسیه داخلنده قالدینی و یونان تعمیراتی تکلیفم و جهله تسویه ایدلیدیکی تقدیرده ، صلیح استحصال ایتک امیددی جدا قوتلیدر . اگر حکومت ، یونان تعمیراتی سببیه انقطاعی کوزه آلیسه واکر تعلیماتزده مندرج اولمان موادک ناکهانی اشکالنه کوره ، افکار ثابت درمیان ایتمکده دوام ایدوسه صلحک امضایی مشکوکدر . »

« قابونازک بلاقید و شرط الفاسنی ویا مسئلهنک صلحدن صوکره به تعلیقی ترویج و التزام ایتدک ، فقط ، شرائط معینه داخلنده ، ایکی سنه ک برمقاوله خصوصیه ایله حل مسئله به امکان بوله بیلدک . حالوکه بومسئله حقننده دخی یکیدن مواد ثابت تبلیغ یوریورسکمز . » اوندن صوکره ، عصمت پاشا شونی یازیور :

« خلاصه قرارم شودر : منافع مزه موافق و قابل استحصال اعظمی شرائطی جامع بر صلح معاهده نامه سی احضار اولمقدهدر . کرک یونان تعمیراتی و کرک مسائل سائرده دها فضله منافع استحصالنه امکان کورمکده و انقطاعی کوزه آلمقده حکومت ثابت ایسه بن بوقناعته اشتراک ایتیورم . بونقطه بی و انخا و در حال بکا بیندیرمسی حکومت رئیسندن طلب ایدیورم . آره مزده مطابقت اولمدینی تقدیرده وظیفهم ، هیئت مرخصه بی بوراده براقه رق مملکتمه عودت ایتک و هیئت حکومته شفاها ده وضعیتی بردفعه ایضاح ایتدکن صوکره ، حرب و صلح وادیسندن ، موقع مسئولیتی ختامه ابردرمکدر . »

عصمت پاشانک ، تلفرافلرینک صوک ماده سی شودر : « ملاحظاتمک عیناً ، بوبوک ملت مجلسی رئیسنه (یعنی بکا) ایلانغی استدا ایدرم . »

§ افندیلر ، بوویردیکم معلوماتدن ، تبارز ایدن نقطه شودر : عصمت پاشا ، قره آغاچه مقابل یونان تعمیرات مسئلهسنی تسویه بی موافق کوریور و احضار اولمقده اولان معاهده نك قابل استحصال اعظمی شرائطی جامع اولدینی قناعتنده بولونیور .

— رؤف بکده ، قره آغاچه مقابل تعمیرات بدلدن صرف نظر ایده یز دییور .

§ ن ، رؤف بك ايله عصمت پاشا آره سنده ، جريان ايتش اولان تكميل مخابراتى مطالعه ايتكدن سوكره ، اساس اعتباريله عصمت پاشانك نقطه نظرى ترويج ايتدم . فقط ، كرك رؤف بك كرك عصمت پاشا نقطه نظرلرند چوق مصر كورونيورلر ونقطه نظرلرك افاده سنده هر ايكيسى بك كسكين كلر قوللامش بولونيورلردى . رؤف بك ، مجلس وملت افكار عموميه سنده حسن تلقى ايديله بيله جنت وافاده سى بارلاق بر پروياغاندا زمينى اوزرنده ايدى . (مملكتى تخریب ايتش اولان يونانليردن ، معظم ظفر مزه رغما ، تعبيرات بدلى طلبندن صرف نظر ايدمه ميز ! اختلاف دولتلىرى ، يونانليلىرى بزمه قارشى قارشى به سربست براقسينلر ! بز ، اونكه حسابمىزى كورورز !) نقطه نظرىك مدافعى اوليور ..

بوتون صلح مسئله سى وبوبوك صلح اساساتى تعقيب ابدن عصمت پاشا ايسه هيئت وكيه رئيسيله بو اختلاف كوينده يونانليلىرى قارشى فدا كارلىك تكليف ايتك موقعنده بولونيوردى . بو نقطه نظرلك اصابت و ضرورت قبولى افكار عموميه ايتضاح ايتك بالطبع اوقدر سهيل دكلدى .

مسئله نى ، او يولده حل ايتك لازمدى ، كه هم عصمت پاشانك تكليفى قبول ايديله رك صلح اولسون وهمده رؤف بك ورياست ايتديكى هيئت وكيه برنده قالب صلح عقد اولوتجه به قدر مساعيسنه دوام ايتسين !

على الاطلاق طرفينه قارشى آلدنيم وضعيت بموشاق اولدى . بر طرفه حق وبره رك ديكر طرفى الزام ايتك سيستمى تطبيق ايتدم . وضعيتى ناصل مطالعه ونقطه نظرىمى ناصل وضع ايتديكى ايتضاح ايجون ، ۲۵ ميس ۳۳۹ كوني عقداولنان هيئت وكيه ايتجاعنى متعاقب ، عصمت پاشايه بايلمش اولان تبليغاتى عينا عرض ايدم جكم .

عصمت پاشايه ايكى شيفره تلغراف يازلدى . برى ، هيئت وكيه قرارى اوله رق رؤف بك امضاسيله چكيلدى . بوتلغرافى ، بن ، كاظم پاشايه ديكته ايتدم . ديكرى بالذات يازدم وكندى امضامه كوندردم . رؤف بك امضاسيله چكيلن تلغرافنامه شودر :

۲۵ - ۰ - ۳۳۹

عصمت پاشا حضرتلرينه

۲۴ ميس ۱۴۱۰ الى ۱۴۴۱ نومرولى تلغرافنامه لرى اوزرينه فازى پاشا حضرتلرى رياستنده مجتمع هيئت وكيه قرارى بوجه آتى عرض اولتور :

صاحه مانع اولان اساسلى ومعلق مسائل بزجه بر كل تاقى ايدلكدن در . بو مسائلدن هر هانكى برى حاد برشكل آلدن زما ن فدا كارلغه دعوت ايديلير وبوفدا كارلنى ضرورى كوره جك اولورسه ق متباقى مسائلك عيني شكلده ضررمزه حل اولتمى احتمالى قونله تقويه ايدرز .

یونان تعمیرات مسئله‌سند فدا کارلق یلیله‌جق اولورسه بوفدا کارلق هیچ اولمازسه الا آن معلقه بولنان و بزجه استحصالی الزم اولان مسائلک لهمزه انتاجی صورنیله صاحبه خادم اولماید.

بناء علیه دیون عمومی قائلاری وقیصه زمانده تخلیه وعدیه فورمولی و شرکتلر تضمیناتی مسائلک یونان تعمیراتی مسئله‌سیله برلکده وضع اولمنسی و لهمزده حلی تأمین و تعهد ایدلیدیکی تقدیرده مقابنده آنجق بوفدا کارلک اختیار ایدلسی موافق اوله‌یلیر.

بو شکل داخلنده اعظمی منافی تأمین ایدمه‌جک اولان بر صلح استحصالی ممکن اولدینی و بونک خارجنده اوزون مذاکرانک خبرلی بر صلح کترمه‌جکی قناعتده اولان هیئت صوک و قطعی شکله قونفرانسه تکلیف‌ایده بولنورق جوابه انتظار ایتمکزی رجا ایتمکده در.

مسیر رؤف

§ نیم یازدینم تلغرافنامه‌ده بودر :

عصمت باشا حضر تلیته

۲۴ مایس و ۱۴۱ الی ۱۴۴ تلغرافنامه‌لرکز محتویاتی هیئت وکیلده برلکده تدقیق و مذاکره ایدلدی . هیئت وکیلده جه اتخاذ اولنان قرار هیئت وکیلده ریاستدن بیلدیرلدی . نیم مطالباتم :

۱ — اوزرنده توقف واصراری مستلزم اولان مسئله یونان تعمیرات مسئله‌سند تورکیانک اختیار ایدمه‌جکی فدا کارلق نقطه‌سی دکدر . بلکه بر فدا کارلعه موافقت ایدمه‌بیلیمک ایچون صلحک عقدینه مانع اولان اساس و مهم مسائلک هنوز حل ایدلمه‌مش و مأمول ایدلیدیکی صورنده حل اولمه‌بیله‌جکینه قناعت بخش دلائل بولمه‌مش اولماید . فی الحقیقه حل اولندینی و یا حل اولمه‌جکی تخمین ایدیلن اقتصادی مسائل آنقرده طویل‌انمقده دوام ایدن شرکتلره وقوع‌بوله‌حق مذاکرانک نتیجه‌سنه معلقد . مذکور شرکتلرک ایسه مفرط مطالبده بولندقلری شیمیدن آکلاشیلمشدر .

۲ — اقتصادی و مالی مسائل ائتلاف دولترینک نقطه‌نظرینه کوره یعنی علم‌مزده حل ایدیانجه قدر استانبول تخلیه‌سنک تأخیرده مصر بولنلرندن اندیشه بویوکدر وجدیدر . حتی بوتأخرک موصل مسئله‌سنک انکلتزه لهنه حله قدر دوامی‌ده قوتله وارد خاطردر .

۳ — بورجلرمزک سکّه تأدیسه‌سی مسئله‌سنک دخی محرم قرارنامه‌سنک مرعی حقنده بیاننامه طلبنده مصر بولونیلدقجه لهمزه حل اولنمه‌یه‌جی کورولیور .

۴ — عدلیه فورمولی مؤتلفینک تکلیفی اوزرینه قبول ایدلمش اولدینی حالده بالا‌آخره نکول و بونده مصر بولنقلری جای‌ده‌مقددر .

۵ — بناء علیه یونان تعمیراتی مسئله‌سند بزی فدا کارلعه اجباره قالدیشملری سینی شو‌صورله مطالعه ایدبیورم :

یونانیلر اوزون مدت اوردولربی سلاح آلتده طومق و بیراتی ایستیمیدلر . بونکایا ابله ادرلده حلی لازم کلن تعمیرات مسئلهسینی کندی آرزولری وجهله حل ایتدیرهک امین و ساکن بروصیته کچمک احتیاجندهدلر . ائتلاف دولتلری ایسه بزم حیاتی عد ایتدیگمز مسائلی لهمزده حل ایتک قرارنده اولیوب ممکن اولدینی قدر مذاکراتی اوزاتدی و هم مسئله اوزرتده بزی بیراترق الکاهیت کندی لهلرنده فداکارلنه مجبورایتک قرارندهدلر . یونانیلرک حرکات عسکریه ابله استحصال مقصد ایللرینه دخی راضی اولمقدارندن مقصدلربی، بزی بالتضیق یادیرمقله یونانیلیری بمنون و ساکن برحاله قومق ایستیدلر . بز ، بواصرار قارشوسنده فداکارلق یاققله صلحی تأسیسه خدمت ایتش اولهجنمیزی ظن ایتیمورم . بالعکس بنه زمان کچهجک وصلحک تأسسی ایچون نهایت قدر فداکارلق یاقق مجبوریتی قارشوسنده براقبلهجتز . از میرک استردادندن بوکونه قدر طقوز آی کچدی . بو طرزده ده طقوز آی کچه بیلر .

اهمیتله نظردقته آلتی لازمدرکه غیرمعین مدت ایچون انتظارده قالمغه موافقت ایدمهیز .

۶ — علیهمزه اولان مسائله فداکارلق ایتک ولهمزده حلی ضروری اولان مسائلی عینی زمانده تأمین ایتمهک بزی ضعیف و مشکل وضعیته صوقار . بونک ایچون صلحه اساس اولهجنق مسائلك هئت عمومیهسینی برکل اولهرق نظردقته آلتی و بونی صریح و قطعی اولهرق قونفرانسک نظردقت و میوانه جدیته وضع ایتک و بوخصوصده تأمینانه مالک اولمقدجه فداکارلقی مستلزم مسائلك حلی قطعیمینه موافقت ایتکدن قطعاً بجانب ایتک زمانی ککشد .

۷ — ۲۴ مایس . ۱۴۴۴ نومرولی تلغرافنامه کزله بیلدیریلن خلاصه قرارکزده استیحاجی بیوزمه مکیزی رجا ایدرم . اساسی مجلسدن کلن تعلیاتک مهم اولان ، مالی و اقتصادی وعدلی واداری مسائله حقوق حیاتی و استقلالیهک نام و امین اولهرق استیحالی هنوز ممکن اولهمدینه کوره فداکارلق نقدهسنده اصرار کوسترمیکز .

۸ — ائتلاف دولتلری بزم حیات و استقلالزله علاقه دار مسائلهده همه حال علیهمزده اساسلی شرائط قبول ایتدیرمهک قرار ویرمدکجه تعمیرات مسئلهسنده کوستزه جکمز جدی وضعیت اوزریمه یونان اردوسنک حرکتنه مساعدده و دولایسیله هئت عمومیهک فعلاً حال حربیه دخول ایتلریمه موافقت ایده مزلر . اکر منفی نقطه نظر محافظه سنده کی قرارلری قطعی ایسه یونان تعمیرات مسئلهسنده دکله استانبولک تحلیه سی ویا دیونک سکة تأدییه سی ویا عدلی مسائلکه بوتون جهانی علاقه دار ایدر ، او مسئله لرده ده مساعد شرائطده علیهمزده فعلیانه کچر . فقط فرق بزم ده ضعیف وضعیت مزاوله بیلر .

۹ — یونانیلرک جمعه ایرتسی کونی قونفرانسدن چکیلملرینه ممانعت ایده بیلیمک ایچون آرزولربی قبول ایتک لهمزده دکلدیر و بوبله برمفارت ائتلاف دولتلری عینی حرکتیه اشتراک اتمکجه هیچ برمعنا و تأثیریری حائز اولاماز . اکر قونفرانسدن چکیله جککربی نیلیفک معناسی ، فعلاً حرکات عسکریه به کچه جککربی اخبار ایسه بوخصوصده ائتلاف دولتلرندن بحق استیضاح ایدله جک نقطه لر واردر .

۱۰ — خلاصه ، بوبله صریح و آتی تهید قارشوسنده باشلی باشنه بر مسئله ده فداکارلنی قبول ایتدیگمیزی افاده ایتک ، صلحی اوزاقلاشدیرمق ماهیتنده تاقی اوله بیلر . تکرار ایدیورم . اساس مسائلی حله ائتلاف دولتلربی دعوت بیویکمز ایتدم .

§ بونلردن بشقه، عصمت پاشایه، ذاته مخصوص اشارتیه ده آیریجه شوقیه شیفره تلغرافی جکدم:

۲۵ مایس ۳۹

شیفره ذاتیدر .

عصمت پاشا حضر تلیزیه

هیئت وکیله ریاستیه هیئت مرخصه نك تکمیل مخبراتی بردفقه ده قارشیلشدیره رق تدقیقه لزوم کوردوم . بعض تلغرافنامه لرده ، طرز بیانده ، آراده سوء تفهیمات وارکی برمعنا استخراج ایتدم . تعمیراتی قبول وعدم قبولده اصرار بوقدر . بونی ایضاح ایچون وضعیت ونقطه نظر لرم حقنده آیریجه مطالعاتی عرض ایتدم . تحسیرله کوزلر کدن اوپر قارداشم .

مصطفی کمال

بو تلغرافنامه لر محتویاتنه نظراً ، قره آغاچه مقابل یونان تعمیراتندن فراغتی اساس اعتباریه قبول ایتدیکمز صریحدر . آنجق مسائل اساسیه الزم وحیاتی عد ایتدیکمز خصوصاً تأمین ایدلسی شرطنه ده ، عصمت پاشانك نظردقی جلب ایدلشد .

عصمت پاشانك ده بواشعاراتندن استخراج ایتدیکی معنا ومقصد بویه اولشد .

عصمت پاشا ، مطالعاتنك عیناً بکا ابلاغی رؤف بکدن استدعا ایتدیکی ۲۴ مایس ۳۹ تاریخنده ، دوغروندن دوغرویه بکا خطابآده بر تلغراف چکمش . . ۲۴ مایسده چکیلش اولان بو تلغرافی ، بن ، ۲۶ مایسده آلدیم . تلغراف خارجیه شیفره سیله کلش و رؤف بک طرفندن کورولد کدن صوکره بکا کوندرلشدی . حا'بوکه بو تلغرافنامه مفادی ، رؤف بکدن نوعاً شکایتی تضمن ایدیوردی . عصمت پاشانك تلغرافی شودر :

لوزان

۲۴ مایس ۳۹ کشیده سی

۲۶ مایس ۳۹ ورودی

مدد

۱۴۵

غازی مصطفی کمال پاشا حضر تلیزیه

وضعیت حقنده هیئت وکیله ریاستنه مفصل راپور تقدیم ایتدم . حکومتله آره مزده اختلاف اساسی واردر . مطابقت اولمازسه عودت مجبوری وقرارنده ییم . راپورمك ذات ریاستپناهیلرینه ابلاغی تصریح

واستدعا ايلدم. قونفرانس صوك كونلرنده ووضيئت تاخره غيرمحمل آنده در. قناعتمه كوره صلح، سرد ايتديكم نقاط نظر داخلنده قابل تايميندر. ذات رياستپناهيلربنك بو فوق العاده زمانده وضيت عموميه يي يقيندن تعقيب بيورملري مسترحددر.

عصمت

§ ديكرلرنندن بركون تاخرله كلن بو تلافراف عينا غازي پاشا حضرتلرينه عرض ايديله جكددر.

حسين رؤف

٢٦ - ٥ - ٢٢٩

عيني كونده عصمت پاشايه شوجواي وپردم:

آفره

٢٦ - ٥ - ٢٢٩

شيفره: ما كده باشنده

عصمت پاشا حضرتلرينه

٢٤ مائس. ١٤٥ نومرولي شيفره يي ٢٦ ده آلام. اوندن اول مختصر و مفصل ايكي شيفره يازدم. وضعيتي تعقيب ايديبورم. عودت قرار كرك سائي تعميرات مسئله سنده فداكارلق اولديفه كوره دوغرو دكلدر. اشعاراتم دائره سنده نشسته دوام حالده ذهبا مساعد صفحه يه كچه جك كزي مامول ايدرم. هيئت وكيه ايله آره كزده محسوس اختلاف نظر برطرف ايديلير. كوزلركزدن اوپرم افندم.

غازي مصطفى كال

عصمت پاشا، ٢٦ مائس ٣٣٩ تاريخنده، هيئت وكيه رياسته يازديني راپورلرده، هيئت وكيه رياستنك تبليغاتي ونم تلافرافنامه لرم محتوياتي وهيئت مرخصيه ويرلش اولان اساس تعليماتي نظردفته آلديني و او يولده حركت ايتديكني ايضاحدن سوكره ٢٦ مائس كوني اوكلندن سوكره متفقين مرخصلربنك، بونان تعميراته مقابل قره آفاجك قبول ايدلسي خصوصنده كي تكليفني قبول ايتديكني افاده ايلش اولديني وديكر مسئله لري برقاچ كون ظرفنده انتاج ايديله جكني بيلديرمش. رؤف بك، بوراپورلري بكا ٢٧ مائس ٣٣٩ تاريخنده شوتد كره سنه لفا كونلردى:

۲۷ مایس ۳۳۹

۱۵۴
۱۵۵

تورکيا بويوك ملت مجلسى رياست جليله سنه

عصمت پاشا حضرتلرندن مورود ۲۶ مایس ۳۳۹ تاريخلى تلغرافنامه صورتى لفا تقديم حضور
سامبىرى فلدى ائندم .

خارجيه وكالتى وكبلى
حسين رؤف

رؤف بك ، عىنى تاريخده عصمت پاشابهده شوتبليغانده بولنش :

۲۷ - ۵ - ۳۳۹

عصمت پاشا حضرتلرينه

۲۶ مایس . ۱۵۱ نومرويه :

هيئت مرخصه نك يونان تعميراتى حقتده كى خط حركتى هيئت وكيله نك تماماتنه صراحتة مفاير
كورولمىندى . مشكل وصعبته قالان هيئت وكيله منافع مانى درپيش ايدرك اشعار بيورلدېي وجهله
مسئل، مهمه نك اوج درت كون ظرفده اساجى حقتده كى نئاعنك فعله مقلب اولمىسنة انتظاراً تلقيات
و مطالباتنى تبديل ايتيه جكدى . اولسكى تافرانده مذكور ديكر مسائل اساسيهده فداكارللك قطعياً
موضوع بحث اوله نيه جى طبعيدى ائندم .

حسين رؤف

§ عصمت پاشانك ، قره آغاجه مقابل تعميراتدن فراغتى افاده ايتديكنه دائر اولان راپورلرينه
مطلع اولدقدن صوكره ، ۲۵ مایس ۳۳۹ تاريخلى و رؤف بك امضالى تبليغ محتوياتى تحليل ايدرك
كنديسنه شوتلغرافى يازدم :

۲۷ - ۵ - ۳۳۹

عصمت پاشا حضرتلرينه

هيئت وكيله قرارنده اساسلى اوج نقطه واردى . برنجيسى ؛ تعميرات مسئله سنده فداكارلىق مهم
مسائل معلقه نك لهره اساجنه مقابل اولمىس . ايكنجيسى ؛ ديون عموميه فائضلى و قيمه زمانده

نخایه وعدلیه فورمولی و شرکتلر تضمیناتی مسئلهسی — یعنی اون ایکی میلیون لیرانک افراد و تبعهسی نه اولورسه اولسون تکمیل شرکترلر طائیدی قبول ایدیلرک بشقهجه تضمینانک موضوع بحث ایدیله سی — مسائلنک تعمیرات مسئلهسیله برلکده وضی و مذکور درت مسئلهنک لهمزده حلی تأمین ایدیلدیکی تقدیرده آنجیق تعمیرانده فدا کارلوق موافق اوله بیلیر . اوچنجیسی ؛ صوک و قطعی شکلده قونفرانسه تکلیفانده بولنلر ق جوابه انتظار ایتمک .

هیئت مرخصه نک تلقیات و حرکاتنده هیئت وکیلانک مطالعه و اشعارینه مطابق اولیان نقطه لر شونلردر :

۱۰ — هیئت مرخصه ، یالکیز مسائل معلقه اساسیه بی کل عدا یتیش و تعمیراتی خارج طوتمشدر .

۲ — انقطاع ، یونانلیرک قونفرانسدن چکیلیمسوله و مدانیه مقاوله نامه سنک بوزولمسی ، یونان اردوسنک تجاوزیله اولمسنده محذور کوره رک دیگر مسائلده آ کلاشمق ممکن اولامزسه انقطاع طرفزدن یابیلیمسی ترجیح اولنمشدر . بونقطه جای تأملدر .

۳ — یونان تعمیرات مسئلهسنده فدا کارلوق قبول ایتدکن صوکره . دیگر مسائل بر قاج کون ظرفنده نتیجه ندریمک شقنک اختیاری ده مهملدر . بویله بر قناعت هنوز هیئت وکیلده تحصیل ایتیش دکلددر . فی الحقیقه مسائل مهمه لهمزده اوله رق اوچ ، درت کون ظرفنده ایتاج ایدیله بیلیرسه تعمیرات مسئلهسنک تقدیمنده متصور محاذیر بر طرف ایدیش اولور . آنجیق امید بسله دیگکیز مسائلدن صوکره محرم قرار نامه سنک تأییدی مسئلهسنک اهمیت اساسیه بی محافظه ایتمکده اولدینی بیان بیورولمقده در .

۴ — قونفرانسنک ، قونفرانک تأدیهسی مسئلهسی یوزندن انقطاع ایتمسنک داخل و خارجه قارشی بزی ده قوتلی بولندیره جعی مطالعهسی ده شایان تعمیمتدر .

بومسئله ده بوتون خارج علیه دارمزددر . داخله ایضاح ماهیت تعمیرات مسئلهسی قدر سهیل دکلددر . تعمیرات مسئلهسنده خارجکده بزی حق کورمسی ایچون اسباب وارددر .

۵ — مهم مسائلده انقطاع طرفزدن ایقاعی حرکات ایله توأم اولدقجه مؤتلفینک آرزوسنه مطابق اولور . بوسیلله انقطاع اوله جتسه بونک یونانلیرک تجاوزیله اولمسی بزی مذکور وضعیته کوسترین ایدی مطالعهسی وارددر .

۶ — خلاصه هیئت وکیلانک هیئت مرخصه آره سنده کی اختلاف نقطه لری مهملدر . هیئت وکیلده امر واقعا قارشوسنده بر اقیلمق اندیشهسی حاصل اولمشدر . بونک ایچون تعمیرات مسئلهسی تقدیم ایتدکن متصور محذورلری مسائل مهمه نک ، اشعار بیورلدینی وجهله بر قاج کون ظرفنده ایتاجنه همه حال اهمیت وبره رک بر طرف ایدیلدیکی ارايه ایتمک لازمدر ودها شمبدن بوفدا کارلوق مسائل سائر نک سرعتله و لهمزده حل اولنه جنی مواعیدینه مقابل اولدیغنی جدی اوله رق ایجاب ایدنلره موضوع بحث ایتمک واک نهایت انقطاع مقدر لیس اولنلرک مسبب و متجاوز کورونه جکری زمینده وقوعنی تأمین ایتمک لازمدر .

۷ — بو کونلرده اک نازک تبدلاتی و بالخاصه فدا کارلقدن صوکره مؤتلفلرده حاصل اولان فعینیتی بیلدیریکیز . چونکه بزی تهدید ایله موفق اولقدیز . تحصیل یکی امیدلرندن بحق اندیشه ایدیلور ایتدیم .

فانی مصطفی کمال

§ عصمت پاشا، ۲۸ مایس ۳۳۹ تاریخده ، رؤف بکه یازدینی تلفرافده ، دیور ، که « اصولده ، یعنی بر مسئله یی اول ویا سوکره موضوع بحث ایتمک کی اساس دیرکتیفه دکل طرز تطبیقاته متعلق آره مزده فرق حاصل اولشدر . یونان تعمیراتی مسئله سی هنوز تصدیق قطعی به اقتزان ایتمدیکی بی مسائل سائره اساسیه ده متعاقباً موضوع بحث اوله جفندن جمعه وجمعه ارتمی به قدر بوتون مسئله قونفرانسک شکل قطعیمی آ کلاشیه جی ظن اولنقده در . یونان تعمیراتی خصوصنده کی فدا کارلی ، بزه تعلق ایدن مسئله مالیه و اقتصادیه ده عین ملاحظاتک نظر دقنه آله جی قیدیله یابدیغمزی سویله مشدم . بناء علیه اگر مسئله آ کلاشه من ایسه ک یونان تعمیراتی ده اتخاذ ایده جکمز عمومی قراره تابع اولور .»

• « اساس تعلیماتلره ربایندن بشقه ، نا کهطور تعلیماتلره ، نهایت مسائل مختلفه نکل طرز اداره و تطبیقنده تعین بیور به جق قطعی حرکتلره ، تعلیمات مهمه لره اگر کاملاً و حرفیاً رعایت ایده مدیکمز قبول بیور بیورسه بونی آرزو ایتمدی کمزدن دکل فقط جدآ ، ماده ممکن اولدیفنددر .

« عاجز لری ، آره مزده کی بو اختلاف نظری وقت وزماننده کوره شرواضاً افاد سنی احترام ایش ایدم . هنوز هیچ برشی امضا ایدله مش ، هیچ رتعد آله مشدر . اگر بو طرز حرکتمز خطالی عد بیور بیورسه آنک تلقی به کوره تصحیحی امکانی موجوددر .

« حاصلی صلح مسئله سنک بوزده طفسان بشی حل اولنشدر . بندن سوکره در عهده بیوره جق ذات ایچون مشکلات محدود و بسیطدر .

« دیگر طرفدن ، اگر صلح مقدر دکده انقطاع اوله جتسه بزم خط حرکتمز بو انقطاعی دها غیر مساعد شکله آله ایتمه جکدر . هر حالده امر و قرار هیئت وکیله نکل و ذات ریاسنپناهیلرینکدر .»

§ عصمت پاشا عینی کونده بکاده جواب وپردی . عیناً عرض ایده یم :

لوزان
۲۸-۵-۳۳۹ کشیده سی
۲۹-۵-۳۳۹ ورودی

۱
۱۰۱۶

اجرا وکیللری هیئتی ریاستنه

غازی مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه .

وضعیت هیئت وکیله راپورمدن معلومدر . هر کون بر مسئله یی اولقی اوزره مسائل اساسیه یی متعاقب کونلرده مذاکره ایده جکمز . بالطبع یونان تعمیراتی بوتون مسائل معلقه نکل حلنده دائمی بر سلاح اوله رق قوللانه جتیز . بوامکانی محافظه ایتدک . یونان تعمیراتی مسئله سنی تصفییه ایتدکدن سوکره دیکر لرنده بزی تهدیدله بر نتیجه استحصالی امیدی حاصل اولدی ؛ بالعکس برواسطه تهدید اورته دن قائلدی . وضعیت سکونت حاصل اولدی . اگر اول و آخر انقطاع اولورسه یابونان اردوسی کندیمی ایچون بر سبب مخصوص بولمادیفندن حرکت ایتمه جک و یا خود دیکر لرله برابر واونلرک دعواسی ایچون

ایرلندیکنی اظهار واثبات ایده جکزر . هرایکی حال دخی یونان اردوسبله تعمیرات بهانه سبله مصادمه به باشلامق وضعیتندن ماده و معناً اقدام و مرجع کورولمشدر . هیئت وکیلہ بی امر واقلمر قارشوسنده براقق اندیشه سنے محل اولیوب طرز حرکتمز وضعیت عمومیہ نک مطالعہ سنے کورہ اصول تطبیقاندہ اختلاف عد اولنہ بیلیر . مع هذا بو اختلافی ده عرض ایتشدم . مسائل اساسیہ نک هیئت عمومیہ سنک براقچ کونہ قدر مطالعہ اولنہ بیلہ جکی معروضدر .

عصمت

§ عصمت پاشاہ شو جوابی و بردم :

۳۳۹-۵-۲۹

شيفره عجله دره

عصمت پاشا حضرتلرینه

صلح مسائلک اعظمی درجہ ده حل ایدلمش اولدینی حقندہ کی اشعار دولترلی شایان ممنونیتدر . براقچ کون ظرفندہ تقدیرلری وجهله وضعیت تعیینہ موفق اولورسہ کز چوق مستریخ اولہ جفز . موفق اولمکزی غنی ایدرم . فوزی پاشا حضرتلری ده آقرہ ده در . وضعیت تعیینہ قدر بورادہ بولنہ جقدر . کوزلر کزدن اوپریم .

مصطفی کمال

§ عصمت پاشا ، بوتلرافدن سوکرہ مساعیسنہ دوام ایتدی . رؤف بکک و هیئت وکیلہ نک ده ، بومسئلہ اطرافندہ دها زیادہ اصرار کوسترمسنہ مانع اولدم .

بر آیه قریب بر زمان طرفین سکونتنی محافظہ ایدر کوروندی . بو مدت ظرفندہ عصمت پاشا مختلف مسئلہ لرہ دائر هیئت وکیلہ ریاستندن ، نقطہ نظرلر سوربورودی .

قوبونلر و امتیازات حقندہ آرہ لرندہ کچن بر مخبرہ یکیدن طرفینی عصیتہ سوق ایتمش . .

عصمت پاشانک ۲۶ حزیران ۳۳۹ تاریخندہ رؤف بکک بر اشعاربنہ ویردیکی جوابدہ شو جله لر واردی : « قوبونلر حل اولنہ دن امتیازات مسائلنک حلنہ کیرمیه جکزر . ذاتاً وضع ایتدیکمز سؤال ، قوبونلر حل اولندقدن سوکرہ اتخاذ ایدہ جکمز خط حرکت حقندہ تعلیمات آلمق زمینندہ ایدی . حکومت بوجهتی مسکوت براقبور . قونفرانس مذاکراتندہ هیئت مرخصہ نک تعلیمات اساسیہ لر قوبودندن شفقہ اولہ رق بوتون خط حرکتک بوتون قهرمانیہ آقرہ دن اداره سی آرزو و تمایلی ، مذاکراتک مملکت ایچون الک فائده لی بر صورتندہ اداره سنی و خبرلی صلحہ وارمق اقتدارینی هیئت مرخصہ دن سلب ایتمکده در . حکومتجه ترجیح بیوریلان بوشکلک ۹۳ سفیرینک سرایدن اداره سندن فرقی بوقدر . »

« بزه قارشی عدم اعتماد وعدم کفایتز حقتده متبادیا اظهار بیوریلان قناعت دوام ابتدکجه بزم واسطه منزله صلح عقدی احتمال خارجنده در . »

« حکومتک نقاط نظری عیناً ائتلاف دولترینه قبول ابتدیرمک قناعتنده اولان بر هیئتک وبالطبع ذات والاریله حسبالتعلق مالیه وکیلی بک افندیکن بالذات درعهده مسئولیت و قونفرانسه حرکت بیورملربنی رجا ایدیورز . »

مالیه وکیلی ، حسن فهای بک ایدی . بو تلفرافه مطلع اولدم ورؤف بک طرفندن جواب وبردردم . عصمت پاشایه ده بونی یازدم :

۲۶ - ۶ - ۳۳۹

ذاته مخصوصدر

عصمت پاشا حضرتلربنه

۲۶ - ۶ - ۳۹ . جوابی تلفرافنامه کزی اوقودم . چوق عصبی برحاله یازمشدر . بونی استلزام ایده جک هیچ برحس ، فکر ومعامله یوتدر . سزی حقمنز بولدم . ایچنده بولندیفکز مشکلات ومخت تقدیر ایدلمکده در . بوندن سوکره احتمال دهاده نزاید ایده جکدر . آنقره ده دکل اوراده هرکون برحیله احداث ایدنلر حامل انفعالدر . متانله وجوق صوؤق قانلیقله مساعیکزی حسن انتاجه همت بیوریکز . آرده سوء تفهی موجب هیچ برخصوص کورمیورم . ساحه فعالیتکز محدوددکدر . فقط مساعی دائره سی محدود واک مهم مسائله انحصار ابتدیکی ایچون طبیعه وضعیت صیقتیلی اولمشدر . کوزلرکزدن اوپریم .

غازی مصطفی کمال

محترم افندیلر ؛ کورولیور ، که عصمت پاشا ایله اولان عخابرآتمده .، اونی رنجیده ایدمبیلجک طرزد اشعارآتمه واردر . نهاته قدرده بوکا مائلل جدی تبلیغاتم اولمشدر . عصمت پاشانک ده ، بکا عینی طرزده اشعارلری وقوع بولمشدر .

هیئت وکیلله قرارلرنده بنمده نقطه نظرلرم مندرج اولدیغی ده ، عصمت پاشایه ، ایجاب ابتدکجه بیلدیربیوردیم . بوکا نظراً ، عصمت پاشانک هیئت وکیلله ریاستنه خطاباً وقوع بولمش اولان بمض شکایتلوی ، بالکنز رؤف بکک شخصنه طائد تلقی ایدیلهمزدی . بوتون وکیللره طائد وحق بکاده شامل ایدی .

ورؤف بکک ، بواختلاف نظری ، کشیدسی ایله عصمت پاشا آره سنده باشلی باشنه بر مسئله عد اجتهی وعد استدیرمکه قللیشمسی دوعرو دکدر . هنر وضیتده ، هر مسئله ده تعلیمات ویریلماوتعلیماتی ، اوزاقده وباطنانه تعلیمات ویرمکک تناسده بولندیغی شرائط ایچنده تعلیقی ایدن آره سنده اختلاف نظر اولمبیلیر . مقصد اصلی محفوظات خلق شرطیله وضیتده حاکم وایلمیله کوزمه اختاره اولنور .

عصمت پاشانك ، وضعيتك تعقيبى خصوصده بيم نظر دقتى جلب ايتمى ده معذور كورولمك لازمدر . چونكه مسئله حقه جدى وحياتى ايدى .

نهايت ، افنديلر ، تموز اواسطنده قونفرانس ختام بولدى . عصمت پاشا ، صلح معاهده نامه سنى امضادن اول هيئت وكيه رئيسى رؤف بكه ، قونفرانسك ختام بولديغنى ومسائلك طرزحلنى بيلديرمش . . رؤف لك مثبت ويا منفى هيچ بر جواب ويرمه مش . . عصمت پاشا ، انتظار ايجنده كچيرديكى بولونلرده چوق مضطرب اولمش . . حكومتك هيچ بر جواب ويرميشنى ، آنقرده بر تزدك حكومرما اولديغنه عطف ايتمش . . رؤف بكه يازديغندن اوچ كون سوكره ، ۱۸ تموز ۳۹ تاريخنده بكاده كيفيتى اشعار ايتدى . تلغرافنامه سنده حكومتك موجب ترددى اوله سيله جكنى تخمين ايتديكى نقطه اى بر ، برر تعداد وتوضيح ايتدكدن سوكره ، شو سوزلرله مطالعه سنه ختام ويريوردي :

« اكر حكومت قبول ايتديكمز شيئك قطعياً ردنده مصر ايسه ، بونى بزم ياقملغمزه امكان يوقدر . دوشونه ، دوشونه بيم بولديغم يول استانبولده كى قوميسرلره ، تبليغات يابوب ، امضاصلاحيتنى بزدن نزع ايتكدر . بو حالده ، كرچه بزم ايجون كره ارض اوزرنده كورولمه مى براسقانداى اولوره . فقط منافع طالیه وطن شخصى دوشونجه لرك فوقنده اولديغندن حكومت مليه قناعتى تطبيق ايدر . حكومتدن تشكر بكه ميورز . محاسبه اعمالز ملته وتاريخه مودوعدر . »

§ افنديلر ، عصمت پاشانك تعقيب و انتاج ايتديكى ايشك نه قدر مهم اولديغنى ايتضاحدن مستغنيدير . بو ايشك انتاج اولنديغنى ، صوك كونك ، امضا كونك كلديكى اشعارينه ، نهالكه بر جواب ويريله جكنى قبول ايتك طيعيدر . آنقره ايله لوزان آره سنده ، بر كونده ، ايكي كونده مجازمه نمكندى . اوچ كون كچديكى حالده ، هيچ بر جواب ويرلمش لولسى ، لك بسيط تلقى كوره ، هيئت وكيه رئيسك ايشى مساعحه ولاقيدى ايله قارشيلاديغنه دلالت ايدر . ياپيلان ايشك حكومتجه نقصان كورولهر ك ردى جهت كيدلك ايتنديكى وونده كى تردددن دولاي جواب ويريله مه مكده اولديغى ذهابه ده دوشولم بيلير . بوتقدريده ايشى اكمال ايجون ، بويوك وتاريخى مسئوليت آلتنده امضاسنى قوللانمى اولان ذاتك ، معروض قاله جنى وضعيتك نه قدر مشكل اولاجنى دوشونولورسه ، عصمت پاشانك معذب ومضطرب اولمى حقل كورمك لازم كلير .

عصمت پاشانك تلغرافنه ، همان شو جوابى ويردم :

آنقره
۲۴۹-۷-۱۹

عصمت پاشا حضرتلريته

۱۸ تموز ۳۹ تاريخلى تلغرافنامه كزى آلام . هيچ كيمه ده تردد يوقدر . احراز ايلديككز موقبتي لك حاروصيمى حسياتمزه تبريك ايتك ايجون اصولاً وضع امضا اولنديغنك اشعارينه منتظرز قرده شم .

توركيه بويوك ملت مجلسى رئيسى
باش قوماندان

قائى مصطفى كمال

عصمت پاشا ، بوتلغرافه جواب وردی .

عصمت پاشانك اضطرانك درجه سنی کوستن بوجوانی ، عنی زمانده ، صفوت وصمیمیتنه وبالخاصه نواضعنهده قیمتی برویقه اولدینی ایچون عیناً عرض ابدیورم :

لوزان
۲۰ تموز ۳۹
عدد
۳۳۸

غازی مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه

هردار زمانده حضرت کی یتیشیرسك . درت بش کوندر جکدیکم عذابی تصور ایت . بوبوك ایشلر پائش و یابدیرمش آدمسك . سكا مربوطیتیم برقات دها آرنمشدره کوزلرکدن اوبرم . پك سوكیلی قرده شم عزیز شهفم .

عصمت

§ افندیلر ، عصمت پاشا ۲۴ تموز ۳۳۹ کونی معاهده نامه بی امضالادی . کنندیسنی تبریک ایتك زمانی گلشدی . عینی کونده شوتلغرافنامه بی یازدم :

لوزانده هیئت مرخصه رئیس خارجه وکیلی عصمت پاشا حضرتلرینه

ملت و حکومتك ذات طالبلرینه توجیه ایتش اولدینی یکی وظیفه بی موفقیتله اتمام بیوردیکز . ملکته برسلسله مفید خدمتلردن عبارت اولان همركزی بودفعهده تاریخی برموفقیتله تویج ایندیگزه . اوزون مجادله لردن سوکره وطنمرك صاح و استقلاله قاووشدینی بوکونده بارلاق خدمتکزد دولایسسه ذات عالیگری ، محترم آرقداشلرمن رضانور و حسن بکری و مساعیکزده سزه یارديم ایدن بوتون هیئت مرخصه اعضاسنی متشکرانه تبریک ایدرم .

تورکیه بوبوك ملت مجلسی رئیس

باش قوماندان

غازی مصطفی کمال

§ افندیلر ، هیئت وکیله رئیس رؤف بکک تبریک ایتدیکنی آکلادم . کنندیسنه ، بو لازمه بی خاطرلاندیم . رؤف بکه ، دیگر بعض آرقداشلرده عینی اخطارده بولنشلر ..

بالا خره مطلع اولدم ، که رؤف بك ، عصمت پاشایی تبریکه و اوکا ایضا ابتدیی مهم و تاریخی وظیفه دن دولایی تشکره لزوم کورمیورمش . وقوع بولان اختارات اوزرینه کاظم پاشایه برمکتوب یازم رق اوندن ، کندی نامه ، عصمت پاشایه بر تبریک تلغرافنامه سی یازمسی رجا ایتمش . . بونک معناسی ندر ؟ !

کاظم پاشا ، بومکتوبی احسان بکک (بحریه و کیلی) خانه سنده بولندی بوزمانده آلمش . . مالیه و کیلی حسن فهمی بکده اوراده ایتمش . .

هپ برابر ، رؤف بك لساندن موافق بر تلغرافنامه مسوده سی یاهرق عصمت پاشایی تبریک و اوکا تشکر ایتمش . . بومسوده بی برظرفه قویوب رؤف بک کوندرمش . . فقط رؤف بك ، بومسوده بی بکنمه مش ، عصمت پاشایه بشقه بر تلغراف یازمش و یاخود یازدیورمش . . رؤف بك ، کاظم پاشایی کوردیکی زمان دیمش ، که سزک یایدیغکز مسوده ده عادنا هرایشی یاپان عصمت پاشا کوستریلیور . بز ، بوراده ، برشی ییادقی ؟

افندیلر ، رؤف بکک یازدینی و یا ، یازدیورینی تلغرافنامه محتویاتی ، کندی سنک ، حسیات و تلقیاتی کیزله مه مکده در . آرزو بیورورسه کز ، اوتلغرافی ده عیناً عرض ایدیم .

۲۵ - ۷ - ۳۳۹

شيفره

لوزانده هیئت مرخصه ریاسته

ج . ۲۰ و ۲۴ تموز . ۳۴۷ ، ۳۴۸ نومرولره :

جهان حربنک نامحدود اضطرارلرندن قورتولمق و ملتیزك جهان صلحنی تأسیسده نه بویوك برعامل اولدیغنی بالفعل اثبات ایلک مقصدیله امضالادیغمز موندروس متارکه نامه سنه رغماً معروض قالدیغمز اك فجع و دل آزار تجاوزاتی ، حق حیات و استقلالیزی پامال ایاین سهور عهدنامه سی تعیب ایشدی . عصرلرجه حرومستقل یشامش اولان عزیزتورکیه نك نجیب خلقی معروض قالدینی غیرمشروع و فجع تجاوزات قارشوسنده بوتون شعوری و بوتون موجودیتیه حق حیات و استقلالی قورتارمق ایچون قیام ایدرهك تشکیل ایلدیکی بیلماز و یکیلمز ملی اردوسیله بویوك رئیس و باش قوماندانمیزك و جلادتنکار قوماندانلرمیزك سوق و اداره سیله ظفردن ظفره یورودی .

تورکیا بویوك ملت مجلسی و حکومتك ملتدن آلدینی قدرت و قوتله و اردولرینك پك مستثنا قابلیت جنکاورانه سیله استحصال ایلدیکی بو موفقیات و مظفریاتك ، لوزانده ، آیلردنبری دوام ایدن مذاکرات صلحیه نتیجه سنده بین الملل بر وثیقه ایله توثیق ، ملتیزه یکی بر دوره فعالیت و سکونت حاضرلامشدر . هیئت وکیله ، عنمکار و فداکار ملتیزك حق حیات و استقلالنی مؤمن بر عهدنامه نك

نظيمندهكى مساعيدن دولايى باشده قات دولتىرى اولدينى حالده مرخصلرمن رضا نور و حسن بك
افنديلره هيئت مشاوره منزه تقديم تبريكات ايلر اقدم .

اجرا وكيلىرى هيئت رئيسى
مسين رؤف

افنديلر ؛ رؤف بك ، لوزان معاهده سنى ياپان واوكا امضاسنى قويان عصمت پاشايى تبريك وسيله سيلاه ،
كنديسنىك ياپدينى وامضاسنى ويديني ، موندروس متاركه نامه سندن بحث ايتمكه و اونى نه مهم وعالى
مقصدلرله امضا ايتديكى سويلهرك كنديسنى مدافعه به لزوم كورسيور .

— موندروس متاركه سى ، عثمانلى دولتىك متفكريله برابر دوچار اولدينى آجى مغلوبتىك يوز
قيزارنه جق برنتيجه سيدير . اومتاركه نامه احكاميدر ، كه تورك طوپراقلىرى ، اجنييلرك اشغالنه عرض
ايتدى . او متاركه نامه ده ، قبول ايديلن مواد ، دركه سهر معاهده سى احكامنىكده سهولته قبول
ايتديرييله جكى فكرى اجنييلره ممكن ومقول كوستردى .

رؤف بك ، او متاركه نامه يى « ملتزك جهان صلحنى تاسيسده نه بويوك بر عامل اولدينى بالفعل
اثبات ايتك مقصديله ، امضالاديني سويليورسده ، بو فانتازىك جمله ايله ، كندندن بشقه كيمسه يى
اقناع وتسلية ايدمه من . چونكه بويلاه بر مقصد يوقدى .

رؤف بكك تلغرافنامه سنه ، موندروس متاركه نامه سيلاه باشلاديقنه باقيليرسه ، بو متاركه نك ،
لوزان قونفرانسنه مقدمه تشكيل ايتديكى لوزان صلحى ، رؤف بكك ياپدينى موندروس متاركه سنىك
نتيجه سى اولدينى افاده ايتك تمايلى ده اولديقنه حكيم اولته بيلير .

رؤف بك ، تلغرافنامه سنده ، سهرور عهدنامه سنىك ، تورك ملتى معروض قيلدينى تجاوازاى
بوكا قارشى ملتك ناصل قيام ايتديكى ناصل بيلماز ويكيلمز اردو تشكيل ايتديكى وجلادتكار
قريماندانلر مركز سوق و اداره سيلاه ظفردن ظفره بورودىكى حكايه ايدسيور . رؤف بك ، بو حكايه يى
عصمت پاشايه ، او مظفر اردونك باشندن لوزانه كينش اولان زانه آكلانيور . رؤف بك ،
بوموقيات ومظفرياتى ، حكومتك استحصال ايلديكى افاده ايدم بيلمك ايجونده پارلاق برجه بواشدره
لوزان صلح مذاكراتنىك آيلردنبرى دوام ايتديكى ده اشارت ايدمرك ايشك اوزاتيلدينى ايمانن منع
فرض ايدمه مشدر . رؤف بك ، « عهدنامه نك نظيمندهكى مساعيدن دولايى ، هيئت مرخصه يى
تبريك ايدركن ، موندروس متاركه نامه سندن باشلاهرق ، بوتون انقلابىك بر خلاصه سنى ياپمق صورتيلاه
هيئت مرخصه به ، تنظيم ايتدكلرى عهدنامه نك ناصل ونه اولدينى ده آكلاتمق غيرته دوشمشدر .
يرككه لشكرى احتوا ايتمين ، بويازيلرك معناسى آكلامق ، دقت وتدقيق اربانجه البته كوچ دكلدر .

افنديلر ؛ هيئت مرخصه منر وظيفه سنى اكمال ايتدكدن موكره ، آتقره به عودت ايتك اوزره ،

يولۇدە بولۇنىۋردى . ھەكس ھىت مەخسەنى يىقىندىن تەقدىر ايتك ايجون تەلەك كوستىرىۋردى .
 اوكونلاردا ايدى ، ھىت وكيە رئيسى رۇف بك ، مجلس رئيسى نانيسى بولغان على فۇادپاشا ايلە بىرلەكە ،
 چەك قامە نەزەتە كەلدەلەر .

روؤف بك ؛ بن ، دېدى ، عصمت پاشا ايله قارشى قارشى به كلهم . اونك استقبالنده بولنهم . مساعده ايدرسه كز ، مواصلتنده ، آققرده بولنهمق ايجون ، دائره انتخابيه مده بردور ياپمق اوزره ، سيواس استنامتنده ساحته چيقمهم .

رؤف بکه ، بو طرز حرکتہ بر سب اولدیغی ، بوراده بولنقی ، عصمت پاشایی ، بر حکومت
رئیسنه یاراشیر صورتده قبول ایتک ووظیفه سی . حسن اکال ایتدیکندن اونی شفا هاده تقدیر و تبریک
ایتک موافق اولاجننی سوبلیم .

رؤف بك ، كنده حاكم دكلم ، پابه‌ميه‌جغم ديدى وسياخته چيقمق خصوصنده اصرار ايندى .
هنت وكاه رياستندن استعفا المسى شرطله سياخته موافت انديم .

اوندن سوکره ، رۇف بکله آره مزده ، شو مکاله جريان ايتدی :
 رۇف بک --- هیئت وکیلہ ریاستندن چکیلیرکن، سزدن چوق رجا ایدرم ، دبدی ، دولت ریاستی
 مفانی تقویه ایدیکیز .

روؤف بکه — ددیککزی ، پاهجغه قطعاً امین اولیکز ! جوانی ویردم .

رؤف بېك نه دېمك ايستيدىكى ، بن ، بېك كوزل ، آكلامشدم . رؤف بېك ، دولت رياستى مقامى اولهرق ، خلافت مزامنى دوشونبور واولمقامه قوت واولايت تاميننى بندن رجا ايدىوردى .

رؤف بېك ، بنم مثبت جوامېك مېلولي آكلایوب آكلامېني مشكوكدره . بالاخره ، جمهوريت اعلانندن صوكره ، كنديسيله انقرده وقوع بولان بر ملاقاعزده ، نه ايجون ممرض اولديغني ، ياييلمش اولان شېئ ، انقردهن مفارقت ايدركن ، بندن ، ياييلسني رجا ايتديكي ونېم سوزو يرديكېم مسئودن بشقه رشې اولمديغني سويلديكم زمان ، بن ، ديمشدي ، دولت رياستي مقامني تقويه ايديكز دركن ، اصلا جمهوريت اعلافي تصور وقصد انمه مشدم .

حالبوکه ، افندیلر ، بنم ویردیکم جوابک مدلولی تماماً او ایدی . فی الحقیقه ، بنجه دولت ریاستی مقامیلر تورکیه بویوک ملت مجلسی مقامنی ممزوج بولندیرمق ، حکومت ملیه مزک ماهیتی ، حکومت جمهوریه اولدینی حالده ، اونی قطعی اولارق افاده و اعلان ایتیمک برضعف تشکیل ایتیمکه ایدی . ایلک فرستده ، رسماً جمهوریت اعلان ایتیمک و دولت ریاستنی ، ریاست جمهور مقامنده تمثیل ایدرک قوتلی بروضیعت وجوده کتیرمک الزم ایدی . رؤف بکه بونی یاهجفمه قطعاً سوز ویرمشدیم . اکر مقصدمه انتقال ایدمه مش ایسه ، ظن ایدرم ، نقصان ، بنده ، دکدر .

علی فؤاد پاشا اللہ دے قیصر برمداولہ افکار باپلادی ۔

فتوٰاد یاشا ، بکا ، شولہ رسوٰال توجیہ ابتدی :

سَنَك ، شَمْدِي ، (آپوزر Apôtres) لَرَك كِيَلَرْدَر ؛ بُونِي آكَلَاہِ سِلَرْمِي ز ؟

بن ، بو سۆالدىن برىشى آكلایامدیغى سويلدم .
باشا ، مقصدىنى ایضاح ايتدى . اوزمان ، بنده ، شوبىاتانده بولندم :
بنم ، (آپوز) لرم بوقدر . مملكت وملتە كىلەر خدمت ايدر وخدمت لياقت وقدرتى كوستربر
ایسه ، (آپوز) اونلردر .

∴

رؤف بك ، هيئت وكيله رياستندن استعفا ايتدى . داخلية وكيل بولنان ، على فتحى بك ، عيش
زمانده هيئت ويلاه رياسته انتخاب اولندى . (۱۳ آغستوس ۳۳۹ - ۹۲۳)

على فؤاد پاشاده ، برمدت صوكره ، ۲۴ تشرین اول ۳۳۹ تاریخنده ، مجلس ریاست ثانیه سندن
چكيلهرك اردو مفتشلكنه تعیننى رجا ايتدى . فؤاد پاشاه ، عنوانى رئیس ثانی اولمقله برابر وضعیت
و وظیفه سنك بك مهم اولان مجلس ریاستی اولدیغى ، سويلهرك وظیفه سنه دوام ایتىشى توصیه ایتدم .
فؤاد پاشا ، بولتیقه دن خوشلانمىغى ، حیاتی عسكرك مسلكنه حصر ایتك ایستدیكنى درمیان
ایدرك آرزوسنك اسعافى رجاده اصرار ایتدى . فؤاد پاشانك ، رتبه سى میرلوا ایدی . قوماندایده جكى
اردوده فریق رتبه سنده قول اردو قوماندانلری واردی . خدمات سابقه سنى نظردقته آلهرق كندیسى .
فریقلكه ترفیع وقرارگاهى قونیده بولنن ایكنجی اردو مفتشلكنه تعین ایتك .

كازیم قره بكر پاشاده ، دها اول عینی ، لاحتظاته ، مجلسدن آیلمش واردو مفتشى اولهرق ، بر
اردونك باشنه كچمش بولونیوردی .

∴

§ افندیلر ؛ لوزان معاهده سنك متمملرندن اولان تخلیه پروتوقولی تطبیق اولندقدن صوكره ،
كاملآ اجنبی اشغالندن قورتیلان تورکیانك ، فعلاً تمامیتی تحقّق ایلشدى . آرتق یكى تورکیا دولتنك
مقر اداره سنى ، قانوناً تثبیت ایلك ایجاب ایدیوردی . بونون لاحتظاته ، یكى تورکیانك مقر اداره سنى
آناطولوده و آنقره شهرنده انتخاب ایلك لزومى آمردی .

جغرافی و سوق الجیشی وضعیت لك قطعی اهمیتی حاض ایدی . دولتك ، مقر اداره سنى برآن اول تثبیت
ایدهرك ، داخلی و خارجی ترددله نهایت ویرمك الزم ایدی . فی الحقیقه ، معلوم اولدیغى وجهله ،
مقر اداره نك استانبول قاله جنى ویا آنقره یه نقل ایدیله جكى مسئله سى اوزرنده ، اول و آخر داخل
و خارجده ترددلر اظهار اولونیور ، مطبوعاتده بیانات و مناقشانه تصادف ایدیوردی . از جمله ، یكى
استانبول مبعوثلرندن بعضیلری ؛ رأفت پاشا باشده اولمق اوزره ، استانبولك پانخت قالمسى لزومى ،
بعض مثالره استناداً ، اثبات ایتكه جالیشیورلردی . آنقره نك ، كرك اقلیم ، وسائط مناقله و قابلیت

واستعداد و كرك موجود تأسيسات و تشكيلات نقطه نظرندن ؛ هيچده مناسب و مساعد اولديغنى سويلورلر و استانبولك پايخت اولسى لازم و مقدردر ديورلردى . بواقادهيه دقت اولنورسه ، بزم مقر اداره تعيرندن قصد ايتديكمز معنا ايله ، بواقادهلرده پايخت تعيرنى قوللانانلرك نقطه نظرلرى آره سنده برفق كورمه مك ممكن دكلدر . بناء عليه ، بوخصوصده ذاتاً مقرر اولان نقطه نظر مزى رسماً قانوناً تأييد ايتديره رك ، پايخت تعيرينكده يكي توركي دولتنده معنا و محل استعمالى قالمديغنى كوسترمك لازم كلدى . خارجيه وكيلى عصمت پاشا ، ۹ تشرين اول ۳۳۹-۹۲۳ تاريخلى بر ماده قانونيهي مجلسه تكليف ايتدى . زيرنده دها اون درت قدر ذاتك امضاسى اولان بو تكليف قانونى ۱۳ تشرين اول ۹۲۳ تاريخنده اوزون مذاكره و مناقشه لردن سوكره اكثريت عظيمه ايله قبول ايدلدى . ماده قانونيه شودر : « توركيه دولتنك مقر اداره سى ، آقره شهريدر . »

§ افنديلر ؛ چوق كچه دن ، مجلسده ، فتحى بكك رياستنده كي هيت وكيلاه و بالخاصه ، فتحى بكك شخصنه تعريضات و تقيدات باشلادى . آكلاشيدىغنه كوره بعض مبعوثلرده وكيلى اولقى آرزو وهوسى جو غالمشدى . ايش باشنده بولنان وكيلى بكنميورلردى .

يكي انتخابده ، فرقه مز نامنه مبعوثلقلرى تأمين ايدلمش اولان بر طاقلى ده هيت وكيلاه علپنده كي جريانىلرى كوروكله رك كندى مقصدلرينه كوره استفاده زمينلرى حاضرلامغه چاليش-يورلردى . مخالفته كچه جكلرى حس اولنان مبعوثلرك مقصدلرى ، هيت عموميه ي اغفال ايدمه رك ، حكومه و مجلسه نافذ بروضيت آلمق اولديغى استدلال اولونيوردى .

فتحى بك ، دقت و مسامح قوتى ، هيت وكيلاه رياستى وظيفه سنده تكشيف ايدمه بيلمك اينجون داخليله و كالنتندن استعفا ايتدى . عيني تاريخده ، مجلس رياست ثابيه سى ده على فؤاد پاشادن منحل قالدى . (۲۴ تشرين اول ۳۳۹)

بزمه نقطه نظر و فعاليتده ائتلاف و مشاركت آرامغه لزوم كورمكسزى ، مستقلاً و خفى چالیشان برحزب بليردى . بو حزب صاف و صورت حقندن كورونه رك بوتون فرقه منسوبلرينى كندى نقطه نظرلرى لهنه اماله ده موفق اولمغه باشلادى . مثلاً ، برفره اجتماعنده داخليله و كالته ، ارزنجان مبعوثى بولنان ، ثابت بكك و مجلس رياست ثابيله كنده استانبولده بولنان رؤف بكك ، مجلسجه انتخابى تحت قراره آلديردى . (۲۵ تشرين اول ۳۳۹)

حالبوكه ، بن ، ثابت بكك داخليله وكيلى اولسنى مناسب كورمه مشدم . ثابت بكك بعض واليلكلرده استخدام ايدلمش اولسنى يكي توركيه نك يكي شرائطله امور داخليله سنى تدوير ايدمه بيله جكنه دليل كافى عد ايدمه ميوردم .

رؤف بكك ده ، مجلس رئيس ثابيلكنه انتخابى تجوز ايتميوردم . چونكه ، رؤف بك ، دها يون ، هيت وكيلاه رئيسى ايدى . او مقامى نه كي حسيات تحتنده حر كتندن دولاي تركه مجبور

ایدیلکی معلوم اولمشدی . بوکارغما اونو ، مجلسك ریاست ثانیه سنه کیتیرمکله ، بوتون مجلسك اونکله هم فکر اولدیفنی ، یعنی ، بوتون مجلسك ، لوزان صالح معاهده سنی یاپان و هیئت وکیلده خارجیه وکیل اوله رق بولنان عصمت پاشانك علبنده اولدیفنی کوسترمک مقصدی تعقیب اولونیوردی .

افندیلر ؛ یکی مجلس ، ایلك دورنده ، مخالفتی خفی بر حزب قلیلك اغفالانسه دوشمک وضعینه معروض بولندی . فتحی بك ورفقاسی ، وظائف حکومتی سکونته ایفا ایدمه جهك برحاله کیتیرلدی . فتحی بك ، بوحالدن ، بکا ، دفاتله شکایت ابتدی و شخصاً هیئت وکیلدهن چکیلمک ایستدی . دیگر وکیللرده عینی صورته شکایتلرده بولونیورلردی .

فالتی ، حکومت تشکیلک ، مجلس انتخابیه اولمسنده ایدی . برحقیقتی چوقدن کورم شدم .

بن ، مجلسده ، خفی و مخالف برحزب کشف ایتدکدن ، مجلسك مساعیسنده حسیاتک حاکماتی کوردکدن و حکومت هیئتک انتظام مساعیسنک هرکون ، اساسسز برطاقم سبیلرله انتظامسز لافه دوچار ایدلمکده اولدیفنه قناعت کتیردکدن سوکره ، تطبیقی ایچون مناسب زمان انتظارتانده بولاندیغم برککک تطبیقی آنک کلدیکنه حکم ایتشدم . بونی ، اعتراف ایتلیم . بوکار نظر آ شمدی ویره جکم معلومات وایضاحانی آ کلامق ده قولا ی اوله جقدر .

افندیلر ؛ خلق فرقه سی ، رؤف بکی غیاباً ریاست ثانیه وثابت بکی داخلیه وکائنه نامزد انتخاب ایتدکی تاریخ ۲۵ تشرین اول ۳۳۹ پنجشنبه کونیدر . عینی کونده و فرداسی جمعه کونی هیئت وکیله چاک قیاده نرمدمه اجتماع ایتدی .

ککک هیئت وکیله رئیس فتحی بکک وککک دیگر وکیللرک استعنا ایتلری زمانک کلدیکنی وبونک لازم اولدیفنی درمیان ایتدم . مجلسجه یکی هیئت وکیله انتخابنده ، هیئت حاضریه داخل بولنان وکیللردن تکرار انتخاب ایدیان اولورسه اونلر ، بو انتخابدن سوکرده استعفا ایدرک یکی هیئت وکیله داخل اولیه جقاردر ، اساسنی ده قبول ایتدک . یالکیز او زمان وکیللرکی انتخاب اولنان و هیئت وکیله داخل بولنان ارکان حربیه عمومیه رئیس فوزی پاشا بو قراردن خارج براتیلدی . چونکه ، اردو اداره وقومانداسنک تصادفی برذانه تودیبی جائز کورولدی .

افندیلر ؛ بو طرز حرکتک و آلان قرارک ماهیتی تدقیق اولنورسه شو نتیجه چیقار : محترص حزنی ، حکومت تشکیلنده تماماً سربست براقیورز . هیئت حاضریه داخل وکیللردن هیچ بری اشتراک ایتدیرلمکسزین کاملاً آرزو ایتدکلی ذواندن ، آرزو ایتدکلی کبی بر هیئت وکیله تشکیل ایدرک مندرات مملکتی اداره ایلانده برأس کورمیورز . فقط ، نه حکومت تشکیله ونه ده تشکیل ایتسه لر بیه ، مملکتی اداره به اقتدار کوستره جکلرینه آمین بولونیورز .

مجلسی اغفاله چالیشان محترص حزب ، شو ویا بو طرزده بر حکومت تشکیله موفق اوله بیلدی تقدیرده ، بو حکومتک ، بر مدت ، طرز اداره سنی و اداره ده کی لیاقتی تعقیب حتی اوکا معاونت ایلك موافق اوله جنی قناعتنده بولدی . فقط ، بوضورتله تشکل ایدمه جک حکومت ، مملکت اداره سنده و یکی غایه لر می تعقیبده عجز و انحراف کوستر برسه ، بونی مجلسده تبارز ایتدیررک مجلسی نوبر ایلك شقنی مزجیح مطالبه ایتدک . حکومت تشکیله موفق اوله مدتری حانده ، حاصل اوله جق تشکک ، مجلسجه مدار انقباه اوله جنی طیبی ایدی . بحران و تشتی ادامه تجویز

بعض غزته لرك ، قونيه به مأمور فؤاد پاشاك ، ۲۸ ده استانبوله مواصاتنده ، اونك ، رؤف بك ، رأفت پاشا ، عدنان بك ودها ديكر برچوق ذوات طرفندن استبال ايدليكني اعلان ايدن تاغرافنامه لري ورؤف بكله كاظم قره بگر پاشك رسملري درج ادرك موندروس متاركه سني ، قارصك استيلا سني خاطر لائق ايجون يازدق لري يازيلري دخي كافي درجده نظر دقتي جلبه مدار اوله مدي .

§ ۲۸ تشرين اول نوني كچ وقتده ، حال اجتماعده بولنان فرقه هيئت اداره سي طرفندن دعوت اولندم . فرقه هيئت اداره رئيسي فتحي بك ابدى . فتحي بك ، فرقه نامه هيئت اداره جه رنامزد ليستهي ترتيب اولنديغندن بوخصوصده فرقه رئيس عموميسي اولديغم ايجون بنمده نقطه نظر ملك آنلسي موافق كورولديكندن اجتماع لرينه دعوت ايتدكلريني بيلدردى . ترتيب اولنان ليستيه كوز كزدردم . بحج موافق اولديغى فقط بوليسته ده اسملري موجود اولان ذواتك ده رأى وموافقتي آلمق لازم كلدكني افاده ايتدم . بوتكليهم مناسب كورولدى . مثلاً ، خارجه وكالتي ايجون اسمي موضوع بحث ايدلن يوسف كال بكى دعوت ايتدك . يوسف كال بك ، بوليسته ده داخل اوله ميه حفنى بيلدردى . بوندن وبوكا مائل بعض وضعيتلردن آكلادم كه فرقه هيئت اداره سي دخي شساين قبول وقصى برنامزد ليستهي ترتيب ايدمه مكددر . هيئت اداره اعضاسته ، اعجاب ايدنلرله دها زياده مداوله افكار ايدر ك قضاى برليسته تثبيت ايتلريني توصيه ايتدكدن صوكره يانلرندن آيرلدم . (يجه) اونشدى . چا قيايه كيتمك اوزره مجلس بناسني ترك ايدر كن ، قوريدورلرده بكا انتظار ايتمكدده اولان ، كال ادين سامى و خالد پاشالره تصادف ايتدم . على فؤاد پاشا ، آقره دن حركت ايدر كن بونلك آقره به مواصت ايدكلريني اوكونكي غزته ده « برتشييع وبراستبال ، سرلوحه سي آلتنده اوومشدم . هنوز كنديلريله كوروشمه مشدم . بنمله ملاقات ايجون كچ وقتده قدر اوراده انتظارده بولديقلري آكلانجه آقنام يمكنه كللري مدافعه مليه وكيلى كاظم پاشا واسطه سيله تبليغ ايتدم . عصمت پاشا ايله كاظم پاشايه و فتحي بكه ده چاك قيايه بنمله برابر كللريني سويلدم . چاك قيايه كيتديكم زمان اوراده ، بنى كورمك اوزره كلش ريزه مبعوثى فؤاد ، آفيون قره حصار مبعوثى روشن اشرف بكلره تصدق ايتدم . اونلري ده يمكه آليقويدم .

ملك اثناسنده ، يارين جمهوريت اعلان ايدم چكز ا ديدم . حاضر بولنان آرقداش لار ، درحال فكر به اشتراك ايتديلر . يمكى ترك ايتدك . او دقيقه دن اعتباراً ، صورت حركت حقنده ، قيصه روروغرام تثبيت و آرقداش لري توظيف ايتدم .

تثبيت ايتديكم پروغرام ووردىكم تعليماتك تطبيقاتي كوره چكسكز ا

افنديلر ، كورويورسكسز ، كه جمهوريت اعلاننه قرار ويرمك ايجون آقره ده بولونان بوتون آرقداش لري دعوت و اونلرله مذاكره ومنافشه به اصلا لزوم و احتياج كورمدم . چونكه ، اونلرك ذاتاً وطيعه بنمله بوخصوصده هم فكر اولدق لرينه شبه ايتيوردم . حالوكه اوئانده آقره ده بولنيان بعض ذوات ، صلاحيتلري اولديني حالده ، كنديلرينه خبر و يرلهدن ورأى و موافقتلري آلتنده ، جمهوريتك اعلان ايدلش اولسني وسيله اغرار واقفراق عد ايتديلر .

او كيجه برلكده بولنديغمز آرقداش لار ، ايركندن بنى ترك ايتديلر . يالكز عصمت پاشا ، چاك قيايه مسافر ايدى . اونكله يالكز قالدق دن صوره بر قانون لايحه سي مسوده سي حاضر لادق .

زمسوده ده ۲۰ كانون ثاني ۱۳۳۷ تاريخي تشکيلات اساسيه قانونك شكل دولتي تثبيت ايدن مادهلرني شو صورتله تعديل ايتشدم : برنجي مادهنك نهايته « توركيه دولتنك شكل حكومتي جمهوريتدر » جله سني علاوه ايتدم . اوچنجي ماده يي شو يولده تعديل ايتدم : « توركيه دولتي بويوك ملت مجلسي طرفندن اداره اولنور . مجلس ، حكومتك اقسام ابتدكي شعبات اداريني اجرا و كيللري واسطه سيله اداره ايدر . »

بوندن بشقه تشکيلات اساسيه قانونك مواد اساسيه سنك ۸ نجى و ۹ نجى مادهلري ده تعديل وتوضيح اولنورق شومادهلر يازلدى :

« ماده : — توركيه رئيس جمهورى توركيه بويوك ملت مجلسي هيئت عموميه سي طرفندن وكندى اعضاسي ميانندن برانتخاب دوره سي ايچون انتخاب اولنور . وظيفه رياست ، يكي رئيس جمهورك انتخابه قدر دوام ايدر . تكرار انتخاب اولنوق جائزدر . »

« ماده : — توركيه رئيس جمهورى دولتك رئيسدر . بو صفتله لزوم كوردكجه مجلسه و هيئت وكيله رياست ايدر . »

« ماده : — باش وكيل ، رئيس جمهور طرفندن و مجلس اعضاسي ميانندن انتخاب اولنور . ديكر وكيللر باش وكيل طرفندن بيه مجلس اعضاسي آره سندن انتخاب اولندقدن صوكره هيئت عموميه سي رئيس جهمه ر طرفندن مجلسك تصويبنه عرض اولنور . مجلس حال اجتماعه دكلسه ، كيفيت تصويب مجلسك اجتماعنه تعليق اولنور . »

§ بومادهلره ، انجمن و مجلسده ، دين ولسانه طائد معلومكز اولان بر مادهده علاوه ايدلشدر . محترم افنديلر ، شمدى ، آرزو بيورورسه كز هيئت عليه كزه ۲۹ تشرين اول ۳۳۹ بازارايرتسى كوني آنقرده جريان ايتش اولان حادثه يي ، خلاصه تصويره چاليشه جقم . بازارايرتسى كوني ، اوكله دن اول ساعت اونده ، خلق فرقه سي غروبي ، غروپ هيئت اداره رئيسى فتحى بك رياستنده اجتماع ايتدى . هيئت وكيله انتخابي مذاكره سنه باشلاندى .

رئيس — هيئت اداره ، احضاري ماهيته ، هيئت عموميه يه عرض ايدلك اوزره بر هيئت وكيله ليستيه سي ترتيب ايتدى . هيئت اداره ، قطعي برشي تثبيت ايتش دكلدر . حكم ، هيئت محترمه كز كدره قبول ايدرسه كز اوقونسون ، سوزلريله هيئت عموميه يه ، رياستنده فؤاد پاشا بولنان بر ليستيه عرض ايدر . اوقونان بوليسته ده اقتصاد وكالته نامزد كوسترلين جلال بك (ازميز) سوز آلهرق ؛ هيئت وكيله بك اهميتندن بحث ايتش و كنديسنك انتخاب ايدله مسني تكليف ايتش . بالخاصه « بوليسته ده اسملري كورولن ذوات چكيلنلردن دها قوتلى دكلدر . بزدن رفاه و اصلاحات ايسته بن ملت واردر . هر حالده يكيلر اسكيلردن قوتلى اولمليدر . انتخابده عجله ايتيم . خاصه هيئت وكيله رئيسى انتخابي ايچون دوشونهلم . » مطالعه سنده بولنش ..

صائب بك (قوزان) — مجلس رياسته فتحى بك ، هيئت وكيله رياسته عصمت پاشا انتخاب اولمليدر . ديمش .

اكرم بك (لازستان) — يكي هيئت ، اسكي هيئتك بوشلغني دولدوره سيله جكمي ؛ بو خصوصده كي

فکرلرینی رئیس پاشا حضرتلری ، ممکن ایسه ، بیان بیورسونلر . تنور ایدهلم . مطالعه سنی درمیان ایتش . (بن ، مجلده هنوز حاضر بولونمورد .)

زلفی بك (دیاربکر) — وظیفه ، فرقه دیوانکدر . بوحق ، غروب هیئت اداره سنک دکدر . دیوان اجتماع ایتسین !.. طلبنده بولنش ..

محمد افندی (بولی) — انتخاب اوله حق هیئت وکیل آتجق بر آی دوام ایده ییلر . انتخابلرک بویله صیق صیق تکرری ، مملکت وملت قنومشکل برحاله سوق ایدر . هیئت وکیل سبب استعفا سنی وضوحله آکلانمزسه هر هانکی بر هیئت وکیل انتخابنه اشتراك ایتم . سببی آکلایلم . صوکره انتخاب ایدهلم .

فائق بك (تکبرداغی) — لیسته ده کوستریلن اسملر اولکیلردن قوتلی دکدر . دیوان اجتماع ایروب بومسئله بی حل ایتسین .

واصف بك (صاروخان) — عصمت پاشانک خدمتلرندن بحث ایتدکدن صوکره (مملکتی ، ملتیه نه ایچون ترک ایدیور . لیدرلریمز بزی تنور ایتهمشدر . محترم رئیسمز (بنی قصد ایتش اوله جتی) بزی ایچون تنور ایتیمور ، دیمش واوزون بیانانده بولنش .

نجانی بك (ازبیر) — مملکتک استناد ایتدیکی ذوانک بزی بر اقوب آبرملرینی قبول ایده میز . رئیس محترممز ، تنور وایقظ ایتسین . داخلآ وخارجآ قوتلی بر هیئت وکیل به احتیاج قاطیمیز واردر . رئیس فقی بك — هیئت اداره نك یایدینی بو لیسته ، نه پاشانک ونده هیئت اداره نکدر . ایضا خنده بولننه لزوم کوروش .

دوقور فکرت بك (ارطغرل) — واصف و نجانی بکلرک فکرلرینه اشتراك ایدرم . مملکت سودلیان دکدر . لاعلی التعین یابله حق بر انتخابه ترك ایتک اولماز . قوتلی ذواندن مرکب بر هیئت انتخاب ایتلیدر .

رجب بك (کوتاهی) — رفقا سوزلرینی اتمام ایتسونلر ، صوکره غازی پاشا حضرتلری صوبله سینلر . (هنوز اجتماعه دکدم)

الیاس سامی بك (موش) — رئیس محترم غازی پاشا حضرتلری فکرلرینی بیان بیورسونلر . بجرانک ، تولد ایتدیکی کونی حلی دهه فائده لیدر . تعلیق ، تشددینی موجب اولور . بر هیئت وکیل رئیس انتخاب ایدهلم . یکریمی درت ساعت مهلت وبرهلم . آرقداشلرینی بولسون . قوتلی بر حکومت وجوده کلکسین .

عبدالرحمن شرف بك (مرحوم استانبول مبعوثی) — بعض آرقداشلر تلاش ایدیورلر . بوهر مملکتده واقع اولان برشیدر . جمله مزك مقصدی سعادت وطندر . بر ما کنه قورروب طبقیر طیتیر ایشلته میورز . بوده دوعرو . قوتلی بر حکومت فاصل بوللی ، مرضی نه صورته کشف ایتلی ؟ نشکیلات اساسیه قانونمزی نظر دفته آلام . حکومتک وظیفه سنی تعین ایدهلم . مجلس قاعلرینی صوبله سین . اوندن صوکره رئیس پاشامزده قناعلرینی بیان بیورسونلر . بر نتیجه چیقارالم . هر کس برایشه یارار . هر کسی یارادینی ایشده قوللانلی . اشخاصدن بحث ایتیم . مقاصد عالیه ده مشترکز . رئیس پاشا حضرتلری قناعلرینی بیان بیورسونلر .

ابوب صبری افندی (قونیه) — بهمه حال بر انتخاب قارشوسنده بز . سابق هیئت وکیل انتخاب اوانسه بیه تکرار قبول ایتمه جکله قرار ویردکلرینی ایشیدسیورزه بوقراری مجلس عالی فسخ ایتملدر . رجب بك (کوتاهیه) — اوچ اساسلی نقطه دن بحث ایدم جکم . برنجیسی شکل ، ایکنجیسی نقصانی فعالیت ، اوچنجیسی روابط مضویه مزده حاصل اولان رخنه در . شکلدرده نقصان اولورسه حسن نتیجه ویرمز . الله کی لیسته ده کی قیمندار آرقداشلر هانکی زمانه هانکی شرائط آلتنده چایشه جتلدر ، معلوم دکل . قوتلی برذانک کندی آرقداشلرینی بولهرق قوتلی بر حکومت تشکیلی ایتمی لازملدر .

رجب بك بالخاصه بوصوک فکر اوزرنده اوزون بیانات ومطالعه اتمه بولمش ..

ضلعت بك (اردهان) — رجب و عبدالرحمن شرف بکلر بك کوزل ایضاح بیوردیلر . اجرا وکیللری رئیسک وظیفه سی نه در ؟ وظیفه ومسئولیت قانونی حالا چیقارمدق . فازی پاشا حضرتلری بزلی ویر بیورسونار . دیش .

رئیس ، برندن سوکره مذا کرمک کفایتی رأیه قومش . مذا کره کافی کورولدکن سوکره برماقم تقریرلر اوقومش . بوقریرلر دن کمال الدین سامی پاشانک تقریری قبول اولنش . بوقریرلر محویاته نوره ، بن ، رئیس عمومی صفتیه مسئله بك حله هیئت عمومی طرفندن توکیل ومأمور ایدیلورم . بی مذا کرمک جریانی اناسنده چاک قیاده اقامتکامده بولونیوردم . کمال الدین سامی پاشانک تقریرینک قبول ایدلری اوزربنه ، اجتماع دعوت ایدلدم . اجتماع سالونه کیرر کیرمزدوغری کرسی به چیدم وشوقیه مطالعه وتکلیفی درمیان ایدم .

« افندیلر! دیدم ، هیئت وکیل انتخابنده ثبوت افکار حاصل اولدینی آکلاشیلمشدر . بکارساعت قدر مساعده بیورک . بولهجم صورت حلی عرض ایدرم . »
رئیس فتحی بك ، تکلیفی رأیه قویدی . قبول اولندی .

« افندیلر ، بورساعت طرفنده ایجاب ایدن ذواتی مجلسده کی اوطمه دعوت ایدرک اونلره ۲۸ تشرین اول کیجه سی حاضرلادیقم تکلیف قانونی مسوده سی کوستردم ومداوله افکار ایدم . زوالدن سوکره ساعت برینجده فرقه هیئت عمومی سی تکرار فتحی بکل ریاستنده اجتماع ایدری . ایلك سوز بنده ایدی . کرسی به چیدم وشو بیاناتده بولدیم :

« محترم آرقداشلر ، حلنده مشکلاته دوچار اولدیفکر مسئله نک سبب وعاتی ، بوتون رفقاچه تعین ایتمش اولدینی قناعندهیم . نقصان ، قصور ، تعقیب ایتمکده اولدیفکر اصول وشکلده در . فی الحقیقه ، موجود تشکیلات اساسیه قانونمزه توفیقاً بر هیئت وکیل تشکیله ثبوت ایدیکمز زمان بوتون رفقا نک هر بری وکیللر و هیئت وکیل انتخابی مجبوریتنده بولونیور . هیئت عمومی کیزک بردن هیئت وکیل انتخابیه مجبور اولمکزده کوروان مشکلاتک حلی زمانی کلشدر . کچن دزده دهده ، عینی صورته مشکلاته تصادف ایدیلیوردی . کورولیورکه بواصول بعضاً برچوق تشوشلره بادی اولیور . هیئت جلیله کز بوشکلک حانه بی مأمور قیلدیکمز . بنده بوعرض ایدیکمز قناعتدن ملهم اولهرق دوشوندیکمز شکلی تثبیت ایدم . اونی تکلیف ایدم جکم . تکلیفم مظهر قبول اولورسه قوتلی ومتساند برحکومت تشکیلی قابل اوله جقدرم .

دولتلك شكل وماهيتى تثبيت ايدن وهيمز ايچون غايه اولان تشكىلات اساسيه قانونمىزك بعض نقطه لرىنى توضيح لازمدر . تكليف شودر : ، ديدكدن صوكره معلوم مسوده يى اوقومتى اوزره كاتب بكاردن برينه اوزانه رق كرسى يى ترك ايندم .

تكليفكم ماهيتى آكلاش لدقندن صوكره مناقشات باشلادى .

ثابت بك (ارزنجان) - قايديه اصولنك لهنده يم . آنجق تشكىلات اساسيه قانوننك تعديلى تكليفى ايله بوكونكى بحرانى حل ايتك قابل دكلدر . بز ، شمدي ، برهيت وكيه رئيسى انتخاب ايدم . تشكىلات اساسيه قانوننك تعديلنى صوكره دوشونورز . ديدى .

حازم بك (نيكده) -- شو مطالعاتى درميان ايندى : تشكىلات اساسيه قانونى بز ياپاييرمى بز ؟ ظنمجه ياپامىز . صلاحيتىمز وارسه بو ، فرقه ده اولماز . فرقه ده مذاكره ايدلدكدن صوكره عالى جلسه ده كيمسه سوز سويليه ميور . ملتك حياتنه متعلق قوانينك بوراده قطعى صورتده حله طرفدار دكم . بوكى قانونلر عالى جلسه ده وسرستجه كوروشولملى وهرشيدن اول قايديه بحرانى حل ايدم .

بونس نادى بك ، شويوله حازم بكه جواب وردى : هانكى مملكت ايلك دفعه قانون اساسى يپارسه اولنك ايچون مجلس مؤسسان يامشلدرد . بزده ايسه بوكى مواده آبرمجه مجلس مؤسسان تأسس ايدمجهكى تصریح ايدلمه مشدر . بزده هروقت بوكى تعديلات اولمشدر . بزدن اولكى توركييا بويوك ملت مجلسى ده بوزمينده بورومشدر . بوكا صلاحيتىمز واردر . تردد بيورولمسين . شمدي ، بز ، قايديه بحرانى حلنى ، رئيس پاشا حضرتلرينه براقفق . اوده بز ، بوتكليفى كتيردى . بو تكليفده كوسترلين اصولى ، بوتون رفاقا آبرى آبرى دوشومشدر . شمدي ، بونى ، تثبيت لازمدر . تكليف ايديان شكل ذاتاً موجوددر . بونى ، توضيح ودها معين شكلده تثبيت ايدمجهكز .

وهيك (قره سى) -- بز ، شمدي به قدر كوروشولديكى ايشيديان تشكىلات اساسيه قانونندن خبردار دكاز . غزته لرده فى الحقيقه كوردك . بو ، كافى ؟ بناءً عليه بز ، اول امرده ، بونى بركل اوله رق كوروشمك اوزره آتى به براتوب بحرانى حل ايدم .

خليل بك -- تشكىلات اساسيه قانوننك تعديلنه ويكيدن ياييله سنه صلاحيتىمز واردر . فقط ، بوتعديلات ، حقيقه وطن و ملتىمىزك سعادت حالتى كافاميدور ، بونى ، سويله مك لازمدر . بونى ، ارباب حقوقدن ، حقوق علماسندن اولان آرقداشلىرمن كلسينلر ، ايضاح ايتسينلر . ايضاحات و برلده كچه ، بونك ، درحال ، حل ايدلمسنة طرفدار دكم .

اعضادن برى -- تشكىلات اساسيه قانونى اويله جف القلم تعديل ايديله مز .

حمدالله صبغى بك (استانبول) -- درت سنه اول آبرى آبرى اتخابلرك مضررتى سويله مشدم . بوكونده ، عينى حال باش كوستردى . غازى پاشانك تكليفنه كلنجه ، بو ، يكي دكلدر . درت سنه اول پاييلان بر قانونك ، دها واضح بر صورتده افاده سيدر . بناءً عليه بونك خلافتنه اوله رق ، سوز سويله جكار كلسين ، فكرلرينى سويله سينلر . فقط ، زمانىمىزك اوزون اوزادى به انتظاره تحملى يوقدر .

راغب بك (كوتاهيه) -- قانونلرك ايتاييسى حادثات و احتياجن دوظايدر . احتياج ايسه ميدانده در . تشكىلات اساسيه قانوننك اكالى لازمدر . توضيحي ايجاب ايدر . تكليفك درحال مذاكره سنه كچه لم .

عدلیه و کیلی سید بك مرحوم — تكلیف ایدیلن شكل ، یكى بر شی دكلدر . موجود تشکیلات اساسیه قانونك ، توضیح و تثبیتی در . قانوناری احتیاج یاپار . نظریات یاماز . زمان ، حادثات ، هر شیئه حاکمدر . قانون تكامل ، دكیشمز بردستور قطعیدر . تكلیف ایدیان شكندہ بریکیلک یوقدر . موجود شكلی ، دها صریح و واضح اولهرق افاده ایدرسهك ملت و مملکتمزك منفعتنه البت دها موافق حرکت ایتمش اولورز .

مرحوم سید بكك مطالعهسنه تابیدن بك (صاروخان) شو جوانی ویردی :

اولا حكومت بحراحتی حل ایدلم .

ابوب صبری افندی (قونیه) نك مطالعهسی شوایدی : بز ، غازی پاشا حضرتلرنی حکم یابدق . بزم ، تشکیلات اساسیه قانونتی تعدیله صلاحیتمز یوق دیمك ، غیرمشروع اولدیفمزی قبول ایتمك دیمكدر . مجلسك ، تشکیلات اساسیه قانونتی تعدیله صلاحیتی دركاردر . حكومتزك شكلی ، همهحال جمهوریت اولاجقدر . . .

بوندن سوكره عصمت پاشا سوز آلهرق شو یولده بیاناتده بولندی :

فرقه رئیسك تكلیفنی ، قبوله ، احتیاج ، قطعیدر . جهان ، بزم ، برشكل حكومت كوروشدیکمزی بیلور . بومذا کرامتزی برتدجهیه ربط ایدوب افاده ایتمك ، ضعف و نشستی ادامهدن بشقه برشی دكلدر . بر تجربهدن بحث ایدیم . آوروپا دیپلماتلری ، بو خصوصده ، بنی ، ایفاظ ایتدیلر . دولتك رئیس ، یوقدر دیدیلر . شكل حاضر كزدهکی رئیس ، مجلس رئیسدر . دیمككه ، سز ، بر بشقه رئیس بکلیورسكزه آوروپا دوشونجهسی ایسته بودر . حالبوکه ، بز ، بویه دوشونمورز . ملت ، حاکمیتنه ، مقدرانه ، بالفعل واضع الیدر . او حالده ، بونك ، افاده حقوقیهسی سولدمكدن نهدن چکیندورز ؟ رئیس جمهور اولمهدن ، باش وکیل انتخابی تكلیفی ، قانونسز اولور . بونده شهبهیه محل یوقدر . باش وکیل انتخابی ، قانونی و ممکن قیله بیلیمك ایچون ، غازی پاشا حضرتلرنك ، تكلیفك ، قانونیت کسب ایتمسی لازمدر . ضعف عمومینك ، ادامهنده معنا یوقدر . فرقهك ، بونون ملته قارشی ، درعهده ایتدیکی مسئولیتك ، ایجاباته ، توفیق حرکت ضروریدر .

عصمت پاشادن سوكره عبدالرحمن شرف بك مرحومك بیاناتی میاننده شوسوزلر واردی :

« اشكال حكومتك تعدادینه لزوم یوق . حاکمیت بلاقید و شرط ملتسكدر ؛ دیدكدن سوكره کیمه صورارسهكز صوروكز ، بو ، جمهوریتدر . دوغان چوچوغلک آدیدر . آما ، بو آد ، بعضیلرینه خوش گلزمش ، وارسین گلکین . »

بوندن سوكره یوسف کمال بك ، تكلیفك قبولی لزومنه دائر ، اوزون معلومات و مطالعاتده بولندی ودرحال اونك ، مراسم قانونیهسك انعامنی تكلیف ایدرم . دیدی .

عبدالله عزمی افندیك « مسئلهك اهمیتی دركاردر . مذاکره دوام ایتمسین . » دییه یوکسان اعتراضه رغماً مذاکرهك کفایتی قبول اولندی . اوندن سوكره تكلیفك هیئت عمومی و متعاقباً مادهلری برر برر اوقونهرق مذاکره و قبول ایدلدی .

افندیلر ؛ فرقه اجتماعنه ختام ویرلدی ودرعقب مجلس اجتماعی کشاد ایدلدی . ساعت اوکلهدن

صوکره آلتی ابدی. تکلیف قانونی، قانون اساسی انجمنی طرفندن اصولاً تدقیق ایدیلرک، مضبوطی حاضر لایرکن، مجلس، سائر بعض مسائل ایله اشتغال ابدی. نهایت، مقام ریاستده بولان رئیس و کی عصمت بک، مجلسه، شومعلوماتی و یردی: «قانون اساسی انجمنی، تشکیلات اساسیه قانونک تعدیلاتنه دائر لایحه نك مستعجله و درحال مذاکره سنی تکلیف ایدیور.» (قبول سسلری) اوزرینه، مضطه اوقوندی. تکلیف وجهله مذاکره ایدلدی. نهایت، قانون، برچوق خطیلرک (یشاسون جمهوریت) صدالریله آلفیشلارنان خطابه لریله قبول ایدلدی.

اوندن صوکره، رئیس جمهور انتخابی ایچون مجلسک رأیته مراجعت اولندی. طوپلارنان آرا نك نتیجه سنی، مقام ریاستده بولان، عصمت بک، هیئت عمومییه شومورته تبلیغ ایلدی.

«تورکیا جمهوریتی ریاستی ایچون پایلان انتخابات آراسنه، یوزاللی سکر ذات اشتراک ایش و جمهوریت ریاستنه یوزاللی سکر اعضا متفقاً آقره مبعوثی قازی مصطفی کمال پاشا حضرتتاریش انتخاب ایشلردر.»

افندیلر؛ بونی متعاقب، مجلسه وقوع بولمش اولان معروضاتم ضبط جریده لرنده مطالعه اولمشدر. آنجیق تاریخی بر خاطر نك احیاسی ایچون، مساعده ایدرسه کز، اوبیانامی بوراده عیناً تکرار ایدرم:

«محترم آرقداشلر؛ مهم و جهانشمول حادثات فوق العاده قارشوسنده محترم ملتیزک تیقظ و انتباه حقیقیسنه برونیقه قیمتدار اولان تشکیلات اساسیه قانوننیزک بعض ماده لرینی توضیح ایچون انجمن مخصوص طرفندن هیئت جلیله کزه تکلیف اولان قانون لایحه سنک قبولی مناسبتیه تورکیه دولته نك ذاتاً جهانجه معلوم اولان، معلوم اولسی لازم کلن ماهیتی، بین الملل معروف عنوانیه یاد ایدلدی. ب نك احباب طبعیسی اولق اوزره؛ بو کونه قدر دوعریدن دوعرییه مجلسک ریاستنده بولدردینکز آرقداشکزه ایضا ابتدیردیککز وظیفه بی رئیس جمهور عنوانیه بنه عینی آرقداشکزه، بوطاجز آرقداشکزه توجه ایدیورسکزه. بومناسبتله، شمعی به قدر حقمده اظهار بیوردینکز محبت و صمیمیت واعنادی بر دفعه دهاکو سترمکله یوگسک قدر شناسلفکزی اثبات ایش اولیورسکز. بوندن دولایی هیئت جلیله کزه بونون صمیمیت روحیه مله عرض تشکرات ایدرم.

«افندیلر؛ عصر لردنبری شرقده مقدور و مظلوم اولان ملتیز؛ تورک ملتی، حقیقته مفظور اولدینی خصائلدن معرا تلقی ایدیلیوردی.

«صوک سنه لرده ملتیزک فعلاً کوستردیکی قابلیت، استعداد، ادراک، کندی حقنده سوء ظنده بولانلرک نه قدر غافل و نه قدر تدقیقندن اوزاق خواهر پرست انسانلر اولدینی بک کوزل اثبات ابدی. ملتیز حائر اولدینی اوصاف و لیاقتی حکومتک یکی اسمیه، جهان مدینه ده جوق سهولته اظهاره مرفق اولاجقدر. تورکیا جمهوریتی، جهانده اشغال ابدیکی موقه لایق اولدینی آثاریه اثبات ایده جکدر.

«آرقداشلر؛ بومؤسسه طالبی وجوده کترین تورک ملتک صوک درت سنه ظرفنده احراز ابدیکی ظفر، بوندن صوکرده بر قاج مثلی اولق اوزره تجلیاتی کوستره جکدر. عاجز لری مظهر اولدینم بومانیت و اعناده کسب لیاقت ایچون بک مهم کوردیکم بر نقطه دهکی احتیاجی عرض ایتمک مجبوریننده بوم. او احتیاج، هیئت علیه کزک شخص حقنده کی توجه واعنادینک و مظاهر نك دوامیدر. آنجیق بوسابه ده

واللهك عنايتله شخصه توجیه بووردیغکز و بیوره جنکیز وظائفی حسن ایضاًه موفق اوله بیله جکی امید ایدرم .

«دائماً ، محترم آرقداشلرک اللربنه جوق صمیمی وصیق برصورنده پایشه رقا اولنلرک شخصلرندن کندیی بر آن بیله مستغنی کورمیه رکا جالیشه جنم . ملتک توجهنی دائماً نقطه استناد تلقی ایدرک هب برابر ایلری به کیده جکیز . تورکیه جمهورینی مسعود ، موفق ومظفر اوله جندرز .»

§ افندیلر ، مجلسجه جمهوریت قراری ۱۳ تشرین اول ۳۳۹ کیجه سی ساعت ۸،۳۰ ده ویرلدی . اون بیش دقیقه صوکره ، یعنی ۸،۴۵ ده رئیس جمهور انتخاب اولندی . کیفیت عینی کیجه بوتون مملکته تبلیغ وهرطرفده کیجه یاریسندن صوکره ، یوزبر پاره طوپ انداخت ایدیلرک اعلان اولندی . ایلک قاپینه نیک ، عصمت پاشا طرفندن تشکیل ایدیلدیکی مجلس ریاسته فتحی بکک انتخاب اولندی معلومدر .

§ افندیلر ، جمهوریتک اعلانی ، بوتون ملتجه موجب سرور اولدی . هرطرفده پارلاق نظاهرات ایله اعلان شادمانی ایدلدی . یالکیز ، استانبولده ، ایکی ، اوچ غزته ویاکیز استانبولده طویلانان بعض فوات ، ملتک عمومی وصیمی اولان سرورینه اشتراکده تردد ایتدی ، اندیشه به دوشدی ، جمهوریت اعلانه دلالت ایدنلری تنقیده باشلادی .

اشارت ایتدیکم غزته لرک وذواتک جمهوریت اعلانی ناصل قارشیلادقلربی خاطرلامق ایچون ، اوکونلرده کی نشریاتی سادهجه کوزدن کچیرمک کافیدر .

مثلاً «یشاسون جمهوریت ، سرلوحه سی آلتنده کی یازیلر بیله جمهوریتک طرز اعلان وثبیتک ضریب اولدیغنی ، بونده «صیق بوغازه کتیرلش کبی رحال» بولندیغنی اعلان ایدیوردی . بو یازیلرک صاحبی شو مطالعه لرده بولونیوردی : «... شویله اوله جنی بویه اوله جنی سوبله نوب دورورکن دیگر طرفدن بردنبره ، برقاچ ساعت ایچنده ، قانون اساسی تعدیلانی یاپیلیویرمسی الک موانس تعیر ایله غیرطبیعی برحرکتدر .»

بزم طرز حرکتمز «مدنیت دنیاسی آکلامش ، اوقومش ، تبع ایتش ، دولت اداره سنه اهل اولش دماغلردن چیقه جق محاکمه اری ، دکلش ..

جمهوریتک اعلاتی مجلسک آلتیشلرله قبول ایتسی ، ملتک طویلرله تسمید ایلمی تنقید اولونیور ، دینیوردی که «جمهوریت آلتیش ایله ، دعا ایله ، شنلک و شهر آیین ایله یشاماز .» «جمهوریت برطلم دکلدز . ملت مجلسنده بر آفسون پیلدی . بوندن صوکره هرایش کندیلکنندن دوزله جک ، هر دردک حلوه سی کندیلکنندن بولنه جق دکلدز .»

بن جمهوریتییم دیه نلرک ، جمهوریتک اعلانی کونی قلمندن چیقه جق سوزلر بونلری اولمیلیدی ؟

اك يوكسك شكل اداره مفكوره سنك جمهوريتدن بشقه برشي اوله ميه جفته قانع اولديغنى ادا ايدنلرله،
جمهوريت كله سنه «رپوت كې طاعام» ديمسندكى معنا ومقصد نه ايدى ؟

مجلس حال اجتماعده بولمدينى زمان، اونك اعتيادى حائز برقاينهك اسقاط اوله جنى كې موهور
برفكرى ، افكار عموميهده جانلاندروب بويله برحق «پادشاهلره بيله ويره مشدى . شمدى اوحق ،
رئيس جمهوره مى وريلىور ؟» سوالى كيمه ونه مقصده توجه اولونيوردي ؟!

بوازيلر صاحبك مقصدى ، جمهوريتى ، خلقه سودبرمكى ؟ يوقسه ، بونك پوت كې طابيله حق
برشى اولمديغنى آكلاتمى ايدى ؟ «جمهوريت ، بزه شكل اداره تحولى ايله برلكده ذهنيت تحولى ده
كتيريورى ؟ هيئت وكيله به كيره جك فانلره برر دولت آدمى قفسى هديه ايدىورى ؟» سوزلرله
دها ايلك آنده جمهوريتك قدر ويختنى ، اهميتنى تزييله قالقيشمق جمهوريتجى يم ديه نلردن انتظار
اولنيليرميدى ؟

اك خفيف بر روزكاردن بيله محفوظ بولنديرلى لازم كلن نوزادك ، اونى پرورده اينديكى
سويله بنلر طرفندن ، بويله خير پالانمى جائزميدى ؟ !

بومطالعه لرى احتوا ايدن ، غزتهك ، ديكر برحيفه سنده «توريكه جمهوريتك اعلانى ، سرلوحه سى
آلنده يازيلان برحق مطالعه لر اينجده بويكى مرحله به كلن تورك ملتى عجا بوراده اوزونجه
بروقته حضور ايله ديكنه بيله جك ، بوراسى اونك اينجون برزندكى وقوت ، برراحت و سعادت منبى
اوله بيله جكمى ؟ بومرحله اونك بنيه اجتماعيه سنى قيروب دوكمه دن قوجاقلايه بيله جك برچرجيوه خاصيتنى
حائزميدر ؟ جمهوريت ، عجا ضرورت شون اوكنده چاره سزلكدن قاجوب التجا اينديكى برصاچاق
آلتى مى .. اوله حق كې انديشه ونااميدى ورن سوزلك زمانميدى ؟

جمهوريتك اميد ، راحت و سعادت وعد اينديكند شبه وانديشه سى اولان ذات ، اميد ، راحت
و سعادتى نردن ، هانكى منبعدن بكه يوردي ؟ جمهوريتك ملتزمك بنيه اجتماعيه سنى قيروب دوكمه سى
احتمالى ، جمهوريت طرفدارى اولان ذواتك دماغنده ناصل ير بوله بيليوردي ؟

§ ديكر بر غزته جى ده ، «افنديلر ، استعجال ايدىورسكز !» ديه باغيرمنه باشلادى .
بو غزته جى افندى ، ملته شويولده ژورنال ويريوردي : « . . . بحران ، على العاده يكي بر هيئت وكيله
اتخابى صورتنده حل ايديله جكي پرده ، بالعكس صوك كونلرك بوتون كورولتورلر نه رغما ، بنه كيمسهك
قريب الوقوع اولديغنه احتمال ويريديكى جمهوريت مسئله سنك پك مثبت ، پك قطعى و پك مستعجل
صورتنده اورته به چيغمسنه سبب اولمشدر ،

« جمهوريت احداثك قريب الوقوع اولديغنه احتمال ويريمن يالكز افكار عموميه دكلدى . بلكه
آنقره ده اك مهم واك صلاحيتدار موقعلرى اشغال ايدن بعض ذوات ده بويله بر احتمالى خاطرلر نه
بيله كتير ميورلردى . »

بو سوزلرله ، اعتراف اولمقده در ، كه صوك كونلرك بوتون كورولتورلى ، جمهوريتك اعلان
مانع اولمق اينجونش .. بومقصدى تعقيب ايدنلرك «مقررات اتخاذه استعجال ، كورملرى طبيعى .
فقط ، «افكار عموميه ملكتك ده بوكوروشده - كنديلرله - برابر اولديغنه» ذهاب اولملرى خطا ايدى .

غزته سنی « بالونی اوجوردیلر آما ، ظالما اوجنی قاجیریورلر ! » و « آیلر غالب ککنجه دولایلر دوندیلر اما . . . نه استفامده ؟ » کی چیرکین ، حادی هزلیات ایله دولدوران غزته چی افندی شو بولده خطاب و عتابنه دوام ایدیوردی : « افندیلر ، دولتک آدینی طاقدیکنز ، ایشلری ده دوزلته بیله جکمیسنکز ؟ »

بو خطابله باشلایان یازیلر ، شوسطرلرله ختام بولیوردی : یکانه غنی ... « ملک وملتہ خادم ایشلره باشلانیمسندن عبارتدر . اگر دون اعلان ایدیلن جمهوریتک اوکان و منسوبینی بونی یابایله جکلرندن امین ایشلر یزده کندیلرینه - اويله ايسه جمهوریتکز مبارک اولسون افندیلر ! - دبرز . »

بزی ، مستهزیانه تبریک ایدن بو صوک جمله ایله محرر ، جمهورینی بنمسه میور ، اونکاه علاقہ سی اولدیغنی بیان ایدیور .

بشفه بر غزته چی محررده ، جمهوریتک اعلانی مناسبتیله یادیغنی تحلیل و تنقیده ، : « بزی متأثر ایدن نقطه ؛ ملی و هبرمزمک شخصنه حائدر . اک پویوک روحلی آدملر بیله ، شخصی قوت صاحبی اوله نیک جاذبه سنه مقاومت ایدمه مشلدر . دیور و بونقطه نظرینی ، نیم نطقارمدن آلدیغنی سوزلرله تقویه ایتدکدن صوکره ، آمریقا نیک استقلالنی تأمین ایدن واشینگتونک ، ناصل ، چقلکنه جکیلدیکنی و مجلسک ، هیچ بر شخصی نظردقه آلیهرق یالکیز عمومی منفعی دوشونه رک ، آلتی سنه ده قانون اساسی بی وجوده کتیردیکنی و اوندن صوکره ناصل واشینگتونه ریاست توجیه ایدلش اولدیغنی حکایه ایدیور و قانون اساسیمزک ، بوشکلده تعدیلمده نیم متثبت اولدیغنی خوش کورمیور . »

بو محرر و امثالنک ، جمهورینی طرز اعلاندہ ، جمهوریت اساسانه متعلق قانونده کوردکلری قصور و نقصانلری تنقید ایتلرینی صیمی تلقی ایدمه بیلیمک ایچون چوق صاف اولوق لازمدر . اگر بو محررلر ، جمهوریتک اعلانی کونی یافاره طرزنده مجومله باشلامیوب ، اوله ، جمهوریت اعلاتی حسن تاقی ایتسهر ، صیمی قارشیلاره لردی . افکار عمومی بی تردد و تشته سوق ایدمه جک ، طرزده دکل ، فقط جمهوریتک ابی و اونک اعلاننک بک مصیب اولدیغنی افکار عمومی به تلقین ایدر یازیلر یازسه لردی اوندن صوکره یابه حقاری هر درلو تنقیدانک صیمیتمنی ادماده حقلی اوله بیلیرلردی . فقط ، کوردیکمز صورت حرکت بویه اولما مشدر . »

افندیلر ، رؤف بکده بومناسبتله ، غزته جیلاره ملاقاتده بولنمشدی . رؤف بکک جمهوریت حقنده مطالعه سنی و حاکمیت ملیه دن نه آکلادیغنی تثبیت ایدن ملاقاتی ۱ تشرین ثانی ۹۲۳ تاریخی وطن غزته سنده او قوم مشدم . وطن و توحید صاحبیری و باش محررلری ایله رؤف بکک باش باشه ویره وک ترتیب ایتدکلری سؤال و جوابلردن بعضیلرینی ، تکرار ، برابر کوزدن کچیره لم .

— جمهوریت مسئله سنده ، افکار عمومی ده ، آنی بر حادته قارشوسنده قالمش اولوق حسی وارمش . شمدی به قدر لشغال ایتدیکی بوسکک مقاملر اعتباریله و استانبول مبعونی صفیله رؤف بکک نه دوشوندیکی منتخبلرینک صوروب اوکرتمک حقاری ایش . »

افندیلر ، بوسؤالی ترتیب ایدنلره یزده برسؤال صوره لم !

— اولاً ، افكار عموميه نه واسطه ايله مطلع اولمشور .. ثانياً ، استانبول منتخبري ، يلكز ، ايكي غزنه جدمي عبارتدي ؛ يوقسه ، عموم متخبلو ، ايكي غزنه جي به مبعوثلرينك مطالعه سني صورق ايجون وکلمتي وبرمشاردی ؟ يوقسه رؤف بکه « متخبلرک بو حقتي کمال حرمتله قبول ايدنلردن واپوي انتخاب ايدرکن کوستردکري بوکسک اعتماده متشکر اولديني و اوکا لايق اولغه چاليشه جفتي ، توديع ايتدکري اماتي هر زمان و مکانه صيانت و حسن اداره ايجون قدرت و کفايتک صوک درجه سینه قدر چاليشه جفته اعتماديوره بيله جکلريني » سويله مکه زمين حاضر لاق ايجونمي ایدی ؟ کرچه ، بر مبعوثک منتخبري حقنده بويوله اداره کلام ايجسي بک موافقدر . آنجق ، برنده و زماننده و صميمي اولق شرطيله ؛ يوقسه ، جمهوريت اعلاننده ، افکار عموميه نکه ، آني بر حادنه فارشوسنده بر ايقلمش اولديني کي مرتب بر سؤاله متخبلرک « توديع ايتدکري اماتي هر زمان و مکانه صيانت و حسن اداره » ايدم جي حقنده تأمينات وبر مکه قالقيشمه نکه معناسي نهدر ؟

حالبوکه افنديلر ۴۹ کيجه سي استانبوله جريان ايتمش اولان بروضعتي ايضاح ايدرسه م بوتون ملت کي استانبول اهالي سنيک ده حسيات حقيقيه سنيک نه اولديني سهولته آکلار سکر . جمهوريت اعلاني کيجه سي استانبول قومانداني شکري مائي پاشا ، استانبول خلغنک ممثلري طرفدن فاتح بلديه دائره سنده ترتيب اولنان بر ضيافته مدعو ایدی . پاشا ، ضيافت ائساننده آفرمدين بر تبليغ رسمي آلدی و اوئي تطبيق ايتمدين اول محترم استانبول خلغنک محترم ممثلرينه اوقودي . تبليغ شوایدي : تور کيه بويوک ملت مجلسي جمهوريت اعلاني تحت قراره آلدی . بوني يوزر پارو طوب انداختيله اعلان ايدیکز !

استانبول خلقي ممثلري بوتشير و تبليغي بويوک مسرتارله و آلتيشلرله قارشيلاديلر و در حال بوتون استانبول خلقي نامه قوماندان پاشاي و بربرلرين تبریک ايتديلر . بناء عليه استانبولک محترم اهالي سي نامه استانبول حسيات حقيقيه سني تغيير ايدرک بيانات و نظا هرانده بولتمه نکه نعتدر کستاخانه اولديني ميداندهدر .

رؤف بک ، « نجه ، مسئله ني جمهوريت کله سي اوزرندن مطالعه ايتمک دوغرو دکدر . » سوزلريه جمهوريتندن بحث دخي ايتمک ايسته ميور .

رؤف بکک اجتهادي : « . . . ملت مزك رفاه و استقلالنك محفوظيتني و عزيز وطن مزك تماميتني تأمين ايدن شكلك ، اك موافق شكل اوله جني مرکزندهدر . »

افنديلر ؛ بوسوزلر ، ترتيب ايتدکري سؤالک جوايميدر ؛ رؤف بکه سؤرولديني يازيلان : « هانکي شكل حکومت اك موافقدر ؟ » سؤاليميدر ؟ سؤال ، ديديمک کي اولسه بدي ، او زمان ، رؤف بکک بوافاده سي مناسب بر جواب اوله بيلردی . فقط ، اوندن سوکرده ، رؤف بکه سويله بر سؤال توجه ايتمک لازمدی ؛ — تصور ايتديککز شكلك آدی يوقيدر ؟ شكل جمهوريت ، ملتک رفاه و استقلالني ، وطنک تماميتني تأمين ايدن اک موافق شكل دکليدر ؟ اکر اوله ايسه اوزون سوزلري بر طرفه بر اقرار « اجتهاد اک موافق شكلك ، شكل جمهوريت اولديني مرکزندهدر . » ديويرده مغالطه دن قورتولهلم . چونکه موضوع بحث اولان ، ملت مجلسه قنين و اعلان اولتان جمهوريتندر . مقصد کز ، بواعلان اولنندن ده موافق بر شکل اولديني اينا و اشارت ايتمک ايسه ، اوننده سويله يیکز ؟ اوترجيح ايتديککز شکل نه اوله بيلير ؟

رؤف بک ، اجتهادي صراحت سويله مکدن اجتناب ايدميور ، معلوم بر طاقم نظر يادن بحث ايدم رک ،

حکومتلرک یکدیگرندن آیریلان یالکز ایکی اساس اوزرنده متحرک بولندقلرینه قائم و بویکی اساسدن بری مطلقیت طرز اداره سیدر، دیور و شویله برمنطق یورودیور؛ کویا حکمدار، حق و صلاحیتی جناب حقندن آیر و بومشروعیته استناد ایله اجرای احکام ایدر. بو طرز اداره نیک محذورلری اولدیفندن ماتلر اخلاخلایده رک حکمدارلرک صلاحیتی قهید و مشروط قیلمشلر.. صوگسنه لرده ملتیزده مشروطیت مجادلایله ایشه باشلاهرق کندی ایشی کندی بیلهرک، کندی کوره رک، کندی قرار و برهرک باشارمق غایه سنه دوغرو یورومش؛ اتحاد و ترقی، مجلس استبدادندن قورتولاق ایچون (محمدخان خامس) . مجلسک فسحی حقنی بخش ایندیرمش؛ وحیدالدین، بو حقندن استفاده ایدهرک مجلسی فسح ایتمش؛ معلوم فلاکتلر اولش؛ بناء علیه مطلقیت اداره و سلطنت فردیه طرفدارلری اولاق جائز دکلش؛

رؤف بک؛ «ملت، مقدراتی کندیسندن بشقه برکیمسیه تودیع ایتیبی نفسنه ذلت عداستدی» دیدکدن صوکره ملتک، حاکمیت مایه بی بلاقید و شرط تطبیق ایدن بویوک ملت مجلسی مؤسسان شکلنده انتخاب استدیکنی و بو شکلک بحث ابتدکی شکلردن ایکنجیسی و قناعتجه الک سالم و دوغرو برطرز اداره اولدیفنی سویلیور... بعده، رؤف بک؛ شو مطالعاتی درمیان ایدیور؛

«اسم تبدیلی، هدف و غایه بی اخلاخل و یا تحویل ایدر ظننده دکل. بوندن بشقه کچن برطرز حکومتک برینه قائم اولان یکی طرزک مقبول و پایهدار اوله بیلیمسی آنجق بر شرطه قابلدیر. اوده، کیدینی آرا تدریمه جق صورنده خلفک اکثریت قاهره سنک آرزولرینه موافق، سعادت لرینی مؤمن، شرف و استقلال وطنی محفوظ بولندیردیفنی کوسترمک و اثبات ایلکله در. عکسی تقدیرده اسم دیکشدریمکله و یا اوست طبعه ده شکل تبدیلی ایله حقیقی احتیاجلرک تطمین ایدلش اوله جفنی ظن ایتک علی الخصوص الک یقین برماضیده کوردیکمز الک آجی تجربه لردن صوکره خطای قاحش اولور.»

افندیلر؛ رؤف بک فکر و اجتهدانی ایضاح و تثبیت ایدن بو سوزلر اوزرنده بر آرزووقف ایتک ایسترم؛ رؤف بک، مقید و مشروط اولیان و ملت مجتبی فسح ایده بیلن فردی سلطنت طرفدارلری دکلدر؛ رؤف بک، اویله بر شکل حکومتک طرفدارلرکله او شکلده مات مجلسی مؤسسان ماهیتنده اولهرق حاکمیت ملیه بی هیچ بر قید و شرطه تابع اولقسزین تطبیق ایدر؛ بو شکلی واضح اقلده ایدم؛ رؤف بک دیمک ایستیورکله جمهوریت اعلانه تقدم ایدن شکل الک موافق شکل حکومتدر؛ فی الحقیقه، رؤف بک اوزون سوزلرله تصویره چالیشدیفنی ۲۰ کانون ثانی ۱۳۳۷ تاریخی نشکیلات اساسیه قانوننک اوچنچی ماده سی محتویاتیدر؛ او ماده شودر: «تورکیه دولتی بویوک مات مجلسی طرفندن اداره اولنور و حکومتی (بویوک ملت مجلسی حکومتی) عنوانی طاشیر.»

معلومدرکله بوتشکیلات اساسیه قانونه کوره مجلس رئیس مجلس نامنه امضا وضعنه و هیئت وکیله مقرراتی تصدیقه صلاحیتدار و وکیللر هیئتک، رئیس طبعیسی اولقله برابر دوتک رئیس اولدیفنه دائر بر قید و صراحت قانونیه یوقدر. بوقانونک تثبیت ایدلیدی کونلرده کی شرائط و تلقیات عمومیه دوشونولورسه قانونک مهم و اساسلی بر نقطه بی مهمل بر اققش اولقلده کی ضرورت کندیلکندن منقهم اولور. بواهمال، مجلس و مجلس حکومتی موجود اولقله برابر دولت ریاستی مقامنک، سلطنت فردیه لغو اولندقدن صوکره مقام خلافتده متجلی اولدیفنی فکر و قناعتنده بولنانلری، جمهوریت اعلانی کونه قدر امید ایچنده یشاندی؛ بناء علیه رؤف بک الک دوغرو اولدیفنی ادما ابتدکی حکومت

شککنده ، دولت ریاستی خلیفه‌نك عهده‌سنده تصور ایندیکنه شبهه بوقدر ؛ ایسته جمهوریت اعلانی اوزرینه رؤف بکی وکندهسیله هم فکر اولانلری تلاش و هیجانه سائق اولان سبب حسیقی ، دولت ریاستی مقامی ، رئیس جمهورك اشغال ایتمیش اولمسیدر . فی الحقیقه ، « رئیس جمهوردولتک رئیسدر » دیندکدن سوکره خلیفه‌یه ویریهلجک صفت وصلاحیتی تأمین ایتمکله مشغول واولک توجه وافتاتنی لطف‌الاهی تلقی ایلمکله ممنون اولانلرک سقوط خیاله دوجار اولمقدن متأثر و محزون اولملرنی طبیعی کورمک لازمدر .

رؤف بکک ، جمهوریت علیهدار اولدیفنی اعتراف ایتمکله برابر جمهوریت اعلان ایدلمش اولدیفنی برکونده اولنک مقبول و پایدار اوله‌بیلرسی ایچون ، بر طاقم شرطلرک تحقیقی اثبات اینک لزومندن بحث ایتمی ، جمهوریتک ، ملتک سعادتنی مؤمن اوله‌جفته اعتدای اولدیفنی صراحتاً کوسترمیورمی ؟

رؤف بک ، پایلان اینک ساده‌جه بر اسم دکیشدبرمکدن و اوست طبقه‌ده شکل تبدیلمدن هجارت اولدیفنی سوبیلهرک جمهوریت اعلانی کیفیتک ، طفلانه وعجولانه بر حرکت اثری اولدیفنی آکلامغه چالیشیرکن ؛ جمهوریت اداره‌سیله « حقیقی احتیاجلرک تطمین ایدلمش اوله‌جفتی ظن اینک... خطای فاحش اولور ، دیمکله جمهوریت طرز اداره‌سینه نه‌قدر بیگانه واوندن نه‌قدر اوزاق اولدیفنی اثبات ایتمیورمی؟ رؤف بک صوک قناهی تأییدایچون «الیقین برماضیده کوردیکمز انک آجی تجربه‌لر»ی خطرلاتیور . افندیلر ! بواخطارله افکار عمومی‌یه نه آکلائیلمق ایسته‌نیور ؟ ملت نه‌دن تمذیر ایدلمک آرزو ایدیلیور ؟ بونی آکلامق مشکل دکلدن ظن ایدرم . رؤف بک عقلنجه دولت ریاستی مقامنک ، اوراده خلیفه‌نك اوطورمسی تمین ایدیلنجه قدر بشقه عنوانه بشقه بری طرفدن اشغال ایدلمه‌مسنی و فقط اشغال ایدلمش اولدیفنه نظر آ پایلان ایشدن رجعتی تأمین ایچون افکار عمومی‌یه ارجحاعه تشویق ایدیور . جمهوریت شکل اداره‌سنک قبولنده ، خطای فاحش اوله‌بیله‌جکفی ادعا ایدن ذاتجه خطانک نرسندن دونولورسه کار عد ایدلمک طبیعیدر . رؤف بک جمهوریت شکنک تقرر و اعلان ایدلمسی نقطه‌سینه تناس ایندیکی زمان شوپولده بیاننده بولونیور : « . . . افکاری داغیتیلر . بالآخره شکل جمهوریتک برکونده تقرر ایندیریلهرک اعلانی خلقجه غیر مسئول ذوات طرفندن ترتیب ایدیلن بر شکک امرواقع حائنده احداث ایندیکی فکری و اندیشه‌سی حاصل اولدی . بواندیشه بک طبیعی کورولمیدر . و بوندن خلقمیزک کچن تجاربندن منته اولدیفنی و اویایقلاق پیدا ایندیکنی آکلایه‌رق ممنون اولمیدر . بن شخصاً ممنوم . » افندیلر ، شکل جمهوریتی برکونده تقنین و اعلان ایدن ، رؤف بکک‌ده بک کوزل تعریف و توصیف ایلدیکی وجهه « استقلال مجاهده‌میزک یگانه تمیل طاشی اولان و حاکمیت ملیه‌نی بلاقید و شرط تطبیقده یوکسک قدرت و قابلیت کوستردیکی ، نتیجه فعلیه‌سیله ثابت اولان ، بوبوک‌ملت مجلسی ، ایدی . موضوع بحث ایندیکی غیرمسئول ذواتدن متصدی مجلس افسکارینی جمهوریت اعلانه اماله ایدن و مجلسه بوخصوصده تکلیفانده بولنان ایسه ، او ، بن ، ایدم و اونک بن اولدیفنی ، هرکسدن ده اای رؤف بکک آکلایه‌بیله‌جکفی قبول ایتمکده خطا یوقدر . اگر بونده خطاوارسه ، « سنه‌لردنبری میانه‌میزده آرقداشلق و قارداشلق حسلرندن بشقه متقابل اعتماد و بکا قارشی یوکسک حرمت حسلرله متحسس اولدیفنی ، افاده ایدن رؤف بکک بنی هیچ طانیامش اولدیفنه حکم اینک لازم کلیر . »

§ نېم تشبثات و اجرا آتې ، خلك اندېښمنى موجب اوله جق ماهېته تلقى و اعلان شاماني
اېدن خلق مانه عكسې ، فضولى اوله رق ، بيان اېنك ، خلقه بوانديشلىرى صنې اوله رق تلقين اېچون
تشبث اېنكدر . « خلك كېچن تجارېدن منته اولدېنى و اويايلىق پېدا اېنديكى آكلایمىق منون
اولمېدر ، بن شخصاً ممنوم . » دېن رۇف بكه ، بوسيله اېله برقطه بنى خاطر لائق نمكندر . خلقده
تيفظ و انبأ حسلىرى انكشاف اېنديرمكه عمر بنى حصر اېتمېش بر آدامه قارشى بويه قونوشولمىز و خلقده
بوحاسيتك تجلېسى كورمكده كندېستك بندن زېده اظهار نمونېته نه حق و نه ده صلاحيتى واردى .
رۇف بك ، بونون وطنى دشمنلره اشغال ساحه سى پايله جك موندر وس متاركه نامه سنك ، سوق الجېش
قطه سندن بحث اېدن ماده سنى امرواقع حائده قبول اېنديكى زمان ، ملتك نه قدر دلخون و انديشه ناك
اولدېنى حس اېندېمى ؟ صوك زمانه قدر ، جمهوريت اعلانك فرما سنده بيله ، رسمك آلتنه
« موندر وس متاركه سنى امضالان ، قط لوزان معاهده نامه سيده انتقامى آلان رۇف بك ،
« قېشه سيله — طرفدارلېنك متظماً پروپاگاندا اېندكلى بو ذات ، نورك ملتك حقي املرېنه ،
صمېسى حسلىرېنه بزدن فضله ناس اېنديكى ، بزدن فضله اواملر و حسله علاقه دار و مناسبدار اولدېنى
ادايه قدر ايلرى واره مېلېدر .

رۇف بك ، بيانك بر طرفنده ديوركه : « رجال مسئوله بوحقايى (يعنى جمهوريت اعلاني اسبابى)
لك صلاحيتدار مرجع مذاكره و قرار اولان مجلس عالى واسطه سيله ملتى تنوير و اذهاني لطمين
اېده جكدر ؟ افكار عموميه نك بونى بيلمى بر حق طبعي سېدر . » افنديلر ! بو سوزلرده منطق
پوقدر . اولاً ، رۇف بكده ديمورى كه « حاكيت مليه بنى بلا قيد و شرط تطبيق » اېدن مجلسدر ،
اوحالده هانكى رجال مسئوله ، ملت مجلسى بك مشروع و عالى برقرار اتخاذ و آنى اسباب موجه سيله
نشر و اعلان اېتمېش اولسندن دولابى استيضاحه چكه حكدر ؟ ! برماكتده ، بر هېت اجنا عېده ،
بر انقلاب پايلىدېنى زمان البته اونك اسبابى وارد . آنجق او اعلاني پايانلر ، اېنماق اېستهمېن عنود
حسلىرى ائقاعه مجبور مېدر ؟ جمهوريتك البته طرفدارلرى و عېهدارلرى واردى ، طرفدارلر ، نه اېچون
و نه كې قناعتلره و ملاحظه لره بناءً جمهوريت اعلان اېنديكى ، عېهدارلره ايضاح و قناعتلرند
و اجرا آتلرند اصابت اولدېنى اثبات اېنك اېستهملرده ، اونلرك ، قصدى نمر دلرېنى ازاله اېده بيله جكى
قبول اولنورى ؟ بالطبع طرفدارلر مقتدر ايسلر مفكوره لرى هر هانكى بر صورته ؟ اختلاله ،
انقلابه ويا اشكال مقبره دن كچيره رك تطبيق ايدلر ، بو ، مفكوره انقلابچلرېنك وظيفه سېدر . بوكا
قارشى اعتراضلر ، پاينارلر وارتجاعكارانه تشبثلرده ، عېهدارلرك پامقندن كرى طور ميه جفلىرى
حركتلردر . جمهوريت اداره مرك اعلاننده رۇف بك و امثالك پادقلىر كې .

§ افنديلر ، عېنى كونلرده ، استانبولده بولنان اردو مفتش مزده ، غزته لره ملاقات ويره رك ،
مختلف و سيله لره ترتيب اولنان ضياقتلرده ، نطقلر ايراد ايلهر ك اظهار حسيات اېديورلردى . جمهوريتك
اعلاني اوزرېته استانبولده بعض ذوات و بعض غزته جيلر ، خليفه ده ، درول پادېرمىق هوسنه دوشدېلر .
خليفه نك استعفا اېنديكى ويا اېده جكى حقنده ، غزته لره روايتلر ، تكذيبلر نشر اېدلدى .

صوكره دېندى كه : « خبر آلا دېنمزه كوره مسئله بويه بر روايتدن عبارت اولدېنى كې ، بر تكذيبه

حل ابدیه جك قدر بسیطده دكلدر . محقق اولان بز جهت ولودركه، اوده جمهوریت اعلانك یكیدن برخلاف مسئلهسی اورتهیه چقارمش اولسیدر . »

خليفة ، « یازمخاطبری باشند اوطوردقاری حالده (۱) ، وطن غزتهسی محررینه بیانانده بولنمشدر ، دیبرك ، خليفةك بوتون مؤمنلر طرفندن آثار نوجه کوردیکی ، آسیانك الك هجرا کوشه لرینه وارجهیه قدر عالم اسلامدن بیکلرجه مکتوب وتلفراف آلدینی وبرچوق محللردن هیئتلر کلدیکی طرزنده سوزلرله خلافت موقمنك قولای قولای صارصیلیر بر موقع اولدیغنی آ کلاتغه چایشدقدن صوکره ، عالم اسلامده اعتراض واقع اولدقجه خليفةك استفا ایدوب چکیلدهجکی اعلان اولونیوردی . عینی زمانده « حکومت بر چوق داخلی مسائلی تنظیم ایتمکله مشغول اولدیغندن شمديیه قدر ، وظائف خلافتی تنییت ایله اشتغاله امکان بولاماشدر . حکومتک داخلی مسائل ایله چوق مشغول اولدیغنی عالم اسلام ده البتهیلیر وشمديیه قدر وظائف خلافت ایله اشتغاله امکان بولنامسینی طیبی کورور . » جهلرله ، بزى وظائف خلافتک تنییتنه دعوت ایدرکن ، شمديیه قدر ، بونی بامدیغیزی معذور کورن عالم اسلامک ، بوندن صوکره معذور کورمیهجکیده بیلدیرهك ، نوعما ، تهدید ایدیلبوردق . برطرفنده ، عالم اسلامک بو خصوصده ، بزه تأثیر یامسینی ایچون نظاردتی جلب ایدلک ایستنیوردی . وطن غزتهسنك ۹ تشرین ثانی ۳۳۹ تاریخی نسجهسندده اوقودیغمز بویازیلی ، ۱۰ تشرین ثانی ۳۹ کونکی ، طنین غزتهسندده ، خليفةبه یازیلان بر آچیق مکتوب تعقیب ابتد . لطفی فکری بکک اولان بومکتوبده ، خليفةك استغفاسنه دائرخبرلردن ، ملتک نهقدر مؤلموبدبخت قالمقده اولدیغنی اثبات ایچون برواپور حکایهسی اویدورولمشدی . واپورده اوطورانلرک ، خليفةك استغفاسی خبرینه مطلع اولونجه جهرملرینه حزن وانديشه چوکش . بربرلرینی طانیملر صمیمی کوروشمکه وچوق کوروشمکه باشلامش . مشترک اندیشه بونلری بردقیتهده دوست ایش . »

لطفی فکری بک « کوکل ایستیورکه » بواسطفا سوزی ابدیاً کومولسون فالسین . دیور ، چونکه : دنیا ایچون بر مصیبت اولور » مش . »

لطفی فکری بک ، ملت شونیده تلقین ایدیوردی : « حیرتله وتائرله کورولمیدرکه بوکون شو خزینه معنویه (یعنی خلافت) تعرض ایتک ایستهینلر ، خارجدن کیمسلر ، ملل اسلامیهدن تورکی - بیکه مینلر دکلدر . بالذات ، بز ، تورکلر کندی آلزلره بو خزینهك آلزندن ابدیاً چقارلمسینی اسناج ایدیه بیه جك تشبثانده بولونیورز ! »

§ اندیلر ، اجنبیلر ، خلافته تعرض ایتیلرلردی . فقط ، تورک ملتی تعرضدن قورتولیوردی . خلافته تعرض ایدنلر ، ملل اسلامیهدن ، تورکی چکه مینلر دکلدی . فقط ، چناق قلمعهده ، سوربهده ، عراقده ، انگلیز وفرانسز باراقاری آلتنده تورکلرله اوروشان ملل اسلامیه ایدی . تورک ملتته قولایلقله تعرض ایتک ایچون محفوظیتی ترجیح اولنان خلافتک ، اورتهدن قالدرلمسینی « تورکک ایچون براتحاددر . » دیه توصیف ایتک ، خلافتی اورتهدن قالدرمق ایچون ، بز ، تورکلر تمبثانده بولونیورز سوزلرله جمهورینک هدفنی تصریح واعلان ایتک ، شبهه سز تأثیرسز قالدی .

§ لطفي فكري بكك طينده انتشار ايدن آچي مکتومنده کی قطه نظر ، ايرسي کونی طنين باش محرری طرفدن تأييد اولدی .

۱۱ تشرین ثانی ۱۳۳۹ - ۹۲۳ تاریخلی طينك « شمدي ده خلافت مسئلهسی ، عنوانلی باش مقالهسی اوقونجه ، جمهوريتك اعلانه مانع اولاميانلرك ، خلافت مقامی ، هرچه بادآباد ، طوته بيلمك غيرت و فعالينه كچدكلى آ كلاشيلير . بومقاله ده ، شهزاده مکتوبلرني نشر ايدمرك ، افكارى ، خاندان لهنده پرورده ايتمكه چالیشان طينك ، خاندان حقونه قارشى چيرکين تعرض ياپيلمش و بونی ياپانك ، فرقه مترك خاص الخاص زمره سندن بولنمش اولديني و حكومت جمهوريه يي ملت نظرنده فنا كوسترمك ايجون ، نه سويله مك لازمه اولر ؛ يزلقدن صوكره ، خليفه مك استهاسي شايه سنه تماس ايديلهرك « آرقه دن آرقيه و بولش برقرار قارشوسنده يز . « دينور و « ملت مجلسنك بوقدر قيد آلتنده قالدیغنی ، خارجه و بريلن قرارلری تسجيل موقعنه ايندرليكنی كورمك جدا آلم اولبور . « سوزرله ، مجلسي عليهمزه تشويق ايديلور . . جمهوريت اعلائی قبول ايدن مجلسك هيچ اولمازسه خلافتك العاسنی ، امر واقع ياپاماسنی تأمينه چاليشيلوردی .

طنين باش محرری ، خلافت حقنده کی قطه نظر و مطالعه سنی شو سطرلرله تثبيت ايديلوردی : « خلافت بزدن كيدرسه ، بش اون ميلیونلق تورکيا دولتك ، علم اسلام ايجنده هيچ اهمیتی قالیه جفتی ، آوروپا سياستی نظرنده ده ، اك كوچوك و قيمتميز برحکومت موقعنه دوشه جكمزی آكلايه بيلمك ايجون بويوك بردارسته لزوم بوقدر . ملتپرورلك بوميدر ؟ حقیقی ملیت حسنی قلبنده دويان هر تورك مقام خلافته درت آل ايله صاريلق بيپوريتنده در . »

افنديلر ، خلافت حقنده کی مطالعاتی ، بوندن اول ، ايضاح ابتدايكم ايجون ، بو سوزلری ، بوراده ، تحليله لزوم كورميورم . آتجق ، مقام خلافته درت آل ايله صاريلق مجبوريتنده بولنان برشكل اداره نك ، برشكل جمهوريت اوله ميه جفتی آكلايه بيلمك ايجون ده ، بويوك بردارسته لزوم اولمديني سويله ككه اکتفا ايدم جكم .

طنينك باشلاديغمز باش مقاله سنك دهاا برايكي نقطه سنه نظر دقتی جلب ايدم جكم .

خاندان عثمانیده قبول ايدلمش و بناء عليه والى الابد تورکيه ده قالسی تحت تأمينه کيرمش خلافتی آلدن داجيرمق تهلكه سنی ايجاد ايتمك ، عقل و حيت ايله ، حس ملیت ايله ذره قدر قابل تأليف دگلش (۱۰۰)

طنين باش محرری ، کنديسنك جمهوريحي اولديغنی اعلان ايتشدی . فقط ، اويله بر جمهوريحي كه جمهوريت اداره نك باشنده خليفه اوله رق عثمانلی خاندانی بولنه جقدر . بوقسه ، ياپيلان حرکت عقل و حيت ايله ، حسب ملیت ايله ذره قدر قابل تأليف اولمازمش . . خلافتی ، آلزدن کيتمسنة ذره هدرامكان قالیه جق صورتده محافظه يه مأمور ايمئز . . وجودی ميدانه چيقان تربيات عقيم قالسين ايمش . .

افنديلر ، بو يازيلرك معناسی و بومطالعهلردن مقصد نه اولديني بوگون سهولته آ كلاشيلمقده در . يارين ، دها بارز برصورتده آ كلاشيله جقدر . انسال آتیه نك ، تورکيه ده جمهوريتك اعلانی کونی ، اوکا اك پي رحمانه برصورتده هجوم ايدنلرك باشنده ، جمهوريحي يم اداسنده بولنانلرك اخذ موقع ابتدايكنی كورمه رك متجبر قله جفتی اصلا فرض ايتمكز ! بالعكس ، تورکيه نك منور و جمهوريتپرور اولادی ،

بويله جمهوري کچينميش اولانلارک حقيقي ذهنيلىرىنى تحليل وثبتنده هيچده تردده دوشميه جگلدرد .
اونلر ، سهولته آ کلايه جقلردرکه چورومش برخاندانک ، خليفه عنوانيله باشنک اوستندن ذره
قدر اوزاقلاشمسه امکان قاليه جق صورتده محافظه سنى مجبوري قيلان بر شکل دولته ، جمهوريت
اماره اعلان اولمسه بيله ، اوني يشاتمق قابل دکلدرد .

اقتدیلر ، او کونلرک نشریاتی میانده ، دها ایکی قطعه واردی . بری نیم خسته اولدینم مسئله سی ..
دیگری ده مرحوم انور پاشانک ، تورکستانده خدماتی و برحیات اولدینی . . انور پاشا ، مملکت
خارجنده قالدینی زمان ، اتحاد اسلام ایچون چالیشیورمش و (داماد خلاقناهی) عنواتی قوللانیرمش ..
حی تورکستانده قازدیردینی برمه رک بر طرفته بو عنواتی ده حک ایندیرمش ایدی .
بو ایکی قطعه دن ده منادیاً بحث اینک البته مقصد سر دکلدی .

اقتدیلر ، اشارت ایندیکم بو مطبوعات نشریاتی و بر طاقم ذواتک وضع و طوری خلاصه اوله رق
شو بولده اقا ده اولنه بیلیر : و اساس اولان حاکمیت ملیه در . حا کیمیت ملیه جمهوریتک تکاملیدر .
تورک ملتی حا کیمیت ملیه بی ادراک ایندی ، جمهوریتک اعلانه لزوم بو قدر ؛ خطا در . تورکیه ده
ایک سالم شکل ، حا کیمیت ملیه اساسی محافظه اینمکله برابر ، اداره جمهوریه اعلان اینیوب ، ریاست
دولته خلیفه عنواننده عثمانلی خاندانندن برینی بولندیران مشروطی بر شکلدر . ناصل ، که انکلتزه ده ،
حا کیمیت مایه موجود اولمغه برابر دولت ریاستنده برقرال وارد و او قرال عینی زمانده هندستان
ایچر اطوریدر .

اقتدیلر ، بویله بر برنسیب اوزرنده برلشمش اولان ذوات کندیلرینی ، سوزلریله ، وضعیتلریله ،
یازیلریله کوسترمش کبی ایدی . بوزمره نک باشنه رؤف بکک انتخاب ایدلایکته حکم اولنه بیلیردی .
عناصر و مسالک مختلفه دن مرکب زمره ، رؤف بکی مقصدلرینک اقا ده سنه و مدافعه سنه اک موافق بر
شخصیت تلقی اینمشلردی . اوندن بویوک امیدلره انتظار ایدله بیله جکی ذهابنه دوشمشلردی . اوندن
سوکره درکه رؤف بکک آقریه حرکتی واقع اولدی . وطن غزنه سنک روایتنه کوره ، برجم غنیر ،
رؤف بکی آقریه تشییع ایچون طوبلاندی . کاظم قره بکر پاشا ، رأفت پاشا ، علی فؤاد پاشا ،
عدنان بک بوج غنیرک باشنده کوستریلیوردی . وطن غزنه سی بو تشییعدن بحث ایدرکن ، رؤف
بکک آقریه ده ، مجلسده تعقیب ایده جکی . مسلك سیاستی ده ملته اعلان ایدیوردی . رؤف بکک
مجلسده کی فعالیتنک منفی و شخصی اولیه جی ، رؤف بکک فعالیتنک ، مملکتک ایسکلی و صلاحی
و قانونلرک حا کیمیتی تأمیننه معطوف برسی اوله جی . . رؤف بکک بویوک ملت مجلسنده ، بر صلاح
و انتظام عنصری تشکیل و خیرلی برنسیلری مدافعه ایله جکی تصریح ایدیلیوردی .

§ وطن غزنه سی صاحبک ، بو ایضاحات و تأمیناتی کندیلکندن ویرمه که صلاحیتدار اولدینی
الیه قبول ایدله مزیدی . حالبوکه ، رؤف بک ، فرقه مز نامنه مبعوث اولمشدی . فرقه مزک پروضامنی
تعقیب ایدله جکدی . فرقه دن ، چیقمق سزین ، مستقل بر سیاست تعقیب ایتمه سی اینجاب ایدردی .
رؤف بک ، هنوز فرقه دن آرلیدینی اعلان ایتمه مشدی . بو فکرده اولدینی ، بالآخره فرقه دن ،
آبرله مقده کوستردیکی اصرار ایلده تأیید اینمشدی . بناء علیه ، هم فرقه ده قائل و هم ده فرقه
موسیپلینی اخلاص دیمک اولان ، کندینه مخصوص ، برسیاستی مستقلاً تطبیق اینک قابل ایضاح دکلدی .

افندیلر ؟ بو یوله حرکتله ، وارلیق ایستینلن نتیجهی کشف اینک کچ و کوچ اولدی ؟
آرزو ایدرسه کز بونقطه تک توضیحه مدار اوله جق ، بعض بیاناتده بولنهیم .

§ رؤف بک ، آنقره به کلدکن سوکره ، فرقه اعضاسیله ، یاقیندن و آرقداشجه تماسله کیردی ؟
فقط ، بوتون تماس و حسابالردن بره دف تعقیب ایندیکی استدلال اولونیوردی .

رؤف بک ؟ (جمهوریت اعلاننده استعجال اینلشدیر . بو استعجاله سیبیت ویرنر غیر مسئول
کواندیر . بو طرز حرکتک ایچ یوزنی آ کلامق لازمدیر . مجلس ، حاکمیت ملیه بی بحق محافظه
ایده یلملیدیر . مجهول مقصدلره سوق واداره اولغنه مس حیقارلرزه زره واریله جنی بیله منز .
جمهوریتک اعلاتی ضروری قیلان سبب نه ایش ۱ ؟ جمهوریتک فی الحقیقه ، بزم ایچون نافع و لازم
اولغنی اثبات اولغلیدیر .) طرزنده بر طاقم پروپاگاندا لره ، آرقداشلری ، فرقه نی ، علمیزده تشویق
و تحریک قوبولدی .

رؤف بک ، استانبولده کی بیاناتک صوکنده ، دیمشدی ، که « بو استعجالک بر سبب مقول
و مفرومی بولندینی ، مجلس و حکومت ، ملته ابراز و اثبات ایتلیدر وایده جکدر . »

§ اوله ده بک کوزل آ کلاشیلیوردی ، که رؤف بک کیجه لی ، کوندوزلی دوام ایندیکی تماس
و حسابالردن مقصدی ، فرقه و مجلس اعضاسی ، بو نقطه نظریته اماله ایلکدی . بوکا موفق
اولدکن سوکره ، جمهوریت اعلانی مسئله سی ، تکرار ، مجلسده موضوع بحث ایندیرمک اینتیوردی ،
بونکله استهداف ایندیکی فایده ، مجلس و حکومتی ، مستعجلاً جمهوریتک اعلاننده مقول و مشروع
بر سبب اولوب اولادینی اثباته مجبور ایتمکدی . کندی علقجه و طرفدارانک تلفیقینجه مقول و مشروع
بر سبب ابراز و اثبات اینک کوچدی . مقول و مشروع بر سببه مستند اولامیان جمهوریتک اعلاننده
استعجال و خطا اولدینی ثابت اوله جق و کویا ، خطا تصحیح اولنه جق !

افندیلر ؟ رؤف بک ، فعالیتک هدفی و مقصدینک ماهیتی آ کلامق ایچون ، برهفته لی بر مدت
کافی کلدی . بالطبع ، کیمک طرفدن اولورسه اولسون ، جمهوریتیلر ، بو طرزده بر فعالیت ده فضل
مساعده ایده مزلردی . رؤف بک وضع یحه اینک ایندیکی اوبونی کشف ایدنلر ؟ بر فرقه اجتماعنده ،
رؤف بکی ، امتحانه چکمه قرار ویردیلر . بو اجتماعی خاطر لارسکیز . بو اجتماعده جریان ایدن
مذاکرات ده ، عیناً انتشار ایلشدی . اوده مطالعه ییورولشدیر . بن ، بوراده ، او اجتماعک
تفصیلانه کیریشه جک دکلم . و آلکیز ، او وضعینک ، اقتران ایندیکی نتیجه بی حقیق معنا و مدلولنده
اقداه به مدار اوله جق بعض تحلیللر یایمینی ، افکار عمومی تک تنوری ایچون لزومی و فائده لی کور ییوردم .

اولا ، شونی ، آییقجه عرض ایتلیم ، که رؤف بک ، تعرض ایچون هنوز حاضرانی
اکمال ایله مشغول ایکن ، تعرضه معروض قاللشدیر . کرجه ، بعض غریزله منفی نشرات ، خلیفه به
و بر شهزاده آدیریلان وضعیتلر ، رؤف ، عدنان بکیرک و بعض قوماندانلرک خلیفه بی زیارتلری ،
خلیفه و شهزاده حقتده سوز سوله یلنره ، یازی یازانلره بعض طرفلردن یادیریلان محقرانه هجوملر ،
ملکتمده ترددلر ، افکارده تشوشار اولاندیرمقدن خالی قالامشدی . فقط ، مجلسده تعرضه کیمک ایچون ،
بو کافی کورولمهش ، آنقره ده مجلس اعضاسی اوزرنده ده ، جلیشیق لزومی کورولش اولدینی
آ کلاشیلیوردی . ایشته ، بوسوک استحضارات یاییلرکن ، رؤف بک ، حرکتده تقدم اینلشدیر .

§ فرقه غروپی ریاسته برتقریر ویرجیلیدی. فرقه غروپی رئیس عصمت پاشا لیدی. بوتقریرده
«رؤف بکک استانبول غزتلرئسکک جمهوریتک اعلانه اعتراض یوللو بیاناتک جمهوریتی دوچارصنف
ایستدیکک بیویانات صاحبک اطرافنده برخالف فرقه تشکل ایستدیکک قعاعتک موجود اولدینی، درمیان
ایدیلهرك، کیفیتک فرقه غروپکک مذاکره سیه عرضی تکلیف اولمشدی.

فرقهك اجتماع ایستدیکک ۲۲ تشرین ثانی ۱۳۳۹ کونی، بنده اجتماعدن اول، اجتماع سالونه
متصل اولطهده بولویوردیم. رؤف بکک یانیه کلدی. بندن، مذاکره یه قاریشمه مقلغی رجا ایستدی.
چونککه بکا خطاباً سوز سویلیه میه چکنی بیان آیلدی.

قطعياً، مذاکره به مداخله ایتمه چکمی هیچ برسوز سویله مک نیتنده اولمدیغی فقط، فرقه
رئیس صفتیه مذاکرهك صورت جریانی کورمک اوزره، مذاکره سالونه کیره چکمی بیلدیردیم.
مذاکره سالوننده دخی حاضر بولغنه مقلغی رجا ایستدی. بونی قبول ایتمد.

رؤف بکک، بنم مداخله وحضورمی، برطرف ایتمکده حقیقی مقصدی نه ایدی؟ حضورمده ویا
بنم مخاطبم اوله رق، بیانات ومدعیاتده بولنسنه مانع اولان جدآ، بکاولان حرمتی می ایدی؟ بوکا، اینانق
جائز اولاماز. بنم آکلادیغمه کوره، رؤف بکک، مخاطب ومخاصم اوله رق، عصمت پاشانی آتقی ایستوردی.
بنم حضورم اولمدینی تقدیرده فرقه اعضاسی میانندن کندینه طرفدار حقیقه ییله چکی ذهبانده بولویوردی.

فرقه غروپی، عصمت پاشانک ریاستنده اجتماع ایستدی. عصمت پاشا، ریاست مقامندن،
موضوع مذاکره یی ایضاح واهمیتی اشارت ایتمکدن سوکره «بوکونکی اجتماعده، بنم، ده کرسیده
سوز آلمه ایجاب ایده بیلیر.» دیهرک ریاستی بشقه سیه ترك ایستدی.

تقریر صاحبکک ایضاحاتندن سوکره، سوز آلان رؤف بکک اوزون بیاناتده بولندی.

رؤف بکک، استانبولده کی بیاناتی مناسبتیه برسوه تفهم حاصل اولدینی وبونی حل ایتک ایچون
آرقداشلره حسب حالرده بولندینی سویلدکدن سوکره «بزم اگر تنقید ایتک ایستدیکمیز برنقطه وارسه
اوده ائردر.» دیدی.

«چوق خالص نیتله باشلانوب اوغرنده جانلر فدا ایلش، چوق قوتلی پرنسیپلرک، تطبیقاتنده
پایلان خطالر یوزندن، سقلا اندیغنی ده، ظن ایدرم، هیچ بریمز جفالقلم ود ایدمیز.» مطالعه سنی ده
عیناً آلیورم.

شمدی، بوایکک جمله لوزرنده، برآن دورالم، رؤف بکک تنقید ایتک ایستدیکک اثر، هانکی
ائردر؟ جمهوریتی؟ یوقسه، جمهوریتک طرزاعلانچی؟

اثر اولان جمهوریتدر! طرز اعلان شویله ویا بویله اوله بیلیر.

رؤف بکک، «قوتلی پرنسیپ» دیدیکک جمهوریت پرنسیپی میدر، تطبیقاتنده پایلان خطا یوزندن
سقلا نمنسندن قورقدینی جمهوریتدر؟

اغندیلر؟ موضوع بحث اولان جمهوریتک کندیسی ولونک ملکتمده اعلانیدر.

جمهوريت اداره نك تطبيقك صفحاتك خطالى اولديغنى ادا ايدمك قدر هنوز زمان كچه مشدى .
رؤف بكك تلاشى جمهوريت اعلانك فرداسنده باشلايور وايكى اوج كون كچمەدن بيانانده بولونيور .
رؤف بك ، بيانك دلالت ايتديكى معنا وفكرلى برر صورته تاويل وتفسير ايدرك ديدى . كه :
« دوينولرم ، جمهوريت ادارهدن بشقه هيچ بر اداره نك طرفدارى اولمديغم مركزنده در . » رؤف
بكك ، بواعتراfi اعضانك موجب ممنونيتى اولدى و (براوو سسلرى) ايله قارشيلاندى .

رؤف بك ، « عزيز دوينولرم » ، « قدسى دوينولرم » ديه سويلديكى بوسوزلرنده ، صميمى
وجديميدى ؟ ! بن ، بلاترد ، خير ، دييورم ، افنديلر . چونكه ، آنقرەدن مفارقتنده ، كنديسنه
جمهوريتدن بحث ايدن كاظم پاشايه (مجلس رئيسى) : « بوكا مانع اوله بيليرسك مملكته بويوك خدمت
ايتيش اولورسك ! » ديه نك رؤف بك اولديغنى بيليورم .

رؤف بك ؛ جمهوريتى ترتيب واعلان ايدن غيرمسئوللردن ، برطاق مشاور و متخصصلرى قصد
ايتديكى ده سويلهرك بونده ده ، سوء تفهم اولديغنى آكلائق ايستدى و « بويه اولنجه بن قوللانديغم
افاده دن شو ويا بوذات غيرمسئولدر ؛ آكلاشيلمسين ، بونى بندن بكلمك خطا اولور . » ديدى .

رؤف بك ، بو تاويل ايله ده كوسترييوردي كه بوكونكى ، فرقه اجتماعنده ، فرقه نك سوء نظرى جلب
ايتكسزين ، مقصدلرني ، سويلكى تايمين ايچون ايجاب ايدن نقطه لره رجعت و تاويل طريقنى طوتمشدى .
فى الحقيقه ، اصل نقطه نظرندن واز كچمش دكلدى . مثلاً شوسوزلره دقت بيوريكز : « توركي
حكومتك شكلى نه در ؟ ديه واقع اولان سؤوللره قارشى درخاطر بيوريايركه ، بيوك رئيسمز ،
بوكرسيدن مثبت بر جواب اوله رق اعلان بيورديلر ، كه ، توركي بويوك ملت مجلسى حكومتى شكليدر .
هانكى اداره يه بكي زيور ديديلر . بزه بكي زيور . چونكه بز ، بزه بكي زرز . بزه مخصوص اداره در .
بو بورديلر . بو ، بن وجداننى تطمين ايدن الك بوسك بر افاده ايدى وبوكا اعتراض ايتك چوق مشكلدر
وطن ايتك كه انصاف ايله اعتراض ايدمك خارجه و داخله آدم بولونسون . بوتطمينكار و بويوك
سر زلردن صوكره ، بوتك بويه ؛ قاينه بحرانى يوزندن اداره ايديله مز برشكل اوله رق كوسترييلوبمه
اسم فرق قدر اولان جمهوريت كله سنك قونغسى ، اسكيسنه بو قدر اعتماد ايتديكمز و خلقك اعتماد
ايتديكى برشكل سقط اولدينى بر بحران زماننده آكلاشيلدى وبريكى اداره كلى . » « بو حس ايله
متحسس اولانلرك مرتجع اوله قاريني ظن ايتيه جككز دن امين اوله رق سويليورم ، عجباً بوده ناقص
كورولورده بونى اكال ايدمك برشكل وارميدر ؟ ديه نلر تردد وانديشه ايتديلر . »

« . . . براهالى كه جمهوريته طرفداردر ، براهالى كه حاكيت مليه بلاقيد و شرط ملتده اولدقجه
جمهوريتدن بشقه برشى بو قدر ، بونى ايتيور ، ايتيور اما تطبيق ايدم ميزده ديكر برشكل
صورتنده قايرز ، ديه تاثر وانديشه دويارسه ما يوسى اولق لازمدر ، ممنونى اولق لازمدر . »

§ افنديلر ، سلطنت دورندن ، جمهوريت دورينه كچه بيلمك ايچون ، جله نك معلومى اولدينى
وجهه ، برانتقال دورسى يشادق . بودورده ، ايكي فكر واجتهد ، بربريله منادياً مجادله ايتدى .
اوفكرلردن برى ، سلطنت دورينك ادامەسى ايدى . بو فكرك طرفدارلرى صريح ايدى . ديكر فكر ،
سلطنت اداره سنه ختام ويردرك اداره جمهوريه تأسيس ايلكدى . بوزم فكر مزدى . بز فكر مزى ،
صريح سويله مكده محذور كوريوردق . آنجق نقطه نظرمنك قابليت تطبيقه سنى محفوظ بولنديروب

زمان مناسبنده تطبیق ایده بیلیمک ایچون ، سلطنت طرفدارلرینک فکرا لینی تطبیق ساحه سندن اوزاقلادیرمق مجبوریتند ایدک . یکی قانونلر پایلدهجه ، بالخاصه تشکیلات اساسیه قانونی پایلیرکن ، سلطنت طرفدارلری ، پادشاه و خلیفه نك حقوق و صلاحیتک تصریحئنده اصرار ایدرلردی . بزه بولک زمانی کلدیکنی و لا لزوم اولدیفنی بیان ایدرک اوجهتی مسکوت برافقده فایده کورپوردق .

اداره دولتی ، جمهوریتدن بحث ایتمکسزین ، حاکمیت ملیه اساساتی دائره سنده . هر آن جمهوریته موخر و یوزون شکله تمرکز ایدیرمکه چالیئوردق .

§ بوبوک ملت مجلسندن دها بوبوک مقام اولدیفنی تلقینده اصرار ایدرک سلطنت و خلافت مقاملری اولمکسزین ، دولتی اداره ایتمک ممکن اولدیفنی اثبات ایتمک لزومی ایدی .

دولت رئیسکلندن بحث ایتمکسزین ، اونک وظیفه سی فصلاً مجلس رئیسنه کوردیرپوردق .

فلیانده ، مجلسک رئیس ، رئیس ثانی ایدی . حکومت واردی . فقط « بوبوک ملت مجلسی حکومتی » غنوائی طاشیردی . قایینه سیستمه کچمکدن اجتناب ایدیوردق ؛ چونکه درعطب سلطنتجیلر ، پادشاهک استعمال صلاحیتی لزومی اورتیه آناچیلردی .

ایشته ، انتقال دوره سنک ، بوجاقله صفحهلرنده ، بزم ، قبول ایدیرمک مجبوریتند بولندیتمز ، متوسط شکلی ، بوبوک ملت مجلسی حکومتی سیستمی ، حق اوله رق ناتمام پولان ، مشروطیت شکلک صراحتاً افاده سی تأمین چالیشان محاصلمرمز ، بزه اعتراض ایدیورلر ، دیورلردی ، که بویایق ایستدیککز شکل حکومت نهیه ، هانکی اداره به بکزر ؟ مقصد وهدفزی سوبلتمک ایچون توجیه اولئان بو نوع سؤاللره ، بزه ، زمانک ایجابنه کوره جوابلر ویره رک سلطنتجیلری اسکلک ایتمک ضرورتنده ایدک .

رؤف بک ، بوقیلدن ویردیکمز برجوابی ، وجداتی تطمین ایدن غیر قابل رد و اعتراض ماهیتده بولدیفنی سوبلیور و بوتون اجهاد وادطاسی بتم اوافادهمه استناد ایدیرپور .

« بوتلمینکار و بوبوک سوزلردن سوکره » ، بوبوک ملت مجلسی حکومتی شکلک فقط اوله جفنی قبول ایتمک ایسته میور ، بوسقط ایسه ، بوسقط شکلی ، و قتیله بزه قبول ایدیرنلرک بودفمه قبول ایدیردکلری جمهوریت شکلکده ، برکون ناقص کوربولوب ، بشقه برشکلی اورتیه آتلرندن اندیشه ایدمک لازم کله جکی طرزنده ، برمنطق یورودیور . بومطلق نه قدر چوروک برسفسطه دن عبارت اولدیفنی میدانده در . « قدسی دویغولری ، جمهوریت اداره دن بشقه هیچ براداره نك طرفدارل اولدیفنی مرکزنده ، اولان بذات ، انتقال دورینک ضرورتلرندن اولدیفنی نك اعلاملیدیکی بوبوک ملت مجلسی حکومتی شکلنه صاپلانوب قاله رق ، جمهوریت شکلکده ناقص کوروله جکی و بشقه برشکل آراشدیرله جنی اندیشه سنه دوشمنسته محل وارامیدر ؟ رؤف بک ، بوراده ، جمهوریتدن سوکره ، بشقه شکل دیبه افاده ایتمک ایستدیککنک معناسی واردز . رؤف بک دیمک ایستیور ، که جمهوریتی اعلان ایدنلر ، بوسورتله عثمانلی خانداتی سلطنتدن اوزاقلالاشدیردقن سوکره ، عجباً ، جمهوریتدن تکرار سلطنت دورینه کچهرک ، سلطنت مقامی اغفال ایتمه جکلرمی ؟ بونک ناریمده امثالی بوقی ؟ دیبه نلر تردد و اندیشه ایدیلر .

رؤف بک ، عیناً آلدیفمز سوزلرینک سوکنده ، اهلینک جمهوریتی ایستدیکنی قید ایدرکن ،

« لستور آما تطبیق ایده میزده . . . » طرز زنده کی ضرب افاده سیله ، بنم اشارت ابتدیکم نقطه بی پک
اعلا توضیح ایتمکده در .

افندیلر ، رؤف بکله مخاطبه ده بولنان و شایان استفاده مطالعات در میان ایدن خطیلر جوقدی .
بومیانده ، عصمت پاشاده اوزون و قیمتی بیاناتده بولندی . عصمت پاشانک ، هر زمان مطالعه سی
استفاده لی اولان بعض سوزلرینی ده نقل ایده جکم .

عصمت پاشا ، « اساسی بر شکل دولت موضوع بحث اولدینی وقت مطالعات و حسیات کندی
آره مزده قالماز . مشاهده ایدن بوتون بر دنیا واردر . » دیدکدن ، بر آز صوکره ، « جمهوریت
اعلانی ، بر ملتک مقدس بر ایده آلی ، بر آتشی ، بر مفکوره سی کبی اورنه لئه صالد برر . جمهوریت
اعلان اولدینی زمان ، او ملتک بوتون حرارتی کوسترن هر درلو تظاهرات میدانه چیقار . اکر
بر عملکنده جمهوریتک اعلان اولدینی کونلرک اوچنیسنده ، بشنچیسنده حقوقی الفا ایدلش شهزاده
میدانه چیقار ، وضعیت آیرسه . . . دنیا ، متفکرین عالم بو جمهوریتک قونندن شبه ایدر . »
سوزلریله ، باشلابه رق جمهوریتک اعلانی اوزرینه ، استابولده آلتان وضعیتک ضرربی ایضاح ایستدی .

عصمت پاشا ، رؤف بکک بیاناتی تحلیل صره سنده « حاکمیت ملیه اساسدر دیمکله اظهار ترده ،
اظهار اندیشه ایندکترینی کله لرک لسانندن و مناسندن اخراج ایده میز . » مطالعه سنده بولندی .
اوندن صوکره ، عصمت پاشا ، رؤف بکله خطاباً ، « رؤف بک ! سیاست یاسورز . خطالری برر ،
اخطار ایتلی ز . حتی بسیط بر تثبیت اقتصادی ضاحی کوردیکز می که باشلارکن سرمایه سنی تهلکبه
قوبدینی قناعته در و موفق اولیه جتم دیبه سرمایه سنی تهلکبه آتمشدر . بر ایشه باشلایان آدم ،
ذاتاً نهایتک سلامت اوله جتی تأمین ایدر ، باشلار . باخصوص بویه انقلاب زمانارنده رجال حکومت ،
برر جل سیاسی هر هانکی بر شبه کوستره مز . خطادر . خطا ایندیکز رؤف بک افندی ! » دیدی .
بوندن صوکره ، عصمت پاشا ، رؤف بکک « اوست طبقه ده شکل دیکشدره رک ، نافع دولتی تأمین ،
عمومی احتیاجی تطمین ایتکی دوشونمک خطای فاحشدر ، طرز زنده کی سوزلرینه جواب ویر برکن
« خطای فاحش اولان ، بو قدر حساس کونلرده بر نقطه اوزرنده تمرکز ایتسی لازم اولان قوای
معنویه بی ، قوای انقلابیه بی شو نقطه ده ویا بو نقطه ده ترده سوق ایتکدر . بیهلرک ویا بیلمیه رک ،
ایستیه رک ویا ایسته میه رک ، خطای فاحش اودر . » دیدی .

عصمت پاشا ، رؤف بکدن شونی ده صوردی : . . . ریاست دولت مسئله سنی حل ایتک
ایستور دیکز . فاصل حل ایده جکدیکز . قاج احتمال واردی ؟

عصمت پاشا ، استعجال اداسنه قارش ویردیک جوابده « آرقداشلر - دیدی - طیبی عد
اولنان بر نتیجه ده استعجال موضوع بحث اولماز ، خطا تلقیسی مجاز اولان نقطه لرده استعجال
موضوع بحث اولور . »

« جمهوریت مستعجلاً اعلان ایدلدی دیمکله اوکون اعلان ایدلیوبده آتلی آی صوکره به قالسه بدی
بلکه بشقه بر شکل حاصل اولوردی معناسنه یول آچیلور و آنجق بومعنا ابله استعجال ایدلشدر . »
رؤف بک ، بیاناتده ، بزم جمهوریت اعلانده کی حرکتی ، سابق مرکز عمومی ایشلری کی
کوسترمک ایستدی .

عصمت پاشا، بوقتیه جواب ویریرکن، دیدی، که : « مرکز عمومی حیاتی، بوملکته
یشتمش وسنه لجه مدافعه ایتش مثلر وغزتهلر، ده، کندی نقطه نظری مدافعه ایدیورلر. رؤف
بکک نقطه نظری، لارنده سلاح اولهرق قوللانیورلر. بو، بدبختلقدیر ! »

رؤف بک، مؤخر بیانانده بوسوزلره شوپولده جواب ویردی : « مرکز عمومی افاده سله
ایمالریمی، طنین سلاح کبی قوللانمشدر، والله افندیلر، طنین قوللانمش، توحید افکار قوللانمش،
بن بلییورم. »

عصمت پاشا، رؤف بک ورقتاسنک خلیفه بی زیارتلری نقطه سنه تماسده شومطالعانده بولندی :
« خلیفه بی زیارت مسئله سی، خلیفه مسئله سیدر. »

« دولت آدمی اولهرق، هیچ بر زمان خاطر مزدن چقارمه بیز که خلافت اردولری بوملکتی
باشدن باشه خرابیه چورمشلردر. خلافت اردولری وجوده کتیرمک احتمالی دائماً نظردن دور
طویمیه جغز.... تورك ملتى الك اليم اضطرارلرینی خلیفه اردوسندن چکمشدر. بردها چکیمیه جکدر. »
« برخلافت قتواسنک، حرب عمومی بادره سنه، بزی آندیغنی هیچ بروقت اونویمیه جغز.
برخلافت قتواسنک، ملت آياغه قالمق ایستدیکی زمان، اوکا دشمنلردن دها اشنع بر صورتده هجوم
ایستدیکنی اونویمیه جغز. »

« تاریخک هر هانکی بر دورنده، برخلیفه، ذهنتدن بوملکتک مقدراتنه قاریشمق آرزوسنی
کچیررسه اوقفابی همه حال قوباره جغز ! »

عصمت پاشا، براوو سسلری و آلقیشلرله قارشیلانان بوسوزلرینه، شونلری ده علاوه ایندی :
« هر هانکی برخلیفه، غمته، فکر آشکلا، اصولاً، ضمناً و صراحة، تورکیه مقدرانده
علاقه دارمش کبی وضعیت آلمق ایسترسه، تورکیه رجائی تلطیف ایدرمش، التفات ایدرمش کبی
برذهنیت ایله دوشونورسه، بونلری مملکتک حیاتیله و موجودیتیه ضد تام عدایده جکز، حرکتلرینی
خیانت وطنیه عدایده جکز. »

عصمت پاشا، بیانانک صوکنده، شومسئلانی موضوع بحث ایندی : « رؤف بک، بیانانلرنده،
بزم ضد تام اولهرق کوردیکمز نقطه لری کری آلهرق بوفرقة ایچنده یورومک قرارنده میدرلر ؟
یوقسه، بیانات سیاسییه لرنده، بزمه ضد تام اولان نقاطی محافظه ایدرک فرقه مزک خارچنده
ومجلسده، بزمه قارشى قارشى به چالیشمق قراریمی ویره جکلر ؟ قرار کنیدیلرینه طاندر. »

رؤف بک، تکرار، اوزون اوزادی به، کندی مدافعه و فرقه یایمیه جغنی، فرقه دن چیقیمیه جغنی،
بیان ایستکدن صوکره، هیئت عمومیه نك رقت و علوجانانی تحریک ایده جک عویسکارانه سوزلریله
بیاناتنه ختام ویره رک، مذاکره صالوتی ترک ایندی.

خطیلر، مخاطبسز قالدیلر. رؤف بک، خطا ایستدیکنی اعتراف و جمهوریتی اولدیغنی افاده ایتش
اولدینی جهته مذاکره کافی عدایلدی وغزته لرده بشقهلرینک ذهنلرینه اراث ایدلش شهلری ازاله
ایده جک تبلیغات یاللق و آیریمه مذاکره نك ضبطی ده طبع ونشر ایدلک قراریه آکتفا اولندی.

§ شمدی افندیلر ؟ بوقرار ، نهی افاده ایدر ؟

رؤف بکک مغلق وایکی معنالی بیاناتی ، فی الحقیقه ، اونک جمهورینجی اولدینی حقنده فرقه بی تطمین ابتدیی ؟ رؤف بکک فرقه داخلنده : بزمه عینی حس واجتهاد صاحبی اوله رق چالیشه بیله جکی قناعتی تحصیل ابتدیی ؟

فرقه نك ، بوقراری ، مذاکره نك حقیقی نتیجه سنك استلزام ایلدیکی قرار میدی ؟ بالطبع خیر . ۱۰

اوحالده ، بونقصان قرارله ، اکتفانك طمل ومؤثری نه ایدی ؟ ۱۱

بونقطه بی ، برقاچ کله ایله ، ایضاح ایدیم . رؤف بک ، بیاناتنک باشندن نهایتنه قدر ، آلدینی طور و قوللاندینی طرز بیانه ، فرقه اعضاسنك ، علوجناب و اخلاقه التجا ایتیش کبی ایدی ؟ بوندن بشقه ، رؤف بک ، بیانانده ، اوقدر ، مغالطه و سفسطه یاپوردی ، که سوزلرینک جدیت و صمیمیت ایله نسبت و علاقہ سنی درعقب اولچمک عموم ایچون سهیل دکلدی . بواسبابک فوقنده ، اک مهم عامل درونی ، اعتراف اولمقی لازمدر ، که غیرمسئول ، امرواقع ، جمهوریتدن سوکرده شکل ، کله لری ، اوزرنده یاپیلان منفی پروپاگاندا ، افکار و حیاتی ترده و گوشه کلکه سوق ایتیشدی .

وضعیتی ، جمهوریت مسئله سی خارجنده عصمت پاشا و رؤف بک منازعه سی کبی آلانلرک حالت ذهنی لری ده ، معناسز برقرارله اکتفایه سائق اولدینی محققدر .

افندیلر ، بوقرار یوزندن ، رؤف بک و آرقداش لری نه ، برمدت ده ، فرقه نك ایچنده ، فرقه بی ییقمق ایچون ، چالیشمق فرصتی ویرلش اولدی .

استانبوله کی بعض غزته لرک مملکت و جمهوریت منافع حالیه سنی اخلال ایدر طرزده دوام ابدن تشریاتی ده ، اوراده اوپله برهوا یاراندی ، که مجلس ، استانبوله بر استقلال محکمه سی کوندرمه بی ضروری عد ایتدی .

§ محترم افندیلر ؟ هر مسئله ده و هر صفحه اجرا آتده ، کندندن بحث ایتدیرمش اولان خلیفه بی و خلافتنه بردعه ده تماس ایده جکم .

۱۳۴۰ سنه سی ابتدا سنده ، بویوک مقیاسده ، براردو حرب اوبونی یایمق تقرر ایتیشدی . بوحرب اوبونی ازمیرده یاپه جقدق . بومناسبتله ۱۳۴۰ سنه سی کانون ثانی ابتدا سنده ، ازمیره کیتدم . اوراده ایکی آی قدر قالدیم .

خلافتک لغوی زماننک کلدیکنه اوراده ایکن حکم ویرمشدم . مسئله نك ، صورت جریاتی ، اولدینی کبی خلاصه ایتکه چالیشه جنم .

باش وکیل عصمت پشادن ۲۲ کانون ثانی ۱۳۴۰ تاریخلی برشیره آلدیم . اونی عیناً عرض ایدیم :

شيفره

تورکيه رئيس جمهورى حضور رياستپناهيلرينه

برمدندنبرى غزنه لرده مقام خلافتك وضعيتى وخليفهك شخصلىرى حقنده سوء تلقياتو مساعد نشر ياته تصادف ايدلمكده اولديفنندن وبلا سبب واقع اولان نشر يات حرمتشكناهن دن وخاصة آره صره استانبوله كيدن ارکان حكومتك ورسمى هيأتك كنديسيله تماسدن متباعد ومجتنب بولمىلرندن خليفهك بويوك برتأثر دويدىنى جهته سرقينلرينك آنقرده اعزاميله وپاشايان اعتماد برذاتك استانبوله نزدينه كوندولمىنى رجا صورتيه حسيات ونميناى ابلاغ ايتمكى تأمل ايتمش ايسهده سوء تفسيره اوغرامسى احتماله قارشى بوندن ده صرف نظر ايتديكى بيان ايدلكرى باش كاتب بك طرفندن اشعار قلنمقده ونخصيصات مسئلهسى اوزون اوزادى به تفصيل ايديلهرك خزينه خلافتك استطاعتى فوقنده وهكفيتى خارجنده كي مصارف ايجون خزينه ماليه جه معاوننده بولونيله جنى حقنده حكومتجه ۱۵ نيسان ۳۳۹ تاريخنده واقع اشعارك تدقيق وتأمين ايجابى علاوه ايدلمكده در. كيفيت هيئت وكيله جه تذكره ايديله جكدر. نتيجه يي آبروجه عرض ايدرم افندم .

عصمت

§ بوتلفرافه جواباً ماكنه باشنده يازديقم تلفرافنامه عيناً شودر :

الذمير

ماكنه باشنده

آنقرده باش وكيل عصمت پاشا حضر تلرينه

ج . ۲۲ - ۱ - ۳۴۰ شيفره به :

مقام خلافتك وخليفهك شخصلىرى حقنده سوء تلقيات وسوء تفسيرات زمينى ، خليفهك كندى طرز وطور وحركتندن نشئت ايتمكده در. خليفه ، حيات داخليه وبالخاصه حيات خارجيه سيله اجدادى پادشاهلرك مسلكنى معقب كورونمكده در . جمعه آلايلرى ، اجنبى ممثللرى نزدينه مأمورلر اعزامى صورتيه مناسبات ، طنطنه لى كزيتيلر ، سراى حياتى ، سراينده احتياط ضابطلرينه وارنجيه قدر قبول واونلرك اشتكارلرنى استماع واونلره برابر آغلامق كى حركتلر بوقيلدن در . خليفه - توركيه جمهوريتى وتوركيه خلقى ايله ، قارشى قارشى به ، وضعيتى مطالله ايتديكى زمان ، انكلتره قراللى ايله هندستان اعالى اسلاميه سنه ديا افغان دولتى ايله افغان خلقته قارشى ، خلافتك وخليفهك وضعيتى واحدياسى اوله رق نظر دقتده طوتمليد . خليفه وبوتون جهان ، قطعى اوله رق بيلهك لازمدر كه موجود وعظونا .

اولان خایفه و خلیفه مقامك ، حقیقتده ، نه دینا ونه ده سیاست هیج بر معنا و حکمت موجودیتی یوقدر . تورکیه جمهوریتی سفسطه لرله موجودیتی ، استقلالنی تهلمکه به معروض بر اقمز . خلافت مقامی ، بزجه الک نهایت ، تاریخی بر خاطره اولمقدن فضله بر اهمیت حائز اولاماز . تورکیه جمهوریتی رجالنک و یارسی هیئتلرک ، کندیسيله تماسنی طلب ایتمی دخی جمهوریتک استقلالنه صریح تجاوزدر . سرقربنی آقریه کوندرمک و یاشایان اعتماد بر ذانک زدیته اعزامی صورتيله ، حکومه ابلاغ حسیات و تمینات طلبنده بولمسی دخی حکومت جمهوریه ایله قارشنی قارشنی به وضعیت آلمسی دیمکدر . بوکاده صلاحیتدار دکدر . کندیسيله حکومت جمهوریه آره سنده باش کاتبی بخبریه توسط ایتمی ده فضلهدر . باش کاتب بکک بویه کستاخلقدن مجانبتی لزومی کندیسنه اخطار اولمیلدر . خلیفه نك تأمین حیات و معیشتی ایچون تورکیا رئیس جمهوریتک تخصیصاتندن مطلقادون بر تخصیصات کافی کلیر . مقصد ؛ دبیه و دارات دکل . انساخه حیات و معیشت تأمینندن عبارتدر . خزینه خلافتدن مقصد نه اولدیفنی آکلا به مدم . خلافتک خزینه سی یوقدر و اولاماز . بویه بر خزینه به اجدادندن توارث ایتمش ایسه رسماً و واضحاً معلومات استحصال و اعطا بویورولمسی رجا ایدرم . خلیفه نك آلدینی خصصاته غیر قابل تأمین اولان تکالیف نلر ایتمش و ۱۵ نیشان ۳۳۹ تاریخنده حکومت نه کبی مواعید و اشعارانده بولنشدن ؟ بونی ده لطفاً اشعار بیوریکنر . خلیفه نك اقامتگاهنی تصریح و تثبیت ایتمک ، حکومتک شمعی به قدر یایتمش اولمسی لازم کن بر وظیفه ایدی . استانبولده ، ملنک بوغازندن کیلیمش پاره لرله پایلمه بر چوق سرایلر و بوسرایلرک ایچنده کی بر چوق قیمتی اشیا و لوازمات ، حکومتک وضعیتی عدم ثبیتی یوزندن محو و هدر اولیور . خلیفه منسوبلری ، سرایلرک اک قیمتی لوازماتنی بک اوغلنده ، شوراده ، بوراده صایورلر دیه روابتلر واردر . حکومت بونلره بر آن اول وضع ید ایتمیلدر . صاتیلمق لازم ایسه حکومت صاتیلمیلدر . خلافت قادروسی جدی تدقیق و تنسیق اولمق لازمدرکه سرقربنلر ، سرکاتبلر موجودیتی ، خلیفه نی ، حالا سلطنت خلیاسی ایچنده اویوتما سین ! فرانسزلرک قرال ، خاندان و منسوبینی فرانسه به سوققده ، استقلال و حاکمیتلری ایچون یوز سنه سوکره ، بوکون دخی محذور کوروب طورورکن هر کون افقدن سلطنت کونشنک طلوعنه دعای بر خاندان و منسوبینی حقنده کی معامله مزده ، تورکیا جمهوریتی ، نزاکت و سفسطه قوربانای ایده میز . خلیفه ، کندینک و منامنک نه اولدیفنی صریح اوله رق بیلدی و بونکله اکتفا ایتمیلدر . حکومتجه جدی ، اساسلی تدابیر اتخاذ ایله اشعارینی رجا ایدرم انندم .

تورکیه رئیس جمهوری

عزری مصطفی کمال

بو بخبره دن سوکره حرب اویونی مناسبتيله عصمت پاشا و مدافعه ملیه وکیلی بولنان کاظم باشاده از میره کلشلردی . ارکان حربیه عمومیه رئیس فوزی پاشاده ذاتاً اوراده بولونیوردی . خلافتک الفاسی لزومنده ، قناعتلرمز مطابق ایدی . عینی زمانده شرعیه و اوقاف و کالتی ده الفا و تدریساتی توحید ایلک قرارنده ایدک .

۱۳۴۰ سنه سی مارتنک برنجی کونی مجلسک طرفدن کشادی ایجاب ایدیوردی .

۲۳ شباط ۳۳۹ کونی آقریه عودت ایتمش ایدک . اوراده ده ایجاب ایدن ذواتی ، قرارمدر خبردار ایتدم .

مجلسده ، بودجه مذاکره سی دوام ایدیوردی . خاندان تخصیصاتی و شرعی و اوقاف و کالی بودجه لری اوزرنده ، توقف ایدلک لازمدی . آرقداشر ، مقصده متوجه بیانات و تنقیدانه باشلادیلر ؛ مذاکره و مناقشه ادامه ایتدیرلدی . ۱ مارت کونی ، بویوک ملت مجلسنک بشنجی مساعی سنه سی مناسبتله ویردیکم نطقده ، شو اوج نقطه یه صورت مخصوصده اشارت ایتدم :

۱ — ملت ، جمهوریتک حالا و آتیا بالجله تعرضاتدن قلعماً وابدیاً مصون بولندیرلمسنی طلب ایتمکده در . ملتک طلبی ، جمهوریتک مجرب و مثبت اولان کافه اساسانه برآن اول و تماماً ایتنا ایتدیرلمسنی صورتنده افاده اولنه بیلیر .

۲ — ملتک آرای عمومی سنده تثبیت اولنان تربیه و تدریساتک توحیدی عمده سنک بلافاغه آن تطبیقی لزومنی مشاهده ایدیوروز .

۳ — دیانت اسلامی یی ، عصرلردنبری متعامل اولدینی وجهله برواسطه سیاست موقنندن تخریه و اعلا ایتک الزم اولدینی حقیقتی ده مشاهده ایدیوروز .

۴ مارت کونی ، فرقه غروبی اجتماع ایتدیرلدی . اشارت ایتدیکم ، بواوج مسئله ، موضوع بحث و مذاکره ایدلدی . اساسلر اوزرنده آکلاشیلدی . ۳ مارت کونی ، مجلسک برنجی جلسه سنده ، اوراق وارده میاننده شو تقریرلر اوقوندی :

۱ — خلافتک الفاسنه و خاندان عثمانینک تورکیه خارجه چیقیارلمسنه دائر شیخ صفوت افندی ایله الی رفیقنک تکلیف قانونیسی .

۲ — شرعی و اوقاف ، ارکان حربیه و کاتلرینک الفاسنه دائر سعرد مبعوثی خلیل خلقی افندی واللی رفیقنک تکلیف قانونیسی .

۳ — توحید تدریسات حقنده صاروخان مبعوثی و اصف بک واللی رفیقنک تقریرلری وارد اولمشدر .

مقام ریاستده بولنان قنچی بک — اقدام ! متعدد امضالره کلن بو تکلیف قانونیلرک ، درحال مذاکره سنه دائر تکلیفلر وارد . رأی طایکزه وضع ایده جکم . دیدی و انجمنلره کیتمه دن ، درحال مذاکره سنی رأیه قویدی و قبول ایدلایکنی بیان ایتدی .

ایلک اعتراض ، قسطنیونی مبعوثی خالد بک طرفندن واقع اولدی . مذاکره نک جریان ایتاسنده ، خالد بکه برایی ذات التحاق ایتدی . تکلیفلرک لهنده ، اوزون بیاناتده بولنان برچوق قیمتی خطیلر کرسییه چیقیدیلر . تقریر صاحبزندن بشقه ، مرحوم سید بکک و عصمت پاشانک علمی و متنع خطابلری هر زمان انجون مطالعه یه شایاندر . مذاکره و مناقشه بش ساعت قدر دوام ایتدی . ساعت ۶،۴۵ ده مذاکره ختام بولدینی زمان ، تورکیه بویوک ملت مجلسی ، ۴۲۹ ، ۴۳۰ و ۴۳۱ نجی قانونلرینی چیقارمش بولونیوردی .

بقانونلره نظراً « تورکیه جمهوریتنده ، معاملات ناسه دائر اولان احکامک تشریع و انفاذی تورکیه بویوک ملت مجلسی ایله اولک تفکیک ایتدیکی حکومت طائد » و « شرعی و اوقاف و کالی ملغا » اولدی .

تورکیه داخلنده کی بوتون مؤسسات علمیه و تدریسیه . . بالجمله مدرسه‌لر معارف و کائنه دور و ربط ایدلدی .

خلیفه خلع و خلافت منامی لغو اولندی و مخلوع خلیفه و عثمانلی سلطنت مندرسه‌سی خاندانک بالجمله اعضاسی ، تورکیه جمهوریتی ممالکی داخلنده اقامت ایتمک حقندن ابدیاً ممنوع قیاندی .

§ افتدیلر ، خلافت مقامنک محافظه‌سنده ، دینی و سیاسی منفعت و ضرورت بولندینی ذهانبده بولنان بعض ذوات ، عرض ایتدیکم قرارلرک آلتقده اولدینی ، صوگ دقیقه‌لرده ، خلافتک ، طرفدن درعهده ایدلسی تکلیفنده بولندیلر .

بوکیلره ، ایجابی کبی ، درحال رد جوابی و برمشدم .

بالوسیه ، دیگر برقطعه‌نی ده عرض ایدیم . بویوک ملت مجلسی ، خلافتی لغو ایتدیکی زمان ، آنطالیه مبعوثی ، علمادان راسخ افتدی ، هلال احمر نامه ، هندستانده بولنان برهیئتک ریاستنده ایدی . راسخ افتدی ، مصره اوغرایه‌رق آنقریه عودت ایتدی . بنندن ملاقات طلب ایدرک شو بیانانده بولندی : (سیاحت ایتدیکی مملکتلرده ، اهل اسلام ، بنم خلیفه اوله‌می ایستیورمش . . صاحب صلاحیت اسلام هیئتلی ، راسخ افتدی بی ، بکا بوخصوصی تبلیغ ایتمک ایچون نوکیل ایتمش . .) راسخ افتدی به و بردیکم جوابده ، اسلاملرک بکا اولان توجه و محبتلرینه تشکر ایتدکن صوکره ، دیدم ، که ذات هالیکز علمای دیندنسکز : خلیفه‌نک رئیس دولت دیمک اولدینی بیلیرسکز . باشلرنده ، قراللری ، ایمراطورلری بولنان تبعه‌نک . بکا ایصال ایتدیکسکز آرزو و تکلیفلرینی بن ، ناصل قبول ایدم بیلیم . قبول ایتدم ، دیسم ، بوکا ، اوتبعه‌نک ، متبوعلری واضی اولورمی ؟! خلیفه‌نک امر و بهمی ایفا اولنور . بنی خلیفه یا بحق ایستینلر ، آمرلریمی انفاذه مقتدر میدرلر ؟ بناء علیه موضوعی ، مدلولی اولمیان موهوم برصفتی طاقتمق کولونج اولزمی ؟

§ افتدیلر ؛ آجیق و قطعی سویله‌ملی‌م ، که اهل اسلامی برخلیفه هیولاسیه حالا اشغال و اغفال غبرنده بولنانلر ، یالکسز و آنحقق اهل اسلامک و بالخاصه تورکیه‌نک دشمنلریدر . بوبله براوبونه ربط خیال اینک ، ده ، آنحقق و آنحقق جهل و غفلت اثری اوله بیلیر .

رؤف بکلرک ، وهیب باشلرک ، چرکس ادم و رشیدلرک بوتون یوز الیلککلرک ، ملغا خلافت و سلطنت خاندانی منسوبلرینک بوتون تورکیه دشمنلرینک ، آل اله و یرمدرک علیهمزده کی حرارتلی صهی و غیرتلی ، دین غبرتله‌می وقوع بولمقددر ؟ حدودلرمنه ، یاپیشیق ، مرکزله حالا تورکیه‌نی محو ایتمک ایچون « مقدس اختلال » نامی آلتنده حیدود چتعلری ، سوء قصد ترتیبیلری ایله چالغمنجه علیهمزده چایشانلرک حقیقه مقصدلری مقدسیدر ؟ بوکا اینانمق ایچون جداً ، قره جاهل و قوبو خافل اولمق لازمدر .

امم اسلامیینی و تورک ملتینی بودرکده فرض ایتمک و اسلام مالمنک نزاهت وجدانیه‌سندن ، نزاکت خلقیه‌سندن سفیل و جانیانه مقصدلر ایچون استفاده بولنده دوام اینک آرتقی ، اوقدر قولای اولیه‌جقدر . کستاخلفک ده بدرجه‌سی واردر .

§ شمدی ، محترم افندیلر ؛ آرزوایدرسه کز ، سزه ، بویوک بر (قوملو) حقنده معلومات وبره بیا
۱۳۴۰ سنه سی تشرین اولنک ۲۶ نجی کونی ، کچ وقت ، برنجی اردو مفتشک ، مفتشاکند
استغفا ابتدیکنندن خبردار ایدلدم . مفتش پاشانک ، ارکان حربیه عمومیه ریاسته ویردیکی ، استغفانامه سی
عیناً شودر :

« ارکان حربیه عمومیه ریاسته »

« بر سنه لک اردو مفتشاکم زماننده کرک قنیشلرم نتیجه سی ویردیکم راپورلرمک و کرک
اردومزک تعالی و تقویه سی ایچون تقدیم ابتدیکم لایحه لرمک نظر دفته آلمدینی کورمکه تأثر و یلم
فوق الماده در . عهده مه دوشن وظیفه سی مبعوثلق صقیله ده مستریخ الوجدان پاهجفه قناعت کله
حاصل ابتدیکنندن اردو مفتشاکندن استغفا ابتدیکی عرض ایلرم افندم .

مدافعه ملیه وکالتنده عرض اولمشدر . ۲۶ تشرین اول ۱۳۴۰ . کاظم قره بکر ،
بواستغفا نامه نك آلتنده ، رنکلی قلمله ، شونلر یازیلیدر . « استغفایه موافقت ایتمدیکی
بیلدیردم . فکرنده اصرارابتدی . یارین وظیفه تشریه سی سنه عودت ایده جکنی بیلدیردی . « بوسطرلرک
آلتنده ، امضایوقدر . فقط ، ارکان حربیه عمومیه رئیس طرفندن یازلدینی آکلاشیلور . بوسطرلرک
آلتنده ده ، قرمزى مرکبه یازلمش ، شونوطلر واردر : « - ویریلن راپور ولایحه لرمک کافه سنی کوره ییم .
بونلرک هانکی موادی حقنده نلر یاپیللمش وهانکی مواد یاپیللمش ، اونلری ده دوسیه لرله کوره ییم .
بونوطلرک آلتنده کی تاریخ ۲۸ تشرین اولدر .

افندیلر ؛ کاظم قره بکر پاشانک راپورلری ولایحه لری ارکان حربیه ده طائد اولدینی شعبه لرجه تدقیق
اولنش محتویاتندن شایان قبول وقابل تطبیق اولانلر ، نظر دفته آلمش وتطبیق ایدلش ایدی . آنجق
تطبیق دولتک استطاعتی خارچنده بولان ویا برقیمت علمیه یی حائر اولیوب خیالی و عندی اولان
تکلیفاری بالطبع نظر دفته آلمانمشدی . کاظم قره بکر پاشایه راپورلر ولایحه لرمک ویردیکنندن دولای
بر تقدیر نامه ده ویرلمکه لزوم کوروله مشدی .

۳۰ تشرین اول کونی ، ده ، ایکنجی اردو مفتشی علی فؤاد پاشانک ، قونیه دن کلدیکی بیلدیرلدی .
کندیسی ، آقشام یکنه ، جاء قیایه دعوت ایتدم . کچ وقت قدر ، بکله دیکم حلاله ، پاشا کلدی .
کندیسی ، آراتیرکن ، مطلع اولدم ، که فؤاد پاشا ، آنقریه مواسلتنده رؤف بک طرفندن استاسیونده
استقبال اولنش ، مدافعه ملیه وکالتنه وبعض رفقا ابله قیصه تماسلردن صوکره ، ارکان حربیه عمومیه
ریاسته کیتمش ، برمدت فوزی پاشا ابله ملاقاتده بولنش ، چیقارکن ، فوزی پاشانک یاورینه ، شو
کاغدی برافش :

۳۰ - ۱۰ - ۳۴۰

« ارکان حربیه عمومیه ریاست علیه سنه »

« مبعوثلق وظیفه تشریه سی سنه باشلايه جفمدن ایکنجی اردو مفتشاکندن عفویمی عرض واسترحام
ایلرم افندم .

آخیره مبعوث

علی فؤاد

افندیلر ؛ مبعوثلقدن استعفا ابتدیکنی ، مجلس ریاستنه بیلدیرمیش اولان ، رأفت پاشانکده ، استعفانامه سنک رؤف بك طرفندن کری آلدیرلدیغنی اوکره نمشدم .

دوملوبیکار مراسمنی متعاقب ، بروسه وقره دکز سواحلی ایله ارضروم حوالیسندن دوام ایدن بریجق آیلق برسیاحتدن صوکره تشرین اولک ۱۸ نجی کونی آنقره یه عودت ایتمشدم . برچوق مبعوث آرقداشلر و سائر طرفندن استقبال اولنمشدم . بومیانده آنقره ده بولنان رؤف ، عدنان بکری کورمه مشدم . حالبوکه ، اظهار اغرار کبی تلقیسی بك نمکن اولان بو طرز حرکتلرینه انتظار ایتیموردیم .

افندیلر ؛ بر قومپلو ، قارشوسنده بولندیغمزده ، بر ثانیه دخی تردد ایتدم .

§ بو وضعیت ومنظره ، شویله تحلیل ومطالعه اولنه بیلردی : بر سنه اولدن ، رؤف بك هینت وکیله ریاستندن چکیلدیکندنبیری ، رؤف بك ، کاظم قره بکر پاشا ، علی فؤاد پاشا ، رأفت پاشا و سائر آره سنده بر ترتیب دوشونولمشدر . بونده موفق اوله بیلک ایچون اردوئی آله آلمق لزومی کورولمشدر . بومقصده ، کاظم قره بکر پاشا برنجی اردو مفتشکنه تعیین اولندقدن صوکره ، سابق قوماندانلنی منطقه سی اولان ، شرق ولایتلرنده دولاشیرکن ، علی فؤاد پاشاده پولتیقه دن حظ ایتدیکنی وحیاتنی عسکرک مسلکنه حصر ایلک ایتدیکنی ایلری سورهرک زرفعا ایکنجی اردو مفتشکنه کیتدی . اوچنجی اردو مفتشی اولان جواد پاشانک بومفتشک داخلنده کی قول اردونک قوماندانی اولان جعفر طیار پاشانکده عینی ترتیبه داخل اوله بیله جککریخی قبول ایتدیلر . بر سنه ، اردولر اوزرنده ، کندنی نقطه نظرلرینه کوره چالیشدیلر و اردولری کندنی لهرلنده قازاندقلرینه ذاعب اولدیلر . استعفا لرندن اول ، بعض قوماندانلری کندیلرله برابر حرکتهماله ایچون چالیشدیلر . بوبرسنه طرفنده ، جمهوریتک اعلانی ، خلافتک لغوی کبی اجرا آتمز ، مشترک ترتیب صاحب لری دها زیاده بر برینه تقریب ایدهرک مشترک حرکت سائق اولدی . حرکت ، پولتیقه یولندن کچه جککردی . بونک ایچون ، مناسب آن وفرصه مترقب ایدیلر . سیاسی ساحه ده و اردوده حاضرقلرینی کافی عد ایدیسورلردی . فی الحقیقه ، رؤف بك وامثالی ، فرقه ایچنده محافظه سنه موفق اولدقلری وضعیترلی ایله مجلسک تعطیل دورینه تصادف ایدن آیلرده ، اعضا اوزرنده و یکی انتخابه موفق اولامیان ، ایکنجی غروپ منسوبلری واسطه سیله ، بوتون مملکتده ، ماتی علیهمزده افساد ایچون چالیشمق فرصته مالک اولدیلر . مملکت داخلنده بعض خفی تشکیلات وتشیئاته ده کچدیلر . استانبولده وطن ، ضنین ، توحید افکار و صوک تلغراف و آطنه ده عبدالقادر کمالی بك طرفندن چیقاریلان (طوق سوز) کی غزنه لرله برلشدیلر . بو غزنه لرله علیهمزه بر (آنونیم تعرضه) کچدیلر . مملکتده عمومی برتشت افکار حاصل ایتدیلر . حکاری منطقه سنده ، اردومزله نسطوری تأدیباتی یاتقده اولدیغمز بر صره ده ، انکلتزه دخی حکومت بر اولتیا نوم ویردی . مجلسی فوق العاده اوله رق اجتماعه دعوت ایتدم .

انکلتزنک ، اولتیا نومنه ، معلوم اولدیغنی وجهه جواب ویردک . حرب احتمالی کوزه آلدق . ایشه ، بحث ایتدیکمز ذوات ، بو مشکل آنده ، بر اجنبی دولتک بزه هجوم ایده بیله جکی زمانده ، کندیلرینکده ، بزه ، تعرض وهجوم ایدهرک هدفلرینه سهولته واصل اوله بیله جککریخی تحیل ایتدیلر . محاربه نه حاضر و آماده بولندیغمزه مجبور اولدقلری اردولرینی باشسز بر اقوب ، وقتیه حظ ایتدیگرینی افاده ایلدکاری ، پولتیقه ساحه سنه شتاب ایتدیلر .

اجتماع ایتش اولان مجلسده ، اورته یه آتیلان بر مسئله ده ، بو شتابی تعجیل ایده جک ماهیتیم

ایندی . فی الحقیقه ، مبعوثلردن خواجه اسعد افندی ، ۲۰ تشرین اول ۳۴۰ تاریخلی تقریرله ، مبادله واسکان مهاجرینه طائد وللی مکتبلره نه قدر مجانی طلبه آئندیقینه و نرملرده ابتدائی مکتبلر آچیلدیقینه دائر برطاق سؤالری طائد اولدقلری وکیللردن سوربوردی . بوسؤاللرک ، شامل اولایینی خصوصات ، جدآ ملتی علاقهدار ایدن مسائل ایندی . بومسئله لر ، وکیللری نقید ایتک ایچون بک مساعد ایندی . بالخاصه ، مبادله واسکان ایشلرنده هرکسی مشغول ایدن نقطه لر بارز ایندی . بالذات بن دخی سیاحتیم اناسنده کی مشهوداتمله ، مبادله واسکان ایشلرینک صورت جریانندن شکایت ایتیش و آنقره یه عودتمده بوکالتک لغویله ، بونون حکومت وسائطنک بوخصوصده علاقه و فعالیتنی تأمین ایده جک بر شکلی ، حکومتی تکلیف ایتیش ایدم ، بونده مطابق قالمشقد . بو خصوص دخی ، تعرضه کچه جکارک بوزمینده ، چوق طرفدار قازانملری احتمالی تقویه ایتمکده ایندی .

افندیلر ، قومپلوی کشف ایتدکدن سوکره ، تدبیرینی بولتمده مشکلات اولمدی . برافدیقمز نقطه دن اعتبارآ وضعیتی صفحه صفحه عرض ایدیم .

خواجه اسعد افندیبنک ، سؤال تقریری ۲۷ ده یعنی قره بکر پاشانک استعفا سنک فرداسنده استیضاحه قلب ایدلمشدی . فؤاد پاشانک استعفانامه سنک تاریخلی اولان ۳۰ تشرین اول کونی مجلسده استیضاح باشلامشدی .

بوکونک آقشامی ، یمکه انتظار ایتدیکم فؤاد پاشا گلدی . فقط ، باش وکیل عصمت ومدافعه ملیه وکیل کاظم پاشا گلدی .

چوق قیصه برمداوله افکار قومپلویه قارشى صورت حرکتی تقرر ایتدیردی .

درحال تلفونله ، مبعوث بولنان ، ارکان حربیه عمومیه رئیس فوزی پاشا حضرتلرندن ، مبعوثلردن استعفا ایتدیکنی ، مجلس ریاستنه بیلدیرمسنی رجا ایتدم . بوفکرینی اولجه مدافعه ملیه وکیلنه بیلدیردیکنه ذاتاً مطلع اولدیقم پاشا ، رجامی درعقب اسعاف ایتدی . مبعوث اولان قوماندانلرده شو شیفره تلفرافی چکدم :

اوچنجی اردو مفتشی جواد پاشا حضرتلرینه

- ق ۱ ق . عزالدین
- ق ۲ ق . علی حکمت
- ق ۳ ق . شکری نائی
- ق ۵ ق . فخرالدین
- ق ۷ ق . جعفر طیار

شیفره ماکنه باشنده در .

۱ — بکا اولان اعتماد و محبتکیزه استناداً کوردیکم جدی لزوم اوزرینه درحال مبعوثلردن

استفانامه کزی ، تلفرافله مجلس ریاسته بیلدیرمکزی تکلیف ایدرم. مهم اولان وظیفه عسکریه کزه بلاقید و شرط حصر موجودیت ایتمک ، سبی ، شاپان قیددر .

۲ — ارکان حربیه عمومیه رئیس مشیر فوزی پاشا حضرتلری عینی لزومه مبنی تکلیفم اوزرینه استفانامه سنی ویرمشددر .

۳ — اوچنجی اردو مفتشی جواد ، ق ۱ عزالدین ، ق ۲ علی حکمت ، ق ۳ شکری نائی ، ق ۵ فخرالدین ، ق ۷ جعفر طیار پاشا لر حضراته یازلمشددر .

۴ — تلفراف باشنده کیفیتدن خبردار ایتمکزه منتظرم .

۳۰-۱۰-۳۴۰

رئیس بمشهور
غازی . م . کال

افندیلر ؛ ۳۱ تشرین اول صباحنه قدر ، برنجی قول اردو قوماندانی عزالدین پاشادان ازمیردن ؛ ایکنجی قول اردو قوماندانی علی حکمت پاشادان قره سیدن ، اوچنجی قول اردو قوماندانی شکری نائی پاشادان پازالیندن ، بدنجی قول اردو قوماندانی فخرالدین پاشادان آطنه دن ، ماکنه باشنده آلدینم جوابلرده ، تکلیفمک حرفیاً و در عقب تطبیق اولندیقی بیلدیرلری .

افندیلر ؛ بوکزیده قوماندانلرک ، بو وسیله ایله ده ، حقمده کوستردکلری بو یوک امنیت واعتماده بوراده تشکر ایتمکی بروظیفه عد ایدرم .

۵ اوچنجی اردو مفتشی ایله ، بدنجی قول اردو قوماندانلرک دیار بکردن ویردکلری جوابلر عیناً شونلر ایدی :

مفتش پاشاک جوابی :

دیار بکر
۳۰-۱۰-۳۴۰

آقرمه ده رئیس جمهور غازی پاشا حضرتلرینه

ذات فخیانه لرینه قارشی اولان اعتماد و محبتدن امین بولمغیرینی عرض ایلر و آنجیق بویه بر وظیفه وطنبهدن مستمجبلاً فراغله ملت و دائرة اتخاییم نظرنده مسئول و معاتب طوتوله مقلتم ایچون امره بیوریلان استغفای ایجاب ایتدیرن اسبابک توضیحه مساعده دولترینی حرمتله استرحام ایلم .

اوچنجی اردو مفتشی

جواد

قول اردو قوماندانك جوابی :

دیار بکر
۳۰-۱۰-۳۴۰

رئیس جمهور غازی مصطفی کمال پاشا حضر تلیزینہ :

۱ — ذات سائی ریاستپناهیارینه قارشی پرورده ایلدیکم حرمت و محبتہ اعتماد بیورولسنی رجا ایدرم .

۲ — بو دقیقه ده دائرۂ انتخابیه مله هیچ راستشارده بولمهدن تکلیف فخرانه لرینی قبول ایتمککم نظر ملتده مسئول اولقانی موجب اوله بیلیر .

۳ — منافع وطن و ملت بمعولقدن در حال استغفای ايجاب ایتدیر بیوروسه قارقضی ویره بیلیمککم ایچون وضعیتدن تنویر بیورولمقلغنی عرض واسترحام ایدرم افندم .

ق ۷ قوماندانی

جعفر طیار

§ هراییک تلیزرافده ، حقمده کی اعتماد و محبت تأمین اولندقدن صوکره ، دائرۂ انتخابیه لرینه قارشی وضعیتلرندن بحث اولمقده و تکلیفک سبی صورولمقده در .
ویردیکم جوابی عیناً عرض ایدیم :

۳۱ - ۱۰ - ۳۴۰

ماکنه باشنده شیفره :

اوچنجی اردو مفتشی جواد پاشا حضر تلیزینہ

ق ۷ . ق جعفر طیار پاشا حضر تلیزینہ

قوماندانلرک مبعوث بولملری اردوده وامرو قومانداده مطلوب انضباط ابله غیر قابل تألیف اولدیفنه قناعت حاصل اولمشدر . برنجی وایکنجی اردو مفتشلرینک وظیفه لرندن استمفا ایدرک مجلسه عودتله اردولری مناسب کورولین برزمانده باشسز براقش اولملری بومطالعہ یی تأیید ایدر . دائرۂ انتخابیه کن خلقی اردونک سلامت انضباطی ایچون اعطا بیورده جفکز قراردن البته ممنون اولور . سابق اشعارمه نظراً قرارکزک بیلدیرلسنی رجا ایدرم .

رئیس جمهور

غازی . م . کمال

§ بواشارمه جواد باشانك جوابی شودر :

ماكنه باشنده

ديار بكر

۳۱-۱۰-۳۴۰

رئيس جمهور غازي مصطفى كال باشا حضرتلرينه

أمر و قومانداده مطلوب انضباط ايله غير قابل تأليف اولديفتدن قوماندانلرك مبعوث بولنمه ملى حقندهكى قناعت رياستپناهيلرينه بوتون قيلمه اشتراك ايدر و حين انتخابده عفوئى خاكپاي فخيانه لرندن استرحامك ده بوقناغته معطوف ايدوكنى عرض ايلرم . آنجق بوكون مقام فخيانه لرندن و بريلن برأمر ايله مبعوثلقدن استعفاك تخمين دولتلى وجهله ملت و دائرة انتخابه بجه ابي كوروليه جكنه قائم بوقناغته هيچده مناسب كورمديكم شو مهم زمانده اردودن آيرلغه مضطر قاله جفمى دوشونهرك متالم اولديفمى عرض ايلرم .

اوجنجى اردو مفتشى

رؤس

§ جواد باشا ، آنقره به كلدكن صوكره ، وضعيتى آ كلامش و تكليفك لازم التطبيق اولديفنه قانع اوله رق ، درحال ، مبعوثلقدن استعفا ايتشدر . مشاراليهك ، احداث ابدلك ايسته نيلن وضعيتلره هيچ برناماس و علاقيسى اولديفنى بزجده تحق ايتشدر . كرچه ، كاظم قره بكر باشا ، استعفا ايتديكنى فلان كون و فلان ساعتده كى تصريحاته چوق قوماندانلره و بوميانده جواد باشايده بيلديرمى ايسه ده ، بو اشعار ديار بكرده ايكن تكليفك سبب حقيقتى آ كلامده ترددى موجب اولقدن بشقه بر تاثير يايه مشدر .

جعفر طيار باشاده بوجوابى وردى : ا

ديار بكر

۳۱-۱۰-۳۴۰

ماكنه باشنده

آنقره ده : رئيس جمهور غازي مصطفى كال باشا حضرتلرينه

مبعوثلق و قوماندانلق صفتلرندن برينك شخصلردن نزعى لزومى تسيب بيورولديفنى تقديرده

وظائف ملیه نك اك محترمی عد ایلدیکم وظیفه تشریعی ایفای ترجیح ایلکده اولیغنی حرمتلرله عرض ایلرم اقدم .

ق ۷ قوماندانی میرلوا

معمر طیار

افندیلر ، بموت اولان ارکان حربیه عمومیه رئیس و قوماندانلر ، اردوده سیاستله علاقه دار عنصر بولمیسندگی محذوری تقدیر ایلدرک . بوبایدمکی تکلیفی حسن تلقی وبکا فعلاً اعتمادلرینی اظهار ایتدکن صوکره حواد و جعفر طیار باشلرک مفتشک و قوماندانقده قالمیری جائز کوریلهمزدی . بناء علیه درحال عسکری وظیفه لرینه ختام ویرلدی . لرلینه ایجاب ایدنلر تعیین و کیفیت مدافعه ملیه وکالتجه عموم لردویه تعمیماً تبلیغ اولندی .

کاظم قره بکر وعلی فؤاد باشلره ، مدافعه ملیه وکالتی طرفندن براسر تبلیغ اولنارق ، لرلینه تعیین اولنان ذواته وظائف عسکریه لرینی علی الاصول دور و تسام و انبا ایتدکن صوکره مجلسه داخل و وظیفه تشریعی لرینی ایفایه مأذون اوله بیله جکاری بیلدیرلدی . بوخصوص باش وکیل طرفندن مجلس ریاستنده رسماً بیلدیرلدی .

مجلسه کیرمش اولان ، کاظم قره بکر و فؤاد باشلار ، مجلسدن چیقارلدی . فؤاد باشا وظیفه عسکریه سنی خامه ایردیرمک اوزره ، تکرار قونیه به کیتدی . کاظم قره بکر باشا ، صاری قامیشدن کله جک اولان خلفه انتظاراً مجلس خارجنده فالغه مجبور ایدلادی . مبعوثاقلرینی عفافنه ایتمک ایسته بن ایکی قوماندانک اردو ابله تلاقه سی قطع اولندی . بوضورتیه قومپلو ترتیب ایدنلرک مجلسه وافکار عمومیه قارشی ، اردو ابله یا قایستدکری ، بلوف ، میدانه چیقارلدی .

افندیلر ، ۱ تشرین ثانی ۳۴۰ کونی مجلسک ایکنجی اجتماع سنه سی ایدی .

بومناسبتله ، جلسه یی ، بن کشاد ایتدم . معتاد نقطعی ایراد ایلدم . بن ، ریاست کرسیسی ترک ایتدکن صوکره : فوزی ، فخر الدین ، عزالدین ، علی حکمت ، شکری ناظمی باشلرک استغفانه لری و باش وکیل باشانک ، اردود . قوماذا تبدلنه عائد ۳۱ - ۱۰ - ۳۴۰ تاریخلی تذکره سی صره ابله او قوندی . مجلس ، ۵ تشرین ثانی کونی اجتماع ایتمک اوزره ، جلسه تعطیل ایدلادی .

افندیلر ؛ کاظم قره بکر باشا ، ۱ تشرین ثانی ۳۴۰ تاریخلی برتذکره ابله مجلس ریاسته مراجعت ایلدرک ، مدافعه ملیه وکالتنک ، کدیسینی مجلسه الیاحندن منع ایتدیکندن شکایت ایتدی . ۵ تشرین ثانی کونی ، مجلسده او قونان بوند کرده ، کاظم قره بکر باشا ، دیوردی ، که « استغفامدن بش کون صوکره [۳۰ - ۱۰ - ۳۴۰ جمه کونی آتاشامی کیجه لین] مدافعه ملیه وکیلنک صاری قلمیشدن کله جک اولان اصلیک ورودینه قدر بنی مجسه الیاحقندن الیقوبق ایسته بن برتبلیغنی آلدیم . » تذکره ، شو جبه ابله ختام بولیوردی : « معافیله بو خصوصده ، صلاحیتدار اولان مجلس عالینک قرارینه انتظار ایلدیکی عرض ایلرم . »

کاظم قره بکر باشا ، مدافعه ملیه وکالتنده عین تاریخده برتذکره یازهرق ، « دور و تسام وسیله سبله غیر معین برمدت ! بون وظیفه تشریعییه دوام ایتمکلم تبلیغ بیورلیور . » « استغفا ایتدیکم کون ، اصلیه انتظار بشی ایلری سورونده مشدی . » « بش کون صوکره بیلیم نه تن بویه بره وسیله

احداث بیورودی . . ، « مجلسه التحاق ابتدکن صوکره ولو موقت بر صورتده اولسون تکرار بر وظیفه بی قبول ، هم آرزومه ، همده بیوبوک ملت مجلسنک قریبته متوقف اولدیندن کیفیتیه . کور مجلس ریاسته یازدینمی عرض ایلم . . »

§ افندیلر ؛ « اردومزک تعالی و تقویه سی ایچون ، لایحه لر تقدیم ابتدکنندن بحث ایدن و اونلر نظر دقه آلدینندن « نأثر و یأسم فوق العاده در ، دین سابق مفتش پاشا ، « لکنتک اوجده برته شامل قوص قوجه براردوی ، کیفنک ایستدیک آنده ، بش سطرلق برکاغده باشسز برافمنک نه قدر خفیف واردونک تعالی و تقویه سی نقطه نظرندن اساس اولان انضباطی نه درجه محل بر حرکت اولدیننک فارقی کورونمیور . نظر دقه آلدینن ادا ایستدیک واپورلری و لایحه لرله یاهمدینی ایثنی دولتک بر اولتباتوم آلدینی و اوندن دولایی فوق العاده اوله رق طویلادینی مجلسده یایغه قالدیشدینن حرمین ایدن مائش پاشا ، کندیس کی حرکت ایدن آرقداش لرله برابر پک نا مناسب بر زمنده ، اردویه نه فنا بر آتارشی نمونه سی کوستردیکنی آکلامق ایسته میور . . »

اردومزک ، تمایسی ایچون ، فکرو مطالعه لرینک تقدیر کورمیدیکندن مغیر اولان ذات ؛ وظائف عسکریه نک دور و تسلیمنک قانونی بروظیفه اولدینن ، اردونک سلامت اداره و انضباطی ایچون لغوی یایغه مجبور بولندینن بیلمز کی کورونمیور . . »

عهده سندکی وظیفه عسکریه نک ختام بولدینن ، مجلسه رسماً بیلدیره جک مقامک ، اوکا وظیفه عسکریه ویرمش اولان مقام اولق طیبی بولندینن نظر دقه آلمیور . . »

افندیلر ، کاظم قره بکر پاشانک مجلس ریاسته اولان تذکره سی متعاقب باش ویکلک برتذکره سی وایکی مافوقیه اوقوندی .

باش وکیل پاشا ؛ قره بکر پاشانک ، مدافعه ملیه وکالتنه اولان مراجعتی و وکالتک لویکا وپردیکی جواب شیناً مجلسه عرض ایدیوردی .

مدافعه ملیه وکیل ، کاظم قره بکر پاشانک ، بونون مدعیات و مطالعاتک دوغرو اولدینن ایضاح استدکن صوکره اوکا « اردو مفتش لکنه حائد وظائف و محرم و نائیک هلاکت ، خلفه دور و تسلیم و انبانی تکرار تأکید و امر ایدیوردی .

عجبا ، بو صوکه اخطاردن صوکره ، سابق مفتش پاشا ، آکلامشیدر ، که وطنک مدافعه سی ایچون اردوسنه تعلق مهم وظیفه بی ، محرم و نائیک دولت اونک شخصه امنیت و تسلیم ایشیدر . اونلری ، دوله ، شخصاً مسئول اوله جن ، خانی کوسترلده دن ، کندیلکندن ، ایستدیکنه ترک و تسلیم ایسی بیوبوک برخضادر ؛ آغیر معامله قانونیه بی مستلزمدر . بونلری آکلامشیدر ؟

اندیلر ؛ کاظم قره بکر پاشانی ، مجلسه بر آن اول التحاق ابتدیرمکده ، استعجال ایدنلر ، یایدینمز . مایه بی ابطاله چالیشمقده قصور ایدیلر . فریدون فکری بک (درسم مبعوث) ایلک اوله رق اورتیه آیلدی . وهی بک (قره سی مبعوث) « مجلسه التحاق ایدن بر آرقداشی ، بر اعضایی مذاکره یه اشتراکدن ، هرهانکی بر قوت آلیقویه بیلیمی ؛ بوبله شی اولورمی ؟ « دیه خطاب و عتاب باشلادی . § محترم مبعوث ، فکر آرقداشی بر آن اول مجلسه فعالیت کچیره بیلیمک ایچون ، قانون قوتی ،

اونك قهار قدرتی و او قوت و قدرتی استعمال ایچون ، مجلس عالیك و ملتك امنیت و اعتمادنه مظهر اواش انسانلرك عزم و قرارلرنده نه درجه قطعی اولدقلرینی اونوتمش کبی کورونیوردی .

— عصمت باشاك بیاناتی ، بویانماره لری صوصودوردی . بوکا دائر اولان مذاکره قیادی . باشلاره ، وبریلن اوامر حرفیاً تطبیق ایتدیرلدی .

§ مجلس ، عمومی مذاکره سته کچدی . موضوع بحث مسئله (مبادله ، اعمار ، اسکان وکالتندن) استیضاح ایدی .

باش وکیل عصمت باشا ، کرسی به چیهرق شوتکلیفده بولندی : — برچوق خطیبلرك اعمار واسکان ایشلری اوزرنده دکل ، مختلف وسیله لرله مختلف وکالتلره حائذ ایشلره تماس ایتدکلرینی کوردم ، حتی بعض خطیبلر ، باش وکیلک ، دولتك سیاست داخلیه وخارجیه سی حقنده غریض وعمیق تفصیلات وبرمسی آرزوسنی اظهار بیورمشلردر . بو آرزولره تماماً ومع المنونیه اقتفا ایدیورم . مبادله وکیل ، مجلس عالیك آرا ونسیسیله رئیس وکیللکینه انتخاب ایدلشدر . فقط بو مناسبتله استیضاحك اهمت وشمولتك هیچ برصورنله انقطاع ایتمه منسی تکلیف ایدرم . بن ، کوزل (ناقیک) ی سوه رم .

§ بوسورنله ، حکومت ، محنه نك پرده سنی قالدیردی وایون حاضرلنی یابانلرك اوبونلرینی تطبیق ایتمسنی تعجیل ایتدی . حکومت ، مصادمه بی آچیقندن وجهه دن قبول ایتمش بولونیوردی .

افندیلر ، لهده وعلیده اولق اوزره اوتوز قدر خطیب سوز سوبلیدی . عدلیه ومعارف وکیللری ده بیاناتده بولندیلر . مناقشه بش ساعت نتیجه سز دوام ایتدی . استیضاح مذاکره سی ایرتسی کونه تعلیق ایدلدی .

ایرتسی کونی ، اوکلندن صوکره ساعت ۲،۳۰ ده مذاکره به باشلاندی . ایلک ، کرسی به چیقان ، داخلیه وکیلی ومبادله ، اعمار واسکان وکالتی وکیلی رجب بك اولدی . اوزون ایضاحات و بیاناتده بولندی . مخالفلر ، یزلرندن ، رجب بکه قیصه تعریضلر یاییورلردی .

رجب بك ، برنقطه ده ، دیدی که : بعض غزنلر وبعض ذوات ، دیبورلرکه آنقره ده برحکومت وازمش ، مجلسك بوتون تعطیل زماننده ، مملکتی ، نه قدر قانونسزلقلر ، نه قدر اصولسزلکلر وارسه ، هپ بونلرله اداره ایتمش . . روایته کوره ، بعض آرقداشلرك بر طاقم کیزی دفتلری ده وازمش ، اوراده وکیللرك یابدقلری قانونسز حرکتلر مقید ایتمش . . برکون کله جکمش ، مجلس طوپلان هجق واوراده حکومتی حسابه چکه جکلرمش . او زمان او کیزی دفتلر محتویاتی مواجهه ملنده حکومندن صوریله جقمش . ایشته ؛ اوکون کلشدر ! او دفتلر محتویاتی ، حضور ملته دوکسونلر !

فریدون فکری بك ، آرقداشلاری نامنه جمع صیغه سیله جواب وپردی ؛ — « صره سنده دوکه جکلر ! ، دیدی .

رجب بك مقابله ایتدی — « دوکونز افندم ؛ بکله یورز . حکومت ، حضور ملته ، سینه مسئولیتی دائماً کشاده اوله رق قارشیکزده در ، دیدی وشو سوزلری علاوه ایتدی : « مملکتک ابهامه ، اغلاقه ، وضوح سزغه ، ترده نحملی یوقدر . آچیق وظیفه تنقید یاییلمقسزین ، آفاقده ، بر طاقم شسبه بلوطلرینك ، هرکون دولاشدیفنی ، فیصیلدایه رق ، تورکیه جمهوریتك ، بو تازه وجودك ، حیاشنده

مضر تشوشلار وارمش کبی کوسترمک ، بوملکته خیانتدر . « هرکسک کوشده ، بوجاقده ، قوریدورلرده ، شوراده بوراده ، برطاقم موهوم ظنون باطله ایله افکاری اغلاق ایتکدنسه ، بوهرکسه متساویاً کشاده اولان ملت کرسیسنده کلوب حقیقی سوبله مسی لازمدر . حقیقت سویلنمز وینه بوموهوم تلقیناته دوام ایدیلسه ، بوملکتک حاقبتی ایله قوتلی وصیمی برعلاقه اولمديغه علامت عد ایدم جکم . بن شخصاً بویله عد ایدم جکم وظن ایدرم ، ملتده بویله عد ایدم جکدر . بوکرسی به دعوت ایدیورم تاکه ملت ، بیلسین ، حقیقت نه طرفده در . ظن ، وهم ، اسناد ، اتهام نه طرفده در . »

رجب بکدن صوکره ، علیده بیاناده بولنان برطاقم ذوات دیکلندی . اولنرده تجارت وکیلی حسن بک (طربزون مبعوثی) ومدافعه ملیه وکیلی کاظم پاشا جواب ویردیلر .

علیده سوز آلانلر میاننده رؤف بکده واردی . اوکاده سوز صره سی کلدی .

رؤف بک ، اعمار واسکان وکالتندن اولان سؤال واستیضاحک ، حکومتک هیئت عمومی سینه تشمینانی موافق بوله مغله برابر ، باش وکیل پاشانک بوحرکتتی جوامعردانه بولدی وسوزلرینک باشنده « مجلس ، برقصد قارشوسنده بولنان حکومته هجوم وضعیتی آلمشدر . دیدی .

— یونس نادى بک ؛ « آکلامدقا » دیدی . رؤف بک ایضاح ایتدی ؛ دیدی که — « منقدر . حکومته خطاب ایدرکن ، قصداً بر ایش یامشدر واکا هجوم ایدیورلر وضعیتی کوریورم . »

— رؤف بک ، خطیبلرک ، آغیر کله قوللانمه ملری ، حکومتی کوچک دوشوره جک شکله افاداده بولونیلما مسی کبی ناخخانه وملازمانه برطور وطرز ایله فریدون فکری بکک تکلیفه تماس واونی مدافعه ایتدی . درسیم مبعوثنک تکلیفی ، بر (آنکک پارلمانته) ایدی ؛ (مجلس تحقیقاتی) هیئت تشکیلنک مستعجلاً تحت قراره آلتیمی ایسته نیوردی . فریدون فکری بکک بوکا دائر بر تقریری وبوتقریرک تعیین اسامی ایله رایه وضعی ایچونده فریدون فکری بکله برابر ده ۱۶ آرقداشنک دیگر بر تقریری واردی .

رؤف بک دیدی ، که « تدقیق هیئت دییه نرجه ابتدیکم بر هیئندن بحث بیورلدی . » — بحث بیوران فریدون فکری بکدر — رؤف بک سوزینه شویله دوام ایتدی :

« وکیللر بویله بر هیئتک قبولی ، بوآنه قدر کزیده اولان حسیات وطنیه وملیه به قارشى برشائبه وبردلت دییه تلقی ایتدیلر . »

یونس نادى بک ، رؤف بکک سوزنی کسدى . « بر آاز اویله ، دیدی . رؤف بک تکرار دوام ایتدی هیمزک لایحطی اولمديغنی قبول ایدرک عرض ایدیورم وبونک لازم اولدینغنی ، (. . .) بنده علاقه دار اولدینم ایچون هرکسدن اول ، بن طلب ایدیورم . » دیدی .

§ رؤف بک ، سوز سویلرکن ، مجلسه قارشى چوق حرمتکار اولدینغنی کوسترمک ایچونده وسیله آرامنه اهمیت ویریوردی . بر مناسبت کتیره رک دیدی ، که « بومجلس عالینک وضع ایتدیکی قانونلرمه بعض صفات توجیه ایدلمشدر . (قوریدور قانونلری) دنیلمشدر .

§ رؤف بک ، مجلس طالی به حرمت طلب ایدیوردی .

رؤف بك ، مجلس مالينك جمهوريتى اعلان ايدن قانونى اوزربنه آلدينى سايندسز وضعيتك اونوتولدينى ظن ايتش اوله جق !

مظهر مفيد بك (دكزلى مبعوثى) « اوني ايلك اوكله ، رفيق محترم كنز مختار بك افندى سويله مشدر . » ديدى . بوسوز ، رؤف بكه استقامت كلامنى دكيشدير تدى . فقط ، مختار بك آلندى . صائب بك (قوزان) سوزه قاريشدى . نهايت ، مقام ريستك مداخله واخطاريله رؤف بك سوزينه دوام ايتديرلدى .

رؤف بك ، دوندى دولاشدى ، نهايت ، پرنسيپ مسئله سته دايلدى . « شعار من ، سلكمن ، بلاقيد و شرط ، حاكيت مليه اساسيدر . » ديدى .

يونس نادى بكك صداسى ايشيدلدى — جمهوريت !...

§ رؤف بك جواب ويرمدى . باشلاديني جلهي شوصورتله اكجال ايتدى : « حاكيت مليه لك ، يكانه تجليكاھى اولان بويوك ملت مجلسيدر . »

§ (جمهوريت سسلرى) بوتون مجلس صالوتى دولدوردى .

على صائب بك (قوزان) ، « جمهوريت !... » ديدى .

رؤف بك ، على صائب بكه قونوشمغه باشلادى . احسان بك مداخله ايتدى ، « افاده تاليكنز صريح دكلدر رؤف بك افندى . » ديدى .

رؤف بك ، « صريحدر . چوق رجا ايدرم احسان بك افندى . » احسان بك ؛ « اوقدر صريح دكلدر . اوزون زماندنبرى ذات تاليكنزله آكلشه مدق ! » رؤف بك ، احسان بكك بوكسك عدالت حسيلاه متحس بولنديندن ، حاكملك ايتش اولديندن بحث ايدرك اوكا ديدى ، كه « برائت ذمت اصلدر . عكسنى اثبات ايدم دكله ، برطرفى سوء ظن آلتند بولند برمق وبويله افاده ايتك دوغرو دكلدر . » احسان بك جواب ويردى ، « حقيقتى افاده ايتمه بن مظلوندن شبهه ايتكمده حاكم حقيدر . » ديدى .

رؤف بكه ، احسان بك آرمسندى كي بو محاوره برآز اوزادى . رئيس مداخله ايتدى . رؤف بك دوام ايتدى و « تشكيلات اساسيه قانوننده ، وكيللرك وظيفه و صلاحيتى حقنده برقانون تدوينى موضوع بحث ايدى . بوندوين ايدلديمى ؟ بونى سؤال ايدرم . » ديدى .

§ افنديلر ؛ قانونلرك مجلس طرفندن تدوين اولنسى طيبي بولنديغنه نظرآ ، رؤف بك ، حكومتدن دكل ، كنديسنكده اعضا اوله رق داخل بولندينى مجلسدن سؤال سوريوردى .

— رؤف بك ، شوراي دولت تشكيلاته تماس ايتكدن سوكره ، « منع شقاوت قانونى تطبيق ايدلشميدر ؛ كوى قانونى تطبيق ايدلشميدر ؟ » طرزنده ، داخله و كيلندن باشلايمرق ، نافع ، تجارت ، زراعت ، مدافعه مليه ، عدليه ، مزارف و كيللرينه متعدد سؤاللر توجه ايتدى . بوتون ، بوسؤاللرله ، رؤف بك ، ملت واردونك نظردقتنى جلب ايتك ايتديكى آكلشيلوردى . مثلاً ، قره دره اورمانلرى حقنده برمعامله اولديغنى مطبوعانده كورمش ؛ او ايش ناصل اولمش ؛ و « فداكار وقهرمان اردو مزك ، استقلال حريى متعاقب ، حال سفردن ، حضره انتقاليه ، بويوك برانتظام ومكانت كوسترديكى ايشيتك

واقفخار ایندک . فقط اولدن سوکره . ایا نه ، ایلشه نقطه نظرندن ، وضیعی عینی حوجده قوتله قبول و محاکمه ایدمیلیرمی یز ؟ بوجهندن بزی تنویر بیورملارینی رجا ایدوز . دیدی .

رؤف بک ، بوسؤالنک ، مشترک بر سؤال اولدینی ، کندی افاده سندن آکلاشیلور « رجا ایدرز » دیور . فی الحقیقه ، بوسؤالنک ، اوکونه قدر ، اردولرک باشنده بولتن ، ایکی اردو مقتضاتده اشتراکیله ترتیب ایدلش اولدیفته حکم ایتمک ایچون بر سبب یوقدر .

— رؤف بک ، عدلیه ده ، تشکیلاتک تحوی دولایسیله واقع اولان ، تطبیقاتک ، عدالتی تأمین ایچون ک مناسب شکل و صورت اولوب اولدیغنی اوکرنک ایستیوردی .

معارف وکیلندن ده ، تحصیل ابتدائی مدنک قانونه مغایر اوله رق نیچون آزالیلدینک ایضاحی طلب ایندی .

— رؤف بک ، استانبول والینک کیجه منورده سندن ، استانبولک امانتله اداره سنک ، خلک حقوقه تجاوز اولدیغندن ده بحث ایندکدن سوکره ،

معارف وکیلی واصف بک ایله مطبوعات آرمه سنده تکیون ایندن برخا داندن و بو مناسبتله معلملردن بحث ایدرک دیدی ، که « معلم اردوسنک ، منور اردونک شو ویا بو طرفی ترجیح ایدر ، تقویه ایدر طرزده نشر یلنده بولمالری ، دوغرو میدو ؟ »

رؤف بک ، بونک دوغرو اولدیغنی سوبلیمک قطعنی شو جمله ایله بیتریدی : « الله وطنی ، ملتیمی »

وهمیزی محافظه بیورسون .

بو جمله نک ، قارشیلاندینی ، آلتیشلردن سوکره ، داخله وکیلی کرسی به جیقیدی . کموشخانه معیوش ذکی بک اوکا تقدم ایتمک داعیه سنده بولندی . وهی بک ، « افندم بومسئله وکیللرک مجلسدن استیضاحی اولدی . » دیدی . ریاست ، وکیللرک حق کلامنه دائر ، نظامنامه داخلی خاطر لاندی . رجب بک ده ، غایت واسع بر استیضاحه معروض بولتن وکیللرک ، نظامنامه ایله مؤید اولان ، سوز سوبله مک حققرینه ، مساعده ایدلدیکی تقدیرده ، حقیقتک توضحه یارویم ایدلمش اوله جمنی بیان ایندکدن سوکره ، توجیه اولان سؤاللردن کندنه عائد بولنانلرینه برر ، برر جواب ویردی . بیاناتی صره سنده - « رؤف بک کرسی به بر وضع نامحانه ایله جیقیدیغنی اشارتله ، بو مجلس ، هیچ بر وقت سکون نام ایله حرکت ایتمک مجبور نه بر مکتب ونه ده بر فن افاده میسیر . » دیدی . رؤف بک کرسیده ، بوکون دنخی واضح اولدیغنه ، آنکته اسمنی تلفظ ایتمک فریدون فکری بک بر سنک مساعی به عائد و اوچ وکالته شامل اولان معناسز ، حقسز ، منطقسز و موازنه حکومتی بقان بر شکارده کی « آنکته پارلمانهر ، تکلیفی طاب ایندیکنه ، هیئت عمومی ناک نظر دقتی جلب ایندی . فریدون فکری بک - یرندن ، رجب بک « منطقسزدر » دیدیکنه اعتراض ایندی . بوسوزی کری به آسمنی ایستدی . رجب بک - « کری به آلمیورم افندم ؛ منطقسزدر ، حقیقت اولدینی کی افاده ایدیلیر ، دیدی . » فریدون فکری بک - « منطقسز سوزینی قبول ایتمیورم ، سوزینه ، رجب بک جواب ویردی ، « فریدون فکری بک - دیدی - سز دها آغیر شیلری قبول ایتمک آلتیقینسکز . . » دها آغیر شیلر ، عدلیه وکیلی نجانی بک طرفندن توجیه ایدلش . فریدون فکری بک ،

« عدليه وکيل سوزلرني کري آلدیلر » دیدی . نجاني بك ، يرندن فيرلايهرق « سوزلرني کري آلمدم ... » دیدی . بر آز کورولتو اولدی . نهایت ، رئیس - رجا ایدرم کورولتوئي کسهلم دیدی . رجب بك ، دوام ایندیکی ایضاحانده : « .. برجوق ذواته ، دفترلر وار ایش ، دیمشدم . شیمدی رؤف بکک سوزلرینه کوره ، حاضرلانیش سؤالردن اون ، اون بش دانه سنک ، طرح ایدلسی فرصتی بوله جفز . ایشته ، افندیلر ، - دیدی - دفترلرک یاواش یاواش مبادیسی چقیور . »

رجب بك ، رؤف بکک بیاناتنده قوللاندینی (تافیق) . اشارت ایدرک ، دیدی ، که رؤف بك هم بوتون بو سؤاللری سوربورلر ومهمده « اصلا برمسئولیتی ویاخود اسقاط کبی بریشی اسهداف ایتمورم » دیبورلر . بر استیضاح کونی ، ملت کرسیسنه چیقان ذات ، یالده ویا علیده در . لهده ایسه حکومتی طومئسی ایستر . علیده ایسه اسقاطنی ایستر وبونی آچیق وصراحتله سوبله مک لازمدر . « یوقسه رؤف بك افندیك سوزلری مالایعنی دن عبارتدر . »

رجب بکک بو جهلسی ، رؤف بکله آرملرنده قیسه بر محاوره یه یول آچدی ؛ « فقط تجاوز ایدیورسکزر » ، « سزده مداخله ایدیورسکزر .. » کی سوزلر تعاطی ایدلدی . نهایت رجب بك ، بیاناته دوام ایدرک دیدی ، که « محترم افندیلر ، بر طاقم سؤالر سوربورلر .. احمد گلشمیدر ؟ قانون تطبیق اولنشمیدر ؟ »

« توريكه بويوك ملت مجلسی کرسیسی - بوبله استیضاح یاییلیرکن - هدفسز اوله رق سوربله جق وسویلنه جک شیلره بر مقام اولاماز . » بورایه چقیورلر ، سويليورلر ، سويليورلر ، نتیجه ده سويليورم ، سويليورم آما برشی یوقدر دیبورلر . بوبله اولونجه مالایعنی در و غایه سزدر . وضعيتک تعریفی بودر . رجب بك سوزلرینه شوپوله دوام ایندی : چوق دقت ایندم ، رؤف بك « بورایه چقیدیلر ، صره سی کلدی ، ایجاب ایندی ، بشقه بر تعریف یابدیلر ، جمهوریت کله سنی تلفظ ایده مدیلر . » « محترم ، آرقداشلر - دیدی - لطیفه ایتمورز . » بويوك برانتلابدن چیققدق ، منور بر استقباله کیدیورز . بوتون احکامی ، بوتون شرائطی ، بوتون وضوحیه بر هده یورپیورز . « رؤف بکده » نهدر بويوك سکونلك ، که صره سی گلش و آرقداشلر بالوسيله فرصت ویرمش ایکن ، بومقدس اسمی ، تلفظ ایتمکده عناد واصرار اینشلردر . « فقط شایان دقتدر ، بوذات ، استانبوله ، قیامتلی قوباردی . » « اندن کان هر قوتی صرف ایندی . » و « حضور کزه چیقدی زمان ، بوتون اونلردن رجعت ایندی ویمین ایدرک دیدی ، که بن جمهورینچی یم . » بويوك کنديسندن شبه ایدیورم .

بوقاعتک یا گلش اولدیفنه ، اقناع اینکی ، کندیلری ایچون ، بر مسئله عد ایدرلرسه ، چقیسونلر ، کرسیدن ویا بشقه بر محلدن سويلسونلر ، که ! بوبله برترده محل یوقدر . عکسی تقدیرده ، رؤف بکک جمهورینه اولان مربوطیتندن ، شبهم واردر وبوشبهم دوام ایده جکدر . حقیقت بودر .

رجب بك ، ایضاحاتی یتیریرکن ، « محترم آرقداشلر - دیدی - بويوكه قدر بوغاز مزه قدر قان ایچنده یوغوریله رق بودعوایی - بومقدس وطنک اعتلای قطعیسنی تأمین ایده جک اولان - بو دعوایی بويوكه مرتبه یه قدر کتیردک . بويوكدن صوکره اک بويوك خطا ، زردلر ، شهرلر ، وضوح سزلقلردر . بونلرک نزه یه وارد قلیرنی کیسه بیله من . »

رجب بك کرسیدن اینرکن ، مقام ریاست ، طایب اوزرینه کندیجی مدافعه اینک ایچون رؤف بکک سوز و بردی .

رؤف بك — سزك هر وقت وهرزدد ابتدكيكز زمانده، بن تكرر يمين وقسم ايتمكه مجبورى يم؟ ديدى . (مجبورسك) سسلرى يوكسلدى . رؤف بك بوسسلره — «خير افنديلر، كيمسك كيمسك دن شهبه ايتمكه حق يوقدر .» جلهسيه جواب ويردى .

بوكا، قره حصار صاحب مبعوثى على بك، برندن مقابله ده بولندى . — «سن ده اووقت، بو طوبراقده او طوره مزسك . اجداديكك، باباك ودهكك كلديكى بره كدرسك. بو طوبراق بونى ايستور .» ديدى . بونك اوزرينه ، رؤف بك مخالف اولدينى نقطه بى ايضاح بوللوبيانانده بولنهرق ديدى ، كه «بلا قيد و شرط حاكيت مليه اساسنه مستند براداره بى ، ده موقراسى ديتيلن خلق اداره سى اساسلرى تأسيس ايتمك ايچون وبواسسلر اوزرينه ملتدن وكالت آلدق .» «برطاقم آرقداشلرمز ، ماتك بو حقتى مجنندن آلوب شوويا بومقامه ، مجلسى فسخ وقانونلرى رد حقتى و برمك ذهنيست واستقامتى كوسترديلر . ايشته بن بوكا مخالفم .»

رجب بك ، بوسوزلره جواب ويردى وايضاح ايتدى . كه رؤف بك اعتراض ومخالفت ابتدكي زمان هنوز تشكيلات اساسيه قانونى وبويله برطاقم حقلرك كيمسيه و برلسى ويا و برلمه مسى موضوع بحث دخى دكلدى . بومسائلدن ، آتبحق آيلرجه صوكره بحث اولندى . رجب بك «افنديلر، بومغالله در» ديدى . رؤف بك ، سبب مخالفتنى اينى آكلاته سيلمك ايچون ، شوبله بر ايضاحده بولنمه لزوم كوردى ؛ ديدى ، كه «افنديلر ، دكل خليفه جى وسلطانجى ، بومقامك حقوقى آلتق استعدادنده اولان ، هر هانكى بومقامك عليهنده يم .»

رؤف بك ، خليفه جى وسلطانجى اولدينى افاده ايدركن رياست جمهور مقامنك ، رئيس جمهورك عليهنده اولدينى ايضاح و اعلان ايدىوردى . «دها اول ، بالئناسيه بيان ايتديكم وجهله ، رؤف بك ، «توركيه بويوك مات مجلسى ، حكومتى شسكلنده مصر ايدى .» اسمك تبدليه ، يعنى جمهوريت عنوانى آلتش اولقله برابر ، تشكيلاتك اوماهيتنك محفوظيتنى تأمين ايتمك ايستوردى .»

نه ايچون ؟ چونكه ، رياست جمهور مقامى ، خلافت وسلطنت مقاملرينك حقوقى آلتقى استعدادنده ايتش . .

افنديلر ، اجتهاد ديه اورته آييلان بوسوزلر ، رجب بكك ديدىكي كى «مالاينى» دكلده نه در؟ بوكى سوزلرله قورولان منطق «مغالطه» دكلده نه در ؟

— بواجتهادك وبو منطقك معنا ومدلولى ، رؤف بكك بوكونكى مسامى وفعايتى بك كوزل كوسترمكده در . فقط ، بز بونى آكلامق ايچون ، بوكونلره قدر ، انتظار غفلتنده قالايمزدق . بوندن دولايى بزى معذور كورسونلر .

۵ افنديلر، بوكونده استيضاح تهجه لنمى . مذاكره ايرلسى كونه تلپيق ايدلى . ۸ شيرين قانى

کونی جريان ابدەجك مذاكره انتظارآ ، برآزده ، اوكونلردهكى بعضى نشرىاتى كوزدن كچيرەلم .

وطن غزەنسك ۵ تشرين ثانى ۳۴۰ تاريخلى نسخەسندەكى ، باش مقاله دە ، حكومتى تقييد ابدنلر ومخالف چپە كوسترنلر مدح وثنا وحكومت طرفدارلرى تقييح اولمقده در . باش محرر « هنوز آغزىنى آچيان ، منقد نامزدلر بىنە قارشى ، هر كون قولاقدن قولافە يكي برنجاوز كار سوز فيصلدانىور . حكومتى حيزبە منسوب كيمە تصادف ايدرسە كز اوكونك خفى امر بوميسندە موجود سوزلرى عينا ايشيد برسكز . » ديدكدن سوكرە سوزلر بىنە تأييد ايچون برطاقم مثاللر صايور و « كوركور بىنە امرە اوپمايان ، حقيقتى كورن وسويلەك ايستە بىن شخصيتلرى ، ابتدادن صوصد بر مق ايچون هر واسطە بىنە مراجعت ، ايدىورلر و « كفى ارادە ، حال طبيعيتك واستقرارك فوقندە ، بر حامل ماهيتى محافظە ابدە جكدر . » دىيور .

افنديلر ، محرر « خفى امر بومى » و « كفى ارادە » تعبيرلر بىلە ، ملتە نەبى خبر و برمك ايستىوردى ؟ خفى امر بوميلر وىرن ، كفى ارادە سنى حامل قىلان كيمدى ؟ بواپاملى تعبيرلرى قوللانان صاحب مقاله ، نهايت ، بزه ، « ايكي طرفى ، بىطرفانە ، بر حكم حاليلە چاغىروب ديكلمەك ، رياست جمهورك اك نازك ومهم وظيفە سيدر ، » نصيحتنى وىرييور . بو وظيفەك همان ياپيلمىنى ايستىور و چونكە « يارين بك كچ اولە بيلير ! » ديه نەيد ايدىيور .

بركون سوكرە ، نم سنە باشى نطقمدن بحث ايدن عىنى محرر ، « تقييد ميلى كوسترن اك مستقل فكري وطنداشلىرى ، زمان زمان ، بر طرف ايتكمە چالیشان انحصارچى بر سياسى سىستم ، انكشاف و ترقى ايچون ، نهر ابدىچى ، برجهنم مقامندە در . » جملە بىلە تقييد ابتديكمز سىستم حقندە ، بك حقسز و انصافسز بر افترا دە بولونىيور و « مشئوم كيديشك معين بر نقطە دە نوقيف ابدلسى ، يكي بر چيغىر آچيلمى لازمدر ، ديهرك ، بزه ، تكرار وظيفە مزى اخطار ايدىيوردى .

وطن محررى ، بركون سوكرە يازدىنى « سواقندەكى آدم ، سرلوحەلى باش مقاله سنى » انشاء الله اىي اولور ، دېمكدن بشقە ياپەجق شى قالماش كې كورونىيور . « جملە بىلە ييتىرييوردى .

§ ۸ تشرين ثانى ۳۴۰ تاريخلى وطن غزەنسندە انتشار ايدن ، بر آقرە تلفرافندە ، « مجلس ، بوكسك موقندە بولنانلرك تصويى اولمق سزىن ، قاينەبى اسقاط ابدە ميه جكدر ، طرزندە ، بو بوك حرفلرە يازلش انطباعر و « رؤف بك ، دونكى نطقندە ، استيضاح خارجندە اهميتسز شيلردن بحث ايتكمەك ، استيضاح طرفدار لر بىنك موقعى واستيضاح دعواسى ضفە دوشوردىكى سويلنمكدە در . » كې خبرلر ولردر .

— وطن غزەنسك ، استيضاح دعواسى تقييد ايچون صورت مخصوصە كوندردىكى مخبرى ، انطباعرندە بك اصابت كوسترە ميورسەدە ، استيضاح دعواسك ، سبب ضفى حقندە وىردىكى خبردە آلدانمش كورونىيوردى .

افنديلر ، توحيد افكارك باش محررى دە . بر سورو باش مقاله لر ايله ، مخالفى تقويه وتشجيع ايدىيور و كندىبى مدافعە ابدن حكومتك وموافقى مبعوثلرك ، كندىبى مدافعە ايتلر بىنە وسوز سويللر بىنە دىخى ايستە ميوردى . بوباش محرر دىيوردى ، كه « مجلسدە ، موافق مبعوثلر بوبلە ، هر مهم ايتى »

کورولتوبه بوغۇق اكلنجەسندە دوام ابدرك منفدرى صوصدوردقجە ، عصمت باشا حكومتى ھېچ شېھىز اعھاد رأى آلەجقدر . فقط بواعھاد رأىك ماھت حقیقیەسى ، نہایت ، برسندوقچەك ایچنە فضلە مقدارده بیاض کاغد آیلیمش اولسندن عبارت قالەجقدر .

بوسفسطەلر اوزرنده ، توققە لزوم یوقدر . برآزده ، طنین غزەئەسنە بقالم ! طنینك ، « سیاسى تخمرات » عنوانى برباش مقالەسندە « حرکت ملیہ مجاہدەسندە بوبوك خدمتلیلە تمیز ایتیش شایان حرمت واعھاد بعض سبالر آرەسندە برتشریک حرکت مقدماتى باشلادىنى » خبر آلدیغندن و « خلق فرقهسیلە و حکومتلە صمیمى مناسباتى اولان مطبوعاتك » « بوخبرلری بك ناخوش برشكده فارشیلاملرندن و نفسیر ایتلرندن » و « دھا شمیدین مستقبل فرقهی كوزدن دوشورەك صورندە مطالبات سردینە قیام » ایدلسندن بحث اولغندەدر . مقالەدە ، پروغرام مسئلەسنە تماس ایدیلەرك ، خالق فرقهسینك پروغرامى اولدیغنه اشارت ایدلەكدن سوكرە « بزخلق فرقهسندن ھېچ نمون دكلز . فقط خالق فرقهسینك پرنسیپلری نامنە سویلەن و كوریلن شیلرە تاماً طرفدارز . دینیلور وخلق فرقهسى پرنسیپلرندن نہ آكلاشیلدینی ایضاح اولنەرق « فقط ، عجباً ، حقیقتەدە بوبلەمیدر ؟ » سؤالی اورتیہ آنبیلور . محرر ، بو سؤالە منى جواب ویریور و « قارشیمزده بوبلە برفرقە تجدد و اصلاحات كورمكى كوكلز ایستدیكى ایچون ، خالق فرقهسى بوددیكمز شكده خولیا ایلدورز . دیور . اوندن سوكرە ، محرر ، شونلری سویلیور : « خلق فرقهسینك پروغرامى و سوزلری باشقەدر ، طوبدینی یول باشقەدر . خلق فرقهسینك ، دەموقراتانی دوداقلرنەدر . »

بومطالعەك صاحبی ، برنجی جملەسیلە ، قصد ایدیورسە ، كە خلق فرقهسى ، جهوریت اعلان ایدەككنی ، خلافتی لغو ایلەككنی پروغرامنە یازوب اعلان ایتدی و سوبلەمدی ؛ فقط فعلاً یادی ؛ دوزورودر ! آنجق ، ایكینجی جملە ابلە خلق فرقهسنە اسناد ایتدیكى دوزرو دكلدر .

مقالە صاحبی ، مخالف ذواتك ، موقع اقتدارە كچمك ایستەملرینك مشروعتینی اثبات ایچون ، صرف ایتدیكى برچوق سوزلرە شونی دە علاوہ ایدیور : « وطن دوشونجەسیلە حرکت ایتك ، یالكز موقع اقتداردەكى ذاتلەرمی - من طرف الله - انحصار شكندە بخش اولنور بر فضیلتدر . »

طنین باش محرری ۴ تشرین ثانی ۱۳۴۰ تاریخندە ، یازدیغی اردو سیاست عنوانی برباش مقالەدە ، شومطالعائەدە بولونیور : « شكل حكومت جهوریتدر . فقط ، حكومتك یالكز آدینی دكیشدیرمك ھېچ برفائده تأمین ایتمز . اصل تبدیل ایدلمی انجباب ایدن نقطە ایشك روحیدر ، پرنسیپلریدر . بوكون متحده آمریقا استئنا ایدیلیرسە آمریقادە یكرمی قدر مملكت واردركە ھېسینك اسمی دە جهوریتدر . حتی ھب زنجیلردن تركب ایدن ھابیتی ییلە بر جهوریت ایدی . فقط بورالردە جهوریتك حكومت مطلقەدن فرقی بك آزدر . ارنی برحكمدار یرنە ، زورلە ریاست جهورە جیقمش برمتغلبە كوروروز . ایشتە بوقدر ! رئیس جهور نامنی طاشیان مستبد ، کیف مایشا ادارە حكومت ایدر . برحكمدار مطلق كی کیف وھوسندن بشقە بر قانون طانجاز . »

طنین باش محرری ، بو آمریقا جهوریتلرندن شیلی استئنا ایدەرك دیکرلری ایچون دیور ، كە « ھېچ بریسی ، بوكون ، حقیقی جهوریت نامنی طاشیمنە لایق دكلدر . چونكە دەموقراسی ۰۰۰۰ استناد ایتیمورلر . » « جهوریت نامی آلتندە حكومت مطلقەلرك ، حكمرما اولسی ، صكری رؤسا بوزندندر . »

بوراده ، بر آن توقف ايتك ايسترم . افنديلر ، بومقاله ، مبعوث اولان قوماندانلرك ، مبعوثلقدن استغفاري اوزرينه و او مناسبتله يازيليور . فقط ، اوليله برزمانده يازيليور ، كه اردولر مركز مفتشلى ، اردولرى ترك ايدوب حكومتى اسقاط ايچون مجلسه كلشردر و بو محرر ، اونلرك موقع اقتداره كچمك ايسته ملرينك مشروعيتى اثبات ايچون ، دها بر كون اول ، ستونلرجه يازى يازمشدر . جمهوريتك حكومت مطلقه دن فرقسز اوله بيله جكته مثاللر كتيرن و بوكا سبب ، ده موقراسى به استناد ايتمه مك اولديغنى سويله بن محرر ، « حكومت فرقه سنك ده موقراتلنى دوداقلرنده در . » دين ذاتدر . بوتك بويله اولملى « عسكرى رؤسا بوزندندر . » دين ذات ، نوركيا رئيس جمهوريتك ده رؤساي عسكرى به دن برى اولديغنى بيلن ذاتدر . بو ذاتدر ، كه رؤساي عسكرى به دن فلان و فلانلرى ، رؤساي عسكرى به دن اولان تورك رئيس جمهورى و رؤساي عسكرى به دن اولان تورك باش وكيلى ايله قارشى قارشى به جبه آلديرمق ايچون حرارتله جاليشيور و صوكره سومديكى طرفك ييقيلمىنى ، ملته لزوملى كوستره بيلمك ايچون ، كويا ، شايان نديقى و عبرت مثاللر سويليور و « هانكى جنرال معيتمه دها چوق خاصى طولايه بيليرسه ، رياست جمهوره او كچر . » و « اردو قوماندانلرى ، اشقيا رئيسلرى بربرلرله چارپيشرق ، رياست جمهور موقعى غصب ايديلورلر . » دييور .

افنديلر ؛ بو بوكا مائل سوزلرك ، نه مقصده و نه حسن ايله يازلديغنى ، فرق ايتمه مك و بوكي نشر ياتك مجلس اعضاسنده و افكار عموميه ده براقه جنى منى و مضر تاثيرلرى آكلامه مق ، ممكن دكلدى . فى الحقيقه ، بوافسادكار تاثيرات مع التأسف فعلى عكسلرينى كوسترمشدر .

§ رافت ، كاظم قره بكر و على فؤاد باشلارك ، مدافعه مليه انجمنته انتخاب ايدلمه مش اولدقلرندن متأثر اولان عيى جمهورىچى محرر ، بودفهمده ، اردو قوماندانلرينك ، اردولره مؤثر اوله بيله جك برهيتنه انتخاب ايدلمه مش اولديغنى ابي بوليور . بو نقطه ده ، بك سوديكنى آكلانمق ايستديكى ده موقراسى به امتالدين دخی واز كچيور . بو فكرلرى احتوا ايدن جمله لرى ، هپ برابر مطالعه ايدلم .

« سياسيات ، سرلوحه سى آلتنده يازلمش يازيلر آره سنده » مدافعه مليه انجمنى ، ملت مجلسنك همان همان اك آرسيا سى اولان ، حتى سياسياتله هيچ علاقه سى بولنميان بر ساحة فعاليتدر . « جمله سى اوقونوره . محرر ، بو جمله ايله ، مجلسه داخل اولان ، اردو مفتشلرينك ، سياستله علاقه سى بولنميان ساحه ده جاليشلرينه نه دن و نه ايچون ميدان و يرلدى ، ديمك ايستيور . بوكا ، شو بولده ، جواب و ير مك نمكندر . چونكه ، حقيقه ، مدافعه مليه انجمنى سياسياتله علاقه سى بولنمه مق لازم كلن ، بر ساحة فعاليت ايسه ، اورايه ، محضا ، سياسياتله اشتغال ايتك اوزره مجلسه كلش اولانلرى ادخال ايلكده محذور اولدينى ايچون !

محرر ، بوجله دن صوكره دوام ايدرك دييور كه ، « بوراده ، وطنك ناموس و استقلالنى مدافعه ايدمه جك اردوبى ، اداره ، اصلاح ، تنسيق ايتمه و دها مترقى برحاله صوقفه خادم قانونلر تنظيم اولنه جقدر . بولتيقه جيلق احتراضاتنه كنديلر بى قابدير ميوبده ، يلكز وطنى دوشونلر ايچون بو وظيفه ، اركان عسكرىه آره سنده ، اك مقتدر ذاتلره توديع ايدلك بروحيه حيتدر . »

بوجله لر اوزرنده ده بر آرز توقف ايدمه جكم .

اردونك ، اداره ، اصلاح ، تنسيق و اونك دها مترقى برحاله كتيرلمى مسئله سى چوق مهمدر . بو خصوصه موظف و مشغول مقام « اركان حربيه عموميه » در . بو مقامده محررك ده ديديكى كبي اك

ممتاز ارکان عسکریه من بولنقده در . اردونك اداره می ، اصلاحی ، تنسیق خصوصاتی درعهده ایدن بوبوبوك ارکان حربیه ، بوخصوصلرده ، لزوم کوردکجه حکومته تکلیفانده بولنور . ارکان حربیه نك وحکومه داخل مدافعه ملیه نك عریض وعمیق دوشونوب تثبیت ایلدکلی مسائل ، هر سنه ، اجتماع ایدن (عالی عسکری شورا) طرفندن تدقیق ومذاکره اولنور . عالی عسکری شورایی ، ارکان حربیه عمومیه رئیس ، مدافعه وبحربه وکیللری واردو مفتشلی تشکیل ایدر . عالی عسکری شورانك ، تدقیقندن کچن ونطیقای موافق کورولن خصوصاتندن ایجاب ایدنلر ، حکومته تکلیف اولنور . بوتکلیفلردن تطبیق ایچون ، کسب قانونیت ایلمی لازم اولانلر وارسه ، ایشته اولنلر مجلسه عرض اولنور . مجلسه ، اصولاً مدافعه ملیه انجمنندن وتملقی اولورسه بشقه انجمنلردن ده کچدکدن سوکره ، مجلس هیئت عمومیه سنده مذاکره وتقنین اولنور .

مدافعه ملیه انجمننده کی اعضانك عسکرلکدن آکلامسی لازمدر . فقط ، یالکز عسکرلکدن آکلامسی کافی دکلدر . دولك مالیه سندن ، سیاستندن ودها چوق شیردن ده آکلامسی لزوملیدر . یالکز عسکرلکدن آکلامق ، اردویه متعلق قانون لایهلری یایق ایچون کافی کلسه بدی ، ارکان حربیه عمومیه نك تثبیت و عالی شورای عسکرینك ده تصویبندن سوکره آبروجه برانجمنده ویا انجمنلرده تدقیقه حاجت قالمزدی . زیرا ، بولتیقه ايله اشتغال ایدن ذوات ، عسکرلکدن دخی کیش اولسلر ، حیاتی ، علوم وفنون وهرگونکی ترقیات عسکریه بی تعقیب وتطبیق ایتمکله امرار ایدن ذواتدن ودها متخصیص ودها صاحب صلاحیت اوله ماز .

اردونك اداره ، اصلاح وتنسیق ایچون مصیب افکار وبوبوبوك تجربه لره مالک اولدیفنی ظن ایدن و عالی شورای عسکریده قانوناً اعضا بولان اردو مفتشلی ایچون اك مساعد ساحه فعالیت اردولرك باشنده و عالی شورای عسکری ایچنده کی موقعلری ابدی . [جدیت طلب ایدن بو موقعک قیمت واهمیتی تقدیر ایتمیوب ، حکومتی ، مدافعه ملیه وکالتی ، ارکان حربیه عمومیه بی بکنمیوب ؛ اولنری ، کندی مطالعات وتصورات عسکریه سی تقدیردن اوزاق کورمرك ، سیاسی ساحه ده چالیشمنی ترجیح ایدن قوماندانلرك ، مدافعه ملیه انجمنده ادخاله چالیشمق ؛ اولنرك ؛ اردویه متعلق ، حکومتدن مجلسه کلن ، هر نوع تکلیفلرك انتاجی مشکلشدیرمک وبولنری وسیله اتخاذ ایدرك حکومتی دوشورمک و ارکان حربیه عمومیه رئیس دیکشدریمک کی منقن هوسلرینی تطمین ایتمک غایه سنه معطوف اوله بیلر .] طنین باش محررینك ده ، بونقطه ده کی غایه سنك بشقه برشی اولدیفنی ظن ایتمک عبسدر .

غایه سنك ، عدم حصولندن « متالم وما یوس » اولان محرر ، « قدیم آتیه جمهوریتنده دموقراسی اساسانه اوقدر افراط ايله مربوط ایدیلرکه شبات اداره نك هیچ برنده وقوف واختصاص اعتباریله بیله برتمیز اساسی قبول ایدمه مشاردی . » دموقراسیده کی بوافراطه رغماً « آتیه ، دموقراسیسنده جزالللر بواصولدن مستثنا ایدیلر . »

— خلق فرقه سنك دموقراتلنی دوداقلرنده اولدیفندن جمهوریتك مطلقتندن فرقسز اولدیفنی ملته آکلامقه چالیشان ، برذانك ، بوسفسطه سنك هنوز اوقونقده بولندیفنی کونلرده ، موقع اقتداره کچیرمک غیرتنده بولندیفنی جزالللرک ، دموقراسیدن دخی استثنالری جائز اوله بیله جکی فکرینی هرمیان ایتمی ، ظن ایدرم ، درست انسانلردن واقع اوله بیله جک حرکتلردن دکلدر .

افندیلر ، کین واحتراس ، برانساک دماغی ووجداتی قاراردینی زمان ناصل قونوشور ، بوکا

برمثال ایسترمیسکیز ؟

ایشته ، بیوریکیز ، عینی محرزک ، شو سوزلرینی دیکله ییکیز ، « خلق فرقه سنک ، عصمت باشا
حکومتک ، مملکت عرش ابتدکی چیرکین چهره ! احتراصات شخصیه پیشنده بوقدر اسیر اولان
زامدارلر ، ملی برفرقه وجوده کتیرمک ، ملتی تمثیل ایتمک اداسنه قالنه مزلر »

« امید استقبال ایله پرغلیان کنجیلر ، تازه و تمیز جانلرینی فدا ایلدیلر : مملکتی قورنارمق ایچون !
مملکتی ، شخصلردن و احتراصلردن بشقه رشی دوشونمەین بولتیقه جیلر آئنده اویونچاق یاغی ایچون دکل . »

§ حقیقتک ضدکامانی افاده ایدن بو ، مغالطه وفسطله صاحبی ، بزم تشکیل ایستدیکمز فرقه بی
وزم حکومت تشکیلنه مأمور ایلدیکمز عصمت باشاک و حکومتک ، چهره سنی چیرکین کوریور
و کوستریور . . .

افندیلر ، بزم چهره مز ، هر زمان ، تمیز و پاک ایدی و دانما تمیز و پاک قاله جقدر . چهره سی چیرکین ،
وجدانی چیرکینلکارله دولو اولانلر ، بزم ، وطنپرورانه ، وجدانپرورانه و ناموسکارانه حرکاتیزی خسیس
و چیرکین احتراصلری یوزندن ، چیرکین کوسترمکه قالیشانلردر .

§ افندیلر ، ۸ تشرین ثانی کونی ، مجلسده ، عمومی استیضاحک مذاکره سته دوام اولندی .

— فریدون فکری بکک (آنکه ت پارلمانتیر) ک قبولی حقنده کی اوزون بیاناتی ، مختلف خطیلرک ،
سوزلریله قاریشه رق خیلی دوام ایستی . اوندن سوکره ، یونس نادى بک کرسی به چیقهرق ،
« افندیلر - دیدی - مملکتک رؤئی موضوع بخندر . جمهوریت اداره سی موضوع بخندر . »
هرشیدن اول ، بومستثنایی کوروشمک لازمدر . یونس نادى بک ، رؤف بکک برکون اولکی بیاناتنه
تماس ایدهرک ، حاکمیت ملیه می جمهوریتک تکاملیدر ، جمهوریتی حاکمیت ملیه ک تکاملیدر ؟ کبی
برافتر به نک ، موضوع مناشه اولسنه محل اولمديغنی ایضاح ایستی .

رؤف بکک ، دکل خلیفه ک ، سلطانک ؛ بومقامک حقوقی آلمق استعدادنده اولان ، هر هانکی
برمقامک علیهنده می ؛ طرزنده کی سوزلرینی ، یونس نادى بک شوصورتنه ایضاح ایستی : « بومقامک
رؤف بکجه حقوقی واردر ؛ صریحدر افاده ، محفوظ حقوقی واردر . صاقین کیمسه آلمسون . کونک
برنده بلکه لازم اوله جقدر . » « حالبوکه تشکیلات اساسیه چیقمشدر . بوتون مقاملر تثبیت اولمشدر .
بوتون وضعیتلر قانون حالنه قونولشدر . حالا افسانه دن ، سفسطه دن بحث ایدر . »

بوندن سوکره ، یونس نادى بک ، شوسوزلری سويلدی : « .. جمهوریتی بکنمەین آدملر واردر .
اعتراف ایچدکری شیئی فکرنده بسلهین مخلوقات واردر و ایچمزدده درلر . » « .. اوله آدملرک قفاسی
أزیلیر ، افندیلر ! »

یونس نادى بک ، رؤف بک و آرقداشلربنک ، نمایشکار وضعیتلردن ، مفتش باشالرک استخفالردن
و مجلسک ایچنده اویون اوبنایله میه جفتدن بحث ایتمکدن سوکره دیدی ، که « خصوصی و کیزلی ترتیبات

ایله بعض مقاصدی استحصال ایدرز زعمنده بولمق وتورکيه بويوك ملت مجلسنك كوشه سنده اوطوره رق بوشيلرده بولمق حرمتسزلكدر . قبول ايدمه ميز افندم ،

بونس نادى بك ، رافت پاشاه ايدلشهر ك شويانامده بولندي : « رافت پاشا حضرتلرى ، معلوم تاليز اولدينى وجهه ، آلتى ، بدى آى مقدم مطمئن ومعنا سز . . بعض اعلانات وبيانات ايله مبعوثلقدن استغفا بيورمشلردر . غريب برحاده در . اسباب موجب اوله رق علاوه ايتمشلردى ، كه مبعوثلقدن سبب استغفا ، قارائلق اوطه ده ، ياران آره سنده برعه د مليى ؟ نه ، برشى وارمش . اوراده طوپلانان آرقداشلى ايش باشنه كتيره جكمش . افندم ، چوق مراق ايتدم بوايشه . »

قره حصار مبعوثى على بك ، برندن سوزه قاريشدى و - « يعنى جزالار حكومتى . . ديدى . بونس نادى بك ، « چوق مراق ايتدم بوايشه ، ديبهر ك سوزينه دوام ايتدى وديدى كه . . تشكيلات اساسيه واردرد . جمهوريت تأسس ايتمشدر . حكومت فاصل ياپيله جقدر ، اوراده ، يازيليدر . بوتون بونلرى اداره ايدن برنوركيه بويوك ملت مجلسى واردرد . خاير ، بونلر كافى دكلدر ، رافت پاشا مبعوثلقدن استغفا ايتسين ، لازمدر و كيتسون حكومت ياپسين ، ياران طوپلاسين ، نه قناعتدربو ؟ »

« . . افندم داغ باشنده مى يز؟ دميرجى افينى آلوب كلوبده ، حكومتى ياپه جقدى . مجلس يوقيدرد؟ تشكيلات اساسيه يوقيدرد؟ بو ، نه منطقسزجه حركتدر . »

رافت پاشاه بونس نادى بكة جواب ويرمك اوزره ، كرسى يه چقدى . كندىنى مدافعه يه چاليشيركن ، رۇف بكة آره لرنده موجود فكر برلكندن ورۇف بكة سويلديكى هر شيك اونك حسابنه ده قيد ايدلمسى ايجاب ايدمه جكندن بحث ايتدكن صوكره . « ايكي عسكر مبعوثك مجلسه عودت ايتمىنى آرزو ايتشمس ، عجباً چينده اولدينى كي بر جمهوريتى ياپمق ايسته مش اولورم ؟ » ديدى . رافت پاشانك بياناته ، مختلف ذوات ، يرلرندن ، قيصه جوابلر ويرمكه باشلاديلر ، حادتا مناقشه لى برمحاوره جريان ايتدى . نهايت ، كرسى بشقه بر مخالف خطيبه ترك اولندي . بوندن صوكره كرسى يه چيقان محمود اسعد بك (از مير) : « . . كونلردنبرى دوام ايتكمده اولان مناقشانه وهنوز نتيجه سى كله ين مذاكرانه ، نه انقلابك ونه ده ملتك تحملى واردرد . » ديدكدن صوكره ايضاح ايتدى ، كه وضعيت « انقلاب نامنه ، انقلابى ايلرى كونورمك نامنه اسقاط » دن عبارت دكلدر .

محمود اسعد بك ، هرشيدن اول كيديله جك بوللرى تعيين ايتمك لزومنى واوتقديرده دها صميمى ودها قطعى بورونه بيله جكنى بيان ايتدى ورۇف بكة نظريه سنه تماسه ، شو تحليلاتده بولندي ، « حاكميت مليه بشقه برمشله در . جمهوريت ، مشروطيت ، مطلقيت اداره ، استبداد ، ينه بشقه برر مشله در . برقسى اشكال حكومتدر . ديكرى ملتك اراده سنك انفاذ وتطبيقيدر . بودرت شكلى ايجنده ، مختلف شكلده ، حاكميت مليه نك ، تطبيق ايدلديكى كورمكده يز . حتى استبدادده بيله برپارچه واردرد . مشروطيتده برآز دها فضله ، جمهوريتده دها فضله ، بناء عليه بونقطه دن بوايكي شايى قاريشديرمه مق لازمدر . حاكميت مليه جمهوريتك تكاملى ديمك دكلدر . چونكه حاكميت مليه شكل دكلدر . روح واساس مشله سيدر . »

محمود اسعد بك ، رۇف بكة اجتهاد ديه اورته يه آتدينى سوزلر اوزرنده لزومى قدر توقفدن صوكره : « تورك انقلابى يوكسه ليور . . آنجق ، بواقلابى سرعتله ، هدفنه ، ملتجه بكه نيلن هدفنه

ایصال اتمک ایچون، بر آن اول حقیقی وضعیتک توضح ایتمسی لازمدر. تورك ماتى، اورنه ده، دهه وقراسى نامه چكيلمش، برقنچ كې، بونى بگله مكدهدر. « سوزلرله بیاناته ختام ویردی .

§ بوندن سوكره عدليه وكيلى نجاتى و معارف وكيلى واصف بك، مخالف خطيبلك استيضاحلرینه اوزون بیاناتده بولنهرق جواب ویردیلر .

— مایه وكيلى مصطفى عبدالحالى بك، ایضاحاته باشلامدن اول، رضا نوربكدن، ضبطده كى سوزلرندن بمضیلرینك ایضاحنى ایستدی . رضا نور بك، یانیه لیلرك توركلكنى مشكوك كوستره چك طرزده افاده لرده بولمیشدی . عبدالحالى بك، رضا نور بكك، ذهانبى شو صورتله تصحیح ایتمدی: دوكتور بك، « آلتى بوز سنه اول، آرنאוودلنك برقسمندن اولان یانیه كیدن اجدادمرك اوراده، برافدقلى انسالى بشقه بر تهمله انهام ایدیور . هم كیم؟ مع الاسف اوبله محترم بر آرقداشم، كه آلتى سنه دنبرى متعصب بر ملیتجی اولمشدر . دها اول دكلدی . كندیلری دها ابى بیلیرلر . بن، او یانیله دیدكلى آدم، توركلك ایچون سلاحله مجادله ایدركن، كندیلری بالمكس (توركلك علینه) عصیانه تشویق ایتمشدر . »

§ فى الحقیقه رضا نور بكك سیاسى حیائنده، بر جوق مجادلاته اشتراك ایتمدیكى معلوم ابدى . بو اشتراكلى، ملیتپور اولهرق بوپوك ملت مجلسى دورنده او كاخدمت و فعالیت ساحه لری كوسترلمسه، مانع تلقی ایدلمه مشدی . فقط، توركلك روم ایلیدن چیقارلمسى كې، هر توركك قلمبنده ابدى و اتم برهجران یشانان بوپوك فلاكت حادثه سنده مفرط ملیتپور رضا نور بكك آرنאוود حاصیلری ابله برابر، تورككر علیهنده، فعالیتده بولمیشدی بیلیموردق . بوكا اطلاع حاصل اولنجه، بوپوك ملت مجلسى، حقیقى برحیوت ودهشت استیلا ایتمدی .

بو بحثدن سوكره مایه وكيلى، دیگر ایضاحاتى ویردی . اونى زراعت وكيلى شكرى قیا بك تعقیب ایتمدی . شكرى قیا بك، بالخاصه زراعت وكالتى تنقید ایدن برخطیبه جواب ویردی وزراعت ایشلرینك كوزل جهلر، كوزل افاده لر، كوزل منطقلرله كیزلنه چك برشى اولمیشدی ایضاحدن سوكره « بو، طوپراغه یازیلان برآردر . اونك صحیفه لری آچیق وهركس طرفندن اوقونمقدهدر، » دیدی و علاوه ایتمدی : « قالدوبده مجلس هالینك حضورنده، شویله یاپیلدی، بویله یاپیلدی كې مفاظه یاپیله بیلیرى؟ بونه جرأندر؟ »

تجارت وكيلى حسن بك و نافع وكيلى مرحوم سلیمان سرى بكدن سوكره ایضاحات ویرمك صرهمى خارجیه و باش وكالته كلدی .

§ افندیلر، باش وکیل عصمت پاشا، استیضاحك عمومى اولمسی تكلیف ایتمدیكى كوندن سوكره، مذاكرانه اشتراك ایدمه چك درجه ده خسته لامش، یاتپوردی .

مدافعه ملیه وكيلى كاظم پاشا، عصمت پاشایه وكالته كرسى به چقهرق ایجاب ایدن بیانات و ایضاحاتده بولندی .

§ آرتق استیضاح مذاكره سنه ختام ویرمك زمانى ككشدی. مذاكره كافى كورولدكدن سوكره، فریدون فكرى بكك « آنكك پارلمتهر » تقریرى رد اولندی .

۱۹ زایه قارشی ۱۴۸ رأی ایله عصمت پاشا حکومتته اعناده ابدلی . بر رأی ده مستنکف ابدی .
افندیلر ، مجلسده مغلوب اولانلرک ، غزته جی آرقداشلری ، بو نتیجه دن ، بالطبع ، هیچ عمنون اولمیدیلر . دها کوسکون وعنود بر صورتده هجوملره کچدیدلر .

۹ تشرین ثانی تاریخلی وطن غزته سنک باش مقالسی : « موجود اداره شکلی ، لفظ اعتبارله ، ملی حاکمیتک اگ یوکسک درجسی اولمشدر . فقط ، حکومتجیلرک ذهنیتی ، بر آرز قازیلسه ، همان هیچ دیکشمه مش اولدینی کورولور . » و :

« بو کون ، مرتجع کله سی یکیدن رواج بولمشدر . » طرزنده تنقیدلره مالیدر .

۱۰ تشرین ثانی تاریخلی وطنک « میدان محاربه سنک نتیجه سی » سر لوجه لی باش مقالسی ، جمهورلنک فیل حکایه سی تکرار دن سوکره حکومتی اسقاطه جالیشانلرک ، ابی حرکت ابدیه مدکرندن شکایتی تضمن ایدن ، شو مطالعه لری احتوا ایدیوردی : « آفرده ایلک استیضاح باشلادی زمان ، اورنده منقد ، عزیمکار برا کثرت واردی . » « منقدر بو وضعیتی اداره ایدمه مدیلر . تشکیلاتسز فردلر حالنده ، منفرد تنقیدلرده بولندیلر . » منفرد تنقیدلریله ، اساسلی بر صورتده ادامه ایدیه مدی . استیضاح عمومیه شنبه ، تعطیل زمانده کی نوط دفترلری آجان اولدی . اگ شدتلی منقدریله ، دیلبرنک آلتنده کنی سوبله مکدن چکندیلر . »

صاحب مقاله وضعیته ، پولتیقه جیلک نقطه نظرندن باقارق ، دیورکه « حکومتجیلرک مکمل بر سوق واداره وابستادن سوکنه قدر دوشونولش بر پالانه حرکت ایتدکلی کورولور . »

§ بوراده ؛ انسانک صاحب مقاله یه ، شوبله بر سوال صوره جفی کلیور !

ملنک مقدراتی مسئولیتی ، اللرینه آلدیرمق ایستدی ککیز ذوات ، آیلرجه و آیلرجه حاضر لاندقدن واستانبولده کی رفیقاریله دخی اوزون بویلو کوروشدکن سوکره ، سزکده ایضاح ایتدی ککیز کی ، دیلبرنک آلتنده کنی سوبله مکدن چکینه جک قدر ، کندیلرینه اعناده ایدمه مزلسه ، اگ نهایت ، اون طقوز بچق کشنک ، مجلسده حرکتی توحید ایدمه میه جک قدر حاجز اولور لرسه ، بو ذوات ، دولتک رأس کارینه کچمک لیاقتنده فرض اوله بیلریم ؟

افندیلر ؛ طنزینک (مرصاد عبرت) ستونندنده بر قاق جمله اوقوبه جفم . بو ستونی دولدوران محرر ، بوتون مملکته مجلس منظره سی سیر ایتدیریور و اوکا « - ایواه ! بوده اونه کیلر کی چیقدی . » دیدبرنیور .

پوصوبه باتان ، بو محرر ، قولاغنه شو سوزلرک فیصیلداندیغی ده ایشیدییور : « . . . اسکی انفاضله پایلان بر بنادن نه اومارسک که ! . . . »

عجبها ، بو یازیلری یازمش اولان ذات ، حقیقه او کون ، بویله می متحسس ایدی ؟ یوقسه ، بو معناسز سوزلری ، ملتی علیهمزه تحریک ایچون بالائزامی یازیوردی ؟ ایستر اوله و ایستر بویله اولسون ، هر ایکسی ده دوشرو دکلدی . بو نوع ، قلم اربابی ، جمهورینه فالق ایتملردر .

§ افندیلر ؛ توحید افکارکده ، بر معناده « فائده سز و قیمتسز بر ظفر » دیبه فائده سز و قیمتسز لازلری دوام ایدیوردی .

§ محترم افندیلر ؛ (قومپلو) بحثی المضاحده و قومپلونك مجلس داخلنده کی صفحه سنی تصویرده ، اهمیتیزی کی تلقی اولنه بیله چك بعضی فقراته تماس ایتدم . بونده بنی معذور کوره چککیزی امید ایدرم .

خاطره کلیر ، که هر حکومتدن ، هر زمان استیضاح ایلیر ؛ براستیضاحه بوقدر اهمیت ویرمک جائز میدر ؟ عرض ایتلیم ، که موضوع بحث اولان استیضاح ، نورمال بر استیضاح دکلدی . قومپلونك بر صفحه مخصوصه سی ایدی . براستیضاح مهنه سندن سوکرمدر ، که مخالفلر ماسکله لرینی آتمغه مجبور ایدیلیر . معلوم اولدینی وجهله (ترقی پرور جمهوریت فرقه سی) دییه بر فرقه تشکیل ایتیلیر ، بوفرقه نك ، کبزی اللر طرفندن ، چیزیلن پروغرامی ده اورنه به آندیلر .

(جمهوریت) کله سنی تلفظدن دخی اجتناب ایدنلرک جمهورینی ، دوعدینی کون ، بوغنی ایستینلرک ، تشکیل ایتدکری فرقه به (جمهوریت) وهممه (ترقی پرور جمهوریت) عنوانی ویرملری ، فاصل جدی ونه درجه به قدر صیمی تلقی اولنه بیلیر ؟

رؤف بك و آرقداشلربنك تشكيل ايتدكري فرقه ، محافظه كار عنوانی آلتنده میدان چيقسه بیدی ، بلکه تمنا سی اولوردی . فقط ، بزدن ده ا زیاده جمهورینچی و بزدن ده ا زیاده ترقی پرور اولدق لرینی ادعا به قالدیشملری ، بالطبع دوعرو دکلدی .

§ « فرقه افکار و اعتقادات دینی به حرمتکاردر . » دستورینی باراق اوله رق آلنه آلان ذواتدن ، حسن نیته انتظار اولنه بیلیرمیدی . بو باراق ، عصر لردنبری ، جاهل و متعصب لری ، خرافه پرستلری اغفال ایدرک خصوصی متصدلر تأمیننه قالدیشمش اولانلرک طاشیدق لری باراق دکلیدی ؟ نورک ملتی ، عصر لردنبری ، نهایتسی فلا کتله ، ایچندن چيقه بیلیمک ایچون ، بویوک فدا کارلقلر استلزام ایدن ، ملوث بطاقتلره ، هپ بو باراق کوستریلرک سوق اولنما مشیمیدی ؟

جمهورینچی و ترقی پرور اولدق لرینی ظن ایتدیرمک ایستینلرک ، عینی باراقله اورنه به آتیلملری ، دخی تمصبی غلیانه کتیره رک ، ملتی ، جمهوریتك ، ترقی و تعجودك تماماً علیه نه تشویق ایتك دکلیدی ؟ یکی فرقه ، افکار و اعتقادات دینی به حرمتکارلق پرده سی آلتنده ، بزخلافی تکرار ایتسیز ؛ بزیکی قانونلر ایستهمیز ؛ زجه مجله کافیدر ؛ مدرسه لر ، تکملر ، جاهل سوفه لر ، شیخلر ، مریدلر ، بزسیزی حایه ایدمچکسز ؛ بزمله برابر اولیکسز . چونکه مصطفی کالک فرقه سی خلافی لغو ایتدی . اسلامی رخنده لر ایدیور . سزی کاوور یا به حق ، سزه شایقه کید پره چکدر دییه باغیر میورمیدی ؛ یکی فرقه نك قولاندینی فورمول ، بوارجاعکارانه فریادلرله دولو دکلدیر دینیله بیلیری ؟

باقیکسز افندیلر ؛ بو فورمول طرفدارلرندن برینك ده ا چوق اول [۱۰ مارت ۳۳۹ تاریخنده] مصلوب جبرانی کورد خاله بکه یازدینی مکتوبده کی شوجهلره : « عالم اسلامک مابه البقاسی اولان ماسلساته هجوم ایدیورلر . بو خصوصده کی تشریحاتکزی آرقداشلره ده اوقودم . هپسند زبید غیرتی موجب اولدی . » « غربه تمثل ایتك ، تاریخمزی ، مدنیتمزی غائب ایتك » ی ضروری قیلار . « ... خلافت مؤسسه سنی یتیمق ، لادینی بر حکومت تأسیسنی دوشونمک ، هپ استقبال اسلامی تهدید ایدمچک طاملری وجوده کتیرمکدن بشقه بر نتیجه ویره مز . »

افندیلر ؛ وقایع وحدات دخی اظهار واثبات ایتدی ، که (ترقی پرور جمهوریت فرقه سی) پروغرامی

الك خائن دماغلارك محصولدر، بوفرقة، مملكتده سوء قصد جيلرك؛ مرتجملرك نھستكاي، اميد استنادي اولدى؛ خارجى دشمنلرك، يكي تورك دولتي، تازه تورك جمهوريتي عوايتكمه معطوف پلانلرينك سهولت تطبيقاته خدته چاليشدى. تاريخ، (مرتب، عمومي، ارتجاعي) اولان شرق عصباني، اسبابي تدقيق ونجری استديكي زمان، اونك مهم وبارز سييلري ميانده (ترقي پرور جمهوريت فرقه) سنك ديني مواعديني وشرقه كوندر دكلري كاتب مسؤلارينك تشكيلات و تحريكاتي بوله جقدر.

خاطرات دفتريني [نافله و تهجد نمازلارينك] ثوابندن باحث حديثلرله دولدوران، بوكاتب مسؤل، شرق ولايتلر مزده تحريكات دينيده بولتوركن، فرقه سنك پروگرامني تطبيق ايتجورميدى؟ معصوم خلقه، بش وقت نمازدن ماعدا، كيجلر ده فضله نماز قيلمى وعظ ونصيحت ايتك، بلكده عمر نده نماز قيلمهش اولان بر پوليقيجى طرفندن واقع اولورسه، بو حركتك هدفى آكلاشيلماز، اولورمى؟

افنديلر، يادينيغز انقلابك وسعت وعظمتي قارشوسنده، اسكي خرافات ومؤسساتك برر برر سقوطنى كورن. سبب وارتمجاعكار عناصر، افكار واعتقادات دينيه حرمتكار، اولديفنى اعلان ايدن بفرقه يه وباختموس بوفرقة نك ايجنده اسملى شهرت بولش ذواته درت آل ايله صاريلمازى؟ يكي فرقه ياپان ذوات بو حقيقتى مدرك دكليدرلر؟ او حالده، اللرينه آلدقلى، دين باراغى ايله، ملت ومملكتى نرمه كوتورمك ايتيورلردى؟ بويه برسؤاله ويرلسى لازم كلن جوابده، حسن نيت، غفات، قيدسزلق كى سوزلر، مملكتى ترقي يه ايصال ايدم جكم ديه اورته يه آتيلان بفرقه رؤساي ايجون معذرت تشكيل ايدم مز!

افنديلر، يكي فرقه، عنوان اتخاذاستديكي «ترقي» و «جمهوريت» ناملرينك ضد تاملرله انكشاف ايتمشدر. بوفرقة نك رؤساي، حقيقت مرتجمله اميد وقوت وبرمشدر. بوكا مثال اوله رق عرض ايديم؛ ارغنى ده، عصانك واليلكنى قبول ايدن مصلوب قدرى، شيخ سعيده يازديفنى برمكتوبده «ملت مجاسنده، قره بكر كاظم باشانك فرقه سى، احكام شرعيه ره رايكار و دينداردر. بزه مظاهرت ايدم بجلرينه شبه ايتم. حنى شيخ ابوب [*] زونده بولنان كاتب مسئوللري، فرقه نك نظامنامه سنى كنرمشدر... دييور. شيخ ابوبده، محاكمه سى صره سنده «دينى قورتاره جقى يكانه فرقه نك، كاظم قره بكر باشانك تشكيل استديكي فرقه اولوب، احكام شرعيه ره رايك ايديله جكنك، فرقه نظامنامه سنده اعلان ايدليكى، سويله مشدر.

افنديلر، «ترقي پرور» و «جمهوريت» كملريني قوللانهرق، بزه ومنوران ملته قارشى دين باراغنى كبله مك تدبيرنده بولنانلر، مملكتده عمومى ارتجاع وعصيان بايقى ايجون، داخل وخارجده، ترتيبلر ونشويقلار بايقله مشغول اولانلرك موجوديتندن بي خبر فرض اولته بيليرلر؟ يكي فرقه يه داخل اولانلرك، تكميل اعضاي موضوع بحث اولسه بيله، دينى مواعدى، موفقيت ايجون، مؤثر حامل قبول ايدن بوكا دائر فورمولى نظامنامه لريته ادخال ايدن كيسلر، مملكته متوجه، شخصلر مزه متوجه سوء قصدلردن بي خبر قبول ايديله مز!

عصيانك وقوعندن آيلرجه مقدم «مملكتك شوراستنده بوراستنده» باپلان خنى ايجاعلردن

[*] رؤساي عصانك اولوب اهدام ايدلشدر.

و « جمعیت خفیه اسلامیة » تشکیل آمدن، استانبوله نقش بندی مشایخنک یا پدینی اجتماعه ، احضار ایدیه جک قیامه مظاهرات وعد ایدلایکندن ونهایت ملی حدودلرمزک خارجنده بولنوب ، شرق عصیاتی تحریک ایدنلرک بیاننامه لرنده کاظم قره بکر باشانک فرقه سندن امید ایله بحث اولندیفتندن [*] خبردار اولدقلربی فرض ایدلم. فقط، قتی بک حکومتی زماننده ، بالذات قتی بک واسطه سیله ، کندیلرینه ، فرقه لرینک مضر وعصیان وارنجاعه مشوق وضع وماهیتنده اولدینی ییلدرلیدیکی زمان اولسون ، حقیقی مطالعه ومشاهده ایتلری لازم گلزمیدی؟ حکومتک ونیم، بک خالصانه اوله رق بواخطاراتمزدن صوکره اولسون حقیقی آکلاملری اوکا کوره حرکت ایتلری ایجاب ایدردی . اولنر، بالعکس ، بودفعه ده « افکار واعتقادات دینییه رعایتکارز ، قلبشه سنی، بوسبوتون عکسی معناده تفسیره قالدیشیلر . کویا ، معلوم فورمول ایله ، نظرلرنده ، هر دینک وهر دین سالکنک افکار واعتقاداته رعایتکار اولدینی اقلده ایتک .. کنیش حربپرور اولدقلربی آکلاتمی ایستورلرمش.. افندیلر، بوطرز حرکت درست، صمیمی دینه مز !

بولتیقه هالنده ، برقوق اوبونلر کورولور. فقط ، مقدس برمفکوره نک، تجلیسی اولان جمهوریت اداره یه ، عصری حرکت قارشی جهل وتعصب وهرنوع خصومت آیانه قالدینی زمان بالخاصه ترقی پرور و جمهورنجی اولانلرک بری، حقیقی ترقی و جمهورنجی اولانلرک یاندر ، یوقسه مرتجملرک امید و فعالیت منبی اولان صف دکل ...

— نه اولدی افندیلر ؟ ! حکومت ومجلس ، فوق العاده تدیرلر آلمغه لزوم کوردی. تقریر سکون قانونی جیقاردی . استقلال محکمه لرینی فعالیتیه کچیردی . اردونک سکز ، طقوز، سفیرر فرقه سنی ، اوزون مدت تأدیباته حصر ایتدی . « ترقی پرور جمهوریت فرقه سی، دینیلن مضر تشکل سیاسی بی سد ایتدی .

نتیجه ، بالطبع ، جمهوریتک موفقیتیه تجلی ایتدی. عاصیلر احما ایدلای. فقط، جمهوریت دشمنلری، بوبوک قومبولونک صفحانی ختام بولدینی قبول ایتدیلر . نامردانه ، صوک تشبیه کیریشدیلر . بوتشبت ازمیر سوء قصدی صورتنده تظاهر ایتدی. جمهوریت محکمه لرینک قهار پنجه سی، بودفعه ده، جمهوریتی، سوء قصدجیلرک آلدن قورتارمنه موفق اولدی .

..

§ محترم افندیلر؛ جدی ایجابات اوزرینه ، حکومتجه فوق العاده تدیرلر آلمسی لزومنه داثرایک اظهار قناعت ایتدیکنز زمان ، بونی حسن تلقی ایتمه بنلر واردی .

تقریر سکون قانونی واستقلال محکمه لرینی، واسطه استبداد اوله رق قوللانه جفمز فکری اورتیه آتالر وبوفکری تلقینه چالیشانلر اولدی .

شبه یوق، که زمان ووقایع، بوشایان نفرت فکری تلقینه چالیشانلری، البته خجیل موقه دوشورمشدر.

[*] حلبده طبع اوله رق کره ستانه توزیع اولتان شاهین پاشا زاده لک بیاننامه سی

بز، فوق العاده اتخاذ اولتان فقط قانونی اولان تدبیرلری، هیچ بروقت و هیچ بر صورتله، قانونک فوقه چیقما ایچون، واسطه اوله رق قوللاندق، بالعکس، مملکتده سکون و آسایش تاسیسی ایچون تطبیق ابتدک، دولتک حیات واستقلالنی، تأمین ایچون قوللاندق. بز، اوتدیرلری، ملنک مدنی واجتماعی انکشافده استفادملی قیلدق.

افندیلر، آلدیغمز فوق العاده تدبیرلرک تطبیقنه لزوم قالدینی کورولدکجه، اولنرک تطبیقندن صرف نظر ایدلکده، تردد کوسترله مشدر. نته کیم، استقلال محکمه لری، زماننده تعطیل فعالیت ایلدکلری کبی، تقریر سکون قانونی ده، مدت مرعیتی ختامنده، تکرار بویوک ملت مجلسنک حضور تدقیقنه عرض اولندی. مجلس، قانونک بر مدت ده ادا مه مرعیتی لزوملی کوروش ایسه، البته، بو، ملت وجهوریتک عالی منفعتلری ایجابی اولدیندندر؛ مجلس تالینک بوقراری، بزده، واسطه استبداد و برمک مقصدینه معطوف تصور اولنه بیلیرمی؟

افندیلر؛ تقریر سکون قانونک جاری واستقلال محکمه لرینک حال فعالیتده بولندینی مدت طرفنده، پایلان ایشاری، کوز اوکنه کتیره چک اولورسه کز، مجلسک و ملنک امنیت و اعتمادینک، تماماً محله مصروف اولدینی کندیلکندن آ کلاشیلیر.

مملکتده ایقاع ایدیلن، بویوک عصیان و سوء قصدلر بر طرف ایدیلهرک، تأمین اولتان آسایش و حضور، البته، عموجه موجب ممنویت اولمشدر.

افندیلر، ملتیزک باشنده، جهل، غفلت و تعصبک و ترقی و تمدن دشمنلنک، علامت فارقه سی کبی تلقی اولتان فسی آتهرق اونک یرینه بوتون مدنی طالعجه سربوش اوله رق قوللانیلان شایعه یی کیمک و بو صورتله، تورک ملنک، مدنی هیأت اجتماعیه دن، ذهنیت اعتباریله ده، هیچ بر فرقی اولدینقی کوسترمک بر لازمه ایدی. بونی، تقریر سکون قانونی، جاری اولدینی زمانده یادق. بو قانون جاری اولسه ایدی، بیه یاهه جددق. فقط، بونده، قانونک مرعیتی ده، سهولت بخش اولدی دینیرسه، بو، جوق دوغرودر. فی الحقیقه، تقریر سکون قانونک مرعیتی، بعض مرعجملرک، ملتی واسع مقیاسده تسمیم اتشمه میدان برافه مشدر. کچه، بر بورسه مبعوثی، بوتون حیات تشریعیه سنده، هیچ بروقت کرسی به چیقمه مش و هیچ بروقت مجلسده، ملت وجهوریت منفعتلرینی مدافعه ایچون، برنک کله دخی تلفظ اتمه مش اولان بورسه مبعوثی، نورالدین پاشا، یالکز شایعه ا کساسی علیهنده، اوزون بر تقریر و یرمش و بونی مدافعه ایچون کرسی به چیقمشدر. شایعه ا کتسانسک « حقوق اساسیه و حاکمیت ملیه و مصونیت شخصییه خلافنده معامله » اولدینقی ادعا اتمش و بونک « خلقه عدم تطبیقنک تأمین و تأیید » اولشمه جالیشمشدر. فقط، نورالدین پاشانک، ملت کرسیسندن غلیانه کتیرمه مکه موفق اولدینی تعصب و ارتجاع حسلری، نهایت بر قاج یرده، یالکز بر قاج مرعجک، استقلال محکمه لرینده، حساب و یرملیه سوندی.

افندیلر، تکیه وزاویه لره، تر به لرک سدی و علی العموم طریقتلره شیخک، درویشک، مریدک، جلیک، فالجلیق، بویوجیلک و تر به دارلق و الخ کبی بر طاقم عنوانلرک منع و الفاسی ده تقریر سکون قانونی دورنده پایلیمشدر. بو خصوصده کی اجراءآت و تطبیقات، هیئت اجتماعیه مزک، خرافه پرست، ابتدائی بر قوم اولدینقی کوسترمک نقطه نظرندن، نه قدر الزم ایدی، بو، تقدیر اولنور.

برطاقم شيخلارك ، ددهلارك ، سيدلارك ، چلي لرك ، بالارك ، اميرلرك آرقه سندن سوروكاڭەن وڭلجىلارە ، بويوچىلارە ، اوفورو كچىلارە ، نسخە جىلارە طالع و حياتلارنى امنيت ايدن انسانلردن مركب بركتلەپ ، مدنى برملت نظريە باقىلە يىليرى ؟ ملتىزك حقيقى ماهيتنى ، ياكلىش معنادە كوسترە بىلان وعصر لارچە كوسترەش اولان بوكى عناصر ومؤسسات ، يىكى تور كىە دولتندە ، نورك جەهوريتندە ادامە ابدىلى مىدى ؟ بوكا عطف اهميت اىتمەك ، ترقى ومجدد نامنە ، اك بويوك ونغير قابل تالافى خطا اولزمىدى ؟ ايشتە ، بز ، تقرير سكون قانونك مرعيتندن استفادە ايتدك ايسە ، بوتاريخى خطايى ارتكاب اىتمەك ايجون ، ملتىزك ناصىه سنى اولدينى كى آجىق وباك كوسترەك ايجون ؛ ملتىزك متعصب وقرون وسطائى ذهنيته اولدينى اثبات ايتك ايجون استفادە ايتدك .

افندىلر ، ملتىزك اجتماعى ، اقتصادى ، خلاصە باجلە مدنى معاملات ومناسباتندە فضلى نتيجه لرك ضامن اولان يىكى قانونلر مزده . . حرىت نسوانى تأمين و حيات طائەنى ترصين ابدن قانون مدنى دە بو بحث ايتدىكمز دورە دە وجودە كتىرلىشدر . بناءً عليه ، بز ، هر واسطە دن ، يالكىز وآنجىق ، رنقطة نظردن استفادە ايدرز . اوقطة نظر شودر : تورك ملتى ، مدنى جهانندە ، لايىق اولدينى موقمە اصعاد ايتك ونورك جەهوريتنى صارىيلماز تمللرى اوزرندە ، هر كون ، دها زيادە تقويه ايتك . . وبونك ايجون دە ، استفادە فكرىنى ثولسورمك . .

§ هترم افندىلر ؟ سزى ، كونلرچە اشغال ابدن ، اوزون وقراطلى بيانام ، اك نهايت ، ماضى اولش بردورك حكاىە سيدر . بوندە ، ملتم ايجون ومستقبل اولادلر مز ايجون دقت ونىقظى دعوت ايدە بىلەجك ، بعض نقطە لر ، بارز ايتديرە بىلمش ايسەم ، كندىمى بختيار عد ايدە جكم .

افندىلر ؟ بو بيانامە ، مىل حياتى ختام بولش فرض ايدىلن بويوك برملتك ، استقلالنى ناصل قزانديغى و علم وفنك اك صوك اساسلر بىە مستند ، مىل وعصرى بردولتى ، ناصل قوردىغى افادە يە چاليشدم .

بوكون واصل اولديغىز نتيجه ، عصرلردىبرى چكىلن مىل مصيترك انتباهى وبو عزيز وطنك ، هر كوشە سنى صولايان قانلرك بديدر .

بو نتيجه يى ، تورك كنجلكنە امانت ابدىيورم .

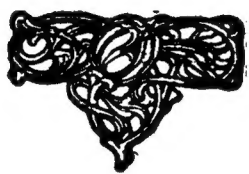
اي تورك كنجلكى ا برنجى وظيفەك ، تورك استقلالنى ، نورك جەهوريتنى ، الى الابد ، محافظە ومداخە ايتكىدر .

موجوديتكك ولستبالكك يكاە تمل بودر . بوتمل ، سنك ، اك قيمتلى خزىنە كدر . ولستبالدە دىخى سنى ، بو خزىنە دن ، محروم ايتك ايتىەجك ، داخل و خارجى ، بدخواه لرك اولدجقدر . بوكون ، استقلال وجەهوريتى مداخە محبوريتە دوشرسەك ، وظيفەك آتيلق ايجون ، ايجندە بولنەجكك ونصيتك

امكان و شرائطى دوشونميه جكسك ! بو امكان و شرائط ، چوق نامساعد بر ماهيتده تظاهر ايده بيلير . استقلال و جمهوريتكه قصد ايده جك دشمنلر ، بوتون دنياده امثالى كورولميش بر فالييتك مثلى اوله بيليرلر . جبراً و حيله ايله عزيز وطنك ، بوتون قلملرلى ضبط ايدلمش ، بوتون ترسانه لر بيه كيرلمش ، بوتون اردولرى داغيتلمش و مملكتك هر گوشه سى بالفعل اشغال ايدلمش اوله بيلير . بوتون بو شرائطدن دها آليم و دها وخيم اولمق اوزره ، مملكتك داخلنده ، اقتداره صاحب اولانلر غفلت و ضلالت و حتى خيانت ايچنده بولنه بيليرلر . حتى بو اقتدار صاحبلرى شخصى منفعتلر بيه ، مسئوليلرك سياسى امللر بيله توحيد ايده بيليرلر . ملت ، فقر و ضرورت ايچنده خراب و بيتاب دوشمش اوله بيلير .

اي تورك استقبالنك اولادى ! ايشته ، بو احوال و شرائط ايچنده دخی ، وظيفه ك ، تورك استقلال و جمهوريتنى قورنارمقدر ! محتاج اولديغك قدرت ، دامارلر كده كى اصيل قانده ، موجوددر !

صوك

خطا و صواب جدولی

صواب	خطا	سطر	صفحہ
حادثات	حادثات	۶۰	۳۰
صلاح الدین	صلاح الدین	۱۲	۳۰
تأثیر	تأثیر	۱۵	۳۱
قاراقته ربیکک	قاراقته ربیکک	۴	۵۱
سوندیرن	سوندیرن	۲	۶۵
بولنه بیلیر	بولنه بیلیر	۲۳	۶۷
تحقیق	تحقیق	۱۷	۷۶
تسویہ سی	تسویہ سی	۹	۷۷
ایدہ جک	یدہ جک	۱۶	۸۵
خصوص	خصوصی	۱	۹۵
قوناندانی	قوندانی	۳	۱۰۰
منتظر	منتظر	۳۰	۱۰۰
اولنسی	ولنسی	۲	۱۲۳
تشکیلات	تشکیلات	۷	۱۲۳
ملیہ تک	ملیہ تک	۱	۱۳۳
اجرا آن	اجرا آن	۴	۱۴۳
مہرلند یرملرینہ	مہرلند یرملرینہ	۱۷	۱۴۸
آقپازی	آقپازی	۱۴	۱۵۴
عراقده	عراقده	۵	۱۸۴
حاضر	حاضر	۱۸	۲۲۵
۲۲ کانون ٹائیدہ	۲۲ شباطہ	۷	۲۲۶
$\frac{۲۳}{۲۴}$ کانون ٹائیدہ	$\frac{۲۳}{۲۴}$ شباطہ	۱۸	۲۳۱
بر قاج ہفتہ اول	بر ہفتہ اول	۲۱	۲۴۸
» » » »	» » » »	۲۳	۲۴۸
ہیج برمی	ہیج شی	۲۵	۲۴۸
امہاد نامنی	امہاد نامنی	۵	۲۴۹
۳ کانون ٹائی ۳۶ دہ	۳ شباط ۳۳۶ دہ	۱۵	۲۵۴
مجبور	مجبور	۲۲	۲۶۸

صواب	خطا	سطر	صحیفه
جلال الدین	جلال الدین	۲	۲۷۰
تشکیلاته	تشکیلاته	۳۲	۲۷۵
جوارلرنده	جوارلرنده	۳۱	۲۸۲
احتیاجاتی	احتیاجاتی	۱۶	۳۰۳
جلال الدین	جلال الدین	۱۵	۳۰۴
وباطومك طرفزدن اشغاله موافقت اولندی .	وباطومك طرفزدن اشغاله موافقت اولندی .	۶	۳۰۶
باطومك اشغالی بوتاریخدن اون بش کون قدر	اشبو یرلرده ، تورکیه یه		
صوکره واقع اولمشدره اشبو یرلرده ، تورکیه یه	التحاقی صبرسزقله بکلین خلقک		
التحاقی صبرسزقله بکلین خلقک آلتیشلری	آلتیشلری ایچنده اشغال کیفیتی واقع اولدی .		
ایچنده اشغال کیفیتی واقع اولدی .			
بر	بر	۹	۳۰۹
نه درجه	نه درجه	۲۸	۳۱۴
مسائلک	مسائلک	۱	۳۴۵
ملیه مزی	ملیه مزی	۵	۳۴۶
پیدا	پیدا	۲۹	۳۴۶
قرر	قرر	۴	۳۵۳
ژاندارمه	ژاندارمه	۱۴	۳۶۰
تلفرافنامه	تلفرافنامه	۲۹	۴۲۰
دلا لتکزله	دلا لتکزله	۲۵	۴۲۴
کبی	کی	۱۱	۴۳۴
فی الحقیقه	فی الحقیقه	۲	۴۳۸
محاربه بی یقیندن وبالذات	.	۹	۴۵۰
یوقسه	یوقسه	۲	۴۵۲
مسائلی	مسائلی	۳۳	۴۷۱
قویدی بی	.	۴	۴۸۲
قاله منزل	قاله منزل	۵	۵۳۴
تلقینه	تلقیه	۲۷	۵۴۰